MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 194 (XXXVIII) — Nr. 972 bis

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 23 noiembrie 2026

SUMAR

Pagina

Anexele nr. 1-127 la Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 6.071/2026 privind aprobarea programelor pentru concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar 3–965

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

O R D I N
privind aprobarea programelor pentru concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar*)

Având în vedere:

— art. 115 alin. (2) lit. o) și art. 248 alin. (6) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 5 lit. j) din Hotărârea Guvernului nr. 251/2025 privind organizarea și funcționarea Centrului Național pentru Curriculum și Evaluare;

— Referatul de aprobare nr. 3.428 din 11.11.2026;

— art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 731/2024 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației și cercetării emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă programele concursului național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar, pentru disciplinele prevăzute în anexa nr. 1.

Art. 2. — Programele aferente disciplinelor prevăzute în anexa nr. 1 sunt cuprinse în anexele nr. 2-127.

Art. 3. — Programele prevăzute în anexele nr. 2-127 se aplică începând cu anul 2027.

Art. 4. — Anexele nr. 1-127 fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 5. — Direcția generală echitate și performanță în învățământul preuniversitar, Direcția generală management, carieră didactică și rețea școlară în învățământul preuniversitar, Direcția generală minorități și desegregare, Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare și inspectoratele școlare județene/ al municipiului București duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 6. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul educației și cercetării,
Gigel Paraschiv,
secretar de stat

București, 16 noiembrie 2026.
Nr. 6.071.

*) Ordinul nr. 6.071/2026 a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 972 din 23 noiembrie 2026 și este reprodus și în acest număr bis.

Anexa nr. 1

LISTA DISCIPLINELOR DE CONCURS
pentru susținerea
Concursului național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar

NR. ANEXĂ	DISCIPLINE
2.	AGRICULTURĂ - HORTICULTURĂ
3.	AGRICULTURĂ - HORTICULTURĂ (MAIȘTRI INSTRUCTORI)
4.	ALIMENTAȚIE PUBLICĂ
5.	ALIMENTAȚIE PUBLICĂ (MAIȘTRI INSTRUCTORI)
6.	ARHITECTURĂ
7.	ARTĂ TEATRALĂ ȘI ARTELE SPECTACOLULUI
8.	ARTE VIZUALE (EDUCAȚIE PLASTICĂ / EDUCAȚIE VIZUALĂ)
9.	ASISTENȚĂ MEDICALĂ GENERALĂ (MAIȘTRI INSTRUCTORI)
10.	BIOLOGIE
11.	CHIMIE
12.	CHIMIE INDUSTRIALĂ
13.	CHIMIE INDUSTRIALĂ (MAIȘTRI INSTRUCTORI)
14.	COMERȚ
15.	COMERȚ (MAIȘTRI INSTRUCTORI)
16.	CONFECȚII PIELE
17.	CONFECȚII PIELE (MAIȘTRI INSTRUCTORI)
18.	CONFECȚII TEXTILE - TRICOTAJE - FINISAJ TEXTIL
19.	CONFECȚII TEXTILE - TRICOTAJE - FINISAJ TEXTIL (MAIȘTRI INSTRUCTORI)
20.	CONSILIERE PSIHOPEDAGOGICĂ
21.	CONSTRUCȚII
22.	CONSTRUCȚII (MAIȘTRI INSTRUCTORI)
23.	COREGRAFIE
24.	DREPT
25.	EDUCAȚIE SOCIALĂ (GÂNDIRE CRITICĂ ȘI DREPTURILE COPILULUI, EDUCAȚIE INTERCULTURALĂ, EDUCAȚIE PENTRU CETĂȚENIE DEMOCRATICĂ)
26.	ECONOMIC, ADMINISTRATIV, POȘTĂ
27.	ECONOMIE ȘI EDUCAȚIE ANTREPRENORIALĂ, EDUCAȚIE SOCIALĂ - EDUCAȚIE ECONOMICO-FINANCIARĂ
28.	EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT - PROFESORI
29.	EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT – PROFESORI ANTRENORI, ANTRENORI
30.	EDUCAȚIE MUZICALĂ ȘI STUDII MUZICALE TEORETICE
31.	EDUCAȚIE MUZICALĂ SPECIALIZATĂ
32.	EDUCAȚIE TEHNOLOGICĂ ȘI APLICAȚII PRACTICE
33.	ELECTRONICĂ, AUTOMATIZĂRI (MAIȘTRI INSTRUCTORI)
34.	ELECTRONICĂ, AUTOMATIZĂRI, TELECOMUNICAȚII
35.	ELECTROTEHNICĂ, ELECTROMECANICĂ
36.	ELECTROTEHNICĂ, ELECTROMECANICĂ, ENERGETICĂ (MAIȘTRI INSTRUCTORI)
37.	ENERGETICĂ

NR. ANEXĂ	DISCIPLINE
38.	ESTETICA SI IGIENA CORPULUI OMENESC
39.	ESTETICA SI IGIENA CORPULUI OMENESC (MAIŞTRI INSTRUCTORI)
40.	FARMACIE
41.	FARMACIE (MAIŞTRI INSTRUCTORI)
42.	FILATURĂ-ŢESĂTORIE-FINISAJ TEXTIL
43.	FILATURĂ-ŢESĂTORIE-FINISAJ TEXTIL (MAIŞTRI INSTRUCTORI)
44.	FILOSOFIE SI LOGICĂ
45.	FIZICĂ
46.	GEOGRAFIE
47.	INDUSTRIE ALIMENTARA
48.	INDUSTRIE ALIMENTARA (MAIŞTRI INSTRUCTORI)
49.	INFORMATICĂ ŞI TEHNOLOGIA INFORMAŢIEI
50.	INSTALATII PENTRU CONSTRUCŢII
51.	INSTALATII PENTRU CONSTRUCŢII (MAIŞTRI INSTRUCTORI)
52.	ISTORIE
53.	ISTORIA ŞI TRADIŢIILE MINORITĂŢII MAGHIARE
54.	LIMBA ŞI LITERATURA LATINĂ
55.	LIMBA GREACĂ VECHE (ELINĂ)
56.	LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ
57.	LIMBA ŞI LITERATURA BULGARĂ MATERNĂ
58.	LIMBA ŞI LITERATURA CEHĂ MATERNĂ
59.	LIMBA ŞI LITERATURA CROATĂ MATERNĂ
60.	LIMBA ŞI LITERATURA GERMANĂ MATERNĂ
61.	LIMBA ŞI LITERATURA ITALIANĂ MATERNĂ
62.	LIMBA ŞI LITERATURA MAGHIARĂ MATERNĂ
63.	LIMBA ŞI LITERATURA NEOGREACĂ
64.	LIMBA ŞI LITERATURA NEOGREACĂ MATERNĂ
65.	LIMBA ŞI LITERATURA RROMANI MATERNĂ
66.	LIMBA ŞI LITERATURA RUSĂ MATERNĂ
67.	LIMBA ŞI LITERATURA SÂRBĂ MATERNĂ
68.	LIMBA ŞI LITERATURA SLOVACĂ MATERNĂ
69.	LIMBA ŞI LITERATURA TURCĂ MATERNĂ
70.	LIMBA ŞI LITERATURA UCRAINEANA MATERNĂ
71.	LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ŞI METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ŞI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR (ÎNVĂŢĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA ROMÂNĂ)
72.	LIMBA ŞI LITERATURA BULGARĂ MATERNĂ, LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII BULGARE MATERNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA BULGARĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ŞI METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ŞI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR

NR. ANEXĂ	DISCIPLINE
73.	LIMBA ŞI LITERATURA CEHĂ MATERNĂ, LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII CEHE MATERNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA CEHĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ŞI METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ŞI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR
74.	LIMBA ŞI LITERATURA CROATĂ MATERNĂ, LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII CROATE MATERNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA CROATĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ŞI METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ŞI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR
75.	LIMBA ŞI LITERATURA GERMANĂ MATERNĂ, LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII GERMANE MATERNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA GERMANĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ŞI METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ŞI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR
76.	LIMBA ŞI LITERATURA ITALIANĂ MATERNĂ, LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ITALIENE MATERNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ITALIANĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ŞI METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ŞI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR
77.	LIMBA ŞI LITERATURA MAGHIARĂ MATERNĂ, LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII MAGHIARE MATERNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA MAGHIARĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ŞI METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ŞI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR
78.	LIMBA ŞI LITERATURA POLONĂ MATERNĂ, LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII POLONE MATERNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA POLONĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ŞI METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ŞI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR

NR. ANEXĂ	DISCIPLINE
79.	LIMBA ŞI LITERATURA RROMANI MATERNĂ, LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII RROMANI MATERNE /COMUNICĂRII ÎN LIMBA RROMANI MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE /COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ŞI METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ŞI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR
80.	LIMBA ŞI LITERATURA SÂRBĂ MATERNĂ, LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII SÂRBE MATERNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA SÂRBĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ŞI METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ŞI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR
81.	LIMBA ŞI LITERATURA SLOVACĂ MATERNĂ, LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII SLOVACE MATERNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA SLOVACĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ŞI METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ŞI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR
82.	LIMBA ŞI LITERATURA TURCĂ MATERNĂ, LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII TURCE MATERNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA TURCĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ŞI METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ŞI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR
83.	LIMBA ŞI LITERATURA UCRAINEANĂ MATERNĂ, LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII UCRAINENE MATERNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA UCRAINEANĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ŞI METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ŞI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR
84.	MATEMATICĂ
85.	MECANICĂ
86.	MECANICĂ (MAIŞTRI INSTRUCTORI)
87.	MEDICINĂ GENERALĂ
88.	PEDAGOGIE
89.	PISCICULTURĂ (MAIŞTRI INSTRUCTORI)
90.	POŞTĂ (MAIŞTRI INSTRUCTORI)
91.	PRELUCRAREA LEMNULUI
92.	PRELUCRAREA LEMNULUI (MAIŞTRI INSTRUCTORI)

NR. ANEXĂ	DISCIPLINE
93.	PROFESORI DOCUMENTARIŞTI
94.	PROTECTIA MEDIULUI
95.	PSIHOLOGIE
96.	PSIHOPEDAGOGIE SPECIALA
97.	RELIGIE ADVENTISTĂ
98.	RELIGIE BAPTISTĂ
99.	RELIGIE CREŞTINĂ DUPĂ EVANGHELIE
100.	RELIGIE EVANGHELICĂ - CONFESIUNEA AUGUSTANĂ
101.	RELIGIE GRECO-CATOLICA
102.	RELIGIE ORTODOXĂ
103.	RELIGIE ORTODOXĂ DE RIT VECHI (RUŞI LIPOVENI)
104.	RELIGIE PENTICOSTALĂ
105.	RELIGIE REFORMATĂ
106.	RELIGIE ROMANO – CATOLICĂ (DE LIMBA ROMÂNĂ)
107.	RELIGIE ROMANO - CATOLICĂ (DE LIMBA MAGHIARĂ)
108.	RELIGIE UNITARIANĂ
109.	SILVICULTURĂ
110.	SILVICULTURĂ (MAIŞTRI INSTRUCTORI)
111.	SOCIOLOGIE
112.	TEHNICI CINEMATOGRAFICE ŞI DE TELEVIZIUNE
113.	TEHNICI CINEMATOGRAFICE ŞI DE TELEVIZIUNE (MAIŞTRI INSTRUCTORI)
114.	TEHNICI POLIGRAFICE
115.	TEHNICI POLIGRAFICE (MAIŞTRI INSTRUCTORI)
116.	TELECOMUNICAŢII (MAIŞTRI INSTRUCTORI)
117.	TERAPIA EDUCAŢIONALĂ COMPLEXĂ ŞI INTEGRATĂ (EDUCATOARE, ÎNVĂŢĂTORI, ÎNVĂŢĂTORI-EDUCATORI)
118.	TRANSPORTURI AERONAUTICE
119.	TRANSPORTURI FEROVIARE
120.	TRANSPORTURI NAVALE
121.	TRANSPORTURI (MAIŞTRI INSTRUCTORI)
122.	TRANSPORTURI RUTIERE
123.	TURISM (MAIŞTRI INSTRUCTORI)
124.	TURISM ŞI SERVICII
125.	VETERINAR
126.	ZOOTEHNIE
127.	ZOOTEHNIST-VETERINAR (MAIŞTRI INSTRUCTORI)

Anexa nr. 2

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

AGRICULTURĂ - HORTICULTURĂ

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Profesorul de discipline tehnologice trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate în învăţământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competenţele profesorului de discipline tehnologice sunt:

- aplicarea conceptelor și principiilor ştiinţifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative şi cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viața cotidiană, utilizând principii și legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- construirea unor demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor la conţinuturi și la particularităţile de vârstă ale elevilor;
- proiectarea şi realizarea demersului didactic intra-, inter-, multi- și transdisciplinar;
- proiectarea şi realizarea evaluării competenţelor dobândite de elevi în condiţiile asigurării calităţii actului educaţional;
- conceperea unor modalităţi de instruire operaţionale în care să predomine climatul interactiv, de cooperare, stimulativ, cu scopul creşterii eficienţei rezultatelor activităţilor didactice;
- proiectarea şi realizarea procesului de predare-învăţare-evaluare având la bază centrarea activităţii pe elev şi formarea competenţelor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

CONSERVAREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

1. Tipuri de ecosisteme.
2. Sursele de poluare a mediului înconjurător şi indicarea modului de dispersie a poluanţilor:
- Surse de poluare a apelor şi modul de dispersie a poluanţilor.
- Surse de poluare a aerului şi modul de dispersie a poluanţilor.
- Surse de poluare a solului şi modul de dispersie a poluanţilor.
3. Efectele majore ale poluării mediului (efectul de seră, ploi acide, stratul de ozon).
4. Măsuri de protecţie a mediului şi combatere a poluării:
- epurarea apelor;
- purificarea emisiilor gazoase;
- combaterea vibraţiilor şi zgomotelor;
- desecarea, drenarea, fixarea şi stabilizarea terenurilor;
- folosirea raţională a îngrăşămintelor şi a pesticidelor în agricultură;
- colectarea transportul, depozitarea, prelucrarea şi recuperarea deşeurilor.

AGROPEDOLOGIE

1. Factorii de vegetație: lumina, aerul, căldura, apa şi hrana.
2. Solul - rolul componentelor organice şi minerale ale solului în viața plantelor:
- procesul de formare a părții minerale şi a părții organice a solului şi produsele rezultate;
- proprietățile solului (chimice, fizico-mecanice, morfologice şi hidrofizice);
- tipuri de soluri: cernoziom, brun-roşcat, bălan.
3. Asolamentele şi rolul lor în obţinerea de producţii mari şi de calitate.
4. Buruienile din culturile agricole:
   - definiţie şi clasificare;
   - pagube produse de buruieni;
   - metode de prevenire a îmburuienării;
   - combaterea buruienilor prin metode agrotehnice;
   - combaterea buruienilor prin metode chimice.
5. Tipuri de îngrăşăminte (organice şi chimice) şi folosirea lor (metode de aplicare, epoci de administrare).
6. Lucrările solului:
- lucrarea cu plugul, lucrarea cu grapa, lucrarea cu nivelatorul, lucrarea cu tăvălugul;
- indicii de calitate a lucrărilor solului (aratul, grăpatul, nivelatul, tăvălugitul).

MAŞINI AGRICOLE ŞI ZOOTEHNICE

1. Maşini agricole pentru pregătirea solului (pluguri, grape, cultivatoare);
2. Maşini pentru administrarea îngrăşămintelor chimice şi amendamente;
3. Maşini agricole pentru înființarea culturilor (semănători);
4. Maşini pentru combaterea bolilor şi dăunătorilor (maşini de stropit şi prăfuit);
5. Maşini de recoltat:
   - combine pentru recoltat cereale păioase şi porumb;
   - maşini de recoltat cartofi;

Se tratează părţile componente, procesul de lucru şi reglajele.

6. Normele de protecţie a muncii în exploatarea utilajelor şi maşinilor agricole.

CULTURA PLANTELOR DE CÂMP

1. Tehnologiile de cultivare a plantelor de câmp (rotaţie, fertilizare, sămânţa şi semănatul, lucrări de îngrijire, recoltare şi depozitare):
   - cereale neprăşitoare şi prăşitoare (grâu, porumb);
   - leguminoase pentru boabe (mazăre, fasole);
   - plante uleioase (floarea-soarelui);
   - plante rădăcinoase şi tuberculifere (sfecla de zahăr, cartoful): rotaţie, îngrăşăminte, sămânţa şi semănat, îngrijire – prevenirea şi combaterea bolilor, dăunătorilor, buruienilor, irigarea, recoltarea.
2. Norme de protecţie a muncii specifice lucrărilor pentru culturile de câmp.

CULTURA PLANTELOR HORTICOLE

1. Pregătirea terenului şi înființarea culturilor legumicole pentru:
   - Cultura plantelor legumicole în câmp;
   - Cultura plantelor legumicole protejat şi forţat;
   - Producerea răsadului de plante legumicole.

2. Îngrijirea culturilor legumicole:
- Lucrări cu caracter general aplicat plantelor legumicole;
- Lucrări speciale aplicate plantelor legumicole;
- Lucrări specifice culturilor forţate şi protejate de legume.

3. Recoltarea produselor legumicole.
4. Pregătirea terenului şi înfiinţarea plantaţiilor viticole:
- Sisteme de cultură a viţei de vie;
- Lucrări de pregătire a terenului, desfundatul, fertilizarea de bază, corecţia reacţiei solului, dezinfecţia solului;
- Pichetarea terenului pentru plantaţiile viticole;
- Înfiinţarea plantaţiilor viticole: epoca de plantare, executarea gropilor de plantare, pregătirea materialului săditor viticol în vederea plantării.

5. Întreţinerea plantaţiilor roditoare de viţă de vie:
- Sisteme de tăiere şi forme de conducere la viţa de vie
- Agrotehnica plantaţiilor roditoare de viţă de vie: lucrările solului, fertilizarea plantaţiilor, protecţia fitosanitară şi împotriva accidentelor climatice şi irigarea plantaţiilor viticole.

6. Sisteme de cultură ale pomilor fructiferi.
7. Lucrări de pregătire a terenului în vederea înfiinţării plantaţiilor pomicole: defrişarea vegetaţiei, desfundatul, fertilizarea de bază, corecţia reacţiei solului, dezinfecţia solului;
8. Înfiinţarea plantaţiilor pomilor fructiferi: epoca de plantare, executarea gropilor de plantare, pregătirea materialului săditor pomicol în vederea plantării, plantarea propriu-zisă.
9. Întreţinerea plantaţiilor roditoare de pomi fructiferi:
- Tehnica tăierilor de fructificare şi întreţinere a coroanei pomilor fructiferi;
- Agrotehnica plantaţiilor roditoare de pomi fructiferi: lucrările solului, fertilizarea plantaţiilor, protecţia fitosanitară şi împotriva accidentelor climatice şi irigarea plantaţiilor pomicole.

10. Norme de protecţie a muncii specifice lucrărilor din horticultură.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1.	Bîlteanu Gh.,	Fitotehnie	Ed. Ceres, Bucureşti, 2001, 2003
2.	Onisie T., Jităreanu G.,	Agrotehnica	Ed. Ion Ionescu de la Brad Iaşi, 2000
3.	Ciarnau Rodica şi colab.	Ecologie şi protecţia mediului, Manual pentru clasa a X-a	Ed.Economică Preuniversitaria, Bucureşti, 2004
4.	Dragoş Toma	Maşini si instalaţii agricole	EDP, Bucureşti, 1981
5.	Toma Dragoş şi colab.	Tractoare şi maşini agricole (partea a II-a, Maşini agricole)	EDP, Bucureşti, 1981
6.	Ghenescu Niculina şi colab	Ecologie, manual clasa a IX a	Editura Crepuscul, 2004
7.	Gheorghe Valentin Roman şi colaboratorii	Fitotehnie vol. I	Editura Universitară, Bucureşti, 2011
8.	Gheorghe Valentin Roman şi colaboratorii	Fitotehnie vol. II	Editura Universitară, Bucureşti, 2012
9.	Munteanu I., Borcean I., Axinte M., Roman Gh. V.	Fitotehnie	Ed. "Ion Ionescu de la Brad" Iaşi, 2001
10.	Oanea Nicolae	Pedologie generală	Ed. PACO, Bucureşti, 2001
11.	Popescu V.	Legumicultură	Ed. Ceres, Bucureşti, 1996
12.	Popescu V., Atanasiu N.	Legumicultură	Ed. Ceres, Bucureşti, 2001
13.	Popescu M. si colab.	Pomicultură	EDP, Bucureşti, 1992
14.	Peştean V.I. şi colab.	Cultura plantelor de câmp	Editura „Panfilius”, 2004
15.	Scripnic V., Babiciu P.	Maşini agricole	Ed. Ceres, Bucureşti, 1979
16.	Scrioşteanu C., Untarescu Gh.	Agropedologie, Manual pentru clasa a XI-a	Editura Gimnasium, Bucureşti, 2001
17.	Ţârdea C., Dejeu L.	Viticultură	EDP, Bucureşti, 1995

18.	Tița Iulia, Stan Mariana	Cultura plantelor horticole Manuale pentru clasele XI-XII-a	Editura Gimnasium, Bucureşti, 2002, 2006

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.**

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse și documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităților didactice.

a. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerinţe în organizarea mediului de instruire.

b. Evaluarea rezultatelor școlare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode și instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iași, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008

9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP București, 2008

Anexa nr. 3

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

AGRICULTURĂ - HORTICULTURĂ

MAIȘTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează maiştrilor instructori şi absolvenţilor facultăţilor de profil care se prezintă la concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Maistrul instructor trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate din învățământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE MAISTRULUI INSTRUCTOR

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice maistrului instructor, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competenţele maistrului instructor sunt:

- aplicarea conceptelor și principiilor ştiinţifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative şi cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viaţa cotidiană, utilizând principii şi legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- proiectarea şi realizarea activităţilor de instruire/pregătire practică în concordanţă cu cerinţele curriculumului şi ale tehnologiei didactice moderne;
- organizarea şi coordonarea activităţii de instruire/pregătire practică în atelierul tehnologic şcolar sau la agenţii economici, în scopul formării şi dezvoltării competenţelor specifice elevilor;
- selectarea şi aplicarea metodelor de evaluare adecvate activităţii de instruire/pregătire practică;
- exploatarea utilajelor, instalaţiilor şi echipamentelor în condiţiile respectării normelor de igienă, de securitate şi sănătate în muncă, prevenirea situaţiilor de urgenţă şi protecţia mediului înconjurător.
- respectarea normelor de calitate pentru desfăşurarea proceselor, obţinerea produselor şi oferirea serviciilor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Agropedologie

- Tehnici de determinare a însuşirilor fizice şi chimice ale solului.
- Profile de soluri pentru diferite tipuri de soluri.
- Tehnici de determinare a indicilor de calitate ai seminţelor.
- Proba şi reglajele semănătorilor.

2. Cultura plantelor de câmp

- Tehnologia de cultivare la cereale (grâu, orz, ovăz, porumb).
- Tehnologia de cultivare la leguminoase pentru boabe (mazăre, fasole, soia).
- Tehnologia de cultivare la plante oleaginoase (floarea-soarelui).
- Tehnologia de cultivare la plante textile (in pentru fibre, cânepa).
- Tehnologia de cultivare la plante rădăcinoase şi tuberculifere (sfecla pentru zahăr, cartof).
- Norme de protecţie a muncii specifice lucrărilor pentru culturile de câmp.

3. Cultura plantelor horticole

- Producerea răsadurilor de legume şi flori.
- Pregătirea terenului pentru înfiinţarea culturilor legumicole şi floricole în câmp.
- Înfiinţarea şi întreţinerea culturilor legumicole şi floricole în câmp.
- Producerea materialului săditor pomicol şi viticol.
- Înfiinţarea şi întreţinerea plantaţiilor pomicole şi viticole pe rod.
- Norme de protecţie a muncii specifice lucrărilor din horticultură.

4. Maşini agricole şi zootehnice

- Maşini agricole pentru pregătirea solului (pluguri, grape, cultivatoare).
- Maşini pentru administrarea îngrăşămintelor chimice şi amendamentelor.
- Maşini agricole pentru înfiinţarea culturilor (semănători).
- Maşini pentru combaterea bolilor şi dăunătorilor (maşini de stropit şi prăfuit).

Se tratează părţile componente, procesul de lucru şi reglajele.

- Norme de protecţia muncii în exploatarea utilajelor şi maşinilor agricole.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1.	Budoi Gh.	Agrotehnica, Manual pentru Grupurile Şcolare Agricole	Ed.Tehnică Agricolă, Bucureşti, 1992
2.	Georgescu M., şi colab.	Horticultură şi viticultură, Manual clasa a XII - a	Ed. Ceres, Bucureşti, 1989
3.	Lobodan E. şi colab.	Horticultură şi viticultură, Manual clasa a XI -a	Ed. Ceres, Bucureşti 1980
4.	Peştean V.I. şi colab.	Cultura plantelor de câmp	Ed. „Panfilius”, 2004
5.	Popescu V., Petrescu M.,	Legumicultură, Manual clasele a X –XI - a	Ed. Tehnică Agricolă, Bucureşti 1993
6.	Popescu M., Popa T.,	Fitotehnie, Manual pentru liceele agroindustriale	Ed. Ceres, Bucureşti 1989
7.	Scrioşteanu C., Untărescu Gh.,	Agropedologie, Manual clasa a XI-a	Ed. Gimnasium, Bucureşti 2001
8.	Scrioşteanu C. şi colab.	Pregătire de bază în agricultură - Manual instruire practică pentru şcoala profesională	Ed. Oscar Print, Bucureşti, 2003
9.	Şelaru E., Petrescu M.,	Floricultură, Manual clasa a XI-XII-a	Ed. Tehnica Agricolă, Bucureşti 1993
10.	Tiţa I., Stan M.,	Cultura plantelor horticole, Manual clasa a XI-XII-a	Ed.Gimnasium, Bucureşti 2002, 2006
11.	Toma Dragoş şi colab.	Tractoare şi maşini agricole (partea a II-a, Maşini agricole)	EDP, Bucureşti, 1981
12.	Nicşulescu E., Şulea I., Trandafir S., Costache N.	Mecanizarea agriculturii, clasa a-X-a, Manual pentru liceele agroindustriale	Ed. Ceres, Bucureşti 1988

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse și documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor şcolare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001

10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP București, 2008

Anexa nr. 4

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

ALIMENTAŢIE PUBLICĂ

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la Concursul naţional pentru ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate pe baza standardului ocupaţional „Profesor pentru învăţământul gimnazial şi pentru învăţământul liceal", în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Structura arborescentă şi sistemul modular de organizare curriculară pentru învăţământul tehnologic solicită abordarea structurală a desfăşurării procesului de învăţământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare/curriculumul în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină şi cu programele pentru evaluările şi examenele naţionale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, urmărind:

- cunoaşterea de către profesor a conţinuturilor ştiinţifice şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinelor de pregătire profesională şi a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor şcolare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi;
- capacitatea de proiectare şi realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, şi multidisciplinar, în concordanţă cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competenţelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării *profesionale* a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, profesorul trebuie să demonstreze că:

- înţelege conceptele centrale şi metodele de investigaţie specifice disciplinelor pe care le predă;
- are capacitatea de a crea experienţe de învăţare semnificative pentru elev;
- înţelege cum învaţă şi cum se dezvoltă elevul şi poate să ofere oportunităţi de învăţare care sprijină dezvoltarea profesională a acestuia;
- înţelege că elevii sunt diferiţi din punctul de vedere al felului în care învaţă şi poate să ofere oportunităţi instructiv-educative adaptate la diferenţele individuale de învăţare;
- înţelege procesele de integrare curriculară şi foloseşte o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor şi performanţele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege şi utiliza cele mai bune metode ce vizează motivaţia şi comportamentul pentru a crea un mediu educaţional care încurajează interacţiunea socială pozitivă, motivaţia intrinsecă şi angajarea elevului în actul învăţării, sprijinind astfel succesul şcolar al acestuia;
- dezvoltă cunoaşterea şi utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea şi interacţiunea elevilor în activitatea de învăţare;
- planifică activitatea de predare-învăţare pe baza competenţelor curriculare, a cunoaşterii proceselor predării-învăţării, a conţinutului disciplinei, a abilităţilor elevilor şi a diferenţelor dintre elevi; modelează activitatea la clasă conform obiectivelor evaluării;
- înţelege şi foloseşte o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia şi modifica activităţile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală şi socială a elevului;
- evaluează efectele opţiunilor şi acţiunilor sale asupra elevilor, părinţilor, altor colegi (profesori) şi modifică aceste acţiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunităţi pentru perfecţionarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relaţii pozitive cu colegii, familiile elevilor şi altor organizaţii existente în comunitatea în care trăieşte, în aşa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităţilor şcolii;
- înţelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră şi de a integra educaţia pentru carieră în activitatea didactică;
- înţelege aspectele de ordin legislativ ale activităţii sale, respectiv, drepturile legale ale elevului şi părinţilor, precum şi propriile sale drepturi şi responsabilităţi;
- înţelege criteriile de evaluare a activităţii sale şi are capacitatea de a le integra în conceperea şi realizarea activităţii didactice.

B. COMPETENŢE SPECIFICE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a disciplinelor, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

1. Cunoaşterea şi aprofundarea de către candidaţi a conţinuturilor ştiinţifice de specialitate şi metodice pentru disciplinele tehnologice.
2. Aplicarea adecvată a principiilor şi metodelor specifice didacticii disciplinelor tehnologice.
3. Realizarea corelaţiilor intra-, inter- şi pluridisciplinare a conţinuturilor.
4. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învăţământ, calificării şi specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională şi curriculumul în vigoare.
5. Proiectarea demersurilor didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi.
6. Selectarea şi aplicarea unor metode și instrumente de evaluare adecvate obiectivelor evaluării și/sau competenţelor/rezultate ale învățării vizate.
7. Aplicarea diferitelor forme de organizare a instruirii în conformitate cu demersul didactic proiectat.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. Noțiuni generale despre alimente

- alimentele şi componentele chimice ale acestora: noţiunea de aliment; compoziţia chimică a alimentelor (protidele, lipidele, glucidele, vitaminele, substanţele minerale, apa, alcaloizii, pigmenţii, uleiurile eterice, enzimele); valoare calorică; valoare nutritivă (VN_{10});
- digestie, absorbţie şi metabolism: alimentaţia normală, dezechilibre alimentare;
- alimentaţia dietetică: diete, regimuri dietetice.

2. Materii prime şi auxiliare folosite în producţia culinară şi cofetărie-patiserie

- Grupele de alimente: cereale şi produse cerealiero-făinoase, legume şi produse conservate din legume, fructe şi produse conservate din fructe, carne şi produse din carne, peşte, lapte şi produse lactate, ouă, zahăr, amidon, glucoză, miere, grăsimi alimentare (clasificare, rol în alimentaţie, compoziţie chimică, valoare nutritivă, avantaje şi dezavantaje nutritive, condiţii de calitate, condiţii de păstrare).
- Materii auxiliare: condimente, stimulente, afânători, aditivi alimentari (clasificare, caracteristici, utilizare şi rol).

3. Prelucrarea alimentelor

- Metode de prelucrare primară şi termică a alimentelor;
- Influenţa prelucrărilor asupra valorii nutritive.

4. Activitatea de producţie

- Semipreparate specifice producţiei culinare şi de patiserie-cofetărie:
    - culinare: fonduri, sosuri, esenţe, aspicuri, umpluturi (caracterizarea grupelor, clasificare şi sortiment, tehnologii generale, condiţii de calitate, transformări în timpul prelucrărilor, utilizări);
    - de patiserie – cofetărie: siropuri, fondant, baroturi, blaturi, foi, creme, umpluturi (caracterizarea grupelor, clasificare şi sortiment, tehnologii generale, condiţii de calitate, transformări în timpul prelucrărilor, utilizări);
- Aluaturi (pentru foi de plăcintă, fraged, opărit, dospit, foietaj/franţuzesc), produse de patiserie (caracterizarea grupelor, clasificare şi sortiment, tehnologii generale, condiţii de calitate, transformări în timpul prelucrărilor, utilizări);
- Grupe de preparate culinare: salate, gustări şi antreuri, garnituri, preparate lichide, preparate de bază din meniu (din legume, din legume şi carne de măcelărie, din carne pasăre, din peşte, din subproduse, din carne tocată), fripturi, dulciuri de bucătărie (caracterizarea grupelor, rol în alimentaţie, clasificare şi sortiment, tehnologii generale, condiţii de calitate, transformări în timpul prelucrărilor);
- Produse de cofetărie: fursecuri, prăjituri, torturi (caracterizarea grupelor, rol în alimentaţie, clasificare şi sortiment, tehnologii generale, condiţii de calitate, transformări în timpul prelucrărilor).

5. Igiena în activitatea de producţie

- Igienizare: tipuri, echipamente, materiale, mod de realizare;
- Dezinfecţie, dezinsecţie, deratizare: materiale şi echipamente, mod de realizare.

- Igiena la prepararea, păstrarea, depozitarea şi desfacerea alimentelor;
- Evacuarea deşeurilor şi protecţia mediului;
- Identificarea punctelor critice de control în activitățile din alimentație.

6. Tipuri de unităţi de alimentaţie

- Unități de producție: bucătăria caldă, bucătăria rece, laboratorul de cofetărie, laboratorul de patiserie, secţii de prelucrare primară, spaţii anexe, depozite, magazii (caracteristici, dotare cu echipamente, circuitul alimentelor);
- Unități de servire: restaurant, bar, unităţi cu servire rapidă, cofetărie, patiserie (caracteristici, dotare cu echipamente);

7. Organizarea muncii în unităţile de alimentaţie

- Formaţii de lucru;
- Funcţii şi ierarhie profesională;
- Atribuţii (responsabilităţi);
- Calităţile personalului din unităţile de alimentaţie.

8. Oferta de produse, politici comerciale

- Meniul; clasificare, structură, criterii pentru întocmirea meniurilor;
- Liste de meniuri: tipuri, reguli de întocmire;
- Tehnici de stabilire a preţurilor în unităţile de alimentaţie.

9. Activitatea de servire

- Pregătirea sălii de servire (etape, curăţenie, efectuarea mise–en–place–ului);
- Reguli de tehnica servirii şi sisteme privind tehnica servirii consumatorilor;
- Reguli și tehnici de servire pentru grupe de preparate;
- Debarasarea meselor după servirea preparatelor și băuturilor;
- Băuturi: clasificare, caracteristici, reguli de asociere cu preparatele, tehnici de servire;
- Decontarea serviciilor de alimentație (documente și modalități).

BIBLIOGRAFIE

1.	Banu, C., şi colectiv	Aditivi şi ingrediente pentru industria alimentară,	Editura Tehnică, Bucureşti, 2000
2.	Brumar C. colab.	Tehnologia culinară, manual cls. IX,	E.D.P. R.A., Bucureşti, oricare din ediţiile 2000, 2006 (și alte ediții avizate de Ministerul Educației)
3.	Brumar, C. colab	Turism și alimentație, manual pentru clasa a X-a,	Editura CD PRESS, 2011 (și alte ediții).
4.	Brumar C. colab.	Tehnologia Culinară cls. X-XII	E.D.P. R.A., Bucureşti, oricare din ediţiile 2003, 2006 (și alte ediții avizate de Ministerul Educației)
5.	Brumar, C. colab.	Tehnician în gastronomie cls XI-XII	Editura „CD Press”, Bucureşti, 2012 (și alte ediții avizate de Ministerul Educației)
6.	Brumar, C. colab.	Organizator banqueting cls XI-XII	Editura „CD Press”, Bucureşti, 2012 (și alte ediții avizate de Ministerul Educației)
7.	Costin, G.M., Segal, R.,	Alimente pentru nutriţie specială,	Editura Academica, Bucureşti, 2001
8.	Dincă, C. şi colab.	Calificarea profesională Bucătar/Cofetar/Ospătar, manualul pentru clasa XI AC	E.D.P. R.A., Bucureşti, 2006/ 2007/2008 (și alte ediții avizate de Ministerul Educației)
9.	Dobrescu, E. şi colectiv	Tehnica servirii consumatorilor,	E.D.P. R.A., Bucureşti, oricare din ediţiile 1999, 2006 (și alte ediții avizate de Ministerul Educației)

10.	Florea, C., colab.	Manualul directorului de restaurant,	Editura THR-CG, Bucureşti, 2004
11.	Florea, C., ş.a.,	Bucătăria internaţională,	Editura Ceres, Bucureşti, 1998
12.	Lungu, C.,	Nutriţie umană şi toxicologia produselor alimentare,	Editura EvriKa, Brăila, 1999
13.	Mihai, Ş. şi colectiv	Turism şi alimentaţie, manual pentru clasa a IX-a,	Editura CD PRESS, 2010 (şi alte ediţii).
14.	Mihăilescu, A., şi colectiv	Tehnologia produselor de cofetărie şi patiserie, manual cls. X-XII,	E.D.P., Bucureşti, oricare din ediţiile 2000, 2003 (şi alte ediţii avizate de Ministerul Educaţiei)
15.	Nicolescu, R.,	Tehnologia restaurantelor,	Editura Inter-Rebs, Bucureşti, 1998
16.	Olaru, M., ş.a.,	Studiul calităţii produselor şi serviciilor,	Editura Economică Preuniversitaria, Bucureşti, 2000
17.	Poll, N., Şerban, A.	Noţiuni fundamentale de igienă	Editura Coresi, Bucureşti, 2003
18.	Segal, B. şi colectiv,	Valoarea nutritivă a produselor agroalimentare,	Editura Ceres, Bucureşti, 1983
19.	Stavrositu, S.,	Arta serviciilor în restaurante, baruri, gastronomie, hoteluri, pensiuni turistice	Fundaţia Arta serviciilor în turism, Bucureşti, 2006 (şi alte ediţii)
20.	Stavrositu, S.	Tehnica servirii consumatorilor, manual pentru clasele XI, XII	E.D.P. R.A., Bucureşti, oricare din ediţiile 2000, 2003 (şi alte ediţii avizate de Ministerul Educaţiei)

** Reţetare tip de preparate culinare şi de produse de cofetărie-patiserie, O.M.T. nr.61/1999.

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ŞI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală (CDL)/curriculum la decizia elevului din oferta şcolii (CDEOŞ), conform planurilor-cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învăţământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiţii, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învăţământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învăţământ în cadrul lecţiei. Metode şi tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor şi tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecţii.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activităţii didactice. Lecţia, unitate didactică fundamentală: definiţie, evenimentele lecţiei, tipuri şi variante de lecţii.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerinţe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor şcolare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.
4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.
5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	
12.		„Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008

Anexa nr. 5

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

ALIMENTAŢIE PUBLICĂ

MAIŞTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi maiştrilor instructori care se prezintă la Concursul naţional pentru ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Structura arborescentă şi sistemul modular de organizare curriculară pentru învățământul tehnologic solicită abordarea structurală a desfăşurării procesului de învăţământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare/curriculumul în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină şi cu programele pentru evaluările şi examenele naţionale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul maistrului instructor, urmărind:

- cunoaşterea de către profesor a conţinuturilor ştiinţifice şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinelor de pregătire profesională şi a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor şcolare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi;
- capacitatea de proiectare şi realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, şi multidisciplinar, în concordanţă cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competenţelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educațional.

Au fost urmărite formarea şi structurarea competenţelor pentru maiştri instructori, cu aplicare la specificul activităţilor de instruire practică. Pe lângă competenţele specifice, în specialitate, sunt vizate competenţele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum şi competenţele metodice.

Conţinuturile programei urmăresc sporirea flexibilităţii, mobilităţii ocupaţionale şi creşterea gradului de adaptabilitate a maiştrilor instructori la evoluţia tehnică, tehnologică şi economică în domeniu.

B. COMPETENŢE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice maistrului instructor pentru discipline Tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice.

1 Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice și metodice de specialitate;
2 Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională și curriculumul în vigoare;
3 Realizarea corelaţiilor intra-, inter- şi pluridisciplinare ale conţinuturilor;
4 Proiectarea activităților de pregătire/instruire practică.
5 Selectarea și aplicarea metodelor și instrumentelor de evaluare adecvate activității de pregătire/instruire practică;
6 Exploatarea utilajelor, instalațiilor și echipamentelor în condițiile respectării normelor de sănătate și securitate în muncă, prevenirea și stingerea incendiilor și de protecția mediului înconjurător;
7 Respectarea normelor de calitate pentru desfăşurarea proceselor, obţinerea produselor şi oferirea serviciilor.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. Generalități privind activitatea de producție culinară și de cofetărie - patiserie, obiective și funcții.
2. Tipuri de unități de alimentație: caracteristici, criterii de clasificare, organizarea spațiilor de producție și pentru servire.
3. Echipamente tehnologice specifice unităților de alimentație: mobilierul, utilajele, ustensilele și vasele utilizate în secțiile de producție culinară și de cofetărie-patiserie. Normele de sănătatea și securitatea în muncă și de prevenirea și stingerea incendiilor.

4. Noţiuni de bază despre alimente: noțiunea de aliment, clasificare, compoziție chimică, substanțe nutritive, valoare calorică și nutritivă.
5. Materii prime și auxiliare utilizate la realizarea preparatelor culinare și produselor de cofetărie-patiserie: rol în alimentație, clasificare, compoziție chimică, valoarea nutritivă, calorică și digestibilitate, condiții de calitate, condiții de păstrare, recepția calitativă și cantitativă.
6. Operații de prelucrare primară și termică a alimentelor.
7. Caracteristicile și tehnologia obținerii semipreparatelor culinare (fonduri, esențe, sosuri, aspic, umpluturi, garnituri) și de patiserie-cofetărie (siropuri, fondant, baroturi, blaturi, foi, creme, umpluturi).
8. Preparate servite la micul dejun: caracteristici, tehnologie de obținere, condiții de calitate.
9. Salate, gustări și antreuri: caracteristici, tehnologie de obținere, condiții de calitate.
10. Preparate lichide: caracteristici, tehnologie de obținere, loc în meniu, condiţii de calitate.
11. Preparate de bază din legume, din legume și carne (de măcelărie, de pasăre, pește, carne tocată, subproduse, vânat), fripturi: caracteristici, tehnologii de obținere generale și specifice, loc în meniu, condiţii de calitate.
12. Dulciuri de bucătărie: caracteristici, tehnologii de obținere generale și specifice, loc în meniu, condiții de calitate.
13. Aluaturi (opărit, dospit, fraged, foietaj, foi de plăcintă) și produse de patiserie: caracteristici, tehnologie de obținere, condiții de calitate defecte, cauze și remedieri.
14. Elemente de decor și tehnici de decorare.
15. Produse de cofetărie: prăjituri (pe bază de blat, foi de ruladă), torturi (pe bază de blat): caracteristici, tehnologie de obținere, condiții de calitate defecte, cauze și remedieri.
16. Norme de protecția consumatorului în unitățile de alimentație publică.
17. Personalul de servire în unitățile de alimentație: categorii, calități, atribuții.
18. Dotarea salonului de servire cu mobilier, utilaje și obiecte de inventar (clasificare, caracteristici).
19. Pregătirea sălii de servire: curățenie, efectuarea mise-en-place-ului de întâmpinare și a mise-en-place-ului în funcție de meniu (mic dejun, dejun, cină). Reguli de protocol.
20. Scenariul activităților specifice de servire: primirea clienților, prezentarea preparatelor și băuturilor, primirea comenzii și transmiterea ei la secții; aducerea preparatelor și băuturilor de la secții, debarasarea meselor, despărțirea de consumator (întocmirea și prezentarea notei de plată, încasarea valorii meniurilor consumate, despărțirea de consumator).
21. Forme și sisteme de servire: sistemul direct (englez) și indirect (francez); alte sisteme de servire.
22. Tehnica servirii preparatelor: gustări, produse de panificație, antreuri, preparate lichide, preparate din peste, preparate cu sos, fripturi, garnituri, salate, deserturi.
23. Debarasarea mesei după servirea principalelor grupe de preparate: gustări, antreuri, preparate lichide, preparate din peste, preparate cu sos, fripturi, garnituri, salate, deserturi, produse de panificație.
24. Organizarea și servirea diferitelor tipuri de mese: micul dejun, dejun, cină, mese festive.
25. Băuturi: clasificarea băuturilor și asocierea lor cu preparatele, tehnici de servire, dotarea barului, tehnica obținerii amestecurilor de băuturi.
26. Igiena profesională în unitățile de alimentație publică (individuală a spațiilor și a procesului de producție).
27. Documente specifice activităților de producție și servire în unitățile de alimentație publică.

BIBLIOGRAFIE

1.	Brumar, C. colab.	Tehnologia culinară, manual cls. IX,	E.D.P. R.A., București, oricare din ediţiile 2000, 2006 (și alte ediții avizate de Ministerul Educației)
2.	Brumar, C. colab	Turism și alimentație, manual pentru clasa a X-a,	Editura CD PRESS, 2011 (și alte ediții).
3.	Brumar, C. colab.	Tehnologia Culinară cls. X-XII	E.D.P. R.A., București, oricare din ediţiile 2003, 2006 (și alte ediții avizate de Ministerul Educației)
4.	Brumar, C. colab.	Tehnician în gastronomie cls XI-XII	Editura „CD Press”, București, 2012 (și alte ediții avizate de Ministerul Educației)
5.	Brumar, C. colab.	Organizator banqueting cls XI-XII	Editura „CD Press”, București, 2012 (și alte ediții avizate de Ministerul Educației)

6.	Dincă, Cristian şi colab.	Calificarea profesională Bucătar/Cofetar/Ospătar, manualul pentru clasa XI AC	E.D.P. R.A., Bucureşti, 2006/ 2007/2008 (şi alte ediţii avizate de Ministerul Educaţiei)
7.	Dobrescu, E. şi colectiv	Tehnica servirii consumatorilor,	E.D.P. R.A., Bucureşti, oricare din ediţiile 1999, 2006 (şi alte ediţii avizate de Ministerul Educaţiei)
8.	Florea, C.,	Îndrumar pentru unităţile de alimentaţie publică,	Editura Tehnică, Bucureşti,1988
9.	Florea, C., colab.	Manualul directorului de restaurant,	Editura THR-CG, Bucureşti, 2004
10.	Florea, C., Bucşa, F., Paraschiv, V.,	Bucătărie internaţională,	Editura Ceres, Bucureşti, 1998
11.	Mihai, Ştefania şi colectiv	Turism şi alimentaţie, manual pentru clasa a IX-a,	Editura CD PRESS, 2010 (şi alte ediţii).
12.	Mihăilescu, A., şi colectiv	Tehnologia produselor de cofetărie şi patiserie, manual cls. X-XII,	E.D.P., Bucureşti, oricare din ediţiile 2000, 2003 (şi alte ediţii avizate de Ministerul Educaţiei)
13.	Negrea, I., Bucşa, F.,	Bucătăria românească,	Editura Nera, Bucureşti, 1997
14.	Nicolescu, R.,	Tehnologia restaurantelor,	Editura Inter - Rebus, Bucureşti,1998
15.	Nicolescu, R., Mladin, D.,	Ghidul barmanului,	Editura Sport-Turism, Bucureşti, 1985
16.	Nicolescu, R., şa	Somelierul profesia viitorului,	Editura Inter – Rebus, Bucureşti, 1999
17.	Poll, N., Şerban, A.	Noţiuni fundamentale de igienă	Editura Coresi, Bucureşti, 2003
18.	Segal, B, şi colectiv,	Valoarea nutritivă a produselor agroalimentare,	Editura Ceres, Bucureşti,1983
19.	Stavrositu, S.,	Arta serviciilor în restaurante, baruri, gastronomie, hoteluri, pensiuni turistice	Fundaţia Arta serviciilor în turism, Bucureşti, 2006 (şi alte ediţii)
20.	Stavrositu, S.,	Practica serviciilor în restaurante şi baruri,	Editura Tehnică, Bucureşti, 1994
21.	Stavrositu, S.	Tehnica servirii consumatorilor, manual pentru clasele XI, XII	E.D.P. R.A., Bucureşti, oricare din ediţiile 2000, 2003 (şi alte ediţii avizate de Ministerul Educaţiei)

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ŞI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală (CDL)/curriculum la decizia elevului din oferta şcolii (CDEOŞ), conform planurilor-cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învăţământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiţii, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învăţământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învăţământ în cadrul lecţiei. Metode şi tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor şi tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecţii.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activităţii didactice. Lecţia, unitate didactică fundamentală: definiţie, evenimentele lecţiei, tipuri şi variante de lecţii.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerinţe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor şcolare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	
12.		„Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008

Anexa nr. 6

CONCURSUL NAȚIONAL
DE OCUPARE A POSTURILOR
DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE
DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

ARHITECTURĂ

PROFESORI

2026

NOTA DE PREZENTARE

Programele pentru perfecţionarea pregătirii de specialitate a cadrelor didactice urmăresc afirmarea de noi competenţe profesionale prin aprofundarea unor concepte şi orientări cu privire la educaţia pentru arhitectură înţeleasă ca activitate creativă specifică de formare în spirit larg, cultural a tinerei generaţii.

La concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar se au în vedere atât însuşirea temeinică şi completă a conţinutului teoretic care vizează definirea procesului arhitectural, semnificaţiile spaţiului arhitectural şi legile compoziţiei de arhitectură, cât şi însuşirea funcţiilor practice ale acesteia, prin aspectele care vizează funcţionalitatea, tehnica şi tehnologia.

În evaluarea candidaţilor la *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar* sunt vizate următoarele aspecte:

- stăpânirea cunoştinţelor generale din ştiinţele educaţiei asimilate deja, cu accent pe aplicaţiile lor practice (proiectare, strategii didactice, mijloace de învăţământ, creativitate);
- aplicarea creativă a informaţiilor din didactica specialităţii dobândite anterior şi îmbogăţite prin experienţa de catedră (limbaj arhitectural şi teoria spaţiului arhitectural)
- preocupări de optimizare şi ameliorare a mijloacelor de accesibilizare a conţinutului programei şcolare în funcţie de particularităţile de vârstă şi individuale ale copiilor;
- calitatea documentării privind cultura pentru arhitectură în şcoala actuală: mass-media, presă, publicitate, informarea la bibliotecă etc.;
- demonstrarea unor capacităţi de descoperire a mijloacelor şi căilor specifice de cultivare şi stimulare a vederii în spaţiu, a înţelegerii şi reprezentării spaţiului arhitectural şi a creativităţii elevilor.

Programa vizează:

- înţelegerea spaţiului arhitectural, însuşirea tehnicilor de reprezentare şi modelare în spaţiul bi- şi tridimensional, înţelegerea principiilor de compoziţie spaţială, a aspectelor referitoare la textură, materialitate, lumină, tipologii structurale şi funcţionale;
- formarea capacităţii de a formula şi a susţine o idee în cadrul procesului de creaţie, însuşirea expresiei „concept”, înţelegerea procesului creativ, astfel încât acesta să devină o activitate conştientă;
- conştientizarea elevilor asupra responsabilităţii profesiei de arhitect, prin faptul că arhitectul creează şi organizează spaţiul, cu efecte de lungă durată, iar modul în care mediul construit este planificat, proiectat, realizat, utilizat, relaţionat cu peisajul şi întreţinut are o influenţă definitorie, pe termen lung, asupra fiecăruia dintre noi;
- cunoaşterea patrimoniului arhitectural naţional şi local, în context european, cu rol în definirea identităţii culturale individuale;
- capacitatea elevilor de a lucra în echipă, de a colabora şi împărtăşi idei.

În perspectiva atingerii acestor obiective, caracterul integrator pentru disciplina arhitectură este dezvoltat în cadrul mai larg al demersului metodic, învăţarea în domeniul arhitecturii vizând atât aspecte teoretice cât şi de înţelegere şi de reprezentare a spaţiului arhitectural, punerea în aplicare a acestor conţinuturi, îndeosebi în cadrul orelor de Atelier de specialitate – Arhitectură, implicând, din partea profesorilor, motivaţii de inovare şi descoperire a unor strategii, modalităţi tehnice, mijloace şi forme active pentru formarea şi dezvoltarea educaţiei pentru arhitectură, a vederii în spaţiu şi stimularea creativităţii elevilor.

Acestea orientează actualizarea cunoștințelor de specialitate, psihopedagogice și metodologice și constituie repere pentru evaluarea activității cadrelor didactice, în concordanță cu Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu Profilul de formare al absolventului, aprobat prin OME nr. 6.731/2023, și cu Cadrul de referință al Curriculumului național (2026). În acest cadru, dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice susține formarea competențelor necesare elevilor pentru participarea activă și responsabilă la viața unei societăți în schimbare, precum și pentru valorizarea diversității culturale și promovarea dezvoltării durabile.

COMPETENŢE SPECIFICE

- Competenţe în aplicarea unor principii şi metode de comunicare educaţională;
- Competenţe în domeniul teoriei, metodologiei şi practicii evaluării;
- Competenţe în domeniul didacticii limbajului de specialitate;
- Competenţe legate de afirmarea propriei personalităţi, dorinţa de evoluţie individuală şi profesională continuă;
- Competenţa în elaborarea unor proiecte de specialitate sau interdisciplinare, individuale şi/sau comune;
- Competenţe de a concepe curriculumul la decizia elevului din oferta şcolii pe aria curriculară Arte – Arhitectură;
- Competenţe în structurarea şi argumentarea propriilor atitudini estetice faţă de fenomenul arhitectural;
- Competenţe în utilizarea tehnologiilor informaţionale specifice reprezentării spaţiului arhitectural.

COMPETENŢE TRANSVERSALE

Competenţe pentru dezvoltarea personală:

- Gândire structurată;
- Target pentru prestare optimă;
- Capacitate de autoevaluare a nevoii de formare profesională în scopul inserţiei şi adaptabilităţii la cerinţele locului de muncă;
- Evaluarea corectă a resursei timp;
- Personal branding;

Managementul resursei umane / a clasei de elevi:

- Capacităţi de team building;
- Managementul performanţei;
- Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă pe diverse paliere ierarhice;

Leadership:

- Management strategic;
- Planificare;
- Motivarea şi antrenarea grupului de lucru /clasei de elevi.

Domeniile de conținut:

I. Teoria și estetica arhitecturii
II. Istoria arhitecturii universale și românești
III. Didactica specialității

I. TEORIA ŞI ESTETICA ARHITECTURII

1. ***Definirea arhitecturii ca obiect, fenomen, activitate***

Procesul istoric de definire a arhitecturii.

2. ***Spaţiul existenţial şi spaţiul arhitectural***

- Nivelurile spaţiului existenţial, nivelurile spaţiului arhitectural şi interacţiunile dintre acestea la nivel geografic, peisager, urbanistic, de obiect arhitectural. Influenţa elementelor de mediu: climă, apă şi teren asupra spaţiului arhitectural. Conformarea volumetrică, soluţii constructive, materiale de construcţii utilizate în arhitectura vernaculară. Conceptul de dezvoltare durabilă în arhitectură.
- Reinterpretări ale arhitecturii vernaculare prin prisma tehnologiilor şi inovaţiilor din prezent: ventilare naturală, acoperiş verde, turnuri de ventilaţie, clădiri cu emisie redusă de carbon, performanţa energetică – NZEB, casa inteligentă, BMS – de la smart building la smart city. Aplicaţii contemporane şi studii de caz.
- Date fundamentale ale spaţiului arhitectural. Organizare şi compoziţie. Elemente de morfologie în analiza spaţiului arhitectural. Principii de compoziţie în arhitectură şi în urbanism. Măsura exterioară, interioară, măsura absolută. Scară, raport, proporţii. Lumină şi culoare în spaţiul arhitectural. Metode de reprezentare tri- şi bidimensională a spaţiului arhitectural. Noţiuni de estetică urbană, estetică arhitecturală.
- Conţinut, formă şi funcţiune. Teoria locuirii. Teoria programelor de arhitectură. Condiţii optime ale confortului interior faţă de particularităţile funcţionale şi psihofiziologice ale omului: zonificare, scară modulară, adaptabilitate şi flexibilitate spaţială.
- Interpretarea tehnică a spaţiului arhitectural. Rolul materialelor de construcţie în evoluţia structurii spaţiului arhitectural şi a anvelopei clădirii. Materiale de construcţie durabile. Relaţiile dintre caracteristicile spaţiale, constructive şi funcţionale ale diferitelor programe de arhitectură.
- Rolul structurilor şi formelor naturale în organizarea formei şi structurii spaţiului arhitectural şi urban. Structuri compoziţionale organizate pe baza raportului armonic al secţiunii de aur. Noţiuni de bionică şi biomimetică.
- Noţiuni de arhitectură a spaţiului public urban. Arhitectura spaţiului stradal. Tipuri de spaţii urbane: spaţiul public, semi-public, spaţiul privat.
- Arhitectura contemporană şi urbanismul - tendinţe, tehnici, materiale. Arhitectura adaptabilă - noi utilizări ale materialelor cunoscute – faţade ventilate, cinetice. Materiale „smart”, materiale reciclabile – tehnologii constructive.
- Urbanizare, regenerare urbană, reconversie urbană, patrimoniul industrial, implicarea comunităților în planificarea urbană – planificarea urbană colaborativă, intervenții în zone cu valoare istorică. Restaurarea spațiului urban. Strada - spațiul de coexistență a diferitelor tipuri de mobilități, schema stradală. Modalități de fluidizare și accesibilizare.
- Contextul social-economic-actual. Problematica rezidențialului urban contemporan. Rezidențialul urban în România ultimelor decenii.

II. ISTORIA ARHITECTURII UNIVERSALE ŞI ROMÂNEŞTI

1. ***Arhitectura Egiptului Antic***. Geneză, caracteristici, programe de arhitectură specifice, principii de compoziţie spaţială, decoraţie şi monumente representative.
2. ***Arhitectura Greciei Antice***. Geneza arhitecturii greceşti, ordinele clasice de arhitectură, corecţiile optice, principii de modulare şi proporţionare, programe de arhitectură specifice.
3. ***Arhitectura Romei Antice***. Sisteme constructive specifice, programe de arhitectură, tipologii planimetrice şi principii de compozitie spaţială.
4. ***Arhitectura bizantină***. Analiza contextului social, politic şi tehnic care a favorizat apariţia şi dezvoltarea arhitecturii bizantine. Principii de compozitie spaţială, tipologii planimetrice, simbolistica spaţiului arhitectural, decoraţia interioară şi exterioară.
5. ***Arhitectura preromanică şi arhitectura romanică***. Analiza contextului social, politic şi tehnic care a favorizat apariţia şi dezvoltarea arhitecturii preromanice şi a celei romanice. Programe de arhitectură, principii de compoziţie spaţială, tipologii planimetrice, decoraţia interioară şi exterioară. Sisteme structurale specifice. Spaţii urbane medievale.
6. ***Arhitectura gotică***. Analiza contextului social, politic şi tehnic care a favorizat apariţia şi dezvoltarea arhitecturii gotice. Programe de arhitectură specifice, principii de compoziţie spaţială, tipologii planimetrice, simbolistica spaţiului arhitectural, decoraţia interioară şi exterioară. Sisteme structurale specifice. Spaţii urbane gotice.
7. ***Arhitectura renascentistă***. Analiza contextului social, politic şi tehnic care a favorizat apariţia şi dezvoltarea arhitecturii renascentiste. Principii de compoziţie spaţială, tipologii planimetrice, simbolistica spaţiului arhitectural, decoraţia interioară şi exterioară. Spaţii urbane renascentiste.
8. ***Arhitectura barocă şi barocul postbizantin - arhitectura brâncovenească***. Analiza contextului social, politic şi tehnic care a favorizat apariţia şi dezvoltarea arhitecturii baroce. Principii de compoziţie spaţială, tipologii planimetrice, simbolistica spaţiului arhitectural, decoraţia interioară şi exterioară. Spaţii urbane baroce.
9. ***Stilurile 1900***. Surse şi invarianţi pentru Stilurile 1900. Arhitectura neoromânească în context european. Art Deco. Caracteristici şi monumente reprezentative. Art Deco în România.
10. ***Arhitectura modernă***. Arhitectura inginerilor. Stilul internaţional, funcţionalismul şi arhitectura organică. Arhitectura modernă în România.
11. ***Evoluţia conceptelor de organizare spaţială a oraşelor, funcţiile oraşului*** – centrul/centrele de interes, promovarea elementelor valoroase din contextul existent- repere iconice, conectivitate şi accesibilitate. Rezidențialul urban de la Revoluția Industrială până la mijlocul sec. al XX-lea.
12. Oraşele în secolul al XX-lea, urbanismul progresist, Charta de la Atena – oraşul coerent.

BIBLIOGRAFIE

Teoria şi estetica arhitecturii; Istoria arhitecturii universale şi românești

1. Addington, D. Michelle; Schodek, Daniel , *Smart Materials and Technologies For the Architecture and Design Professions,* Editura Oxford: Arhitectural Press, 2005
2. Alexander, Christopher, *Notes on the Synthesis of Form*, Cambridge Mass, Harvard University Press, 1986
3. Arnheim, R., *Dynamique de la forme architecturele*, Architecture & Recherches, Pierre Mardaga, 1982
4. Arnheim R., *Artă şi percepţie vizuală*, Editura Meridiane, 1982
5. Argan, Giulio Carlo, *Arta Modernă*, Editura Meridiane, 1985
6. Benevolo, Leonardo, *Storia della Cittá*, Laterza, 1982
7. Benevolo, Leonardo, *Oraşul în istoria Europei,* Editura Polirom, 2003
8. Blake, Pieter, *Mies van der Rohe, Architecture and Structure*, Pelikan Book, 1990
9. Cervera, Rosa, Pioz, Javier, *Bionic Architecture: Learning from Nature,* Ginkgo Press, 2017
10. Ching, Francis D.K., *Form, Space and Order*, John Willey et Sons, Inc, 2007
11. Constantin, Paul, *Culoare – Artă – Ambient*, Editura Meridiane, 1979
12. Constantin, Paul, *Arta 1900 în România*, Editura Tehnică, 1988
13. Criticos, Mihaela, *Art Deco sau Modernismul bine temperat,* Editura Simetria, 2010
14. Curinschi - Vorona Gh., *Introducere în Arhitectura comparată*, Editura Tehnică, 1991
15. Damian, Ascanio, *Le Corbusier*, Editura Meridiane, 1969
16. Enache, M., Ionescu, I., *Geometrie descriptivă şi perspectivă*, Editura Didactică şi Pedagogică, 1983

17. Evenson, Thomas Thus, *Archetypes in architecture*, Norvegian University Press, 1991
18. Faure, E., *Istoria artei*, vol. I-V, Ed. Meridiane, Bucureşti, 1970
19. Fletcher, Banister, *A History of Architecture*, Londra, Batsford LTD, 1956
20. Frampton, Kenneth, *Studies in Tectonic Culture, The Poetics of Construction in Nineteenth and Twentieth Century Architecture*, Chicago, Illinois, MIT Press, 2001
21. Frampton, Kenneth, *Modern Architecture: A Critical History*, New York, Oxford University Press, 1980
22. Focillon, H., *Viaţa formelor*, Editura Meridiane, 1977
23. Geddes, Patrick, *Cities in Evolution*, Williams & Norgate, 1915
24. Hall, Peter, *Cities Of Tomorrow* – Third Edition, Blackwell Publishing, 2014
25. Hebel Dirk E., Wisniewska, Marta H., Heisel, *Building from Waste: Recovered Materials in Architecture and Construction*, Birkhäuser, 2014
26. Hertzberger Herman, *Lessons for Students in Architecture*, 010 Publishers, Rotterdam, 2009
27. Giedion, Siegfried, *Space, Time, Architecture,* Massachussets, Harvard University Press, 1967
28. Gill, Robert, W., *Manual of Rendering with Pen and Ink*, Thames and Hudson, 1979
29. Gheorghiu, A., *Proporţii şi trasee geometrice în arhitectură*, Ed. Tehnică, 1991
30. Gombrich, E.H.,*O istorie a artei*, Ed. Meridiane, Bucureşti, 1975.
31. Ionescu, Grigore, *Arhitectura populară în România*, Editura Meridiane, 1971
32. Ionescu, Grigore, *Arhitectura pe teritoriul României de–a lungul veacurilor*, Editura Academiei, 1982
33. Ionescu Grigore, *Arhitectura românească. Tipologii, creaţii, creatori*, Editura Tehnică, 1986
34. Iliu, Liana, *Oraşul grădină şi evoluţia conceptului*, Editura Universitară "Ion Mincu", Bucureşti, 2005
35. Iurov, C., *Arhitectura bionică*, Editura Tehnică, 1985
36. Jenks, Charles and Baird, George, *Theories and Manifestoes of Contemporary Architecture*, London, Academy Editions, 1997
37. Joja, C., *Actualitatea tradiţiei arhitecturii româneşti*, Editura Tehnică, 1984
38. Joja, C., *Arhitectura românească în context european*, Editura Tehnică, 1989
39. Kurokawa, Kisho, *Architecture de la Symbiose*, Electa Moniteur, 1987
40. W.M.C. Lam, *Sunlighting as Formgiver for Architecture*, Van Nostrand Reinhold Company, 1986
41. Licklider, H., *Scara arhitecturală*, Editura Tehnică, 1973
42. Laurian, Radu, *Probleme de estetica oraşelor*, Editura Tehnică, 1965
43. Melicson, M., *Arhitectura Modernă*, Ed. Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1975
44. Michelis, P., A., *Estetica arhitecturii*, Editura Meridiane, 1982
45. Moughtin, Cliff, *Street and Square*, Butterworth Architecture, Oxford, 1992
46. Meiss, Pierre von, *De la form au lieu*, Presses polytechniques et universitaires romandes, Lausanne, Suisse, 1986
47. Moos, Stanislau von, *Le Corbusier, l'Architecte et son mythe*, Horizons de France, 1971
48. Moussavi, Farshid, *The Function of Form*, Actar, Harvard University Graduate School of Design, 2009
49. Müller, Dominique Gauzin, *Sustainable Architecture and Urbanism*, Birkhäuser, 2001
50. Nemţeanu Ruxandra, *Vila în stil neoromânesc, expresia căutărilor unui model autohton în locuinţa individual urbană,* Editura Simetria, 2014
51. Neufert, Ernst, Manualul Arhitectului – elemente de proiectare şi de construcţie, Alutus, 2004
52. Ochinciuc, C., *Conceptul dezvoltării durabile în arhitectură. Proiectarea integrată*, Editura Universitară "Ion Mincu", 2002
53. Padovan, Richard, *Proportion – Science, Philosophy, Architecture*, Spon Press, London and New Zork, 1990
54. Panchyk, K., *Solar interiors*, Van Nostrand Reinhold Comp., 1984
55. Patrulius, Radu, *Locuinţa în timp şi spaţiu*, Editura Tehnică, 1975
56. Patrulius, Radu, *Horia Creangă, Omul şi opera*, Editura Tehnică, 1980
57. Păun, Silvia, *Valoarea arhitecturii autohtone*, Ed. Per Omnes Artes, Bucureşti, 2003
58. Pevsner, Nikolaus, *The sources of Modern Architecture*, Penguin Books, 1966
59. Radian, H., R., *Cartea proporţiilor*, Editura Meridiane, 1981
60. Răţoiu, Lucian-Cristian, *Restaurarea monumentelor istorice. Concepte, teorii, practici*, Editura ACS, Colecţia Ştiinţific, 2021
61. Risselada, Max, (ed.), *Raumplan versus Plan Libre- Adolf Loos / Le Corbusier*, 010 Publishers, Rotterdam, 2008
62. Săsărman, Gheorghe, *Funcţiune, Spaţiu, Arhitectură*, Editura Meridiane, 1979
63. Scherr, R., *The Grid: Form and process in Architectural Design*, USA Books, 2001
64. Schultz, Christian Norberg, *Paysage, Ambiance, Architecture*, Liege, Pierre Mardaga 1979

65. Schultz, Christian Norberg, *La Signification dans l'Architecture Occidentale*, Liege, Pierre Mardaga 1977
66. Schultz, Christian Norberg, *Existence, Space and Architecture*, London, Studio Vista 1971
67. Sitte, Camillo, *Arta construirii oraşelor*, Editura Tehnică, 1992
68. Steele, James, *Ecological Architecture*, Thames and Hudson, 2005
69. Tănăsescu, A., *Geometrie descriptivă, perspectivă, axonometrie*, Editura Didactică şi Pedagogică, 1983
70. Teodoru, Horia, *Perspectiva*, Ed. Meridiane, 1968
71. Trişcu, Aurelian, *Spaţii urbane pietonale*, Arta Grafică, 1985
72. Vătăşianu, Virgil, *Istoria Artei Europene*, vol I şi vol. II, Editura Didactică şi Pedagogică, 1967
73. Vătăşianu, Virgil, *Istoria Artei Europene, Arta din perioada Renaşterii*, Editura Meridiane, 1972
74. Trişcu, A., *Spaţii urbane pietonale*, IP Arta grafică, 1985
75. Vasilescu, Sorin, *Arhitectura Modernă*, Editura Universitară "Ion Mincu", Bucureşti, 1992
76. Vianu, T., *Opere – vol 6, Estetica*, Ed. Minerva, Bucureşti, 1976 şi vol. 7, *Studii de estetică*, Ed. Minerva, Bucureşti, 1978
77. Voiculescu, Sanda, *Arhitectură antică şi medievală,* Editura Universitară "Ion Mincu", Bucureşti, 1986
78. Voitec Dordea, Mira, *Renaşterea şi Barocul*, Editura Universitară "Ion Mincu", Bucureşti, 1988
79. Wetson, Richard, *Alvar Aalto*, Phaidon, 2001
80. Wetson, Richard, *Materials, Form and Architecture*, Laurence King Publishing, 2008
81. Yglesias, Caren, The Innovative Use of Materials in Architecture and Landscape Architecture: History, Theory and Performance. Editura McFarland & Company, Incorporated Publishers, 2014
82. Zevi Bruno, *Cum să înţelegem arhitectura*, Editura Tehnică, 1969
83. **** *Bucureşti. Anii 1920 – 1940. Intre Avangardă şi Modernism*, Editura Simetria, 1994
84. **** *Gândirea estetică în arhitectura românească*, Editura Meridiane, 1983

III. DIDACTICA SPECIALITĂŢII

1. Procedee de metodica perfecţionării şi comunicării dintre profesor şi elev în faza de iniţiere în cultura de arhitectură (limbajul specializat şi orientarea percepţiei vizuale şi a raţionamentelor logice în prelucrarea informaţiilor).
2. Metode de transmitere şi interpretare a ansamblului de coduri ale limbajului profesional în predarea cunoştinţelor teoretice de arhitectură.
3. Metode de predare a programelor de arhitectură în cadrul orelor de atelier sau la materiile teoretice – formularea problemei (temă), formularea soluţiei (interpretarea datelor de temă), concretizarea soluţiei (metodologia), înţelegerea soluţiei (răspunsul optim funcţional, stilistic şi spaţial-volumetric).
4. Modernizarea mijloacelor de instruire-învăţare utilizate la materiile teoretice şi practice din domeniul arhitectural.
5. Mijloace de învăţământ – adaptarea acestora la tipul lecţiei şi integrarea lor în procesul de instruire a elevilor.
6. Căi şi mijloace de convertire a experienţelor de percepţie şi controlul spaţiului real prin noţiuni de desen, geometrie descriptivă şi perspectivă şi de proiectare cu ajutorul calculatorului, în formarea capacităţilor conceptual – proiective ale elevilor. Problematica reprezentării şi sugerării spaţiului tridimensional, prin diferite mijloace de expresie valorică. Aspecte psihopedagogice şi metodice ale formării deprinderilor de percepere în spaţiu. Eficienţa diferitelor metode şi procedee de reprezentarea spaţiului arhitectural prin studiu după natură în şcoală şi pe teren.
7. Procedee şi metode specifice pe baza cărora pot fi analizate şi interpretate experienţele elevilor în domeniul arhitecturii.
8. Metode diferenţiate utilizate în instruirea elevilor în raport cu structurile cognitive sau cele intuitiv-originare sau a elevilor cu aptitudini deosebite.
9. Metode de evaluare (aplicaţii, verificări) ale calităţii informaţiei pe care elevii şi-au însuşit-o în procesul instruirii în cultura de arhitectură.
10. Rolul evaluării, funcţiile acesteia corelate cu urmărirea obiectivelor educaţionale, obiectivele generale, specifice şi dezvoltarea competenţelor elevilor în învăţarea disciplinelor tehnice.
11. Proiectarea didactică – planificarea unităţii de învăţare, calendaristică anuală şi pe module; proiectul didactic, fişa de lucru, instrumente de evaluare, bareme de evaluare, fişa de progres şcolar, planul de măsuri remediale.
12. Metode de conexarea domeniului arhitecturii la celelalte discipline care circumscriu aria culturii generale sau de specialitate a elevilor.
13. Metode de promovarea şi aplicarea cunoştinţelor, acumulate prin instruire, în practica de specialitate.
14. Spaţiul muzeal şi expoziţional şi proiectele de documentare şi studiu în teren, ca resursă complexă de acumulare de cunoştinţe de specialitate, analiză, interpretare şi creaţie.

BIBLIOGRAFIE

Didactica specialității

1. Amabile, Teresa M., *Creativitatea ca mod de viaţă*, Ed. Stiinţă & Tehnică, Bucuresti, 1997;
2. Antonesei, L., *Introducere in pedagogie. Dimensiuni axiologice si transdisciplinare ale educaţiei,* Ed. Polirom, Iaşi, 2002
3. Ciucescu, Doru, *Didactica disciplinelor tehnice*, Editura Didactică Şi Pedagogică R.A.**,** 2009
4. Cristea, M., *Sistemul educaţional şi personalitatea. Dimensiunea estetică*, Ed. Didactică şi pedagogică, Bucureşti, 1995.
5. Cucoş, C., *Pedagogie,* Editura Polirom, 1996
6. Cucoş, C., *Psihopedagogie pentru examenul de definitivat şi gradele didactice*, Editura Polirom, 1998
7. Gagne, R., Briggs, S., J., *Principii de design ale instruirii*, Editura Didactică şi Pedagogică, 1977
8. Gagne, R., *Condiţiile învăţării*, Editura Didactică şi Pedagogică, 1975
9. Gagnier, Jacques, *Les lycees du futur*, L'Harmattan, 1991
10. Hardy, Tom (ed.), *Art Education in a postmodern world*, Intellect Books, Bristol, 2006
11. Landsheere V. de, Landsheere G. de, *Definirea obiectivelor educaţiei*, Editura Didactică şi Pedagogică,1977
12. Meiss, Pierre von, *De la cave au toit. Temoignage D'un enseignement d'architecture*, Presses polytechniques et universitaires romandes, Lausanne, 1991
13. Neacşu, I., *Instruire şi învăţare*, Editura Ştiinţifică, 1990
14. Nicola, I., *Tratat de pedagogie şcolară*, EDP, 1996
15. Niţucă, Costică; Stanciu, Tudor, *Didactica disciplinelor tehnice*, Editura Performantica, 2006
16. Piaget, J., *Biologie şi cunoaştere*, Editura Dacia, Cluj, 1971
17. Roco Mihaela, *Creativitate şi inteligenţă emotională*, Ed.Polirom, Iasi, 2004;
18. Stan, Emil, *Pedagogie postmodernă*, Ed. Institutul European, Iasi, 2003;
19. Stan, Emil, *Managementul clasei*, Ed. Aramis, Bucuresti, 2003;
20. Toma, Iulian - Dalin, *Muzeul contemporan. Programe educaţionale*, Ed. Institutul European, Iasi, 2007;
21. Toma, Steliana, *Curs de pedagogie*, Institutul de Construcţii, Bucureşti, 1991
22. **** *Teorii ale limbajului. Teorii ale învăţării*, Editura Politică, Bucureşti, 1988

NOTĂ:

Din bibliografia obligatorie fac parte documentele școlare reglatoare valabile în anul școlar în care se susține concursul: planuri-cadru, programe școlare, programele pentru examenele și evaluările naționale, reperele metodologice și manualele cuprinse în Catalogul manualelor școlare, valabile în învățământul preuniversitar în anul susținerii concursului.

Anexa nr. 7

CONCURSUL NAȚIONAL
DE OCUPARE A POSTURILOR
DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE
DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

ARTĂ TEATRALĂ ȘI
ARTELE SPECTACOLULUI

PROFESORI

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezenta programă urmărește să înlesnească pătrunderea în teoria modernă a artei teatrului, pentru a da posibilitatea profesorilor din învățământul preuniversitar să-și structureze cunoștințele și activitatea didactică în așa fel încât să poată urmări, în mod coerent, un traseu unitar. Finalitatea studiului artei teatrului este complexă deoarece:

- dezvoltă abilitățile de comunicare intrapersonală și exprimarea sinelui;
- dezvoltă capacitatea de a lucra în echipă;
- favorizează autocunoașterea și exprimarea autentică;
- dezvoltă creativitatea, capacitatea de adaptare și inovare;
- dezvoltă capacitatea de a crea strategii pentru rezolvarea diverselor probleme/situații;
- dezvoltă simțurile, capacitatea de observare și de interacțiune cu mediul;
- dezvoltă inteligența emoțională;
- dezvoltă abilitățile motrice și vocale;
- favorizează managementul emoțiilor și exersează răspunsul adecvat în situații de criză;
- pune în lumină virtualități latente, dezvoltă potențialul individual.

În acest scop e foarte important ca arta teatrului, care conține mijloace de arta actorului, să nu fie privită în chip „tradiționalist" sau „meșteșugăresc", ca mimare sau ilustrare a unui text sau ca un sistem mai închegat sau mai puțin închegat de „tehnici". În toate marile școli de teatru contemporane, atelierul de teatru deschide un câmp vast de experimentare, (auto)cunoaștere și interrelaționare umană.

În cartea sa *O poetică a artei actorului*, profesorul Ion Cojar spune: „Formarea e un delicat proces de recuperare a totalității umane, a întregului potențial individual, un complex formator de noi deprinderi, specifice unei activități de performanță spirituală și psiho-fizică, de depășire a limitelor omului comun. Clasa de arta actorului e un atelier de experimentare și de recuperare a celor cinci simțuri, a tuturor tipurilor de memorie și imaginație, precum și a tuturor proceselor psihice de prelucrare efectivă, nu doar superficial simbolică și mimată a informațiilor senzoriale obținute prin raportarea corectă, onestă, la obiectele statice și subiectele dinamice, vii, precum și la evenimentele din mediul înconjurător, în relația permanentă cu dinamica situațiilor și prin respectarea strictă a temelor și a regulilor stabilite, până la însușirea mecanismului specific al creativității actorului, acela de a transforma convenția (tema propusă) în realitate psihică procesual obiectivă care determină în mod natural, organic și comportamentele adecvate" (Ion Cojar, *O poetică a artei actorului*, Ed. Paideia, 1998).

Programa de față se adresează absolvenților instituțiilor de învățământ superior din domeniul Teatru și artele spectacolului care vor desfășura activități didactice în cadrul ariei curriculare Arte din învățământul preuniversitar, la discipline din curriculumul de specialitate, conform noilor planuri-cadru, respectiv din curriculumul diferențiat, pentru clasele care funcționează potrivit planurilor-cadru anterioare. La elaborarea programei de față au fost luate în considerare atât cercetările în domeniul curricular, tendințele pe plan internațional, cât și opiniile unor profesori cu o bogată experiență artistică și didactică.

Datorită caracterului preponderent practic al disciplinelor artistice, profesorul trebuie să facă demonstrația că are capacitatea de a parcurge procesul instructiv-educativ la un nivel artistic convingător. Toți absolvenții instituțiilor de învățământ superior, susțin înaintea probei scrise și o probă practică în specialitatea pentru care s-au pregătit. Astfel, *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar* constă în susținerea a două probe:

a) probă practică (conform anexei 3 la Metodologie);
b) probă scrisă.

Prezenta programă urmărește:

- consolidarea pregătirii de specialitate corespunzătoare competenței didactice a profesorului de teatru;
- actualizarea bazei teoretice și practice privitoare la aspectele didactice fundamentale care se leagă de realizarea educației viitorului artist din domeniul Teatru și artele spectacolului sau viitorului consumator de artă;
- corelarea conținuturilor de specialitate cu planul-cadru și curriculumul național în vigoare;
- aplicarea didacticii specialității în activitatea la clasă, ținând cont de ciclurile curriculare, dar și de nivelul abilităților specifice artei actorului ale elevilor din școlile și liceele de specialitate;
- dezvoltarea capacităților de interpretare intra- și interdisciplinare a conținuturilor și de formare a unei culturi curriculare;
- valorificarea conținuturilor disciplinei prin construirea unui demers didactic modern, prin proiectare structurată, prin organizarea unor activități de învățare centrate pe nevoile și interesele elevilor, care să

faciliteze învățarea eficientă de către elevi, a conținuturilor specifice disciplinei;

- dezvoltarea capacităților de evaluare a cunoștințelor și deprinderilor dobândite de elevi cu ajutorul întregului set de instrumente și tehnici de evaluare și de reglarea demersului didactic pe baza interpretării informațiilor oferite de rezultatele evaluării.

Pentru a realiza transferul deprinderilor artistice, în cadrul căruia se obține modelarea intenționată a personalității elevului ca viitor consumator de artă sau viitor artist, cadrul didactic trebuie să utilizeze forța educativă a exemplului personal. Prin conținuturile puse la dispoziție de prezenta programă, profesorul de arta teatrului va produce dovada concretă a faptului că stăpânește în mod profesionist disciplina pe care o predă.

Stăpânirea disciplinei și demonstrarea competențelor artistice contribuie la asigurarea calității activității didactice.

Prezenta programă este valabilă și pentru absolvenții aparținând minorităților naționale.

COMPETENȚELE CADRULUI DIDACTIC

În procesul de predare-învățare-evaluare cadrul didactic trebuie:

- să cunoască conținuturile științifice ale disciplinei și să opereze corect și adecvat cu limbajul specific necesar praxisului școlar, să motiveze elevii pentru formarea deprinderilor și dezvoltarea abilităților specifice;
- să utilizeze și să dezvolte valențele creative ale elevilor/elevului;
- să opereze cu analogii stilistice și creative între arte, în perspectivă interdisciplinară, ca o unitate a competenței de specialitate în plan teoretic;
- să dețină capacitatea de a construi demersuri didactice interactive și să-și adapteze strategiile didactice la conținuturi;
- să utilizeze documentele școlare reglatoare în spiritul principiilor didactice în specialitatea respectivă, pentru aplicarea adecvată a programei școlare în vederea unui demers didactic eficient;
- să posede o gândire critică privitoare la creațiile dramaturgiei, având o atitudine reflexivă asupra acestora, precum și disponibilitatea de a transfera în viața socială valori estetice, ca alternative la manifestările de tip kitsch.
- să aibă capacitatea de a comunica cu clasa /elevul
- să posede capacitatea de a funcționa ca element integrator al valorilor culturale în comunitatea locală și națională.

Artă teatrală și artele spectacolului
Pentru absolvenții învățământului superior de lungă durată Posturi/catedre
din școli și licee de artă

Domenii de conținut:

I. Istoria teatrului românesc și a teatrului universal
II. Atelierul de teatru
III. Didactica specialității

I. ISTORIA TEATRULUI ROMÂNESC ȘI A TEATRULUI UNIVERSAL

A. ISTORIA TEATRULUI ROMÂNESC

1. Manifestări cu caracter de spectacol în spațiul cultural românesc (obiceiuri populare legate de etapele importante din viața omului și a comunității, în care sunt prezente elemente de spectacol).
2. Rolul teatrului în constituirea statului român modern (programul „Daciei literare“) și primele spectacole în limba română pe teritoriul celor trei principate.
3. Primele școli de teatru: Școala Filarmonică și Conservatorul Filarmonic-Dramatic (membrii fondatori, profesori, programe, spectacole, elevi).
4. Vasile Alecsandri și rolul său în constituirea dramaturgiei naționale (***Chirița în provincie, Fântâna Blanduziei***).
5. Drama istorică românească: teme și eroi reprezentativi la Vasile Alecsandri (***Despot Vodă***), B.P. Hașdeu (***Răzvan și Vidra***), Alexandru Davila (***Vlaicu Vodă***), Barbu Ștefănescu Delavrancea (***Apus de soare***).
6. I.L. Caragiale – modalități și procedee comice în ***O scrisoare pierdută***, ***O noapte furtunoasă***, ***D'ale carnavalului***, ***Conu' Leonida față cu reacțiunea***.
7. Diversificarea genului comic în primele decenii ale secolului al XX-lea: Tudor Mușatescu (***Visul unei nopți de iarnă, Titanic vals***), G. Ciprian (***Capul de rățoi***), Al. Kirițescu (***Gaițele***).
8. Teatrul lui Mihail Sebastian – între comedia lirică și pragmatismul societății interbelice (***Steaua fără nume, Jocul de-a vacanța, Ultima oră***).
9. Eroi exponențiali în dramaturgia lui Camil Petrescu (***Jocul ielelor, Suflete tari***).
10. Dimensiunea filosofico-poetică a pieselor lui Lucian Blaga (***Meșterul Manole, Anton Pann***, ***Cruciada copiilor***)

11.„Comedia umană“ în teatrul post-belic: de la Teodor Mazilu (***Proștii sub clar de lună***) la Matei Vișniec (***Angajare de clovn***).

B. ISTORIA TEATRULUI UNIVERSAL

1. Etape în evoluția tragediei antice grecești: Eschil (***Rugătoarele, Perșii, Prometeu înlănțuit***), Sofocle (***Electra, Oedip Rege, Antigona***) și Euripide (***Medeea, Bachantele, Ifigenia în Aulis***).
2. Aspecte comune și particularități în teatrul renascentist: commedia dell'arte și afirmarea actorului profesionist (Andrea Perrucci: ***Despre arta reprezentației dinainte gândite și despre improvizație***); spectacolul religios, spectacolul popular și spectacolul de curte în „secolul de aur“ spaniol (Lope de Vega: ***Câinele grădinarului***).
3. Teatrul elisabetan și „cazul“ Shakespeare: apariția profesioniștilor în teatru (actori, manageri, dramaturgi); arhitectura spațiului de joc; direcții noi de expresie teatrală prin dramaturgia lui Shakespeare – tragedie, comedie, piese istorice (***Hamlet***, ***Visul unei nopți de vară***, ***Richard al III-lea, Furtuna, Regele Lear, Cum vă place, A douăsprezecea noapte***).
4. Rolul clasicismului francez în dezvoltarea teatrului. Respectarea normelor în construcția dramatică: Racine (***Fedra***), Corneille (***Cidul***); revoluționarea genului comic: Molière (***Avarul, Tartuffe, Bolnavul închipuit, Burghezul gentilom***).
5. Evoluție și tradiție în teatrul italian: controversa Gozzi (***Regele cerb, Prințesa Turandot***) și Goldoni (***Slugă la doi stăpâni***).
6. Teatrul rusesc și contribuția lui la evoluția artei scenice: de la Gogol (***Revizorul***) la Cehov (***Pescărușul, Trei surori, Unchiul Vanea***, ***Livada de vișini***) și Gorki (***Azilul de noapte, Vassa Jeleznova***).
7. De la romantism la realism, de la adevăr psihologic la expresionism: problema libertății individuale și a căutării vocației la Ibsen (***Nora***) și Strindberg (***Domnișoara Iulia***).
8. Repere majore în teatrul de expresie anglo-saxonă al secolului al XX-lea: critica socială de la George Bernard Shaw (***Pygmalion***) la „furioșii“ englezi (John Osborne: ***Privește înapoi cu mânie***).
9. Teatrul american de la tragedia modernă (Eugene O'Neill: ***Din jale se întrupează Electra***) la drama omului în societatea contemporană, Arthur Miller (***Vrăjitoarele din Salem***) și Tennessee Williams (***Un tramvai numit dorință***).
10. Direcții novatoare în teatrul modern și postmodern: de la „măștile“ lui Pirandello (***Șase personaje în căutarea unui autor***) și teatrul absurdului (Eugene Ionesco: ***Rinocerii***) până la falimentul umanității în dramaturgia lui Beckett (***Așteptându-l pe Godot***) și intertextualismul postmodern la Heiner Müller (***Hamletmachine***).

II. ATELIERUL DE TEATRU

1. **Jocurile teatrale**

Sistemul de învățământ bazat pe Jocuri teatrale dezvoltă gândirea, capacitatea de structurare a strategiilor de rezolvare a problemelor, stimulează intuiția, încurajează descoperirea proprie, dezvoltă comportamentul organic (primul pas și cel mai important al dezvoltării artistice), dezvoltă toate abilitățile psiho-fizice necesare relaționării cu mediul înconjurător și cu partenerii de joc (toate aceste capacități fiind apoi translate inconștient, deci fără efort, în viața cotidiană).

Diferența dintre *Joc și joacă* (jocul din curtea școlii, jocul de cabană etc.) – Jocul are reguli proprii, pe care copilul le respectă de bunăvoie. („Gândirea înaintează, prin joc, de la cunoscut la necunoscut, de la previzibil la imprevizibil, de la sigur la problematic, de la nimereală la strategie, jocul nu se asociază facilului și neseriosului, ci creației și sensibilității” – Solomon Marcus, *Artă și știință*, Ed. Eminescu, București, 1996, pp. 74, 75, 76).

Caracteristicile jocului – vezi Viola Spolin, *Improvizație pentru teatru* (UNATC Press, 2008), capitolul „Experiență creatoare” (pp. 49-66).

Importanța lucrului în grup (de la jocurile de grup și la cele individuale) – teatrul este o artă colectivă (vezi Stanislavski și Viola Spolin).

Descoperirea instrumentelor de lucru prin intermediul Jocurilor teatrale (Punctul de concentrare – vezi Viola Spolin, *op. cit.*, p. 70).

Arta actorului ca rezolvare de probleme (de la punctul de atenție la PDC și de aici la problema de rezolvat prin acțiune – vezi Viola Spolin, *op. cit.*, p. 68).

Evoluția de la Jocul teatral la exercițiul de improvizație, complex, conținând ***Parametrii Situației scenice***: Unde?, De unde?, Când?, De când?, Ce?, De ce? (Cu ce scop?, Cu ce motivație?) Cine? – eu în situația dată, Cum? – niciodată.

2. **Exercițiile de improvizație** creează deprinderea ca, utilizând PDC-ul, acționând pentru rezolvarea problemei, comportamentul elevului să fie organic (nealterat de situația convențională în care se lucrează, de condiția specifică disciplinei: grupul de lucru poate fi uneori divizat – o parte acționează, cealaltă privește,

rămânând partener egal în experiența comună.)

- ambele grupuri vor analiza obiectiv experiența comună (vezi Evaluare – Viola Spolin, *op. cit.*, p. 74, vezi Etichete și/sau Concepte – p. 83, Evitarea Cum-ului – p. 84)
- etapizarea exercițiilor de improvizație se va face de la simplu la complex. Metoda de învățare prin joc, având ca obiectiv obținerea manifestării autentice, totale, organice a individului. Exercițiile de improvizație respectă parametrii situației scenice: Unde?, De Unde?, Când?, De când?, Ce?, De ce?, precum și, cel mai important, Cine? face acțiunea scenică.

Din punctul de vedere al parametrului Cine trebuie să analizăm în detaliu un aspect esențial în Arta Actorului. În toate exercițiile ce pun în valoare parametrii teatrali, atât de importanți în creația scenică a elevului actor, se poate pune întrebarea firească: cine face acțiunea? Dacă elevul capătă un rol anume, înseamnă că el trebuie să „intre în pielea altcuiva", adică să „devină altceva și altcineva"? Nimic mai greșit! Pe scenă se urcă și construiește o altă realitate actorul=om (conform teoriei lui Ion Cojar în *O poetică a artei actorului*). Adică, acel om care deținând, experimentând și dezvoltând abilitățile specifice artei sale își poate asuma acea nouă realitate. Întotdeauna va fi: *el-omul-actor*. Traseul procesului de creație artistică nu poate niciodată pleca din alt punct de pornire. De aceea, de fiecare dată profesorul de teatru va face specificația: Tu-în situația dată, și nicidecum Tu-imaginându-ți cum ar face altcineva în această situație. Sau mai clar: ce-ai face tu, în situația dată. Acest proces se poate realiza doar cu ajutorul „magicului dacă" (conform teoriei lui K. Stanislavski în *Munca actorului cu sine însuși*). Acesta este un principiu fundamental în arta actorului, fără de care asumarea unui rol nu poate fi posibilă. *Magicul dacă* este în esență un joc simplu în care oricine se poate întreba: Ce ar fi dacă mi s-ar întâmpla mie? Pe scenă răspunsul la această întrebare se experimentează, se caută, se descoperă și niciodată nu se impune din afară.

Unul dintre principiile fundamentale ale metodei jocurilor teatrale, alături de autenticitate, este cel al procesualității (vezi Viola Spolin, Expresia colectivă, p. 20, ediția 2014): Procesul este mai important decât succesul, drumul spre adevăr mai important decât adevărul însuși. Atât la nivelul jocului teatral, precum și al exercițiilor de improvizație sau al textelor individuale sau de grup (scene din dramaturgie) procesualitatea se referă la gândirea efectivă în situația propusă, la
încasarea, prelucrarea datelor oferite de regulile jocului/circumstanțele situației și de urmărirea Punctului de concentrare (pentru atingerea Scopului).

În exercițiile de improvizație trebuie ținut cont de cele cinci ***coordonate*** după care se dezvoltă procesul de creație în arta actorului. Ele sunt: *1. Teme; 2. Probleme; 3. Situații; 4. Sarcini; 5. Scopuri.* Acestea sunt coordonatele după care se ghidează un actor în existența sa scenică. Parcursul e simplu: un actor primește o temă; în acest moment se ridică o problemă (sau mai multe) ce trebuie rezolvată (rezolvate); acestea se pot subsuma mai multor situații care, implicit, dau actorului mai multe sarcini ce vor trebui organizate, după un traseu ce implică urmărirea unor scopuri clare, derivate din chiar tema primită. *Este foarte important de specificat faptul că pentru rezolvarea oricărei teme primite nu există o rețetă anumită*. Nu există o soluție impusă de cineva. Niciun profesor sau regizor nu trebuie să impună, stabilească, fixeze felul în care elevul să rezolve tema primită, pentru că în acest moment se instaurează mortificarea procesului creator. Cum suntem în permanență sub sfera generoasă a Improvizației, soluțiile trebuie găsite în acel moment, în acel timp și spațiu, într-o condiționare psihologică ce ține de fiecare om-actor în parte. Deci temele nu trebuie niciodată rezolvate „la rece" de dinainte, adică „preparate". Este foarte importantă această precizare deoarece, există unii elevi harnici, care își fac un plan bine închegat de dinainte, un fel de „mică regie", prin care își propun mental traseele rezolvării temelor. Rezultatul va fi întotdeauna unul formal, fără viață; și aceasta deoarece, în teatru, nu are valoare viața „gândită", „organizată" de dinainte, ci viața trăită în acel moment ca-n realitate. Rezolvările trebuie să apară spontan, în urma unui proces psihologic organic, întreaga ființă a omului-actor trebuind să participe real și concret în momentul soluționării temelor din parcursul scenic.

3. **Abordarea textului**

Prima etapă a studiul artei actorului la nivel preuniversitar este preponderent non-verbală. Antrenamentul psiho-fizic, jocurile teatrale și exercițiile de improvizație fac parte din această metodă non-verbală, ce pregătește în mod ideal elevul pentru problemele de abordare a textului deoarece îl ajută să deprindă la nivel organic instrumentele de lucru, aceleași într-un joc, ca într-o scenă: Punctul de concentrare, urmărirea Scopului, implicarea în circumstanțele date, procesualitatea efectivă. Gradul de dificultate al textelor abordate va crește treptat (de la literatura pentru copii și tineret, până la texte complexe) în funcție de dezvoltarea organică individuală și a grupului. Etapele utilizării textului vor fi următoarele: în cadrul exercițiilor de improvizație se pornește de la text improvizat (exerciții pentru parametrul Unde, de exemplu) și se continuă cu schimbul de replici date de profesor. De exemplu: exerciții de tipul A-B-urilor (vezi cartea *Jocuri Teatrale de la A la Z*); în paralel, profesorul va introduce textele individuale (propuse de elevi, alese prin consultarea cu profesorul și care vor forma un repertoriu individual): fabule, poezii, povestiri.

Textele pot fi dramatizate pentru a facilita abordarea textului de către elevii cu vârste mai mici. În plus, dacă optează pentru texte din dramaturgia românească sau universală, profesorul de teatru va ține cont de un criteriu esențial: gradul de dificultate al acestora nu trebuie să depășească capacitatea de înțelegere și rezolvare a problemelor pe care o au elevii în acest moment. Există în același timp *metoda de scriere creativă* prin care elevii pot realiza un text literar pornind de la diverse teme din realitatea înconjurătoare sau imaginată. Rolul profesorului este acela de a aduna ideile elevilor și de a-i ajuta pe aceștia să le pună într-o formă dramatică, prin jocuri de improvizație, respectând ideile elevilor.

Elevii liceelor de specialitate trebuie să dobândească, de asemenea, capacitatea de a susține un recital (de minim 15 minute) cuprinzând fabule, poezii, povestiri și un monolog. Textele vor fi lucrate conform acelorași principii ale dezvoltării organice: gândirea efectivă, aici și acum, ținând cont de circumstanțele situației; implicarea autentică în situație - Eu în situația dată (și apariția subiectului personal); coerența gândurilor elevului-actor în funcție de datele situației scenice (Ce spun? Cui mă adresez? Cu ce scop?).

Un exercițiu esențial, premergător introducerii textului, este *Conceptul*. Acesta trebuie exersat în cadrul atelierelor de improvizație, astfel încât elevul să dobândească capacitatea de a asuma un nou mod de gândire (și toate comportamentele adecvate ce rezultă din această asumare). Arta actorului este, în primul rând, un mod de a gândi și abia în ordine secundă un mod de a face (conform teoriei lui Ion Cojar în *O poetică a artei actorului*).

4. **Alcătuirea unui antrenament colectiv**

Fiecare profesor va formula, în funcție de necesitățile grupului, un antrenament cuprinzând exerciții specifice pentru expresivitatea corporală și verbală. Desigur, jocurile teatrale exersează expresivitatea trupului, iar rostirea corectă este consecința nemijlocită a unei gândiri juste; totuși, exercițiile tehnice au rol ordonator și sprijină:

a. dezvoltarea organică și creativă a individului și a grupului;
b. dezvoltarea intelectuală;
c. exprimarea emoțională și relaționarea cu ceilalți (vezi K.S. Stanislavski, *Munca actorului cu sine însuși*: Destinderea mușchilor – p. 132, Dezvoltarea expresivității trupului – p. 400, Plastica – p. 410, Dicțiunea și canto – p. 428, Vorbirea pe scenă – p. 450). În debutul studiului se vor aborda exercițiile de conștientizare, de energizare, apoi cele de mobilitate, apoi exerciții simple care obțin coordonarea (la persoanele aritmice sau necoordonate). Treptat, se abordează exercițiile complexe de sincronizare a individului cu grupul. Se pot utiliza exerciții specifice de încălzire din dansul contemporan, precum și dansuri populare românești, dansuri de societate.

5. **Termeni specifici**

a. *coordonate scenice* – pe baza acestora se dezvoltă procesul de creație în arta actorului. Acestea sunt: teme, probleme, situații, sarcini, scopuri. Parcursul este: un actor primește o temă; în acest moment se ridică o problemă (sau mai multe) ce trebuie rezolvată (rezolvate); acestea se pot subsuma mai multor situații care, implicit, dau actorului mai multe sarcini ce vor trebui organizate, după un traseu ce implică urmărirea unor scopuri clare, derivate din chiar tema primită. Nu există o soluție impusă de cineva. Niciun profesor sau regizor nu trebuie să impună, stabilească, fixeze felul în care elevul să rezolve tema primită;

b. *situația scenică* se orientează după un număr de *parametri teatrali*. Parametrii teatrali sunt unde, de unde (se referă la determinanta spațială); când, de când (se referă la determinanta temporală); ce, de ce (se referă la determinanta acțională); cine (întotdeauna EU în situația dată). În procesul de creație al actorului se păstrează regula celor trei unități; în spațiul scenic trebuie să se răspundă acestor trei coordonate de bază: spațiu, timp și acțiune scenică;

c. *fizicalizare* în teatru se poate dobândi doar cu ajutorul mijloacelor de expresie artistică și a acțiunilor fizice determinate de relațiile și descoperirile scenice.

d. *reacție organică/organicitate* în teatru se referă la capacitatea de a întruchipa veridic situații de viață cât mai diverse, a trăi cu adevărat alte vieți

e. *improvizație* presupune că soluțiile trebuie găsite în acel moment, în acel timp și spațiu, într-o condiționare psihologică ce ține de fiecare om-actor în parte. Temele nu trebuie niciodată rezolvate „la rece" de dinainte, adică „preparate". Un plan bine închegat de dinainte, un fel de mică regie prin care se rezolvă mental traseele scenice va duce întotdeauna la un rezultat formal, fără viață. În teatru, nu are valoare viața „gândită", „organizată" de dinainte, ci viața trăită în acel moment ca-n realitate;

f. *soluții/rezolvări scenice* - trebuie să apară spontan, în urma unui proces psihologic organic, întreaga ființă a omului-actor trebuind să participe real și concret în momentul soluționării temelor din parcursul scenic;

g. *magicul dacă* este principiul teatral de bază prin care un om își poate asuma gândirea unei alte persoane, prin apel la imaginație, constituind primul pas către empatie. Cuvântul „dacă" este un impuls, un stimul al activității noastre creatoare interioare. Cu alte cuvinte, ce aș face, în cel fel aș proceda într-o situație de viață a altui om?;

h. *principiul acțiunii fizice* este principiul de bază în arta actorului conform căruia acțiunea pe scenă este născută natural/organic/spontan, în urma unui gând. Doar în acest fel, acțiunea devine credibilă pentru spectator;

i. *conflictul scenic* reprezintă principalul nucleu care generează acțiunea scenică (conflict în sensul de păreri pro/contra în cadrul relațiilor interumane ce se stabilesc în procesul artistic). Acesta este cel ce are puterea de a determina stabilirea de teme de studiu, probleme de rezolvat în funcție de tematica aleasă, situații ce trebuie înțelese și sarcini concrete ce derivă de aici, în atingerea scopului conținut în chiar tema ridicată de conflictul inițial;

j. *concesie și cooperare* este un principiu esențial în arta teatrului, care stă la baza activității eficiente și echilibrate de grup, prin faptul că fiecare participant își dezvoltă capacitatea de a interveni atunci când este nevoie de el, la fel cum va ști să aprecieze când este momentul să facă un pas înapoi și să permită altora să intervină;

k. *cercurile de atenție* constituie un instrument de lucru - determinante spațiale, după cum urmează: cercul mic (spațiul care se descrie în jurul copilului-actor, altfel cunoscut drept spațiu intim); cercul mediu (se referă la încăperea/clasa/scena în care acționează copilul-actor și tot ceea ce 12 acest spațiu conține) și cercul mare (descrie spațiul ce poate fi acoperit cu privirea până la linia orizontului – stradă, cartier, sat, oraș);

l. *punctul de concentrare* ajută la izolarea pe segmente a tehnicilor teatrale, care fiind complexe și suprapuse, pot fi astfel explorate detaliat; asigură controlul în Improvizație, unde, altfel, spiritul creator nedirecționat ar putea deveni o forță mai curând destructivă, decât stabilizatoare; asigură concentrarea copilului-actor asupra unui punct mobil și schimbător; concentrarea asupra unui punct îl eliberează în vederea acțiunii spontane și îl pregătește pentru o experiență mai mult organică decât cerebrală;

m. *spațiul scenic* reprezintă spațiul de lucru în care se desfășoară atelierul/cursul de teatru, care este clar delimitat și poate fi transformat conform temelor abordate (în funcție de situațiile scenice pe care grupul dorește să le creeze).

n. *abilități specifice* teatrului fac referire la imaginație, spontaneitate, folosirea plenară a simțurilor, coordonare, activarea memoriei afective, gândire asociativă, puterea de a empatiza, păstrarea atenției și atenția distributivă, armonizarea cu grupul;

o. *creativitate în teatru* presupune patru tipuri de abilități reprezentative: sensibilitate față de problemele celuilalt/celorlalți, disponibilitatea receptivă, mobilitatea și originalitatea. Preadolescenții creativi sunt mult mai receptivi față de impulsurile senzoriale, reacționând mai puternic la stimuli exteriori, modificându-se în trăirile interioare, în funcție de cunoașterea momentelor de viață din ce în ce mai variate. Reactivitatea crescută la stimulii exteriori nu poate fi considerată artă, însă acei oameni care au un aparat senzorial mult mai fin pot deveni creatori. Abilitățile creative sunt perfectibile conform studiilor din psihologie. Dezvoltarea creativității în preadolescență generează rezultate excelente în existența și activitatea (chiar și nonartistică) din viața fiecărui individ.

p. *teatru educațional* se referă la o formă de realizare a unui proiect teatral în care implicarea fiecărui membru al echipei este relevantă pentru toate etapele și palierele de lucru, care promovează un mod de lucru creativ, democratic, cu rol în dezvoltarea culturală și prosocială a preadolescenților. În teatru educațional, primează dezbaterea problemelor de ordin social și dezvoltarea cognitiv-emoțională, doar într-o mică măsură finalitatea estetică; 17. *adevărul personal* constituie scopul creației scenice prin găsirea unui mecanism de gândire interior al fiecărui copil-actor asemănător cu modul de gândire al personajului creat. Astfel, se realizează finalitatea traseului EU-ROL-PERSONAJ, în care EU-ul actorului se regăsește în EU-ul personajului.

III. DIDACTICA SPECIALITĂȚII

1. **Procesul de învățământ ca relație între predare-învățare-evaluare. Caracterul formativ-educativ al procesului de învățământ**:

- specificul atelierului de teatru – experimentarea practică, lucrul în grup, importanța procesului (succesul e rezultatul procesului și este, mai ales la acest nivel, secundar); relația de împreună-experimentare între profesor și elevi (*sharing* - împărtășire); specificul învățării artei actorului: descoperirea personală. (vezi Viola Spolin, *op. cit.*, cap. I. Cele șapte aspecte ale spontaneității, p. 49);
- dezvoltarea capacităților și abilităților personale (observarea, concentrarea atenției, imaginația, senzorialitatea conștientă, orientarea în spațiu, reacția la stimuli, coordonarea, spontaneitatea, memoria, intuiția, libertatea de vorbire în public și gestionarea emoțiilor) și formarea unor deprinderi legate de tehnicile teatrului (tehnicile teatrului sunt tehnicile comunicării, deci rămân tot timpul vii. – vezi Viola Spolin, *op. cit.*, p. 61);
- exersarea relației cu publicul încă de la primele ateliere (publicul este chiar colegul/colegii de clasă ce

participă personal, efectiv, la experiența comună);
- construirea unei ambianțe confortabile emoțional și a unei atmosfere creatoare ce pune premisele performanței;
- etapele desfășurării unui atelier: antrenament, jocuri teatrale, exerciții de improvizație nonverbale și verbale;
- organizarea și îndrumarea studiului colectiv și individual, pe un parcurs cumulativ, de la simplu la complex (fără a sări etape, pentru a nu periclita dezvoltarea organică).

În ce privește *procesul de predare-învățare-evalare* în atelierul de teatru, profesorul este mai degrabă un bun diagnostician, un ghid capabil să aleagă tehnicile cele mai eficiente de dezvoltare a elevului; nu „predă" profesorul, ci viața însăși, circumstanțele propuse, regulile jocului, natura umană focusată spre îndeplinirea unui scop (a unei teme).

2. ***Evaluarea*** în atelierul de teatru constă în:

Evaluarea continuă, formativă este eminamente practică în cadrul orei de Teatru, focalizată pe competențele elevilor, introducând imediat rezultatele ei în fluxul educativ. Evaluarea formativă este internă și este axată pe proces, se face pe tot parcursul învățării, conform unui principiu de bază (exprimat de profesoara americană Viola Spolin): pe scenă, important este procesul, nu succesul. Evaluarea formativă urmărește două dimensiuni:
- Evaluarea cu rol de a fixa învățarea, de a o sprijini și întări, urmărind și progresul elevilor (assessment for learning) – permite reflecția asupra modului de învățare al elevilor și oferă direcții de optimizare. Pentru aceasta se recomandă metode colective, interactive, cu rol atât de evaluare (achiziții și progres), cât și de fixare și consolidare a rezultatelor învățării, având o importantă funcție de sprijin a grupului de elevi în învățare. Metodele vor fi cu precădere din sfera celor alternative și complementare, inclusiv sub formă de exerciții și jocuri cu scop evaluativ;
- Evaluarea cu rol de apreciere și evaluare a achizițiilor în termeni de rezultate ale învățării – cunoștințe, abilități, atitudini, comportamente (assessment of learning). În acest scop, se utilizează autoevaluarea și interevaluarea (evaluarea colegială). Pentru evaluarea fiecărui elev, se recomandă metode de evaluare precum: activități practice, proiecte individuale și de grup, postere/desene/colaje, portofolii. Este important ca profesorul să acorde feedback permanent pentru a evidenția progresul fiecărui elev, să încurajeze exprimarea ideilor, a argumentelor personale, expunerea și valorizarea produselor învățării.

Evaluarea finală, sumativă valorifică ambele dimensiuni și poate avea forma elaborării unui proiect, realizării unor activități în cadrul comunității sau în clasa de elevi. Vor fi evaluate rezultatele obținute prin proiect, respectiv impactul acestuia în relație cu nivelul de atingere a obiectivelor, precum și modul de lucru și implicarea membrilor echipei, valorificând o dimensiune importantă a acestei discipline opționale – viața în grup, dinamica grupului și procesele de grup.

Evaluarea inițială nu se aplică la orele de Teatru, conform ideii că arta teatrului este o carte deschisă oricui, un loc de joc și experimentare, de dezvoltare și cunoaștere. Nu se recomandă să se facă diferențe între copiii care au făcut teatru și cei care nu au făcut niciodată.

3. ***Proiectarea atelierului de arta teatrului-demers de organizare anticipată a activității didactice:***

a. cunoașterea programei (lecturare, asimilare) în perspectiva corelării conținuturilor și a activităților de învățare cu obiectivele/competențele acesteia.
b. proiectarea atelierului prin prisma realizării obiectivelor/competențelor cadru (realizarea unui model de proiectare pentru desemnarea activităților de învățare în care vor fi implicați elevii, a selectării resurselor celor mai eficiente).
c. strategii didactice de realizare a conținuturilor programei, conforme cu etapele de predare a atelierului. Ordinea problemelor de studiat este stabilită de fiecare profesor în parte în funcție de necesitățile grupului și se va ține cont de parcursul propus de Stanislavski și concretizat de metoda Violei Spolin, exercițiile fiind, de asemenea, adaptate vârstei elevilor.

4. ***Metode și mijloace didactice specifice:***
- Jocuri teatrale, exerciții de improvizație, repertoriul personal;
- Metodologia specifică atelierului de arta actorului (vezi Viola Spolin, *op. cit.*, p. 66): Rezolvarea de probleme, Indicația pe parcurs, Echipele și prezentarea problemei, Evaluarea, Cadrul fizic al studioului de teatru (p. 80), Principii și Puncte de reper (p. 85);
- studiul situației simple (de la A-B-urile cu schimb de 6-8 replici date, la scene adecvate din dramaturgia românească sau universală);

- vizionarea de spectacole – modalitate de formare a capacității de selectare a valorilor artistice (a gustului artistic) și, implicit, modalitate de structurare a personalității elevului;
- corelarea studiului artei actorului cu mijloacele de expresie ale altor discipline (literatură, educație plastică, educație vizuală, design, scenografie, arta costumului, păpuși-marionete).

BIBLIOGRAFIE

Istoria teatrului românesc și universal

1. Aristotel, *Poetica*, editura Academiei RPR, traducerea D.M. Pippidi, București, 1965
2. Banu, George, *Livada de vișini, teatrul nostru*, Editura Nemira, Buc., 2011
3. Banu, George, *Reformele teatrului în secolul reînnoirii*, Editura Nemira, Buc., 2011
4. Barthes, Roland, *Despre Racine*, ELU, București, 1969
5. Baty, Gaston și Chavance, Réne *Viața artei teatrale*, Editura Meridiane, București, 1969
6. Berlogea Ileana, *Teatrul și societatea contemporană*, Editura Meridiane, București, 1985
7. Boileau, *Arta poetică*, ESPLA, 1957
8. Brăescu, Ion, *Clasicismul în teatru*, Editura Meridiane, București, 1971
9. Burgess, Anthony, *Shakespeare*, Editura Humanitas, 2002
10. Cristea, Mircea, *Teatrul experimental contemporan*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996
11. Drimba, Ovidiu, *Istoria teatrului universal*, Editura Saeculum, București, 2000
12. Esslin, Martin, *Teatrul Absurdului*, Editura UNITEXT, București, 2009
13. Ghițulescu, Mircea, *Istoria literaturii dramatice române contemporane (1900-2000)*,Albastros, București, 2000
14. Huizinga, Johan, *Homo ludens*, Editura Humanitas, București, 2002
15. Kott, Jan, *Shakespeare, contemporanul nostru*, ELU, 1969
16. Mălaimare Mihai, *Masca și Teatrul de stradă*, Editura Tracus Arte, București, 2010
17. Mandea, Nicolae, *Teatralitatea, un concept contemporan*, Unatc Press, București, 2006
18. Măniuțiu, Mihai, *Redescoperirea actorului*, Editura Univers, București,1985
19. Mărculescu, Olga, *Commedia dell'arte*, Editura Univers, București, 1984
20. Nistor, Ana-Maria, *Cele mai frumoase 100 piese de teatru povestite pe scurt*, Editura Orizonturi, 2012
21. Nistor, Ana-Maria, *Piața teatrului*, Editura Academiei Române, București, 2014
22. Nistor, Ana-Maria, *Teatrokratia*, Unatc Press, București, 2009
23. Pandolfi, Vito, *Istoria Teatrului Universal*, Editura Meridiane, București, 1971
24. Patlanjoglu, Ludmila, *Regele Scamator Ștefan Iordache*, Editura Curtea Veche, București, 2008
25. Perrucci, Andrea, *Despre arta reprezentației dinainte gândite și despre improvizație*, Editura Meridiane, București, 1982
26. Petrescu, Camil, *Modalitatea estetică a teatrului*, editura Enciclopedică română, București,1971
27. Popescu, Marian, *Scenele teatrului românesc, 1945-2004. De la cenzură la libertate*, Editura Unitext 2004
28. Saiu, Octavian, *Beckett. Pur și simplu*, Editura Paideia, București, 2009
29. Saiu, Octavian, *Ionescu/Ionesco: un veac de ambiguitate*, Editura Paideia, București, 2011
30. Toboșaru, Ion, *Contururi spectacologice*, Editura Attis, 1998
31. Tonitza-Iordache, Michaela și Banu, George, *Arta teatrului*, Ed. Nemira, București, 2005
32. Toniza-Iordache, Mihaela, *Despre joc*, Editura Junimea, Iași, 1980
33. Vianu, Tudor, *Estetica*, Editura pentru Literatură, București, 1968
34. Zamfirescu, Ion, *Istoria universală a teatrului*, vol. I, ESPLA, 1958; vol. II și III, ELU, București, 1958-1968
35. Zamfirescu, Ion, *Teatrul european în secolul luminilor*, editura Eminescu, 1981
36. XXX, *Maeștri ai teatrului românesc în a doua jumătate a secolului al XX-lea*, revistă publicată la UNATC Press de un colectiv condus de prof. univ. dr. Valeriu Moisescu și format din cadrele didactice și cercetătorii Ion Cazaban, Nicolae Mandea, Gabriel Avram.

Spectacole și ecranizări

I. Teatru universal:

1. Danaidele, un spectacol de Silviu Purcărete, Teatrul Național din Craiova, 1996
2. Confesiuni despre Antigona cu Alexandru Tocilescu, film portret de Corina Tudose

3. Arlecchino, servitore di due padroni, regia Georgio Strehler, Piccolo Teatro di Milano
4. Hamlet, regia Liviu Ciulei, Teatrul „L.S. Bulandra", 2000
5. Looking for Richard, documentar cu Al Pacino, 1996
6. Pescărușul, regia Petre Sava Băleanu, Teatru TV, 1974
7. Trei surori, regia Cornel Todea, Teatru TV, 1993
8. Livada de vișini, regia Alexandru Lustig, Teatru TV, 2016

II. Teatru românesc:

1. Chirița, regia Alexandru Dabija, Teatrul Național din Iași, 1985
2. Cucoana Chirița, regia Mircea Drăgan, 1986
3. Miluță Gheorgiu în rolul Coanei Chirița (înregistrare radiofonică)
4. Apus de soare, regia Sică Alexandrescu, preluat de Teatru TV în 1968
5. O scrisoare pierdută, regia Liviu Ciulei, preluat de Teatru TV, 1982
6. O noapte furtunoasă, regia Sorana Coroamă Stanca, Teatru TV, 1984
7. D 'ale carnavalului, regia Aurel Mihele, Ghe. Nagy, 1958
8. Conu Leonida față cu reacțiunea, regie Sergiu Ionescu, 1985
9. Titanic vals, regia Dinu Cernescu, Teatru TV, 1992
10. Cuibul de viespi, regia Horea Popescu, 1987
11. Ultima oră, regia Dinu Cernescu, 1993
12. Steaua fără nume, regia Eugen Todoran, 1983
13. Jocul ielelor, regia Dan Necșulea, 1982

Arta teatrului. Bibliografie obligatorie de specialitate și didactica specialității

1. Apostol, Radu, Teatru ca metodă. Teatru educațional, UNATC Press, București, 2018
2. Brecht, Bertolt, Micul Organon pentru teatru, „Scrieri despre teatru", Ed. Meridiane, București, 1971
3. Brook, Peter, *Spațiul gol*, Editura Unitext, trad. Marian Popescu, 1997 și Editura Nemira, 2014
4. Bețiu, Mihaela, *Elemente de analiză a procesului scenic*, UNATC Press, București, 2018 5.Boal, Augusto, *Jocuri pentru actori și non-actori*, Fundația Concept, București, 2005
6. Cojar, Ion, *O poetică a artei actorului*, Ed. Paideia, București, 1998
7. Darie, Bogdana, *Curs de arta actorului. Improvizație*, UNATC Press, Buc, București, 2015
8. Darie, Bogdana; Sehlanec, Romina; Jicman, Andreea *Jocuri teatrale. Manual pentru clasele V-VIII*, UNATC Press, București, 2016
9. Darie, Bogdana; Sehlanec, Romina; Jicman, Andreea, Bădoi Victor, *Jocuri teatrale de la A la Z*, UNATC Press, București, 2018
10. Darie, Bogdana; Sehlanec, Romina; Jicman, Andreea, *Arta Teatrului pentru liceeni*, UNATC Press, București, 2017
11. Donellan, Declan, Reguli și instrumente pentru jocul teatral, Ed. Unitext, traducerea S.Stănescu și I. Ieronim, București, 2006
12. Goleman, Daniel, Inteligența emoțională, Curtea Veche Publishing, București, 2008
13. Pânișoară, Ion-Ovidiu, Profesorul de succes, 59 de principii de pedagogie practică, Ed.Polirom, Colecția Collegium. Științele educației, Iași, 2009
14. Rotaru, Dana, *Jocuri teatrale. Manual pentru clasele 0-IV*, UNATC Press, București, 2016
15. Spolin, Viola, *Improvizație pentru teatru*, UNATC Press, București, 2008 (ediția completă) și 2014 (ediția prescurtată)
16. Stanislavski, Konstantin Sergheevici, *Munca actorului cu sine însuși* (vol.1) (vol. 2), Editura Nemira, București, 2013, 2014

Arta teatrului. Bibliografie facultativă de specialitate și didactica specialității

1. Allain, Paul și Harvie, Jen, *Ghidul Routledge de teatru și performance*, Ed. Nemira, București, 2012
2. Apostol, Radu, *Teatru social. Perspective asupra rolului teatrului în raport cu societatea*, UNATC Press, București, 2018
3. Barba, Eugenio, *O canoe pe hârtie, tratat de antropologie teatrală*, Ed. Unitext, București, 2003

4. Boldașu, Romina, *Despre expresivitatea corporală în arta actorului*, UNATC Press,București, 2019
5. Brook, Peter, *Fără secrete, gânduri despre actorie și teatru*, Editura Nemira, București, 2012
6. Ciocșirescu, Thomas, *Cuvântul în arta teatrului*, UNATC Press, București, 2018
7. Ciocșirescu, Thomas, *Curs de vorbire pentru actori și formatori*, UNATC Press, București, 2017
8. Covătariu, Valeria, *Cuvinte despre cuvânt*, Casa de editură Mureș, Tg-Mureș, 1996
9. Darie, Bogdana, *Arta Actorului, complex atitudinal în analiză interdisciplinară*, UNATC Press, București, 2018
10. Darie Bogdana, *Basme și povestiri românești, Dramatizări pentru copii și adolescenți, UNATC* Press, București, 2019
11. Gheorghiu, Mircea: *Actorul și natura umană. Curs de arta actorului*, UNATC Press, București, 2017
12. Gîlea, Marius, *Despre improvizație*, UNATC Press, București, 2018
13. Gîlea, Marius, *Primii pași în arta actorului. Curs practic*, UNATC Press, București, 2017
14. Goleman, Daniel, *Inteligența socială*, Curtea Veche Publishing, București, 2007
15. Lecoq, Jacques, *Corpul poetic*, Ed. ArtSpect, Oradea, 2009
16. Lucaci, Liviu, *Nașterea actorului*, UNATC Press, București, 2017
17. Oprea, Crenguța L., *Strategii didactice interactive*, ed. a IV-a, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 2009
18. Rotaru, Dana, *Actorul român între teorie și practică*, UNATC Press, București, 2018
19. Stan, Sandina, *Tehnica vorbirii scenice*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1976
20. Stanislavski, K.S., *Viața mea în artă*, trad. I. Flavius și N. Negrea, Ed. Cartea Rusă, București, 1958
21. XXX, revista *Colocvii teatrale*, editată de Centrul de Cercetare - Arta Teatrului. Studiu și Creație din cadrul Universității de Arte „George Enescu" Iași, Facultatea de Teatru, Editura Artes (redactor coordonator conf. univ. dr. habil. Anca Ciobotaru)
22. XXX, revista *CONCEPT*, editată de Departamentul de Cercetare din cadrul UNATC „I.L.Caragiale" București, UNATC PRESS (redactor coordonator conf. univ. dr. Mihaela Bețiu)
23. XXX, revista *UNATC Journal of Drama Teachi*ng, editată de Master Pedagogie Teatrală UNATC, UNATC Press (redactor coordonator prof.univ.dr. habil. Bogdana Darie)

NOTĂ:

Din bibliografia obligatorie fac parte documentele școlare reglatoare valabile în anul școlar în care se susține concursul: planuri-cadru, programe școlare, programele pentru examenele și evaluările naționale, reperele metodologice și manualele cuprinse în Catalogul manualelor școlare, valabile în învățământul preuniversitar în anul susținerii concursului.

Anexa nr. 8

CONCURSUL NAȚIONAL
DE OCUPARE A POSTURILOR
DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE
DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

ARTE VIZUALE
(EDUCAŢIE PLASTICĂ/EDUCAŢIE VIZUALĂ)

PROFESORI

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru concursul de ocupare a posturilor didactice vacante urmărește afirmarea unor competențe profesionale prin aprofundarea unor concepte și orientări cu privire la educația artistică înțeleasă ca activitate creativă specifică și interdisciplinară de formare a tinerei generații.

La concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversita în învățământul preuniversitar se au în vedere atât însușirea temeinică și completă a conținutului teoretic pe care îl presupune limbajul vizual, istoria artelor vizuale, cât și conștientizarea funcțiilor lui practice, gramaticale și de tehnologie artistică.

Cadrele didactice care se prezintă la Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar sunt, în general, absolvenți de doar câțiva ani ai institutelor de învățământ superior. Din acest punct de vedere, concursul trebuie să ateste următoarele:

- stăpânirea cunoștințelor generale din științele educației asimilate în facultate, cu accent pe aplicațiile lor practice (proiectare, strategii didactice, mijloace de învățământ, creativitate);
- aplicarea creativă a informațiilor din didactica specialității dobândite anterior și îmbogățite prin experiența de catedră (limbaj plastic, noțiuni de gramatică a vizualului, tehnici artistice);
- preocupări de optimizare și ameliorare a mijloacelor de accesibilizare a conținutului programei școlare în funcție de particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor;
- calitatea documentării privind zone ale vizualului de interes în școala actuală: comunicare vizuală, vizualul în media socială, mass-media, modă, publicitate etc.;
- demonstrarea unor capacități de descoperire a mijloacelor și căilor specifice de cultivare și stimulare a creativității.

Caracterul integrator și multicultural al acțiunilor reprezentative pentru disciplina Educație plastică este dezvoltat în cadrul mai larg al demersului metodic. Învățarea în artă fiind gramaticală și tehnologică (doar în acest sens, operațională), punerea în aplicare a acestui conținut implică, din partea profesorilor, motivații de inovare și descoperire a unor strategii, modalități tehnice, mijloace și forme active pentru stimularea creativității vizuale a elevilor.

Acesta reprezintă obiectivul fundamental al actualizării cunoștințelor de specialitate, psihopedagogice și metodologice și un reper pentru evaluarea activității fiecărui cadru didactic, în concordanță cu finalitățile învățământului preuniversitar stabilite prin Legea nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, cu Profilul de formare al absolventului, aprobat prin OME nr. 6.731/2023, și cu orientările Cadrului de Referință al Curriculumului Național din România, aprobat prin OMEC nr. 4.137/2026.

COMPETENȚELE CADRULUI DIDACTIC ÎN DOMENIUL ARIEI CURRICULARE ARTE – ARTE VIZUALE

- Competențe în aplicarea unor principii și metode de comunicare educațională. Competențe în domeniul teoriei, metodologiei și practicii evaluării.
- Competențe în domeniul didacticii limbajului de specialitate.
- Competențe legate de afirmarea propriei personalități, dorința de evoluție individuală și profesională continuă.
- Competența în elaborarea unor proiecte de specialitate sau interdisciplinare, individuale și/sau comune.
- Competențe de a concepeurriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ)/curriculum la decizia școlii (CDȘ), conform planurilor-cadru în vigoare.
- Competențe în structurarea și argumentarea propriilor atitudini estetice față de fenomenul cultural-artistic.
- Competențe în utilizarea tehnologiilor informaționale specifice comunicării vizuale.

Domenii de conținut:

I. ELEMENTE DE LIMBAJ ȘI MIJLOACE DE EXPRESIE PLASTICĂ, COMPOZIȚIA PLASTICĂ ȘI DECORATIVĂ, TEHNICI ȘI PROCEDEE DE LUCRU.
II. ISTORIA ARTEI UNIVERSALE ȘI ROMÂNEȘTI
III. DIDACTICA SPECIALITĂȚII

I. ELEMENTE DE LIMBAJ ŞI MIJLOACE DE EXPRESIE PLASTICĂ, COMPOZIŢIA PLASTICĂ ŞI DECORATIVĂ, TEHNICI ŞI PROCEDEE DE LUCRU.

A. Elemente de limbaj plastic

- Definire, clasificare şi ipostaze ale elementelor de limbaj plastic.
- Potențele constructive şi de expresie ale elementelor limbajului plastic.
- Amplificarea posibilităților expresive ale elementelor de limbaj obținută prin diversificarea procedeelor tehnice.

B. Mijloace de expresie plastică

- Problematica mijloacelor de expresie plastică în artele vizuale. Contrastul, tipuri de contraste, procedee de realizare;
- Acordul, acorduri cromatice, procedee de realizare;
- Contribuția ritmului (poziție, direcție mișcare) în reprezentarea expresivă şi decorativă a spațiului plastic;
- Studiul gamelor cromatice în realizarea armoniei şi unității compoziționale;
- Contrastele de linie, formă, culoare şi valoare şi rolul lor în organizarea compozițiilor cu unul sau mai multe centre de interes.

C. Compoziția

- Compoziția, modalitate de organizare a suprafeței sau spațiului şi utilizare a elementelor şi a mijloacelor de expresie într-un sistem unitar echilibrat şi armonios;
- Tipuri de compoziție;
- Structuri compoziționale organizate pe baza raportului armonic al secțiunii de aur; Studiul structurilor naturale, interpretarea şi organizarea lor în compoziție; Probleme ale unității şi echilibrului în compoziția dinamică a formelor;
- Expresii plastice şi decorative rezultate prin asamblare, multiplicare, metamorfozare, geometrizare, eliminare, adăugare;
- Amplificarea posibilităților expresive ale elementelor de limbaj obținută prin diversificarea procedeelor tehnice.
- Problematica reprezentării şi sugerării spațiului tridimensional, a volumului în plan, prin diferite mijloace de expresie valorică şi cromatică;

D. Tehnici

- Tehnici de desen abordabile în învățământul de cultură generală: desenul în creion, în cărbune, în creioane colorate, în crete colorate, în peniță, în pensulă, laviul; materiale şi instrumente folosite;
- Tehnici de gravură abordabile în învățământul de cultură generală; utilizate în gravura fără acizi; pe scurt despre: monotipie, rafotipie, linogravură, xilogravură, pointe seche, litografie; instrumentele şi materialele folosite;
- Tehnici de pictură; suporturi, instrumente, vopsele, accesorii; pe scurt despre: acuarelă, tempera, tempera în emulsii, guaşă, acrilice, pictura pe sticlă, pastelul, colajul, imprimeul textil, fresca, mozaicul, tapiseria;
- Tehnici de modelaj - modelarea în lut sau plastilină a unor forme plate sau a unor reliefuri pe diferite trepte de înălțime, a unor forme în ronde-bosse, prin diferite procedee şi cu instrumente adecvate; tehnici în arta decorativă – ceramica, textile, modă;
- Analiza imaginii – component fundamental a formării culturii vizuale; Spațiul muzeal şi expozițional resursă complexă de analiză şi creație; Vestimentația; modelarea imaginii umane, prin mijloace specifice.
- Probleme ale publicității prin imagine vizuală.
- Particularități tehnice şi de limbaj în spectacolul de animație.
- Probleme ale receptării mesajului artistic în artele cinetice, citirea compoziției cinetice în teatru şi film;
- Analiza comparativă a mijloacelor de realizare a expresiei în teatru şi film.

II. ISTORIA ARTEI UNIVERSALE ŞI ROMÂNEŞTI

1. **Arta în Grecia antică:** contextul istorico-cultural, etapizare, caracteristici, reprezentați şi lucrări consacrate.
2. **Arta Romei antice.** contextul istorico-cultural, etapizare, caracteristici, reprezentați şi lucrări consacrate.
3. **Arta Evului Mediu: Occident, Bizanț şi Țările Romane:** construcțiile cu caracter religios şi decorația sculpturală şi picturală a acestora.
4. **Renaşterea:** condiții istorico-culturale, caracteristicile curentului, arhitectura, artele plastice (arta lui: Sandro Botticelli, Filippo Brunelleschi, Donatello, Paolo Ucello, Masaccio, Piero della Francesca, Andrea Mantegna, Andrea del Verrocchio, Giovanni Bellini, Leonardo da Vinci, Michelangelo, Giorgione, Rafaello

Sanzio, Tiziano Vecellio, Jan van Eyck, Hieronymus Bosch, Pieter Brueghel, Mattias Grünewald, Albrecht Dürer, Lucas Cranach, Hans Holbein etc.)

5. **Manierismul:** condiții istorico-culturale, caracteristicile curentului, arhitectura, artele plastice (arta lui: Benvenuto Cellini, Jacopo Tintoretto, Paolo Veronese, El Greco etc.)
6. **Barocul și Rococo:** contextul istorico-cultural, caracteristicile curentului, arhitectura, artele plastice și decorative (arta lui Caravaggio, Francisco de Zurbaran, Diego Velásquez, Nicolas Poussin, Georges de la Tour, Peter Paul Rubens, Rembrandt, Johannes Vermeer, Gian Lorenzo Bernini etc.)
7. **Clasicismul. Arta secolului al XVII-lea în Franța:** contextul istorico-cultural, caracteristicile curentului, arhitectura, artele plastice și decorative (arta lui Nicolas Poussin, Charles Le Brun etc.)
8. **Neoclasicismul și Revoluția franceză. Stilul Empire**: contextul istorico-cultural, caracteristicile curentului, arhitectura, artele plastice și decorative (arta lui: Jean Baptiste Pigalle, Antoine Watteau, Antonio Canaletto, Thomas Gainsborough, Francesco Goya, Louis David, Jean-Auguste Dominique Ingres etc.)
9. **Romantism**: contextul istorico-cultural, caracteristicile curentului, arhitectura, artele plastice și decorative (arta lui: Theodore Gericault, Eugene Delacroix, William Turner, John Constable etc.)
10. **Realismul**: contextul istorico-cultural, caracteristicile curentului, arhitectura, artele plastice și decorative (arta lui: Camille Corrot, Jean Francois Millet, Honore Daumier, Gustave Courbet etc.)
11. **Impresionism, postimpresionism, neoimpresionism în arta europeană**: contextul istorico-cultural, caracteristicile curentelor, artele plastice și decorative (arta lui: Claude Monet, Edgar Degas, Pierre-August Renoir, Camille Pissaro, Auguste Rodin, Georges Seurat, Paul Cezanne, Vincent van Gogh, Paul Gaugain, Paul Signac etc.)
12. **Arta secolului al XX-lea:** condiții istorico-culturale, caracteristicile curentelor, artele plastice și decorative în:

- **Simbolism** (arta lui: Odilon Redon, James Ensor, Gustav Klimt)
- **Art Nouveau, Secession, Jugendstil, Arta 1900** (arta lui: Antonio Gaudi, Gustav Klimt, Henri de Toulouse-Lautrec, Egon Schiele, Alfons Mucha, Pierre Bonnard),
- **Cubism** (arta lui: Pablo Picasso, Georges Braque, Robert Delaunay),
- **Fovism** (arta lui Henri Matisse, Andre Derain, Maurice de Vlaminck),
- **Dadaism** (arta lui: Marcel Duchamp, Francis Picabia, Man Ray),
- **Futurism** (arta lui: Umberto Boccioni, Giacomo Balla, Carlo Carra),
- **Expresionism** (arta lui: Ernst Ludwig Kirchner, Oskar Kokoschka, Vasili Kandinsky, Franz Marc, Amadeo Modigliani, Otto Dix, Emil Nolde, Edward Munch),
- **Arta abstractă** (arta lui: Vasili Kandinsky, Paul Klee, Piet Mondrian, Juan Miro, Kazimir Malevici, Alexander Rodchenko, Victor Vasarely)
- **Suprarealism** (arta lui: Giorgio de Chirico, Rene Magritte, Salvador Dali, Frida Kahlo, Alberto Giacometti etc),
- **Noul realism** (arta lui: Georgia O'Keefe, Diego Rivera, Edward Hopper),
- **Expresionism abstract** (arta lui: Jackson Pollock, Willem de Kooning, Lucio Fontana, Frank Stella, Mark Rothko etc.)
- **Arta Pop** (arta lui: Robert Rauschemberg, Andy Warhol, Roy Lichtenstein, Lucian Freud, David Hockney, Francis Bacon, Chuck Close)
- **Arta conceptuală** (arta lui: Sol LeWitt, Joseph Beuys, Joseph Kosuth, Nam June Paik, Christo și Jeanne-Claude, Richard Serra, Yoko Ono)
- **Postmodernism** (arta lui: Cindy Sherman, Jean-Michel Basquiat, Keith Haring, Anselm Kiefer, Jeff Koons, Damien Hirst, Ai Weiwei, Marina Abramovici, Yayoi Kusama Gilbert & George, Diane Arbus, Christian Boltanski, Nan Goldin, Jasper Jones, Anish Kapoor, Arnulf Rainer etc.);

13. **Orientări culturale și artistice în arta românească a secolului al XIX-lea** – arhitectura, sculptura (arta lui: Karl Storck, Ion Georgescu, Ștefan Ionescu-Valbudea), pictura (arta lui: Constantin Daniel Rosenthal, Constantin Lecca, Carol Popp Szathmary, Gheorghe Tattarescu, Theodor Aman, Nicolae Grigorescu, Ion Andreescu, Ștefan Luchian)
14. **Personalități ale artei moderne românești în secolul al XX-lea** (arta lui: Dimitrie Paciurea, Constantin Brâncuși, Ion Jalea, Oscar Han, Romulus Ladea, Octav Băncilă, Francisc Șirato, Camil Ressu, Nicolae Tonitza, Iosif Iser, Theodor Pallady, Gheorghe Petrașcu, Jean Al. Steriadi, Alexandru Ciucurencu, Corneliu Baba, Constantin Baraschi, Gheza Vida, Ștefan Szony, Geta Brătescu, Horia Bernea, Hans Mattis-Teutsch, Aurel Ciupe, Ana Lupaș, Cella Neamțu etc.)

III. DIDACTICA SPECIALIZĂRII

1. Conceptul de alfabetizare vizuală;
2. Aspecte specifice ale învățării gramaticii limbajului vizual;
3. Fundamente psihopedagogice ale descoperii și dezvoltării aptitudinilor în domeniul artelor plastice;
4. Activitatea practică (de atelier), forma de organizare a procesului de învățare, a limbajului plastic și de stimulare a creativității elevilor, de organizare, desfășurare, conducere și evaluare la disciplina;
5. Educație plastică și în învățământul de artă;
6. Operaționalizarea demersului didactic pentru disciplina Educație plastică, Educație vizuală și Educație artistică;
7. Tehnici și strategii didactice stimulative și de deblocare creativă;
8. Aspecte psihopedagogice și metodice ale stimulării creativității elevilor;
9. Valorificarea experienței proprii de atelier în predarea procedeelor tehnice specific artelor vizuale. Activitatea de joc și jocul de creație;
10. Aspecte specifice ale învățării gramaticii limbajului vizual; învățarea observațională, învățarea experimentală, învățarea prin exersare practică, învățarea prin analogie, învățarea intuitivă, învățarea prin deducție și descoperire, învățarea experimentală, învățarea prin analiză-sinteză, învățarea prin joc, învățarea prin proiect, învățarea prin parcurgerea etapelor oricărui proces de creație;
11. Spontaneitate și algoritm în asimilarea gramaticii vizualului;
12. Considerații metodice asupra evoluției figurii umane în creația copiilor. Culoarea, limbaj prioritar în creația copilului și în educația plastică;
13. Implicații psihopedagogice și metodice în cunoașterea elevilor și în stimularea lor creativă;
14. Stimularea creativității și originalității plastice a elevilor prin imagini fabuloase sau fantastice, prin substituiri, deformări, divizări, combinări etc.;
15. Ocrotirea spontaneității native specifice; stimularea creativității fiecărui elev prin tratare diferențială si personalizată;
16. Rolul intuiției, al experimentului și al exercițiului practic demonstrativ în învățarea tehnicilor artistice-plastice în scoală;
17. Aspecte psihopedagogice și metodice ale formări deprinderilor de exprimare plastică. Eficiența și limitele diferitelor metode și procedee de studiu după natură în scoală;
18. Evaluarea performanțelor obținute de elevi în cursul procesului de învățare; modalități de evaluare specifice disciplinelor artistice; necesitatea evaluării pe baza competențelor specifice;
19. Tipologia exercițiilor și experimentelor practice, desfășurate în orele de educație plastică, în orele de atelier de specialitate;
20. Culoarea, limbaj prioritar în creația copilului și în educația plastică;
21. Implicații psihopedagogice și metodice în cunoașterea elevilor și în stimularea lor creativă;
22. Probleme metodice specifice diferitelor vârste în însușirea noțiunilor despre culoare, linie și formă spațială; aprecieri și puncte de vedere personale;
23. Particularități de viziune și de limbaj în compozițiile elevilor preadolescenți și adolescenți; considerații artistice și metodice;
24. Abordarea simultană a noțiunilor teoretice și practice în asimilarea limbajului vizual în scoală, în condiții predominant practice, de atelier, cu toți elevii;
25. Cerințele metodice ale alcătuirii și utilizării mijloacelor didactice, în educația plastică, în activitatea de exersare și de învățare a limbajului plastic și a tehnicilor specifice;
26. Rolul expoziției, muzeului, concursului, excursiei de documentare etc.; educația prin artă și pentru artă a elevilor.

BIBLIOGRAFIE
(Elemente de limbaj și mijloace de expresie plastică, compoziția plastică și decorativă, tehnici și procedee de lucru; Istoria artei universale românești)

- Achiței, Gh., *Artă si experiență*, Ed. Albatros, București, 1974
- Achiței, Gh., *Frumosul dincolo de artă*, Ed. Meridiane, București, 1988 Antal, F., *Clasicism si romantism*, Ed. Meridiane, București, 1971.
- Argan, G. C., *Arta modernă*, Ed. Meridiane, București, 1982. Arnheim, R., *Arta si percepția vizuală*, Ed. Polirom, București, 2011 Arnheim, R., *Forța centrului vizual,* Ed. Polirom, București, 2012 Bazin, G., *Clasic, baroc, rococo*, Ed. Meridiane, București, 1970
- Bayard Pierre, *Cum se ameliorează operele ratate*, Ed. Art, București, 2009 Berence, F., *Renașterea italiană*, Ed. Meridiane, București, 1969.

- Berger John, *Feluri de a vedea*, Ed. Vellant, București, 2018
- Berger, R., *Descoperirea picturii*, vol. I-III , Ed. Meridiane, București, 1975; Berlogea, Ileana, *Teatrul si societatea contemporană*, Editura Meridiane, 1985 Bloch, R., *Roma si destinul ei*, Ed. Meridiane, București, 1985.
- Bode, W von, *Maeștrii picturii olandeze si flamande*, Ed. Meridiane, București, 1974. Bonnrad, A., *Civilizația greacă*, Ed. Științifică, București, 1967.
- Bouleau, M., *Geometria secretă a pictorilor*, Editura Meridiane, 1978
- Botez-Crainic Adriana, *Istoria artelor plastice*, vol. I-III, Editura Didactică și Pedagogică, 2004-2011
- Bourdieu Pierre, *Regulile artei*, Ed. Art, București,
- Biciușcă Florin, *Geometria simbolică*, Ed. Paidea, 2008 Brion, M., *Arta abstractă*, Ed. Meridiane, București, 1972; Brion, M., *Pictura romantică*, Ed. Meridiane, București, 1972
- Burke, E., *Despre sublim si frumos*, Ed. Meridiane, București, 1981
- Cărăbaș Irina, *Realismul socialist cu fața spre trecut. Instituții și artiști în România: 1944-1953*, Ed. Idea Design & Print, Cluj-Napoca, 2017
- Cârneci Magda, *Artele plastice în România 1945-1989 Cu o addenda 1990-2010*, Ed. Polirom, București, 2013
- Constantin, Paul, *Arta 1900,* Ed. Meridiane, București, 1973
- Cristea, M., *Sistemul educațional si personalitatea. Dimensiunea estetică*, Ed. Didactică și pedagogică, București, 1995.
- Dabner David, *Design grafic. Principiile și practica designului grafic*, Ed. Rao, București, 2005 Danto, A. C, *Transfigurarea locului comun,* Ed. Idea, Cluj-Napoca, 2012
- de Micheli, M., *Avangarda artistică a secolului XX*, Ed. Meridiane, București, 1968 Delvoye, C., *Arta bizantină*, vol. I-II, Ed. Meridiane, București, 1976.
- Duby, G., *Arta si societatea, 980–1420* (vol. I-II), Ed. Meridiane, București, 1987. Dumitrescu, Zamfir, S*tructuri geometrico-plastice*, Ed. Meridiane, București, 1984; Dumitrescu, Zamfir, C*aiete de perspectiva artistică*, vol. I , NOI Media Print, 2007; Eco, Umberto (coordonator), *Istoria frumuseții*, București, Editura RAO, 2006; Eco, Umberto (coordonator), *Istoria urâtului*, București, Editura RAO, 2007; Elsen, A., *Temele artei* (vol. I si II), Ed. Meridiane, București, 1983
- Enescu, Theodor, *Scrieri de artă, Stefan Luchian si spiritul modern în pictura românească*, ediție îngrijită de Ioana Vlasiu, București, Editura Meridiane, 2000
- Faure, E., *Istoria artei*, vol. I-V, Ed. Meridiane, București, 1970 Fleming, W., *Arte si idei* (vol. I si II), Ed. Meridiane, București, 1983 Florian, M., *Metafizică si artă*, Ed. Echinox, Cluj, 1992
- Flusser, Vilem, *Pentru o filosofie a fotografiei*. *Texte despre fotografie*, Cluj-Napoca, Idea Design and Print, 2003;
- Gherasim, Marin, *A patra dimensiune*, Pitești, Editurii Paralela 45, 2005; Gombrich, E.H.,*O istorie a artei*, Ed. Meridiane, București, 1975.
- Grigorescu, D., *Cubismul*, Editura Meridiane, București, 1972. Grigorescu, D., *Expresionismul*, Editura Meridiane, București, 1969 Grigorescu, D., *Pop art*, Editura Meridiane, București, 1975.
- Hasan, Yvonne, *Paul Klee si pictura modernă*, Ed. Meridiane, București, 1999; Havel, M., *Tehnica tabloului*, Ed. Meridiane, București, 1988;
- Heinzel Tincuța, *Artă, spațiu și memorie în epoca digitală*, Ed. Paidea, 2009 Hocke, G., R., *Lumea ca labirint*, Ed. Meridiane, București, 1973.
- Hogarth, W., *Analiza frumosului*, Ed. Meridiane, București, 1981
- Iacob Bogdan Teodor, *De la patos la cinism. Atitudini artistice moderne și contemporane în fața istoriei*, Ed. Eikon, 2013
- *Istoria artelor plastice în România*, vol. I-II, Editura Meridiane, București, 1980.
- *Istoria ilustrată a picturii*, Ed. Meridiane, București, 1973. Joly, Martine, *Introducere în analiza imaginii*, Editura All,1998
- Julius, Anthony, *Transgresiuni. Ofensele artei,* Ed. Biblioteca Națională a României, București, 2008
- Kandinsky W., *Spiritualul in arta*, Ed. Meridiane, București, 1994;
- Kessler Erwin, *ceARTă*, Ed. Nemira, București, 1997
- Kessler Erwin, *X:20 – O radiografie a artei românești după 1989*, Ed. Vellant, 2013
- Kiraly, Aurora (coordonator), *Fotografia în arta contemporană. Tendințe în România, după 1989*, Ed. Unarte, București, 2006;
- Knobler, N., *Dialogul vizual*, vol. I , II, Ed. Meridiane, București, 1983 Lăzărescu, L., *Pictura în ulei*, Editura Sigma Plus, Deva, 1996
- Lhote, A., *Tratate despre peisaj si figură*, Ed. Meridiane, București, 1969. Lutzeller, H., *Drumuri spre artă* (vol. I si II), Ed. Meridiane, București, 1986 Masek, V., E., *Arta de a fi spectator*, Editura Meridiane, 1986

- Manescu, Mihail, *Mental si senzorial – identitate vizuală în secolul XX*, Bistrița, Editura Aletheia, 2006;
- Millet Catherine, *Arta contemporană: istorie și geografie*, Ed. Vellant, București, 2017 Nanu, Adina, *Arta pe om*, Editura Compania, 2001
- Nanu, Adina, *Artă, stil, costum*, Editura Meridiane, 1976 Nanu, Adina, *Bărbatul si moda*, Editura Polirom, Iași, 2010
- Nanu, Adina, *Vezi? Comunicarea prin imagine*, Editura Vizual, 2002 Oprescu, G., *Manual de istoria artei*, Ed. Meridiane, București, 1985-1986.
- Panofsky, E., *Renaștere și renașteri în arta occidentală*, Ed. Meridiane, București, 1974 Pareyson, L., *Estetica. Teoria formativității*, Ed. Universul, București, 1977
- Pavel, Amelia, *Pictura românească interbelică. Un capitol de artă europeană,* Editura Meridiane, 1996
- Pepino, C., *Automate, idoli, păpuși*, Editura Alma Galați, 1998 Petrovici, V., *Lumină si culoare în spectacol*, Editura Albatros, 1974 Plesu, A., *Călătorie în lumea formelor*, Ed. Meridiane, București, 1986
- Popescu, T*., Concepte și atitudini estetice*, Ed. Meridiane, București, 1983 Preda Sânc, Marilena, *Arta video-digitală*, București, Editura Coresi, 2005; Prut, C., *Dicționar de artă modernă*, Editura Albatros, 1972
- Read, H., *Originea formei în artă*, Ed. Universul, București, 1971 Rewald, J., *Istoria impresionismului*, Editura Meridiane, București, 1974.
- Rewald, John, *Postimpresionismul,* vol. I si II, Ed. Meridiane, București, 1978; Riegl, A., *Istoria artei ca istorie a stilurilor*, Editura Meridiane, București, 1998. Rosenkranz, K., *O estetică a urâtului*, Ed. Meridiane, București, 1984
- K. Ruhrberg, M. Schneckenburger, C. Frike, K. Honnef, Ingo F. Walther (ed.), *Art of the 20th Century*, Taschen, 2005;
- Schiller, Fr., *Scrieri estetice*, Ed. Univers, București, 1981
- Sendler, Egon, *Icoana, imaginea nevăzutului*. *Elemente de teologie, estetica, tehnica*, București, Editura Sofia, 2005;
- Sontag Susan, *Despre fotografie*, Ed. Vellant, București, 2018
- Stoiciu, Florin, *Materialitatea în gravura. Tehnici și maniere*, București, Editura Tehnica, 2007; Stoiciu, Florin, *Tehnici și maniere ale gravurii*, București, Ed. Polirom, 2010;
- Suchianu, D., I., *Cinematograful, acest necunoscut*, Editura Dacia, Cluj, 1973 Tatarkiewicz, W., *Istoria esteticii*, vol. I- IV, Ed. Meridiane, București, 1978
- Toma, Iulian –Dalin, *Muzeul contemporan. Programe educaționale*, Ed. Institutul European, Iași, 2007
- Vanoye, F. și Anne Goliot- Lete, *Scurt tratat de analiză filmică*, Editura All, 1995
- Velescu C.R., *Brâncuși inedit – Însemnări și corespondență*, Ed. Humanitas, București, 2004 Vlasiu, Ioana, *Anii ’20. Tradiția si pictura românească*. București, Editura Meridiane, 2000 Zamfirescu, I., *Istoria universală a teatrului*, Editura pentru literatură universală, 1966 – 1970 Wong Regina, *Arta minimalismului*, Ed. Baroque Books & Arts, 2017
- Woodford Susan, *Looking at pictures*, Ed. Thames & Hudson, Marea Britanie, 2018
- **** *Dicționar de arta – forme , tehnici, stiluri artistice*, vol. I , II, Ed. Meridiane, București, 1998

BIBLIOGRAFIE
(Didactica specialității)

- Amabile, Teresa M., *Creativitatea ca mod de viață*, Ed. Știința & Tehnica, București, 1997; Albu Gabriel, *O psihologie a educației*, Ed. Institutul European, Iași, 2005;
- Albulescu Ion, Catalano Horațiu, *Sinteze de pedagogie generală*, Ed. Didactica Publishing House, București, 2020
- Antonesei, L., *Introducere în pedagogie. Dimensiuni axiologice și transdisciplinare ale educației,*
- Ed. Polirom, Iași, 2002;
- Bocoș, Mușata-Dacia, *Instruirea interactivă*, Ed. Polirom, Iași, 2013 Ceobanu, Ciprian, *Învățarea în mediul virtual*, Ed. Polirom, Iași, 2016 Cioca, Vasile, *Jocul de-a arta,* Ed. Limes, Cluj-Napoca, 2007
- Cioca, Vasile, *Imaginea şi creativitatea vizual plastică,* Ed. Limes, Cluj-Napoca, 2007 Cucos, C., *Pedagogie,* Editura Polirom, 1996
- Cucos, C., *Psihopedagogie pentru examenul de definitivat si gradele didactice*, Editura Polirom, 1998
- Hardy, Tom (ed.), *Art Education in a postmodern world*, Intellect Books, Bristol, 2006 Neacșu, I., *Instruire și învățare*, Editura Științifică, 1990
- Nicola, I., *Tratat de pedagogie școlară*, EDP, 1996
- Roco, Mihaela, *Creativitate și inteligenta emoțională*, Ed. Polirom, Iași, 2004; Stan, Emil, *Pedagogie postmoderna*, Ed. Institutul European, Iași, 2003;

- Stan, Emil, *Managementul clasei*, Ed. Aramis, Bucureşti, 2003;
- Toma, Iulian-Dalin, *Arhiva română de arte vizuale – ROVAA 2*, Ed. Printech, Bucureşti, 2008; Toma, Iulian-Dalin, *Arhiva română de arte vizuale – ROVAA 3*, Ed. Printech, Bucureşti, 2009;
- Toma, Iulian-Dalin, *Muzeul contemporan. Programe educaționale*, Ed. Institutul European, Iași, 2007;
- **** *Teorii ale limbajului. Teorii ale învățării*, Editura Politică, Bucureşti, 1988

***NOTĂ*:**
Din bibliografia obligatorie fac parte documentele școlare reglatoare valabile în anul școlar în care în anul școlar în care se susține concursul: planuri-cadru, programe școlare, programele pentru examenele și evaluările naționale, reperele metodologice și manualele cuprinse în Catalogul manualelor școlare, valabile în învățământul preuniversitar, în anul susținerii concursului.

Anexa nr. 9

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

ASISTENȚĂ MEDICALĂ GENERALĂ

MAIȘTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele tehnologice se adresează candidaților care îndeplinesc condițiile de studii și de pregătire prevăzute de legislația în vigoare și de Centralizatorul privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările, precum și probele de concurs pentru încadrarea personalului didactic din învățământul preuniversitar, inclusiv absolvenților școlilor de maiștri care îndeplinesc condițiile legale pentru ocuparea funcției didactice de maistru-instructor. Programa este destinată Concursului național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar.

Conținutul și structura acesteia sunt elaborate în concordanță cu standardele de pregătire profesională, documentele curriculare în vigoare și specificul disciplinelor tehnologice, urmărind dezvoltarea competențelor științifice, tehnice și didactice necesare desfășurării procesului de predare–învățare–evaluare.

Structura arborescentă și sistemul modular de organizare curriculară pentru învățământul tehnologic solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele școlare/curriculumul în vigoare din învățământul preuniversitar pentru respectiva disciplină și cu programele pentru evaluările și examenele naționale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul maistrului instructor, urmărind:

- cunoașterea de către maistru instructor a conținuturilor științifice și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor de pregătire profesională și a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, și multidisciplinar, în concordanță cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Au fost urmărite formarea și structurarea competențelor pentru maiștri instructori, cu aplicare la specificul activităților de instruire practică. Pe lângă competențele specifice, în specialitate, sunt vizate competențele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum și competențele metodice.

Conținuturile programei urmăresc sporirea flexibilității, mobilității ocupaționale și creșterea gradului de adaptabilitate a maiștrilor instructori la evoluția tehnică, tehnologică și economică în domeniu.

B. COMPETENȚE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice maistrului instructor pentru discipline tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice.

1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice și metodice de specialitate;
2. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională și curriculumul în vigoare;
3. Realizarea corelațiilor intra-, inter- și pluridisciplinare ale conținuturilor;
4. Proiectarea activităților de pregătire/instruire practică.
5. Selectarea și aplicarea metodelor și instrumentelor de evaluare adecvate activității de pregătire/instruire practică;
6. Exploatarea utilajelor, instalațiilor și echipamentelor în condițiile respectării normelor de sănătate și securitate în muncă, prevenirea și stingerea incendiilor și de protecția mediului înconjurător;
7. Respectarea normelor de calitate pentru desfășurarea proceselor, obținerea produselor și oferirea serviciilor.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. Rolul, funcțiile și competențele profesionale ale asistentului medical.

2. Procesul de îngrijire (nursing).

3. Tehnici de nursing și investigații (definiție, scop/obiective, pregătirea materialelor necesare, pregătirea pacientului, efectuarea procedurii de către asistentul medical/participarea asistentului medical la efectuarea tehnicii, reorganizarea locului de muncă, notarea procedurii, evaluarea procedurii/accidente, incidente/complicații posibile):

3.1. Măsurarea, notarea și reprezentarea grafică a funcțiilor vitale și vegetative: temperatură, puls, respirație, tensiune arterială, greutate, înălțime corporală, eliminări (diureză, scaun, spută, vărsături, menstră, expectorație);

3.2. Efectuarea de sondaje, spălături, clisme: sondajul gastric și duodenal, vezical, spălătura oculară, auriculară, gastrică, vezicală, vaginală, clisme;

3.3. Îngrijirea plăgilor: pansamente, bandaje, principii de realizare a pansamentului și bandajului, timpii unui pansament, mijloace de fixare a pansamentului;

3.4. Punctiile: venoasă, articulară, sternală, pericardică, biopsică, vaginală, abdominală, pleurală, rahidiană/lombară, suboccipitală, fundului de sac Douglas, vezicii urinare/suprapubiană;

3.5. Recoltarea sângelui pentru examene de laborator: biochimice, hematologice, bacteriologice, serologice, parazitologice;

3.6. Recoltarea urinei pentru examene biochimice, bacteriologice;

3.7. Recoltarea materiilor fecale pentru examene biochimice, bacteriologice și parazitologice;

3.8. Recoltarea sputei pentru examene citologice, bacteriologice;

3.9. Recoltarea vărsăturilor pentru examene toxicologice;

3.10. Recoltarea secrețiilor purulente din leziuni deschise și din colecții închise (abcese, vezicule, pustule);

3.11. Recoltarea exsudatului faringian;

3.12. Recoltarea secrețiilor oculare, otice, vaginale;

4. Administrarea medicamentelor.

5. Îngrijirea pacienților cu afecțiuni ale aparatului respirator:

5.1. Boli ale aparatului respirator: bronșite, pneumonii, astm bronșic, insuficiență respiratorie, tuberculoză pulmonară (definiție, cauze, simptomatologie, investigații, principii de tratament).

5.2. Procesul de îngrijire în afecțiunile aparatului respirator (culegere de date/informații, identificarea problemelor de dependență, stabilirea diagnosticelor de îngrijire, intervenții proprii și delegate ale asistentului medical în procesul de nursing, evaluarea intervențiilor/îngrijirilor aplicate pe plan de îngrijire);

5.3. Tehnici de nursing și investigații specifice (definiție, scop/obiective, pregătirea materialelor necesare, pregătirea pacientului, efectuarea procedurii de către asistentul medical/participarea asistentului medical la efectuarea procedurii, reorganizarea locului de muncă, notarea procedurii, evaluarea procedurii/accidente, incidente/complicații posibile).

6. Îngrijirea pacienților cu afecțiuni cardiovasculare:

6.1. Boli ale aparatului cardiovascular: endocardite, pericardita acută, angina pectorală, infarctul miocardic, insuficiența cardiacă, hipertensiunea arterială, sindromul de ischemie arterială acută și cronică, tromboflebite (definiție, cauze, simptomatologie, investigații, principii de tratament).

6.2. Procesul de îngrijire în afecțiunile aparatului cardiovascular (culegere de date/informații, identificarea problemelor de dependență, stabilirea diagnosticelor de îngrijire, intervenții proprii și delegate ale asistentului medical în procesul de nursing, evaluarea intervențiilor/îngrijirilor aplicate pe plan de îngrijire);

6.3. Tehnici de nursing și investigații specifice (definiție, scop/obiective, pregătirea materialelor necesare, pregătirea pacientului, efectuarea procedurii de către asistentul medical/participarea asistentului medical la efectuarea procedurii, reorganizarea locului de muncă, notarea procedurii, evaluarea procedurii/accidente, incidente/complicații posibile).

7. Îngrijirea pacienților cu afecțiuni ale aparatului digestiv și a glandelor anexe:

7.1. Boli ale aparatului digestiv și glandelor anexe: gastrita acută, boala ulceroasă, pancreatita, ciroza hepatică, colica biliară, hepatita cronică (definiție, cauze, simptomatologie, investigații, principii de tratament);

7.2. Procesul de îngrijire în bolile aparatului digestiv și glandelor anexe (culegere de date/informații, identificarea problemelor de dependență, stabilirea diagnosticelor de îngrijire, intervenții proprii și delegate ale asistentului medical în procesul de nursing, evaluarea intervențiilor/îngrijirilor aplicate pe plan de îngrijire).

7.3. Tehnici de nursing și investigații specifice (definiție, scop/obiective, pregătirea materialelor necesare, pregătirea pacientului, efectuarea procedurii de către asistentul medical/participarea asistentului medical la efectuarea procedurii, reorganizarea locului de muncă, notarea procedurii, evaluarea procedurii/accidente, incidente/complicații posibile).

8. Îngrijirea pacienților cu afecțiuni ale aparatului urinar:

8.1. Boli ale aparatului urinar: glomerulonefrita acută și cronică, pielonefrita acută și cronică, insuficiența renală acută și cronică, infecția urinară, litiaza renală, colica renală;

8.2. Procesul de îngrijire în bolile aparatului urinar (culegere de date/informații, identificarea problemelor de dependență, stabilirea diagnosticelor de îngrijire, intervenții proprii și delegate ale asistentului medical în procesul de nursing, evaluarea intervențiilor/îngrijirilor aplicate pe plan de îngrijire);

8.3. Tehnici de nursing și investigații specifice (definiție, scop/obiective, pregătirea materialelor necesare, pregătirea pacientului, efectuarea procedurii de către asistentul medical/participarea asistentului medical la efectuarea tehnicii, reorganizarea locului de muncă, notarea procedurii, evaluarea procedurii/accidente, incidente/complicații posibile).

9. Îngrijirea pacienților cu afecțiuni chirurgicale:

9.1. Afecțiuni chirurgicale: hemoragia digestivă, litiaza biliară, colecistita acută, peritonita, apendicita acută, ocluzia intestinală;

9.2. Procesul de îngrijire în afecțiunile chirurgicale (culegere de date/informații, identificarea problemelor de dependență, stabilirea diagnosticelor de îngrijire, intervenții proprii și delegate ale asistentului medical în procesul de nursing, evaluarea intervențiilor/îngrijirilor aplicate pe plan de îngrijire),

9.3. Tehnici de nursing și investigații specifice (definiție, scop/obiective, pregătirea materialelor necesare, pregătirea pacientului, efectuarea procedurii de către asistentul medical/participarea asistentului medical la efectuarea procedurii, reorganizarea locului de muncă, notarea procedurii, evaluarea procedurii/accidente, incidente/complicații posibile).

10. Îngrijirea pacienților cu boli de nutriție și metabolism:

10.1. Boli de nutriție și metabolism: obezitate, diabet zaharat, denutriție, gută (definiție, cauze, simptomatologie, investigații, principii de tratament);

10.2. Procesul de îngrijire în boli de nutriție și metabolism (culegere de date/informații, identificarea problemelor de dependență, stabilirea diagnosticelor de îngrijire, intervenții proprii și delegate ale asistentului medical în procesul de nursing, evaluarea intervențiilor/îngrijirilor aplicate pe plan de îngrijire);

10.3. Tehnici de nursing și investigații specifice (definiție, scop/obiective, pregătirea materialelor necesare, pregătirea pacientului, efectuarea procedurii de către asistentul medical/participarea asistentului medical la efectuarea procedurii, reorganizarea locului de muncă, notarea procedurii, evaluarea procedurii/accidente, incidente/complicații posibile).

11. Îngrijiri în pediatrie:

11.1. Afecțiuni pediatrice: bronhopneumonie, astm bronșic, amigdalite; boala diareică acută, gastroenterita acută, infecții ale tractului urinar, insuficiența renală acută, glomerulonefrită, convulsii, epilepsie, anemii, leucemii, sindroame hemoragice, diabet zaharat;

11.2. Îngrijirea copilului spitalizat;

11.3. Tehnici de nursing și investigații specifice (definiție, scop/obiective, pregătirea materialelor necesare, pregătirea pacientului, efectuarea procedurii de către asistentul medical/participarea asistentului medical la efectuarea tehnicii, reorganizarea locului de muncă, notarea procedurii, evaluarea procedurii/accidente, incidente/complicații posibile).

12. Îngrijirea pacienților cu boli infectocontagioase:

12.1. Boli infectocontagioase: rujeola, varicelă, scarlatina, hepatita virală acută A, toxiinfecții alimentare;

12.2. Procesul de îngrijire în boli infectocontagioase (culegere de date/informații, identificarea problemelor de dependență, stabilirea diagnosticelor de îngrijire, intervenții proprii și delegate ale asistentului medical în procesul de nursing, evaluarea intervențiilor/îngrijirilor aplicate pe plan de îngrijire);

12.3. Tehnici de nursing și investigații specifice (definiție, scop/obiective, pregătirea materialelor necesare, pregătirea pacientului, efectuarea procedurii de către asistentul medical/participarea asistentului medical la efectuarea tehnicii, reorganizarea locului de muncă, notarea procedurii, evaluarea procedurii/accidente, incidente/complicații posibile).

13. Îngrijirea pacienților cu afecțiuni reumatismale:

13.1. Afecțiuni reumatismale: reumatismul articular acut, reumatisme degenerative.

13.2. Procesul de îngrijire în afecțiunile reumatismale (culegere de date/informații, identificarea problemelor de dependență, stabilirea diagnosticelor de îngrijire, intervenții proprii și delegate ale asistentului medical în procesul de nursing, evaluarea intervențiilor/îngrijirilor aplicate pe plan de îngrijire);

13.3. Tehnici de nursing și investigații specifice (definiție, scop/obiective, pregătirea materialelor necesare, pregătirea pacientului, efectuarea procedurii de către asistentul medical/participarea asistentului medical la efectuarea procedurii, reorganizarea locului de muncă, notarea procedurii, evaluarea procedurii/accidente, incidente/complicații posibile).

14. Conduita în urgențe medico-chirurgicale, situații de criză și de dezastre:

14.1. Conduita de urgență în: stop cardio-respirator, hemoptizie, șoc (hipovolemic, septic, cardiogen, neurogen, anafilactic), come, AVC, arsuri grave, degerături, submersie, spânzurare, electrocutare (definiție, cauze, semne și simptome, investigații, conduita de urgență);

14.2. Evaluarea și monitorizarea pacientului critic;

14.3. Intervenții ale asistentului medical: resuscitare cardio-respiratorie-suport vital de bază, managementul căilor aeriene, poziția de siguranță, manevra Heimlich, administrarea medicației de urgență, monitorizarea neinvazivă a parametrilor vitali, monitorizarea terapeutică invazivă (gaze arteriale, PVC etc.), oxigenoterapia (indicații, metode, debit, beneficii, complicații), inserția de sonde și catetere pentru monitorizare, aspirarea secrețiilor.

15. Îngrijiri în obstetrică: sarcina normală – semne și simptome; investigații paraclinice în sarcină; supravegherea prenatală; pregătirea gravidei pentru naștere; examenul gravidei la termen; pregătirea propriu - zisă pentru naștere; semnele declanșării travaliului; primele îngrijiri acordate nou-născutului și lăuzei.

16. Îngrijirea la domiciliu a bolnavilor cronici și în stadiu terminal.

17. Deontologie și etică profesională: principii etice, drepturi și libertăți.

18. Norme de supraveghere, prevenire și limitare a infecțiilor asociate asistenței medicale.

Bibliografie

1	Ancăr V.	Obstetrică	Editura Național, 2008
2	Baghiu Vasile	Teoria și practica nursing; vol 1,2,3,4,	Editura Viața Medicală Românească, București, 2020
3	Bocârnea C.	Boli infecțioase și epidemiologie	Editura InfoTeam, București, 1999;
4	Borundel C.,	Manual de medicină internă pentru cadre medii	Editura ALL, București, 2011
5	Chiru F., Chiru G., Morariu L., ș.a.	Îngrijirea omului sănătos și a omului bolnav	Editura CISON, București, 2012
6	Chiru F., Chiru A., Marcean C., Iancu E.	Urgențe medicale, Manual – sinteza pentru asistenți medicali	Editura RCR Print, București, 2012
7	Chiru Adela, Dănău Răzvan Alexandru	Managementul îngrijirii pacientului - Ghid clinic pentru asistentul medical	Editura CISON, 2014
8	Chris Brooker	Dictionary of Medicine, Nursing and Health Professions	Editura ELSEVIER, 2010
9	Daşchievici S., Mihăilescu M.	Chirurgie – manual pentru cadre medii și școli postliceale	Editura Medicală, București, 2017
10	Georgmăneanu N.	Manual Puericultură și pediatrie	Editura Didactică și Pedagogică, București, 2012
11	Asociația de Nursing	LEMON Materiale de educație în nursing	2018
12	Marcean Crin	Tratat de Nursing - Îngrijirea omului sănătos și bolnav	Editura Medicală, București, 2010
13	Marcean Crin, Mihăilescu Vladimir-Manta	Pediatrie și Puericultură - Îndreptar pentru asistenți medicali	Editura Medicală, București, 2013
14	Marcean Crin, Vlad Tiberiu Terențiu	Urgențe în puericultură și pediatrie	Editura RCR Print, București, 2006
15	Mincu Mioara	Manual de medicină internă pentru cadre medii	Editura Carol Davila, București, 2003
16	Mozeș Carol	Tehnica îngrijirii bolnavului	Editura Medicală, București, 2008
17	Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România	Codul de etică și deontologie al asistentului medical generalist, al moașei și al asistentului medical din România	OAMGMAMR

18	Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România	Proceduri de practică pentru asistenții medicali generaliști (în vigoare)	OAMGMAMR
19	Titircă Lucreția	Urgențele medico-chirurgicale. Sinteze	Editura Medicală, București, 2008
20	Titircă Lucreția	Îngrijiri speciale acordate pacienților de către asistenții medicali	Editura Viața Medicală Românească, București, 2008
21	Titircă Lucreția	Breviar de explorări funcționale	Editura Viața Medicală, București, 2005
22	Titircă Lucreția	Dicționar de termeni pentru asistenți medicali	Editura Viața Medicală Românească, 2008
23	Udma Florica, Stanciu Maria, Ruxanda Matilda, Gulie Ecaterina, Iancu Elena, Fercală Elena	Proceduri de nursing vol. I și II	Editura EX PONTO, Constanța, 2007
24	Vasile Mihaela, Moldoveanu Monica	Semiologie medicală pentru asistenți medicali	Editura ALL, București, 2011
25	Ministerul Sănătății	Normelor de supraveghere, prevenire și limitare a infecțiilor asociate asistenței medicale în unitățile sanitare	Legislația în vigoare

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activității didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecțiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii și modalități de integrare în lecție a activităților cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare. Funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învățământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ. Funcțiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode și instrumente de evaluare. Metode și instrumente tradiționale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.

4. Calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate.

5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat şi gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoş, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoş, M., Jucan, D.	Teoria şi metodologia instruirii. Teoria şi metodologia evaluării: repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Piteşti, 2019
4.	Cucoş, C.	Pedagogie, ediţia a III-a revăzută şi adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoş, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediţia a III-a revăzută şi adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2009
6.	Iuhos, C.I.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura U.T.PRESS, Cluj-Napoca, 2024
7.	Marin, T., Marin, L.-M.	Pedagogie. Compendiu	Editura Pro Universitaria, Bucureşti, 2024
8.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iaşi, 2006
9.	Pânişoară, I.-O., Cristea, S.	Manual de pedagogie pentru profesori	Editura Polirom, Iaşi, 2024
10.	Potolea, D., Necşu, I., Iucu, R.B., Pânişoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat şi gradul didactic II	Editura Polirom, Iaşi, 2008
11.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică şi Pedagogică, 2008
12.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
13.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
14.		„Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, Bucureşti, 2008
15.	***	Curriculumul naţional (planurile-cadru, programele şcolare) şi standardele de pregătire profesională în vigoare şi în uz în anul şcolar în care se susţine concursul.	

Anexa nr. 10

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

BIOLOGIE

PROFESORI

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Biologia reprezintă o disciplină de sine stătătoare, care aparţine ariei curriculare „Matematică şi ştiinţe ale naturii”. Studiul *biologiei* în învăţământul preuniversitar vizează următoarele competenţe generale:

1. *Investighează sisteme și procese biologice, pentru a forma abilități de cercetare și a evidenția știința ca proces de cunoaștere;*
2. *Interpretează date, informații și concepte științifice despre lumea vie, pentru a elabora explicații bazate pe dovezi și a valoriza știința ca produs al cunoașterii;*
3. *Integrează potențialul inovativ și creativ al cunoașterii științifice pentru a propune soluții la probleme reale din lumea vie și din viața cotidiană;*
4. *Corelează date, informații și concepte științifice despre lumea vie, pentru a exersa comunicarea în știință și în situații reale;*
5. *Valorifică potențialul transformativ al educației în științele biologice prin comportamente responsabile pentru protecția mediului și menținerea unui stil de viață sănătos.*

Prezenta programă se adresează absolvenţilor învăţământului superior de specialitate care doresc să participe la concursul pentru ocuparea posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar.

Programa este elaborată în acord cu programele școlare în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru disciplina *biologie* și cu programele pentru evaluările și examenele naţionale. Competenţele și conţinuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităţilor didactice și cu profilul și standardele profesionale ale cadrului didactic din învățământul preuniversitar.

Prin programa de concurs se urmărește:

1. cunoașterea conţinuturilor ştiinţifice fundamentale și a tendinţelor în evoluţia biologiei;
2. aplicarea noilor direcţii ale biologiei, ale didacticii generale și ale metodicii predării-învăţării biologiei;
3. probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea și evaluarea activităţilor didactice pentru disciplina *biologie*;
4. demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educaţional.

COMPETENŢE

Programa de concurs definește un număr de competenţe pe care cadrul didactic trebuie să le dovedească în procesul de predare-învăţare-evaluare la disciplina *biologie*. Aceste competenţe se dezvoltă pe tot parcursul activităţii profesionale, printr-un efort conștient.

Competenţele vizate, care vor fi evaluate prin concursul de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar, sunt următoarele:

1. aplicarea principiilor didacticii generale și de specialitate;
2. cunoașterea și utilizarea conţinuturilor ştiinţifice ale disciplinelor biologice;
3. aplicarea cunoștinţelor de metodica predării disciplinei;
4. utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
5. construirea demersurilor didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi;
6. proiectarea și realizarea demersului didactic trans-, inter- și multidisciplinar;
7. proiectarea și realizarea evaluării competenţelor dobândite de elevi;
8. adecvarea procesului instructiv-educativ la particularităţile de vârstă și individuale ale elevilor;
9. construirea unui climat educativ interactiv, de cooperare, stimulativ, cu scopul creșterii eficienţei activităţilor didactice.

TEMATICA ȘTIINȚIFICĂ

I. Sistematică:

1. Diversitatea lumii vii. Prezentare generală (introductivă).
2. Clasificarea organismelor:
   - Domeniile Bacteria și Archaea: caractere generale (morfologie, nutriție, reproducere); medii de viață (inclusiv medii extreme), importanță în ecosisteme
   - Domeniul Eukaryota (Protozoare, Chromista, Fungi, Plante și Animale): caractere generale (morfologie, nutriție, reproducere), exemple de specii reprezentative, medii de viață, importanță în ecosisteme

II. Citologie:

1. **Celula procariotă și celula eucariotă:** structura, ultrastructura, rolul componentelor celulare.
2. **Diviziunea celulară**: diviziunea cariochinetică – mitoza, meioza.

III. Histologie: Țesuturile vegetale și animale (clasificare, structură, funcții)

IV. Biologie vegetală și animală:

1. Analizatorii (vizual, auditiv, vestibular, cutanat, kinestezic, gustativ și olfactiv): anatomie și fiziologie
2. Interrelații între sistemele de organe implicate în realizarea funcțiilor de nutriție
   - **Circulația** (mediul intern, sistemul circulator – componente; rolul inimii). Sistemul circulator: inima și vasele de sânge – alcătuire. Activitatea cardiacă, parametri funcționali, frecvență cardiacă, debit cardiac, tensiune arterială, puls arterial. Relația cu celelalte sisteme
   - **Respirația**: sistemul respirator: alcătuire. Ventilația pulmonară, transportul gazelor, schimbul de gaze, volume și capacități respiratorii. Relația cu celelalte sisteme
   - **Digestia** (sistemul digestiv – componente; transformări fizice și chimice ale alimentelor și absorbția). Rolul secrețiilor și al principalelor categorii de enzime digestive. Absorbția intestinală. Fiziologia intestinului gros. Relația cu celelalte sisteme
   - **Excreția** (sistemul excretor – componente; formarea urinei). Compoziția chimică a urinei. Eliminarea urinei. Relația cu celelalte sisteme

3. **Nutriția autotrofă și heterotrofă**

   Nutriția autotrofă:

   - caracterizare generală
   - fotosinteza la plante: ecuația chimică și etapele fotosintezei (caracterizare generală - fără reacțiile corespunzătoare fotosistemelor I și II, fără mecanismele fotofosforilării, fără reacțiile ciclului Calvin), adaptări ale frunzei la funcția de fotosinteză, metode de evidențiere a fotosintezei, factorii interni și externi care influențează fotosinteza, importanța fotosintezei
   - chemosinteza: caracterizare generală, organisme chemoautotrofe (exemple, ecuația procesului de chemosinteză, mediul de viață, importanță)

   Nutriția heterotrofă: caracterizare generală, nutriția saprofită, nutriția parazită, organisme heterotrofe: exemple și caracteristici

4. **Respirația celulară: aerobă și anaerobă**

   Respirația aerobă: ecuația chimică, respirația aerobă la plante (factorii interni și externi care o influențează, metodele de evidențiere a respirației aerobe, aplicații practice)

   Respirația anaerobă: ecuație chimică, tipuri de fermentații (caracteristici, ecuație, exemple de organisme, importanță)

5. **Reproducerea la gimnosperme și angiosperme**

V. Anatomia și fiziologia omului:

1. Sistemul nervos la om
   - Sistemul nervos central (măduva spinării, trunchiul cerebral, cerebelul, diencefalul, emisferele cerebrale) și periferic (nervi și ganglioni nervoși): structură, funcții somatice și vegetative, elemente de patologie la om (boala Parkinson, paralizie, meningită, epilepsie, scleroză în plăci)
2. Sistemul endocrin la om
   - Hipofiza, epifiza, tiroida, paratiroidele, glandele suprarenale, pancreasul endocrin, timusul: hormoni și efectele lor, mecanisme de reglare, disfuncţii endocrine (nanism hipofizar, gigantism, acromegalie, diabet insipid, boala Basedow-Graves, mixedem, nanism tiroidian, gușă endemică, diabet zaharat)
3. Mediul intern și circulația sângelui
   - Sângele: alcătuire, roluri, grupe sanguine
   - Circulația mare și mică (arterială, venoasă, capilară); circulația limfatică
4. Reproducerea la om
   - Sistemul reproducător la om (alcătuire, roluri, ciclul menstrual)
   - Formarea gameților, fecundația, principalele etape ale dezvoltării intrauterine
   - Sănătatea sistemului reproducător. Profilaxia infecțiilor cu transmitere sexuală. Contracepția

VI. Genetică:

1. Organizarea, structura și funcțiile materialului genetic
   - Organizarea și structura materialului genetic la procariote și eucariote
   - Cariotipul uman normal și patologic
   - Structura acizilor nucleici (ADN, ARN). Tipuri de ARN
   - Replicarea ADN. Sinteza ARN
   - Codul genetic și sinteza proteinelor (transcriere și traducere)
   - Reglarea exprimării genelor la procariote și la eucariote
2. Transmiterea caracterelor ereditare și variabilitatea genetică
   - Transmiterea caracterelor ereditare în lumea vie – prezentare generală.
   - Recombinarea genetică intracromozomială și intercromozomială
   - Legile mendeliene ale eredității. Alele dominante și recesive
   - Abateri de la legile mendeliene: codominanța, semidominanța, genele letale, supradominanța
   - Ereditatea extranucleară
   - Variabilitatea genetică. Factori care influențează variabilitatea genetică – prezentare generală, recombinări genetice. Fenotipul-rezultat al variabilității genetice și al mediului (ex. talie, inteligență)
   - Clasificarea mutațiilor în funcție de cantitatea de material genetic, de modul de apariție, de tipul de celule în care au loc, de efectele lor
   - Erori în gametogeneză: aneuploidii autozomale și heterozomale la om. Maladii provocate de aberații structurale cromozomiale
3. Analiza materialului genetic și biotehnologii
   - Ingineria genetică. Clonarea de gene și organismele modificate genetic. Clonarea organelor și organismelor în lumea vie

VII. Etica cercetării și rolul biologiei în societate

- Progres științific și limite etice. Principiile etice ale cercetării în biologie – prezentare generală (reglementări și ghiduri etice; provocări și dileme etice)

VIII. Ecologie:

1. Niveluri de organizare ale lumii vii
   - Niveluri de organizare de la celulă la organism (uni- și pluricelular) – prezentare generală
   - De la individ/organism la biocenoză și ecosistem. Concepte de bază: individ, specie, populație, biotop, comunități de populații/ biocenoze, ecosisteme, biosferă

- Caracteristici ale biotopului și indici structurali ai biocenozei

2. Fluxul de energie și materie la nivel de ecosisteme (lanțuri, rețele trofice)
   - Fluxul de energie și materie în ecosisteme. Categorii, lanțuri și rețele trofice
   - Piramida trofică

IX. Dovezi și mecanisme ale evoluției

1. Dovezi ale evoluției

   - Dovezi paleontologice: fosile, succesiunea formelor de viață
   - Dovezi anatomice: organe omoloage și evoluție divergentă; organe analoage și evoluție convergentă; organe vestigiale
   - Evoluția unor structuri și funcții în corelație cu adaptarea la mediu (ex. prezentarea generală a adaptărilor la trecerea de la mediul acvatic la cel terestru)
   - Dovezi embriologice: asemănări în stadiile timpurii de dezvoltare
   - Dovezi furnizate de evoluția observabilă (ex. rezistența la antibiotice)
   - Evoluția sub influența activității umane (poluare, pesticide, schimbări climatice); selecția artificială (plante și animale domestice)
   - Evoluția omului: dovezi biologice - originea comună cu alte primate; adaptări evolutive ale speciei umane (ex. mers biped, creier dezvoltat, evoluția socială)

2. Mecanismele evoluției – prezentare generală

Bibliografie orientativă pentru tematica ştiinţifică

****Programe școlare pentru disciplina biologie, gimnaziu și liceu, în vigoare și în uz pentru anul școlar în care se susține proba*

***Manualele şcolare alternative, conform Catalogului manualelor şcolare valabile în învăţământul preuniversitar (lista la adresa: https://www.manuale.edu.ro)

*** BioDigital Human (platformă 3D interactivă pentru vizualizarea anatomiei umane)

https://www.inaturalist.org/pages/seek_app
https://www.biodigital.com/
https://www.allencell.org/3d-cell-viewer.html
https://histologyguide.com/

1. Anastasiu, P**.**, *Botanică sistematică (Criptogame și Cormofite)*, Editura Universității din București, București, 2008
2. Bădulescu, L., *Botanica și Fiziologia plantelor*, Editura Elisavaros, București, 2009
3. Ciocârlan, V*., Flora ilustrată a României. Pteridophyta et Spermatophyta*, Ediția a III-a, Editura Ceres, București, 2009
4. Costache, I., *Botanică. Morfologia și Anatomia plantelor*, Editura Fundația Scrisul Românesc, Craiova, 2009
5. Delian, E., *Fiziologia plantelor*, Editura Universitară, București, 2013
6. Flonta, M.-L., Marcu-Lapadat, M., Ristoiu, V., *Noțiuni de anatomie și fiziologie*, Editura Universității din București, București, 2007
7. Gavrilă, L., *Genomica*, vol. I-II, Editura Enciclopedică, București, 2003
8. Hațieganu, E**.**, Pascale, G., *Morfologia plantelor,* Editura Universității Titu Maiorescu. Editura Hamangiu, București, 2015
9. Marcu-Lapadat, M., *Anatomia omului*, Editura Universității din București, București, 2005.
10. Meșter, L.E**.**, *Anatomia comparată a vertebratelor*, Editura Universității din București, București, 2008
11. Pârvu, C., *Ecologie. Protecția mediului,* Editura Economică, București, 2005.
12. Pricope, F., Măzăreanu, C., Voicu, R. E., *Ecologie generală*, Editura Alma Mater, Bacău, 2014.
13. Prisecaru, M., Stoica, I., *Fiziologia animalelor și a omului. Funcții de relație*, Editura Alma Mater, Bacău, 2020
14. Prisecaru, M., Prisecaru, F., Voicu, R. E., *Citologie. Metode de laborator*, Editura Alma Mater, Bacău, 2008
15. Șăitan, T., Olteanu, S., Afrim, E. C**.**, *Ghid de pregătire pentru profesorii de biologie. Definitivat, titularizare, examene naționale, olimpiade, concursuri școlare*, Editura Didactica Publishing House (DPH), București, 2017
16. Tesio, C. D., Stavrescu-Bedivan, M.-M., *Zoologia vertebratelor*, Editura Ceres, București, 2012.
17. Toma, C., *Biologie vegetală*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2001.
18. Tomescu, N., Popa, V., *Zoologia nevertebratelor*, Editura UBB, Cluj-Napoca, 2000
19. Vieru, M., Ioniu, A., Stelian, E-L., *Teste rezolvate la examenul de titularizare-Biologie,* Editura Rentrop & Straton, București, 2022
20. Zărnescu, O., *Histologie animală generală*, Editura Universității din București, București, 2012

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII BIOLOGIEI

I. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice la biologie în concordanţă cu curriculumul naţional

1. Componentele curriculumului naţional: planuri-cadru de învățământ (trunchi comun, curriculum de specialitate, curriculum la decizia elevului din oferta școlii), programele şcolare şi standardele naționale de evaluare. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline etc.
2. Profilul de formare al absolventului (pentru învățământul gimnazial şi liceal).
3. Sistemul de competenţe din structura curriculumului național: competențe transversale, competențe-cheie și atribute prioritare, competenţe generale, competenţe specifice.
4. Standardele naționale de evaluare: standarde de învățare, descriptori ai nivelului de performanță (*De bază, Consolidat, Avansat*).
5. Planificarea și proiectarea didactică: planificarea calendaristică, proiectarea unității de învăţare, proiectarea activității de învățare.
6. Proiectarea curriculumului la decizia elevului din oferta școlii - CDEOȘ (opțional de aprofundare, opțional ca disciplină nouă, opțional integrat): structură, condiționări, modalități de adecvare la grupuri-țintă diferite.

II. Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învățare-evaluare la *biologie*

1. Metode didactice utilizate în predarea *biologiei*.
2. Forme de organizare a activității didactice (frontal, pe grupe, individual): clasificare, caracterizare, avantaje și limite.
3. Mijloace de învăţământ, inclusiv resurse educaționale digitale (tipuri, caracterizare, funcţii didactice); integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare.

III. Elemente de evaluare educațională

1. Relaţia dintre curriculum şi evaluare - efecte educaționale. Scopul evaluării educaţionale**.** Etapele procesului de evaluare. Funcţiile generale şi specifice ale evaluării performanţelor elevilor. Strategii/moduri şi tipuri de evaluare.
2. Metode de evaluare a rezultatelor şcolare: metode „tradiţionale” şi metode „alternative”. Relaţia dintre metoda şi instrumentul de evaluare.
3. Testul docimologic – instrument de evaluare (concept, tipologie, proiectare, administrare, diseminarea rezultatelor).
4. Tipologia itemilor (definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, corelarea competențelor specifice cu descriptorii nivelurilor de performanță, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi limite în proiectare şi în utilizare).
5. Calităţile instrumentelor de evaluare. Matricea de specificaţii şi rolul acesteia în proiectarea instrumentelor de evaluare.
6. Elemente de deontologie în procesul de evaluare. Factori care pot genera distorsiuni în procesul evaluării educaţionale. Erori în evaluare şi în notare. Calităţile evaluatorului.

IV. Abordarea intra-, inter- şi transdisciplinară a conţinuturilor la lecțiile de *biologie*

V. Integrarea tehnologiilor digitale în procesul de predare-învățare-evaluare la *biologie*

1. Utilizarea tehnologiei informaţiei şi comunicării şi a resurselor educaționale digitale în construirea unor medii active de instruire: caracteristici, funcții didactice şi modalități de utilizare în activitatea didactică.
2. Integrarea în procesul de predare-învățare-evaluare a unor strategii inovative, centrate pe educația online și pe utilizarea instrumentelor digitale, a unui asistent IA, a resurselor educaționale deschise (RED), a platformelor educaționale, cu rol de facilitare a învățării.

Bibliografie orientativă pentru metodica predării biologiei

***Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina *biologie,* în anul școlar în care se susține concursul (planuri-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat)

*** *Profilul de formare al absolventului* (OME nr. 6731/2023)

***Cadrul de Referință al Curriculumului Național din România (CRCNR) pentru învățământul preuniversitar* (OMEC nr. 4137/2026)

*** Standardele naționale de evaluare pentru învățământul primar și gimnazial (OMEC nr. 4615/2026)

*** *Recomandarea Consiliului din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții (2018/C 189/01)*, Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, C 189, 1–13. europa.eu.

https://rocnee.eu (Materiale suport pentru clasa a IX-a, anul școlar 2026-2027: *Repere metodologice pentru aplicarea noului curriculum liceal la biologie clasa a IX-a, trunchi comun, scrisoare metodică „Start în clasa a IX-a", orientare și sprijin în planificarea calendaristică)*

https://www.educred.ro/

1. Ardelean, A., Marinescu, M., Tudoran, D., Lungu, C., Botea, M., *Introducere în didactica biologiei* ,Ediția a II-a revizuită, Editura Junimea, Iași, 2012
2. Bocoș, M., Jucan, D., *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor, Editura Paralela 45, Pitești, 2019*
3. Boja, A*., Teoria și metodologia instruirii,* Editura Utpress, Cluj-Napoca, 2023
4. Cerghit, I., Neacșu, I., Negreț, I., Pânișoară, I.O., Potolea, D., *Prelegeri pedagogice,* Editura Polirom, Iași, 2001
5. Costică, N., *Metodica predării biologiei*, Editura Graphys, Iași, 2008
6. Cucoș, C*., Pedagogie generală,* Editura Polirom, Iași, 2000
7. Cucoș, C., *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Polirom, București, 2008
8. Ion, I., Leu, U., M., *Metodica predării-învățării biologiei,* Editura Corson, Iași, 2004
9. Lazăr, V., Căprărin, D., *Metode didactice utilizate în predarea biologiei*, Editura Arves, Craiova, 2008
10. Marinescu, M., *Didactica biologiei. Teorie și aplicații*, Ediția a II-a, revizuită, Editura Paralela 45, Pitești, 2018
11. Oprea, C., L., *Strategii didactice interactive*, EDP, București, 2007
12. Pânișoară, I.-O., Cristea, S. (coord.), *Manual de pedagogie pentru profesori*, Editura Polirom, Iași, 2024
13. Radu, I., T., *Evaluarea în procesul didactic*, ediţia a IV-a, EDP, București, 2008
14. Stoica, A., *Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică,* Editura Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
15. Tiron, E., Stanciu, T., *Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2019

Anexa nr. 11

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

CHIMIE

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Prezentul document conține programa de *Chimie* pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar.

Programa se adresează absolvenților învățământului superior de specialitate care pot fi încadrați ca profesori de chimie, atât în învățământul gimnazial, cât și în cel liceal, conform *Centralizatorului privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările, precum și probele de concurs*, valabil pentru încadrarea personalului didactic din învățământul preuniversitar. Conținutul și competențele programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de noua abordare curriculară a proiectării și a realizării activităților didactice, ele fiind concepute în conformitate cu abordarea curriculară de tip sistemic.

Programa răspunde cerințelor profilului absolventului de învățământ superior, care urmează să fie încadrat pe un post didactic, specialitatea *Chimie*, în învățământul preuniversitar. Acest profil presupune cunoașterea conținuturilor științifice fundamentale și a tendințelor noi în evoluția disciplinei de învățământ *Chimie*, aplicarea noilor direcții ale didacticii generale și ale didacticii predării-învățării-evaluării *Chimiei*. De asemenea, presupune probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice, demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional. Astfel, programa pentru concurs conține:

- teme de specialitate: chimie generală și anorganică, chimie organică;

- teme de didactica disciplinei chimie.

Tematica de specialitate cuprinde teme din curriculumul învățământului universitar deoarece se pleacă de la premisa că profesorul din învățământul preuniversitar trebuie să demonstreze o cunoaștere mai vastă decât cea referitoare la conținuturile programelor școlare din învățământul preuniversitar.

Temele de didactică a disciplinei urmăresc, în special, aplicarea didacticii generale în proiectarea și realizarea activităților specifice proceselor de predare, învățare și evaluare la chimie, precum și determinarea interrelațiilor complexe dintre aceste procese și furnizarea de instrumente coerente de acțiune educațională.

B. COMPETENȚELE CADRULUI DIDACTIC DE SPECIALITATE

Competențele cadrului didactic vizate pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar la disciplina *Chimie*, competențe pe care profesorul trebuie să și le dezvolte și să le probeze pe parcursul activității didactice sunt:

1. Utilizarea conceptelor, principiilor, teoriilor fundamentale ale *Chimiei* și demonstrarea rigorii intelectuale a propriei cunoașteri științifice în contexte variate.

2. Proiectarea demersului didactic la disciplina *Chimie* cu realizarea conexiunilor intra-, inter-, multi- și/sau transdisciplinare.

3. Adecvarea strategiilor didactice la conținuturile specifice pentru a construi demersuri didactice interactive, stimulative, de cooperare, în scopul creșterii eficienței rezultatelor activității didactice.

4. Selectarea conținuturilor din programa școlară pentru ca elevii să-și formeze/dezvolte competențele generale și specifice disciplinei *Chimie*.

5. Manifestarea creativității prin adaptarea demersurilor didactice la particularitățile de vârstă/la specificul dezvoltării intelectuale a elevilor.

6. Diversificarea strategiilor evaluative și alternarea metodelor, tehnicilor și instrumentelor tradiționale de evaluare cu cele moderne (alternative/complementare) în scopul reglării permanente a demersului educațional. Valorificarea rezultatelor evaluării în scopul optimizării procesului instructiv-educativ.

7. Manifestarea unei conduite autoreflexive asupra nivelului și stadiului pregătirii profesionale în raport cu exigențele formulate pentru cariera didactică.

C1. CHIMIE GENERALĂ ȘI ANORGANICĂ

1. Structura atomului. Numere cuantice. Element chimic. Izotopii și utilizările lor.

2. Tabelul periodic al elementelor. Legea periodicității. Corelații între structura învelișului electronic, poziția în Tabelul periodic și proprietăți ale elementelor.

3. Interacțiuni între atomi, ioni și molecule. Tipuri de legături chimice. Rețele cristaline.

3.1. Legătura ionică. Compuși ionici. Rețele ionice. Energia de rețea. Ciclul Haber-Born. Proprietăți fizice ale solidelor ionice.

3.2. Legătura covalentă. Molecule. Modelul legăturii prin perechi de electroni. Structuri Lewis. Delocalizarea electronilor. Conceptul de rezonanță. Hibridizare sp3, sp2, sp. Metoda orbitalilor moleculari. Caracteristicile legăturii covalente: ordin de legătură, lungimea legăturii, energie de legătură, polaritatea legăturii. Rețele atomice: diamant, grafit. Legătura covalent-coordinativă. Combinații complexe.

4. Forțe intermoleculare. Rețele moleculare. Proprietăți fizice.

5. Dizolvarea. Factorii care influențează dizolvarea substanțelor. Soluții. Proprietățile soluțiilor. Clasificarea soluțiilor după diferite criterii. Concentrația soluțiilor. Solubilitatea substanțelor. Clasificarea substanțelor după solubilitate. Coeficient de solubilitate. Factorii care influențează solubilitatea substanțelor. Cristalohidrați.

6. Starea gazoasă. Parametrii care caracterizează starea gazoasă. Ecuația de stare a gazelor perfecte. Volumul molar. Densitatea gazelor. Amestecuri de gaze. Legea lui Dalton.

7. Echilibrul chimic. Legea acțiunii maselor. Constante de echilibru: *Kc*, *Kp*, *Kx*. Factorii care influențează deplasarea echilibrului chimic. Echilibre în sisteme omogene gazoase și lichide. Echilibre în sisteme eterogene.

8. Reacții cu transfer de electroni. Stabilirea coeficienților în ecuațiile reacțiilor redox. Potențial de electrod. Potențial redox standard. Ecuația lui Nernst. Pile electrice: acumulatorul cu plumb, pila Daniell, pila Leclanché. Electroliza – metodă de obținere a substanțelor simple și compuse. Legile electrolizei. Coroziunea și protecția anticorosivă.

9. Reacții cu transfer de protoni. Teoria protolitică a acizilor și bazelor; *Ka, Kb, pKa, pKb*. Produsul ionic al apei. Reacția de neutralizare. Curbe de titrare pentru acizi monoprotici și baze monoprotice: acid tare cu bază tare, acid tare cu bază slabă, acid slab cu bază tare. Hidroliza sărurilor. Constanta de hidroliză. pH-ul soluțiilor de acizi monoprotici, baze monoprotice, săruri. Soluții tampon.

10. Reacții cu formare de combinații complexe. Numere de coordinare (2, 4, 6) și geometrii de coordinare. Izomeria compușilor coordinativi (izomeria de hidratare, izomeria de coordinare, izomeria de ionizare, izomeria de legătură, izomeria geometrică). Spectre electronice – Legea Lambert-Beer (forma liniară).

11. Noțiuni generale de termodinamică chimică: energie internă, entalpie, entropie, energie liberă Gibbs. Variația de energie internă, variația de entalpie, variația de entropie și variația energiei libere Gibbs care însoțesc reacțiile chimice și unele fenomene fizice. Legile termochimiei. Variația energiei libere Gibbs – criteriu de spontaneitate a reacțiilor chimice.

12. Noțiuni generale de cinetică chimică: teoria ciocnirilor, viteza de reacție, molecularitate, ordin de reacție. Factorii care influențează viteza de reacție. Cinetica reacțiilor simple (n = 0, 1, 2). Timp de înjumătățire.

13. Metale. Metode generale de obținere a metalelor. Stări de oxidare ale metalelor s, p, d. Variația stabilității stărilor de oxidare în grupe. Compuși ai metalelor. Proprietățile fizice și chimice generale ale metalelor. Proprietățile fizice și chimice generale ale aliajelor.

13.1. Aluminiul – obținere, proprietăți și utilizări. Compuși ai aluminiului: $AlCl_3$, $Al(OH)_3$, Al_2O_3 – structură, proprietăți.

13.2. Cuprul – obținere, proprietăți și utilizări.

13.3. Fierul – obținere, proprietăți, utilizări.

14. Metale alcaline (litiul, sodiul, potasiul) și metale alcalino-pământoase (magneziul, calciul, bariul): caracterizare generală, obținere, proprietăți fizice și chimice. Compuși ai metalelor alcaline și alcalino-pământoase: compuși cu oxigen, halogenuri, hidruri, hidroxizi, azotați, sulfați, carbonați și hidrogenocarbonați – obținere, proprietăți, utilizări.

15. Nemetale. Metode generale de obținere a nemetalelor. Stări de oxidare ale nemetalelor. Proprietățile fizice și chimice generale ale nemetalelor.

15.1. Hidrogenul – stare naturală, obținere, proprietăți, utilizări.

15.2. Carbonul – stare naturală, alotropie, proprietăți. Stare naturală, obținere, proprietăți, utilizări pentru: oxizii carbonului (CO, CO_2), acidul carbonic, săruri ale acidului carbonic.

15.3. Azotul – proprietăți, utilizări. Oxizi ai azotului (N_2O, NO, N_2O_3, NO_2, N_2O_4, N_2O_5). Amoniacul, săruri de amoniu (clorură, carbonat, hidrogenocarbonat, azotat, sulfat), acidul azotic, acidul azotos și săruri ale acestor oxiacizi – obținere, proprietăți, utilizări.

15.4. Oxigenul – stare naturală, alotropie, obținere, proprietăți. Apa – stare naturală, proprietăți. Apa oxigenată – obținere, proprietăți, utilizări.

15.5. Sulful – stare naturală, alotropie, proprietăți. Obținere, proprietăți, utilizări pentru: oxizi ai sulfului (SO_2, SO_3), acidul sulfhidric, acidul sulfuros, acidul sulfuric și săruri ale acestora.

15.6. Halogenii – caracterizare generală, obținere, proprietăți fizice și chimice. Obținere, proprietăți, utilizări pentru: hidracizi halogenați, halogenuri, oxoacizii clorului și săruri ale acestora.

16. Poluarea apei, aerului și solului cu agenți anorganici: monoxidul și dioxidul de carbon, oxizi ai azotului, azotiți, azotați și săruri de amoniu, oxizi ai sulfului, metale grele.

17. Aplicații și rezolvare de probleme utilizând algoritmi și instrumente specifice *Chimiei*.

D1. BIBLIOGRAFIE PENTRU CHIMIE GENERALĂ ȘI ANORGANICĂ

1. Atkins W. P., Exerciții și probleme rezolvate de chimie fizică, Editura Tehnică, București, 2008.

2. Atkins W. P., Paula J. D., Chimie fizică, Editura Agir, București, 2005.

3. Brezeanu M., Cristurean E., Antoniu A., Marinescu D., Andruh M., Chimia metalelor, Editura Academiei Române, București, 1990.

4. Guran C., Bicher M., Berger D., Introducere în chimia anorganică, Probleme fundamentale, Editura Tehnică, București, 1997.

5. Haiduc I. (coordonator), Chimia anorganică pentru perfecționarea profesorilor, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983.

6. Housecroft C. E., Sharpe A. G., Inorganic Chemistry, Pearson, UK, 5th edition, 2018.

7. Nenițescu C. D., Chimie generală, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1979.

8. Niac G., Naşcu H., Chimia ecologică, Editura Dacia, Cluj, 1998.

9. Shriver D. T., Atkins P. W., Langford C. H., Tratat de chimie anorganică, Editura Tehnică, București, 1996.

10. Vlădescu L., Echilibre omogene în chimia analitică, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2003.

C2. CHIMIE ORGANICĂ

1. Legături chimice în compușii organici. Hibridizarea atomilor de carbon, azot și oxigen (unghiuri de legătură, lungimi de legătură, geometrie).

2. Efecte electronice (deplasări de electroni) în moleculele organice. Efecte inductive. Efecte electromere. Conjugarea. Aromaticitatea. Influența efectelor electronice asupra acidității și bazicității compușilor organici.

3. Determinarea structurii compușilor organici prin metode spectroscopice (spectroscopie în ultraviolet și vizibil UV-Vis, spectroscopie în infraroșu IR, spectroscopie de rezonanță magnetică nucleară de proton ^{1}H-RMN și de carbon ^{13}C-RMN, spectroscopie de masă MS).

4. Tehnici de purificare a compușilor organici pe baza caracteristicilor fizice (recristalizarea, distilarea, sublimarea, cromatografia). Tehnici de identificare a purității compușilor organici (temperatura de topire, cromatografie în strat subțire).

5. Analiză elementală calitativă și cantitativă.

6. Izomeria de constituție a compușilor organici. Stereoizomeria compușilor organici. Enantiomeria. Convenția CIP. Convenții: E-Z, R-S, D-L. Izomeria conformațională (conformațiile etanului, butanului, ciclohexanului). Structura compușilor organici cu funcțiuni simple (hibridizarea atomilor constituenți, unghiuri de legătură, geometrie).

7. Modalități de reprezentare a structurii compușilor organici.

8. Nomenclatura compușilor organici: hidrocarburi, compuși organici cu funcțiuni simple, compuși naturali (grăsimi, aminoacizi, monozaharide, dizaharide și polizaharide): I.U.P.A.C. și denumiri uzuale.

9. Tipuri de reacții în chimia organică. Disocierea legăturilor chimice. Specii electrofile, nucleofile și radicalice. Stabilitatea intermediarilor în reacțiile chimice (carbocationi, carbanioni și radicali).

10. Mecanisme de reacție în chimia organică: substituția radicalică la atomul de carbon hibridizat sp^3, substituția electrofilă la compușii aromatici, substituția nucleofilă unimoleculară și bimoleculară la atomul de carbon hibridizat sp^3, substituția nucleofilă aromatică, substituția nucleofilă la acil, adiția radicalică, adiția electrofilă, adiția nucleofilă, eliminarea unimoleculară.

11. Hidrocarburi saturate: surse naturale, proprietăți fizice și reacții ale acestora.

12. Hidrocarburi nesaturate: metode de obținere, proprietăți fizice și reacții ale acestora.

13. Hidrocarburi aromatice: surse naturale, proprietăți fizice și reacții ale acestora.

14. Compuși halogenați: obținere, proprietăți fizice și reacții ale acestora.

15. Compuși hidroxilici (alcooli și fenoli): obținere, proprietăți fizice și reacții ale acestora.

16. Compuși organici cu azot (amine, nitroderivați): obținere, proprietăți fizice și reacții ale acestora.

17. Compuși carbonilici: obținere, proprietăți fizice și reacții ale acestora.

18. Compuși carboxilici: obținere, proprietăți fizice și reacții ale acestora.

19. Derivați funcționali ai acizilor organici. Esteri, amide, nitrili, cloruri acide, anhidride acide: metode de obținere, proprietăți fizice și reacții ale acestora. Interconversia grupelor funcționale.

20. Aminoacizi, peptide și proteine: clasificare, structură, obținere, proprietăți fizice și reacții ale acestora, reacții de identificare. Denaturarea proteinelor. Acțiune și importanță biologică.

21. Zaharide. Monozaharide: glucoza și fructoza: stare naturală, obținere, structură, proprietăți fizice și reacții ale acestora, utilizări. Importanță biologică.

22. Dizaharide: maltoza, celobioza, zaharoza: obținere, structură, proprietăți fizice și reacții ale acestora, utilizări. Importanță biologică.

23. Polizaharide: amidon, celuloza, glicogen – structură, stare naturală, proprietăți fizice și reacții ale acestora, utilizări. Importanță biologică.

24. Grăsimi. Clasificare. Proprietăți fizice și reacții ale acestora, utilizări. Importanță biologică.

25. Săpunuri și detergenți. Clasificare. Sinteză. Mod de acțiune.

26. Medicamente: acidul acetilsalicilic, salicilatul de metil, paracetamolul, benzocaina, ibuprofenul. Structură, obținere, importanță. Vitamine: vitamina A, vitamina B_1, vitamina C. Surse naturale. Importanță biologică.

27. Polimeri naturali, artificiali și sintetici. Clasificare, sinteză: polimerizare, copolimerizare, policondensare. Utilizări.

28. Combustibili. Metan, butan, benzine, motorine. Biocombustibili. Cifra octanică, cifra cetanică, căldură de combustie.

29. Heterocicluri cu importanță biologică – imidazol, indol, purine (adenina și guanina) pirimidine (citozina, uracilul, timina) – structură, proprietăți fizice, caracter acido-bazic.

30. Nucleozide, nucleotide și acizi nucleici: structură și importanță biologică.

31. Aplicații și rezolvare de probleme utilizând algoritmi și instrumente specifice *Chimiei*.

D2. BIBLIOGRAFIE PENTRU CHIMIE ORGANICĂ

1. *Organicum, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1982.

2. Avram M., Chimie Organică (vol. I şi II), Editura Academiei, Bucureşti, 1983/Editura Zecasin, Bucureşti, 1994.

3. Balaban A., Banciu M., Pogany I., Aplicaţii ale metodelor fizice în chimia organică, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1983.

4. Bruice P. Y., Organic Chemistry, 8th edition, Editura Pearson, 2016.

5. Cercasov C., Baciu I., Ciobanu A., Nicolae A., Popa E., Zăvoianu D., Popovici D., Chimie organică pentru perfecţionarea profesorilor (vol. I şi II), Editura Universităţii, Bucureşti, 2001–2002.

6. Clayden J., Warren S., Greeves N., Organic Chemistry, Editura Oxford University Press Academ, 2012.

7. Hubca Gh., Lupu A., Cociaşu A., Biocombustibili: Biodiesel, Bioetanol, Sun-Diesel, Editura Matrix, Bucureşti, 2008.

8. Iovu M., Chimie organică, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1999.

9. Nenițescu C. D., Chimie organică (vol. I, II), Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1980.

10. Roşca S., Introducere în chimia organică. Bazele teoretice ale chimiei organice, Editura Fast-Print, Bucureşti, 1997.

11. Schiketanz I., Badea F., Chimia organică prin probleme, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1989.

E. TEMATICA PENTRU DIDACTICA DISCIPLINEI ŞI METODICA PREDĂRII CHIMIEI

I. Elemente de curriculum

1. Conceptul de curriculum. Taxonomii ale curriculumului. Componentele curriculumului naţional: planuri-cadru de învăţământ (trunchi comun, curriculum de specialitate, curriculum la decizia elevului din oferta şcolii), programele şcolare şi standardele naţionale de evaluare. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline etc.

2. Sistemul de competenţe din structura curriculumului naţional: competenţe transversale, competenţe-cheie şi atribute prioritare, competenţe generale, competenţe specifice.

3. Standardele naţionale de evaluare: standarde de învăţare, descriptori ai nivelului de performanţă (*De bază, Consolidat, Avansat*).

4. Planificarea şi proiectarea didactică: planificarea calendaristică, proiectarea unităţii de învăţare, proiectarea activităţii de învăţare.

5. Proiectarea curriculumului la decizia elevului din oferta şcolii - CDEOŞ (opţional de aprofundare, opţional ca disciplină nouă, opţional integrat): structură, condiţionări, modalităţi de adecvare la grupuri ţintă diferite.

II. Desfăşurarea activităţilor didactice la disciplina *Chimie*

1. Metode didactice specifice disciplinei *Chimie* (relevanţă, funcţii, complementaritate, taxonomie, caracterizarea metodelor de învăţământ tradiţionale, moderne/centrate pe elev, exemplificarea utilizării la disciplina de concurs).

2. Demersuri creative în metodologia didactică: abordarea euristică, învăţarea prin descoperire, învăţarea prin problematizare, învăţarea prin cercetare, învăţarea prin cooperare.

3. Forme de organizare a activităţii didactice: clasificare, caracterizare, avantaje/dezavantaje şi limite.

4. Mijloacele de învăţământ (concept, modalităţi de integrare în procesul de predare-învăţare-evaluare, funcţii, tipuri de mijloace de învăţământ şi caracteristicile lor, mijloace tehnice de instruire).

III. Elemente de evaluare educaţională

1. Relaţia dintre curriculum şi evaluare – efecte educaţionale. Scopul evaluării educaţionale. Etapele procesului de evaluare. Funcţiile generale şi specifice ale evaluării performanţelor elevilor. Strategii/moduri şi tipuri de evaluare.

2. Metode de evaluare a rezultatelor școlare: metode „tradiționale” și metode moderne/alternative/complementare.

3. Testul docimologic – instrument de evaluare (concept, tipologie, proiectare, administrare, diseminarea rezultatelor).

4. Tipologia itemilor (definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și în utilizare).

5. Calitățile instrumentelor de evaluare. Matricea de specificații și rolul acesteia în proiectarea instrumentelor de evaluare.

6. Elemente de deontologie în procesul de evaluare. Factori generativi ai distorsiunilor în procesul evaluării educaționale. Erori în evaluare și notare. Calitățile evaluatorului.

IV. Informatizarea și învățarea multimedia

1. Tehnicile informaționale computerizate, instruirea asistată de calculator și învățarea multimedia.

2. Eficientizarea utilizării tehnologiei informației și comunicării în construirea unor medii active de instruire.

3. Organizarea și desfășurarea procesului didactic online, hibrid sau la distanță, adaptarea metodelor de predare și evaluare, utilizarea platformelor educaționale, a aplicațiilor software și a echipamentelor hardware.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU DIDACTICA DISCIPLINEI ȘI METODICA PREDĂRII CHIMIEI

******Curriculumul național*** în vigoare și în uz pentru disciplina *Chimie,* în anul școlar în care se susține concursul (planuri-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat)

1. *Ghid de evaluare la chimie, Ministerul Educației Naționale, București, 1999.

2. *Ghid metodologic – Aria curriculară matematică și științe-liceu, Editura Aramis, 2002.

3. Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE), MEN – CNCEÎP, București, 2008.

4. Cerghit I., Metode de învățământ, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997.

5. Chiriac A., Isac D., Iagher R., Isacu M., Pitulice L., Formare inițială și continuă la chimie, Editura Mirton, Timișoara, 2002.

6. Chiriac V., Isac D., Pitulice L., Dascălu D., Autoevaluarea prin experimente de chimie anorganică, Editura Mirton, Timișoara, 2002.

7. Ciomos F., Bocoș M., Suporturi pentru predarea și învățarea chimiei, Editura Presa Universitară, Cluj, 2000.

8. Cozma D. G., Pui A., Elemente de didactica chimiei, Editura Spiru Haret, Iași, 2003.

9. Fătu S., Didactica chimiei, Editura Corint, București, 2003.

10. Landsheere G., Evaluarea continuă a elevilor și examenele, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1975.

11. Naumescu A., Bocoș M., Didactica chimiei – de la teorie la practică, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2004.

12. Oprea C. L., Strategii didactice interactive, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 2007.

13. Pitulice L., Chiriac A., Isac D., Iagher R., Isacu M., Didactica chimiei, Editura Mirton, Timișoara, 2006.

14. Stoica A., Evaluarea curentă și examenele. Ghid pentru profesori, Editura Pro-Gnosis, București, 2001.

15. Șunel V., Ciocoiu I., Rudică T., Bicu E., Metodica predării chimiei, Editura Marathon, Iași, 1997.

Anexa nr.12

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

CHIMIE INDUSTRIALĂ

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele tehnologice se adresează absolvenților facultăților de profil și profesorilor care se prezintă la Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul școlar în vigoare din învățământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Profesorul de discipline tehnologice trebuie să demonstreze o serie de competențe pe plan profesional (al specialității), pe plan didactic și social. Evaluarea competențelor unui candidat necesită urmărirea interdependenței acestor competențe. Prin concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar se vizează selectarea acelor candidați care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează și abilități de construire a unui demers didactic creativ, diferențiat, adaptat specificului diferitelor forme de învățământ, profiluri și specializări.

Programa pentru concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor declarate vacante/rezervate în învățământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competențelor candidaților din perspectiva cunoașterii, aplicării creative a conținuturilor științifice și a utilizării adecvate a noțiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENȚELE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competențe specifice profesorului de discipline tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și le probeze pe parcursul desfășurării activității didactice. Fiind date particularitățile disciplinelor tehnologice și rolul pe care acestea îl au asupra formării și maturizării profesionale a elevului, precum și asupra întregului climat educațional al școlii, competențele profesorului de discipline tehnologice sunt:

- aplicarea conceptelor și principiilor științifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative și cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viața cotidiană, utilizând principii și legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor școlare reglatoare în activitatea didactică;
- construirea unor demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor la conținuturi și la particularitățile de vârstă ale elevilor; - proiectarea și realizarea demersului didactic intra-, inter-, multi- și transdisciplinar;
- proiectarea și realizarea evaluării competențelor dobândite de elevi în condițiile asigurării calității actului educațional;
- conceperea unor modalități de instruire operaționale în care să predomine climatul interactiv, de cooperare, stimulativ, cu scopul creșterii eficienței rezultatelor activităților didactice;
- proiectarea și realizarea procesului de predare-învățare-evaluare având la bază centrarea activității pe elev și formarea competențelor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

I. Procese tehnologice

1. Procese tehnologice: definire și clasificare.
2. Operații unitare: definire și clasificare.
3. Simbolizarea utilajelor din industria chimică.
4. Schema bloc a unui proces tehnologic.
5. Schema flux a unui proces tehnologic.
6. Elemente de calcul tehnic: bilanț de materiale, bilanț termic, randament, conversie. Aplicații numerice pentru operațiile unitare evaporare, distilare și uscare.

II. Materii prime și materiale din industria chimică

1. Clasificarea materiilor prime și materialelor folosite în industria chimică.
2. Apa în industria chimică
2.1. Duritatea apei (temporară, permanentă și totală).
2.2. Metode și instalații de dedurizare a apei.
2.3. Metode și instalații de demineralizare a apei cu schimbători de ioni.
2.4. Aplicații numerice privind calculul durității apei
3. Ape reziduale. Procedee de epurare

4. Ţiţeiul.
4.1. Originea ţiţeiului. Compoziţia şi proprietăţile ţiţeiului.
4.2. Prelucrarea primară a ţiţeiului: instalaţii de distilare atmosferică şi în vid; caracterizarea produselor obţinute.

III. Operaţii mecanice

1. Mărunţirea materialelor solide: grad de mărunţire, clasificarea operaţiilor după gradul de mărunţire, concasare, măcinare)
2. Utilaje pentru efectuarea operaţiilor mecanice (principiul constructiv şi funcţional)
2.1. Mărunţirea materialelor solide – concasorul cu fălci şi moara cu bile.
2.2. Transportul materialelor solide - transportorul cu bandă.
2.3. Dozarea materialelor solide - dozatorul celular rotativ.
2.4. Clasarea: ciururi şi site oscilante şi vibratoare; clasarea pneumatică în curent orizontal.
3. Exploatarea şi întreţinerea utilajelor pentru efectuarea operaţiilor mecanice: pornire, supraveghere, oprire, incidente funcţionale (cauze şi măsuri de remediere).

IV. Operaţii hidrodinamice

1. Curgerea fluidelor.
1.1. Mărimi caracteristice fluidelor.
1.2. Regimuri de curgere.
1.3. Ecuaţia de continuitate.
1.4. Pierderea de presiune la curgerea fluidelor prin conducte.
1.5. Aplicaţii numerice pentru conţinuturile menţionate.
2. Utilajele pentru transportul fluidelor (principiul constructiv şi funcţional).
2.1. Transportul lichidelor: parametrii pompelor, pompa cu piston cu simplu şi dublu efect, pompa centrifugă.
2.2. Transportul gazelor: compresorul cu piston cu simplu şi dublu efect.
3. Separarea sistemelor eterogene.
3.1. Definirea şi clasificarea sistemelor eterogene.
3.2. Utilaje pentru separarea sistemelor eterogene gaz-solid (principiul constructiv şi funcţional): ciclonul şi filtrul cu saci.
3.3 Separarea amestecurilor eterogene lichid-solid: decantorul conic continuu.
4. Exploatarea şi întreţinerea utilajelor pentru efectuarea operaţiilor hidrodinamice: pornire, supraveghere, oprire, incidente funcţionale (cauze şi măsuri de remediere)

V. Operaţii de transfer termic

1. Metode de transmitere a căldurii: conducţie, convecţie şi radiaţie.
2. Ecuaţia generală de transmitere a căldurii.
3. Transmiterea căldurii prin conducţie: ecuaţia de transfer termic printr-un perete cu feţe paralele.
4. Aplicaţii numerice (determinarea Q, A).
5. Utilaje pentru efectuarea transfer termic (principiul constructiv şi funcţional): schimbătoare de căldură tubulare, evaporatorul cu tub central de circulaţie şi condensatorul barometric.
6. Exploatarea şi întreţinerea utilajelor pentru efectuarea operaţiilor de transfer termic: pornire, supraveghere, oprire, incidente funcţionale (cauze şi măsuri de remediere).

VI. Operaţii de difuziune

1. Bazele transferului de masă (compoziţia fazelor, echilibrul de fază, ecuaţia generală de transfer de masă, definirea proceselor; legea lui Dalton, legea lui Raoult).
2. Operaţii de difuziune: absorbţia, distilarea şi rectificarea, extracţia şi uscarea.
3. Utilaje şi instalaţii pentru efectuarea operaţiilor de difuziune (principiul constructiv şi funcţional).
3.1. Coloane cu talere şi umplutură.
3.2. Uscătorul tip tunel.
4. Exploatarea şi întreţinerea utilajelor pentru efectuarea operaţiilor de difuziune.

VII. Termodinamică şi cinetică chimică

1. Mărimi termodinamice: entalpie, entropie, căldură latentă de vaporizare şi condensare.
2. Viteza de reacţie:legea vitezei, factorii şi modul în care aceştia o influenţează.
3. Echilibrul chimic: principiul lui Le Châtelier, factorii care influenţează echilibrul.

VIII. Prepararea soluţiilor

1. Soluţii (definiţie, clasificare).
2. Exprimarea concentraţiilor soluţiilor: concentraţia procentuală, concentraţia molară, concentraţia normală.
3. Prepararea soluţiilor de concentraţie procentuală, molară şi normală.
4. Aplicaţii numerice.

IX. Analiză volumetrică

1. Metode volumetrice de analiză bazate pe reacții de neutralizare.

1.1. Acidimetria: prepararea soluțiilor de HCl și determinarea factorului de corecție; dozări efectuate prin titrare cu soluții de HCl de concentrație și factor cunoscut.

1.2. Alcalimetria: prepararea soluțiilor de NaOH și determinarea factorului de corecție; dozări efectuate prin titrare cu soluții de NaOH de concentrație și factor cunoscut.

2. Metode volumetrice de analiză bazate pe reacții redox. Prepararea soluției de $KMnO_4$ și determinarea factorului de corecție; determinări efectuate prin titrare cu soluții de $KMnO_4$ de concentrație și factor cunoscut.

3. Metode volumetrice de analiză bazate pe reacții cu formare de complecși.

3.1. Determinarea magneziului.

3.2. Determinarea calciului.

4. Metode volumetrice de analiză bazate pe reacții cu formare de precipitate.

4.1. Prepararea unei soluții de azotat de argint 0,1 N.

4.2. Determinări efectuate prin titrarea cu soluția de $AgNO_3$.

5. Aplicații numerice.

X. Analiză instrumentală

1. Clasificarea metodelor de analiză instrumentală.

2. Metode electrochimice de analiză – Conductometrie și *p*H-metrie.

2.1. Principiul metodelor de analiză.

2.2. Aparatura și modul de efectuare a determinărilor.

2.3. Calculul și interpretarea rezultatelor.

3. Metode optice de analiză - refractometria.

3.1. Principiul metodei de analiză.

3.2. Refractometrul Abbé: principiul de funcționare; modul de efectuare a determinărilor; calculul și interpretarea rezultatelor.

XI. Protecția mediului în industria chimică

1. Surse de poluare a apei și agenți poluanți.

2. Surse de poluare a aerului și agenți poluanți.

3. Surse de poluare a solului și agenți poluanți.

4. Metode de prevenire și combatere a poluării mediului: epurarea apelor reziduale, purificarea emisiilor atmosferice, neutralizarea reziduurilor deversate pe sol.

XII. Tehnica securității și sănătății în muncă. Apărarea împotriva incendiilor

1. Legislația de Securitate și sănătate în muncă și Apărarea împotriva incendiilor.

2. Instruiri privind Securitatea și sănătatea în muncă și Apărarea împotriva incendiilor.

3. Accidente de muncă și boli profesionale.

4. Măsuri de prim ajutor în caz de accidente.

5. Echipamente de lucru și de protecție.

6. Metode și mijloace de prevenire și stingere a incendiilor.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1.	Buchman A., Bud M., ș.a.	Studiul calității mediului, manual clasa a IX-a	Editura Economică Preuniversitaria, București, 2004
2.	Buchman A., Ardelean C., Șandru M.,	Analiza apei. Informații teoretice, lucrări de laborator, teste și aplicații numerice	Editura Ral-Pres, Baia Mare, 2011
3.	Cosma O., Bertalan L., Lixandru R., Neacșu C., Petcu M., Popescu G. Manole L., Pătrulescu C., Rus A., Stănescu D.,	Manual de pregătire teoretică de bază, domeniul Chimie industrială, Anul I școala profesională	Editura Oscar Print, București, 2000

	Spătărelu G., Vintilă M.,		
4.	Crăciun I., Hasci Z., Stan C.	Operații și utilaje în industria chimică, manual cls. IX – X	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981
5.	Crăciun I., Hasci Z., Stan. C.	Operații și utilaje în industria chimică, manual cls. IX – X	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1995
6.	Croitoru V., Constantinescu D.A.	Aplicații și probleme de chimie analitică,	Editura Tehnică, București, 1979
7.	Croitoru,V. , ș.a.	Chimia analitică și analize tehnice, manual cls. IX-X	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1994
8.	Croitoru V., Vlădescu L., Cișmaș R., Teodorescu M.	Chimie analitică și analize tehnice, manual pentru clasele IX-XI	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997
9.	Floarea O., Jinescu G., Balaban C., Vasilescu P., Dima R.	Operații și utilaje în industria chimică – Probleme	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980
10.	Găldean, N., Staicu, G.	Ecologie și protecția mediului, manual clasa XI – Filieră tehnologică, Profil Resurse naturale și protecția mediului	Editura Economică Preuniversitaria, București, 2001
11.	Mihăilescu A. F., Lupuțiu I.	Exploatarea și întreținerea utilajelor și instalațiilor din industria chimică, manual cls. XI.	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981
12.	Mihăilescu A. F., Bănățeanu I.	Exploatarea și întreținerea utilajelor și instalațiilor din industria chimică, manual cls. XII	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1985
13.	Mohan, Gh., Ardelean, A.	Ecologie și protecția mediului	Editura Scaiul, București, 1993
14.	Niculescu I., Dulca A., Rodeanu R. Vidrașcu A.	Tehnologia fabricării și prelucrării produselor chimice, Manual pentru cls. a IX-a și a X-a licee cu profil de chimie industrială, petrochimie, chimie-biologie și fizică-chimie	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1992
15.	Rojanschi, V.	Protecția și ingineria mediului	Editura Economică, București, 1997
16.	Teodorescu M., Vlădescu L.	Tehnica măsurării mărimilor fizico-chimice și aparatură de laborator, manual cls. XI – XII	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1994
17.	Teodorescu, M.	Tehnologia fabricării și prelucrării produselor chimice, manual cls. IX – X	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1995
18.	Vidrașcu Gh.	Tehnologia prelucrării țițeiului și petrochimie, manual pentru licee cu profil chimie industrială clasa a XI-a și școli profesionale	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1982
19.	***	Legea securității și sănătății în muncă nr.319/2006, cu modificările și completările ulterioare. Normele metodologice de aplicare	
20.	***	Legea privind Apărarea Împotriva Incendiilor nr. 307/2006, cu modificările și completările ulterioare. Normele metodologice de aplicare	

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE CONCURS

a. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activității didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecțiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii și modalități de integrare în lecție a activităților cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare. Funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învățământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ. Funcțiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode și instrumente de evaluare. Metode și instrumente tradiționale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.

4. Calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate.

5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE CONCURS

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iași, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008

9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.	***	Ghiduri metodologice pentru aplicarea programelor şcolare - Aria curriculară Tehnologii, Liceu tehnologic	MEC, CNC, Editura Aramis Print, Bucureşti, 2002
12.	***	Curriculumul naţional (planurile-cadru, programele şcolare) şi standardele de pregătire profesională în vigoare şi în uz în anul şcolar în care se susţine concursul	
13.	***	„Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, Bucureşti, 2008

Anexa nr. 13

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

CHIMIE INDUSTRIALĂ

MAIȘTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele tehnologice se adresează maiștrilor instructori și absolvenților facultăților de profil care se prezintă la Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul școlar în vigoare din învățământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Maistrul instructor trebuie să demonstreze o serie de competențe pe plan profesional (al specialității), pe plan didactic și social. Evaluarea competențelor unui candidat necesită urmărirea interdependenței acestor competențe. Prin concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar se vizează selectarea acelor candidați care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează și abilități de construire a unui demers didactic creativ, diferențiat, adaptat specificului diferitelor forme de învățământ, profiluri și specializări.

Programa pentru concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competențelor candidaților din perspectiva cunoașterii, aplicării creative a conținuturilor științifice și a utilizării adecvate a noțiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENȚELE MAISTRULUI INSTRUCTOR

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodica predării disciplinelor tehnologice, anumite competențe specifice maistrului instructor de discipline tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și le probeze pe parcursul desfășurării activității didactice. Fiind date particularitățile disciplinelor tehnologice și rolul pe care acestea îl au asupra formării și maturizării profesionale a elevului, precum și asupra întregului climat educațional al școlii, competențele maistrului instructor sunt:

- aplicarea conceptelor și principiilor științifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative și cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viața cotidiană, utilizând principii și legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor școlare reglatoare în activitatea didactică;
- proiectarea și realizarea activităților de instruire/pregătire practică în concordanță cu cerințele curriculumului și ale tehnologiei didactice moderne;
- organizarea și coordonarea activității de instruire/pregătire practică în atelierul tehnologic școlar sau la agenții economici, în scopul formării și dezvoltării competențelor specifice elevilor;
- selectarea și aplicarea metodelor de evaluare adecvate activității de instruire/pregătire practică;
- exploatarea utilajelor, instalațiilor și echipamentelor în condițiile respectării normelor de igienă, de securitate și sănătate în muncă, prevenirea situațiilor de urgență și protecția mediului înconjurător.
- respectarea normelor de calitate pentru desfășurarea proceselor, obținerea produselor și oferirea serviciilor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Procese tehnologice.

1.1. Procese tehnologice și operații unitare: definire și clasificare.

1.2. Simbolizarea utilajelor din industria chimică.

1.3. Schema bloc și schema flux a unui proces tehnologic.

1.4.Elemente de calcul tehnic: bilanțul de materiale, conversie, randament.

1.5. Aplicații numerice privind bilanțul de materiale, conversia, randamentul.

2. Operații mecanice și utilaje (elemente componente, circulația fluxurilor de materiale, principiul de funcționare al utilajului, exploatarea și întreținerea, incidente funcționale ce pot apărea în exploatare, instrucțiuni de securitate și sănătate în muncă la exploatarea utilajului)**.**

2.1. Mărunțirea materialelor solide: grad de mărunțire, clasificarea operațiilor după gradul de mărunțire (concasare, măcinare). Utilaje pentru mărunțirea materialelor solide: concasorul cu fălci și moara cu bile.

2.2 Clasarea materialelor solide: analiza granulometrică; utilaje pentru clasare – ciururi și site oscilante și vibratoare.

2.3. Transportul și dozarea materialelor solide: transportorul cu bandă, transportul pneumatic prin refulare și

dozatorul celular rotativ.
2.4. Dozarea materialelor solide: dozatorul celular rotativ
3. Utilaje pentru efectuarea operațiilor hidrodinamice (elemente componente, circulația fluxurilor de materiale, principiul de funcționare al utilajului, exploatarea și întreținerea, incidente funcționale ce pot apărea în exploatare, instrucțiuni de securitate și sănătate în muncă la exploatarea utilajului).
3.1 Transportul fluidelor (conducte, armături, pompa cu piston, pompa centrifugă, compresorul cu piston)
3.2. Separarea sistemelor eterogene gaz - solid (filtrul cu saci, ciclonul).
3.3. Separarea amestecurilor eterogene lichid-solid (decantorul conic continuu, filtrul rotativ)
3.3. Amestecarea materialelor: agitatoare mecanice și malaxoare.
4. Utilaje pentru transfer termic (elemente componente, circulația fluxurilor de materiale, principiul de funcționare al utilajului, exploatarea și întreținerea, incidente funcționale ce pot apărea în exploatare, instrucțiuni de securitate și sănătate în muncă la exploatarea utilajului)
4.1. Schimbătoare de căldură tubulare (cu cap fix, cu cap mobil, cu țevi în formă de U).
4.2. Evaporatorul cu tub central de circulație.
4.3. Condensatorul de suprafață tip schimbător de căldură.
4.4. Cuptorul pentru obținerea sticlei.
5. Utilaje pentru efectuarea operațiilor de difuziune (elemente componente, circulația fluxurilor de materiale, principiul de funcționare al utilajului, exploatarea și întreținerea, incidente funcționale ce pot apărea în exploatare, instrucțiuni de securitate și sănătate în muncă la exploatarea utilajului)
5.1 Coloane de distilare și rectificare cu talere.
5.2. Coloane de absorbție cu umplutură.
5.3. Uscătoare tip tunel și tip cameră.
6. Tehnica securității și sănătății în muncă. Apărarea împotriva incendiilor.
6.1. Legislația de Securitate și sănătate în muncă și Apărarea împotriva incendiilor (legi și metodologii de aplicare a lor).
6.2. Instruirea privind securitatea și sănătatea în muncă și apărarea împotriva incendiilor.
6.3. Accidente de muncă și boli profesionale.
6.4. Măsuri de prim ajutor în caz de accidente.
6.5. Echipamente de lucru și de protecție.
6.6. Metode și mijloace de prevenire și stingere a incendiilor.
7. Apa
7.1. Duritatea apei.
7.2. Instalații de dedurizare și de demineralizare a apei.
7.3. Aplicații numerice privind duritatea apei.
8. Protecția mediului în industria chimică
8.1. Surse de poluare a apei și agenți poluanți.
8.2. Surse de poluare a aerului și agenți poluanți.
8.3. Surse de poluare a solului și agenți poluanți.
8.4. Metode de prevenire și combatere a poluării mediului: epurarea apelor reziduale, purificarea emisiilor atmosferice, neutralizarea reziduurilor deversate pe sol.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1.	„Buchman A., Bud M. ș.a.”.	Studiul calității mediului, manual clasa a IX-a	Editura Economică Preuniversitaria, București, 2004
2.	Buchman A., Ardelean C., Șandru M.,	Analiza apei. Informații teoretice, lucrări de laborator, teste și aplicații numerice	Editura Ral-Pres, Baia Mare, 2011
3.	Cosma O., Bertalan L., Lixandru R., Neacșu C., Petcu M., Popescu G. Manole L., Pătrulescu C., Rus A., StănilĂ M.,	Manual de pregătire teoretică de bază, domeniul Chimie industrială, Anul I școala profesională	Editura Oscar Print, București, 2000

	Stănescu D., Spătărelu G., Vintilă M.,		
4.	Crăciun I., Hasci Z., Stan C.	Operații și utilaje în industria chimică, manual cls. IX – X	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981
5.	Crăciun I., Hasci Z., Stan. C.	Operații și utilaje în industria chimică, manual cls. IX – X	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1995
6.	Croitoru V., Vlădescu L., Cișmaș R., Teodorescu M.	Chimie analitică și analize tehnice, manual pentru clasele IX-XI	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997
7.	Floarea O., Jinescu G., Balaban C., Vasilescu P., Dima R.	Operații și utilaje în industria chimică – Probleme	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980
8.	Găldean, N., Staicu, G.	Ecologie și protecția mediului, manual clasa XI – Filieră tehnologică, Profil Resurse naturale și protecția mediului	Editura Economică Preuniversitaria, București, 2001
9.	Mihăilescu A. F., Lupuțiu I.	Exploatarea și întreținerea utilajelor și instalațiilor din industria chimică, manual cls. XI.	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981
10.	Mihăilescu A. F., Bănățeanu I.	Exploatarea și întreținerea utilajelor și instalațiilor din industria chimică, manual cls. XII	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1985
11.	Mohan, Gh., Ardelean, A.	Ecologie și protecția mediului	Editura Scaiul, București, 1993
12.	Niculescu I., Dulca A., Rodeanu R. Vidrașcu A.	Tehnologia fabricării și prelucrării produselor chimice, Manual pentru cls. a IX-a și a X-a licee cu profil de chimie industrială, petrochimie, chimie- biologie și fizică-chimie	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1992
13.	Rojanschi, V.	Protecția și ingineria mediului	Editura Economică, București, 1997
14.	Teodorescu, M.	Tehnologia fabricării și prelucrării produselor chimice, manual cls. IX – X	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1995
15.	Vidrașcu Gh.	Tehnologia prelucrării țițeiului și petrochimie, manual pentru licee cu profil chimie industrială clasa a XI-a și școli profesionale	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1982
16.	***	Legea securității și sănătății în muncă nr.319/2006, cu modificările și completările ulterioare. Normele metodologice de aplicare	
17.	***	Legea privind Apărarea Împotriva Incendiilor nr. 307/2006, cu modificările și completările ulterioare. Normele metodologice de aplicare	

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE CONCURS

a. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activității didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecțiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii și modalități de integrare în lecție a activităților cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.
2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.
3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.
4. Mijloace de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare. Funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învățământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ. Funcțiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.
2. Metode și instrumente de evaluare. Metode și instrumente tradiționale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.
3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.
4. Calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate.
5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE CONCURS

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iași, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, București, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică.	Humanitas Educațional, București, 2003
11.	***	Ghiduri metodologice pentru aplicarea programelor școlare - Aria curriculară Tehnologii, Liceu tehnologic	MEC, CNC, Editura Aramis Print, București, 2002

12.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul	
13.	***	„Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008

Anexa nr. 14

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

COMERȚ

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la Concursul naţional pentru ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate pe baza standardului ocupaţional „Profesor pentru învăţământul gimnazial şi pentru învăţământul liceal", în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Structura arborescentă şi sistemul modular de organizare curriculară pentru învăţământul tehnologic, solicită abordarea structurală a desfăşurării procesului de învăţământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare/curriculumul în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină şi cu programele pentru evaluările şi examenele naţionale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, urmărind:

- cunoaşterea de către profesor a conţinuturilor ştiinţifice şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinelor de pregătire profesională şi a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor şcolare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi;
- capacitatea de proiectare şi realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, şi multidisciplinar, în concordanţă cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competenţelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării *profesionale* a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, profesorul trebuie să demonstreze că:

- înţelege conceptele centrale şi metodele de investigaţie specifice disciplinelor pe care le predă;
- are capacitatea de a crea experienţe de învăţare semnificative pentru elev;
- înţelege cum învaţă şi cum se dezvoltă elevul şi poate să ofere oportunităţi de învăţare care sprijină dezvoltarea profesională a acestuia;
- înţelege că elevii sunt diferiţi din punctul de vedere al felului în care învaţă şi poate să ofere oportunităţi instructiv-educative adaptate la diferenţele individuale de învăţare;
- înţelege procesele de integrare curriculară şi foloseşte o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor şi performanţele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege şi utiliza cele mai bune metode ce vizează motivaţia şi comportamentul pentru a crea un mediu educaţional care încurajează interacţiunea socială pozitivă, motivaţia intrinsecă şi angajarea elevului în actul învăţării, sprijinind astfel succesul şcolar al acestuia;
- dezvoltă cunoaşterea şi utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea şi interacţiunea elevilor în activitatea de învăţare;
- planifică activitatea de predare-învăţare pe baza competenţelor curriculare, a cunoaşterii proceselor predării-învăţării, a conţinutului disciplinei, a abilităţilor elevilor şi a diferenţelor dintre elevi; modelează activitatea la clasă conform obiectivelor evaluării;
- înţelege şi foloseşte o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia şi modifica activităţile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală şi socială a elevului;
- evaluează efectele opţiunilor şi acţiunilor sale asupra elevilor, părinţilor, altor colegi (profesori) şi modifică aceste acţiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunităţi pentru perfecţionarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relaţii pozitive cu colegii, familiile elevilor şi altor organizaţii existente în comunitatea în care trăieşte, în aşa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităţilor şcolii;
- înţelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră şi de a integra educaţia pentru carieră în activitatea didactică;
- înţelege aspectele de ordin legislativ ale activităţii sale, respectiv, drepturile legale ale elevului şi părinţilor, precum şi propriile sale drepturi şi responsabilităţi;
- înţelege criteriile de evaluare a activităţii sale şi are capacitatea de a le integra în conceperea şi realizarea activităţii didactice.

B. COMPETENŢE SPECIFICE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a disciplinelor, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

1. Cunoaşterea şi aprofundarea de către candidaţi a conţinuturilor ştiinţifice de specialitate şi metodice pentru disciplinele tehnologice.
2. Aplicarea adecvată a principiilor şi metodelor specifice didacticii disciplinelor tehnologice.
3. Realizarea corelaţiilor intra-, inter- şi pluridisciplinare a conţinuturilor.
4. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învăţământ, calificării şi specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională şi curriculumul în vigoare.
5. Proiectarea demersurilor didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi.
6. Selectarea şi aplicarea unor metode şi instrumente de evaluare adecvate obiectivelor evaluării şi/sau competenţelor/rezultate ale învăţării vizate.
7. Aplicarea diferitelor forme de organizare a instruirii în conformitate cu demersul didactic proiectat.

C. TEME DE SPECIALITATE

1.MARKETING

1.1. Marketingul în activitatea de piaţă a întreprinderii

• Funcţiile marketingului
• Mediul de marketing al întreprinderii;
• Conţinutul mediului intern şi al mediului extern;
• Relaţiile întreprinderii cu mediul extern;
• Piaţa – componentă esenţială a mediului extern;
• Piaţa întreprinderii: conţinut, dimensiuni, dinamică şi profil.
• Concurenţa: forme, forţele care acţionează asupra concurenţei

1.2. Metode şi tehnici de culegere şi analiză a informaţiile în cercetările de marketing

• Măsurarea şi scalarea fenomenelor în cercetările de marketing
• Metode de culegere a informaţiilor

1.3. Coordonatele politicii de marketing

• Conţinutul, rolul şi condiţiile formulării politicii de marketing;
• Definirea conceptelor de politică, strategie şi tactică de marketing;
• Strategia de piaţă – nucleul politicii de marketing: tipologia strategiei de piaţă, fundamentarea strategiilor de piaţă;
• Mixul de marketing - instrument de promovare a politicii de marketing.

1.4. Politica de produs

• Produsul în optica de marketing: componente, dimensiunile gamei de produse;
• Ciclul de viaţă al produsului;
• Strategii în politica de produs.

1.5. Politica de preţ

• Obiectivele politicii de preţ;
• Strategii de preţ;
• Factorii de influenţă ai nivelurilor preţurilor.

1.6. Politica de distribuţie

• Conţinutul şi rolul distribuţiei;
• Canale de distribuţie;
• Strategii de distribuţie.

1.7. Politica de promovare

• Rolul promovării în marketing;
• Forme de promovare a produselor: publicitatea, promovarea vânzărilor, relaţiile publice; forţele de vânzare;
• Strategii promoţionale.

2. ECONOMIA COMERŢULUI

2.1. Cererea de mărfuri

• Conţinutul cererii de mărfuri;
• Formele de manifestare a cererii de mărfuri;
• Factorii care influenţează cererea de mărfuri.

2.2. Oferta de mărfuri

• Conţinutul ofertei de mărfuri;
• Structura şi caracteristicile ofertei de mărfuri, tendinţe privind evoluţia acesteia;
• Înnoirea produselor şi diversificarea ofertei de mărfuri.

2.3. Relaţiile comerţului cu producătorii

• Conţinutul relaţiilor comerţului cu producătorii;
• Formele relaţiilor comerţului cu producătorii;

2.4. Relaţiile comerţului cu consumatorii

• Locul şi conţinutul relaţiilor comerţului cu consumatorii.

2.5. Protecţia consumatorilor

• Conceptele de consumatori şi protecţia consumatorilor;
• Problematica drepturilor consumatorilor;
• Organizarea procesului de protecţie a consumatorilor.

2.6. Comerţul cu ridicata

• Conţinutul activității și rolul economic al comerţului cu ridicata;
• Funcțiile comerțului cu ridicata;
• Tendinţe în evoluţia comerţului cu ridicata.

2.7. Comerţul cu amănuntul

• Conţinutul, rolul şi funcţiile comerţului cu amănuntul:
• Tipologia comerţului cu amănuntul: sectorizarea activităţii comerciale cu amănuntul, structurarea formelor de vânzare utilizate în comerţul cu amănuntul;
• Tendinţe în evoluţia comerţului cu amănuntul.

2.8. Circulaţia mărfurilor

• Aprovizionarea cu mărfuri în comerţ: stabilirea sortimentului de mărfuri în magazine, selectarea furnizorilor, recepţia mărfurilor;
• Organizarea activităţii comerciale (magazine, unităţi de alimentaţie publică, depozite de mărfuri)**.**

2.9. Eficienţa activităţii comerciale

• Conţinutul eficienţei activităţii comerciale;
• Cheltuieli de circulaţie în comerţ;
• Rentabilitatea activității comerciale**.**

2.10. Întreprinderea comercială:

• Conceptul de întreprindere comercială;
• Relaţiile întreprinderii cu mediul;
• Resursele întreprinderii;
• Organizarea structurală a întreprinderii comerciale;
• Managementul întreprinderii comerciale: principiile şi funcţiile managementului în comerţ; sisteme, metode şi tehnici de management cu aplicare în comerţ; strategii manageriale în comerţ.

3. MERCEOLOGIE (STUDIUL CALITĂȚII PRODUSELOR ȘI SERVICIILOR)

3.1 Noţiuni generale despre mărfuri

• Proprietăţile generale ale mărfurilor;
• Calitatea produselor – concept şi dezvoltare;
• Metode de conservare şi păstrare;
• Compoziţia chimică şi valoarea alimentară a produselor.

3.2. Caracterizarea merceologică a unor grupe de produse alimentare: sortiment, caracteristici de calitate, verificarea calităţii:

• Produse de morărit şi panificaţie;
• Produse zaharoase;
• Carne şi produse din carne;
• Peşte şi produse din peşte;
• Lapte şi produse din lapte.

3.3. Caracterizarea merceologică a unor grupe de produse nealimentare: sortiment, caracteristici de calitate, verificarea calităţii

• Confecţii;
• Încălţăminte;
• Mărfuri cosmetice;
• Ceramică/sticlă;
• Electronice;
• Electrocasnice.

BIBLIOGRAFIE

1.	Anghel, L., Florescu, C., Zaharia R.,	Aplicaţii în marketing,	Editura Expert, Bucuresti, 1999
2.	Anghel, L.D., Dăneţiu, T., Şerbănică, D., Zaharia, R.,	Marketing – clasa a XI-a,	Editura All Educational, Bucureşti, 2002
3.	Anghel, L.D., Dăneţiu, T., Şerbănică, D., Zaharia, R.,	Marketing – clasa a XII-a,	Editura All Educational, Bucureşti, 2002
4.	Balaure, V., (coordonator)	Marketing,	Editura Uranus, Bucureşti, ediţia a II-a 2002
5.	Catoiu, I., (coordonator)	Cercetări de marketing,	Editura Uranus, Bucuresti, 2002
6.	Danciu, V.,	Marketing – clasa a XI-a,	Editura Economică Preuniversitaria, Bucureşti, 2001
7.	Danciu, V., Zaharia, R.M.,	Marketing – clasa a XII-a,	Editura Economică Preuniversitaria, Bucureşti, 2002
8.	Drăgulănescu, N.,	Studiul calităţii produselor şi serviciilor – clasa a X-a,	Editura Niculescu ABC, Bucureşti, 2002
9.	Lefter V., Chivu I.	Economia Întreprinderii clasa a X-a,	Economică Preuniversitaria 2007
10.	Kotler, Ph.,	Managementul marketingului,	Editura Teora, Bucureşti, 1997
11.	Mateiciuc, C., Singureanu, N.,	Marketing – Economic – clasa a XII-a,	Editura Sigma, Bucureşti, 2002
12.	Mercioiu, V., (coordonator)	Management comercial,	Editura Economică, Bucureşti 1998
13.	Olaru, M., Isaic-Maniu, Al., Purcarea, A.,	Studiul calităţii produselor şi serviciilor – clasa a X-a,	Editura Economică Preuniversitaria, Bucureşti, 2001
14.	Olaru, M., (coordonator)	Studiul calităţii produselor şi serviciilor – clasa a XI-a,	Editura Economică Preuniversitaria, Bucureşti, 2001
15.	Olaru, M., Negrea, M., ş.a.,	Studiul calităţii produselor şi serviciilor – clasa a XII-a,	Editura Economică Preuniversitaria, Bucureşti, 2002
16.	Pamfilie, R.,	Merceologia şi expertiza mărfurilor alimentare de import-export,	Editura Oscar Print, Bucureşti,1996
17.	Patriche, D.,	Elemente de economia comerţului,	Editura Sylvy, Bucureşti 2001
18.	Patriche, D., (coordonator)	Economie comercială,	Editura Economică, Bucureşti, 1998

19.	Patriche, D., (coordonator)	Bazele comerţului,	Editura Economică Bucureşti, 1998
20.	Patriche, D., Gheorghe, M. (coordonatori)	Protecția Consumatorilor	Editura , Monitorul Oficial, 1998
21.	Patriche, D.,	Tratat de economia comerţului,	Editura Eficient, Bucureşti,1998
22.	Petre, T.,	Studiul calităţii produselor şi serviciilor – clasa a X-a,	Editura Niculescu ABC, Bucureşti, 2002
23.	Petre, T., Iordache, G.,	Studiul calităţii produselor şi serviciilor – clasa a XI-a,	Editura Niculescu ABC, Bucureşti, 2002
24.	Petre, T., Iordache, G.,	Studiul calităţii produselor şi serviciilor – clasa a XII-a,	Editura Niculescu ABC, Bucureşti, 2002
25.	Petre, T., Iordache, G., Georgescu, J.D.,	Marketing – clasa a XII-a,	Editura Niculescu ABC, Bucureşti, 2002
26.	Pop, N.Al.,	Marketing – clasa a XI-a,	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2002
27.	Pop, N.Al.,	Marketing – clasa a XII-a,	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2002
28.	Postovei C si colectivul	Comerț – clasa a IX a	Ed. Oscar Print, Bucureşti, 2005
29.	Ristea, A-L. Purcărea, TH., Tudose.C.	Distribuția Mărfurilor	Editura Didactică si Pedagogică,1996
30.	Ristea, A. L., Patriche, D.,	Meseria de comerciant,	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti,1995
31.	Ristea, A.L., şi colectivul,	Tehnologie comercială	Editura Expert, Bucureşti, 1995;
32.	Singureanu, N., Mateiciuc, C.,	Studiul calităţii produselor şi serviciilor economice,	Editura Sigma, Bucureşti, 2002
33.	Tanislav C, Ilie S, Postovei C, Ardelean M	Mediul concurenţial al afacerii	Editura Oscar Print 2007
34.	Tanislav C, Ilie S, Postovei C.	Marketingul afacerii	Edtura Oscar Print 2006
35.	Roxana Sarbu	Merceologie	Editura ASE, Bucureşti, 2002
36.	Maria Elena Druţă	Didactica ariei curriculare	Editura ASE, 2008
37.	Maria Elena Druţă	Metodica predării disciplinelor economice	Editura ASE, 2000
38.	D. Dima, I Diaconescu, Rodica Pamfilie şi colab	Fundamentele stiintei marfurilor, Mărfuri alimentare	Editura ASE, 2005
39.	Maria Ioncică	Economia serviciilor	Editura Uranus, Bucureşti, 2000
40.	Zahiu, L., Nastase, M.	Economia Întreprinderii	Biblioteca digitală ASE

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ŞI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie Curriculum în dezvoltare locală (CDL)/curriculum la decizia elevului din oferta şcolii (CDEOŞ), conform planurilor-cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale

şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.
2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.
2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.
3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.
4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor şcolare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.
2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.
3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.
4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.
5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii şi notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iași, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003

11.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	
12.		„Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008

Anexa nr. 15

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

COMERŢ

MAIŞTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi maiştrilor instructori care se prezintă la Concursul naţional pentru ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Structura arborescentă şi sistemul modular de organizare curriculară pentru învăţământul tehnologic solicită abordarea structurală a desfăşurării procesului de învăţământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare/curriculumul în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină şi cu programele pentru evaluările şi examenele naţionale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul maistrului instructor, urmărind:

- cunoaşterea de către profesor a conţinuturilor ştiinţifice şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinelor de pregătire profesională şi a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor şcolare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi;
- capacitatea de proiectare şi realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, şi multidisciplinar, în concordanţă cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competenţelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

Au fost urmărite formarea şi structurarea competenţelor pentru maiştri instructori, cu aplicare la specificul activităţilor de instruire practică. Pe lângă competenţele specifice, în specialitate, sunt vizate competenţele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum şi competenţele metodice.

Conţinuturile programei urmăresc sporirea flexibilităţii, mobilităţii ocupaţionale şi creşterea gradului de adaptabilitate a maiştrilor instructori la evoluţia tehnică, tehnologică şi economică în domeniu.

B. COMPETENŢE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a disciplinelor, anumite competenţe specifice maistrului instructor pentru discipline Tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice.

1 Cunoaşterea şi aprofundarea de către candidaţi a conţinuturilor ştiinţifice şi metodice de specialitate;
2 Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învăţământ, calificării şi specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională şi curriculumul în vigoare;
3 Realizarea corelaţiilor intra-, inter- şi pluridisciplinare ale conţinuturilor;
4 Proiectarea activităţilor de pregătire/instruire practică.
5 Selectarea şi aplicarea metodelor şi instrumentelor de evaluare adecvate activităţii de pregătire/instruire practică;
6 Exploatarea utilajelor, instalaţiilor şi echipamentelor în condiţiile respectării normelor de sănătate şi securitate în muncă, prevenirea şi stingerea incendiilor şi de protecţia mediului înconjurător;
7 Respectarea normelor de calitate pentru desfăşurarea proceselor, obţinerea produselor şi oferirea serviciilor.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. MERCEOLOGIA ŞI TEHNICA COMERCIALIZĂRII MĂRFURILOR

1.1. Importanţa merceologiei ca ştiinţă tehnico-economică în studiul mărfurilor

• caracteristicile de calitate ale mărfurilor;
• indici de calitate: definire şi clasificare.

1.2. Factorii care determină şi influenţează calitatea mărfurilor alimentare şi nealimentare.

1.3. Indicii de calitate ai mărfurilor alimentare şi nealimentare

1.4. Sortimentul mărfurilor din principalele grupe de mărfuri alimentare şi nealimentare (clasificarea, marcarea, codificarea - sisteme, tendinţe actuale pe linia diversificării şi modernizării produselor, caracteristici de calitate):
• produse de morărit şi panificaţie;
• legume, fructe şi produse obţinute din acestea;
• produse zaharoase;
• produse gustative (condimente, stimulente, băuturi);
• carnea, peştele şi produsele obţinute prin prelucrarea acestora;
• laptele şi produsele lactate;
• mărfuri textile-încălţăminte;
• mărfuri chimice (de uz casnic);
• mărfuri cosmetice;
• mărfuri din sticlă, ceramică;
• mărfuri metalice de uz casnic;
• articole pentru sport, voiaj, turism;
• mărfuri electrice (electrotehnice, electrocasnice şi electronice).
1.5. Particularităţi privind tehnica comercializării mărfurilor alimentare şi nealimentare:
• recepţia cantitativă şi calitativă a mărfurilor alimentare şi nealimentare, întocmirea documentelor specifice, analiza documentelor însoţitoare;
• aprecierea corectă a caracteristicilor de calitate, tehnico-funcţionale prin metodele organoleptice şi folosirea aparaturii şi instrumentelor specifice;
• organizarea locului de muncă; tehnici de vânzare;
• funcționalitatea punctului de vânzare (magazinul, depozitul de gros);
• baza tehnico-materială a comerțului (baza tehnico-materială a comerţului cu amănuntul, baza tehnico-materială a comerțului cu ridicata);
• etalarea mărfurilor, informarea cumpărătorilor şi asigurarea ambientului corespunzător unui magazin (principii, reguli, tehnici);
• publicitatea (formele și mijloacele publicității);
• tehnici de negociere în activitatea de vânzare-cumpărare şi realizarea altor operaţii tehnice specifice sau servicii pentru cumpărător;
• întocmirea documentelor specifice evidenţei gestionare şi vânzării-cumpărării mărfurilor;
• realizarea tehnicilor de lucru la casele de marcat şi calculator pentru ţinerea evidenţei operative a mărfurilor.
1.6. Etică profesională
• trăsături pozitive de caracter;
• conduită;
• comunicare interpersonală.
1.7. Normele de protecţie a consumatorilor şi legislaţia în vigoare specifică: protejarea consumatorilor împotriva unor activități comerciale ilicite, protejarea consumatorilor și asigurarea calității produselor.
1.8. Norme şi reguli de igienă, sănătate şi securitate în muncă şi prevenirea situaţiilor de urgenţă.

BIBLIOGRAFIE

1.	Atanase, I.,	Managementul calităţii şi protecţiei consumatorilor	Editura ASE, Bucureşti, 1996
2.	Ilie G. şi colectivul	Publicitate şi reclamă comercială - manual pentru cls. XI-XII	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1995
3.	Ilie S şi colectiv	Calificarea profesională – Lucrător in Comerţ –Manual pentru SAM clasa a X a – Studiul mărfurilor	Ed. Oscar Print, Bucuresti, 2005
4.	Ilie S si colectiv	Calificarea profesională – Lucrător in Comerţ –Manual pentru SAM clasa a X a – Activitatea întreprinderii comerciale	Ed. Oscar Print, Bucuresti, 2005
5.	Ilie si colectiv	Comerţ clasa a X a - IP	Ed. Oscar Print, Bucuresti, 2006
6.	Jones, G.,	Ghidul patronului de magazin	Editura All, Bucureşti, 1997

7.	Kennedy, G.,	Negocierea perfectă	Editura Naţional, Bucureşti, 1998
8.	Olaru, M. şi colectivul	Studiu calităţii produselor şi serviciilor, manual pentru clasa a XII-a	Editura Economică Preuniversitaria, Bucureşti, 2002
9.	Pamfilie, R.,	Merceologia şi expertiza mărfurilor alimentare de import export	Editura Oscar Print, Bucureşti, 1996
10.	Patriche, D., (coordonator)	Bazele comerţului	Editura Economică, Bucureşti, 1998
11.	Patriche, D., Gheorghe, M. (coordonatori)	Protecția Consumatorilor	Editura , Monitorul Oficial, 1998
12.	Petre, T.,	Studiul calităţii produselor şi serviciilor – clasa a X-a,	Editura Niculescu ABC, Bucureşti, 2002
13.	Petre, T., Iordache, G.,	Studiul calităţii produselor şi serviciilor – clasa a XI-a	Editura Niculescu ABC, Bucureşti, 2002
14.	Petre T, Iordache G	Studiul calităţii produselor şi serviciilor manual pentru clasa a XII-a	Editura Niculescu ABC, Bucureşti, 2002
15.	Petre, T., ș.a.	Comerț. Manual pentru clasa a IX-a	Ed. CD Press, București, 2010
16.	Petre, T., Iordache, G., Capotă, V.	Comerț. Manual pentru clasa a X-a	Ed. CD Press, București, 2010
17.	Prună, T.,	Psihologie economică	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1976
18.	Redeş, A., şi colectiv	Merceologie industrială	Editura Eficient, Bucureşti, 1999
19.	Ristea, A.L., Patuce, D.,	Meseria de comerciant	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1995
20.	Ristea, A.L., şi colectivul,	Tehnologie comercială	Editura Expert, Bucureşti, 1995
21.	Stanciu, I., Olaru, M.,	Bazele merceologiei	Editura Uranus, Bucureşti, 1998
22.	Stanciu, I	Calitologia – Ştiinţa calităţii mărfurilor	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2001
23.	Udrea, M.,	Comercializarea şi utilizarea produselor textile-încălţăminte – îndrumar	Editura Scripto, Bucureşti, 1998
24.	Postovei și colectiv	Comerţ – clasa a IX-a	Ed. Oscar Print, Bucuresti, 2005

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ŞI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală (CDL)/curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), conform planurilor-cadru în vigoare. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale

şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.
2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.
2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.
3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.
4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor şcolare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.
2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.
3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.
4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.
5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilităţii aprecierii şi notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat şi gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria şi metodologia instruirii. Teoria şi metodologia evaluării: repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iaşi, 2006
7.	Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iaşi, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică şi Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	

12.	„Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008

Anexa nr. 16

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

CONFECȚII PIELE

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă Concursul naţional pentru ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate pe baza standardului ocupaţional „Profesor pentru învăţământul gimnazial şi pentru învăţământul liceal", în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Structura arborescentă şi sistemul modular de organizare curriculară pentru învăţământul tehnologic, solicită abordarea structurală a desfăşurării procesului de învăţământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare/curriculumul în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină şi cu programele pentru evaluările şi examenele naţionale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, urmărind:

- cunoaşterea de către profesor a conţinuturilor ştiinţifice şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinelor de pregătire profesională şi a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor şcolare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi;
- capacitatea de proiectare şi realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, şi multidisciplinar, în concordanţă cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competenţelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării *profesionale* a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, profesorul trebuie să demonstreze că:

- înţelege conceptele centrale şi metodele de investigaţie specifice disciplinelor pe care le predă;
- are capacitatea de a crea experienţe de învăţare semnificative pentru elev;
- înţelege cum învaţă şi cum se dezvoltă elevul şi poate să ofere oportunităţi de învăţare care sprijină dezvoltarea profesională a acestuia;
- înţelege că elevii sunt diferiţi din punctul de vedere al felului în care învaţă şi poate să ofere oportunităţi instructiv-educative adaptate la diferenţele individuale de învăţare;
- înţelege procesele de integrare curriculară şi foloseşte o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor şi performanţele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege şi utiliza cele mai bune metode ce vizează motivaţia şi comportamentul pentru a crea un mediu educaţional care încurajează interacţiunea socială pozitivă, motivaţia intrinsecă şi angajarea elevului în actul învăţării, sprijinind astfel succesul şcolar al acestuia;
- dezvoltă cunoaşterea şi utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea şi interacţiunea elevilor în activitatea de învăţare;
- planifică activitatea de predare-învăţare pe baza competenţelor curriculare, a cunoaşterii proceselor predării-învăţării, a conţinutului disciplinei, a abilităţilor elevilor şi a diferenţelor dintre elevi; modelează activitatea la clasă conform obiectivelor evaluării;
- înţelege şi foloseşte o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia şi modifica activităţile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală şi socială a elevului;
- evaluează efectele opţiunilor şi acţiunilor sale asupra elevilor, părinţilor, altor colegi (profesori) şi modifică aceste acţiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunităţi pentru perfecţionarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relaţii pozitive cu colegii, familiile elevilor şi altor organizaţii existente în comunitatea în care trăieşte, în aşa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităţilor şcolii;
- înţelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră şi de a integra educaţia pentru carieră în activitatea didactică;
- înţelege aspectele de ordin legislativ ale activităţii sale, respectiv, drepturile legale ale elevului şi părinţilor, precum şi propriile sale drepturi şi responsabilităţi;
- înţelege criteriile de evaluare a activităţii sale şi are capacitatea de a le integra în conceperea şi realizarea activităţii didactice.

B. COMPETENŢE SPECIFICE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a disciplinelor, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

1. Cunoaşterea şi aprofundarea de către candidaţi a conţinuturilor ştiinţifice de specialitate şi metodice pentru disciplinele tehnologice.
2. Aplicarea adecvată a principiilor şi metodelor specifice didacticii disciplinelor tehnologice.
3. Realizarea corelaţiilor intra-, inter- şi pluridisciplinare a conţinuturilor.
4. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învăţământ, calificării şi specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională şi curriculumul în vigoare.
5. Proiectarea demersurilor didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi.
6. Selectarea şi aplicarea unor metode și instrumente de evaluare adecvate obiectivelor evaluării și/sau competenţelor/rezultate ale învățării vizate.
7. Aplicarea diferitelor forme de organizare a instruirii în conformitate cu demersul didactic proiectat.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. Materii prime şi materiale auxiliare

1.1. Materii prime: clasificare, proprietăţi, domenii de utilizare;
1.2. Piei brute: structura pielii brute; defecte ale pielii: clasificare, influența acestora asupra calității pielii finite; topografia și zonificarea pielii;
1.3. Proprietățile fizice, mecanice și chimice ale pielii.
1.4. Sortimente de piei finite: flexibile şi rigide: clasificare, obţinere, destinaţii
1.5. Înlocuitori de piele flexibili şi rigizi: clasificare, obţinere, destinaţii
1.6. Materiale auxiliare: clasificare, prelucrare, obţinere, destinaţii.

2. Tehnologia confecţiilor din și înlocuitori

2.1. Tehnologii de croire a materialelor flexibile și rigide, în industria confecţiilor din piele şi înlocuitori: metode de croire, sisteme de croire, norma de consum, unelte, echipamente și utilaje, reglarea utilajelor, controlul operațiilor de croire; Defecte de calitate a pieselor croite, cauze, remedieri;
2.2. Tehnologii de prelucrare a pieselor flexibile şi rigide: operaţii - scop, caracterizare, reglarea şi întreţinerea maşinilor și utilajelor de prelucrare, mod de execuție. Deservirea utilajelor, mânuiri specifice; Defecte de calitate a semifabricatelor prelucrate, cauze, remedieri.
2.3. Tehnologii de asamblare a pieselor flexibile: tipuri de asamblări, scop, materiale, mod de execuție, tipuri de cusături, unelte, tipuri de maşini de cusut și maşini utilizate pentru asamblarea pieselor flexibile, mecanismele maşinii de cusut, reglarea şi întreţinerea maşinilor; Operații de asamblare a detaliilor de fețe de încălțăminte; Deservirea maşinilor, mânuiri specifice; Defecte de calitate a asamblărilor pieselor flexibile, cauze, remedieri;
2.4. Formarea spaţială în industria confecţiilor din piele şi înlocuitori: calapoade, sisteme de confecționare, operații pregătitoare tragerii pe calapod și tragerea pe calapod, scop, materiale, unelte și utilaje, reglarea și întreținerea utilajelor, deservirea utilajelor, mod de execuție. Defecte de calitate, cauze, remedieri;
2.5. Tălpuirea încălțămintei: scop, operații de tălpuire în sistemele C.R., R.I., C.B., I.L., I.V., I.J., materiale, unelte, mașini, instalații și utilaje, reglarea, întreţinerea și deservirea maşinilor, instalațiilor și utilajelor, mod de execuție. Defecte de calitate cauze, remedieri;
2.6. Tehnologii de finisare a produselor din piele şi înlocuitori: operații, scop, caracterizare, materiale și unelte, utilaje, mod de execuție; Defecte de calitate, cauze, remedieri.
2.7. Controlul calităţii produselor finite.

3. Proiectarea pieselor flexibile

3.1. Anatomia şi antropometria membrului inferior;
3.2. Sisteme şi unităţi de măsură;
3.3. Proiectarea geometrică a articolelor din piele şi înlocuitori;
3.4. Proiectarea copiativă pe bază de calapod, obţinere de tipare, multiplicarea tiparelor.

4. Conceptele de asigurare a calităţii, controlul calităţii şi sisteme de calitate

4.1. Asigurarea calităţii: calitate internă, calitate externă, calitate totală.
4.2. Controlul calităţii: evaluarea calităţii, supravegherea calităţii, inspecţia calităţii, verificarea calităţii.
4.3. Sisteme de calitate: definiție, terminologie, standarde româneşti, europene şi internaţionale.
4.4. Elementele sistemului calităţii: documentaţia sistemului calităţii (manualul calității, proceduri, documente specifice locului de muncă, înregistrările calității).
4.5. Instrumente și tehnici în controlul calității: diagrama cauză – efect, diagrama Pareto, histograma, fișa de inspecție (definiție, scop, procedură de aplicare).

5. Sănătatea şi securitatea muncii

5.1. Legislația specifică domeniului sănătății şi securității în muncă.
5.2. Măsuri de protecție în muncă: instructaje, fişa individuală şi colectivă de instructaj, echipamente de lucru, echipamente individuale şi colective de protecţie.
5.3. Măsuri de igienă individuală în muncă: scop, elemente componente, materiale igienico-sanitare, consecințele nerespectării măsurilor de igienă individuală în muncă.
5.4. Măsuri de acordare a primului ajutor: definiție, trusă de prim- ajutor.
5.5. Factorii de risc de la locul de muncă: definiție, clasificare, exemple.
5.6. Boli profesionale: definiție, clasificare, boli specifice domeniului textile – pielărie.
5.7. Accidente de muncă: definiție, clasificare, cauze, accidente specifice locurilor de muncă din domeniul textile – pielărie.
5.8. Locuri de muncă periculoase specifice domeniului textile – pielărie: zone periculoase, risc de accidentare, măsuri de protecție.

BIBLIOGRAFIE

1.	Cociu, V., Mălureanu, G.	Bazele tehnologiei produselor din piele şi înlocuitori - Partea I-a şi a II-a	I.P.Iaşi, Fac. de Tehnologia şi Chimia Textilelor, 1991,1993
2.	Dodu, A.(coord.)	Manualul inginerului textilist - vol.1, 2 şi 3	Editura AGIR, Bucureşti, 2002, 2003, 2004
3.	Iacob, I.	Inginerie generală în textile–pielărie	Editura Performantica, Iaşi, 2005
4.	Ionescu, L.C., Volocariu, R. S.	Materii prime pentru confecţii din piele şi înlocuitori	Editura Universităţii Oradea, 2005
5.	Leon, A.L.	Ingineria Calităţii	Editura Mega Mix, Iaşi, 2009
6.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru cultura de specialitate – instruire teoretică, clasa a IX-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006
7.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru cultura de specialitate – instruire practică, clasa a IX-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006
8.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru Şcoala de Arte şi Meserii – modulul „Produse textile, piele şi înlocuitori de piele”, clasa a X-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006
9.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Suport de curs pentru modulul „Sănătatea şi securitatea muncii”, industrie textilă şi pielărie	Editura Mistral, Bucureşti, 2008
10.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru clasa a IX-a, Industrie textilă și pielărie	Editura CD PRESS, Bucureşti, 2011
11.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru clasa a X-a, Industrie textilă și pielărie	Editura CD PRESS, Bucureşti, 2011
12.	Manolache V.,	Cercetări privind specificul creaţiei tehnice în domeniul tehnologiei pielii şi a înlocuitorilor	Editura Universitatea Tehnică, Iaşi, 2010
13.	Mălureanu, G., Mihai, A.	Bazele proiectării încălțămintei	Editura Performantica Iaşi, 2003
14.	Mihai, A.	Proiectarea încălțămintei	Editura Performantica

	Păştină, M.		Iaşi, 2009
15.	Stan, F.R.	Asigurarea calităţii – manual pentru clasa a XII-a/a XIII-a	Editura CD PRESS, Bucureşti, 2009
16.	Ursache, M., Lutic, L.	Inginerie generală în textile–pielărie, Îndrumar de laborator, partea I şi a II-a	Editura Performantica, Iaşi, 2007
17.	***	Planuri-cadru, Standarde de Pregătire Profesională, Planuri de învăţământ, Programe Şcolare/Curriculum, în vigoare	

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ŞI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală (CDL)/curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), conform planurilor-cadru în vigoare. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor şcolare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014

5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	
12.		„Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008

Anexa nr. 17

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

CONFECŢII PIELE

MAIŞTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi maiştrilor instructori care se prezintă la Concursul naţional pentru ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Structura arborescentă şi sistemul modular de organizare curriculară pentru învăţământul tehnologic solicită abordarea structurală a desfăşurării procesului de învăţământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare/curriculumul în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină şi cu programele pentru evaluările şi examenele naţionale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul maistrului instructor, urmărind:

- cunoaşterea de către profesor a conţinuturilor ştiinţifice şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinelor de pregătire profesională şi a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor şcolare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi;
- capacitatea de proiectare şi realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, şi multidisciplinar, în concordanţă cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competenţelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

Au fost urmărite formarea şi structurarea competenţelor pentru maiştri instructori, cu aplicare la specificul activităţilor de instruire practică. Pe lângă competenţele specifice, în specialitate, sunt vizate competenţele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum şi competenţele metodice.

Conţinuturile programei urmăresc sporirea flexibilităţii, mobilităţii ocupaţionale şi creşterea gradului de adaptabilitate a maiştrilor instructori la evoluţia tehnică, tehnologică şi economică în domeniu.

B. COMPETENŢE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a disciplinelor, anumite competenţe specifice maistrului instructor pentru discipline Tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice.

1 Cunoaşterea şi aprofundarea de către candidaţi a conţinuturilor ştiinţifice şi metodice de specialitate;
2 Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învăţământ, calificării şi specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională şi curriculumul în vigoare;
3 Realizarea corelaţiilor intra-, inter- şi pluridisciplinare ale conţinuturilor;
4 Proiectarea activităţilor de pregătire/instruire practică.
5 Selectarea şi aplicarea metodelor şi instrumentelor de evaluare adecvate activităţii de pregătire/instruire practică;
6 Exploatarea utilajelor, instalaţiilor şi echipamentelor în condiţiile respectării normelor de sănătate şi securitate în muncă, prevenirea şi stingerea incendiilor şi de protecţia mediului înconjurător;
7 Respectarea normelor de calitate pentru desfăşurarea proceselor, obţinerea produselor şi oferirea serviciilor.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. Materii prime şi materiale auxiliare utilizate la confecţionarea articolelor din piele şi înlocuitori

1.1. Materii prime: clasificare, caracteristici (fizice şi mecanice), utilizări;
1.2. Materiale auxiliare: clasificare, caracteristici, utilizări;
1.3. Structura pielii; zonele topografice ale pielii;
1.4. Sortimente de piei finite: flexibile şi rigide: enumerare, caracterizare, destinaţii;

2. Tehnologia confecţiilor din piele şi înlocuitori

2.1. Tehnologii de croire în industria confecţiilor din piele şi înlocuitori: metode de croire, unelte şi utilaje, reglarea utilajelor, controlul operaţiilor de croire; Defecte de calitate a pieselor croite, cauze, remedieri;

2.2. Tehnologii de prelucrare a pieselor flexibile şi rigide: operaţii (enumerare, scop) reglarea şi întreţinerea maşinilor de subţiat, îndoit şi egalizat. Deservirea utilajelor, mânuiri specifice; Defecte de calitate a semifabricatelor prelucrate, cauze, remedieri.
2.3. Asamblarea prin lipire: scop, materiale şi unelte, mod de execuție. Defecte de calitate a asamblărilor prin lipire, cauze, remedieri.
2.4. Asamblarea prin coasere a detaliilor flexibile: tipuri de cusături, tipuri de maşini de cusut, reglarea şi întreţinerea maşinilor simple, zig-zag şi cu coloană, mod de execuție. Deservirea maşinilor, mânuiri specifice; Defecte de calitate a asamblărilor prin coasere, cauze, remedieri;
2.5. Tehnologii de finisare a produselor din piele şi înlocuitori: enumerare, scop, materiale și unelte, utilaje, mod de execuție; Defecte de calitate, cauze, remedieri.
2.6. Controlul calităţii produselor finite: defecte, cauze, remedieri.

3. Întreţinerea utilajelor din textile-pielărie

3.1. Curăţarea şi ungerea utilajelor
3.1.1 Curăţarea utilajelor: locuri de curăţare, ustensile necesare, grafic de curăţare
3.1.2. Ungerea utilajelor: definiţie, tipuri de lubrifianţi şi sisteme de ungere
3.1.3. Identificarea locurilor de curăţire şi ungere la utilajele deservite
3.2. Norme tehnice de întreţinere şi reparare a utilajelor. Metode de întreţinere: definiţie, clasificare, caracterizare
3.3. Respectarea normelor de protecţie a mediului privind depozitarea deşeurilor rezultate din curăţarea utilajelor.

4. Sănătatea şi securitatea muncii

4.1. Legislația specifică domeniului sănătății și securității în muncă.
4.2. Măsuri de protecție în muncă: instructaje, fișa individuală și colectivă de instructaj; echipamente de lucru, echipamente individuale şi colective de protecție.
4.3. Măsuri de igienă individuală în muncă: scop, elemente componente, materiale igienico-sanitare, consecințele nerespectării măsurilor de igienă individuală în muncă.
4.4. Măsuri de acordare a primului ajutor: definiție, trusă de prim- ajutor.
4.5. Factorii de risc de la locul de muncă: definiție, clasificare, exemple.
4.6. Boli profesionale: definiție, clasificare, boli specifice domeniului textile – pielărie.
4.7. Accidente de muncă: definiție, clasificare, cauze, accidente specifice locurilor de muncă din domeniul textile – pielărie.
4.8. Locuri de muncă periculoase specifice domeniului textile – pielărie: zone periculoase, risc de accidentare, măsuri de protecție.

BIBLIOGRAFIE

1.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Pregătire de bază în industria uşoară – instruire teoretică, anul I Şcoala Profesională	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2003
2.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Pregătire de bază în industria uşoară – instruire practică, anul I Şcoala Profesională	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2003
3.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru cultura de specialitate – instruire teoretică, clasa a IX-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006
4.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru cultura de specialitate – instruire practică, clasa a IX-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006
5.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru Şcoala de Arte şi Meserii – modulul „Produse textile, piele şi înlocuitori de piele”, clasa a X-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006
6.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru clasa a IX-a, Industrie textilă și pielărie	Editura CD PRESS, Bucureşti, 2011

7.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru clasa a X-a, Industrie textilă şi pielărie	Editura CD PRESS, Bucureşti, 2011
8.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Suport de curs pentru modulul „Sănătatea şi securitatea muncii”, industrie textilă şi pielărie	Editura Mistral, Bucureşti, 2008
9.	***	Planuri-cadru, Planuri de învăţământ, Programe Şcolare/curriculum, Standarde de Pregătire Profesională în vigoare	

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ŞI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală (CDL)/curriculum la decizia elevului din oferta şcolii (CDEOŞ), conform planurilor-cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode şi tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor şi tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri şi variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor şcolare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii şi notării. Erori în evaluarea şcolară/Efecte perturbatoare în apreciere şi notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat şi gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoş, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoş, M., Jucan, D.	Teoria şi metodologia instruirii. Teoria şi metodologia evaluării: repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Piteşti, 2019
4.	Cucoş, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută şi adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014

5.	Cucoş, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	
12.		„Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008

Anexa nr. 18

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

CONFECŢII TEXTILE – TRICOTAJE – FINISAJ TEXTIL

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la Concursul naţional pentru ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate pe baza standardului ocupaţional „Profesor pentru învăţământul gimnazial şi pentru învăţământul liceal", în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Structura arborescentă şi sistemul modular de organizare curriculară pentru învăţământul tehnologic, solicită abordarea structurală a desfăşurării procesului de învăţământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare/curriculumul în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină şi cu programele pentru evaluările şi examenele naţionale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, urmărind:

- cunoaşterea de către profesor a conţinuturilor ştiinţifice şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinelor de pregătire profesională şi a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor şcolare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi;
- capacitatea de proiectare şi realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, şi multidisciplinar, în concordanţă cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competenţelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării *profesionale* a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, profesorul trebuie să demonstreze că:

- înţelege conceptele centrale şi metodele de investigaţie specifice disciplinelor pe care le predă;
- are capacitatea de a crea experienţe de învăţare semnificative pentru elev;
- înţelege cum învaţă şi cum se dezvoltă elevul şi poate să ofere oportunităţi de învăţare care sprijină dezvoltarea profesională a acestuia;
- înţelege că elevii sunt diferiţi din punctul de vedere al felului în care învaţă şi poate să ofere oportunităţi instructiv-educative adaptate la diferenţele individuale de învăţare;
- înţelege procesele de integrare curriculară şi foloseşte o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor şi performanţele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege şi utiliza cele mai bune metode ce vizează motivaţia şi comportamentul pentru a crea un mediu educaţional care încurajează interacţiunea socială pozitivă, motivaţia intrinsecă şi angajarea elevului în actul învăţării, sprijinind astfel succesul şcolar al acestuia;
- dezvoltă cunoaşterea şi utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea şi interacţiunea elevilor în activitatea de învăţare;
- planifică activitatea de predare-învăţare pe baza competenţelor curriculare, a cunoaşterii proceselor predării-învăţării, a conţinutului disciplinei, a abilităţilor elevilor şi a diferenţelor dintre elevi; modelează activitatea la clasă conform obiectivelor evaluării;
- înţelege şi foloseşte o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia şi modifica activităţile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală şi socială a elevului;
- evaluează efectele opţiunilor şi acţiunilor sale asupra elevilor, părinţilor, altor colegi (profesori) şi modifică aceste acţiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunităţi pentru perfecţionarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relaţii pozitive cu colegii, familiile elevilor şi altor organizaţii existente în comunitatea în care trăieşte, în aşa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităţilor şcolii;

- înţelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră şi de a integra educaţia pentru carieră în activitatea didactică;
- înţelege aspectele de ordin legislativ ale activităţii sale, respectiv, drepturile legale ale elevului şi părinţilor, precum şi propriile sale drepturi şi responsabilităţi;
- înţelege criteriile de evaluare a activităţii sale şi are capacitatea de a le integra în conceperea şi realizarea activităţii didactice.

B. COMPETENŢE SPECIFICE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a disciplinelor, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

1. Cunoaşterea şi aprofundarea de către candidaţi a conţinuturilor ştiinţifice de specialitate şi metodice pentru disciplinele tehnologice.
2. Aplicarea adecvată a principiilor şi metodelor specifice didacticii disciplinelor tehnologice.
3. Realizarea corelaţiilor intra-, inter- şi pluridisciplinare a conţinuturilor.
4. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învăţământ, calificării şi specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională şi curriculumul în vigoare.
5. Proiectarea demersurilor didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi.
6. Selectarea şi aplicarea unor metode şi instrumente de evaluare adecvate obiectivelor evaluării și/sau competenţelor/rezultate ale învățării vizate.
7. Aplicarea diferitelor forme de organizare a instruirii în conformitate cu demersul didactic proiectat.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. Materii prime şi materiale textile

1.1. Fibre textile: clasificare, structura macromoleculară şi chimică, proprietăţi fizice, mecanice şi chimice;

1.2. Fire textile: clasificare, proprietăţi fizice şi mecanice;

1.3.Ţesături şi tricoturi: clasificare, proprietăţi fizice, mecanice și igienico-funcționale;

1.4. Materiale secundare și auxiliare folosite în industria textilă.

2.Tehnologii de obţinere a tricoturilor

2.1. Noțiuni de bază privind tricoturile: clasificarea tricoturilor, tipuri de ochiuri şi elementele lor de structură, metode de reprezentare grafică a tricoturilor, caracteristici şi reprezentare grafică a tricoturilor din bătătură, parametri de structură ai tricoturilor.

2.2. Operații tehnologice de pregătire a firelor pentru tricotare: bobinarea firelor (scopuri, tipuri de formate, principiul bobinării, parametrii bobinării, utilaje specifice), urzirea firelor (scopuri, tipuri de formate, principiul urzirii, procedee de urzire, utilaje specifice);

2.3. Bazele procesului de tricotare: organe de formare a ochiurilor (rolul, părțile componente, mișcările organelor de formare a ochiurilor), procedee de tricotare, principii de acționare a organelor de formare a ochiurilor, principii de selectare a organelor de formare a ochiurilor.

2.4. Maşini de tricotat: criterii de clasificare, mecanisme şi dispozitive comune maşinilor de tricotat (rol, schemă de principiu), caracteristici tehnice ale maşinilor de tricotat.

2.5. Maşini rectilinii de tricotat cu două fonturi: mecanisme și dispozitive comune, mecanismul de formare a ochiurilor (părți componente, tipul, mișcările şi poziția relativă a organelor de formare a ochiurilor), posibilități tehnologice.

2.6. Maşini circulare de tricotat cu diametru mare: mecanisme și dispozitive comune maşinilor circulare de tricotat, mecanismul de formare a ochiurilor (părți componente, tipul, mișcările și poziția relativă a organelor de formare a ochiurilor), posibilități tehnologice.

2.7. Caracteristici de calitate a tricoturilor: structurale, mecanice, de transmitere a senzației de confort, estetice.

3. Tehnologii de obţinere a confecţiilor textile

3.1. Recepția materialelor

3.1.1. Recepția calitativă (definiție, tipuri de defecte)

3.1.2. Recepția cantitativă (definiție, metode, utilaje specifice).

3.2.Pregătirea materialelor pentru croit

3.2.1. Şablonarea materialelor: definiție, tipuri de încadrări, condiţii tehnice, metode de conturare a şabloanelor, consum specific;

3.2.2. Şpănuirea materialelor: definiție, condiţii tehnice, metode şi procedee;

3.3. Croirea materialelor textile

3.3.1. Secţionarea şpanului: definiție, scop, condiţii tehnice, maşini de secţionat;

3.3.2. Decuparea detaliilor: definiție, condiţii tehnice, maşini şi utilaje specifice.

3.3.3. Ştanţarea detaliilor: definiție, condiţii tehnice, maşini şi utilaje specifice.

3.4.Tipuri de îmbinări ale materialelor textile

3.4.1. Îmbinarea prin coasere: criterii de clasificare a cusăturilor, reprezentarea structurală şi simbolizarea cusăturilor (simplă/de suveică, încheiat-surfilat din trei fire, plane şi de acoperire din trei fire, în lanț dintr-un fir şi din două fire, ascunsă dintr-un fir), clase de asamblări prin coasere (caracteristici, utilizări), caracteristici de calitate a îmbinărilor prin coasere.

3.4.2. Îmbinarea prin termolipire: noțiuni generale privind procesul de termolipire, adezivii folosiți la termolipire, parametrii utilizați la termolipire, aplicații ale îmbinării prin termolipire.

3.5. Utilaje specifice îmbinării prin coasere (maşina de cusut simplă, maşina Triplock, maşina Uberdeck, maşina de cusut în lanț, maşina de cusut ascuns, maşina de încheiat ochi cu ochi): caracteristici tehnice, funcționare, organe de lucru, parametrii de coasere.

3.6. Tratamentul umidotermic:operații, scopul operațiilor, utilaje specifice, parametrii tratamentului umidotermic.

3.7. Principii de construcție a tiparelor produselor de îmbrăcăminte: dimensiuni principale, dimensiuni secundare, adaosuri necesare proiectării îmbrăcămintei, metoda geometrică aplicată în construcția tiparelor de bază pentru produse cu sprijin pe umeri şi produse cu sprijin în talie.

4. Tehnologia finisării materialelor textile

4.1.Tehnologii şi utilaje pentru pregătirea şi albirea materialelor din fibre celulozice: pârlire, descleiere, curăţare alcalină, mercerizare, albire.

4.2. Tehnologii şi utilaje pentru pregătirea materialelor din fibre de lână: spălare, carbonizare, piuare, fixare.

4.3. Tehnologii şi utilaje pentru pregătirea materialelor din fibre sintetice: spălarea, fixarea şi albirea.

4.4. Tehnologia vopsirii materialelor textile: tipuri de coloranți, principiul vopsirii, factorii care influențează vopsirea, procedee de vopsire.

4.5. Tehnologii şi utilaje pentru imprimarea materialelor textile: definiția imprimării, principiul imprimării, procedee de imprimare, maşina de imprimat cu şabloane.

4.6. Tehnologii şi utilaje pentru apretarea materialelor textile

4.6.1. Apretarea chimică a materialelor textile: definiție, substanțe folosite, efecte de apretare obținute, proprietăți (neşifonabilitate, hidrofobizare, impermeabilizare, ignifugare)

4.6.2. Apretarea fizico-mecanică a materialelor textile (termofixarea, scămoşarea, călcarea).

5. Conceptele de asigurare a calităţii, controlul calităţii şi sisteme de calitate

5.1. Asigurarea calităţii: calitate internă, calitate externă, calitate totală.

5.2. Controlul calităţii: evaluarea calităţii, supravegherea calităţii, inspecţia calităţii, verificarea calităţii.

5.3. Sisteme de calitate: definiție, terminologie, standarde româneşti, europene şi internaţionale.

5.4. Elementele sistemului calităţii:documentaţia sistemului calităţii (manualul calității, proceduri, documente specifice locului de muncă, înregistrările calității).

5.5. Instrumente și tehnici în controlul calității: diagrama cauză – efect, diagrama Pareto, histograma, fișa de inspecție (definiție, scop, procedură de aplicare).

6. Sănătatea şi securitatea muncii

6.1. Legislația specifică domeniului sănătății și securității în muncă.

6.2. Măsuri de protecție în muncă: instructaje, fişa individuală şi colectivă de instructaj, echipamente de lucru, echipamente individuale şi colective de protecţie.
6.3. Măsuri de igienă individuală în muncă: scop, elemente componente, materiale igienico-sanitare, consecințele nerespectării măsurilor de igienă individuală în muncă.
6.4.Măsuri de acordare a primului ajutor: definiție, trusă de prim- ajutor.
6.5. Factorii de risc de la locul de muncă: definiție, clasificare, exemple.
6.6. Boli profesionale: definiție, clasificare, boli specifice domeniului textile – pielărie.
6.7. Accidente de muncă: definiție, clasificare, cauze, accidente specifice locurilor de muncă din domeniul textile – pielărie.
6.8. Locuri de muncă periculoase specifice domeniului textile – pielărie: zone periculoase, risc de accidentare, măsuri de protecție.

BIBLIOGRAFIE

1.	Bucurenci, E. ş.a.	Utilajul şi tehnologia meseriei. finisor produse textile - Vol I si II	Editura Didactică şi Pedagogică Bucureşti, 1993
2.	Budulan R.,	Bazele tehnologiei tricoturilor	Editura BIT, Iaşi, 1996
3.	Catalan, F., ş.a.	Proiectarea produselor textile	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2008
4.	Cioară, I.	Ingineria proceselor textile	Editura Cermi, Iaşi, 1998
5.	Cioară, I., Ursache, M.,	Ingineria proceselor textile, ediția a II-a, revizuită şi adăugată	Editura „Gh. Asachi" Iaşi, 2000
6.	Comandar, C.,	Structura şi proiectarea tricoturilor – tricoturi din bătătură	Editura Cermi, Iaşi, 1998
7.	Dan, D.	Procese şi maşini de tricotat – maşini de tricotat automate mecanice	Editura Performantica, Iaşi, 2005
8.	Dodu, A., coord.	Manualul Inginerului Textilist – vol. 1, 2, 3	Editura AGIR, Bucureşti, 2002, 2003, 2004
9.	Filipescu E.,	Structura şi proiectarea confecţiilor	Editura Performantica, Iaşi, 2003
10.	Filipescu, E., Avădanei, M.	Structura şi proiectarea confecţiilor textile, îndrumar de laborator	Editura Performantica, Iaşi, 2007
11.	Filipescu E.,	Proiectarea constructivă a modelelor	Editura Performantica, Iaşi, 1999
12.	Gribincea, V.	Fibre textile naturale	Editura Performantica, Iaşi, 2007
13.	Grigoriu A., Coman D.	Bazele finisării produselor textile	Editura Tehnopress, Iaşi, 2001
14.	Leon, A.L.	Ingineria Calităţii	Editura Mega Mix, Iaşi, 2009
15.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru cultura de specialitate – instruire teoretică, clasa a IX-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006
16.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru cultura de specialitate – instruire practică, clasa a IX-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006
17.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru Şcoala de Arte şi Meserii – modulul „Produse textile, piele şi înlocuitori de piele", clasa a X-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006
18.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru Şcoala de Arte şi Meserii – modulul „Procese de obţinere a tricoturilor", clasa a X-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006
19.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru Şcoala de Arte şi Meserii – modulul „Tehnologii de confecţionare a produselor din ţesături şi tricoturi", clasa a X-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006
20.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Suport de curs pentru modulul „Sănătatea şi securitatea muncii", industrie textilă şi pielărie	Editura Mistral, Bucureşti, 2008

21.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru clasa a IX-a, Industrie textilă și pielărie	Editura CD PRESS, București, 2011
22.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Industrie textilă și pielărie, manual pentru clasa a X-a	Editura CD PRESS, București, 2011
23.	Macovei, L., Șerban, V.	Tehnologii și utilaje în tricotaje	Editura Gh. Asachi, Iași, 2002
24.	Merticaru, V., ş.a.	Materii prime textile - manual pentru clasa a XI-a	Editura Ecomonică Preuniversitaria, Bucureşti, 2001
25.	Mitu, S., Mitu, M.,	Bazele tehnologiei confecţiilor textile, vol. I şi vol. II	Editura „Gh. Asachi" Iaşi 1998
26.	Moisescu, E.	Asigurarea calității	Editura Performantica, Iaşi, 2007
27.	Moisescu, E	Testarea produselor textile, îndrumar de laborator, ediția a II-a	Editura Performantica, Iaşi, 2006
28.	Mitu, S., Pintilie, E., Mitu, M.	Bazele tehnologiei confecţiilor textile – îndrumar de lucrări practice	Editura Performantica, Iaşi, 2003
29.	Papaghiuc,V., ş.a.	Proiectarea sistemelor de fabricaţie pentru produse de îmbrăcăminte	Editura Performantica, Iaşi, 2004
30.	Papaghiuc, V.	Ingineria confecțiilor textile – procese și mașini	Editura Performantica, Iaşi, 2006
31.	Penciuc, M ș.a	Tehnologii de tricotare pe mașini rectilinii	Editura Performantica, Iaşi, 2004
32.	Spanţu, C.,	Tehnologii textile	Editura Economică, Bucureşti, 2002
33.	Spanţu, C.,	Proiectarea produselor textile	Editura Mistral, Bucureşti, 2007
34.	Stan, F.R.	Asigurarea calității – manual pentru clasa a XII-a/a XIII-a	Editura CD PRESS, București, 2009
35.	Șerban, V., Macovei, L.	Tehnologii de tricotare pe mașini circulare	Editura Gh Asachi, Iași, 2002
36.	Şerban V.,	Maşini circulare de tricotat cu diametrul mare cu două fonturi	Editura Performantica, Iaşi, 2003
37.	Ursache, M., Cioară, I.	Ingineria tricoturilor și confecțiilor	Editura TEAM, Iași, 2000
38.	***	Planuri-cadru, Planuri de învăţământ, Programe Şcolare/curriculum, Standarde de Pregătire Profesională în vigoare	

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală (CDL)/curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), conform planurilor-cadru în vigoare. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activității didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.
4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.
2. Metode și instrumente de evaluare. Metode și instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.
3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.
4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.
5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat şi gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iaşi, 2006
7.	Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	
12.		„Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008

Anexa nr. 19

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

CONFECŢII TEXTILE – TRICOTAJE - FINISAJ TEXTIL

MAIŞTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi maiştrilor instructori care se prezintă la Concursul naţional pentru ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Structura arborescentă şi sistemul modular de organizare curriculară pentru învăţământul tehnologic solicită abordarea structurală a desfăşurării procesului de învăţământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare/curriculumul în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină şi cu programele pentru evaluările şi examenele naţionale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul maistrului instructor, urmărind:

- cunoaşterea de către profesor a conţinuturilor ştiinţifice şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinelor de pregătire profesională şi a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor şcolare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi;
- capacitatea de proiectare şi realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, şi multidisciplinar, în concordanţă cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competenţelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

Au fost urmărite formarea şi structurarea competenţelor pentru maiştri instructori, cu aplicare la specificul activităţilor de instruire practică. Pe lângă competenţele specifice, în specialitate, sunt vizate competenţele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum şi competenţele metodice.

Conţinuturile programei urmăresc sporirea flexibilităţii, mobilităţii ocupaţionale şi creşterea gradului de adaptabilitate a maiştrilor instructori la evoluţia tehnică, tehnologică şi economică în domeniu.

B. COMPETENŢE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a disciplinelor, anumite competenţe specifice maistrului instructor pentru discipline Tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice.

1 Cunoaşterea şi aprofundarea de către candidaţi a conţinuturilor ştiinţifice şi metodice de specialitate;
2 Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învăţământ, calificării şi specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională şi curriculumul în vigoare;
3 Realizarea corelaţiilor intra-, inter- şi pluridisciplinare ale conţinuturilor;
4 Proiectarea activităţilor de pregătire/instruire practică.
5 Selectarea şi aplicarea metodelor şi instrumentelor de evaluare adecvate activităţii de pregătire/instruire practică;
6 Exploatarea utilajelor, instalaţiilor şi echipamentelor în condiţiile respectării normelor de sănătate şi securitate în muncă, prevenirea şi stingerea incendiilor şi de protecţia mediului înconjurător;
7 Respectarea normelor de calitate pentru desfăşurarea proceselor, obţinerea produselor şi oferirea serviciilor.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. Materii prime şi materiale textile

1.1.Fibre textile: clasificare, structura macromoleculară şi chimică, proprietăţi fizice, mecanice şi chimice;
1.2. Fire textile: clasificare, proprietăţi fizice şi mecanice;
1.3. Ţesături şi tricoturi: clasificare, proprietăţi fizice, mecanice şi igienico-funcţionale;
1.4. Materiale secundare şi auxiliare folosite în industria textilă.

2. Tehnologii de obţinere a tricoturilor

2.1. Noțiuni de bază privind tricoturile: clasificarea tricoturilor, tipuri de ochiuri şi elementele lor de structură, metode de reprezentare grafică a tricoturilor, caracteristici și reprezentare grafică a tricoturilor din bătătură, parametri de structură ai tricoturilor.

2.2. Operații tehnologice de pregătire a firelor pentru tricotare: bobinarea firelor (scopuri, tipuri de formate, principiul bobinării, caracteristici de calitate ale bobinelor), urzirea firelor (scopuri, tipuri de formate, principiul urzirii);

2.3. Bazele procesului de tricotare: organe de formare a ochiurilor (rolul, părțile componente și mișcările organelor de formare a ochiurilor), procedee de tricotare.

2.4. Maşini de tricotat: criterii de clasificare, mecanisme şi dispozitive comune maşinilor de tricotat (rol, schemă de principiu), caracteristici tehnice ale maşinilor de tricotat.

2.5. Mașini rectilinii de tricotat cu două fonturi: mecanisme și dispozitive comune, mecanismul de formare a ochiurilor (părți componente, tipul și mișcările organelor de formare a ochiurilor), operații de deservire. Defecte ale tricoturilor produse pe maşini rectilinii de tricotat. Cauze. Remedieri.

2.6. Maşini circulare de tricotat cu diametru mare: mecanisme şi dispozitive comune maşinilor circulare de tricotat cu diametru mare, mecanismul de formare a ochiurilor (părți componente, tipul și mișcările organelor de formare a ochiurilor), operații de deservire. Defecte ale tricoturilor produse pe maşini circulare de tricotat cu diametru mare. Cauze. Remedieri.

3. Tehnologii de obţinere a confecţiilor textile

3.1. Recepția materialelor

3.1.1. Recepția calitativă (definiție, tipuri de defecte)

3.1.2. Recepția cantitativă (definiție, metode, echipamente specifice).

3.2. Pregătirea materialelor pentru croit

3.2.1. Şablonarea materialelor: definiție, scop, condiţii tehnice, metode de şablonare;

3.2.2. Şpănuirea materialelor: definiție, scop, condiţii tehnice şi procedee;

3.3. Croirea materialelor textile

3.3.1. Secţionarea şpanului: definiție, scop, condiţii tehnice, maşini de secţionat (descriere, funcționare, deservire);

3.3.2. Decuparea detaliilor: definiție, scop, condiţii tehnice, maşini şi utilaje specifice (funcționare, deservire), defecte ale operației de decupare.

3.3.3. Ștanțarea detaliilor: definiție, condiții tehnice, maşini și utilaje specifice.

3.4. Tipuri de îmbinări ale materialelor textile

3.4.1. Îmbinarea prin coasere: criterii de clasificare a cusăturilor, clase de asamblări prin coasere (caracteristici, utilizări), caracteristici de calitate a îmbinărilor prin coasere.

3.4.2. Îmbinarea prin termolipire: noțiuni generale privind procesul de termolipire, aplicații ale îmbinării prin termolipire.

3.5. Utilaje specifice îmbinării prin coasere (maşina de cusut simplă, maşina Triplock, maşina Uberdeck, maşina de cusut în lanț, maşina de cusut ascuns, maşina de încheiat ochi cu ochi): organe de lucru, operații de deservire și de reglare a parametrilor de coasere. Defecte ale cusăturilor (cauze și remedieri).

3.6. Tratamentul umidotermic: operații, scopul operațiilor, utilaje specifice, deservire și reglare a parametrilor tratamentului umidotermic.

3.7. Principii de construcție a tiparelor produselor de îmbrăcăminte: dimensiuni principale, dimensiuni de bază, adaosuri necesare proiectării îmbrăcămintei, metoda geometrică aplicată în construcția tiparelor de bază pentru produse cu sprijin pe umeri şi produse cu sprijin în talie.

4. Tehnologia finisării materialelor textile

4.1.Tehnologii pentru pregătirea şi albirea materialelor din fibre celulozice: descleiere, curăţare alcalină şi albire (definiţie şi parametrii de lucru);

4.2. Tehnologii pentru pregătirea materialelor din fibre de lână: spălare, carbonizare, piuare (definiţie şi parametrii de lucru);

4.3. Tehnologii de pregătirea materialelor din fibre sintetice: spălarea, fixarea şi albirea (definiţie şi parametrii de lucru);

4.4. Tehnologia vopsirii materialelor textile: tipuri de coloranţi, principiul vopsirii, factorii care influențează vopsirea, procedee de vopsire;

4.5. Tehnologii pentru imprimarea materialelor textile: definiția imprimării, principiul imprimării, procedee de imprimare.

4.6. Apretarea chimică a materialelor textile: definiție, substanțe folosite, efecte de apretare obținute, proprietăți (neşifonabilitate, hidrofobizare, impermeabilizare, ignifugare).

5. Întreţinerea utilajelor din textile-pielărie

5.1. Curăţarea şi ungerea utilajelor

5.1.1 Curăţarea utilajelor: locuri de curăţare, ustensile necesare, grafic de curăţare

5.1.2. Ungerea utilajelor: definiţie, tipuri de lubrifianţi şi sisteme de ungere

5.1.3. Identificarea locurilor de curăţire şi ungere la utilajele deservite

5.2. Norme tehnice de întreţinere şi reparare a utilajelor. Metode de întreţinere: definiţie, clasificare, caracterizare

5.3. Respectarea normelor de protecţie a mediului privind depozitarea deşeurilor rezultate din curăţarea utilajelor.

6. Sănătatea şi securitatea muncii

6.1. Legislația specifică domeniului sănătății și securității în muncă.

6.2. Măsuri de protecție în muncă: instructaje, fișa individuală și colectivă de instructaj; echipamente de lucru, echipamente individuale și colective de protecție.

6.3. Măsuri de igienă individuală în muncă: scop, elemente componente, materiale igienico-sanitare, consecințele nerespectării măsurilor de igienă individuală în muncă.

6.4. Măsuri de acordare a primului ajutor: definiție, trusă de prim- ajutor.

6.5. Factorii de risc de la locul de muncă: definiție, clasificare, exemple.

6.6. Boli profesionale: definiție, clasificare, boli specifice domeniului textile – pielărie.

6.7. Accidente de muncă: definiție, clasificare, cauze, accidente specifice locurilor de muncă din domeniul textile – pielărie.

6.8. Locuri de muncă periculoase specifice domeniului textile – pielărie: zone periculoase, risc de accidentare, măsuri de protecție.

BIBLIOGRAFIE

1.	Bucurenci, E., ş.a.	Utilajul si tehnologia meseriei. finisor produse textile -Vol I si II	Editura Didactică şi Pedagogică Bucureşti, 1993
2.	Budulan R.,	Bazele tehnologiei tricoturilor	Editura BIT, Iaşi, 1996
3.	Catalan, F., ş.a.	Proiectarea produselor textile	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2008
4.	Cioară, I.	Ingineria proceselor textile	Editura Cermi, Iaşi, 1998
5.	Cioară, I., Ursache, M.,	Ingineria proceselor textile, ediția a II-a, revizuită și adăugată	Editura „Gh. Asachi” Iași, 2000
6.	Comandar, C.,	Structura și proiectarea tricoturilor – tricoturi din bătătură	Editura Cermi, Iași, 1998
7.	Dan, D.	Procese și mașini de tricotat – mașini de tricotat automate mecanice	Editura Performantica, Iași, 2005
8.	Dodu, A., coord.	Manualul Inginerului Textilist – vol. 1, 2, 3	Editura AGIR, Bucureşti, 2002, 2003, 2004
9.	Filipescu E.,	Structura şi proiectarea confecţiilor	Editura Performantica, Iaşi, 2003
10.	Filipescu, E., Avădanei, M.	Structura și proiectarea confecțiilor textile, îndrumar de laborator	Editura Performantica, Iași, 2007
11.	Filipescu E.,	Proiectarea constructivă a modelelor	Editura Performantica, Iaşi, 1999
12.	Gribincea, V.	Fibre textile naturale	Editura Performantica, Iaşi, 2007
13.	Grigoriu A., Coman D.	Bazele finisării produselor textile	Editura Tehnopress, Iaşi, 2001
14.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Pregătire de bază în industria uşoară – instruire teoretică, anul I Şcoala Profesională	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2003
15.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Pregătire de bază în industria uşoară – instruire practică, anul I Şcoala Profesională	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2003
16.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru cultura de specialitate – instruire teoretică, clasa a IX-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006

17.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru cultura de specialitate – instruire practică, clasa a IX-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006
18.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru Şcoala de Arte şi Meserii – modulul „Produse textile, piele şi înlocuitori de piele”, clasa a X-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006
19.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru Şcoala de Arte şi Meserii – modulul „Procese de obţinere a tricoturilor”, clasa a X-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006
20.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru Şcoala de Arte şi Meserii – modulul „Tehnologii de confecţionare a produselor din ţesături şi tricoturi”, clasa a X-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006
21.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Suport de curs pentru modulul „Sănătatea şi securitatea muncii”, industrie textilă şi pielărie	Editura Mistral, Bucureşti, 2008
22.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru clasa a IX-a, Industrie textilă și pielărie	Editura CD PRESS, București, 2011
23.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru clasa a X-a, Industrie textilă și pielărie	Editura CD PRESS, București, 2011
24.	Macovei, L., Şerban, V.	Tehnologii și utilaje în tricotaje	Editura Gh. Asachi, Iași, 2002
25.	Merticaru, V., ş.a.	Materii prime textile - manual pentru clasa a XI-a	Editura Ecomonică Preuniversitaria, Bucureşti, 2001
26.	Mitu, S., Mitu, M.,	Bazele tehnologiei confecţiilor textile, vol. I şi vol. II	Editura „Gh. Asachi” Iaşi 1998
27.	Moisescu, E.	Asigurarea calității	Editura Performantica, Iaşi, 2007
28.	Moisescu, E	Testarea produselor textile, îndrumar de laborator, ediția a II-a	Editura Performantica, Iaşi, 2006
29.	Mitu, S., Pintilie, E., Mitu, M.	Bazele tehnologiei confecțiilor textile – îndrumar de lucrări practice	Editura Performantica, Iaşi, 2003
30.	Papaghiuc,V., ş.a.	Proiectarea sistemelor de fabricaţie pentru produse de îmbrăcăminte	Editura Performantica, Iaşi, 2004
31.	Papaghiuc, V.	Ingineria confecțiilor textile – procese și mașini	Editura Performantica, Iaşi, 2006
32.	Penciuc, M ș.a	Tehnologii de tricotare pe mașini rectilinii	Editura Performantica, Iaşi, 2004
33.	Spanţu, C.	Tehnologii textile	Editura Economică, Bucureşti, 2002
34.	Spanţu, C.	Proiectarea produselor textile	Editura Mistral, Bucureşti, 2007
35.	Şerban, V., Macovei, L.	Tehnologii de tricotare pe mașini circulare	Editura Gh Asachi, Iași, 2002
36.	Şerban V.,	Maşini circulare de tricotat cu diametrul mare cu două fonturi	Editura Performantica, Iaşi, 2003
37.	Ursache, M., Cioară, I.	Ingineria tricoturilor și confecțiilor	Editura TEAM, Iași, 2000
38.	***	Planuri-cadru, Planuri de învăţământ, Programe Şcolare/curriculum, Standarde de Pregătire Profesională în vigoare	

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ŞI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală (CDL)/curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), conform planurilor-cadru în vigoare. Produse și documente curriculare: planuri-

cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.
2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.
2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.
3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.
4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.
2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.
3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.
4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.
5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoş, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	
12.		„Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008

Anexa nr. 20

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

CONSILIERE PSIHOPEDAGOGICĂ

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplina *consiliere psihopedagogică* se adresează candidaților care intenționează să participe la concursul pentru ocuparea posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul şi structura programei sunt elaborate în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Consilierea psihopedagogică este o activitate desfășurată în cadrul cabinetului școlar/interșcolar de asistență psihopedagogică de către profesorul consilier școlar și are ca scop abilitarea copilului/elevului/tânărului în vederea asigurării unei funcționări optime, prin realizarea acelor schimbări necesare, evolutive impuse de context.

Consilierea mediază relația dintre resursele, cerințele, aspirațiile, valorile şi interesele unui individ şi oferta reală din domeniul educației, formării şi integrării socio-profesionale ale persoanei care beneficiază de această activitate.

Asistența psihopedagogică acordată în Cabinetele școlare/interșcolare și în Centrele județene de asistență psihopedagogică presupune desfășurarea următoarelor **tipuri de activități**:

Orientarea școlară şi profesională a elevilor (furnizarea de informații despre ofertele de educație şi formare, oportunitățile pieței muncii, dezvoltarea carierei, formarea şi dezvoltarea abilităților decizionale cu privire la carieră etc.).

Asistența psihopedagogică a elevilor (integrarea școlară a elevilor, optimizarea relației elev-elev, elev-profesor, elev-părinte, dezvoltarea abilităților de relaționare, incluziunea copiilor/elevilor/tinerilor cu cerințe educaționale speciale, prevenirea comportamentelor de risc etc.).

Consilierea părinților (dezvoltarea abilităților parentale**,** optimizarea relației părinte-elev, părinte-profesor, informarea şi formarea părinților privind diferite teme de interes).

Consultanța oferită cadrelor didactice în vederea dezvoltării competențelor psihopedagogice ale acestora.

B. COMPETENȚE GENERALE:

- cunoașterea de către profesorul consilier școlar a problematicii actuale a consilierii psihopedagogice;
- proiectarea, organizarea, desfășurarea şi evaluarea activității de consiliere psihopedagogică;
- capacitatea de a construi demersuri psihopedagogice interactive prin adecvarea strategiilor la conținuturi;
- capacitatea de a adecva demersurile didactice la particularitățile de vârstă ale colectivului de elevi/grupe de elevi;
- capacitatea de a construi un climat educativ suportiv din punct de vedere socio-afectiv, stimulativ şi eficient;
- capacitatea de a valorifica optim rezultatele intervenției specialiștilor din echipa interdisciplinară (logoped, profesor de sprijin etc.).

C. COMPETENȚE SPECIFICE:

- definirea şi utilizarea adecvată a conceptelor de bază ale consilierii psihopedagogice;
- aplicarea cunoștințelor de psihologie a dezvoltării şi de psihologie școlară;
- proiectarea activității de consiliere psihopedagogică;
- utilizarea unor metode, tehnici şi instrumente de cunoaștere, autocunoaștere şi consiliere psihopedagogică;
- elaborarea de programe de orientare școlară şi profesională a elevilor, de dezvoltare a abilităților de viață şi de prevenire a comportamentelor de risc;
- evaluarea progreselor realizate de elevi în urma consilierii psihopedagogice;
- cunoașterea legislației în vigoare, a deontologiei şi eticii profesionale;
- realizarea de parteneriate cu familia şi alte instituții din comunitate implicate în educație;
- asigurarea respectării dreptului persoanei consiliate de a lua decizii în ceea ce o privește;
- asigurarea tratamentului imparțial pentru toate persoanele consiliate, evitarea discriminărilor în aprecierea diferențelor dintre oameni;
- asigurarea confidențialității;
- demonstrarea interesului pentru propria dezvoltare profesională şi centrarea pe creșterea calității serviciilor de consiliere oferite.

D. TEMATICA DE SPECIALITATE

I. Obiectul psihologiei. Evoluția psihologiei ca știință

1. Noțiunea de psihic. Natura psihicului
2. Caracteristicile fenomenelor psihice
3. Apariția și evoluția psihologiei ca știință; orientări și școli psihologice
4. Tendințe și curente în psihologia contemporană

II. Sistemul psihic uman

1. Ipostazele psihicului: Conștient, Subconștient, Inconștient. Relațiile dintre ipostazele psihicului
2. Mecanismele cognitive senzoriale: Senzații, Percepții, Reprezentări
3. Mecanismele cognitive superioare: Gândirea, Memoria, Imaginația
4. Mecanismele reglatorii: Motivația, Afectivitatea, Limbajul, Atenția, Voința

III. Personalitatea - structură integratoare a mecanismelor psihice

1. Delimitări conceptuale: Individ; Persoană; Personalitate
2. Dimensiunile personalității: Dinamico-energetice, Instrumental-operaționale, Rezolutiv-productive, Transformativ-creative, Relațional-valorice
3. Structura personalității
4. Personalitatea și relațiile interpersonale

IV. Elemente de psihologia dezvoltării/vârstelor

1. Conceptul de dezvoltare
2. Factorii dezvoltării ontogenetice: ereditate, mediu, educație
3. Stadii și cicluri ale dezvoltării
4. Dezvoltarea umană optimă. Rolul consilierii psihopedagogice în potențarea dezvoltării optime a personalității umane

V. Conduita psihosocială

1. Cunoașterea de sine, imaginea de sine și percepția socială a imaginii de sine, stima de sine
2. Metode de autocunoaștere și intercunoaștere. Modalități de dezvoltare a competenței emoționale
3. Relațiile interpersonale și rolul lor în formarea și dezvoltarea personalității
4. Comportamente pro și antisociale
5. Atitudinile sociale și evoluția lor

VI. Conceptul de consiliere și abilitățile consilierului

1. Orientări și abordări în consiliere
2. Delimitări conceptuale/distincții între: consiliere psihologică, consiliere psihopedagogică, consilierea carierei
3. Caracteristicile consilierii. Atitudinile și abilitățile consilierului
4. Obiectivele consilierii
5. Strategii și metode de consiliere psihopedagogică
6. Locul activității de consiliere în sistemul de învățământ din România. Rețeaua cabinetelor de consiliere psihopedagogică

VII. Aspecte deontologice și etice ale consilierii psihopedagogice

1. Atribuții și responsabilități ale consilierilor școlari
2. Formarea continuă și evaluarea activității consilierilor școlari
3. Aspecte deontologice în activitatea de consiliere psihopedagogică
4. Principii de etică în consilierea școlară
5. Confidențialitatea în consilierea psihopedagogică și limitele acesteia. Colaborarea cu alți specialiști și cu familia, în condițiile cadrului legal și deontologic aplicabil.

VIII. Metode și tehnici de învățare eficientă. Învățarea în concordanță cu cerințele și condițiile vieții

sociale

1. Concepte de bază: eficacitate generală a instruirii, randamentul învățării, stiluri de învățare
2. Prevenirea insuccesului școlar: forme, cauze, factori perturbatori ai procesului instructiv-educativ, strategii de prevenire şi intervenție
3. Tehnici de învățare/optimizare a învățării: planificarea studiului, condițiile învățării eficiente, strategii şi tehnici mnezice, dezvoltarea strategiilor de învățare, activizarea subiecților educației
4. Învățarea de-a lungul întregii vieți
5. Autoînvăţarea, autoinstruirea, autoeducația, autoinformarea. Învățarea independentă. Autonomia educativă

IX. Managementul comunicării

1. Fundamentele comunicării: componente, niveluri, tipuri, bariere
2. Modalități de optimizare a comunicării. Comunicarea asertivă. Managementul conflictelor
3. Rolul comunicării în procesul de consiliere

X. Managementul comportamentelor şi situațiilor de risc

1. Forme, factori, strategii de prevenire şi intervenție în cazuri de:
   - eșec școlar, absenteism şi abandon școlar;
   - conflict, abuz, violență, bullying, cyberbullying;
   - adicția de substanțe;
   - dependența de internet
2. Managementul stresului
3. Stil de viață sănătos. Programe de promovare a stilului de viață sănătos

XI. Managementul clasei de elevi

1. Delimitări conceptuale. Dimensiunile managementului clasei de elevi
2. Modalități de prevenire şi de rezolvare a situațiilor critice în clasa de elevi
3. Incluziunea școlară a copiilor/elevilor/tinerilor cu cerințe educaționale speciale:
   - delimitări conceptuale: integrare, incluziune, cerință educațională specială;
   - integrarea copiilor/elevilor cu tulburări din spectrul autist (TSA) în mediul școlar – rolul consilierului școlar în managementul comportamental al copiilor/elevilor cu TSA;
   - strategii şi intervenții pentru elevii cu tulburări hiperkinetice cu deficit de atenție (ADHD - Attention Deficit/Hyperactivity Disorder);
   - strategii şi intervenții pentru elevii cu tulburări specifice de învățare (TSI)

XII. Consilierea carierei

1. Delimitări conceptuale: identitate vocațională, dezvoltarea carierei, planificarea carierei. Carieră, profesie, ocupație
2. Factori implicați în alegerea şi dezvoltarea carierei
3. Cariera din perspectiva psihologiei pozitive
4. Utilizarea tehnologiei informației şi a comunicării (TIC) în consilierea carierei
5. Metode şi tehnici ale consilierii carierei
6. Strategii de planificare a carierei (elemente de marketing personal, decizia de carieră: stiluri decizionale, paşi în luarea deciziei)
7. Educația permanentă (caracteristici, obiective)

XIII. Consilierea familiei

1. Tipuri de familii. Stiluri şi atitudini parentale
2. Practici parentale pozitive
3. Familia în criză: divorț, deces, abandon, abuz/abuz de substanță, boli, părinți plecați la muncă în străinătate etc. Strategii de intervenție specifică/strategii de consiliere şi educație parentală
4. Parteneriatul școală-familie
5. Educația părinților

XIV. Consilierea cadrelor didactice

1. Principiile lucrului cu adulții
2. Educația pozitivă în context școlar
3. Dezvoltarea relațiilor școală-elevi-părinți
4. Modalități de intervenție în optimizarea climatului școlar

XV. Consilierea asistată de calculator

1. Utilizarea internetului în consiliere: avantaje/dezavantaje
2. Tipuri de programe informatice utilizate în consiliere: utilitate, clasificare, analiză comparativă, avantaje/dezavantaje
3. Consilierea online

E. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Băban A., *Consiliere educațională*, Editura Imprimeria Ardealul, Cluj Napoca, 2001.
2. Băban A., *Stres şi Personalitate*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1998.
3. Birkenbihl V., *Antrenamentul comunicării sau Arta de a ne înțelege*, Editura Gemma Press, București, 1998.
4. Bonchiş E. (coord.), *Familia şi rolul ei în educarea copilului*, Editura Polirom, Iași, 2011.
5. Botiş A., Tărău A., *Disciplinarea pozitivă*, Editura ASCR, Cluj-Napoca, 2004.
6. Bunescu Gh., Alecu G., Badea D., *Educația părinților – strategii şi programe*, E.D.P., București, 1997.
7. Ciofu C., *Interacțiunea părinți-copii*, Editura Amaltea, București, 1998.
8. Cosmovici, A., *Psihologie generală*, Editura Polirom, Iași, 2005.
9. Cosmovici A., Iacob L., *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iași, 1998.
10. Cojocaru Șt., *Ce este educația parentală?*, Editura Lumen, Iași, 2003.
11. Dafinoiu I., *Personalitatea. Metode calitative de abordare: observația şi interviul*, Editura Polirom, Iaşi, 2002.
12. David D., Szentágotai-Tătar A., *Tratat de psihologie pozitivă*, Editura Polirom, Iași, 2017.
13. Dumitru Al. I., *Consiliere psihopedagogică. Baze teoretice şi sugestii practice*, Editura Polirom, Iaşi, 2008.
14. De Peretti A., Legrand J., Boniface J., *Tehnici de comunicare*, Editura Polirom, Iaşi, 2001.
15. Eliade S, *ABC-ul consilierii*, Editura Hiperborea, Turda, 2000.
16. Enea V. (coord), *Intervenții psihologice în școală – Manualul consilierului școlar*, Editura Polirom, Iași, 2019.
17. Gavril L, *Dislexia. Simptome, cauze, intervenție*, Editura Sinapsis Publishing Projects, Cluj-Napoca, 2019.
18. Gherguț A., Frumos L., Raus G., *Educația specială. Ghid metodologic*, Editura Polirom, Iași, 2016.
19. Gherguț A., *Psihopedagogie specială. Fundamente teoretice și perspective practice*, Editura Polirom, Iași, 2023.
20. Gherguț A., *Educația incluzivă și pedagogia diversității*, Editura Polirom, Iași, 2016.
21. Gherguț A., Frumos L., *Educația incluzivă. Ghid metodologic*, Editura Polirom, Iași, 2019.
22. Gherguț A., Roșan A. (coord.), Terapii și intervenții psihopedagogice la persoane cu cerințe speciale, Editura Polirom, Iași, 2024
23. Gliga L., *Managementul conflictului*, Editura Tipogrup Press, București, 2001.
24. Golu F, *Manual de psihologia dezvoltării*, Editura Polirom, Iași, 2015.
25. Green C., Chee K., *Să înțelegem ADHD*, Editura Aramis, București, 2009.
26. Holdevici I., *Ameliorarea performanțelor umane prin tehnici de psihoterapie*, Editura Orizonturi, București, 2001.
27. Ionescu M., *Instrucție și educație*, Editura Vasile Goldiș University Press, Arad, 2007.
28. Iucu R., *Managementul şi gestiunea clasei de elevi-fundamente teoretico-metodologice*, Editura Polirom, Iaşi, 2000.
29. Jigău M., *Consilierea carierei*, Editura Sigma, București, 2001.

30. Lemeni G., Miclea M., *Consiliere și orientare. Ghid de educație pentru carieră*, Editura ASCR, Cluj-Napoca, 2004.
31. Negreţ-Dobridor I., Pânişoară I.-O., *Știința învățării. De la teorie la practică*, Editura Polirom, Iaşi, 2008.
32. Potolea D., Neacșu I., Iucu R., Pânișoară I.-O., *Pregătirea psihopedagogică – Manual pentru definitivat și gradul didactic II*, Editura Polirom, Iaşi, 2008.
33. Preda V. (coord.), *Elemente de psihopedagogie aplicată. Cercetări fundamentale şi aplicate*, Editura Eikon, Cluj Napoca, 2007.
34. Sălăvăstru D., *Psihologia educației*, Editura Polirom, Iaşi, 2004.
35. Sălăvăstru D., *Psihologia învățării. Teorii şi aplicații educaționale*, Editura Polirom, Iaşi, 2009.
36. Stoica-Constantin A., *Conflictul interpersonal*, Editura Polirom, Iaşi, 2004.
37. Stoica-Constantin A., Neculau A., *Psihosociologia dezvoltării copilului*, Editura Polirom, Iaşi, 1998.
38. Șchiopu U., Verza E., *Psihologia vârstelor. Ciclurile vieții*, E.D.P., București, 1997.
39. Tomșa Gh., *Orientarea şi dezvoltarea carierei la elevi*, Casa de Editură şi Presă Viața românească, București, 1999.
40. Zlate M., *Fundamentele psihologiei*, Editura Pro-Humanitate, București, 2000.

NOTĂ: Bibliografia pentru tematica de specialitate include *şi* actele normative (valabile în anul școlar în care se susține concursul) care vizează:

- metodologia pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale;
- normele metodologice de aplicare a intervenției privind violența psihologică - bullying;
- regulamentul privind organizarea şi funcționarea centrelor județene/al municipiului București de resurse şi asistenţă educaţională.

Bibliografia pentru tematica de specialitate include, de asemenea, actele normative (valabile în anul școlar în care se susţine concursul) care vizează procedura cu privire la asigurarea condițiilor de egalizare a șanselor pentru elevii cu deficiențe de vedere/deficienţe de auz/tulburare de spectru autist/tulburări specifice de învățare care susțin examenele naționale.

Bibliografia pentru tematica de specialitate include, de asemenea, *şi* manualele școlare de *consiliere și dezvoltare personală,* dar și cele de *dezvoltare personală și consiliere în carieră* valabile în anul școlar în care se susține concursul.

F. TEMATICA PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE CONCURS

I. Procesul educațional - abordare sistemică

1. Predarea, învăţarea şi evaluarea - componente fundamentale ale procesului educațional.
2. Variabile ale procesului de învăţământ şi relaţia dintre ele (cunoştinţe, abilităţi, deprinderi, aptitudini, competenţe).

II. Elemente de curriculum

1. Conceptul de „curriculum”. Taxonomii ale tipurilor de curriculum. Componentele curriculumului naţional: planuri-cadru (trunchi comun, curriculum de specialitate fix și flexibil, curriculum la decizia elevului din oferta școlii), programe şcolare. Manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module, standarde naţionale de evaluare.
2. Competenţele predării-învăţării-evaluării la disciplina de concurs. Competenţe generale, competenţe specifice.
3. Proiectarea activităţii didactice: planificare calendaristică, proiectarea unităţii de învăţare.
4. Proiectarea activității de consiliere psihopedagogică: planificare calendaristică, proiectarea programelor de consiliere, proiecte de activitate, proiectarea de activități de învățare intra-, inter- și transdisciplinare. Etapele/fazele procesului de consiliere psihopedagogică.

III. Desfășurarea activității didactice la disciplina de concurs

1. Metode didactice specifice disciplinei de concurs (relevanţă, funcţii, complementaritate, taxonomie, caracterizarea metodelor de învăţământ tradiționale, moderne/centrate pe elev, exemplificarea utilizării la disciplina de concurs).
2. Demersuri creative în metodologia didactică: abordarea euristică, învăţarea prin descoperire, învăţarea prin problematizare, învăţarea prin cercetare, învăţarea prin cooperare.
3. Forme de organizare a activităţii didactice/activităţii de consiliere: clasificare, caracterizare, avantaje/dezavantaje şi limite.
4. Mijloacele de învăţământ (concept, modalități de integrare în procesul de predare-învăţare-evaluare/în procesul de consiliere psihopedagogică, funcţii, tipuri de mijloace de învăţământ şi caracteristicile lor, mijloace tehnice de instruire).
5. Promovarea unui mediu relațional şi comunicațional în procesul de consiliere psihopedagogică.

IV. Elemente de evaluare educațională

1. Relaţia dintre curriculum şi evaluare - efecte educaționale. Scopul evaluării educaţionale.
2. Evaluarea procesului de consiliere psihopedagogică. Etapele procesului de evaluare. Funcţiile generale şi specifice ale evaluării performanţelor elevilor. Strategii/moduri şi tipuri de evaluare.
3. Metode de evaluare a rezultatelor şcolare: metode „tradiţionale” şi metode „complementare”. Relaţia dintre metoda şi instrumentul de evaluare.
4. Testul docimologic – instrument de evaluare (concept, tipologie, proiectare, administrare, diseminarea rezultatelor).
5. Tipologia itemilor (definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi în utilizare).
6. Calităţile instrumentelor de evaluare. Matricea de specificaţii şi rolul acesteia în proiectarea instrumentelor de evaluare.
7. Elemente de deontologie în procesul de evaluare. Factori generativi ai distorsiunilor în procesul evaluării educaţionale. Erori în evaluare şi notare. Calităţile evaluatorului.

V. Informatizarea şi învăţarea multimedia.

1. Tehnologiile informaționale și de comunicație (TIC), instruirea asistată de calculator și mediile multimedia de învățare.
2. Eficientizarea utilizării TIC în construirea de medii active de instruire şi asigurarea protecției datelor personale.
3. Integrarea Inteligenței Artificiale (IA) în procesul educațional:
   - adaptarea strategiilor de predare-evaluare și proiectarea unor sarcini bazate pe reflecție, argumentare și dialog;
   - utilizarea IA pentru diferențierea învățării, accesibilizare și feedback, sub rezerva validării pedagogice stricte din partea profesorului.

G. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE CONCURS

1. Bocoş M., *Instruirea interactivă. Repere axiologice şi metodologice*, Editura Polirom, Iaşi, 2013.
2. Bocoş M., Jucan D., *Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Editura Paralela 45, Pitești, 2019.
3. Ceobanu, Ciprian; Cucoș, Constantin; Istrate, Olimpius; Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Educația digitală*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2022.
4. Cerghit I., Neacşu I., Pânişoară I. O., Potolea D., *Prelegeri pedagogice*, Editura Polirom, Iaşi, 2001.
5. Ciolan L., *Învățarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iaşi, 2008.
6. Cristea S., *Dicționar de termeni pedagogici*, E.D.P., București, 1998.
7. Cristea S., *Fundamentele pedagogiei*, Editura Polirom, Iaşi, 2010.
8. Cucoş C., *Pedagogie generală*, Editura Polirom, Iaşi, 2000.
9. Cucoș, Constantin, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași, 2005.

10. Glava, Cătălin (coord.), *Ghid de utilizare a Inteligenței Artificiale în școli*, Presa Universitară Clujeană/Asociația Edu Apps, Cluj-Napoca/București, 2026.
11. Ionescu M., *Instrucție și educație*, Editura Vasile Goldiș University Press, Arad, 2007.
12. Oprea C.M., *Strategii didactice interactive*, E.D.P., București, 2008.
13. Oţet F., Liţoiu N., Spineanu-Dobrotă S., *Ghid de evaluare pentru științele socio-umane*, Editura ProGnosis, București, 2000.
14. Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Enciclopedia metodelor de învățământ*, Ediția a II-a, Editura Polirom, Iași, 2024.
15. Petrescu P., Pop V., *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situațiilor de învățare*, Editura Didactică şi Pedagogică, București, 2007.
16. Petrovici M.C., *Niveluri ale înțelegerii*, E.D.P., București, 2010.
17. Stoica A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ghid pentru profesori, Editura ProGnosis, Bucureşti, 2001.
18. Stoica A., *Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică*, Editura Humanitas Educațional, București, 2003.
19. Stoica A., Mihail R., *Evaluarea educațională. Inovații şi perspective*, Editura Humanitas, Bucureşti, 2006.

NOTĂ: Bibliografia pentru metodica disciplinei de concurs include *și* curriculumul național în vigoare şi în uz în anul şcolar în care se susține concursul (planuri-cadru, programe şcolare din aria *Consiliere și orientare*, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Anexa nr. 21

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

CONSTRUCȚII

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele tehnologice se adresează absolvenților facultăților de profil și profesorilor care se prezintă la Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate pe baza standardului ocupațional „Profesor pentru învățământul gimnazial și pentru învățământul liceal", în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Structura arborescentă și sistemul modular de organizare curriculară pentru învățământul tehnologic, solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele școlare/curriculumul în vigoare din învățământul preuniversitar pentru respectiva disciplină și cu programele pentru evaluările și examenele naționale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, urmărind:

- cunoașterea de către profesor a conținuturilor științifice și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor de pregătire profesională și a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, și multidisciplinar, în concordanță cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Fiind date particularitățile disciplinelor *tehnologice* și rolul pe care acestea îl au asupra formării și maturizării *profesionale* a elevului, precum și asupra întregului climat educațional al școlii, profesorul trebuie să demonstreze că:

- înțelege conceptele centrale și metodele de investigație specifice disciplinelor pe care le predă;
- are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;
- înțelege cum învață și cum se dezvoltă elevul și poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea profesională a acestuia;
- înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al felului în care învață și poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele individuale de învățare;
- înțelege procesele de integrare curriculară și folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor și performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege și utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația și comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul școlar al acestuia;
- dezvoltă cunoașterea și utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea și interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- planifică activitatea de predare-învățare pe baza competențelor curriculare, a cunoașterii proceselor predării-învățării, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor și a diferențelor dintre elevi; modelează activitatea la clasă conform obiectivelor evaluării;
- înțelege și folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia și modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală și socială a elevului;
- evaluează efectele opțiunilor și acțiunilor sale asupra elevilor, părinților, altor colegi (profesori) și modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, familiile elevilor și altor organizații existente în comunitatea în care trăiește, în așa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților școlii;
- înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră și de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;
- înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv, drepturile legale ale elevului și părinților, precum și propriile sale drepturi și responsabilități;

- înțelege criteriile de evaluare a activității sale și are capacitatea de a le integra în conceperea și realizarea activității didactice.

B. COMPETENȚE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice profesorului de discipline tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice de specialitate și metodice pentru disciplinele tehnologice.
2. Aplicarea adecvată a principiilor și metodelor specifice didacticii disciplinelor tehnologice.
3. Realizarea corelațiilor intra-, inter- și pluridisciplinare a conținuturilor.
4. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională și curriculumul în vigoare.
5. Proiectarea demersurilor didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi.
6. Selectarea și aplicarea unor metode și instrumente de evaluare adecvate obiectivelor evaluării și/sau competențelor/rezultate ale învățării vizate.
7. Aplicarea diferitelor forme de organizare a instruirii în conformitate cu demersul didactic proiectat.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Materiale de construcții

1.1. Proprietățile generale ale materialelor de construcții (proprietăți fizice, chimice, mecanice).
1.2. Mortare și betoane cu lianți minerali.
1.3. Produse ceramice.
1.4. Lemnul și produse din lemn.
1.5. Metale și produse din metal.
1.6. Materiale pentru izolații.
1.7. Materiale pentru finisaj.

2. Rezistența materialelor

2.1. Solicitări axiale.
2.2. Încovoierea simplă.

3. Statica construcțiilor

3.1. Structuri static determinate.
3.2. Metoda generală a forțelor.
3.3. Aplicarea metodei forțelor la rezolvarea unor tipuri de structuri (grinzi continue, grinzi cu zăbrele).

4. Elemente de geotehnică

4.1. Alcătuirea și clasificarea pământurilor.
4.2. Metode de îmbunătățire a terenurilor de fundare.

5. Acțiuni în construcții

5.1. Clasificarea acțiunilor.
5.2. Gruparea acțiunilor.

6. Lucrări premergătoare execuției construcțiilor

6.1. Lucrări pregătitoare.
6.2. Execuția săpăturilor și sprijinirilor.
6.3. Mecanizarea execuției săpăturilor.

7. Elemente de rezistență: alcătuire, clasificare

7.1. Fundații.
7.2. Planșee.
7.3. Pereți.
7.4. Acoperișuri.
7.5. Scări.
7.6. Stâlpi și grinzi

8. Elemente de finisaje: alcătuire, clasificare

8.1. Tencuieli.
8.2. Placaje.

8.3. Pardoseli.
8.4. Zugrăveli, vopsitorii, tapete.

9. Elemente de izolații: alcătuire, clasificare

9.1. Izolații hidrofuge.
9.2. Izolații termice.
9.3. Izolații fonice.

10. Tehnologia lucrărilor de construcții

10.1. Tehnologia lucrărilor de cofrare.
10.2. Tehnologia lucrărilor de armare.
10.3. Executarea lucrărilor de betonare.
10.4. Tehnologia lucrărilor de zidărie.
10.5. Tehnologia lucrărilor de tencuieli.
10.6. Tehnologia lucrărilor de placaje.
10.7. Executarea lucrărilor de pardoseli.
10.8. Tehnologia lucrărilor de zugrăveli, vopsitorii, tapete.
10.9. Tehnologia lucrărilor de izolații.

11. Managementul activității de construcții

11.1. Documentația economică în construcții.
11.2. Managementul calității în construcții.
11.3. Planificarea execuției lucrărilor.

12. Legislația în construcții

12.1. Legea 10/1995 privind calitatea în construcții.
12.2. Legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții.

BIBLIOGRAFIE

1.	Marusciac D.	Construcții civile, Editura Tehnică, București, 1998
2.	Măciucă V., Bârzescu M.	Materiale de construcții-Manual clasa a IX-a, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1993
3.	Negoiță Al.	Construcții civile, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1976
4.	C. Peștișanu, N. Voicuescu, M. Darie, R. Vicrescu	Construcții, Editura Didactică și Pedagogică, 1995.
5.	Roșoga C.	Cartea mozaicarului și faianțarului, București, Editura Tehnică, 1987
6.	Simion A.	Materiale de construcții, U.T.C.B., 1997
7.	Trelea A., Teodorescu M.	Tehnologia construcțiilor, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1997
8.	Davidescu I., Roșoga, C.	Cartea zidarului, Editura Tehnică, București, 1980
9.	Davidescu I., Roșoga, C.	Tehnologia lucrărilor de construcții, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981
10.	Mihul A. și colectiv	Utilajul și tehnologia lucrărilor de construcții-Manual pentru clasa a XI-a și a XII-a, licee industriale cu profil de construcții și școli profesionale, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1993
11.	Roșoga. C.	Utilajul și tehnologia lucrărilor de construcții-Manual pentru clasa a IX-a și a X-a, licee industriale cu profil de construcții și școli profesionale, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1993
12.	Pavel C.	Beton armat – manual pentru clasa a XII-a, Editura Didactică și Pedagogică, 1995
13.	***	Legea nr. 10/1995 actualizată
14.	***	Legea nr. 169/2026 privind Codul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ŞI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta şcolii. Produse şi documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învăţământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiţii, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învăţământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învăţământ în cadrul lecţiei. Metode şi tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor şi tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecţii.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activităţii didactice. Lecţia, unitate didactică fundamentală: definiţie, evenimentele lecţiei, tipuri şi variante de lecţii.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerinţe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor şcolare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilităţii aprecierii şi notării. Erori în evaluarea şcolară/Efecte perturbatoare în apreciere şi notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat şi gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoş, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoş, M., Jucan, D.	Teoria şi metodologia instruirii. Teoria şi metodologia evaluării: repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Piteşti, 2019
4.	Cucoş, C.	Pedagogie, ediţia a III-a revăzută şi adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoş, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediţia a III-a revăzută şi adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2009
6.	Iuhos, C.I.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura U.T.PRESS, Cluj-Napoca, 2024
7.	Marin, T., Marin, L.-M.	Pedagogie. Compendiu	Editura Pro Universitaria, Bucureşti, 2024
8.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iaşi, 2006
9.	Pânişoară, I.-O., Cristea, S.	Manual de pedagogie pentru profesori	Editura Polirom, Iaşi, 2024
10.	Potolea, D., Necşu, I., Iucu, R.B., Pânişoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat şi gradul didactic II	Editura Polirom, Iaşi, 2008

11.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
12.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, București, 2001
13.	Stoica A.	Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică.	Humanitas Educațional, București, 2003
14.		„Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008
15.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	

Anexa nr. 22

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

CONSTRUCȚII

MAIȘTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele tehnologice se adresează candidaților care îndeplinesc condițiile de studii și de pregătire prevăzute de legislația în vigoare și de Centralizatorul privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările, precum și probele de concurs pentru încadrarea personalului didactic din învățământul preuniversitar, inclusiv absolvenților școlilor de maiștri care îndeplinesc condițiile legale pentru ocuparea funcției didactice de maistru-instructor. Programa este destinată Concursului național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar.

Conținutul și structura acesteia sunt elaborate în concordanță cu standardele de pregătire profesională, documentele curriculare în vigoare și specificul disciplinelor tehnologice, urmărind dezvoltarea competențelor științifice, tehnice și didactice necesare desfășurării procesului de predare–învățare–evaluare.

Structura arborescentă și sistemul modular de organizare curriculară pentru învățământul tehnologic solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele școlare/curriculumul în vigoare din învățământul preuniversitar pentru respectiva disciplină și cu programele pentru evaluările și examenele naționale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul maistrului instructor, urmărind:

- cunoașterea de către maistru instructor a conținuturilor științifice și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor de pregătire profesională și a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, și multidisciplinar, în concordanță cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Au fost urmărite formarea și structurarea competențelor pentru maiștri instructori, cu aplicare la specificul activităților de instruire practică. Pe lângă competențele specifice, în specialitate, sunt vizate competențele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum și competențele metodice.

Conținuturile programei urmăresc sporirea flexibilității, mobilității ocupaționale și creșterea gradului de adaptabilitate a maiștrilor instructori la evoluția tehnică, tehnologică și economică în domeniu.

B. COMPETENȚE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice maistrului instructor pentru discipline tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice.

1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice și metodice de specialitate;
2. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională și curriculumul în vigoare;
3. Realizarea corelațiilor intra-, inter- și pluridisciplinare ale conținuturilor;
4. Proiectarea activităților de pregătire/instruire practică.
5. Selectarea și aplicarea metodelor și instrumentelor de evaluare adecvate activității de pregătire/instruire practică;
6. Exploatarea utilajelor, instalațiilor și echipamentelor în condițiile respectării normelor de sănătate și securitate în muncă, prevenirea și stingerea incendiilor și de protecția mediului înconjurător;
7. Respectarea normelor de calitate pentru desfășurarea proceselor, obținerea produselor și oferirea serviciilor.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. Alcătuirea generală a clădirilor

1.1. Clasificarea construcțiilor

1.2. Alcătuirea construcțiilor

1.3. Structuri de rezistență la clădiri

2. Tehnologii specifice lucrărilor de construcții - structuri

2.1. Tehnologia lucrărilor de terasamente - trasarea construcțiilor
2.2. Tehnologia de montare a schelelor și eșafodajelor
2.3. Tehnologia de preparare și punere în operă a mortarelor și betoanelor
2.4. Executarea lucrărilor de zidărie
2.5. Tehnologia lucrărilor de beton și beton armat

3. Lucrări premergătoare execuției construcțiilor

3.1. Lucrări pregătitoare
3.2. Execuția săpăturilor și sprijinirilor
3.3. Mecanizarea execuției săpăturilor

4. Fundații și subsoluri

4.1. Fundații directe
4.2. Fundații indirecte
4.3. Subsoluri

5. Pereți

5.1. Pereți pentru construcții civile
5.2. Pereți despărțitori din materiale ușoare
5.3. Goluri în pereți

6. Acoperișuri

6.1. Șarpante pentru acoperișuri
6.2. Acoperișuri terasă
6.3. Ventilarea podurilor și a acoperișurilor terasă
6.4. Învelitori
6.5. Elemente auxiliare ale acoperișurilor

7. Scări

7.1. Noțiuni generale
7.2. Tipuri de scări

8. Tehnologia lucrărilor de izolații

8.1. Izolații hidrofuge
8.2. Izolații termice
8.3. Izolații fonice

9. Finisaje pentru lucrări de construcții

9.1. Tehnologia lucrărilor de tencuieli umede și uscate
9.2. Tehnologia lucrărilor de placaje
9.3. Tehnologia lucrărilor de zugrăveli, vopsitorii, tapete
9.4. Tehnologia lucrărilor de pardoseli (mozaic turnat, plăci ceramice, plăci de beton, lemn, materiale plastice)

10. Managementul activității de construcții

10.1. Documentația economică în construcții
10.2. Managementul calității în construcții
10.3. Planificarea execuției construcțiilor

11. Legislația în construcții

11.1. Legea nr. 169/2026 privind Codul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată, în privința dispozițiilor rămase în vigoare (art. 10 și art. 41).

BIBLIOGRAFIE

1.	C. Peștișanu, N. Voicuescu, M. Darie, R. Vicrescu	Construcții, Editura Didactică și Pedagogică, 1995.
2.	A. Mihul, E. Gorbănescu, D. Tănasă, E. Pamfil, S. Cărlău	Utilajul și tehnologia structurilor de construcții, clasa a XI-a, Editura Didactică și Pedagogică, 1987.
3.	Davidescu I, Roșoga C., Frangopol I.	Construcții și tehnologia lucrărilor - manual clasa a IX-a și a X-a, Editura Didactică și Pedagogică, 1978.
4.	Roșoga C.	Cartea mozaicarului și faianțarului, Editura Tehnică, București, 1987.

5.	N. Ghiocel și colectiv	Construcții civile, Editura Didactică și Pedagogică, 1986.
6.	Mihul. A și colectiv	Utilajul și tehnologia lucrărilor de construcții-Manual pentru clasa a XI-a și a XII-a, licee industriale cu profil de construcții și școli profesionale, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1993.
7.	Roșoga. C.	Utilajul și tehnologia lucrărilor de construcții-Manual pentru clasa a IX-a și a X-a, licee industriale cu profil de construcții și școli profesionale, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1993.
8.	Pavel C.	Beton armat – manual pentru clasa a XII-a, Editura Didactică și Pedagogică, 1995
9.	Davidescu I., Roșoga C.	Tehnologia lucrărilor de construcții, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981.

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activității didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecțiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii și modalități de integrare în lecție a activităților cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare. Funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învățământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ. Funcțiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode și instrumente de evaluare. Metode și instrumente tradiționale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.

4. Calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate.

5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2009

6.	Iuhos, C.I.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura U.T.PRESS, Cluj-Napoca, 2024
7.	Marin, T., Marin, L.-M.	Pedagogie. Compendiu	Editura Pro Universitaria, Bucureşti, 2024
8.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
9.	Pânișoară, I.-O., Cristea, S.	Manual de pedagogie pentru profesori	Editura Polirom, Iași, 2024
10.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
11.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
12.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, București, 2001
13.	Stoica A.	Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică.	Humanitas Educațional, București, 2003
14.		„Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008
15.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	

Anexa nr. 23

CONCURSUL NAȚIONAL
DE OCUPARE A POSTURILOR
DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE
DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

COREGRAFIE

PROFESORI

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezenta tematică pentru concurs vine în ajutorul cadrelor didactice, pentru a preîntâmpina eventualele disfuncționalități determinate de pregătirea lor inițială, pentru a actualiza cunoștințele de specialitate și de pedagogie, de a le racorda pe toate acestea la direcțiile reformei învățământului din România.

Prezenta programă, temele de specialitate servesc personalității creatoare, competențelor specifice profesiei în conformitate cu unitățile de competență pentru profesia de cadru didactic. În elaborarea curriculumului de față au fost luate în considerație atât cercetările în domeniul curricular, tendințele pe plan internațional, cât și opiniile unor profesori cu o bogată experiență artistică și didactică.

Programa de față se adresează absolvenților instituțiilor de învățământ superior artistic care vor desfășura activități didactice în cadrul ariei curriculare: arte, specialitatea: coregrafie din învățământul preuniversitar.

Prezenta programă urmărește:

- consolidarea pregătirii de specialitate corespunzătoare competenței didactice a profesorului de coregrafie;
- actualizarea bazei teoretice și practice privitoare la aspectele didactice fundamentale care se leagă de realizarea educației artistice în învățământul general și de specialitate;
- corelarea conținuturilor de specialitate cu planul-cadru și curriculum național în vigoare;
- rezolvarea problemelor de didactică în procesul de învățământ – predare, învățare, evaluare la diferite specialități, ținând cont de ciclurile curriculare dar și de nivelul aptitudinilor artistice ale elevilor;
- dezvoltarea capacităților de interpretare intra- și interdisciplinare a conținuturilor și de formare a unei culturi curriculare;
- valorificarea conținuturilor disciplinei prin construirea unui demers didactic modern, prin proiectare structurată, prin organizarea unor activități de învățare centrate pe nevoile și interesele elevilor, care să faciliteze învățarea eficientă de către elevi, a conținuturilor specifice disciplinei;
- dezvoltarea capacităților de evaluare a cunoștințelor și deprinderilor dobândite de elevi cu ajutorul întregului set de instrumente și tehnici de evaluare și reglarea demersului didactic pe baza interpretării informațiilor oferite de rezultatele evaluării.

Datorită caracterului preponderent practic al disciplinelor artistice, profesorul trebuie să facă demonstrația că are capacitatea de a parcurge procesul instructiv - educativ la un nivel artistic convingător. De aceea toți absolvenții instituțiilor de învățământ superior, susțin înaintea probei scrise și o probă practică în specialitatea pentru care s-au pregătit. Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar constă în susținerea a două probe:

a) probă practică (conform anexei 3 la Metodologie);

b) probă scrisă.

Pentru a realiza transferul deprinderilor artistice, în cadrul căruia se obține modelarea in-tenționată a personalității elevului ca viitor consumator de artă sau viitor balerin, cadrul didactic trebuie să utilizeze forța educativă a exemplului personal. Prin conținuturile puse la dispoziție de prezenta programă, profesorul care predă una dintre disciplinele din specialitatea coregrafie va pro-duce dovada concretă a faptului că stăpânește în mod profesionist disciplina pe care o predă, înlăturându-se astfel posibile cazuri de impostură sau de degradare în timp a capacităților artistice și pedgogice ale cadrelor didactice și constituind totodată o garanție a profesionalismului în învățământul artistic.

Prezenta programă se adresează absolvenților de studii universitare de licență/master cu specializarea „Creație - Pedagogie Coregrafică” pentru ocuparea posturilor/catedrelor din școli și licee de artă și este valabilă și pentru absolvenții aparținând minorităților naționale.

COMPETENȚELE CADRULUI DIDACTIC

În procesul de predare - învățare - evaluare cadrul didactic trebuie să fie capabil:

- să cunoască conținuturile științifice ale disciplinei și să opereze corect și adecvat cu limbajul specific necesare praxisului coregrafic școlar;
- să opereze cu analogii stilistice și creative între arte, în perspectivă interdisciplinară, ca o unitate a competenței de specialitate în plan teoretic;
- să motiveze elevii/elevul în/ pentru formarea deprinderilor și aptitudinilor specifice;
- să utilizeze și să dezvolte valențele creative ale elevilor/ elevului în lecția de dans;
- să aibă capacitatea de a construi demersuri didactice interactive și să-și adapteze strategiile didactice la conținuturi;
- să utilizeze documentele școlare reglatoare în spiritul principiilor didactice în specialitatea respectivă, pentru aplicarea adecvată a programei școlare în vederea unui demers didactic eficient;
- să posede o gândire critică privitoare la creațiile coregrafice, având o atitudine reflexivă asupra dansului, precum

și disponibilitatea de a transfera în viața socială valori estetice, ca alternative la manifestările de tip kitsch.

- să dețină capacitatea de a comunica cu clasa /elevul.
- capacitatea de a funcționa ca element integrator al valorilor culturale în comunitatea locală și națională.

Domenii de conținut

I. Istoria baletului
II. Didactica specialității

I. ISTORIA BALETULUI
A. Istoria artei coregrafice
1. Dansul în Antichitate
- Dansul ritual și ceremonial în Grecia antică;
- Dansul în Roma antică. Forme de manifestare.

2. De la divertismentele dansante la opera-balet
- *„Ballet comique de la reine";*
- Contextul cultural-politic al Franței în timpul lui Ludovic al XIV-lea;
- Baletele regale. Sincretism artistic;
- Prima academie de dans. Fixarea unor principii și constante de bază ale artei coregrafice.

3. Iluminismul francez. Jean Georges Noverre – creatorul coregrafiei moderne
- Concepția noverriană a *baletului de acțiune (ballet d`action);*
- *„Scrisori despre dans și balete"*- Principiile fundamentale ale esteticii coregrafice și metodicii pedagogiei noverriene.

4. Influența curentului romantic în dezvoltarea artei coregrafice
- Ipostaze ale feminității în baletul romantic (Maria Taglioni, Fanny Elssler, Carlotta Grisi, Lucile Grahn, Fanny Cerrito);
- De la „*ballet blanc"* la apoteoza estetică a spectacolului de dans clasic;
- Contribuția coregrafilor Filippo Taglioni, Jean Coralli, Jules Perot, Joseph Mazilier, Arthur Saint-Leon, Marius Petipa, Lev Ivanov la evoluția academismului coregrafic;
- Analiza literar-muzical-coregrafică a unor spectacole de balet reprezentative din repertoriul universal, semnate de coregrafii menționați.

5. Serghei Diaghilev și *„Baletele ruse" (Ballets Russes)*- drumul de la tradiție la inovație
- Aportul artiștilor coregrafi Mihail Fokin, Vaslav Nijinski, Leonid Massine, Bronislava Nijinska la diversificarea conceptelor coregrafice în cadrul "*Stagiunilor ruse";*
- Influența compozitorilor Igor Stravinski, Maurice Ravel, Claude Debussy și a pictorilor Pablo Picasso, Léon Bakst, la dezvoltare artei coregrafice la începutul secolului 20;
- Serge Lifar-promotorul noului academism; *Manifestul coregrafului.*

6. Teoreticienii mișcării. Corpul și scopul limbajului coregrafic. Ritm și mișcare
- François Delsarte. Émile Jaques-Dalcroze.

7. Precursorii modernismului coregrafic în America
- articularități și inovații în concepția artiștilor coregrafi: Loie Fuller, Isadora Duncan, Ruth Saint, Denis, Ted Shawn.

8. Contextul socio-politic al apariției expresionismului german.
- Rudolf von Laban – Analiza mișcării coregrafice. *Choreutics* și *Labanotation;*
- Mary Wigman. Creație-Interpretare-Pedagogie;
- Kurt Joos. *Folkwang Hochschule* - laborator coregrafic.

9. Dansul modern și contemporan american- sinteză a influențelor culturale și a interferențelor coregrafice
- Fondatorii dansului modern american – Martha Graham, Doris Humphrey, Jose Limon, Lester Horton;
- Alwin Nicolais. Alvin Ayley. Trisha Brown;
- George Balanchine - creatorul baletului neoclasic american;
- Merce Cunningham. Abstracționismul în dans. Events. Tehnica Cunningham;
- Postmodernism. Principiile estetice ale activităților artistice de la Judson Church;
- Arta coregrafică europeană a secolul al XX-lea;
- Antony Tudor, Birgit Cullberg, Roland Petit;
- Maurice Bejart – Viziunea bejartiană între ecletism și sincretism. *Spectacolul total;*

- Pina Bausch- Realitate. Creație. Concept. *Tanztheater;*
- Tendințe ale coregrafiei contemporane europene a secolului al XXI-lea. De la remodelarea subiectelor baletelor romantice la performance-urile coregrafice;
- Reprezentanți: Mats Ek. Jiří Kylián, Nacho Duato, Angelin Preljocaj, Sacha Waltz;
- Utilizarea tehnologiei în procesul de creație coregrafic: William Forsythe.

B. Istoria baletului românesc

- Floria Capsali, fondatoare a spectacolului coregrafic românesc de inspirație folclorică;
- Primul teatru de balet din România - Compania Oleg Danovski din Constanța (repertoriu românesc și universal);
- Învățământul coregrafic românesc – tradiție, actualitate, perspective;
- Coregrafi, interpreți și pedagogi români de renume care activează pe marile scene și în școlile de balet internaționale;
- Evoluția dansului contemporan în România.

BIBLIOGRAFIE DE SPECIALITATE
(Istoria artei coregrafice; Istoria baletului românesc)

1. Badea, Denisa, *Anatomia ambiguității,* Editura Eikon, București, 2017;
2. Banes, Sally, *Terpsichore in Sneakers, Post /Modern Dance*, Wesleyan University Press, 1987;
3. Banu George, *Teatrul de artă o tradiție modernă, o tradiție modernă,* Editura Nemira, București, 2014;
4. Banu George, *Scena modernă. Mitologii și miniaturi*, Editura Nemira, București, 2014;
5. Caraman, Fotea, Daniela și Constantinescu, Grigore, *Fascinația dansului,* dicționar de balet, Editura Muzicală, București, 2008;
6. Bourcier, Paul, *Histoire de la Danse*, Edition du Seuil, Paris, 1994;
7. Capelle, Laura, *Nouvelle Histoire de la Danse*, éditions du Seuil, septembre 2020, Centre national de la danse;
8. Cardenes, Antonio Pita, *Gelu Barbu, ritmul sentimentelor*, Editura Cartea Românească, București, 2004;
9. Cassou, Jean, *Panorama artelor plastice contemporane, 2.vol.*, Editura Meridiane, București 1971;
10. Constantinescu, Marian, *Dirijorul de lebede*, Editura Muzicală, București, 1989;
11. Cherecheș, Horațiu, *Influențe teatrale în arta coregrafică,* Editura Presa Universitară Clujană, Cluj-Napoca, 2022;
12. Cursaru, Lucian, *Argonauții marilor iubiri*, Editura Muzicală, București, 1987;
13. Cursaru, Lucian, *Paravan cu irișsi*, Editura Muzicală, București, 1984;
14. De Mille Agnes, *L'Ame de la danse,* Editura Flammarion, Paris, 1964;
15. Dumitrescu, M., *Amintiri despre Floria Capsali*, Editura Muzicală, București, 1985;
16. Drimba Ovidiu, *Istoria teatrului universal*, Editura Saeculum, București, 2008;
17. Duncan, Isadora, *Viața mea*, Editura Editex, Bucucrești, 1993;
18. Ginot, Isabelle, Michel, Marcelle, *La dans au XX siècle*, Larousse, Montréal, 2002;
19. Ginot, Isabelle, Michel, Marcelle, *Dansul în secolul XX*, Editura ART, 2011, Centrul Național al Dansului;
20. Gombrich, E. H. , *Istoria artei*, Editura Art, București, 2020;
21. Jela Doina, *Oleg Danovski-Omul, artistul, legenda,* Editura Curtea Veche Publishing, 2012;
22. Loon Van Hendrik, *Istoria Artei, vol. 1și 2*, Editura Paul Editions, București, 2022;
23. Lapșina, Natalia, *Mir Iskusstva*, Editura Meridiane, 1980;
24. Lehmann, Hans-Thies, *Teatrul postdramatic,* Editura Unitext, București, 2009;
25. Lipss Theodor, *Estetica. Psihologia frumosului și a artei. vol.2*, Editura Paideia, București, 2022;
26. Lesschaeve, Jacqueline, *The Dancer and the Dance - Merce Cunningham*, New York, 1985;
27. Mannoni, Gérard, *Les grands chorégraphes du XX siécle,* Editura Libella, Paris, 2015;
28. Maurice, Béjart, *Un instant dans la vie d`autrui,* Editura Flammarion, Paris, 1979;
29. Michailov Mihaela, *Corpuri radicale în spectacole contemporane*, S.C. Editura Vellant S.R.L., Centrul Național al Dansului, București, 2021;
30. Negru, Gabriel, *Codex Choreic. Sinteze coregrafice comentate,* Editura. Little Star Impex, 1996;
31. Noverre, Jean-Georges, *Scrisori despre dans și balete,* Editura Muzicală, București, 1967;
32. Sava, I., Constantinescu, G., *Ghid de balet*, Editura Muzicală, 1987;
33. Șomăcescu, Simona, *Dans clasic și contemporan: interferențe și devieri,* Editura Casa Cărții de Știință, Cluj- Napoca, 2022;
34. Urseanu, Tilde, Ianegic, Ion, *Istoria baletului,* Editura Muzicală, 1967;

35. Vartolomei, Luminița, *Soclu pentru efemeride*, Editura Muzicală, București, 1992;
36. Vasilescu, T. Tita, S., *Folclor coregrafic românesc* – tipărit sub egida Consiliului Culturii, București, 1972;
37. Wigman, Mary, *The Language of dance*, Londra, 1966;
38. Zațepina, Klimov, Richter, *Dansul popular scenic*, Editura Iskusstva 1976;
39. **** *Terminologia dansului clasic,* Editura Amphora, Paris 1987;
40. * * * Alte cărți, cursuri, prelegeri și studii de specialitate accesibile în cadrul universităților, academiilor și facultăților de artă din țară sau din surse media (webografie);

NOTĂ:

Pentru analizele coregrafice și exemple ce fac referință la spectacole de balet și performance-uri, se consultă platforme media, linkuri, youtube; Candidații vor avea în vedere cel puțin două exemple de creații coregrafice pentru fiecare artist coregraf menționat în tematica de specialitate.

II. DIDACTICA SPECIALITĂȚII

1. Cunoașterea termenilor din Curriculum Național și a termenilor de specialitate din didactica educației coregrafice:

Curriculum Național, Curriculumul național: planuri-cadru (trunchi comun, curriculum de specialitate, CDEOȘ/CDȘ, conform planurilor-cadru în vigoare), programe școlare pe competențe, arii curriculare.

2. ***Procesul de învățământ ca relație între predare-învățare-evaluare. Caracterul formativ-educativ al procesului de învățământ:***

- lecția de dans; specificul acesteia; formarea și dezvoltarea deprinderilor;
- etapele pregătirii unei repertoriu coregrafic;
- formarea și dezvoltarea memoriei kinestezice a elevilor;
- organizarea și îndrumarea studiului sub supravegherea profesorului;
- pregătirea psihologică a elevilor în vederea apariției în public;
- pregătirea în vederea obținerii performanței;
- importanța fișei psihopedagogice în activitatea de formare și dezvoltare tehnică și artisticăa elevului;

3. ***Proiectarea lecției de coregrafie - demers de organizare anticipată a activității didactice:***

- cunoașterea programei (lecturare, asimilare) în perspectiva corelării conținuturilor și a activităților de învățare;
- proiectarea lecției de coregrafie prin prisma realizării competențelor tehnice și artistice. Model de proiectare pentru desemnarea activităților de învățare în care vor fi implicați elevii, a selectării resurselor cele mai eficiente;
- strategii didactice de realizare a conținuturilor programei, conforme cu etapele de predare aorei de coregrafie: procedee de predare a elementelor tehnice de bază, a elementelor tehnice de virtuozitate, calitatea expresivă a mișcării, încadrări stilistice etc.;
- constituirea demersului didactic pentru realizarea unui învățământ centrat pe elev;

4. ***Metode și mijloace didactice specifice:***

a) Clasificarea pe diverse criterii a mijloacelor necesare pentru realizarea lecției de coregrafie, a caracterului său practic (jocul, exercițiul etc.):
- criterii de selectare a repertoriului; modalități de stabilire și adaptare a studiului la cerințele repertoriului;
- tehnica coregrafică necesară redării juste a coregrafiei, funcție de capacitatea elevilor.

b) Video-audiția coregrafică (imagine și muzică) - act de educare a sensibilității artistice, afective, de formare a capacitatății de selectare a valorilor artistice și a personalității elevului:
- locul video-audiției coregrafice în lecția de coregrafie, exemple;
- mediul artistic ca premisă a formării și dezvoltării actului interpretativ al elevului;
- repertoriul coregrafic: genuri,stiluri diferite, etc;
- corelarea cu mijloacele de expresie ale altor discipline (literatură, educație plastică, educație vizuală, design, scenografie, arta costumelor, istoria artelor, artă dramatică etc).

5. ***Creativitatea în lecția de coregrafie; modalitatăți de dezvoltare a acesteia***

- formarea gândirii critice, autocritice, reflexive, autonome; raportul dintre asimilarea cunoștințelor și formarea competențelor.

6. ***Evaluarea în ora de coregrafie:***

- tipuri de evaluare specifice în ora de coregrafie;
- eficiența evaluării în procesul de învățământ și în special în lecția decoregrafie.

7. ***Dinamica relației profesor-elev în procesul de învățământ****:*

- caracteristicile și semnificațiile educaționale ale relației profesor –elev;
- tipuri de relații.

NOTĂ:
Toate temele prezentate în capitolul de didactica specialității vor fi tratate în funcție de specialitatea candidatului și vor cuprinde exemple din practica personală.

BIBLIOGRAFIE
(Didactica specialității)

1. Bârzea, Cezar, *Arta și stiința educației*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1995;
2. Bruner, Jerome, *Pentru o teorie a instruirii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970;
3. Călin, Marin, *Procesul instructiv – educativ*, E.D.P. , Bucureşti, 1995;
4. Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, EDP, Bucureşti, 1980;
5. Crețu, C *Curriculum diferențiat și personalizat,* Ed. Polirom, Iași, 1996;
6. Cristea, S, *Dicționar de termeni pedagogici* EDP, Bucureşti, 1998;
7. Cucoș, C, *Pedagogie și axiologie,* Editura, Polirom, Iași, 1999;
8. Geissler, E.G, *Mijloace de educație,* EDP, Bucureşti, 1997;
9. Hattie, John, *Învățarea vizibilă- Ghid pentru profesori*, Editura Trei, Bucureşti, 2014;
10. Illeris, Knud, *Teorii contemporane ale învățării*, Editura Trei, Bucureşti, 2014;
11. I.T., Radu, *Evaluarea procesului de învățământ*, Bucureşti, EDP, 2001;
12. Ionescu, M., *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca 1995;
13. Ionescu, M., *Previziune și control în procesul didactic*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1979;
14. Iucu, R., Managementul și gestiunea clasei de elevi, Ed. Polirom, Iași 2000;
15. Joița, Elena. , *Eficiența instruirii*, EDP, București, 1998;
16. Landsherre, G., *Evaluarea continuă a elevilor și examenele*, EDP, Bucureşti, 1975;
17. Neacșu, I., *Metode și tehnici de învățare eficientă,* Editura Militară, Bucureşti, 1990;
18. Pavelcu, V., *Principii de docimologie*, EDP, Bucureşti, 1968;
19. Preda, V*., Îndrumător pentru folosirea mijloacelor tehnice de instruire,* UBB, Cluj-Napoca 1999;
20. Radu, I. , *Didactica modernă*, Editura, Dacia, Cluj-Napoca, 1995;
21. Radu, I., Ionescu, Miron, *Experiența didactică și creativitate*, Editura, Dacia, Cluj- Napoca, 1987;
22. Robinson, Ken-Lou Aronica, *Școli creative - Revoluția de la bază a învățământului*, Editura Publică, București, 2015;
23. Silverstone, R., *Televiziunea în viața cotidiană*, Editura, Polirom, Iași, 1998;
24. Stanciu, M., *Reforma conținuturilor învățământului-cadru metodologic*, Editura. Polirom, Iași, 1999;
25. Stoica, A. (coord.), *Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori,* Editura Prognosis, București, 2001;
26. Strungă, C, *Evaluarea școlară*, Editura de Vest, Timișoara 1999;
27. Șchiopu, *Psihologia vârstelor*, EDP, Bucureşti, 1981;
28. xxx *Dicționar de pedagogie*, EDP, Bucureşti, 1979;
29. xxx *Ghiduri de evaluare pe discipline*, MEC-SNEE, 2000, 2001;
30. xxx *Normative de dotare cu mijloace de învățământ*, MEN, Bucureşti, 1993xxx-*Psihopedagogie,* Editura, Spiru Haret, Iași, 1995 Ministerul Educației, *Curriculum Național,* Bucureşti, 1999;
31. Ministerul Educației și Cercetării, *Planuri de învățământ*, Bucureşti 2001;
32. Ministerul Educației și Cercetării-Consiliul Național pentru Curriculuum, G*hid metodologic pentru aplicarea programelor școlare din aria curriculară Arte pentru clasele I-a a XII- a*., București 2002.

NOTĂ:
Din bibliografia obligatorie fac parte documentele școlare reglatoare valabile în anul școlar în care concursul național de ocupare a posturilor didactice: planuri-cadru, programe școlare, programele pentru examenele și evaluările naționale, reperele metodologice și manualele cuprinse în Catalogul manualelor școlare, valabile în învățământul preuniversitar în anul susținerii concursului.

Anexa nr. 24

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

DREPT

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *TEHNOLOGICE* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la Concursul de ocupare a posturilor didactice/ catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate pe baza standardului ocupaţional „Profesor pentru învăţământul gimnazial şi pentru învăţământul liceal", în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Structura arborescentă şi sistemul modular de organizare curriculară pentru învăţământul tehnologic solicită abordarea structurală a desfăşurării procesului de învăţământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare/curriculumul în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină şi cu programele pentru evaluările şi examenele naţionale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, urmărind:

- cunoaşterea de către profesor a conţinuturilor ştiintifice şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinelor de pregătire profesională şi a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor şcolare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi;
- capacitatea de proiectare şi realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, şi multidisciplinar, în concordanţă cu standardele de pregătire profesională ;
- capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competenţelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au în formarea şi maturizarea profesională a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, profesorul trebuie să demonstreze că:

- înţelege conceptele centrale şi metodele de investigaţie specifice disciplinei pe care o predă;
- are capacitatea de a crea experienţe de învăţare semnificative pentru elev;
- înţelege cum învaţă şi cum se dezvoltă elevul şi poate să ofere oportunităţi de învăţare care sprijină dezvoltarea profesională a acestuia;
- înţelege că elevii sunt diferiţi din punctul de vedere al felului în care învaţă şi poate să ofere oportunităţi instructiv-educative adaptate la diferenţele individuale de învăţare;
- înţelege procesele de integrare curriculară şi foloseşte o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor şi performanţele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege şi utiliza cele mai bune metode ce vizează motivaţia şi comportamentul pentru a crea un mediu educaţional care încurajează interacţiunea socială pozitivă, motivaţia intrinsecă şi angajarea elevului în actul învăţării, sprijinind astfel succesul şcolar al acestuia;
- dezvoltă cunoaşterea şi utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea şi interacţiunea elevilor în activitatea de învăţare;
- planifică activitatea de predare-învăţare pe baza competenţelor curriculare, a cunoaşterii proceselor predării-învăţării, a conţinutului disciplinei, a abilităţilor elevilor şi a diferenţelor dintre elevi; modelează activitatea la clasă conform obiectivelor evaluării;
- înţelege şi foloseşte o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia şi modifica activităţile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală şi socială a elevului;
- evaluează efectele opţiunilor şi a acţiunilor sale asupra elevilor, a părinţilor, altor colegi (profesori) şi modifică aceste acţiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunităţi pentru perfecţionarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relaţii pozitive cu colegii, familiile elevilor şi alte organizaţii existente în comunitatea în care trăieşte, în aşa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităţilor şcolii;
- înţelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră şi de a integra educaţia pentru carieră în activitatea didactică;
- înţelege aspectele de ordin legislativ ale activităţii sale, respectiv drepturile legale ale elevului şi părinţilor, precum şi propriile sale drepturi şi responsabilităţi;
- înţelege criteriile de evaluare a activităţii sale şi are capacitatea de a le integra în conceperea şi realizarea activităţii sale didactice.

B. COMPETENŢE SPECIFICE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică ale disciplinelor, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

1. Cunoaşterea şi aprofundarea de către candidaţi a conţinuturilor ştiinţifice de specialitate şi metodice pentru disciplinele tehnologice.
2. Aplicarea adecvată a principiilor şi metodelor specifice didacticii disciplinelor tehnologice.
3. Realizarea corelaţiilor intra, inter şi pluridisciplinare ale conţinuturilor.
4. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învăţământ, calificării şi specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională şi curriculumul în vigoare.
5. Proiectarea demersurilor didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi.
6. Selectarea şi aplicarea unor metode şi intrumente de evaluare adecvate obiectivelor evaluării şi/sau competenţelor/rezultate ale învățării vizate.
7. Aplicarea diferitelor forme de organizare a instruirii în conformitate cu demersul didactic proiectat.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. DREPT CONSTITUŢIONAL

1.1. Noţiuni generale
- dreptul constituțional ca ramură de drept: noţiunea de drept constituțional şi noţiunea de instituţii politice;
- raporturile juridice de drept constituțional şi subiectele acestora;
- normele dreptului constituțional şi izvoarele formale ale dreptului constituțional.

1.2. Supremaţia Constituţiei
- concept; fundamentare ştinţifică; consecinţe juridice; garanţii.

1.3. Controlul constituţionalităţii legilor
- trăsăturile, organizarea şi competența Curții Constituţionale a României;
- procedurile în fața Curții Constituţionale a României.

1.4. Drepturile, libertățile şi îndatoririle fundamentale ale cetăţenilor români
- concept; clasificări; garanţii; restrâgeri.

1.5. Parlamentul
- funcţiile parlamentului;
- organizarea internă a parlamentului;
- funcţionarea parlamentului;
- drepturile şi îndatoririle parlamentarilor;
- incompatibilităţi şi imunităţi;
- răspunderea disciplinară şi sancțiunile aplicabile parlamentarilor.

1.6. Actele Parlamentului
- legea, ca act juridic al Parlamentului;
- procedura legislativă obişnuită. procedura de elaborare a legii

2. DREPT ADMINISTRATIV

2.1. Dreptul aplicabil administraţiei publice
- obiectul, definiția şi trăsăturile dreptului administrativ;
- izvoarele, normele şi raporturile de drept administrativ.

2.2. Organizarea administraţiei publice
- Preşedintele României: rolul, alegerea şi durata mandatului; atribuțiile sale în raporturile cu autoritatea legiuitoare; atribuțiile sale în cadrul puterii executive şi în raporturile cu justiția şi cu Curtea Constituțională; acte şi răspundere.
- guvernul României: rol şi structură; regimul investiturii, durata mandatului şi statutul membrilor; primul ministru, organizare şi funcționare; actele guvernului, delegarea legislativă.
- administraţia centrală;
- administraţia publică locală.

2.3. Funcţia publică
- constituţionalitatea şi legalitatea funcţiei publice în România;

- recrutarea, selecția şi numirea funcţionarilor publici;
- drepturile şi îndatoririle funcţionarilor publici;
- răspunderea funcţionarilor publici.

2.4. Răspunderea în dreptul administrativ
- răspunderea administrativ-contravenţională.

2.5. Contenciosul administrativ
- condiţiile acţiunii directe în contenciosul administrativ;
- excepțiile de la controlul de legalitate exercitat de instanţele de contencios administrativ.

3. DREPT CIVIL

3.1. Raportul juridic civil
- definiţie;
- părţile raportului juridic civil;
- conţinut;
- obligaţia civilă.

3.2. Bunurile şi clasificarea lor

3.3. Actul juridic civil
- definiţia şi clasificarea actelor juridice civile;
- condiţiile actului juridic civil;
- efecte;
- nulitatea actului juridic civil.

3.4. Patrimoniul şi funcţiile lui
- noţiune, caractere juridice, funcţii.

3.5. Dreptul de proprietate
- noţiune, conținut juridic, caractere juridice;
- dreptul de proprietate privată, dreptul de proprietate publică.

3.6. Modurile de dobândire a drepturilor reale
- convenția sau contractul;
- ocupaţiunea, tradiţiunea şi hotărârea judecătorească;
- accesiunea;
- uzucapiunea.

3.7. Dezmembrămintele dreptului de proprietate:
- dreptul de uzufruct;
- dreptul de uz și dreptul de abitație;
- dreptul de servitute;
- dreptul de superficie.

3.8. Contractul ca izvor de obligaţii
- definiţie, clasificare, încheiere, efecte.

3.9. Faptul juridic ilicit şi licit, ca izvor de obligaţii
- răspunderea civilă delictuală (noțiune, forme);
- răspunderea civilă contractuală;
- răspunderea pentru fapta proprie (condiţiile generale ale răspunderii: prejudiciul, fapta ilicită, raportul de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu, vinovăţia, existenţa capacităţii delictuale a celui ce a săvârşit fapta ilicită);
- răspunderea pentru fapta altei persoane (răspunderea părinţilor pentru fapta copiilor minori; răspunderea pentru prejudiciile cauzate de animale sau lucruri; răspunderea comitenţilor pentru faptele prepuşilor).

3.10. Contracte speciale- vânzarea-cumparare, donaţia, locaţiunea, antrepriza, împrumutul, mandatul.

4. DREPT PENAL

4.1. Noţiuni generale
- dreptul penal ca ramură de drept: noţiunea, obiectul, caracterul;
- raportul juridic penal: noţiune, caracterizare, structură, faptele juridice penale;
- izvoarele dreptului penal.

4.2. Legea penală
- legea penală, noţiunea şi categoriile de legi penale;

• aplicarea legii penale în spaţiu: problemele aplicării legii penale în raport cu faptele săvârşite pe teritoriul ţării; aplicarea legii penale în raport cu faptele săvârşite în afara teritoriului ţării; cooperarea internațională în lupta criminalității; extrădarea.

4.3. Noţiunea de infracţiune
• trăsăturile esenţiale ale infracţiunii.

4.4. Conţinutul infracţiunii
• aspecte generale: noţiune, structură;
• conţinutul constitutiv al infracţiunii: noţiuni preliminare, latură obiectivă, latură subiectivă;

4.5. Formele infracţiunii
• aspecte generale, acte preparatorii, tentativa, infracţiunea consumată.

4.6. Pluralitatea de infracţiuni
• generalităţi privind pluralitatea de infracțiuni: noţiune şi caracterizare, forme;

4.7. Pluralitatea de infractori
• generalităţi privind pluralitatea de infractori: noţiune şi caracterizare, forme;
• participaţia penală.

4.8. Cauzele care înlătură caracterul penal al faptei
• cauzele generale care exclud vinovăţia persoanei în săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală: legitima apărare, starea de necesitate, exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații, consimțământul persoanei vătămate, constrângerea fizică şi constrângerea morală, excesul neimputabil, minoritatea făptuitorului, iresponsabilitate, intoxicația, eroarea, cazul fortuit.

4.9. Sancţiunile de drept penal
• generalităţi privind sancţiunile de drept penal;
• generalităţi asupra pedepselor: noţiunea şi caracterizarea pedepsei, scopul şi funcţiile pedepsei, felurile\categorii de pedepselor;

4.10. Răspunderea penală
• Cauzele care înlătură răspunderea penală: aspecte generale, amnistia, prescripția răspunderii penale, lipsa plângerii prealabile, retragerea plângerii prealabile, împăcarea, medierea;
• Răspunderea penală a minorilor: aspecte generale privind sancţionarea infractorilor minori, măsurile educative neprivative de libertate, măsurile educative privative de libertate.

5. DREPTUL MUNCII ŞI SECURITĂŢII SOCIALE

5.1. Obiectul, definiţia şi caracterizarea dreptului muncii

5.2. Izvoarele dreptului muncii
• categorii de izvoare ale dreptului muncii.

5.3. Raportul juridic de muncă
• subiectele, conţinutul, obiectul raportului juridic de muncă.

5.4. Dreptul individual al muncii
• contractul individual de muncă: definiție, elemente, trăsături caracteristice, durata contractului, părţile contractului de muncă, condiţii de valabilitate;
• forma şi conţinutul contractului de muncă;
• încheierea contractului individual de muncă: generalități, capacitatea juridică a angajatorului, consimțământul părților, obiect și cauză, repartizarea în muncă și avizul prealabil, condițiile de studii și vechime, verificarea prealabilă a aptitudinilor profesionale și personale, informarea persoanei care solicită angajarea;
• cumulul de funcții;
• drepturi și obligații ale părților contractului individual de muncă: puterea obligatorie a contractului, drepturi și obligații ale angajatorului, acordarea tichetelor de masă, a tichetelor cadou, a tichetelor de creșă și a tichetelor de vacanță, drepturi și obligații ale salariatului;
• modificarea și suspendarea contractului individual de muncă;
• încetarea contractului de muncă.

5.5. Timpul de muncă şi timpul de odihnă
• noţiunea de timp de muncă; durata timpului de muncă; munca suplimentară; timpul de muncă al persoanelor care efectuează activități mobile de transport rutier;
• noţiunea şi formele timpului de odihnă; concediul de odihnă; alte concedii şi zile libere.

5.6. Răspunderea disciplinară: noţiune, trăsături specifice, conditii
• sancțiuni disciplinare generale, sancțiuni disciplinare speciale.

5.7. Răspunderea patrimonială şi obligaţia de restituire
• noţiune, trăsături specifice;
• obligaţia de restituire;
• răspunderea patrimonială a angajatorului;
• formele răspunderii patrimoniale a salariaților;
• condiţiile răspunderii patrimoniale a salariaților;
• procedura generală și procedurile speciale de stabilire şi recuperare a prejudiciilor suferite de angajator.

6. DREPT COMERCIAL

6.1. Noțiuni introductive privind dreptul comercial
• noţiunea şi obiectul dreptului comercial;
• izvoarele dreptului comercial.
6.2. Faptele de comerţ
• noţiunea şi caracteristicile faptelor de comerţ;
• clasificarea faptelor de comerţ;
• fapte de comerţ obiective;
• fapte de comerţ subiective;
• fapte de comerţ unilaterale.
6.3. Comercianţii –profesioniști ai întreprinderii economice
• noțiunea de profesionist comerciant și categoriile de profesioniști comercianți;
• calitatea de profesionist comerciant;
• condițiile de exercitare a activității comerciale;
• obligaţiile profesioniștilor comercianți;
• fondul de comerţ.
6.4. Societăţile privind activitatea comercială
• reguli comune aplicabile oricărei societăţi privind activitatea comercială: noţiunea, elemente specifice şi clasificarea societăţilor privind activitatea comercială; constituirea societăţilor privind activitatea comercială; funcţionarea societăţilor privind activitatea comercială; modificarea, dizolvarea şi lichidarea societăţilor privind activitatea comercială;
• reguli speciale aplicabile fiecărei forme de societate privind activitatea comercială: societatea pe acţiuni (noţiune, constituire, funcţionare, dizolvare şi lichidare); societatea cu răspundere limitată (noţiune, constituire, funcţionare, dizolvare şi lichidare); societatea europeană (constituire, funcţionare, dizolvare şi lichidare);
6.5. Contractele privind activitatea comercială
• definiția și caracteristicile contractelor privind activitatea comercială; regulile formării și executării contractelor privind activitatea comercială;
6.6. Contractele speciale
• contractul de vânzare cumpărare; contractul de societate; contractul de depozit; contractul de leasing; contractul de franciză; contractul de mandat; contractul de intermediere; contractul de gaj.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1.	Andreescu, M., Puran, A.N.	Drept constituţional. Teoria generală şi instituţii constituționale, ediţia a 3-a, revizuită şi adăugită	Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2018
2.	Angheni, S.	Drept comercial. Tratat	Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2019
3.	Apostol Tofan, D.	Drept administrativ, volumul 1, ediţia 5	Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2020
4.	Bîrsan, C.	Drept civil. Drepturi reale principale, ediţia a 4-a revizuită și actualizată	Editura Hamangiu SRL, Bucureşti, 2020
5.	Boroi, G., Angelescu C.A.	Curs de drept civil, partea generală, ediţia a 2-a revizuită si adăugită	Editura Hamangiu, Bucureşti, 2012

6.	Boroi, Al.	Drept penal, partea generală, ediţia a 4-a	Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2020
7.	Boroi, G., Stănciulescu, L.	Instituții de drept civil	Editura Hamangiu, Bucureşti, 2012
8.	Cărpenaru, S.	Tratat de drept comercial român, ediţia a VI-a, actualizată	Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2019
9.	Chelaru, E.	Drept civil. Drepturi reale principale, ediția a 5-a	Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2019
10.	Deak , F., Mihai, L., Popescu, R.	Tratat de drept civil. Contracte speciale, editia a V-a, actualizată şi completată, Volumul I, II, III şi IV	Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2020
11.	Didea, I.	Drept comercial român	Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2015
12.	Iancu, Gh.	Drept constituţional şi instituţii politice, ediţie revizuită şi adăugită	Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2015
13.	Lefterache, L.V.	Drept penal, partea generală, ediţia a 2-a	Editura Hamangiu, Bucureşti, 2018
14.	Mitrache, C., Mitrache, C.	Drept penal român, partea generală, ediţia a 3-a	Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2019
15.	Muraru, I., Tănăsescu, S.	Drept constituţional şi instituţii politice, ediţia a 15-a, volumul 1	Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2016
16.	Muraru, I., Tănăsescu, S.	Drept constituţional şi instituţii politice, ediţia a 15-a, volumul 2	Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2017
17.	Nenu, C.	Dreptul muncii	Editura Sitech, Craiova, 2014
18.	Stătescu, C., Bîrsan, C.	Drept civil. Teoria generală a obligaţiilor, ediția a 9-a, revizuită şi adăugită	Editura Hamangiu SRL, Bucureşti, 2008
19.	Stoica, V.	Drept civil. Drepturi reale principale, ediția a 2-a,	Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2013
20.	Ștefănescu, I.T.	Tratat teoretic şi practic de drept al muncii, ediţia a III-a revăzută şi adăugită	Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2014
21.	Ţiclea, Al.	Tratat de dreptul muncii, ediţia a X-a, revizuită şi adăugită	Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2016
22.	Vedinaș, V.	Drept administrativ, ediţia a XII-a revăzută şi actualizată	Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2020

E. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ŞI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activității didactice

1. Componentele curriculumului naţional.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.
2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.
3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.
4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.
5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE CONCURS

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iaşi, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, Bucureşti, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.	***	Ghiduri metodologice pentru aplicarea programelor școlare - Aria curriculară Tehnologii, Liceu tehnologic	MEC, CNC, Editura Aramis Print, Bucureşti, 2002
12.	***	„Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN–CNCEÎP, Bucureşti, 2008
13.	***	*Cadrul de Referință al Curriculumului Național din România (CRCNR) pentru învățământul preuniversitar*	OMEC nr. 4.137/2026
14.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul	www.edu.ro

Anexa nr. 25

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

EDUCAȚIE SOCIALĂ

(Gândire critică și drepturile copilului,

Educație interculturală,

Educație pentru cetățenie democratică)

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplina *Educație socială* din cadrul ariei curriculare *Om și societate* se adresează candidaților care intenționează să participe la concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Absolvenții facultăților de profil și profesorii care susțin concursul la disciplina *Educație socială* pot preda în învățământul preuniversitar această disciplină, în conformitate cu prevederile legislative în vigoare.

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior care poate preda disciplina *Educație socială*, urmărind:

- cunoașterea conținuturilor fundamentale și a principalelor tendințe în evoluția disciplinei *Educație socială*, precum și a metodicii acestei discipline;
- demonstrarea competențelor necesare în proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice;
- evaluarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

B. COMPETENȚELE PROFESORULUI CARE PREDĂ DISCIPLINA *EDUCAȚIE SOCIALĂ*

Particularitățile disciplinei *Educație socială* ca disciplină socio-umană și influența modelatoare puternică pe care aceasta o exercită asupra formării și dezvoltării personalității elevului, precum și asupra întregului climat educațional al școlii, determină profesorul de *Educație socială* să demonstreze că:

- înțelege conceptele centrale și metodele de investigație specifice disciplinei pe care o predă;
- are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;
- înțelege cum învață și cum se dezvoltă elevul și poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea intelectuală și socială a acestuia;
- înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al modului în care învață și poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele interindividuale de învățare;
- înțelege procesele de integrare curriculară și folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor și performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii ale informației și comunicării;
- are capacitatea de a alege și utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația și comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul școlar al acestuia;
- are capacitatea de a dezvolta activități didactice în cadrul Curriculumului la Decizia Școlii, activități curriculare și extracurriculare inter-, pluri- și transdisciplinare;
- dezvoltă cunoașterea și utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea și interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- proiectează activitatea de predare-învățare-evaluare pe baza competențelor curriculare, a cunoașterii proceselor predării-învățării-evaluării, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor și a diferențelor dintre elevi;
- înțelege și folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia și modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală și socială a elevului;
- evaluează efectele opțiunilor și acțiunilor sale asupra elevilor, a părinților, a altor profesori și modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, cu familiile elevilor și cu organizații existente în comunitatea în care trăiește, în așa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților școlii;
- înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor pentru carieră și de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;
- înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv drepturile legale ale elevului și ale părinților, precum și propriile sale drepturi și responsabilități sociale și profesionale;
- înțelege criteriile de evaluare a activității sale și are capacitatea de a le integra în conceperea și realizarea activității sale didactice.

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice profesorului de *Educație socială*, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și

să le demonstreze pe parcursul desfășurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

- utilizarea cunoștințelor de specialitate, a achizițiilor din domeniul metodicii disciplinei în proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice;
- utilizarea principalelor documente școlare reglatoare: planuri-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, după caz, programe pentru evaluări, examene și concursuri naționale;
- proiectarea unor activități didactice bazate pe metode pentru formarea competențelor specifice domeniului;
- utilizarea unor strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, rezolvarea de probleme și utilizarea noilor tehnologii;
- proiectarea și realizarea dezvoltărilor curriculare intra-, inter- și transdisciplinare;
- adecvarea demersurilor didactice la particularitățile de vârstă ale colectivului de elevi;
- construirea unui climat educativ stimulativ și eficient care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și implicarea activă a elevului în învățare.

C. TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS EDUCAȚIE SOCIALĂ

a. *EDUCAȚIE SOCIALĂ - GÂNDIRE CRITICĂ ȘI DREPTURILE COPILULUI*

I. FORMULAREA DE ÎNTREBĂRI

- Capacitatea de a ne mira; valoarea întrebărilor – de ce nu luăm totul ca fiind cunoscut
- Formularea întrebărilor; cui putem adresa întrebări și modalități alternative de a formula întrebări

II. ARGUMENTAREA UNUI PUNCT DE VEDERE PERSONAL

- Fapte și opinii
- Susținerea părerii/opiniei proprii
- Formularea răspunsurilor; modalități alternative de a formula răspunsuri
- Schimbul de opinii. Compararea opiniilor
- De ce avem nevoie de argumente
- Condiții pentru acceptarea unui argument formulat de o altă persoană
- Stereotipii și prejudecăți
- Persuasiunea

III. DREPTURI ȘI RESPONSABILITĂȚI ALE COPILULUI

1. Convenția ONU cu privire la drepturile copilului

- Principiile generale ale convenției: prioritatea intereselor copilului, non-discriminarea, participarea copiilor la problemele care îi privesc

2. Drepturi ale copilului; responsabilități asociate acestora

- Exemplificarea unor drepturi în contexte concrete (de exemplu, dreptul la identitate, dreptul la familie, dreptul la educație, dreptul la joc și activități recreative, dreptul la protecție împotriva violenței, abuzului și exploatării, dreptul la securitate și protecție socială, protecția mediului – condiție a vieții)
- Corelarea drepturilor cu responsabilitățile asociate

3. Modalități de exercitare a drepturilor și de asumare a responsabilităților

- Copiii, promotori ai propriilor drepturi
- Școala ca spațiu de exprimare/exercitare/asumare de către copii a drepturilor și responsabilităților

IV. RESPECTAREA, APĂRAREA ȘI PROMOVAREA DREPTURILOR COPILULUI

1. Respectarea și apărarea drepturilor copiilor. Categorii de copii în situații de risc și/sau cu cerințe educative speciale (copii din medii dezavantajate socio-economic, copii cu dizabilități, copii care aparțin unor minorități, copii din mediul rural)

2. Instituții guvernamentale, interguvernamentale și non-guvernamentale cu rol în respectarea, apărarea și promovarea drepturilor copilului

- Instituții guvernamentale: rolul statului; securitate și protecție socială
- Organizații interguvernamentale și nonguvernamentale; rolul societății civile

V. PROIECTUL EDUCAȚIONAL

Elaborarea și derularea unui proiect educațional pentru promovarea unui drept/unor drepturi ale copilului

- Alegerea temei
- Elaborarea fișei de proiect
- Derularea proiectului propus
- Evaluarea proiectului propus

b. *EDUCAȚIE SOCIALĂ - EDUCAȚIE INTERCULTURALĂ*

I. CARACTERISTICI ALE SOCIETĂȚII CONTEMPORANE

Identitate și diversitate culturală

- Diversitatea culturală - o caracteristică a societății contemporane
- Complexitatea identității personale în prezent. Identitatea culturală proprie și identitatea culturală a celorlalți
  - patrimoniul cultural/moștenirea culturală
  - tradiții și obiceiuri comune/diferite ale culturilor
  - patriotismul și manifestările sale
- Raportul „eu” – „ceilalți”, „noi” – „ceilalți” în societatea multiculturală și în societatea interculturală

II. PERSOANA ȘI SOCIETATEA INTERCULTURALĂ

1. Principii și valori ale societății interculturale

- Principiile și valorile unei societăți interculturale (dezvoltarea identității culturale proprii, acceptarea și respectarea diversității, valorizarea pozitivă a diferențelor, tratamentul egal al persoanelor, solidaritate, promovarea incluziunii sociale, dialogul intercultural)
- Abateri de la valorile și principiile societății interculturale:
  - forme de intoleranță (discriminare, segregare, rasism, xenofobie)
  - manifestări și efecte ale lipsei de solidaritate (marginalizare, excludere, izolare)

2. Persoana în societatea interculturală

- Trăsături ale persoanei în societatea interculturală (spirit deschis, flexibilitate, cooperare, abilități relaționale și comunicaționale)
- Comunicarea interculturală
  - specificul comunicării interculturale
  - bariere ale comunicării interculturale (stereotipuri și prejudecăți)
  - reguli și principii pentru facilitarea comunicării interculturale

III. PROIECTUL EDUCAȚIONAL INTERCULTURAL

Elaborarea și derularea proiectului educațional intercultural

- Alegerea temei
- Elaborarea fișei de proiect
- Derularea proiectului propus
- Evaluarea proiectului propus

c. *EDUCAȚIE SOCIALĂ – EDUCAȚIE PENTRU CETĂȚENIE DEMOCRATICĂ*

I. SISTEMUL POLITIC ÎN ROMÂNIA

- **Drepturile omului**
- **Forme de guvernământ și regimuri politice: regimuri democratice, autoritare și totalitare**
- **Constituția României**
  - Structura Constituției
  - Valori și principii constituționale
- **Principii și instituții democratice**
  - Statul democratic și principiul pluralismului: dreptul de asociere și partidele politice
  - Statul democratic și principiul separării puterilor; autoritățile statului român:
    a) autoritatea legislativă; legile
    b) executivul; administrația centrală și locală
    c) autoritatea judecătorească; aplicarea legilor
    d) Președintele României
  - Statul de drept

II. RAPORTUL CETĂȚENI – AUTORITĂȚI. DREPTURI ȘI RESPONSABILITĂȚI CETĂȚENEȘTI ÎN SOCIETATEA DEMOCRATICĂ

- **Domnia legii și puterea cetățenilor**
  - Procesul de elaborare a legilor; participarea cetățenilor la elaborarea legislației
  - Drepturile și libertățile cetățenești și respectarea legilor; limite ale libertății
  - Justiția ca instituție de apărare și de înfăptuire a dreptății; egalitatea în fața legii și accesul la justiție al cetățenilor; copilul în procesul judiciar; delincvența juvenilă; consecințe ale nerespectării legii
- **Cetățenia activă. Participarea cetățenilor la luarea deciziilor publice și la controlul aplicării acestora**
  - Implicarea civică în contextul democrației reprezentative și al formelor de manifestare a democrației directe
  - Alegerile și votul; alegerea reprezentanților; evaluarea activității reprezentanților aleși
  - Societatea civilă, organizații nonguvernamentale, tipuri de inițiative cetățenești în comunitățile locale
  - Rolul îndeplinit de mass-media în societate și în formarea opiniei publice

III. PROIECTUL EDUCAȚIONAL DEDICAT PROBLEMELOR COMUNITĂȚII EDUCAȚIONALE/LOCALE

- Alegerea temei
- Elaborarea fișei de proiect
- Derularea proiectului propus
- Evaluarea proiectului propus

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DISCIPLINEI DE CONCURS EDUCAȚIE SOCIALĂ

1. *** Constituția României.
2. *** Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului.
3. *** Declarația Universală a Drepturilor Omului.
4. Aron, R., *Democrație și totalitarism,* Editura All, București, 2001.
5. Coman, M., *Mass media, mit și ritual. O perspectivă antropologică*, Editura Polirom, Iași, 2005.
6. Dahl, R., *Poliarhiile*, Editura Du Style, București, 1998.
7. Iliescu, A.P., Socaciu, E.-M. (coord.), *Fundamentele gândirii politice moderne. Antologie comentată*, Editura Polirom, Iași, 1999.

8. Iluț, P., *Valori, atitudini și comportamente sociale. Teme actuale de psihosociologie*, Editura Polirom, Iași, 2005.
9. Lijphart, A., *Modele ale democrației. Forme de guvernare și funcționare în treizeci și șase de țări*, Editura Polirom, Iași, 2000.
10. Manent, P., *Originile politicii moderne*, Editura Nemira, București, 2000.
11. Mill, J. S., *Despre libertate*, Editura Humanitas, București, 2001.
12. Miroiu, A. (coord.), *Teorii ale dreptății*, Editura Alternative, București, 1997.
13. Muraru, I., Tănăsescu, S., *Drept constituțional și instituții politice*, Editura Lumina Lex., București, 2001.
14. Popper, K. R., *Societatea deschisă și dușmanii ei*, Editura Humanitas, București, 1990.
15. Rousseau, J.-J., *Discurs asupra inegalității dintre oameni*, Editura Antet, București, 2001.
16. Schnapper, D., Bachelier, C., *Ce este cetățenia?*, Editura Polirom, Iași, 2001.

NOTĂ: Bibliografia pentru temele de specialitate include *și* programa școlară și manualele școlare de *Educație socială* pentru clasele a V-a, a VI-a și a VII-a valabile în anul școlar în care se susține concursul.

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE CONCURS EDUCAȚIE SOCIALĂ

I. PROCESUL EDUCAȚIONAL - ABORDARE SISTEMICĂ

1. Predarea, învățarea și evaluarea - componente fundamentale ale procesului educațional.
2. Variabilele procesului de învățământ (cunoștințe, abilități, deprinderi, aptitudini, competențe) și relația dintre ele.

II. ELEMENTE DE CURRICULUM

1. Conceptul de *curriculum*. Taxonomii ale tipurilor de curriculum. Componentele curriculumului național: planuri-cadru (trunchi comun, curriculum de specialitate fix și curriculum de specialitate flexibil, CDEOȘ), programe școlare, standarde naționale de evaluare, după caz. Manuale școlare, auxiliare didactice. Alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module. Proiectarea CDEOȘ
2. Competențele predării-învățării-evaluării la disciplina de concurs. Competențe generale, competențe specifice
3. Proiectarea activității didactice: planificare calendaristică, proiectarea unității de învățare.

III. DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE LA DISCIPLINA EDUCAȚIE SOCIALĂ

1. Metodele didactice specifice disciplinei de concurs educație socială: relevanță, funcții, complementaritate, taxonomie, caracterizarea metodelor de învățământ tradiționale, moderne/centrate pe elev, exemplificarea utilizării la disciplina de concurs.
2. Demersurile creative în metodologia didactică: abordarea euristică, învățarea prin descoperire, învățarea prin problematizare, învățarea prin cercetare, învățarea prin cooperare.
3. Formele de organizare a activității didactice: clasificare, descriere, avantaje/dezavantaje și limite.
4. Mijloacele de învățământ: concept, modalități de integrare în procesul de predare-învățare-evaluare, funcții, tipuri de mijloace de învățământ și caracteristicile lor, mijloace tehnice de instruire.

IV. ELEMENTE DE EVALUARE EDUCAȚIONALĂ

1. Relația dintre curriculum și evaluare - standarde naționale de evaluare. Scopul evaluării educaționale. Etapele procesului de evaluare. Funcțiile generale și specifice ale evaluării performanțelor elevilor. Strategii/moduri și tipuri de evaluare.
2. Metodele de evaluare a rezultatelor școlare: metode tradiționale și metode complementare. Relația dintre metoda și instrumentul de evaluare.
3. Testul docimologic – instrument de evaluare: concept, tipologie, proiectare, administrare, diseminarea rezultatelor.

4. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și în utilizare.
5. Calitățile instrumentelor de evaluare. Matricea de specificații și rolul acesteia în proiectarea instrumentelor de evaluare.
6. Elementele de deontologie în procesul de evaluare. Factori generativi ai distorsiunilor în procesul evaluării educaționale. Erori în evaluare și notare. Calitățile evaluatorului.

V. INFORMATIZAREA ȘI ÎNVĂȚAREA MULTIMEDIA

1. Tehnicile informaționale computerizate, instruirea asistată de calculator și învățarea multimedia.
2. Eficientizarea utilizării tehnologiei informației și comunicării în construirea unor medii active de instruire.
3. Integrarea Inteligenței Artificiale (IA) în procesul educațional:

- adaptarea strategiilor de predare-evaluare și proiectarea unor sarcini bazate pe reflecție, argumentare și dialog.
- utilizarea IA pentru diferențierea învățării, accesibilizare și feedback, sub rezerva validării pedagogice stricte din partea profesorului.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE CONCURS EDUCAȚIE SOCIALĂ

1. Bocoș, M., *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Editura Polirom, Iași, 2013.
2. Bocoș, M., Jucan, D., *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Editura Paralela 45, Pitești, 2019
3. Cerghit, I., Neacșu, I., Pânișoară I.-O., Potolea, D., *Prelegeri pedagogice*, Editura Polirom, Iași, 2001.
4. Ciolan, L., *Învățarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar,* Editura Polirom, Iași, 2008.
5. Cristea, S., *Dicționar de termeni pedagogici*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998.
6. Cristea, S., *Fundamentele pedagogiei*, Editura Polirom, Iași, 2000.
7. Cucoș, C., *Pedagogie generală,* Editura Polirom, Iași, 2010.
8. Glava, C., Ceobanu, C., Istrate, O., Zsoldos-Marchiș, I., Pentek, I., Fartușnic, C., Constandache, L., & Fartușnic, R., *Ghid de utilizare a Inteligenței Artificiale în școli*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2026.
9. Hattie, J., *Învățarea vizibilă. Ghid pentru profesori*, Editura Trei, București, 2014.
10. Ionescu, M., *Instrucție și educație*, Vasile Goldiș University Press, Arad, 2007.
11. Oprea, C.M., *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008.
12. Oțet, F., Lițoiu, N., Spineanu-Dobrotă, S., *Ghid de evaluare pentru științele socio-umane*, Editura ProGnosis, București, 2000.
13. Petrescu, P., Pop, V., *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situațiilor de învățare*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007.
14. Petrovici, M.C., *Niveluri ale înțelegerii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2010.
15. Stoica, A. (coord.), *Evaluarea curentă și examenele*, Editura ProGnosis, București, 2001.
16. Stoica, A., *Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică*, Editura Humanitas Educațional, București, 2003.
17. Stoica, A., Mihail, R., *Evaluarea educațională. Inovații și perspective*, Editura Humanitas, București, 2006.
18. Stoica, E. (coord.), Avram, M., Spineanu-Dobrotă, S., Teșileanu, A., *Ghid de evaluare la disciplinele socio-umane*, Editura ERC Press, București, 2011.

NOTĂ: Bibliografia pentru metodica predării disciplinei *Educație socială* include și curriculumul național în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul (planuri-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Anexa nr. 26

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

ECONOMIC, ADMINISTRATIV, POȘTĂ

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la Concursul naţional pentru ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar.. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate pe baza standardului ocupaţional „Profesor pentru învăţământul gimnazial şi pentru învăţământul liceal”, în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Structura arborescentă şi sistemul modular de organizare curriculară pentru învăţământul tehnologic, solicită abordarea structurală a desfăşurării procesului de învăţământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare/curriculumul în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină şi cu programele pentru evaluările şi examenele naţionale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, urmărind:

- cunoaşterea de către profesor a conţinuturilor ştiinţifice şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinelor de pregătire profesională şi a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor şcolare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi;
- capacitatea de proiectare şi realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, şi multidisciplinar, în concordanţă cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competenţelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării *profesionale* a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, profesorul trebuie să demonstreze că:

- înţelege conceptele centrale şi metodele de investigaţie specifice disciplinelor pe care le predă;
- are capacitatea de a crea experienţe de învăţare semnificative pentru elev;
- înţelege cum învaţă şi cum se dezvoltă elevul şi poate să ofere oportunităţi de învăţare care sprijină dezvoltarea profesională a acestuia;
- înţelege că elevii sunt diferiţi din punctul de vedere al felului în care învaţă şi poate să ofere oportunităţi instructiv-educative adaptate la diferenţele individuale de învăţare;
- înţelege procesele de integrare curriculară şi foloseşte o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor şi performanţele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege şi utiliza cele mai bune metode ce vizează motivaţia şi comportamentul pentru a crea un mediu educaţional care încurajează interacţiunea socială pozitivă, motivaţia intrinsecă şi angajarea elevului în actul învăţării, sprijinind astfel succesul şcolar al acestuia;
- dezvoltă cunoaşterea şi utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea şi interacţiunea elevilor în activitatea de învăţare;
- planifică activitatea de predare-învăţare pe baza competenţelor curriculare, a cunoaşterii proceselor predării-învăţării, a conţinutului disciplinei, a abilităţilor elevilor şi a diferenţelor dintre elevi; modelează activitatea la clasă conform obiectivelor evaluării;
- înţelege şi foloseşte o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia şi modifica activităţile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală şi socială a elevului;
- evaluează efectele opţiunilor şi acţiunilor sale asupra elevilor, părinţilor, altor colegi (profesori) şi modifică aceste acţiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunităţi pentru perfecţionarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relaţii pozitive cu colegii, familiile elevilor şi alte organizaţii existente în comunitatea în care trăieşte, în aşa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităţilor şcolii;
- înţelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră şi de a integra educaţia pentru carieră în activitatea didactică;
- înţelege aspectele de ordin legislativ ale activităţii sale, respectiv, drepturile legale ale elevului şi părinţilor, precum şi propriile sale drepturi şi responsabilităţi;
- înţelege criteriile de evaluare a activităţii sale şi are capacitatea de a le integra în conceperea şi realizarea activităţii didactice.

B. COMPETENŢE SPECIFICE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a disciplinelor, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

1. Cunoaşterea şi aprofundarea de către candidaţi a conţinuturilor ştiinţifice de specialitate şi metodice pentru disciplinele tehnologice.
2. Aplicarea adecvată a principiilor şi metodelor specifice didacticii disciplinelor tehnologice.
3. Realizarea corelaţiilor intra-, inter- şi pluridisciplinare a conţinuturilor.
4. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învăţământ, calificării şi specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională şi curriculumul în vigoare.
5. Proiectarea demersurilor didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi.
6. Selectarea şi aplicarea unor metode și instrumente de evaluare adecvate obiectivelor evaluării și/sau competenţelor/rezultate ale învățării vizate.
7. Aplicarea diferitelor forme de organizare a instruirii în conformitate cu demersul didactic proiectat.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. ORGANIZAREA UNITĂŢILOR ECONOMICE

1.1. Particularităţile activităţii economice

- Delimitări terminologice: întreprindere, societate, firmă, unitate economică;
- Caracteristicile şi rolul unităţii economice în economia de piaţă;
- Actul constitutiv al societății comerciale – concept, conținut;
- Clasificarea unităților economice după criteriile: forma de proprietate, forma juridică, modul de asociere, obiectul de activitate, structura operativă.

1.2 Organizarea procesuală a întreprinderii

- Funcţiunile întreprinderii moderne: concept, enumerare, activități specifice;
- Procese economice în cadrul întreprinderii: concept, enumerare, organizarea activității specifice acestora;
- Rentabilitatea proceselor economice: concept, indicatori de rentabilitate;
- Eficiența proceselor economice: concept, căi de eficientizare a proceselor economice.

1.3. Organizarea structurală a întreprinderii

- Structura organizatorică a întreprinderii: concept, părți componente;
- Elementele de bază ale structurii organizatorice: post – concept, elemente, exemple de posturi; funcție – concept, tipuri de funcții, exemple; compartiment – concept, tipuri de compartimente, exemple; nivel ierarhic – concept, exemple, piramida ierarhică; ponderea ierarhică – concept, exemple; relațiile organizatorice – concept, tipuri de relații, exemple;
- Structura operațională (de producție și concepție) – concept, elemente componente (subdiviziuni): secție – concept, tipuri de secții; atelier – concept; loc de muncă – concept;
- Documente de formalizare a structurii organizatorice: organigrama; fișa postului, regulamentul de organizare și funcționare;

1.4. Organizarea resurselor umane

- Categorii de personal – structura personalului unei întreprinderi;
- Drepturi şi obligaţii ale personalului – clauzele contractului de muncă;
- Selecţia personalului – concept, etapele selecției;
- Evaluarea, promovarea, formarea, motivarea și cointeresarea personalului – concepte, rol

2. CONTABILITATE

2.1. Teorie contabilă şi metodă în contabilitate

- Cadrul conceptual al contabilității: obiectul și metoda contabilității;
- Categorii specifice obiectului de studiu al contabilității: active, capitaluri proprii, datorii (situația poziției financiare); venituri și cheltuieli (situația performanței financiare); ecuația fundamentală a contabilității;
- Documente de evidenţă: definiţie, importanţă, structură, clasificare, întocmire, verificare, corectare, circuit, arhivare și păstrare;

- Registre contabile obligatorii;
- Procedeele comune şi specifice metodei contabilităţii: evaluare, calculaţie, inventariere; bilanţ, cont, balanţă de verificare;
- Criterii minimale privind programele informatice utilizate în activitatea financiar-contabilă.

2.2. Contabilitatea curentă a întreprinderii

- Contabilitatea capitalurilor proprii;
- Contabilitatea activelor imobilizate;
- Contabilitatea stocurilor;
- Contabilitatea decontărilor cu terţii;
- Contabilitatea trezoreriei;
- Contabilitatea cheltuielilor, veniturilor şi rezultatelor;

2.3. Lucrări contabile de închidere a exerciţiului financiar. Situaţiile financiare anuale

- Etape (lucrări) premergătoare întocmirii situațiilor financiare anuale;
- Inventarierea: concept, scop, obiect, pregătirea, desfășurarea și stabilirea rezultatelor inventarierii; documente specifice; imputarea lipsurilor constatate la inventariere;
- Determinarea rezultatului, repartizarea profitului sau finanțarea pierderii;
- Situațiile financiare anuale: concept, structura formularelor: Bilanț, Cont de profit și pierdere
- Analiza indicatorilor economico-financiari: indicatori de lichiditate și solvabilitate, de risc, de gestiune, de profitabilitate.

3. FINANŢE

3.1. Sfera finanţelor publice

- Conceptul de finanţe publice;
- Funcțiile finanțelor publice;

3.2. Bugetul public național: concept, componente;

3.3 Caracterizarea și clasificarea veniturilor bugetare:

- Noțiunile de impozit și taxă;
- Elementele impozitelor;
- Impozitele directe: impozitul pe profit, impozitul pe salarii, impozitul pe dividende;
- Impozitele indirecte: taxa pe valoarea adăugată, taxele vamale, accizele, monopolurile fiscale, taxele de timbru și de înregistrare;

3.4. Dubla impunere a veniturilor

3.5. Evaziune fiscală

- Evaziune fiscală licită;
- Evaziune fiscală ilicită;

3.6. Sistemul cheltuielilor publice

- Factorii care influenţează nivelul cheltuielilor publice;
- Clasificarea cheltuielilor publice;
- Caracterizarea cheltuielilor publice.

BIBLIOGRAFIE

1. Bozgan, V., Sârbu, A., Economia întreprinderii şi elemente de legislaţie – clasa a XI-a, Ed. Economică Preuniversitaria, Bucureşti, 2001
2. Capotă, V., Hangan, D., Lixandru, F., Finanţe – clasa a XII-a, Ed. Niculescu ABC, Bucureşti, 2002
3. Cojocea, A., Sălceanu, Al., Contabilitate – clasa a XII-a, Ed. Economică Preuniversitaria, Bucureşti, 2002
4. Dan, V., Isaic-Maniu, R., Mitran, D., Economia întreprinderii – clasa a X-a, Ed. All Educaţional, Bucureşti, 2002
5. Gavrilă, T., Lefter, V., Managementul firmei, Ed. Economică, Bucureşti, 2002
6. Ghiţă, M., Mareş, V., Finanţe – clasa a XII-a, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2002

7.	Hangan D.Tudor M, Lămâie D (coordonator),	Finanţe şi fiscalitate,	Ed. CD Press 2010
8.	Ilie, S. şi colectivul	Organizarea resurselor umane	Ed. Oscar Print, Bucuresti, 2006
9.	Isai, V., Negoescu,G.,	Contabilitate – clasa a X-a,	Ed. All Educational, Bucureşti, 2002
10.	Isai, V.	Contabilitate – clasa a XI-a,	Ed. All Educational, Bucureşti, 2002
11.	Isai, V.	Contabilitate – clasa a XII-a,	Ed. All Educational, Bucureşti, 2002
12.	Lefter, V., Chivu, I.,	Economia întreprinderii – clasa a X-a,	Ed. Economică Preuniversitaria, Bucureşti, 2001
13.	Matei, A.	Contabilitatea evenimentelor şi tranzacţiilor – clasa a XI-a,	Ed. CD Press
14.	Moşteanu, T., Iftemie, E., Moşteanu, R.,	Finanţe – clasa a XII-a,	Ed. Economică Preuniversitaria, Bucureşti, 2001
15.	Nicolescu, O., Verboncu I.	Management,	Ed. Economică, Bucureşti, 2001
16.	Popan, M.	Contabilitatea evenimentelor şi tranzacţiilor – clasa a XI-a, ediție reeditată	Ed. Oscar Print, Bucureşti, 2016
17.	Popan, M	Realizarea situațiilor financiare şi calculația costurilor – clasa a XII-a, conținut actualizat	Ed. Oscar Print, Bucureşti, 2014
18.	Răileanu, V.; Răileanu, A.S.; Dumitrescu, D.G.	Contabilitatea şi gestiunea fiscală a societăților comerciale,	Ed, Economică 2016;
19.	Ristea M., C.G. Dumitru, C. Ioanăş, A. Irimescu	Contabilitatea Societăţilor Comerciale vol I-II,	Ed. Universitară, Bucureşti 2009.
20.	Robu, V.; Georgescu, N.	Analiză economico-financiară,	Ed. Omnia Uni SAST, Braşov;
21.	Pântea , I.P.,Gh. Bodea. GH.	Contabilitatea financiară,	Editura Intelcredo, Deva, 2014;
22.	Stănciulescu, G., (coordonator)	Economia întreprinderii, profil Servicii- manual pentru clasa a X-a,	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2001
23.	Tanţău, A.,	Management strategic,	Editura ASE, Bucureşti, 2003
24.	Vuţă, M., Braşoveanu, I.,	Finanţe – clasa a XII-a,	Ed. All Educational, Bucureşti, 2002
25.	***	Reglementări contabile pentru agenţii economici,	Ed. Economică, Bucureşti, 2001
26.	***	Ghid practic de aplicare a Standardelor Internaţionale de Contabilitate,	Ed. Economică, Bucureşti, 2001

27. *** Legea finanţelor publice nr. 500/2002, M.O. nr. 597/13 august 2002, actualizată
28. *** Ordinul M.F.P. nr. 2861/09.10.2009 pentru aprobarea Normelor privind organizarea şi efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor şi capitalurilor proprii, cu modificările şi completările ulterioare
29. *** Ordinul M.F.P. nr. 1802/28.12.2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind Situaţiile financiare anuale individuale şi situaţiile financiare anuale consolidate, actualizat

30. ***Cartea Verde a Contabilității (ediții actualizate)
31. *** Legea privind Codul fiscal nr. 227/2015, actualizată
32. *** Ordinul M.F.P. nr. 2634/05.11.2015 privind documentele financiar-contabile, cu modificările și completările ulterioare
33. *** Ordinul M.F.P nr. 52/14.01.2016 privind aprobarea calculatorului pentru determinarea deducerilor personale lunare, cu modificările și completările ulterioare
34. *** Ordinul M.F.P. privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea Situațiilor financiare anuale și a Raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, precum și pentru modificarea și completarea unor reglementări contabile, în vigoare în anul în care se susține concursul
35. www.mfinante.ro
36. Legea contabilității nr 82/1991, actualizată

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală (CDL)/curriculum la decizia elevului din oferta şcolii (CDEOŞ), conform planurilor-cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.
2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.
2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.
3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.
4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor şcolare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.
2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.
3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.
4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.
5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019

4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat şi gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	
12.		„Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008

Anexa nr. 27

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

ECONOMIE ȘI EDUCAȚIE ANTREPRENORIALĂ, EDUCAȚIE SOCIALĂ - EDUCAȚIE ECONOMICO-FINANCIARĂ

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru *Economie și educație antreprenorială, Educație socială - Educație economico-financiară* se adresează candidaților care intenționează să participe la concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Absolvenții facultăților de profil și profesorii care susțin concursul la *Economie și educație antreprenorială, Educație socială - Educație economico-financiară* pot preda în învățământul preuniversitar aceste discipline, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior care poate preda disciplinele *Economie și educație antreprenorială, Educație socială - Educație economico-financiară*, urmărind:

- cunoașterea conținuturilor fundamentale și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor *Economie și educație antreprenorială, Educație socială - Educație economico-financiară*, precum și a metodicii disciplinelor;
- demonstrarea competențelor necesare în proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice;
- evaluarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

B. COMPETENȚE SPECIFICE PROFESORULUI (DISCIPLINE SOCIO-UMANE)

Particularitățile disciplinelor *Economie și educație antreprenorială, Educație socială - Educație economico-financiară* ca discipline socio-umane și influența modelatoare puternică pe care aceasta o exercită asupra formării și dezvoltării personalității elevului, precum și asupra întregului climat educațional al școlii, determină profesorul de discipline socio-umane să demonstreze că:

- înțelege conceptele centrale și metodele de investigație specifice disciplinei pe care o predă;
- are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;
- înțelege cum învață și cum se dezvoltă elevul și poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea intelectuală și socială a acestuia;
- înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al modului în care învață și poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele interindividuale de învățare;
- înțelege procesele de integrare curriculară și folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor și performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii ale informației și comunicării;
- are capacitatea de a alege și utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația și comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul școlar al acestuia;
- are capacitatea de a dezvolta activități didactice în cadrul Curriculumului la Decizia Școlii, activități curriculare și extracurriculare inter-, pluri- și transdisciplinare;
- dezvoltă cunoașterea și utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea și interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- proiectează activitatea de predare-învățare-evaluare pe baza competențelor curriculare, a cunoașterii proceselor predării-învățării-evaluării, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor și a diferențelor dintre elevi;
- înțelege și folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia și modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală și socială a elevului;
- evaluează efectele opțiunilor și acțiunilor sale asupra elevilor, a părinților, a altor profesori și modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, cu familiile elevilor și cu organizații existente în comunitatea în care trăiește, în așa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților școlii;
- înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor pentru carieră și de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;
- înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv drepturile legale ale elevului și ale părinților, precum și propriile sale drepturi și responsabilități sociale și profesionale;

- înțelege criteriile de evaluare a activității sale și are capacitatea de a le integra în conceperea și realizarea activității sale didactice.

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice profesorului de discipline socio-umane, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și să le demonstreze pe parcursul desfășurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

- utilizarea cunoștințelor de specialitate, a achizițiilor din domeniul metodicii disciplinei în proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice;
- utilizarea principalelor documente școlare reglatoare: planuri-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, după caz, programe pentru evaluări, examene și concursuri naționale;
- proiectarea unor activități didactice bazate pe metode pentru formarea competențelor specifice domeniului;
- utilizarea unor strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, rezolvarea de probleme și utilizarea noilor tehnologii;
- proiectarea și realizarea dezvoltărilor curriculare intra-, inter- și transdisciplinare;
- adecvarea demersurilor didactice la particularitățile de vârstă ale colectivului de elevi;
- construirea unui climat educativ stimulativ și eficient care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și implicarea activă a elevului în învățare.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Consumatorul și comportamentul său rațional	● Consumatorul și comportamentul său ● Costul de oportunitate. Criterii de evaluare a deciziei de cumpărare, economisire ● Protecția consumatorului (reguli, instituții)
2. Menajurile	● Caracteristici ale menajurilor ● Proprietatea și tipurile de proprietate ● Surse de venituri și obiective de cheltuieli ● Economii
3. Producătorul	● Factori de producție ● Combinarea factorilor de producție și spiritul antreprenorial ● Productivitate și eficiență ● Costuri ● Profit ● Planul de afaceri ● Resursele necesare derulării unei afaceri (financiare, materiale, umane, informaționale)
4. Întreprinzătorul	● Calități și competențe ale întreprinzătorului de succes ● Oportunități și riscuri cu privire la înființarea și gestionarea unei firme
5. Piața – locul de întâlnire a agenților economici	● Piața (cerere, ofertă, echilibrul și dezechilibrul pieței) ● Elasticitatea cererii și a ofertei ● Concurența și libertatea economică ● Piața financiară: piața monetară (masa monetară și creditarea, echilibrul și dezechilibrul pieței monetare, rolul băncii centrale), piața capitalurilor, investițiile și gestionarea riscurilor pe piața financiară ● Piața muncii (echilibrul și dezechilibrul pieței muncii) ● Piața mondială (comerțul internațional, eficiența comerțului internațional, piața valutară) ● Rolul statului în economia de piață ● Fluctuații ale activității economice

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Becker, Gary S., *Comportamentul uman, o abordare economică*, Editura All, Bucureşti, 1994.
2. Ciobanu, I., Ciulu R., *Strategiile competitive ale firmei*, Editura Polirom, Iaşi, 2005.
3. Didier, M., *Economia: Regulile jocului*, Editura Humanitas, Bucureşti, 1998.
4. Dobrotă, N. (coord.), *Dicţionar de economie*, Editura Economică, Bucureşti, 2002.
5. Dobrotă, N. (coord.), *Economie* - Manual ASE, Editura Economică, Bucureşti, 2001.
6. Druţă, F., *Motivaţia economică*, Editura Economică, Bucureşti, 1999.
7. Friedman, M., *Capitalism şi libertate*, Editura Enciclopedică, Bucureşti, 1995.
8. Frois, G.A., *Economia Politică*, Editura Humanitas, Bucureşti, 1994.
9. Galbraith, J. K., *Societatea perfectă*, Editura Eurosong & Book, Bucureşti, 1997.
10. Heyne, P., *Modul economic de gândire*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1991.
11. Huidumac, C., Rogojanu A., *Introducere în studiul economiei de piaţă*, Editura All, Bucureşti, 1998.
12. Keynes, J. M., *Teoria generală a folosirii mâinii de lucru, a dobânzii şi a banilor,* Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1970.
13. Martin, H.-P., Schumann H., *Capcana globalizării*, Editura Economică, Bucureşti, 1999.
14. Rugină, A. N., *Principia Oeconomica. Fundamente noi şi vechi ale analizei economice*, Editura Academiei Române, Bucureşti, 1993.
15. *** *Dicţionar de Economie*, A.S.E., Editura Economică, Bucureşti, 2001.
16. *** *Economie*, A.S.E., Editura Economică, Bucureşti, 2009.
17. *** *Economie. Idei fundamentale*, Editura Litera, Bucureşti, 2017.

E. TEMATICA PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE CONCURS

I. Procesul educaţional - abordare sistemică

1. Predarea, învăţarea şi evaluarea - componente fundamentale ale procesului educaţional.
2. Variabile ale procesului de învăţământ şi relaţia dintre ele (cunoştinţe, abilităţi, deprinderi, aptitudini, competenţe).

II. Elemente de curriculum

1. Conceptul de *curriculum*. Taxonomii ale tipurilor de curriculum. Componentele curriculumului naţional: planuri-cadru (trunchi comun, curriculum de specialitate fix şi curriculum de specialitate flexibil, CDEOŞ), programe şcolare, standarde naţionale de evaluare, după caz. Manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module. Proiectarea CDEOŞ
2. Competenţele predării-învăţării-evaluării la disciplina de concurs. Competenţe generale, competenţe specifice
3. Proiectarea activităţii didactice: planificare calendaristică, proiectarea unităţii de învăţare

III. Desfăşurarea activităţii didactice la disciplina de concurs

1. Metode didactice specifice disciplinei de concurs (relevanţă, funcţii, complementaritate, taxonomie, caracterizarea metodelor de învăţământ tradiţionale, moderne/centrate pe elev, exemplificarea utilizării).
2. Demersuri creative în metodologia didactică: abordarea euristică, învăţarea prin descoperire, învăţarea prin problematizare, învăţarea prin cercetare, învăţarea prin cooperare.
3. Forme de organizare a activităţii didactice: clasificare, caracterizare, avantaje/dezavantaje şi limite.
4. Mijloacele de învăţământ (concept, modalităţi de integrare în procesul de predare-învăţare-evaluare, funcţii, tipuri de mijloace de învăţământ şi caracteristicile lor, mijloace tehnice de instruire).

IV. Elemente de evaluare educaţională

1. Relaţia dintre curriculum şi evaluare – standarde naţionale de evaluare. Scopul evaluării educaţionale.
2. Etapele procesului de evaluare. Funcţiile generale şi specifice ale evaluării performanţelor elevilor. Strategii/moduri şi tipuri de evaluare.

3. Metode de evaluare a rezultatelor școlare: metode „tradiționale” și metode „complementare”. Relația dintre metoda și instrumentul de evaluare.
4. Testul docimologic – instrument de evaluare (concept, tipologie, proiectare, administrare, diseminarea rezultatelor).
5. Tipologia itemilor (definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și în utilizare).
6. Calitățile instrumentelor de evaluare. Matricea de specificații și rolul acesteia în proiectarea instrumentelor de evaluare.
7. Elemente de deontologie în procesul de evaluare. Calitățile evaluatorului.
8. Factori generativi ai distorsiunilor în procesul evaluării educaționale. Erori în evaluare și notare.

V. Informatizarea și învățarea multimedia.

1. Tehnicile informaționale computerizate, instruirea asistată de calculator și învățarea multimedia.
2. Eficientizarea utilizării tehnologiei informației și comunicării în construirea unor medii active de instruire.
3. Integrarea Inteligenței Artificiale (IA) în procesul educațional:
   - adaptarea strategiilor de predare-evaluare și proiectarea unor sarcini bazate pe reflecție, argumentare și dialog.
   - utilizarea IA pentru diferențierea învățării, accesibilizare și feedback, sub rezerva validării pedagogice stricte din partea profesorului.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE CONCURS

1. Bocoș, M., *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Editura Polirom, Iași, 2013.
2. Bocoș, M., Jucan D., *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Editura Paralela 45, Pitești, 2019.
3. Cerghit, I., Neacșu I., Pânișoară I. O., Potolea D., *Prelegeri pedagogice*, Editura Polirom, Iași, 2001.
4. Ciolan, L., *Învățarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iași, 2008
5. Cristea, S., *Dicționar de termeni pedagogici*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998.
6. Cristea, S., *Fundamentele pedagogie*i, Editura Polirom, Iași, 2010.
7. Cucoș, C., *Pedagogie generală*, Editura Polirom, Iași, 2000.
8. Glava, C., Ceobanu, C., Istrate, O., Zsoldos-Marchiș, I., Pentek, I., Fartușnic, C., Constandache, L., & Fartușnic, R., *Ghid de utilizare a Inteligenței Artificiale în școli*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2026.
9. Hattie, J., *Învățarea vizibilă. Ghid pentru profesori*, Editura Trei, București, 2014.
10. Ionescu, M., *Instrucție și educație*, Editura Vasile Goldiș University Press, Arad, 2007.
11. Oprea, C.M., *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008.
12. Oțet F., Lițoiu N., Spineanu-Dobrotă S., *Ghid de evaluare pentru științele socio-umane*, Editura ProGnosis, București, 2000.
13. Petrescu, P., Pop, V., *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situațiilor de învățare*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007.
14. Petrovici, M.C., *Niveluri ale înțelegerii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2010.
15. Stoica, A. (coord.), *Evaluarea curentă și examenele*, Ghid pentru profesori, Editura Prognosis, București, 2001.
16. Stoica, A., *Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică*, Editura Humanitas Educational, București, 2003.
17. Stoica, A., Mihail R., *Evaluarea educațională. Inovații și perspective*, Editura Humanitas, București, 2006
18. Stoica, E. (coord.), Avram, M., Spineanu-Dobrotă, S., Teșileanu, A., *Ghid de evaluare la disciplinele socio-umane*, Editura ERC Press, București, 2011.

NOTĂ: Bibliografia pentru metodica predării disciplinelor *Economie și educație antreprenorială, Educație socială - Educație economico-financiară* include și curriculumul național în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul (planuri-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Anexa nr. 28

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT -

PROFESORI

2026

A. NOTA DE PREZENTARE

Programa pentru Educaţie fizică şi sport - profesori este elaborată pentru candidaţii la Concursul pentru ocuparea posturilor didactice/catedrelor declarate vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar, la disciplina Educaţie fizică şi sport.

Disciplina Educaţie fizică şi sport constituie singura disciplină de învăţământ cu adresabilitate directă la sănătatea populaţiei şcolare, având o pregnantă specificitate a abordării procesului de predare-învăţare-evaluare.

Activitatea profesorului se concentrează pe formarea unor competenţe generale şi specifice, corelate cu cele opt competenţe-cheie europene.

Unul dintre dezideratele disciplinei de învăţământ Educaţie fizică şi sport este să păstreze la un nivel ridicat interesul elevilor pentru acest domeniu, inclusiv prin asigurarea condiţiilor optime pentru învăţarea permanentă.

Această programă răspunde cerinţelor profilului absolventului de învăţământ superior, care urmează să fie încadrat pe un post didactic în învăţământul preuniversitar - profesor de educaţie fizică şi sport în învăţământul de masă, în învăţământul sportiv integrat, în învăţământul sportiv suplimentar sau în învăţământul special. Acest profil presupune cunoaşterea conţinuturilor ştiinţifice fundamentale domeniului Educaţiei fizice şi sportului, a tendinţelor noi în evoluţia disciplinei, aplicarea noilor direcţii ale didacticii şi ale metodicii predării-învăţării-evaluării Educaţiei fizice şi sportului. De asemenea, presupune probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor didactice, demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

Tematica ştiinţifică, tematica pentru metodica predării Educaţiei fizice şi sportului şi bibliografia aferentă celor două tipuri de tematici, constituie repere pentru candidaţi, în demersul susţinerii Concursului pentru ocuparea posturilor didactice/catedrelor declarate vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar.

Programa este elaborată în acord cu programele şcolare în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru disciplinele Educaţie fizică şi sport, Pregătire sportivă teoretică şi Pregătire sportivă practică.

Competenţele şi conţinuturile programei sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităţilor didactice

B. COMPETENŢELE CADRULUI DIDACTIC CU SPECIALIZAREA EDUCAŢIE FIZICĂ ŞI SPORT

Competenţele cadrului didactic cu specializarea Educaţie fizică şi sport, pe care trebuie să le dovedească în procesul de predare-învăţare-evaluare şi care vor fi dezvoltate pe tot parcursul activităţii profesionale, sunt:

- Analizarea conţinuturilor ştiinţifice ale disciplinei Educaţie fizică şi sport
- Utilizarea şi interpretarea informaţiei provenite din teoria şi didactica disciplinei
- Utilizarea adecvată a conceptelor din domeniul Educaţiei fizice şi sportului şcolar
- Înţelegerea principiilor didacticii specifice Educaţiei fizice şi sportului
- Construirea unor demersuri didactice interactive, prin adecvarea strategiilor la conţinuturi
- Utilizarea competentă a documentelor şcolare reglatoare
- Elaborarea programelor şi dezvoltarea activităţilor didactice în cadrul curriculumului la decizia şcolii, activităţi curriculare şi extracurriculare
- Proiectarea conţinuturilor instruirii, organizarea corespunzătoare a activităţilor didactice şi realizarea evaluării competenţelor dobândite de elevi
- Adecvarea demersurilor didactice la particularităţile de vârstă, gen, nivel de pregătire ale elevilor şi la condiţiile materiale
- Construirea unui climat educativ interactiv, de cooperare, stimulativ, cu scopul creşterii eficienţei rezultatelor activităţilor didactice
- Înţelegerea aspectelor de ordin legislativ ale activităţii sale
- Cunoaşterea criteriilor de evaluare a activităţii sale şi integrarea acestora în conceperea şi realizarea activităţii didactice

C. CONŢINUTURILE PROGRAMEI

C.I. TEMATICA ŞTIINŢIFICĂ - TEORIA EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI

1. Conceptele şi noţiunile fundamentale din educaţie fizică şi sport
2. Idealul şi funcţiile educaţiei fizice şi sportului
3. Concepţii actuale despre educaţie fizică şi sport
4. Obiectivele educaţiei fizice şi sportului
5. Formele de organizare a educaţiei fizice şi sportului
6. Motricitatea la vârstele şcolarităţii
7. Învăţarea motrică în educaţie fizică şi sport
8. Cunoştinţele teoretice de specialitate
9. Deprinderile şi priceperile motrice
10. Calităţile motrice
11. Mijloacele educaţiei fizice şi sportului
12. Efortul în lecţia de educaţie fizică şi sport
13. Acțiunile profesorului în lecția de educaţie fizică şi sport
14. Lecţia de educaţie fizică şi sport
15. Normativitatea activității didactice din educație fizică
16. Metodele de instruire în educație fizică și sport
17. Proiectarea activităţii didactice
18. Evidenţa în educaţie fizică și sport
19. Evaluarea la disciplina Educaţie fizică și sport
20. Curriculumul Naţional (planuri-cadru, programe şcolare, standarde naționale de evaluare)

C.II. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII – DIDACTICA EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI

1. Utilizarea componentelor curriculumului naţional la disciplina Educaţie fizică şi sport
2. Elaborarea şi utilizarea curriculumului la decizia şcolii, la disciplina Educaţie fizică şi sport
3. Elaborarea documentelor de proiectare didactică în educaţie fizică şi sport
4. Stabilirea conţinuturilor (mijloace, formaţii de lucru, dozare, indicaţii metodice) pe componentele structurii lecţiei de educaţie fizică şi sport
5. Modalităţi de respectare a principiilor didactice în predarea disciplinei Educaţie fizică și sport
6. Metodica dezvoltării calităților motrice
7. Alcătuirea complexelor de influenţare selectivă a aparatului locomotor, pentru diferite cicluri de învățământ
8. Specificul aplicării metodelor verbale, intuitive şi practice în predarea conţinuturilor specifice disciplinei Educaţie fizică și sport
9. Metodica dirijării efortului în lecţia de educaţie fizică și sport
10. Metodica predării disciplinelor sportive prevăzute de programele şcolare
11. Criterii de stabilire a structurilor motrice pentru evaluarea nivelului de instruire în gimnastică şi jocuri sportive
12. Respectarea criteriilor de stabilire a scalelor de notare pentru probele de evaluare

D. BIBLIOGRAFIE

1. *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru Educație fizică și sport, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programe şcolare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat)
2. Barbu, C., Stoica M., (2000), *Metodica predării exerciţiilor de atletism în lecţia de educaţie fizică*, Editura Printech, Bucureşti
3. Croitoru, D., Şerban, M., (2002), *Volei în şcoală*, Editura Semne, Bucureşti
4. Dina, G., (2012), *Volei în şcoală*, Editura SITECH, Craiova
5. Dragnea, A., (coord.), (2006), *Educaţie fizică şi sport – teorie și didactică*, Editura FEST, Bucureşti

6. Dragnea, A., Bota, A., (1999), *Teoria activităţilor motrice,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti
7. Epuran, M., Stănescu, M., (2013), *Învățarea motrică – aplicații în activități corporale*, Editura Discobolul, București
8. Grigore, V., (2003), *Gimnastica. Manual pentru cursul de bază,* Editura Bren, Bucureşti
9. Ghervan, P., (2014), *Metodica handbalului în liceu*, Editura Universităţii din Suceava
10. Ivan, C., Stoica, M., Ciobanu, C., (2010), *Metodica formării deprinderilor motrice de bază*, Editura Discobolul, București
11. Moanță, A., (2005), *Baschet – metodică*, Editura Alpha, Buzău
12. Motroc, I., (1996), *Fotbal la copii şi juniori*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti
13. Negulescu, I., (2000), *Handbal, tehnica jocului*, Bucureşti
14. Orţănescu, D., (2008), *Mijloacele gimnasticii de bază,* Editura Universitaria, Craiova
15. Popescu, G., (2005), *Gimnastica: pregătirii, educării, dezvoltării fizice generale,* Editura Elisavaros, București
16. Predescu, T., Moanţă, A., (2001), *Baschetul în şcoală. Instruire – învăţare*, Editura Semne, Bucureşti
17. Raţă, G., (2008), *Didactica educaţiei fizice şi sportului*, Editura Pim, Iaşi
18. Rinderiu, I., Dragomir, M., Albină, A., (2003), *Atletism,* Editura Universitaria, Craiova
19. *Sistemul naţional şcolar de evaluare la educaţie fizică şi sport* (1999), Bucureşti
20. Solomon, M., Grigore, V., Bedo, C. (1996), *Gimnastica,* Dom Impex, Târgovişte
21. Stănescu, M., (2013), *Didactica educației fizice*, Editura Universitară, București
22. Şerbănoiu, S., (2004), *Metodica educaţiei fizice*, Editura Cartea Universitară, Bucureşti
23. Teodorescu, S., Bota, A., (2011), *Orientări actuale în predarea educației fizice în învățământul primar,* Editura Discobolul, București
24. Tudor, V., (2001), *Evaluarea în educaţie fizică*, Editura Printech, București

Anexa nr. 29

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT -

PROFESORI ANTRENORI, ANTRENORI

CLUBURILE SPORTIVE ŞCOLARE, PALATELE ŞI CLUBURILE COPIILOR

2026

A. NOTA DE PREZENTARE

Programa pentru Educaţie fizică şi sport – Antrenori este elaborată pentru candidaţii la Concursul pentru ocuparea posturilor didactice/catedrelor declarate vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar.

Programa răspunde cerinţelor pe care trebuie să le îndeplinească aceşti candidaţi, care urmează să fie încadraţi pe un post didactic în învăţământul preuniversitar – în cluburile sportive şcolare, palatele şi cluburile copiilor.

Profilul candidatului la acest concurs presupune cunoaşterea conţinuturilor ştiinţifice fundamentale domeniului educaţiei fizice şi sportului, a tendinţelor noi în evoluţia disciplinei, aplicarea noilor direcţii ale didacticii şi ale metodicii predării-învăţării-evaluării disciplinelor sportive.

De asemenea, presupune probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor didactice, demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

Tematica ştiinţifică, tematica pentru metodica predării disciplinelor sportive şi bibliografia, aferentă celor două tipuri de tematici, constituie reper pentru candidaţi în demersul susţinerii Concursului pentru ocuparea posturilor didactice/ catedrelor declarate vacante/ rezervate în învăţământul preuniversitar.

Competenţele şi conţinuturile programei sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităţilor didactice.

B. COMPETENŢELE SPECIFICE ANTRENORULUI

Competenţele specifice antrenorului, pe care trebuie să le dovedească în procesul de predare-învăţare-evaluare şi care vor fi dezvoltate pe tot parcursul activităţii profesionale, sunt:

- Analizarea conţinuturilor ştiinţifice domeniului educaţie fizică şi sport
- Utilizarea şi interpretarea informaţiei provenite din teoria şi didactica sportului
- Utilizarea adecvată a conceptelor din domeniul educaţiei fizice şi sportului
- Înţelegerea principiilor didacticii specifice sportului
- Construirea unor demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor la conţinuturi
- Utilizarea competentă a documentelor şcolare reglatoare
- Proiectarea conţinuturilor instruirii şi organizarea corespunzătoare a activităţilor didactice;
- Adecvarea demersurilor didactice la particularităţile de vârstă, gen, nivel de pregătire ale elevilor şi la condiţiile materiale
- Construirea unui climat educativ interactiv, de cooperare, stimulativ, cu scopul creşterii eficienţei rezultatelor activităţilor didactice
- Înţelegerea aspectelor de ordin legislativ ale activităţii sale
- Cunoaşterea criteriilor de evaluare a activităţii sale şi integrarea acestora în conceperea şi realizarea activităţii didactice

C. CONŢINUTURILE PROGRAMEI

C.I. TEMATICA ŞTIINŢIFICĂ - TEORIA SPORTULUI

1. Noțiunile fundamentale din teoria sportului
2. Funcţiile sportului
3. Obiectivele sportului
4. Subsistemele sportului
5. Clasificarea sporturilor
6. Motricitatea la vârstele şcolarităţii
7. Stadiile antrenamentului sportiv
8. Selecţia pentru practicarea sportului
9. Componentele antrenamentului sportiv
10. Învăţarea motrică
11. Calităţile motrice
12. Mijloacele antrenamentului sportiv
13. Efortul în antrenamentul sportiv
14. Adaptarea în antrenamentul sportiv
15. Structura antrenamentului

16. Principiile antrenamentului sportiv
17. Metodele de instruire în antrenamentul sportiv
18. Programarea și planificarea antrenamentului sportiv
19. Forma sportivă și periodizarea antrenamentului sportiv
20. Sistemul competiţional
21. Curriculumul național

C.II. TEME DIN METODICA PREDĂRII DISCIPLINELOR SPORTIVE - DIDACTICA SPORTULUI

1. Utilizarea componentelor curriculumului naţional în disciplina sportivă de specializare
2. Elaborarea documentelor de planificare în antrenamentul sportiv
3. Stabilirea conţinuturilor (mijloace, formaţii de lucru, dozare, indicaţii metodice) pe componentele structurii lecţiei de antrenament sportiv
4. Modalităţi de respectare a principiilor antrenamentului sportiv în predarea disciplinei sportive de specializare
5. Specificul aplicării metodelor de instruire în predarea conţinuturilor specifice disciplinei sportive de specializare
6. Metodica dezvoltării calităților motrice de bază
7. Metodica dirijării efortului în lecţia de antrenament sportiv
8. Metode, mijloace şi formaţii de organizare a exersării pentru dezvoltarea calităţilor motrice specifice disciplinei sportive de specializare
9. Metode, mijloace şi formaţii de organizare a exersării pentru învăţarea, consolidarea şi perfecţionarea procedeelor tehnice specifice disciplinei sportive de specializare
10. Metodologia abordării componentelor programului de pregătire

D. BIBLIOGRAFIE

1. *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru Educație fizică și sport, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat)
2. Ababei, R., (2006), *Teoria şi metodologia antrenamentului sportiv, vol. 1 și 2.,* Editura Pim, Iaşi
3. Badea, D., (2001), *Rugby. Fundamente teoretice şi metodice*, FEST, Bucureşti
4. Cârstocea, V. şi colab., (2001), *Schi. Teorie şi metodică*, Editura Printech, Bucureşti
5. Cismaş, Gh., (1987), *Lupte greco-romane: Elemente de teorie şi metodica de antrenament*, Editura Sport-Turism, Bucureşti
6. Ciolcă, S., (2005), *Capacitatea de performanță în fotbal*, Editura Cartea Universitară, București
7. Cojocaru, V., (2002), *Fotbal de la 6 la 18 ani: metodica pregătirii*, Editura Axis Mundi, Bucureşti
8. Corlaci, I., (2013), *Programarea și planificarea în gimnastica artistică*, Editura Discobolul, București
9. Croitoru, D., (2000), *Volei,* A.N.E.F.S., Bucureşti
10. Deliu, D., (2002), *Cursuri teoretico-metodice de arte marţiale,* Editura Studenţească, Bucureşti
11. Dina, G., (2009), *Volei – Metodica învăţării acţiunilor de apărare,* Editura Moroşan, Bucureşti
12. Dina, G., (2012), Volei – *Metodica învăţării acţiunilor de atac*, Editura Moroşan, Bucureşti
13. Dragnea, A., (coord.), (2002), *Teoria educaţiei fizice şi sportului*, Editura FEST, Bucureşti
14. Dragnea, A., (coord.), (2006), *Educaţie fizică şi sport – teorie și didactică*, Editura FEST, Bucureşti
15. Dragnea, A., Bota, A., (1999), *Teoria activităţilor motrice,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti
16. Dragnea, A., Teodorescu, S., (2002), *Teoria sportului*, Editura FEST, Bucureşti
17. Florescu, C., Mociani, V., (1983), *Canotaj*, Editura Sport-Turism, Bucureşti
18. Ghiţescu, I.G., (2002), *Baschet. Exerciţii pentru învăţarea tehnicii şi tacticii individuale,* Editura Semne, Bucureşti
19. Grigore, V., (2001), *Gimnastica artistică, Bazele teoretice ale antrenamentului sportiv,* Editura Semne, Bucureşti
20. Grigore, V., (coord.), (2001), *Pregătire artistică în gimnastica de perfomanţă*, A.N.E.F.S., Bucureşti
21. Hantău, C., (2000), *Handbal*, Editura Alpha, Buzău
22. Hantău, I., Bocioacă, L., (1998), *Antrenamentul în judo. Pregătirea fizică şi tehnică*, Editura Universităţii din Piteşti
23. Hâtru, D., (1984), *Haltere - pregătirea copiilor şi juniorilor*, Editura Sport –Turism, Bucureşti

24. Jinga, Gh., (2009), *Abordări conceptuale privind metodica unitară de pregătire și joc pentru echipele de copii, juniori și seniori la hochei pe gheață*, Editura Info Mega, Bucureşti
25. Jivan, I., (1999), *Înot – tratat metodic*, Editura Printech, Bucureşti
26. Macovei, S., (2007), *Manual de gimnastică ritmică*, Editura BREN, Bucureşti
27. Macovei, S., (1999), *Gimnastica ritmică de performanță*, A.N.E.F.S., București
28. Marinescu, Gh., (2000), *Polo pe apă – tehnică*, Editura Printech, Bucureşti
29. Marinescu, Gh., Frăţilă, C., Bălan, V., (2004), *Polo pe apă*. Editura Bren, Bucureşti
30. Moanță, A., (2005), *Baschet – metodică*, Editura Alpha, Buzău
31. Moanță, A., (2009), *Baschet: pregătirea copiilor și juniorilor*, Editura Moroșan., București.
32. Moanță, A., (coord), (2011), *Selecția pentru sportul de performanță*, Editura Discobolul, București
33. Năstase, V., (2011), *Dans sportiv. Metodologia performanței*, Editura Paralela45, București
34. Motroc, I., (1996), *Fotbal la copii şi juniori*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti
35. Negulescu, I., (2000), *Handbal, tehnica jocului*, Bucureşti
36. Orţănescu, C., (2006), *Handbal. Instruirea tehnico - tactică de bază*, Editura Universitaria, Craiova
37. Orţănescu D., (2008), Mijloacele gimnasticii de bază, Editura Universitaria, Craiova
38. Pelin, F., (2001), *Învăţarea tehnicii libere la schi fond – biatlon. Pregătirea competiţională*, Editura Printech, Bucureşti
39. Pelin, F., **(**2007), *Schi fond - Schi alpin, teorie şi metodică*, Editura Printech, Bucureşti
40. Poenaru, S., (2002), *Curs de scrimă*, A.N.E.F.S., Bucureşti
41. Predescu, T., Ghiţescu G. (2002), *Pregătirea echipelor de performanță*, Editura Semne, Bucureşti
42. Rinderiu, I., Dragomir, M., Albină, A., (2003), *Atletism,* Editura Universitaria, Craiova
43. Stănescu, R., (2013), *Tenis – fundamente teoretico – metodice,* Editura Bren, București
44. Stoica, M., (2000), *Capacităţile motrice în atletism*, Editura Printech, Bucureşti
45. Şerbănoiu, S. (2004), *Metodica educaţiei fizice*, Editura Cartea Universitară, Bucureşti
46. Teodorescu, S., (coord.), (2010), *Planificare/monitorizare în antrenamentul copiilor și juniorilor*, Editura Discobolul, București
47. Teodoru, M., (2000), *Poziţii de tragere în tirul sportiv*, Editura Printech, Bucureşti
48. Tudor, V., (2013), *Măsurare și evaluare în sport,* Editura Discobolul, București
49. Ţifrea, C., (2002), *Teoria şi metodica atletismului*, Editura Daveco, Bucureşti
50. Vasile, L., (2009). *Înot – Metodica antrenamentului pe ramură de sport*, Editura Moroşan, Bucureşti

Anexa nr. 30

CONCURSUL NAȚIONAL
DE OCUPARE A POSTURILOR
DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE
DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

EDUCAȚIE MUZICALĂ ȘI
STUDII MUZICALE TEORETICE

PROFESORI

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa de faţă se adresează absolvenţilor instituţiilor de învăţământ superior artistic care vor desfăşura activităţi didactice în cadrul ariei curriculare arte, specializarea educație muzicală din învățământul general obligatoriu (școlile și liceele de cultură generală) și educație muzicală specializată - studii teoretice - din învățământul vocațional, specializarea muzică din școlile și liceele de profil artistic, respectiv disciplinele: teoria muzicii, istoria muzicii, forme muzicale, armonie, contrapunct, elemente de folclor, ansambluri muzicale.

La elaborarea programei au fost luate în considerare documentele reglatoare din domeniul curricular, armonizarea cu nivelul de formare continuă din cadrul departamentelor de pregătire didactică și de specialitate din cadrul universităților și facultăților de artă și, nu în ultimul rând, opiniile unor profesori cu o bogată experiență didactică și artistică.

Datorită caracterului preponderent practic al disciplinelor artistice, profesorul trebuie să facă demonstrația că are capacitatea de a parcurge procesul instructiv-educativ la un nivel artistic convingător; de aceea, cadrele didactice care vor preda discipline din cadrul educației muzicale specializate susțin înaintea probei scrise și o probă practică în specialitatea pentru care s-au pregătit conform Metodologiei de concurs și a Centralizatorului pe specialități.

Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar constă în susținerea a două probe:

a) probă practică (conform anexei la Metodologia de mobilitate a personalului didactic și a Centralizatorului privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările);
b) probă care evaluează cunoștințele de specialitate și didactica specialității, potrivit tematicii prezentei programe.

Prezenta programă are în vedere:

- aprofundarea pregătirii de specialitate corespunzătoare competenței didactice a profesorului de educație muzicală sau educație muzicală specializată;
- actualizarea bazei teoretice și practice privitoare la aspectele didactice fundamentale care se leagă de realizarea educației muzicale în învățământul de cultură generală și de specialitate;
- corelarea conținuturilor de specialitate cu disciplinele din planul-cadru prevăzut în curriculumul național în vigoare;
- aplicarea didacticii specialității în activitatea la clasă, ținând cont de ciclurile curriculare, dar și de nivelul aptitudinilor specifice artei muzicale ale elevilor din școlile și liceele de specialitate;
- dezvoltarea capacităților de interpretare intra-, inter- și transdisciplinare a conținuturilor și de formare a unei culturi curriculare;
- valorificarea conținuturilor disciplinei prin construirea unui demers didactic modern, prin proiectare structurată, prin organizarea unor activități de învățare centrate pe nevoile și interesele elevilor/elevului, care să faciliteze învățarea eficientă de către aceștia a conținuturilor specifice disciplinei;
- dezvoltarea capacităților de evaluare a cunoștințelor și deprinderilor dobândite de elevi cu ajutorul întregului set de metode, instrumente și tehnici de evaluare și reglare a demersului didactic pe baza interpretării informațiilor oferite de rezultatele evaluării.

Pentru a realiza transferul deprinderilor artistice, în cadrul căruia se obține modelarea intenționată a personalității elevului ca viitor consumator avizat de artă sau viitor muzician, cadrul didactic trebuie să utilizeze forța educativă a exemplului personal. Prin conținuturile puse la dispoziție de prezenta programă, profesorul de educație muzicală sau de educație muzicală specializată va produce dovada concretă a faptului că stăpânește în mod profesionist disciplina pe care o predă, înlăturându-se astfel posibile cazuri de impostură.

Prezenta programă este valabilă și pentru absolvenții aparținând minorităților naționale.

COMPETENȚELE CADRULUI DIDACTIC

1. Cunoașterea conținuturilor științifice ale disciplinei și operarea corectă și adecvată cu limbajul specific necesar praxisului muzical școlar, motivarea elevilor în/pentru formarea deprinderilor și aptitudinilor specifice;
2. Operarea cu analogii stilistice și creative între arte, în perspectivă intra-, inter- și transdisciplinară, ca o unitate a competenței de specialitate în plan teoretic;
3. Capacitatea de a construi demersuri didactice interactive și de a adapta strategiile didactice la conținuturi;
4. Utilizarea documentelor școlare reglatoare în spiritul principiilor didactice în specialitatea respectivă, pentru aplicarea adecvată a programei școlare în vederea unui demers didactic eficient;
5. Posedarea unei gândiri critice privitoare la creațiile muzicale, având o atitudine reflexivă asupra muzicii, precum și disponibilitatea de a transfera în viața socială valori estetice, ca alternative la manifestările de tip kitsch;
6. Deținerea capacității de a comunica cu elevii;

7. Capacitate de a funcționa ca element integrator al valorilor culturale în comunitatea locală și națională;
8. Capacitate de proiectare, organizare, evaluare a unui eveniment artistic;
9. Aplicarea de tehnici de muncă eficiente într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice;

Domenii de conținut:

I. Teoria muzicii;
II. Istoria muzicii universale și românești;
III. Forme și genuri muzicale;
IV. Folclor muzical;
V. Didactica specialității.

I. TEORIA MUZICII

1. ***Sunetul muzical*** și calitățile lui.
2. ***Semiografia muzicală*** tradițională și cea modernă.
3. ***Intervale muzicale***: criterii de clasificare, exemple.
4. ***Acordurile de trei și patru sunete***: criterii de clasificare, exemple.
5. ***Ritmul și metrul muzical***: elemente constitutive; sisteme ritmice și metro-ritmice; clasificare în diverse culturi muzicale; exemple din literatura muzicală.
6. ***Sistemul modal***: caracteristici, exemple din literatura muzicală, posibilități de abordare în interpretarea vocală și instrumentală în procesul de educație muzicală: moduri populare românești
7. ***Sistemul tonal funcțional***: caracteristici generale ale sistemului tonal funcțional; raporturile dintre diferitele tonalități în cadrul creației muzicale ca mijloace ale expresiei stilistice sau tematice; modulația în muzica secolelor XVII-XIX; exemplificări.
8. ***Agogica și dinamica muzicală***: importanță, exemplificări.
9. ***Ornamentele muzicale*** și utilizarea lor în diferite stiluri muzicale: exemplificări.

II. ISTORIA MUZICII UNIVERSALE ȘI ROMÂNEȘTI

A. Istoria muzicii universale

1. ***Renașterea muzicală***: estetica înnoirii limbajului, context istoric, caracteristici și cronologia perioadei. Apariția și evoluția genurilor muzicale: madrigalul, motetul, missa, chansonul, liedul: caracteristici, reprezentanți.
2. ***Barocul*** și genurile muzicale reprezentative în creația secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea, reprezentanți: Antonio Vivaldi, Jean-Philippe Rameau, Johann Sebastian Bach, Georg Friedrich Händel etc. Personalitatea lui Johann Sebastian Bach - scriitura polifonică și genurile reprezentative, creația instrumentală, importanța sistemului temperat.
3. ***Evoluția spectacolului vocal-dramatic în secolul al XVIII-lea*** (de la opera seria și opera buffa la formele lirico-dramatice naționale).
4. ***Clasicismul muzical vienez*** – premise ale apariției (de la Domenico Scarlatti la fiii lui Johann Sebastian Bach; caracteristicile și reprezentanții Școlii de la Mannheim); repere stilistice. Evoluția genurilor muzicale: camerale, simfonice, vocal-instrumentale și vocal-dramatice. Personalitatea, creația și importanța compozitorilor: Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart și Ludwig van Beethoven.
5. ***Romantismul muzical***: premise ale apariției, trăsături generale, forme și genuri predilecte (programatismul), virtuozitatea instrumentală (evoluția și perfecționarea instrumentelor)**.** Personalitatea și creația compozitorilor secolului al XIX-lea: Franz Schubert, Hector Berlioz, Robert Schumann, Frédéric Chopin, Franz Liszt, Johannes Brahms, Piotr Ilici Ceaikovski, Giuseppe Verdi, Richard Wagner, F. M. Bartholdy, N. Paganini etc.
6. ***Școlile muzicale naționale europene în secolul al XIX-lea*** (rusă, nordică, poloneză, cehă, ungară, spaniolă, românească etc.): caracteristici, genuri predilecte și compozitorii reprezentativi.
7. ***Diversitatea stilistică la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea***; verism, impresionism, neoclasicism, postromantism, expresionism etc. Compozitori reprezentativi: Claude Debussy, Richard Strauss, Carl Orff, Arthur Honegger, Arnold Schönberg, Anton Webern, Alban Berg, César Franck, Anton Bruckner, Gustav Mahler etc.
8. ***Culturi muzicale naționale în secolul al XX-lea***. Personalitatea și creația compozitorilor reprezentativi: George Enescu, Igor Stravinsky, Béla Bartók etc.

9. ***Orientări stilistice și opțiuni creatoare în muzica de avangardă a secolului al XX-lea*** (muzica stohastică, concretă și electronică, sisteme muzicale de sinteză, aleatorismul, constructivismul etc.). Compozitori reprezentativi: Olivier Messiaen, John Cage, Iannis Xenakis, Pierre Boulez, Luigi Nono, Luciano Berio, Karlheinz Stockhausen etc.

10. ***Muzica de divertisment și muzica ușoară a secolului al XX-lea***; impactul promovării „muzicii noi" universale și românești, în plan socio-cultural pe termen scurt, mediu și lung, exemple.

B. ISTORIA MUZICII ROMÂNEȘTI

1. ***Cultura muzicală românească de factură cultă și evoluția învățământului muzical românesc și a școlii naționale de compoziție în secolul al XIX-lea***; formele specifice de manifestare a culturii naționale, surse de inspirație folclorice, bizantine și apusene care au stat la baza creațiilor muzicale, genuri muzicale predilecte (vocal, coral, cameral, simfonic, operă) și compozitori reprezentativi.

2. ***George Enescu*** – personalitate complexă a culturii românești și universale. Biografie și creație; importanța compozitorului, interpretului, pedagogului în context cultural național și universal.

3. ***Viața muzicală românească în prima jumătate a secolului al XX-lea***: instituții muzicale, viața concertistică etc. Creatori și genuri abordate: exemple.

4. ***Mijloace artistice, procedee stilistice și semnificații în creația muzicală românească din a doua jumătate a secolului al XX-lea și din secolul al XXI - lea***: Ion Dumitrescu, Tudor Ciortea, Gheorghe Dumitrescu, Aurel Stroe, Ștefan Niculescu, Tiberiu Olah, Anatol Vieru, W. Berger, Sigismund Toduță, Tudor Jarda, Cornel Țăranu, Miriam Marbe, Felicia Donceanu, Carmen Petra Basacopol, Vasile Spătărelu, Achim Stoia, Doru Popovici, Dan Dediu, Adrian Iorgulescu și alți reprezentanți ai școlii muzicale contemporane românești.

III. FORME ȘI GENURI MUZICALE

1. ***Principalele forme muzicale***: lied, menuet, scherzo, rondo, invențiunea, fuga, variațiunea, sonata; caracteristici, structură arhitectonică, exemplificări.

2. ***Genurile muzicale***: vocale, corale, instrumentale, vocal-instrumentale și opera în creația contemporană românească și universală. Caracteristicile și analiza acestora; exemple.

IV. FOLCLOR MUZICAL

1. ***Trăsături caracteristice*** ale muzicii populare românești; exemplificări.

2. ***Elemente de structură*** a muzicii populare românești.

3. ***Genuri*** ocazionale și neocazionale, exemple.

4. ***Folclorul, sursă de inspirație*** pentru creația muzicală cultă; trăsături generale, exemple

V. DIDACTICA SPECIALITĂȚII

1. ***Curriculum Național***: terminologie, structura planului de învățământ, a programelor școlare, curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ)/curriculum la decizia școlii (CDȘ), conform planurilor-cadru în vigoare.

2. ***Procesul de învățământ ca relație între predare-învățare-evaluare***. Caracterul formativ-educativ al procesului de învățământ: lecția de muzică - specificitatea acesteia prin:

- formarea și dezvoltarea gândirii autonome și critice prin receptarea și interpretarea creațiilor muzicale;
- formarea și dezvoltarea gustului estetic și al atitudinii reflexive asupra valorilor artistice în viațaindividului și a societății;
- pregătirea psihologică a elevilor în vederea apariției în public prilejuită de diferite evenimente (serbări școlare, spectacole ocazionale, concursuri etc.;

3. ***Proiectarea*** - demers de organizare anticipată a activității didactice în lecția de educația muzicală:

- cunoașterea programei școlare: structura acesteia, definirea și corelarea elementelor de structură a programei școlare;
- proiectarea unităților de învățare prin prisma realizării competențelor cadru. Model de proiectare pentru desemnarea activităților de învățare în care vor fi implicați elevii, a selectării resurselor cele mai eficiente etc;
- strategii didactice de realizare a conținuturilor programei, conforme cu etapele de predare a orei de educație muzicală: procedee de predare a unor unități de învățare; exemplu: ritmul, măsuri, cântecul după auz, inițiere instrumentală, audiție muzicală activă etc.;
- constituirea demersului didactic pentru realizarea unui învățământ centrat pe elev.

4. ***Metode și mijloace didactice specifice***:

- metode de învățământ adecvate lecției de educație muzicală utilizate pentru învățarea unor elemente de limbaj, a unui cântec, a unui instrument muzical;
- importanța utilizării mijloacelor de învățământ necesare pentru realizarea unei lecții de calitate;

5. ***Criterii de selectare a repertoriului vocal/instrumental***;
- stabilirea repertoriului vocal/instrumental având în vedere capacitatea elevilor de redare vocală/instrumentală, particularitățile de vârstă etc.;
- selectarea repertoriului în funcție de diferitele manifestări artistice din școală (activități ocazionate de diferite evenimente, concurs interşcolar, județean, național, internațional);

6. ***Audiția muzicală***: act de educare a sensibilității auditive, afective, de formare a capacității de selectare a valorilor muzicale; locul şi rolul audiției muzicale în formarea şi dezvoltarea gustului estetic; procedee de audiție activă cu muzică de genuri diferite având ca finalitate educarea elevilor prin şi pentru muzică şi formarea elevului-consumator de muzică avizat.
7. ***Lecția de educație muzicală***: corelarea cu mijloacele de expresie ale altor discipline (literatură, gramatică, istorie, geografie, educație plastică, educație fizică, arta actorului etc.)
8. ***Creativitatea*** în lecția de educație muzicală;
- modalități de dezvoltare a creativității.
- formarea gândirii critice, reflexive, autonome şi creative.

9. ***Evaluarea*** în cadrul activităților de educaşie muzicală/studii teoretice muzicale:
- definiția evaluării, funcțiile acesteia şi rolul evaluării în procesul de învățământ şi în special în lecția de educație muzicală;
- metode, instrumente de evaluare specifice lecției de educație muzicală;
- demonstrarea eficienței evaluării în lecția de educație muzicală.

10. ***Dinamica relației profesor-elev în procesul de învățământ***:
- caracteristicile şi semnificațiile educaționale ale relației profesor-elev:
- tipuri de relații.

BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Alexandrescu, D. *Curs de teoria muzicii ,*vol. I, II, Editura Kity 1997
2. Alexandru, T. - *Studii de folcloristică, organologie, muzicale*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1980, 1982.
3. Barbu-Bucur, S. *Cultura muzicală de tradiție bizantină pe teritoriul României*, Ed.Muzicală, Bucureşti, 1989
4. Bentoiu, P. – *Imagine şi sens*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1974
5. Bentoiu, P. *Capodopere enesciene*, Ed.Muzicală, Bucureşti, 1999
6. Berger W. *Estetica sonatei clasice*, Editura Muzicală 1981
7. Berger, G. W. – *Moduri şi proporţii*, Bucureşti, Ed. Muzicală, 1979
8. Berger, G.W. – *Cvartetele de coarde de la Haydn la Debussy*, Ed. Muzicală, Bucureşti 1970 Berger, G.W. – *Muzica simfonică* (vol. I - V), Ed. Muzicală, Bucureşti, 1974-1977.
9. Berger, G.W. – *Cvartetele de coarde de la Haydn la Debussy*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1970.
10. Berger, G.W. – *Cvartetul de coarde de la Max Reger la Enescu*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1979.
11. Berger, G.W. – *Estetica sonatei clasice*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1981.
12. Berger, G.W. – *Estetica sonatei contemporane*, Ed. Muzicală, Bucureşti 1985
13. Berger, G.W. – *Estetica sonatei romantice*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1983.
14. Berger, G.W. – *Ghid pentru muzica instrumentală de cameră*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1965.
15. Berger, G.W. – *Muzica simfonică* (vol. I - V), Ed. Muzicală, Bucureşti, 1974-1977.
16. Bîrcă, A. – *Sistematizare în predarea scrierii muzicale*, E.D.P., Bucureşti, 1970
17. Bîrlea, O.- *Metode de cercetare a folclorului*, E.D.P. Bucureşti, 1969
18. Bocşa I. *Muzică vocală tradiţională din Sălaj* vol. I-II Editura MediaMusica Academia de Muzică Gh. Dima, Cluj 2005-2006
19. Brăiloiu, C.- *Opere (*vol. I-V), Ed, Muzicală, Bucureşti, 1967, 1969, 1974, 1979, 1981.
20. Brumaru A. *Romantismul în muzică* vol. I-II Ed. Muzicală, Bucureşti 1975
21. Buciu, D., *Armonia tonală*, vol I Editura Conservatorului de Muzică Bucureşti, 1989
22. Buciu, Dan *Elemente de scriitură modală* Editura Muzicală 1984
23. Bughici, D. - *Forme şi genuri muzicale* Editura Muzicală.Bucureşti 1980
24. Chelaru, C. *Cui i-e frică de Istoria muzicii?,* vol.I-III, Ed.Artes, Iaşi, 2007

25. Ciobanu, Gh. *Studii de bizantinologie şi etnomuzicologie*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1992, vol: II, III
26. Ciobanu, Gh. *Culegerea si publicarea folclorului*, REF. nr.10
27. Ciobanu, G.- *Izvoare ale muzicii româneşti* (vol. I-II), Ed. Muzicală, Bucureşti 1976, 1978.
28. Ciobanu, Maia – *Forme muzicale*, Editura Fundaţiei România de Mâine, Bucureşti, 2005
29. Ciocan, D. – *Probleme de semiotică muzicală, în: Studii de muzicologie*, vol. XXI, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1988
30. Ciortea, T.– *Cvartetele lui Beethoven*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1986.
31. ***- *Colecţii antologice şi monografice de cântece populare.*
32. Comişel, E. *Folclorul copiilor*, Editura Muzicală 1982
33. Comişel, E, Studii de etnomizicologie, Editura Muzicală, Bucureşti, 1986
34. Constantinescu, G., Boga, I., *O călătorie prin istoria muzicii*, Ed.Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2007
35. Cosma, O. L: *Hronicul muzicii româneşti* vol I-IX, Editura Muzicală, Bucureşti
36. Dediu-Sandu, V., *Muzica românească între 1944-2000*, Ed.Muzicală, Bucureşti, 2002 Denizeau, G., *Să înţelegem şi să identificăm genurile muzicale*, Ed.Meridiane - Larousse, 2000
37. Diaconu, A, *Teoria superioara a muzicii* Iasi 1984 Lito Conservatorul G.Enescu
38. *Dicţionar de termeni muzicali* Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti 1984
39. Dufrene, M. – *Fenomenologia experienţei estetice*, Ed. Meridiane, Bucureşti, 1976
40. Duţică, Gh. *Solfegiu, Dicteu, Analiză muzicală* Editura Artes, Iaşi 2004
41. Duţică, Gh., *Universul gândirii polimodale*, Editura Junimea 2004
42. Eduard Terényi *Armonia muzicii moderne* Editura MediaMusica Academia de Muzică Gh. Dima,Cluj 2007
43. Erbiceanu, C. – *Scrisori,* vol. I şi II, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1989, 1992
44. Firca, C., *Direcţii în muzica românească*, 1900-1930, Ed.Muzicală, Bucureşti, 1974
45. Florişteanu-Paron Anca - Doina, *Muzicieni români la Schola Cantorum din Paris* capitolul I, Editura Muzicală, Bucureşti, 2010
46. Giuleanu, V., *Tratat de teoria superioară a muzicii*, Editura Muzical, Bucureşti, 1986
47. Golea, A., *Muzica din noaptea timpurilor până în zorile noi*, vol.I-II, Ed.Muzicală, Bucureşti, 1987
48. Grazziela G. *Mari personalităţi ale muzicii româneşti din sec. al XX-lea* Editura MediaMusica Academia de Muzică Gh. Dima, Cluj 2005
49. Grove's, G. – *Dicţionary of Music and musicians*, Ed. Blom, London, 1994
50. Herman, V., *Formele muzicii vechi europene*, Ed. MediaMusica, Cluj-Napoca, 2009
51. Herman, V. – *Formele muzicii medievale europene*, Lito Conservatorul „G.Dima", Cluj Napoca, 1978.
52. Herman, V., *Formele muzicii clasicilor vienezi* Ed.MediaMusica, Cluj-Napoca, 2009
53. Herman, V.– *Originile şi dezvoltarea formelor muzicale*, Ed. Muzicală Bucureşti, 1982.
54. Ilea, Anca şi Petre, Beatrice: *Muzica – metodică pentru clasa a XI-a, şcoli normale,*
55. Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1987;
56. Ilea, Anca: *Pagini de educaţie muzicală*, Vol. I *Trecut şi prezent*, Vol.II *Idei de reformă*,
57. Editura MediaMusica, Cluj, 2004
58. Iliuţ, V. – *De la Wagner la contemporani*, vol I-VI, Ed. U.C., Bucureşti, 1996
59. Iliuţ, V. – *O carte a stilurilor muzicale*, Ed. Acad. de Muzică, Bucureşti, 1996
60. Ionescu, C. – *Psihologia muziicii* (vol. I), Ed. Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor, Bucureşti, 1982
61. Ionescu, Doru, *Vocile jazzu-lui românesc*, Editura Eikon, 2019
62. Ionescu, Doru, *Timpul chitarelor*, Editura Integral, 2017
63. Ionescu-Arbore, A. – *Interpretul teatrului liric*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1984
64. Jarda, T., *Armonia modală*, Ed.MediaMusica, Cluj-Napoca, 2009
65. Mîrza, T. si Szenik, I. Nicola, R. *Curs de folclor* partea a II-a 1965 Conservatorul Gh. Dima Cluj
66. Moisescu, T., *Muzica bizantină în spaţiul cultural românesc*, Ed.Muzicală, Bucureşti, 1996
67. Negrea M., *Tratat de armonie*, Ed. Muzicală, Bucureşti 1958
68. Nemescu, O. – *Capacităţile semantice de muzică*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1983
69. Niculescu, St. – *Reflecţii despre muzică*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1980.
70. Oprea Gh,- *Curs de folclor*, Editura Muzicală, Bucureşti 2002
71. Oprea Gh. *Pentatonica românească* Editura muzicală 1998
72. Oprea Gh. *Curs de folclor,* Editura Muzicală 2002
73. Paşcanu, A., *Armonia*, EDP, Bucureşti, 1982
74. Plett, E. – *Ştiinţa textului şi analiza de text*, Ed. Univers, Bucureşti, 1983

75. Râpă C. *Teoria superioară a muzicii* Editura Media Musica Academia de Muzică Gh. Dima, Cluj 2000
76. Szenik, I.**,** *Studii de etnomuzicologie* Vol. I-III, Ed.MediaMusica, Cluj-Napoca, 2009
77. Ştefănescu, I. *Istoria muzicii universale* vol. I-.IV, Fundaţia Culturală Română, 1995-2002
78. Stoianov, Carmen, Marinescu Mihaela, *Istoria muzicii universale*, ediţia a II a, Editura Fundaţia România de Mâine, Bucureşti, 2008
79. Stoianov, Carmen, Stoianov, Petru, *Istoria muzicii româneşti*, Editura Fundaţiei România de Mâine, Bucureşti, 2005
80. Stoianov, Carmen, *Repere în neoclasicismul muzical românesc*, ediţia a II a, Editura Fundaţiei România de Mâine, Bucureşti, 2005
81. Stoianov, Carmen, *Neoclasicism muzical românesc*, ediţia a II a Editura Fundaţiei România de Mâine, Bucureşti, 2005
82. Tatarkiewicz,W - *Istoria esteticii*, vol. I-IV, Ed. Meridiane, 1978
83. Timariu, V., *Analiza muzicală între conştiinţa de gen şi conştiinţa de formă*, Ed.Universităţii din Oradea, 2003
84. Timariu, V., *Dicţionar noţional şi terminologic*, Ed.Universităţii din Oradea, 2004
85. Tiberian, Mircea, *Sunetul de referință și arca muzicii occidentale*, Editura Nemira, 2013 și Cursuri de jazz UNMB 2006
86. Toduţă, S.– *Formele muzicale ale barocului* (vol. I - III), Ed. Muzicală, Bucureşti, 1960-1979. Teodorescu-Ciocănea, L., *Tratat de forme şi analize muzicale*, Ed.Muzicală, Bucureşti, 2005
87. Turk, H. P. *Curs de armonie tonală*, vol. I Conservatorul Gh. Dima, Cluj 1975
88. Urmă Dem. *Acustica muzicală* Editura Didactică si Pedagogică 1982
89. Vancea, Z. – *Creaţia muzicală românească*, sec. XIX-XX, Ed. Muzicală Bucureşti, 1989
90. Vasile ,V. *Istoria muzicii byzantine* vol. I-II, Editura Interprint 1997
91. Vieru, A – *Cartea modurilor*, Editura Muzicală, Bucureşti, 1978
92. Voiculescu, D., *Polifonia secolului XX*, Ed.Muzicală, 2005
93. Voiculescu, D., *Fuga în creaţia lui J.S.Bach*, Ed.Muzicală, Bucureşti, 2000

BIBLIOGRAFIE PENTRU DIDACTICA SPECIALITĂŢII

1. Aldea, Goergeta, Munteanu, Gabriela, *Didactica educaţiei muzicale în învăţământul primar,* ediţia á II á, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2005
2. Bârzea, C. *Arta şi stiinţa educaţiei*, EDP, Bucureşti 1995
3. Bogdan, T, Nica I, *Copii excepţionali* E.D.P., Bucuresti, 1970
4. Brunner, J. – *Pentru o teorie a instruirii*, EDP Bucureşti 1970
5. Călin, M. – *Procesul instructiv – educativ* EDP, Bucureşti 1995
6. Călin, Dragoş, Coman, Lavinia, Vasile, Vasile, *Îndrumar metodic*, Editura Universităţii Naţionale de Muzică, Bucureşti, 2009
7. Cerghit, I.-*Metode de învăţământ*, EDP, Bucureşti, 1980
8. *Colecţia de manuale alternative*, clasele V-XII
9. Creţu, C. *Curriculum diferenţiat şi personalizat*, Ed. Polirom, Iaşi, 1996
10. Cristea, G., *Managementul lecţiei*, Ed.Didactică şi pedagogică, Bucureşti, 2007
11. Cristea, S. – *Dicţionar de termeni pedagogici*, Bucureşti, 1998
12. Cristea, S. – *Fundamentele pedagogice ale reformei învăţământului*, Bucureşti, EDP, 1994
13. Chircev, E., *Sisteme de educaţie muzicală*, Ed.MediaMusica, Cluj-Napoca 2008
14. Csire Iosif *Educaţia muzicală din perspectiva creativităţii* Editura Univ. Muzică Bucureşti 1998
15. Cucoş, C. *Pedagogie şi axiologie*, Ed. Polirom, Iaşi, 1995
16. *Curriculum naţional* – Bucureşti, 1999 (I.S.J.)
17. De Landsheare G. *Evaluarea continuă a elevilor* E.D.P., Bucuresti, 1980
18. Gârboveanu, M., *Stimularea creativităţii elevilor în procesul de învăţământ,* E.D.P., 1981
19. Geissler, E.G. *Mijloace de educaţie*, EDP, Bucureşti, 1997
20. *Ghiduri de evaluare pe discipline*, MEC-SNEE, 2000, 2001
21. Gorgăneanu-Meteşan Lucia Crinela, *Didactica educației muzicale specializate*, Editura Muzicală, București 2011
22. Huizinga, J, *Homo ludens* , Univers, 1977
23. Ilea, A. ş.a. *Metodică pentru şcoli normale*. Editura Didactică şi Pedagogică Bucureşti 1990
24. Ilea, Anca(coordonator), Banciu Gabriel, Borzea Viorel, Gorgăneanu, Lucia Crinela,
25. Ionescu, C-tin, *Psihologia muzicii* Ed. Muzicală, Bucureşti, 1984
26. Ionescu, C-tin, *Educaţia muzicală* Ed. Muzicală, Bucuresti, 1982

27. Ionescu, M. – *Didactica modernă*, Ed. Dacia, Cluj, 1995
28. Ionescu, M.- *Previziune şi control în procesul didactic*, Ed. Dacia, Cluj,1979
29. Iucu R- *Managementul şi gestiunea clasei* de elevi, Ed. Polirom, Iaşi 2000
30. Ivăşcanu, A. C*ântecul-factor predominant al educaţiei muzicale* Educatie prin artă și literatură, E.D.P.,Bucureşti 1978
31. Joiţa, E.-*Eficienţa instruirii*, EDP, Bucureşti, 1998
32. Landsherre, G. *Evaluarea continuă a elevilor şi examenele*, EDP, Bucureşti, 1975
33. Lupu, Jean, *Educarea auzului muzical dificil*, Editura Muzicală, Bucureşti, 1988
34. Lupu, Jean, (coord), Aldea Georgeta, Capşa Teodorina, Iacob Aurelia, *Cântece pentru preşcolari,* Editura Tribuna Învăţământului, Bucureşti, 1996
35. Lupu, Jean, Stăneţi Mihaela - *Jocuri muzicale pentru copii mari şi mici*, Editura Sigma, 1999
36. Lupu, Jean, (coord), Caraman Fotea, Daniela, Racu Nicolae, Oprea Gabriel, Sandu Eugen - *Dicţionar universal de muzică*, Editura Litera Internaţional, 2008
37. Ministerul Educaţiei şi Cercetării – Consiliul Naţional pentru Curriculum *Ghid metodologic pentru aplicarea programelor şcolare din aria curriculară arte*, Bucureşti 2002,
38. Ministerul Educaţiei, *Curriculum Naţional*, Bucureşti, 1999
39. Ministerul EducaţieNaţionale, *Evaluarea în învăţământul primar*. *Descriptori de performanţă*, Bucureşti,1998;
40. Motora-Ionescu, A, şi Dogaru, A. *Îndrumător pentru predarea muzicii* clasele V-VIII, E.D.P., Bucureşti 1983
41. Munteanu, G. *De la didactică la educaţia muzicală* Ed. Fundaţia România de Mâine, Bucuresti 1997
42. Munteanu, Gabriela. *Jocul didactic muzical* Editura Academiei de Muzică, Bucureşti, 1997
43. Munteanu, Gabriela *Metodica educaţiei muzicale pentru gimnaziu si liceu* Editura Sigma 1999
44. Munteanu, Gabriela., *Ghidul profesorului de educaţie muzicală*, Ed.Sigma, Bucureşti, 1999
45. Munteanu, Gabriela, *Didactica educaţiei muzicale*, ediţia á II á , Editura Fundaţia Romania de Mâine, Bucureşti 2007
46. Munteanu Gabriela, *Modele de educaţie muzicală*, Fundaţia Romania de Mâine, Bucureşti, 2008
47. Munteanu, Gabriela, *Sisteme de educaţie muzicală*, Editura Fundaţia România de Mâine, Bucureşti 2008
48. Neacşu, I.- *Metode şi tehnici de învăţare eficientă*, Ed. Militară, Bucureşti, 1990
49. Pavelcu, V. *Principii de docimologie*, EDP, Bucureşti, 1968
50. Piaget, J. *Psihologia copilului*, EDP. Bucureşti 1980
51. Planchard, E. *Pedagogia şcolară contemporană*, EDP, Bucureşti 1992
52. Popescu- Mihăieşti, Al. *Învăţarea şcolară* Rev. ”Învăţământul primar” nr. 1-2, Bucuresti, 1995
53. xxx-*Psihopedagogie*, Ed. Spiru Haret, Iaşi, 1995
54. Preda, V. *Îndrumător pentru folosirea mijloacelor tehnice de instruire*, UBB, Cluj, 1999
55. Radu, I.- *Didactica modernă*, Ed. Dacia, Cluj, 1995
56. Radu, I. T. - *Evaluarea procesului de învăţământ*, Bucureşti, EDP, 2001
57. Radu, I.-*Experienţa didactică şi creativitate*, Ed. Dacia
58. Silverstone, R.-*Televiziunea în viaţa cotidiană*, Ed. Polirom, Iaşi, 1998
59. Stanciu, M.-*Reforma conţinuturilor învăţământului-cadru metodologic*, Ed. Polirom, Iaşi, 1999
60. Stoica A.-(coord.)*Evaluarea curentă şi examenele*, Ghid pentru profesori, Ed. Prognosis, Bucureşti,2001
61. Strungă, C. *Evaluarea şcolară*, Editura de Vest, Timişoara 1999
62. Vasile, Vasile, *Pagini nescrise din istoria pedagogie şi á culturii româneşti*, EDP; Bucureşti,1995
63. Vasile, Vasile, *Prefaţa la George Breazul*, *Pagini din istoria muzicii româneşti*, vol. VI, Editura muzicală, Bucureşti 2003
64. Vasile, Vasile, *Metodica educaţiei muzicale*, ediţia a II a Editura Muzicală, Bucureşti , 2004
65. XXX -*Normative de dotare cu mijloace de învăţământ*, MEN, Bucureşti, 1993
66. XXX-*Dicţionar de pedagogie*, EDP, Bucureşti, 1979
67. Zoicaş-Toma, L. *Pedagogia muzicii si valorile folclorului* Editura Muzicală 1987
68. Zoicaş-Toma, L. *Audiţia muzicală-modalităţi de valorificare si instruirea muzicală* E.D.P., Bucureşti 1972

***NOTĂ*:**
Din bibliografia obligatorie fac parte documentele școlare reglatoare valabile în anul școlar în care se susține concursul: planuri-cadru, programe școlare, programele pentru examenele și evaluările naționale, reperele metodologice și manualele cuprinse în Catalogul manualelor școlare, valabile în învățământul preuniversitar, în anul susținerii concursului.

Anexa nr. 31

CONCURSUL NAȚIONAL
DE OCUPARE A POSTURILOR
DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE
DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

EDUCAȚIE MUZICALĂ SPECIALIZATĂ

PROFESORI

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa de față se adresează absolvenților instituțiilor de învățământ superior artistic care vor desfășura activități didactice în cadrul ariei curriculare arte – disciplinele din cadrul educației muzicale specializate din învățământul vocațional cu profil artistic, specializarea muzică, după cum urmează: muzică instrumentală (pian, vioară, violă, violoncel, contrabas, chitară, harpă, flaut, oboi, clarinet, saxofon, fagot, trompetă, corn, trombon, tubă, instrumente de percuție), muzică vocală (canto clasic, canto popular, canto muzică de jazz - muzică pop), corepetiție, ansambluri vocale și instrumentale.

La elaborarea programei au fost luate în considerare documentele reglatoare din domeniul curricular, armonizarea cu nivelul de formare continuă din cadrul departamentelor de pregătire didactică și de specialitate din cadrul universităților și facultăților de artă și, nu în ultimul rând, opiniile unor profesori cu o bogată experiență didactică și artistică.

Datorită caracterului preponderent practic al disciplinelor artistice, profesorul trebuie să facă demonstrația că are capacitatea de a parcurge procesul instructiv-educativ la un nivel artistic convingător; de aceea, cadrele didactice care vor preda discipline din cadrul educației muzicale specializate susțin înaintea probei scrise și o probă practică în specialitatea pentru care s-au pregătit conform Metodologiei de concurs și a Centralizatorului pe specialități. Astfel, Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar constă în susținerea a două probe:

a) probă practică (conform anexei la Metodologia de mobilitate a personalului didactic și a Centralizatorului privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările);
b) probă scrisă care evaluează cunoștințele de specialitate și didactica specialității, potrivit tematicii prezentei programe.

Prezenta programă are în vedere:

- aprofundarea pregătirii de specialitate corespunzătoare competenței didactice a profesorului de educație muzicală sau educație muzicală specializată;
- actualizarea bazei teoretice și practice privitoare la aspectele didactice fundamentale care se leagă de realizarea educației muzicale în învățământul de cultură generală și de specialitate;
- corelarea conținuturilor de specialitate cu disciplinele din planulile-cadru prevăzute în curriculumul național în vigoare;
- aplicarea didacticii specialității în activitatea la clasă, ținând cont de ciclurile curriculare, dar și de nivelul aptitudinilor specifice artei muzicale ale elevilor din școlile și liceele de specialitate;
- dezvoltarea capacităților de interpretare intradisciplinară, interdisciplinară și transdisciplinară a conținuturilor și de formare a unei culturi curriculare;
- valorificarea conținuturilor disciplinei prin construirea unui demers didactic modern, prin proiectare structurată, prin organizarea unor activități de învățare centrate pe nevoile și interesele elevilor/elevului, care să faciliteze învățarea eficientă de către aceştia a conținuturilor specifice disciplinei;
- dezvoltarea capacităților de evaluare a cunoștințelor și deprinderilor dobândite de elevi cu ajutorul întregului set de metode, instrumente și tehnici de evaluare și reglarea demersului didactic pe baza interpretării informațiilor oferite de rezultatele evaluării.

Pentru a realiza transferul deprinderilor artistice, în cadrul căruia se obține modelarea intenționată a personalității elevului ca viitor consumator avizat de artă sau viitor muzician, cadrul didactic trebuie să utilizeze forța educativă a exemplului personal. Prin conținuturile puse la dispoziție de prezenta programă, profesorul de educație muzicală sau de educație muzicală specializată va produce dovada concretă a faptului că stăpânește în mod profesionist disciplina pe care o predă, înlăturându-se astfel posibile cazuri de impostură.

Prezenta programă este valabilă și pentru absolvenții aparținând minorităților naționale.

COMPETENȚELE CADRULUI DIDACTIC

1. Cunoașterea conținuturilor științifice ale disciplinei și operarea corectă și adecvată cu limbajul specific necesar praxisului muzical școlar, motivarea elevilor în/pentru formarea deprinderilor și aptitudinilor specifice;
2. Operarea cu analogii stilistice și creative între arte, în perspectivă intra-, inter- și transdisciplinară, ca o unitate a competenței de specialitate în plan teoretic;
3. Capacitatea de a construi demersuri didactice interactive și de a adapta strategii didactice la conținuturi;
4. Utilizarea documentelor școlare reglatoare în spiritul principiilor didactice în specialitatea respectivă,

pentru aplicarea adecvată a programei şcolare în vederea unui demers didactic eficient;
5. Posedarea unei gândiri critice privitoare la creaţiile muzicale, având o atitudine reflexivă asupra muzicii, precum şi disponibilitatea de a transfera în viaţa socială valori estetice, ca alternative la manifestările de tip kitsch;
6. Deţinerea capacităţii de a comunica cu elevii;
7. Capacitate de a funcţiona ca element integrator al valorilor culturale în comunitatea locală şi naţională;
8. Capacitate de proiectare, organizare şi evalua un eveniment artistic;
9. Aplicarea de tehnici de muncă eficiente într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice;

Domenii de conţinut

I. Istoria muzicii universale şi româneşti
II. Forme muzicale
III. Didactica specialităţii.

I. ISTORIA MUZICII UNIVERSALE ŞI ROMÂNEŞTI

A. Istoria muzicii universale

1. ***Renaşterea muzicală***: estetica înnoirii limbajului, context istoric, caracteristici şi cronologia perioadei. Apariţia şi evoluţia genurilor muzicale: madrigalul, motetul, missa, chansonul, liedul: caracteristici, reprezentanţi.
2. ***Barocul*** şi genurile muzicale reprezentative în creaţia secolului al XVII-lea şi începutul secolului al XVIII-lea, reprezentanţi: Antonio Vivaldi, Jean-Philippe Rameau, Johann Sebastian Bach, Georg Friedrich Händel etc. Personalitatea lui Johann Sebastian Bach - scriitura polifonică şi genurile reprezentative, creaţia instrumentală, importanţa sistemului temperat.
3. ***Evoluţia spectacolului vocal-dramatic în secolul al XVIII-lea*** (de la opera seria şi opera buffa la formele lirico-dramatice naţionale).
4. ***Clasicismul muzical vienez*** – premise ale apariţiei (de la Domenico Scarlatti la fiii lui Johann Sebastian Bach; caracteristicile şi reprezentanţii Şcolii de la Mannheim); repere stilistice. Evoluţia genurilor muzicale: camerale, simfonice, vocal-instrumentale şi vocal-dramatice. Personalitatea, creaţia şi importanţa compozitorilor: Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart şi Ludwig van Beethoven.
5. ***Romantismul muzical***: premise ale apariţiei, trăsături generale, forme şi genuri predilecte (programatismul), virtuozitatea instrumentală (evoluţia şi perfecţionarea instrumentelor)**.** Personalitatea şi creaţia compozitorilor secolului al XIX-lea: Franz Schubert, Hector Berlioz, Robert Schumann, Frédéric Chopin, Franz Liszt, Johannes Brahms, Piotr Ilici Ceaikovski, Giuseppe Verdi, Richard Wagner, F. M. Bartholdy, N. Paganini etc.
6. ***Şcolile muzicale naţionale europene în secolul al XIX-lea*** (rusă, nordică, poloneză, cehă, ungară, spaniolă, românească etc.): caracteristici, genuri predilecte şi compozitorii reprezentativi.
7. ***Diversitatea stilistică la sfârşitul secolului al XIX-lea şi începutul secolului al XX-lea***; verism, impresionism, neoclasicism, postromantism, expresionism etc. Compozitori reprezentativi: Claude Debussy, Richard Strauss, Carl Orff, Arthur Honegger, Arnold Schönberg, Anton Webern, Alban Berg, César Franck, Anton Bruckner, Gustav Mahler etc.
8. ***Culturi muzicale naţionale în secolul al XX-lea***. Personalitatea şi creaţia compozitorilor reprezentativi: George Enescu, Igor Stravinsky, Béla Bartók etc.
9. ***Orientări stilistice şi opţiuni creatoare în muzica de avangardă a secolului al XX-lea*** (muzica stohastică, concretă şi electronică, sisteme muzicale de sinteză, aleatorismul, constructivismul etc.). Compozitori reprezentativi: Olivier Messiaen, John Cage, Iannis Xenakis, Pierre Boulez, Luigi Nono, Luciano Berio, Karlheinz Stockhausen etc.
10. ***Muzica de divertisment şi muzica uşoară a secolului al XX-lea***; impactul promovării „muzicii noi" universale şi româneşti, în plan socio-cultural pe termen scurt, mediu şi lung, exemple.

B. ISTORIA MUZICII ROMÂNEŞTI

1. ***Cultura muzicală românească de factură cultă şi evoluţia învăţământului muzical românesc şi a şcolii naţionale de compoziţie în secolul al XIX-lea*****;** formele specifice de manifestare a culturii naţionale, surse de inspiraţie folclorice, bizantine şi apusene care au stat la baza creaţiilor muzicale, genuri muzicale predilecte (vocal, coral, cameral, simfonic, operă) şi compozitori reprezentativi.
2. ***George Enescu*** – personalitate complexă a culturii româneşti şi universale. Biografie şi creaţie; importanţa

compozitorului, interpretului, pedagogului în context cultural național și universal.

3. ***Viața muzicală românească în prima jumătate a secolului al XX-lea***: instituții muzicale, viața concertistică etc. Creatori și genuri abordate: exemple.
4. ***Mijloace artistice, procedee stilistice și semnificații în creația muzicală românească din a doua jumătate a secolului al XX-lea și din secolul al XXI - lea***: Ion Dumitrescu, Tudor Ciortea, Gheorghe Dumitrescu, Aurel Stroe, Ștefan Niculescu, Tiberiu Olah, Anatol Vieru, W. Berger, Sigismund Toduță, Tudor Jarda, Cornel Țăranu, Miriam Marbe, Felicia Donceanu, Carmen Petra Basacopol, Vasile Spătărelu, Achim Stoia, Doru Popovici, Dan Dediu, Adrian Iorgulescu și alți reprezentanți ai școlii muzicale contemporane românești.

II. FORME ŞI GENURI MUZICALE

1. ***Principalele forme muzicale***: lied, menuet, scherzo, rondo, invenţiunea, fuga, variaţiunea, sonata; caracteristici, structură arhitectonică, exemplificări.
2. ***Genurile muzicale***: vocale, corale, instrumentale, vocal-instrumentale şi opera în creaţia contemporană românească şi universală. Caracteristicile şi analiza acestora; exemple.

III. DIDACTICA SPECIALITĂŢII

1. ***Curriculum Naţional:*** terminologie, structura planurilor de învăţământ, a programelor şcolare, curriculum la decizia elevului din oferta şcolii (CDEOŞ)/curriculum la decizia şcolii (CDŞ), conform planurilor-cadru în vigoare, cicluri curriculare.
2. ***Procesul de învăţământ*** ca relaţie între predare-învăţare-evaluare. Caracterul formativ- educativ al procesului de învăţământ:

- lecţia de educaţie muzicală specializată: specificul acesteia;
- formarea şi dezvoltarea deprinderilor specifice educaţiei muzicale specializate (funcţie de specialitate) exemple;
- etapele pregătirii unei lucrări muzicale (instrumentale / vocale/ ansambluri)
- formarea şi dezvoltarea memoriei muzicale a elevilor;
- organizarea şi îndrumarea studiului individual;
- pregătirea psihologică a elevilor în vederea apariţiei în public; cu exemple din practica personală;
- pregătirea pentru performanţă;

3. ***Proiectarea lecţiei de educaţie muzicală specializată*** - demers de organizare anticipată a activităţii didactice:

- cunoaşterea programei şcolare: structura acesteia, definirea și corelarea elementelor de structura a programei şcolare;
- proiectarea lecţiei de educaţie muzicală specializată, prin prisma realizării competenţelor;
- model de proiectare pentru desemnarea activităţilor de învăţare în care vor fi implicaţi elevii, a selectării resurselor cele mai eficiente;
- strategii didactice de realizare a conţinuturilor programei, conforme cu etapele de predare a orei de educaţie muzicală specializată: procedee de predare a tehnicii instrumentale/ vocal, a textului muzical (structură, corelare tehnică instrumentală cu interpretarea, etc). a conţinuturilor teoretice etc.
- constituirea demersului didactic pentru realizarea unui învăţământ centrat pe elev prin formarea de competenţe, stabilite de programa şcolară.

4. ***Metode şi mijloace didactice specifice***:

- metode de învăţământ adecvate lecţiei de educaţie muzicală specializată; exemple
- demonstrarea eficienţei aplicării metodei de învăţământ;
- importanţa utilizării mijloacelor de învăţământ necesare pentru realizarea unei lecţii de calitate;
- clasificarea pe diverse criterii, a mijloacelor necesare pentru realizarea educaţiei muzicale specializate (mijloace audio, video, internet etc)

5. ***Selectarea repertoriului***:

- criterii/modalități/procedee de selectare a repertoriului având în vedere aplicarea unei tehnici instrumentale/ vocale necesară redării juste melodico-ritmice a lucrărilor muzicale în funcţie de particularităţile psihofizice ale elevului/ elevilor.

6. ***Audiţia muzicală*** - act de educare a sensibilităţii auditive, afective, de formare a capacităţii de selectare a valorilor muzicale şi de dezvoltare a personalităţii elevului viitor muzician:

- locul audiţiei muzicale în lecţia de educaţia muzicală specializată, cu exemple;
- mediul sonor ca premisă a formării şi dezvoltării gustului estetic, personalităţii etc;
- repertoriul de audiţii muzicale, procedee de audiţie activă cu muzică de genuri şi stiluri diferite pentru

formarea gândirii critice şi autonome a viitorului muzician;
- corelarea cu mijloace de expresie ale altor discipline (literatură, gramatică, istorie, geografie, educaţie plastică, educaţie vizuală, religie, scenografie, arta costumelor, istoria artelor, artă dramatică etc.;

7. ***Creativitatea în lecţia de educaţie muzicală specializată***:
- modalităţi de dezvoltare a creativităţii; exemple
- elemente specifice educaţiei muzicale specializate ce contribuie la formarea gândirii critice, reflexive, autonome şi creative;
- raportul dintre asimilarea cunoştinţelor, formarea competenţelor şi particularităţile psiho-intelectuale ale elevului, în vederea dezvoltării personalităţii interpretative;

8. ***Evaluarea la ora de educaţie muzicală specializată***:
- evaluarea, rolul acesteia în procesul de învăţământ şi în special în lecţia de educaţie muzicală specializată;
- metode şi instrumente de evaluare specifice educației muzicale specializate;
- demonstrarea eficienţei evaluării în lecţia de educaţie muzicală specializată;

9. ***Dinamica relaţiei profesor-elev în procesul de învăţământ:***
- caracteristicile şi semnificaţiile educaţionale ale relaţiei profesor - elev
- tipuri de relaţii.

NOTĂ:

Toate temele prezentate în capitolul de didactica specialităţii vor fi tratate în funcţie de specialitatea candidatului şi vor cuprinde exemple din practica personală.

BIBLIOGRAFIE

(Istoria muzicii universale şi româneşti; Forme muzicale)

1. Avesalon, I. – *Metodica predării şi studiului instrumentelor de suflat şi percuţie*, Lito, Conservatorul „C.Porumbescu", Bucureşti, 1980
2. Barta, C. – *Curs de metodica predării şi a studiului instrumentelor de coarde (cu arcuş),* Lito, Conservatorul "G. Dima", Cluj Napoca, 1987 (ed. a II-a revizuită)
3. Bălan, Th. – *Principii de pianistică*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1966
4. Bejat, M. – *Ce este talentul?,* Ed. Ştiinţifică, Bucureşti, 1967
5. Bentoiu, P. – *Imagine şi sens*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1974
6. Bentoiu, P. *Capodopere enesciene*, Ed.Muzicală, Bucureşti, 1999
7. Berger W. *Estetica sonatei clasice*, Editura Muzicală 1981
8. Berger, G.W. – *Cvartetele de coarde de la Haydn la Debussy*, Ed. Muzicală, Bucureşti 1970 Berger, G.W. – *Muzica simfonică* (vol. I - V), Ed. Muzicală, Bucureşti, 1974-1977.
9. Berger, G.W. – *Cvartetele de coarde de la Haydn la Debussy*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1970.
10. Berger, G.W. – *Cvartetul de coarde de la Max Reger la Enescu*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1979.
11. Berger, G.W. – *Estetica sonatei clasice*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1981.
12. Berger, G.W. – *Estetica sonatei contemporane*, Ed. Muzicală, Bucureşti 1985
13. Berger, G.W. – *Estetica sonatei romantice*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1983.
14. Berger, G.W. – *Ghid pentru muzica instrumentală de cameră*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1965.
15. Berger, G.W. – *Muzica simfonică* (vol. I - V), Ed. Muzicală, Bucureşti, 1974-1977.
16. Brăiloiu, C.- *Opere (*vol. I-V), Ed, Muzicală, Bucureşti, 1967, 1969, 1974, 1979, 1981.
17. Brumaru A. *Romantismul în muzică* vol. I-II Ed. Muzicală, Bucureşti 1975
18. Bughici, D. - *Forme şi genuri muzicale* Editura Muzicală.Bucureşti 1980
19. Chelaru, C. *Cui i-e frică de Istoria muzicii?,* vol.I-III, Ed.Artes, Iaşi, 2007
20. Ciobanu, G.- *Izvoare ale muzicii româneşti* (vol. I-II), Ed. Muzicală, Bucureşti 1976, 1978.
21. Ciobanu, Maia – *Forme muzicale*, Editura Fundaţiei România de Mâine, Bucureşti, 2005
22. Ciocan, D. – *Probleme de semiotică muzicală, în: Studii de muzicologie*, vol. XXI, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1988
23. Ciortea, T.– *Cvartetele lui Beethoven*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1986.
24. Constantinescu, G., Boga, I., *O călătorie prin istoria muzicii*, Ed.Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2007
25. Cosma, O. L: *Hronicul muzicii româneşti* vol I-IX, Editura Muzicală, Bucureşti
26. Cumpătă, D. – *Elemente de metodică a studiului şi predării instrumentelor cu coarde*, Ed. Academiei de

Muzică, Bucureşti, 1997
27. Dediu-Sandu, V., *Muzica românească între 1944-2000*, Ed.Muzicală, Bucureşti, 2002 Denizeau, G., *Să înţelegem şi să identificăm genurile muzicale*, Ed.Meridiane - Larousse, 2000
28. *Dicţionar de termeni muzicali* Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti 1984
29. Dufrene, M. – *Fenomenologia experienţei estetice*, Ed. Meridiane, Bucureşti, 1976
30. Erbiceanu, C. – *Scrisori,* vol. I şi II, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1989, 1992
31. Firca, C., *Direcţii în muzica românească*, 1900-1930, Ed.Muzicală, Bucureşti, 1974
32. Florişteanu-Paron Anca - Doina, *Muzicieni români la Schola Cantorum din Paris* capitolul I, Editura Muzicală, Bucureşti, 2010
33. Geantă, I., Manoliu, G. – *Manual de vioară*, vol.I, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1971
34. Gieseking, W. – *Aşa am devenit pianist*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1987
35. Golea, A., *Muzica din noaptea timpurilor până în zorile noi*, vol.I-II, Ed.Muzicală, Bucureşti, 1987
36. Grazziela G. *Mari personalităţi ale muzicii româneşti din sec. al XX-lea* Editura MediaMusica Academia de Muzică Gh. Dima, Cluj 2005
37. Grove's, G. – *Dicţionary of Music and musicians*, Ed. Blom, London, 1994
38. Hegyasi, Z. – *Vioara şi constructorii ei*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1962
39. Herman, V., *Formele muzicii vechi europene*, Ed. MediaMusica, Cluj-Napoca, 2009
40. Herman, V. – *Formele muzicii medievale europene*, Lito Conservatorul „G.Dima", Cluj Napoca, 1978.
41. Herman, V., *Formele muzicii clasicilor vienezi* Ed.MediaMusica, Cluj-Napoca, 2009
42. Herman, V.– *Originile şi dezvoltarea formelor muzicale*, Ed. Muzicală Bucureşti, 1982.
43. Iarosevici, Gh. – *Metodica predării studiului instrumentelor cu coarde*, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1962
44. Ilea, Anca: *Pagini de educaţie muzicală*, Vol. I *Trecut şi prezent*, Vol.II *Idei de reformă*,
45. Editura MediaMusica, Cluj, 2004
46. Iliuţ, V. – *De la Wagner la contemporani*, vol I-VI, Ed. U.C., Bucureşti, 1996
47. Iliuţ, V. – *O carte a stilurilor muzicale*, Ed. Acad. de Muzică, Bucureşti, 1996
48. Ionescu, C. – *Psihologia muziicii* (vol. I), Ed. Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor, Bucureşti, 1982
49. Ionescu, Doru, *Vocile jazzu-lui românesc*, Editura Eikon, 2019
50. Ionescu, Doru, *Timpul chitarelor*, Editura Integral, 2017
51. Ionescu-Arbore, A. – *Interpretul teatrului liric*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1984
52. Long, M. – *La pian cu Claude Debussy,* Ed. Muzicală, Bucureşti, 1968
53. Minei, I., Pitiş, A. – *Teoria comportamentului pianistic*, Ed. Sf. Gheorghe Vechi, Bucureşti, 1997
54. Minei, I., Pitiş, A. – *Tratat de artă pianistică*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1982
55. Moisescu, T., *Muzica bizantină în spaţiul cultural românesc*, Ed.Muzicală, Bucureşti, 1996
56. Nemescu, O. – *Capacităţile semantice de muzică*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1983
57. Neuhaus, H.G. - *Despre arta pianistică*, Editura Muzicală, Bucureşti, 1966
58. Niculescu, St. – *Reflecţii despre muzică*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1980.
59. Plett, E. – *Ştiinţa textului şi analiza de text*, Ed. Univers, Bucureşti, 1983
60. Popa, A. – *Pianofortele în oglinda timpului său,* Ed. Muzicală, Bucureşti, 1994
61. Răducanu, D.M. – *Metodica studiului şi predării pianului*, Lito Conservatorul George Enescu, Iaşi, 1977
62. Răducanu, D.M. – *Principiile de didactică instrumentală*, Ed. Moldova, Iaşi, 1994
63. Ştefănescu, I. *Istoria muzicii universale* vol. I-.IV, Fundaţia Culturală Română, 1995-2002
64. Stoianov, Carmen, Marinescu Mihaela, *Istoria muzicii universale*, ediţia a II a, Editura Fundaţia România de Mâine, Bucureşti, 2008
65. Stoianov, Carmen, Stoianov, Petru, *Istoria muzicii româneşti*, Editura Fundaţiei România de Mâine, Bucureşti, 2005
66. Stoianov, Carmen, *Repere în neoclasicismul muzical românesc*, ediţia a II a, Editura Fundaţiei România de Mâine, Bucureşti, 2005
67. Stoianov, Carmen, *Neoclasicism muzical românesc*, ediţia a II a Editura Fundaţiei România de Mâine, Bucureşti, 2005
68. Tatarkiewicz,W - *Istoria esteticii*, vol. I-IV, Ed. Meridiane, 1978
69. Tănăsescu, Dr. – *Probleme de înţelegere şi redarea textului pianistic beethovenian*, Revista "Muzica", nr. 12/1970

70. Timariu, V., *Analiza muzicală între conştiinţa de gen şi conştiinţa de formă*, Ed.Universităţii din Oradea, 2003
71. Timariu, V., *Dicţionar noţional şi terminologic*, Ed.Universităţii din Oradea, 2004
72. Tiberian, Mircea, *Sunetul de referință și arca muzicii occidentale*, Editura Nemira, 2013 și Cursuri de jazz UNMB 2006
73. Toduţă, S.– *Formele muzicale ale barocului* (vol. I - III), Ed. Muzicală, Bucureşti, 1960-1979. Teodorescu-Ciocănea, L., *Tratat de forme şi analize muzicale*, Ed.Muzicală, Bucureşti, 2005
74. Urmă Dem. *Acustica muzicală* Editura Didactică si Pedagogică 1982
75. Vancea, Z. – *Creaţia muzicală românească*, sec. XIX-XX, Ed. Muzicală Bucureşti, 1989
76. Vasile ,V. *Istoria muzicii byzantine* vol. I-II, Editura Interprint 1997
77. Voiculescu, D., *Polifonia secolului XX*, Ed.Muzicală, 2005
78. Voiculescu, D., *Fuga în creaţia lui J.S.Bach*, Ed.Muzicală, Bucureşti, 2000

BIBLIOGRAFIE
(Didactica specialităţii)

1. Bârzea, C. *Arta şi stiinţa educaţiei*, EDP, Bucureşti 1995
2. Bogdan, T, Nica I, *Copii excepţionali* E.D.P., Bucuresti, 1970
3. Brunner, J. – *Pentru o teorie a instruirii*, EDP Bucureşti 1970
4. Călin, M. – *Procesul instructiv – educativ* EDP, Bucureşti 1995
5. Călin, Dragoş, Coman, Lavinia, Vasile, Vasile, *Îndrumar metodic*, Editura Universităţii Naţionale de Muzică, Bucureşti, 2009
6. Cerghit, I.-*Metode de învăţământ*, EDP, Bucureşti, 1980
7. Coman, Lavinia, *Vrei să fii profesor de pian?* ediţia a II-a, Editura Universităţii Naţionale de Muzică, Bucureşti, 2009
8. Coman, Lavinia, *Pianistica modernă*, Editura Universităţii Naţionale de Muzică, Bucureşti, 2007
9. Creţu, C. *Curriculum diferenţiat şi personalizat*, Ed. Polirom, Iaşi, 1996
10. Cristea, G., *Managementul lecţiei*, Ed.Didactică şi pedagogică, Bucureşti, 2007
11. Cristea, S. – *Dicţionar de termeni pedagogici*, Bucureşti, 1998
12. Cristea, S. – *Fundamentele pedagogice ale reformei învăţământului*, Bucureşti, EDP, 1994
13. Csire Iosif *Educaţia muzicală din perspectiva creativităţii* Editura Univ. Muzică Bucureşti 1998
14. Cucoş, C. *Pedagogie şi axiologie*, Ed. Polirom, Iaşi, 1995
15. *Curriculum naţional* – Bucureşti, 1999 (I.S.J.)
16. De Landsheare G. *Evaluarea continuă a elevilor* E.D.P., Bucuresti, 1980
17. Gârboveanu, M., *Stimularea creativităţii elevilor în procesul de învăţământ,* E.D.P., 1981
18. Geissler, E.G. *Mijloace de educaţie*, EDP, Bucureşti, 1997
19. *Ghiduri de evaluare pe discipline*, MEC-SNEE, 2000, 2001
20. Gorgăneanu-Meteşan Lucia Crinela, *Didactica educaţiei muzicale specializate*, Editura Muzicală, Bucureşti 2011
21. Huizinga, J, *Homo ludens* , Univers, 1977
22. Ionescu, C-tin, *Psihologia muzicii* Ed. Muzicală, Bucureşti, 1984
23. Ionescu, M. – *Didactica modernă*, Ed. Dacia, Cluj, 1995
24. Ionescu, M.- *Previziune şi control în procesul didactic*, Ed. Dacia, Cluj,1979
25. Joiţa, E.-*Eficienţa instruirii*, EDP, Bucureşti, 1998
26. Landsherre, G. *Evaluarea continuă a elevilor şi examenele*, EDP, Bucureşti, 1975
27. Lupu, Jean, *Educarea auzului muzical dificil*, Editura Muzicală, Bucureşti, 1988
28. Lupu, Jean, (coord), Caraman Fotea, Daniela, Racu Nicolae, Oprea Gabriel, Sandu Eugen - *Dicţionar universal de muzică*, Editura Litera Internaţional, 2008
29. Ministerul Educaţiei, *Curriculum Naţional*, Bucureşti, 1999
30. Neacşu, I.- *Metode şi tehnici de învăţare eficientă*, Ed. Militară, Bucureşti, 1990
31. Pavelcu, V. *Principii de docimologie*, EDP, Bucureşti, 1968
32. Piaget, J. *Psihologia copilului*, EDP. Bucureşti 1980
33. Planchard, E. *Pedagogia şcolară contemporană*, EDP, Bucureşti 1992

34. Popescu- Mihăieşti, Al. *Învăţarea şcolară* Rev. ”Învăţământul primar” nr. 1-2, Bucuresti, 1995
35. xxx-*Psihopedagogie*, Ed. Spiru Haret, Iaşi, 1995
36. Preda, V. *Îndrumător pentru folosirea mijloacelor tehnice de instruire*, UBB, Cluj, 1999
37. Radu, I.- *Didactica modernă*, Ed. Dacia, Cluj, 1995
38. Radu, I. T. - *Evaluarea procesului de învăţământ*, Bucureşti, EDP, 2001
39. Radu, I.-*Experienţa didactică şi creativitate*, Ed. Dacia
40. Silverstone, R.-*Televiziunea în viaţa cotidiană*, Ed. Polirom, Iaşi, 1998
41. Stanciu, M.-*Reforma conţinuturilor învăţământului-cadru metodologic*, Ed. Polirom, Iaşi, 1999
42. Stoica A.-(coord.)*Evaluarea curentă şi examenele*, Ghid pentru profesori, Ed. Prognosis, Bucureşti,2001
43. Strungă, C. *Evaluarea şcolară*, Editura de Vest, Timişoara 1999
44. Vasile, Vasile, *Pagini nescrise din istoria pedagogie şi á culturii româneşti*, EDP; Bucureşti,1995
45. Vasile, Vasile, *Prefaţa la George Breazul*, *Pagini din istoria muzicii româneşti*, vol. VI, Editura muzicală, Bucureşti 2003
46. XXX-*Dicţionar de pedagogie*, EDP, Bucureşti, 1979
47. Zoicaş-Toma, L. *Audiţia muzicală-modalităţi de valorificare si instruirea muzicală* E.D.P., Bucureşti 1972

NOTĂ:

Din bibliografia obligatorie fac parte documentele școlare reglatoare valabile în anul școlar în care se susține concursul: planuri-cadru, programe școlare, programele pentru examenele și evaluările naționale, reperele metodologice și manualele cuprinse în Catalogul manualelor școlare, valabile în învățământul preuniversitar, în anul susținerii concursului.

Anexa nr. 32

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

EDUCAȚIE TEHNOLOGICĂ ȘI APLICAȚII PRACTICE

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplina *EDUCAȚIE TEHNOLOGICĂ ȘI APLICAȚII PRACTICE* se adresează profesorilor care participă la Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar, ciclul gimnazial. Conținutul și structura programei sunt elaborate pe baza standardului ocupațional „Profesor pentru învățământul gimnazial și pentru învățământul liceal”, în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, urmărind:

- cunoașterea de către profesor a conținuturilor științifice și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor de pregătire profesională și a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic la nivel intra-, trans-, inter-, multidisciplinar și pluridisciplinar, în concordanță cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Date fiind particularitățile disciplinelor *tehnologice* și rolul pe care acestea îl au asupra formării și maturizării *profesionale* a elevului, precum și asupra întregului climat educațional al școlii, profesorul trebuie să demonstreze că:

- înțelege conceptele centrale și metodele de investigație specifice disciplinelor pe care le predă;
- are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;
- înțelege cum învață și cum se dezvoltă elevul și poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea profesională a acestuia;
- înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al felului în care învață și poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele individuale de învățare;
- înțelege procesele de integrare curriculară și folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor și performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege și utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația și comportamentul, pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul școlar al acestuia;
- dezvoltă cunoașterea și utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea și interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- planifică activitatea de predare-învățare pe baza competențelor curriculare, a cunoașterii proceselor predării-învățării, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor și a diferențelor dintre elevi; modelează activitatea la clasă conform obiectivelor evaluării;
- înțelege și folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia și modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală și socială a elevului;
- evaluează efectele opțiunilor și acțiunilor sale asupra elevilor, părinților, altor colegi (profesori) și modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, familiile elevilor și alte organizații existente în comunitatea în care trăiește, în așa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților școlii;
- înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră și de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;
- înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv, drepturile legale ale elevului și părinților, precum și propriile sale drepturi și responsabilități;
- înțelege criteriile de evaluare a activității sale și are capacitatea de a le integra în conceperea și realizarea activității didactice.

B. COMPETENȚE SPECIFICE PROFESORULUI DE EDUCAȚIE TEHNOLOGICĂ ȘI APLICAȚII PRACTICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice profesorului de discipline tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice de specialitate și metodice pentru disciplinele tehnologice;
2. Aplicarea adecvată a principiilor și metodelor specifice didacticii disciplinelor tehnologice;
3. Realizarea corelațiilor la nivel intra-, trans-, inter-, multidisciplinare și pluridisciplinare a conținuturilor;
4. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională și curriculumul în vigoare;
5. Proiectarea demersurilor didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
6. Selectarea și aplicarea unor metode și instrumente de evaluare adecvate obiectivelor evaluării și/sau competențelor/rezultate ale învățării vizate;
7. Aplicarea diferitelor forme de organizare a instruirii în conformitate cu demersul didactic proiectat.

C. TEME DE SPECIALITATE

I. TEHNOLOGII AGRICOLE

1) Cultivarea plantelor:
   a) Factori de mediu care influențează cultivarea plantelor;
   b) Cultivarea plantelor agricole (grâu, porumb, cartof, legume, pomi fructiferi și viță de vie): importanță/domenii de utilizare, cerințe față de climă și sol, tehnologii de cultură;
   c) Elemente de desen geometric aplicate în peisagistică și aranjamente florale;
   d) Norme specifice de securitate și sănătate în muncă la cultivarea plantelor;
   e) Activități, meserii și ocupații specifice din domeniul cultivării plantelor.
2) Creșterea animalelor domestice:
   a) Factori de mediu care influențează creșterea animalelor;
   b) Creșterea animalelor domestice (vaci, porci, oi, iepuri, păsări, animale de companie): adăpostire, hrănire, întreținere/îngrijire;
   c) Norme de igienă în creșterea animalelor domestice;
   d) Activități, meserii și ocupații din domeniul creșterii animalelor.
3) Producția agricolă:
   a) Activități specifice obținerii produselor agricole ecologice; etichetarea produselor ecologice, rolul acestora în asigurarea sănătății;
   b) Depozitarea, promovarea și valorificarea producției agricole.
4) Creșterea animalelor de companie:
   a) Elemente de tehnologia creșterii animalelor de companie (hrănirea și îngrijirea lor);
   b) Norme de igienă în creșterea animalelor de companie.

BIBLIOGRAFIE

1. Peștean, V., Cultura plantelor de câmp, Editura Panfilius, 2004;
2. Stan, N., Stan, T., Legumicultură generală, Editura Ion Ionescu de la Brad, Iași, 2010;
3. Popescu, V., Popescu, A., Cultura legumelor în câmp și în solarii, Editura Mast, 2006;
4. Istrate, M., Pomicultură generală, Editura Ion Ionescu de la Brad, Iași, 2007;
5. Dejeu, L., Viticultură, Editura Ceres, București, 2010;
6. Gherman, M., Zootehnie generală, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2011;
7. Manuale școlare pentru disciplina Educație tehnologică și aplicații practice, în vigoare.

II. TEHNOLOGII ALIMENTARE ȘI GASTROTEHNICĂ

1) Alimente și produse alimentare:
   a) Alimentația omului și satisfacerea nevoii de hrană;
   b) Alimente de origine minerală, vegetală și animală:
      - Calitatea produselor alimentare: proprietăți organoleptice, valoarea nutritivă, valoarea energetică, valoarea estetică;

- Ambalarea produselor alimentare; elemente de desen geometric aplicate la realizarea ambalajelor produselor alimentare.

2) Prepararea și servirea alimentelor:
   a) Tehnologii de preparare a hranei:
      - Bucătăria și dotarea acesteia; factori de confort în bucătărie;
      - Prepararea și conservarea alimentelor; norme de securitate și sănătate în muncă; norme de igienă la prepararea hranei;
      - Tehnologii tradiționale și moderne de preparare a alimentelor.
   b) Alimentația echilibrată:
      - Meniul: clasificare, structură, criterii de întocmire;
      - Obiceiuri alimentare ale elevilor.
   c) Produse alimentare și servicii din alimentație:
      - Calitatea produselor și a serviciilor din alimentație; protecția consumatorului;
      - Valorificarea și promovarea produselor alimentare;
      - Aranjarea și servirea mesei; elemente de desen geometric aplicate la aranjarea și decorarea mesei;
      - Activități, meserii și ocupații din domeniul preparării și servirii alimentelor.

BIBLIOGRAFIE

1. Dobrescu, E., Stavrositu, S., Tehnica servirii consumatorului, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996;
2. Pamplona-Roger, G., Sănătate prin alimente, Editura Delfin, 2019;
3. Negrea, I., Bușcă, F., Bucătăria românească, Editura NERA, București, 1998;
4. Pârjol, G., ș.a., Tehnologia culinară și tehnica servirii, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998;
5. Popescu, O., Bucur, E. (sub red.), Educația pentru sănătate în școală, Editura FIAT-LUX, București, 1999;
6. Manuale școlare pentru disciplina Educație tehnologică și aplicații practice, în vigoare.

III. MEDIUL CONSTRUIT

1) Localitatea:
   a) Clădiri: destinații, amplasări, tipuri și funcții, alcătuirea constructivă; materiale de construcție – locuință, clasă, școală; elemente de confort ambiental; siguranță și securitate în construcții; calitatea în construcții; reguli de urbanism; tradițional și modern în construcții;
   b) Rețele de utilități: rețeaua de apă, rețeaua de canalizare, rețeaua de gaze, rețeaua de energie electrică, rețeaua de energie termică, rețele de telecomunicații;
   c) Transporturi – căi și mijloace de transport; educație stradală; siguranță și securitate în transporturi; calitatea serviciilor de transport; tradițional și modern în transporturi; activități/ocupații/meserii în serviciile de transport;
   d) Protejarea mediului înconjurător: amenajarea și întreținerea spațiilor verzi, economisirea resurselor, reciclarea/reutilizarea deșeurilor, localități „verzi”, casa „inteligentă”.

2) Locuința:
   a) Locuința, amplasare, alcătuire constructivă, destinația încăperilor;
   b) Confort ambiental; materiale și tehnologii moderne de asigurare a confortului ambiental, amenajări și decorațiuni interioare;
   c) Elemente de limbaj grafic specific: reprezentarea în vedere – o proiecție, scara și proporțiile; planul locuinței; scheme funcționale;
   d) Buget financiar, buget de timp, disciplina bugetului necesar realizării unui produs;
   e) Activități/ocupații/meserii din domeniile construcții, amenajări interioare/exterioare și peisagistică.

3) Școala:
   a) Școala: amplasare, alcătuire constructivă, funcții, amenajare;
   b) Elemente de limbaj grafic specific: planul școlii, clasei, laboratoarelor, scheme funcționale.

BIBLIOGRAFIE

1. Prundeanu, D. A., Organizarea spațiului construit, Editura Amphion, București, 2001;
2. Iacoviță, F., ș.a., Organizarea spațiului înconjurător, Educație tehnologică, Editura Casa Corpului Didactic, I.S.J. Cluj, 2000;
3. Peștișanu, C., Darie, E., Vierescu, E., Construcții, Editura Didactică și Pedagogică RA, București, 1995;
4. Buchman, A., ș.a., Studiul calității mediului, Editura Economică preuniversitară, 2004;

5. Lichiardopol, G., Ghiță, A., Desen tehnic, Editura Aramis, 2004;
6. Manuale școlare pentru disciplina Educație tehnologică și aplicații practice, în vigoare.

IV. TEHNOLOGII ȘI MATERIALE LEMNOASE, METALICE, TEXTILE

1) Materiale lemnoase, metalice și textile: proveniență, clasificare, proprietăți;
2) Realizarea unui produs simplu din materialele studiate:
   a) Elemente de limbaj grafic: reprezentare în vedere, elemente de cotare, executarea desenului tehnic/schiței pentru un produs simplu realizat;
   b) Fișa tehnologică; operații tehnologice de pregătire, prelucrare și de finisare pentru obținerea produselor;
   c) Tehnologii artizanale pentru realizarea produselor cu specific tradițional;
   d) Tehnologii, materiale actuale și de viitor în raport cu mediul, individul și societatea;
   e) Securitatea și sănătatea în muncă specifică procesului de realizare a produselor; norme de prevenire și stingere a incendiilor; ergonomia locului de muncă;
   f) Tehnologii de execuție a produselor utile și/sau a unor lucrări creative din materiale lemnoase, metalice și textile;
   g) Resurse financiare, umane, materiale și de timp pentru realizarea produselor.
3) Evaluarea calității produselor, promovarea și valorificarea produselor din materiale lemnoase, metalice și textile:
   a) Elementele fișei de analiză a produselor;
   b) Calitatea, utilizarea, prezentarea și prețul produselor din materiale lemnoase, metalice și textile;
   c) Promovarea și valorificarea produselor din materiale lemnoase, metalice și textile;
   d) Estetica produselor din materiale lemnoase, metalice și textile; noi posibilități de utilizare și decorare a produselor din materiale lemnoase, metalice și textile; tradiții locale.
4) Activități/ocupații/meserii specifice realizării produselor din materiale lemnoase, metalice și textile:
   a) Domenii specifice realizării produselor din materiale lemnoase, metalice și textile.

BIBLIOGRAFIE

1. Petrilescu, M., Fabricarea produselor din lemn, Editura Economică, 2001;
2. Ieacobeanu, Gh., Cociu, V., Materii prime și materiale folosite în industria ușoară, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București, 1994;
3. Moisă, V., Necula, Gh., Tehnologii textile și design vestimentar, Editura ARVIN, București, 2002;
4. Ciucescu, D., Știința și ingineria materialelor, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006;
5. Markos, Z., Tehnologia materialelor, Editura Universității Transilvania, Brașov, 2012;
6. Lichiardopol, G., ș.a., Desen tehnic, manual pentru clasa a IX-a, Editura Aramis, București, 2004;
7. Petre, T., Iordache, G., Studiul calității produselor și serviciilor, manual pentru clasa a XI-a, Editura Niculescu, 2001;
8. Manuale școlare pentru disciplina Educație tehnologică și aplicații practice, în vigoare.

V. ENERGIE

1. Forme și surse de energie;
2. Elemente de limbaj grafic specific, estetic și funcțional în domeniul electric;
3. Tehnologii de obținere a energiei; transport și distribuție prin sistemul energetic național;
4. Domenii de utilizare a energiei electrice; consumatori de energie; consumuri energetice și reflectarea lor în costuri;
5. Circuite electrice în locuință, consumatori electrocasnici;
6. Norme de securitate și sănătate în muncă;
7. Metode de economisire a energiei electrice în locuință;
8. Impactul tehnologiilor de producere și utilizare a energiei asupra omului și a mediului.

BIBLIOGRAFIE

1. Naudin, C., Energia și materia, Enciclopedia RAO, București, 1998;
2. Badea, A., Necula, H., Surse regenerabile de energie, Editura AGIR, 2014;
3. Vintan, M., Producerea, transportul și distribuția energiei electrice, Editura Matrix Rom, București, 2009;
4. Diga, S. M., Utilizările energiei electrice. Îndrumar de laborator, Editura Universitaria, 2017;
5. Mătieș, V., Mecatronică, Editura Didactică și Pedagogică RA, București, 1999;
6. Manuale școlare pentru disciplina Educație tehnologică și aplicații practice, în vigoare.

VI. DOMENII PROFESIONALE

1. Domenii profesionale specifice (plan local, zone geografice);
2. Trasee de educație și formare profesională; competențe profesionale;
3. Calitatea muncii și relațiile de muncă;
4. Tendințe în evoluția pieței muncii;
5. Mobilitate ocupațională;
6. Protecția mediului în contextul diverselor domenii profesionale;
7. Comportamentul în afaceri, planul de afaceri.

BIBLIOGRAFIE

1. Academia Română, Dicționarul explicativ al Limbii Române, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2009;
2. Saygo, V., Tane, L., Ghidul antreprenorului începător, Editura The Writing Journey, 2019;
3. Popescu, D., Conducerea afacerilor, Editura Scripta, București, 1998;
4. Preda, D., Ocuparea forței de muncă și dezvoltarea durabilă, Editura Economică, București, 2002;
5. Răbsacă, G., Piața muncii și dezvoltarea durabilă, Editura Tribuna Economică, București, 2003;
6. Zamfir, A. M., Teorie și practică în dezvoltarea competențelor cerute pe piața muncii, Editura Universitară, 2015;
7. Mitu, B. M., ABC-ul angajării de succes, Editura C. H. Beck, 2014;
8. Manuale școlare pentru disciplina Educație tehnologică și aplicații practice, în vigoare.
9. *** https://mmuncii.gov.ro/clasificarea-ocupatiilor-din-romania, Clasificarea ocupațiilor din România.

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde naționale de evaluare, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module.
2. Proiectarea activității didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecțiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii și modalități de integrare în lecție a activităților cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.
2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.
3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.
4. Mijloace de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare. Funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învățământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ. Funcțiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.
2. Metode și instrumente de evaluare. Metode și instrumente tradiționale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.
3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.
4. Calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate.
5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară. Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2009
6.	Iuhos, C. I.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura U.T.PRESS, Cluj-Napoca, 2024
7.	Marin, T., Marin, L.-M.	Pedagogie. Compendiu	Editura Pro Universitaria, București, 2024
8.	Nițucă, C., Stanciu, T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
9.	Pânișoară, I.-O., Cristea, S.	Manual de pedagogie pentru profesori	Editura Polirom, Iași, 2024
10.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R. B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică. Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
11.	Radu, I. T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
12.	Stoica, A. (coord.)	Evaluarea curentă și examenele. Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, București, 2001
13.	Stoica, A.	Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică.	Humanitas Educațional, București, 2003
14.	***	Curriculum național/programe școlare pentru disciplinele tehnologice în vigoare în anul susținerii concursului	
15.	***	„Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008
16.	Glava, C. și col.	Ghid de utilizare a inteligenței artificiale în școli	Presa Universitară Clujeană, 2026
17.	***	Curriculumul național în vigoare și în uz pentru disciplina Educație tehnologică și aplicații practice, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat)	

Anexa nr. 33

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

ELECTRONICĂ, AUTOMATIZĂRI

MAIȘTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează maiştrilor instructori şi absolvenţilor facultăţilor de profil care se prezintă la concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Maistrul instructor trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate din învăţământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE MAISTRULUI INSTRUCTOR

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice maistrului instructor, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competențele maistrului instructor sunt:

- aplicarea conceptelor și principiilor științifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative și cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viața cotidiană, utilizând principii și legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- proiectarea şi realizarea activităţilor de instruire/pregătire practică în concordanţă cu cerinţele curriculumului şi ale tehnologiei didactice moderne;
- organizarea şi coordonarea activităţii de instruire/pregătire practică în atelierul tehnologic şcolar sau la agenţii economici, în scopul formării şi dezvoltării competenţelor specifice elevilor;
- selectarea şi aplicarea metodelor de evaluare adecvate activităţii de instruire/pregătire practică;
- exploatarea utilajelor, instalaţiilor şi echipamentelor în condiţiile respectării normelor de igienă, de securitate şi sănătate în muncă, prevenirea situaţiilor de urgenţă şi protecţia mediului înconjurător.
- respectarea normelor de calitate pentru desfăşurarea proceselor, obţinerea produselor şi oferirea serviciilor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Materiale electrotehnice şi electronice

1.1. Materiale conductoare cuprul, aluminiul, fierul, metale nobile, metale uşor fuzibile, metale greu fuzibile, metale de înaltă rezistivitate: caracteristici, clasificare, utilizare.

1.2. Materiale electroizolante: caracteristici , clasificare, utilizare.

1.3. Materiale semiconductoare: caracteristici , utilizare.

2. Măsurări electrice şi electronice

2.1. Procesul de măsurare: mărimi fizice şi unităţi de măsură. Sistemul internaţional de unităţi de măsură; metode de măsurare; mijloace de măsurare.

2.2. Metode şi mijloace de măsurare a mărimilor electrice în curent continuu şi curent alternativ (monofazat): ampermetrul, voltmetrul, wattmetrul, ohmmetre, osciloscopul (analogice şi digitale).

2.3. Scheme de măsurare a curenţilor, tensiunilor, puterilor şi energiei în curent continuu şi alternativ, extinderea domeniului de măsurare în curent continuu şi alternativ.

3. Electronică analogică

3.1**.** Elemente pasive de circuit (rezistoare, bobine, condensatoare): mărimi nominale, tipuri constructive, comportare în curent continuu şi curent alternativ, legarea în serie, paralel şi mixt.

3.2. Elemente active de circuit

3.2.1 Diode semiconductoare (dioda redresoare, dioda stabilizatoare, dioda varicap, diode de comutaţie) – principiul de funcţionare, simbol, caracteristica statică, parametri, utilizări.

3.2.2 Tranzistoare bipolare - principiul de funcţionare, ecuaţii fundamentale, simboluri, conexiuni, caracteristici statice, regimuri de funcţionare, parametri, circuite de polarizare, punct static de funcţionare, utilizări.

3.2.3 Tranzistoare unipolare (TEC-J, TEC MOS) - principiul de funcţionare, simboluri, conexiuni, caracteristici statice, regimuri de funcţionare, parametri, circuite de polarizare, punct static de funcţionare, utilizări.

3.2.4 Dispozitive optoelectronice (fotorezistorul, fotodioda, fototranzistor, diodă electroluminiscentă, optocuplor) - principiul de funcţionare, simboluri, parametri, circuite de polarizare, utilizări.

3.3. **Circuite electronice**

3.3.1 Redresoare (necomandate, comandate, mono alternaţă şi dublă alternanţă): scheme bloc, scheme electronice, funcţionare, parametri, filtre de netezire, defecte – identificare şi remediere**.**

3.3.2 Stabilizatoare (liniare, în comutaţie, parametrice, stabilizatoare electronice cu reacţie, cu amplificator de eroare, integrate): tehnici de reglare, scheme bloc, scheme electronice, funcţionare, parametri, defecte- identificare şi remediere.

3.3.3 Amplificatoare electronice: definiţie, parametri, tipuri de amplificatoare (de audiofrecvenţă, videofrecvenţă, de bandă largă, operaţionale): scheme bloc, scheme electronice, funcţionare, parametri, defecte - identificare şi remediere**.**

3.3.4 Oscilatoare (LC, RC, cu cristale de cuarţ): scheme bloc, scheme electronice, funcţionare, parametri, defecte - identificare şi remediere.

3.3.5 Circuite de formare a impulsurilor (circuite de limitare, integrare, derivare circuite basculante: astabile, monostabile, bistabile): scheme bloc, scheme electronice, funcţionare, parametri, defecte - identificare şi remediere.

3.3.6 Relee electronice (de tensiune, de timp, de temperatură): scheme bloc, scheme electronice, funcţionare, parametri, defecte - identificare şi remediere.

4. Electronică digitală

4.1. Porţi logice: tipuri [ŞI, SAU, ŞI NU (NAND), SAU NU (NOR)]: tabel de adevăr, simbol, utilizări.

4.2. Implementarea funcţiilor logice cu porţi logice.

4.3.Circuite logice combinaţionale: codificatoare, decodificatoare, multiplexoare, demultiplexoare; definiţie, identificarea circuitelor, parametrii, utilizări.

4.4. Circuite basculante logice RS, D, JK, T – definiţie, identificarea circuitelor, parametrii, utilizări.

4.5. Numărătoare: clasificare, identificarea circuitelor, utilizări .

5. Bazele automatizării

5.1. Schema bloc a unui S.R.A. : elemente componente, mărimi care intervin în sistem

5.2. Elemente componente ale S.R.A.:

- Traductoare: caracteristici, tipuri constructive, utilizare.
- Regulatoare automate: clasificare, tipuri constructive, utilizare.
- Elemente de execuţie: clasificare, tipuri constructive, utilizare.

6. Protecţia muncii şi a mediului, problema umană şi ecologică prioritară

6.1. Componentele procesului de muncă şi efectele lor asupra organismului uman şi asupra mediului;

6.2. Electrosecuritatea în întreţinerea şi depanarea echipamentelor electronice;

6.3. Accidente şi boli profesionale în industria electronică (cauze, măsuri de prevenire);

6.4. Noţiuni de prim ajutor în caz de accident la locul de muncă;

6.5. Noţiuni de legislaţie şi tehnici de securitate a muncii;

6.6. Norme de protecţie a muncii în laboratoare şi ateliere în care au loc procese tehnologice de fabricare şi service a produselor electronice;

6.7. Norme de prevenirea şi stingerea incendiilor specifice atelierelor şi laboratoarelor electronice.

6.8. Deşeuri electronice; norme de depozitare a deşeurilor electronice.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

***	Manuale şcolare clasele IX- XII/XIII şi auxiliare curriculare pentru disciplinele/ modulele din aria curriculară Tehnologii, în vigoare
	Normative şi norme în vigoare privind tehnica securităţii muncii şi stingerea şi prevenirea incendiilor şi protecţia mediului
Călin S.	Aparate, echipamente şi instalaţii de electronică pentru automatizări, Editura Didactică şi Pedagogică 1993
Chivu, A., Cosma, D.	Electronica analogică. Electronica digitală – lucrări practice, Editura „Arves”, 2005
Chivu, A., Muşat, C., Cosma, D., Gheaţă, C.,	Bazele electronice digitale. Manual clasa a X-a, Editura „CD PRESS”, Bucureşti, 2011
Colectiv – coordonator Robe, M.	Manual pentru pregătirea de specialitate, domeniul electronică-automatizări, Editura „Economică – Preuniversitaria”, Bucureşti, 2005
Cosma, D., Mareş, F.,	Măsurări electrice. Manual pentru clasa a IX-a, Editura CDPRESS, Bucureşti, 2010
Cosma, D., Mareş, F.,	Electrotehnica şi măsurări electrice, Manual pentru clasa a X-a, Editura „CD PRESS”, Bucureşti, 2010
Cosma, D., Andonie, S.,	Traductoare Manual pentru clasa a X-a, Editura „CD PRESS”, Bucureşti, 2010
Cosma, D., Mareş, F., Dick, D., Chivu, A.,	Electronică: tehnologii şi măsurări, Editura „CD PRESS”, Bucureşti,2008
Dănilă Th., Ionescu M.	Componente şi circuite electronice – manual cl. XI, XII, Editura Didactică şi Pedagogică 1993
Drăgulănescu N.	Agenda electronistului, Editura Tehnică Bucureşti 1986.
Fetiţa I., Fetiţa Al.	Materiale electrotehnice şi electronice, Editura Didactică şi Pedagogică 1994
Gheaţă, C., Cosma, D., Chivu, A., Muşat, C.,	Bazele electronice analogice. Manual clasa a X-a, Editura „CD PRESS”, Bucureşti, 2011
Goldeanu Nicolae ş. a.	Ecologia şi protecţia mediului, Editura Economică 2002
Ionescu G., Popescu St	Aparatura pentru automatizări, Editura Didactica si Pedagogica Bucureşti 1997
Isac E.	Măsurări electrice şi electronice, EDP 1993
Mareş F., ş.a,	Module de automatizare, Editura „Pax Aura Mundi”, Galaţi, 2008
Mareş F., ş.a.,	Sisteme de automatizare şi Tehnici de măsurare în domeniu, Editura „Pax Aura Mundi”, Galaţi, 2008
Robe M. ş.a.	Manual pentru pregătirea de bază în domeniul electric, Editura Economică
Trifu Adriana	Electronică digitală - şcoala profesională anul II, Editura Economică Preuniversitaria 2000

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.**

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităților didactice.

a. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

b. Evaluarea rezultatelor şcolare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iași, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003

11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP Bucureşti, 2008

Anexa nr. 34

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

ELECTRONICĂ, AUTOMATIZĂRI, TELECOMUNICAȚII

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/ catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Profesorul de discipline tehnologice trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate în învăţământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competențele profesorului de discipline tehnologice sunt:

- aplicarea conceptelor şi principiilor ştiinţifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative şi cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viața cotidiană, utilizând principii şi legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- construirea unor demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor la conţinuturi şi la particularităţile de vârstă ale elevilor;
- proiectarea şi realizarea demersului didactic intra-, inter-, multi- şi transdisciplinar;
- proiectarea şi realizarea evaluării competenţelor dobândite de elevi în condiţiile asigurării calităţii actului educaţional;
- conceperea unor modalităţi de instruire operaţionale în care să predomine climatul interactiv, de cooperare, stimulativ, cu scopul creşterii eficienţei rezultatelor activităţilor didactice;
- proiectarea şi realizarea procesului de predare-învăţare-evaluare având la bază centrarea activităţii pe elev şi formarea competenţelor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Bazele electrotehnicii

1.1. Legile de bază în electrotehnică: legea lui Ohm, legea lui Joule, teoremele lui Kirchhoff.

1.2. Rezistoare: definiţii, clasificare, parametrii, simbolizare, materiale, utilizare, gruparea rezistoarelor, divizoare de tensiune şi de curent.

1.3. Condensatoare: definiţie, clasificare, rol, construcţie, simbolizare, marcare, materiale utilizate, gruparea condensatoarelor, utilizare.

1.4. Bobine: definiţie, clasificare, rol, construcţie, simbolizare, marcare, materiale utilizate, gruparea bobinelor, utilizări.

1.5. Transformatoare: definiţie, construcţie, funcţionare, simbolizare, utilizări.

2. Măsurări electrice şi electronice

2.1**. Procesul de măsurare**: mărimi, metode şi mijloace de măsurare, caracteristici metrologice ale mijloacelor de măsură, erori de măsurare, clase de exactitate.

2.2**. Clasificarea şi structura aparatelor electrice de măsurat:** clasificare, elemente constructive, marcare, simbolizare.

2.3. **Dispozitive de măsurat ale aparatelor analogice** (magnetoelectrice, feromagnetice, electrodinamice, de inducţie)**:** principiul de funcţionare a dispozitivelor de măsurat, proprietăţi, utilizări.

2.4**. Aparate de măsurat digitale (**numărătorul universal**,** frecvenţmetrul, voltmetrul, multimetrul) - principiul de funcţionare, schema bloc generală.

2.5**. Osciloscopul (**analogice, digitale): proprietăţi, principiul de funcţionare, schema bloc generală, funcţii, măsurarea mărimilor electrice şi a parametrilor circuitelor cu ajutorul osciloscopului (valoare vârf la vârf, amplitudine, defazaj, frecvenţă, factor de umplere), măsurarea intervalului de timp.

2.6**. Generatoare de semnal (**sinusoidale, dreptunghiulare, de tensiuni liniar variable, de impulsuri scurte)**:** definiţie, caracteristici tehnice, principiul de funcţionare, schema bloc generală, funcţii, utilizarea generatoarelor de semnal în evaluarea stării de funcţionare a echipamentelor.

2.7. Măsurări electrice în circuite şi reţele de curent continuu şi de curent alternativ

2.7.1**. Măsurări electrice în curent continuu:** măsurarea tensiunii electrice şi a intensităţii curentului electric, extinderea domeniului de măsurare, măsurarea puterii electrice, măsurarea rezistenţei electrice.

2.7.2**. Măsurări electrice în curent alternativ monofazat:** măsurarea tensiunii electrice şi a intensităţii curentului electric, extinderea domeniului de măsurare cu ajutorul transformatoarelor de măsurare, măsurarea puterilor electrice, măsurarea energiei electrice, măsurarea impedanţelor.

3. Electronică analogică

3.1**. Diode semiconductoare:** structură, principiul de funcţionare, mărimi caracteristice, comportarea în curent continuu şi curent alternativ, punct static de funcţionare, caracteristici statice, limitarea curentului prin diodă, legarea în serie şi în paralel a diodelor, parametri specifici, valori limită de utilizare, tipuri de diode (redresoare, stabilizatoare, de comutaţie, varicap).

3.2**. Tranzistoare bipolare:** structura, principiul de funcţionare, mărimi electrice caracteristice, tipuri de conexiuni, caracteristici statice, regimuri de funcţionare, punct static de funcţionare, parametrii, valori limită de utilizare, circuite de polarizare, regimul dinamic.

3.3**. Tranzistoare unipolare (TEC-J, TEC-MOS):** structura, parametrii, principiul de funcţionare, mărimi electrice caracteristice, punct static de funcţionare, caracteristici statice, circuite de polarizare, valori limită de utilizare.

3.4**. Tiristoare. Triace:** structura, principiul de funcţionare, mărimi electrice caracteristice, caracteristica curent-tensiune, circuite simple de amorsare, stingerea tiristoarelor, parametrii, valori limită de utilizare.

3.5**. Dispozitive optoelectronice (**fotorezistorul, fotodioda, fototranzistorul, dioda electroluminescentă, optocuplorul**):** structura fizică, principiul de funcţionare, mărimi electrice caracteristice, parametrii, valori limită de utilizare, circuite de polarizare, utilizări.

3.6**. Circuite electronice**

3.6.1. **Redresoare** (monofazate, necomandate, comandate, monoalternanţă, dublăalternanţă): scheme bloc, scheme de principiu, principiu de funcţionare, diagrame de semnal, relaţii de calcul, filtrarea tensiunii redresate, factori de ondulaţie, randamentul, defecte – identificare şi remediere 3.6.2. **Stabilizatoare (**liniare, în comutaţie**,** parametrice, electronice realizate cu tranzistoare, cu circuite integrate): tehnici de reglare, scheme bloc, scheme de principiu, principiu de funcţionare, parametrii, defecte – identificare şi remediere.

3.6.3**. Amplificatoare electronice:** definiţie, parametri, tipuri de amplificatoare (de audiofrecvenţă, videofrecvenţă, de bandă largă, operaţionale): scheme bloc, scheme electronice, funcţionare, parametri, defecte – identificare şi remediere**;** reacţia în amplificatoare (tipuri de reacţie, influenţa reacţiei asupra parametrilor amplificatoarelor).

3.6.4. **Oscilatoare** (LC, RC, cu cristale de cuarţ): clasificare, condiţia de oscilaţie, scheme bloc, scheme electronice, funcţionare, parametri, defecte – identificare şi remediere.
3.6.5. **Circuite de formare a impulsurilor** (circuite de limitare, integrare, derivare circuite basculante: astabile, monostabile, bistabile): scheme bloc, scheme electronice, funcţionare, parametri, defecte – identificare şi remediere.
3.6.6. **Relee electronice** (de tensiune, de timp, de temperatură): scheme bloc, scheme electronice, funcţionare, parametri, defecte – identificare şi remediere.

4. Electronică digitală

4.1**. Elemente de algebră logică:**
- sisteme de numeraţie, coduri;
- funcţii logice de bază, legi şi principii ce stau la baza transformării funcţiilor logice.

4.2. **Forme de exprimare a funcţiilor logice** (sub formă de tabel, sub formă minimizată, canonică normal disjunctivă, canonică normal conjunctivă)

4.3**. Porţi logice integrate**: ŞI (AND), SAU (OR), NU (NOT), ŞI-NU (NAND), SAU-NU (NOR), NEINVERSOARE, SAU-EXCLUSIV (XOR) (simboluri, tabele de adevăr, date de catalog). Implementarea funcţiilor logice cu porţi logice.

4.4. **Circuite logice combinaţionale** (codificatoare, decodificatoare, demultiplexoare, multiplexoare, comparatoare, detector de paritate) - principiul de funcţionare, extinderea capacităţii de utilizare, date de catalog, utilizări.

4.5**. Circuite logice secvenţiale:** scheme de principiu, diagrame cu evoluţia în timp a stării ieşirilor, date de catalog, utilizări.
- Bistabili R-S, J-K, D, T.
- Numărătoare electronice (sincrone, asincrone, decadice, modulo n).
- Registre (serie, paralel, mixte).

4.6. **Memorii: s**tructura generală a unei unităţi de memorie, tipuri de memorie (RAM, ROM), caracteristicile memoriei: modul de organizare, capacitatea memoriei, timpul de acces la memorie, puterea consumată.

4.7. **Microprocesoare**: arhitectura generală a unui microprocesor, principii structurale şi funcţionale, elementele componente ale microprocesorului (construcţie, funcţionare): contorul de program, indicatorul de stivă, registrele generale, registrele temporare, unitatea aritmetică şi logică (UAL), registrele UAL, unitatea de comandă şi control (UCC).
Caracteristici ale microprocesoarelor: capacitatea registrelor interne, capacitatea de memorie adresabilă, frecvenţa ceasului intern.

5. Bazele automatizării: schema bloc a unui S.R.A. **:** elemente componente, mărimi care intervin în sistem.
Elemente componente ale S.R.A**.:**
- traductoare: definiţie, schema bloc, caracteristici, clasificare, principii de funcţionare, parametri, exemple;
- regulatoare automate: definiţie, clasificare, scheme bloc şi de principiu, legi de reglare, funcţii de transfer;
- elemente de execuţie (electrice, pneumatice, hidraulice): noţiuni generale, clasificare, caracteristici, parametri, tipuri constructive, utilizări.

6. Reţele de calculatoare: definiţie, clasificarea reţelelor de calculatoare, topologiile reţelelor de calculatoare (magistrală, stea, inel, mixtă), modelele OSI şi TCP/ IP.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1.	***	Manuale şcolare clasele IX- XII/ XIII şi auxiliare curriculare pentru disciplinele / modulele din aria curriculară Tehnologii, în vigoare
2.	Antoniu M.	Măsurări electronice vol. 1, 2 şi 3, Editura Satya Iaşi 2002
3.	Baicu Floarea, Baicu, L., G.,	Arhitectura calculatoarelor, Editura Universitară, Bucureşti 2014
4.	Barbu, G., Bănică, L., Păun, V.,	Calculatoare personale. Arhitectura functionare şi interconectare, Bucureşti, Editura „MatrixRom”, 2011
5.	Bârcă Gălăţeanu, S., Stoichescu, D.A., Constantin, P.	Electronică de putere – Aplicaţii, Bucureşti, Editura militară, 1991
6.	Chivu, A., Muşat, C., Cosma, D., Gheaţă, C.,	Bazele electronice digitale. Manual clasa a X-a, Editura „CD PRESS”, Bucureşti , 2011
7.	Dascălu D. s.a.	Dispozitive şi circuite electronice. Probleme.

		Editura Didactică şi Pedagogică 1982
8.	Dascălu, D., Rusu, A., Profirescu, M., Costea, I.	Dispozitive şi circuite electronice, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1982
9.	Frandoş, Silviu, ş.a	Mecatronică. Manual pentru clasa a XII-a, Editura Economică – Preuniversitaria, Bucureşti
10.	Gheaţă C., Cosma D., Chivu, A, Muşat C.	Bazele electronice analogice. Manual clasa a X-a, Editura „CD PRESS”, Bucureşti, 2011
11.	Ignea, A., Stoiciu, D.	Măsurări electronice senzori şi traductoare, Editura „Politehnica”, Timişoara, 2007
12.	Ionescu, D.	Reţele de calculatoare, Editura „All”, Alba Iulia, 2007.
13.	Isac E.	Măsurări electrice şi electronice, Editura Didactică şi Pedagogică 1993
14.	Maican Sanda	Circuite integrate digitale - Probleme Editura Tehnică 1980
15.	Maican Sanda	Sisteme numerice cu circuite integrate Editura Tehnică 1980
16.	Mareş, Fl. ş.a.	Module de automatizare, Ed. „Pax Aura Mundi”, Galaţi, 2008
17.	Meyers, M.	Manualul Network pentru administrarea şi depanarea reţelelor, Ed. „Rosetti Educational”, 2006
18.	Mihoc D., Iliescu St.	Teoria şi elementele sistemelor de reglare automată, EDP, 1984
19.	Nicolau E., Beliş M.	Măsurări electrice şi electronice, Editura Didactică şi Pedagogică 1981
20.	Papadache I. şi col.	Automatizări industriale, Editura Tehnică 1978
21.	Răduleţ R.	Bazele electrotehnicii - probleme Editura Didactică şI Pedagogică 1981
22.	Soare, C., Arsene, P. Iliescu, St.S., Făgărăşan, I.	Teoria reglării automate, Editura „Printech”, Bucureşti, 2001
23.	Spânulescu I, Spânulescu A.	Circuite integrate şi sisteme cu microprocesoare, Editura Victor 1996
24.	Ştefan Gh.	Circuite şi sisteme digitale, Editura Tehnică 2000

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.**

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta şcolii (CDEOŞ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri cadru, planuri de învăţământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

a. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiţii, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învăţământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învăţământ în cadrul lecţiei. Metode şi tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor şi tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecţii.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activităţii didactice. Lecţia, unitate didactică fundamentală: definiţie, evenimentele lecţiei, tipuri şi variante de lecţii.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerinţe în organizarea mediului de instruire.

b. Evaluarea rezultatelor școlare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode și instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii şi notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP Bucureşti, 2008

Anexa nr. 35

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

ELECTROTEHNICĂ, ELECTROMECANICĂ

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/ catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Profesorul de discipline tehnologice trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate în învăţământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competenţele profesorului de discipline tehnologice sunt:

- aplicarea conceptelor și principiilor științifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative și cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viața cotidiană, utilizând principii și legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- construirea unor demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor la conţinuturi şi la particularităţile de vârstă ale elevilor;
- proiectarea şi realizarea demersului didactic intra-, inter-, multi- şi transdisciplinar;
- proiectarea şi realizarea evaluării competenţelor dobândite de elevi în condiţiile asigurării calităţii actului educaţional;
- conceperea unor modalităţi de instruire operaţionale în care să predomine climatul interactiv, de cooperare, stimulativ, cu scopul creşterii eficienţei rezultatelor activităţilor didactice;
- proiectarea şi realizarea procesului de predare-învăţare-evaluare având la bază centrarea activităţii pe elev şi formarea competenţelor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Bazele electrotehnicii

1.1. Electrostatică

1.1.1. Sarcina electrică, forţa electrostatică, câmp electric, intensitatea câmpului electric, fluxul electric, potenţial electric, tensiune electrică.

1.1.2. Capacitatea electrică, energia electrostatică. Condensatoare: definiţie, clasificare, simbolizare, marcare, materiale utilizate, reţele de condensatoare, utilizare.

1.2. Electrocinetică

1.2.1. Curent electric de conducţie, intensitatea curentului de conducţie, circuite electrice de c.c. (elemente ideale şi reale de circuit).

1.2.2. Legile electrocineticii: legea lui Ohm, legea lui Joule, teoremele lui Kirchhoff.

1.2.3. Surse de tensiune (ideale, reale): definiţii, asociere. Surse de curent (ideale, reale): definiţii, asociere.

1.2.4. Rezistoare: definiţii, clasificare, parametri, simbolizare, materiale, utilizare, reţele de rezistoare, divizoare de tensiune şi de curent.

1.3. Electromagnetism

1.3.1. Câmp magnetic. Intensitatea câmpului magnetic, flux magnetic, legea fluxului magnetic. Forţa lui Lorentz, forţa lui Laplace, forţa lui Ampère.

1.3.2. Inducţia electromagnetică, autoinducţia, legea inducţiei electromagnetice.

1.3.3. Inductivitate. Bobina: definire, clasificare, parametri, simbol.

1.4. Reţele de curent alternativ

1.4.1. Producerea curentului electric alternativ monofazat. Mărimi alternative sinusoidale (reprezentarea vectorială a mărimilor electrice, reprezentarea în complex a mărimilor electrice).

1.4.2. Producerea curentului electric alternativ trifazat. Conexiuni în reţele trifazate.

1.4.3. Mărimi caracteristice curentului alternativ monofazat/trifazat: valoarea instantanee, valoarea efectivă, amplitudinea, perioada, frecvența, pulsația, faza, faza inițială.

1.4.4. Comportarea circuitelor simple în regim permanent sinusoidal: RL, RC, RLC, LC. Diagrame fazoriale.

1.5. Elemente electronice

1.5.1. Elemente neliniare de circuit: dioda, tranzistorul, tiristorul, triacul (simbol, funcţionare, tipuri, parametri, utilizări).

1.5.2. Redresoare monoalternanţă, redresoare bialternanţă, redresoare trifazate.

2. Măsurări electrice şi electronice

2.1. **Procesul de măsurare:** mărimi, metode şi mijloace de măsurare, caracteristici metrologice ale mijloacelor de măsură, erori de măsurare, clase de exactitate.

2.2. **Clasificarea şi structura aparatelor electrice de măsurat:** clasificare, elemente constructive, marcare, simbolizare.

2.3. **Dispozitive de măsurat ale aparatelor analogice:** elemente constructive, principiul de funcţionare a dispozitivelor de măsurat: magnetoelectrice, feromagnetice, electrodinamice, de inducţie.

2.4. **Aparate de măsurat numerice:** clasificare, elemente componente (numărător, convertor digital-analogic şi convertor analogic-digital, tipuri de convertoare-cu aproximare succesivă, cu integrare cu dublă pantă, cu integrare tensiune-frecvenţă, frecvenţmetrul digital).

2.5. **Osciloscopul:** schema bloc, rolul elementelor funcţionale, măsurări de tensiuni, de frecvenţă, de perioadă.

2.6. **Măsurări electrice în circuite şi reţele de curent continuu şi de curent alternativ**

2.6.1. Măsurări electrice în curent continuu: măsurarea tensiunii electrice şi a intensităţii curentului electric, extinderea domeniului de măsurare; măsurarea puterii electrice; măsurarea rezistenţei electrice.

2.6.2. Măsurări electrice în curent alternativ monofazat: măsurarea tensiunii electrice şi a intensităţii curentului electric, extinderea domeniului de măsurare cu ajutorul transformatoarelor de măsură; măsurarea puterilor electrice (activă, reactivă şi aparentă), măsurarea energiilor electrice , măsurarea impedanţelor – metode de punte.

2.6.3. Măsurări electrice în sisteme trifazate: măsurarea puterilor electrice (activă, reactivă şi aparentă) şi a energiei electrice activă şi reactivă .

3. Sisteme de acţionări electrice

3.1. Maşini electrice

3.1.1. Transformatorul electric monofazat

- Principiul şi ecuaţiile de funcţionare ale transformatorului monofazat;
- Regimurile şi caracteristicile de funcţionare ale transformatorului monofazat (funcţionare în gol, sarcină şi scurtcircuit);

- Caracteristica externă a unui transformator;
- Autotransformatorul;
- Construcţia transformatorului monofazat: (circuitul magnetic, circuitul electric, elemente auxiliare - materiale, date constructive).

3.1.2. Transformatorul electric trifazat
- Semne convenţionale;
- Principiul şi ecuaţiile de funcţionare ale transformatorului trifazat;
- Regimurile şi caracteristicile de funcţionare ale transformatorului trifazat (funcţionare în gol, sarcină şi scurtcircuit);
- Construcţia transformatorului trifazat: (circuitul magnetic, circuitul electric, elemente auxiliare – materiale, date constructive);
- Grupe de conexiuni.

3.1.3. Maşina de curent continuu
- Semne convenţionale;
- Principiul şi ecuaţiile de funcţionare ale maşinii de curent continuu;
- Regimurile de funcţionare ale maşinii de curent continuu;
- Elemente constructive: (circuitul magnetic, circuitul electric, sistem mecanic – materiale, date constructive), rol funcţional, semne convenţionale.

3.1.4. Maşina asincronă
- Semne convenţionale;
- Principiul şi ecuaţiile de funcţionare ale maşinii asincrone;
- Caracteristicile de funcţionare ale maşinii asincrone;
- Elemente constructive: (circuitul magnetic, circuitul electric, sistem mecanic – materiale, date constructive), rol funcţional, semne convenţionale.
- Pornirea motoarelor asincrone;
- Reglarea turaţiei motoarelor asincrone.

3.1.5. Maşina sincronă
- Semne convenţionale;
- Principiul şi ecuaţiile de funcţionare ale maşinii sincrone;
- Caracteristicile de funcţionare ale maşinii sincrone;
- Elemente constructive: (circuitul magnetic, circuitul electric, sistem mecanic – materiale, date constructive), rol funcţional, semne convenţionale.

3.2. Aparate electrice de joasă tensiune

- Mărimi nominale: tensiune, curent, capacitate de rupere, curent limită termic, curent limită dinamic, felul curentului, robusteţe mecanică, serviciul nominal;
- Clasificarea aparatelor electrice (după funcţia îndeplinită, după construcţie);
- Părţi componente: contacte, camere de stingere, izolatoare, piese electroizolante, elemente arcuitoare şi resorturi, mecanisme de acţionare;
- Tipuri de aparate de joasă tensiune (definire, elemente componente, scheme electrice, simbol, funcţionare, montare):
  - Aparate de protecţie: siguranţe, relee, eclatoare şi descărcătoare;
  - Aparate de conectare: separatoare, separatoare de sarcină, întreruptoare, întreruptoare automate, contactoare, contactoare cu relee;
  - Aparate pentru instalaţii interioare: întreruptoare şi comutatoare, prize şi fişe;
  - Aparate pentru pornirea şi reglarea maşinilor electrice: reostate de pornire şi excitaţie, comutatoare stea-triunghi, inversoare de sens, controlere;
  - Aparate pentru acţionări: limitatoare, microîntreruptoare, butoane de comandă, manipulatoare, selectoare.

3.3. Scheme de alimentare şi comandă a maşinilor electrice

3.3.1. Scheme de alimentare şi comandă manuală a maşinilor electrice (pornire, frânare, inversare de sens, reglare viteză de rotaţie etc.).

3.3.2. Scheme de alimentare şi comandă automată a maşinilor electrice(pornire, frânare, inversare de sens, reglare viteză de rotaţie etc.).

4. Sisteme de reglare automată

4.1. Elemente de automatizare: structura generală a unui sistem de reglare automată, părţi componente, rol funcţional.

4.2. Traductoare: clasificare, schema bloc, principiul general de funcţionare a traductoarelor electrice, neelectrice, parametrice, generatoare.
4.3. Regulatoare:
- Regulatoare bipoziţionale.
- Regulatoare tripoziţionale.
- Regulatoare cu acţiune continuă (proporţional P, proporţional integral PI, proporţional diferenţial PD, proporţional- integral-diferenţial PID).
- Regulatoare cu acţiune prin impulsuri.

4.4. Elemente de execuţie:
- Elemente de execuţie electrice.
- Elemente de execuţie pneumatice.
- Elemente de execuţie hidraulice.

4.5. Scheme simple de reglare automată *(pentru reglarea temperaturii, turaţiei, nivelului, debitului)*.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1.	Antoniu M.	Măsurări electronice vol. 1, 2 şi 3	Editura Satya Iaşi, 2002
2.	Bâlă C.	Maşini electrice	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1982
3.	Bichir N., Mihoc D, ș.a	Mașini, aparate, acționări și automatizări, manual clasele a XI-a și a XII-a	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1993
4.	Boțan N, Boțan C., Bichir N., Popescu C.	Mașini electrice și acționări	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1980
5.	Ciobanu Nina	Sisteme de reglare automată - Material de predare	2009
6.	Constantin Ghiţă	Maşini electrice	Editura Matrix, 2005
7.	Cosma D., Manolache I.A.	Componentele echipamentelor electrice, manual clasa a IX-a	Editura CD Press, 2017
8.	Cosma D., Manolache I.A., Chivu A.	Sisteme de reglare automată, auxiliar curricular	Editura CD Press, 2016
9.	Cosma D., Manolache I.A	Reglarea automată a parametrilor proceselor tehnologice, manual clasa a XII-a	Editura CD Press, 2012
10.	Dinculescu Paul	Instalaţii electrice de joasă tensiune	Editura Matrix Rom, 2003
11.	Dinculescu Paul	Schemele instalaţiilor electrice	Editura Matrix, 2005
12.	Frăţiloiu Gh., Ţugulea A.	Electrotehnică şi electronică aplicată	EDP, Bucureşti, 1997
13.	Fransua Al., ş.a.	Maşini şi sisteme de acţionare electrice	Editura Tehnică, Bucureşti, 1978
14.	Hilohi S. şi colectivul	Elemente de comandă şi control pentru acţionări şi sisteme de reglare automată - manual pentru cls a XI-a şi a XII-a	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2002
15.	Hortopan G.	Aparate electrice de comutaţie-principii	Editura Tehnică Bucureşti, 2000
16.	Ionescu Ioan	Acţionarea maşinilor electrice	Editura Matrix Rom, 2005
17.	Ionescu F. şi colectivul	Electronică de putere. Dispozitive semiconductoare.	Editura ICPE, 2000
18.	Ionescu F. şi colectivul	Electronică de putere. Convertoare statice.	Editura Tehnică, 1998
19.	Isac E.	Măsurări electrice şi electronice	Editura Didactică şi Pedagogică 1993

20.	Mareş Florin, Popa Jana, Conţ Ionel Ilie	Aparate electrice – Auxiliar curricular pentru clasa a XI-a	Editura Pax Aura Mundi, Galaţi, 2007
21.	Mareş Florin, Druță Iana	Maşini Electrice, manual clasa a XI-a	EDP, Bucureşti, 2007
22.	Mareş Florin, Popa Jana, Bălăşoiu Tatiana	Echipamente electrice - Auxiliar curricular pentru clasa a X–a	Editura Pax Aura Mundi, Galaţi, 2011
23.	Papadache I. şi col.	Automatizări industriale	Editura Tehnică, 1978
24.	Popa A.	Aparate electrice de joasă şi înaltă tensiune – Manual pentru licee industrial cu profil de electrotehnică	EDP, Bucureşti, 1977
25.	Robe M., ș.a.	Manual pentru pregătirea de bază în domeniul electric	Editura Economică Preuniversitaria, Bucureşti, 2000
26.	Sărăcin M., Sărăcin C. G.	Măsurări electrice şi electronice	Editura Matrix, 2003
27.	Sărăcin M., Sărăcin C. G.	Măsurări electronice şi sisteme de măsurare	Editura Matrix, 2003
28.	Tănăsescu M., Gheorghiu T., Ghețu C, Cepișcă C.	Măsurări Tehnice	Editura Aramis, București, 2005
29.	Şora C.	Bazele electrotehnicii	EDP, Bucureşti, 1982
30.	***	Manuale şcolare clasele IX- XII/ XIII şi auxiliare curriculare pentru disciplinele / modulele din aria curriculară Tehnologii, în vigoare	

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.**

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităților didactice.

a. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

b. Evaluarea rezultatelor școlare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode și instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP Bucureşti, 2008

Anexa nr. 36

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

ELECTROTEHNICĂ, ELECTROMECANICĂ, ENERGETICĂ

MAIȘTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează maiştrilor instructori şi absolvenţilor facultăţilor de profil care se prezintă la concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Maistrul instructor trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate din învăţământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE MAISTRULUI INSTRUCTOR

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice maistrului instructor, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competențele maistrului instructor sunt:

- aplicarea conceptelor și principiilor științifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative și cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viața cotidiană, utilizând principii și legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- proiectarea şi realizarea activităţilor de instruire/pregătire practică în concordanţă cu cerinţele curriculumului şi ale tehnologiei didactice moderne;
- organizarea şi coordonarea activităţii de instruire/pregătire practică în atelierul tehnologic şcolar sau la agenţii economici, în scopul formării şi dezvoltării competenţelor specifice elevilor;
- selectarea şi aplicarea metodelor de evaluare adecvate activităţii de instruire/pregătire practică;
- exploatarea utilajelor, instalaţiilor şi echipamentelor în condiţiile respectării normelor de igienă, de securitate şi sănătate în muncă, prevenirea situaţiilor de urgenţă şi protecţia mediului înconjurător.
- respectarea normelor de calitate pentru desfăşurarea proceselor, obţinerea produselor şi oferirea serviciilor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Tehnologie electrică

1.1**. Lucrări de lăcătuşerie generală**

- Tehnologii de execuţie pentru: îndreptarea semifabricatelor, trasarea, debitarea materialelor, îndoire, pilire, polizare, găurire, filetare.
- Asamblări: asamblări nedemontabile (nituirea metalelor, lipirea, sudarea), asamblări demontabile.
- Acoperiri de protecţie.

1.2**. Materiale utilizate în domeniul electrotehnic**

- Clasificarea materialelor: metalice, nemetalice, neferoase (exemple reprezentative, importanţa materialelor în electrotehnică, proprietăţile materialelor: termice, fizice, electrice, mecanice, tehnologice).
- Fonte, oţeluri şi alte aliaje feroase cu proprietăţi magnetice: tabla silicioasă şi aliaje Fe - Ni (compoziţie, clasificare, proprietăţi, simbolizare, utilizări).
- Metale neferoase şi aliajele lor: cuprul şi aliajele sale (alame, bronzuri), aluminiul şi aliajele sale, zincul, plumbul, staniul, nichelul, wolframul, argintul, cadmiul, cromul, mercurul, aliaje pentru lipit (compoziţie, clasificare, proprietăţi, simbolizare, utilizări).
- Semifabricate metalice: semifabricate din otel, cupru, aluminiu (table, bare, plase, sârme, simbolizari, utilizări).
- Materiale electroizolante: caracteristici electrice, proprietăti, clasificare: solide, lichide şi gazoase, simbolizări, utilizări.
- Materiale semiconductoare: simbolizări, utilizări.

1.3. **Componente ale echipamentelor electrice**

- Contacte electrice: definiţie, parametri nominali, materiale, clasificarea contactelor, utilizări, noţiuni de întreţinere şi reparare, tehnologia de realizare.
- Izolatoare şi piese izolante: rol funcţional, clasificare, materiale ceramice şi plastice, utilizare, noţiuni de întreţinere şi reparare.
- Termobimetale: rol funcţional, utilizări.
- Miezuri magnetice: rol funcţional, clasificare, materiale, tipuri de miezuri magnetice, utilizări, tehnologia de realizare a miezurilor magnetice.
- Electromagneţi: rol funcţional, utilizări.

1.4. **Conductoare, cabluri electrice şi accesorii**

- Conductoare electrice: rol, domenii de utilizare, tipuri de conductoare, materiale utilizate la fabricarea conductoarelor.
- Conductoare, izolatoare - simbolizarea conductoarelor; cordoane şi şnururi, conductoare cu destinaţie specială, accesorii pentru conductoare - izolatoare, papuci.
- Cabluri electrice şi accesoriile lor: rol, utilizări, tipuri de cabluri, simbolizări (cabluri cu izolaţie de cauciuc şi hârtie în manta de plumb, cabluri cu izolaţie şi manta de P.V.C., accesorii-manşoane, cleme, cutii terminale.
- Tuburi protectoare şi accesorii: tuburi cu manta metalică, cu manta din masă plastică, cu beton; accesorii şi materiale de fixare - scoabe, dibluri, manşoane, doze şi cutii de ramificaţie, coturi şi curbe.

1.5**. Producerea, transportul şi distribuţia energiei electrice**

- Tipuri de centrale.
- Linii de transport: linii electrice aeriene, linii electrice subterane (componenţă, rol funcţional).
- Staţii şi posturi de transformare.
- Corpuri şi lămpi de iluminat: construcţie, simbolizare, utilizări.
- Tablouri electrice de joasă tensiune: rol funcţional, componenţă, aparate de tablou, tipuri de tablouri, scheme de conexiuni, condiţii de întreţinere şi exploatare.
- Lucrări pregătitoare de montare a instalaţiilor electrice interioare: montarea tuburilor de protecţie, montarea conductoarelor.
- Alimentarea cu energie electrică a consumatorilor.
- Instalaţii de iluminat şi prize: componenţă, rolul echipamentelor, scheme electrice. Condiţii de exploatare în medii periculoase.
- Instalaţii de forţă: componenţă, exemple de scheme.
- Execuţia instalaţiilor electrice interioare.
- Instalaţii de redresare a curentului electric.

- Întreţinerea instalaţiilor interioare de joasă tensiune.
- Efectele curentului electric asupra organismului uman.
- Pericolul de electrocutare, metode de protecţie şi prim ajutor.

2. Măsurări electrice şi electronice

2.1. **Procesul de măsurare:** mărimi, metode şi mijloace de măsurare, caracteristici metrologice ale mijloacelor de măsură, erori de măsurare, clase de exactitate.

2.2. **Clasificarea şi structura aparatelor electrice de măsurat:** clasificare, elemente constructive, marcare, simbolizare.

2.3. **Dispozitive de măsurat ale aparatelor analogice:** elemente constructive, principiul de funcţionare a dispozitivelor de măsurat: magnetoelectrice, feromagnetice, electrodinamice, de inducţie.

2.4. **Aparate de măsurat numerice:** clasificare, elemente componente (numărător, convertor digital-analogic şi convertor analogic-digital, tipuri de convertoare-cu aproximare succesivă, cu integrare cu dublă pantă, cu integrare tensiune-frecvenţă, frecvenţmetrul digital).

2.5. **Măsurări electrice în circuite şi reţele de curent continuu şi de curent alternativ**

- Măsurări electrice în curent continuu: măsurarea tensiunii electrice şi a intensităţii curentului electric, extinderea domeniului de măsurare; măsurarea puterii electrice; măsurarea rezistenţei electrice.
- Măsurări electrice în curent alternativ monofazat: măsurarea tensiunii electrice şi a intensităţii curentului electric, extinderea domeniului de măsurare cu ajutorul transformatoarelor de măsură; măsurarea puterilor electrice (activă, reactivă şi aparentă), măsurarea energiilor electrice, măsurarea impedanţelor - metode de punte.
- Măsurări electrice în sisteme trifazate: măsurarea puterilor electrice (activă, reactivă şi aparentă) şi a energiei electrice activă şi reactivă.

3. Sisteme de acţionări electrice

3.1. **Maşini electrice**

- **Transformatorul electric monofazat**
  - Semne convenţionale;
  - Principiul şi ecuaţiile de funcţionare ale transformatorului monofazat;
  - Regimurile şi caracteristicile de funcţionare ale transformatorului monofazat (funcţionare în gol, sarcină şi scurtcircuit);
  - Caracteristica externă a unui transformator;
  - Autotransformatorul;
  - Construcţia transformatorului monofazat: (circuitul magnetic, circuitul electric, elemente auxiliare – materiale, date constructive).
- **Transformatorul electric trifazat**
  - Semne convenţionale;
  - Principiul şi ecuaţiile de funcţionare ale transformatorului trifazat;
  - Regimurile şi caracteristicile de funcţionare ale transformatorului trifazat (funcţionare în gol, sarcină şi scurtcircuit);
  - Construcţia transformatorului trifazat: (circuitul magnetic, circuitul electric, elemente auxiliare – materiale, date constructive);
  - Grupe de conexiuni.
- **Maşina de curent continuu**
  - Semne convenţionale
  - Principiul şi ecuaţiile de funcţionare ale maşinii de curent continuu;
  - Regimurile de funcţionare ale maşinii de curent continuu;
  - Elemente constructive: (circuitul magnetic, circuitul electric, sistem mecanic – materiale, date constructive), rol funcţional, semne convenţionale.
- **Maşina asincronă**
  - Semne convenţionale;
  - Principiul şi ecuaţiile de funcţionare ale maşinii asincrone;
  - Caracteristicile de funcţionare ale maşinii asincrone;
  - Elemente constructive: (circuitul magnetic, circuitul electric, sistem mecanic – materiale, date constructive), rol funcţional, semne convenţionale.
  - Pornirea motoarelor asincrone;
  - Reglarea turaţiei motoarelor asincrone.

- **Maşina sincronă**
  - Semne convenţionale;
  - Principiul şi ecuaţiile de funcţionare ale maşinii sincrone;
  - Caracteristicile de funcţionare ale maşinii sincrone;
  - Elemente constructive: (circuitul magnetic, circuitul electric, sistem mecanic – materiale, date constructive), rol funcţional, semne convenţionale.

3.2**. Aparate electrice de joasă tensiune**

- Mărimi nominale: tensiune, curent, capacitate de rupere, curent limită termic, curent limită dinamic, felul curentului, robusteţe mecanică, serviciul nominal;
- Clasificarea aparatelor electrice (după funcţia îndeplinită, după construcţie);
- Părţi componente: contacte, camere de stingere, izolatoare, piese electroizolante, elemente arcuitoare şi resorturi, mecanisme de acţionare;
- Aparate de joasă tensiune (scheme electrice, simbol, funcţionare, montare):
  - Aparate de protecţie: siguranţe, relee, eclatoare şi descărcătoare;
  - Aparate de conectare: separatoare, separatoare de sarcină, întreruptoare, întreruptoare automate, contactoare, contactoare cu relee;
  - Aparate pentru instalaţii interioare: întreruptoare şi comutatoare, prize şi fişe;
  - Aparate pentru pornirea şi reglarea maşinilor electrice: reostate de pornire şi excitaţie, comutatoare stea-triunghi, inversoare de sens, controlere;
  - Aparate pentru acţionări: limitatoare, microîntreruptoare, butoane de comandă, manipulatoare, selectoare.

3.3**. Scheme de alimentare şi comandă a maşinilor electrice**

- Scheme de alimentare şi comandă manuală a maşinilor electrice (pornire, frânare, inversare de sens, reglare viteză de rotaţie etc.).
- Scheme de alimentare şi comandă automată a maşinilor electrice(pornire, frânare, inversare de sens, reglare viteză de rotaţie *etc.)*.

4. Electrotehnică

4.1. **Electrostatică**

- Sarcina electrică, forţa electrostatică, câmp electric, intensitatea câmpului electric, fluxul electric, potenţial electric, tensiune electrică.
- Capacitatea electrică, energia electrostatică. Condensatoare: definiţie, clasificare, simbolizare, marcare, materiale utilizate, reţele de condensatoare, utilizare.

4.2. **Electrocinetică**

- Curent electric de conducţie, intensitatea curentului de conducţie, circuite electrice de c.c. (elemente ideale şi reale de circuit).
- Legile electrocineticii: legea lui Ohm, legea lui Joule, teoremele lui Kirchhoff.
- Surse de tensiune (ideale, reale): definiţie, asociere. Surse de curent (ideale, reale): definiţie, asociere.
- Rezistoare: definiţii, clasificare, parametri, simbolizare, materiale, utilizare, reţele de rezistoare, divizoare de tensiune şi de curent.

4.3. **Electromagnetism**

- Câmp magnetic. Intensitatea câmpului magnetic, flux magnetic, legea fluxului magnetic. Forţa lui Lorentz, forţa lui Laplace, forţa lui Ampère.
- Inducţia electromagnetică, autoinducţia, legea inducţiei electromagnetice.
- Inductivitate. Bobina: definire, clasificare, parametri, simbol.

4.4. **Reţele de curent alternativ**

- Producerea curentului electric alternativ monofazat. Mărimi alternative sinusoidale.
- Producerea curentului electric alternativ trifazat. Conexiuni în reţele trifazate.

4.5. **Componente electronice**

- diode, tranzistoare (clasificare, parametri nominali, simbolizare şi marcare, tipuri constructive, materiale folosite la fabricare, domenii de utilizare).

5. Sisteme de reglare automată

5.1. Elemente de automatizare: structura generală a unui sistem de reglare automată, părţi componente, rol funcţional.

5.2. Traductoare: clasificare, schema bloc, principiul general de funcţionare a traductoarelor electrice, neelectrice, parametrice, generatoare.

5.3. Regulatoare:
- Regulatoare bipoziţionale;
- Regulatoare tripoziţionale;
- Regulatoare cu acţiune continuă (proporţional P, proporţional integral PI, proporţional diferenţial PD, proporţional- integral-diferenţial PID);
- Regulatoare cu acţiune prin impulsuri.

5.4. Elemente de execuţie:
- Elemente de execuţie electrice;
- Elemente de execuţie pneumatice;
- Elemente de execuţie hidraulice.

6. Legislația privind normele de securitatea și sănătatea muncii și normele de apărare împotriva incendiilor, specifice domeniului.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1.	Bâlă C.	Maşini electrice	Editura Didactică şi Pedagogică, 1982
2.	Bichir N., Mihoc D, ș.a	Maşini, aparate, acționări și automatizări, manual clasele a XI-a și a XII-a	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1993
3.	Boțan N, Boțan C., Bichir N., Popescu C.	Maşini electrice și acționări	Editura Didactică şi Pedagogică, 1980
4.	Constantin Ghiță	Maşini electrice	Editura Matrix, 2005
5.	Cosma D., Manolache I.A., Chivu A.	Sisteme de reglare automată, auxiliar curricular	Editura CD Press, 2016
6.	Cosma D., Manolache I.A	Reglarea automată a parametrilor proceselor tehnologice, manual clasa a XII-a	Editura CD Press, 2012
7.	Frăţiloiu Gh., Ţugulea A.	Electrotehnică şi electronică aplicată	Editura Didactică şi Pedagogică, 1997
8.	Ionescu F. şi colectivul	Electronică de putere. Dispozitive semiconductoare.	Editura ICPE, 2000
9.	Ioan Ionescu	Acţionarea maşinilor electrice	Editura Matrix Rom – 2005
10.	Isac E.	Măsurări electrice şi electronice	Editura Didactică şi Pedagogică 1993
11.	Hilohi S.	Elemente de comandă şi control pentru acţionări şi sisteme de reglare automată - manual pentru clasele a XI-a şi a XII-a	Editura Didactică şi Pedagogică, 2002
12.	Hortopan G.	Aparate electrice de comutaţie-principii	Editura Tehnică Bucureşti, 2000
13.	Papadache I. şi col.	Automatizări industriale	Editura Tehnică, 1978
14.	Paul Dinculescu	Schemele instalaţiilor electrice	Editura Matrix, 2005
15.	Paul Dinculescu	Instalaţii electrice de joasă tensiune	Editura Matrix Rom, 2003
16.	Popa A.	Aparate electrice de joasă şi înaltă tensiune – Manual pentru licee industrial cu profil de electrotehnică	Editura Didactică şi Pedagogică, 1977
17.	Robe M., ș.a.	Manual pentru pregătirea de bază în domeniul electric	Editura Economică Preuniversitaria, Bucureşti, 2000
18.	Robe M., ș.a.	Laborator – Bazele electrotehnicii, instruire practică	Editura Economică, Bucureşti, 2003
19.	Sărăcin M., Sărăcin C. G.	Măsurări electrice şi electronice	Editura Matrix, 2003
20.	Sărăcin M., Sărăcin C. G.	Măsurări electronice şi sisteme de măsurare	Editura Matrix, 2003

21.	Şora C.	Bazele electrotehnicii	Editura Didactică şi Pedagogică, 1982
22.	Tănăsescu M., Gheorghiu T., Ghețu C, Cepişcă C.	Măsurări Tehnice	Editura Aramis, Bucureşti, 2005
23.	***	Manuale şcolare clasele IX- XII/XIII şi auxiliare curriculare pentru disciplinele / modulele din aria curriculară Tehnologii, în vigoare	

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.**

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

a. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

b. Evaluarea rezultatelor şcolare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode și instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii şi notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoş, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoş, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009

6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP București, 2008

Anexa nr. 37

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

ENERGETICĂ

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/ catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Profesorul de discipline tehnologice trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate în învăţământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competenţele profesorului de discipline tehnologice sunt:

- aplicarea conceptelor şi principiilor ştiinţifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative şi cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viaţa cotidiană, utilizând principii şi legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- construirea unor demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor la conţinuturi şi la particularităţile de vârstă ale elevilor;
- proiectarea şi realizarea demersului didactic intra-, inter-, multi- şi transdisciplinar;
- proiectarea şi realizarea evaluării competenţelor dobândite de elevi în condiţiile asigurării calităţii actului educaţional;
- conceperea unor modalităţi de instruire operaţionale în care să predomine climatul interactiv, de cooperare, stimulativ, cu scopul creşterii eficienţei rezultatelor activităţilor didactice;
- proiectarea şi realizarea procesului de predare-învăţare-evaluare având la bază centrarea activităţii pe elev şi formarea competenţelor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Bazele electrotehnicii:

Electrostatică: sarcina electrică, forţa electrostatică, câmp electric, intensitatea câmpului electric, fluxul electric, potenţial electric, tensiune electrică;

- capacitatea electrică, energia electrostatică. Condensatoare: definiţie, clasificare, simbolizare, marcare, materiale utilizate, reţele de condensatoare, utilizare.

Electrocinetică: curent electric de conducţie, intensitatea curentului de conducţie, circuite electrice de c.c. (elemente ideale şi reale de circuit). Legile electrocineticii: legea lui Ohm, legea lui Joule, teoremele lui Kirchhoff. Rezistoare: definiţie, clasificare, parametri, simbolizare, materiale, utilizare, reţele de rezistoare, divizoare de tensiune şi de curent.

Electromagnetism: câmp magnetic. Intensitatea câmpului magnetic, flux magnetic, legea fluxului magnetic. Forţa lui Lorentz, forţa lui Laplace, forţa lui Ampère. Inducţia electromagnetică, autoinducţia, legea inducţiei electromagnetice. Inductivitate. Bobina: definire, clasificare, parametri, simbol.

Reţele de curent alternativ: producerea curentului electric alternativ monofazat şi trifazat. Mărimi alternative sinusoidale (reprezentarea vectorială a mărimilor electrice, reprezentarea în complex a mărimilor electrice), conexiuni în reţele trifazate, comportarea circuitelor simple în regim permanent sinusoidal: RL, RC, RLC, LC, diagrame fazoriale.

2. Măsurări electrice în energetică:

- procesul de măsurare: mărimi, metode şi mijloace de măsurare, caracteristici metrologice ale mijloacelor de măsură, erori de măsurare, clase de precizie.
- aparate electrice de măsurat: clasificare, elemente constructive, marcare, simbolizare, utilizări specifice.
- dispozitive de măsură ale aparatelor electrice de măsurat analogice: elemente constructive, principiul de funcţionare a dispozitivelor de măsură: magnetoelectrice, feromagnetice, electrodinamice, ferodinamice.

Măsurarea mărimilor electrice în curent continuu:

- măsurarea intensității curentului electric: definiție, montarea ampermetrelor în circuit, extinderea domeniului de măsură la ampermetre (rezistența de șunt).
- măsurarea tensiunii electrice: definiție, montarea voltmetrelor în circuit, extinderea domeniului de măsură la voltmetre (rezistența adițională).
- măsurarea rezistenței electrice: definiție, măsurarea cu montajul volt-ampermetric, ohmmetre și megohmmetre, puntea Wheatstone.
- măsurarea puterii electrice: definiție, măsurarea cu montajul volt-ampermetric, wattmetre.

Măsurarea mărimilor electrice în curent alternativ:

- măsurarea intensității curentului electric alternativ. Extinderea domeniului de măsură la ampermetre (transformatoare de curent)
- măsurarea tensiunii electrice alternative. Extinderea domeniului de măsură la voltmetre (transformatoare de tensiune).
- măsurarea puterii electrice în circuite de c.a.m.: măsurarea puterii aparente cu montajul volt-ampermetric, măsurarea puterii active cu wattmetrul, măsurarea puterii reactive cu varmetrul, măsurarea indirectă a puterii reactive.
- măsurarea energiei electrice cu contorul

3. Măsurări electronice în energetică:

- aparate de măsură digitale: principiul de funcționare, schema-bloc generală, tipuri, măsurarea mărimilor electrice cu ajutorul aparatelor digitale.
- generatoare de semnal: definiție, tipuri, principiul de funcționare, schema-bloc generală, funcții, panou frontal, utilizare.
- osciloscopul: proprietăți, principiul de funcționare, schema-bloc generală, funcții, panou frontal, vizualizarea semnalelor electrice și a parametrilor, măsurarea mărimilor electrice și a parametrilor cu ajutorul osciloscopului.

4. Aparate electrice: aparate electrice de joasă tensiune: clasificare, rol, mărimi nominale, semne convenționale, utilizări, solicitări. Aparate de conectare. Aparate de comandă. Aparate de reglare. Aparate de semnalizare. Aparate de protecție. Aparate pentru automatizări. Aparate pentru instalații de iluminat și prize.

5. Mașini electrice: generalități: definiții, clasificare, semne convenționale, domenii de utilizare, mărimi nominale.

- transformatoare: rol, construcție, conexiunile transformatoarelor trifazate, principiul și ecuațiile de funcționare ale transformatorului monofazat;
- mașini electrice de curent continuu: rol, construcție, principiul de funcționare;
- mașini electrice de curent alternativ (asincrone, sincrone): rol, construcție, principiul de funcționare

- caracteristicile electromecanice ale motoarelor electrice

6. Structura şi organizarea sistemelor de producere, transport şi distribuţie a energiei electrice

- sistemul energetic: elemente componente, caracteristicile, interconectarea sistemelor energetice;
- centrale electrice: centrale termoelectrice: principiul de funcţionare, instalaţii şi echipamente specifice, scheme funcţionale, instalaţii specifice, randamentul circuitului termic şi metode de îmbunătăţire a acestuia. Centrale hidroelectrice: amenajări hidroelectrice (clasificare, scheme), principalele instalaţii ale amenajărilor CHE, turbine hidraulice. Centrale nuclearoelectrice: reacţia de fisiune nucleară, combustibili nucleari, reactorul nuclear, instalaţii specifice.
- reţele electrice: linii electrice aeriene: clasificare, elemente constructive, exploatare şi întreţinere, elemente de calcul mecanic şi electric. Linii electrice subterane: clasificare, elemente constructive, exploatare şi întreţinere. Staţii şi posturi de transformare: rol, tipuri constructive, scheme de conexiuni. Scheme de conexiuni ale reţelelor electrice: reţele de transport, reţele de distribuţie.
- aparatajul electric din centrale şi staţii: aparate electrice de comutaţie: arcul electric, întreruptoare de înaltă tensiune, separatoare de înaltă tensiune; dispozitive de acţionare a întrerupătoarelor şi separatoarelor. Aparate electrice de protecţie: siguranţe fuzibile de înaltă tensiune, descărcătoare electrice.
- curenţi de scurtcircuit:tipuri, cauzele curenţilor de scurtcircuit, efectele curenţilor de scurtcircuit, limitarea curenţilor de scurtcircuit
- tratarea neutrului reţelelor electrice: reţele cu neutrul izolat, reţele cu tratat cu bobină de stingere, reţele cu neutrul legat direct la pământ.

7. Surse regenerabile de energie: energia solară: instalaţii fotovoltaice, elemente componente, elemente de proiectare. Energia eoliană: instalaţii eoliene, elemente componente, elemente de proiectare.

8. Solicitări şi defecte ale instalaţiilor şi echipamentelor energetice: tipuri de solicitări, tipuri de defecte, defecte la instalaţii şi echipamente energetice: transformatoare de putere, transformatoare de măsură, generatoare sincrone, linii electrice aeriene şi subterane, întreruptoare şi separatoare de înaltă tensiune.

9. Sisteme de automatizare:

Sisteme de reglare automată: generalităţi: clasificare, schema bloc, elemente componente.
- traductoare: principiul de funcţionare, schema bloc, tipuri.
- regulatoare automate: clasificare, schema bloc, tipuri.
- elemente de execuţie: principiul de funcţionare, clasificare, structura generală, tipuri.
- scheme de reglare automată

Sisteme de comandă automată folosite în energetică: de sincronizare automată a generatoarelor sincrone, de reanclanşare automată rapidă a liniilor (RAR), de anclanşare automată a alimentării de rezervă (AAR), de descărcare automată a sarcinii (DAS), de reanclanşare automată a sarcinii (RAS), de separare automată a sistemelor interconectate.

Principiul şi metodele de reglare automată a tensiunii din instalaţiile electroenergetice (RAT): prin variaţia tensiunii de excitaţie a generatorului, prin variaţia raportului de transformare al transformatoarelor.

Principiul de reglare automată a frecvenţei şi puterii active din instalaţiile electroenergetice.

10. Sisteme de protecţie:

- tipuri de protecţii prin relee: (protecţii maximale de curent, protecţii minimale de tensiune de tensiune, protecţie direcţională, protecţie diferenţială, protecţie cu filtre, protecţie prin curenţi de înaltă frecvenţă, protecţie termică, protecţie cu relee cu gaze).
- protecţia generatoarelor sincrone : defecte şi regimuri anormale de funcţionare la generatoarele sincrone. Rolul protecţiei generatoarelor. Protecţii împotriva defectelor şi regimurilor anormale de funcţionare statorice. Protecţii împotriva defectelor şi regimurilor anormale de funcţionare rotorice.
- protecţia transformatoarelor electrice: defecte şi regimuri anormale de funcţionare la transformatoare. Rolul protecţiei transformatoarelor. Tipuri de protecţii folosite la transformatoare
(protecţia maximală de curent, protecţia diferenţială longitudinală, protecţia cu relee de gaze, secţionarea de curent).
- protecţia liniilor electrice: protecţia liniilor electrice radiale : asigurarea selectivităţii protecţiilor. Protecţia maximală de curent temporizată. Secţionarea de curent.
- protecţia liniilor electrice buclate: asigurarea selectivităţii protecţiilor. Protecţia maximală de curent direcţională temporizată. Secţionarea de curent direcţională.
- protecţia liniilor electrice complex buclate: protecţia de distanţă, protecţii diferenţiale, protecţii prin înaltă frecvenţă.
- protecţia blocurilor generator – transformator;
- protecţia motoarelor electrice.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1.	Isac E.	Măsurări electrice şi electronice, manual pentru clasele a X-a, a XI-a şi a XII-a	Editura Didactică şi Pedagogică Bucureşti, 1999
2.	Mareş F., ş.a.	Electrotehnică şi măsurări electrice, Domeniul electric, clasa a X-a	Editura Art Grup Editorial, Bucureşti, 2006
3.	Călin S., Mihoc D.,ş.a.	Protecţia prin relee şi automatizări în energetică – manual pentru licee cu profil de electrotehnică şi matematică-fizică, clasa a XII-a, şcoli profesionale	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1950
4.	Mareş F., Cosma D. I.,	Măsurări electrice	Editura CD Press, Bucureşti, 2010
5.	Cristescu D. ş.a.	Centrale şi reţele electrice	Editura Didactică şi Pedagogică Bucureşti, 1952
6.	Fransua Al., ş.a.	Maşini şi sisteme de acţionare electrice	Editura Tehnică, Bucureşti, 1975
7.	Frăţiloiu Gh., Ţugulea A.	Electrotehnică şi electronică aplicată – manual pentru licee şi şcoli profesionale	Editura Didactică şi Pedagogică, R.A.Bucureşti, 1994
8.	Bichir N., ş.a.	Maşini, aparate, acţionări şi automatizări, manual pentru clasele a XI-a şi a XII-a, licee industriale şi şcoli profesionale	Editura Didactică şi Pedagogică, R.A.Bucureşti, 1996
9.	Iacobescu Gh. ş.a.	Reţele electrice	Editura Didactică şi Pedagogică Bucureşti, 1951
10.	Iacobescu Gh., Potolea E., Iordănescu I. ş.a.	Utilajul şi tehnologia instalaţiilor din centrale şi reţele electrice –manual pentru licee industriale cu profilde electrotehnică, clasa a XI-a şi şcoli profesionale	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1975
11.	Iacobescu Gh., Potolea E., Iordănescu I. ş.a.	Utilajul şi tehnologia instalaţiilor din centrale şi reţele electrice –manual pentru licee industriale cu profilde electrotehnică, clasa a XII-a şi şcoli profesionale	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1975
12.	Iacobescu Gh., Potolea E. ş.a.	Instalaţii electroenergetice - manual pentru licee industriale şi de matematică-fizică cu profil de electrotehnică şi matematică -electrotehnică clasa a XI-a şi şcoli profesionale	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1959
13.	Iacobescu Gh., Potolea E. ş.a.	Instalaţii electroenergetice - manual pentru licee industriale şi de matematică-fizică cu profil de electrotehnică şi matematică -electrotehnică clasa a XII-a şi şcoli profesionale	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1955
14.	Ivaşcu C.E.	Automatizarea şi protecţia sistemelor electroenergetice, vol.I şi II	Editura Orizonturi Universitare, Timişoara,1999
15.	Popa Bazil, ş.a.	Manualul inginerului termotehnician, vol. 2 şi vol. 3	Editura Tehnică, 1956
16.	Mareş F., ş.a.	Elemente de comandă şi control pentru acţionări şi sisteme de reglare automată, manual pentru clasele a XI-a şi a XII-a, liceu tehnologic	Editura Economică Preuniversitaria, Bucureşti, 2002
17.	Mareş F., ş.a.	Sistemul energetic, manual pentru clasa a XI-a. Liceu filiera tehnologică, profil tehnic	Editura CD Press, Bucureşti, 2012

18.	Nistreanu Valeriu, Nistreanu Viorica	Amenajarea resurselor de apă şi impactul asupra mediului	Editura Bren – Bucureşti 1999
19.	Popa A.	Aparate electrice de joasă şi înaltă tensiune	Editura Didactică şi Pedagogică Bucureşti, 1977
20.	Mira N., Neguş C.	Instalaţii electrice industriale, Întreţinere şi reparaţii	Editura Didactică şi Pedagogică Bucureşti, 1959
21.	Rucăreanu C. ş.a.	Linii electrice aeriene şi subterane	Editura tehnică, Bucureşti, 1959
22.	Saal C., Ţopa I. ş.a.	Acţionări electrice şi automatizări	EDP, Bucureşti, 1950
23.	Cosma D., Conț I., ș.a.	Energii regenerabile	Editura Pax Aura Mundi Galați 2015
24.	***	http://facultate.regielive.ro/cursuri/ electronica/automate_programabile	
25.	***	http://www.ewea.org/, The European Wind Energy Association	
26.	***	http://www.solar zone.ro/, Habitat Energy. Energie solară şi eoliană pentru o “casă verde”	

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.**

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităților didactice.

a. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode şi tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor şi tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri şi variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

b. Evaluarea rezultatelor școlare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii şi notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere şi notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat şi gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013

3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iași, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP Bucureşti, 2008

Anexa nr. 38

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

ESTETICA ŞI IGIENA CORPULUI OMENESC

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la Concursul național de ocupare a posturilor didactice/ catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Profesorul de discipline tehnologice trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate în învăţământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competențele profesorului de discipline tehnologice sunt:

- aplicarea conceptelor și principiilor ştiințifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative și cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viața cotidiană, utilizând principii și legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- construirea unor demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor la conţinuturi şi la particularităţile de vârstă ale elevilor;
- proiectarea şi realizarea demersului didactic intra-, inter-, multi- şi transdisciplinar;
- proiectarea şi realizarea evaluării competenţelor dobândite de elevi în condiţiile asigurării calităţii actului educaţional;
- conceperea unor modalităţi de instruire operaţionale în care să predomine climatul interactiv, de cooperare, stimulativ, cu scopul creşterii eficienţei rezultatelor activităţilor didactice;
- proiectarea şi realizarea procesului de predare-învăţare-evaluare având la bază centrarea activităţii pe elev şi formarea competenţelor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Anatomia şi fiziologia omului

1.1. Pielea şi anexele ei:
- structura pielii,
- funcţiile pielii,
- firul de păr: structura firului de păr, tipuri de păr,
- unghia: structura unghiei, tipuri de unghii,
- anexele glandulare: glandele sudoripare, glandele sebacee.

1.2. Scheletul capului

1.3. Scheletul şi muşchii membrelor superioare şi inferioare.

2. Noţiuni de patologie a pielii

2.1. Factori biologici – cauze ale bolilor de piele:
- virusuri: proprietăţi generale, arhitectura virionului, clasificarea virusurilor, multiplicarea virusurilor;
- bacterii: morfologie, organizarea structurală a celulei bacteriene, metabolismul bacterian, acţiunea factorilor fizici şi chimici asupra bacteriilor;
- ciuperci microscopice: fungii dermatofiţi;
- paraziţi: Sarcoptes scabie, Pediculus humanus.

2.2. Infecţia.

2.3. Apărarea antiinfecţioasă: rezistenţa organismului la infecţii, imunitatea.

2.4. Leziuni elementare în bolile de piele: leziuni prin modificări de coloraţie, leziuni cu conţinut solid, leziuni cu conţinut lichid, leziuni prin soluţii de continuitate, deşeuri cutanate, sechele cutanate.

2.5. Piodermite: foliculita acută superficială, sicozisul, foliculita cheloidiană a cefei, furunculul, unghia încarnată, perionixis.

2.6. Viroze cutanate: herpes, veruci vulgare, veruci plane, papiloame veruciforme ale feţei.

2.7. Dermatomicoze:
- epidermofiţii: epidermofiţia interdigito-plantară, epidermofiţia mâinilor,
- onicomicoze,
- pilomicoze: microsporia pielii capului, tricofiţia uscată a pielii capului, favusul, kerion celsi, sicosisul tricofitic,
- candidoze cutanate: perionixis candidozic, onixis candidozic.

2.8. Dermatoze produse de paraziţi animali: scabia, pediculoza.

2.9. Manifestări cutanate în legătură cu factori mecanici: clavusul, calozităţi.

2.10. Dermatoze alergice: dermatita de contact alergică.

2.11. Dermatita seboreică.

2.12. Seboreea.

2.11. Afecţiunile părului: alopecia difuză de tip masculin (androgenică), alopecia în plăci (pelada), alopecia simptomatică (secundară).

3. Tehnologia meseriei de coafor-frizer-manichiurist-pedichiurist

3.1. Salonul de frizerie-coafură-manichiură-pedichiură:
- ustensile, instrumente şi aparate specifice lucrărilor de coafură;
- organizarea şi dotarea locului de muncă, amenajarea ergonomică a acestuia.

3.2. Reguli de igienă, de sănătate şi securitate a muncii şi de protecţie a mediului

3.3. Evaluarea şi consilierea clientului:
- evaluarea structurii şi a stării de îngrijire a părului;
- evaluarea stării şi a funcţiunilor pielii capului;
- consilierea clientului.

3.4. Tehnici de îngrijire facială şi capilară:
- masajul facial,
- produse pentru îngrijirea şi întreţinerea părului,
- spălarea părului,
- tratamente capilare,
- masajul capilar.

3.5. Bărbieritul facial şi capilar:
- produse şi instrumente necesare bărbieritului facial şi capilar,
- tehnica bărbieritului facial,
- tehnici de execuţie a diferitelor tipuri de bărbi şi mustăţi,

- tehnica bărbieritului capilar.

3.6. Tunsori bărbăteşti:
- produse şi instrumente necesare tunsorilor bărbăteşti;
- tehnici pentru tunsori executate cu maşina de tuns;
- tehnici pentru tunsori executate cu foarfece;
- tehnici pentru tunsori executate cu foarfece şi maşina de tuns;
- tehnici pentru tunsori plastice.

3.7. Coafarea părului pe baza ondulaţiei cu apă:
- produse, materiale, instrumente şi aparate;
- tehnici pentru ondularea părului cu apă;
- tehnici de coafare a părului;
- relaţia fizionomie-coafură.

3.8. Ondulaţia permanentă:
- produse, materiale, instrumente şi aparate;
- principiul şi acţiunile pe care se bazează ondulaţia permanentă;
- tehnica executării permanentului.

3.9. Vopsirea şi decolorarea părului:
- produse, materiale, instrumente şi aparate;
- tehnica de vopsire a părului: vopsirea părului la rădăcină, vopsirea părului pe toată lungimea, şuviţarea părului prin vopsire;
- decolorarea părului.

3.10. Tunsori pentru femei:
- produse, materiale şi instrumente;
- tunsoarea în linie dreaptă;
- tunsoarea în unghi;
- tunsoarea ovală;
- tunsoarea în scări.

3.11. Manichiura:
- produse, materiale şi instrumente;
- tehnica manichiurii obişnuite;
- tehnica manichiurii franţuzeşti.

3.12. Lucrări de îngrijire a mâinilor:
- baia de ulei a unghiilor;
- masajul mâinilor.

3.13. Pedichiura:
- produse, materiale şi instrumente;
- pedichiura unghiilor normale.

3.14. Masajul gambei:
- produse şi materiale;
- tehnica masajului gambei.

3.15. Istoria coafurilor.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1.	Alexandru M. ş.a.	Anatomia şi fiziologia umană descriptivă şi aplicată- manual pentru şcolile postliceale sanitare	Editura Medicală, Bucureşti, 2016
2.	Bocârnea C.	Boli infecţioase şi epidemiologie	Editura Info-Team, Bucureşti, 1999
3.	Bucur Gh.	Mică enciclopedie de boli dermatovenerice	Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1987
4.	Buiuc C.	Microbiologie	EDP, Bucureşti, 1995
5.	Caragea Cecilia	Istoria aranjării părului	Ed. Teora, Bucuresti, 1999
6.	Cârmaciu R. ş.a	Biologie – manual clasa a XI-a pentru profil biologie chimie	Editura Corint, Bucureşti, 2002
7.	Dimache Gh.	Microbiologie şi parazitologie medicală	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1991

8.	Dimache Gh.	Microbiologie şi igienă	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1989
9.	Dimitrescu A.	Dermatovenerologie practică	Editura Medicală, 1989
10	Dimitrescu A.	Dermatologie	Editura Medicală, Bucureşti, 2002
11	Dumbravă N.	Coafura de la A la Z	Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2000
12	Erşcoiu S., Ceauşu E,	Epidermiologie şi boli infecţioase	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1995
13	A. Ivanof, M. Ciupe, C. Saşcă, D. Voncea	Microbiologie	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1982
14	Oseacă – Pădean E	Tainele coafurii	editat de SC Hellen Profesii, 2008
15	Ţiplic T.	Biologie, cls. a XI-a	Editura Aramis, 2006
16	***	A şti cum! - Wella, 2001	
17	***	Manualul frizerului şi coaforului	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1971
18	***	Ordin nr. 1136/27/06/2007 privind aprobarea Normelor de igienă pentru cabinetele de înfrumuseţare corporală - publicat in M.O. nr. 484/19.07.2007	
19	***	Ghid privind aplicarea normelor de igienă în unităţile de furnizare a serviciilor de igienă personală şi estetică umană din cooperaţia meşteşugărească, 2007	

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.**

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităților didactice.

a. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode şi tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

b. Evaluarea rezultatelor școlare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode și instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat şi gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP Bucureşti, 2008

Anexa nr. 39

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

ESTETICA ŞI IGIENA CORPULUI OMENESC

MAIȘTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează maiştrilor instructori şi absolvenţilor facultăţilor de profil care se prezintă la concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Maistrul instructor trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate din învăţământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE MAISTRULUI INSTRUCTOR

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice maistrului instructor, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competențele maistrului instructor sunt:

- aplicarea conceptelor și principiilor științifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative și cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viața cotidiană, utilizând principii și legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- proiectarea şi realizarea activităţilor de instruire/pregătire practică în concordanţă cu cerinţele curriculumului şi ale tehnologiei didactice moderne;
- organizarea şi coordonarea activităţii de instruire/pregătire practică în atelierul tehnologic şcolar sau la agenţii economici, în scopul formării şi dezvoltării competenţelor specifice elevilor;
- selectarea şi aplicarea metodelor de evaluare adecvate activităţii de instruire/pregătire practică;
- exploatarea utilajelor, instalaţiilor şi echipamentelor în condiţiile respectării normelor de igienă, de securitate şi sănătate în muncă, prevenirea situaţiilor de urgenţă şi protecţia mediului înconjurător.
- respectarea normelor de calitate pentru desfăşurarea proceselor, obţinerea produselor şi oferirea serviciilor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Anatomia şi fiziologia omului

1.1. Pielea şi anexele ei:
- structura pielii,
- funcţiile pielii,
- firul de păr: structura firului de păr, tipuri de păr,
- unghia: structura unghiei, tipuri de unghii,
- glanda sebacee.

1.2. Scheletul capului.

1.3. Scheletul şi muşchii membrelor superioare şi inferioare.

2. Noţiuni de patologie a pielii

2.1 Leziuni elementare în bolile de piele: leziuni prin modificări de coloraţie, leziuni cu conţinut solid, leziuni cu conţinut lichid, leziuni prin soluţii de continuitate, deşeuri cutanate, sechele cutanate.

2.2 Piodermite: foliculita acută superficială, sicozisul, foliculita cheloidiană a cefei, furunculul, unghia încarnată, perionixis.

2.3 Viroze cutanate: herpes, veruci vulgare, veruci plane, papiloame veruciforme ale feţei.

2.4 Dermatomicoze:
- epidermofiţii: epidermofiţia interdigito-plantară, epidermofiţia mâinilor,
- onicomicoze,
- pilomicoze: microsporia pielii capului, tricofiţia uscată a pielii capului, favusul, kerion celsi, sicosisul tricofitic,
- candidoze cutanate: perionixis candidozic, onixis candidozic.

2.5. Dermatoze produse de paraziţi animali: scabia, pediculoza.

2.6. Dermatoze alergice: dermatita de contact alergică

2.7. Dermatita seboreică.

2.8. Seboreea.

2.9. Afecţiunile părului: alopecia difuză de tip masculin (androgenică), alopecia în plăci (pelada), alopecia simptomatică (secundară).

3. Tehnologia meseriei de coafor – frizer – manichiurist - pedichiurist

3.1. Salonul de frizerie-coafură-manichiură-pedichiură:
- ustensile, instrumente şi aparate specifice lucrărilor de coafură;
- organizarea şi dotarea locului de muncă, amenajarea ergonomică a acestuia.

3.2. Reguli de igienă, de sănătate şi securitate a muncii şi de protecţie a mediului.

3.3. Evaluarea şi consilierea clientului:
- evaluarea structurii şi a stării de îngrijire a părului;
- evaluarea stării şi a funcţiunilor pielii capului;
- consilierea clientului.

3.4. Tehnici de îngrijire facială şi capilară:
- masajul facial,
- produse pentru îngrijirea şi întreţinerea părului,
- spălarea părului,
- tratamente capilare,
- masajul capilar.

3.5. Bărbieritul facial şi capilar:
- produse şi instrumente necesare bărbieritului facial şi capilar,
- tehnica bărbieritului facial,
- tehnici de execuţie a diferitelor tipuri de bărbi şi mustăţi,
- tehnica bărbieritului capilar.

3.6. Tunsori bărbăteşti:
- produse şi instrumente necesare tunsorilor bărbăteşti;
- tehnici pentru tunsori executate cu maşina de tuns;
- tehnici pentru tunsori executate cu foarfeca;
- tehnici pentru tunsori executate cu foarfeca şi maşina de tuns;
- tehnici pentru tunsori plastice.

3.7. Coafarea părului pe baza ondulaţiei cu apă:

- produse, materiale, instrumente şi aparate;
- tehnici pentru ondularea părului cu apă;
- tehnici de coafare a părului;
- relaţia fizionomie-coafură.

3.8. Ondulaţia permanentă:
- produse, materiale, instrumente şi aparate;
- tehnica executării permanentului.

3.9. Vopsirea şi decolorarea părului:
- produse, materiale, instrumente şi aparate;
- tehnica de vopsire a părului: vopsirea părului la rădăcină, vopsirea părului pe toată lungimea, şuviţarea părului prin vopsire;
- decolorarea părului;
- decaparea.

3.10. Tunsori pentru femei:
- produse, materiale şi instrumente;
- tunsoarea în linie dreaptă;
- tunsoarea în unghi;
- tunsoarea ovală;
- tunsoarea în scări.

3.11. Manichiura:
- produse, materiale şi instrumente;
- tehnica manichiurii obişnuite;
- tehnica manichiurii franţuzeşti.

3.12. Lucrări de îngrijire a mâinilor:
- baia de ulei a unghiilor;
- masajul mâinilor.

3.13. Pedichiura:
- produse, materiale şi instrumente;
- pedichiura unghiilor normale.

3.14. Masajul gambei:
- produse şi materiale;
- tehnica masajului gambei.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1.	Alexandru M. ș.a.	Anatomia și fiziologia umană descriptivă și aplicată- manual pentru școlile postliceale sanitare	Editura Medicală, București, 2016
2.	Bucur Gh.	Mică enciclopedie de boli dermatovenerice	Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1987
3.	Cârmaciu R. ş.a	Biologie – manual clasa a XI-a pentru profil biologie chimie	Editura Corint, Bucureşti, 2002
4.	Dimitrescu A.	Dermatovenerologie practică	Editura Medicală, 1989
5	Dimitrescu A.	Dermatologie	Editura Medicală, Bucureşti, 2002
6	Dumbravă N.	Coafura de la A la Z	Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2000
7	Oseacă – Pădean E	Tainele coafurii	Editat de SC Hellen Profesii, 2008
8	Ţiplic T.	Biologie, cls. a XI-a	Editura Aramis, 2006
9	***	A şti cum! - Wella, 2001	
10	***	Manualul frizerului şi coaforului,	EDP, 1971
11	***	Ordin nr. 1136/27/06/2007 privind aprobarea Normelor de igienă pentru cabinetele de înfrumuseţare corporală - publicat in M.O. nr.484/19.07.2007	

12	***	Ghid privind aplicarea normelor de igiena în unităţile de furnizare a serviciilor de igienă personală şi estetică umană din cooperaţia meşteşugărească, 2007

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.**

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

a. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

b. Evaluarea rezultatelor şcolare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iași, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008

8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP Bucureşti, 2008

Anexa nr. 40

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

FARMACIE

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplina FARMACIE se adresează absolvenților facultăților de profil și profesorilor care se prezintă la Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate pe baza standardului ocupațional „Profesor pentru învățământul gimnazial și pentru învățământul liceal", în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Structura arborescentă și sistemul modular de organizare curriculară pentru învățământul tehnologic, solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele școlare/curriculumul în vigoare din învățământul preuniversitar pentru respectiva disciplină și cu programele pentru evaluările și examenele naționale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, urmărind:

- cunoașterea de către profesor a conținuturilor științifice și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor de pregătire profesională și a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, și multidisciplinar, în concordanță cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Fiind date particularitățile disciplinelor *tehnologice* și rolul pe care acestea îl au asupra formării și maturizării *profesionale* a elevului, precum și asupra întregului climat educațional al școlii, profesorul trebuie să demonstreze că:

- înțelege conceptele centrale și metodele de investigație specifice disciplinelor pe care le predă;
- are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;
- înțelege cum învață și cum se dezvoltă elevul și poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea profesională a acestuia;
- înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al felului în care învață și poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele individuale de învățare;
- înțelege procesele de integrare curriculară și folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor și performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege și utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația și comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul școlar al acestuia;
- dezvoltă cunoașterea și utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea și interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- planifică activitatea de predare-învățare pe baza competențelor curriculare, a cunoașterii proceselor predării-învățării, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor și a diferențelor dintre elevi; modelează activitatea la clasă conform obiectivelor evaluării;
- înțelege și folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia și modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală și socială a elevului;
- evaluează efectele opțiunilor și acțiunilor sale asupra elevilor, părinților, altor colegi (profesori) și modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, familiile elevilor și altor organizații existente în comunitatea în care trăiește, în așa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților școlii;
- înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră și de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;
- înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv, drepturile legale ale elevului și părinților, precum și propriile sale drepturi și responsabilități;
- înțelege criteriile de evaluare a activității sale și are capacitatea de a le integra în conceperea și realizarea activității didactice.

B. COMPETENȚE SPECIFICE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice profesorului de discipline tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice de specialitate și metodice pentru disciplinele tehnologice.
2. Aplicarea adecvată a principiilor și metodelor specifice didacticii disciplinelor tehnologice.
3. Realizarea corelațiilor intra-, inter- și pluridisciplinare a conținuturilor.
4. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională și curriculumul în vigoare.
5. Proiectarea demersurilor didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi.
6. Selectarea și aplicarea unor metode și instrumente de evaluare adecvate obiectivelor evaluării și/sau competențelor/rezultate ale învățării vizate.
7. Aplicarea diferitelor forme de organizare a instruirii în conformitate cu demersul didactic proiectat.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. Farmacocinetica generală.
2. Farmacodinamie generală.
3. Farmacotoxicologie generală.
4. Antibiotice cu structura betalactamică.
5. Antibiotice: macrolide, aminoglicozide, tetracicline, fenicoli, polipeptide și glicopeptide.
6. Chimioterapice antibacteriene.
7. Analgezice opioide.
8. Analgezice antipiretice.
9. Hipnotice și tranchilizante.
10. Antidepresive.
11. Simpatomimetice și simpatolitice.
12. Parasimpatomimetice și parasimpatolitice.
13. Farmacoterapia bolilor inflamatorii și reumatice.
14. Antiacide, antiulceroase.
15. Antihipertensive.
16. Antianginoase.
17. Antialergice.
18. Antiastmatice.
19. Antitusive, expectorante.
20. Stimulatoare ale contracției miocardului, antiaritmice.
21. Diuretice.
22. Insulina și antidiabetice de sinteză.
23. Anticoagulante, trombolitice, antihemoragice și antiagregante plachetare.
24. Hipolipemiante, antiosteoporotice.
25. Preparate oftalmice.
26. Preparate nazale.
27. Suspensii farmaceutice.
28. Preparate semisolide pentru aplicații cutanate.
29. Preparate transdermice.
30. Preparate rectale.
31. Comprimate, capsule.
32. Exercitarea profesiunii de farmacist.
33. Regimul legal general al medicamentelor de uz uman.
34. Regimul legal special al medicamentelor psihotrope și stupefiante.
35. Înființarea, organizarea și funcționarea farmaciei.
36. Toxicologia substanțelor de abuz: morfina și heroina, cocaina, canabisul, LSD, nicotina.
37. Toxicologia medicamentelor: derivați barbiturici, neuroleptice, antidepresive, analgezice-antipiretice, glicozide cardiotonice

BIBLIOGRAFIE

1. Cristea AN. Farmacologie generală, Ed. Didactică și Pedagogică, București, ediția a II-a (revăzută și adăugită), 2009 (cu tiraj prelungit în 2011).
2. Cristea AN. (sub redacția). Tratat de farmacologie, Ed. Medicală, București, 2005.
3. Dobrescu D., Negreș S., Dobrescu L., McKinnon R. Memomed 2016, ed. a 22-a, Editura Universitară, București, 2016.
4. Baconi D., Bălălău D., Abraham P. Abuzul și toxicodependența. Mecanisme. Manifestări. Tratament. Legislație, Editura Medicală, București, 2008.
5. Bălălău D., Baconi D. Toxicologia substanțelor medicamentoase de sinteză, Editura Tehnoplast Company, București, 2005.
6. Profire L., Tauşer R.G., Lupaşcu D. Aspecte chimico-farmaceutice în unele clase terapeutice: anestezice locale și medicamente cu acțiune asupra sistemului nervos vegetativ, Editura Junimea, Iași, 2006.
7. Bojita M., Roman L., Săndulescu R., Oprean R. Analiza și controlul medicamentelor, vol. 2, Ed. Intelcredo, Cluj-Napoca, 2003.
8. Imre S., Muntean DL. Principii ale analizei medicamentului, Editura University Press, Târgu-Mureș, 2006.
9. Monciu CM., Neagu A., Nedelcu A., Aramă C., Constantinescu C. Analiză chimică în controlul medicamentului, Editura Medicală, București, 2005.
10. Popovici I., Lupuliasa D. Tehnologie farmaceutică vol. I, Ed. Polirom, Iași, ediția a IV-a, 2017; Popovici I, Lupuliasa D. Tehnologie farmaceutică vol. II, Ed. Polirom, Iași, ediția a II-a 2017; Popovici I., Lupuliasa D. Tehnologie farmaceutică vol. III, Ed. Polirom, Iași, ediția a II-a 2017.
11. *** Farmacopeea Română, ediția a X-a, Ed. Medicală, București, 1993;
*** Farmacopeea Română, ediția a X-a, Supliment 2000, Ed. Medicală, 2000;
*** Farmacopeea Română, ediția a X-a, Supliment 2001, Ed. Medicală, 2002;
*** Farmacopeea Română, ediția a X-a, Supliment 2004, Ed. Medicală, 2004;
*** Farmacopeea Română, ediția a X-a, Supliment 2006, Ed. Medicală, 2006.
12. Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, titlul XIV: Exercitarea profesiunii de farmacist. Organizarea și funcționarea Colegiului Farmaciștilor din România, Monitorul Oficial al României partea I nr. 372/2006 cu modificările și completările ulterioare (M.Of. nr. 652 din 28 august 2015).
13. Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, titlul XVII/XVIII: Medicamentul, Monitorul Oficial al României partea I nr. 372/2006, cu modificările și completările ulterioare, vezi M.Of.nr.652 din 28 august 2015.
14. Legea nr. 339/2005 privind regimul juridic al plantelor, substanțelor și preparatelor stupefiante și psihotrope Monitorul Oficial al României partea I nr. 1095/2005.
15. Hotărârea Guvernului României nr. 1915/2006 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 339/2005 privind regimul juridic al plantelor, substanțelor preparatelor stupefiante și psihotrope, Monitorul Oficial al României partea I nr. 18/11.01.2007.
16. Legea nr. 266/2008 a farmaciei, republicată, Monitorul Oficial al României partea I nr. 448/2009, modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului României nr. 130/2010, Monitorul Oficial al României partea I nr.890/2010; Legea nr. 236/2009 pentru modificarea și completarea Legii farmaciei nr. 266/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 404/15.06.2009.
17. Ordinul ministrului sănătății nr. 444/2019 pentru aprobarea Normelor privind înființarea, organizarea și funcționarea unităților farmaceutice, Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 270/2019.

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module.
2. Proiectarea activității didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecțiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii și modalități de integrare în lecție a activităților cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.
3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.
4. Mijloace de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare. Funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învățământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ. Funcțiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.
2. Metode și instrumente de evaluare. Metode și instrumente tradiționale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.
3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.
4. Calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate.
5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2009
6.	Iuhos, C.I.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura U.T.PRESS, Cluj-Napoca, 2024
7.	Marin, T., Marin, L.-M.	Pedagogie. Compendiu	Editura Pro Universitaria, București, 2024
8.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
9.	Pânișoară, I.-O., Cristea, S.	Manual de pedagogie pentru profesori	Editura Polirom, Iași, 2024
10.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
11.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
12.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, București, 2001
13.	Stoica A.	Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică.	Humanitas Educațional, București, 2003
14.		„Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008

15.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	

Anexa nr. 41

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

FARMACIE

MAIȘTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele tehnologice se adresează candidaților care îndeplinesc condițiile de studii și de pregătire prevăzute de legislația în vigoare și de Centralizatorul privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările, precum și probele de concurs pentru încadrarea personalului didactic din învățământul preuniversitar, inclusiv absolvenților școlilor de maiștri care îndeplinesc condițiile legale pentru ocuparea funcției didactice de maistru-instructor. Programa este destinată Concursului național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar.

Conținutul și structura acesteia sunt elaborate în concordanță cu standardele de pregătire profesională, documentele curriculare în vigoare și specificul disciplinelor tehnologice, urmărind dezvoltarea competențelor științifice, tehnice și didactice necesare desfășurării procesului de predare–învățare–evaluare.

Structura arborescentă și sistemul modular de organizare curriculară pentru învățământul tehnologic solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele școlare/curriculumul în vigoare din învățământul preuniversitar pentru respectiva disciplină și cu programele pentru evaluările și examenele naționale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul maistrului instructor, urmărind:

- cunoașterea de către maistru instructor a conținuturilor științifice și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor de pregătire profesională și a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, și multidisciplinar, în concordanță cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Au fost urmărite formarea și structurarea competențelor pentru maiștri instructori, cu aplicare la specificul activităților de instruire practică. Pe lângă competențele specifice, în specialitate, sunt vizate competențele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum și competențele metodice.

Conținuturile programei urmăresc sporirea flexibilității, mobilității ocupaționale și creșterea gradului de adaptabilitate a maiștrilor instructori la evoluția tehnică, tehnologică și economică în domeniu.

B. COMPETENȚE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice maistrului instructor pentru discipline tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice.

1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice și metodice de specialitate;
2. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională și curriculumul în vigoare;
3. Realizarea corelațiilor intra-, inter- și pluridisciplinare ale conținuturilor;
4. Proiectarea activităților de pregătire/instruire practică.
5. Selectarea și aplicarea metodelor și instrumentelor de evaluare adecvate activității de pregătire/instruire practică;
6. Exploatarea utilajelor, instalațiilor și echipamentelor în condițiile respectării normelor de sănătate și securitate în muncă, prevenirea și stingerea incendiilor și de protecția mediului înconjurător;
7. Respectarea normelor de calitate pentru desfășurarea proceselor, obținerea produselor și oferirea serviciilor.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. Principalele operații generale și specifice farmaceutice: cântărire, măsurare, distilare, dizolvare, amestecare, filtrare, centrifugare, evaporare, mărunțire, pulverizare, cernere, uscare (descriere, aparatura și ustensilele folosite, importanță).

2. Modul de prescriere, preparare și eliberare a medicamentului din farmacie – rețeta.

3. Soluții medicamentoase: definiție, clasificare, formulare, preparare, caractere și control, conservare, forme farmaceutice obținute industrial (tipizate) – exemple.

4. Rețeaua farmaceutică de asistență cu medicamente a populației.

5. Unitatea farmaceutică de bază – Farmacia – definiție, obiect de activitate, organizare și funcționare, funcții.

6. Procedee de sterilizare utilizate în practica farmaceutică – descrierea metodelor fizice, chimice și aseptice.

7. Forme farmaceutice sterile: preparate injectabile, preparate perfuzabile, forme radiofarmaceutice, soluții oftalmice (generalități, formulare, preparare, caractere și control, conservare).

8. Modul de recoltare, uscare și păstrare a plantelor medicinale.

9. Soluții extractive din plante: definiție, avantaje, dezavantaje, clasificare, fenomenul de extracție, factorii care influențează extracția, soluții extractive apoase și alcoolice (generalități, formulare, preparare, caractere și control, conservare).

10. Emulsii și suspensii: generalități, formulare, preparare, caractere și control, conservare, exemple.

11. Unguente: generalități, clasificarea unguentelor, bazele de unguente, formulare, preparare, caractere și control, conservare.

12. Supozitoare: definiție, avantaje și dezavantaje, metode de preparare a supozitoarelor.

13. Forme farmaceutice solide:

a. Pulberi – definiție, formulare, preparare, pulberi oficinale, caractere și control, pulberi de uz extern.

b. Capsule – definiție, tipuri de capsule, metode de preparare, condiții de calitate și control.

14. Comprimate și drajeuri: definiție, clasificare, formulare, metode de preparare, caractere și control, exemple.

15. Relațiile asistentului medical de farmacie cu pacientul: complianța pacientului, comunicarea cu pacientul, sfătuirea pacientului.

16. Căile de administrare a medicamentelor.

17. Etica și deontologie farmaceutică: conținuturi, norme deontologice, îndatoriri.

BIBLIOGRAFIE

1	Bojor O., Popescu O.,	Fitoterapie tradițională și modernă	Editura Fiat Lux, București, 2005
2.	Carata A.,	Management, marketing și legislație farmaceutică, vol. I	Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008
3	Iuliana Popovici, Dumitru Lupuleasa -	Tehnologie farmaceutică, vol. I, II și III	Editura Polirom, Iași, 2011
4.	Istudor V.,	Farmacognozie, Fitochimie, Fitoterapie, vol. I, II și III	Editura Medicală, București, 2003-2005
5	Lupuleasa D., Fica C., Sipoș E.	Tehnologie farmaceutică	Editura „Carol Davila”, București, 2005
6.	Stoenescu V.	Farmacologie	Editura ALL, București, 2002
7.	Stoenescu V., Constantinescu – Corcovei I., ș.a.	Îndreptar pentru prescrierea medicamentelor	Editura ALL, București, 2008
8.	Ungureanu A., Ungureanu Gr.	Comunicarea profesională în asistența medico-farmaceutică	Editura Omega Lux, București, 2006
9	Pânișoară Ion Ovidiu	Comunicarea eficientă. Metode de interacțiune eficientă	Editura Polirom, Iași, 2003
10	***	Farmacopeea Română, ediția a X-a	Editura Medicală, București, 1993
11.	***	MEMOMED	Ediție anuală
12.	***	Ordinul ministrului sănătății nr. 75/2010 pentru aprobarea Regulilor de bună practică farmaceutică, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 91 din 10 februarie 2010.	

13.	***	Ordinul ministrului sănătății nr. 444/2019 pentru aprobarea Normelor privind înființarea, organizarea și funcționarea unităților farmaceutice, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 270 și 270 bis din 9 aprilie 2019, cu modificările și completările ulterioare
14.	***	Legea farmaciei nr. 266/2008, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 2 februarie 2015, cu modificările și completările ulterioare.

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activității didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecțiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii și modalități de integrare în lecție a activităților cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare. Funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învățământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ. Funcțiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode și instrumente de evaluare. Metode și instrumente tradiționale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.

4. Calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate.

5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2009
6.	Iuhos, C.I.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura U.T.PRESS, Cluj-Napoca, 2024
7.	Marin, T., Marin, L.-M.	Pedagogie. Compendiu	Editura Pro Universitaria, București, 2024

8.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
9.	Pânișoară, I.-O., Cristea, S.	Manual de pedagogie pentru profesori	Editura Polirom, Iași, 2024
10.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
11.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
12.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, București, 2001
13.	Stoica A.	Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică.	Humanitas Educațional, București, 2003
14.		„Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008
15.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	

Anexa nr. 42

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

FILATURĂ - ȚESĂTORIE – FINISAJ TEXTIL

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la Concursul naţional pentru ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate pe baza standardului ocupaţional „Profesor pentru învăţământul gimnazial şi pentru învăţământul liceal", în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Structura arborescentă şi sistemul modular de organizare curriculară pentru învăţământul tehnologic, solicită abordarea structurală a desfăşurării procesului de învăţământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare/curriculumul în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină şi cu programele pentru evaluările şi examenele naţionale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, urmărind:

- cunoaşterea de către profesor a conţinuturilor ştiinţifice şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinelor de pregătire profesională şi a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor şcolare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi;
- capacitatea de proiectare şi realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, şi multidisciplinar, în concordanţă cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competenţelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării *profesionale* a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, profesorul trebuie să demonstreze că:

- înţelege conceptele centrale şi metodele de investigaţie specifice disciplinelor pe care le predă;
- are capacitatea de a crea experienţe de învăţare semnificative pentru elev;
- înţelege cum învaţă şi cum se dezvoltă elevul şi poate să ofere oportunităţi de învăţare care sprijină dezvoltarea profesională a acestuia;
- înţelege că elevii sunt diferiţi din punctul de vedere al felului în care învaţă şi poate să ofere oportunităţi instructiv-educative adaptate la diferenţele individuale de învăţare;
- înţelege procesele de integrare curriculară şi foloseşte o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor şi performanţele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege şi utiliza cele mai bune metode ce vizează motivaţia şi comportamentul pentru a crea un mediu educaţional care încurajează interacţiunea socială pozitivă, motivaţia intrinsecă şi angajarea elevului în actul învăţării, sprijinind astfel succesul şcolar al acestuia;
- dezvoltă cunoaşterea şi utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea şi interacţiunea elevilor în activitatea de învăţare;
- planifică activitatea de predare-învăţare pe baza competenţelor curriculare, a cunoaşterii proceselor predării-învăţării, a conţinutului disciplinei, a abilităţilor elevilor şi a diferenţelor dintre elevi; modelează activitatea la clasă conform obiectivelor evaluării;
- înţelege şi foloseşte o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia şi modifica activităţile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală şi socială a elevului;
- evaluează efectele opţiunilor şi acţiunilor sale asupra elevilor, părinţilor, altor colegi (profesori) şi modifică aceste acţiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunităţi pentru perfecţionarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relaţii pozitive cu colegii, familiile elevilor şi altor organizaţii existente în comunitatea în care trăieşte, în aşa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităţilor şcolii;
- înţelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră şi de a integra educaţia pentru carieră în activitatea didactică;
- înţelege aspectele de ordin legislativ ale activităţii sale, respectiv, drepturile legale ale elevului şi părinţilor, precum şi propriile sale drepturi şi responsabilităţi;
- înţelege criteriile de evaluare a activităţii sale şi are capacitatea de a le integra în conceperea şi realizarea activităţii didactice.

B. COMPETENŢE SPECIFICE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a disciplinelor, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

1. Cunoaşterea şi aprofundarea de către candidaţi a conţinuturilor ştiinţifice de specialitate şi metodice pentru disciplinele tehnologice.
2. Aplicarea adecvată a principiilor şi metodelor specifice didacticii disciplinelor tehnologice.
3. Realizarea corelaţiilor intra-, inter- şi pluridisciplinare a conţinuturilor.
4. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învăţământ, calificării şi specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională şi curriculumul în vigoare.
5. Proiectarea demersurilor didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi.
6. Selectarea şi aplicarea unor metode şi instrumente de evaluare adecvate obiectivelor evaluării şi/sau competenţelor/rezultate ale învăţării vizate.
7. Aplicarea diferitelor forme de organizare a instruirii în conformitate cu demersul didactic proiectat.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. Materii prime şi produse textile

1.1. Fibre textile: clasificare, structura macromoleculară şi chimică, proprietăţi fizice, mecanice şi chimice;

1.2. Fire textile: clasificare, proprietăţi fizice şi mecanice;

1.3. Ţesături: clasificare, proprietăţi fizice, mecanice şi igienico-funcţionale.

2. Proiectarea firelor şi ţesăturilor

2.1. Proiectarea firelor:

2.1.1. Proiectarea firelor în funcţie de natura materiei prime şi de destinaţia lor;

2.1.2. Metode de proiectare a firelor;

2.2. Proiectarea ţesăturilor:

2.2.1. Legături fundamentale (pânză, diagonal, atlaz): definire, caracteristici de structură, reprezentare grafică şi desenul de montare

2.2.2. Legături derivate (din pânză, din diagonal, din atlaz): definire, metode de derivare, reprezentare grafică, desenul de montare.

3. Tehnologii de obţinere a firelor

3.1. Procesul tehnologic în filatură: clasificare, definiţie, operaţii tehnologice (enumerare, definiţie, scop, principiul de realizare);

3.2. Utilaje tehnologice din filatură: maşina bătătoare, carda, laminorul, maşina de pieptănat, flaierul, maşina de filat (dispozitive şi mecanisme, calcule cinematice şi tehnologice);

3.3. Particularităţi tehnologice de prelucrare a fibrelor de bumbac;

3.4. Particularităţi tehnologice de prelucrare a fibrelor de lână şi liberiene;

4. Tehnologii de obţinere a ţesăturilor

4.1. Operaţii tehnologice de prelucrare a firelor de urzeală şi bătătură în vederea ţeserii (definiţie, scop, principiul de realizare);

4.2. Procese tehnologice pentru obţinerea ţesăturilor din fire răsucite;

4.3. Procese tehnologice pentru obţinerea ţesăturilor din fire simple;

4.4. Maşini şi utilaje tehnologice din ţesătorie: maşina de bobinat, maşina de răsucit cu inele, urzitorul, maşini de încleiat, dispozitivul de năvădit, maşina de canetat, maşini de ţesut clasice şi neconvenţionale (dispozitive şi mecanisme, calcule cinematice şi tehnologice);

5. Tehnologia finisării materialelor textile

5.1. Tehnologii şi utilaje pentru pregătirea şi albirea materialelor din fibre celulozice: pârlire, descleiere, curăţire alcalină, mercerizare, albire.

5.2. Tehnologii şi utilaje pentru pregătirea materialelor din fibre de lână: spălare, carbonizare, piuare, fixare.

5.3. Tehnologii şi utilaje pentru pregătirea materialelor din fibre sintetice: spălarea, fixarea şi albirea.

5.4. Tehnologia vopsirii materialelor textile: tipuri de coloranţi, principiul vopsirii, factorii care influențează vopsirea, procedee de vopsire.

5.5. Tehnologii şi utilaje pentru imprimarea materialelor textile: definiția imprimării, principiul imprimării, procedee de imprimare, maşina de imprimat cu şabloane.

5.6. Tehnologii şi utilaje pentru apretarea materialelor textile

5.6.1. Apretarea chimică a materialelor textile: definiție, substanțe folosite, efecte de apretare obținute, proprietăți (neşifonabilitate, hidrofobizare, impermeabilizare, ignifugare).

5.6.2. Apretarea fizico-mecanică a materialelor textile (termofixarea, scămoşarea, călcarea).

6. Conceptele de asigurare a calităţii, controlul calităţii şi sisteme de calitate

6.1. Asigurarea calităţii: calitate internă, calitate externă, calitate totală.

6.2. Controlul calităţii: evaluarea calităţii, supravegherea calităţii, inspecţia calităţii, verificarea calităţii.

6.3. Sisteme de calitate: definiție, terminologie, standarde româneşti, europene şi internaţionale.

6.4. Elementele sistemului calităţii: documentaţia sistemului calităţii (manualul calității, proceduri, documente specifice locului de muncă, înregistrările calității).

6.5. Instrumente și tehnici în controlul calității: diagrama cauză – efect, diagrama Pareto, histograma, fișa de inspecție (definiție, scop, procedură de aplicare).

7. Sănătatea şi securitatea muncii

7.1. Legislația specifică domeniului sănătății și securității în muncă.

7.2. Măsuri de protecție în muncă: instructaje, fişa individuală şi colectivă de instructaj; echipamente de lucru, echipamente individuale şi colective de protecţie.

7.3. Măsuri de igienă individuală în muncă: scop, elemente componente, materiale igienico-sanitare, consecințele nerespectării măsurilor de igienă individuală în muncă.

7.4. Măsuri de acordare a primului ajutor: definiție, trusă de prim- ajutor.

7.5. Factorii de risc de la locul de muncă: definiție, clasificare, exemple.

7.6. Boli profesionale: definiție, clasificare, boli specifice domeniului textile – pielărie.

7.7. Accidente de muncă: definiție, clasificare, cauze, accidente specifice locurilor de muncă din domeniul textile – pielărie.

7.8. Locuri de muncă periculoase specifice domeniului textile – pielărie: zone periculoase, risc de accidentare, măsuri de protecție.

BIBLIOGRAFIE

1.	Bucurenci, E., ş.a.	Utilajul si tehnologia meseriei. finisor produse textile -Vol I si II	Editura Didactică şi Pedagogică Bucureşti,-1993
2.	Catalan, F. ş.a.	Proiectarea produselor textile	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2008
3.	Dodu, A., (coord.)	Manualul Inginerului Textilist – vol. 1, 2, 3	Editura AGIR, Bucureşti, 2002, 2003, 2004
4.	Grigoriu A., Coman D.	Bazele finisării produselor textile	Editura Tehnopress, Iaşi, 2001
5.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Pregătire de bază în industria uşoară – instruire teoretică, anul I Şcoala Profesională	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2003
6.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Pregătire de bază în industria uşoară – instruire practică, anul I Şcoala Profesională	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2003
7.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru cultura de specialitate – instruire teoretică, clasa a IX-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006
8.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru cultura de specialitate – instruire practică, clasa a IX-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006
9.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru clasa a IX-a, Industrie textilă și pielărie	Editura CD PRESS, București, 2011
10.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru clasa a X-a, Industrie textilă și pielărie	Editura CD PRESS, București, 2011

11.	Lupaşcu-Ţiglea, R, ş.a.	Suport de curs pentru modulul „Sănătatea şi securitatea muncii”, industrie textilă şi pielărie	Editura Mistral, Bucureşti, 2008
12.	Marinescu, I., ş.a.	Manual pentru Şcoala de Arte şi Meserii – calificarea profesională: Lucrător în filatură – ţesătorie	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006
13.	Merticaru, V., ş.a.	Materii prime textile	Editura Ecomonică Preuniversitaria, Bucureşti, 2001
14.	Spanţu, C.,	Tehnologii textile	Editura Economică, Bucureşti, 2002
15.	Spanţu, C.	Proiectarea produselor textile	Editura Mistral, Bucureşti, 2007
16.	***	Planuri-cadru, Planuri de învățământ, Programe Şcolare/curriculum, Standarde de Pregătire Profesională în vigoare	

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală (CDL)/curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), conform planurilor-cadru în vigoare. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activității didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013

3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iaşi, 2006
7.	Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iaşi, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	
12.		„Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, Bucureşti, 2008

Anexa nr. 43

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

FILATURĂ - ȚESĂTORIE – FINISAJ TEXTIL

MAIŞTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi maiştrilor instructori care se prezintă la Concursul naţional pentru ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Structura arborescentă şi sistemul modular de organizare curriculară pentru învăţământul tehnologic solicită abordarea structurală a desfăşurării procesului de învăţământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare/curriculumul în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină şi cu programele pentru evaluările şi examenele naţionale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul maistrului instructor, urmărind:

- cunoaşterea de către profesor a conţinuturilor ştiinţifice şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinelor de pregătire profesională şi a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor şcolare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi;
- capacitatea de proiectare şi realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, şi multidisciplinar, în concordanţă cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competenţelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

Au fost urmărite formarea şi structurarea competenţelor pentru maiştri instructori, cu aplicare la specificul activităţilor de instruire practică. Pe lângă competenţele specifice, în specialitate, sunt vizate competenţele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum şi competenţele metodice.

Conţinuturile programei urmăresc sporirea flexibilităţii, mobilităţii ocupaţionale şi creşterea gradului de adaptabilitate a maiştrilor instructori la evoluţia tehnică, tehnologică şi economică în domeniu.

B. COMPETENŢE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a disciplinelor, anumite competenţe specifice maistrului instructor pentru discipline Tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice.

1 Cunoaşterea şi aprofundarea de către candidaţi a conţinuturilor ştiinţifice şi metodice de specialitate;
2 Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învăţământ, calificării şi specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională şi curriculumul în vigoare;
3 Realizarea corelaţiilor intra-, inter- şi pluridisciplinare ale conţinuturilor;
4 Proiectarea activităţilor de pregătire/instruire practică.
5 Selectarea şi aplicarea metodelor şi instrumentelor de evaluare adecvate activităţii de pregătire/instruire practică;
6 Exploatarea utilajelor, instalaţiilor şi echipamentelor în condiţiile respectării normelor de sănătate şi securitate în muncă, prevenirea şi stingerea incendiilor şi de protecţia mediului înconjurător;
7 Respectarea normelor de calitate pentru desfăşurarea proceselor, obţinerea produselor şi oferirea serviciilor.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. Materii prime şi produse textile

1.1. Fibre textile: clasificare, proprietăţi fizice şi mecanice;
1.2. Fire textile: clasificare, proprietăţi fizice şi mecanice.
1.3. Ţesături: clasificare, proprietăţi fizice şi mecanice.

2. Tehnologii de obţinere a firelor

2.1. Procesul tehnologic în filatură: clasificare, definiţie, operaţii tehnologice (enumerare, definiţie, scop);

2.2. Utilaje tehnologice din filatură: maşina bătătoare, carda, laminorul, maşina de pieptănat, flaierul, maşina de filat (schemă tehnologică, principiul de funcţionare, dispozitive şi mecanisme);
2.3. Particularităţi tehnologice de prelucrare a fibrelor de bumbac;
2.4. Particularităţi tehnologice de prelucrare a fibrelor de lână şi liberiene;
2.5. Deservirea utilajelor, mânuiri specifice;
2.6. Defecte de calitate ale semifabricatelor şi firelor, cauze şi remedieri;
2.7. Elemente de proiectare a firului şi calcule tehnologice (laminaje, torsiune).

3. Tehnologii de obţinere a ţesăturilor

3.1. Operaţii tehnologice de prelucrare a firelor de urzeală şi bătătură în vederea ţeserii (definiţie, scop);
3.2. Procese tehnologice pentru obţinerea ţesăturilor din fire răsucite;
3.3. Procese tehnologice pentru obţinerea ţesăturilor din fire simple;
3.4. Maşini şi utilaje tehnologice din ţesătorie: maşina de bobinat, maşina de răsucit cu inele, urzitorul, dispozitivul de năvădit, maşina de canetat, maşini de ţesut clasice şi neconvenţionale (schemă tehnologică, principiul de funcţionare, dispozitive şi mecanisme);
3.5. Deservirea utilajelor, mânuiri specifice;
3.6. Defecte de calitate ale semifabricatelor şi firelor, cauze şi remedieri;
3.7. Elemente de proiectare a ţesăturilor cu legături fundamentale (pânză, diagonal, atlaz), definire, reprezentare grafică şi desenul de montare.

4. Tehnologia finisării materialelor textile

4.1.Tehnologii pentru pregătirea şi albirea materialelor din fibre celulozice: descleiere, curăţare alcalină şi albire (definiţie şi parametrii de lucru);
4.2. Tehnologii pentru pregătirea materialelor din fibre de lână: spălare, carbonizare, piuare (definiţie şi parametrii de lucru);
4.3. Tehnologii de pregătirea materialelor din fibre sintetice: spălarea, fixarea şi albirea (definiţie şi parametrii de lucru);
4.4. Tehnologia vopsirii materialelor textile: tipuri de coloranţi, principiul vopsirii, factorii care influenţează vopsirea, procedee de vopsire;
4.5. Tehnologii pentru imprimarea materialelor textile: definiția imprimării, principiul imprimării, procedee de imprimare.
4.6. Apretarea chimică a materialelor textile: definiţie, substanţe folosite, efecte de apretare obținute, proprietăți (neşifonabilitate, hidrofobizare, impermeabilizare, ignifugare).

5. Întreţinerea utilajelor din textile-pielărie

5.1. Curăţarea şi ungerea utilajelor:
5.1.1 Curăţarea utilajelor: locuri de curăţare, ustensile necesare, grafic de curăţare
5.1.2. Ungerea utilajelor: definiţie, tipuri de lubrifianţi şi sisteme de ungere
5.1.3. Identificarea locurilor de curăţire şi ungere la utilajele deservite
5.2. Norme tehnice de întreţinere şi reparare a utilajelor. Metode de întreţinere: definiţie, clasificare, caracterizare.
5.3. Respectarea normelor de protecţie a mediului privind depozitarea deşeurilor rezultate din curăţarea utilajelor.

6. Sănătatea şi securitatea muncii

6.1. Legislația specifică domeniului sănătății și securității în muncă.
6.2. Măsuri de protecție în muncă: instructaje, fişa individuală şi colectivă de instructaj, echipamente de lucru, echipamente individuale şi colective de protecţie.
6.3. Măsuri de igienă individuală în muncă: scop, elemente componente, materiale igienico-sanitare, consecințele nerespectării măsurilor de igienă individuală în muncă.
6.4. Măsuri de acordare a primului ajutor: definiție, trusă de prim- ajutor.
6.5. Factorii de risc de la locul de muncă: definiție, clasificare, exemple.
6.6. Boli profesionale: definiție, clasificare, boli specifice domeniului textile – pielărie.
6.7. Accidente de muncă: definiție, clasificare, cauze, accidente specifice locurilor de muncă din domeniul textile – pielărie.
6.8. Locuri de muncă periculoase specifice domeniului textile – pielărie: zone periculoase, risc de accidentare, măsuri de protecție.

BIBLIOGRAFIE

1.	Bucurenci, E., ş.a.	Utilajul si tehnologia meseriei. finisor produse textile -Vol I si II	Editura Didactică şi Pedagogică Bucureşti,1993
2.	Catalan, F., ş.a.	Proiectarea produselor textile	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2008
3.	Cioară, I., Onofrei, E.	Inginerie generală în textile–pielărie	Editura Performantica, Iaşi, 2007
4.	Cioară, I., Ursache, M.,	Ingineria proceselor textile, ediția a II-a, revizuită şi adăugată	Editura „Gh. Asachi" Iaşi, 2000
5.	Cioară, L.,	Structura țesăturilor	Editura Performantica, Iaşi, 2000
6.	Dodu, A., (coord.)	Manualul Inginerului Textilist – vol. 1, 2, 3	Editura AGIR, Bucureşti, 2002, 2003, 2004
7.	Grigoriu, A., Coman, D.	Bazele finisării produselor textile	Editura Tehnopress, Iaşi, 2001
8.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Pregătire de bază în industria uşoară – instruire teoretică, anul I Şcoala Profesională	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2003
9.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Pregătire de bază în industria uşoară – instruire practică, anul I Şcoala Profesională	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2003
10.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru cultura de specialitate – instruire teoretică, clasa a IX-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006
11.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru cultura de specialitate – instruire practică, clasa a IX-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006
12.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru clasa a IX-a, Industrie textilă şi pielărie	Editura CD PRESS, București, 2011
13.	Lupaşcu-Ţiglea, R., ş.a.	Manual pentru clasa a X-a, Industrie textilă şi pielărie	Editura CD PRESS, București, 2011
14.	Lupaşcu-Ţiglea, R, ş.a.	Suport de curs pentru modulul „Sănătatea şi securitatea muncii", industrie textilă şi pielărie	Editura Mistral, Bucureşti, 2008
15.	Marinescu, I., ş.a.	Manual pentru Şcoala de Arte şi Meserii – calificarea profesională: Lucrător în filatură – ţesătorie	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2006
16.	Merticaru, V., ş.a.	Materii prime textile	Editura Ecomonică Preuniversitaria, Bucureşti, 2001
17.	Spanţu, C.	Tehnologii textile	Editura Economică, Bucureşti, 2002
18.	Spanţu, C.	Proiectarea produselor textile	Editura Mistral, Bucureşti, 2007
19.	***	Planuri-cadru, Planuri de învăţământ, Programe Şcolare/curriculum, Standarde de Pregătire Profesională în vigoare	

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ŞI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală (CDL)/curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), conform planurilor-cadru în vigoare. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale

şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.
2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.
2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.
3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.
4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor şcolare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.
2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.
3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.
4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.
5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași,2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria şi metodologia instruirii. Teoria şi metodologia evaluării: repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	
12.		„Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008

Anexa nr.44

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

FILOSOFIE ŞI LOGICĂ

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *Filosofie* şi *Logică* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Absolvenţii facultăţilor de profil şi profesorii care susţin concursul la disciplinele *Filosofie* şi *Logică* pot preda în învăţământul preuniversitar discipline socio-umane, în conformitate cu prevederile în vigoare.

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, urmărind:

- cunoaşterea conţinuturilor fundamentale şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinelor Filosofie şi Logică, precum şi a metodicii disciplinelor;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor didactice;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

Fiind date particularităţile disciplinelor socio-umane şi influenţa modelatoare puternică pe care acestea o exercită asupra formării şi dezvoltării personalităţii elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, profesorul de discipline socio-umane trebuie să demonstreze că:

- înţelege conceptele centrale şi metodele de investigaţie specifice disciplinelor pe care le predă;
- are capacitatea de a crea experienţe de învăţare semnificative pentru elev;
- înţelege cum învaţă şi cum se dezvoltă elevul şi poate să ofere oportunităţi de învăţare care sprijină dezvoltarea intelectuală şi socială a acestuia;
- înţelege că elevii sunt diferiţi din punctul de vedere al modului în care învaţă şi poate să ofere oportunităţi instructiv-educative adaptate la diferenţele individuale de învăţare;
- înţelege procesele de integrare curriculară şi foloseşte o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor şi performanţele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege şi utiliza cele mai bune metode ce vizează motivaţia şi comportamentul pentru a crea un mediu educaţional care încurajează interacţiunea socială pozitivă, motivaţia intrinsecă şi angajarea elevului în actul învăţării, sprijinind astfel succesul şcolar al acestuia;
- are capacitatea de a dezvolta activităţi didactice în cadrul Curriculumului la Decizia Şcolii, activităţi curriculare şi extracurriculare inter-, pluri- şi transdisciplinare;
- dezvoltă cunoaşterea şi utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea şi interacţiunea elevilor în activitatea de învăţare;
- planifică activitatea de predare-învăţare-evaluare pe baza competenţelor curriculare, a cunoaşterii proceselor predării-învăţării-evaluării, a conţinutului disciplinei, a abilităţilor elevilor şi a diferenţelor dintre elevi;
- înţelege şi foloseşte o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia şi modifica activităţile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală şi socială a elevului;
- evaluează efectele opţiunilor şi acţiunilor sale asupra elevilor, părinţilor, altor profesori şi modifică aceste acţiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunităţi pentru perfecţionarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relaţii pozitive cu colegii, familiile elevilor şi cu organizaţii existente în comunitatea în care trăieşte, în aşa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităţilor şcolii;
- înţelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră şi de a integra educaţia pentru carieră în activitatea didactică;
- înţelege aspectele de ordin legislativ ale activităţii sale, respectiv, drepturile legale ale elevului şi părinţilor, precum şi propriile sale drepturi şi responsabilităţi;
- înţelege criteriile de evaluare a activităţii sale şi are capacitatea de a le integra în conceperea şi realizarea activităţii didactice.

B. COMPETENŢE SPECIFICE PROFESORULUI DE DISCIPLINE SOCIO-UMANE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a disciplinelor, anumite competenţe specifice profesorului de discipline socio-umane, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

- cunoaşterea conţinuturilor ştiinţifice ale disciplinelor, cunoştinţe de metodica disciplinelor;
- cunoaşterea şi utilizarea principalelor documente şcolare reglatoare: planuri-cadru, programe şcolare, programe pentru examene naţionale;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi;
- capacitatea de proiectare şi realizare a dezvoltărilor curriculare intra- şi interdisciplinare;
- capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competenţelor dobândite de elevi;
- capacitatea de a adecva demersurile didactice la particularităţile de vârstă ale colectivului de elevi;
- abilitatea de a proiecta parcursuri flexibile, adaptate diferențelor individuale de învățare și asigurarea unor servicii de sprijin pentru elevii aflați în situații de risc, garantând accesul egal la oportunitățile educaționale;
- construirea în mediul școlar a unui climat educativ stimulativ şi eficient.

C. TEMATICA DISCIPLINELOR DE SPECIALITATE FILOSOFIE ŞI LOGICĂ

Domenii de conținut	**Conținuturi**
1. Filosofia	- Filosofie și viață
2. Ontologia umanului. Elemente de metafizică	- Perspective filosofice asupra naturii umane - Fundamentele metafizice ale existenței - Spațiu și timp
3. Teoria cunoașterii	- Opinie, credință și cunoaștere - Sursele cunoașterii - Adevăr și eroare - Limbaj și cunoaștere
4. Etică	- Binele între relativ și universal - Fericire și datorie - Sensul vieții - Probleme de etică aplicată
5. Filosofie politică	- Libertate și responsabilitate - Dreptate, echitate și egalitate - Putere și legitimitate politică - Democrația și domnia legii - Drepturile omului
6. Logică și argumentare. Noțiuni introductive	- Forme de comunicare și tipuri de limbaj. Limbajul ca factor în argumentare. Polisemie, ambiguitate, vaguitate - Ce este logica? Logică formală și logică informală. Logică deductivă și logică inductivă. Logica, teoria argumentării și gândire critică
7. Elemente de logică formală deductivă. Logica propozițiilor	- Noțiunea de formă logică. Valoare de adevăr și validitate - Limbajul logicii propozițiilor. Simbolizări în logica propozițiilor. Interpretarea (semantica) limbajului logicii propozițiilor. Teoria funcțiilor de adevăr - Tipuri de raționamente cu propoziții compuse și metode de testare semantică a validității tipurilor de raționamente în logica propozițiilor. Tabele de valori de adevăr

	- Metode de demonstrație în logica propozițiilor. Metoda axiomatică; deducția naturală; tabele semantice - Metoda construirii de interpretări (reducerea la absurd)
8. Elemente de logică formală deductivă avansată. Logica predicatelor	- Limbajul logicii predicatelor monadice - Interpretarea (semantica) limbajului logicii predicatelor monadice - Metode de demonstrație în logica predicatelor monadice - Noțiuni elementare de logica predicatelor poliadice. Relații
9. Aplicații ale logicii predicatelor	• Logica termenilor - Definire, intensiunea și extensiunea termenilor. Raporturi între termeni. Tipuri de termeni - Operații cu termeni: definirea și clasificarea. Structura definiției și a clasificării; reguli ale definiției; reguli ale clasificării. Tipuri de definiție. Tipuri de clasificare
	• Propoziții categorice - Definire, structura propozițiilor categorice. Tipuri de propoziții categorice. Formalizarea propozițiilor categorice în logica predicatelor - Raporturi între propozițiile categorice
	•Tipuri de raționamente/inferențe deductive cu propoziții categorice - Inferențe imediate cu propoziții categorice: conversiune și obversiune; corectitudinea inferențelor imediate cu propoziții categorice. Alte inferențe imediate valide - Silogismul simplu categoric. Definire, structura generală a silogismului simplu categoric; figuri și moduri silogistice; formalizarea în logica predicatelor a unor raționamente silogistice; legile generale ale silogismului. - Verificarea validității prin metoda diagramelor Venn - Forme speciale de argumentare silogistică
10. Elemente de logică inductivă. Tipuri de raționamente nedeductive	- Raționamente inductive. Definire, structură și evaluare a raționamentelor inductive - Raționamente prin analogie. Definire, structură și evaluarea raționamentelor prin analogie - Tipuri de raționamente prin analogie; tipuri de raționamente inductive; metode de cercetare inductivă
11. Logică aplicată. Argumentare și gândire critică	• Argumentare și gândire critică - Evaluarea argumentelor; tipuri de erori în argumentare: erori formale, erori materiale - Sofismele de limbaj (echivocația, amfibolia, compoziția, diviziunea); sofisme de relevanță (ad hominem, ad ignorantiam, ad verecundiam, ad misericordiam, ad baculum) - Argumente și contraargumente în conversație, dezbatere, eseu - Tipuri de contraargumente și strategii de contraargumentare

	- Argumente și contraargumente slabe și puternice - Persuasiune și manipulare. Caracteristici, forme și tipuri de manipulare -Argumentare și demonstrație. Argumentare și explicație - Sofismele circularității (argumentul circular, expresia circulară); sofismele supoziției neîntemeiate (bifurcația, falsa dilemă, inconsistența); sofismele dovezilor insuficiente (generalizare pripită, post hoc ergo propter hoc, efecte comune, efecte reciproce, confundarea cauzei cu condiția, confundarea cauzei și efectului) - Biasuri
	• Analiza critică a argumentelor prin dezbatere - analiza limbajului; definirea și/sau redefinirea termenilor - Recunoașterea premiselor și concluziilor; - Explicitarea asumpțiilor sau presupozițiilor tacite - Aprecierea temeiurilor și evaluarea concluziilor argumentelor - Prezentarea propriului punct de vedere; elemente de retorică

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU DISCIPLINELE DE SPECIALITATE FILOSOFIE ŞI LOGICĂ

1. Aristotel, *Etica nicomahică*, Ed. Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1988.
2. Aristotel, *Politica*, Ed. IRI, București, 2001.
3. Augustin, *Confesiuni*, Ed. Humanitas, București, 2024.
4. Blaga, Lucian, *Geneza metaforei și sensul culturii*, în Opere, vol. 9: Trilogia culturii, Ed. Minerva, București, 1983.
5. Botezatu, Petre, *Introducere în logică*, Ed. Polirom, Iaşi, 1997.
6. Cioran, Emil, *Demiurgul cel rău*, Ed. Humanitas, București, 1996.
7. Descartes, René, *Discurs asupra metodei*, Ed. Academiei, București, 1990.
8. Descartes, René, *Meditații metafizice*, Ed. Crater, București, 1997.
9. Eliade, Mircea, *Sacrul și profanul*, Ed. Humanitas, București, 2000.
10. Kahneman, Daniel, *Gândire rapidă, gândire lentă*, Ed. Publica, București, 2012.
11. Kant, Imm., *Critica facultății de judecare*, București, All, 2007.
12. Kant, Imm., *Critica rațiunii pure*, Ed. IRI, București, 1994.
13. Locke, John, *Eseu asupra intelectului omenesc*, Ed. Științifică, București, 1961.
14. Marx, Karl, *Manuscrise economico-filozofice din 1844*, Ed. Politica, București, 1987.
15. Mill, John Stuart, *Despre libertate*, Ed. Humanitas, București, 2001.
16. Nietzsche, Friedrich, *Genealogia moralei*, Ed. Humanitas, București, 1994.
17. Noica, Constantin, *Devenirea întru ființă*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1981.
18. Platon, *Republica*, în Opere, vol. V, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1986.
19. Popper, Karl R., *Societatea deschisă și dușmanii ei*, Ed. Humanitas, București, 2017.
20. Rawls, John, *O teorie a dreptății*, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2011.
21. Rousseau, Jean-Jacques, *Discurs asupra originii și fundamentelor inegalității dintre oameni*, Ed. Best Publishing, București, 2001.
22. Russell, Bertrand, *Problemele filosofiei*, Ed. All, București, 1995.
23. Sartre, Jean-Paul, *Existențialismul este un umanism*, Ed. George Coşbuc, Bistriţa-Năsăud, 1994.
24. Singer, Peter, *Tratat de etică*, Ed. Polirom, Iași, 2006.

25. Stoianovici, Drăgan; Dima, Teodor; Marga, Andrei, *Logică generală*, E.D.P., București, 1991.
26. Stoianovici, Drăgan, *Argumentare si gândire critică*, Ed. Universității din București, 2005.
27. Wittgenstein, Ludwig, *Cercetări filosofice*, Ed. Humanitas, București, 2003.
28. *** *Declarația Universală a Drepturilor Omului*.

NOTĂ: Bibliografia pentru disciplinele de specialitate include *și* **manualele în vigoare în anul școlar în care se susține concursul.**

E. TEMATICA PENTRU METODICA DISCIPLINELOR DE CONCURS

I. Procesul educațional - abordare sistemică

1. Predarea, învăţarea şi evaluarea - componente fundamentale ale procesului educațional.
2. Variabile ale procesului de învăţământ şi relaţia dintre ele (cunoştinţe, abilităţi, deprinderi, aptitudini, competenţe).

II. Elemente de curriculum

1. Conceptul de „curriculum”. Taxonomii ale tipurilor de curriculum. Componentele curriculumului naţional: planuri-cadru (trunchi comun, curriculum de specialitate fix şi flexibil, curriculum la decizia elevului din oferta şcolii), programe şcolare. Manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module, standarde naționale de evaluare.
2. Competenţele predării-învăţării-evaluării la disciplinele de concurs. Competenţe generale, competenţe specifice.
3. Proiectarea activităţii didactice: planificare calendaristică, proiectarea unităţii de învăţare.

III. Desfășurarea activității didactice la disciplinele de concurs

1. Metode didactice specifice disciplinelor de concurs (relevanţă, funcţii, complementaritate, taxonomie, caracterizarea metodelor de învăţământ tradiționale, moderne/centrate pe elev, exemplificarea utilizării la disciplinele de concurs).
2. Demersuri creative în metodologia didactică: abordarea euristică, învăţarea prin descoperire, învăţarea prin problematizare, învăţarea prin cercetare, învăţarea prin cooperare.
3. Forme de organizare a activităţii didactice: clasificare, caracterizare, avantaje/dezavantaje şi limite.
4. Mijloacele de învăţământ (concept, modalități de integrare în procesul de predare-învăţare-evaluare, funcţii, tipuri de mijloace de învăţământ şi caracteristicile lor, mijloace tehnice de instruire).

IV. Elemente de evaluare educațională

1. Relaţia dintre curriculum şi evaluare - efecte educaționale. Scopul evaluării educaţionale. Etapele procesului de evaluare. Funcţiile generale şi specifice ale evaluării performanţelor elevilor. Strategii/moduri şi tipuri de evaluare.
2. Metode de evaluare a rezultatelor şcolare: metode „tradiţionale” şi metode „complementare”. Relaţia dintre metoda şi instrumentul de evaluare.
3. Testul docimologic – instrument de evaluare (concept, tipologie, proiectare, administrare, diseminarea rezultatelor).
4. Tipologia itemilor (definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi în utilizare).
5. Calităţile instrumentelor de evaluare. Matricea de specificaţii şi rolul acesteia în proiectarea instrumentelor de evaluare.
6. Elemente de deontologie în procesul de evaluare. Factori generativi ai distorsiunilor în procesul evaluării educaţionale. Erori în evaluare şi notare. Calităţile evaluatorului.

V. Informatizarea şi învăţarea multimedia.

1. Tehnologiile informaționale şi de comunicație (TIC), instruirea asistată de calculator şi mediile multimedia de învățare.
2. Eficientizarea utilizării TIC în construirea de medii active de instruire şi asigurarea protecției datelor personale.

3. Integrarea Inteligenței Artificiale (IA) în procesul educațional:
   - adaptarea strategiilor de predare-evaluare și proiectarea unor sarcini bazate pe reflecție, argumentare și dialog;
   - utilizarea IA pentru diferențierea învățării, accesibilizare și feedback, sub rezerva validării pedagogice stricte din partea profesorului.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA DISCIPLINELOR DE CONCURS

1. Albulescu, Ion, Albulescu, Mirela, *Didactica disciplinelor socio-umane*, Ed. Napoca Star, Cluj-Napoca, 1999.
2. Bocoş M., *Instruirea interactivă. Repere axiologice şi metodologice*, Ed. Polirom, Iaşi, 2013.
3. Bocoş M., Jucan D., *Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2019.
4. Ceobanu, Ciprian; Cucoș, Constantin; Istrate, Olimpius; Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Educația digitală*, Ed. Polirom, Iași, 2022.
5. Cerghit I., Neacşu I., Pânişoară I. O., Potolea D., *Prelegeri pedagogice*, Ed. Polirom, Iaşi, 2001.
6. Ciolan L., *Învățarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Ed. Polirom, Iaşi, 2008.
7. Cristea S., *Dicționar de termeni pedagogici*, E.D.P., București, 1998.
8. Cristea S., *Fundamentele pedagogiei*, Ed. Polirom, Iaşi, 2010.
9. Cucoş C., *Pedagogie generală*, Ed. Polirom, Iaşi, 2000.
10. Cucoș, Constantin, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Ed. Polirom, Iași, 2005.
11. Glava, Cătălin (coord.), *Ghid de utilizare a Inteligenței Artificiale în școli*, Presa Universitară Clujeană / Asociația Edu Apps, Cluj-Napoca / București, 2026.
12. Hattie, J., *Învățarea vizibilă. Ghid pentru profesori*, Ed. Trei, București, 2014.
13. Ionescu M., *Instrucție și educație*, Ed. Vasile Goldiș University Press, Arad, 2007.
14. Oprea C.M., *Strategii didactice interactive*, E.D.P., București, 2008.
15. Oțet F., Liţoiu N., Spineanu-Dobrotă S., *Ghid de evaluare pentru ştiinţele socio-umane*, Ed. ProGnosis, București, 2000.
16. Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Enciclopedia metodelor de învățământ*, Ed. Polirom, Iași, 2024.
17. Petrescu P., Pop V., *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situațiilor de învățare*, Ed. Didactică şi Pedagogică, București, 2007.
18. Petrovici M.C., *Niveluri ale înțelegerii*, E.D.P., București, 2010.
19. Stoica A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ghid pentru profesori, Ed. Prognosis, București, 2001.
20. Stoica A., *Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică*, Ed. Humanitas Educational, București, 2003.
21. Stoica A., Mihail R., *Evaluarea educațională. Inovații şi perspective*, Ed. Humanitas, București, 2006.
22. Stoica E. (coord.), Avram M., Spineanu-Dobrotă S., Teşileanu A., *Ghid de evaluare la disciplinele socio-umane*, Ed. ERC Press, București, 2011.

NOTĂ: Bibliografia pentru metodica disciplinelor de concurs include *și* curriculumul național în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul (planuri-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Anexa nr. 45

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

FIZICĂ

PROFESORI

2026

NOTA DE PREZENTARE

Componentă a științelor naturii, fizica devine cunoscută și accesibilă elevilor cu sprijinul profesorului de fizică, prin creativitatea, rigurozitatea și competența cu care acesta își construiește demersul didactic.

Pentru realizarea acestui rol, profesorul de fizică trebuie să demonstreze o serie de abilități și competențe pe plan profesional (al specialității), pe plan didactic și social. Evaluarea competențelor unui candidat care dorește să devină cadru didactic necesită urmărirea interdependenței acestor competențe. Prin concursul de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante din învățământul preuniversitar se vizează selectarea acelor candidați care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează și abilități de construire a unui demers didactic creativ, diferențiat, adaptat specificului diferitelor forme de învățământ, profiluri și specializări.

Programa pentru concursul de ocupare a posturilor didactice/catedrelor declarate vacante/rezervate în învățământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competențelor candidaților din perspectiva cunoașterii, aplicării creative a conținuturilor științifice și a utilizării adecvate a noțiunilor de didactică a fizicii.

A. COMPETENȚE GENERALE

1. Cunoașterea, înțelegerea și aplicarea conceptelor și principiilor științifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării fizicii.
2. Descrierea, înțelegerea, construirea și aplicarea modelelor în fizică.
3. Utilizarea metodelor experimentale și a abordărilor teoretice în demersul didactic la fizică.
4. Rezolvarea de probleme cu grad divers de dificultate, calitative și cantitative.
5. Explicarea unor aspecte din viața cotidiană, utilizând principii și legi din fizică și din științele naturii.
6. Recunoașterea, explicarea, ilustrarea, prelucrarea, esențializarea și transpunerea conținutului noțional științific, specific teoriilor fizicii, în acord cu stadiile dezvoltării psihice a elevilor.
7. Proiectarea demersului didactic, centrat pe competențele specifice fizicii, pentru organizarea activităților de învățare în scopul facilitării învățării eficiente.
8. Utilizarea instrumentelor și tehnicilor adecvate evaluării cunoștințelor, deprinderilor și abilităților dobândite de elevi.
9. Cunoașterea și aplicarea normelor și măsurilor de protecție a propriei persoane, a celorlalți și a mediului înconjurător.

B. TEMATICA ȘTIINȚIFICĂ

1. Cinematica punctului material în mișcarea rectilinie și în mișcarea curbilinie: vectorul de poziție, traiectoria, vectorul viteză, vectorul accelerație.
2. Mișcarea rectilinie uniformă, mișcarea rectilinie uniform variată, mișcarea circulară uniformă.
3. Cinematica mișcărilor relative.
4. Principiile mecanicii newtoniene. Sisteme de referință inerțiale și neinerțiale. Forțe complementare.
5. Teoremele mecanicii clasice (energie cinetică, impuls, moment cinetic). Legi de conservare.
6. Mișcarea solidului rigid cu axă fixă. Momente de inerție. Pendulul fizic.
7. Ciocniri elastice și neelastice.
8. Mișcarea în câmp central (cazul forțelor atractive). Legea atracției universale. Legile lui Keppler.
9. Deformări elastice izotrope. Legea lui Hooke. Energia potențială elastică.
10. Oscilatorul armonic liniar (oscilații libere, amortizate și forțate; rezonanța și factorul de calitate).
11. Unde elastice plane în medii omogene și izotrope: unde longitudinale și transversale, viteza undelor. Ecuația undei plane.
12. Noțiuni de statica fluidelor. Legile hidrostaticii.

13. Noțiuni de dinamica fluidelor. Ecuația de continuitate. Legea lui Bernoulli.
14. Bazele experimentale ale teoriei relativității restrânse. Postulatele lui Einstein. Transformările Lorentz; consecințe.
15. Elemente de dinamică relativistă (relațiile: forță - accelerație, masă - energie, energie - impuls).
16. Teoria cinetico - moleculară a gazului ideal. Ecuațiile de stare ale gazului ideal.
17. Principiul întâi al termodinamicii. Coeficienți calorici. Calorimetrie.
18. Principiul II al termodinamicii. Procese reversibile și ireversibile. Entropia. Mașini termice.
19. Transformări de fază de speța I: vaporizarea și condensarea, topirea și solidificarea, sublimarea și desublimarea; punctul triplu.
20. Fenomene superficiale în lichide (tensiunea superficială, capilaritate).
21. Câmpul electrostatic (legea lui Coulomb, intensitatea și potențialul, teorema lui Gauss).
22. Conductoare în regim de echilibru electrostatic. Capacitatea electrică. Condensatoare (plan, sferic, cilindric). Grupări de condensatoare.
23. Curentul electric continuu. Tensiunea electromotoare. Ecuația de continuitate. Legea lui Ohm. Teoremele lui Kirchhoff. Legea lui Joule.
24. Câmpul magnetic al curenților electrici staționari. Legea Biot - Savart. Interacțiunea magnetică a curenților electrici.
25. Mișcarea particulelor încărcate electric în câmpuri electrice și magnetice uniforme. Forța Lorentz. Experimentul Millikan. Efectul Hall.
26. Fenomenul de inducție electromagnetică. Legea lui Faraday - Lenz. Autoinducția. Inductanța.
27. Curentul electric alternativ. Circuite RLC în curent alternativ. Puterea în curent alternativ. Rezonanța.
28. Circuitul oscilant. Oscilații electromagnetice libere, amortizate și forțate.
29. Producerea și propagarea undelor electromagnetice.
30. Radiația termică. Legea Stefan-Boltzmann. Legea lui Wien. Cuantificarea energiei. Legea lui Planck.
31. Reflexia și refracția luminii. Drumul optic. Principiul lui Fermat.
32. Dioptrul plan, dioptrul sferic. Asociații de dioptri (lama cu fețe plan paralele, prisma optică, lentile subțiri, asociații de lentile subțiri).
33. Instrumente optice (ochiul uman, lupa, microscopul, luneta, telescopul).
34. Interferența luminii. Dispozitive interferențiale (dispozitivul Young, lama și pana optică, oglinda Lloyd, bilentilele Billet, oglinzile și biprisma Fresnel).
35. Difracția în lumină paralelă pe o fantă. Rețeaua de difracție.
36. Dispersia și absorbția luminii (aspecte fenomenologice și teoria electronică).
37. Modele atomice (Rutherford, Bohr). Serii spectrale pentru atomii hidrogenoizi. Experimentul Franck - Hertz.
38. Efectul fotoelectric extern. Efectul Compton.
39. Radiații X (spectre de raze X, legea Moseley, aplicații).
40. Emisia stimulată. Bilanțul puterilor. Proprietățile radiației LASER.
41. Semiconductori intrinseci și extrinseci. Formula conductivității. Joncțiunea p-n. Dioda semiconductoare.
42. Reacții nucleare. Legi de conservare. Fisiunea și fuziunea nucleară. Principiul de funcționare a reactorului nuclear.
43. Dezintegrări radioactive. Radiații nucleare. Interacția radiației cu substanța. Dozimetrie. Elemente de radioprotecție.

C. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA ȘTIINȚIFICĂ

1. *** Culegeri de probleme de fizică.
2. *** Cursul de fizică Berkeley (vol.1-5), E.D.P., București, 1981-1983.

3. *** *Optica, fizica plasmei, fizica atomică și nucleară pentru perfecționarea profesorilor*, E.D.P., București, 1983.
4. Antohe, St., *Electricitate și magnetism,* Editura Universității din București, București, 1999.
5. Ciobanu, Gh., *Termodinamică și fizică statistică*, Editura Tehnică, București, 2004.
6. Ciobanu Gh., Saliu L., Gherman O., *Fizică moleculară, termodinamică și statistică pentru perfecționarea profesorilor*, E.D.P., București, 1983.
7. Crețu, T., *Fizică – teorie și probleme*, vol. I și II, Editura Tehnică, București, 1991 și 1993.
8. Crețu, T., *Fizică – curs universitar*, Editura Tehnică, București, 1996.
9. Feynman, R., *Fizica modernă* (vol.1-3), Editura Tehnică, București, 1970.
10. Gherman, O., Uliu, F., *Lecții și probleme de mecanică*, E.D.P., București, 2007.
11. Giurgea, M., Nasta, L., *Optica*, Editura Academiei Române, București, 1998.
12. Halliday, D., Resnick, R., *Fizică* (vol.1 și 2), E.D.P., București, 1975.
13. Hristev, A., *Mecanică și Acustică*, E.D.P., București, 1984.
14. Luca, E., Ciubotariu, C., Zet, G., Pădurariu, A., *Fizică generală*, E.D.P., București, 1981
15. Luca, E. ș.a., *Fizică*, vol I și II, Editura Științifică, București, 1995 și 1996
16. Moțoc, C., *Fizica*, vol I și II, Ed. All, București, 1994 și 1998.
17. Nicula, A., Cristea, Gh., Simon, S., *Electricitate și magnetism*, E.D.P., București, 1982.
18. Plăvițu, C., *Fizica fenomenelor termice*, vol. 1-3, Editura Hiperion XXI, București, 1994.
19. Popescu, I.I., Uliu, F., *Optică geometrică*, Editura Universitaria, Craiova, 2005.
20. Popescu, I.M., *Fizică*, E.D.P., București, 1983.
21. Sandu, M., *Teoria relativității*, E.D.P., București, 2005.
22. Sears, F., Zemansky, W., Young, H.D., *Fizică*, E.D.P., București, 1983.
23. Semenescu, G., ș.a., *Fizică atomică și nucleară*, Editura Tehnică, București, 1976.
24. Sterian, P., *Fizică*, vol. 1 și 2, E.D.P., București, 1996-1997.
25. Uliu, F., *Fundamentele fizicii clasice*, Editura Universitaria, Craiova, 2008.
26. Vrejoiu C., Ionescu G., Mercheș I., Hristev A., Iordache D., Aczel O., Burlacu L., Muller L., Grusu, Barbur I. - *Fizică - Mecanică pentru perfecționarea profesorilor*, E.D.P., București, 1983.
27. Țițeica, Ș., *Termodinamică*, Editura Acad., București, 1982.

D. TEMATICA PENTRU DIDACTICA FIZICII

I. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice

1. Componentele curriculumului național: planuri-cadru de învățământ (semnificația conceptelor: trunchi comun, curriculum de specialitate, curriculum la decizia elevului din oferta școlii, arii curriculare), programe școlare și standarde naționale de evaluare.
2. Domenii de competențe-cheie. Proiectarea programei școlare pe baza competențelor. Analiza programelor școlare de fizică (pertinență, relevanță, eficiență internă, accesibilitate etc.).
3. Standardele naționale de evaluare: standarde de învățare, descriptori ai nivelului de performanță (De bază, Consolidat, Avansat).
4. Proiectarea activității didactice: planificare calendaristică, proiectarea unității de învățare, proiecte de lecție (pentru diferite tipuri de lecții, inclusiv abordări intra-, inter- și transdisciplinare).

II. Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învățare-evaluare. Strategii și modalități de integrare în lecție a activităților cu caracter practic-aplicativ

1. Metode didactice (prezentare, caracterizare, utilizare).
2. Forme de organizare a activității didactice: clasificare, caracterizare.
3. Mijloacele de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare:
   a. Funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ.
   b. Tipuri de mijloace de învățământ și caracteristicile lor.

4. Metode specifice demersului didactic la fizică:
   a. Experimentul
      (i) modalități de integrare a experimentului în lecție;
      (ii) proiectarea și organizarea secvențelor de învățare prin activități de laborator;
      (iii) modalități specifice de evaluare a activităților practice;
   b. Rezolvarea de probleme
      (i) proiectarea și organizarea secvențelor de învățare prin rezolvare de probleme;
      (ii) evaluarea prin rezolvare de probleme;
   c. Metode didactice pentru dezvoltarea gândirii critice a elevilor. Învățarea bazată pe investigație la fizică.
5. Utilizarea tehnologiei informației și comunicării și a resurselor educaționale digitale în procesul de predare-învățare-evaluare.
6. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ: obiective, funcții, tipuri de evaluări, caracterizare.
   a. Metode de evaluare (tipuri și caracterizare).
   b. Calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate.
   c. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare.

E. BIBLIOGRAFIE PENTRU DIDACTICA FIZICII

1. *** Curriculumul național în vigoare și în uz pentru disciplina fizică, în anul școlar în care se susține concursul (planuri-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).
2. *** Manualele școlare de fizică pentru gimnaziu și liceu.
3. Anița, L. I., *Didactica fizicii. Note de curs*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2007.
4. Anghel, S., Malinovschi, V., Iorga Simăn, I., Stănescu, C., *Metodica predării fizicii*, Editura Arg - Tempus, Pitești, 1995.
5. Bernat, S.E. (2003), *Tehnica învățării eficiente*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
6. Bocoş, M., Jucan D., *Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Editura Paralela 45, Piteşti, 2019
7. Cerghit, I. (2006). *Metode de învățământ*. Editura Polirom, Iași, 2006
8. Cerghit, I., Neacșu, I., Negreț, I., Pânișoară, I.O., Potolea, D., *Prelegeri pedagogice*, Editura Polirom, Iași, 2001.
9. Ciascai, L., *Didactica fizicii*, Editura Corint, București, 2001.
10. Ciascai, L., *Predarea și învățarea fizicii în gimnaziu și liceu*, Editura Albastră, Microinformatica, Cluj-Napoca, 1999.
11. Ciascai, L., *Strategii euristice de instruire la fizică*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1999.
12. Ciascai, L., *Practici educaționale în domeniul învățării autoreglate și dezvoltării metacognitive*. Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință, 2011.
13. Ciolan L., *Învățarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iaşi, 2008
14. Crețu, C., *Curriculum diferențiat și personalizat*, Editura Polirom, Iași, 1996.
15. Cristea, S.: Fundamentele pedagogiei, Editura Polirom, Iași, 2010
16. Cucoș, C.: *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași, 2009
17. Cucoș, C.: *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Polirom, 2008
18. Cucoș, C.: *Pedagogie*, Editura Polirom, 2014

19. Dumitru, I.Al. (2000), *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă,* Editura de Vest, Timișoara
20. Isvoran, A., Erdei, M., *Ghid metodic pentru profesorii de fizică*, Editura Politehnica, Timișoara, 2001
21. Joița, E., *Eficiența instruirii*, E.D.P., București, 1998.
22. Kovacs, Z. (coord.) (2003). *Aplicarea metodelor gândirii critice la fizică*, Ed. Humanitas Educațional, București.
23. Manolescu M., *Teoria și metodologia evaluării,* Editura Universitară, București, 2010
24. Neacșu, I., Botgros, I., Bursuc, O., *Metodologia predării și învățării fizicii*, Editura Cartier, Chișinău, 2000.
25. Nicola, I., *Tratat de pedagogie școlară*, Editura Aramis, București, 2000.
26. Oprea, C. L., *Strategii didactice interactive*, E.D.P., București, 2007.
27. Pânișoară I.O., *Enciclopedia metodelor de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2022.
28. Pânișoară I.O., Cristea S., *Manual de pedagogie pentru profesori*, Editura Polirom, Iași, 2024.
29. Potolea D., Neacșu I., Iucu R., Pânișoară I.O., *Pregătira psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II*, Editura Polirom, Iași, 2008.
30. Potolea D., Neacșu I., Manolescu M., *Ghid de evaluare disciplina fizică*, Editura ERC PRESS, București, 2011.
31. Radu, I.T., *Evaluarea procesului de învățământ*, E.D.P., București, 2001.
32. Stoenescu, G., Florian, G., *Didactica fizicii*, Editura Sitech și Else, Craiova, 2009.
33. Stoica, A. (coord), *Evaluarea curentă și examenele*, Editura Prognosis, București, 2001.
34. Stoica, A., *Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică*, Editura Humanitas Educațional, București, 2003.
35. Strungă, C., *Evaluarea școlară*, Editura de Vest, Timișoara, 1999.
36. Ursu, S., Toma, I., Ionescu, R., Onea C., *Ghid de lucrări practice pentru laboratorul de fizică*, Editura Radical, Craiova, 1996.

Anexa nr. 46

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

GEOGRAFIE

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Activitatea profesorului de geografie se concentrează pe formarea şi dezvoltarea la elevi a unor competenţe generale şi specifice, corelate cu cele opt competenţe-cheie europene şi pe formarea unui comportament civic şi a deprinderilor de a învăţa pe tot parcursul vieţii.

Prezenta programă se adresează candidaţilor care se prezintă la concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar, la disciplina Geografie şi care au absolvit facultăţi de acest profil.

Competenţele şi conţinuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităţilor didactice. Conţinuturile programei oferă candidaţilor posibilitatea demonstrării nivelului de pregătire ştiinţifică, precum şi a competenţelor specifice funcţiei de cadru didactic.

COMPETENŢELE PROFESORULUI DE GEOGRAFIE

Competenţele unui cadru didactic cu funcţia de predare-învăţare şi aspirant la ocuparea unei catedre de geografie, prin concursul de titularizare sunt:

- cunoaşterea şi utilizarea conţinuturilor ştiinţifice ale temelor cuprinse în programa de specialitate şi de didactica specialităţii;
- utilizarea competentă a documentelor şcolare reglatoare;
- aplicarea principiilor şi a cunoştinţelor de didactică generală şi de metodica predării;
- raportarea conţinuturilor ştiinţifice la competenţele prevăzute în curriculumul şcolar;
- structurarea conţinuturilor în unităţi de învăţare şi transferarea lor în situaţii de cunoaştere şi de aplicare;
- adecvarea strategiilor didactice la finalităţile asumate şi la particularităţile de vârstă şi individuale ale elevilor;
- proiectarea şi realizarea unui demers didactic trans-, inter- şi multi-disciplinar;
- crearea unui climat educativ interactiv, de cooperare, stimulativ, cu scopul creşterii eficienţei rezultatelor activităţilor didactice;
- raportarea procesului de instruire la sistemul referenţial presupus de domeniile de competenţe – cheie europene;
- demonstrarea abilităţilor de citire şi interpretare a reprezentărilor grafice şi cartografice, a datelor statistice şi a informaţiilor geografice;
- proiectarea şi realizarea unei evaluări obiective a competenţelor dobândite de elevi.

TEMATICA ŞTIINŢIFICĂ PENTRU DISCIPLINA GEOGRAFIE

I. GEOGRAFIE GENERALĂ

A. GEOGRAFIA FIZICĂ ŞI MEDIUL ÎNCONJURĂTOR

1. Unitatea materiei în Univers
Sistemul solar. Caracteristicile Pământului: forma, dimensiunile, alcătuirea chimică, proprietăţile fizice, mişcările Pământului şi consecinţele lor. Sistemul Soare – Pământ – Lună.

2. Reprezentarea suprafeţei terestre
Elemente ale reprezentărilor cartografice ale Pământului. Reţeaua cartografică: meridiane şi paralele; latitudinea şi longitudinea; scara grafică şi scara numerică. Globul. Harta. Treceri de scară.
Citirea și interpretarea reprezentărilor grafice și cartografice.

3. Geomorfologie
Structura internă a Pământului.
Scoarța terestră ca suport al reliefului: structură și alcătuire petrografică; tectonica plăcilor și dinamica scoarței terestre. Cutremure.
Relieful major al Terrei: continente şi bazine oceanice.
Magmatismul, vulcanismul și rezultatele lor.
Procesele geomorfologice: fizico-chimice (dezagregare, alterare), gravitaţionale (tasare, sufoziune, solifluxiune, alunecări de teren, prăbuşiri), fluvio-torenţiale, nivale, marine, eoliene.
Versanţii, clasificare, tipuri de evoluţie: glacis, pediment, pediplenă, peneplenă.
Relieful creat de apele curgătoare: valea şi elemente componente, meandre, piemonturi.
Relieful petrografic: pe calcare, argile, nisipuri, loess, gresii şi conglomerate, granite, şisturi cristaline.
Relieful structural: tabular, monoclinal, cutat, in blocuri (faliat).
Relieful vulcanic: de explozie, de acumulare, de eroziune (în formele vulcanice).
Relieful climatic: relieful deșerturilor, gheţarii și relieful glaciar (montan şi de calotă), relieful periglaciar.
Relieful litoral: procese, forme, evoluţia ţărmurilor, tipuri de ţărm.
Relieful antropic.

4. Meteorologie şi climatologie
Atmosfera: compoziţie şi structura verticală. Fluxurile de energie şi bilanţul radiativ. Masele de aer. Fronturile atmosferice. Ciclonii şi anticiclonii. Factorii genetici ai climei: radiativi, dinamici, fizico-geografici şi antropici. Temperatura, precipitaţiile, vântul: caracteristici şi repartiţie. Tipurile de climă. Hazarduri climatice.

5. Hidrologie. Hidrosfera
Oceanele şi mările: proprietăţi fizice şi chimice, dinamica apelor (valuri, maree, curenţi), influenţa oceanelor asupra mediului continental. Râurile şi fluviile: elementele caracteristice ale bazinului şi ale reţelei hidrografice. Regimul scurgerii. Marile sisteme fluviale ale globului: Amazon, Mississippi, Nil, Congo, Chang Jiang (Yangtze), Gange-Brahmaputra, Volga, Dunăre, Rhin. Tipuri genetice de lacuri şi repartiţia lor geografică. Hazarduri hidrologice.

6. Biogeografie
Factorii naturali (abiotici, biotici) şi rolul lor în distribuţia latitudinală şi altitudinală a organismelor vii.
Arealul biogeografic. Regionarea biogeografică. Principalele sisteme biogeografice ale Terrei. Hazarduri biologice.

7. Geografia solurilor
Părţile componente şi proprietăţile solului. Profilul de sol. Factorii formării şi răspândirea geografică a solurilor pe glob. Solul ca resursă naturală. Utilizarea şi protecţia solurilor. Clasificarea solurilor.

8. Geografia mediului
Factorii geoecologici. Analiza factorilor geoecologici şi influenţa lor asupra omului şi societăţii omeneşti. Tipuri de mediu şi distribuţia lor latitudinală (medii naturale, medii antropizate). Surse de poluare şi categorii de poluanţi (poluare fizică, poluare chimică, poluare biologică). Măsuri de combatere a efectelor poluării. Protecţia capitalului natural şi conservarea biodiversităţii la nivel local şi regional. Rezervaţii ale biosferei, parcuri naţionale, rezervaţii naturale, monumente ale naturii.

B. GEOGRAFIA UMANĂ

1. Geografie politică şi geopolitică
Harta politică a lumii. Criterii de clasificare a statelor. Evoluţia hărţii politice a lumii. Elemente de geografie politică şi geopolitică. Rolul conflictelor în evoluția hărții politice a lumii.

2. Geografia populaţiei şi aşezărilor umane
Evoluţia numerică a populaţiei; tipuri de evoluţie demografică; diferenţieri teritoriale. Mişcarea naturală: natalitate, mortalitate, spor (bilanț) natural, variaţia teritorială a principalelor componente, piramida vârstelor. Mobilitatea teritorială a populaţiei. Tipuri de migraţii, cauzele şi efectele lor. Structuri demografice (pe sexe, grupe de vârstă, medii, religii, etnii, socio-economică). Raspândirea populaţiei pe glob. Factorii care condiţionează repartiţia şi densitatea populaţiei. Regiuni şi forme de concentrare a populaţiei urbane şi rurale. Particularităţi ale repartiţiei populaţiei urbane şi rurale. Forme de aglomerare umană (rurale şi urbane). Clasificarea oraşelor şi a satelor. Explozia urbană, metropolele, megalopolisurile.

3. Geografia economică

3.1. Geografia industriei
Resursele energetice: petrolul, gazele naturale, cărbunii, minereurile radioactive, apele, energia solară, energia eoliană, energia geotermică. Minereuri feroase (de fier şi mangan) şi minereurile neferoase (cupru, bauxită, aur, argint): localizarea şi valorificarea lor industrială. Resurse utilizate în industria chimică (sarea şi sulful): localizare şi valorificare. Industria energetică, siderurgia, metalurgia neferoasă, industria construcţiilor de maşini, industria chimică, industria lemnului, industria materialelor de construcţii, industria uşoară şi industria alimentară. Factori şi forme de localizare a industriei. Marile concentrări industriale ale lumii.

3.2. Geografia agriculturii
Factorii dezvoltării agriculturii pe Glob. Limitele spaţiului agrar. Tipuri de peisaje agrare. Repartiţia geografică a principalelor culturi agricole.

3.3. Geografia circulaţiei, a turismului şi a schimburilor economice internaţionale Transporturile feroviare, rutiere, fluviale, maritime, aeriene şi speciale. Rutele maritime principale şi marile porturi. Tipuri de turism. Regiuni şi centre turistice importante pe glob. Schimburi economice internaţionale.

3.4. Conceptul de dezvoltare durabilă/sustenabilă
Probleme ale globalizării economiei. Principalele regiuni de concentrare teritorială a economiei.

3.5. Populaţia, resursele şi economia în contextul mondializării
Dimensiunile geografice ale procesului de mondializare.

II. GEOGRAFIA ROMÂNIEI

A. GEOGRAFIA FIZICĂ

1. Evoluţia paleogeografică
Cadrul geologic al României. Etapele principale ale evoluției reliefului.

2. Relieful
Munţi, podişuri, dealuri şi câmpii: caractere generale. Tipuri de relief: relieful fluvial, suprafeţe de nivelare, piemonturi, relieful glaciar, relieful vulcanic, relieful petrografic, relieful structural, văi carpatice transversale. Procesele geomorfologice actuale diferenţiate pe treptele majore de relief.

3. Clima
Factorii genetici ai climei. Elementele climatice: temperatura; precipitaţiile; vântul. Regionarea climatică a teritoriului României. Diferenţieri climatice.

4. Hidrografia
Apele subterane. Configuraţia reţelei hidrografice şi modul ei de organizare. Regimul scurgerii. Fluviul Dunărea. Tipuri genetice de lacuri şi repartiţia lor teritorială. Marea Neagră.

5. Biogeografia
Zonele şi etajele de vegetaţie în România. Regionarea biogeografică a României. Protecţia şi conservarea biodiversităţii.

6. Solurile
Zonalitatea, intrazonalitatea şi azonalitatea. Solurile din România: clase, tipuri şi răspândirea lor.

7. Geografia mediului
Tipuri de medii în România. Protecţia şi conservarea biodiversităţii în România. Parcurile naţionale. Parcuri naţionale: Retezat, Rodna, Porţile de Fier. Rezervaţia biosferei Delta Dunării.

B. GEOGRAFIA UMANĂ

1. Populaţia
Vechimea şi continuitatea populaţiei autohtone în spaţiul carpato-danubian-pontic. Mişcarea naturală şi migratorie a populaţiei. Repartiţia şi densitatea populaţiei. Structura populaţiei.

2. Aşezările omeneşti
Tipologia satelor româneşti după poziţie, mărime, fizionomie (forma, structura şi textura vetrei), funcţie şi gradul de dispersie. Tendinţe în evoluţia satului românesc. Vechimea şi continuitatea vieţii urbane. Răspândirea şi tipologia oraşelor. Probleme actuale privind dezvoltarea urbană în România.

3. Economia. Resurse energetice: petrolul, gazele naturale, cărbunii, hidroenergia, minereurile radioactive, alte surse de energie. Resursele de minereu de fier, de minereuri neferoase şi nemetalifere. Structura şi răspândirea producţiei de energie electrică. Siderurgia, metalurgia neferoasă, industria construcţiilor de maşini, industria chimică, industria de prelucrare a lemnului, industria materialelor de construcţie, uşoară şi alimentară. Structura şi răspândirea teritorială a industriei. Tipuri de transporturi şi căi de comunicaţie. Fondul funciar şi potenţialul agricol. Regiuni de producţie agricolă. Potenţialul turistic natural şi cultural-istoric al României. Regiuni şi centre turistice. Comerţul.

C. GEOGRAFIA REGIONALĂ A ROMÂNIEI

1. Regionarea geografică a României
2. Caracterizarea complexă a unităţilor şi a subunităţilor geografice de ordinul I şi II. Carpaţii şi depresiunile intracarpatice, Depresiunea Colinară a Transilvaniei, Subcarpaţii (Subcarpaţii Moldovei, Subcarpaţii Curburii, Subcarpaţii Getici), Dealurile de Vest, Podişul Moldovei, Podişul Getic, Podişul Dobrogei, Podişul Mehedinţi, Câmpia Română, Câmpia de Vest, Delta Dunării, Litoralul românesc al Mării Negre, Platforma continentală.

III. GEOGRAFIA CONTINENTELOR

1. Trăsături geografice ale continentelor (Europa, Asia, Africa, America de Nord şi de Sud, Australia şi Oceania, Antarctica).

2. Unităţi fizico-geografice: Sistemul Himalaya-Pamir, Podişul Tibet, Câmpia Chinei de Est (Marea Câmpie Chineză), Câmpia Siberiei de Vest, Podişul Siberiei Centrale, Sistemul cordiliero-andin, Podişul Braziliei, Câmpia Amazonului, Munţii Atlas, Podişul (Deşertul) Sahara, Câmpia Est-Europeană, Alpii, Carpaţii.

3. Caracterizarea geografică a unor ţări: Franţa, Germania, Italia, Spania, Grecia, Regatul Unit al Marii Britanii şi Irlandei de Nord, Islanda, Federaţia Rusă, Turcia, China, Japonia, India, SUA, Canada, Brazilia, Argentina, Australia, Republica Africa de Sud, Egipt.

BIBLIOGRAFIA PENTRU TEMATICA ŞTIINŢIFICĂ

1. Bălteanu D., Şerban M., *Modificările globale ale mediului*, Editura Coresi, Bucureşti, 2005
2. Boţan C. N., Cocean P., *Geografia Europei*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2013
3. Ciulache S., *Meteorologie şi Climatologie*, Editura Universitară, Bucureşti, 2004
4. Cocean P., Alexe Rădiţa, *America*, Editura Transversal, Târgovişte, 2004
5. Cocean P., *Geografie regională*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2010
6. Ene M., *Geomorfologie tectono-structurală*, Editura Universitară, Bucuresti, 2012
7. Erdeli G., Braghină C., Frăsineanu D., *Geografia economică mondială,* Editura Fundaţiei România de Mâine, Bucureşti, 2000
8. Erdeli G., Dumitrache Liliana, *Geografia populaţiei mondiale,* Ediția a V-a revizuită și actualizată, Editura Universitară, Bucureşti, 2016
9. Erdeli G., Cucu V., *România. Populaţie. Aşezări umane. Economie*, Editura Transversal, Târgovişte, 2005
10. Gâştescu P., *Lacurile Terrei,* Editura CD Press, Bucureşti, 2008
11. Gâştescu P., Breţcan P., *Hidrologie continentală şi Oceanografie,* Editura Transversal, Târgovişte, 2009
12. Gâştescu P., *Fluviile Terrei,* Editura CD Press, Bucureşti, 2010
13. Grecu Florina, *Geografia Câmpiilor României*, Editura Universității din București, 2010
14. Grecu Florina, *Hazarde și riscuri naturale*, Editura Universitară, București, 2016
15. Iaţu C., Muntele I., *Geografia economică,* Editura Economică, Bucureşti, 2002
16. Ielenicz M., Pătru Ileana, Ghincea Mioara, *Subcarpaţii României*, Editura Universitară, Bucureşti, 2003
17. Ielenicz M., *Geomorfologie*, Editura Universitară, Bucureşti, 2004, 2010
18. Ielenicz M., Pătru Ileana, *România. Geografie fizică*, vol. I, Editura Universitară, Bucureşti, 2005
19. Ielenicz M., *România. Geografie fizică*, vol. II, Editura Universitară, Bucureşti, 2007
20. Ielenicz M., Săndulache I., *România. Podişuri și dealuri,* Editura Universitară, Bucureşti, 2008
21. Ielenicz M., Comănescu Laura, *Geografie fizică generală cu elemente de cosmologie*, Editura Universitară, Bucureşti, 2009
22. Ielenicz M., Oprea R., *România, Carpaţii. Caracteristici generale*, Editura Universitară, Bucureşti, 2011
23. Ilinca N., *Geografia umană. Populaţia şi aşezările*, Editura CD Press, Bucureşti, 2008, 2009
24. Ilinca N., *Geografia aşezărilor urbane,* Editura CD Press, Ediţia a II-a, Bucureşti, 2011
25. Lupaşcu Gh., Jigău Gh., Vârlan M., *Pedologie generală,* Editura Junimea, Iaşi, 1998
26. Lupaşcu Angela, *Biogeografie*, Editura Fundaţiei România de Mâine, Bucureşti, 2001
27. Marin I., Marin M., *America de Nord: Canada, SUA, Mexic. Geografie fizică, umană şi economică,* Editura Universităţii din Bucureşti, 2003
28. Marin I., Marin M., *Europa – geografie regională*, Editura Universitară, Bucureşti, 2005
29. Matei H., Neguţ S., Nicolae I., *Enciclopedia statelor lumii*, Editura Meronia, Bucureşti, 2008
30. Măhăra, G., *Meteorologie*, Editura Universităţii din Oradea, Oradea, 2001
31. Mândruţ, O., *România–Geografie regională*, Editura Universității de Vest „Vasile Goldiș" din Arad, 2015
32. Mândruţ, O., *Geografie universală: continente, regiuni, ţări*, Editura Corint Educaţional, Bucureşti, 2015
33. Muntele I., Iaţu C., *Geografia turismului*, Editura Sedcom Libris, Iaşi, 2003
34. Neguţ S., *Geografia turismului*, Editura Meteor Press, Bucureşti, 2003
35. Neguţ S. (coord.), *Geografie economică mondială*, Editura Meteor Press, Bucureşti, 2005
36. Oprea R., Săndulache I., *Geografia Carpaţilor Orientali*, Editura Transversal, Bucureşti, 2020
37. Osaci-Costache Gabriela, *Topografie, Cartografie, Metodologie, Exemple rezolvate și 355 de aplicații,* Editura Universitară, Bucureşti, 2008
38. Pişota I., *Biogeografie*, Editura Universitară, Bucureşti, 2002

39. Pişota I., Zaharia Liliana, Diaconu D., *Hidrologie,* Ediția a II-a revizuită și adăugită, Editura Universitară, Bucureşti, 2010
40. Popa V., *Geografia Asiei*, https://www.researchgate.net/publication/398070898_Geografia_Asiei, 2025
41. Posea Gr., *Geografia fizică a României* (vol. I, II), Editura Fundaţiei „România de mâine”, Bucureşti, 2003, 2004
42. Posea G., *Geomorfologia României*, Editura Fundaţiei România de Mâine, Bucureşti, 2005
43. Rusu E., *Geografia continentelor. Australia şi Oceania*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1998
44. Rusu E., *Geografia continentelor. Africa*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2007
45. Rusu E., *Geografia pădurilor*, Editura Universității Al. I. Cuza, Iași, 2013
46. Săndulache I., *Curs de Carpați*, Editura Cetatea Doamnei, Piatra Neamț, 2026
47. Surd V., *Geografia aşezărilor omeneşti*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2003
48. Tîrlă Laura Maria, *Geografia fizică a continentelor America de Nord, America de Sud, Africa și Antarctica*, Editura Universității din București, 2023
49. Ungureanu, Al., Muntele, I., *Geografia populaţiei*, Editura Sedcom Libris, Iaşi, 2008
50. Vespremeanu E., *Geografia Mării Negre*, Editura Universitară, Bucureşti, 2005
51. Vijulie Iuliana, *Geografia fizică a Europei,* Editura Universității din București, 2016
52. Vijulie Iuliana, *Geografia umană și economică a Europei,* Editura Universității din București, 2020
53. *** Universitatea din Bucureşti, Institutul de Geografie, *Geografia României*, volumul I, *Geografia fizică*, (tratat), Editura Academiei Republicii Socialiste România, Bucureşti, 1983
54. *** Universitatea din Bucureşti, Institutul de Geografie, *Geografia României*, volumul III, *Carpaţii Româneşti şi Depresiunea Transilvaniei,* (tratat), Editura Academiei Republicii Socialiste România, Bucureşti, 1987
55. *** Academia Română, Institutul de Geografie, *Geografia României,* (tratat), Volumul IV, *Regiunile pericarpatice: Dealurile şi Câmpia Banatului şi Crişanei, Podişul Mehedinţi, Subcarpaţii, Piemontul Getic, Podişul Moldovei*, Editura Academiei Române, Bucureşti, 1992
56. *** Academia Română, Institutul de Geografie, *Geografia României*, (tratat), Volumul V, *Câmpia Română, Dunărea, Podişul Dobrogei, Litoralul românesc al Mării Negre, Platforma continentală*, Editura Academiei Române, Bucureşti, 2005
57. *** Administraţia Naţională de Meteorologie, *Clima României*, Editura Academiei, Bucureşti, 2008
58. *** *Manualele şcolare* pentru disciplina Geografie, în vigoare în anul şcolar în care se susține concursul, cuprinse în Catalogul manualelor şcolare valabile în învăţământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-şcolare

TEMATICA PENTRU DIDACTICA GEOGRAFIEI

1. Curriculum şcolar

Componentele curriculumului școlar: planuri-cadru (trunchi-comun, curriculum de specialitate, curriculum la decizia elevului din oferta școlii), programă școlară, elementele componente ale programei școlare, programe pentru examenele și evaluările naționale, manuale școlare și utilizarea acestor componente în realizarea activității didactice, standardele naționale de evaluare.

2. Metode şi mijloace de învăţământ

2.1. Metode de învăţământ utilizate în predarea-învăţarea geografiei

2.1.1. Noţiunea de metodă de predare-învăţare. Funcţiile şi taxonomia metodelor de predare-învăţare

2.1.2. Metodele de instruire centrate pe acţiunea profesorului (povestirea, descrierea, explicaţia)

2.1.3. Metodele de instruire centrate pe activitatea elevilor (conversaţia, demonstraţia, observarea, problematizarea, modelarea, utilizarea hărţii în activitatea didactică, experimentarea, proiectul)

2.1.4. Metodele de instruire bazate pe acţiune (exerciţiul, algoritmizarea, activităţile practice)

2.1.5. Procedee şi instrumente de lucru cu rol complementar în predarea-învăţarea geografiei (munca cu manualul şcolar, cartea/auxiliare, folosirea tablei şi a caietului de notiţe)

2.2. Mijloacele de învăţământ utilizate în predarea–învăţarea geografiei: funcţii, clasificări şi integrarea lor în actul didactic

2.3. Cabinetul de geografie; terenul geografic

3. Proiectarea şi organizarea instruirii

3.1. Planificarea (proiectarea) anuală
3.2. Proiectarea unităţii de învăţare
3.3. Proiectul de lecție
3.4. Tipuri de lecţii de geografie. Succesiunea evenimentelor instruirii într-o lecţie de geografie. Abordarea intra-, inter- și transdisciplinară a conținuturilor în cadrul lecțiilor de geografie.
3.5. Raportul dintre competenţe, conţinuturi şi activităţile de învăţare
3.6. Organizarea instruirii în viziunea formării competenţelor
3.7. Cercul de geografie
3.8. Activităţile didactice extraşcolare

4. Evaluarea rezultatelor învăţării

4.1. Evaluarea – componentă fundamentală a procesului de învăţământ – obiective, caracterizare, funcții, tipologie
4.2. Metode tradiționale de evaluare (evaluarea orală, evaluarea scrisă, evaluarea practică)
4.3. Metode complementare de evaluare
4.4. Instrumente de evaluare, teste – calitățile lor (validitatea, fidelitatea, obiectivitatea, aplicabilitatea); matricea de specificații
4.5. Tipuri de itemi – clasificare, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, avantaje și dezavantaje ale utilizării lor, modalități de evaluare și de notare

BIBLIOGRAFIA PENTRU DIDACTICA GEOGRAFIEI

1. Ciolan, L., *Învățarea integrată – fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Iaşi, Editura Polirom, 2008
2. Dulamă Maria Eliza, *Metodologie didactică. Teorie şi practică*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, Ediţia a II-a, 2008
3. Dulamă Maria Eliza, *Didactică axată pe competențe*, Editura Presa Universitară Clujana, Cluj- Napoca, 2011
4. Ilinca N., *Didactica geografiei*, Editura Didactică şi Pedagogică, R.A., Bucureşti, Ediţia a II-a revizuită, 2008
5. Ilinca N., *Didactica geografiei pentru cadrele didactice din învățământul gimnazial și liceal*, Editura CD Press, Bucureşti, 2015
6. Mândruţ O., *Competenţele în învăţarea geografiei – Ghid metodologic*, Editura Corint, Bucureşti, 2010
7. Mândruţ O., Dan Steluța, *Didactica Geografiei. O abordare actuală*, Editura Corint Educațional, Bucureşti, 2014
8. Mândruţ O., Dan Steluţa, *Geografie – curriculum şcolar – ghid metodologic*, Editura Corint, Bucureşti, 2015
9. Negreţ – Dobridor I., *Teoria generală a curriculumului educaţional*, Editura Polirom, Iaşi, 2008
10. Oprea Crenguţa-Lăcrămioara, *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică şi Pedagogică R.A., Bucureşti, 2007
11. Stoica A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*. *Ghid pentru profesori*, Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
12. Stoica A., *Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică,* Editura Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
13. *** *Ghid de evaluare la geografie*, Editura Trithemus Media, Bucureşti, 1999
14. *** *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina Geografie în anul școlar în care se susține concursul (planuri-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Anexa nr. 47

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

INDUSTRIE ALIMENTARĂ

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele tehnologice se adresează absolvenților facultăților de profil și profesorilor care se prezintă la Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate pe baza standardului ocupațional „Profesor pentru învățământul gimnazial și pentru învățământul liceal", în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Structura arborescentă și sistemul modular de organizare curriculară pentru învățământul tehnologic, solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele școlare/curriculumul în vigoare din învățământul preuniversitar pentru respectiva disciplină și cu programele pentru evaluările și examenele naționale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, urmărind:

- cunoașterea de către profesor a conținuturilor științifice și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor de pregătire profesională și a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, și multidisciplinar, în concordanță cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Fiind date particularitățile disciplinelor *tehnologice* și rolul pe care acestea îl au asupra formării și maturizării *profesionale* a elevului, precum și asupra întregului climat educațional al școlii, profesorul trebuie să demonstreze că:

- înțelege conceptele centrale și metodele de investigație specifice disciplinelor pe care le predă;

are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;

- înțelege cum învață și cum se dezvoltă elevul și poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea profesională a acestuia;
- înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al felului în care învață și poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele individuale de învățare;
- înțelege procesele de integrare curriculară și folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor și performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege și utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația și comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul școlar al acestuia;
- dezvoltă cunoașterea și utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea și interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- planifică activitatea de predare-învățare pe baza competențelor curriculare, a cunoașterii proceselor predării-învățării, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor și a diferențelor dintre elevi; modelează activitatea la clasă conform obiectivelor evaluării;
- înțelege și folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia și modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală și socială a elevului;
- evaluează efectele opțiunilor și acțiunilor sale asupra elevilor, părinților, altor colegi (profesori) și modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, familiile elevilor și altor organizații existente în comunitatea în care trăiește, în așa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților școlii;
- înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră și de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;
- înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv, drepturile legale ale elevului și părinților, precum și propriile sale drepturi și responsabilități;
- înțelege criteriile de evaluare a activității sale și are capacitatea de a le integra în conceperea și realizarea activității didactice.

B. COMPETENȚE SPECIFICE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice profesorului de discipline tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice de specialitate și metodice pentru disciplinele tehnologice.
2. Aplicarea adecvată a principiilor și metodelor specifice didacticii disciplinelor tehnologice.
3. Realizarea corelațiilor intra-, inter- și pluridisciplinare a conținuturilor.
4. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională și curriculumul în vigoare.
5. Proiectarea demersurilor didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi.
6. Selectarea și aplicarea unor metode și instrumente de evaluare adecvate obiectivelor evaluării și/sau competențelor/rezultate ale învățării vizate.
7. Aplicarea diferitelor forme de organizare a instruirii în conformitate cu demersul didactic proiectat.

C. TEME DE SPECIALITATE

OPERAȚII ȘI UTILAJE ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ

1. Elemente de calcul tehnic

- termenii specifici unui proces tehnologic: materii prime, subproduse, deșeuri, produse finite, operații unitare, proces tehnologic, schemă de fabricație;

- calcularea cantităților de materii prime, semifabricate și produse finite prin bilanț de materiale - total și parțial, capacitate de producție, randament, consumuri specifice;

2. Transportul materialelor:

- clasificarea mijloacelor de transport;

Transportul materialelor fluide (pompe):

- starea fluidă: caracterizare;
- mărimi fizice caracteristice fluidelor;
- definiție,
- clasificarea pompelor pentru transportul fluidelor;
- tipuri de pompe pentru transportul fluidelor:
- fără elemente mobile (ejectorul, sifonul, pompa gaz-lift - Mammut, pompa Montejus);
- cu elemente mobile-pompe: cu pistoane, rotative, cu roți dințate, centrifuge (pompa centrifugă simplă, pompa centrifugă cu mai multe efecte, pompă centrifugă cu stator);
- rolul funcțional al pompelor pentru gaze.

Transportul materialelor solide:

- condiții generale care se impun mijloacelor de transport și ridicat;
- clasificarea mijloacelor de transport pentru materiale solide;
- mijloace de transport cu acțiune continuă – avantaje;
- utilaje de transport cu acțiune continuă - transportorul cu bandă, cu palete, elevatorul cu cupe, transportorul melc (construcție, funcționare, deservire, NSSM);
- mijloace de transport gravitațional - planuri înclinate, jgheaburi, tuburi, transportoare cu role (construcție, funcționare, deservire, NSSM);
- mijloace de ridicat și transportat cu acțiune intermitentă (pe șine, pe sol);

Transportul pneumatic:

- definiție;
- principiul de realizare a transportului pneumatic;
- avantaje și dezavantaje,
- instalații de transport pneumatic prin aspirație și prin refulare (construcție, funcționare, deservire, NSSM);

Transportul hidraulic

- descrierea operației**,** condiții de transport, instalații de transport hidraulic**.**

3. Mărunțirea materialelor:

- principii care stau la baza desfășurării operației (definiție, scop, factori de influență);
- metode și procedee de mărunțire;
- clasificarea utilajelor pentru mărunțire;

- utilaje pentru mărunțire:

a) utilaje pentru mărunțirea materialelor cu ***duritate mare:*** concasorul cilindric, moara cu ciocane;

b) utilaje pentru mărunțirea materialelor cu ***duritate medie:*** valțul automat;

c) utilaje pentru mărunțirea materialelor cu ***consistență mare:*** mașina de tăiat legume, volf, cuter

4. Separarea amestecurilor

Separarea materialelor solide prin sortare:

- principii care stau la baza desfășurării operației (definiție, generalități, factori de influență);
- utilaje folosite pentru sortarea materialelor solide: sita plană**,** triorul alveolar, tararul;

Separarea amestecurilor eterogene

- principii care stau la baza desfășurării operației (definiție, scop, factori de influență);
- utilaje folosite pentru separarea amestecurilor eterogene: camera de desprăfuire cu șicane, decantorul orizontal, vasul florentin simplu, filtrul cu saci, filtrul deschis cu agitator, filtrul cu rame și plăci, centrifuga decantoare verticală cu talere, centrifuga filtrantă orizontală (construcție, funcționare, deservire, NSSM);

5. Amestecarea materialelor solide, păstoase și lichide:

- principii care stau la baza desfășurării operației (definiție, scop, factori de influență);
- utilaje folosite pentru amestecare: malaxorul, amestecătorul cu cuvă dublă, amestecătoare cu brațe și cu elice, amestecător pneumatic cu barbotare;

6. **Operații bazate pe transfer de căldură:**

- moduri de transfer de căldură: conducție, convecție, radiație, mixt;
- agenți termici: de încălzire, de răcire;

Încălzirea și răcirea:

- principii care stau la baza desfășurării operației (definiție, generalități, factori de influență);
- utilaje folosite pentru încălzire – răcire: schimbătorul de căldură cu manta, schimbătorul de căldură cu serpentină, schimbătorul de căldură multitubular;

Pasteurizarea:

- principii care stau la baza desfășurării operației (definiție, scop, factori de influență);
- aparate folosite pentru pasteurizare: schimbătorul de căldură cu plăci;

Sterilizarea:

- principii care stau la baza desfășurării operației (definiție, scop, factori de influență);
- aparate folosite pentru sterilizare: autoclava;

Refrigerarea:

- principii care stau la baza desfășurării operației (definiție, scop, factori de influență);
- metode de refrigerare;

Congelarea:

- principii care stau la baza desfășurării operației (definiție, generalități, factori de influență);
- metode de congelare.

7. Operații care asigură conservarea prin reducerea umidității:

- clasificarea operațiilor în funcție de scopurile operației de conservare prin reducerea umidității;

Concentrarea prin vaporizare:

- principii care stau la baza desfășurării operației (definiție, scop, factori de influență);
- utilaje folosite pentru concentrare: instalația de concentrare cu simplu efect, instalația de concentrare cu efect multiplu;

Uscarea:

- principii care stau la baza desfășurării operației (definiție, scop, factori de influență);
- utilaje folosite pentru uscare: uscătorul turn.

8. Condensarea:

- principii care stau la baza desfășurării operației (definiție, scop, factori de influență);
- aparate folosite pentru condensare: condensator barometric cu talere.

9. Distilarea:

- principii care stau la baza desfășurării operației (definiție, scop, factori de influență);
- instalații folosite pentru distilare: instalația de distilare cu funcționare discontinuă, instalația de distilare cu funcționare continuă.

Notă: pentru toate utilajele și instalațiile specificate în programă se vor avea în vedere domeniul de utilizare, construcția și modul de funcționare ale acestora, cu recunoașterea reperelor dintr-o figură dată, avantajele și dezavantaje acestora.

BIOCHIMIA PRODUSELOR ALIMENTARE

1. Principii alimentare:

- descrierea principiilor alimentare: substanțe organice (glucide, lipide, protide, acizi, vitamine), substanțe anorganice (minerale);
- definiție, clasificare: glucide, lipide, protide;
- structura chimică: glucide, lipide, protide;
- proprietăți fizice și chimice: glucide, lipide, protide;
- rolul principiilor alimentare.

2. Metabolismul:

- definiție, etapele metabolismului,
- transformările glucidelor, lipidelor și protidelor în organismul uman.

MICROBIOLOGIA ȘI IGIENA ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ

1. Caracterizarea microorganismelor:

- clasificarea microorganismelor;
- prezentarea morfologiei microorganismelor: bacterii, drojdii, mucegaiuri;
- prezentarea fiziologiei microorganismelor bacterii, drojdii, mucegaiuri.

2. Acțiunea factorilor externi asupra microorganismelor:

- factori fizici;
- factori chimici;
- factori mecanici;
- factori ecologici.

3. Microorganisme utile și dăunătoare în industria alimentară:

- microorganisme utile în obținerea unor produse alimentare: bacterii (lactice, acetice), drojdii (de bere), mucegaiuri („nobile") utilizate în industria alimentară;
- microorganisme patogene (boli produse de virusuri, bacterii) și de alterare (virusuri, bacterii, drojdii, mucegaiuri).

4. Boli datorate consumului de alimente contaminate:

- caracterizarea agenților patogeni;
- clasificarea bolilor datorate consumului alimentelor contaminate;

5. Factori care duc la contaminarea alimentelor:

- contaminarea la fabricare;
- contaminarea la transport;
- contaminarea la depozitare;
- măsuri de prevenire a contaminării alimentelor.

BIBLIOGRAFIE

1.	Capotă V., Coza A., Brumar C., Drăghici L., Tache E.	Manual pentru clasa a IX-a, domeniul pregătirii de bază: Industrie alimentară	Editura CD Press, 2012
2.	Crocnan E., Crocnan O.	Microbiologia resurselor naturale, Manual pentru clasa a X-a	Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 2005
3.	Drăgănescu C.	Biochimie. Manual pentru clasa a XI-a, licee cu profil de industrie alimentară și școli profesionale, anii II-III	Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1994
4.	Milcu V., Moisiu M.	Microbiologia resurselor naturale, Manual pentru clasa a X-a	Editura Oscar Print, București, 2004
5.	Milcu V., Nichita L., ș.a.,	Pregătire de bază în industria alimentară, anul I, școală profesională, manual de teorie	Editura Oscar Print, București, 2000
6.	Nichita M. L., Ion I. D., Grozavu C., Hânsa C., Oprea M., Maimon N.,	Pregătire de bază în industria alimentară, anul I - școală profesională, instruire practică tehnologică și de laborator	Editura Oscar Print, București, 2001

7.	Nichita M. L., Coman M., Ion I. D., Cristea A. D., Vieru C., Brânzaru I.,	Manual pentru cultura de specialitate Industrie alimentară, Școala de arte și meserii, clasa a IX-a	Editura Oscar Print, București, 2004
8.	Ionescu D. A, Drăghici L., Onofrei I., Capotă V.	Industrie alimentară. Cultură de specialitate. Manual pentru clasa a IX-a, Școala de arte și meserii	Editura Niculescu, București, 2004
9.	Teleoacă R., Petculescu E., Onofrei I.	Procese și aparate în industria alimentară. Manual pentru clasele IX-X, licee industriale cu profil de industrie alimentară și școli profesionale	Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1995

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activității didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecțiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii și modalități de integrare în lecție a activităților cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare. Funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învățământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ. Funcțiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode și instrumente de evaluare. Metode și instrumente tradiționale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.

4. Calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate.

5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2009

6.	Iuhos, C.I.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura U.T.PRESS, Cluj-Napoca, 2024
7.	Marin, T., Marin, L.-M.	Pedagogie. Compendiu	Editura Pro Universitaria, Bucureşti, 2024
8.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
9.	Pânișoară, I.-O., Cristea, S.	Manual de pedagogie pentru profesori	Editura Polirom, Iași, 2024
10.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
11.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
12.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, București, 2001
13.	Stoica A.	Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică.	Humanitas Educațional, București, 2003
14.		„Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008
15.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	

Anexa nr. 48

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

INDUSTRIE ALIMENTARĂ

MAIȘTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele tehnologice se adresează candidaților care îndeplinesc condițiile de studii și de pregătire prevăzute de legislația în vigoare și de Centralizatorul privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările, precum și probele de concurs pentru încadrarea personalului didactic din învățământul preuniversitar, inclusiv absolvenților școlilor de maiștri care îndeplinesc condițiile legale pentru ocuparea funcției didactice de maistru-instructor. Programa este destinată Concursului național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar.

Conținutul și structura acesteia sunt elaborate în concordanță cu standardele de pregătire profesională, documentele curriculare în vigoare și specificul disciplinelor tehnologice, urmărind dezvoltarea competențelor științifice, tehnice și didactice necesare desfășurării procesului de predare–învățare–evaluare.

Structura arborescentă și sistemul modular de organizare curriculară pentru învățământul tehnologic solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele școlare/curriculumul în vigoare din învățământul preuniversitar pentru respectiva disciplină și cu programele pentru evaluările și examenele naționale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul maistrului instructor, urmărind:

- cunoașterea de către maistru instructor a conținuturilor științifice și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor de pregătire profesională și a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, și multidisciplinar, în concordanță cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Au fost urmărite formarea și structurarea competențelor pentru maiștri instructori, cu aplicare la specificul activităților de instruire practică. Pe lângă competențele specifice, în specialitate, sunt vizate competențele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum și competențele metodice.

Conținuturile programei urmăresc sporirea flexibilității, mobilității ocupaționale și creșterea gradului de adaptabilitate a maiștrilor instructori la evoluția tehnică, tehnologică și economică în domeniu.

B. COMPETENȚE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice maistrului instructor pentru discipline tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice.

1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice și metodice de specialitate;
2. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională și curriculumul în vigoare;
3. Realizarea corelațiilor intra-, inter- și pluridisciplinare ale conținuturilor;
4. Proiectarea activităților de pregătire/instruire practică.
5. Selectarea și aplicarea metodelor și instrumentelor de evaluare adecvate activității de pregătire/instruire practică;
6. Exploatarea utilajelor, instalațiilor și echipamentelor în condițiile respectării normelor de sănătate și securitate în muncă, prevenirea și stingerea incendiilor și de protecția mediului înconjurător;
7. Respectarea normelor de calitate pentru desfășurarea proceselor, obținerea produselor și oferirea serviciilor.

C. TEME DE SPECIALITATE

OPERAȚII ȘI UTILAJE ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ

1. Elemente de calcul tehnic

Termeni specifici unui proces tehnologic

- Materii prime, materii auxiliare, subproduse, deşeuri, produse finite, operație, aparate, proces tehnologic, schemă de fabricație, capacitatea de producție, capacitatea de prelucrare.

Operații

Clasificarea operațiilor unitare:

- după natura operației;
- după natura fenomenului de transfer care stă la baza operației.

Calculul cantităților de materii prime, semifabricate și produse finite

- Bilanț de materiale total și parțial (aplicații);
- Capacitate de producție (aplicații), capacitate de prelucrare (aplicații);
- Randament de fabricație (aplicații);
- Consumuri specifice (aplicații).

2. Transportul materialelor fluide (pompe)

- Starea fluidă a materiei: definiție, descrierea fluidelor;
- Mărimi fizice caracteristice fluidelor;
- Statica fluidelor;
- Curgerea fluidelor;
- Clasificarea pompelor pentru transportul fluidelor;
- Pompe pentru transportul fluidelor: fără elemente mobile (ejectorul, sifonul, pompa gaz-lift - Mammut, pompa Montejus); cu elemente mobile (pompa cu piston cu efect simplu, pompa cu roți dințate, pompa cu pistoane rotative, pompe centrifuge - pompa centrifugă simplă, pompa centrifugă cu mai multe efecte, pompă centrifugă cu stator);
- Rolul funcțional al pompelor pentru gaze.

3. Transportul materialelor solide:

- Condiții generale care se impun mijloacelor de transport și ridicat;
- Clasificarea mijloacelor de transport;
- Mijloace de transport cu acțiune continuă – avantaje;
- Utilaje de transport cu acțiune continuă (transportorul cu bandă, transportorul cu plăcuțe, elevatorul cu cupe, transportorul elicoidal/melc);
- Mijloace de transport gravitațional (planuri înclinate, jgheaburi, tuburi, transportoare cu role);
- Mijloace de ridicat și transportat cu acțiune intermitentă (pe șine, pe sol);
- Transportul hidraulic: descrierea operației, condiții de transport, instalații de transport hidraulic;
-Transportul pneumatic: definiție, principiul de realizare a transportului pneumatic, avantaje și dezavantaje, instalații de transport pneumatic (prin aspirație și prin refulare; ciclonul);

4. Mărunțirea:

- Definiția operației și a gradului de mărunțire
- Scopul operației de mărunțire
- Metode și procedee de mărunțire
- Utilaje pentru mărunțirea materialelor solide: mașini de mărunțire prin compresiune (concasorul cilindric); mașini de mărunțire prin dezintegrare (moara cu ciocane); mașini pentru măcinare (valțul automat), mașini de tăiat: clasificarea mașinilor de tăiat, mașina de tăiat legume, volful, cuterul.

5. Separarea materialelor solide:

- Calibrare, sortare, cernere – definiții, scopul operațiilor.
- Cernerea - principii generale, metode de realizare a cernerii, factorii care influențează cernerea, clasificarea aparatelor de cernere;
- Utilaje și aparate (grătare, ciururi, site, sita plană, sita rotativă conică, triorul cilindric, tararul, separatorul electromagnetic)

6. Separarea amestecurilor eterogene lichide și gazoase:

- Amestecuri eterogene-definiție, clasificare, aplicații în industria alimentară
- Tipuri de amestecuri eterogene
- Metode de separare a amestecurilor eterogene
- Sedimentarea - definirea operației, factorii care influențează sedimentarea
- Utilaje pentru sedimentare (camere de desprăfuire, decantoare, vase florentine)
- Filtrarea - definirea operației, factorii care influențează viteza de filtrare
- Utilaje pentru filtrare (filtre pentru amestecuri eterogene gazoase, filtre pentru amestecuri eterogene lichide)
- Centrifugarea - definirea operației, clasificarea centrifugelor. Utilaje pentru centrifugare (centrifuge decantoare verticale, centrifuge filtrante, centrifuge fără elemente în mișcare)

7. Amestecarea materialelor solide, lichide și păstoase:

- Definiția amestecării, eficiența amestecării, factorii care influențează amestecarea, clasificarea amestecării, aplicații în industria alimentară

- Metode de amestecare

- Amestecarea materialelor solide

- aparate și utilaje folosite pentru amestecarea materialelor solide (amestecător elicoidal orizontal, vertical, amestecătoare cu mișcare de rotație)

- Amestecarea materialelor păstoase

- aparate și utilaje folosite pentru amestecarea materialelor păstoase (amestecătoare cu braț ramificat și cuva mobilă, cu cuvă dublă, cu cuvă rabatabilă, mixere)

- Amestecarea în mediu lichid

- aparate și utilaje folosite pentru amestecarea în mediu lichid (amestecătoare pneumatice, cu circularea lichidului, cu amestecătoare cu brațe și cu elice)

8. Transmiterea căldurii:

- Definirea căldurii, scop;

- Modul de transmitere a căldurii: conducție, convecție, radiație, mixt (definiții);

- Agenți termici: definiții, condiții îndeplinite de agenții termici (agenți de încălzire, agenți de răcire); circulația agentului termic față de materialul de prelucrat;

- Schimbătoare de căldură: definiție, tipuri constructive - cu manta, multitubular, cu serpentină, cu aripioare, cu plăci (construcție, funcționare, deservire, NSSM).

9. Operații bazate pe transferul de căldură:

- Pasteurizarea: definiție, clasificare, utilaje: pasteurizatorul tunel, pasteurizatorul cu plăci (Schimbătorul de căldură cu plăci);

- Sterilizarea: definiție, factori, utilaje: autoclava, sterilizatorul hidrostatic Stork;

- Condensarea: definiție, metode, clasificarea condensatoarelor, condițiile condensatoarelor, scopurile operației de condensare;

- Utilaje de condensare: condensatorul barometric cu talere perforate, condensator semibarometric, condensatorul multitubular;

- Refrigerarea și congelarea (caracterizare).

10. Operații care asigură conservarea prin reducerea umidității:

- Concentrarea: definiție, principiile generale ale concentrării, aparate - instalația de concentrare cu efect simplu, cu efect multiplu, concentrator multitubular, concentrator cu circulație forțată.

- Uscarea: definiție, mecanismul operației de uscare, factorii care influențează operația de uscare; metode de uscare: clasificare; uscarea convectivă, conductivă, sub presiune, prin sublimare, prin radiație (definiții); utilaje: uscătorul turn, uscătorul cu valțuri, uscătorul prin pulverizarea produsului, uscătorul cu strat fluidizat.

Notă: pentru toate utilajele și instalațiile specificate în programă se vor avea în vedere avantaje și dezavantaje, domeniul de utilizare, deservirea, construcția și modul de funcționare ale acestora, cu recunoașterea reperelor dintr-o figură dată, NSSM).

BIBLIOGRAFIE:

1.	Capotă V., Coza A., Brumar C., Drăghici L., Tache E.	Manual pentru clasa a IX-a, domeniul pregătirii de bază: Industrie alimentară	Editura CD Press, 2012
2.	Milcu V., Nichita L., ș.a.,	Pregătire de bază în industria alimentară, anul I, școală profesională, manual de teorie	Editura Oscar Print, București, 2000
3.	Nichita M. L., Ion I. D., Grozavu C., Hânsa C., Oprea M., Maimon N.,	Pregătire de bază în industria alimentară, anul I - școală profesională, instruire practică tehnologică și de laborator	Editura Oscar Print, București, 2001
4.	Nichita M. L., Coman M., Ion I. D., Cristea A. D., Vieru C., Brânzaru I.,	Manual pentru cultura de specialitate Industrie alimentară, Școala de arte și meserii, clasa a IX-a	Editura Oscar Print, București, 2004
5.	Ionescu D. A, Drăghici L., Onofrei I., Capotă V.	Industrie alimentară. Cultură de specialitate. Manual pentru clasa a IX-a, Școala de arte și meserii	Editura Niculescu, București, 2004

6.	Teleoacă R., Petculescu E., Onofrei I.	Procese și aparate în industria alimentară. Manual pentru clasele IX-X, licee industriale cu profil de industrie alimentară și școli profesionale	Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1995

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activității didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecțiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii și modalități de integrare în lecție a activităților cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare. Funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învățământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ. Funcțiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode și instrumente de evaluare. Metode și instrumente tradiționale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.

4. Calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate.

5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2009
6.	Iuhos, C.I.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura U.T.PRESS, Cluj-Napoca, 2024
7.	Marin, T., Marin, L.-M.	Pedagogie. Compendiu	Editura Pro Universitaria, București, 2024
8.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006

9.	Pânișoară, I.-O., Cristea, S.	Manual de pedagogie pentru profesori	Editura Polirom, Iași, 2024
10.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
11.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
12.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, București, 2001
13.	Stoica A.	Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică.	Humanitas Educațional, București, 2003
14.		„Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008
15.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	

Anexa nr. 49

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

INFORMATICĂ ȘI TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa se adresează tuturor absolvenților de învățământ superior care au dreptul să participe la *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar*. Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare în vigoare pentru disciplinele informatice (*Informatică și TIC*, *Informatică*, respectiv *Tehnologia informației și a comunicațiilor*) din învățământul preuniversitar, în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităților didactice. Programa vizează competențe asociate atât conținuturilor științifice de specialitate și conexiunilor interdisciplinare ale disciplinelor informatice cu alte discipline de studiu, cât și conținuturilor specifice metodicii predării disciplinelor informatice, prin valorificarea conceptelor fundamentale și a principiilor didacticii generale, în contexte educaționale specifice.

Structura programei este următoarea:

- Notă de prezentare
- Competențe ale cadrului didactic de specialitate
- Tematică științifică
- Bibliografie - tematica științifică
- Tematică pentru metodica predării disciplinelor informatice
- Bibliografie - tematica pentru metodica predării disciplinelor informatice

B. COMPETENȚE ALE CADRULUI DIDACTIC DE SPECIALITATE

- Utilizarea conceptelor, strategiilor, instrumentelor din domeniul informatic și a relațiilor dintre acestea pentru a asigura un demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor informatice
- Realizarea de conexiuni între conținuturile disciplinei, în vederea predării lor integrate
- Raportarea conţinuturilor ştiinţifice la competenţele prevăzute în curriculumul şcolar
- Elaborarea unor produse și soluții digitale pentru probleme din contexte variate, prin utilizarea algoritmilor și a instrumentelor digitale, precum și prin integrarea cunoștințelor din diferite domenii
- Identificarea de strategii didactice adaptate particularităţilor de vârstă şi individuale ale elevilor în vederea utilizării acestora în procesul de predare-învățare-evaluare
- Integrarea mijloacelor didactice tradiționale și moderne în cadrul secvențelor didactice
- Proiectarea unor demersuri didactice interactive
- Proiectarea unor demersuri didactice în viziune transdisciplinară, interdisciplinară și multidisciplinară
- Adecvarea metodelor și a instrumentelor de evaluare la competențele specifice vizate, la standardele naționale de evaluare asociate și la conținuturile implicate pentru realizarea unor activități didactice interactive, stimulative, participative, la discipline informatice
- Proiectarea activității didactice (de exemplu, pentru o lecție, o unitate de învățare)
- Elaborarea unor oferte educaționale (de exemplu, pentru CDEOȘ/în dezvoltare locală)

C. TEMATICĂ ȘTIINȚIFICĂ

1. Modele de organizare a datelor pentru prelucrarea algoritmică a acestora

- (*) Modelul conceptual liniar – listă (inclusiv cazuri particulare: stivă, coadă, cu acces direct, cu acces secvențial, listă de frecvențe, listă simplu înlănțuită, listă dublu înlănțuită, listă circulară simplu înlănțuită, listă circulară dublu înlănțuită), șir de caractere, tuplu.
- (*) Modelul conceptual neliniar – mulțime.
- (*) Modelul conceptual asociativ – dicționar.
- (*) Modelul conceptual mixt (de exemplu, liste de liste, liste de șiruri de caractere).
- Modelul conceptual rețea – graf (graf neorientat, graf orientat; grafuri asociate: subgraf, graf parțial, graf transpus; tipuri de grafuri: graf complet, graf bipartit, graf conex, graf tare conex, graf ponderat, graf hamiltonian, graf eulerian)
- Modelul conceptual ierarhic – arbore (inclusiv cazuri particulare: arbore cu rădăcină, arbore ordonat, arbore binar, arbore binar de căutare, arbore binar complet, ansamblu - heap).
- Model conceptual obiectual – clase și obiecte.

2. Principii de elaborare a algoritmilor și a programelor

- Algoritm. Principiile programării structurate. Structuri fundamentale. Paradigme de bază în programare.
- (*) Principii de elaborare a unui program. Gândire computațională. Etape ale elaborării unui program. Moduri de reprezentare a algoritmilor. Criterii de elaborare a testelor. Eficiența algoritmilor.
- (*) Modalități de bază de comunicare cu programul.

3. Algoritmi specializați pe clase de probleme

- (*) Algoritmi de bază pentru prelucrarea seriilor de valori.
- (*) Prelucrări ale datelor numerice. Cifre ale unui număr. Divizibilitate. Algoritmul lui Euclid. Ciurul lui Eratostene. Baze de numerație. Exponențiere rapidă.
- (*) Metode de generare sistematică a elementelor unei liste.
- (*) Metode de sortare a elementelor unei liste. Metoda de sortare prin selecția minimului, metoda de sortare cu listă de frecvențe, metoda bulelor, metoda de sortare prin interclasare, metoda de sortare rapidă.
- (*) Metode de prelucrare a listelor sortate. Metoda căutării binare, metoda interclasării.
- Metode simple de criptare a șirurilor de caractere și verificare a integrității datelor. Metoda substituției simple (substituție monoalfabetică), cifrul lui Cezar, cifrul Vigenère, algoritmul lui Fletcher.
- Algoritmi de umplere (Flood Fill).
- Algoritmi specifici pentru prelucrarea grafurilor. Metoda de parcurgere în lățime (Breadth First Search - BFS), respectiv în adâncime (Depth First Search – DFS). Algoritmul Roy-Warshall. Algoritmul lui Dijkstra, algoritmul Roy-Floyd. Algoritmul lui Prim, algoritmul lui Kruskal.
- Algoritmi specifici pentru prelucrarea arborilor. Metode de parcurgere a nodurilor unui arbore binar în preordine, inordine și postordine. Metode specifice pentru arbori binari de căutare. Algoritmi specifici pentru prelucrarea unui ansamblu.

4. Metode de programare

- Metoda Divide et impera.
- Metoda Greedy.
- Metoda Backtracking.
- Metoda Programării dinamice.

5. Memorarea datelor și organizarea codului pentru prelucrări procedurale

A. Limbajul Python

- (*) Sintaxa limbajului de programare, medii de programare specifice. Elemente de bază ale limbajului de programare. Vocabular, identificatori, constante, tipuri scalare de date, variabile/etichete, operatori, structura programelor, comentarii, expresii, citirea/scrierea datelor, instrucțiuni.
- (*) Subprograme. Subprograme recursive.
- (*) Clasa list – clasă predefinită pentru memorarea unei liste. Operatori de bază pentru: acces la un element, apartenență, non-apartenență, concatenare, multiplicare, relaționare. Metode ale clasei pentru operații de bază: determinare a primei poziții a unei valori, numărare a aparițiilor unei valori, ștergere a elementului de la o anumită poziție, inserare a unei valori într-o anumită poziție, adăugare a unui element, copiere, sortare.
- (*) Clasa set – clasă predefinită pentru mulțimi. Operații și operatori specifici pentru: reuniune, intersecție, diferență, egalitate, incluziune, apartenență. Metode uzuale pentru operații de bază: adăugare, ștergere, inițializare.
- (*) Clasa str – clasă predefinită pentru șiruri de caractere. Operații și operatori specifici pentru: apartenență, concatenare, multiplicare, acces la un caracter sau subșir/secvență de caractere, comparare lexicografică. Metode uzuale pentru operații de bază: căutare a unei secvențe de caractere, generare a unui șir prin înlocuire a unei secvențe de caractere, separare a unor secvențe de caractere dintr-un șir.
- (*) Clasa dict – clasă predefinită pentru dicționare. Operații și operatori specifici pentru: acces la date.
- (*) Clasa tuple – clasă predefinită pentru tupluri. Operații și operatori specifici pentru: acces la date, apartenență, concatenare, multiplicare. Metode uzuale pentru operații de bază: numărare, căutare.
- (*) Elemente de limbaj pentru operarea cu date organizate în modele mixte.
- (*) Fișiere text. Funcție pentru deschiderea unui fișier. Metode ale clasei TextIOWrapper pentru operații de bază cu fișiere: citire, scriere, închidere.
- (*) Biblioteca tkinter pentru interfețe grafice. Funcții și metode de bază pentru interfețe grafice simple cu ferestre, butoane, etichete, casete text (Tk, Label, Button, Entry, Text, Frame, Canvas), afișare a mesajelor, comportament (pack, grid, place, get).
- Programare orientată pe obiecte. Clasă, membri ai clasei (date și metode), obiecte, biblioteci. Definire a unei clase, niveluri de acces la membrii clasei, constructor, destructor/finalizer, clasă derivată.

B. Limbajul C++

- Sintaxa limbajului de programare, medii de programare specifice. Elemente de bază ale limbajului de programare. Vocabular, identificatori, constante, tipuri de date simple, variabile, operatori, structura programelor, comentarii, expresii, citirea/scrierea datelor, instrucțiuni.
- Subprograme. Subprograme recursive.
- Tablouri unidimensionale pentru memorarea listelor. Declarare a variabilelor de tip tablou unidimensional, operator specific pentru acces la un element.
- Clasa string – clasă predefinită pentru șiruri de caractere. Operații și operatori specifici: concatenare, acces la un caracter, comparare lexicografică. Metode uzuale pentru inserare a unei secvențe de caractere, ștergere a unei secvențe de caractere, căutare a unei secvențe de caractere.
- Structuri de date pentru memorarea datelor neomogene (înregistrări). Definire a unei structuri, declarare a variabilelor de tip structură (struct). Operatori specifici pentru acces la un câmp, atribuiri.
- Elemente de limbaj pentru operarea cu date organizate în modele mixte.
- Fișiere text. Clase și metode uzuale pentru prelucrarea unui fișier: deschidere, citire, scriere, închidere.
- Programare orientată pe obiecte. Clasă, membri ai clasei (date și metode), obiecte, biblioteci. Instanțiere a unei clase predefinite, acces la membrii unui obiect. Definire a unei clase, niveluri de acces la membrii clasei, constructor, destructor, supraîncărcare a metodelor, clasă derivată.
- Pointeri. Declarare a unor variabile de tip pointer, alocare și eliberare dinamică a memoriei. Operații și operatori specifici: adresă la care se memorează valoarea unei variabile, acces la conținutul memorat la o adresă, atribuiri, adunare cu un număr întreg, scădere a două adrese.

6. Baze de date

- Modelul conceptual relațional – entitate-relație. Entitate (cu atribute opționale, obligatorii, volatile, respectiv cu identificatori unici, tipuri de identificatori unici – simplu/compus, natural/artificial), instanță, relație (opționalitate, cardinalitate, tipuri de relații din punctul de vedere al cardinalității, relații barate, relații ierarhice, relații recursive), supertip și subtip, transferabilitate, arc.
- Forme normale pentru proiectarea modelului conceptual al unei probleme de gestiune.
- Modelul fizic: tabelă (cu câmpuri, tipuri de date, cheie primară, chei externe, înregistrări, constrângeri, reguli de integritate - de entitate și referențială). Mapare.
- Comenzi de bază pentru interogarea bazei de date (SQL): selecție, proiecție, ordonare, operatori, funcții scalare uzuale (de prelucrare a numerelor, a datelor calendaristice, a șirurilor de caractere, conversii), funcții agregate uzuale (pentru sumă, medie, numărare, minim, maxim, de tratare a valorii NULL), grupare, preluare a datelor din mai multe tabele (join), subinterogări.
- Comenzi de bază pentru manipularea datelor (DML): inserare, modificare, ștergere.
- Comenzi de bază pentru manipularea structurii bazei de date (DDL): creare a unei tabele, modificare a structurii unei tabele (adăugare a unui câmp, ștergere a unui câmp, modificare a unui câmp), ștergere a unei tabele, secvențe, indecși, vederi (view).
- Comenzi de bază pentru gestionarea drepturilor de acces la baza de date (DCL): drepturi, acordare și retragere a unor drepturi.
- Comenzi de bază pentru gestionarea tranzacțiilor din baza de date (TCL): inițiere, puncte de revenire, revenire, finalizare.
- Metode ale claselor Python principale (de exemplu, Connection, Cursor) pentru operații uzuale cu baze de date: conectare la baza de date, executare a unei comenzi, închidere a conexiunii cu baza de date.

7. Învățare automată

- Modele conceptuale de organizare a datelor folosite în învățarea automată. Date, atribute, etichete, model, antrenare (învățare), testare, predicție, tipuri de date, date categorice, date complete/lipsă, dimensiune și calitate a datelor. Transformarea datelor (normalizare, scalare, augmentare, codificare a datelor, tratare a datelor lipsă, organizarea datelor în fișiere sau tabele pentru prelucrare automată).
- Algoritmi utilizați în învățare automată. Învățare nesupervizată, clusterizare; algoritmul K-means. Învățare supervizată, regresie, clasificare, arbore de decizie; algoritmul de regresie liniară, algoritmul KNN (k Nearest Neighbours), algoritmul de clasificare bazat pe arborele de decizie. Rețele neuronale, rețele perceptron, principiu de învățare prin rețeaua neuronală.
- Clase și metode din biblioteca Matplotlib din Python pentru: reprezentarea grafică a datelor prin puncte, grafic liniar, diagramă de dispersie, diagramă cu bare, histogramă, diagramă box-plot.

- Clase și metode din biblioteca Pandas din Python pentru: tabele (DataFrames), eliminarea valorilor extreme, obținere a valorilor pentru un atribut, conversii, statistici descriptive (medie, deviație standard, minim, maxim), calcule statistice de bază, determinarea corelațiilor între variabile, agregarea datelor pe categorii, frecvența valorilor unice.
- Clase și metode din biblioteca Scikit-learn din Python pentru: antrenare, predicție și evaluare în rezolvarea problemelor de învățare automată.
- Clase și metode specifice din biblioteca NumPy din Python pentru: operații cu liste de valori, operații cu matrici, rezolvarea sistemelor de ecuații.

8. Societate digitală

- Comunicare și colaborare digitală. Forme de comunicare și colaborare digitală. Modalități de feedback. Conturi de utilizator, adresă de poștă electronică. Aplicații colaborative. Partajare a resurselor prin Internet.
- Securitate cibernetică și etică în spațiul digital. Identitate digitală. Amprentă digitală. Dreptul la ștergerea datelor personale din spațiul digital. Consecințe ale acțiunilor din spațiul digital. Drepturi de autor. Riscuri și amenințări cibernetice. Măsuri preventive și strategii de securitate pentru protejarea sistemelor și datelor.
- (*) Navigare pe web. Motoare de căutare. Tehnici și instrumente avansate pentru căutarea, evaluarea și gestionarea informațiilor în mediul digital.
- (*) Modelare computerizată. Servicii economice, sisteme expert, activități legate de mediu, activități de recreere. Riscuri și măsuri de siguranță.
- (*) Aplicații și platforme care sprijină învățarea.
- (*) Introducere în inteligența artificială. Elemente care stau la baza inteligenței artificiale. Diferențe față de gândirea umană. Proiectarea și testarea sistemelor. Reglementări specifice. Transparență și responsabilitate în utilizarea inteligenței artificiale. Proprietate intelectuală, autenticitate și drepturi de autor în contextul conținutului generat de inteligența artificială. Beneficii și limitări, tipologii și domenii de aplicare ale inteligenței artificiale. Învățare automată în cadrul inteligenței artificiale. Datele ca fundament al proceselor de învățare automată. Sustenabilitate și impact ecologic al sistemelor de inteligență artificială. Modele generative pentru crearea de conținut digital.
- Introducere în tehnologii emergente.
- Participare civică și profesională în spațiul digital. Semnătură digitală, digitalizare a serviciilor publice, sisteme de identificare și autentificare automată. Impactul tehnologiilor digitale asupra mediului. Impactul tehnologiilor digitale asupra dezvoltării și afirmării profesionale. Etape de dezvoltare a unui produs digital.

Notă: Pentru exemplificare pot fi utilizate platformele uzuale Google Workspace sau Microsoft Teams, respectiv aplicațiile uzuale pentru navigare web, Google Chrome, Microsoft Edge sau Mozilla Firefox.

9. Conținuturi digitale, tehnologii și aplicații specializate pentru obținerea acestora

- (*) Birotică - documente digitale. Conținuturi de tip text. Structura unui document. Instrumente pentru gestionarea unui document, editarea și formatarea elementelor unui document, utilizarea la un nivel avansat. Adaptarea produsului digital la publicul țintă și la scopul comunicării.
- (*) Birotică - prezentări digitale. Conținuturi de tip prezentări digitale. Structura unei prezentări. Instrumente pentru gestionarea unei prezentări, editarea și formatarea elementelor unei prezentări, utilizarea la un nivel avansat. Adaptarea produsului digital la publicul țintă și la scopul comunicării.
- (*) Birotică - calcul tabelar. Conținuturi de tip registre de calcul. Structura unui registru de calcul. Instrumente pentru gestionarea unui registru de calcul, editarea și formatarea elementelor unui registru de calcul, utilizarea la un nivel avansat. Adaptarea produsului digital la publicul țintă și la scopul comunicării.
- (*) Birotică - baze de date. Conținuturi de tip bază de date. Structura unei baze de date. Instrumente pentru gestionarea unei baze de date, editarea și formatarea elementelor unei baze de date, utilizarea la un nivel avansat.
- (*) Imagini digitale. Imagini 2D, animații grafice și modele 3D. Reprezentare în memorie, elemente de definire, formate standard, proprietăți, domenii de aplicare. Instrumente pentru gestionare și pentru operații specifice prelucrării imaginilor digitale/compozițiilor. Scenariul unei animații: compoziție, cadre, obiecte animate. Operații specifice de realizare a unei animații și controlul acesteia.
- (*) Prelucrări audio. Conținuturi audio. Narative digitale audio. Instrumente pentru redare a unor conținuturi audio. Instrumente pentru prelucrare audio.
- (*) Prelucrări audio-video. Conținuturi audio-video. Narative digitale audio-video. Instrumente pentru redare a unor conținuturi audio-video. Instrumente pentru prelucrare audio-video.

- (*) Pagini web. Conținuturi de tip pagini web. Structura unei pagini web. HTML (HyperText Markup Language), CSS (Cascading Style Sheets), limbaje de scripting (JavaScript). Adaptarea produsului digital la publicul țintă și la scopul comunicării. Proiectare a unui site web, vizualizare și publicare pe web.
- Interfețe vizuale și ergonomie digitală. Programare vizuală, interfață grafică a unui mediu vizual de dezvoltare, aplicație vizuală, interfață grafică a unei aplicații vizuale (GUI), orientare pe evenimente. Principii de ergonomie și accesibilitate în proiectarea interfețelor. Formulare și controale uzuale în proiectarea interfețelor grafice ale unei aplicații vizuale. Aplicații vizuale pentru desktop și mobil, în design-time și run-time.

Notă: Pentru exemplificare, pot fi utilizate versiuni de software din suitele LibreOffice sau Microsoft Office, GIMP (GNU Image Manipulation Program), Tinkercad, Audacity, OpenShot, pentru HTML, respectiv CSS, ultima versiune a acestora, iar pentru dezvoltarea de aplicații vizuale Visual Studio Community Edition sau Visual Studio Code pentru Ubuntu, cu limbajul C#, respectiv platforma MIT App Inventor.

10. Sisteme de calcul

- Componenta hardware a unui sistem de calcul. Tipuri de sisteme de calcul. Arhitectura sistemului de calcul. Unitatea centrală de procesare (CPU). Memoria internă. Medii și dispozitive de stocare. Interfețe. Dispozitive periferice uzuale de intrare, de ieșire de intrare - ieșire. Placa de bază. Sisteme de alimentare și răcire. Ergonomia postului de lucru, măsuri de siguranță și sănătate.
- (*) Componenta software a unui sistem de calcul. Tipuri de software și caracteristici. Sistem de operare: tipuri de sisteme de operare, funcții principale, interfețe, tipuri comune de sisteme de fișiere. Gestionarea profesională a folderelor și fișierelor. Securizarea sistemului de operare.
- Întreținere a unui sistem de calcul și depanare la nivel elementar a unor disfuncționalități frecvente. Asamblarea unor componente hardware, interoperabilitate și compatibilitate, actualizarea sistemului de operare, instalarea și actualizarea driverelor unor dispozitive periferice. Siguranță, întreținere a sistemului de calcul. Programe utilitare uzuale. Diagnosticare și depanare a unor disfuncționalități frecvente.
- Dispozitive inteligente și internetul obiectelor. Componente de bază ale arhitecturii internetului obiectelor și principiu general de comunicație între acestea. Principiu general de funcționare al dispozitivelor inteligente, tipuri de astfel de dispozitive. Beneficii, limitări, provocări și riscuri ale utilizării dispozitivelor inteligente și IoT.
- Fundamente ale roboticii. Structura hardware de bază, structura software de bază, modalități de interacțiune cu mediul înconjurător, modalități de colectare a datelor din mediul înconjurător, tipuri uzuale de roboți, beneficii și limite. Instrumente ale unor medii de modelare a comportamentului unui robot virtual. Modelarea comportamentului unui robot virtual.
- Rețele de comunicații. Rețele de calculatoare, rețele de telefonie mobilă. Tipuri de bază de rețele de calculatoare, topologii de bază de rețele de calculatoare, dispozitive și medii de transmisie într-o rețea de calculatoare. Protocoale de rețea de comunicații, adresare IP, servicii de rețea, subrețele, porți de acces (gateway). Configurarea unui router Wi Fi. Conectarea unui calculator în rețea și securizarea acestuia (firewall). Instrumente uzuale de diagnosticare și monitorizare.

Notă: Pentru exemplificare, pot fi utilizate versiuni de software corespunzătoare sistemelor de operare Linux (cu distribuția Ubuntu) sau Microsoft Windows, respectiv versiuni de software Open Roberta cu programare vizuală cu Python, respectiv Tinkercad.

Notă: Proba practică se va susține din capitolele 1 (*), 2 (*), 3 (*), 5. A (*), 8 (*), 9 (*), 10 (*).

D. BIBLIOGRAFIE - TEMATICA ȘTIINȚIFICĂ

1. *** Programe școlare pentru discipline informatice, gimnaziu (*Informatică și TIC*) și liceu (*Informatică, Tehnologia informației și a comunicațiilor*), în vigoare și în uz pentru anul școlar în care se susține proba
2. *** Manualele alternative pentru disciplinele informatice pentru gimnaziu (Informatică și *TIC,* clasele a V-a – a VIII-a) și pentru liceu (*Informatică*, respectiv *Tehnologia informației și a comunicațiilor,* clasele a IX-a – a XII-a), cuprinse în Catalogul manualelor şcolare, valabile în anul şcolar în care se susţine proba
3. *** Variante de subiecte propuse pentru examenele de bacalaureat pentru disciplina informatică și pentru proba de evaluare a competențelor digitale
4. Cerchez, E., Șerban, M., Programarea în limbajul C/C++ pentru liceu, vol I-IV, Ed. Polirom, 2004-2013
5. Cormen, T., Leiserson, Ch., Rivest, R., Introducere în algoritmi, Ed. Byblos, Cluj, 2004

6. Dierbach, C., *Introduction to Computer Science Using Python: A Computational Problem-Solving Focus, Hoboken*, NJ: John Wiley & Sons, Inc., 2013
7. Fotache, M., Proiectarea bazelor de date. Normalizare şi postnormalizare. Implementări SQL şi Oracle, Ed. Polirom, 2005
8. Gălăţan, C, Gălăţan, S., Curs de C#. Programare in Visual C# 2008 Express Edition, Ed. L&S Info-mat, 2008
9. Knuth, D.E., Arta programării calculatoarelor, vol.1, Algoritmi fundamentali, Ed. Teora, 1999
10. Knuth, D.E., Arta programării calculatoarelor vol.2, Algoritmi seminumerici, Ed. Teora, 2000
11. Knuth, D.E., Arta programării calculatoarelor, vol.3, Sortare şi căutare, Ed. Teora, 2001
12. Mincă, C., Caiet de laborator - Teste de evaluare, pentru clasa a IX-a, Informatică, profilul real neintensiv, Ed. L&S Info-mat, 2005
13. Mincă, C., Caiet de laborator - Teste de evaluare, pentru clasa a X-a, Informatică, profilul real neintensiv, Ed. L&S Info-mat, 2005
14. Mincă, C., Dumitriu-Lupan N., Caiet de laborator - Teste de evaluare, pentru clasa a XI-a, Informatică, profilul real neintensiv, Ed. L&S Info-mat, 2009
15. Mitrana, V., Provocarea algoritmilor, Ed. Agni, 1994
16. Paşoi, M., Lica, D., Fundamentele programării, culegere de probleme, clasa a IX-a, Ed. L&S Info-mat, 2005
17. Paşoi, M., Lica, D., Fundamentele programării, culegere de probleme, clasa a X-a, Ed. L&S Info-mat, 2005
18. Paşoi, M., Lica, D., Fundamentele programării, culegere de probleme, clasa a XI-a, Ed. L&S Info-mat, 2006
19. Popescu, I., Baze de date relaţionale, Ed. Universităţii Bucureşti, 1998
20. Pracsiu, D., Culegere de probleme semnificative de informatică, Ed. Media Sind, 2015
21. Slatkin, B., *Effective Python: 125 Specific Ways to Write Better Python*, Hoboken, NJ: Pearson Education, Inc., 2025
22. Tanenbaum, A.S., Organizarea structurată a calculatoarelor, Ed. Byblos, 2004
23. Tanenbaum, A.S., Reţele de calculatoare, Ed. Byblos, 2004
24. Tudor, V., Curs de programare în Python 3, vol.1, Fundamente pentru începători, Ed. LS Info-mat, 2022
25. Tudor, V., Curs de programare în Python 3, vol.2, Structuri de date şi algoritmi, Ed. LS Info-mat, 2022

E. TEMATICĂ PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINELOR INFORMATICE

1. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice la disciplinele informatice în concordanţă cu curriculumul naţional

- Curriculum naţional: componente ale curriculumului naţional (planul-cadru de învăţământ, programele şcolare, standardele naţionale de evaluare), tipuri de curriculum, produse şi documente curriculare (de exemplu, manual şcolar, auxiliar didactic); termeni de referinţă ai curriculumului naţional (de exemplu arie curriculară, disciplină); practici moderne în organizarea curriculumului.
- Sistemul de competenţe din structura curriculumului naţional: competenţe transversale, competenţe-cheie şi atribute prioritare, competenţe generale, competenţe specifice.
- Standarde naţionale de evaluare: standarde de învăţare, descriptori ai nivelului de performanţă (De bază, Consolidat, Avansat).
- Planificare şi proiectare didactică: planificare calendaristică, proiect al unităţii de învăţare, proiect de lecţie, proiectare a activităţii de învăţare.
- Demersuri didactice intradisciplinare, interdisciplinare, transdisciplinare.
- Oferte educaţionale pentru curriculum, conform planurilor-cadru în vigoare.

2. Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învăţare-evaluare la disciplinele informatice:

- Tipuri de strategii didactice: definire, caracterizare.
- Lecţia, unitate didactică fundamentală: tipuri de lecţii, momente ale lecţiei, activităţi de învăţare.
- Metode didactice (de exemplu, observarea, exerciţiul, modelarea, problematizarea, demonstrarea, învăţarea prin descoperire, expunerea sistematică a cunoştinţelor, conversaţia, aplicaţii practice, instruire programată, învăţare asistată de calculator, metode didactice activ-participative centrate pe elev).
- Forme de organizare a activităţii didactice: frontală, individuală, pe grupe.
- Mijloacele de învăţământ: funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ, tipuri de mijloace de învăţământ şi caracteristicile lor, integrarea mijloacelor de învăţământ în procesul de predare-învăţare-evaluare (organizarea activităţii în clasă şi laborator, alegerea manualului, a produselor software - de exemplu sistem de operare, aplicaţii de birotică, mediu specializat pentru reprezentarea algoritmilor prin blocuri grafice, mediu de programare - şi a auxiliarelor didactice necesare).
- Valorificarea software-ului educaţional intra-, inter- şi transdisciplinar; utilizarea platformelor de e-learning ca resursă educaţională; valorificarea reţelei Internet ca resursă educaţională.

3. Evaluarea randamentului școlar în concordanță cu competențele generale și specifice

- Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ: obiective, caracterizare, funcții, tipologie.
- Metode și instrumente de evaluare tradiționale și moderne (alternative/complementare); calități ale instrumentelor de evaluare.
- Itemi: definiție, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalități de evaluare și notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.
- Notarea și aprecierea școlară: variabilitatea notării, factori ai variabilității aprecierii și notării; erori în evaluare/efecte perturbatoare în apreciere și notare și modalități de minimizare a lor.

F. BIBLIOGRAFIE - TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINELOR INFORMATICE

1. *** *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru discipline informatice (Informatică și TIC, Informatică, Tehnologia informației și a comunicațiilor), în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat)
2. *** *Manualele alternative pentru disciplinele informatice* pentru gimnaziu (*Informatică și TIC,* clasele a V-a – a VIII-a) și pentru liceu (*Informatică*, respectiv *Tehnologia informației și a comunicațiilor,* clasele a IX-a – a XII-a), cuprinse în Catalogul manualelor şcolare, valabile în anul şcolar în care se susţine concursul
3. *** *Ghid metodologic pentru Educație tehnologică. Informatică. Tehnologia Informației*, Consiliul Național pentru Curriculum, Ed. Aramis Print, 2002
4. *** *Ghid metodologic Tehnologia informației și a comunicațiilor în procesul didactic*, Consiliul Național pentru Curriculum, Ed. Aramis Print, 2002
5. *** *Ghid de evaluare la Informatică și Tehnologia Informației*, Serviciul Național de Evaluare și Examinare, Ed. Aramis Print, 2001
6. Albulescu, I., Catalano, H. (coord), *Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările*, Ed. Didactica Publishing House, 2020
7. Bocoş, M., *Instruirea interactivă. Repere axiologice şi metodologice*, Edit. Polirom, Iaşi, 2013
8. Bocoş, M., Jucan D., *Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Edit. Paralela 45, Piteşti, 2019
9. Bocoș, M., Jucan, D., *Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor,* Ed. Paralela 45, 2019
10. Cerghit, I., *Metode de învățământ*, Ed. Polirom, 2006
11. Cerghit, I., *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Ed. Polirom, 2008
12. Ceobanu, C., Cucoș, C., Istrate, O., Pânișoară, I.O., Educaţia digitală, Ed. Polirom, 2022
13. Cucoş, C., *Pedagogie generală,* ediția a IV-a, Ed. Polirom, 2024
14. Cucoș, C., *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Ed. Polirom, 2016
15. Cucoș, C., *Teoria si metodologia evaluării*, Ed. Polirom, 2008
16. Ionescu, M., Bocoș, M.D. (coord.), Tratat de didactică modernă, Ed. Paralela 45, 2017
17. Jinga, I., Istrate, E., *Instruirea și evaluarea asistată de calculator*, Ed. ALL, 2006
18. Nicola, I., *Tratat de pedagogie şcolară,* E.D.P.,Bucureşti, 2001
19. Masalagiu, C., Asiminoaie, A., Țibu, M., *Didactica predării informaticii*, Ed. Polirom, 2016
20. Oprea, C.L., *Strategii didactice interactive*, Ed. Didactică și pedagogică, 2006
21. Pânișoară, I.O. (coord.), *Enciclopedia metodelor de învățământ*, ediția a II-a, Editura Polirom, Iași, 2024
22. Potolea, D., Neacșu, I., Manolescu, M. (coord.), *Ghid de evaluare disciplina informatică*, Ed. ERC PRES, 2011
23. Potolea, D., Neacșu, I., Manolescu, M. (coord.), *Ghid de evaluare disciplina tehnologia informației și a comunicațiilor*, Ed. ERC PRES, 2011
24. Potolea, D., Neacșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.O. (coord), *Pregătirea psihopedagogică. Manual pentru definitivat și gradul didactic II,* Ed. Polirom, 2008
25. Stoica, A. (coord.), *Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori*, Ed. Prognosis, 2001
26. Stoica, A., *Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică.* Ed. Humanitas, 2003

Notă: Bibliografia va fi utilizată selectiv astfel încât să respecte terminologia actuală din reforma învățământului.

Anexa nr. 50

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

INSTALAȚII PENTRU CONSTRUCȚII

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele tehnologice se adresează absolvenților facultăților de profil și profesorilor care se prezintă la Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate pe baza standardului ocupațional „Profesor pentru învățământul gimnazial și pentru învățământul liceal", în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Structura arborescentă și sistemul modular de organizare curriculară pentru învățământul tehnologic, solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele școlare/curriculumul în vigoare din învățământul preuniversitar pentru respectiva disciplină și cu programele pentru evaluările și examenele naționale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, urmărind:

- cunoașterea de către profesor a conținuturilor științifice și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor de pregătire profesională și a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, și multidisciplinar, în concordanță cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Fiind date particularitățile disciplinelor *tehnologice* și rolul pe care acestea îl au asupra formării și maturizării *profesionale* a elevului, precum și asupra întregului climat educațional al școlii, profesorul trebuie să demonstreze că:

- înțelege conceptele centrale și metodele de investigație specifice disciplinelor pe care le predă;
- are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;
- înțelege cum învață și cum se dezvoltă elevul și poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea profesională a acestuia;
- înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al felului în care învață și poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele individuale de învățare;
- înțelege procesele de integrare curriculară și folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor și performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege și utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația și comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul școlar al acestuia;
- dezvoltă cunoașterea și utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea și interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- planifică activitatea de predare-învățare pe baza competențelor curriculare, a cunoașterii proceselor predării-învățării, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor și a diferențelor dintre elevi; modelează activitatea la clasă conform obiectivelor evaluării;
- înțelege și folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia și modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală și socială a elevului;
- evaluează efectele opțiunilor și acțiunilor sale asupra elevilor, părinților, altor colegi (profesori) și modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, familiile elevilor și altor organizații existente în comunitatea în care trăiește, în așa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților școlii;
- înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră și de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;
- înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv, drepturile legale ale elevului și părinților, precum și propriile sale drepturi și responsabilități;
- înțelege criteriile de evaluare a activității sale și are capacitatea de a le integra în conceperea și realizarea activității didactice.

B. COMPETENȚE SPECIFICE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice profesorului de discipline tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice de specialitate și metodice pentru disciplinele tehnologice.
2. Aplicarea adecvată a principiilor și metodelor specifice didacticii disciplinelor tehnologice.
3. Realizarea corelațiilor intra-, inter- și pluridisciplinare a conținuturilor.
4. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională și curriculumul în vigoare.
5. Proiectarea demersurilor didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi.
6. Selectarea și aplicarea unor metode și instrumente de evaluare adecvate obiectivelor evaluării și/sau competențelor/rezultate ale învățării vizate.
7. Aplicarea diferitelor forme de organizare a instruirii în conformitate cu demersul didactic proiectat.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. Instalații tehnico-sanitare și de gaze.

1.1 Instalații interioare pentru distribuția apei reci și calde pentru consum menajer.
1.2 Dimensionarea rețelelor de distribuție a apei reci și calde de consum.
1.3 Instalații interioare pentru canalizarea apelor uzate.
1.4 Instalații interioare pentru canalizarea apelor meteorice.
1.5 Instalații exterioare de canalizare.
1.6 Instalații exterioare de alimentare cu apă.
1.7 Instalații interioare de gaze naturale combustibile.
1.8 Instalații de ridicare a presiunii apei: scheme, funcționare
1.9 Instalații de preparare a apei calde de consum: scheme, funcționare.

2. Instalații de încălzire.

2.1 Confortul termic.
2.2 Instalații de încălzire cu apă caldă cu circulație naturală și forțată.
2.3 Calculul hidraulic al conductelor la instalațiile de încălzire cu apă caldă.
2.4 Elementele principale ale instalațiilor de încălzire centrală (centrale, puncte termice și instalații interioare).

3. Instalații de ventilare și climatizare.

3.1 Parametrii de calcul ai aerului exterior și interior.
3.2 Ventilarea naturală a clădirilor industriale și agrozootehnice.
3.3 Ventilarea mecanică: scheme de principiu, elemente componente, sisteme.
3.4 Ventilarea locală.
3.5 Instalații de climatizare individuale.

4. Tehnologia lucrărilor de instalații

4.1. Materiale moderne utilizate în instalații.
4.2 Tehnologia executării instalațiilor sanitare, interioare.
4.3.Tehnologia executării instalațiilor interioare de gaze naturale combustibile.
4.4 Tehnologia executării instalațiilor de încălzire.
4.5 Tehnologia executării instalațiilor de ventilare.
4.6 Tehnologia executării instalațiilor electrice interioare.

5. Economie: Managementul activităților de instalații

5.1 Documentația economică în instalații
5.2 Managementul calității în instalații
5.3 Planificarea executării lucrărilor

6. Legislația în construcții

BIBLIOGRAFIE

1	Vintilă Șt. ș.a.	Instalații sanitare și de gaze	E.D.P București, 1992
2	Vintilă Șt., Constantinescu Gh.	Tehnologia instalațiilor sanitare și de gaze. Manual clasa IX-XII	E.D.P., București, 1992
3	Vintilă Șt., ș.a.	Instalații sanitare și de gaze – Îndrumător de proiectare	Ed. Tehnică, București, 1987
4	Mănescu Al., Sandu M, Ianculescu O	Alimentări cu apă	E.D.P., București, 1994
5	Cimpoia, Al., Ivanov I.	Tehnologia instalațiilor de încălzire centrală și ventilare. Manual pentru clasa a X-a și a XI-a	E.D.P. București, 1991
6	Cimpoia, Al., Ivanov I., Christea Al.,	Tehnologia instalațiilor de încălzire centrală și ventilare. Manual pentru clasa a XII-a	E.D.P. București, 1992
7	Niculescu N., Ilina M., Bandrabur C.	Instalații de încălzire și rețele termice	E.D.P București, 1985
8	Niculescu N., Duță Gh., Stoenescu P.	Instalații de ventilare și climatizare	E.D.P București, 1982
9	Ionescu C., Bianchi C.	Instalații electrice pentru construcții, manual, clasa a XI-a	E.D.P București, 1981
10	Ionescu C., Bianchi C.	Instalații electrice pentru construcții, manual, clasa a XII-a	E.D.P București, 1981
11	Mira N. ș.a.	Manualul de instalații	Editura Artecno, București, 2002
12	Ilina M. ș.a.	Enciclopedia tehnică de instalații	Editura Artecno, București, 2010
13	Normativ pentru proiectarea, executarea și exploatarea instalațiilor de ventilare și climatizare, indicativ I 5-2022, aprobat prin Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 173/2023.		
14	Normativ pentru proiectarea, executarea și exploatarea instalațiilor de încălzire centrală, indicativ I 13-2015, aprobat prin Ordinul nr. 845/2015, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cele aduse prin Ordinul nr. 170/2023.		
15	Norme tehnice pentru proiectarea, executarea și exploatarea sistemelor de alimentare cu gaze naturale, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 89/2018, cu modificările și completările ulterioare.		
16	Normativ privind proiectarea, execuția și exploatarea instalațiilor sanitare aferente clădirilor, indicativ I 9-2022, aprobat prin Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 2.960/2022.		
17	Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în privința dispozițiilor rămase în vigoare (art. 10 și art. 41), coroborată cu Legea nr. 169/2026 privind Codul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor.		
18	Legea nr. 169/2026 privind Codul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor, cu modificările și completările ulterioare.		

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ŞI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta şcolii. Produse şi documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învăţământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiţii, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învăţământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învăţământ în cadrul lecţiei. Metode şi tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor şi tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecţii.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activităţii didactice. Lecţia, unitate didactică fundamentală: definiţie, evenimentele lecţiei, tipuri şi variante de lecţii.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerinţe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor şcolare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilităţii aprecierii şi notării. Erori în evaluarea şcolară/Efecte perturbatoare în apreciere şi notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat şi gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoş, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoş, M., Jucan, D.	Teoria şi metodologia instruirii. Teoria şi metodologia evaluării: repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Piteşti, 2019
4.	Cucoş, C.	Pedagogie, ediţia a III-a revăzută şi adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoş, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediţia a III-a revăzută şi adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2009
6.	Iuhos, C.I.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura U.T.PRESS, Cluj-Napoca, 2024
7.	Marin, T., Marin, L.-M.	Pedagogie. Compendiu	Editura Pro Universitaria, Bucureşti, 2024
8.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iaşi, 2006
9.	Pânişoară, I.-O., Cristea, S.	Manual de pedagogie pentru profesori	Editura Polirom, Iaşi, 2024
10.	Potolea, D., Necşu, I., Iucu, R.B., Pânişoară, I.- O.	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat şi gradul didactic II	Editura Polirom, Iaşi, 2008

	(coord.)		
11.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
12.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, București, 2001
13.	Stoica A.	Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică.	Humanitas Educațional, București, 2003
14.		„Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008
15.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	

Anexa nr. 51

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

INSTALAȚII PENTRU CONSTRUCȚII

MAIȘTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele tehnologice se adresează candidaților care îndeplinesc condițiile de studii și de pregătire prevăzute de legislația în vigoare și de Centralizatorul privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările, precum și probele de concurs pentru încadrarea personalului didactic din învățământul preuniversitar, inclusiv absolvenților școlilor de maiștri care îndeplinesc condițiile legale pentru ocuparea funcției didactice de maistru-instructor. Programa este destinată Concursului național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar.

Conținutul și structura acesteia sunt elaborate în concordanță cu standardele de pregătire profesională, documentele curriculare în vigoare și specificul disciplinelor tehnologice, urmărind dezvoltarea competențelor științifice, tehnice și didactice necesare desfășurării procesului de predare–învățare–evaluare.

Structura arborescentă și sistemul modular de organizare curriculară pentru învățământul tehnologic solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele școlare/curriculumul în vigoare din învățământul preuniversitar pentru respectiva disciplină și cu programele pentru evaluările și examenele naționale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul maistrului instructor, urmărind:

- cunoașterea de către maistru instructor a conținuturilor științifice și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor de pregătire profesională și a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, și multidisciplinar, în concordanță cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Au fost urmărite formarea și structurarea competențelor pentru maiștri instructori, cu aplicare la specificul activităților de instruire practică. Pe lângă competențele specifice, în specialitate, sunt vizate competențele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum și competențele metodice.

Conținuturile programei urmăresc sporirea flexibilității, mobilității ocupaționale și creșterea gradului de adaptabilitate a maiștrilor instructori la evoluția tehnică, tehnologică și economică în domeniu.

B. COMPETENȚE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice maistrului instructor pentru discipline tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice.

1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice și metodice de specialitate;
2. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională și curriculumul în vigoare;
3. Realizarea corelațiilor intra-, inter- și pluridisciplinare ale conținuturilor;
4. Proiectarea activităților de pregătire/instruire practică.
5. Selectarea și aplicarea metodelor și instrumentelor de evaluare adecvate activității de pregătire/instruire practică;
6. Exploatarea utilajelor, instalațiilor și echipamentelor în condițiile respectării normelor de sănătate și securitate în muncă, prevenirea și stingerea incendiilor și de protecția mediului înconjurător;
7. Respectarea normelor de calitate pentru desfășurarea proceselor, obținerea produselor și oferirea serviciilor.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. Tehnologia de executare și montare a instalațiilor exterioare și interioare de apă

1.1 Executarea și montarea rețelelor exterioare de alimentare cu apă

1.2 Echiparea căminelor de pe rețelele exterioare
1.3 Montarea obiectelor sanitare și a accesoriilor acestora
1.4 Montarea instalațiilor interioare de alimentare cu apă rece și apă caldă
1.5 Tehnologia de montare și racordare a aparatelor de preparare a apei calde de consum
1.7 Probarea și recepția instalațiilor exterioare și interioare de alimentare cu apă
1.8 Exploatarea instalațiilor de alimentare cu apă
1.9 Norme de sănătate și securitate în muncă, situații de urgență și norme de protecția mediului pentru lucrări specifice instalațiilor de alimentare cu apă

2. Tehnologia de executare și montare a instalațiilor exterioare și interioare de canalizare
2.1 Executarea rețelelor exterioare de canalizare din ansambluri de clădiri
2.2 Montarea conductelor instalației interioare de canalizare
2.3 Montarea instalațiilor interioare de canalizare a apelor meteorice
2.4 Probarea și recepția instalațiilor interioare de canalizare
2.5 Norme de sănătate și securitate în muncă, situații de urgență și norme de protecția mediului pentru lucrări specifice instalațiilor de canalizare

3. Tehnologia de executare și montare a instalațiilor exterioare și interioare de gaze naturale combustibile
3.1 Materiale și aparate pentru instalații de gaze naturale combustibile
3.2 Montarea separatoarelor de apă pe conductele de gaze naturale combustibile
3.3 Montarea reductoarelor de presiune și a manometrelor
3.4 Montarea conductei de gaze naturale combustibile și a răsuflătorilor
3.5 Montarea instalațiilor interioare de gaze naturale combustibile
3.6 Montarea aparatelor de utilizare a gazelor naturale combustibile
3.7 Probarea și recepția instalațiilor de gaze naturale combustibile
3.8 Norme de sănătate și securitate în muncă, situații de urgență și norme de protecția mediului pentru lucrări specifice instalațiilor interioare de gaze

4. Tehnologia de executare și montare a instalațiilor de încălzire centrală cu apă caldă
4.1 Echipamente și materiale (corpuri de încălzire, cazane și schimbătoare de căldură)
4.2 Montarea conductelor de distribuție, a coloanelor și a legăturilor la corpurile de încălzire
4.3 Montarea corpurilor de încălzire, a robinetelor și accesoriilor
4.4 Montarea vaselor de expansiune și a conductelor aferente
4.5 Exploatarea și întreținerea instalațiilor de încălzire
4.6 Norme de sănătate și securitate în muncă, situații de urgență și norme de protecția mediului pentru lucrări specifice instalațiilor interioare de încălzire centrală

5. Tehnologia de executare și montare a elementelor instalațiilor de ventilare și condiționare a aerului
5.1 Elemente componente ale instalațiilor de ventilare și climatizare (filtre de aer, baterii de încălzire și de răcire, separatoare de praf, ventilatoare, piese de atenuare a zgomotelor, guri de aer)
5.2 Confecționarea și montarea canalelor de aer
5.3 Confecționarea pieselor de racordare pentru canalele de aer
5.4 Montarea ventilatoarelor, filtrelor, gurilor de refulare și de aspirație
5.5 Exploatarea instalațiilor de ventilare și condiționare a aerului
5.6 Norme de sănătate și securitate în muncă, situații de urgență și norme de protecția mediului pentru lucrări specifice instalațiilor de ventilare și condiționare a aerului

BIBLIOGRAFIE

1.	Vintilă Șt., Constantinescu Ghe	Instalații tehnico-sanitare și de gaze. Manual pentru clasa a XI-a, pentru licee industriale cu profil de construcții și școli profesionale	E.D.P., București, 1985

2.	Vintilă Șt., Constantinescu Ghe**.**	Tehnologia instalațiilor sanitare și de gaze. Manual pentru clasele IX – XII	E.D.P., București, 1992
3.	Vintilă Șt., Cruceru T., Onciu L.	Instalații sanitare și de gaze	E.D.P., București, 1995
4.	Cimpoia Al., Ivanov I.	Instalații de încălzire centrală și ventilare. Manual pentru clasa a XI-a	E.D.P., București, 1980
5.	Christea Al., Cimpoia Al.	Instalații de încălzire centrală și ventilare. Manual pentru clasa a XII-a	E.D.P., București, 1980
6.	Cimpoia Al., Ivanov I.	Tehnologia instalațiilor de încălzire centrală și ventilare. Manual pentru clasa a X-a și a XI-a	E.D.P., București, 1991
7.	Cimpoia Al., Ivanov I. Christea Al.	Tehnologia instalațiilor de încălzire centrală și ventilare. Manual pentru clasa a XII-a	E.D.P., București, 1992
8.	Niculescu N., Duță Ghe., Stoenescu P.	Instalații de ventilare și climatizare	E.D.P., București, 1982
9.	A.I.I.R. Asociația Inginerilor de Instalații din România	Manualul inginerului de instalații	Editura ARTECNO București, 2002
10.	A.I.I.R. Asociația Inginerilor de Instalații din România	Enciclopedia tehnică de instalații Manualul inginerului de instalații	Editura ARTECNO București, 2010
11.	Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în privința dispozițiilor rămase în vigoare (art. 10 și art. 41), coroborată cu Legea nr. 169/2026 privind Codul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor.		
12.	Legea nr. 169/2026 privind Codul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor, cu modificările și completările ulterioare.		
13.	Ordinul președintelui ANRE nr. 89/2018 privind aprobarea Normelor tehnice pentru proiectarea, executarea și exploatarea sistemelor de alimentare cu gaze naturale, cu modificările și completările ulterioare.		
14.	Ordinul MDRAP nr. 845/2015 privind aprobarea reglementării tehnice „Normativ pentru proiectarea, executarea și exploatarea instalațiilor de încălzire centrală”, indicativ I 13-2015, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cele aduse prin Ordinul MDLPA nr. 170/2023.		
15.	Ordinul MDLPA nr. 173/2023 privind aprobarea reglementării tehnice „Normativ pentru proiectarea, executarea și exploatarea instalațiilor de ventilare și climatizare”, indicativ I 5-2022.		
16.	Ordinul MDLPA nr. 2.960/2022 pentru aprobarea reglementării tehnice „Normativ privind proiectarea, execuția și exploatarea instalațiilor sanitare aferente clădirilor”, indicativ I 9-2022.		

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activității didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecțiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii și modalități de integrare în lecție a activităților cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.
2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.
3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.
4. Mijloace de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare. Funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învățământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ. Funcțiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.
2. Metode și instrumente de evaluare. Metode și instrumente tradiționale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.
3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.
4. Calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate.
5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2009
6.	Iuhos, C.I.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura U.T.PRESS, Cluj-Napoca, 2024
7.	Marin, T., Marin, L.-M.	Pedagogie. Compendiu	Editura Pro Universitaria, București, 2024
8.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
9.	Pânișoară, I.-O., Cristea, S.	Manual de pedagogie pentru profesori	Editura Polirom, Iași, 2024
10.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
11.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
12.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, București, 2001
13.	Stoica A.	Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică.	Humanitas Educațional, București, 2003

14.		„Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, Bucureşti, 2008
15.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele şcolare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul şcolar în care se susține concursul.	

Anexa nr. 52

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

ISTORIE

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Activitatea profesorului de ISTORIE se concentrează pe formarea şi dezvoltarea la elevi, a unor competenţe generale şi specifice, corelate cu cele opt competenţe europene cheie şi pe formarea unui comportament civic şi a deprinderilor de a învăţa pe tot parcursul vieţii.

În proiectarea activităţilor didactice şi pe parcursul desfăşurării acestora, cadrul didactic trebuie să ţină seama de particularităţile dezvoltării psihologice şi de vârstă ale elevilor, de resursele materiale şi umane avute la dispoziţie şi de idealul de dezvoltare a societăţii româneşti, în context european.

Studiul istoriei se concentrează pe înţelegerea specificului disciplinei şi a cunoaşterii de tip istoric. Oferta de cunoaştere pe care o face istoria ca disciplină de învăţământ îşi propune să stimuleze interesul pentru acest domeniu, să asigure condiţiile necesare pentru învăţarea permanentă.

Prezenta programă se adresează candidaţilor care se prezintă la concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar, la disciplina ISTORIE şi care au absolvit facultăţi de acest profil.

Conţinutul şi competenţele sunt elaborate în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de noua abordare curriculară a proiectării şi a realizării activităţilor didactice, ele fiind concepute în conformitate cu abordarea curriculară de tip sistemic.

Programa răspunde cerinţelor profilului absolventului de învăţământ superior, care urmează să fie încadrat pe un post didactic, specialitatea ISTORIE, în învăţământul preuniversitar.

Acest profil presupune cunoaşterea conţinuturilor ştiinţifice fundamentale, a tendinţelor noi în evoluţia disciplinei de învăţământ ISTORIE, aplicarea noilor direcţii ale didacticii generale şi ale metodicii predării-învăţării-evaluării ISTORIEI. De asemenea, presupune probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor didactice, demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

B. COMPETENŢELE PROFESORULUI DE ISTORIE

Competenţele profesorului de ISTORIE, pe care trebuie să le dovedească în procesul de predare-învăţare-evaluare şi care vor fi dezvoltate pe tot parcursul activităţii profesionale, sunt:

- Abordarea surselor şi a temelor istorice prin intermediul multiperspectivităţii
- Aplicarea metodelor şi tehnicilor specifice istoriei în abordarea surselor şi a temelor de specialitate
- Analizarea schimbărilor din istorie prin aplicarea metodelor şi tehnicilor specifice ştiinţelor istorice
- Înţelegerea principiilor didacticii în specialitatea ISTORIE
- Construirea unor demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor la conţinuturi
- Utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică
- Proiectarea şi realizarea demersului didactic: intra,-inter,–multi, transdisciplinar în ceea ce priveşte interpretarea faptelor istorice
- Proiectarea şi realizarea evaluării competenţelor dobândite de elevi în condiţiile asigurării calităţii actului educaţional
- Adecvarea demersurilor didactice la sistemul de educaţie asistată de calculator (integrarea TIC şi a resurselor digitale), la particularităţile de vârstă ale elevilor în condiţiile asigurării calităţii actului educaţional
- Conceperea unor modalităţi de instruire operaţionale în care să predomine climatul interactiv, de cooperare, stimulativ, cu scopul creşterii eficienţei rezultatelor activităţilor didactice
- Proiectarea şi realizarea procesului de predare - învăţare - evaluare având la bază centrarea activităţii pe elev şi formarea competenţelor
- Dezvoltarea unui comportament civic activ, deschis societăţii democratice, pluraliste
- Dezvoltarea şi consolidarea practicilor didactice prin care istoria contribuie la educarea pentru o cetăţenie democratică, europeană
- Asigurarea complementarităţii educaţiei formale, nonformale şi informare prin transferabilitatea cunoştinţelor de la ISTORIE în diverse situaţii

C. TEMATICA ŞTIINŢIFICĂ PENTRU DISCIPLINA ISTORIE

1. Orientul Antic (Mesopotamia, Egipt, Palestina)
2. Lumea greacă (secolele al VI-lea – al IV-lea î.Hr.)
3. Geto-dacii

4. Statul roman (Republica, Principatul, Imperiul, Dominatul)
5. Etnogeneza românilor
6. Creştinismul – de la origini la Marea Schismă
7. Geneza şi organizarea statului în spaţiul românesc în Evul Mediu
8. Lumea bizantină (secolele al VII-lea – al XV -lea)
9. Stat şi societate în Europa Occidentală în Evul Mediu
10. Lumea islamică (secolele al VII-lea – al XVI-lea)
11. Românii în „cruciada târzie" (secolele al XIV-lea – al XVI-lea)
12. Renaşterea şi Reforma
13. Marile descoperiri geografice
14. Absolutismul în secolele al XVI-lea – al XVII-lea (Franţa, Anglia, Rusia)
15. Spaţiul românesc – între medieval şi modern (secolele al XVII-lea – al XIX-lea)
16. Iluminismul – ideologie şi acţiune (Marea Britanie, SUA, Franţa)
17. Apariţia lumii moderne. Revoluţia industrială
18. Secolul al XIX-lea – „secolul naţiunilor"
19. Constituirea României moderne
20. Societate, ideologii, viaţă politică în România până la Primul Război Mondial
21. Românii din afara graniţelor (secolul al XIX-lea şi începutul secolului al XX-lea)
22. Primul şi al Doilea Război Mondial. Statele lumii în timpul celor două războaie mondiale
23. Participarea României la cele două conflicte mondiale
24. 1918 la români: Marea Unire
25. Lumea interbelică. România între cele două războaie mondiale
26. Lumea postbelică – de la sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial la începutul mileniului al III-lea
27. Cultura română – evoluţie şi particularităţi în cultura universală (secolele al XVIII-lea – al XX-lea)
28. Regimul comunist din România
29. România: 1989 – la începutul mileniului al III-lea

D. BIBLIOGRAFIE OBLIGATORIE PENTRU TEMATICA ŞTIINŢIFICĂ

- Academia Română - *Istoria Românilor*, Vol. I - X, Bucureşti, 2001-2013 - capitolele referitoare la tematica din programa concursului.
- Barber, J., *Istoria Europei Moderne,* Bucureşti, Edit. Lider, 1998.
- Bărbulescu, M., Deletant D., Hitchins K., Papacostea S., Teodor P., *Istoria României,* Edit. Corint, Bucureşti, 2002.
- Berindei, D., *Cultura naţională română modernă,* Edit. Eminescu, Bucureşti, 1996.
- Berstein, S., Milza, P., *Istoria Europei,* volumele 1-5, Edit. Institutul European, Iaşi, 1998-1999.
- Bordet, M., *Istoria Romei Antice*, Edit. Orizonturi, Bucureşti, 2017.
- Brătianu, Gh., *Tradiţia istorică despre întemeierea statelor româneşti*, Edit. Eminescu, Bucureşti, 1980.
- Brezeanu, S., *O Istorie a Imperiului Bizantin,* Edit. Meronia, ediţia a II-a, Bucureşti, 2007.
- Brown, T.,G., Shi, D.,E., *America. O istorie narativă*, Edit. Enciclopedică, volumele 1-3, Bucureşti, 1996.
- Bulei, I., *Românii în secolele XIX-XX. Europenizarea*, Edit. Litera, Bucureşti, 2011.
- Bulei, I., *O istorie a românilor*, ediţia a V-a, Edit. Meronia, Bucureşti, 2012.
- Carpentier, J. Lebrun, F., *Istoria Europei,* Edit. Humanitas, Bucureşti, 1997.
- Chamoux , Fr., *Civilizaţia elenistică,* vol. 1-2, Edit. Meridiane, Bucureşti, 1985.
- Chaunu, P., *Civilizaţia Europei în Secolul Luminilor,* vol. 1-2, Edit. Meridiane, Bucureşti, 1986.
- Clogg, R., *Scurtă istorie a Greciei*, Edit. Polirom, Iași, 2006.
- Constantiniu, F., *O istorie sinceră a poporului român,* ediţia a III-a, Edit. Univers Enciclopedic, Bucureşti, 2003.
- Courtois, S.T., *Cartea neagră a comunismului,* Edit. Humanitas, Bucureşti, 1998.
- Davies, N., *O istorie a Europei*, Edit. RAO, București, 2015.
- Deletant, D., *România sub regimul comunist,* Edit. Humanitas*,* Bucureşti, 1997.
- Diță N., Dumitrescu, D.,Manea, M., *Istoria Monarhiei*, ediția a II-a, Edit. Nomina, Pitești, 2020.
- Drâmba, O. *Istoria culturii şi civilizaţiei*, ediţia a II-a, Edit. Saeculum 10 şi Edit. Vestala, 13 vol., Bucureşti, 2008.
- Fontaine, A, *Istoria Războiului Rece,* vol. 1-4, Edit. Militară; Bucureşti, 1991.
- Gidro, R., Gidro, A., *Roma Antică*, Edit. Neverland, 2018.
- Hitchins, K., *Românii 1774 - 1866,* Edit. Humanitas*,* Bucureşti, 1998.

- Hitchins, K., *România 1866 - 1947,* Edit. Humanitas, Bucureşti, 1996.
- Jenkins, S., *Scurtă istorie a Europei de la Pericle la Putin,* Edit. Litera, București, 2019
- Johnson, P., *O istorie a lumii moderne 1920-2000*, Edit. Humanitas, 2003.
- *Istoria Universală (Larousse)*, vol. I-III, Edit. Univers Enciclopedic, Bucureşti, 2005-2006.
- McCauley, M., *Rusia, America şi Războiul Rece (1949-1991),* Edit. Polirom, Iaşi, 1999.
- Pop, A.I., Bolovan I., *Istoria României. Compendiu,* Cluj-Napoca, Institutul Cultural Român – Centrul de Studii Transilvane, 2005.
- Pop, A, I, Bolovan I., *Marea istorie a României și a Republici Moldova*, Edit. Litera, București 2018.
- Popa I-A, Nagler, Th (coord.), *Istoria Transilvaniei*, vol. I (până la 1541), ediţia a II-a, Institutul Cultural Român, Cluj-Napoca, 2009.
- Randell, K., *Reforma catolică şi Contrareforma,* Edit. All, Bucureşti, 2001.
- Scurtu, I., Buzatu Gh., *Istoria românilor în secolul XX,* Edit. Paideia, Bucureşti, 1999.
- Sourdel D., Sourdel-Thomine J., *Civilizația Islamului Clasic*, volumele 1-3, Edit. Meridiane, Bucureşti, 1975.
- Soulet, J. F., *Istoria comparată a statelor comuniste,* Edit. Polirom*;* Iaşi, 1999.

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII PENTRU DISCIPLINA ISTORIE

1. **Istoria ca obiect de studiu în învăţământul preuniversitar**
   - Curriculumul național pentru istorie
2. **Competenţele în predarea - învăţarea istoriei**
3. **Raportul dintre competenţe, activități de învățare şi conţinutul ştiinţific al disciplinei**
4. **Demersul didactic la istorie**
   - Concepte, probleme de atins, conținuturi, studii de caz şi domenii de conţinut;
   - Metode de învățământ şi strategii/tehnici de predare-învăţare a istoriei;
   - Resurse didactice
5. **Proiectarea didactică la istorie**
6. **Evaluarea**
7. **Relația profesor - elev în procesul de predare - învăţare - evaluare**

F. BIBLIOGRAFIA OBLIGATORIE PENTRU METODICA PREDĂRII ISTORIEI

- ****Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina istorie, în anul școlar în care se susține concursul (planuri-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat)
- ****Manualele alternative pentru disciplina Istorie*, clasele a IV-a – a XII-a cuprinse în *Catalogul manualelor şcolare,* valabile în anul şcolar în care se susține concursul
- Adăscăliţei F., Bercea M., Dumitrescu D., Lazăr L., Manea M., Popescu M., *Elemente de didactica istoriei*, Edit. Nomina, Bucureşti, 2010
- Bocoş M., *Instruirea interactivă. Repere axiologice şi metodologice*, Edit. Polirom, Iaşi, 2013
- Bocoş M., Jucan D., *Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Edit. Paralela 45, Piteşti, 2019
- Bolovan, S.P., *Didactica istoriei*, Edit. Presa Universitară Clujeană*,* Cluj Napoca, 2007
- Cerghit, I., Neacşu, I., Negreţ, I., Pânișoară, I.O., Potolea, D., *Prelegeri pedagogice,* Edit.Polirom, Iaşi, 2001
- Cucoş, C., *Pedagogie generală,* ediția a IV-a, Edit. Polirom, Iaşi, 2024
- Doicescu, R. (coord), *Ghid de evaluare pentru istorie,* SNEE, Edit. ProGnosis, Bucureşti, 2001
- Dumitrescu, D. (coord), *Ghid de evaluare – disciplina Istorie*, Bucureşti, 2010
- Felezeu, C., *Metodica predării istoriei,* ediția a II-a, Edit. Presa Universitară Clujeană*,* Cluj Napoca, 2000
- Nicola, I., *Tratat de pedagogie şcolară,* E.D.P.*,*Bucureşti, 2001
- Oprea, Crenguţa-Lăcrămioara., *Strategii didactice interactive*, E.D.P., Bucureşti, 2008
- Pânișoară, Ioan Ovidiu (coord.), *Enciclopedia metodelor de învățământ*, ediția a II-a, Edit. Polirom, Iași, 2024
- Stoica, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele. Ghid pentru profesori,* Edit. ProGnosis Bucureşti, 2001
- Tănasă, Gh., *Metodica predării-învăţării istoriei,* Edit. Spiru Haret, Iaşi, 1998

Anexa nr. 53

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

ISTORIA ŞI TRADIŢIILE MINORITĂŢII MAGHIARE

2026

NOTA DE PREZENTARE

Programa se adresează profesorilor de istorie din învățământul preuniversitar care se prezintă la Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar.

Au fost urmărite formarea și structurarea competențelor pentru profesia de cadru didactic, cu aplicare la predarea istoriei și tradițiilor minorității maghiare în învățământul preuniversitar.

Programa include competenţe generale, de specialitate, conţinuturi şi propune o bibliografie atât pentru temele abordate, cât şi una de metodică. Profesorii de istorie trebuie să demonstreze competenţe legate de domeniul istoriei minorităţii maghiare: cunoaşterea şi utilizarea corectă a conceptelor, selectarea critică a informaţiei şi folosirea unei metodologii specifice istoriei.

COMPETENȚE GENERALE

1. Proiectarea didactică a programelor școlare aflate în vigoare, în concordanță cu nevoile specifice de învățare ale elevilor și caracteristicile grupelor de vârstă.
2. Educație integrată prin corelarea diferitelor convergențe din cadrul domeniilor aferente (istoria şi tradiţiile minorităţii maghiare din România, istoria universală), precum și abordarea trans-, inter- și multidisciplinară a conținutului materiei predate.
3. Evaluare obiectivă conform principiilor de bază didactice și a competențelor formulate în programele școlare.
4. Aplicarea metodelor de predare-învățare eficiente și corespunzătoare activităților didactice proiectate.

COMPETENȚE SPECIFICE

1. Cunoaşterea tematicii de specialitate şi a aplicaţiilor specifice tematicii respective.
2. Utilizarea corectă în diferite contexte a terminologiei de specialitate (istorice).
3. Selectarea conținutului științific al tematicii de specialitate având în vedere caracteristicile de vârstă și cele individuale ale elevilor.
4. Aplicarea didactică eficientă a conținutului programelor școlare aflate în vigoare.
5. Aplicarea eficientă a conținutului programelor școlare în cadrul domeniului de studiu, coroborat cu celelalte domenii înrudite.
6. Aplicarea experienței proprii în procesul de predare-învățare.
7. Cunoaşterea adecvată a elevilor și aplicarea acestor cunoștințe în predarea logică a materiei predate.
8. Dezvoltarea competențelor-cheie în cadrul materiei Istoria şi tradiţiile minorităţii maghiare din România.
9. Asigurarea calității procesului de predare-învățare prin aplicarea corectă a principiilor evaluării diferențiate.
10. Dezvoltarea capacității de autoevaluare cu scopul de a facilita o evoluție permanentă a cunoștințelor și competențelor pedagogice.

TEMATICA DE SPECIALITATE

ISTORIA ŞI TRADIŢIILE MINORITĂŢII MAGHIARE DIN ROMÂNIA

- Formarea poporului şi limbii maghiare
- Perioada migraţiei: modul de viaţă materială şi spirituală
- Descălecatul
- Formarea statului medieval maghiar
- Dinastia Arpadienilor
- Economie şi societate
- Voievodatul Transilvaniei
- Dinastia Angevinilor
- Societate şi economie în feudalism
- Lupta antiotomană
- Destrămarea Regatului Ungariei
- Cultura medievală: umanismul şi reforma religioasă
- Epoca Principatului Transilvaniei
- Transilvania în cadrul Imperiului Habsburgic

- Răscoala antihabsburgică condusă de Francisc Rákóczi al II-lea
- Absolutismul iluminat: Reformele Mariei Tereza şi Iosif al II-lea
- Era reformelor
- Revoluţia din 1848-1849
- Neoabsolutism şi liberalism
- Formarea statului dualist austro-ungar
- Economie, societate şi cultură în perioada dualistă
- Primul Război Mondial şi consecinţele sale
- Maghiarii din Transilvania în perioada interbelică
- Al doilea război mondial şi consecinţele sale
- Minoritatea maghiară din România în perioada postbelică
- Maghiarii în perioada postcomunistă

DIDACTICA DE SPECIALITATE (DIDACTICA ISTORIEI)

- Rolul predării istoriei şi a tradiţiilor minorităţii maghiare. Scopul educativ al materiei.
- Momentele lecţiei în predarea istoriei şi tradiţiilor minorităţii maghiare – exemple practice.
- Metode şi procedee didactice în predarea istoriei şi tradiţiilor minorităţii maghiare.
- Materiale didactice şi modul lor de utilizare în predarea istoriei şi tradiţiilor minorităţii maghiare.
- Strategii şi tehnici de proiectare şi structurare a predării.
- Predarea conţinuturilor de istoria şi tradiţiilor minorităţii maghiare.
- Tehnici de evaluare.
- Formarea celor opt competenţe-cheie – recomandarea Comisiei Europene, adoptată de România în 2008.
- Formarea competenţelor-cheie recomandate de Comisia Europeană – exemple practice.

BIBLIOGRAFIE

A. Istoria minorităţii maghiare

1. *Erdély története*. I-III. Budapest, 1986.
2. Engel Pál: *Beilleszkedés Európába, a kezdetektől 1440-ig*. Budapest, 1990. (Magyarok Európában.I.)
3. Gergely András (szerk.): *19. századi magyar történelem 1790-1918*. Budapest, 1998.
4. Gyáni Gábor –Kövér György: *Magyarország társadalomtörténete. A reformkortól a második világháborúig*. Bp. 2001.
5. Kósa László (szerk.): *Magyar művelődéstörténet*, Osiris Kiadó, Budapest, 2006
6. Kosary Domokos: *Újjáépítés és polgárosodás 1711-1867*. Budapest, 1990. (Magyarok Európában III.)
7. Kristó Gyula, *Magyarország története 895-1301*, Budapest, 2007.
8. Magyari András: *Rákóczi és az erdélyi kurucmozgalom*. Csíkszereda, 2003.
9. *Magyarország története tíz kötetben*, szerk. Ránki György, Budapest, 1976-1989.
10. Mikó Imre, *Huszonkét év. Az erdélyi magyarság politikai története 1918. december 1-tõl 1940. augusztus 30-ig.* Budapest, 1941.
11. Pozsony Ferenc: *Erdélyi népszokások*. Kolozsvar, 2006.
12. Romsics Ignác, *Magyarország története*, Kossuth Kiadó, Budapest, 2017.
13. Romsics Ignác, *Magyarország története a XX. században*, Budapest, 2000.
14. Szabó Péter, *Az erdélyi fejedelemség, Küzdelem a megmaradásért*, Budapest, 2013.
15. Szakály Ferenc: *Virágkor és hanyatlás 1440-1711*. Budapest, 1990. (Magyarok Európában II.)
16. *State and Minority in Transylvania, 1918-1989. Studies on the History of the Hungarian Comunity*, Atlantic Studies on Society in Change, No. 142, edit. Romsics Ignac, Hunyadi Attila Gabor, Columbia University Press, New York, 2012.
17. Toth Szilárd, *Partidul Maghiar şi problema minorităţii maghiare în Parlamentul României în perioada interbelică*, Cluj-Napoca, 2008.
18. Trócsányi Zsolt: *Habsburg-politika és Habsburg-kormányzat Erdélyben*, 1690–1740. Bp. 1988.
19. Zimányi Vera: *Óra, szablya, nyoszolya. Életmód és anyagi kultúra Magyarországon a 17–18. században*. Bp. 1994.

B. Didactica predării istoriei minorității maghiare

1. Curriculumul național în vigoare și în uz pentru disciplina Istoria și tradițiile minorității maghiare, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat)
2. *Acquiring Key Competences through heritage education*, Lies Kerkhofs, Landkommanderij Alden Biesen, 2011, coautori: Jaap Van Lakerveld, Ingrid Gussen, Christa Bauer.
3. *Acquiring Key Competences through heritage education*: http://the-aqueduct.eu/?lang=ro
4. Bagdy Emőke, Telkes József, *Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában*, Budapest, 1993.
5. Birta Székely Noémi, Fóris Ferenczi Rita (szerk.), *Pedagógiai Kézikönyv*, Kolozsvár, 2007.
6. Birta-Székely Noémi, *A pedagógia alapjaitól az oktatás elméletéig*, Kolozsvár, 2010.
7. Falus Iván (szerk.), *Didaktika*, Budapest, 1998.
8. Hunyady Györgyné-M. Nádasi Mária, *Osztályozás? Szöveges értékelés?* Budapest, 2004.
9. Katona András (szerk.), *A történelemtanítás gyakorlata*. (Tantárgy-pedagógiai tankönyv), Budapest, 2000.
10. Katona András – Sallai József, *A történelem tanítása*, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2002.
11. Knausz Imre, *A tanítás mestersége*, Egyetemi jegyzet, 2001.
12. Nagy Sándor, *Az oktatás folyamata és módszerei*, Budapest, 1993.
13. Stamatescu M., *Predarea – învăţarea istoriei şi noile tehnologii de informare şi documentare*, Bucureşti, 2000.
14. Tănasă Gheorghe, *Metodica predării-învăţării istoriei*, Iaşi, 1996.
15. Toth Szilárd, *A történelemtanítás didaktikája*, Cluj-Napoca, 2009.
16. Toth Szilárd, *Kompetenciaorientált történelemtanítás*, Cluj-Napoca, 2018.

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU
ISTORIA ŞI TRADIŢIILE MINORITĂŢII MAGHIARE

CÉLOK ÉS KÖVETELMÉNYEK

A tanterv a címzetes vizsgára jelentkező *A magyar kisebbség történelme és hagyományai tantárgyat* tanító történelemtanárok számára készült. A célok és követelmények a tanár készségeinek és kompetenciáinak a felmérése érdekében készült, a *A magyar kisebbség történelme és hagyományai* tantárgy tanításához szükséges gyakorlati ismereteket is felmérni szándékozó követelményrendszerrel.

A tantervben a jellegzetes készségek és témakörök szerepelnek, valamint az ezekhez kapcsolódó szakirodalmat illetve a módszertani felkészülést elősegítő könyvészetet is tartalmaz. A magyar kisebbség történelme és hagyományai tantárgyat tanító történelemtanároknak ismerniük kell a szakszavak jelentését és helyes használatát, az információk kritikus alapokon történő használatát és a történelemtanításban használatos didaktikai módszereket.

ÁLTALÁNOS KOMPETENCIÁK

1. Didaktikai tervezés az érvényben levő tantervek tartalmai alapján, a tanulók tanulási szükségleteihez és a tanulócsoport sajátosságaihoz igazodva
2. Integrált oktatás a különböző tantárgyterületek (*A magyar kisebbség történelme és hagyományai, egyetemes történelem*) tartalma közötti összefüggések megvalósításával, valamint a tantárgy tudományos tartalmainak transz-, inter- és multidiszciplináris megközelítésével
3. Objektív értékelés a didaktikai alapelvek és a nemzeti alaptantervben meghatározott kompetenciák alapján
4. Hatékony és a tervezett tanulási tevékenységeknek megfelelő tanulásszervezési eljárások alkalmazása

SPECIFIKUS KOMPETENCIÁK

1. A tantárgyi tartalmak és a tantárgyspecifikus műveletesítés ismerete
2. A tantárgyspecifikus (történelmi) terminológia megfelelő használata változatos kontextusokban
3. A tantárgy tudományos megalapozottságú tartalmainak kiválasztása az életkori és az egyéni sajátosságokhoz igazodva
4. Az érvényes tantervekben előírt tartalmak eredményes didaktikai feldolgozása
5. A tantárgyi tartalmak feldolgozása a műveltségi terület keretében, valamint a többi műveltségterületen belüli tantárgyakhoz kapcsolódóan
6. Az oktatási folyamat személyes jellegének érvényesítése a tanterv alkalmazásában az egyéni tapasztalatok integrálásával
7. A tanulók megismerése és az ezzel kapcsolatos tapasztalatok érvényesítése a logikus tanulási és megértési folyamatban
8. A kulcskompetenciák fejlesztése *A romániai magyar kisebbség történelme és hagyományai* tantárgy keretein belül
9. Az oktatás minőségének biztosítása, a differenciált értékelés elveinek helyes alkalmazásával
10. Az önértékelési képesség fejlesztése a megfelelő pedagógusi fejlődés céljából

TEMATIKA

A ROMÁNIAI MAGYAR KISEBBSÉG TÖRTÉNELME ÉS HAGYOMÁNYAI

- A magyar nép és nyelv kialakulása
- A magyarok népvándorlása: életmód, hitvilág
- Honfoglalás
- A magyar állam és egyház megszervezése
- Az Árpád-házi királyok kora
- Társadalom és gazdaság
- Az erdélyi vajdaság

- A Magyar Királyság központosítása
- Gazdaság és társadalom a középkorban
- A keresztény Európa védelmezői
- A középkori Magyar Királyság bukása
- Középkori műveltség: humanizmus és reformáció
- Az Erdélyi Fejedelemség kora
- Erdély a Habsburg Birodalomban
- II. Rákóczi Ferenc vezette szabadságharc
- Felvilágosult abszolutizmus: Mária Terézia és II. József reformjai
- Reformkor
- Az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc
- Neoabszolutizmus és liberalizmus
- Az Osztrák Magyar Monarchia létrejötte
- Gazdaság, társadalom és kultúra a dualizmus idején
- Az első világháború és következményei
- Az erdélyi magyarság a két világháború között
- A második világháború és következményei
- A romániai magyarság a második világború után
- A romániai magyarság napjainkban
- A magyar kisbbség hagyományai: népszokások, anyagi kultúra, népi vallásosság

MÓDSZERTAN

- A magyar kisebbség történelme és hagyományai című tantárgy hivatása. A tantárgy nevelő célja

- Az óra mozzanatai a magyar kisebbség történelme és hagyományai című tantárgy tanításánál – gyakorlati példák

- A magyar kisebbség történelme és hagyományai című tantárgy tanításánál alkalmazott didaktikai módszerek

- A magyar kisebbség történelme és hagyományai című tantárgy tanításánál alkalmazott didaktikai eszközök

- Az oktatás megtervezése, oktatási stratégiák

- A magyar kisebbség történelme és hagyományai című tantárgy témáinak a tanítása

- Ismeretellenőrzési technikák

- A nyolc kulcskompetencia fejlesztése – az Európai Bizottság ajánlása, amelyet Románia 2008-ban elfogadott.

- Az Európai Bizottság által ajánlott kulcskompetenciák kifejlesztése – gyakorlati példák

SZAKIRODALOM

A. A romániai magyar kisebbség történelme és hagyományai

1. *Erdély története*. I-III. Budapest, 1986.
2. Engel Pál: *Beilleszkedés Európába, a kezdetektől 1440-ig*. Budapest, 1990. (Magyarok Európában.I.)
3. Gergely András (szerk.): *19. századi magyar történelem 1790-1918*. Budapest, 1998.
4. Gyáni Gábor –Kövér György: *Magyarország társadalomtörténete. A reformkortól a második világháborúig*. Bp. 2001.
5. Kósa László (szerk.): *Magyar művelődéstörténet*, Osiris Kiadó, Budapest, 2006
6. Kosary Domokos: *Újjáépítés és polgárosodás 1711-1867*. Budapest, 1990. (Magyarok Európában III.)
7. Kristó Gyula, *Magyarország története 895-1301*, Budapest, 2007.
8. Magyari András: *Rákóczi és az erdélyi kurucmozgalom*. Csíkszereda, 2003.
9. Mikó Imre, *Huszonkét év. Az erdélyi magyarság politikai története 1918. december 1-tõl 1940. augusztus 30-ig.* Budapest, 1941.

10. Pozsony Ferenc: *Erdélyi népszokások*. Kolozsvar, 2006.
11. Romsics Ignác, *Magyarország története*, Kossuth Kiadó, Budapest, 2017.
12. Romsics Ignác, *Magyarország története a XX. században*, Budapest, 2000.
13. Szabó Péter, *Az erdélyi fejedelemség, Küzdelem a megmaradásért*, Budapest, 2013.
14. Szakály Ferenc: *Virágkor és hanyatlás 1440-1711*. Budapest, 1990. (Magyarok Európában II.)
15. *Székelyföld története*, szerk. Egyed Ákos, Hermann Gusztáv Mihály, Obornyi Teréz, Pál Judit, MTA BTK-EME-HRM, Székelyudvarhely, 2016.
16. *State and Minority in Transylvania, 1918-1989. Studies on the History of the Hungarian Comunity*, Atlantic Studies on Society in Change, No. 142, edit. Romsics Ignac, Hunyadi Attila Gabor, Columbia University Press, New York, 2012.
17. Toth Szilárd, *Partidul Maghiar şi problema minorităţii maghiare în Parlamentul României în perioada interbelică*, Cluj-Napoca, 2008.
18. Trócsányi Zsolt: *Habsburg-politika és Habsburg-kormányzat Erdélyben*, 1690–1740. Bp. 1988.
19. Zimányi Vera: *Óra, szablya, nyoszolya. Életmód és anyagi kultúra Magyarországon a 17–18. században*. Bp. 1994.

B. Módszertan

1. A versenyvizsga évében *A magyar kisebbség történelme és hagyományai* tantárgyra vonatkozó, hatályos és alkalmazott országos curriculum (kerettantervek, tantervi programok, valamint azok bevezetői, a vonatkozó hivatalos szabályozó dokumentumok szerint)
2. *Acquiring Key Competences through heritage education*, Lies Kerkhofs, Landkommanderij Alden Biesen, 2011, coautori: Jaap Van Lakerveld, Ingrid Gussen, Christa Bauer.
3. *Acquiring Key Competences through heritage education*: http://the-aqueduct.eu/?lang=ro
4. Bagdy Emőke, Telkes József, *Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában*, Budapest, 1993.
5. Birta Székely Noémi, Fóris Ferenczi Rita (szerk.), *Pedagógiai Kézikönyv*, Kolozsvár, 2007.
6. Birta-Székely Noémi, *A pedagógia alapjaitól az oktatás elméletéig*, Kolozsvár, 2010.
7. Falus Iván (szerk.), *Didaktika*, Budapest, 1998.
8. Hunyady Györgyné-M. Nádasi Mária, *Osztályozás? Szöveges értékelés?* Budapest, 2004.
9. Katona András (szerk.), *A történelemtanítás gyakorlata*. (Tantárgy-pedagógiai tankönyv), Budapest, 2000.
10. Katona András – Sallai József, *A történelem tanítása*, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2002
11. Knausz Imre, *A tanítás mestersége*, Egyetemi jegyzet, 2001. www.mek.iif.hu
12. Nagy Sándor, *Az oktatás folyamata és módszerei*, Budapest, 1993.
13. Stamatescu M., *Predarea – învăţarea istoriei şi noile tehnologii de informare şi documentare*, Bucureşti, 2000.
14. Tănasă Gheorghe, *Metodica predării-învăţării istoriei*, Iaşi, 1996.
15. Toth Szilárd, *A történelemtanítás didaktikája*, Cluj-Napoca, 2009.
16. Toth Szilárd, *Kompetenciaorientált történelemtanítás*, Cluj-Napoca, 2018.

Anexa nr. 54

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/ CATEDRELOR VACANTE/ REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

DISCIPLINA
LIMBA LATINĂ

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezenta programă îşi propune să valorifice achiziţiile lingvistice şi culturale ale antichităţii greco-romane, actualizate în context modern european, ca factor de unitate al ţărilor vorbitoare de limbi romanice sau nu. Interesul pentru studiile clasice a fost mereu o constantă a învăţământului românesc atât la nivel universitar, cât şi preuniversitar.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru limba şi literatura latină, fiind concepută astfel încât să răspundă schimbărilor intervenite în activitatea didactică din perspectiva noii abordări curriculare a disciplinei limba şi literatura latină în gimnaziu şi în învăţământul liceal. Examenul este orientat spre a evalua modalităţile concrete prin care profesorul pune elevii în situaţii de învăţare eficiente, apte de a conduce la formarea capacităţilor şi a competenţelor prevăzute în programele şcolare.

Urmărind obiectivele generale şi specifice ale disciplinei, programa este astfel structurată încât să coreleze domeniul specialităţii (limba şi literatura latină) cu ştiinţele conexe: metodica şi pedagogia. Este important ca profesorul să poată demonstra felul în care aplică în actul didactic aceste competenţe în mod adecvat, creativ şi reflexiv.

De asemenea, competenţele şi conţinuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară, sistematică în realizarea activităţilor didactice.

Structura programei de limba şi literatura latină pentru concursul de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante din învățământul preuniversitar este următoarea:

- Notă de prezentare;
- Competențele cadrului didactic de specialitate;
- Tematica științifică pentru disciplina limba şi literatura latină;
- Tematica pentru metodica disciplinei limba şi literatura latină;
- Bibliografie.

COMPETENȚELE CADRULUI DIDACTIC DE SPECIALITATE

1. Limbă şi literatură

Domenii de competenţă	**Unităţi de competenţă**
Comunicare	Comunicarea în relaţia profesor-elev; Demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.
Curriculum	Cunoaşterea conţinuturilor specifice ale disciplinei. Înţelegerea şi cunoaşterea structurilor gramaticale specifice limbii latine; cunoaşterea metodelor de analiză şi interpretare a textului literar. Capacitatea de a traduce în şi din limba latină texte de diferite tipuri. Realizarea conexiunilor între conţinuturile disciplinei (limbă, literatură, mitologie, elemente de istorie, cultură şi civilizaţie) şi problemele de învăţare specifice domeniului. Valorificarea unor elemente de fonetică, morfo-sintaxă şi lexic în limbile moderne. Elaborarea proiectului didactic.
Evaluare	Capacitatea de evaluare a cunoştinţelor elevului.

2. Metodică

Comunicare	Conştientizarea exigenţelor relaţiei de comunicare a profesorului: elevii, familia, comunitatea, colectivul didactic şi managerial; Capacitatea de a construi un climat educativ interactiv de cooperare stimulativ.
Curriculum	Proiectarea parcursului disciplinar: competenţe generale şi competenţe specifice; modele ale activităţii de învăţare; conţinuturi şi concepte operaţionale ale acestora. Capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi: – aplicarea adecvată a principiilor şi metodelor specifice de abordare a noţiunilor de limbă (fonetică, vocabular, morfologie, sintaxă, stilistică); – selectarea diverselor modalităţi de abordare a textului literar; – aplicarea creativă şi reflexivă a cunoştinţelor despre predarea-învăţarea disciplinei; – selectarea şi proiectarea unor conţinuturi pentru programe de opţionale de tipul aprofundare/extindere; – analizarea unor proiecte pentru opţional ca disciplină nouă sau pentru opţionalul integrat. Capacitatea de proiectare şi realizare a demersului didactic trans-, inter- şi multidisciplinar.
Evaluare	Capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competenţelor dobândite de elevi. Selectarea şi aplicarea unor metode de evaluare adecvate obiectivelor sau competenţelor vizate.
Formarea elevilor	Capacitatea de a adecva demersurile didactice la particularităţile de vârstă şi la specificul dezvoltării intelectuale a colectivului de elevi. Oferirea unui model al disciplinei ca exerciţiu de lectură, reflecţie şi transfer interdisciplinar în stilul personal de muncă intelectuală.

TEMATICA ŞTIINŢIFICĂ PENTRU DISCIPLINA LIMBA ŞI LITERATURA LATINĂ

A. Limba latină

1. *Sistemul fonologic al limbii latine:* vocalismul: clasificarea vocalelor, apofonia vocalică; modificări cantitative şi calitative; diftongii; accentul; regulile de accentuare; pronunţia.
2. *Structura morfologică a limbii latine:* morfologia numelui: categoriile gramaticale nominale; flexiunea substantivului, adjectivului şi a numeralului; tipuri de flexiune; paradigme; flexiunea pronominală; clasificare; morfologia verbului: categoriile gramaticale; tipuri flexionare, particularităţi (verbe care nu se încadrează într-un tip flexionar anume); părţile de vorbire invariabile: adverbul, prepoziţia, conjuncţia, interjecţia.
3. *Sintaxa propoziţiei*: subiectul, predicatul, atributul, apoziţia, numele predicativ, complementul; funcţiile sintactice ale cazurilor; acordul părţilor de propoziţie; topica părţilor de propoziţie.
4. *Sintaxa frazei*: coordonarea şi subordonarea; propoziţiile principale; propoziţii subordonate; valorile conjuncţiilor *ut* şi *cum* şi folosirea modurilor în propoziţiile introduse de acestea; sintaxa modurilor nepersonale; concordanţa timpurilor în fraza latină; *oratio obliqua*.
5. *Lexicul limbii latine*: componenţa lexicului; repartiţia tematică şi stilistică a lexicului latin; mijloace de îmbogăţire a lexicului: derivarea şi compunerea; privire comparativă cu lexicul limbilor moderne: formule şi clişee internaţionale, sufixoide şi prefixoide, limbaje specializate.
6. *Caracterul latin al limbii române.*

B. Literatura latină

1. *Literatura latină în secolul I a. Chr.*

a. Caius Iulius Caesar: viaţa şi opera (*De bello Gallico*); activitatea politică; valoarea documentară şi literară a comentariilor; contribuţii la dezvoltarea limbii latine literare.

b. Caius Sallustius Crispus: viaţa şi opera (*De coniuratione Catilinae*); concepţiile istorice şi politice; originalitatea stilistică.

c. Marcus Tullius Cicero: direcţiile generale ale activităţii cultural-literare (*In Catilinam, Orator*, *Pro Archia poeta, De amicitia*); concepţiile politice; teoria şi practica oratorică; arta şi stilul; contribuţia la îmbogăţirea limbii latine literare.

d. Titus Lucretius Carus: opera (*De rerum natura*); poezie şi filosofie în opera lucreţiană.

e. Publius Vergilius Maro, poetul naţional al romanilor: viaţa şi opera; *Cecini pascua, rura, duces*: laitmotive tematice în opera vergiliană: structurarea universului poetic vergilian; *Eneida* – opera reprezentativă pentru istoria şi cultura romană.

f. Quintus Horatius Flaccus: viaţa şi opera (C*armina*, *Epistulae*); poetica clasicismului; teme majore ale liricii horaţiene.

g. Publius Ovidius Naso: viaţa şi opera (*Metamorphoseon libri*, *Tristia*, *Pontica*); mitul şi semnificaţia acestuia în opera lui Ovidiu şi în literatura universală; poezia exilului.

h. Titus Livius: viaţa şi opera; arta portretului în *Ab Urbe condita*; stil şi artă literară; concepţiile istorice şi morale.

2. *Literatura latină în perioada imperială*

a. Petronius şi romanul latin: condiţia umană şi fresca socială; umorul; teme şi motive recurente în literatura universală.

b. Publius Cornelius Tacitus: viaţa şi opera (*Historiae*, *Annales*); valoarea documentară şi literară; concepţiile istorice, politice şi morale; umanismul scriitorului; limba şi stilul.

3. *Literatura creştină*

Aurelius Augustinus: viaţa şi opera; *Confessiones*, *De civitate Dei*; locul autorului în cultura antichităţii târzii.

TEMATICA ŞTIINŢIFICĂ PENTRU METODICA DISCIPLINEI

1. Şcoala ca sistem; curriculum naţional şi politica educaţiei naţionale: opţiunea pentru studiul limbilor clasice, motivaţia învăţării.
2. Participarea limbii latine, ca disciplină de învăţământ, în curriculumul naţional; modele de proiectare curriculară; grile orare, corelaţia obligatorie TC – CD – CDEOŞ.
3. Pedagogia diferenţiată şi centrarea pe elev ca principii fundamentale ale învăţământului gimnazial şi liceal; obiective minimale şi de extensie în proiectare, învăţare şi evaluare.
4. Corelarea eficientă a conţinuturilor disciplinare cu competenţele vizate de efortul formativ al parcursului didactic de limba latină, având ca finalitate integrarea în viaţa socială şi profesională.
5. Pragmatismul metodei în aplicarea curriculum-ului: statutul şi semnificaţia conceptului de metodă în activitatea didactică, taxonomia metodelor de învăţământ, eficienţa metodelor de învăţare în formarea şi consolidarea competenţelor de bază ale elevilor.
6. Corelarea obligatorie a segmentelor de proiectare, învăţare şi evaluare, cu toate palierele disciplinare: practica raţională a limbii, formarea reprezentărilor culturale şi atitudinale, modele ale muncii intelectuale.
7. Proiectarea parcursului disciplinar:
   a) obiective cadru, de pedagogie generală;
   b) obiective de referinţă ale disciplinei, cu modele de activităţi de învăţare;

c) conţinuturi şi concepte operaţionale ale acestora.

8. Strategii didactice ale învăţării:
   a) traducere şi interpretare de text (vocabular, gramatică, abilităţi referenţiale şi răspunsul personal);
   b) cunoştinţe despre limbaj (etimologii, terminologii, mecanismul interior al limbii şi evoluţia sensurilor);
   c) lumea romană (cunoştinţe actualizate despre lumea greco-romană, comparaţia şi răspunsul personal).
9. Evaluarea (obiective ale evaluării, tipuri de evaluare, tehnici specializate: diagnoza, evaluarea continuă, evaluare formativă şi sumativă).
10. Modelul disciplinei ca exerciţiu de lectură, de reflecţie şi de transfer interdisciplinar, la nivelul proiectării, al învăţării şi al evaluării.
11. Evaluarea continuă a randamentului profesional în sistem; exigenţe profesionale ale relaţiei cu elevii, şcoala, comunitatea; manageriat; informatizare.

BIBLIOGRAFIE

I. Pentru teme de limbă

- Avram, Mioara, *Gramatica pentru toţi,* ediţia a III-a, Editura Humanitas, Bucureşti, 2001;
- Coteanu, Ion*, Originea limbii române*, Editura Academiei RSR, Bucureşti, 1981;
- Guţu, Gheorghe, *Dicţionar latin-român*, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1973, reeditat la Editura Humanitas, Bucureşti, 2007;
- Sala, Marius, *De la latină la română*, Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 2012, pp. 61-100, 114-133;
- Sluşanschi, Dan - *Sintaxa limbii latine*, Editura Universităţii Bucureşti, Bucureşti, 1984, 2 vol., ed. a II-a; 2000, ediţia a III-a revăzută;
- Pârlog, Maria, *Gramatica limbii latine*, revizuită şi adăugită de Gabriela Creţia, Editura ALL, Bucureşti, 1996, 1998;
- Bujor, I.I. - Chiriac, Fr., *Gramatica limbii latine*, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1971;

II. Pentru teme de literatură

- Bayet, Jean, *Literatura latină*, traducere de Gabriela Creţia, Editura Univers, Bucureşti, 1972;
- Cizek, Eugen, *Istoria literaturii latine*, 2 vol., Societatea Adevărul S.A.Bucureşti, 1994;
- Ferrari, Anna, *Dicţionar de mitologie greacă şi romană*, Editura Polirom, Iaşi, 2003;
- Grimal, Pierre*, Civilizaţia romană*, Editura Minerva, Bucureşti, 1973;
- Grimal, Pierre, *Literatura latină*, Editura Teora, Bucureşti, 1997;
- Grimal, Pierre, *Dicţionar de mitologie greacă şi romană*, Editura Saeculum, I.O., Bucureşti, 2003;
- Negrescu, Dan, *Literatura latină*, *autori creştini*, Editura Paideia, Bucureşti, 1996;

Traduceri

- Catul, *Poeme*, traducere de Theodor Naum, E.P.L, Bucureşti, 1969;
- Cicero, *Opere alese*. Prefaţă şi ediţie îngrijită de G. Guţu, Editura Univers, Bucureşti, 1973;
- Horatius, *Opera omnia*, vol. I-II, ediţie îngrijită de Mihai Nichita, Editura Univers, Bucureşti, 1980;
- Lucretius, *Poemul naturii*, traducere de Theodor Naum, prefaţa de Tudor Vianu, Bucureşti, 1963;
- Ovidius, *Opere*, Editura Gunivas, Chişinău, 2001;
- Petroniu, *Satyricon*, traducere de Eugen Cizek, Editura Paideia, Bucureşti, 2003;
- *Proza narativă latină*, traducere de Ion Teodorescu, studiu introductiv, prezentări şi note de Mihai Nichita, Bucureşti, 1972;
- Sfântul Augustin, *Confesiuni*, traducere de Gh. I. Şerban, Editura Humanitas, Bucureşti, 1998;
- Tacitus, *Annale*, traducere de Gheorghe Guţu, Bucureşti, 1995;
- Tacitus, *Istorii*, traducere de Gheorghe Ceauşescu, Bucureşti, 1998;
- Vergilius, *Eneida*, traducere în versuri de G. I. Tohăneanu, Timişoara, 1994;
- Vergilius, *Bucolice* şi *Georgice*, traducere de G. I. Tohăneanu, Timişoara, 1997;

Texte literare – suport
(traducere şi comentariu)

1. Lucretius, *De rerum natura*, III, 1-30;
2. Catullus, *Carmina*, *Ad Lesbiam*, *Otium molestum est*, *In Ciceronem*;
3. Caesar, *De bello Gallico*, VII, 1-7;
4. Cicero, *Pro Archia poeta*, VI, 11; *In Catilinam*, I, 1-6;
5. Vergilius, *Bucolica a IV-a; Georgica*, II, 136-176; *Aeneis*, II, 1-56;
6. Horatius, *Carmina*, I, 9; II, 14; III, 30; *Ars poetica*, vv. 1-37;
7. Titus Livius, *Ab Urbe condita*, XXI, 1-10,
8. Ovidius, *Tristia*, III, 10;
9. Tacitus, *Annales*, I, 1-10.

III. Pentru teme de metodică

Curriculumul național în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul (planuri-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).
Profilul de formare al absolventului (OME 6731/2023).
Cadrul de Referință al Curriculumului Național din România (CRCNR, OMEC nr. 4137/2026).

*

Cerghit, Ion, (coord.). *Curs de pedagogie*. Bucureşti, T.U.B, 1988;
Stoica, Adrian (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele. Ghid pentru profesori*, Editura Pro Gnosis, Bucureşti, 2001.

Anexa nr. 55

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA

PENTRU

LIMBA GREACĂ VECHE (ELINĂ)

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Prezenta programă se adresează cadrelor didactice care susțin Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar la disciplina Limba greacă veche (elină), în învățământul liceal.

Programa se axează pe valorificarea achizițiilor lingvistice și culturale ale Antichității grecești, actualizate în context modern european, ca factor de unitate și continuitate.

Programa răspunde exigențelor actuale privind pregătirea profesorilor, formulate în Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, și în Profilul de formare al absolventului (OME nr. 6.731/2023). Dincolo de o solidă pregătire de specialitate, profesorului i se cere desfășurarea eficientă a unui demers didactic formativ, referitor la deprinderi și abilități specifice disciplinei, precum și utilizarea metodelor moderne de învățare.

Programa de examen are ca puncte de plecare curriculumul național și programele școlare în vigoare din învățământul preuniversitar, pentru limba greacă veche.

Concursul este orientat spre a evalua calitatea concepției didactice și modalitățile concrete prin care profesorul pune elevii în situații de învățare eficiente, apte de a conduce la formarea competențelor prevăzute în programele școlare.

Pornind de la competențele generale și specifice ale disciplinei, programa este astfel structurată încât să coreleze domeniul specialității (limba și literatura greacă veche) cu științele conexe: didactica disciplinei și pedagogia. Este important ca profesorul să poată demonstra modul adecvat, creativ și reflexiv în care aplică aceste competențe în actul didactic.

De asemenea, competențele și conținuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităților didactice.

B. COMPETENȚE EVALUATE

1. Limba și literatura elină

Domenii de competență	Unități de competență
Comunicare	Comunicarea în relația profesor-elev; Demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare demersului educațional;
Curriculum	Cunoașterea conținuturilor științifice ale disciplinei Limba și literatura elină; Realizarea de conexiuni între conținuturile disciplinei (limbă, elemente de istorie, cultură și civilizație) și probleme de învățare specifice domeniului; Cunoașterea integrală a conținuturilor și a conceptelor operaționale din domeniile limbă și literatură; Valorificarea foneticii și a lexicului limbii eline în limbile moderne; Înțelegerea și cunoașterea structurilor gramaticale specifice limbii eline; cunoașterea metodelor de analiză și de interpretare a textului literar; capacitatea de a traduce un text literar din limba elină în limba română și de a realiza o retroversiune; Pentru domeniul literatură: cunoașterea operei autorilor prevăzuți în programa de liceu; cunoașterea epocilor fundamentale, a genurilor și a speciilor literare, precum și a operelor reprezentative pentru fiecare dintre acestea; elaborarea proiectului didactic.
Evaluare	Capacitatea de evaluare a competențelor elevilor.

2. Didactica disciplinei

Domenii de competență	Unități de competență
Comunicare	Capacitatea de a construi un climat educativ interactiv, de cooperare și stimulativ, cu scopul creșterii eficienței activităților didactice; Conștientizarea exigențelor relației de comunicare a profesorului cu elevii, cu familia, cu comunitatea, cu colectivul didactic și de conducere;
Curriculum	Proiectarea parcursului disciplinar: competențe generale și competențe specifice ale disciplinei; activități de învățare; conținuturi și conceptele operaționale ale acestora; Capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi: – aplicarea adecvată a principiilor și a metodelor specifice de abordare a noțiunilor de limbă (fonetică, morfologie, sintaxă, vocabular și stilistică); – selectarea diverselor modalități de abordare a textului literar; Capacitatea de a proiecta și de a realiza demersuri didactice trans- și multidisciplinare;
Evaluare	Stabilirea tipurilor de evaluare; fixarea momentelor evaluării continue; Selectarea și proiectarea unor metode de evaluare adecvate competențelor vizate; Capacitatea de proiectare și de realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
Formarea elevilor	Oferirea unui model al disciplinei ca exercițiu de lectură, reflecție și transfer interdisciplinar în stilul personal de muncă intelectuală; Capacitatea de a adecva demersurile didactice la particularitățile de vârstă și la specificul dezvoltării intelectuale a colectivului de elevi.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

I. Teme de limbă

A. Structura morfosintactică a limbii eline

1. Morfologia numelui; categoriile gramaticale nominale:
   a. flexiunea articolului, a substantivului, a adjectivului; tipuri flexionare; paradigme;
   b. flexiunea pronominală; clasificarea pronumelor; paradigme.
2. Morfologia verbului; categoriile gramaticale; tipuri flexionare.
3. Părțile de vorbire invariabile: adverbul, prepoziția, conjuncția, interjecția.

B. Sintaxa propoziției

1. Subiect, predicat, atribut, complement (de timp, de loc, de cauză, instrumental, de mod, de scop, de relație).
2. Funcțiile sintactice ale cazurilor.
3. Sintaxa acordului; topica părților de propoziție.

C. Sintaxa frazei

1. Coordonarea și subordonarea; propoziții principale, propoziții subordonate: completive (infinitivală, cu *oti*, *hos*, *hopos*, interogativă indirectă), circumstanțiale (cauzală, finală, consecutivă, comparativă, condițională, concesivă, temporală), relative.
2. Modurile în propozițiile principale, modurile și conjuncțiile introductive în propozițiile subordonate.
3. Sintaxa participiului și a infinitivului.

II. Teme de literatură

1. Periodizarea literaturii grecești vechi. Caracteristici generale ale fiecărei perioade și informații generale despre speciile privilegiate și autorii reprezentativi.

2. Genuri și specii principale ale literaturii grecești vechi. Reprezentanți iluștri.

A. Genul epic

a. Epopeile homerice: i) problema homerică; ii) istoria textului homeric, de la forma orală la cea scrisă; iii) limba homerică; iv) figura lui Homer, între realitate și ficțiune; v) conținutul și semnificațiile epopeilor; vi) posibila valoare documentară a epopeilor; vii) lumea divină a epopeilor; viii) conceptul de eroism în lumea homerică; ix) influența epopeilor asupra literaturii ulterioare a Antichității.

b. Apollonios din Rhodos: i) caracteristici principale ale epocii alexandrine, aplicate în mod special la epopee; ii) informații generale despre viață și operă; iii) antieroismul *Argonauticelor*; iv) erosul în epopee; v) influența lui Apollonios asupra literaturii ulterioare a Antichității.

c. Poemul didactic, formă specială a eposului: i) originalitatea viziunii despre panteonul divin în *Theogonia*; ii) sistemul de valori morale ilustrat în *Munci și zile*; iii) semnificațiile mitului vârstelor; iv) informații generale despre viața și opera lui Hesiod; v) opoziția dintre valorile promovate în epopeile homerice și cele promovate în opera didactică.

B. Genul liric

a. Caracteristici generale ale poeziei lirice: i) caracteristici formale; ii) teme principale; iii) legătura dintre text și circumstanțele producerii sale; iv) canonul poeților lirici: informații generale.

b. Elegia: Mimnerm, Solon, Theognis: i) informații generale despre viață și operă; ii) *eros* și *paideia* în elegie; iii) specificul elegiei politice.

c. Iambografia: Arhiloh: i) informații generale despre viață și operă; ii) ironie și autoironie în opera poetului; iii) semnificația morală și socială a invectivei.

d. Monodia: Alceu, Sappho: i) informații generale despre viață și operă; ii) formă și stil; iii) reflectarea eului în textele lirice.

e. Pindar: i) informații generale despre viață și operă; ii) caracteristicile epiniciului ca specie literară; iii) paralelele mitice: legăturile dintre om și zeu/erou; iv) doctrina moderației; v) concepția despre poet și poezie.

f. Poezia alexandrină: Teocrit și Calimah: i) arta poetică alexandrină și reacția față de epocile precedente; ii) informații generale despre viață și operă; iii) diversitatea procedeelor de expresie și interferența genurilor la Teocrit; iv) noutatea inspirației la Teocrit; v) realismul epigramelor lui Calimah; vi) caracteristici de stil la cei doi poeți.

C. Genul dramatic

a. Informații generale: i) teorii despre originile tragediei și ale comediei; ii) inovații importante pentru evoluția fiecărei specii; iii) spectacolul teatral la Atena; iv) interacțiunile dintre tragedie și comedie; v) registre stilistice specifice fiecărei specii.

b. Tragedia: Eschil, Sofocle, Euripide: i) informații generale despre viață și operă; ii) morala eschileană: viziunea despre *dike*; iii) eroul sofocleic și dilemele sale; iv) critica societății contemporane la Euripide; v) emergența unui nou tip de dramă la Euripide; vi) tipuri de personaje privilegiate/marginalizate la tragici.

c. Comedia veche: Aristofan: i) informații generale despre viață și operă; ii) valențe politice ale comediei; iii) critica societății contemporane în comedie; iv) caracteristici stilistice; v) emergența metateatrului și reflecții despre convenția teatrală în comedia veche.

d. Comedia nouă: Menandru: i) informații generale despre viață și operă și despre istoricul textelor autorului; ii) caracteristicile noului tip de comedie; iii) tipologia caracterelor la Menandru.

D. Genuri paraliterare: retorica, istoriografia, biografia

a. Retorica: Demostene și Isocrate: i) informații generale despre viață și operă; ii) rolul oratorului în societatea ateniană; iii) ideologia ateniană reflectată în discursul panegiric; iv) virtuți civice în discursurile lui Demostene; v) stilul oratoric.

b. Istoriografia: Herodot, Tucidide, Polibiu: i) informații generale despre viață și operă; ii) concepțiile și metodele istorice ale celor trei autori; iii) rolul de „părinte al istoriei" al lui Herodot; iv) psihologia mulțimii la Tucidide; v) teoria formelor de guvernământ la Polibiu; vi) procedee specifice istoriografiei: portretul, discursul etc.

c. Plutarh, *Viețile paralele*: i) informații generale despre viață și operă; ii) omul grec față de omul roman la Plutarh; iii) valoarea documentară a *Vieților*; iv) caracteristici stilistice.

E. Texte creștine

a. *Septuaginta* și *Noul Testament*: i) informații generale despre istoricul textelor; ii) caracteristici lingvistice ale textelor; iii) caracteristici stilistice.

b. Un reprezentant al literaturii patristice: Grigorie de Nazianz: i) informații generale despre viață și operă; ii) originalitatea oratorică a autorului; iii) raportarea autorului la textele precreștine; iv) caracteristici stilistice și valoarea artistică a operei.

D. BIBLIOGRAFIE DE SPECIALITATE

I. Pentru temele de limbă

Adrados, Francisco R., *Nueva sintaxis del griego antiguo*, Madrid, Editorial Gredos, S.A., 1992.

Georgescu, Constantin, *Manual de greacă biblică*, București, Nemira, 2011.

Humbert, J., *Syntaxe grecque*, C. Klincksieck, Paris, 1960.

Palmer, Leonard R., *The Greek Language*, New Jersey, Humanities Press, 1980.

Ștef, Ana Felicia, *Manual de greacă veche*, București, Humanitas, 1996.

Ștef, Felicia, *Sintaxa structurală a limbii vechi grecești*, București, TUB, 1981.

II. Pentru temele de literatură

Cahen, E., *Callimaque et son œuvre poétique*, Paris, 1929.

Easterling, P.E. & Kenney, E.J. (eds.), *The Cambridge History of Classical Literature*, Cambridge University Press, 1985.

Kirk, G.S., *The Iliad: A Commentary*, Cambridge University Press, 1985.

Legrand, Ph.-E., *La poésie alexandrine*, Paris, 1924.

Legrand, Ph.-E., *Étude sur Théocrite*, Paris, 1967.

MacDowell, Douglas M., *Aristophanes and Athens: An Introduction to the Plays*, Oxford University Press, 1995.

Marinescu-Himu, M. și Piatkowski, A., *Istoria literaturii eline*, Editura Științifică, București, 1972.

Rachet, G., *Tragedia greacă*, trad. în limba română de Cristian Unteanu, Editura Univers, București, 1980.

de Romilly, Jacqueline, *La tragédie grecque*, Quadrige, Presses Universitaires de France, Paris, 1970.

Sirinelli, J., *Urmașii lui Alexandru cel Mare. Literatura și gândirea greacă 334 a.Chr.–529 p.Chr.*, trad. în limba română de Th. Georgescu și C-tin. Georgescu, Editura Teora, col. „Universitas", 2000.

Vian, F., *Apollonios de Rhodes, Argonautiques*, vol. I–III, CUF, 1974-1981.

Wace, J.B., Stubbings, F.H., *A Companion to Homer*, Londra, 1962.

E. TEMATICA DE DIDACTICA DISCIPLINEI

1. Proiectarea didactică

- Componentele curriculumului naţional: planuri-cadru de învățământ (trunchi comun, curriculum de specialitate, curriculum la decizia elevului din oferta școlii), programele şcolare şi standardele naționale de evaluare. Alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline etc.
- Sistemul de competenţe din structura curriculumului național: competențe transversale, competențe-cheie și atribute prioritare, competenţe generale, competenţe specifice
- Profilul de formare al absolventului (învățământ gimnazial și liceal). Modele conceptuale ale disciplinei
- Standardele naționale de evaluare: standarde de învățare, descriptori ai nivelului de performanță (*De bază, Consolidat, Avansat*)
- Documente de proiectare didactică: planificarea calendaristică, proiectarea unității de învățare (integrarea domeniilor de conținut, coerența demersului, corelarea competențelor specifice anului de studiu cu activitățile de învățare, conținuturile și cu formele de evaluare; metode folosite, resurse, tipuri de interacțiune a grupului de elevi), proiectarea integrată (pluri-, inter- și transdisciplinară), proiectarea activității didactice (centrare pe competențe, etapele demersului didactic) etc.

2. Şcoala ca sistem; opţiunea pentru studiul limbilor clasice, motivaţia învăţării. Studierea limbii eline din perspectiva integratoare a culturii şi a civilizaţiei antice greco-romane.
3. Interdisciplinaritatea, obiectiv major în predarea limbii greceşti; abordarea din perspectivă interdisciplinară a filosofiei, a istoriei, a mitologiei, a religiei, a artelor etc.
4. Pedagogia diferenţiată şi centrarea pe elev ca principii fundamentale ale învăţământului liceal; diferenţierea învăţării în proiectare, predare şi evaluare.
5. Corelarea conţinuturilor disciplinare cu competenţele vizate de efortul formativ al parcursului didactic de limbă greacă, având ca finalitate integrarea în viaţa socială şi profesională.
6. Conexarea absolut necesară a segmentelor de proiectare, învăţare şi evaluare la toate palierele disciplinare: cunoaşterea limbii, formarea reprezentărilor culturale şi atitudinale, modele ale muncii intelectuale.
7. Proiectarea parcursului disciplinar:

a) competenţele generale ale disciplinei;

b) competenţele specifice ale disciplinei, cu exemple de activităţi de învăţare;

c) conţinuturi şi conceptele operaţionale ale acestora.

8. Strategii didactice ale învăţării:

a) tehnica traducerii şi a analizei complexe a textului grecesc:

– metode şi procedee folosite în predarea gramaticii greceşti; tipul gradual de predare; structuri modulare;

– predarea lexicului grecesc; neologismele româneşti cu origine greacă; cuvintele greceşti al căror radical este prezent în compunerea unor cuvinte savante; căile de îmbogăţire, fixare şi activare a cunoştinţelor de lexic grecesc, în scopul însuşirii terminologiei ştiinţifice internaţionale;

– metode de predare (clasice şi moderne) a literaturii greceşti; tehnica analizei stilistice a textului grecesc;

b) cunoaşterea lumii Greciei antice (cunoştinţe actualizate despre lumea greco-romană).

9. Folosirea tehnologiei moderne şi a mijloacelor audiovizuale în lecţia de limbă şi literatură greacă.

10. Evaluarea

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU DIDACTICA DISCIPLINEI

Curriculumul naţional în vigoare şi în uz în anul şcolar în care se susţine concursul (planuri-cadru, programe şcolare, standarde naţionale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).
Profilul de formare al absolventului (OME 6731/2023).
Cadrul de Referinţă al Curriculumului Naţional din România (CRCNR, OMEC nr. 4137/2026).

*

Fontanier, Jean-Michel; Menu, Michel, *Le Grec en 15 leçons*, PUR, 2009.

Graur, Alexandru, *Cultivarea limbii în şcoală*, în „Tribuna şcolii”, nr. 9/XXI, 1972.

Ionescu, Miron, *Lecţia între proiect şi realizare*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1982.

Popescu, David, *Valoarea educativă a studiilor clasice*, Bucureşti, EDP, 1972.

Ungureanu, Gh., *Îmbogăţirea cu neologisme a vocabularului elevilor de liceu*, în „Revista de pedagogie”, nr. 2/1981.

Anexa nr. 56

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

DISCIPLINA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

PROFESORI

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Disciplina limba şi literatura română se înscrie în categoria disciplinelor *multidimensionale*, definite de documentele de profil ale Consiliului Europei ca fiind acele discipline care au ca obiect de studiu învăţarea limbii şi a literaturii naţionale – *limba ca materie* – şi învăţarea limbii ca instrument de comunicare pentru învăţarea altor discipline – *limbă de şcolarizare* (cf. *La langue comme matière*, DG IV/EDU/LANG/2009, Division des Politiques linguistiques, www.coe.int/lang/fr).

Disciplina limba şi literatura română are un rol fundamental în dezvoltarea personalităţii elevilor, în formarea deprinderilor şi a unor abilităţi necesare acestora pentru accesul postşcolar la învăţarea pe tot parcursul vieţii şi pentru integrarea activă în societatea bazată pe cunoaştere.

Studiul limbii şi al literaturii române contribuie esenţial la formarea personalităţii autonome a elevilor, capabilă de discernământ şi de spirit critic, aptă să-şi argumenteze propriile opţiuni, dotată cu sensibilitate estetică, având conştiinţa identităţii culturale, manifestând interes pentru diversitatea formelor de comunicare şi de expresie artistică.

Programa de limba şi literatura română pentru concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar, concepută în conformitate cu programele şcolare pentru disciplina limba şi literatura română (clasele a V-a – a XII-a) şi cu programele pentru examenele naţionale, este proiectată astfel încât să răspundă schimbărilor intervenite în activitatea didactică, din perspectiva abordării curriculare sistemice la disciplina limba şi literatura română, în învăţământul gimnazial şi liceal.

Structura programei de limba şi literatura română pentru concursul de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante din învăţământul preuniversitar este următoarea:

- Notă de prezentare;
- Competenţele cadrului didactic de specialitate;
- Tematica ştiinţifică pentru disciplina limba şi literatura română;
- Bibliografie recomandată pentru tematica ştiinţifică;
- Tematica pentru metodica disciplinei limba şi literatura română;
- Bibliografie recomandată pentru metodica disciplinei limba şi literatura română.

COMPETENŢELE CADRULUI DIDACTIC DE SPECIALITATE

- Realizarea de conexiuni între conţinuturile disciplinei din domeniile limbă, literatură şi comunicare, în vederea predării lor integrate;
- Utilizarea competentă a documentelor şcolare reglatoare (curriculum naţional, structura anului şcolar, programa disciplinei pentru gimnaziu și pentru liceu etc.) în proiectarea didactică adaptată specificului grupului-ţintă;
- Reflectarea conţinuturilor programelor de gimnaziu şi de liceu în proiectarea didactică;
- Aplicarea adecvată şi personalizată a cunoştinţelor de didactică şi de metodică a disciplinei;
- Valorificarea cu acurateţe ştiinţifică a conţinuturilor disciplinei;
- Aplicarea modelului conceptual al disciplinei: comunicativ-funcţional şi cel al dezvoltării personale;
- Proiectarea şi realizarea unor demersuri didactice care dezvoltă competenţele de receptare și de producere a mesajelor orale, scrise și multimodale, prin valorificarea unor strategii adecvate diversității textelor și situațiilor de comunicare.
- Utilizarea unor resurse şi a unor strategii specifice pentru dezvoltarea competenței interculturale a elevilor;
- Realizarea demersului didactic în viziune trans-, inter- şi multidisciplinară;
- Elaborarea unor instrumente de evaluare şi aplicarea unor metode de evaluare adecvate competenţelor vizate prin curriculumul naţional;
- Proiectarea şi aplicarea unor programe din componenta CDEOŞ;

- Aplicarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor şi metodelor interacţiunii educaţionale;
- Aplicarea unor forme eficiente de management al clasei, în funcţie de activitatea de învăţare proiectată;
- Transpunerea conţinutului ştiinţific, prevăzut în programele şcolare în vigoare, în conţinut didactic;
- Abordarea conţinuturilor disciplinei în cadrul ariei curriculare şi prin raportare la conţinuturile disciplinelor din celelalte arii curriculare;
- Personalizarea demersului didactic, prin integrarea experienţei culturale proprii în aplicarea programei şcolare;
- Evaluarea obiectivă, cu respectarea principiilor didactice şi a competenţelor stabilite prin curriculumul naţional şi prin aplicarea metodelor de evaluare diverse;
- Asigurarea calităţii învăţării, prin aplicarea corectă a principiilor evaluării;
- Utilizarea unor forme eficiente de management al clasei, adecvate activităţii de învăţare proiectate;
- Dezvoltarea competenţei de autoevaluare, în vederea unei inserţii sociale corespunzătoare.

TEMATICA ŞTIINŢIFICĂ PENTRU DISCIPLINA LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ

Candidaţii trebuie să cunoască integral conţinuturile şi conceptele operaţionale din cele trei domenii ale disciplinei (limbă, comunicare, literatură), prevăzute în programele de gimnaziu şi de liceu, atât pe cele obligatorii, cât şi pe cele facultative.

A. LIMBA ROMÂNĂ

I. Limbă şi comunicare

- Tipuri de comunicare. Comunicare orală şi scrisă. Discursul;
- Natura, unităţile şi funcţiile limbajului;
- Situaţiile de comunicare;
- Textul. Tipologia textului: ficţional şi nonficţional, literar (epic, liric, dramatic) şi nonliterar, continuu, discontinuu, multimodal; simplu și complex – caracteristici;
- Receptarea diferitelor tipuri de text;
- Secvențe prototipice: secvența narativă, secvența descriptivă, secvența dialogală, secvența explicativă, secvența argumentativă;
- Limba literară şi limba populară. Limba română standard;
- Stilurile funcţionale ale limbii;
- Corectitudine şi abatere de la normă;
- Media (comunicare lingvistică *vs*. comunicare socială);
- Sociolingvistică: identitate lingvistică, multilingvism, contact lingvistic, schimbare de cod, ideologii și prejudecăți lingvistice;
- Pragmatică: acte de vorbire directe și indirecte, intenție comunicativă, ironie, umor, sarcasm, aluzie;
- Comunicare digitală: hipertext, caracteristicile comunicării online, podcast, evaluarea credibilității surselor, discurs manipulator;
- Redactare: etica redactării, citarea surselor, prevenirea plagiatului, folosirea critică și responsabilă a inteligenței artificiale.

II. Fonetică şi fonologie

- Noţiuni generale: sunet, fonem; proprietățile articulatorii ale sunetelor, trăsăturile distinctive ale fonemelor;
- Sistemul vocalic. Sistemul consonantic: inventar, clasificare, realizare fonetică;
- Accentul, intonaţia;
- Elemente de prozodie;
- Fonetică şi procedee de expresivitate.

III. Lexicologie şi semantică

- Noţiuni generale: vocabularul limbii române; vocabularul fundamental şi masa vocabularului;
- Cuvântul ca unitate de bază a vocabularului; sens/semnificaţie, referent; context; denotaţie/conotaţie;
- Valori expresive. Figuri de stil. Tropi. Mijloace de expresivitate;
- Semantica: semantica lexicală, semantica propoziţională, semantica discursivă;
- Abateri de la normă (pleonasmul, tautologia etc.);
- Mijloace de îmbogăţire a vocabularului: mijloace interne; mijloace externe.

IV. Morfosintaxă

- Noţiuni generale: părţi de vorbire/clase gramaticale; categorii gramaticale;
- Flexiunea: părţi de vorbire flexibile şi părţi de vorbire neflexibile. Locuţiunile; îmbinările libere de cuvinte. Expresiile. Construcții sintactice (active, pasive, impersonale, cu pronume reflexive, incidente, concesive, condiționale etc.);
- Enunțul: aspecte definitorii; clasificare;
- Relaţii sintactice – mijloace de realizare;
- Unităţi sintactice; definire, descriere, identificare a unităţilor sintactice; corespondenţa unităţilor sintactice (propoziţie – frază); posibilități combinatorii ale diferitelor clase gramaticale; realizări sintactice.

V. Normă/abatere. Justificări sintactice şi stilistice. Variație stilistică

- Ortografie şi punctuaţie;
- Corectarea erorilor gramaticale şi semantice;
- Limba standard. Normă şi abatere. Limba vorbită şi limba scrisă (selecţia lexicală, construcţia frazei);
- Istoria cuvintelor – variaţii ale formei şi ale sensului în timp;
- Limbaj popular. Variaţie regională a limbii. Variaţii de registru. Jargonul, argoul. Limbaj colocvial, limbaj cultivat (familiarizare). Termeni ştiinţifici;
- Valori stilistice ale diminutivelor;
- Organizarea coerentă a textului: succesiunea ideilor, folosirea corectă a timpurilor verbale şi a anaforelor.

B. LITERATURA

I. Literatura populară

- Folclor şi literatură; literatura populară (orală) ca parte constitutivă a folclorului;
- Caracteristici; categorii: genuri, specii;
- Natura contextuală a textului folcloric; folclorul ritual şi folclorul neritual; teme, motive, imagini poetice;
- Elemente de mitologie românească şi universală;
- Interferența literatură populară – literatură cultă.

II. Literatura cultă. Curente, orientări, mişcări culturale/literare

- Umanismul: trăsături generale, reprezentanţi, texte reprezentative;
- Iluminismul: trăsături generale, reprezentanţi, texte reprezentative;
- Relația clasicism – romantism în literatura română; texte reprezentative;
- Romantismul: estetica romantismului; romantismul românesc: prezentare generală, reprezentanţi, texte reprezentative. Paşoptismul şi formarea literaturii române moderne; rolul societăților şi revistelor literare, *Introducție la „Dacia literară”* de Mihail Kogălniceanu;
- Realismul: trăsături generale, reprezentanţi, texte reprezentative;
- Simbolismul; estetica simbolistă: prezentare generală şi reprezentanţi, texte reprezentative;
- Prelungiri ale romantismului şi ale clasicismului în secolul al XIX-lea şi începutul secolului al XX-lea, texte reprezentative;
- Tradiţionalismul: prezentare generală, reprezentanţi, texte reprezentative;
- Modernismul: prezentare generală, reprezentanți, texte reprezentative: sincronismul, autenticitatea, expresionismul;

- Avangarda: experimentul literar, manifestul, suprarealismul; avangarda literară românească: prezentare generală, reprezentanți, texte reprezentative;
- Literatura postbelică; realismul socialist; literatura sub control ideologic; cenzura; generațiile literare; neomodernismul, onirismul etc.: prezentare generală, reprezentanți, texte reprezentative;
- Postmodernismul, intertextualitatea, optzecismul: prezentare generală, reprezentanți, texte reprezentative;
- Literatura română actuală. Literatura exilului, literatura de sertar, memorialistica de închisoare, biografismul, autoficțiunea, generațiile ’90 şi 2000.

Pentru concurs/proba scrisă, candidaţii trebuie să studieze, în mod aprofundat, texte aparţinând autorilor din lista următoare: Mihai Eminescu, Ion Creangă, I. L. Caragiale, Ioan Slavici, Alexandru Macedonski, George Bacovia, Lucian Blaga, Tudor Arghezi, Ion Barbu, Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Camil Petrescu, Hortensia Papadat-Bengescu, G. Călinescu, Mircea Eliade, Vasile Voiculescu, Marin Preda, Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Leonid Dimov, Gabriela Adameșteanu, Mircea Cărtărescu.

Pentru concurs/proba scrisă, candidații trebuie să studieze opere reprezentative ale autorilor din lista de mai sus, având în vedere particularitățile universului artistic, tematica, viziunea despre lume, formulele estetice şi evoluția creației acestora, precum şi integrarea lor în contexte literare şi culturale relevante. Studiul presupune o cunoaştere monografică a operei autorilor menționați.

Pentru fiecare secvenţă din capitolul **Curente, orientări, mişcări culturale/literare,** se vor pregăti cel puţin două texte-suport ale unor autori reprezentativi.

III. Forme ale istoriei şi criticii literare (prezentare generală)
- critica normativă;
- critica estetică;
- istoriile literare;
- eseul critic;
- filozofia culturii;
- critica literară contemporană.

***** Pentru concurs/proba scrisă, candidaţii **trebuie** să studieze, în mod **aprofundat,** texte aparţinând autorilor din lista următoare: Titu Maiorescu, E. Lovinescu, G. Călinescu, Tudor Vianu, pe baza operei cărora să poată elabora un eseu pe o temă dată.
Pentru fiecare secvenţă din capitolul **Forme ale istoriei şi criticii literare,** se va studia cel puţin un text-suport.

IV. Elemente de teoria literaturii
- literatura română în context universal;
- literatura şi celelalte arte;
- literatura – modalitate specifică de cunoaştere şi comunicare; opera literară – determinarea conceptului; autor, text, cititor;
- receptarea textului literar; tipuri de receptare (intuitivă, analitică, de adnotare, de formare a judecăţilor de valoare); niveluri ale receptării;
- text şi context (social, cultural, literar);
- conceptele de teorie literară, de estetică şi de stilistică existente în programele şcolare pentru clasele a V-a – a XII-a, implicate în receptarea diverselor tipuri de text;
- funcţia şi finalitatea operei literare.

BIBLIOGRAFIE RECOMANDATĂ PENTRU TEMATICA ŞTIINŢIFICĂ

A. Limbă şi comunicare (fonetică, vocabular, morfosintaxă, comunicare, stilistică, istoria limbii)

- *Dicţionarul explicativ al limbii române,* Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 2025;
- *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, ediția a III-a, Univers Enciclopedic, Bucureşti, 2021;
- *Gramatica limbii române*, Editura Academiei Române, Bucureşti, 2005, vol. I; vol. al II-lea;
- *Gramatica de bază a limbii române*, coordonator Gabriela Pană Dindelegan, Editura Univers Enciclopedic, 2010;
- *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, coordonator Gabriela Pană Dindelegan, Editura Univers Enciclopedic, 2019;

*

- Avram, Mioara, *Gramatica pentru toţi,* ediţia a III-a, Bucureşti, Editura Humanitas, 2001;
- Bidu-Vrânceanu, Angela; Călărașu, Cristina; Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana; Mancaș, Mihaela; Pană Dindelegan, Gabriela, *Dicționar de științe ale limbii*, București, Editura Nemira, 2005;
- Bucă, Marin, Evseev, Ivan, *Probleme de semasiologie*, Timişoara, Editura Facla, 1978;
- Cătănescu Cvasnâi, Maria*, Limba română. Origini şi dezvoltare. Studiu, antologie de texte vechi româneşti,* Bucureşti, Editura Humanitas*,* colecţia „Tezaur“, 1996;
- Ciompec, Georgeta, Constantin Dominte, Narcisa Forăscu, Valeria Guțu Romalo, Emanuel Vasiliu, *Limba română contemporană. Fonetica, Fonologia, Morfologia*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1985;
- Coteanu, Ion, *Stilistica funcţională a limbii române – stil, stilistică, limbaj,* vol. I, Bucureşti, Editura Academiei, 1973;
- Dragomirescu, Adina, Nicolae, Alexandru, *101 greșeli de lexic și de semantică*, Editura Humanitas, 2011;
- Gheţie, Ion, *Istoria limbii române literare. Privire sintetică*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică, 1978;
- Guţu Romalo, Valeria, *Corectitudine şi greşeală. Limba română de azi,* versiune nouă, Bucureşti, Editura Humanitas, 2000;
- Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana, *Conversaţia: structuri şi strategii. Sugestii pentru o pragmatică a românei vorbite,* Bucureşti, Editura All, 1995;
- Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana, *Limbaj şi comunicare. Elemente de pragmatică lingvistică,* Bucureşti, Editura All, 2003;
- Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana (coord.), *Dicționar de pragmatică și de analiză a discursului*, Iași, Editura Institutul European, 2023;
- Irimia, Dumitru, *Structura stilistică a limbii române*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1986;
- Mancaş, Mihaela, *Limbajul artistic românesc în secolul al XIX-lea,* Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1983;
- Mancaş, Mihaela, *Limbajul artistic românesc în secolul XX,* Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1991;
- Mancaș, Mihaela, *Dicționar de stilistică. Poetică, retorică, naratologie, versificație*, București, Editura Spandugino, 2022 (ed. a II-a, 2023);
- Neamţu, G. G., *Teoria şi practica analizei gramaticale*, Cluj, Editura Excelsior, 1999;
- Pană Dindelegan, Gabriela, Dragomirescu, Adina, Nedelcu, Isabela, *Morfosintaxa limbii române. Sinteze teoretice şi exerciţii*, Editura Universităţii din Bucureşti, 2010;
- Pană Dindelegan, Gabriela, *Teorie şi analiză gramaticală,* ediţia a II-a, Bucureşti, Editura Coresi, 1994;
- Sala, Marius, *De la latină la română*, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic, 1998;
- Sala, Marius, 101 cuvinte moștenite, împrumutate și create, Editura Humanitas, 2010;
- Şerbănescu, Andra, *Cum se scrie un text?,* ediţia a III-a, Iaşi, Editura Polirom, 2007;
  Stoichiţoiu Ichim, Adriana, *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică, influenţe, creativitate,* Bucureşti, Editura All, ediţia a IV-a, 2008;

B. Literatură

- *Dicţionarul General al Literaturii Române*, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic, vol. I-VII, 2004-2009, coordonator Eugen Simion;
- *Dicționarul cronologic al romanului românesc. De la origini până la 1989*, București, Editura Academiei Române, 2004;
- Anghelescu, Mircea (coord.), *Literatura română. Dicţionar de opere,* Bucureşti, Editura Litera Internaţional, 2003;
- Anghelescu, Mircea, *Poarta neagră. Scriitorii și închisoarea*, București, Editura Cartea Românească, 2013;

- Balotă, Nicolae, *Arte poetice ale secolului XX*, Bucureşti, Editura Minerva, 1997;
- Booth, W., *Retorica romanului*, Bucureşti, Editura Univers, 1974;
- Călinescu, G., *Istoria literaturii române de la origini până în prezent,* Bucureşti, Editura Minerva, 1982;
- Călinescu, G., *Universul poeziei,* Bucureşti, Editura Minerva, 1974;
- Călinescu, Matei, *Cinci feţe ale modernităţii,* Bucureşti, Editura Univers, 1995;
- Cărtărescu, Mircea, *Postmodernismul românesc,* Bucureşti, Editura Humanitas, 1999;
- Cernat, Paul, *Modernismul retro în romanul românesc interbelic*, Bucureşti, Editura Art, 2009;
- Cernat, Paul, *Vase comunicante. (Inter)fețe ale avangardei românești interbelice*, Iaşi, Editura Polirom, 2018;
- Cioculescu, Şerban; Vianu, Tudor; Streinu, Vladimir, *Istoria literaturii române moderne,* Bucureşti, Editura Ştiinţifică, 1971;
- Ciopraga, Constantin, *Literatura română între 1900 şi 1918*, Iaşi, Editura Junimea, 1970;
- Cornea, Paul, *Introducere în teoria lecturii*, ed. a II-a, Iaşi, Editura Polirom, 1998;
- Cordoș, Sanda, *Lumi din cuvinte. Reprezentări și identități în literatura română postbelică*, Bucureşti, Editura Cartea Românească, 2011;
- Crohmălniceanu, Ov. S., *Literatura română între cele două războaie mondiale,* vol. I – II – III, Bucureşti, Editura Minerva, 1972;
- Dragomirescu, Gh. N., *Dicţionarul figurilor de stil,* Bucureşti, Editura Ştiinţifică, 1995;
- Duda, Gabriela, *Introducere în teoria literaturii*, Bucureşti, Editura All, 2006;
- Dumitrescu Buşulenga, Zoe, *Renaşterea, umanismul şi destinul artelor*, Bucureşti, Editura Univers, 1975;
- Friedrich, Hugo, *Structura liricii moderne* , Bucureşti, Editura Univers, 1998;
- Genette, Gérard, *Introducere în arhitext. Ficțiune și dicțiune*, Bucureşti, Editura Univers, 1994;
- Goldiș, Alex, *Critica în tranșee. De la realismul socialist la autonomia esteticului*, Bucureşti, Editura Cartea Românească, 2009;
- Ilie, Emanuela (coord.), *Un dicționar al exilului feminin românesc. Autoare emblematice, volume reprezentative*, București, Editura Eikon, 2024;
- Kayser, Wolfgang, *Opera literară,* Bucureşti, Editura Univers, 1979;
- Lintvelt, Jaap, *Punctul de vedere. Încercare de tipologie narativă,* Bucureşti, Editura Univers, 1994;
- Lodge, David, *Limbajul romanului,* Bucureşti, Editura Univers, 1998;
- Lovinescu, E., *Istoria literaturii române contemporane,* Bucureşti, Editura Minerva, 1973;
- Manolescu, Florin, *Enciclopedia exilului literar românesc 1945–1989. Scriitori, reviste, instituții, organizații*, Bucureşti, Editura Compania, 2003 (ed. a II-a, 2010);
- Manolescu, Nicolae, *Arca lui Noe,* vol. I, II, III, Bucureşti, Editura Minerva, 1980, 1981, 1983;
- Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române*, Piteşti, Editura Paralela 45, 2008;
- Marino, Adrian, *Dicţionar de idei literare,* Bucureşti, Editura Eminescu, 1973;
- Mazilu, D.H., *Recitind literatura română veche*, vol.I-III, Editura Universităţii Bucureşti, 1994;
- Micu, Dumitru, *Istoria literaturii române în secolul XX*, Bucureşti, Editura Fundaţiei Culturale Române, 2000;
- Negrici, Eugen, *Literatura română sub comunism. Proza*, Bucureşti, Editura Fundaţiei Pro, 2002;
- Negrici, Eugen, *Literatura română sub comunism. Poezia*, Bucureşti, Editura Fundaţiei Pro, 2003;
- Negrici, Eugen, *Iluziile literaturii române*, București, Editura Cartea Românească, 2018;
- Papadima, Liviu, *Literatură şi comunicare. Relaţia autor-cititor în proza paşoptistă şi postpaşoptistă,* Iaşi, Editura Polirom, 2000;
- Petraş, Irina, *Teoria literaturii. Curente literare, figuri de stil, genuri şi specii literare, metrică şi prozodie.* Dicţionar-antologie, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1996;
- Petrescu, Ioana Em., *Eminescu şi mutaţiile poeziei româneşti*, Cluj, Editura Dacia, 1989;
- Petrescu, Liviu, *Poetica postmodernismului,* Ediţia a II-a, Piteşti, Editura Paralela 45, 1998;
- Pîrjol, Florina, *Carte de identități. Mutații ale autobiograficului în proza românească de după 1989*, București, Editura Cartea Românească, 2014;
- Pop, Ion (coord.), *Dicţionar analitic de opere literare româneşti,* (vol. I-IV), Cluj-Napoca, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, 1998-2001;
- Pop, Ion, *Avangarda în literatura română,* Bucureşti, Editura Atlas, 2000;
- Pop, Ion, *Poezia românească neomodernistă*, Cluj-Napoca, Editura Şcoala Ardeleană, 2018;
- Scarlat, Mircea, *Istoria poeziei româneşti,* vol. I-IV, Bucureşti, Editura Minerva, 1982-1984;
- Simion, Eugen, *Ficţiunea jurnalului intim*, (3 volume), Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic, 2001;
- Simion, Eugen, *Scriitori români de azi,* vol. I-IV, Bucureşti, Editura Cartea Românească, 1974 –1989;

- Todorov, Tzvetan, *Introducere în literatura fantastică,* Bucureşti, Editura Univers, 1973;
- Vianu, Tudor, *Arta prozatorilor români,* Bucureşti, Editura Albatros, 1977;
- Zaciu, Mircea; Papahagi, Marian; Sasu, Aurel (coordonatori), *Dicţionarul scriitorilor români* (vol. I – IV*)*, Bucureşti, Editura Fundaţiei Culturale Române, 1995-2000.

TEMATICA PENTRU METODICA DISCIPLINEI LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ

1) **Proiectarea didactică:**

- curriculumul național de limba şi literatura română pentru gimnaziu şi pentru liceu; modelul conceptual al disciplinei: **paradigma comunicativ-funcțională** și **modelul dezvoltării personale**;
- documente de proiectare didactică: *planificarea calendaristică, proiectarea unității de învățare* (integrarea celor trei domenii, coerența demersului, corelarea conținuturilor şi a activităților de învățare şi a formelor de evaluare cu competențele specifice anului de studiu, metode folosite, resurse, tipuri de interacțiune a grupului de elevi), *proiectarea activității didactice* (centrare pe competențe, etapele scenariului didactic); sistemul de competențe (competențe-cheie, atribute prioritare), profilul de formare al absolventului, standardele naționale de evaluare, proiectarea integrată.
- modele curriculare complementare – dezvoltarea personală, modelul cultural şi modelul estetic; abordarea diacronică a literaturii.

2) **Didactica lecturii:**

- tendinţe în didactica lecturii, strategii şi metode specifice *etapelor receptării/relecturii* (prelectură, lecturi succesive, postlectură) şi *proceselor lecturii*: comprehensiunea (decodare, inferențe, predicții, reprezentări mentale etc.), analiza şi interpretarea textelor (răspuns personal, critic, creativ, dezbateri pe marginea textelor citite etc.) şi a diferitelor contexte relevante pentru receptare, pentru procesele lecturii; lectura contextualizată, articularea comprehensiunii cu interpretarea, lectura integrală a operelor, lectura comparativă și relațiile intertextuale; lectura imaginii; lectura textului multimodal.
- activităţi de învăţare adecvate specificului *textului epic/liric/dramatic/tiparelor textuale*, care să conducă la formarea şi dezvoltarea strategiilor de lectură, la înţelegerea, analiza şi interpretarea textelor;
- activităţi de învăţare adecvate specificului *textului nonliterar/nonficțional* (text autobiografic, jurnal, eseu etc.) din perspectiva caracteristicilor stilurilor şi a funcţiilor comunicării, precum și a strategiilor și a metodelor de literație/de lectură;
- activităţi de învăţare adecvate *textului multimodal* din perspectiva codurilor specifice utilizate și a metodelor de literație/de lectură;
- abordarea textelor aparținând altor arte (film, pictură, muzică, artele spectacolului), din perspectiva codurilor specifice utilizate;
- abordarea textelor din domeniul media.

3) **Didactica limbii române:**

- abordarea noțiunilor de limbă conform principiului concentric al predării – învățării;
- strategii de învățare şi aplicare în contexte noi a noțiunilor de fonetică, de morfologie şi de sintaxă (parcursuri inductive, deductive, analogice);
- strategii de învățare şi de utilizare în contexte noi a noțiunilor de vocabular;
- contextul curricular actual: cunoştințe gramaticale, competența de comunicare, conştientizare lingvistică; exprimarea identității lingvistice proprii etc.;
- conştientizarea lingvistică, reflexivitatea asupra uzului, normei şi variației lingvistice.

4) **Didactica oralului:**

- strategii de învățare şi exersare a *ascultării active*;
- strategii de învățare şi exersare a alcătuirii diverselor tipuri de discurs oral prevăzute în programe (monologul informativ, monologul demonstrativ, descrierea orală, povestirea orală, rezumatul oral, dialogul formal şi informal, interviul, dezbaterea, masa rotundă etc.).

5) **Didactica redactării:**
● strategii de învățare şi exersare a redactării unor tipuri de texte prevăzute în programele şcolare: texte funcționale, texte reflexive şi argumentative, texte imaginative sau texte despre opera literară (metatextul); texte simple și complexe;
● etapele scrierii și etica redactării etc.;
● scrierea procesuală, revizuirea textului, utilizarea responsabilă a instrumentelor digitale și a inteligenței artificiale.

6) **Evaluarea:**
● funcţii, calităţi ale instrumentelor de evaluare;
● tipuri de evaluare, metode tradiționale şi metode alternative de evaluare care se pot aplica la disciplina limba şi literatura română; limite și avantaje ale diverselor metode de evaluare;
● principii, modalități de construire a instrumentelor de evaluare;
● tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare etc.
● evaluarea competenței literare și lingvistice, feedbackul formativ, utilizarea descriptorilor de performanță și a rubricilor de evaluare;
● standardele naționale de evaluare.

7) **Comunicarea – mijloc al interacțiunii educaționale:**
● comunicarea în predare-învățare: *comunicare verbală, paraverbală, nonverbală, mixtă* (congruența acestora);
● rolul profesorului de limba şi literatura română în structurarea la elevi a unor modele de exprimare şi a unor atitudini care facilitează comunicarea;
● forme ale comunicării didactice (prelegerea, dialogul, dezbaterea) și rolurile asumate de către profesor, în dialog sau în dezbatere: *moderator, participant, evaluator, facilitator*;
● blocaje în comunicare; soluții de prevenire şi depăşire a acestora (*tehnici de ascultare activă, jocuri de „încălzire", învățare prin cooperare* etc.);
● tipuri de întrebări care stimulează gândirea critică şi creativitatea elevilor în raport cu temele abordate în cadrul disciplinei.

8) **Managementul clasei:**
● rolurile profesorului în facilitarea experiențelor care conduc la formarea elevilor ca buni ascultători şi buni comunicatori: *organizator, participant, resursă, evaluator, facilitator* etc.;
● organizarea activităților de învățare prin crearea unui climat adecvat desfăşurării orei;
● folosirea unor resurse materiale adecvate;
● folosirea resurselor psihice ale profesorului şi ale elevilor (capacități, cunoştințe, experiențe individuale);
● folosirea adecvată şi eficientă a timpului;
● forme de instruire (frontal, în perechi, în grupe, studiu individual) şi integrarea acestora în cadrul unei secvențe didactice;
● antrenarea părinților în fixarea unor modele de exprimare, a unei atitudini deschise față de comunicare;
● gestionarea situațiilor conflictuale la ora de limba şi literatura română (refuzul elevilor de a citi, polarizarea opiniilor în cadrul unor dezbateri etc.).

9) **Curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOŞ):**
● tipuri de opționale;
● repere/condiționări în elaborarea CDEOŞ- ului (resurse umane, materiale, context local, interesele elevilor); modalități de adecvare a unui CDEOŞ la grupuri-țintă diferite.

BIBLIOGRAFIE RECOMANDATĂ PENTRU
METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE

• Curriculumul național în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul (planuri-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).
• *Profilul de formare al absolventului* (OME 6731/2023).
• *Cadrul de Referință al Curriculumului Național din România* (CRCNR, OMEC nr. 4137/2026).

• Ilie, Emanuela, *Didactica limbii și literaturii române*, Iași, Editura Polirom, 2014;
• Onojescu, M., A. Pamfil (coord.), *Literația. Cadre conceptuale și rezolvări didactice*, 2012;
• Pamfil, Alina, *Limba şi literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Piteşti, Editura Paralela 45, 2003;
• Pamfil, Alina, *Studii de didactica literaturii*, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2006;
• Pamfil, Alina, *Didactica literaturii. Reorientări*, București, Editura Art, 2016;
• Ion Ovidiu Pânișoară (coord.), *Enciclopedia metodelor de învățământ*, ediția a II-a adăugită, Iași, Editura Polirom, 2024.
• Sâmihăian, Florentina, *O didactică a limbii și literaturii române*, București, Editura Art, 2014;
• Sâmihăian, Florentina, Mariana Norel – *Didactica limbii şi literaturii române*, I (2005) şi II (2006), Ministerul Educației și Cercetării, Proiectul pentru Învățământul Rural (Volumele se găsesc în bibliotecile universităților din țară);
• Norel, Mariana – *Curriculum la decizia şcolii la limba şi literatura română*, Ministerul Educației şi Cercetării, Proiectul pentru Învățământul Rural, 2007. (Volumul se găseşte în bibliotecile universităților din țară.);
• *Limbă şi literatură*, revistă a Societății de Științe Filologice (în special rubrica *Didactica modernă*);
• *Perspective*, revistă de didactica limbii şi literaturii române a Asociației Naționale a Profesorilor de Limba şi Literatura Română „Ioana Em. Petrescu“, Cluj-Napoca (www.anpro.home.ro).

Anexa nr. 57

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA BULGARĂ MATERNĂ

PROFESORI

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplina *Limba și literatura bulgară maternă* se adresează absolvenților învățământului superior de specialitate și profesorilor care se prezintă la Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate în a șa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Absolvenții facultăților de profil și profesorii care susțin concursul la disciplina *Limba și literatura bulgară maternă* pot preda în învățământul preuniversitar, în conformitate cu prevederile în vigoare.

Concursul este orientat spre a evalua calitatea concepției didactice și modalitățile concrete prin care profesorul pune elevii în situații de învățare eficiente, apte de a conduce la formarea capacităților și a competențelor prevăzute în programele școlare. Această orientare este cu atât mai necesară acum, când flexibilitatea programelor solicită din partea profesorului efortul de a concepe procese și parcursuri didactice flexibile, adaptate nivelului claselor de elevi cu care acesta lucrează.

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, urmărind:

- cunoașterea conținuturilor fundamentale și a principalelor tendințe în evoluția disciplinei *Limba și literatura bulgară maternă*, precum și a metodicii disciplinei;
- probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice;

demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Fiind date particularitățile disciplinei *Limba și literatura bulgară maternă* și influența modelatoare puternică pe care aceasta o exercită asupra formării și dezvoltării personalității elevului, precum și asupra întregului climat educațional al școlii, profesorul de *Limba și literatura bulgară maternă* trebuie să demonstreze că:

- are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;
- înțelege cum învață și cum se dezvoltă elevul și poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea intelectuală și socială a acestuia;
- înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al modului în care învață și poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele individuale de învățare;
- înțelege procesele de integrare curriculară și folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor și performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege și utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația și comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul școlar al acestuia;
- are capacitatea de a dezvolta activități didactice în cadrul Curriculumului la Decizia Școlii, activități curriculare și extracurriculare inter-, pluri- și transdisciplinare;
- dezvoltă cunoașterea și utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea și interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- planifică activitatea de predare-învățare-evaluare pe baza competențelor curriculare, a cunoașterii proceselor predării-învățării-evaluării, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor și a diferențelor dintre elevi;
- înțelege și folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia și modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală și socială a elevului;
- evaluează efectele opțiunilor și acțiunilor sale asupra elevilor, părinților, altor profesori și modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, familiile elevilor și cu organizații existente în comunitatea în care trăiește, în a șa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților școlii;
- înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră și de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;
- înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv, drepturile legale ale elevului și părinților, precum și propriile sale drepturi și responsabilități;

- înțelege criteriile de evaluare a activității sale și are capacitatea de a le integra în conceperea și realizarea activității didactice.

Programa este structurată astfel:

1. disciplina de specialitate – Limba și literatura bulgară maternă;
2. metodica predării disciplinei de specialitate – Metodica predării limbii și literaturii bulgare materne;

1. DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBA ŞI LITERATURA BULGARĂ MATERNĂ

COMPETENȚE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinei *Limba și literatura bulgară maternă*, anumite competențe specifice profesorului de *Limba și literatura bulgară maternă*, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice.

Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

- Realizarea de conexiuni între conținuturile disciplinei (din cele trei domenii: limbă, literatură, comunicare) și problemele de învățare specifice domeniului;
- Operarea cu programele de primar, de gimnaziu și de liceu în vederea proiectării unui demers didactic adaptat specificului grupului-țintă;
- Aplicarea creativă și reflexivă a cunoștințelor despre predarea-învățarea disciplinei;
- Selectarea diverselor modalități de abordare a textului literar și nonliterar în funcție de tipul de text discutat și grupul-țintă;
- Aplicarea adecvată a principiilor și a metodelor specifice de abordare a noțiunilor de limbă (fonetică, vocabular, morfologie, sintaxă, stilistică);
- Aplicarea adecvată a principiilor, formelor și metodelor specifice didacticii oralului;
- Aplicarea adecvată a principiilor, formelor și metodelor specifice didacticii redactării;
- Elaborarea de teste inițiale, formative și sumative în funcție de obiectivele sau de competențele vizate;
- Selectarea și aplicarea unor metode de evaluare adecvate obiectivelor sau competențelor vizate;
- Analizarea unor proiecte pentru opționalul ca disciplină nouă sau pentru opționalul integrat la ciclul liceal;
- Aplicarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor și metodelor interacțiunii educaționale;
- Aplicarea unor forme de management al clasei în funcție de activitatea de învățare proiectată.

DOMENII DE COMPETENȚĂ

1. Curriculum și proiectarea didactică:

- componentele curriculum-ului școlar: curriculum național, planuri-cadru, arii curriculare, trunchi comun, discipline, programe școlare, manuale școlare, auxiliare curriculare;
- curriculum național de limba și literatura bulgară maternă pentru ciclurile primar, gimnazial și liceal; obiective cadru, obiective de referință, competențe generale, competențe specifice;
- modelul conceptual al disciplinei: paradigma comunicativ-funcțională;
- proiectarea activității didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unității de învățare (integrarea celor trei domenii, coerența demersului, corelarea conținuturilor și a activităților de învățare și a formelor de evaluare cu obiectivele/ competențele specifice anului de studiu, metode folosite, resurse, tipuri de interacțiune a grupului de elevi), proiecte de lecție (pentru diferite tipuri de lecții), proiectarea de activități de învățare intra -, inter - și transdisciplinare.

2. Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învățare-evaluare la disciplina limba și literatura bulgară maternă:

- metode didactice specifice: clasificare, prezentare, caracterizare; utilizarea metodelor centrate pe elev/ a tehnicilor de învățare prin cooperare;
- forme de organizare a activității didactice: clasificare, caracterizare;
- mijloacele de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare: funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ; tipuri de mijloace de învățământ și caracteristicile lor.

3. Didactica lecturii:

- abordarea textului literar (perspective în didactica lecturii, căi de acces spre textul literar, ghidarea elevilor spre înțelegerea, analiza și interpretarea adecvată a unui text);
- didactica textului narativ (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea și aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură operaționale pentru receptarea adecvată a textului narativ);
- didactica textului dramatic (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea și aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură operaționale pentru receptarea adecvată a textului dramatic);

- didactica poeziei (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea și aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură care să conducă la receptarea adecvată a poeziei);
- abordarea textului nonliterar (științific, publicistic, publicitar) din perspectiva caracteristicilor stilurilor funcționale și a funcțiilor comunicării;
- abordarea textelor aparținând altor arte din perspectiva codurilor specifice ale acestora.

4. Didactica limbii bulgare:

- abordarea noțiunilor de limbă conform principiului concentric al predării-învățării;
- strategii de învățare și aplicare în contexte noi a noțiunilor de fonetică, de morfologie și de sintaxă (parcursuri inductive, deductive, analogice; analiza gramaticală, exercițiul gramatical, compunerea gramaticală etc.);
- strategii de învățare și de aplicare în contexte noi a noțiunilor de vocabular.

5. Didactica oralului:

- strategii de învățare și exersare a ascultării active;
- strategii de învățare și exersare a alcătuirii diverselor tipuri de discurs oral prevăzute de programă (monologul informativ, monologul demonstrativ, descrierea orală, povestirea orală, rezumatul oral, dialogul formal și informal, interviul, dezbaterea, masa rotundă etc.).

6. Didactica redactării:

- strategii de învățare și exersare a redactării unor tipuri de texte prevăzute în programele școlare: texte funcționale (cerere, completare de formulare, telegramă, proces-verbal, curriculum vitae), texte reflexive și argumentative (relatarea unor evenimente și întâmplări din experiența personală, exprimarea unui punct de vedere: jurnalul personal, jurnalul de lectură, argumentarea unui punct de vedere), texte imaginative (alcătuirea unor descrieri, dialoguri sau narațiuni pe o temă dată) sau texte despre opera literară (rezumat, caracterizare, analiză, eseu etc.).

7. Evaluarea rezultatelor școlare în concordanță cu obiectivele curricular:

- evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ: obiective, funcții, tipuri de evaluări, caracterizare;
- tipuri de evaluare (inițială, formativă, sumativă) folosite la limba și literatura bulgară;
- metode tradiționale și metode alternative de evaluare (proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigația, observarea sistematică a comportamentului elevilor) care se pot aplica la disciplina limba și literatura bulgară;
- calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate;
- tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalități de corectare și notare;
- probe de evaluare (orale, scrise, practice) folosite în orele de limba și literatura bulgară.

8. Comunicarea - mijloc al interacțiunii educaționale:

- comunicarea în predare-învățare (adecvarea discursului la capacitățile de înțelegere a elevilor, ancorarea în cunoștințele prealabile ale elevilor asupra temei etc.); comunicare verbală, nonverbală, mixtă (congruența acestora); rolul profesorului în structurarea la elevi a unor modele de exprimare și a unor atitudini care facilitează comunicarea;
- forme ale comunicării didactice (prelegerea, dialogul, dezbaterea) și roluri asumate de către profesor (în dialog sau în dezbatere: moderator, participant, evaluator, sufleur);
- blocaje în comunicare; soluții de prevenire și depășire a acestora (tehnici de ascultare activă, jocuri de „încălzire“, învățare prin cooperare, tehnici nonverbale, tehnici de exprimare a sentimentelor etc.);
- tipuri de întrebări (închise, deschise, cu alegere multiplă, întrebări concrete, întrebări abstracte) și adecvarea acestora la tema abordată.

9. Managementul clasei:

- rolurile profesorului în facilitarea experiențelor care conduc la formarea elevilor ca buni ascultători și buni comunicatori: organizator, participant, resursă, evaluator, facilitator etc.;
- organizarea activităților de învățare prin: crearea unui climat adecvat desfășurării orei; folosirea unor resurse materiale adecvate; folosirea resurselor psihice ale profesorului și elevilor (capacități, cunoștințe, experiențe individuale); folosirea adecvată și eficientă a timpului; forme de instruire (frontal, în perechi, în grupe, studiu individual) și alternarea acestora în cadrul unei secvențe didactice;
- antrenarea părinților în fixarea unor modele de exprimare, a unei atitudini deschise față de comunicare;

- gestionarea situațiilor conflictuale la ora de limba și literatura bulgară (refuzul elevilor de a citi, polarizarea opiniilor în cadrul unor dezbateri etc.).

10. Curriculum la decizia școlii:

- proiectarea curriculumului în dezvoltare locală sau la decizia școlii de tipul: opțional ca disciplină nouă;
- repere/condiționări în elaborarea curriculumului la decizia elevului din oferta școlii (CDEO Ș)/curriculumului la decizia școlii (CD Ș), conform planurilor-cadru în vigoare. (resurse umane, materiale, context local, interesele elevilor);
- modalități de adecvare a curriculumului la decizia elevului din oferta școlii (CDEO Ș)/curriculumului la decizia școlii (CD Ș), conform planurilor-cadru în vigoare la grupuri-țintă diferite.

11. Conținuturi:

- Candidații trebuie să cunoască integral conținuturile și conceptele operaționale din cele trei domenii ale disciplinei (limbă, comunicare, literatură), prevăzute în programele de primar, de gimnaziu și de liceu, atât pe cele obligatorii, cât și pe cele facultative.
- Pentru domeniul literatură, candidații trebuie să cunoască monografic opera autorilor prevăzuți în programa de liceu. De asemenea, candidații trebuie să cunoască epocile fundamentale ale literaturii bulgară, curentele, genurile și speciile literare, precum și operele literare reprezentative pentru fiecare dintre acestea.

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBA ȘI LITERATURA BULGARĂ MATERNĂ

I. Limba bulgară

- Elemente de fonetică și fonologie. Sistemul vocalic, consonantic. Elemente suprasegmentale.
- Morfologia. Părțile de vorbire flexibile și neflexibile. Definiția, clasificarea, categoriile gramaticale, paradigma.
- Sintaxa. Sintaxa propoziției și a frazei. Părțile de propoziție.
- Probleme de punctuație și ortografie

II. Literatura bulgară

- Principalele direcții în dezvoltarea literaturii bulgare vechi: literatura religioasa, istorica si apocrifa.
- Apariția scrisului în limba slavă veche. Opera fraților Chiril și Metodiu. Cele doua alfabete slave. Crearea și activitatea Școlilor de la Preslav și Ohrid.
- Pricipalii scriitori din perioada secolelor IX-XII. (Kliment Ohridschi, Constantin Preslavski, Ioan Exarhul, Calugarul Hrabar).
- Literatura bogomilică și antibogomilică. Romane și povestiri populare.
- Literatura bulgară în secolele XII-XIV. Școala de la Târnovo. Scriitorii Eftimie Târnovski si Grigore Țamblac.
- Literatura bulgară în secolele XV-XVIII. școala de la Sofia. Cărturari și opere originale: Vladislav Gramaticul, Pop Peio, Matei Gramaticul. Cronică anonimă bulgară. Damaschinele.
- Schimbări fundamentale în conținutul și forma literaturii din epoca Rena șterii bulgare. Periodizarea procesului literar.
- Principalii scriitori și operele lor: Paisie Hilendarschi, Sofronie Vraceanski, Petăr Beron, Dobri Cintulov, P.R.Slaveiku, Liuben Karavelov, Hristo Botev.
- Literatura bulgară de la eliberare (1878) până la primul război mondial.
- Curente și tendințe în dezvoltarea literaturii bulgare. Principalii scriitori si operele lor: Ivan Vazov, Aleko Konstantinov, Anton Strasimirov, P.P. Slaveikov, Elin Pelin, P.K. Janorov, Iordan Iovian, St.L. Kostov, Hristo Smirnenski, Elisaveta Bagreana, Dora Gabe, Emilian Stanev, V. Andreev.
- Dezvoltarea romanului bulgar. De la Ivan Vazov până astăzi (Anton Strasimirov, Emilian Stanev, Dimităr Talev, Blaga Dimitrova).

BIBLIOGRAFIE

1. Gramatika na săvremennija bălgarski knizoven ezik, vol. I-III, Sofija, 1982.
2. L. Andreicin, K. Popov, St. Stoianov, Gramatika na bălgarskija ezik, Sofija, 1977.
3. K. Mircev, Istoriceska gramatika na bălgarskia ezik, Sofija, 1963.

4. St. Stoianov, Uvod v fonetikata na bălgarskia ezik, Sofija, 1966.
5. T. Boiadjiev, Bălgarska leksicologija, Sofija, 1986.
6. Maria Zavera, Curs de limba bulgară contemporană. Morfologia, București.
7. Maria Zavera, Curs de istoria limbii bulgare literare, Bucure ști, 1972.
8. Olga Stoicovici, Curs de gramatica istorica a limbii bulgare, Bucure ști, 1977.
9. Anghelov. D, Berza: Relații româno-bulgare de-a lungul veacurilor, I (sec. XII- XIX), Culegere de studii, București 1971.
10. Anghelov B.: Bogomilstvoto v Bălgaria, Sofia 1969.
11. Bogdan Ioan: Scrieri alese. Cu o prefața de Emil Petrovici. Ediție îngrijită, studiu introductiv și note de Gh. Mihaila, Bucure ști, Ed. Academiei RSR 1968.
12. Cartojan N., Istoria literaturii române vechi, Bucuresti, vol. I – 1940, vol. II – 1942, vol. III – 1945.
13. Dinekov P., Istoria na starata bălgarska literatura, Sofia 1961. Mihăilă G. Contribuții la istoria culturii și literaturii române vechi, Bucure ști 1972.
14. Rusev P., Grigorii Tamblak v Rumănia i starata rumănska literatura, Sofia 1966.
15. Dinekov P., Bălgarski văzrojdenti, Sofia 1963.
16. Fotiade, Laura – Baz, Locul lui Iordan Iovkov în relațiile literare româno-bulgare din secolul al XI-lea, în „Studii de literatură universală", vol. III, Bucure ști, 1961, p. 237-255.
17. Iuffu Zl. și Fotiade L., Antologie de texte din literatura bulgară, Bucure ști, 1962. Iuffu Zl. Oglindirea realității române ști în opera lui L. Karavelov, în „Analele Universității București", Filologie, nr.23, 1961, p.50. D. Zavera Prelegeri de literatura bulgară, Bucure ști, 1978.
18. Prelegeri de folclor comparat român-bulgar (Cântece haiducești), București 1979.
19. Iuffu Zl., Zavera D., Răspândirea literaturii bulgare moderne în România până la 1944, în „Romanoslavica", 1963, IX, (p.447-483).
20. Zarev P., Panorama na bălgarskata literatura, vol. I, partea I si II, 1966, 1967; ed. II, 1970.
21. St. Kabasanov, Metodika ba bălgarskija ezik, Sofia, 1962.
22. L. Andrejcin, Osnovni văprosi na ezikovoto obucenie, Narodna prosvekn. 90, p.32-48.
23. G. Atanasov, Pedagogika, Sofia, 1960.
24. M. Janakiev, Bălgarskoto stihoznanie, Sofia 1960.

2. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE SPECIALITATE - METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII BULGARE MATERNE

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII BULGARE MATERNE

- *Didactica – teorie generală a procesului de învățământ.* Obiectul și funcțiile didacticii. Didactica generală și didactica disciplinei. Direcțiile de dezvoltare a didacticii contemporane;
- *Taxonomia didactică.* Tipologia și dinamica obiectivelor didactice. Finalitățile didactice și funcțiile lor. Operaționalizarea obiectivelor didactice;
- *Procesul de învățământ.* Componentele și variante ale instruirii și învățării. Procesul de învățământ ca relație între predare-învățare-evaluare. Caracterul formativ-educativ al procesului de învățământ;
- *Principiile procesului de învățământ.* Principiile didactice – Noțiuni generale. Sistemul principiilor didactice;
- *Curriculum școlar.* Concept și evoluție. Conținutul învățământului – caracteristici, surse, factori și criterii care determină conținutul învățământului. Strategii de organizare a conținutului învățământului;
- *Metode de învățământ.* Statutul și semnificația conceptului de metodă în activitatea didactică. Taxonomia metodelor de învățământ. Eficiența metodelor de învățare în formarea și consolidarea competențelor de bază ale elevilor;
- *Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitatea didactică.* Mijloacele de învățământ - suport al activității didactice. Valoarea psihopedagogică a mijloacelor de învățământ. Modalități de selecție și utilizare a mijloacelor de învățământ;

- *Forme de organizare și proiectare didactică.* Proiectarea didactică – condiție a unei activități didactice de calitate. Funcțiile proiectării didactice. Conținutul și nivelul proiectării didactice;
- *Evaluarea în procesul de învățământ.* Evaluarea – componentă fundamentală a procesului de învățământ. Obiectivele și funcțiile evaluării școlare. Strategii de evaluare a randamentului școlar. Rolul și importanța evaluării în:
  - educarea capacității de autoapreciere;
  - prevederea eșecului școlar;
  - stimularea performanței școlare;
  - dezvoltarea personalității elevilor).
- *Dinamica relației profesor-elev în procesul de învățământ.* Caracteristicile și semnificațiile educaționale ale relației profesor-elev. Tipuri de relații.

Bibliografie

1. Ангелова, Т. Методика на обучението по български език. Съвременни проблеми., С., 2004.
2. Димчев, К. Обучението по български език като система. С., 1998.
3. Димчев, К. Методика на обучението по български език. Реалности и тенденции, В. Търново, Знак 94, 2010.
4. Димчев, К. Езикознание. Езиково обучение. Методика на езиковото обучение, С. Булвест 2000, 2010.
5. Кабасанов, С. Методика на обучението по български език, С., 1979.
6. Кръстев, Б. и Ст. Стефанова. Методика на обучението по български език в прогимназиалните и гимназиалните класове на СОУ, В. Търново, 2000.
7. Методика на обучението по български език. Сборник със съставители: Ст. Стефанова и Д. Димитрова, В. Търново, 1998.
8. Литературата в средното училище. Сб.под ред. на Искра Котова. С., 1986 г.
9. Радев, Радослав Койка Попова и др. Седмокласниците пишат. С., 1997 г.; Осмокласниците пишат. С., 1997 г. Деветокласниците пишат. С., 1998 г. Десетокласниците пиша. С., 1999. Всичко за матурата. С., 2009. Тестове за 7, 8, 9, 10, 11-12 клас. 2004-2009.
10. Радев, Радослав. Как се пише есе. Варна, 1994 г.
11. Радев, Радослав. Алеко Константинов. Лице и опако. Варна. 1997.
12. Радев, Радослав. Иван Вазов и българското предвечерие. Варна. 1998.
13. Радев, Радослав. Книга за учителя по литература за седми клас. С., 1996.
14. Димчев, К. Урокът в системата на обучението по български език. – Български език и литература, 1988, 6.
15. Георгиева, М. Съвременният урок по български език (структура и типология) – Български език и литература, 1997, 3-4.
16. *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina limba și literatura bulgară maternă, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Anexa nr. 58

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA CEHĂ MATERNĂ

PROFESORI

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplina *Limba și literatura cehă maternă* se adresează absolvenților învățământului superior de specialitate și profesorilor care se prezintă la concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Absolvenții facultăților de profil și profesorii care susțin concursul la disciplina *Limba și literatura cehă maternă* pot preda în învățământul preuniversitar, în conformitate cu prevederile în vigoare.

Concursul este orientat spre a evalua calitatea concepției didactice și modalitățile concrete prin care profesorul pune elevii în situații de învățare eficiente, apte de a conduce la formarea capacităților și a competențelor prevăzute în programele școlare în vigoare. Această orientare este cu atât mai necesară acum, când flexibilitatea programelor solicită din partea profesorului efortul de a concepe procese și parcursuri didactice flexibile, adaptate nivelului claselor de elevi cu care acesta lucrează.

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, urmărind:

- cunoașterea conținuturilor fundamentale și a principalelor tendințe în evoluția disciplinei *Limba și literatura cehă maternă*, precum și a metodicii disciplinei;
- probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Fiind date particularitățile disciplinei *Limba și literatura cehă maternă* și influența modelatoare puternică pe care aceasta o exercită asupra formării și dezvoltării personalității elevului, precum și asupra întregului climat educațional al școlii, profesorul de *Limba și literatura cehă maternă* trebuie să demonstreze că:

- are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;
- înțelege cum învață și cum se dezvoltă elevul și poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea intelectuală și socială a acestuia;
- înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al modului în care învață și poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele individuale de învățare;
- înțelege procesele de integrare curriculară și folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor și performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege și utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația și comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul școlar al acestuia;
- are capacitatea de a dezvolta activități didactice în cadrul Curriculumului la Decizia Școlii, activități curriculare și extracurriculare inter-, pluri- și transdisciplinare;
- dezvoltă cunoașterea și utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea și interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- planifică activitatea de predare-învățare-evaluare pe baza competențelor curriculare, a cunoașterii proceselor predării-învățării-evaluării, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor și a diferențelor dintre elevi;
- înțelege și folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia și modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală și socială a elevului;
- evaluează efectele opțiunilor și acțiunilor sale asupra elevilor, părinților, altor profesori și modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, familiile elevilor și cu organizații existente în comunitatea în care trăiește, în așa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților școlii;
- înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră și de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;

- înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv, drepturile legale ale elevului și părinților, precum și propriile sale drepturi și responsabilități;
- înțelege criteriile de evaluare a activității sale și are capacitatea de a le integra în conceperea și realizarea activității didactice.

Programa este structurată astfel:

1. disciplina de specialitate - Limba și literatura cehă maternă;
2. metodica predării disciplinei de specialitate – Metodica predării limbii și literaturii cehe materne;

1. DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBA ŞI LITERATURA CEHĂ MATERNĂ

COMPETENȚE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile ştiințifice şi cele de metodică a disciplinei *Limba și literatura cehă maternă*, anumite competențe specifice profesorului de *Limba și literatura cehă maternă*, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

- realizarea de conexiuni între conținuturile disciplinei (din cele trei domenii: limbă, literatură, comunicare) și problemele de învățare specifice domeniului;
- operarea cu programele de primar, de gimnaziu și de liceu în vederea proiectării unui demers didactic adaptat specificului grupului-țintă;
- aplicarea creativă și reflexivă a cunoștințelor despre predarea-învățarea disciplinei;
- selectarea diverselor modalități de abordare a textului literar și nonliterar în funcție de tipul de text discutat și grupul-țintă;
- aplicarea adecvată a principiilor și a metodelor specifice de abordare a noțiunilor de limbă (fonetică, vocabular, morfologie, sintaxă, stilistică);
- aplicarea adecvată a principiilor, formelor și metodelor specifice didacticii oralului;
- aplicarea adecvată a principiilor, formelor și metodelor specifice didacticii redactării;
- elaborarea de teste inițiale, formative și sumative în funcție de obiectivele sau de competențele vizate;
- selectarea și aplicarea unor metode de evaluare adecvate obiectivelor sau competențelor vizate;
- analizarea unor proiecte pentru opționalul ca disciplină nouă sau pentru opționalul integrat la ciclul liceal;
- aplicarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor și metodelor interacțiunii educaționale;
- aplicarea unor forme de management al clasei în funcție de activitatea de învățare proiectată.

DOMENII DE COMPETENȚĂ

1. Curriculum și proiectarea didactică:

- componentele curriculum-ului școlar: curriculum național, planuri-cadru, arii curriculare, trunchi comun, discipline, programe școlare, manuale școlare, auxiliare curriculare;
- curriculum național de limba și literatura cehă maternă pentru ciclurile primar, gimnazial și liceal; obiective cadru, obiective de referință, competențe generale, competențe specifice;
- modelul conceptual al disciplinei: paradigma comunicativ-funcțională;
- proiectarea activității didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unității de învățare (integrarea celor trei domenii, coerența demersului, corelarea conținuturilor și a activităților de învățare și a formelor de evaluare cu obiectivele/ competențele specifice anului de studiu, metode folosite, resurse, tipuri de interacțiune a grupului de elevi), proiecte de lecție (pentru diferite tipuri de lecții), proiectarea de activități de învățare intra -, inter - și transdisciplinare.

2. Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învățare-evaluare la disciplina limba și literatura cehă. maternă:

- metode didactice specifice: clasificare, prezentare, caracterizare; utilizarea metodelor centrate pe elev/ a tehnicilor de învățare prin cooperare;
- forme de organizare a activității didactice: clasificare, caracterizare;
- mijloacele de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare: funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ; tipuri de mijloace de învățământ și caracteristicile lor.

3. Didactica lecturii:

- abordarea textului literar (perspective în didactica lecturii, căi de acces spre textul literar, ghidarea elevilor spre înțelegerea, analiza și interpretarea adecvată a unui text);
- didactica textului narativ (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea și aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură operaționale pentru receptarea adecvată a textului narativ);

- didactica textului dramatic (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea și aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură operaționale pentru receptarea adecvată a textului dramatic);
- didactica poeziei (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea și aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură care să conducă la receptarea adecvată a poeziei);
- abordarea textului nonliterar (științific, publicistic, publicitar) din perspectiva caracteristicilor stilurilor funcționale și a funcțiilor comunicării;
- abordarea textelor aparținând altor arte din perspectiva codurilor specifice ale acestora.

4. Didactica limbii cehe:

- abordarea noțiunilor de limbă conform principiului concentric al predării-învățării;
- strategii de învățare și aplicare în contexte noi a noțiunilor de fonetică, de morfologie și de sintaxă (parcursuri inductive, deductive, analogice; analiza gramaticală, exercițiul gramatical, compunerea gramaticală etc.);
- strategii de învățare și de aplicare în contexte noi a noțiunilor de vocabular.

5. Didactica oralului:

- strategii de învățare și exersare a ascultării active;
- strategii de învățare și exersare a alcătuirii diverselor tipuri de discurs oral prevăzute de programă (monologul informativ, monologul demonstrativ, descrierea orală, povestirea orală, rezumatul oral, dialogul formal și informal, interviul, dezbaterea, masa rotundă etc.).

6. Didactica redactării:

- strategii de învățare și exersare a redactării unor tipuri de texte prevăzute în programele școlare: texte funcționale (cerere, completare de formulare, telegramă, proces-verbal, curriculum vitae), texte reflexive și argumentative (relatarea unor evenimente și întâmplări din experiența personală, exprimarea unui punct de vedere: jurnalul personal, jurnalul de lectură, argumentarea unui punct de vedere), texte imaginative (alcătuirea unor descrieri, dialoguri sau narațiuni pe o temă dată) sau texte despre opera literară (rezumat, caracterizare, analiză, eseu etc.).

7. Evaluarea rezultatelor școlare în concordanță cu obiectivele curricular:

- evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ: obiective, funcții, tipuri de evaluări, caracterizare;
- tipuri de evaluare (inițială, formativă, sumativă) folosite la limba și literatura cehă;
- metode tradiționale și metode alternative de evaluare (proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigația, observarea sistematică a comportamentului elevilor) care se pot aplica la disciplina limba și literatura cehă;
- calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate;
- tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalități de corectare și notare;
- probe de evaluare (orale, scrise, practice) folosite în orele de limba și literatura cehă.

8. Comunicarea - mijloc al interacțiunii educaționale:

- comunicarea în predare-învățare (adecvarea discursului la capacitățile de înțelegere a elevilor, ancorarea în cunoștințele prealabile ale elevilor asupra temei etc.); comunicare verbală, nonverbală, mixtă (congruența acestora); rolul profesorului în structurarea la elevi a unor modele de exprimare și a unor atitudini care facilitează comunicarea;
- forme ale comunicării didactice (prelegerea, dialogul, dezbaterea) și roluri asumate de către profesor (în dialog sau în dezbatere: moderator, participant, evaluator, sufleur);
- blocaje în comunicare; soluții de prevenire și depășire a acestora (tehnici de ascultare activă, jocuri de „încălzire“, învățare prin cooperare, tehnici nonverbale, tehnici de exprimare a sentimentelor etc.);
- tipuri de întrebări (închise, deschise, cu alegere multiplă, întrebări concrete, întrebări abstracte) și adecvarea acestora la tema abordată.

9. Managementul clasei:

- rolurile profesorului în facilitarea experiențelor care conduc la formarea elevilor ca buni ascultători și buni comunicatori: organizator, participant, resursă, evaluator, facilitator etc.;
- organizarea activităților de învățare prin: crearea unui climat adecvat desfășurării orei; folosirea unor resurse materiale adecvate; folosirea resurselor psihice ale profesorului și elevilor (capacități, cunoștințe,

experienţe individuale); folosirea adecvată şi eficientă a timpului; forme de instruire (frontal, în perechi, în grupe, studiu individual) şi alternarea acestora în cadrul unei secvenţe didactice;
- antrenarea părinţilor în fixarea unor modele de exprimare, a unei atitudini deschise faţă de comunicare;
- gestionarea situaţiilor conflictuale la ora de limba şi literatura cehă (refuzul elevilor de a citi, polarizarea opiniilor în cadrul unor dezbateri etc.).

10. Curriculum la decizia şcolii:
- proiectarea curriculumului în dezvoltare locală sau la decizia şcolii de tipul: opţional ca disciplină nouă;
- repere/condiţionări în elaborarea curriculumului la decizia elevului din oferta şcolii (CDEOŞ)/ curriculumului la decizia şcolii (CDŞ), conform planurilor-cadru în vigoare. (resurse umane, materiale, context local, interesele elevilor);
- modalităţi de adecvare a curriculumului la decizia elevului din oferta şcolii (CDEOŞ)/curriculumului la decizia şcolii (CDŞ), conform planurilor-cadru în vigoare la grupuri-ţintă diferite.

11. Conţinuturi:
- Candidaţii trebuie să cunoască integral conţinuturile şi conceptele operaţionale din cele trei domenii ale disciplinei (limbă, comunicare, literatură), prevăzute în programele de primar, de gimnaziu şi de liceu, atât pe cele obligatorii, cât şi pe cele facultative.
- Pentru domeniul literatură, candidaţii trebuie să cunoască monografic opera autorilor prevăzuţi în programa de liceu. De asemenea, candidaţii trebuie să cunoască epocile fundamentale ale literaturii cehe, curentele, genurile şi speciile literare, precum şi operele literare reprezentative pentru fiecare dintre acestea.

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBA ŞI LITERATURA CEHĂ MATERNĂ

I. Limba cehă

Fonetică şi fonologie
- Legile fundamentale ale foneticii limbii cehe.
- Consoanele cehe speciale: ř, ch, ď, ť, ň.
- Asurzirea consoanelor sonore înainte de pauză (*vůz rostit vůs, zub rostit zup, lov rostit lof etc.*) şi înainte de o consoană surdă (*polévka rostit poléfka, vozka rostit voska, obchod rostit opchot etc.*).
- Alternanţe vocalice şi consonantice în tema cuvântului: (*pes - psa, otec - otce, otče! Bůh - Bože! babička - o babičce, sestra - sester, vítr - větru, dílo - děl, nést - nese, houba - hub, český hudebník - čeští hudebníci, vyčistit - vyčištěn, mazat - maže, etc.*).

Ortografie şi ortoepie
- Scrierea *y, ý* după consoanele ambigui (*obojetné souhlásky*: b, f, l, m, p, s, v, z – *být, lysý, mýdlo, pyšný, syr, výr, fyzika, jazyk etc.*).
- Regulile despărţirii cuvântului în silabe.
- Utilizarea semnelor de punctuaţie.

Morfologie
- Substantivul: clasificare în nume comune (apelative) şi nume proprii. Categoriile gramaticale ale substantivelor: genul, numărul, cazul; subcategoria *animate – inanimate* la masculine. Declinarea substantivelor. Tipurile de declinare (paradigmele) din cadrul fiecărui gen gramatical. Principalele procedee de formare a substantivelor: derivarea cu sufixe, cu prefixe, compunerea.
- Adjectivul. Adjective cu formă lungă (mladý) şi scurtă (mlád) – utilizarea lor în propoziţie. Adjective posesive: sousedův / tetin byt. Formele de declinare ale adjectivelor.
- Pronumele şi felurile lor; declinarea pronumelor.
- Numeralele – felurile şi formele lor de declinare.
- Verbul. Categoriile gramaticale ale verbului: modurile, timpurile, diatezele (activă, pasivă şi reflexivă), aspectul verbal. Clasele de conjugare ale verbelor: conjugarea I: *nést, péct, brát, mazat, umřít*; a II-a: *tisknout, vinout, začnout*; a III-a: *krýt, kupovat*; a IV-a: *prosit, trpět, sázet*; a V-a: *dělat*.
- Adverbul - clasificarea adverbelor după sens: adverbe de loc, de timp, de mod. Gradele de comparaţie ale adverbelor şi ale adjectivelor.
- Prepoziţii, conjuncţii, intejecţii, particule.

Sintaxă
- Sintaxa propoziţiei. Părţile principale şi secundare de propoziţie.

- Sintaxa frazei. Tipurile de fraze formate prin coordonare sintactică şi felurile propoziţiilor subordonate.

Probleme de stilistică

- Stilurile funcționale.
- Tipurile de text receptate: narative, descriptive, dialogate, informative, argumentative.
- Stil direct, stil indirect, stil indirect liber.

II. Literatura cehă

- ***Noțiuni de teorie literară:Conceptul de literatură cehă. Genuri şi specii literare.***
- ***Periodizare:***
  1. Începuturile literaturii cehe: *Hospodine, pomiluj ny! Píseň ostrovská*, *Kosmova kronika*, *Dalimilova kronika*, *Staročeské satiry*.
  2. Literatura cehă în perioada husită: *Ján Hus, Petr Chelčický*
  3. Perioada renaşterii naţionale: František Palacký (*Na horu Radhošť* – báseň, *Život Jana Amose Komenského)* Ján Kollár (*Slávy dcera*), František Ladislav Čelakovský (*Toman a lesní panna)*, Pavel Josef Šafařík (*Tatranská múza s lýrou slovanskou)*, Josef Kajetán Tyl (*Strakonický dudák*).
  4. Perioada romantismului şi a realismului: Karel Hynek Mácha (*Máj*), Karel Havlíček Borovský (*Tyrolské elegie)*, Karel Jaromír Erben (*Kytice, Dlouhý Široký a Bystrozraký*), Božena Němcová (*Babička, Chytrá horákyně)*, Jan Neruda (*Romance o Karlu IV., Hastrman).*
  5. Pluralismul poeziei interbelice.
  6. Literatura cehă la cumpăna veacurilor al XIX-lea – al XX-lea şi în primele două decenii ale secolului trecut. Modernismul literar ceh (Česká moderna): impresionismul şi simbolismul: Antonin Sova (*Olše)*, Otakar Brezina (*Svítání na západě)*; decadentismul: Karel Hlaváček Borovský (*Z epigramů)*; poezia revoltei anarhice împotriva societăţii burgheze (creaţia poetică de debut a lui Stanislav Kostka Neuman (*Vstupní motlitba*), şi cea îndreptată împotriva asupririi sociale şi a politicii de deznaţionalizare a cehilor din Silezia (Petr Bezruč - *Ostrava*), vitalismul (Fráňa Šrámek - *Splav*), proslăvirea civilizaţiei modern (St.K.Neumann); poezia cu tematică socială: Jiri Wolker (*Žně)*. Ridiculizarea militarismului birocratic austro-ungar: Jaroslav Hašek (*Osudy dobrého vojáka Švejka*).
  7. Literatura cehă în perioada interbelică: Karel Čapek (*Rekord)*, Vítězslav Nezval (*Vyzvání na cestu)*, Vladislav Vančura (*Pole orná a válečná*), Ivan Olbracht (*Koliba nad Holatýnem)*, Marie Majerová (*Robinsonka)*, Jaroslav Seifert (*Báseň nejpokornější)*, Karel Poláček (*Bylo nás pět)*.
  8. Literatura cehă după anul 1945 şi cea contemporană: Zdeněk Pluhař (*Člověk staví*), Jan Otčenášek (*Když v ráji pršelo)*, Bohumil Hrabal (*Ostře sledované vlaky*), Václav Havel (*Protest*).

Bibliografie

1. Československá akademia věd, *Mluvnice češtiny, I – III*, Praha, Academia., 1986/87.
2. Kolektiv autorů, *Příručni mluvnice češtiny*, Praha, NakladatelstvíLidove noviny, 1996.
3. ČSAV, *Pravidla českého pravopisu*, Praha, Nakl. ČSAV, 1975.
4. Miroslav Grepl, Petr Karlík, *Skladba spisovné češtiny*, Praha, Nakl. SPN, 1986.
5. Vladimir Smilauer, *Novočeské tvoření slov*, Praha, SPN, 1971.
6. ČSAV, *Dejiny česke literatury, I-III*, Praha, Nakl. ČSAV, 1959-1961.
7. Lubor Machala, Eduard Petrů a kolektiv, P*anorama česke literatury (Literárni dějiny od počátku do současnosti)*, Olomouc, Nakl, Rubico, 1994.
8. Jan Lehár, Alexander Stich, Jaroslava Janáčkova, Jiři Holý, *Česká literatura od počátku k dnešku*, Praha, nakl. Lidové noviny, 1998.
9. Tiberiu Pleter, *Výbor z moderní české literatury*, Bucureşti, EDP, 1992.

2. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE SPECIALITATE - METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII CEHE MATERNE

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII CEHE MATERNE

- *Didactica – teorie generală a procesului de învățământ.* Obiectul şi funcțiile didacticii. Didactica generală și didactica disciplinei. Direcțiile de dezvoltare a didacticii contemporane;

- *Taxonomia didactică.* Tipologia și dinamica obiectivelor didactice. Finalitățile didactice și funcțiile lor. Operaționalizarea obiectivelor didactice;
- *Procesul de învățământ.* Componentele și variante ale instruirii și învățării. Procesul de învățământ ca relație între predare-învățare-evaluare. Caracterul formativ-educativ al procesului de învățământ;
- *Principiile procesului de învățământ.* Principiile didactice – Noțiuni generale. Sistemul principiilor didactice;
- *Curriculum școlar.* Concept și evoluție. Conținutul învățământului – caracteristici, surse, factori și criterii care determină conținutul învățământului. Strategii de organizare a conținutului învățământului;
- *Metode de învățământ.* Statutul și semnificația conceptului de metodă în activitatea didactică. Taxonomia metodelor de învățământ. Eficiența metodelor de învățare în formarea și consolidarea competențelor de bază ale elevilor;
- *Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitatea didactică.* Mijloacele de învățământ - suport al activității didactice. Valoarea psihopedagogică a mijloacelor de învățământ. Modalități de selecție și utilizare a mijloacelor de învățământ;
- *Forme de organizare și proiectare didactică.* Proiectarea didactică – condiție a unei activități didactice de calitate. Funcțiile proiectării didactice. Conținutul și nivelul proiectării didactice;
- *Evaluarea în procesul de învățământ.* Evaluarea – componentă fundamentală a procesului de învățământ. Obiectivele și funcțiile evaluării școlare. Strategii de evaluare a randamentului școlar. Rolul și importanța evaluării în:
  - educarea capacității de autoapreciere;
  - prevederea eșecului școlar;
  - stimularea performanței școlare; dezvoltarea personalității elevilor).
- *Dinamica relației profesor-elev în procesul de învățământ.* Caracteristicile și semnificațiile educaționale ale relației profesor-elev. Tipuri de relații.

Bibliografie

1. Milan Polák, *Didaktika českého jazyka,* SPN, Praha, 2010.
2. Kostečka J., *Do světa češtiny jinak,* Jinočany, H+H, 1993.
3. Jaromíra Šindelářová – Svatava Škodová, *Čeština jako cilový jazyk,* Praha, 2013.
4. Čechová M. a kol., *Čeština a její vyučování.Metodika českého jazyka,* SPN, Praha, 1998.
5. Bocoş, M., *Teoria şi practica cercetării pedagogice*, Editura *Casa cărţii de Ştiinţă*, Cluj 2005.
6. Creţu, T., *Psihologia vârstelor*, Editura CREDIS, Universitatea Bucureşti, 2001.
7. Cucoş, C., *Psihopedagogie pentru examenul de definitivare şi grade didactice*, Editura Polirom, Iaşi, 1998.
8. Iucu, R. B., *Instruirea şcolară*, Editura Polirom, Iaşi, 2001.
9. Macovei, E., *Pedagogie*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1997.
10. Manolescu, M., *Pedagogie*, Editura Fundaţiei „Dimitrie Bolintineanu”, Bucureşti, 2001.
11. Manolescu, M., *Evaluarea şcolară – un contract pedagogic*, Editura Fundaţiei „Dimitrie Bolintineanu”, Bucureşti, 2002.
12. Neacşu, I., *Instruire şi învăţare*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1999.
13. Tomşa, Gh., *Consilierea şi orientarea în şcoală*, Editura CREDIS, Universitatea Bucureşti, 2001.
14. *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina limba și literatura cehă maternă, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Anexa nr. 59

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA CROATĂ MATERNĂ

PROFESORI

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplina *Limba și literatura croată maternă* se adresează absolvenților învățământului superior de specialitate și profesorilor care se prezintă la concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Absolvenții facultăților de profil și profesorii care susțin concursul la disciplina *Limba și literatura croată maternă* pot preda în învățământul preuniversitar, în conformitate cu prevederile în vigoare.

Concursul este orientat spre a evalua calitatea concepției didactice și modalitățile concrete prin care profesorul pune elevii în situații de învățare eficiente, apte de a conduce la formarea capacităților și a competențelor prevăzute în programele școlare. Această orientare este cu atât mai necesară acum, când flexibilitatea programelor solicită din partea profesorului efortul de a concepe procese și parcursuri didactice flexibile, adaptate nivelului claselor de elevi cu care acesta lucrează.

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, urmărind:

- cunoașterea conținuturilor fundamentale și a principalelor tendințe în evoluția disciplinei *Limba și literatura croată maternă*, precum și a metodicii disciplinei;
- probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Fiind date particularitățile disciplinei *Limba și literatura croată maternă* și influența modelatoare puternică pe care aceasta o exercită asupra formării și dezvoltării personalității elevului, precum și asupra întregului climat educațional al școlii, profesorul de *Limba și literatura croată maternă* trebuie să demonstreze că:

- are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;
- înțelege cum învață și cum se dezvoltă elevul și poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea intelectuală și socială a acestuia;
- înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al modului în care învață și poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele individuale de învățare;
- înțelege procesele de integrare curriculară și folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor și performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege și utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația și comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul școlar al acestuia;
- are capacitatea de a dezvolta activități didactice în cadrul Curriculumului la Decizia Școlii, activități curriculare și extracurriculare inter-, pluri- și transdisciplinare;
- dezvoltă cunoașterea și utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea și interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- planifică activitatea de predare-învățare-evaluare pe baza competențelor curriculare, a cunoașterii proceselor predării-învățării-evaluării, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor și a diferențelor dintre elevi;
- înțelege și folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia și modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală și socială a elevului;
- evaluează efectele opțiunilor și acțiunilor sale asupra elevilor, părinților, altor profesori și modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, familiile elevilor și cu organizații existente în comunitatea în care trăiește, în așa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților școlii;
- înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră și de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;
- înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv, drepturile legale ale elevului și părinților, precum și propriile sale drepturi și responsabilități;

- înțelege criteriile de evaluare a activității sale și are capacitatea de a le integra în conceperea și realizarea activității didactice.

Programa este structurată astfel:
1. disciplina de specialitate - Limba și literatura croată maternă;
2. metodica predării disciplinei de specialitate – Metodica predării limbii și literaturii croate materne;

1. DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBA ŞI LITERATURA CROATĂ MATERNĂ

COMPETENȚE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile ştiințifice şi cele de metodică a disciplinei *Limba și literatura croată maternă*, anumite competențe specifice profesorului de *Limba și literatura croată maternă*, competențe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte și probeze pe parcursul desfăşurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

- Realizarea de conexiuni între conținuturile disciplinei (din cele trei domenii: limbă, literatură, comunicare) și problemele de învățare specifice domeniului;
- Operarea cu programele de primar, de gimnaziu și de liceu în vederea proiectării unui demers didactic adaptat specificului grupului-țintă;
- Aplicarea creativă și reflexivă a cunoştințelor despre predarea-învățarea disciplinei;
- Selectarea diverselor modalități de abordare a textului literar și nonliterar în funcție de tipul de text discutat și grupul-țintă;
- Aplicarea adecvată a principiilor și a metodelor specifice de abordare a noțiunilor de limbă (fonetică, vocabular, morfologie, sintaxă, stilistică);
- Aplicarea adecvată a principiilor, formelor și metodelor specifice didacticii oralului;
- Aplicarea adecvată a principiilor, formelor și metodelor specifice didacticii redactării;
- Elaborarea de teste inițiale, formative și sumative în funcție de obiectivele sau de competențele vizate;
- Selectarea și aplicarea unor metode de evaluare adecvate obiectivelor sau competențelor vizate;
- Analizarea unor proiecte pentru opționalul ca disciplină nouă sau pentru opționalul integrat la ciclul liceal;
- Aplicarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor și metodelor interacțiunii educaționale;
- Aplicarea unor forme de management al clasei în funcție de activitatea de învățare proiectată.

DOMENII DE COMPETENȚĂ

1. Curriculum și proiectarea didactică:

- componentele curriculum-ului școlar: curriculum național, planuri-cadru, arii curriculare, trunchi comun, discipline, programe școlare, manuale școlare, auxiliare curriculare;
- curriculum național de limba și literatura ucraineană maternă pentru ciclurile primar, gimnazial și liceal; obiective cadru, obiective de referință, competențe generale, competențe specifice;
- modelul conceptual al disciplinei: paradigma comunicativ-funcțională;
- proiectarea activității didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unității de învățare (integrarea celor trei domenii, coerența demersului, corelarea conținuturilor și a activităților de învățare și a formelor de evaluare cu obiectivele/ competențele specifice anului de studiu, metode folosite, resurse, tipuri de interacțiune a grupului de elevi), proiecte de lecție (pentru diferite tipuri de lecții), proiectarea de activități de învățare intra -, inter - și transdisciplinare.

2. Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învățare-evaluare la disciplina limba și literatura croată maternă:

- metode didactice specifice: clasificare, prezentare, caracterizare; utilizarea metodelor centrate pe elev/ a tehnicilor de învățare prin cooperare;
- forme de organizare a activității didactice: clasificare, caracterizare;
- mijloacele de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare: funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ; tipuri de mijloace de învățământ și caracteristicile lor.

3. Didactica lecturii:

- abordarea textului literar (perspective în didactica lecturii, căi de acces spre textul literar, ghidarea elevilor spre înțelegerea, analiza și interpretarea adecvată a unui text);
- didactica textului narativ (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea și aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură operaționale pentru receptarea adecvată a textului narativ);
- didactica textului dramatic (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea și aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură operaționale pentru receptarea adecvată a textului dramatic);

- didactica poeziei (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea și aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură care să conducă la receptarea adecvată a poeziei);
- abordarea textului nonliterar (științific, publicistic, publicitar) din perspectiva caracteristicilor stilurilor funcționale și a funcțiilor comunicării;
- abordarea textelor aparținând altor arte din perspectiva codurilor specifice ale acestora.

4. Didactica limbii croate materne:

- abordarea noțiunilor de limbă conform principiului concentric al predării-învățării;
- strategii de învățare și aplicare în contexte noi a noțiunilor de fonetică, de morfologie și de sintaxă (parcursuri inductive, deductive, analogice; analiza gramaticală, exercițiul gramatical, compunerea gramaticală etc.);
- strategii de învățare și de aplicare în contexte noi a noțiunilor de vocabular.

5. Didactica oralului:

- strategii de învățare și exersare a ascultării active;
- strategii de învățare și exersare a alcătuirii diverselor tipuri de discurs oral prevăzute de programă (monologul informativ, monologul demonstrativ, descrierea orală, povestirea orală, rezumatul oral, dialogul formal și informal, interviul, dezbaterea, masa rotundă etc.).

6. Didactica redactării:

- strategii de învățare și exersare a redactării unor tipuri de texte prevăzute în programele școlare: texte funcționale (cerere, completare de formulare, telegramă, proces-verbal, curriculum vitae), texte reflexive și argumentative (relatarea unor evenimente și întâmplări din experiența personală, exprimarea unui punct de vedere: jurnalul personal, jurnalul de lectură, argumentarea unui punct de vedere), texte imaginative (alcătuirea unor descrieri, dialoguri sau narațiuni pe o temă dată) sau texte despre opera literară (rezumat, caracterizare, analiză, eseu etc.).

7. Evaluarea rezultatelor școlare în concordanță cu obiectivele curricular:

- evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ: obiective, funcții, tipuri de evaluări, caracterizare;
- tipuri de evaluare (inițială, formativă, sumativă) folosite la limba și literatura croată maternă;
- metode tradiționale și metode alternative de evaluare (proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigația, observarea sistematică a comportamentului elevilor) care se pot aplica la disciplina limba și literatura croată maternă;
- calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate;
- tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalități de corectare și notare;
- probe de evaluare (orale, scrise, practice) folosite în orele de limba și literatura croată maternă.

8. Comunicarea - mijloc al interacțiunii educaționale:

- comunicarea în predare-învățare (adecvarea discursului la capacitățile de înțelegere a elevilor, ancorarea în cunoștințele prealabile ale elevilor asupra temei etc.); comunicare verbală, nonverbală, mixtă (congruența acestora); rolul profesorului în structurarea la elevi a unor modele de exprimare și a unor atitudini care facilitează comunicarea;
- forme ale comunicării didactice (prelegerea, dialogul, dezbaterea) și roluri asumate de către profesor (în dialog sau în dezbatere: moderator, participant, evaluator, sufleur);
- blocaje în comunicare; soluții de prevenire și depășire a acestora (tehnici de ascultare activă, jocuri de „încălzire“, învățare prin cooperare, tehnici nonverbale, tehnici de exprimare a sentimentelor etc.);
- tipuri de întrebări (închise, deschise, cu alegere multiplă, întrebări concrete, întrebări abstracte) și adecvarea acestora la tema abordată.

9. Managementul clasei:

- rolurile profesorului în facilitarea experiențelor care conduc la formarea elevilor ca buni ascultători și buni comunicatori: organizator, participant, resursă, evaluator, facilitator etc.;
- organizarea activităților de învățare prin: crearea unui climat adecvat desfășurării orei; folosirea unor resurse materiale adecvate; folosirea resurselor psihice ale profesorului și elevilor (capacități, cunoștințe, experiențe individuale); folosirea adecvată și eficientă a timpului; forme de instruire (frontal, în perechi, în grupe, studiu individual) și alternarea acestora în cadrul unei secvențe didactice;
- antrenarea părinților în fixarea unor modele de exprimare, a unei atitudini deschise față de comunicare;

- gestionarea situațiilor conflictuale la ora de limba și literatura croată maternă (refuzul elevilor de a citi, polarizarea opiniilor în cadrul unor dezbateri etc.).

10. Curriculum la decizia școlii:

- proiectarea curriculumului în dezvoltare locală sau la decizia școlii de tipul: opțional ca disciplină nouă;
- repere/condiționări în elaborarea curriculumului la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ)/curriculumului la decizia școlii (CDȘ), conform planurilor-cadru în vigoare. (resurse umane, materiale, context local, interesele elevilor);
- modalități de adecvare a curriculumului la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ)/curriculumului la decizia școlii (CDȘ), conform planurilor-cadru în vigoare la grupuri-țintă diferite.

11. Conținuturi:

- Candidații trebuie să cunoască integral conținuturile și conceptele operaționale din cele trei domenii ale disciplinei (limbă, comunicare, literatură), prevăzute în programele de primar, de gimnaziu și de liceu, atât pe cele obligatorii, cât și pe cele facultative.
- Pentru domeniul literatură, candidații trebuie să cunoască monografic opera autorilor prevăzuți în programa de liceu. De asemenea, candidații trebuie să cunoască epocile fundamentale ale literaturii ucrainene, curentele, genurile și speciile literare, precum și operele literare reprezentative pentru fiecare dintre acestea.

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBA ȘI LITERATURA CROATĂ MATERNĂ

I. Limba croată

Fonetică și fonologie

- Legile fundamentale ale foneticii limbii croate.
- Asimilarea după sonoritate și locul de formare.
- Vocalizarea vocalelor ultrascurte și apariția lui *a* inconstant. Vocale mobile.
- Palatalizarea și sibilarizarea consoanelor. Iotizarea consoanelor.
- Vocalizarea lui *v-* inițial. Transformarea lui *l* și *r* vocalic din slava comună în limba croată contemporană. Metateza lichidelor.

Morfologie

- Părți de vorbire flexibile și neflexibile.
- Substantivul, categorii lexicale, gramaticale, morfologice. Declinarea substantivelor limbii croate. Formele cazuale și evoluțiile lor contemporane.
- Adjectivul, categorii lexicale și gramaticale. Adjective determinate și nedeterminate. Grade de comparație.
- Pronumele și categoriile de pronume în limba croată.
- Numeralul, flexiunea și categorii de numerale.
- Verbul. Moduri și timpuri verbale. Aspectul verbal.
- Adverbe, clasificare și comparație.
- Prepoziții, interjecții, conjuncții și particule.

Sintaxa

- Sintaxa propoziției și a frazei.
- Coordonare și subordonare. Categorii de propoziții coordonate și subordonate.

II. Literatura croată

- Genuri și specii literare.
- Literatura evului mediu: cele mai vechi scrieri (*Bašćanska ploča, Ljetopis Popa Dukljanina*).
- Umanismul și umaniștii croați: *Marko Marulić, Juraj Šišgorić*.
- Renașterea: *Marko Marulić, Šiško Menčetić, Đore Držić, Mavro Vetranović, Marin Držić*.
- Barocul: *Ivan Gundulić, Junije Palmotiț, Fran Krsto Frankopan, Ana Katarina Zrinjska*.
- Literatura croată în secolul al XVIII-lea: *Matija Petar Katančić, Matija Antun Reljković, Andrija Kačić Miošić*.
- Curentul latinist în secolul al XVIII-lea: *Đuro Ferić*.
- Romantismul croat: *Ljudevit Gaj, Stanko Vraz, Ivan Mažuranić, Petar Preradović*.

- Curentul realist în literatura croată: *Eugen Kumičić, Ante Kovačić, Josip Kozarac, Vjenceslav Novak, Silvije Strahimir Kranjčević*.
- Modernismul croat (1892-1916): *Antun Gustav Matoš, Ivo Vojnović, Dinko Šimunović, Dragutin Domjanić, Vladimir Nazor, Ivan Kozarac*.
- Modernismul croat din perioada 1914-1929: *Ivo Andrić, Miroslav Krleža*.
- Perioada 1929-1952: *Miroslav Krleža, Augustin Tin Ujević, Dobriša Cesarić, Dragutin Tadijanović, Ivo Goran Kovačić, Meša Selimović*.
- A doua perioadă a modernismului croat: *Petar Šegedin, Vladan Desnica, Ranko Marinković, Jure Kaštelan, Vesna Parun, Josip Pupačić, Slavko Mihalić, Antun Šoljan, Vitomir Lukić*.
- Perioada postmodernistă: *Ivo Brešan, Ivan Aralica, Nedeljko Fabrio, Pavao Pavličić*.

Notă: *La elaborarea subiectelor pentru partea de literatură se va avea în vedere curentul literar căruia aparține autorul, viața și opera literară a autorului și analiza unei opere literare la alegere.*

Bibliografie pentru disciplina de specialitate limbă și literatură croată maternă

1. Eugenia Barić, Mijo Lončarić, Dragica Malić, Slavko Pavešić, Mirko Peti, Vesna Zelclelvić, Marija Znika: *Hrvatska gramatika*, Zagreb, 1997.
2. Stjepan Babić, Bozidar Finka, Milan Moguš: *Hrvatski pravopis*, ed. IV, Skolska knjiga, Zagreb, 1996.
3. Dr. Stjepko Težak – Dr.Stjepan Babić: *Gramatika hrvatskog jezika*, ed. VII, Skolska knjiga, Zagreb, 1992.
4. Mihovil Kombol: *Povijest hrvatske književnosti do preporoda*, ed. II, Matica hrvatska, Zagreb, 1961.
5. Miroslav Šicel: *Pregled novije hrvatske književnosti*, Matica hrvatska, Zagreb, 1966.
6. Skupina autora: *Povijest hrvatske književnosti*, I-IV, Zagreb, 1978.
7. Antun Barac, *Hrvatska književna kritika*, Zagreb, 1960.
8. Dragutin Rosandić, *Metodika književnog odgoja i obrazovanja*, Školska knjiga, Zagreb 1988. str. 171. – 176.
9. Manja Kovačević: *Metodičko-književno motrišta*, Školske novine, Zagreb, 1997.

2. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE SPECIALITATE - METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII CROATE MATERNE

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII CROATE MATERNE

- ***Didactica – teorie generală a procesului de învățământ***. Obiectul și funcțiile didacticii. Didactica generală și didactica disciplinei. Direcțiile de dezvoltare a didacticii contemporane;
- ***Taxonomia didactică.*** Tipologia și dinamica obiectivelor didactice. Finalitățile didactice și funcțiile lor. Operaționalizarea obiectivelor didactice;
- ***Procesul de învățământ.*** Componentele și variante ale instruirii și învățării. Procesul de învățământ ca relație între predare-învățare-evaluare. Caracterul formativ-educativ al procesului de învățământ;
- ***Principiile procesului de învățământ.*** Principiile didactice – Noțiuni generale. Sistemul principiilor didactice;
- ***Curriculum școlar.*** Concept și evoluție. Conținutul învățământului – caracteristici, surse, factori și criterii care determină conținutul învățământului. Strategii de organizare a conținutului învățământului;
- ***Metode de învățământ.*** Statutul și semnificația conceptului de metodă în activitatea didactică. Taxonomia metodelor de învățământ. Eficiența metodelor de învățare în formarea și consolidarea competențelor de bază ale elevilor;
- ***Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitatea didactică.*** Mijloacele de învățământ - suport al activității didactice. Valoarea psihopedagogică a mijloacelor de învățământ. Modalități de selecție și utilizare a mijloacelor de învățământ;
- ***Forme de organizare și proiectare didactică.*** Proiectarea didactică – condiție a unei activități didactice de calitate. Funcțiile proiectării didactice. Conținutul și nivelul proiectării didactice;
- ***Evaluarea în procesul de învățământ.*** Evaluarea – componentă fundamentală a procesului de învățământ. Obiectivele și funcțiile evaluării școlare. Strategii de evaluare a randamentului școlar. Rolul și importanța evaluării în:
  - educarea capacității de autoapreciere;

- prevederea eșecului școlar;
- stimularea performanței școlare; dezvoltarea personalității elevilor).

- ***Dinamica relației profesor-elev în procesul de învățământ.*** Caracteristicile și semnificațiile educaționale ale relației profesor-elev. Tipuri de relații.

Bibliografie pentru metodica disciplinei de specialitate limbă și literatură croată maternă

1. Bocoș, M., *Teoria și practica cercetării pedagogice*, Editura *Casa cărții de Știință*, Cluj 2005.
2. Crețu, T., *Psihologia vârstelor*, Editura CREDIS, Universitatea București, 2001.
3. Cucoș, C., *Psihopedagogie pentru examenul de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași, 1998.
4. Iucu, R. B., *Instruirea școlară*, Editura Polirom, Iași, 2001.
5. Macovei, E., *Pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997.
6. Manolescu, M., *Pedagogie*, Editura Fundației „Dimitrie Bolintineanu”, București, 2001.
7. Manolescu, M., *Evaluarea școlară – un contract pedagogic*, Editura Fundației “Dimitrie Bolintineanu”, București, 2002.
8. Neacșu, I., *Instruire și învățare*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1999.
9. Tomșa, Gh., *Consilierea și orientarea în școală*, Editura CREDIS, Universitatea București, 2001.
10. *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina limba și literatura croată maternă, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Anexa nr. 60

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA GERMANĂ MATERNĂ

PROFESORI

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplina *Limba şi literatura germană maternă* se adresează absolvenţilor învăţământului superior de specialitate şi profesorilor care se prezintă la concursul pentru ocuparea posturilor didactice/catedrelor vacante din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Absolvenţii facultăţilor de profil şi profesorii care susţin concursul la disciplina *Limba şi literatura germană maternă* pot preda în învăţământul preuniversitar, în conformitate cu prevederile în vigoare.

Concursul este orientat spre a evalua calitatea concepţiei didactice şi modalităţile concrete prin care profesorul pune elevii în situaţii de învăţare eficiente, apte de a conduce la formarea capacităţilor şi a competenţelor prevăzute în programele şcolare. Această orientare este cu atât mai necesară acum, când flexibilitatea programelor solicită din partea profesorului efortul de a concepe procese şi parcursuri didactice flexibile, adaptate nivelului claselor de elevi cu care acesta lucrează.

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, urmărind:

- cunoaşterea conţinuturilor fundamentale şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinei *Limba şi literatura germană maternă*, precum şi a metodicii disciplinei;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor didactice;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

Fiind date particularităţile disciplinei *Limba şi literatura germană maternă* şi influenţa modelatoare puternică pe care aceasta o exercită asupra formării şi dezvoltării personalităţii elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, profesorul de *Limba şi literatura germană maternă* trebuie să demonstreze că:

- are capacitatea de a crea experienţe de învăţare semnificative pentru elev;
- înţelege cum învaţă şi cum se dezvoltă elevul şi poate să ofere oportunităţi de învăţare care sprijină dezvoltarea intelectuală şi socială a acestuia;
- înţelege că elevii sunt diferiţi din punctul de vedere al modului în care învaţă şi poate să ofere oportunităţi instructive - educative adaptate la diferenţele individuale de învăţare;
- înţelege procesele de integrare curriculară şi foloseşte o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor şi performanţele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege şi utiliza cele mai bune metode ce vizează motivaţia şi comportamentul pentru a crea un mediu educaţional care încurajează interacţiunea socială pozitivă, motivaţia intrinsecă şi angajarea elevului în actul învăţării, sprijinind astfel succesul şcolar al acestuia;
- are capacitatea de a dezvolta activităţi didactice în cadrul Curriculumului la decizia şcolii, activităţi curriculare şi extracurriculare inter-, pluri- şi transdisciplinare;
- dezvoltă cunoaşterea şi utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea şi interacţiunea elevilor în activitatea de învăţare;
- planifică activitatea de predare – învăţare - evaluare pe baza competenţelor curriculare, a cunoaşterii proceselor predării – învăţării - evaluării, a conţinutului disciplinei, a abilităţilor elevilor şi a diferenţelor dintre elevi;
- înţelege şi foloseşte o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia şi modifica activităţile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală şi socială a elevului;
- evaluează efectele opţiunilor şi acţiunilor sale asupra elevilor, părinţilor, altor profesori şi modifică aceste acţiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunităţi pentru perfecţionarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relaţii pozitive cu colegii, familiile elevilor şi cu organizaţii existente în comunitatea în care trăieşte, în aşa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităţilor şcolii;
- înţelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră şi de a integra educaţia pentru carieră în activitatea didactică;
- înţelege aspectele de ordin legislativ ale activităţii sale, respectiv, drepturile legale ale elevului şi părinţilor, precum şi propriile sale drepturi şi responsabilităţi;

- înţelege criteriile de evaluare a activităţii sale şi are capacitatea de a le integra în conceperea şi realizarea activităţii didactice.

COMPETENȚE SPECIFICE PROFESORULUI DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ GERMANĂ MATERNĂ

Pentru profesorul care susține concursul sunt definite următoarele competențe generale:

- Competențe metodologice;
- Competențe de comunicare și relaționare;
- Competențe de evaluare a elevilor;
- Competențe psiho-sociale;
- Competențe tehnice și tehnologice;
- Competențe de management al carierei.

Candidații vor dovedi capacitatea de:

- a aborda temele generale de literatură incluse în bibliografie;
- a prezenta metode adecvate de predare, conforme cu competențele din programa școlară;
- a utiliza corect termenii, conceptele și noțiunile de teorie lingvistică, literară și de metodică;
- a adecva predarea limbii germane la diverse tipuri de clase;
- a conștientiza și transmite atitudini culturale;
- a realiza proiectarea didactică, folosind conținuturile propuse în curriculum;
- a realiza proiecte didactice, a se concentra pe dezvoltarea unor capacități de comunicare, de recapitulare și evaluare;
- a folosi metode variate și adecvate de predare, în vederea formării competențelor de receptare și formulare a mesajelor scrise și orale, folosind conținuturile prezentate în curriculum.

Examenul va evalua cunoștințele candidaților în abordarea temelor incluse în bibliografie, precum și analizarea metodelor de predare la clasă. Se vor observa:

a. capacitatea candidaților de a aborda teme generale și a extrage esențialul;
b. capacitatea candidaților de a-i pregăti pe elevi să folosească limba germană în comunicare şi de a transmite cunoştinţe şi competenţe referitoare la cultura şi civilizaţia germană;
c. modul de stăpânire a tehnicilor de management al clasei, de utilizare a tehnologiei didactice în proiectarea lecției;
d. deschiderea spre nou a candidatului.

Programa este structurată astfel:

1. disciplina de specialitate - Limba și literatura germană maternă;
2. metodica predării disciplinei de specialitate – Metodica predării limbii și literaturii germane materne.

1. LIMBA ŞI LITERATURA GERMANĂ MATERNĂ

TEMATICĂ

1. Literatura germană:

Periodizarea literaturii germane.

- Curente literare: caracteristici și fundamentare teoretică, reprezentanți și opere reprezentative.
- Specii literare (basm/ Märchen, legendă/ Sage, Legende, fabulă/ Fabel, baladă/ Ballade, schița/ Kurzgeschichte, nuvelă/ Novelle, dramă/ Drama, roman/ Roman) caracteristicile acestora.
- Iluminismul – trăsături ale curentului literar, reprezentanți și opere reprezentative.
- G. E. Lessing: ”Nathan der Weise”, fabule.
- Sturm und Drang – trăsături ale curentului literar, reprezentanți și opere reprezentative; opera dramatică, lirică.
- Clasicism - trăsături ale curentului literar, reprezentanți și opere reprezentative.
- J. W. Goethe: ”Faust”, balade (de ex. J.W. Goethe, Friedrich Schiller).
- Romantismul - trăsături ale curentului literar, reprezentanți și opere reprezentative; lirica și basmul cult.

- Vormärz - trăsături ale curentului literar.
- Georg Büchner: ”Woyzeck” ca operă dramatică antiaristotelică, modernă din prima jumătate a secolului al XIX-lea (offenes Drama).
- Realismul burghez - trăsături ale curentului literar, reprezentanți și opere reprezentative; nuvela și romanul.
- Curente literare ale răspântiei de veac: naturalism, simbolism, impresionism – trăsături ale curentelor literare, tematică, reprezentanți; genul liric „Dinggedicht” (de ex. C. F. Meyer, R. M. Rilke).
- Expresionismul – trăsăturile curentului literar, grupări, tematică, reprezentanți(de ex. G. Trakl, G. Benn).
- Evoluția operelor dramatice în sec. XX, modernism și postmodernism. (Bertolt Brecht, Friedrich Dürrenmatt).
- Lirica din perioada postbelică a secolului al XX-lea (de ex. Paul Celan, Ingeborg Bachmann, Erich Fried, Bertolt Brecht, H. M. Enzensberger).
- Evoluția genurilor epice în sec. XX, modernism și postmodernism. –schița și romanul / Kurzgeschichte, Roman (de ex. Wolfgang Borchert, Franz Kafka, Marie-Luise Kaschnitz, Heinrich Böll, Siegfried Lenz).

2. Limba germană:

- Fonetică. Sistem vocalic, sistem consonantic, diftong, ‘Umlaut’, ‘Ablaut’, accentul în cuvânt, despărțirea cuvintelor în silabe.
- Vocabular. Mijloace de îmbogățire a lexicului limbii germane, structura formativă a unităților lexicale: cuvânt, derivare, compunere, familie lexicală, câmp lexical. Omonime, sinonime, antonime, expresii idiomatice, exerciții pentru îmbogățirea vocabularului.
- Morfologie. Părțile de vorbire flexibile și neflexibile. Identificarea părților de vorbire. Conjugare. Declinare. Întrebuințarea formei corecte în diferite contexte.
- Verb: clasificare și întrebuințare, conjugare, moduri (indicativ, conjunctiv, imperativ), timpuri, diateze, valență, transformarea vorbirii directe în indirectă.
- Substantiv + articol: clasificare și întrebuințare, gen, număr, declinare.
- Adjectiv: clasificare și întrebuințare, gradele de comparație, declinare, adjective compuse.
- Pronume: clasificare și întrebuințare, declinare.
- Numeral: clasificare și întrebuințare.
- Adverb: clasificare și întrebuințare.
- Prepoziție: clasificare, întrebuințare și regimul cazual (Rektion).
- Conjuncție: clasificare și întrebuințare.
- Interjecția: clasificare și întrebuințare.
- Sintaxa propoziției simple. Clasificarea propoziției după scopul comunicării: propoziții enunțiative, exclamative, interogative, imperative.
- Topica propoziției.
- Părțile de propoziție principale și secundare, funcție sintactică: subiect, predicat, nume predicativ, complement, complemente circumstanțiale, atribut.
- Sintaxa frazei. Propoziții principale. Propoziții subordonate. Clasificarea propozițiilor subordonate după conținut și formă. Contragere și expansiune. Topică.
- Ortografie.
- Punctuație.
- Aspecte sintactice, semantice și pragmatice în generarea textului.

2. METODICA ȘI DIDACTICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE SPECIALITATE *LIMBA ȘI LITERATURA GERMANĂ MATERNĂ*

TEMATICĂ

1. Metodica predării limbii şi literaturii germane

- Dezvoltarea didacticii bazate pe comunicare şi modele de implementare ale acesteia (Entwicklung und Einsatzmöglichkeiten der kommunikativen Didaktik).

- Curriculum şi proiectare didactică (Lehrplan und Curriculum. Unterrichtsplanung, Etappen der Vorbereitung).
- Obiective - descrierea şi funcţiile lor (Lernziele. Beschreibung. Funktionen.).
- Forme de organizare a procesului instructiv-educativ (Unterrichtsformen, Methoden, Sozialformen, kombinierte und alternative Unterrichtsformen).
- Cele patru competenţe (Die vier Fertigkeiten: Lesen, Hören, Schreiben, Sprechen.).
- Evaluarea (Leistungsmessung - Testen und Prüfen, Fehlerkorrektur).
- Tipuri de exerciţii (Übungstypologie).
- Activităţi didactice cu folosirea unor texte, imagini şi mijloace electronice (calculator, proiector etc.) (Arbeit mit Texten, Bildern uns Medien im Deutschunterricht).
- Predarea lexicului (Wortschatzarbeit: Vermittlung, Übung, Überprüfung).
- Predarea gramaticii (Grammatik im Unterricht: Vermittlung, Übung, Überprüfung).
- Predarea ortografiei (Rechtschreibung: Vermittlung, Übung, Überprüfung).
- Tehnici şi strategii de învăţare (Lernprozess; Lerntechniken, Lernstrategien).
- Aspecte ale predării limbii în contextul claselor cu predare în limba germană (Sprachbetrachtung im Muttersprachunterricht).

2. Didactica disciplinei Limba şi literatura germană

- Locul şi rolul disciplinei limba şi literatura germană în învățământul preuniversitar;
- Construirea demersurilor didactice pentru realizarea unui învăţământ centrat pe elev;
- Curriculumul şcolar:
  a) elemente componente (curriculum naţional, planuri-cadru, arii curriculare, trunchi comun, curriculum diferenţiat, curriculum la decizia şcolii, discipline);
  b) documente curriculare (standarde de pregătire profesională, planuri-cadru şi planuri de învăţământ, programe şcolare, manuale şcolare, auxiliare curriculare);
  c) predare–învăţare– evaluare;
  d) competenţe generale, competenţe specifice, unităţi de competenţă şi conţinuturi;
  e) elaborarea unui curriculumul la decizia elevului din oferta şcolii de tip: aprofundare/extindere/ disciplină opţională ca disciplină nouă.

- Mijloacele de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare:
  a) funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ;
  b) tipuri de mijloace de învăţământ şi caracteristicile lor;
  c) medii de instruire reale şi virtuale: cabinete, laboratoare, complexe multimedia, săli de clasă.
- Proiectarea demersului didactic:
  a) planificare calendaristică;
  b) proiectarea unităţii de învăţare;
  c) proiectarea lecţiei (pentru diferite tipuri de lecţii).
- Modalităţi de adaptare a procesului instructiv - educativ în vederea integrării elevilor cu cerinţe educaţionale speciale (CES);
- Pregătirea profesorului pentru formarea continuă în activitatea didactică (profesională de specialitate, psihopedagogică şi metodică).

BIBLIOGRAFIE

1. Literatura germană:

1. Aust, Hugo: *Novelle.* 4., aktualisierte und erweiterte Auflage. Stuttgart: Metzler 2006.
2. Bantel, Otto/ Schaefer, Dieter: *Grundbegriffe der Literatur*. Cornelsen/Hirschgraben, 1990/14. Auflage.
3. Baumann, Barbara/ Oberle, Brigitta: *Deutsche Literatur in Epochen*. Ismaning: Hueber 1996.
4. Biermann, Heinrich/ Härig, Wolfgang/ Schurf, Bernd u.a.: *Texte, Themen und Strukturen. Grundband Deutsch für die gymnasiale Oberstufe*. Ausgabe B. Berlin: Cornelsen Verlag 1995.
5. Gigl, Claus: *AbiWissen kompakt – Deutsch – Prosa/Drama/Lyrik*. Stuttgart: Klett 2010.
6. Holznagel, Franz-Josef/ Kemper, Hans-Georg/ Korte, Hermann/ Mayer, Mathias/ Schnell, Ralf/ Sorg, Bernhard: Geschichte der deutschen Lyrik. Stuttgart: Reclam 2004.

7. Matzkovski, Bernd: *Wie interpretiere ich Novellen und Romane?: Basiswissen. Grundlagen der Analyse und Interpretation mit Beispielen und Analyseraster.* Königs Lernhilfen. Hollfeld: C.Bange 2005.
8. Pfister, Manfred: *Das Drama*. Stuttgart: UTB 2001.
9. Ranicki, Marcel-Reich: *1000 deutsche Gedichte und ihre Interpretationen*. Frankfurt am Main: Insel Verlag 1995.

2. Limba germană:

1. *Der große Duden, Grammatik der deutschen Gegenwartssprache*. Mannheim: Bibliographisches Institut 1985.
2. Helbig, Gerhard/ Buscha, Joachim: *Deutsche Übungsgrammatik*. Leipzig: VEB Verlag Enzyklopädie, 1989.
3. Dreyer, Hilke/ Schmitt Richard: *Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik*. München: Hueber 2009. (auch mit online Übungen: http://www.hueber.de/shared/uebungen/dreyerschmitt/)
4. Duden: 150 Aufsatzübungen. Alle Aufsatzformen. Mannheim: Dudenverlag, 2008.

3. Metodica predării limbii germane:

1. Curriculumul național în vigoare și în uz pentru disciplina Limba și literatura germană maternă, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat)
2. Abraham, Ulf/ Kepser, Mattis: *Literaturdidaktik Deutsch. Eine Einführung*. Berlin: Schmidt 2009.
3. Ballweg, Sandra u.a.: *DLL 2-Wie lernt man die Fremdsprache Deutsch?* Stuttgart: Klett-Langenscheidt 2013.
4. Barkowki, Hans u.a.: *DLL 3-Deutsch als fremde Sprache*. Stuttgart: Klett-Langenscheidt 2014.
5. Doye, Peter: *Typologie der Testaufgaben für den Unterricht Deutsch als Fremdsprache*. München: Langenscheidt 1988.
6. Ende, Karin u.a.: *DLL 6-Curriculare Vorgaben und Unterrichstplanung*. Stuttgart: Klett-Langenscheidt 2013.
7. Ende, Karin/ Mohr, Imke (Hgg.): *DLL Glossar*. Stuttgart: Klett-Langenscheidt 2015.
8. Funk, Hermann u.a.: *DLL 4-Aufgaben, Übungen, Interaktion*. Stuttgart: Klett-Langenscheidt 2014.
9. Grotjahn, Rüdiger/ Kleppin, Karin: *DLL 7-Prüfen, Testen, Evaluieren*. Stuttgart: Klett-Langenscheidt 2015.
10. Häusermann, Ulrich/ Piepho, Hans-Eberhard: *Aufgabenhandbuch*. München: iudicium verlag GmbH 1996.
11. Mattes, Wolfgang: *Routiniert planen – effizient unterrichten*. Paderborn: Schöningh Verlag 2006.
12. Meyer, Hilbert: *Was ist guter Unterricht?* Berlin: Cornelsen Scriptor 2004.
13. Meyer, Hilbert: *Unerrichtsmethoden. Band I und II*. Frankfurt a.M.: Cornelsen Scriptor 2006.
14. Rösler, Dietmar/ Würffel, Nicola: *DLL 5-Lernmaterialien und Medien*. Stuttgart: Klett-Langenscheidt 2014.
15. Schart, Michael/ Legutke, Michael: *DLL 1-Lehrkompetenz und Unterrichtsgestaltung*. Stuttgart: Klett-Langenscheidt 2012.
16. Steinig, Wolfgang/ Huneke, Hans Werner: *Sprachdidaktik Deutsch. Eine Einführung*. Berlin: Schmidt 2011.

Anexa nr. 61

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA ITALIANĂ MATERNĂ

PROFESORI

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplina *Limba și literatura italiană maternă* se adresează absolvenților învățământului superior de specialitate și profesorilor care se prezintă la Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Absolvenții facultăților de profil și profesorii care susțin concursul la disciplina *Limba și literatura italiană maternă* pot preda în învățământul preuniversitar, în conformitate cu prevederile în vigoare.

Concursul este orientat spre a evalua calitatea concepției didactice și modalitățile concrete prin care profesorul pune elevii în situații de învățare eficiente, apte de a conduce la formarea capacităților și a competențelor prevăzute în programele școlare. Această orientare este cu atât mai necesară acum, când flexibilitatea programelor solicită din partea profesorului efortul de a concepe procese și parcursuri didactice flexibile, adaptate nivelului claselor de elevi cu care acesta lucrează.

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, urmărind:

- cunoașterea conținuturilor fundamentale și a principalelor tendințe în evoluția disciplinei *Limba și literatura italiană maternă*, precum și a metodicii disciplinei;
- probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Fiind date particularitățile disciplinei *Limba și literatura italiană maternă* și influența modelatoare puternică pe care aceasta o exercită asupra formării și dezvoltării personalității elevului, precum și asupra întregului climat educațional al școlii, profesorul de *Limba și literatura italiană maternă* trebuie să demonstreze că:

- are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;
- înțelege cum învață și cum se dezvoltă elevul și poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea intelectuală și socială a acestuia;
- înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al modului în care învață și poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele individuale de învățare;
- înțelege procesele de integrare curriculară și folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor și performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege și utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația și comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul școlar al acestuia;
- are capacitatea de a dezvolta activități didactice în cadrul Curriculumului la Decizia Școlii, activități curriculare și extracurriculare inter-, pluri- și transdisciplinare;
- dezvoltă cunoașterea și utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea și interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- planifică activitatea de predare-învățare-evaluare pe baza competențelor curriculare, a cunoașterii proceselor predării-învățării-evaluării, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor și a diferențelor dintre elevi;
- înțelege și folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia și modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală și socială a elevului;
- evaluează efectele opțiunilor și acțiunilor sale asupra elevilor, părinților, altor profesori și modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, familiile elevilor și cu organizații existente în comunitatea în care trăiește, în așa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților școlii;
- înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră și de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;

- înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv, drepturile legale ale elevului și părinților, precum și propriile sale drepturi și responsabilități;
- înțelege criteriile de evaluare a activității sale și are capacitatea de a le integra în conceperea și realizarea activității didactice.

Programa este structurată astfel:
1. disciplina de specialitate – Limba și literatura italiană maternă;
2. metodica predării disciplinei de specialitate – Metodica predării limbii și literaturii italiene materne;

1. DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBA ŞI LITERATURA ITALIANĂ MATERNĂ

COMPETENȚE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile ştiințifice şi cele de metodică a disciplinei *Limba și literatura italiană maternă*, anumite competențe specifice profesorului de *Limba și literatura italiană maternă*, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

- Realizarea de conexiuni între conținuturile disciplinei (din cele trei domenii: limbă, literatură, comunicare) și problemele de învățare specifice domeniului;
- Operarea cu programele de primar, de gimnaziu și de liceu în vederea proiectării unui demers didactic adaptat specificului grupului-țintă;
- Aplicarea creativă și reflexivă a cunoștințelor despre predarea-învățarea disciplinei;
- Selectarea diverselor modalități de abordare a textului literar și nonliterar în funcție de tipul de text discutat și grupul-țintă;
- Aplicarea adecvată a principiilor și a metodelor specifice de abordare a noțiunilor de limbă (fonetică, vocabular, morfologie, sintaxă, stilistică);
- Aplicarea adecvată a principiilor, formelor și metodelor specifice didacticii oralului;
- Aplicarea adecvată a principiilor, formelor și metodelor specifice didacticii redactării;
- Elaborarea de teste inițiale, formative și sumative în funcție de obiectivele sau de competențele vizate;
- Selectarea și aplicarea unor metode de evaluare adecvate obiectivelor sau competențelor vizate;
- Analizarea unor proiecte pentru opționalul ca disciplină nouă sau pentru opționalul integrat la ciclul liceal;
- Aplicarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor și metodelor interacțiunii educaționale;
- Aplicarea unor forme de management al clasei în funcție de activitatea de învățare proiectată.

DOMENII DE COMPETENȚĂ

1. Curriculum și proiectarea didactică:

- componentele curriculum-ului școlar: curriculum național, planuri-cadru, arii curriculare, trunchi comun, discipline, programe școlare, manuale școlare, auxiliare curriculare;
- curriculum național de limba și literatura italiană maternă pentru ciclurile primar, gimnazial și liceal; obiective cadru, obiective de referință, competențe generale, competențe specifice;
- modelul conceptual al disciplinei: paradigma comunicativ-funcțională;
- proiectarea activității didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unității de învățare (integrarea celor trei domenii, coerența demersului, corelarea conținuturilor și a activităților de învățare și a formelor de evaluare cu obiectivele/ competențele specifice anului de studiu, metode folosite, resurse, tipuri de interacțiune a grupului de elevi), proiecte de lecție (pentru diferite tipuri de lecții), proiectarea de activități de învățare intra -, inter - și transdisciplinare.

2. Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învățare-evaluare la disciplina limba și literatura italiană maternă:

- metode didactice specifice: clasificare, prezentare, caracterizare; utilizarea metodelor centrate pe elev/ a tehnicilor de învățare prin cooperare;
- forme de organizare a activității didactice: clasificare, caracterizare;
- mijloacele de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare: funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ; tipuri de mijloace de învățământ și caracteristicile lor.

3. Didactica lecturii:

- abordarea textului literar (perspective în didactica lecturii, căi de acces spre textul literar, ghidarea elevilor spre înțelegerea, analiza și interpretarea adecvată a unui text);
- didactica textului narativ (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea și aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură operaționale pentru receptarea adecvată a textului narativ);
- didactica textului dramatic (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea și aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură operaționale pentru receptarea adecvată a textului dramatic);

- didactica poeziei (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea și aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură care să conducă la receptarea adecvată a poeziei);
- abordarea textului nonliterar (științific, publicistic, publicitar) din perspectiva caracteristicilor stilurilor funcționale și a funcțiilor comunicării;
- abordarea textelor aparținând altor arte din perspectiva codurilor specifice ale acestora.

4. Didactica limbii italiene:

- abordarea noțiunilor de limbă conform principiului concentric al predării-învățării;
- strategii de învățare și aplicare în contexte noi a noțiunilor de fonetică, de morfologie și de sintaxă (parcursuri inductive, deductive, analogice; analiza gramaticală, exercițiul gramatical, compunerea gramaticală etc.);
- strategii de învățare și de aplicare în contexte noi a noțiunilor de vocabular.

5. Didactica oralului:

- strategii de învățare și exersare a ascultării active;
- strategii de învățare și exersare a alcătuirii diverselor tipuri de discurs oral prevăzute de programă (monologul informativ, monologul demonstrativ, descrierea orală, povestirea orală, rezumatul oral, dialogul formal și informal, interviul, dezbaterea, masa rotundă etc.).

6. Didactica redactării:

- strategii de învățare și exersare a redactării unor tipuri de texte prevăzute în programele școlare: texte funcționale (cerere, completare de formulare, telegramă, proces-verbal, curriculum vitae), texte reflexive și argumentative (relatarea unor evenimente și întâmplări din experiența personală, exprimarea unui punct de vedere: jurnalul personal, jurnalul de lectură, argumentarea unui punct de vedere), texte imaginative (alcătuirea unor descrieri, dialoguri sau narațiuni pe o temă dată) sau texte despre opera literară (rezumat, caracterizare, analiză, eseu etc.).

7. Evaluarea rezultatelor școlare în concordanță cu obiectivele curriculare:

- evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ: obiective, funcții, tipuri de evaluări, caracterizare;
- tipuri de evaluare (inițială, formativă, sumativă) folosite la limba și literatura italiană;
- metode tradiționale și metode alternative de evaluare (proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigația, observarea sistematică a comportamentului elevilor) care se pot aplica la disciplina limba și literatura italiană;
- calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate;
- tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalități de corectare și notare;
- probe de evaluare (orale, scrise, practice) folosite în orele de limba și literatura italiană.

8. Comunicarea - mijloc al interacțiunii educaționale:

- comunicarea în predare-învățare (adecvarea discursului la capacitățile de înțelegere a elevilor, ancorarea în cunoștințele prealabile ale elevilor asupra temei etc.); comunicare verbală, nonverbală, mixtă (congruența acestora); rolul profesorului în structurarea la elevi a unor modele de exprimare și a unor atitudini care facilitează comunicarea;
- forme ale comunicării didactice (prelegerea, dialogul, dezbaterea) și roluri asumate de către profesor (în dialog sau în dezbatere: moderator, participant, evaluator, sufleur);
- blocaje în comunicare; soluții de prevenire și depășire a acestora (tehnici de ascultare activă, jocuri de „încălzire“, învățare prin cooperare, tehnici nonverbale, tehnici de exprimare a sentimentelor etc.);
- tipuri de întrebări (închise, deschise, cu alegere multiplă, întrebări concrete, întrebări abstracte) și adecvarea acestora la tema abordată.

9. Managementul clasei:

- rolurile profesorului în facilitarea experiențelor care conduc la formarea elevilor ca buni ascultători și buni comunicatori: organizator, participant, resursă, evaluator, facilitator etc.;
- organizarea activităților de învățare prin: crearea unui climat adecvat desfășurării orei; folosirea unor resurse materiale adecvate; folosirea resurselor psihice ale profesorului și elevilor (capacități, cunoștințe, experiențe individuale); folosirea adecvată și eficientă a timpului; forme de instruire (frontal, în perechi, în grupe, studiu individual) și alternarea acestora în cadrul unei secvențe didactice;
- antrenarea părinților în fixarea unor modele de exprimare, a unei atitudini deschise față de comunicare;

- gestionarea situațiilor conflictuale la ora de limba și literatura italiană (refuzul elevilor de a citi, polarizarea opiniilor în cadrul unor dezbateri etc.).

10. Curriculum la decizia școlii:

- proiectarea curriculumului în dezvoltare locală sau la decizia școlii de tipul: opțional ca disciplină nouă;
- repere/condiționări în elaborarea curriculumului la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ)/curriculumului la decizia școlii (CDȘ), conform planurilor-cadru în vigoare. (resurse umane, materiale, context local, interesele elevilor);
- modalități de adecvare a curriculumului la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ)/curriculumului la decizia școlii (CDȘ), conform planurilor-cadru în vigoare la grupuri-țintă diferite.

11. Conținuturi:

- Candidații trebuie să cunoască integral conținuturile și conceptele operaționale din cele trei domenii ale disciplinei (limbă, comunicare, literatură), prevăzute în programele de primar, de gimnaziu și de liceu, atât pe cele obligatorii, cât și pe cele facultative.
- Pentru domeniul literatură, candidații trebuie să cunoască monografic opera autorilor prevăzuți în programa de liceu. De asemenea, candidații trebuie să cunoască epocile fundamentale ale literaturii italiane, curentele, genurile și speciile literare, precum și operele literare reprezentative pentru fiecare dintre acestea.

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBA ȘI LITERATURA ITALIANĂ MATERNĂ

I. Limba italiană

- **Fonetică și ortografie.**
  - Regulile de pronunție; grupuri consonantice și vocalice; accentul; despărțirea în silabe; „troncamento”; eliziunea; punctuația.
- **Elemente de lexicologie**
  - Formarea cuvintelor, derivarea cu sufixe și prefixe, compunerea.
  - Relații semantice în semantica lexicală: polisemia și omonimia; sinonimia, antonimia.
- **Morfologie**
  - Substantivul: genul, numărul; formarea genului feminin și a pluralului; substantive cu două forme de plural, substantive defective de singular/plural, pluralul substantivelor compuse.
  - Articolul: hotărât, nehotărât, partitiv. Folosirea și omiterea articolului. Prepoziții articulate.
  - Adjectivul calificativ: forme regulate, neregulate, invariabile. Gradele de comparație ale adjectivelor: forme analitice și sintetice.
  - Pronumele personal: forme accentuate, neaccentuate în acuzativ și dativ, combinate; pronumele reflexiv, de politețe, posesiv, demonstrativ, relativ, interogativ, nehotărât. Adjectivele pronominale. *Ci, vi, ne* cu valoare pronominală și adverbială.
  - Numeralul: clasificare, folosirea numeralului cardinal și ordinal.
  - Verbul: conjugare și diateză. Modurile și timpurile. Conjugarea verbelor regulate, neregulate, defective. Folosirea auxiliarelor. Acordul participiului trecut. Folosirea formelor pronominale cu imperativul și cu modurile impersonale. Folosirea conjunctivului. “Periodo ipotetico”. Concordanța timpurilor la indicativ și conjunctiv. Vorbirea directă și indirectă.
  - Adverbul: clasificare și formare; gradele de comparație.
  - Prepoziția, conjuncția, interjecția.
- **Sintaxa**
  - Sintaxa propoziției și a frazei. Subiectul, predicatul, atributul, apoziția, complementul. Coordonarea și subordonarea. Propoziții implicite și explicite. Tipuri de propoziții: relativă, comparativă, completivă directă, subiectivă, temporală, modală, concesivă, consecutivă, cauzală, condițională, finală.
- **Elemente de pragmalingvistică**
  - actele de limbaj; enunțuri-tip de realizare a diferitelor tipuri de acte;
  - tipuri de discurs/ text: descriptiv, narativ, poetic, argumentativ, informativ și expozitiv – caracteristici generale, moduri de structurare în perspectiva aplicațiilor didactice.

N.B. *Subiectele vor fi tratate în special din perspectiva aplicării la clasă și din cea a dificultăților de achiziție specifice elevilor.*

Bibliografie recomandată

1. **Pîrvu, Elena** - *Gramatica limbii italiene*, orice ediție;
2. **Serianni, Luca** - *Grammatica italiana*, orice ediție;
3. **M. Dardano e P.Trifone** - *La lingua italiana*, Bologna, Zanichelli, orice ediție.

II. Literatura italiană

1. Dante Alighieri – La *Divina Commedia;*
2. Francesco Petrarca – *Il Canzoniere;*
3. Giovanni Boccaccio – *Il Decameron;*
4. Carlo Goldoni și reforma teatrului – *La Locandiera, I Rusteghi, La Bottega del caffè;*
5. Alessandro Manzoni – *I promessi sposi*;
6. Giacomo Leopardi – *Canti*;
7. Giovanni Verga și verismul – *I Malavoglia*, nuvelistica: *Vita dei campi;*
8. Italo Svevo – *La coscienza di Zeno;*
9. Luigi Pirandello – *Novelle per un anno, Il fu Mattia Pascal, Sei personaggi in cerca d'autore, Enrico IV;*
10. Giuseppe Ungaretti – *Allegria, Sentimento del tempo;*
11. Eugenio Montale – *Ossi di seppia;*
12. Dino Buzzati – *Sessanta racconti;*
13. Umberto Eco – *Il nome della rosa;*
14. Italo Calvino – il ciclo *I nostri antenati*, *Se una notte d'inverno un viaggiatore*;
15. Niccolò Ammaniti – *Io non ho paura*.

Bibliografie

1. **Balboni, Paolo** - *Insegnare la letteratura italiana a stranieri. Risorse per docenti di italiano come lingua straniera*, Guerra Edizioni, 2006;
2. **Ferroni, Giulio** - *Storia della letteratura italiana*, orice ediție;
3. **Rosa, Asor** - *Letteratura italiana*, orice ediție;
4. **Santagata, Marco; Carotti, Laura; Casadei, Alberto** - *Il filo rosso. Antologia e storia della letteratura italiana ed europea*, Roma-Bari, Laterza Edizioni Scolastiche, 2006, voll. I-III;
5. **Tellini, Gino** - *Letteratura italiana. Un metodo di studio*, Mondadori Education, 2011;
6. **R. Luperini, P. Cataldi, L. Marchiani, F. Marchese** - *Manuale di letteratura – I saperi di base: autori e opere, temi e immagini*, (voll. 1 - 4), G. B. Palumbo Editore, 2006.

2. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE SPECIALITATE - METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ITALIENE MATERNE

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ITALIENE MATERNE

- Obiectivele predării / învățării limbii italiene conform Curriculum-ului Național actual.
- Forme de organizare și proiectare didactică: proiectarea didactică, condiție a unei activități didactice de calitate; funcțiile proiectării didactice; conținutul și nivelul proiectării didactice; elaborarea de proiecte pentru unități didactice și secvențe de instruire.
- Mijloacele de învățământ și integrarea acestora în activitatea didactică: mijloacele de învățământ, suport al activității didactice; valoarea psihopedagogică a mijloacelor de învățământ; modalități de selecționare și utilizare a mijloacelor de învățământ.
- Formarea competențelor lingvistice (fonetică și ortografie, lexic, morfologie și lingvistică).
- Formarea competențelor de comunicare (receptarea mesajului oral, exprimarea orală, receptarea mesajului scris, exprimarea în scris).
- Modalități specifice de prelucrare didactică a elementelor de cultură și civilizație italiană. Exploatarea didactică a documentului autentic.
- Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ: obiectivele și funcțiile evaluării școlare; strategii de evaluare a randamentului școlar; rolul și importanța evaluării în educarea capacității

de autoapreciere, prevenirea eşecului şcolar, stimularea performanţei şcolare şi dezvoltarea personalităţii elevilor; modalităţi de elaborare a probelor de evaluare şi a itemilor.
- Dinamica relaţiei profesor – elev în procesul de învăţământ.

Bibliografie

1. **AA. VV**. – Ghid de evaluare – Limbi moderne, SNEE, Ed. Aramis, 2001;
2. **AA. VV**. – Psihopedagogie, Ed. Spiru Haret, Iaşi, 1995;
3. **Balboni, P**. – Didattica dell'italiano a stranieri, Bonacci, Roma, 1994;
4. **Balboni, Paolo E**. – Italiano lingua materna. Fondamenti di didattica, UTET Università, 2006;
5. **Porcelli, Gianfranco** – Principi di glottodidattica, Editrice La Scuola, 2013;
6. **De Marco, Anna (a cura di)** – Manuale di glottodidattica, Carocci editore, 2012;
7. **Luigia Camaioni, Paola Di Blasio**, Psicologia dello sviluppo, Il Mulino, 2007;
8. **AAVV**, Psicologia dello sviluppo e dell'educazione, a cura di S. Caravita, L. Milani, D. Traficante, Il Mulino, 2018;
9. **Matteo Faberi**, Psihopedagogia dello sviluppo, ed. Franco Angeli, 2016;
10. **Bocoş, M.** – Teoria şi practica cercetării pedagogice, Editura Casa cărţii de Ştiinţă, Cluj 2005;
11. **Creţu, T.** – Psihologia vârstelor, Editura CREDIS, Universitatea Bucureşti, 2001;
12. **Cucoş, C.** – Psihopedagogie pentru examenul de definitivare şi grade didactice, Editura Polirom, Iaşi, 1998;
13. **Iucu, R. B.** – Instruirea şcolară, Editura Polirom, Iaşi, 2001;
14. **Macovei, E.** – Pedagogie, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1997;
15. **Manolescu, M.** – Pedagogie, Editura Fundaţiei "Dimitrie Bolintineanu", Bucureşti, 2001;
16. **Manolescu, M.** – Evaluarea şcolară – un contract pedagogic, Editura Fundaţiei "Dimitrie Bolintineanu", Bucureşti, 2002;
17. **Neacşu, I.** – Instruire şi învăţare, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1999;
18. **Tomşa, Gh.** – Consilierea şi orientarea în şcoală, Editura CREDIS, Universitatea Bucureşti, 2001;
19. *Curriculumul naţional* în vigoare şi în uz pentru disciplina limba şi literatura italiană maternă, în anul şcolar în care se susţine concursul (planul-cadru, programe şcolare, standarde naţionale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Anexa nr. 62

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

LIMBA ŞI LITERATURA MAGHIARĂ MATERNĂ

PROFESORI

2026

NOTĂ DE PREZENTRE

Programa este elaborată pentru profesorii de limba şi literatura maghiară care predau această disciplină şi se înscriu la examenul de definitivare în învăţământ. Scopul examenului de definitivare este evaluarea cunoştinţelor de specialitate şi a competenţelor pedagogice necesare exercitării profesiei didactice.
Principalul criteriu în formularea cerinţelor a fost ca pregătirea pentru examen să ofere un sprijin real în activitatea practică a cadrului didactic. În acest scop, cerinţele examenului de definitivare au fost formulate astfel:

- în domeniul studiilor literare, accentul se pune pe:
  - teoria şi istoria genurilor literare;
  - valoarea estetică a operei;
  - perspectiva axiologică (reflectarea valorilor);
- în cadrul cerinţelor examenului este inclusă şi literatura contemporană;
- conţinuturile de teorie literară apar ca fundamente conceptuale necesare înţelegerii şi interpretării textului literar;
- temele din domeniul lingvisticii cuprind cele mai recente rezultate, metode şi perspective ale cercetării de specialitate;
- tematica metodică are ca fundament abordarea bazată pe competenţe în predarea limbii şi literaturii materne; orice element din tematica literară sau lingvistică poate constitui subiect de examen, integrat într-un context didactic.

BEVEZETÉS

A program a versenyvizsgára jelentkező, magyar nyelv és irodalom tantárgyat tanító magyar szakos tanárok számára készült. A versenyvizsga célja a tanári pálya betöltéséhez szükséges szaktudás, a pedagógusi kompetenciák értékelése.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy tanulása hozzájárul a diákok személyiségének fejlődéséhez, kulturális identitásuk kialakulásához, elősegíti a változatos kommunikációs helyzetekben való eligazodásukat, segíti a művészi kifejezés megértését.

A magyar szakos tanár **módszertani felkészültsége** alapvetően fontos a diákok azon készségeinek a kialakításában, amelyek lehetővé teszik az élethosszig való tanulást, valamint elősegítik a tanulók társadalmi beilleszkedését is.

A versenyvizsga programja az érvényes tantervek alapján, a véglegesítő vizsga programjával összehangolva készült.

Ennek érdekében a versenyvizsga követelményeit a következőképpen fogalmaztuk meg:

- az irodalomtudományhoz tartozó témakörök szempontjai:
  - a műfajelmélet és műfajtörténet
  - a mű esztétikai minősége
  - az értéklátás
- a vizsga követelményrendszerében teret kapott a kortárs irodalom is;
- az irodalomelméleti tartalmak az irodalmi szöveg értésének szemléleti alapját képező háttérismereteként jelennek meg;
- a nyelvtudományhoz tartozó témakörök átfogják a szakirodalom legújabb eredményeit, módszereit és szempontjait;

- a módszertani tematika szemléleti alapja a kompetencia alapú anyanyelv- és irodalomoktatás; az irodalom és a nyelvi tematika bármely eleme szerepelhet tételként, didaktikai kontextusba ágyazottan.

A program szerkezete a következő:

A. Bevezetés

B. A magyar nyelv és irodalom szakos tanár kompetenciái. Általános kompetenciák. Specifikus kompetenciák.

C. Tematika

I. Irodalomtudomány

II. Nyelvtudomány

Szakirodalom az irodalomtudomány és a nyelvtudomány témaköreihez

D. Szakmódszertan

Szakirodalom a szakmódszertan témaköreihez

A MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM SZAKOS TANÁR SZAKMAI KOMPETENCIÁI

ÁLTALÁNOS KOMPETENCIÁK

1. Didaktikai **tervezés** az érvényben levő tantervek tartalmai alapján, a tanulók tanulási szükségleteihez és a tanulócsoport sajátosságaihoz igazodva
2. **Integrált tanítás** a különböző tantárgyterületek tartalma közötti összefüggések megvalósításával: (*nyelv, irodalom és kommunikáció*), valamint a tantárgy tudományos tartalmainak transz-, inter- és multidiszciplinaritás megközelítésével.
3. **Objektív értékelés** a didaktikai alapelvek és a nemzeti alaptantervben meghatározott kompetenciák alapján
4. Hatékony és a tervezett tanulási tevékenységeknek megfelelő **tanulásszervezési eljárások alkalmazása**

SPECIFIKUS KOMPETENCIÁK

1.1. A tantárgyi **tartalmak** és a tantárgyspecifikus **műveletesítés** ismerete

1.2. A tantárgyspecifikus **terminológia** megfelelő használata változatos kontextusokban

1.3. A **pragmatikai megközelítés** érvényesítése a magyar nyelv és irodalom tanításában

1.4. A tantárgy tudományos megalapozottságú tartalmainak **kiválasztása** az életkori és az egyéni sajátosságokhoz igazodva

1.5. Az érvényes tantervekben előírt tartalmak **didaktikai feldolgozása**

2.1. A tantárgyi tartalmak feldolgozása a **műveltségi terület keretében,** valamint a többi műveltségterületen belüli tantárgyakhoz kapcsolódóan

2.2. Az oktatási folyamat **személyes jellegének** érvényesítése a tanterv alkalmazásában az egyéni kulturális tapasztalatok **integrálásával**

3.1. A pedagógiai értékelés **változatos eszközeinek** megfelelő alkalmazása

4.1. **A tanulók megismerése** és az ezzel kapcsolatos tapasztalatok érvényesítése a logikus tanulási és megértési folyamatban

4.2. Megfelelő és funkcionális **kommunikációs stratégiák és stílusok** alkalmazása a változatos beszédhelyzetekben

TEMATIKA

I. IRODALOMTUDOMÁNY

A vizsgakövetelmények alapvető szempontja, hogy a vizsgára való készülés segítse a pedagógust abban, hogy a mindennapi oktatási gyakorlatban alkalmazható ismeretekhez jusson, és ennek érdekében tájékozódjék az irodalomtudomány legújabb eredményeiről.

1. Az irodalomelméleti témakörök az irodalomértelmezés és irodalomoktatás szemléleti alapját szolgáló legfontosabb ismeretekre utalnak. Ezért nem önálló „tételek” gyanánt kell kezelni őket, hanem az elméleti háttértudásra vonatkozó követelményekként (lásd **I.1. Irodalomelméleti témakörök**).

2. A vizsgakövetelmények a műnemekre és a műfajtörténetre vonatkozó rendszerezést követik, valamint érvényesítik az esztétikai olvasatot. A lírai, epikai, drámai művek olvasására és oktatására vonatkozóan a különböző műfajok történeti változatai kerülnek előtérbe. A megjelölt szerzők felsorolása tájékoztató jellegű, az adott műfaj kortárs változatai mentén a követelményben nem szereplő szerzők is szerepelhetnek, ez esetben a tétel tartalmazza a szöveget/szövegrészletet is. (lásd **I.2. Lírai művek olvasása**; **I.3. Epikus művek olvasása**; **I.4. Drámai művek olvasása**).

3. A vizsgatételek megfogalmazásakor érvényesülnek az irodalomelméleti, stílustörténeti, illetve a műnemek, műfajok történeti változataira vonatkozó szaktudományi ismeretek.

I.1. Irodalomelméleti témakörök

- Az irodalomértést meghatározó előfeltevések és az irodalomoktatás.
- A modern irodalomtudomány paradigmaváltásai; a műértelmezés irányzatai.
- Mű és világa.
- Olvasás, megértés, értelmezés.
- A történetiség elvének hagyományos és hermeneutikai koncepciói.

I.2. Lírai művek olvasása. A lírai műfajok történeti változatai. A hagyományos lírai műfajok átminősülése a modern és a posztmodern irodalomban.

- A dal és változatai (Csokonai Vitéz Mihály, Petőfi Sándor, Ady Endre, József Attila, Weöres Sándor, Áprily Lajos, Szilágyi Domokos, Kányádi Sándor, Kovács András Ferenc, Petri György, Szabó T. Anna, Lackfi János, Varró Dániel, Tóth Krisztina és más szerzők művei);
- Az epigramma és változatai (Janus Pannonius, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Kovács András Ferenc és más szerzők művei);
- Az elégia és változatai (Janus Pannonius, Berzsenyi Dániel, Csokonai Vitéz Mihály, Arany János, Juhász Gyla, Tóth Árpád, József Attila, Pilinszky János és más szerzők művei);
- Az óda és változatai (Berzsenyi Dániel, Csokonai Vitéz Mihály, Kölcsey Ferenc, Petőfi Sándor, Vörösmarty Mihály, József Attila és más szerzők művei);
- A himnusz és változatai (Balassi Bálint, Kölcsey Ferenc, Szilágyi Domokos, Nagy László, Kovács András Ferenc és más szerzők művei);
- A rapszódia (Petőfi Sándor, Vörösmarty Mihály művei).

I.3. Epikus művek olvasása.

- A mese és a monda műfaji változatai (népmonda, népmese, műmese, meseregény, kortárs szerzők meséi);
- Eposzváltozatok (Zrínyi Miklós, Csokonai Vitéz Mihály, Petőfi Sándor művei);
- Az elbeszélő költemény (Petőfi Sándor, Arany János, Babits Mihály művei);
- Balladaváltozatok (népballadák, Arany János balladái)
- A novella műfaji és történeti változatai (Mikszáth Kálmán, Krúdy Gyula, Móricz Zsigmond,

Kosztolányi Dezső, Tamási Áron, Örkény István, Bodor Ádám, Esterházy Péter, Dragomán György, Tóth Krisztina, Szabó T. Anna novellái és más szerzők művei);

- A regény műfaji és történeti változatai (Jókai Mór, Móricz Zsigmond, Kosztolányi Dezső, Márai Sándor, Németh László, Kós Károly, Ottlik Géza, Szabó Magda, Bodor Ádám, Esterházy Péter, Dragomán György, Kertész Imre és más szerzők regényei).

I.4. Drámai művek olvasása.

- A dráma műfaji és történeti változatai (Katona József, Vörösmarty Mihály, Madách Imre, Örkény István, Sütő András és más szerzők művei).

II. NYELVTUDOMÁNY

A vizsgakövetelmények megfogalmazásának szemléleti alapja a kompetenciafejlesztésre, a használható, alkalmazható nyelvi tudás megszerzésére fókuszáló anyanyelvi nevelés kérdésköre. Alapvető szempont a szakirodalom legújabb eredményeinek, módszereinek megismerése egy funkcionális, a nyelvi jelenségekre való érzékenységet fejlesztő anyanyelvoktatás érdekében. A megjelölt szakirodalom tanulmányozása lehetőséget nyújt azoknak a szaktudományi (nyelvészeti) és módszertani problémáknak a megismerésére, melyek az ismeretközpontú nyelvtantanításról a kompetenciaközpontú nyelvi nevelésre való áttérésben merülnek fel.

- A nyelv mint társadalmi jelenség. A nyelv rétegződése. A magyar nyelv táji változatai. A sztenderd és a vernakuláris változat. A diglosszia. A kétnyelvűség (kisebbségi kétnyelvűség) és a nyelvcsere. A nyelvművelés és a nyelvi tervezés.
- Direkt kölcsönzések, indirekt kölcsönzések, hibridszerkezetek. Kölcsönelemek a magyar nyelvben. A kisebbségi (kétnyelvű) magyar nyelvváltozatok sajátosságai. A nyelvek kölcsönhatása, az érintkezés társadalmi és lélektani vetületei, a művelődéstörténeti háttér.
- Produktivitás és kreativitás a nyelvhasználatban.
- A szó fonológiai szerkezete, a beszédhangok viselkedése a hangsorban. A hangváltakozások. A hasonulások fajtái. A magyar helyesírás jellege és alapelvei.
- A szókészlet és összetevői: a lexéma, a frazéma. A szókészlet rendszer jellege. A szókészlet kronológiai és szociolingvisztikai szócsoportjai, valamint azok kapcsolatai.
- A szófaji felosztás problémái. A mai magyar nyelv szófaji rendszere. Egyes szófajok. A szóelemekre bontás problémái. Tövek, tőtípusok. Toldalékok. A toldalékomorféma-típusok elhatárolása. Az állítmány inflexiós elemei (egyeztető morfémák, a mondat állítmányon jelölt kategóriái: igeidő, igemód). A névszók inflexiói. Szótár és morfológia: szóalkotás (képzők, szóképzés; összetétel, összetett szavak).
- A szintagmák és fajtáik. Alárendelés és mellérendelés. A mondattani viszonyjelölés eszközei. Viszonyítás és egyeztetés. A mondatrészek. Régens, vonzat, szabad bővítmény. Az egyszerű és az összetett mondat szerkezete. A mondattal kapcsolatba hozható funkcionális-szemantikai kategóriák: kijelentések és modális mondatok, a mondatfajták, a mondat külső és belső időszerkezete, aspektus.
- A nyelvi változások tudatosításának lehetőségei az iskolai oktatás különböző fokain. A magyar nyelvtörténet és a művelődéstörténet, valamint az irodalom összefüggései.
- Nyelvi változatosság – nyelvváltozatok – nyelvjárások. A regionális nyelvhasználat. A nyelvjárások hangtani, alaktani, szókészlettani, jelentéstani, mondattani jelenségei. A nyelvjárási alakulatok: a helyi nyelvjárás, a nyelvjáráscsoport, a nyelvjárási régió, a nyelvjárássziget. A mai magyar nyelvjárási régiók. A nyelvjárások és az anyanyelvoktatás.
- A szövegkohézió szemantikai és pragmatikai eszközei. Szövegfajták, szövegtipológia.

AJÁNLOTT SZAKIRODALOM

I. IRODALOMTUDOMÁNY

- Ann Jefferson, David Robey (szerk.): *Bevezetés a modern irodalomelméletbe. Összehasonlító áttekintés.* Osiris Kiadó, Budapest, 1995.
- Balassa Péter: *Lehetséges-e az esztétikai nevelés?* In: Uő: *Törésfolyamatok*. Csokonai Kiadó, 2001.
- Balázs Imre József: Erdélyi magyar irodalom-olvasatok; Tanulmányok, esszék, kritikák, Egyetemi Műhely Kiadó, Bolyai Társaság – Kolozsvár, 2015.
- Bara Katalin–Csutak Judit: *Epikus művek olvasása (1–2.). Líraolvasás.* In: Korunk 2005/12, 2006/1, 2006/2. (www.korunk.org)
- B. Bernát István – Pais Károlyné – Rétfalvi Györgyi – Szilágyi Erzsébet – Turi László: Média, kultúra, kommunikáció. Libri Kiadó, Budapest, 2012.
- Bókay Antal: Irodalomtudomány a modern és a posztmodern korban. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.
- Bókay–Vilcsek (szerk.): *A modern irodalomtudomány kialakulása. A pozitivizmustól a strukturalizmusig*. Szöveggyűjtemény. Osiris, Budapest, 1998.
- Bókay–Vilcsek–Szamosi–Sári (szerk.): *A posztmodern irodalomtudomány kialakulása. A posztstrukturalizmustól a posztkolonialitásig*. Szöveggyűjtemény. Osiris, Budapest, 2002.
- Cs. Gyímesi Éva: *Teremtett világ.* Bukarest, 1983.
- Fenyő D. György (szerk.): *Hézagpótlás. A kortárs magyar irodalom tanítása*. Budapest, 2010.
- Gintli Tibor (főszerk.): *Magyar irodalom*. Budapest, 2010.
- Gintli Tibor – Schein Gábor: *Az irodalom rövid története – A kezdetektől a romantikáig*. Jelenkor Kiadó. Pécs. 2003.
- Gintli Tibor – Schein Gábor: *Az irodalom rövid története – A realizmustól máig*. Jelenkor Kiadó. Pécs. 2007.
- Hauber Károly: A verselemzés iskolája – Iránytű és kalauz a lírai művek megközelítéséhez. Szülőföld Könyvkiadó KFT, 2019.
- Jauss, Hans–Robert: *A költői szöveg az olvasás horizontváltásában*. In: *Recepcióelmélet – esztétikai tapasztalat – irodalmi hermeneutika*. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.
- Jauss, Hans–Robert: *Az irodalomtörténet mint az irodalomtudomány provokációja.* In: *Recepcióelmélet – esztétikai tapasztalat – irodalmi hermeneutika*. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.
- Magyartanárok Egyesülete: Kortárs Tananyagok – Kincsestár: https://magyartanarok.wordpress.com/aegon-muveszeti-dij/
- Magyartanárok Egyesülete : Taneszközök: https://magyartanarok.wordpress.com/taneszkozok/
- Pomogáts Béla: *Magyar irodalom Erdélyben. I–VI.* Pallas-Akadémia Könyvkiadó, 2008, 2009, 2010.
- Sipos Lajos (szerk.): *Irodalomtanítás a harmadik évezredben.* Krónika Nova Kiadó, 2006.
- Szegedy-Maszák Mihály (főszerk.): *A magyar irodalom történetei (I.,II.,III.).* Budapest, 2007. (www.villanyspenot.hu)
- Szerdahelyi István: *Műfajelmélet mindenkinek*. Budapest, 1997.
- Vasy Géza: *Korok, stílusok, irányzatok.* Krónika Nova Kiadó Budapest, 2004.

II. NYELVTUDOMÁNY

- Benő Attila: *Kontaktológia.* A nyelvi érintkezések alapfogalmai. Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2008.
- Fóris Ágota: *Szótár és oktatás*. Iskolakultúra, Pécs, 2002; http://mek.oszk.hu/01800/01890.
- Kádár Edit: *Alaktan és szófajtan.* Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2007.

- Kálmán László szerk.: *Magyar leíró nyelvtan:* Mondattan I. Tinta Könyvkiadó, Budapest. 2001. http://budling.nytud.hu/~kalman/arch/konyv01.pdf
- Kiefer Ferenc, Bakró-Nagy Marianne, Bartha Csilla, Bánréti Zoltán, Borbély Anna, Cser András, Dömötör Adrienne, É. Kiss Katalin, Gerstner Károly, Gósy Mária, Gyuris Beáta, Haader Lea, Hattyár Helga, Holló Dorottya, Horváth László, Kassai Ilona, Kenesei István, Kiefer Ferenc, Kiss Jenő, Kontra Miklós, Korompay Klára, Kurtán Zsuzsa, Laczkó Krisztina, Nádasdy Ádám, Németh T. Enikő, Olaszy Gábor, Pléh Csaba, Prószéky Gábor, Sándor Klára, Sipőcz Katalin, Siptár Péter, Szabó Mária Helga, Tolcsvai Nagy Gábor, Váradi Tamás: *A magyar nyelv.* Akadémiai Kiadó Zrt. 2006. http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_536_MagyarNyelv/ch07.html
- Kiss Jenő: *Társadalom és nyelvhasználat*. Szociolingvisztikai alapfogalmak. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1995.
- Péntek János: *Kontaktusjelenségek és folyamatok a magyar nyelv kisebbségi változataiban*. NyIrK. 1997: 37-49; http://www.sztanyi.ro/displayallpubl.html
- Szikszainé Nagy Irma: *Leíró magyar szövegtan*. Osiris Kiadó, Budapest, 1999.
- Fekete Péter és V. Raisz Rózsa (szerk.): *A szöveg szerkesztése, megértése, kidolgozása és megszólaltatása*. MNyTK. 196. Budapest, 1993.
- Kálmán László–Trón Viktor: *Bevezetés a nyelvtudományba*. Tinta Könyvkiadó, Budapest, 20061. http://www.scribd.com/doc/37426235/Kalman-Laszlo-Bevezetes-a-nyelvtudomanyba
- Kálmán László – Nádasdy Ádám: *Hárompercesek a nyelvről*. Osiris Kiadó, Budapest, 1999.
- http://budling.nytud.hu/~kalman/arch/hajnali.pdf
- Kemény Gábor (szerk.): *Normatudat – nyelvi norma*. MTA Nyelvtudományi Intézete. Lingvistica Serias A, Studia et Dissertationes 8. Budapest, 1992.
- Lesznyák Márta: *Kétnyelvűség és kétnyelvű oktatás*. Magyar Pedagógia 96, 1996. 3: 217−30.
- Petőfi S. János: *Szöveg, szövegtan, műelemzés*. Országos Pedagógiai Intézet, Budapest, 1990.
- Petőfi S. János – Benkes Zsuzsa: *A szöveg megközelítései*. Iskolakultúra, Budapest, 1998.

SZAKMÓDSZERTAN

A szakmódszertani témakörök lefedik a didaktika alapvető területeit (tervezés, módszerhasználat, tanulásszervezés, értékelés). A felsorolt általános pedagógiai-didaktikai és értékelési ismeretek alárendelődnek az anyanyelv-pedagógiai szempontoknak.

Ennek értelmében az irodalomtudomány és a nyelvtudomány bármely témája előfordulhat tételként anyanyelv-pedagógiai kontextusba ágyazottan. Az irodalomtudomány fejezetben szereplő műfajok és szerzők szövegei, illetve a megadott műfajok mentén bármely szerző rövidebb terjedelmű lírai vagy prózai szövege szerepelhet módszertani tételként (ez esetben a tétel tartalmazza a szöveget/szövegrészletet is, amelynek tanórai olvasásához/értelmezéséhez kapcsolódhatnak a tervezési, módszertani, tanulásszervezési és értékelési feladatok).

- Kompetencia alapú anyanyelvi oktatás. Nézetrendszerek az anyanyelvoktatásban. A pedagógiai, didaktikai és szaktudományos paradigmák (nyelvtudomány, irodalomtudomány) és a magyar nyelv és irodalom oktatásának összefüggései.
- Az oktatási folyamat tervezése. A képességfejlesztő tanterv egységei és kapcsolatrendszere: alapkompetenciák, sajátos kompetenciák, tartalmak. Képesség, tevékenység és ismeret egysége. Az egyéni tervezés formái: kalendarisztikus terv, tematikus terv (a tanulási egység terve), óravázlat/forgatókönyvek.
- Az anyanyelvi kompetencia képességrendszerei: a szóbeli szöveg megértése, szövegértés és -értelmezés (olvasási képesség), szövegalkotás szóban és írásban. A diagnosztizálás és a fejlesztés lehetőségei.

- Módszerek. Tartalom és módszer összefüggése. A módszerválasztást meghatározó tényezők. Hagyományos és korszerű módszerek. A kooperatív, reflektív-interaktív módszerek alkalmazhatósága a magyartanításban.
- Szervezési módok és munkaformák az anyanyelvoktatásban. A frontális munka, az egyéni, pár- és csoportmunka. Kooperatív tanulásszervezés.
- A tanulók önálló tanulása. Motiválás. A kognitív önszabályozó stratégia. Differenciálás és individualizálás.
- Az értékelés funkciói és folyamata az anyanyelvoktatásban. Diagnosztikus, formatív, fejlesztő és szummatív értékelés. Értékelési stratégiák, eljárások és módszerek. Különböző típusú feladatlapok, mérőeszközök készítése.
- A digitális pedagógia gyakorlata.

AJÁNLOTT SZAKIRODALOM

SZAKMÓDSZERTAN

- A versenyvizsga évében a *Magyar nyelv és irodalom (anyanyelv)* tantárgyra vonatkozó, hatályos és alkalmazott országos curriculum (kerettantervek, tantervi programok, országos értékelési standardok, valamint azok bevezetői, a vonatkozó hivatalos szabályozó dokumentumok szerint)
- Adamikné Jászó Anna: *Anyanyelvi nevelés az ábécétől az érettségiig.* Trezor Kiadó, Budapest, 2001.
- Bárdos Jenő: *A nyelvpedagógia fejlődése és tudatosulása*. In: *Nyelvpedagógiai kalandozások.* Iskolakultúra, Pécs, 2004.
- Bárdossy Ildikó−Dudás Margit−Pethőné Nagy Csilla−Priskinné Rizner Erika: *A kritikai gondolkodás fejlesztése–az interaktív és reflektív tanulás lehetőségei.* Tanulási segédlet pedagógusok és pedagógusjelöltek számára a saját élményű tanuláshoz. Pécsi Tudományegyetem, Pécs, 2002. (Elektronikus elérhetőség: http://pedtamop412b.pte.hu/files/tiny_mce/File/KG1.pdf.)
- Bárdossy Ildikó–Dudás Margit–Pethőné Nagy Csilla–Priskinné Rizner Erika (szerk.): A kritikai gondolkodás fejlesztése-az interaktív és reflektív tanulás lehetőségei II.kötet. 2007
- Bényei Rita, Hajas Zsuzsa: *Jót s jól! Stratégiák, módszerek, munkaformák a magyar nyelv tanításában*. Debreceni Egyetemi Kiadó, 2015
- Czimer Györgyi−Balogh László: *Az irodalmi alkotótevékenység fejlesztése*. Géniusz Könyvek, Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, 2010. (Elektronikus elérhetőség: http://tehetseg.hu/sites/default/files/05_kotet_net.pdf);
- Czimer Györgyi –Kovács Szilvia – Miklósvölgyi Miklós: *Az irodalomtanítás új útjain. Módszertani kézikönyv*. Debreceni Egyetem Tanárképzési Központ, 2015
- Csapó Benő: *A tudás minősége*. In: *Tudás és iskola.* Műszaki Könyvkiadó, Budapest. 2004. 57–77.
- Csapó Benő−Józsa Krisztián−Steklács János−Hódi Ágnes−Csíkos Csaba: *A diagnosztikus olvasási felmérések részletes tartalmi kereteinek kidolgozása: elméleti alapok és gyakorlati kérdések*. In: Csapó Benő és Csépe Valéria (szerk.): *Tartalmi keretek az olvasás diagnosztikus értékeléséhez*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2012. 189–218.
- Falus Iván: *Az oktatás stratégiái és módszerei.* In*:* Uő. (szerk.): *Didaktika.* Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.
- Fóris-Ferenczi Rita: *Anyanyelv-pedagógia. Kísérlet az elmélet(ek) és a gyakorlat egybehangolására.* Erdélyi Tankönyvtanács. 2006.
- Fűzfa Balázs (szerk.): *Élményközpontú irodalomtanítás. A megértés felé.* Pont Kiadó, Budapest,

2003.
- Fűzfa Balázs (szerk.): *Élményközpontú irodalomtanítás*. *Irodalomtankönyv ma*. Pont Kiadó, Gordon Győri János (szerk.): *Irodalomtanítás a világ kilenc oktatási rendszerében.* Pont Kiadó, Budapest, 2003.
- Józsa Krisztián (szerk.): *Az olvasási képesség fejlődése és fejlesztése.* Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest, 2006.
- Kádár Edit (szerk.): *Feladatbank anyanyelvi tanórák tervezéséhez az V–VIII. osztályban.* 1. kötet, Ábel Kiadó, 2017
- Kádár Edit (szerk.): *Feladatbank anyanyelvi tanórák tervezéséhez az V–VIII. osztályban.* 2. kötet, Ábel Kiadó, 2018
- Kugler Nóra (főszerk.): *Magyar nyelvtan – a nyelvi jel. Funkcionális szemléletű gyakorlatok a 9–12. évfolyam számára,* Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2018
- Kugler Nóra (főszerk.): *Magyar nyelvtan – a nyelvi jel. Tanári kézikönyv.* Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2018
- Lénárd Sándor−Rapos Nóra: *Fejlesztő értékelés.* Gondolat Kiadó, Budapest, 2009.
- Nagy József: *XXI. század és nevelés.* Osiris Kiadó, Budapest, 2000. Különösen az I. és II. rész: 21–51.; 63–160.
- Nahalka István: *A tanulás*. In. Falus Iván (szerk.): *Didaktika.* Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998. 117–155.
- Nahalka István: *Hogyan alakul ki a tudás a gyerekekben? Konstruktivizmus és pedagógia*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1998.
- M. Nádasi Mária: *Az oktatás szervezési módjai és munkaformái.* In.: Falus Iván (szerk.): *Didaktika.* Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998. 368–389.
- M. Nádasi Mária: *A projektoktatás elmélete és gyakorlata*. Géniusz Könyvek, 2010.
- Orbán Gyöngyi: *Megértő irodalomoktatás.* Stúdium Kiadó, Kolozsvár, 1998.
- Pethőné Nagy Csilla: *Módszertani kézikönyv*. Befogadásközpontú és kompetenciafejlesztő irodalomtanítás a gimnáziumok és szakközépiskolák 9−12.évfolyamán. Korona Kiadó, Budapest, 2007.
- Prievara Tibor – Nádori György: A 21. századi iskola https://docs.google.com/document/d/1MzBOWC1hy8YtCbCDto_zA-eQlCb8KjmzD7WbCJLDN9w/edit?usp=sharing
- Réthy Endréné: *Motiváció, tanulás, tanítás. Miért tanulunk jól vagy rosszul?* Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003. 43–71.; 75–99.
- Szira Judit: *A projektmódszerről*. In: *Új Pedagógiai Szemle*, 2002. szeptember.
- Tóth Beatrix: *A szövegértés fejlesztésének elmélete és gyakorlata.* In: *Magyar Nyelvőr*. 2006. 130. 4. 457–469.
- Tóth László: *Az olvasáspszichológia alapjai*. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen, 2002.
- Tóth-Mózer Szilvia, Misley Helga: *Digitális eszközök integrálása az oktatásba*, ELTE, Budapest, 2019.http://mindenkiiskolaja.elte.hu/wp-content/uploads/2019/09/Digit%C3%A1lis-eszk%C3%B6z%C3%B6k-integr%C3%A1l%C3%A1sa-az-oktat%C3%A1sba_INTERA.pdf
- https://mdoe.hu/digitalis-oktatas/tavoktatas-tanari-szemmel/
- https://moderniskola.hu/2020/03/online-ertekelo-eszkozok-hasznalata/
- Zsigmond István: *Az értő olvasás fejlesztése* – útmutató kézikönyv pedagógusok és pedagógusjelöltek számára. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2008.

Megjegyzés: A vizsgára való felkészülésben a tanár felhasználhat minden érvényes, de a szakirodalom jegyzékében nem szereplő szakmunkát.

Anexa nr. 63

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/ CATEDRELOR VACANTE/ REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

DISCIPLINA
LIMBA ŞI LITERATURA NEOGREACĂ

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa de limba şi literatura neogreacă îşi propune să valorifice achiziţiile lingvistice şi culturale ale elenismului actualizate în context modern european. Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru limba şi literatura neogreacă. Ea este concepută astfel încât să răspundă exigenţelor reformei faţă de pregătirea profesorilor, potrivit standardelor societăţii contemporane de eficienţă a sistemului de învăţământ. Examenul este orientat spre a evalua calitatea concepţiei didactice şi modalităţile concrete prin care profesorul pune elevii în situaţii de învăţare eficiente, apte de a conduce la formarea capacităţilor şi a competenţelor prevăzute în programele şcolare.

Programa este astfel structurată încât să coreleze domeniul specialităţii (limba şi literatura neogreacă) cu ştiinţele conexe: metodica şi pedagogia. Este important ca profesorul să poată demonstra felul în care aplică în actul didactic aceste competenţe în mod adecvat, creativ şi reflexiv. De asemenea, competenţele şi conţinuturile programei sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistematică în realizarea activităţilor didactice.

COMPETENŢE EVALUATE

1. Limba şi literatura neogreacă

Domenii de competenţă	*Unităţi de competenţă*
Comunicare	• Comunicarea în relaţia profesor-elev • Demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional
Curriculum	• Înţelegerea şi cunoaşterea structurilor gramaticale specifice limbii neogreceşti • Cunoaşterea conţinuturilor ştiinţifice ale disciplinei • Probarea competenţelor lingvistice necesare conversaţiei, exprimării în scris în limba neogreacă, traducerii şi retroversiunii • Stăpânirea metodelor ştiinţifice de analiză şi interpretare a mărturiilor scrise şi a textelor literare din diverse epoci ale culturii greceşti; Capacitatea de a explica particularităţile stilistice ale limbii; Cunoaşterea metodelor teoretice de analiză stilistică a textelor literare. Cunoaşterea terminologiei specifice şi aptitudini de interpretare critică prin comentariul literar al unor eşantioane reprezentative din operele autorilor greci • Capacitatea de a valorifica cunoştinţele de vocabular în interpretarea şi studierea elementelor de origine greacă din limbajul internaţional, precum şi din limba română • Realizarea de conexiuni între conţinuturile disciplinei (limbă, literatură, elemente de istorie, cultură, civilizaţie) şi problemele de învăţare specifice domeniului • Înţelegerea statutului limbii neogreceşti, a caracterului unitar şi a continuităţii sale de-a lungul celor patru milenii de evoluţie; cunoaşterea principalelor etape ale istoriei limbii greceşti pentru o mai bună cunoaştere a trăsăturilor specifice limbii moderne. • Capacitatea de a explica tendinţele limbii moderne prin analiza diacronică a faptelor de limbă • Capacitatea de a argumenta şi demonstra rolul deosebit al limbii şi culturii greceşti în formarea civilizaţiei moderne, în crearea, cultivarea şi îmbogăţirea limbajului ştiinţific internaţional, a vocabularului filosofic, estetic, a terminologiei gramaticale etc. • Elaborarea proiectului didactic
Evaluare	• Capacitatea de evaluare a cunoştinţelor elevului

2. Metodica predării limbii şi literaturii neogreceşti

Comunicare	• Conştientizarea exigenţelor relaţiei de comunicare a profesorului: elevii, familia, comunitatea, colectivul didactic şi managerial • Capacitatea de a construi un climat educativ interactiv, de cooperare, stimulativ
Curriculum	• Capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi; aplicarea adecvată a principiilor şi a metodelor specifice de abordare a noţiunilor de limbă (fonetică, vocabular, morfologie, sintaxă, stilistică) • Proiectarea parcursului disciplinar: obiective cadru şi obiective de referinţă ale disciplinei; modele ale activităţii de învăţare; conţinuturi şi concepte operaţionale ale acestora • Selectarea diverselor modalităţi de abordare a textului literar • Aplicarea creativă şi reflexivă a cunoştinţelor despre predarea-învăţarea disciplinei • Capacitatea de a realiza şi proiecta demersuri didactice trans-, inter- şi multidisciplinare • Analizarea unor proiecte pentru opţionalul ca disciplină nouă sau pentru opţionalul integrat
Evaluare	• Capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competenţelor dobândite de elevi • Selectarea şi aplicarea unor metode de evaluare adecvate obiectivelor sau competenţelor vizate
Formarea elevilor	• Capacitatea de a adecva demersurile didactice la particularităţile de vârstă ale elevilor • Capacitatea de a dezvolta reprezentări culturale şi de a trezi interesul elevilor pentru limba, cultura şi civilizaţia greacă; Capacitatea de a explica idealurile elenismului (de pildă ale olimpismului) nu doar ca sâmburi ai civilizaţiei greceşti şi europene, dar şi ca elemente ale unei etici profund valabile în zilele noastre. • Oferirea unui model al disciplinei ca exerciţiu de lectură, reflecţie şi transfer interdisciplinar în stilul personal de muncă intelectuală.

TEMATICA ŞTIINŢIFICĂ PENTRU DISCIPLINA LIMBA ŞI LITERATURA NEOGREACĂ

A. LIMBA NEOGREACĂ

Scurt istoric al limbii greceşti: Periodizarea şi liniile principale de evoluţie. Limba arhaică şi limba clasică. Limba comună. Începuturile diglosiei. Greaca bizantină. Stratificarea lingvistică: limba cultă şi cea demotică. Interacţiuni lingvistice. Greaca modernă. Conflictul dintre limba pură şi limba populară. **Alfabetul**. Scrierea, pronunţia, punctuaţia. **Fonetica.** Sistemul fonetic. Fenomene fonetice vocalice si consonantice. Regulile generale de accentuare. **Morfologia**. Categoriile gramaticale ale numelui. Articolul. Substantivul. Adjectivul. Pronumele. Numeralul. Verbul. Părţile de vorbire neflexibile: adverbul, prepoziţiile, conjuncţiile, interjecţiile. **Sintaxa**. Elemente de sintaxă a cazurilor. Elemente de sintaxă a frazei. **Lexicul**. Derivare. Compunere. Probleme de semantică lexicală. Inovaţii lexicale şi frazeologice contemporane.

B. LITERATURA ŞI CULTURA NEOGREACĂ

Introducere în geografia, istoria si civilizaţia greacă. Influenţa cadrului geografic asupra vieţii şi mentalităţii locuitorilor. Marile perioade ale istoriei elene. De la oraşele stat din antichitate la regatele elenistice, de la cucerirea romană la Imperiul Bizantin, de la stăpânirea otomană la formarea statului modern.

Contribuţia grecilor la patrimoniul european. Originile greceşti ale culturii europene. Elenismul din România, capitol important al Istoriei grecilor şi al Istoriei românilor.

Caracteristicile şi reprezentanţii literaturii greceşti în diferite epoci. *Literatura antică*: Poemele homerice, lirismul arhaic, teatrul; Oratoria, literatura epocii elenistice şi a epocii romane. *Literatura bizantină*: periodizare, caracteristici, reprezentanţi. Literatura bizantină în Ţările Române. *Creaţii literare în epoca stăpânirii otomane*. Renaşterea literară cretană.

Scrieri greceşti în şi despre Principatele Române. Fanarioţii şi Iluminismul neoelen. Contacte româno-elene.

Literatura greacă de la medieval la modern. Influenţele Occidentale asupra literaturii greceşti a secolului XIX. Naşterea poeziei greceşti moderne în Insulele Ionice (Solomos, Kalvos). Revoluţia greacă. Memoriile luptătorilor de la 1821. Impunerea unei limbi purificate de elementele străine (katharevousa). Vechea şcoală ateniană. Romantismul grecesc. Adoptarea limbii demotice în poezie. Noua Şcoală Ateniană. Generaţia 1880. Palamas – corifeu al liricii neogrecesti. Poezia greacă la 1900. Proza neoelenă în limba pură. Nuvela de moravuri şi romanul.

Literatura greacă a secolului XX. Societatea grecească în primele două decenii ale secolului XX (Războaiele Balcanice, Primul Război Mondial). Implicaţiile politicului în literatură. Noi influenţe occidentale şi noi curente ideologice. Lirica. Elenismul în afara graniţelor. Poezia lui Konstantinos Kavafis. Nikos Kazantzakis şi moştenirea sa culturală. Prietenia cu Panait Istrati. Generaţia 1930 în literatura greacă. Proza (Myrivilis, Venezis, Kondoglu, Terzakis, Politis, Petsalis-Diomidis, Prevelakis, Panaiotopulos). Poezia generaţiei 1930 (Embirikos, Engonopulos, Elytis, Seferis).

Poezia greacă postbelică. Scriitori greci în exil în România (Loudemis, Sivetidis, Rendis). Noi curente în poezia postbelică. Perspectivele literaturii greceşti la începutul mileniului III.

Contribuţia grecilor la patrimoniul literar universal.

Traducerea şi comentarea unor fragmente din opere reprezentative ale literaturii greceşti:

Γεώργιος Βιζυηνός, *Το αμάρτημα της μητρός μου.* **Κωνσταντίνος Π. Καβάφης,** *Ποιήματα.* **Οδυσσέας Ελύτης**, *Άξιον Εστί*, **Νίκος Καζαντζάκης**, *Οδυσσέας*. **Κωστής Παλαμάς,** *Ο Δωδεκάλογος του Γύφτου*.

BIBLIOGRAFIE

A. Bibliografie pentru limba neogreacă:

Băcanu Cristina, *Gramatica Neogreacă*, Editura Bizantină, Bucureşti, 2000.

Băcanu Cristina, *Neogreaca în 150 de exerciţii cu rezolvări*, Editura Bunavestire, Bucureşti, 2002.

Mardare Valeriu, *Limba neogreacă (curs practic),* ediția a II-a, Editura Polirom, Iaşi, 2004.

Triandafilidis Manolis A., *Mică gramatică a limbii neogreceşti* (traducere de Andreas Rados şi Leonidas Rados), Universitatea Aristotel, Institutul de Studii Neoelene, Thessaloniki, 1996.

Μπαμπινιώτης Γ., *Συνοπτική ιστορία της Ελληνικής γλώσσας με εισαγωγή στην ιστορικοσυγκριτική γλωσσολογία,* Αθήνα, 1998.

Περισσότερα ελληνικά, University Studio Press, Thesaloniki, 2000.

B. Bibliografie pentru literatura şi cultura neogreacă:

Enciclopedia civilizaţiei greceşti, Ed. Meridiane, Bucureşti, 1970.

Dimaras C.Th., *Istoria literaturii neogreceşti*, Bucureşti, 1968.

Kitromilides Pashalis M., *Iluminismul neoelen*, Bucureşti, 2005.

Lazăr Elena, *Capodopere ale literaturii neoelene*, Editura Omonia, Bucureşti, 2003.

Lazăr Elena, *Panorama literaturii neoelene*, Editura Omonia, Bucureşti, 2001.

Lesky Albin, *Ιστορία της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας*, Atena, 1998.

Montanari Franco, *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας - Από τον 8ο αι. π.Χ. έως τον 6ο αι. μ.Χ.*, Thessaloniki, 2008.

Pierre Grimal, *Dicţionar de mitologie greacă şi romană*, Ed. Saeculum, I.O., Bucureşti, 2003.

Vakalopulos A., *Istorie neogreacă (1204-1975)*, Ed. Euro-Atlantica, Bucureşti, 2004.

Μερακλής Μ., *Η σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία, (1945-1970).*

Περάνθης Μιχαήλ, *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και Ζωής. Από τις πρώτες ρίζες ως την Επανάσταση* (1000-1821), Αθήνα, 2006.

Πολίτης Λ., *Ιστορία της νέας ελληνικής λογοτεχνίας*, Αθήνα, 2002.

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1. Şcoala ca sistem. Opţiunea pentru studierea limbii neogreceşti. Studierea limbii neogreceşti din perspectiva integratoare a culturii şi civilizaţiei greceşti.
2. Interdisciplinaritatea – obiectiv major în predarea limbii neogreceşti: abordarea interdisciplinară a filosofiei, istoriei, mitologiei, religiei, geografiei, artei.
3. Corelarea conţinuturilor disciplinei cu competenţele vizate de efortul formativ al parcursului didactic, având ca finalitate integrarea în viaţa socială şi profesională.
4. Corelarea segmentelor de proiectare, învăţare şi evaluare cu toate palierele disciplinare: cunoaşterea limbii, formarea reprezentărilor culturale şi atitudinale, modele ale muncii intelectuale.
5. Proiectarea demersului didactic: a. Obiective cadru de pedagogie generală; b. Obiective de referinţă ale disciplinei, cu modele de activităţi de învăţare; c. Conţinuturi;
6. Strategii didactice ale învăţării; Metode de predare a literaturii, a culturii şi civilizaţiei greceşti; Tehnica analizei stilistice a textului; Tehnica traducerii şi a analizei complexe a textului;
7. Folosirea mijloacelor audio-vizuale în predarea lecţiei de limbă şi literatură neogreacă.
8. Evaluarea. Obiectivele evaluării. Tipuri de evaluare. Tehnici de evaluare: diagnoza, evaluarea continuă, evaluarea formativă şi sumativă.

9. Personalitatea profesorului de limba şi literatura neogreacă. Măiestria pedagogică, respectul faţă de profesie şi conştiinţa misiunii sale.

BIBLIOGRAFIE

Curriculumul național în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul (planuri-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).
Profilul de formare al absolventului (OME 6731/2023).
Cadrul de Referință al Curriculumului Național din România (CRCNR, OMEC nr. 4137/2026).

*

Cerghit I., Neacşu I., Pânişoară I.O., Potolea D., *Prelegeri pedagogice*, Editura Polirom, Iaşi, 2001.

Cucoş C., *Pedagogie generală*, Editura Polirom, Iaşi, 2000.

Drăgulescu C., *Perfecţionarea metodologiei predării*, Bucureşti, 1978.

Ionescu M., *Lecţia între proiect şi realizare*, Editura Dacia, 1982.

Ionescu M., Radu I., *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj, 1995.

Nicola I., *Tratat de pedagogie şcolară*, Editura Aramis, Bucureşti, 2000.

Stoica A., *Evaluarea curentă şi examenele. Ghid pentru profesori*, Editura ProGnosis şi SNEE, Bucureşti, 2001.

Anexa nr. 64

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/ CATEDRELOR VACANTE/ REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

DISCIPLINA
LIMBA ŞI LITERATURA NEOGREACĂ MATERNĂ

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa de limba şi literatura neogreacă îşi propune să valorifice achiziţiile lingvistice şi culturale ale elenismului actualizate în context modern european. Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru limba şi literatura neogreacă maternă. Ea este concepută astfel încât să răspundă exigenţelor reformei faţă de pregătirea profesorilor, potrivit standardelor societăţii contemporane de eficienţă a sistemului de învăţământ. Examenul este orientat spre a evalua calitatea concepţiei didactice şi modalităţile concrete prin care profesorul pune elevii în situaţii de învăţare eficiente, apte de a conduce la formarea capacităţilor şi a competenţelor prevăzute în programele şcolare.

Programa este astfel structurată încât să coreleze domeniul specialităţii (limba şi literatura neogreacă) cu ştiinţele conexe: metodica şi pedagogia. Este important ca profesorul să poată demonstra felul în care aplică în actul didactic aceste competenţe în mod adecvat, creativ şi reflexiv. De asemenea, competenţele şi conţinuturile programei sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistematică în realizarea activităţilor didactice.

COMPETENŢE EVALUATE

1. Limba şi literatura neogreacă maternă

Domenii de competenţă	*Unităţi de competenţă*
Comunicare	• Comunicarea în relaţia profesor-elev • Demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional
Curriculum	• Înţelegerea şi cunoaşterea structurilor gramaticale specifice limbii neogreceşti • Cunoaşterea conţinuturilor ştiinţifice ale disciplinei • Probarea competenţelor lingvistice necesare conversaţiei, exprimării în scris în limba neogreacă, traducerii şi retroversiunii • Stăpânirea metodelor ştiinţifice de analiză şi interpretare a mărturiilor scrise şi a textelor literare din diverse epoci ale culturii greceşti; Capacitatea de a explica particularităţile stilistice ale limbii; Cunoaşterea metodelor teoretice de analiză stilistică a textelor literare. Cunoaşterea terminologiei specifice şi aptitudini de interpretare critică prin comentariul literar al unor eşantioane reprezentative din operele autorilor greci • Capacitatea de a valorifica cunoştinţele de vocabular în interpretarea şi studierea elementelor de origine greacă din limbajul internaţional, precum şi din limba română • Realizarea de conexiuni între conţinuturile disciplinei (limbă, literatură, elemente de istorie, cultură, civilizaţie) şi problemele de învăţare specifice domeniului • Înţelegerea statutului limbii neogreceşti, a caracterului unitar şi a continuităţii sale de-a lungul celor patru milenii de evoluţie; cunoaşterea principalelor etape ale istoriei limbii greceşti pentru o mai bună cunoaştere a trăsăturilor specifice limbii moderne. • Capacitatea de a explica tendinţele limbii moderne prin analiza diacronică a faptelor de limbă • Capacitatea de a argumenta şi demonstra rolul deosebit al limbii şi culturii greceşti în formarea civilizaţiei moderne, în crearea, cultivarea şi îmbogăţirea limbajului ştiinţific internaţional, a vocabularului filosofic, estetic, a terminologiei gramaticale etc. • Elaborarea proiectului didactic
Evaluare	• Capacitatea de evaluare a cunoştinţelor elevului

2. Metodica predării limbii şi literaturii neogreceşti

Comunicare	• Conştientizarea exigenţelor relaţiei de comunicare a profesorului: elevii, familia, comunitatea, colectivul didactic şi managerial • Capacitatea de a construi un climat educativ interactiv, de cooperare, stimulativ
Curriculum	• Capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi; aplicarea adecvată a principiilor şi a metodelor specifice de abordare a noţiunilor de limbă (fonetică, vocabular, morfologie, sintaxă, stilistică) • Proiectarea parcursului disciplinar: obiective cadru şi obiective de referinţă ale disciplinei; modele ale activităţii de învăţare; conţinuturi şi concepte operaţionale ale acestora • Selectarea diverselor modalităţi de abordare a textului literar • Aplicarea creativă şi reflexivă a cunoştinţelor despre predarea-învăţarea disciplinei • Capacitatea de a realiza şi proiecta demersuri didactice trans-, inter- şi multidisciplinare • Analizarea unor proiecte pentru opţionalul ca disciplină nouă sau pentru opţionalul integrat
Evaluare	• Capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competenţelor dobândite de elevi • Selectarea şi aplicarea unor metode de evaluare adecvate obiectivelor sau competenţelor vizate
Formarea elevilor	• Capacitatea de a adecva demersurile didactice la particularităţile de vârstă ale elevilor • Capacitatea de a dezvolta reprezentări culturale şi de a trezi interesul elevilor pentru limba, cultura şi civilizaţia greacă; Capacitatea de a explica idealurile elenismului (de pildă ale olimpismului) nu doar ca sâmburi ai civilizaţiei greceşti şi europene, dar şi ca elemente ale unei etici profund valabile în zilele noastre. • Oferirea unui model al disciplinei ca exerciţiu de lectură, reflecţie şi transfer interdisciplinar în stilul personal de muncă intelectuală.

TEMATICA ŞTIINŢIFICĂ PENTRU DISCIPLINA LIMBA ŞI LITERATURA NEOGREACĂ

A. LIMBA NEOGREACĂ

Scurt istoric al limbii greceşti: Periodizarea şi liniile principale de evoluţie. Limba arhaică şi limba clasică. Limba comună. Începuturile diglosiei. Greaca bizantină. Stratificarea lingvistică: limba cultă şi cea demotică. Interacţiuni lingvistice. Greaca modernă. Conflictul dintre limba pură şi limba populară. **Alfabetul**. Scrierea, pronunţia, punctuaţia. **Fonetica.** Sistemul fonetic. Fenomene fonetice vocalice si consonantice. Regulile generale de accentuare. **Morfologia**. Categoriile gramaticale ale numelui. Articolul. Substantivul. Adjectivul. Pronumele. Numeralul. Verbul. Părţile de vorbire neflexibile: adverbul, prepoziţiile, conjuncţiile, interjecţiile. **Sintaxa**. Elemente de sintaxă a cazurilor. Elemente de sintaxă a frazei. **Lexicul**. Derivare. Compunere. Probleme de semantică lexicală. Inovaţii lexicale şi frazeologice contemporane.

B. LITERATURA ŞI CULTURA NEOGREACĂ

Introducere în geografia, istoria si civilizaţia greacă. Influenţa cadrului geografic asupra vieţii şi mentalităţii locuitorilor. Marile perioade ale istoriei elene. De la oraşele stat din antichitate la regatele elenistice, de la cucerirea romană la Imperiul Bizantin, de la stăpânirea otomană la formarea statului modern.

Contribuţia grecilor la patrimoniul european. Originile greceşti ale culturii europene. Elenismul din România, capitol important al Istoriei grecilor şi al Istoriei românilor.

Caracteristicile şi reprezentanţii literaturii greceşti în diferite epoci. *Literatura antică*: Poemele homerice, lirismul arhaic, teatrul; Oratoria, literatura epocii elenistice şi a epocii romane. *Literatura bizantină*: periodizare, caracteristici, reprezentanţi. Literatura bizantină în Ţările Române. *Creaţii literare în epoca stăpânirii otomane*. Renaşterea literară cretană.

Scrieri greceşti în şi despre Principatele Române. Fanarioţii şi Iluminismul neoelen. Contacte româno-elene.

Literatura greacă de la medieval la modern. Influenţele Occidentale asupra literaturii greceşti a secolului XIX. Naşterea poeziei greceşti moderne în Insulele Ionice (Solomos, Kalvos). Revoluţia greacă. Memoriile luptătorilor de la 1821. Impunerea unei limbi purificate de elementele străine (katharevousa). Vechea şcoală ateniană. Romantismul grecesc. Adoptarea limbii demotice în poezie. Noua Şcoală Ateniană. Generaţia 1880. Palamas – corifeu al liricii neogrecesti. Poezia greacă la 1900. Proza neoelenă în limba pură. Nuvela de moravuri şi romanul.

Literatura greacă a secolului XX. Societatea grecească în primele două decenii ale secolului XX (Războaiele Balcanice, Primul Război Mondial). Implicaţiile politicului în literatură. Noi influenţe occidentale şi noi curente ideologice. Lirica. Elenismul în afara graniţelor. Poezia lui Konstantinos Kavafis. Nikos Kazantzakis şi moştenirea sa culturală. Prietenia cu Panait Istrati. Generaţia 1930 în literatura greacă. Proza (Myrivilis, Venezis, Kondoglu, Terzakis, Politis, Petsalis-Diomidis, Prevelakis, Panaiotopulos). Poezia generaţiei 1930 (Embirikos, Engonopulos, Elytis, Seferis).

Poezia greacă postbelică. Scriitori greci în exil în România (Loudemis, Sivetidis, Rendis). Noi curente în poezia postbelică. Perspectivele literaturii greceşti la începutul mileniului III.

Contribuţia grecilor la patrimoniul literar universal.

Traducerea şi comentarea unor fragmente din opere reprezentative ale literaturii greceşti:

Γεώργιος Βιζυηνός, *Το αμάρτημα της μητρός μου.* **Κωνσταντίνος Π. Καβάφης,** *Ποιήματα.* **Οδυσσέας Ελύτης**, *Άξιον Εστί*, **Νίκος Καζαντζάκης**, *Οδυσσέας*. **Κωστής Παλαμάς,** *Ο Δωδεκάλογος του Γύφτου*.

BIBLIOGRAFIE

A. Bibliografie pentru limba neogreacă:

Băcanu Cristina, *Gramatica Neogreacă*, Editura Bizantină, Bucureşti, 2000.

Băcanu Cristina, *Neogreaca în 150 de exerciţii cu rezolvări*, Editura Bunavestire, Bucureşti, 2002.

Mardare Valeriu, *Limba neogreacă (curs practic),* ediția a II-a, Editura Polirom, Iaşi, 2004.

Triandafilidis Manolis A., *Mică gramatică a limbii neogreceşti* (traducere de Andreas Rados şi Leonidas Rados), Universitatea Aristotel, Institutul de Studii Neoelene, Thessaloniki, 1996.

Μπαμπινιώτης Γ., *Συνοπτική ιστορία της Ελληνικής γλώσσας με εισαγωγή στην ιστορικοσυγκριτική γλωσσολογία,* Αθήνα, 1998.

Περισσότερα ελληνικά, University Studio Press, Thesaloniki, 2000.

B. Bibliografie pentru literatura şi cultura neogreacă:

Enciclopedia civilizaţiei greceşti, Ed. Meridiane, Bucureşti, 1970.

Dimaras C.Th., *Istoria literaturii neogreceşti*, Bucureşti, 1968.

Kitromilides Pashalis M., *Iluminismul neoelen*, Bucureşti, 2005.

Lazăr Elena, *Capodopere ale literaturii neoelene*, Editura Omonia, Bucureşti, 2003.

Lazăr Elena, *Panorama literaturii neoelene*, Editura Omonia, Bucureşti, 2001.

Lesky Albin, *Ιστορία της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας*, Atena, 1998.

Montanari Franco, *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας - Από τον 8ο αι. π.Χ. έως τον 6ο αι. μ.Χ.*, Thessaloniki, 2008.

Pierre Grimal, *Dicţionar de mitologie greacă şi romană*, Ed. Saeculum, I.O., Bucureşti, 2003.

Vakalopulos A., *Istorie neogreacă (1204-1975)*, Ed. Euro-Atlantica, Bucureşti, 2004.

Μερακλής Μ., *Η σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία, (1945-1970).*

Περάνθης Μιχαήλ, *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και Ζωής. Από τις πρώτες ρίζες ως την Επανάσταση* (1000-1821), Αθήνα, 2006.

Πολίτης Λ., *Ιστορία της νέας ελληνικής λογοτεχνίας*, Αθήνα, 2002.

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1. Şcoala ca sistem. Opţiunea pentru studierea limbii neogreceşti. Studierea limbii neogreceşti din perspectiva integratoare a culturii şi civilizaţiei greceşti.
2. Interdisciplinaritatea – obiectiv major în predarea limbii neogreceşti: abordarea interdisciplinară a filosofiei, istoriei, mitologiei, religiei, geografiei, artei.
3. Corelarea conţinuturilor disciplinei cu competenţele vizate de efortul formativ al parcursului didactic, având ca finalitate integrarea în viaţa socială şi profesională.
4. Corelarea segmentelor de proiectare, învăţare şi evaluare cu toate palierele disciplinare: cunoaşterea limbii, formarea reprezentărilor culturale şi atitudinale, modele ale muncii intelectuale.
5. Proiectarea demersului didactic: a. Obiective cadru de pedagogie generală; b. Obiective de referinţă ale disciplinei, cu modele de activităţi de învăţare; c. Conţinuturi;
6. Strategii didactice ale învăţării; Metode de predare a literaturii, a culturii şi civilizaţiei greceşti; Tehnica analizei stilistice a textului; Tehnica traducerii şi a analizei complexe a textului;
7. Folosirea mijloacelor audio-vizuale în predarea lecţiei de limbă şi literatură neogreacă.
8. Evaluarea. Obiectivele evaluării. Tipuri de evaluare. Tehnici de evaluare: diagnoza, evaluarea continuă, evaluarea formativă şi sumativă.
9. Personalitatea profesorului de limba şi literatura neogreacă. Măiestria pedagogică, respectul faţă de profesie şi conştiinţa misiunii sale.

BIBLIOGRAFIE

Curriculumul național în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul (planuri-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).
Profilul de formare al absolventului (OME 6731/2023).
Cadrul de Referință al Curriculumului Național din România (CRCNR, OMEC nr. 4137/2026).

*

Cerghit I., Neacşu I., Pânişoară I.O., Potolea D., *Prelegeri pedagogice*, Editura Polirom, Iaşi, 2001.

Cucoş C., *Pedagogie generală*, Editura Polirom, Iaşi, 2000.

Drăgulescu C., *Perfecţionarea metodologiei predării*, Bucureşti, 1978.

Ionescu M., *Lecţia între proiect şi realizare*, Editura Dacia, 1982.

Ionescu M., Radu I., *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj, 1995.

Nicola I., *Tratat de pedagogie şcolară*, Editura Aramis, Bucureşti, 2000.

Stoica A., *Evaluarea curentă şi examenele. Ghid pentru profesori*, Editura ProGnosis şi SNEE, Bucureşti, 2001.

Anexa nr. 65

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA RROMANI MATERNĂ

PROFESORI

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplina şcolară *Limba şi literatura rromani maternă* se adresează profesorilor absolvenţi de învăţământ superior în vederea înscrierii la Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar.

În baza Legii învăţământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările şi completările ulterioare, elevilor aparţinând minorităţilor naţionale, care învaţă în şcoli cu predare în limba română, li se asigură posibilitatea studiului limbii materne. Disciplina Limba şi literatura rromani maternă, cu 3-4 ore/ săptămână, face parte din **trunchiul comun** şi **nu** în regim opţional (CDŞ) - pentru predarea limbilor materne la clasele la care procesul de învăţământ nu decurge integral în propria limbă maternă. În cazul în care procesul de învăţământ decurge integral în limba maternă, numărul de ore atribuit disciplinei Limba şi literatura rromani este cel menţionat în Planul-cadru de învăţământ pentru clasele I–VIII pentru învăţământul în limbile minorităţilor naţionale.

Programa pentru disciplina şcolară Limba şi literatura rromani maternă în vederea participării la Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar a fost revizuită cu scopul corelării acesteia cu curriculumul naţional, înscriindu-se astfel pe coordonatele reformei învăţământului românesc. Această corelare se reflectă atât în formularea tematicii, cât şi în cea a bibliografiei. Programa de faţă reprezintă în mod echilibrat conţinutul ştiinţific actualizat, teme intra- şi interdisciplinare, aspecte teoretice şi aplicative, practice, demonstrative.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru disciplina *Limba şi literatura rromani maternă* şi cu programele pentru evaluările şi examenele naţionale. Competenţele şi conţinuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităţilor didactice.

În ceea ce priveşte disciplina Metodica predării limbii şi literaturii rromani materne, programa urmăreşte perfecţionarea pregătirii metodice a profesorilor în vederea creşterii eficienţei predării limbii rromani în învăţământul primar, gimnazial şi liceal, contribuind, într-o viziune integratoare, alături de cursurile de limbă, literatură şi civilizaţie la desăvârşirea competenţei lor profesionale.

Programa este structurată astfel:

1. disciplina de specialitate - Limba şi literatura rromani maternă;
2. metodica predării disciplinei de specialitate – Metodica predării limbii şi literaturii rromani materne.

1. DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBA ŞI LITERATURA RROMANI MATERNĂ

COMPETENŢE SPECIFICE

Competenţele de bază ale profesorului de limba şi literatura rromani maternă cerute la Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor declarate vacante/ rezervate în învăţământul preuniversitar derivă din obiectivele şi conţinutul învăţământului, precum şi din *rolurile/ funcţiile cadrului didactic*. Acestea sunt:

- Actualizare, prelucrare, esenţializare, ilustrare, reprezentare şi dezvoltarea conţinutului;
- Valorizarea valenţelor formative şi educative ale conţinutului;
- Asimilarea tehnicilor de activitate intelectuală, demonstrând capacitatea de comunicare corectă, fluentă şi expresivă;
- Dezvoltarea conţinuturilor şi a strategiilor de asimilare, promovând învăţarea participativă şi creatoare;
- Valorificarea conţinutului disciplinei de concurs, formând comportamente raportate la valori;
- Însuşirea teoriei şi a metodologiei studierii personalităţii copilului;
- Utilizarea obiectivelor învăţământului contemporan.

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBA ŞI LITERATURA RROMANI MATERNĂ

1. Limba rromani

a) Limba rromani comună şi teoria straturilor dialectale de evoluţie istorică

- Limba rromani comună. Teoria celor trei straturi dialectale rrome de evoluţie istorică. Dialectele rrome din spaţiul geografic rromânesc şi relaţia lor cu cele trei straturi dialectale rrome de evoluţie istorică: *Stratul I* (dialectul rromilor „ursari”, „spoitori” şi „carpatici”), *Stratul II–III* (dialectul rromilor

„căldărari"). Analizarea unui text dialectal rrom (căldărăresc, spoitoresc, ursăresc, carpatic – din România – sau a unui text dialectal provenit dintr-un alt spaţiu geografic) din perspectiva caracteristicilor fonetice, lexicale, morfologice şi sintactice.

b) Fonetică şi fonologie

- Sistemul vocalic şi consonantic al limbii rromani. *Transformări* (accidente, alterări) *fonetice*: afereza, anaptixa (epenteza), apocopa, asimilarea, asurzirea (afonizarea), contragerea, dobândirea atipică a aspiraţiei, eliziunea, haplologia, metateza, pierderea aspiraţiei, proteza, sincopa ş.a. Trecerea lui *v* în semiconsoana *w* şi efectele sale. Trecerea grupurilor *-vn-* şi *-pn-* în *-m-* şi efectele sale. Trecerea, în dialectul rromilor căldărari, a vocalei *-i-* în varianta fonetică *-ï-*, respectiv, trecerea lui *-e-* în *-ë-*. Opoziţiile *ćh/ś* şi *ʒ/ź*. Valorile semantice ale vocalelor *a* şi *o* în dihotomia „apropiere/depărtare". Alfabetul oficial al limbii rromani. Valorile literelor postpoziţionale *-q-*, *-θ-* şi *-ç-*. Diftongii.

c) Vocabular

- *Vocabularul* fundamental şi masa vocabularului. Sensul propriu şi sensul figurat. Relaţii semantice între cuvinte (sinonime, antonime, omonime). *Structura lexicală a limbii rromani comune*. Lexicul rrom: *indian, prebalcanic* (elemente afgane, persane, armeneşti, osete, gruzine, kurde), *balcanic* (elemente turceşti, greceşti, sud-slave/bulgăreşti şi sârbeşti, româneşti), *neologic*. Elemente rrome cu origine necunoscută în limba rromani comună. *Modalăţi de îmbogăţire a lexicului limbii rromani comune* (1. mijloacele interne de îmbogăţire (derivarea – cu sufixe şi prefixe – şi compunerea); 2. mijloacele externe de îmbogăţire: împrumuturile şi calcul lingvistic). Rolul sufixelor –pen/-mos, -ar/-ăr-, -lin, -no, -utno, -(v)alo, -utro, -isar-/-izel ş.a. Perspectiva creaţiilor independente în limba rromani. Principiile moderne de lexicalizare a limbii rromani în viziunea şcolii Grupului de Cercetări şi Acţiuni în Lingvistica Romani al Uniunii Rromani (IRU) şi al Centrului de Studii Rrome din cadrul Universităţii Sorbona din Paris. *Lexicografie.* Tehnica de redactare lexicografică utilizată în elaborarea glosarelor, lexicoanelor, vocabularelor şi a dicţionarelor rrome.

d) Morfologie

- Părţile de vorbire *flexibile*: *articolul* (hotărât şi nehotărât), *substantivul*: tipuri de substantive; *adjectivul*: tipuri de adjective; *pronumele*: tipuri de pronume; *numeral*: tipuri de numerale; *verbul*: conjugarea verbului rrom (moduri, timpuri, persoane, număr), conjugarea verbelor împrumutate, ce conţin suf. -isar-;
- Părţi de vorbire *parţial flexibile*: *adverbul*;
- Părţi de vorbire *neflexibile: postpoziţia, prepoziţia, conjuncţia, interjecţia*.

e) Sintaxă

- Părţile de propoziţie: subiectul, predicatul, atributul, complementul, elementul predicativ suplimentar. Sintagma.
- Propoziţia: tipologia propoziţiilor neîncadrate; tipologia propoziţiilor încadrate în frază: subordonate necircumstanţiale; subordonate circumstanţiale.
- Fraza: tipuri de fraze.

Bibliografie

1. Sarău, Gh., *Curs de limba rromani,* Editura Sigma, Bucureşti, 2008
2. Sarău, Gh., *Lexicologie rromă,* Editura CREDIS, Universitatea Bucureşti, 2003, vezi şi www.edu.ro
3. Sarău, Gh., *Limba rromani (Morfologie şi sintaxă),* Editura CREDIS, Universitatea Bucureşti, 2002, vezi şi www.edu.ro
4. Sarău, Gh., *Stilistica limbii rromani în texte (Antologie de traduceri şi redactări). I stilìstika e rromane ćhibăqi teksturenθe (Amboldimatenqi aj redakcienqi antològia)*, Editura CREDIS, Universitatea Bucureşti, 2002, curs bilingv destinat studenţilor rromi de la secţia de învăţământ deschis la distanţă „institutori–profesori de limba rromani"; vezi şi www.edu.ro

2. Literatura rromani

a) Cultură şi civilizaţie veche indiană

- Cadrul istorico-geografic de formare a civilizaţiei vechi indiene şi date generale despre India. Realităţile culturale şi lingvistice din vechea Indie - locul de obârşie a proto-rromilor;
- Rromii şi limba rromani în context indian;
- Originea poporului rrom – realitate şi legendă (Kanauj);
- Drumul proto-rromilor spre Europa (dovezi lingvistice, repere istorico-geografice, argumente etnologice etc.).

Bibliografie

1. Itu, M., Moleanu, J., *Cultură şi civilizaţie indiană,* Editura CREDIS, Universitatea Bucureşti, 2001, vezi şi www.edu.ro
2. Sarău, Gh., *Rromii, India şi limba rromani*, Colecţia "Biblioteca rromă", nr. 4, Editura Kriterion, Bucureşti, 1998, vezi şi www.edu.ro

b) Folclor şi antropologie rromă

- *Nomadismul – Model cultural şi strategie de supravieţuire:* Fond psihologic şi practică socială. Perspective istorice asupra migraţiei. Nomadism şi sedentarism.Semnificaţii de fond cutumiar. Migraţia rromilor – fenomen contemporan.
- *Cultura materială a rromilor - Meşteşug şi reprezentare:* Coordonate istorice şi premise metodologice ale heteroidentificării. Prelucrarea metalelor. Prelucrarea lemnului. Meserii pierdute. Intre emblematic şi stigmatizant.
- *Identitate spirituală*: Tipologii şi structuri conceptuale ale dinamicii înrudirii. Limbaje rituale premaritale şi nupţiale. Rromanipen-ul şi mistica purităţii. Naşterea, copilul şi treptele iniţiatice. Modele educaţionale de referinţă. Imagini ale morţii şi cutume funerare. Formele de control şi sancţiune socială / divină. Familia – Model de auto-identificare.
- *Obiceiurile din ciclul familial sau riturile de trecere* (generalităţi, structuri magico-ritualice, cântecele): naşterea, nunta, moartea (bocetele); elemente de magie şi astrologie; descântecele; complexe ritualice din ciclul calendaristic: a) proprii romilor (legarea ploilor, Herdelezi), b) la care actanţii sunt rromi (Vasilca, Paparudele). Zestrea paremiologică (proverbe - zicători); ghicitori; Modele de gândire; asimilare şi delimitare faţă de valorile religioase; credinţe şi mituri; complexe şi practici magico-ritualice şi relaţia cu supranaturalul; conturarea unui posibil sistem axiologic (forme, valori, factori determinanţi); elemente de port tradiţional (diferenţieri pe subgrupuri); elemente de artă populară; tipuri de relaţii intra- şi extra-comunitare; pattern-uri care formează imaginile autoreferenţiale; modele de viaţă comunitară în zone compacte şi mixte în mediul rural şi urban; conservare şi evoluţie; mutaţii şi factori determinanţi.

Bibliografie pentru disciplina folclor şi antropologie rromă

1. Grigore, D., *Curs de antropologie şi folclor. Introducere în studiul elementelor de cultură tradiţională ale identităţii rrome contemporane*, Editura CREDIS, Universitatea Bucureşti, 2001, vezi şi www.edu.ro
2. Petcuţ, P., Grigore, D., Sandu, M., *Istoria şi tradiţiile minorităţii rromani: manual pentru clasele a VI-a – a VII-a,* Editura Sigma, Bucureşti, 2005

c) Istoria literaturii rrome

- *Exemplificări din creaţiile autorilor culţi rromi din diferite ţări*: Mateo Maximoff, Dragana Stefanović (*Franţa*), Santino Spinelli (*Italia*), Rajko Djurić (*Germania*), Slobodan Brebeski, Bairam Haliti (*Serbia*), Leksa Manuś *(Letonia),* Bronisława Weis = Papuśa, St. Stankievicz = Stahiro (*Polonia*), A.Horvatová (*Republica Slovacă*), Al. Pankov, Romka Demeter (*Rusia*), Katarina Taikon (*Suedia*), Daróczi Choli Jóysi (*Ungaria*).

Bibliografie pentru disciplina istoria literaturii rrome

1. Sarău, Gh., *Culegere de texte în limba rromani,* Editura Didactică şi Pedagogică - R. A., Bucureşti, ediţiile 1995, 1999, 2000

d) Literatura rromă cultă din România

- Creaţia scriitorilor şi poeţilor Gh. Păun – Ialomiţeanu, Luminiţa Mihai Cioabă, Irina Gabor - Zrinyi, Marius Lakatos, Delia Grigore, Valerică Stănescu, Jupter Borcoi, Nicolae Pandelică şi a folcloriştilor rromi (Costică Băţălan).

Bibliografie pentru disciplina literatura rromă cultă din românia

1. Rajko Djurić, *Istoria literaturii rrome. I hìstòria e rromane literaturaqi.* Traducător: Sorin Georgescu; referent, redactor, tehnoredactor: Gheorghe Sarău, Editura CREDIS, Universitatea din Bucureşti, 2002, vezi şi www.edu.ro
2. Sarău, Gh., *Culegere de texte în limba rromani,* Editura Didactică şi Pedagogică - R. A., Bucureşti, ediţiile 1995, 1999, 2000

2. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE SPECIALITATE - METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII RROMANI MATERNE

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII RROMANI MATERNE

- *Didactica – teorie generală a procesului de învăţământ*. Obiectul şi funcţiile didacticii. Didactica generală şi didactica specială. Direcţiile de dezvoltare a didacticii contemporane;
- *Taxonomia didactică.* Tipologia şi dinamica obiectivelor didactice. Finalităţile didactice şi funcţiile lor. Operaţionalizarea obiectivelor didactice;
- *Procesul de învăţământ.* Componente şi variante ale instruirii şi învăţării. Procesul de învăţământ ca relaţie între predare-învăţare-evaluare. Caracterul formativ-educativ al procesului de învăţământ;
- *Curriculum şcolar.* Concept şi evoluţie. Conţinutul învăţământului - Caracteristici, surse, factori şi criterii care determină conţinutul învăţământului. Strategii de organizare a conţinutului învăţământului;
- *Metode de învăţământ.* Statutul şi semnificaţia conceptului de metodă în activitatea didactică. Taxonomia metodelor de învăţământ. Eficienţa metodelor de învăţare în formarea şi consolidarea competenţelor de bază ale elevilor;
- *Mijloacele de învăţământ şi integrarea acestora în activitatea didactică.* Mijloacele de învăţământ-suport al activităţii didactice. Valoarea psihopedagogică a mijloacelor de învăţământ. Modalităţi de selecţionare şi utilizare a mijloacelor de învăţământ;
- *Forme de organizare şi de proiectare didactică.* Proiectarea didactică-condiţie a unei activităţi didactice de calitate. Funcţiile proiectării didactice. Conţinutul şi nivelul proiectării didactice;
- *Evaluarea în procesul de învăţământ.* Evaluarea - componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Obiectivele şi funcţiile evaluării şcolare. Strategii de evaluare a randamentului şcolar. Rolul şi importanţa evaluării în:
  a) educarea capacităţii de autoapreciere;
  b) prevenirea eşecului şcolar;
  c) stimularea performanţei şcolare;
  d) dezvoltarea personalităţii elevilor;
- *Dinamica relaţiei profesor - elev în procesul de învăţământ.* Caracteristicile şi semnificaţiile educaţionale ale relaţiei profesor - elev. Tipuri de relaţii.

Bibliografie

1. Creţu, T., *Psihologia vârstelor,* Editura CREDIS, Universitatea Bucureşti, 2001, vezi şi www.credis.ro
2. Cucoş, C. (coord.), *Psihopedagogie pentru examenul de definitivare şi grade didactice,* Editura Polirom, Iaşi 1998
3. Iucu, R. B., *Instruirea şcolară,* Editura Polirom, Iaşi, 2001
4. Iucu, R. B., Manolescu, M., *Pedagogie,* Editura Fundaţiei "Dimitrie Bolintineanu", Bucureşti, 2001
5. Manolescu, M., *Evaluarea şcolară - un contract pedagogic*, Editura Fundaţiei "Dimitrie Bolintineanu", Bucureşti, 2002
6. Neacşu, I., *Instruire şi învăţare*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1999
7. Tomşa, Gh., *Consilierea şi orientarea în şcoală,* Editura CREDIS, Universitatea Bucureşti, 2001, vezi şi www.credis.ro

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Limba şi literatura rromani, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat)

Anexa nr. 66

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA RUSĂ MATERNĂ

PROFESORI

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplina *Limba și literatura rusă maternă* se adresează absolvenților învățământului superior de specialitate și profesorilor care se prezintă la concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Absolvenții facultăților de profil și profesorii care susțin concursul la disciplina *Limba și literatura rusă maternă* pot preda în învățământul preuniversitar, în conformitate cu prevederile în vigoare.

Concursul este orientat spre a evalua calitatea concepției didactice și modalitățile concrete prin care profesorul pune elevii în situații de învățare eficiente, apte de a conduce la formarea capacităților și a competențelor prevăzute în programele școlare. Această orientare este cu atât mai necesară acum, când flexibilitatea programelor solicită din partea profesorului efortul de a concepe procese și parcursuri didactice flexibile, adaptate nivelului claselor de elevi cu care acesta lucrează.

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, urmărind:

- cunoașterea conținuturilor fundamentale și a principalelor tendințe în evoluția disciplinei *Limba și literatura rusă maternă*, precum și a metodicii disciplinei;
- probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Fiind date particularitățile disciplinei *Limba și literatura rusă maternă* și influența modelatoare puternică pe care aceasta o exercită asupra formării și dezvoltării personalității elevului, precum și asupra întregului climat educațional al școlii, profesorul de *Limba și literatura rusă maternă* trebuie să demonstreze că:

- are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;
- înțelege cum învață și cum se dezvoltă elevul și poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea intelectuală și socială a acestuia;
- înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al modului în care învață și poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele individuale de învățare;
- înțelege procesele de integrare curriculară și folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor și performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege și utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația și comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul școlar al acestuia;
- are capacitatea de a dezvolta activități didactice în cadrul Curriculumului la decizia școlii, activități curriculare și extracurriculare inter-, pluri- și transdisciplinare;
- dezvoltă cunoașterea și utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea și interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- planifică activitatea de predare-învățare-evaluare pe baza competențelor curriculare, a cunoașterii proceselor predării-învățării-evaluării, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor și a diferențelor dintre elevi;
- înțelege și folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia și modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală și socială a elevului;
- evaluează efectele opțiunilor și acțiunilor sale asupra elevilor, părinților, altor profesori și modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, familiile elevilor și cu organizații existente în comunitatea în care trăiește, în așa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților școlii;
- înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră și de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;

- înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv, drepturile legale ale elevului și părinților, precum și propriile sale drepturi și responsabilități;
- înțelege criteriile de evaluare a activității sale și are capacitatea de a le integra în conceperea și realizarea activității didactice.

Programa este structurată astfel:

1. disciplina de specialitate - Limba și literatura rusă maternă;
2. metodica predării disciplinei de specialitate – Metodica predării limbii și literaturii ruse materne;

1. DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBA ŞI LITERATURA RUSĂ MATERNĂ

COMPETENȚE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile ştiințifice şi cele de metodică a disciplinei *Limba și literatura rusă maternă*, anumite competențe specifice profesorului de *Limba și literatura rusă maternă*, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

- Realizarea de conexiuni între conținuturile disciplinei (din cele trei domenii: limbă, literatură, comunicare) și problemele de învățare specifice domeniului;
- Operarea cu programele de primar, de gimnaziu și de liceu în vederea proiectării unui demers didactic adaptat specificului grupului-țintă;
- Aplicarea creativă și reflexivă a cunoștințelor despre predarea-învățarea disciplinei;
- Selectarea diverselor modalități de abordare a textului literar și nonliterar în funcție de tipul de text discutat și grupul-țintă;
- Aplicarea adecvată a principiilor și a metodelor specifice de abordare a noțiunilor de limbă (fonetică, vocabular, morfologie, sintaxă, stilistică);
- Aplicarea adecvată a principiilor, formelor și metodelor specifice didacticii oralului;
- Aplicarea adecvată a principiilor, formelor și metodelor specifice didacticii redactării;
- Elaborarea de teste inițiale, formative și sumative în funcție de obiectivele sau de competențele vizate;
- Selectarea și aplicarea unor metode de evaluare adecvate obiectivelor sau competențelor vizate;
- Analizarea unor proiecte pentru opționalul ca disciplină nouă sau pentru opționalul integrat la ciclul liceal;
- Aplicarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor și metodelor interacțiunii educaționale;
- Aplicarea unor forme de management al clasei în funcție de activitatea de învățare proiectată.

DOMENII DE COMPETENȚĂ

1. Curriculum și proiectare didactică:

- componentele curriculum-ului școlar: curriculum național, planuri-cadru, arii curriculare, trunchi comun, discipline, programe școlare, manuale școlare, auxiliare curriculare;
- curriculum național de limba și literatura rusă maternă pentru ciclurile primar, gimnazial și liceal; obiective cadru, obiective de referință, competențe generale, competențe specifice;
- modelul conceptual al disciplinei: paradigma comunicativ-funcțională;
- proiectarea activității didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unității de învățare (integrarea celor trei domenii, coerența demersului, corelarea conținuturilor și a activităților de învățare și a formelor de evaluare cu obiectivele/ competențele specifice anului de studiu, metode folosite, resurse, tipuri de interacțiune a grupului de elevi), proiecte de lecție (pentru diferite tipuri de lecții), proiectarea de activități de învățare intra -, inter - și transdisciplinare.

2. Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învățare-evaluare la disciplina limba și literatura rusă maternă:

- metode didactice specifice: clasificare, prezentare, caracterizare; utilizarea metodelor centrate pe elev/ a tehnicilor de învățare prin cooperare;
- forme de organizare a activității didactice: clasificare, caracterizare;
- mijloacele de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare: funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ; tipuri de mijloace de învățământ și caracteristicile lor.

3. Didactica lecturii:

- abordarea textului literar (perspective în didactica lecturii, căi de acces spre textul literar, ghidarea elevilor spre înțelegerea, analiza și interpretarea adecvată a unui text);
- didactica textului narativ (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea și aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură operaționale pentru receptarea adecvată a textului narativ);
- didactica textului dramatic (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea și aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură operaționale pentru receptarea adecvată a textului dramatic);

- didactica poeziei (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea și aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură care să conducă la receptarea adecvată a poeziei);
- abordarea textului nonliterar (științific, publicistic, publicitar) din perspectiva caracteristicilor stilurilor funcționale și a funcțiilor comunicării;
- abordarea textelor aparținând altor arte din perspectiva codurilor specifice ale acestora.

4. Didactica limbii ruse materne:

- abordarea noțiunilor de limbă conform principiului concentric al predării-învățării;
- strategii de învățare și aplicare în contexte noi a noțiunilor de fonetică, de morfologie și de sintaxă (parcursuri inductive, deductive, analogice; analiza gramaticală, exercițiul gramatical, compunerea gramaticală etc.);
- strategii de învățare și de aplicare în contexte noi a noțiunilor de vocabular.

5. Didactica oralului:

- strategii de învățare și exersare a ascultării active;
- strategii de învățare și exersare a alcătuirii diverselor tipuri de discurs oral prevăzute de programă (monologul informativ, monologul demonstrativ, descrierea orală, povestirea orală, rezumatul oral, dialogul formal și informal, interviul, dezbaterea, masa rotundă etc.).

6. Didactica redactării:

- strategii de învățare și exersare a redactării unor tipuri de texte prevăzute în programele școlare: texte funcționale (cerere, completare de formulare, telegramă, proces-verbal, curriculum vitae), texte reflexive și argumentative (relatarea unor evenimente și întâmplări din experiența personală, exprimarea unui punct de vedere: jurnalul personal, jurnalul de lectură, jurnalul de călătorie, argumentarea unui punct de vedere), texte imaginative (alcătuirea unor descrieri, dialoguri sau narațiuni pe o temă dată) sau texte despre opera literară (rezumat, caracterizare, analiză, eseu, recenzie etc.).

7. Evaluarea rezultatelor școlare în concordanță cu obiectivele curriculare:

- evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ: obiective, funcții, tipuri de evaluări, caracterizare;
- tipuri de evaluare (inițială, formativă, sumativă) folosite la limba și literatura rusă maternă;
- metode tradiționale și metode alternative de evaluare (proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigația, observarea sistematică a comportamentului elevilor) care se pot aplica la disciplina limba și literatura rusă maternă;
- calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate;
- tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalități de corectare și notare;
- probe de evaluare (orale, scrise, practice) folosite în orele de limba și literatura rusă maternă.

8. Comunicarea - mijloc al interacțiunii educaționale:

- comunicarea în predare-învățare (adecvarea discursului la capacitățile de înțelegere a elevilor, ancorarea în cunoștințele prealabile ale elevilor asupra temei etc.); comunicare verbală, nonverbală, mixtă (congruența acestora); rolul profesorului în structurarea la elevi a unor modele de exprimare și a unor atitudini care facilitează comunicarea;
- forme ale comunicării didactice (prelegerea, dialogul, dezbaterea) și roluri asumate de către profesor (în dialog sau în dezbatere: moderator, participant, evaluator, sufleur);
- blocaje în comunicare; soluții de prevenire și depășire a acestora (tehnici de ascultare activă, jocuri de „încălzire“, învățare prin cooperare, tehnici nonverbale, tehnici de exprimare a sentimentelor etc.);
- tipuri de întrebări (închise, deschise, cu alegere multiplă, întrebări concrete, întrebări abstracte, aluzive) și adecvarea acestora la tema abordată.

9. Managementul clasei:

- rolurile profesorului în facilitarea experiențelor care conduc la formarea elevilor ca buni ascultători și buni comunicatori: organizator, participant, resursă, evaluator, facilitator etc.;
- organizarea activităților de învățare prin: crearea unui climat adecvat desfășurării orei; folosirea unor resurse materiale adecvate; folosirea resurselor psihice ale profesorului și elevilor (capacități, cunoștințe, experiențe individuale); folosirea adecvată și eficientă a timpului; forme de instruire (frontal, în perechi, în grupe, studiu individual) și alternarea acestora în cadrul unei secvențe didactice;
- antrenarea părinților în fixarea unor modele de exprimare, a unei atitudini deschise față de comunicare;

- gestionarea situațiilor conflictuale la ora de Limba și literatura rusă maternă (refuzul elevilor de a citi, polarizarea opiniilor în cadrul unor dezbateri etc.).

10. Curriculum la decizia școlii:

- proiectarea curriculumului în dezvoltare locală sau la decizia școlii de tipul: opțional ca disciplină nouă;
- repere/condiționări în elaborarea curriculumului la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ)/curriculumului la decizia școlii (CDȘ), conform planurilor-cadru în vigoare. (resurse umane, materiale, context local, interesele elevilor);
- modalități de adecvare a curriculumului la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ)/curriculumului la decizia școlii (CDȘ), conform planurilor-cadru în vigoare la grupuri-țintă diferite.

11. Conținuturi:

- Candidații trebuie să cunoască integral conținuturile și conceptele operaționale din cele trei domenii ale disciplinei (limbă, comunicare, literatură), prevăzute în programele de ciclu primar, de gimnaziu și de liceu, atât pe cele obligatorii, cât și pe cele facultative.
- Pentru domeniul Literatură, candidații trebuie să cunoască biografia și creațiile autorilor prevăzuți în programa de liceu. De asemenea, candidații trebuie să cunoască epocile fundamentale ale literaturii ruse, curentele, genurile și speciile literare, precum și operele literare reprezentative pentru fiecare dintre acestea.

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBA ȘI LITERATURA RUSĂ MATERNĂ

I. Limba rusă

1. Fonetică și fonologie

Legile fundamentale ale foneticii limbii ruse. Tipuri de consoane. Schimbări fonetice: modificarea aspectului fonetic al vocalelor, asurzirea consoanelor sonore, sonorizarea consoanelor surde, cazuri particulare. Accentul. Intonația.

2. Vocabular

Structura cuvântului: rădăcina, prefixul, sufixul, terminația. Procedee de formare a cuvintelor. Familii lexicale. Vocabularul fundamental și masa vocabularului. Sensul propriu și sensul figurat. Relațiile semantice în semantica lexicală: polisemia, omonimia, sinonimia, antonimia.

Elemente de analiză a discursului: actele de limbaj: tipologie; enunțuri-tip de realizare a diferitelor tipuri de acte; tipuri de discurs/text: epistolar, descriptiv, narativ, incitativ, argumentativ – caracteristici generale, moduri de structurare în perspectiva aplicațiilor didactice.

3. Morfologie

Categoriile gramaticale și lexico-gramaticale ale substantivului. Sistemul cazual al substantivului în plan paradigmatic și sintagmatic. Clase de determinanți nominali; particularități de construcție. Paradigmatica verbului: timpuri, moduri, diateze, aspectul verbal și modalitățile acțiunii. Verbe de mișcare și verbe poziționale.

4. Sintaxă

Analiza paradigmatică a propoziției și segmentarea actuală. Structura frazei. Tipurile de frază: fraza formată prin coordonare; fraza formată prin subordonare.

II. Literatura rusă

- Repere în literatura rusă a sec. al XlX-lea.
- Efervescența prozei realiste.
- Diversificarea romanului rus din punct de vedere tematic, tipologic și al structurii ca specie literară.
- Romancieri de rezonanță universală: I.S. Turghenev, F.M. Dostoievski, L.N. Tolstoi, A.P. Cehov.
- Creație poetică: A.S. Pușkin, M.I. Lermontov, F.I. Tiutcev. Dramaturgie: N.V. Gogol, A.N. Ostrovski.
- Evoluția literaturii ruse în perioada Veacului de argint. Curente literare. Reprezentanți.
- Mari prozatori ruși din secolul XX. Mihail Șolohov. Mihail Bulgakov. Boris Pasternak. Andrei Platonov.
- Literatura emigrației ruse și a universului concentrațional. Folclorul și tradițiile rușilor lipoveni.

Bibliografie

I. Limba rusă

1. Ivan Evseev *et alii*, *Limba rusă contemporană*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1982.

2. Mircea Gheorghiu, *Limba rusă contemporană. Morfologie*, Editura Universității București, 1995.
3. Feodor Chirilă, A. Ivanov, R. Chivescu, S. Wolf, *Dicționar tematic rus-român. Termeni și sintagme,* Editura „Ararat", vol. I-II, București, 1998.
4. Chirilă F., Ivanov A., Olteanu T., *Probleme de dialectologie. Graiuri rusești- lipovenești din România*, EUB., 1993.
5. Вежбицкая, А. *Язык, культура и познание*. Москва, Русские словари, 1997.
6. Belosapkova, V.A. *Sovremennyj russkij jazyk*, Москва, 2003.
7. *Gramatica limbii ruse contemporane. Cu exemple practice.* Editura LINGHEA, București, 2013.

II. Literatura rusă

8. *Русская литература от «Слово о полку Игореве» до наших дней, Москва, 1995.*
9. **F.M. Dostoievski,** *Jurnal de scriitor,* Polirom, Iași, 2008.
10. **Crasovschi, A.,** *Prozatori ruși. Secolele XIX-XX*, EUB, București, 2008.
11. **Șoptereanu, Virgil,** *Istoria literaturii ruse de la sfârșitul sec. al XIX-lea - începutul sec. al XX-lea,* Editura Universității București, 1982.
12. **Iordache, Emil,** *Nobelul literar slav*, Editura Filos, București, 2015.
13. **Bălănescu, Sorina,** *Dramaturgia cehoviană - simbol și teatralitate,* Editura Junimea, Iași, 1983.
14. **Figes, Orlando,** *Dansul Natașei. O istorie culturală a Rusiei,* Polirom, 2018.
15. **Ryasanovski, Nikolas V.,** *O istorie a Rusiei,* Institutul European, 2000.
16. **Nabokov, Vladimir,** *Cursuri de literatură rusă,* București, 2006.
17. **Livia Cotorcea,** *Căutînd desăvîrșirea*, Editura Junimea, Iași, 2017.

2. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE SPECIALITATE - METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII RUSE MATERNE

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII RUSE MATERNE

I. Specificul predării-învățării-evaluării limbii ruse în învățământul gimnazial și liceal cu predare în limba rusă/ sau la clasele unde se studiază limba și literatura rusă din învățământul gimnazial și liceal cu predare într-o altă limbă decât rusă maternă.

- Specificul curriculumului pentru disciplina *Comunicare în limba rusă maternă/ Limba și literatura rusă maternă* (ciclul gimnazial și liceal);
- Influența fenomenelor de transfer și de interferență asupra învățării și perfecționării cunoștințelor de limba rusă;
- Proiectarea activităților didactice în manieră integrată;
- Modelul comunicativ-funcțional și abordarea conținuturilor la nivelul fiecărei clase;
- Abordarea elementelor de construcție a comunicării din perspectivă funcțională, aplicativă, conform programelor școlare în vigoare;
- Specificul organizării lecțiilor de comunicare în limba rusă la nivelul claselor la care aceasta se studiază;
- Metode și procedee specifice învățării limbii ruse, ca limbă maternă;
- Forme de organizare a activităților de învățare în limba rusă; strategii de diferențiere, individualizare; învățarea prin cooperare etc.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de limba și literatura rusă în învățământul gimnazial și liceal

1. Comunicarea orală (receptarea mesajului oral, exprimarea orală)

- Strategii de formare a comportamentului de receptor/ emițător de mesaje orale;
- Strategii de formare a câmpului auditiv (propoziție, cuvânt, silabă, sunet);
- Strategii de învățare-predare-evaluare la disciplina *Comunicare în limba rusă maternă/ Limba și literatura rusă maternă* (ciclul gimnazial și liceal);
- Activități de învățare care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (reluări și rafinări ca ascultare activă/ corijări/ exemplificări la toate clasele de studiu);
- Metode și mijloace de învățământ folosite în formarea și dezvoltarea exprimării orale în limba rusă;
- Formarea și dezvoltarea competențelor de comunicare în limba rusă: conținuturi și contexte de realizare, criterii și cerințe în exersarea exprimării corecte, respectarea normelor ortoepice.

2. Comunicarea scrisă (receptarea mesajului scris, exprimarea scrisă)

- Strategii de formare a câmpului vizual (propoziție, cuvânt, silabă, literă);
- Strategii de învățare-predare-evaluare a citit-scrisului în limba rusă la nivelul tuturor claselor gimnaziale și liceale (metode și procedee specifice, mijloace de învățământ);
- Specificul abordării textelor în învățământul gimnazial și liceal, corelarea lor cu particularitățile de vârstă, acumulări etc.:
  - Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea/narațiunea, dialogul, descrierea, personajul literar etc.);
  - Textul liric (strofa, versul);
  - Textul nonliterar.
- Organizarea textului scris, în funcție de scopul redactării:
- Tehnica elaborării unui text scris: planul inițial, părțile componente ale unei compuneri. Contexte de realizare pentru clasele a V-a – a VIII-a;
- Scrierea funcțională (bilet, felicitare, afiș, fluturaș, invitație, email etc.);
- Scrierea imaginativă (pe baza unui șir de întrebări, pe baza unui suport vizual etc.);
- Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).
- Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învățământul gimnazial și liceal – particularități ale însușirii și rafinării normelor limbii literare la nivelul tuturor claselor (ortografie și punctuație - redactări).

3. Modalități de integrare a elementelor de construcție a comunicării în cadrul lecțiilor de *Comunicare în limba rusă maternă/ Limba și literatura rusă maternă (*fonetică, vocabular, clase morfologice, sintaxă).

4. Învățarea integrată a disciplinelor *Comunicare în limba rusă maternă/ Limba și literatura rusă maternă.* (Pluridisciplinaritate, multidisciplinaritate, transdisciplinaritate, interdisciplinaritate, diversitate/ alteritate/ interculturalitate; Abordarea specifică integrării la disciplinele *Comunicare în limba rusă maternă/ Limba și literatura rusă maternă*).

5. Modalități de activizare a elevilor în lecția de *Comunicare în limba rusă maternă/ Limba și literatura rusă maternă* (Forme de organizare; strategii de diferențiere, individualizare; învățarea prin cooperare);

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba rusă maternă/ Limba și literatura rusă maternă.*

- Forme/ tipuri de evaluare a rezultatelor și a progresului școlar;
- Metode tradiționale și alternative de evaluare;
- Tipuri de itemi utilizați în practica școlară (nivel adecvat pentru gimnaziu și liceu).

Bibliografie

1. **Cerghit**, **I. 1983**, *Perfecționarea lecției în școala modernă*, E.D.P., Bucureşti.
2. **Cristea, S. 2002**, *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, Chișinău.
3. **Dulamă**, **Maria Eliza 2008**, *Metodologii didactice activizante. Teorie și practică,* Editura Clusium, Cluj-Napoca, 396 p.
4. **Manolescu**, Marin **2002**, *Evaluarea școlară - un contract pedagogic*, 2002, Bucureşti: Editura Fundației " Dimitrie Bolintineanu ", 248 p.
5. **Marinescu, M., Feodor Chirilă**, *Metodica predării limbii ruse*, Editura Universității Bucureşti, 1993.
6. **Акишина, А.А.**, *Учимся учить*, Москва, 1997.
7. Feodor, Chirilă, *Traducerea ca procedeu eficient în predarea limbilor străine*, „Limbile străine în școală", vol. II, 1986, p.34-39.
8. **Feodor Chirilă**, *Проблемы интенсификации обучения русскому языку в румынской школе,* în vol. „Filologie rusă", XV-XVI, Editura Universității Bucureşti, 1998, p.299-309.
9. **Feodor Chirilă**, *Поиски нового концептуального подхода к обучению русскому языку,* în vol. „Filologie rusă", XVII, Editura Universității Bucureşti, 1999, p. 357-37.
10. *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina limba și literatura rusă maternă, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Anexa nr. 67

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA SÂRBĂ MATERNĂ

PROFESORI

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplina *Limba și literatura sârbă maternă* se adresează absolvenților învățământului superior de specialitate și profesorilor care se prezintă la Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Absolvenții facultăților de profil și profesorii care susțin concursul la disciplina *Limba și literatura sârbă maternă* pot preda în învățământul preuniversitar, în conformitate cu prevederile în vigoare.

Concursul este orientat spre a evalua calitatea concepției didactice și modalitățile concrete prin care profesorul pune elevii în situații de învățare eficiente, apte de a conduce la formarea capacităților și a competențelor prevăzute în programele școlare în vigoare. Această orientare este cu atât mai necesară acum, când flexibilitatea programelor solicită din partea profesorului efortul de a concepe procese și parcursuri didactice flexibile, adaptate nivelului claselor de elevi cu care acesta lucrează.

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, urmărind:

- cunoașterea conținuturilor fundamentale și a principalelor tendințe în evoluția disciplinei *Limba și literatura sârbă maternă*, precum și a metodicii disciplinei;
- probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Fiind date particularitățile disciplinei *Limba și literatura sârbă maternă* și influența modelatoare puternică pe care aceasta o exercită asupra formării și dezvoltării personalității elevului, precum și asupra întregului climat educațional al școlii, profesorul de *Limba și literatura sârbă maternă* trebuie să demonstreze că:

- are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;
- înțelege cum învață și cum se dezvoltă elevul și poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea intelectuală și socială a acestuia;
- înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al modului în care învață și poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele individuale de învățare;
- înțelege procesele de integrare curriculară și folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor și performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege și utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația și comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul școlar al acestuia;
- are capacitatea de a dezvolta activități didactice în cadrul Curriculumului la Decizia Școlii, activități curriculare și extracurriculare inter-, pluri- și transdisciplinare;
- dezvoltă cunoașterea și utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea și interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- planifică activitatea de predare-învățare-evaluare pe baza competențelor curriculare, a cunoașterii proceselor predării-învățării-evaluării, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor și a diferențelor dintre elevi;
- înțelege și folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia și modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală și socială a elevului;
- evaluează efectele opțiunilor și acțiunilor sale asupra elevilor, părinților, altor profesori și modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, familiile elevilor și cu organizații existente în comunitatea în care trăiește, în așa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților școlii;
- înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră și de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;

- înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv, drepturile legale ale elevului și părinților, precum și propriile sale drepturi și responsabilități;
- înțelege criteriile de evaluare a activității sale și are capacitatea de a le integra în conceperea și realizarea activității didactice.

Programa este structurată astfel:

1. disciplina de specialitate - Limba și literatura sârbă maternă;
2. metodica predării disciplinei de specialitate – Metodica predării limbii și literaturii sârbe materne;

1. DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBA ŞI LITERATURA SÂRBĂ MATERNĂ

COMPETENȚE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile ştiințifice şi cele de metodică a disciplinei *Limba și literatura sârbă maternă*, anumite competențe specifice profesorului de *Limba și literatura sârbă maternă*, competențe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte și probeze pe parcursul desfăşurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

- realizarea de conexiuni între conținuturile disciplinei (din cele trei domenii: limbă, literatură, comunicare) şi problemele de învățare specifice domeniului;
- operarea cu programele de primar, de gimnaziu şi de liceu în vederea proiectării unui demers didactic adaptat specificului grupului-țintă;
- aplicarea creativă şi reflexivă a cunoştințelor despre predarea-învățarea disciplinei;
- selectarea diverselor modalități de abordare a textului literar şi nonliterar în funcție de tipul de text discutat şi grupul-țintă;
- aplicarea adecvată a principiilor şi a metodelor specifice de abordare a noțiunilor de limbă (fonetică, vocabular, morfologie, sintaxă, stilistică);
- aplicarea adecvată a principiilor, formelor şi metodelor specifice didacticii oralului;
- aplicarea adecvată a principiilor, formelor şi metodelor specifice didacticii redactării;
- elaborarea de teste inițiale, formative şi sumative în funcție de obiectivele sau de competențele vizate;
- selectarea şi aplicarea unor metode de evaluare adecvate obiectivelor sau competențelor vizate;
- analizarea unor proiecte pentru opționalul ca disciplină nouă sau pentru opționalul integrat la ciclul liceal;
- aplicarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor şi metodelor interacțiunii educaționale;
- aplicarea unor forme de management al clasei în funcție de activitatea de învățare proiectată.

DOMENII DE COMPETENȚĂ

1. Curriculum şi proiectarea didactică:

- componentele curriculum-ului şcolar: curriculum național, planuri-cadru, arii curriculare, trunchi comun, discipline, programe şcolare, manuale şcolare, auxiliare curriculare;
- curriculum național de limba şi literatura sârbă maternă pentru ciclurile primar, gimnazial şi liceal; obiective cadru, obiective de referință, competențe generale, competențe specifice;
- modelul conceptual al disciplinei: paradigma comunicativ-funcțională;
- proiectarea activității didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unității de învățare (integrarea celor trei domenii, coerența demersului, corelarea conținuturilor şi a activităților de învățare şi a formelor de evaluare cu obiectivele/ competențele specifice anului de studiu, metode folosite, resurse, tipuri de interacțiune a grupului de elevi), proiecte de lecție (pentru diferite tipuri de lecții), proiectarea de activități de învățare intra -, inter - şi transdisciplinare.

2. Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învățare-evaluare la disciplina limba şi literatura sârbă. maternă:

- metode didactice specifice: clasificare, prezentare, caracterizare; utilizarea metodelor centrate pe elev/ a tehnicilor de învățare prin cooperare;
- forme de organizare a activității didactice: clasificare, caracterizare;
- mijloacele de învățământ şi integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare: funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ; tipuri de mijloace de învățământ şi caracteristicile lor.

3. Didactica lecturii:

- abordarea textului literar (perspective în didactica lecturii, căi de acces spre textul literar, ghidarea elevilor spre înțelegerea, analiza şi interpretarea adecvată a unui text);
- didactica textului narativ (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea şi aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură operaționale pentru receptarea adecvată a textului narativ);
- didactica textului dramatic (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea şi aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură operaționale pentru receptarea adecvată a textului dramatic);

- didactica poeziei (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea și aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură care să conducă la receptarea adecvată a poeziei);
- abordarea textului nonliterar (științific, publicistic, publicitar) din perspectiva caracteristicilor stilurilor funcționale și a funcțiilor comunicării;
- abordarea textelor aparținând altor arte din perspectiva codurilor specifice ale acestora.

4. Didactica limbii sârbe:

- abordarea noțiunilor de limbă conform principiului concentric al predării-învățării;
- strategii de învățare și aplicare în contexte noi a noțiunilor de fonetică, de morfologie și de sintaxă (parcursuri inductive, deductive, analogice; analiza gramaticală, exercițiul gramatical, compunerea gramaticală etc.);
- strategii de învățare și de aplicare în contexte noi a noțiunilor de vocabular.

5. Didactica oralului:

- strategii de învățare și exersare a ascultării active;
- strategii de învățare și exersare a alcătuirii diverselor tipuri de discurs oral prevăzute de programă (monologul informativ, monologul demonstrativ, descrierea orală, povestirea orală, rezumatul oral, dialogul formal și informal, interviul, dezbaterea, masa rotundă etc.).

6. Didactica redactării:

- strategii de învățare și exersare a redactării unor tipuri de texte prevăzute în programele școlare: texte funcționale (cerere, completare de formulare, telegramă, proces-verbal, curriculum vitae), texte reflexive și argumentative (relatarea unor evenimente și întâmplări din experiența personală, exprimarea unui punct de vedere: jurnalul personal, jurnalul de lectură, argumentarea unui punct de vedere), texte imaginative (alcătuirea unor descrieri, dialoguri sau narațiuni pe o temă dată) sau texte despre opera literară (rezumat, caracterizare, analiză, eseu etc.).

7. Evaluarea rezultatelor școlare în concordanță cu obiectivele curricular:

- evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ: obiective, funcții, tipuri de evaluări, caracterizare;
- tipuri de evaluare (inițială, formativă, sumativă) folosite la limba și literatura sârbă;
- metode tradiționale și metode alternative de evaluare (proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigația, observarea sistematică a comportamentului elevilor) care se pot aplica la disciplina limba și literatura sârbă;
- calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate;
- tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalități de corectare și notare;
- probe de evaluare (orale, scrise, practice) folosite în orele de limba și literatura sârbă.

8. Comunicarea - mijloc al interacțiunii educaționale:

- comunicarea în predare-învățare (adecvarea discursului la capacitățile de înțelegere a elevilor, ancorarea în cunoștințele prealabile ale elevilor asupra temei etc.); comunicare verbală, nonverbală, mixtă (congruența acestora); rolul profesorului în structurarea la elevi a unor modele de exprimare și a unor atitudini care facilitează comunicarea;
- forme ale comunicării didactice (prelegerea, dialogul, dezbaterea) și roluri asumate de către profesor (în dialog sau în dezbatere: moderator, participant, evaluator, sufleur);
- blocaje în comunicare; soluții de prevenire și depășire a acestora (tehnici de ascultare activă, jocuri de „încălzire“, învățare prin cooperare, tehnici nonverbale, tehnici de exprimare a sentimentelor etc.);
- tipuri de întrebări (închise, deschise, cu alegere multiplă, întrebări concrete, întrebări abstracte) și adecvarea acestora la tema abordată.

9. Managementul clasei:

- rolurile profesorului în facilitarea experiențelor care conduc la formarea elevilor ca buni ascultători și buni comunicatori: organizator, participant, resursă, evaluator, facilitator etc.;
- organizarea activităților de învățare prin: crearea unui climat adecvat desfășurării orei; folosirea unor resurse materiale adecvate; folosirea resurselor psihice ale profesorului și elevilor (capacități, cunoștințe, experiențe individuale); folosirea adecvată și eficientă a timpului; forme de instruire (frontal, în perechi, în grupe, studiu individual) și alternarea acestora în cadrul unei secvențe didactice;
- antrenarea părinților în fixarea unor modele de exprimare, a unei atitudini deschise față de comunicare;

- gestionarea situațiilor conflictuale la ora de limba și literatura sârbă (refuzul elevilor de a citi, polarizarea opiniilor în cadrul unor dezbateri etc.).

10. Curriculum la decizia școlii:

- proiectarea curriculumului în dezvoltare locală sau la decizia școlii de tipul: opțional ca disciplină nouă;
- repere/condiționări în elaborarea curriculumului la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ)/curriculumului la decizia școlii (CDȘ), conform planurilor-cadru în vigoare. (resurse umane, materiale, context local, interesele elevilor);
- modalități de adecvare a curriculumului la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ)/curriculumului la decizia școlii (CDȘ), conform planurilor-cadru în vigoare la grupuri-țintă diferite.

11. Conținuturi:

- Candidații trebuie să cunoască integral conținuturile și conceptele operaționale din cele trei domenii ale disciplinei (limbă, comunicare, literatură), prevăzute în programele de primar, de gimnaziu și de liceu, atât pe cele obligatorii, cât și pe cele facultative.
- Pentru domeniul literatură, candidații trebuie să cunoască monografic opera autorilor prevăzuți în programa de liceu. De asemenea, candidații trebuie să cunoască epocile fundamentale ale literaturii sârbe, curentele, genurile și speciile literare, precum și operele literare reprezentative pentru fiecare dintre acestea.

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBA ȘI LITERATURA SÂRBĂ MATERNĂ

I. Limba sârbă

Fonetică și fonologie

- Legile fundamentale ale foneticii limbii sârbe.
- Asimilarea după sonoritate și locul de formare.
- Vocalizarea vocalelor ultrascurte și apariția lui **a** inconstant. Vocale mobile.
- Palatalizarea și sibilarizarea consoanelor.
- Iodizarea consoanelor. Trecerea lui **l** în **o**.
- Metateza lichidelor. Norme de ortoepie și ortografie.

Morfologie

- Părți de vorbire flexibile și neflexibile.
- Substantivul, categorii lexicale, gramaticale, morfologice. Formele cazuale și evoluțiile lor contemporane.
- Adjectivul, categorii lexicale și gramaticale. Adjective determinate și nedeterminate. Grade de comparație.
- Pronumele și categoriile de pronume în limba sârbă.
- Numeralul, flexiunea și categorii de numerale.
- Verbul. Moduri și timpuri verbale. Verbe neregulate. Aspectul verbal.
- Adverbe, clasificare și comparație.
- Prepoziții, interjecții, conjuncții și particule.

Sintaxa

- Sintaxa propoziției și a frazei.
- Coordonare și subordonare. Categorii de propoziții coordonate și subordonate.

II. Literatura sârbă

- **Literatura populară**
  - Pretkosovski ciklus (Zidanje Skadra). Kosovski ciklus (Kosovka devojka, Smrt majke Jugovića). Pokosovski ciklus (Bolani Dojčin). Ciklus Kraljevića Marka (Kraljević Marko pije uz ramazan vino, Kraljević Marko ukida svadbarinu). Hajdučko-uskočki ciklus (Stari Vujadin, Ropstvo Janković Stojana). Ciklus za oslobodjenje Srbije i Crne Gore (Početak bune protiv dahija).
  - Narodne balade (Hasanaginica). Narodne pripovetke - opšti prikaz (Ero i Turčin).
  - Kraće narodne umotvorine (zagonetke, poslovice, pitalice).
- **Literatura medievală**
  - Sveti Sava - život i prosvetiteljski rad (Život Svetoga Simeona). Teodosije (Život Svetoga Save).
- **Iluminismul**

- Dositej Obradović - život i prosvetiteljski rad (Život i priključenija,Басне).

- **Clasicismul și preromantismul**
  - Jovan Sterija Popović - život i književni rad (Pokondirena tikva).
- **Romantismul**
  - Vuk Stefanović Karadžić - život i književni rad. Borba za reformu književnog jezika i pravopisa. Rad na sakupljanju narodnih umotvorina. Petar Petrović Njegoš - život i književni rad (Gorski vijenac). Branko Radičević - život i pesničko delo (Devojka na studencu, Djački rastanak,Кад млидијах умрети). Djura Jakšić - život i književni rad (Na Liparu). Jovan Jovanović Zmaj - život i književni rad (Djulići,Ђулићи увеоци
- **Realismul**
  - Vojislav Ilić - život i pesnički rad (U poznu jesen,Грм). Laza Lazarević (Sve ce to narod pozlatiti). Stevan Sremac (Pop Ćira i pop Spira). Radoje Domanović (Danga). Borisav Stanković (Nečista krv). Petar Kočić (Jazavac pred sudom). Branislav Nušić - život i književno delo (Gospodja ministarka).
- **Parnasianismul și simbolismul**
  - Aleksa Šantić (Pretprazničko veče,Ми знамо судбу). Jovan Dučić (Морска врба). Milan Rakić (Na Gazi Mestanu).
- **Literatura secolului XX**
  - Miloš Crnjanski - život i književni rad (Seobe). Desanka Maksimović - život i pesničko delo (Strepnja, Pokošena livada). Ivo Andrić - život i književni rad (Most na Žepi, Na Drini ćuprija). Branko Ćopić (Bašta sljezove boje). Dobrica Ćosić (Koreni). Vasko Popa (Kora). Stevan Raičković (Kamena uspavanka).

Bibliografie

1. *Pravopis srpskoga knjizevnog jezika*, Matica srpska, Novi Sad, izradili M. Pesikan, M. Pizurica, J. Jerkov, 1994.
2. *Savremeni srpskohrvatski jezik, I, II*, Mihailo Stefanovic, Beograd, 1994.
3. *Gramatika srpskog jezika za srednje skole*, Z. Stanojcic, Lj. Popovic, Beograd, 1996.
4. *Leksikon stranih reci i izraza*, Milan Vuja Oklija, Beograd, 1972.
5. *Recnik knjizevnih termina*, Nolit, Beograd, 1985.
6. *Srpski jezik i književnost u nastavnoj teoriji I praksi*, Prometej P. Ilic, Novi Sad, 1997.
7. *Vežbe iz srpskohrvatskog jezika*, J. Vuksanović, Beograd, 1992.
8. *Udzbenici za srednje skole*, za IX, X, XI, XII razred, Bukurest, 1997.
9. *Istorija srpske knjizevnosti*, Jovan Deretic, Beograd, 1983.
10. *Srpska knjizevnost u srednjem veku*, Milan Kasanin, Beograd, 1975.
11. *Istorija srpske knjizevnosti klasicizma i predromantizma*, Milorad Pavic, Beograd, 1979.
12. *Istorija moderne srpske knjizevnosti*, P. Palavestra, Beograd, 1986.
13. *Posleratna srpska knjizevnost (1945-1970)*, P. Palavestra, Beograd, 1972.
14. *Savremena jugoslovenska literatura*, Sveta Lukic, Beograd, 1968.
15. Istorija srpske knjizevnosti. Romantizam. I-III, M. Popovic,Beograd, 1968-1972.
16. *Istoria literaturii sârbe și croate (sec. XX)*, Mirco Jivcovici, București, 1974.
17. *Istoria literaturii iugoslave - epoca romantismului sârb*, Voislava Stoianovici, București, 1973.
18. *Usmena narodna književnost - poezija*, Gornji Milanovac, 1990.
19. *Usmena narodna književnost - proza*, Gornji Milanovac, 1990.

2. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE SPECIALITATE - METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII SÂRBE MATERNE

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII SÂRBE MATERNE

- *Didactica – teorie generală a procesului de învățământ.* Obiectul și funcțiile didacticii. Didactica generală și didactica disciplinei. Direcțiile de dezvoltare a didacticii contemporane;
- *Taxonomia didactică.* Tipologia și dinamica obiectivelor didactice. Finalitățile didactice și funcțiile lor. Operaționalizarea obiectivelor didactice;
- *Procesul de învățământ.* Componentele și variante ale instruirii și învățării. Procesul de învățământ ca relație între predare-învățare-evaluare. Caracterul formativ-educativ al procesului de învățământ;

- *Principiile procesului de învățământ.* Principiile didactice – Noțiuni generale. Sistemul principiilor didactice;
- *Curriculum școlar.* Concept și evoluție. Conținutul învățământului – caracteristici, surse, factori și criterii care determină conținutul învățământului. Strategii de organizare a conținutului învățământului;
- *Metode de învățământ.* Statutul și semnificația conceptului de metodă în activitatea didactică. Taxonomia metodelor de învățământ. Eficiența metodelor de învățare în formarea și consolidarea competențelor de bază ale elevilor;
- *Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitatea didactică.* Mijloacele de învățământ - suport al activității didactice. Valoarea psihopedagogică a mijloacelor de învățământ. Modalități de selecție și utilizare a mijloacelor de învățământ;
- *Forme de organizare și proiectare didactică.* Proiectarea didactică – condiție a unei activități didactice de calitate. Funcțiile proiectării didactice. Conținutul și nivelul proiectării didactice;
- *Evaluarea în procesul de învățământ.* Evaluarea – componentă fundamentală a procesului de învățământ. Obiectivele și funcțiile evaluării școlare. Strategii de evaluare a randamentului școlar. Rolul și importanța evaluării în:
  - educarea capacității de autoapreciere;
  - prevederea eșecului școlar;
  - stimularea performanței școlare; dezvoltarea personalității elevilor).
- *Dinamica relației profesor-elev în procesul de învățământ.* Caracteristicile și semnificațiile educaționale ale relației profesor-elev. Tipuri de relații.

Bibliografie

1. Bocoș, M., *Teoria și practica cercetării pedagogice*, Editura *Casa cărții de Știință*, Cluj 2005
2. Crețu, T., *Psihologia vârstelor*, Editura CREDIS, Universitatea București, 2001
3. Cucoș, C., *Psihopedagogie pentru examenul de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași, 1998
4. Iucu, R. B., *Instruirea școlară*, Editura Polirom, Iași, 2001
5. Macovei, E., *Pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997
6. Manolescu, M., *Pedagogie*, Editura Fundației „Dimitrie Bolintineanu”, București, 2001
7. Manolescu, M., *Evaluarea școlară – un contract pedagogic*, Editura Fundației “Dimitrie Bolintineanu”, București, 2002
8. Neacșu, I., *Instruire și învățare*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1999
9. Tomșa, Gh., *Consilierea și orientarea în școală*, Editura CREDIS, Universitatea București, 2001
10. *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina limba și literatura sârbă maternă, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Anexa nr. 68

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA SLOVACĂ MATERNĂ

PROFESORI

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplina *Limba și literatura slovacă maternă* se adresează absolvenților învățământului superior de specialitate și profesorilor care se prezintă la Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Absolvenții facultăților de profil și profesorii care susțin concursul la disciplina *Limba și literatura slovacă maternă* pot preda în învățământul preuniversitar, în conformitate cu prevederile în vigoare.

Concursul este orientat spre a evalua calitatea concepției didactice și modalitățile concrete prin care profesorul pune elevii în situații de învățare eficiente, apte de a conduce la formarea capacităților și a competențelor prevăzute în programele școlare în vigoare. Această orientare este cu atât mai necesară acum, când flexibilitatea programelor solicită din partea profesorului efortul de a concepe procese și parcursuri didactice flexibile, adaptate nivelului claselor de elevi cu care acesta lucrează.

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, urmărind:

- cunoașterea conținuturilor fundamentale și a principalelor tendințe în evoluția disciplinei *Limba și literatura slovacă maternă*, precum și a metodicii disciplinei;
- probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Fiind date particularitățile disciplinei *Limba și literatura slovacă maternă* și influența modelatoare puternică pe care aceasta o exercită asupra formării și dezvoltării personalității elevului, precum și asupra întregului climat educațional al școlii, profesorul de *Limba și literatura slovacă maternă* trebuie să demonstreze că:

- are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;
- înțelege cum învață și cum se dezvoltă elevul și poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea intelectuală și socială a acestuia;
- înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al modului în care învață și poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele individuale de învățare;
- înțelege procesele de integrare curriculară și folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor și performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege și utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația și comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul școlar al acestuia;
- are capacitatea de a dezvolta activități didactice în cadrul Curriculumului la Decizia Școlii, activități curriculare și extracurriculare inter-, pluri- și transdisciplinare;
- dezvoltă cunoașterea și utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea și interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- planifică activitatea de predare-învățare-evaluare pe baza competențelor curriculare, a cunoașterii proceselor predării-învățării-evaluării, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor și a diferențelor dintre elevi;
- înțelege și folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia și modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală și socială a elevului;
- evaluează efectele opțiunilor și acțiunilor sale asupra elevilor, părinților, altor profesori și modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, familiile elevilor și cu organizații existente în comunitatea în care trăiește, în așa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților școlii;
- înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră și de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;

- înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv, drepturile legale ale elevului și părinților, precum și propriile sale drepturi și responsabilități;
- înțelege criteriile de evaluare a activității sale și are capacitatea de a le integra în conceperea și realizarea activității didactice.

Programa este structurată astfel:

1. disciplina de specialitate – Limba şi literatura slovacă maternă;
2. metodica predării disciplinei de specialitate – Metodica predării limbii şi literaturii slovace materne;

1. DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBA ŞI LITERATURA SLOVACĂ MATERNĂ

COMPETENȚE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile ştiințifice şi cele de metodică a disciplinei *Limba și literatura slovacă maternă*, anumite competențe specifice profesorului de *Limba și literatura slovacă maternă*, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

- realizarea de conexiuni între conținuturile disciplinei (din cele trei domenii: limbă, literatură, comunicare) și problemele de învățare specifice domeniului;
- operarea cu programele de primar, de gimnaziu și de liceu în vederea proiectării unui demers didactic adaptat specificului grupului-țintă;
- aplicarea creativă și reflexivă a cunoștințelor despre predarea-învățarea disciplinei;
- selectarea diverselor modalități de abordare a textului literar și nonliterar în funcție de tipul de text discutat și grupul-țintă;
- aplicarea adecvată a principiilor și a metodelor specifice de abordare a noțiunilor de limbă (fonetică, vocabular, morfologie, sintaxă, stilistică);
- aplicarea adecvată a principiilor, formelor și metodelor specifice didacticii oralului;
- aplicarea adecvată a principiilor, formelor și metodelor specifice didacticii redactării;
- elaborarea de teste inițiale, formative și sumative în funcție de obiectivele sau de competențele vizate;
- selectarea și aplicarea unor metode de evaluare adecvate obiectivelor sau competențelor vizate;
- analizarea unor proiecte pentru opționalul ca disciplină nouă sau pentru opționalul integrat la ciclul liceal;
- aplicarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor și metodelor interacțiunii educaționale;
- aplicarea unor forme de management al clasei în funcție de activitatea de învățare proiectată.

DOMENII DE COMPETENȚĂ

1. Curriculum și proiectarea didactică:

- componentele curriculum-ului școlar: curriculum național, planuri-cadru, arii curriculare, trunchi comun, discipline, programe școlare, manuale școlare, auxiliare curriculare;
- curriculum național de limba și literatura slovacă maternă pentru ciclurile primar, gimnazial și liceal; obiective cadru, obiective de referință, competențe generale, competențe specifice;
- modelul conceptual al disciplinei: paradigma comunicativ-funcțională;
- proiectarea activității didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unității de învățare (integrarea celor trei domenii, coerența demersului, corelarea conținuturilor și a activităților de învățare și a formelor de evaluare cu obiectivele/ competențele specifice anului de studiu, metode folosite, resurse, tipuri de interacțiune a grupului de elevi), proiecte de lecție (pentru diferite tipuri de lecții), proiectarea de activități de învățare intra -, inter - și transdisciplinare.

2. Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învățare-evaluare la disciplina limba și literatura slovacă maternă:

- metode didactice specifice: clasificare, prezentare, caracterizare; utilizarea metodelor centrate pe elev/ a tehnicilor de învățare prin cooperare;
- forme de organizare a activității didactice: clasificare, caracterizare;
- mijloacele de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare: funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ; tipuri de mijloace de învățământ și caracteristicile lor.

3. Didactica lecturii:

- abordarea textului literar (perspective în didactica lecturii, căi de acces spre textul literar, ghidarea elevilor spre înțelegerea, analiza și interpretarea adecvată a unui text);
- didactica textului narativ (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea și aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură operaționale pentru receptarea adecvată a textului narativ);
- didactica textului dramatic (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea și aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură operaționale pentru receptarea adecvată a textului dramatic);

- didactica poeziei (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea și aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură care să conducă la receptarea adecvată a poeziei);
- abordarea textului nonliterar (științific, publicistic, publicitar) din perspectiva caracteristicilor stilurilor funcționale și a funcțiilor comunicării;
- abordarea textelor aparținând altor arte din perspectiva codurilor specifice ale acestora.

4. Didactica limbii slovace:

- abordarea noțiunilor de limbă conform principiului concentric al predării-învățării;
- strategii de învățare și aplicare în contexte noi a noțiunilor de fonetică, de morfologie și de sintaxă (parcursuri inductive, deductive, analogice; analiza gramaticală, exercițiul gramatical, compunerea gramaticală etc.);
- strategii de învățare și de aplicare în contexte noi a noțiunilor de vocabular.

5. Didactica oralului:

- strategii de învățare și exersare a ascultării active;
- strategii de învățare și exersare a alcătuirii diverselor tipuri de discurs oral prevăzute de programă (monologul informativ, monologul demonstrativ, descrierea orală, povestirea orală, rezumatul oral, dialogul formal și informal, interviul, dezbaterea, masa rotundă etc.).

6. Didactica redactării:

- strategii de învățare și exersare a redactării unor tipuri de texte prevăzute în programele școlare: texte funcționale (cerere, completare de formulare, telegramă, proces-verbal, curriculum vitae), texte reflexive și argumentative (relatarea unor evenimente și întâmplări din experiența personală, exprimarea unui punct de vedere: jurnalul personal, jurnalul de lectură, argumentarea unui punct de vedere), texte imaginative (alcătuirea unor descrieri, dialoguri sau narațiuni pe o temă dată) sau texte despre opera literară (rezumat, caracterizare, analiză, eseu etc.).

7. Evaluarea rezultatelor școlare în concordanță cu obiectivele curricular:

- evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ: obiective, funcții, tipuri de evaluări, caracterizare;
- tipuri de evaluare (inițială, formativă, sumativă) folosite la limba și literatura slovacă;
- metode tradiționale și metode alternative de evaluare (proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigația, observarea sistematică a comportamentului elevilor) care se pot aplica la disciplina limba și literatura slovacă;
- calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate;
- tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalități de corectare și notare;
- probe de evaluare (orale, scrise, practice) folosite în orele de limba și literatura slovacă.

8. Comunicarea - mijloc al interacțiunii educaționale:

- comunicarea în predare-învățare (adecvarea discursului la capacitățile de înțelegere a elevilor, ancorarea în cunoștințele prealabile ale elevilor asupra temei etc.); comunicare verbală, nonverbală, mixtă (congruența acestora); rolul profesorului în structurarea la elevi a unor modele de exprimare și a unor atitudini care facilitează comunicarea;
- forme ale comunicării didactice (prelegerea, dialogul, dezbaterea) și roluri asumate de către profesor (în dialog sau în dezbatere: moderator, participant, evaluator, sufleur);
- blocaje în comunicare; soluții de prevenire și depășire a acestora (tehnici de ascultare activă, jocuri de „încălzire“, învățare prin cooperare, tehnici nonverbale, tehnici de exprimare a sentimentelor etc.);
- tipuri de întrebări (închise, deschise, cu alegere multiplă, întrebări concrete, întrebări abstracte) și adecvarea acestora la tema abordată.

9. Managementul clasei:

- rolurile profesorului în facilitarea experiențelor care conduc la formarea elevilor ca buni ascultători și buni comunicatori: organizator, participant, resursă, evaluator, facilitator etc.;
- organizarea activităților de învățare prin: crearea unui climat adecvat desfășurării orei; folosirea unor resurse materiale adecvate; folosirea resurselor psihice ale profesorului și elevilor (capacități, cunoștințe, experiențe individuale); folosirea adecvată și eficientă a timpului; forme de instruire (frontal, în perechi, în grupe, studiu individual) și alternarea acestora în cadrul unei secvențe didactice;
- antrenarea părinților în fixarea unor modele de exprimare, a unei atitudini deschise față de comunicare;

- gestionarea situațiilor conflictuale la ora de limba și literatura slovacă (refuzul elevilor de a citi, polarizarea opiniilor în cadrul unor dezbateri etc.).

10. Curriculum la decizia școlii:

- proiectarea curriculumului în dezvoltare locală sau la decizia școlii de tipul: opțional ca disciplină nouă;
- repere/condiționări în elaborarea curriculumului la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ)/curriculumului la decizia școlii (CDȘ), conform planurilor-cadru în vigoare. (resurse umane, materiale, context local, interesele elevilor);
- modalități de adecvare a curriculumului la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ)/curriculumului la decizia școlii (CDȘ), conform planurilor-cadru în vigoare la grupuri-țintă diferite.

11. Conținuturi:

- Candidații trebuie să cunoască integral conținuturile și conceptele operaționale din cele trei domenii ale disciplinei (limbă, comunicare, literatură), prevăzute în programele de primar, de gimnaziu și de liceu, atât pe cele obligatorii, cât și pe cele facultative.
- Pentru domeniul literatură, candidații trebuie să cunoască monografic opera autorilor prevăzuți în programa de liceu. De asemenea, candidații trebuie să cunoască epocile fundamentale ale literaturii slovace, curentele, genurile și speciile literare, precum și operele literare reprezentative pentru fiecare dintre acestea.

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBA ȘI LITERATURA SLOVACĂ MATERNĂ

I. Limba slovacă

Fonetika, ortografia a ortoepia

- Abeceda, klasifikácia hlások: samohlásky, dvojhlásky, spoluhlásky.

Ortografická a ortoepická klasifikácia spoluhlások.

- Vybrané slová.

Lexikológia

- Slovo, základná jednotka slovnej zásoby.
- Tvorba slov odvodzovaním, skladaním. Skratky a značky.
- Interné prostriedky obohacovania slovnej zásoby: neologizmy, odborné slová.
- Externé prostriedky obohacovania slovnej zásoby: lexikálne výpožičky.
- Sémantické kategórie: synonymá, antonymá, homonymá.
- Rozdeľovanie slov na slabiky

Morfológia

- Podstatné mená
  - Druh podstatných mien: všeobecné – vlastné, konkrétne – abstraktné, životné – neživotné, hromadné – pomnožné.
  - Gramatické kategórie: rod, číslo, pád.
  - Skloňovacie vzory podstatných mien: chlap, hrdina, dub, stroj, žena, ulica, dlaň, kosť, mesto, vysvedčenie, srdce, dievča.
  - Pravopis vlastných podstatných mien.
- Prídavné mená
  - Druh prídavných mien.
  - Gramatické kategórie: rod, číslo, pád.
  - Skloňovacie vzory prídavných mien: pekný, cudzí, otcov/matkin, páví.
  - Pravidelné a nepravidelné stupňovanie prídavných mien.
  - Zhoda prídavného mena s podstatným menom.
  - Pravopis prídavných mien.
- Slovesá
  - Gramatické kategórie: osoba, číslo, čas, spôsob.
  - Časovanie slovies vo všetkých časoch a spôsoboch.
  - Pomocné sloveso byť.
- Zámená
  - Druh zámen: osobné, privlastňovacie, ukazovacie, opytovacie.
  - Gramatické kategórie: rod, číslo, pád.

- Číslovky
  - Druh čísloviek: základné, radové.
  - Gramatické kategórie: rod, číslo.
  - Pravopis čísloviek.
- Príslovky
  - Príslovky miesta, času, spôsobu a príčiny.
  - Tvorenie prísloviek.
  - Stupňovanie a pravopis prísloviek.

Veta – vetná syntax

- Veta. Interpunkčné znamienka.
  - Jednoduchá veta a rozvitá veta.
  - Klasifikácia viet podľa obsahu, zloženia a členitosti
- Podmet
  - Vyjadrený podmet (jednoduchý a viacnásobný), nevyjadrený podmet
- Prísudok: slovesný a neslovesný (menný), zhoda podmetu s prísudkom
- Prívlastok: zhodný a nezhodný prívlastok
- Predmet: priamy a nepriamy predmet
- Príslovkové určenie: miesta, času, spôsobu a príčiny

Súvetie – súvetná syntax

- Priraďovacie súvetie
  - Druhy priraďovacích súvetí: priraďovacie súvetie zlučovacie, priraďovacie súvetie stupňovacie, priraďovacie súvetie vylučovacie a odporovacie.
  - Pravopis priraďovacích súvetí
- Podraďovacie súvetie
  - Klasifikácia podraďovacích súvetí: vedľajšia veta prívlastková, vedľajšia veta predmetová, vedľajšia veta príslovková miesta, časová, spôsobová a príčinná.

II. Literatura slovacă

- Teória literatúry: Komunikačný reťazec. Štruktúra literárneho diela – hĺbkové členenie literárneho diela, druhy motívov, kompozícia literárneho diela (usporiadanie tematických a jazykovo-štylistických prostriedkov v diele), kompozičný postup, druhy reči v umeleckom texte. Rozprávač – typy rozprávača,. Literárna postava – typy postavy (*charakteristika literárnej postavy – trichotomické delenie kompozície charakteristiky*). Literárne druhy a literárne žánre.
- Význam lyrickej tvorby Jána Kollára (*Slávy dcera*) v 19. storočí.
- Slovenský romantizmus a špecifiká slovenskej romantickej lyriky: Andrej Sládkovič (*Marína, Detvan*), Samo Chalupka (*Mo ho!*), Janko Kráľ (*Zakliata panna vo Váhu a divný Janko*).
- Špecifiká literárnej tvorby Pavla Országha Hviezdoslava (*Zuzanka Hraškovie*, *Hájnikova žena*)
- Hrdinovia v literárnej tvorbe Martina Kukučína (*Neprebudený*, *Mladé letá*), Jozefa Gregora Tajovského (*Statky-zmätky, Ženský zákon, Na chlieb, Mamka Pôstková, Do konca*) a Boženy Slančíkovej Timravy (*Skon Paľa Ročku, Ťapákovci*).
- Slovenská literárna moderna a lyrika Ivana Kraska (spoločenská lyrika – *Jehovah*; osobná/intímna lyrika – *Topole*; ľúbostná lyrika – *Pieseň*, deskriptívna lyrika – *Vesper dominicae*).
- Charakteristické prvky literárnej tvorby Janka Jesenského (krátka próza - *Doktor, Pani Rafiková*, zbierka básní „Zo zajatia“ – *Vyhnali ma..., Chryzantémy, Na štedrý večer*)
- Medzivojnová próza: Margita Figuli (*Tri gaštanové kone*), Dobroslav Chrobák (*Drak sa vracia*) , František Švantner (*Malka*), Jozef Cíger Hronský (*Jozef Mak*), Milo Urban (*Živý bič*)
- Medzivojnová poézia – Ján Smrek (*Dievča v rozkvete*) Emil Boleslav Lukáč (*Dravý pocit*)
- Témy slovenskej prózy v období po roku 1945: Vincent Šikula (*S Rozárkou*), L. Ballek (*Pomocník, Púť červená ako ľalia*), Peter Jaroš (*Tisícročná včela*).
- Tematika slovenskej poézie po roku 1945: Milan Rúfus (*Modlitbičky*, *Óda na radosť*), Ján Stacho (*Apokryfy*, *Z prežitého dňa*), Ivan Štrpka (*Tichá ruka: Desať elégií, Kam plašť, tam vietor*), Miroslav Válek (ľúbostná lyrika – *Milovanie v husej koži*. *Jesenná láska*).
- Slovenská literatúra v Rumunsku *(vybrané diela obsiahnuté v učebných osnovách pre stredné školy*).

Bibliografie

1. Anoca, Dagmar Mária, *Literatúra XX storočia. Literatura secolului XX*, Editura Universităţii din Bucureşti, 2012.
2. Anoca, Dagmar Maria, *Slovacica miscellanea*, Nadlak, 2012.
3. Barboricã, Corneliu, *Istoria literaturii slovace,* Bucureşti, 1999.
4. Čúzy, Ladislav şi col., *Panoráma slovenskej literatúry I,* Bratislava, 2004.
5. Čúzy, Ladislav şi col., *Panoráma slovenskej literatúry II,* Bratislava, 2005.
6. Čúzy, Ladislav şi col., *Panoráma slovenskej literatúry III,* Bratislava, 2006.
7. Harpáň, Michal, *Teória literatúry*, Bratislava,1994.
8. Šmatlák, Stanislav, *Dejiny slovenskej literatúry I*, Bratislava, 2000.
9. Šmatlák, Stanislav, *Dejiny slovenskej literatúry II*, Bratislava, 2001.
10. Šmatlák, Stanislav, *Dejiny slovenskej literatúry III*, Bratislava, 2006.
11. Polakovičová, A., Caltíková, M., *Literatúra – Ľahká cesta k maturite*. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 2018.
12. Dolník, Juraj, *Morfologické aspekty súčasnej slovenčiny,* Bratislava, 2011.
13. Luţă (Ţiprigan), Marilena Felicia, *Aspectul verbal. Retrospective şi perspective*, Bucureşti 2013.
14. Oravec, Ján, Bajzíková, Eugénia, *Slovenský súčasný spisovný jazyk*. Syntax, Bratislava,1986.
15. Oravec, J., Bajzíková, E., *Slovenský súčasný spisovný jazyk*. Morfológia, Bratislava, 1988.
16. Pauliny, Eugen, *Slovenská gramatika,* Bratislava, 1981.
17. *Pravidlá slovenského pravopisu*, Bratislava, 2001.

2. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE SPECIALITATE - METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII SLOVACE MATERNE

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII SLOVACE MATERNE

- ***Prístupy a koncepcie vo vyučovaní slovenského jazyka a slohu.***
  - Komunikačno-poznávacia koncepcia vo vyučovaní materinského jazyka.
  - Komunikačné vyučovanie slovenského jazyka.
  - Súčasné prístupy vo vyučovaní slovenského jazyka.
- ***Komunikačné zručnosti v komunikačnej výchove žiaka.***
  - Reproduktívne a produktívne zručnosti.
  - Receptívne a produktívne zručnosti.
- ***Didaktické prostriedky v predmete Slovenský jazyka a literatúra.***
  - Materiálne didaktické prostriedky.
  - Nemateriálne didaktické prostriedky.
  - Princípy a zásady vo vyučovaní slovenského jazyka.
- ***Metódy vo vyučovaní Slovenského jazyka a literatúry.***
  - Učebné štýly žiaka verzus vyučovací štýl učiteľa.
  - Klasifikácia metód.
  - Charakteristika vybraných metód vo vyučovaní slovenského jazyka.
  - Charakteristika vybraných metód vo vyučovaní slovenskej literatúry.
  - Čitateľsko-stimulujúce metódy a stratégie.
- ***Didaktický test ako merací nástroj***
  - Druhy didaktických testov.
  - Základné vlastnosti didaktického testu.
  - Druhy testových úloh.
  - Tvorba didaktického testu.
- ***Charakteristika, úvaha, esej.***
  - Tvorba textu charakteristiky, úvahy a eseje.
- ***Komplexná interpretácia literárneho textu ako čitateľský stimul***
  - Postup interpretácie lyrického textu.
  - Postup interpretácie prozaického textu.
- **Metodika umeleckého prednesu v školách**
  - Výber literatúry na prednes.

- Interpretačná príprava textu.
- Výrazové spracovanie prednesu.
- Kompozícia prednesu.

- **Bloomova taxonomia vzdelávacich cieľov**
  - Kognitívna doména (revidovaná Lorinom Andersonom a Davidom Krathwohlom).
  - Afektívna doména.
  - Psychomotorická doména.
  - Od mechanického učenia ku kritickému mysleniu.

Bibliografie

1. Betáková, V., Tarcalová, Z., *Didaktika materinského jazyka*, Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Bratislava, 1984.
2. Palenčárová, J., Kesselová, J., Kupcová, J., *Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo*, Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Bratislava, 2004.
3. Turek, I., *Didaktika,* Editura Iura Edition, Bratislava, 2008.
4. Beláková, M., *Teória a prax vyučovania slovenského jazyka I. (Úvod do problematiky)*, Katedra slovenského jazyka a literatúry, Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity, Trnava, 2017.
5. Beláková, M., *Teória a prax vyučovania slovenského jazyka II. (Obsahová a procesuálna stránka vyučovania)*, Katedra slovenského jazyka a literatúry, Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity, Trnava, 2017.
6. Beláková, M., *Teória a prax vyučovania slovenského jazyka III. (Metódy vo vyučovaní slovenského jazyka)*, Katedra slovenského jazyka a literatúry, Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity, Trnava, 2018.
7. Obert, V., *Kapitoly z didaktiky literatúry*, Pedagogická fakulta, Nitra, 1992.
8. Belušková, D., Mišík, M., *Kapitoly zo slohu*, MPC, Bratislava, 2014. Online: *https://mpc-edu.sk/sites/default/files/publikacie/d_beluskova_m_misik_kapitoly_zo_slohu.pdf*
9. Hincová, K., Húsková, A. *Tvorba testov a možnosti ich využitia v predmete slovenský jazyk a literatúra*, MPC, Bratislava, 2012. Online: *https://mpc-edu.sk/sites/default/files/publikacie/a_huskova_k_hincova_tvorba_testov_a_moznosti_ich_vyuzitia_v_predmete_sjl.pdf*
10. Nosková, I., *Interpretácia literárnych textov ako čitateľský stimul*, MPC, Bratislava, 2014. Online: *https://mpc-edu.sk/sites/default/files/publikacie/i_noskova_interpretacia_literarnych_textov_ako_citatelsky_stimul.pdf*
11. Čajková, J., *Ako formovať umelecký prednes*, MPC, Bratislava, 2013. Online: *https://mpc-edu.sk/sites/default/files/publikacie/j.cajkova_ako_formovat_umelecky_prednes.pdf*
12. *Krathwohl, D. R. (2002). A revision of Bloom's taxonomy: An overview. Theory Into Practice, 41(4), 212–218. https://doi.org/10.1207/s15430421tip4104_2*
13. *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina limba și literatura slovacă maternă, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Anexa nr. 69

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA TURCĂ MATERNĂ

PROFESORI

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplina *Limba și literatura turcă maternă* se adresează absolvenților învățământului superior de specialitate și profesorilor care se prezintă la Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Absolvenții facultăților de profil și profesorii care susțin concursul la disciplina *Limba și literatura turcă maternă* pot preda în învățământul preuniversitar, în conformitate cu prevederile în vigoare.

Concursul este orientat spre a evalua calitatea concepției didactice și modalitățile concrete prin care profesorul pune elevii în situații de învățare eficiente, apte de a conduce la formarea capacităților și a competențelor prevăzute în programele școlare în vigoare. Această orientare este cu atât mai necesară acum, când flexibilitatea programelor solicită din partea profesorului efortul de a concepe procese și parcursuri didactice flexibile, adaptate nivelului claselor de elevi cu care acesta lucrează.

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, urmărind:

- cunoașterea conținuturilor fundamentale și a principalelor tendințe în evoluția disciplinei *Limba și literatura turcă maternă*, precum și a metodicii disciplinei;
- probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Fiind date particularitățile disciplinei *Limba și literatura turcă maternă* și influența modelatoare puternică pe care aceasta o exercită asupra formării și dezvoltării personalității elevului, precum și asupra întregului climat educațional al școlii, profesorul de *Limba și literatura turcă maternă* trebuie să demonstreze că:

- are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;
- înțelege cum învață și cum se dezvoltă elevul și poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea intelectuală și socială a acestuia;
- înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al modului în care învață și poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele individuale de învățare;
- înțelege procesele de integrare curriculară și folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor și performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege și utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația și comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul școlar al acestuia;
- are capacitatea de a dezvolta activități didactice în cadrul Curriculumului la Decizia Școlii, activități curriculare și extracurriculare inter-, pluri- și transdisciplinare;
- dezvoltă cunoașterea și utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea și interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- planifică activitatea de predare-învățare-evaluare pe baza competențelor curriculare, a cunoașterii proceselor predării-învățării-evaluării, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor și a diferențelor dintre elevi;
- înțelege și folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia și modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală și socială a elevului;
- evaluează efectele opțiunilor și acțiunilor sale asupra elevilor, părinților, altor profesori și modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, familiile elevilor și cu organizații existente în comunitatea în care trăiește, în așa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților școlii;
- înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră și de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;

- înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv, drepturile legale ale elevului și părinților, precum și propriile sale drepturi și responsabilități;
- înțelege criteriile de evaluare a activității sale și are capacitatea de a le integra în conceperea și realizarea activității didactice.

Programa este structurată astfel:

1. disciplina de specialitate - Limba și literatura turcă maternă;
2. metodica predării disciplinei de specialitate – Metodica predării limbii și literaturii turce materne;

1. DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBA ŞI LITERATURA TURCĂ MATERNĂ

COMPETENȚE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile ştiințifice şi cele de metodică a disciplinei *Limba și literatura turcă maternă*, anumite competențe specifice profesorului de *Limba și literatura turcă maternă*, competențe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte și probeze pe parcursul desfăşurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

- Realizarea de conexiuni între conținuturile disciplinei (din cele trei domenii: limbă, literatură, comunicare) și problemele de învățare specifice domeniului;
- Operarea cu programele de primar, de gimnaziu şi de liceu în vederea proiectării unui demers didactic adaptat specificului grupului-țintă;
- Aplicarea creativă şi reflexivă a cunoştințelor despre predarea-învățarea disciplinei;
- Selectarea diverselor modalități de abordare a textului literar şi nonliterar în funcție de tipul de text discutat şi grupul-țintă;
- Aplicarea adecvată a principiilor şi a metodelor specifice de abordare a noțiunilor de limbă (fonetică, vocabular, morfologie, sintaxă, stilistică);
- Aplicarea adecvată a principiilor, formelor şi metodelor specifice didacticii oralului;
- Aplicarea adecvată a principiilor, formelor şi metodelor specifice didacticii redactării;
- Elaborarea de teste inițiale, formative şi sumative în funcție de competențele vizate;
- Selectarea și aplicarea unor metode de evaluare adecvate competențelor vizate;
- Analizarea unor proiecte pentru opționalul ca disciplină nouă sau pentru opționalul integrat la ciclul liceal;
- Aplicarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor şi metodelor interacțiunii educaționale;
- Aplicarea unor forme de management al clasei în funcție de activitatea de învățare proiectată.

DOMENII DE COMPETENȚĂ

1. Curriculum și proiectarea didactică:

- componentele curriculum-ului şcolar: curriculum național, planuri-cadru, arii curriculare, trunchi comun, discipline, programe şcolare, manuale şcolare, auxiliare curriculare;
- curriculum național de limba şi literatura turcă maternă pentru ciclurile primar, gimnazial şi liceal; competențe generale şi competențe specifice;
- modelul conceptual al disciplinei: paradigma comunicativ-funcțională;
- proiectarea activității didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unității de învățare (integrarea celor trei domenii, coerența demersului, corelarea conținuturilor și a activităților de învățare și a formelor de evaluare cu competențele specifice anului de studiu, metode folosite, resurse, tipuri de interacțiune a grupului de elevi), proiecte de lecție (pentru diferite tipuri de lecții), proiectarea de activități de învățare intra -/ inter - și transdisciplinare.

2. Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învățare-evaluare la disciplina limba și literatura turcă maternă:

- metode didactice specifice: clasificare, prezentare, caracterizare; utilizarea metodelor centrate pe elev/ a tehnicilor de învățare prin cooperare;
- forme de organizare a activității didactice: clasificare, caracterizare;
- mijloacele de învățământ şi integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare: funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ; tipuri de mijloace de învățământ și caracteristicile lor.

3. Didactica lecturii:

- abordarea textului literar (perspective în didactica lecturii, căi de acces spre textul literar, ghidarea elevilor spre înțelegerea, analiza şi interpretarea adecvată a unui text);
- didactica textului narativ (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea şi aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură operaționale pentru receptarea adecvată a textului narativ);
- didactica textului dramatic (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea şi aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură operaționale pentru receptarea adecvată a textului dramatic);

- didactica poeziei (concepte de teorie literară specifice; modalități de construire a unor activități de învățare vizând înțelegerea și aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură care să conducă la receptarea adecvată a poeziei);
- abordarea textului nonliterar (științific, publicistic, publicitar) din perspectiva caracteristicilor stilurilor funcționale și a funcțiilor comunicării;
- abordarea textelor aparținând altor arte din perspectiva codurilor specifice ale acestora.

4. Didactica limbii turce:

- abordarea noțiunilor de limbă conform principiului concentric al predării-învățării;
- strategii de învățare și aplicare în contexte noi a noțiunilor de fonetică, de morfologie și de sintaxă (parcursuri inductive, deductive, analogice; analiza gramaticală, exercițiul gramatical, compunerea gramaticală etc.);
- strategii de învățare și de aplicare în contexte noi a noțiunilor de vocabular.

5. Didactica oralului:

- strategii de învățare și exersare a ascultării active;
- strategii de învățare și exersare a alcătuirii diverselor tipuri de discurs oral prevăzute de programă (monologul informativ, monologul demonstrativ, descrierea orală, povestirea orală, rezumatul oral, dialogul formal și informal, interviul, dezbaterea, masa rotundă etc.).

6. Didactica redactării:

- strategii de învățare și exersare a redactării unor tipuri de texte prevăzute în programele școlare: texte funcționale (cerere, completare de formulare, telegramă, proces-verbal, curriculum vitae), texte reflexive și argumentative (relatarea unor evenimente și întâmplări din experiența personală, exprimarea unui punct de vedere: jurnalul personal, jurnalul de lectură, argumentarea unui punct de vedere), texte imaginative (alcătuirea unor descrieri, dialoguri sau narațiuni pe o temă dată) sau texte despre opera literară (rezumat, caracterizare, analiză, eseu etc.).

7. Evaluarea rezultatelor școlare în concordanță cu competențele curriculare:

- evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ: funcții, tipuri de evaluări, caracterizare;
- tipuri de evaluare (inițială, formativă, sumativă) folosite la limba și literatura turcă;
- metode tradiționale și metode alternative de evaluare (proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigația, observarea sistematică a comportamentului elevilor) care se pot aplica la disciplina limba și literatura turcă;
- calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate;
- tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalități de corectare și notare;
- probe de evaluare (orale, scrise, practice) folosite în orele de limba și literatura turcă.

8. Comunicarea - mijloc al interacțiunii educaționale:

- comunicarea în predare-învățare (adecvarea discursului la capacitățile de înțelegere a elevilor, ancorarea în cunoștințele prealabile ale elevilor asupra temei etc.); comunicare verbală, nonverbală, mixtă (congruența acestora); rolul profesorului în structurarea la elevi a unor modele de exprimare și a unor atitudini care facilitează comunicarea;
- forme ale comunicării didactice (prelegerea, dialogul, dezbaterea) și roluri asumate de către profesor (în dialog sau în dezbatere: moderator, participant, evaluator, sufleur);
- blocaje în comunicare; soluții de prevenire și depășire a acestora (tehnici de ascultare activă, jocuri de „încălzire“, învățare prin cooperare, tehnici nonverbale, tehnici de exprimare a sentimentelor etc.);
- tipuri de întrebări (închise, deschise, cu alegere multiplă, întrebări concrete, întrebări abstracte) și adecvarea acestora la tema abordată.

9. Managementul clasei:

- rolurile profesorului în facilitarea experiențelor care conduc la formarea elevilor ca buni ascultători și buni comunicatori: organizator, participant, resursă, evaluator, facilitator etc.;
- organizarea activităților de învățare prin: crearea unui climat adecvat desfășurării orei; folosirea unor resurse materiale adecvate; folosirea resurselor psihice ale profesorului și elevilor (capacități, cunoștințe, experiențe individuale); folosirea adecvată și eficientă a timpului; forme de instruire (frontal, în perechi, în grupe, studiu individual) și alternarea acestora în cadrul unei secvențe didactice;
- antrenarea părinților în fixarea unor modele de exprimare, a unei atitudini deschise față de comunicare;

- gestionarea situațiilor conflictuale la ora de limba și literatura turcă (refuzul elevilor de a citi, polarizarea opiniilor în cadrul unor dezbateri etc.).

10. Curriculum la decizia școlii:

- proiectarea curriculumului în dezvoltare locală sau la decizia școlii de tipul: opțional ca disciplină nouă;
- repere/condiționări în elaborarea curriculumului la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ)/curriculumului la decizia școlii (CDȘ), conform planurilor-cadru în vigoare. (resurse umane, materiale, context local, interesele elevilor);
- modalități de adecvare a curriculumului la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ)/curriculumului la decizia școlii (CDȘ), conform planurilor-cadru în vigoare la grupuri-țintă diferite.

11. Conținuturi:

- Candidații trebuie să cunoască integral conținuturile și conceptele operaționale din cele trei domenii ale disciplinei (limbă, comunicare, literatură), prevăzute în programele de primar, de gimnaziu și de liceu, atât pe cele obligatorii, cât și pe cele facultative.
- Pentru domeniul literatură, candidații trebuie să cunoască monografic opera autorilor prevăzuți în programa de liceu. De asemenea, candidații trebuie să cunoască epocile fundamentale ale literaturii ucrainene, curentele, genurile și speciile literare, precum și operele literare reprezentative pentru fiecare dintre acestea.

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBA ȘI LITERATURA TURCĂ MATERNĂ

I. Limba turcă:

Fonetică și fonologie

Fonemele vocalice și consonantice ale limbii turce.
Clasificarea și descrierea lor.
Armonia vocalică și armonia consonantică.
Accidente fonetice generale.
Schimbări fonetice combinatorii ale vocalelor și consoanelor. Structura silabei.
Accentul și intonația.

Vocabular

Vocabularul fundamental și masa vocabularului.
Sensul propriu, sensul figurat, sensul auxiliar.
Relații semantice între cuvinte (sinonime, antonime, omonime).
Formarea cuvintelor, compunerea (tipurile de compunere); derivarea; sufixele derivative denominale și deverbale; sufixele nominale (substantivale, adjectivale, adverbiale); sufixele verbale.

Morfologie: ***Părțile de vorbire***.

Substantivul, categoriile fundamentale ale substantivului (numărul, apartenența, cazul, declinarea, determinarea).

Adjectivul: categoriile de adjective (calificative, pronominal-determinative, numeral- determinative); adjectivele de întărire; gradele de comparație; adjectivizarea.

Numeralul (cardinal, ordinal, distributiv, fracționar, nedeterminat).

Pronumele (personal, demonstrativ, reflexiv, interogativ, interogativ-relativ, negativ, nedefinit, generalizator); declinarea pronumelor; pronominalizarea.

Verbul: formele verbale personale - predicative; verbe tranzitive și intranzitive; formele verbului (afirmativă, negativă, posibilitativă, imposibilitativă); diateza (activă, pasivă, reflexivă, reciprocă, factitivă); aspectul verbului; formele perifrastice ale verbului; modurile și timpurile verbale; conjugarea; verbele compuse; formele verbele nepersonale (participiile); numele verbale; adjectivele verbale; gerunziile.

Adverbul: clasificarea semantică a adverbelor (de calitate, de cantitate, cantitativ-circumstanțiale, circumstanțiale, atributive, predicative); gradele de comparație ale adverbelor; adverbializarea.

Postpozițiile și numele postpoziționale. Cuvinte și particule modale (interogative, negative, exclamative, deictice, limitative, intensive, supozitive, comparative, posibilitative, necesitative). *Conjuncția:* coordonatoare (copulativă, disjunctivă, adversativă, concluzivă), subordonatoare; cuvinte și locuțiuni conjuncționale subordonatoare.

Interjecția și onomatopeea.

Sintaxa: Mijloacele de exprimare a relațiilor sintactice în limba turcă.
Sintaxa propoziției: clasificarea propozițiilor; părțile propoziției; ordinea cuvintelor în propoziție.
Sintaxa frazei: propoziții principale, propoziții regente, propoziții subordonate.
Coordonarea și tipurile de propoziții coordonate.
Subordonarea și procedeele de subordonare a propozițiilor; subordonarea paratactică și hipotactică.
Vorbirea directă și indirectă.

II. Literatură turcă

- Literatură populară- genuri și specii;
- Literatura turcă preislamică; particularități formale și de conținut, genuri predilecte;
- Personalitatea literară a lui Mahmut Kaşgarî; importanța operei *Divânii Lugât-it-Tiirk*
- *Kutadgu Bilig* de Yusuf Hâs Hâcip și cartea sa de învățătură, în context Islamic;
- Direcții de evoluție și particularități ale literaturii devoționale de orientare sufită;
- Ahmed Yesevî și poemele sale misionare;
- *Yunus Emre*, fondatorul literaturii anatoliene de expresie turcă;
- Hatâyî și Pîr Sultan Abdâl - exponenți ai curentului *Bektâșî-Alevî;*
- Fuzulî - exponent emblematic al culturii otomane din secolul al XVI-lea;
- Bâkî și viziunea sa artistică, în contextul literaturii clasice otomane;
- Personalitatea literară a lui Nâbî; trăsăturile distinctive ale poeziei sale;
- Nedîm, reprezentant emblematic al *„epocii lalelei”;*
- *Tanzimat-ul* și semnificația sa în istoria social-politică și literară a Turciei. Reprezentanți: Ziya Pașa, Namık Kemal, Şinasi;
- Curentul literar *Fecri Ati Topluluğu* și reprezentantul său: Ahmet Haşim;
- Curentul literar *Edebiyat Cedide* și reprezentanții săi: Tevfik Fikret, Halit Ziya Uşaklıgil;
- *Millî Edebiyat* și exponenții săi: Mehmet Emin Yurdakul, Ömer Seyfettin, Ziya Gökalp;
- Curentul *Bağımsızlar* și reprezentaanții săi: Mehmet Akif Ersoy, Yahiya Kemal Beyatlı;
- *Milli Mücadele Dönemi*: Nusret Zorlutuna, Yahiya Kemal, Halide Edip Adivar - personalitate exemplară, reformatoare a mentalității sociale în anii cruciali ai Republicii;
- *Cumhuriyet Dönemi*: până la 1940: Faruk Nafiz Çamlıbel, Ahmet Kutsi Tecer, Necip Fazıl Kısakürek, Reşat Nuri Güntekin. Reşat Nuri Güntekin în conștiința literară a Turciei modern- ponderea romanului de tip popular în ansamblul operei sale;
- *Son Dönem* : Ahmet Muhip Dranas, Orhan Veli Kanık, Cahit Tarancı, Sait Faik Abasîyanık, Peyami Safa, Yaşar Kemal, Necati Cumalı, Yusuf Ziya Ortaç, Mehmet Kaplan;
- Orhan Pamuk și romanul turc contemporan - direcții și perspective.

Bibliografie

1. Banguoğlu, Tahsin, *Türkçenin Grameri,* İstanbul, 1990.
2. Baubec, Agiemin, *Limba turcă,* București, 1972 (1975).
3. Baubec, Agiemin, Baubec Geafer, Deniz, *Limba turcă fără profesor,* București, 1995.
4. Baubec Agiemin, Limba turcă practică, Constanța, 2012.
5. Emin Emel, Curs practice de limba turcă, Constanța, 2008.
6. Dizdaroglu, Hikmet, *Tiimcebilgisi,* Ankara, 1976.
7. Ediskun, Haydar, *Yeni Tiirk Dilbilgisi,* İstanbul, 1963.
8. *Hengirmen, Mehmet,* Yabancılar için Tiirkçe Dilbilgisi, *Ankara, 1999.*
9. *Hengirmen, Mehmet, Türkçe Dilbilgisi, Ankara, 2005.*
10. *Güneş Sezai, Türk Dili Bilgisi, Izmir, 1997.*
11. Ergin, Muharrem, *Türk Dil Bilgisi,* İstanbul, 1972.
12. Gencan, T. N., *Dilbilgisi,* Ankara, 1971[2].
13. Lewis, G. L., *Turkish Grammar,* Oxford, 1975.
14. Besim Atalay, Divanü Lugat-it-Türk Tercümesi, vol. 1,2,3,4, Ankara, 1985
15. Ahmed-i Yesevi, *Dîvân-i Hikmet'ten Seçmeler,* Ankara, 199, 1.
16. Aktaş, Şerif, *Yakup Kadri Karaosmanoglu,* Ankara, 1987.
17. *Arzık, Nimet,* Anthologie de la poesie turque, Xle-XXe siecles, *Paris, 1968.*
18. Baubec, Agiemin, Geafer Baubec, Deniz-Kanier, *Tiirk Dili Metinleri Antolojisi,* București, 1993.
19. *** *Dede Korkut Kitabı (ed.:* Suat Hisarcı), İstanbul, 1962.

20. *** *Dede Korkut.* Povestiri (traducere, adaptare, prefață, notă asupra ediției și glosar; în colaborare cu Nermin Yusuf), Bucureşti: Paideia, 2002.
21. Demirel, Hamide, *The Poet Fuzûlî,* Ankara, 1991.
22. *Dinescu-Szekely, Viorica,* Antologie de texte literare turceşti (secolul a lXX-lea), *Bucureşti, 1974.*
23. Dinescu-Szekely, Viorica, *Romanul turc (perioada modernă),* Bucureşti, 1978.
24. *Dino, Guzine,* La genese du roman turc au XIXsiecle, *Paris, 1973.*
25. Emil, Birol, *Reşat Nuri Giintekin,* Ankara, 1989.
26. Encinün, İnci, *Halide Edip Adıvar,* Ankara, 1986.
27. Gokpınarlı, Abdülbâki (ed.), *Tiirk Tasavvuf Şiiri Antolojisi,* İstanbul, 1972.
28. *İnalcık, Halil,* Imperiul Otoman: epoca clasică, 1300-1600, *Bucureşti, 1993.*
29. Kabaklı, Ahmet, *Tiirk Edebiyatı,* I-III, İstanbul, 1973 (ed. a III-a).
30. Kocatürk, Vasfi Mahir, *Türk Edebiyatı Tarihi,* Ankara, 1964.
31. Durali Yılmaz, Roman Sanatı ve Toplum, Istanbul, 1996.
32. Sevgi Gökdemir, Ayvaz Gökdemir, Yardımcı Edebiyat Kitabı, cilt 1, 2, Istanbul.
33. Rauf Mutluay, 100 Soruda Türk Edebiyatı, Istanbul , 1970.
34. Belkis Zincirkiran, Metinlerle Edebiyat Bilgisi, Izmir, 1974.
35. Mehmet Kaplan, Türk Edebiyatı Üzerinde Araştırmalar, Istanbul, 1997.
36. Ahmet Hamdi Tanpınar, 19 uncu Asır Türk Edebiyatı Tarihi, Istanbul, 1997.
37. Mahir Ünlü, Ömer Özcan, 20. Yüzyıl Türk Edebiyatı, Istanbul, 1988.
38. Köprülü, Mehmed Fuad, *Türk Edebiyatı Tarihi,* İstanbul, 1981.
39. *Munteanu, Luminița,* Literatura turcă de inspirație sufită, *București, 2001.*
40. Munteanu, Luminița, Grigore, George, *Călăuza dervișului. Din mistica islamică.* București, 2001.
41. *** Philologiae Turcicae Fundamenta, *II, Wiesbaden, 1960.*
42. [Yunus Emre] *Yunus Emre Divânı,* Ankara, 1989.
43. Yunus Emre, *Güldeste -poemele iubirii,* Bucureşti, 1991.

2. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE SPECIALITATE - METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII TURCE MATERNE

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII TURCE MATERNE

- *Didactica – teorie generală a procesului de învățământ.* Rolul și funcțiile didacticii. Didactica generală și didactica disciplinei. Direcțiile de dezvoltare a didacticii contemporane;
- *Taxonomia didactică.* Tipologia și dinamica obiectivelor didactice. Finalitățile didactice și funcțiile lor.
- *Procesul de învățământ.* Componentele și variante ale instruirii și învățării. Procesul de învățământ ca relație între predare-învățare-evaluare. Caracterul formativ-educativ al procesului de învățământ;
- *Principiile procesului de învățământ.* Principiile didactice – Noțiuni generale. Sistemul principiilor didactice;
- *Curriculum școlar.* Concept și evoluție. Conținutul învățământului – caracteristici, surse, factori și criterii care determină conținutul învățământului. Strategii de organizare a conținutului învățământului;
- *Metode de învățământ.* Statutul și semnificația conceptului de metodă în activitatea didactică. Taxonomia metodelor de învățământ. Eficiența metodelor de învățare în formarea și consolidarea competențelor de bază ale elevilor;
- *Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitatea didactică.* Mijloacele de învățământ - suport al activității didactice. Valoarea psihopedagogică a mijloacelor de învățământ. Modalități de selecție și utilizare a mijloacelor de învățământ;
- *Forme de organizare și proiectare didactică.* Proiectarea didactică – condiție a unei activități didactice de calitate. Funcțiile proiectării didactice. Conținutul și nivelul proiectării didactice;
- *Evaluarea în procesul de învățământ.* Evaluarea – componentă fundamentală a procesului de învățământ. Funcțiile evaluării școlare. Strategii de evaluare a randamentului școlar. Rolul și importanța evaluării în:
  - educarea capacității de autoapreciere;
  - prevederea eșecului școlar;
  - stimularea performanței școlare;

- dezvoltarea personalității elevilor.

- *Dinamica relației profesor-elev în procesul de învățământ.* Caracteristicile și semnificațiile educaționale ale relației profesor-elev. Tipuri de relații.

Bibliografie

1. Bocoș, M., *Teoria și practica cercetării pedagogice*, Editura *Casa cărții de Știință*, Cluj 2005.
2. Crețu, T., *Psihologia vârstelor*, Editura CREDIS, Universitatea București, 2001.
3. Cucoș, C., *Psihopedagogie pentru examenul de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași, 1998.
4. Iucu, R. B., *Instruirea școlară*, Editura Polirom, Iași, 2001.
5. Macovei, E., *Pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997.
6. Manolescu, M., *Pedagogie*, Editura Fundației "Dimitrie Bolintineanu", București, 2001.
7. Manolescu, M., *Evaluarea școlară – un contract pedagogic*, Editura Fundației "Dimitrie Bolintineanu", București, 2002.
8. Neacșu, I., *Instruire și învățare*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1999.
9. Tomșa, Gh., *Consilierea și orientarea în școală*, Editura CREDIS, Universitatea București, 2001.
10. Türkçe Öğretimi Yazıları, Murat Özbay, Öncü Kitap, Ankara, 2010.
11. Türkçe Öğretimi Kaynakçası, Murat Özbay, Öncü Kitap, Ankara, 2008.
12. Türkçe Öğretiminde Yazılı Anlatım Becerisinin Geliştirilmesi, Murat Özbay, Ankara, 2005.
13. Bir Dil Becerisi Olarak Dinleme Eğitimi, Murat Özbay,Akçağ Yayınları, Ankara, 2005.
14. Kâzım Nami Duru, Türkçeyi Nasıl Öğretmeli ?, (Hazl. Doç. Dr. Murat ÖZBAY), Kül Sanat Yayıncılık, Ankara, 2004.
15. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Programı, MEB, Murat Özbay, Ankara, 2012.
16. Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri I, Murat Özbay, Öncü Kitap, Ankara, 2007.
17. Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri II, Murat Özbay, Öncü Kitap, Ankara, 2006.
18. Anlama Teknikleri II: Dinleme Eğitimi, Murat Özbay, Öncü Kitap, Ankara, 2009.
19. Yazma Eğitimi, Pegem Akademi, Murat Özbay, Ankara, 2011.
20. *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina limba și literatura turcă maternă, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Anexa nr. 70

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA UCRAINEANĂ MATERNĂ

PROFESORI

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplina *Limba şi literatura ucraineană maternă* se adresează absolvenţilor învăţământului superior de specialitate şi profesorilor care se prezintă la Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Absolvenţii facultăţilor de profil şi profesorii care susţin concursul la disciplina *Limba şi literatura ucraineană maternă* pot preda în învăţământul preuniversitar, în conformitate cu prevederile în vigoare.

Concursul este orientat spre a evalua calitatea concepţiei didactice şi modalităţile concrete prin care profesorul pune elevii în situaţii de învăţare eficiente, apte de a conduce la formarea capacităţilor şi a competenţelor prevăzute în programele şcolare. Această orientare este cu atât mai necesară acum, când flexibilitatea programelor solicită din partea profesorului efortul de a concepe procese şi parcursuri didactice flexibile, adaptate nivelului claselor de elevi cu care acesta lucrează.

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, urmărind:

- cunoaşterea conţinuturilor fundamentale şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinei *Limba şi literatura ucraineană maternă*, precum şi a metodicii disciplinei;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor didactice;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

Fiind date particularităţile disciplinei *Limba şi literatura ucraineană maternă* şi influenţa modelatoare puternică pe care aceasta o exercită asupra formării şi dezvoltării personalităţii elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, profesorul de *Limba şi literatura ucraineană maternă* trebuie să demonstreze că:

- are capacitatea de a crea experienţe de învăţare semnificative pentru elev;
- înţelege cum învaţă şi cum se dezvoltă elevul şi poate să ofere oportunităţi de învăţare care sprijină dezvoltarea intelectuală şi socială a acestuia;
- înţelege că elevii sunt diferiţi din punctul de vedere al modului în care învaţă şi poate să ofere oportunităţi instructiv-educative adaptate la diferenţele individuale de învăţare;
- înţelege procesele de integrare curriculară şi foloseşte o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor şi performanţele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege şi utiliza cele mai bune metode ce vizează motivaţia şi comportamentul pentru a crea un mediu educaţional care încurajează interacţiunea socială pozitivă, motivaţia intrinsecă şi angajarea elevului în actul învăţării, sprijinind astfel succesul şcolar al acestuia;
- are capacitatea de a dezvolta activităţi didactice în cadrul Curriculumului la Decizia Şcolii, activităţi curriculare şi extracurriculare inter-, pluri- şi transdisciplinare;
- dezvoltă cunoaşterea şi utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea şi interacţiunea elevilor în activitatea de învăţare;
- planifică activitatea de predare-învăţare-evaluare pe baza competenţelor curriculare, a cunoaşterii proceselor predării-învăţării-evaluării, a conţinutului disciplinei, a abilităţilor elevilor şi a diferenţelor dintre elevi;
- înţelege şi foloseşte o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia şi modifica activităţile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală şi socială a elevului;
- evaluează efectele opţiunilor şi acţiunilor sale asupra elevilor, părinţilor, altor profesori şi modifică aceste acţiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunităţi pentru perfecţionarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relaţii pozitive cu colegii, familiile elevilor şi cu organizaţii existente în comunitatea în care trăieşte, în aşa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităţilor şcolii;
- înţelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră şi de a integra educaţia pentru carieră în activitatea didactică;

- înţelege aspectele de ordin legislativ ale activităţii sale, respectiv, drepturile legale ale elevului şi părinţilor, precum şi propriile sale drepturi şi responsabilităţi;
- înţelege criteriile de evaluare a activităţii sale şi are capacitatea de a le integra în conceperea şi realizarea activităţii didactice.

Programa este structurată astfel:

1. disciplina de specialitate - Limba şi literatura ucraineană maternă;
2. metodica predării disciplinei de specialitate – Metodica predării limbii şi literaturii ucrainene materne;

1. DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBA ŞI LITERATURA UCRAINEANĂ MATERNĂ

COMPETENȚE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a disciplinei *Limba şi literatura ucraineană maternă*, anumite competenţe specifice profesorului de *Limba şi literatura ucraineană maternă*, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

- Realizarea de conexiuni între conţinuturile disciplinei (din cele trei domenii: limbă, literatură, comunicare) şi problemele de învăţare specifice domeniului;
- Operarea cu programele de primar, de gimnaziu şi de liceu în vederea proiectării unui demers didactic adaptat specificului grupului-ţintă;
- Aplicarea creativă şi reflexivă a cunoştinţelor despre predarea-învăţarea disciplinei;
- Selectarea diverselor modalităţi de abordare a textului literar şi nonliterar în funcţie de tipul de text discutat şi grupul-ţintă;
- Aplicarea adecvată a principiilor şi a metodelor specifice de abordare a noţiunilor de limbă (fonetică, vocabular, morfologie, sintaxă, stilistică);
- Aplicarea adecvată a principiilor, formelor şi metodelor specifice didacticii oralului;
- Aplicarea adecvată a principiilor, formelor şi metodelor specifice didacticii redactării;
- Elaborarea de teste iniţiale, formative şi sumative în funcţie de obiectivele sau de competenţele vizate;
- Selectarea şi aplicarea unor metode de evaluare adecvate obiectivelor sau competenţelor vizate;
- Analizarea unor proiecte pentru opţionalul ca disciplină nouă sau pentru opţionalul integrat la ciclul liceal;
- Aplicarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor şi metodelor interacţiunii educaţionale;
- Aplicarea unor forme de management al clasei în funcţie de activitatea de învăţare proiectată.

DOMENII DE COMPETENȚĂ

1. Curriculum şi proiectarea didactică:

- componentele curriculum-ului şcolar: curriculum naţional, planuri-cadru, arii curriculare, trunchi comun, discipline, programe şcolare, manuale şcolare, auxiliare curriculare;
- curriculum naţional de limba şi literatura ucraineană maternă pentru ciclurile primar, gimnazial şi liceal; obiective cadru, obiective de referinţă, competenţe generale, competenţe specifice;
- modelul conceptual al disciplinei: paradigma comunicativ-funcţională;
- proiectarea activităţii didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unităţii de învăţare (integrarea celor trei domenii, coerenţa demersului, corelarea conţinuturilor şi a activităţilor de învăţare şi a formelor de evaluare cu obiectivele/ competenţele specifice anului de studiu, metode folosite, resurse, tipuri de interacţiune a grupului de elevi), proiecte de lecţie (pentru diferite tipuri de lecţii), proiectarea de activităţi de învăţare intra -, inter - şi transdisciplinare.

2. Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învăţare-evaluare la disciplina limba şi literatura ucraineană maternă:

- metode didactice specifice: clasificare, prezentare, caracterizare; utilizarea metodelor centrate pe elev/ a tehnicilor de învăţare prin cooperare;
- forme de organizare a activităţii didactice: clasificare, caracterizare;
- mijloacele de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare: funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ; tipuri de mijloace de învăţământ şi caracteristicile lor.

3. Didactica lecturii:

- abordarea textului literar (perspective în didactica lecturii, căi de acces spre textul literar, ghidarea elevilor spre înţelegerea, analiza şi interpretarea adecvată a unui text);
- didactica textului narativ (concepte de teorie literară specifice; modalităţi de construire a unor activităţi de învăţare vizând înţelegerea şi aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură operaţionale pentru receptarea adecvată a textului narativ);
- didactica textului dramatic (concepte de teorie literară specifice; modalităţi de construire a unor activităţi de învăţare vizând înţelegerea şi aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură operaţionale pentru receptarea adecvată a textului dramatic);
- didactica poeziei (concepte de teorie literară specifice; modalităţi de construire a unor activităţi de învăţare vizând înţelegerea şi aplicarea acestor concepte; formarea unei grile de lectură care să conducă la receptarea adecvată a poeziei);
- abordarea textului nonliterar (ştiinţific, publicistic, publicitar) din perspectiva caracteristicilor stilurilor funcţionale şi a funcţiilor comunicării;
- abordarea textelor aparţinând altor arte din perspectiva codurilor specifice ale acestora.

4. Didactica limbii ucrainene:

- abordarea noţiunilor de limbă conform principiului concentric al predării-învăţării;
- strategii de învăţare şi aplicare în contexte noi a noţiunilor de fonetică, de morfologie şi de sintaxă (parcursuri inductive, deductive, analogice; analiza gramaticală, exerciţiul gramatical, compunerea gramaticală etc.);
- strategii de învăţare şi de aplicare în contexte noi a noţiunilor de vocabular.

5. Didactica oralului:

- strategii de învăţare şi exersare a ascultării active;
- strategii de învăţare şi exersare a alcătuirii diverselor tipuri de discurs oral prevăzute de programă (monologul informativ, monologul demonstrativ, descrierea orală, povestirea orală, rezumatul oral, dialogul formal şi informal, interviul, dezbaterea, masa rotundă etc.).

6. Didactica redactării:

- strategii de învăţare şi exersare a redactării unor tipuri de texte prevăzute în programele şcolare: texte funcţionale (cerere, completare de formulare, telegramă, proces-verbal, curriculum vitae), texte reflexive şi argumentative (relatarea unor evenimente şi întâmplări din experienţa personală, exprimarea unui punct de vedere: jurnalul personal, jurnalul de lectură, argumentarea unui punct de vedere), texte imaginative (alcătuirea unor descrieri, dialoguri sau naraţiuni pe o temă dată) sau texte despre opera literară (rezumat, caracterizare, analiză, eseu etc.).

7. Evaluarea rezultatelor şcolare în concordanţă cu obiectivele curricular:

- evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ: obiective, funcţii, tipuri de evaluări, caracterizare;
- tipuri de evaluare (iniţială, formativă, sumativă) folosite la limba şi literatura ucraineană;
- metode tradiţionale şi metode alternative de evaluare (proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigaţia, observarea sistematică a comportamentului elevilor) care se pot aplica la disciplina limba şi literatura ucraineană;
- calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate;
- tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalităţi de corectare şi notare;
- probe de evaluare (orale, scrise, practice) folosite în orele de limba şi literatura ucraineană

8. Comunicarea - mijloc al interacţiunii educaţionale:

- comunicarea în predare-învăţare (adecvarea discursului la capacităţile de înţelegere a elevilor, ancorarea în cunoştinţele prealabile ale elevilor asupra temei etc.); comunicare verbală, nonverbală, mixtă (congruenţa acestora); rolul profesorului în structurarea la elevi a unor modele de exprimare şi a unor atitudini care facilitează comunicarea;
- forme ale comunicării didactice (prelegerea, dialogul, dezbaterea) şi roluri asumate de către profesor (în dialog sau în dezbatere: moderator, participant, evaluator, sufleur);
- blocaje în comunicare; soluţii de prevenire şi depăşire a acestora (tehnici de ascultare activă, jocuri de „încălzire“, învăţare prin cooperare, tehnici nonverbale, tehnici de exprimare a sentimentelor etc.);

- tipuri de întrebări (închise, deschise, cu alegere multiplă, întrebări concrete, întrebări abstracte) şi adecvarea acestora la tema abordată.

9. Managementul clasei:

- rolurile profesorului în facilitarea experienţelor care conduc la formarea elevilor ca buni ascultători şi buni comunicatori: organizator, participant, resursă, evaluator, facilitator etc.;
- organizarea activităţilor de învăţare prin: crearea unui climat adecvat desfăşurării orei; folosirea unor resurse materiale adecvate; folosirea resurselor psihice ale profesorului şi elevilor (capacităţi, cunoştinţe, experienţe individuale); folosirea adecvată şi eficientă a timpului; forme de instruire (frontal, în perechi, în grupe, studiu individual) şi alternarea acestora în cadrul unei secvenţe didactice;
- antrenarea părinţilor în fixarea unor modele de exprimare, a unei atitudini deschise faţă de comunicare;
- gestionarea situaţiilor conflictuale la ora de limba şi literatura ucraineană (refuzul elevilor de a citi, polarizarea opiniilor în cadrul unor dezbateri etc.).

10. Curriculum la decizia şcolii:

- proiectarea curriculumului în dezvoltare locală sau la decizia şcolii de tipul: opţional ca disciplină nouă;
- repere/ condiţionări în elaborarea CDŞ-ului (resurse umane, materiale, context local, interesele elevilor);
- modalităţi de adecvare a unui CDŞ la grupuri-ţintă diferite.

11. Conţinuturi:

- Candidaţii trebuie să cunoască integral conţinuturile şi conceptele operaţionale din cele trei domenii ale disciplinei (limbă, comunicare, literatură), prevăzute în programele de primar, de gimnaziu şi de liceu, atât pe cele obligatorii, cât şi pe cele facultative.
- Pentru domeniul literatură, candidaţii trebuie să cunoască monografic opera autorilor prevăzuţi în programa de liceu. De asemenea, candidaţii trebuie să cunoască epocile fundamentale ale literaturii ucrainene, curentele, genurile şi speciile literare, precum şi operele literare reprezentative pentru fiecare dintre acestea.

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBA ŞI LITERATURA UCRAINEANĂ MATERNĂ

I. Limba ucraineană

- *Semantică şi lexicologie:*
- Sistemul lexical al limbii ucrainene contemporane. Însuşirile de bază;
- Omonimie. Noțiunea de omonimie. Principalele categorii de omonime;
- Paronimie. Noțiunea de paronimie. Folosirea paronimelor;
- Antonimie. Noțiunea de antonimie. Formarea antonimelor şi folosirea lor stilistică;
- Sinonimie. Noțiunea de sinonimie. Principalele tipuri de sinonime;
- Stratificările stilistice ale lexicului. Cuvântul şi folosirea sa stilistică. Principalele „stiluri” (profesional, ştiinţific, terminologic) şi “limbaje” (poetic etc.) ale limbii ucrainene contemporane;
- Analiza practică lexicală şi semantică a cuvântului.
- Frazeologie:
- Noțiunea de frazeologie. Frazeologismele. Tipuri de frazeologisme după originea lor. Folosirea frazeologismelor în literatura beletristică. Funcția lor stilistică.
- *Fonetică şi fonologie*:
- Obiectul foneticii. Raportul foneticii cu fonologia. Fonemele vocalice ale limbii ucrainene contemporane. Trăsăturile lor articulatorii şi acustice. Schimbarea în fluxul vorbirii. Asimilarea, disimilarea (diferite tipuri), simplificarea în grupurile consonantice. Alternanța fonemelor în limba ucraineană contemporană. Alternanța fonemelor şi alternanța variantelor (combinatorii şi poziționale). Alternanța vocalelor în procesul formării cuvintelor şi declinării lor. Alternanța sunetelor o şi e cu i şi o şi e cu sunetul zero; alternanța lui e cu o după şuierătoare şi yot. Alternanța fonemelor consonantice. Alternanța sunetelor h, k, oh cu consoanele dentale şi şuierătoare. Funcțiile morfologice ale alternanțelor consonantice în limba ucraineană contemporană;

- Structura fonetică a cuvântului. Silaba. Tipuri de silabe;
- Accentul. Principalele caracteristici ale accentului în limba ucraineană.
- *d) Ortoepie*:
- Reguli ortoepice ale limbii ucrainene literare. Ortoepia şi rolul ei în cultura limbii;
- Principalele caracteristici ale pronunției ucrainene corecte. Rostirea vocalelor şi a combinațiilor acestora;
- Alternanțele de tip eufonic. Pronunțarea cuvintelor împrumutate.
- *e) Grafica şi ortografia*:
- Elementele graficii. Semnele speciale, folosite în alfabetul ucrainean (apostroful, accentul);
- Corelația dintre ortoepie şi grafica. Literele şi sunetele limbii ucrainene. Principiul fonetic şi morfologic. Ortografia ucraineană contemporană.
- *f) Morfologia*:
- Părțile de vorbire în limba ucraineană contemporană:
- Substantivul. Definiție. Categoriile lexico-gramaticale şi funcția sintactică. Categoria genului. Clasificarea substantivelor după genuri. Categoria substantivelor proprii şi comune. Substantive concrete şi abstracte. Categoria numărului. Categoria cazului. Declinările şi declinarea substantivelor. Clasificarea substantivelor după declinări şi grupe. Formarea substantivelor. Procedee. Procedeul afixal (prefixal, sufixal, prefixalo-sufixal). Alte procedee (compunere). Accentul în declinarea substantivelor;
- Adjectivul. Definiție. Caracterul dependent al categoriilor adjectivale de gen, număr şi caz. Clasificarea adjectivelor. Gradele de comparație ale adjectivelor. Declinarea adjectivelor. Formele lungi şi scurte ale adjectivelor în limba ucraineană actuală;
- Numeralul. Definiție. Clasificarea numeralului. Clasificarea numeralelor după structură. Categoriile gramaticale. Declinarea numeralului. Formarea numeralului;
- Pronumele. Definiție. Particularitățile categoriilor gramaticale ale pronumelui. Clasificarea pronumelor. Declinarea pronumelor. Particularitățile morfo-sintactice. Accentul;
- Verbul. Definiție. Conjugare. Funcțiile sintactice. Categoriile lexico-gramaticale. Categoria aspectului. Formarea aspectului. Perechile aspectuale. Categoria tranzitiv/ intranzitiv. Categoria persoanei. Verbe impersonale. Categoria modului. Categoria timpului. Categoria numărului şi genului. Conjugarea verbelor;
- Participiul. Caracterizare generala. Clasificare;
- Gerunziul. Formarea gerunziilor;
- Adverbul. Definiție. Particularități morfologice şi funcții sintactice. Clasificare;
- Prepoziția. Definiție. Structura morfologica a prepozițiilor;
- Conjuncția. Definiție. Clasificare. Conjuncțiile coordonatoare şi subordonatoare;
- Particula. Definiție. Clasificare;
- Interjecția. Definiție. Clasificarea interjecțiilor.
- *g) Sintaxa: Obiectul sintaxei.*
- Propoziția ca unitate sintactică de baza. Tipuri de propoziții.
- Sintaxa propoziției simple. Părțile principale ale propoziției.
- Subiectul.
- Predicatul.
- Acordul subiectului cu predicatul.
- Părțile secundare de propoziție.
- Atributul.
- Complementul.
- Sintaxa frazei. Raportul de coordonare şi subordonare. Tipurile propozițiilor secundare.
- Vorbirea directă şi indirectă.

II. Literatura ucraineană

- ***Elemente de teorie literară***

- Literatura beletristică – un important mijloc de cunoaştere şi modelare a realității;
- Procesul literar;
- Genuri şi specii literare;

- Structura operei literare. Mijloace şi procedee artistice;
- Analiza literară a unei opere literare: conținutul tematic, compoziția şi subiectul, personajele.
    - ***Folclorul ucrainean***
- Apariția şi circulația folclorului. Caracterul popular, colectiv, oral, anonim, sincretic;
- Bogăția tematica şi varietatea stilistică a folclorului ucrainean: valoarea sa instructiveducativă şi estetică. Genurile şi speciile folclorului ucrainean: poezia legată de obiceiuri (poezia obiceiurilor de familie, poezia obiceiurilor de peste an, cântecul liric); poezia epică în versuri (duma, balada, cântecul istoric, reportajul versificat); proza populară (basmul, legenda, anecdota). Folclorul aşezărilor ucrainene de peteritoriul României.
    - ***Istoria literaturii ucrainene***
- Valoarea şi originalitatea literaturii ucrainene. Periodizarea literaturii ucrainene;
- Literatura ucraineană veche;
- Formarea poporului şi a limbii ucrainene. Letopisețele ruse (sec. XIV – prima jumătate a sec. XVII);
- *H. S. Skovoroda* – cea mai proeminentă personalitate a literaturii ucrainene vechi;
- Literatura ucraineană modernă (sfârşitul sec. XVIII – începutul sec. XIX);
- *P. Kotliarevsky* (1709-1838) – primul clasic al literaturii ucrainene moderne. Poemul *Eneida* în contextul literaturii eroico-comice europene. Piesa *Natalka Poltavka* –analiza;
- *P. Hulak-Artemovsky* (1790-1865);
- *H. Kvitka-Osnovianenko* (1778-1843) – inițiatorul prozei ucrainene moderne. *Konotopska vidma*, *Marusia, Serdecina Oxana.* Dramaturgia;
- *E. P. Hrebinka* (1812-1848). Creația romantică. Elemente naturaliste;
- Romantismul în literatura ucraineană (anii 1820-1840);
- Premisele apariției şi trăsăturile particulare ale romantismului ucrainean;
- *Taras Şevcenko* (1814-1861). Biografia. Tematica creației lirice. Baladele şi poemele romantice, istorice şi satirice. Importanța operei;
- Literatura postşevcenkiană;
- *Marko Vovciok* (1834-1907) – continuarea tradițiilor şevcenkiene în proza ucraineană; *Dva syny*; *Institutk*a;
- Realismul etnografic;
- *Ivan Neciui-Levițkyi* (1838-1918) – viața şi opera;
- *Panas Myrnyi* (1849-1920) – viața şi activitatea literară.
- Realismul critic;
- *Ivan Fanko* (1856-1916). Principalele teme ale creației lirice. Proza. Drama *Ukradene şciastia*;
- *Myhailo Kotsyubinsky* (1864-1913) – viața şi opera scriitorului. Povestirile pentru copii. Problematica operelor *Vin ide, Koni ne vynni, Tini zabutyh predkiv, Intermezzo, Fata morgana*;
- *Vasyl Stefanyk* (1871-1936) – maestru al nuvelei social-psihologice. Nuvelele *Novyna, Palii, Kaminnyi hrest;*
- *Olga Kobylianska* (1863-1942). *Zemlea;*
- Dramaturgia clasică ucraineană;
- M. Staryțkyi, M. Kropivnițkyi, I. Karpenko-Karyi – cele mai importante opere dramatice;
- Neoromantismul în literatura ucraineană;
- *Lesia Ukrainka* (1871-1913) – viața şi opera literară. Temele majore ale creației lirice. Dramaturgia. *Lisova pisnia*;
- Modernismul în literatura ucraineană;
- Simboliştii: *M. Voronyi, O. Olesi*;
- Literatura ucraineană după 1917;
- Prezentări monografice;
- *O.Honciar - Sobor*;
- *P. Tycyna* – culegerile *Soniacini klarnety, Pluh, Viter z Ukrainy;*
- *M. Rylski* – temele lirice majore;
- *A.Malysko* – portretul liric;
- *L. Kostenko – Marusia Ciurai*;
- *V. Sosiura* – particularitățile paletei lirice;
- Literatura în limba ucraineană din România.

Bibliografie

1. *Грушевський Михайло* - **Історія української літератури**. - ТТ. 1-6. Сканування та обробка http://litopys.kiev.ua/ (http://litopys.org.ua/) 10.III.2003.
2. *Чижевський Д. І.***- Історія української літератури (від початків до доби реалізму)**. — Нью-Йорк: Українська Вільна Академія Наук у США, 1956
3. *Чижевський Дмитро* **- Реалізм в українській літературі** / Підготов. тексту, фах. ред., передм. М. Наєнка. — К.: Вид. центр «Просвіта», 1999
4. *Дмитро Чижевський* - **Лекції з історії української літератури**. В кн.: *В. Петров, Д. Чижевський, М. Глобенко, І. Мірчук*. Українська література. Історія української культури; Український вільний ун-т. — Мюнхен; Львів, 1994
5. *М.С.Возняк* - **Історія української літератури** Львів, Видавництво «Світ», 1992
6. **Історія української літератури XIX століття: у 2 кн. Кн. 1: підручник.** *За ред. акад. М.Г. Жулинського, Київ 2005*
7. *Kideşciuk* - Limba ucraineană. Manual pentru clasa a IX-a, Editura RCR Editorial, Bucureşti, 2013
8. *** Suciasna ukrajinsska literaturna mova, ed. II-a, Kiev,1974
9. *Ivcenko, M. T.*, Suciasna ukrajinska literaturna mova, Kiev,1960
10. *Mazilu, D. H.,* Curs de limba ucraineană. Morfologie, TUB, Bucureşti,1976
11. *Mazilu, D. H.,* Gramatika.Pidrucinyk dlia VII klasu, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1977
12. *Rebuşapca, I.,* Curs de limba ucraineană contemporană. Fonetică şi fonologie, TUB, Bucureşti, 1980

2. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE SPECIALITATE - METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII UCRAINENE MATERNE

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII UCRAINENE MATERNE

- *Didactica – teorie generală a procesului de învăţământ.* Obiectul şi funcţiile didacticii. Didactica generală şi didactica disciplinei. Direcţiile de dezvoltare a didacticii contemporane;
- *Taxonomia didactică.* Tipologia şi dinamica obiectivelor didactice. Finalităţile didactice şi funcţiile lor. Operaţionalizarea obiectivelor didactice;
- *Procesul de învăţământ.* Componentele şi variante ale instruirii şi învăţării. Procesul de învăţământ ca relaţie între predare-învăţare-evaluare. Caracterul formativ-educativ al procesului de învăţământ;
- *Principiile procesului de învăţământ.* Principiile didactice – Noţiuni generale. Sistemul principiilor didactice;
- *Curriculum şcolar.* Concept şi evoluţie. Conţinutul învăţământului – caracteristici, surse, factori şi criterii care determină conţinutul învăţământului. Strategii de organizare a conţinutului învăţământului;
- *Metode de învăţământ.* Statutul şi semnificaţia conceptului de metodă în activitatea didactică. Taxonomia metodelor de învăţământ. Eficienţa metodelor de învăţare în formarea şi consolidarea competenţelor de bază ale elevilor;
- *Mijloace de învăţământ şi integrarea acestora în activitatea didactică.* Mijloacele de învăţământ - suport al activităţii didactice. Valoarea psihopedagogică a mijloacelor de învăţământ. Modalităţi de selecţie şi utilizare a mijloacelor de învăţământ;
- *Forme de organizare şi proiectare didactică.* Proiectarea didactică – condiţie a unei activităţi didactice de calitate. Funcţiile proiectării didactice. Conţinutul şi nivelul proiectării didactice;
- *Evaluarea în procesul de învăţământ.* Evaluarea – componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Obiectivele şi funcţiile evaluării şcolare. Strategii de evaluare a randamentului şcolar. Rolul şi importanţa evaluării în:
- educarea capacităţii de autoapreciere;
- prevederea eşecului şcolar;
- stimularea performanţei şcolare;

- dezvoltarea personalităţii elevilor).
- *Dinamica relaţiei profesor-elev în procesul de învăţământ.* Caracteristicile şi semnificaţiile educaţionale ale relaţiei profesor-elev. Tipuri de relaţii.

Bibliografie orientativă:

1. Curriculumul național în vigoare și în uz pentru disciplina Limba și literatura ucraineană maternă, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat)
2. *Oliynyk_Metodyka_vykladannia_ukrainskoi_movy_v_serednii_shkoli.jpg*
3. *Грушевський ăМихайло* - **Історія української літератури**. - ТТ. 1-6. Сканування та обробка http://litopys.kiev.ua/ (http://litopys.org.ua/) 10.III.2003.
4. *Педагогічний дискурс, випуск 13, 2012*
5. *Міненко Л.М., Підлужна Г.В.* **Методика викладання української мови в початкових**
6. **класах.** *Частина 1. Навчання грамоти. – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2004.- 52 с.*
   http://www.lingvistschool.kiev.ua/
7. *http://dnz27.edu.kh.ua/dilimosya_dosvidom/*
8. *http://academiya.kiev.ua/uchebno-vospitatel-noe-ucherezhdenie-obrazovanija-shkola-licej-darovanie*
9. *http://eenu.edu.ua/sites/default/files/Files/doshkilna_osvita_15_1.pdf*
10. Підласий І. П. Педагогіка початкової школи: підручник [Електронний ресурс] / Іван Павлович Підласий. – 2010. – Режим доступу : http://ibib.ltd.ua/neravnomernost-razvitiya-26112.html.
11. Максимюк С.П. Педагогіка : Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2005. – 667 с. – Режим доступу: https://4vpupo.org.ua/download/metod_probl/pedagogika.pdf
12. Дошкільна педагогіка: Навчальний посібник / Поніманська Т.І. - К.: Академвидав, 2006.- 456 с. – Режим доступу: https://studfile.net/preview/5721447/
13. Фіцула, М. М. Педагогіка [Текст] : навчальний посібник для студ. вищ. пед. закл. освіти / М. М. Фіцула. – Вид. 3-тє, переробл. і доповн. – Тернопіль : Навчальна книга–Богдан, 2008. Режим доступу: http://odnorobivka.edu.kh.ua/Files/downloads/Fitsula_M_M_-_Pedagogika_Alma-mater_-_2002.pdf
14. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. Вид. 4-те, стер. Київ : Академвидав, 2012. 615 с - Режим доступу: http://dl.franko.lviv.ua/Pedagogika/library/volkova.pdf
15. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи. Підручник для студентів педагогічних факультетів. — Київ: Генеза, 2002. — 368 с. Режим доступу: http://194.44.152.155/elib/local/sk644883.pdf
16. Дубяга С.М. Педагогічні технології в початковій школі: Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів напряму підготовки «Початкова освіта» Мелітополь: Вид-во «Мелітополь», 2015. Режим доступу: http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/1466/2/%D0%9D%D0%90%D0%92%D0%A7.%D0%9F%D0%9E%D0%A1%D0%86%D0%91%D0%9D%D0%98%D0%9A%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97%20%283%29.pdf
17. Albulescu, I. (2014), *Pedagogii alternative*, Editura ALL, Bucureşti.
18. Albulescu, I. (2009), *Pragmatica predării. Activitatea profesorului intre rutina si creativitate*, Editura Paralela 45, Piteşti.
19. Albulescu I., Catalano, H. (2020), *Sinteze de pedagogie generală. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II (profesori de toate specializările)*, Editura Didactica Publishing House, Bucureşti.
20. Albulescu I., Catalano, H. (2019), *Sinteze de pedagogia învăţământului primar. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II*, Editura Didactica Publishing House, Bucureşti.
21. Catalano, H. (2018), *Procesul de învăţământ: direcţii epistemice, pragmatice şi experienţiale*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.
22. Catalano, H., Albulescu I. (2018), *Pedagogia jocului și a activităților ludice*, Editura Didactică şi Pedagogică Bucureşti.
23. Catalano, H., Albulescu I. (2019), *Didactica jocurilor*, Editura Didactică şi Pedagogică Bucureşti.
24. Albulescu, I. (2014), *Pedagogii alternative*, Editura ALL, Bucureşti.
25. Albulescu, I. (2009), *Pragmatica predării. Activitatea profesorului intre rutina si creativitate*, Editura Paralela 45, Piteşti.

26. Albulescu I., Catalano, H. (2020), *Sinteze de pedagogie generală. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II (profesori de toate specializările)*, Editura Didactica Publishing House, Bucureşti.
27. Catalano, H. (2018), *Procesul de învăţământ: direcţii epistemice, pragmatice şi experienţiale*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.
28. Catalano, H., Albulescu I. (2018), *Pedagogia jocului și a activităților ludice*, Editura Didactică şi Pedagogică Bucureşti.
29. Catalano, H., Albulescu I. (2019), *Didactica jocurilor*, Editura Didactică şi Pedagogică Bucureşti.

NOTĂ: Bibliografia pentru limba maternă și metodica de specialitate **include și planurile-cadru, programele școlare pentru disciplina Limbă și literatura ucraineană maternă, precum și manualele cuprinse în catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar, în anul școlar în care se susține concursul.**

Anexa nr. 71

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ȘI METODICA PREDĂRII MATEMATICII/MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR (ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA ROMÂNĂ)

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

În contextul contemporan, unui cadru didactic i se propune, permanent, redimensionarea relaţiei dintre achiziţiile dobândite prin parcurgerea traseului formării iniţiale şi competenţele generale şi specifice solicitate de pragmatica procesului de învăţământ, în condiţiile valorizării autoformării şi autoperfecţionării profesionale.

Programa de concurs pentru ocuparea posturilor didactice – învățământ primar este concepută și elaborată în conformitate cu prevederile Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, și cu Cadrul de referință al curriculumului național din România, cu Profilul și standardele profesionale ale cadrului didactic din învățământul preuniversitar, pe etape de carieră și pe niveluri de învățământ, cu Profilul de formare al absolventului, cu planul-cadru și programele școlare în vigoare pentru învățământul primar, precum și cu curriculumul programelor de formare inițială a cadrelor didactice.

Proba de concurs vizează valorificarea achiziţiilor din domeniul *limbii şi literaturii române*, al *matematicii*, al *pedagogiei* și corelarea acestora cu domeniul *metodicilor predării limbii și literaturii române/comunicării în limba română* și *predării matematicii/matematicii și explorării mediului în învățământul primar*. Competenţele şi conţinuturile din programă sunt proiectate într-o viziune curriculară dinamică, sistemică, integratoare.

Proiectată pe următoarele componente: *Limba şi literatura română și Matematică***,** *Elemente de pedagogie şcolară*, *Metodica predării limbii și literaturii române/comunicării în limba română*, *Metodica predării matematicii/matematicii și explorării mediului în învățământul primar*, programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar vizează evaluarea cunoașterii conținuturilor științifice fundamentale din domeniile menționate și a capacității candidatului de a le valorifica în proiectarea, realizarea și evaluarea activităților de învățare, în acord cu modelul curricular centrat pe competențe, cu profilul de formare al absolventului de învățământ primar și cu standardele de învățare și de evaluare prevăzute de documentele curriculare în vigoare.”

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează *profilul învățătorului/institutorului/profesorului pentru învățământul primar*, urmărind:

- cunoaşterea conţinuturilor fundamentale şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinelor limba și literatura română, matematică, elemente de pedagogie școlară, metodica predării disciplinei comunicare în limba română/limba și literatura română în învățământul primar, metodica predării disciplinei matematică și explorarea mediului/matematică în învățământul primar;
- demonstrarea competențelor necesare în proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor didactice;
- evaluarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

B. PROFILUL COMPETENŢELOR CADRULUI DIDACTIC PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

COMPETENȚE EVALUATE. Competențele evaluate prin proba scrisă sunt selectate din *Profilul și standardele profesionale ale cadrului didactic din învățământul primar* în vigoare:

D1. Cunoașterea elevilor și a modului în care aceștia învață – înțelegerea proceselor de dezvoltare fizică, cognitivă, emoțională și socială a elevilor de 6/7–11/12 ani și a implicațiilor asupra predării și evaluării; identificarea punctelor forte, a nevoilor și a dificultăților de învățare.

D2. Curriculum și proces didactic – valorificarea cunoștințelor de specialitate și de didactica disciplinelor în proiectarea, desfășurarea, evaluarea și reglarea procesului didactic; stabilirea obiectivelor de învățare în acord cu documentele curriculare; utilizarea unor strategii didactice diverse pentru dezvoltarea competențelor de literație, numerație, digitale și civice; construirea unor contexte de învățare autentică, prin abordări integrate; evaluarea elevilor pe baza standardelor naționale de evaluare și a progresului individual; oferirea de feedback constructiv.

D3. Mediu de învățare și stare de bine – organizarea unui mediu de învățare sigur, accesibil și stimulativ; stabilirea rutinelor și a regulilor clasei.

D4. Consilierea elevilor, colaborarea cu familia și comunitatea – sprijinirea fiecărui elev în funcție de particularitățile individuale și de cerințele educaționale speciale; prevenirea și combaterea violenței și a bullying-ului.

D5. Etică, reflexivitate și învățare continuă – valorificarea dezvoltărilor recente din științele educației și din domeniul disciplinelor predate.

D7. Tehnologie digitală în educație – utilizarea adecvată, sigură și etică a tehnologiei și a resurselor digitale în predare, învățare și evaluare.

C. TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

1. LIMBA ROMÂNĂ

- Normele ortografice și ortoepice în vigoare, aspecte funcționale referitoare la: sunetele limbii române (vocale, semivocale, consoane), corespondența literă-sunet, regulile de despărțire a cuvintelor în silabe; structura fonologică a cuvintelor: diftongi, triftongi, hiat; accentul; omografe, omofone.
- Cuvântul - formă și sens (sensul de bază şi sensul secundar; sensul propriu, sensul figurat), categorii semantice: sinonime, antonime, omonime, cuvinte polisemantice; paronime, regionalisme, arhaisme, neologisme; câmpul lexical, unități frazeologice (expresii/ locuțiuni); mijloace de îmbogățire a vocabularului: interne (derivarea, compunerea, conversiunea; cuvânt de bază, cuvânt derivat; familia lexicală), externe (împrumuturile).
- Părțile de vorbire flexibile:
  - verbul (clasificare, categorii gramaticale specifice, funcții sintactice);
  - substantivul (clasificare, categorii gramaticale specifice, funcții sintactice);
  - articolul (clasificare);
  - adjectivul (clasificare, categorii gramaticale specifice, funcții sintactice);
  - pronumele; adjectivul pronominal (clasificare, categorii gramaticale specifice, funcții sintactice);
  - numeralul (clasificare, categorii gramaticale specifice, funcții sintactice).
- Părțile de vorbire neflexibile:
  - adverbul (clasificare, categorii gramaticale specifice, funcții sintactice);
  - conjuncția (clasificare);
  - prepoziția (clasificare, prepoziții care se construiesc cu genitivul, dativul, acuzativul);
  - interjecția (clasificare, funcții sintactice).
- Sintaxa propoziției:
  a) Părți principale de propoziție:
     - subiectul (clasificare);
     - predicatul (clasificare);
     - acordul gramatical dintre subiect și predicat;

  b) Părți secundare de propoziție:
     - atributul (clasificare);
     - complementul (clasificare).
- Sintaxa frazei:
  - fraza;
  - delimitarea frazei în propoziții; felul propozițiilor; expansiunea și contragerea
  - raporturile sintactice în frază: de interdependență, de coordonare şi de subordonare în propoziţie şi în frază
  - exprimarea raporturilor sintactice în propoziție și în frază;
  - tipuri de propoziții subordonate în frază: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă directă, completivă indirectă, circumstanțiale;
  - construcții incidente; construcții eliptice.
- Aspecte privind aplicarea normelor de ortografie, de ortoepie și de punctuație în receptarea/construirea mesajului scris.

2. LITERATURA ROMÂNĂ

a) Curente literare/culturale: **romantism**, **realism, simbolism, modernism (perioadă, trăsături)**

b) *Genul epic*: Specii narative: basmul cult, povestirea, nuvela, romanul

- *Concepte operaţionale*: construcţia discursului narativ (particularităţile speciilor epice: basmul cult, povestirea, nuvela, romanul; particularităţi ale construcţiei subiectului în textele narative,

particularităţi ale compoziţiei în textele narative; incipit, final, episoade/secvenţe narative, tehnici narative, instanţele comunicării narative (autor, narator, personaj, cititor); tipuri de perspectivă narativă, construcția personajelor (tipologie, modalităţi de caracterizare), registre stilistice, limbajul personajelor, limbajul naratorului – stilul direct, stilul indirect, stilul indirect liber

- *Conţinuturi:*
  - *Povestea lui Harap-Alb* de Ion Creangă;
  - *Hanu Ancuţei* de Mihail Sadoveanu;
  - *Moara cu noroc* de Ioan Slavici;
  - *Ion* de Liviu Rebreanu;
  - *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război* de Camil Petrescu;
  - *Enigma Otiliei* de George Călinescu.

c) *Genul liric*

- *Concepte operaţionale*: structura discursului liric (titlu, motiv literar, idee poetică, instanţele comunicării lirice: mărci lexico-gramaticale ale eului liric; elemente de prozodie); figuri de stil (aliteraţia, asonanţa, antiteza, comparaţia, epitetul, enumeraţia, hiperbola, metafora, personificarea, repetiţia); titlu, mesaj, relaţii de opoziţie şi de simetrie, elemente de recurenţă: motiv poetic, laitmotiv, simbol central, idee poetică, imaginar poetic, figuri semantice (tropi); elemente de prozodie – poezie epică, poezie lirică – instanţele comunicării în textul poetic

Conţinuturi: Conceptele operaţionale se vor aplica pe două texte poetice aparţinând următorilor autori: Mihai Eminescu, George Bacovia, Lucian Blaga, Tudor Arghezi, Nichita Stănescu

d) *Genul dramatic:*** Specii ale genului dramatic: comedia, drama

- *Concepte operaţionale*: particularităţi ale construcţiei subiectului în textul dramatic; particularităţi ale compoziţiei textului dramatic (act, scenă, tablou, didascalii), structura discursului dramatic (conflict dramatic, intrigă, relaţiile temporale şi spaţiale, dialogul dramatic, monologul, categorii estetice: comicul, tragicul); personajele operei dramatice (tipologii, modalităţi de caracterizare);

- *Conţinuturi:*
  - *O scrisoare pierdută* de I.L. Caragiale;
  - *Iona* de Marin Sorescu.

Notă: Componenta *Limba şi literatura română* din structura probei de concurs va cuprinde două părţi:

- redactarea unui eseu structurat/un eseu liber/un eseu argumentativ în care să se aplice conceptele operaţionale enumerate în programă pe un text literar ce aparţine scriitorilor studiaţi, cu încadrare în curentul literar;
- aplicarea elementelor de limbă română pe un text literar sau nonliterar la prima vedere selectat atât din opera scriitorilor studiaţi, cât şi a altor autori.

În evaluare se aplică normele ortografice, ortoepice și morfologice actuale (inclusiv variantele literare libere). Terminologia gramaticală de referință este cea din Gramatica de bază a limbii române și din programele școlare în vigoare**;** se acceptă și încadrările din gramatica tradițională, în măsura în care acestea sunt corecte din punct de vedere științific în cadrul sistemului ales.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DISCIPLINEI DE CONCURS LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ

- ***, *Dicţionarul scriitorilor români*, coordonator Mircea Zaciu, Editura Albatros, 2002.
- Academia Română, 2010, *Gramatica de bază a limbii române*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold.
- Academia Română, *DOOM*, Ediţia a II-a, Bucureşti, 2005.
- Anghelescu, M., 1996, *Clasicii noştri*, București, Editura Eminescu.
- Anghelescu, M., Ionescu, C., Lăzărescu, Gh., 1995, *Dicţionar de termeni literari*, București, Editura Garamond.
- Aranghelovici, C., 2007, *Îndreptar ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, București, Editura Saeculum vizual.
- Balota, N., 1982, *Opera lui T. Arghezi*, București, Ed. Eminescu.
- Braga, C., 1993, *Nichita Stănescu: orizontul imaginar*, Sibiu, Editura Imago.

- Călinescu, G., 1969, *Opera lui Mihai Eminescu*, București, Editura pentru Literatură.
- Călinescu, G., 2003, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, București, Editura Semne.
- Ciompec, G., Dominte, C., Forăscu, N., Guțu Romalo, V., Vasiliu, E., 1985, *Limba română contemporană. Fonetica. Fonologia. Morfologia*, Ediție revizuită și adăugită, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
- Pană Dindelegan, G. (coord.), 2019, *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold.
- Crohmălniceanu, Ov.S., 1984, *Cinci prozatori în cinci feluri de lectură*, București, Editura Cartea Românească.
- Guțu Romalo, V. (coord.), 2008, Gramatica limbii române, vol. I: Cuvântul; vol. II: Enunțul, Bucureşti, Editura Academiei Române. Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti", 2016, Dicționarul explicativ al limbii române (DEX), ediția a III-a, revăzută și adăugită, București, Editura Univers Enciclopedic.
- Llosa, M.V., 2005, *Scrisori către un tânăr romancier*, București, Editura Humanitas.
- Manolescu, N., 1980-1981, *Arca lui Noe*, Vol. I-II, Bucureşti, Editura Minerva.
- Munteanu, G., 1980, *Istoria literaturii române. Epoca marilor clasici*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Mușat, C., 1998, *Romanul românesc interbelic*, București, Editura Humanitas.
- Pană Dindelegan, G. (coord.), 2016, *Gramatica de bază a limbii române*, ediția a II-a, București, Editura Univers Enciclopedic Gold.
- Pană Dindelegan, G. (coord.), 2019, *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold.
- Papadima, L., 1996, Introducere, comentarii la *Comediile lui I. L. Caragiale*, București, Editura Humanitas, Colecția Tezaur.
- Petrescu, I., 2002, *Eminescu. Modele cosmogonice și viziunea poetică*, Pitești, Editura Paralela 45.
- Pop, I., 1973, *Poezia unei generații*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
- Popescu, M., 1977, *Slavici*, București, Editura Cartea Românească.
- Popescu, Ş., 2001, *Gramatica practică a limbii române*, Bucureşti, Editura TEDIT FZH.
- Simion, E., 1987, *Scriitori români de azi*, Bucureşti, Editura Cartea Românească.
- Vianu T., 2002, *Arta prozatorilor români,* București, Ed. 100+1 GRAMAR.
- Academia Română, 2004–2009, Dicționarul general al literaturii române, București, Editura Univers Enciclopedic.
- Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti", 2021, Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române (DOOM³), ediția a III-a, București, Editura Univers Enciclopedic.

***, *Gramatica limbii române*, 2005, Vol. I-II, București, Editura Academiei Române.

***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Limba și literatura română pentru clasele a IX-a – a XII-a, în vigoare în anul şcolar în care se susține concursul, cuprinse în Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

E. TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Elemente de teoria mulțimilor

- Noţiunea de mulţime: element, apartenenţă, reprezentarea mulțimilor
- Relaţia de incluziune, egalitatea între mulţimi
- Submulțimi; determinarea unor submulțimi
- Operaţii cu mulţimi: Reuniunea. Intersecţia. Diferenţa. Complementara unei mulţimi. Produsul cartezian. Proprietățile operațiilor cu mulțimi
- Relaţia de echipotenţă; cardinalul unei mulţimi

2. Mulțimi de numere

Mulțimea numerelor naturale (N); multimea numerelor întregi (Z); mulțimea numerelor raționale (Q); mulțimea numerelor iraționale (I)

Numere naturale

- Axiomele lui Peano

- Sisteme de numeraţie: sistem poziţional (scrierea în baza 10) şi sistem nepoziţional (scrierea cu cifre romane)
- Operații cu numere naturale: adunarea și scăderea – proprietăți; înmulțirea și împărțirea – proprietăți; teorema împărțirii cu rest; ordinea efectuării operațiilor și utilizarea parantezelor; rotunjirea numerelor naturale la diferite ordine; puterea cu exponent natural a unui număr natural; pătratul unui număr natural; reguli de calcul cu puteri.
- Metode aritmetice de rezolvare a problemelor:
  - metoda figurativă (grafică);
  - metoda mersului invers;
  - metoda comparației;
  - metoda reducerii la unitate;
  - probleme care se rezolvă prin combinarea metodelor aritmetice (metode mixte).
- Divizibilitatea numerelor naturale, divizor, multiplu, criterii de divizibilitate cu: 2, 3, 4, 5, 9, 10; numere prime, numere compuse; descompunerea unui număr natural în factori primi, aflarea c.m.m.d.c., c.m.m.m.c. a două sau mai multe numere naturale

Numere întregi

- Compararea numerelor întregi
- Operații cu numere întregi: adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea

Numere raționale:

- Fracţii ordinare: fracţii subunitare, echiunitare, supraunitare; procente; fracţii echivalente
- Compararea fracţiilor. Introducerea şi scoaterea întregilor dintr-o fracţie. Aflarea unei fracții dintr-un număr și a unui număr când se cunoaște o fracție din el
- Fracţii zecimale: compararea fracțiilor zecimale
- Transformarea unei fracţii zecimale în fracţie ordinară
- Transformarea unei fracții ordinare în fracție zecimală
- Operații cu numere rationale: adunarea, scăderea, înmulţirea şi împărţirea fracţiilor ordinare; adunarea şi scăderea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule; înmulţirea și împărțirea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule
- Media aritmetică și media ponderată a două sau mai multe numere raționale

Numere iraționale

- Reguli de calcul cu radicali: produs, cât, scoaterea factorilor de sub radical, introducerea factorilor sub radical
- Operații cu numere iraționale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea numerelor iraționale care conțin radicali de indice 2)
- Rădăcina pătrată a unui număr natural pătrat perfect
- Algoritmul de extragere a rădăcinii pătrate a unui număr natural prin descompunerea numerelor în produs de factori primi

3. Ecuaţii, inecuaţii şi sisteme de ecuaţii

- Ecuaţii de gradul I cu coeficienţi în Z; probleme care se rezolvă folosind ecuaţii de acest tip
- Inecuații de gradul I, cu coeficienti numere întregi
- Sisteme de două ecuaţii liniare cu două necunoscute, cu coeficienţi numere întregi (metoda substituţiei, metoda reducerii); probleme care se rezolvă cu ajutorul sistemelor de două ecuații cu două necunoscute

4. Elemente de organizare a datelor

- Colectarea, organizarea, reprezentarea și interpretarea datelor: tabele, grafice cu bare, grafice liniare, diagrame; reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale

5. Unităţi de măsură pentru lungime, arie, volum, capacitatea vaselor, masă, timp, valoare

- Unități de măsură standard; multiplii și submultiplii; transformări
- Relația de echivalență dintre volum și capacitate (1 dm^3=1l)

6. Elemente de geometrie

- **Punct, dreaptă, semidreaptă, segment, linia curbă, linia frântă**
- **Unghi**: definiție, notații, elemente; interiorul unui unghi, exteriorul unui unghi; măsura unui unghi; clasificare
- **Poligoane**:

Triunghiul

- Definiţie, elemente; clasificare; perimetru; suma măsurilor unghiurilor unui triunghi
- Linii importante în triunghi: înălțimea, bisectoarea, mediatoarea, mediana (definiție, proprietăți, construcție)
- Ortocentrul, centrul cercului înscris în triunghi, centrul cercului circumscris triunghiului, centrul de greutate
- Criteriile de congruenţă a triunghiurilor
- Proprietăţi ale triunghiului isoscel
- Proprietăți ale triunghiului echilateral
- Triunghiul dreptunghic**:** proiecţii ortogonale pe o dreaptă; teorema înălțimii; teorema catetei; teorema medianei; teorema unghiului de 30°; teorema lui Pitagora; reciproca teoremei lui Pitagora
- Perimetrul și aria (formule de calcul)

Patrulaterul

- Patrulaterul convex; suma măsurilor unghiurilor unui patrulater convex
- Paralelogramul, proprietăţi; paralelograme particulare: dreptunghi, romb, pătrat - proprietăţi; trapezul, clasificare, proprietăți, linia mijlocie în trapez
- Perimetre și arii: dreptunghi, romb, pătrat, trapez

- **Cercul**: construcție, elemente
- **Corpuri geometrice**: paralelipipedul dreptunghic, cubul, piramida, cilindrul, conul, sfera (recunoaștere, elemente componente, desfășurare, construcție); aria și volumul paralelipipedului dreptunghic, cubului și piramidei regulate (piramida patrulateră regulată, piramida triunghiulară regulată, tetraedrul regulat).

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DISCIPLINEI DE CONCURS MATEMATICĂ

- Aron I., Herescu, Gh., Dumitru, A., 1996, *Aritmetica pentru învăţători*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
- Magdaş, I., 2019, *Matematică. Ghid pentru pregătirea inițială și continuă a profesorilor pentru învățământul primar*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
- Roșu, M., 2019, *Elemente de matematică pentru profesorii din învățământul primar,* Ediția a 2-a, revizuită, București, Editura Aramis.
- Roşu, M., Roman, M., 1999, *Matematica pentru perfecţionarea învăţătorilor*, Bucureşti, Editura All.

***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Matematică pentru clasele a IV-a – a VIII-a, în vigoare în anul şcolar în care se susține concursul, cuprinse în Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

G. TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ

1. ***Finalităţile educaţiei***

a) Definirea și analiza conceptuală: finalitate educațională, ideal educațional, scopuri educaționale, competențe (competențe-cheie europene, competențe generale, competențe specifice) și obiective educaționale (cadru, de referință, operaționale);

b) Taxonomia finalităților educaționale: criterii și sisteme de referință (macro – micro / finalități de sistem – finalități de proces; grad de generalitate; domeniul / dimensiunea personalității: cognitiv, afectiv-atitudinal, psihomotor; temporalitate; măsurabilitate);

c) Operaționalizarea obiectivelor educaționale: concept, modele și proceduri de operaționalizare, cerințe / condiții de formulare a obiectivelor operaționale, limite ale operaționalizării.

2. ***Probleme teoretice si practice ale curriculumului***

a) Conceptul de curriculum: evoluția conceptului, accepțiuni (în sens larg și în sens restrâns), componentele structurale ale curriculumului și abordarea curriculară centrată pe competențe;

b) Tipurile de curriculum**:**

• din perspectiva dezvoltării și a organizării: curriculum nucleu (trunchi comun), curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOŞ – discipline opționale), curriculum diferențiat, curriculum adaptat (pentru elevii cu cerințe educaționale speciale);

• din perspectiva gradului de formalizare: curriculum formal (oficial), nonformal, informal, ascuns;

• din perspectiva integrării conținuturilor: curriculum disciplinar, interdisciplinar, pluridisciplinar și transdisciplinar.

c) Produsele curriculare:

• principale (reglatoare): planurile-cadru de învățământ, programele școlare (structură și corelația competențe generale – competențe specifice – conținuturi – activități de învățare);

• auxiliare și materiale-suport: manualele școlare, ghidurile metodologice, auxiliarele curriculare, portofoliile, resursele educaționale deschise (RED) și platformele/softurile educaționale.

d) Curriculumul național din România – repere actuale de politică educațională:

• structura Curriculumului național (ariile curriculare și ciclurile curriculare);

• documente de politică curriculară în vigoare (Cadrul de referință al Curriculumului național, Profilul de formare al absolventului de învățământ primar și metodologiile de aplicare a planurilor-cadru).

3. ***Procesul de învăţământ - sistem şi funcţionalitate***

a) Procesul de învățământ ca sistem și proces: concept, structură, funcții, dimensiuni, caracteristici și modele explicativ-interpretative; procesualitatea internă (interacțiunea dinamică dintre predare, învățare și evaluare);

b) Eficiența procesului de învățământ**:** condiții și factori de optimizare; forme de organizare a procesului de învățământ (activitatea la clasă, activități în afara clasei, organizarea în regim simultan și în mediul digital / hibrid).

4. ***Proiectarea didactică***

a) Definirea și analiza conceptului: funcțiile și etapele proiectării didactice;

b) Nivelurile proiectării didactice: proiectarea la nivel macropedagogic și la nivel micropedagogic;

c) Demersul proiectării didactice la nivel micropedagogic: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea unităților de învățare și proiectarea lecției / activității didactice;

d) Instrumente de proiectare didactică: structura și cerințele de elaborare a documentelor de proiectare (planificarea calendaristică, proiectul unității de învățare, proiectul de lecție).

5. ***Strategiile didactice***

a) Delimitări conceptuale și structură: conceptul de strategie didactică, componente (metode, procedee, tehnici, forme de organizare și mijloace de învățământ), criterii de selectare și taxonomii ale strategiilor didactice (cu accent pe strategiile interactive și diferențiate);

b) Metodologia didactică: delimitări conceptuale (metodologie, metodă, procedeu, tehnică); sistemul metodelor de învățământ (metode tradiționale și metode moderne / activ-participative – definiții, clasificări, descrieri, valențe formative și limite);

c) Mijloacele de învățământ și tehnologiile digitale: definiție, clasificare, funcții și condiții de integrare eficientă în activitatea didactică; utilizarea tehnologiilor digitale, a platformelor educaționale și a resurselor educaționale deschise (RED) în sprijinul învățării și al incluziunii.

6. ***Predarea. Orientări contemporane în teoria şi practica predării***

a) Conceptul de predare: accepțiuni, modele explicative și orientări contemporane (predarea interactivă, predarea centrată pe elev și pe dezvoltarea competențelor); predarea ca activitate de organizare, mediere și gestionare a situațiilor de învățare;

b) Stiluri de predare și reglarea demersului didactic: tipologii ale stilurilor de predare; rolul comunicării didactice și al feedbackului constructiv (formativ) în optimizarea predării și a învățării;

c) Practica reflexivă și dezvoltarea profesională: autoevaluarea și evaluarea comportamentului didactic al profesorului pentru învățământ primar (raportarea la standardele profesionale în vigoare).

7. ***Învăţarea şcolară. Orientări contemporane în teoria şi practica învăţării şcolare***

a) Conceptul și formele învățării: delimitări între învățarea în sens larg și învățarea școlară (definire, caracteristici, mecanisme); forme, tipuri și niveluri ale învățării școlare (învățarea activă, colaborativă, experiențială, prin descoperire și învățarea autoreglată / dezvoltarea competenței „a învăța să înveți”);

b) Teorii și orientări contemporane ale învățării: paradigme relevante pentru învățământul primar (constructivismul, cognitivismul, teoria învățării sociale, teoria inteligențelor multiple) și aplicațiile lor în organizarea situațiilor de învățare;

c) Condițiile învățării școlare eficiente: factori interni (cognitivi, metacognitivi, afectiv-motivaționali, stiluri de învățare) și factori externi (organizarea mediului de învățare, climatul socio-emoțional sigur și stimulativ); interdependența acestora și modalități de stimulare a motivației pentru învățare.

8. ***Instruirea. Teorie, metodologie***

a) Delimitări conceptuale: raporturile dintre educație, formare, instruire și învățare;
b) Forme de organizare a activității de instruire: activitatea frontală, activitatea pe grupe (învățarea prin cooperare) și activitatea individuală (specific, funcții, avantaje, limite și alternarea lor în lecție);
c) Organizarea instruirii diferențiate și personalizate: adaptarea sarcinilor de învățare, a timpului și a ritmului de lucru la particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor (în acord cu strategiile didactice selectate).

9. ***Evaluarea în procesul de învăţământ si educaţie***

a) Definirea și analiza conceptului de evaluare didactică**:** funcțiile evaluării; operațiile evaluării (măsurarea – aprecierea – decizia)
b) Forme / tipuri de evaluare didactică**:** evaluarea inițială, evaluarea continuă / formativă, evaluarea finală / sumativă (specific, rol și complementaritate);
c) Standardele naționale de evaluare și evaluarea criterială: rolul standardelor naționale în asigurarea coerenței dintre curriculum, predare și evaluare; relația dintre competențele specifice, rezultatele așteptate ale învățării, criteriile de evaluare și descriptorii de performanță;
d) Metode, instrumente și itemi de evaluare**:** metode de evaluare tradiționale și metode alternative / complementare; instrumente de evaluare; tipologia itemilor (definiție, clasificare, caracteristici, cerințe de proiectare, avantaje și limite în utilizare);
e) Valorificarea rezultatelor evaluării**:** interpretarea rezultatelor în raport cu standardele și descriptorii de performanță; utilizarea feedbackului formativ pentru reglarea procesului de predare-învățare, proiectarea măsurilor de remediere / dezvoltare și stimularea autoevaluării elevilor.

10. ***Repere de pedagogie școlară privind educația incluzivă***

a) Conceptul și principiile educației incluzive (echitate, egalitate de șanse, accesibilitate, participare, nediscriminare);
b) Diferențierea și individualizarea instruirii: adaptarea strategiilor didactice, a sarcinilor de învățare și a evaluării la nevoile educaționale ale elevilor;
c) Sprijinirea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES): adaptări curriculare și colaborarea cu familia și specialiștii;
d) Mediul școlar sigur și incluziv: prevenirea excluziunii, a stigmatizării, a segregării și a bullyingului.

H. BIBLIOGRAFIE PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

- Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2019, *Sinteze de pedagogia învățământului primar. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
- Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2020, *Sinteze de pedagogie generală. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
- Bocoș, M., 2013, *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Iași, Editura Polirom.
- Bocoş, M., Jucan, D., 2019, *Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
- Bocoş, M., Jucan, D., 2018-2019, *Teoria şi metodologia instruirii şi Teoria şi metodologia evaluării. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
- Catalano, H., 2018, *Procesul de învăţământ: direcţii epistemice, pragmatice şi experienţiale*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
- Cerghit, I., Neacşu, I., Pânişoară I.O., Potolea D., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
- Ciolan, L., 2008, *Învățarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar,* Iaşi, Editura Polirom.
- Cristea, S., 1998, *Dicţionar de termeni pedagogici*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
- Cristea, S., 2010, *Fundamentele pedagogiei*, Iaşi, Editura Polirom.
- Cristea, S., 2017, *Finalitățile educației*, București, Editura Didactica Publishing House.
- Cristea, S., 2017, *Instruirea / Procesul de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
- Cristea, S., 2017, *Realizarea instruirii ca activitate de predare-învățare-evaluare*, București, Editura Didactica Publishing House.
- Cristea, S., 2018, *Obiectivele instruirii /procesului de invatamant*, București, Editura Didactica Publishing

House.
- Cristea, S., 2019, *Metodologia instruirii in cadrul procesului de învățământ*, Bucureşti, Editura Didactica Publishing House.
- Cristea, S., 2019, *Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ*, Bucureşti, Editura Didactica Publishing House.
- Cerghit, I., 1997, *Metode de învățământ*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
- Cucoş, C., 2024, Pedagogie, ediția a IV-a, revăzută şi adăugită, Iaşi, Editura Polirom.
- Cucoş, C., 2000, *Pedagogie generală,* Iaşi, Ed. Polirom.
- Gherguț, A., 2006, Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație, Iași, Editura Polirom.
- Gherguț, A., Frumos, L., 2019, Educația incluzivă. Ghid metodologic, Iași, Editura Polirom.
- Ionescu, M., Bocoş, M. (coord.), 2009, *Tratat de didactică modernă*, Piteşti,Ed. Paralela 45.
- Ionescu, M., 2007, *Instrucție și educație*, Arad, Vasile Goldiș University Press.
- Iucu, R.B, 1999, *Managementul clasei de elevi*, Bucureşti, Editura „D. Bolintineanu".
- Iucu, R. B., 2006, Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
- Iucu R. B, Manolescu M., 2005, *Elemente de pedagogie,* Bucureşti, Credis, Editura Universităţii din Bucureşti.
- Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldin.
- Jucan, D., Muste, D., Albulescu, I., 2024, Abordări didactice actuale și de perspectivă în învățământul primar și preșcolar, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
- Manolescu, M., 2005, *Evaluarea școlară: metode, tehnici, instrumente*, Bucureşti, Editura Meteor Press.
- Manolescu, M., 2010, *Teoria și metodologia evaluării*, București, Editura Universitară.
- Mara, D., 2009, Strategii didactice în educația incluzivă, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Neacşu, I., 1990, *Metode şi tehnici moderne de învăţare eficientă*, Bucureşti, Editura Militară.
- Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
- Neacşu, I., 2015*, Metode si tehnici de invatare eficienta. Fundamente si practici de succes,* Iaşi, Editura Polirom.
- Negreţ, D.I*.,* 2008, *Teoria generală a curriculumului educaţional*, Iaşi, Editura Polirom.
- Oprea, C.M., 2008, *Strategii didactice interactive*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
- Petrescu, P., Pop, V., 2007, *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situaţiilor de învăţare,* Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
- Petrovici, M.C., 2010, *Niveluri ale înțelegerii*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Pânișoară, I. O., Manolescu, M., 2019, *Pedagogia învățământului primar și preșcolar,* Iași, Editura Polirom.
- Păun, E., Potolea, D., 2002, *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative,* Iași, Editura Polirom.
- Stanciu, M., 1999, *Reforma conţinuturilor învăţământului. Cadru metodologic*, Iaşi, Editura Polirom.
- Stoica, A. (coord.), 2001, *Evaluarea curentă şi examenele*, Bucureşti, Editura Prognosis.
- Stoica, A., 2003, *Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică*, Bucureşti, Editura Humanitas Educational.
- Stoica, A., Mihail, R., 2006, *Evaluarea educaţională. Inovaţii şi perspective*, Bucureşti, Editura Humanitas.

***, *Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE),* MEN – CNCEÎP, București, 2008.

I. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ/COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

I. ***Curriculumul la disciplinele Comunicare în limba română (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Limba și literatura română (clasele a III-a – a IV-a)***

a) Structura programei școlare; relația dintre competențele generale, competențele specifice, exemplele de activități de învățare și conținuturi;

b) Contribuția disciplinelor la profilul de formare al absolventului de învățământ primar (dezvoltarea competenței de literație – citire, scriere și înțelegere a mesajului);

c) Lectura personalizată a programei școlare.

II. Proiectarea didactică a activităților de învățare la disciplinele Comunicare în limba română (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Limba și literatura română (clasele a III-a – a IV-a)

a) Etapele proiectării didactice: corelarea competențelor specifice cu obiectivele operaționale și definirea sistemului de referință spațio-temporal; selectarea și structurarea conținuturilor; stabilirea strategiilor didactice optime; stabilirea criteriilor, a probelor și a instrumentelor de evaluare formativă și sumativă;

b) Instrumente ale proiectării la nivel micropedagogic: lectura personalizată a programei școlare, planificarea calendaristică anuală, proiectarea unităților de învățare, proiectarea lecției / activității didactice.

III. Lecția de Comunicare în limba română/Limba și literatura română în învățământul primar

a) Lecția – modalitate fundamentală de organizare a activității didactice;

b) Forme de organizare a colectivului de elevi (frontal, pe grupe, în perechi, individual);

c) Strategii de diferențiere, individualizare și incluziune (adaptarea sarcinilor de învățare, a suporturilor vizuale/auditive și a ritmului de lucru pentru elevii cu cerințe educaționale speciale / tulburări specifice de învățare);

d) Metode și procedee didactice (caracteristici, utilizare în activitățile didactice): povestirea, metoda fonetică analitico-sintetică, lectura explicativă, lucrul cu manualul, explicația, conversația euristică, demonstrația, exercițiul, învățarea prin descoperire, problematizarea, jocul didactic, jocul de rol, dramatizarea, observarea; metode de învățare prin cooperare; metode de predare-învățare moderne, activizante și interactive, centrate pe elev;

e) Mijloace de învățământ, resurse digitale și suporturi tehnice de instruire: modalități de integrare în activitatea didactică (manualul tipărit și digital, resurse educaționale deschise – RED, aplicații și platforme educaționale);

f) Evaluarea rezultatelor învățării la Comunicare în limba română / Limba și literatura română: tipuri de evaluare; metode tradiționale și complementare; tipuri de itemi utilizați în practica școlară; specificul aprecierii elevilor prin calificative; problematica specifică a descriptorilor de performanță; structura probei de evaluare în raport cu standardele naționale de evaluare; itemii pe niveluri de performanță; evaluarea înțelegerii textului citit; feedbackul descriptiv și valorificarea rezultatelor evaluărilor naționale de la finalul claselor a II-a și a IV-a în ameliorarea învățării;

g) Abordarea integrată a curriculumului: corelații intra-, multi-, inter- și transdisciplinare ale disciplinelor Comunicare în limba română / Limba și literatura română cu celelalte discipline din planul-cadru; integrarea elementelor de construcție a comunicării (fonetică, vocabular, părți de vorbire, părți de propoziție) în activități de comunicare orală și scrisă, abordate funcțional, în diferite contexte de comunicare.

IV. Aspecte metodologice privind curriculumul pentru disciplinele Comunicare în limba română (clasa pregătitoare–clasa a II-a) și Limba și literatura română (clasele a III-a–a IV-a) în învățământul primar

1. Comunicarea orală

a) Strategii de formare a conștiinței fonologice și a câmpului auditiv (propoziție, cuvânt, silabă, sunet);

b) Strategii de formare a competențelor de comunicare orală: conținuturi relevante, contexte de realizare, tipuri de activități de învățare; comportamentul de ascultător / emițător;

c) Situații de învățare care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (clasele CP–II și III–IV).

2. Comunicarea scrisă (receptarea mesajului scris, exprimarea scrisă)

a) Etapa prealfabetară (clasa pregătitoare) și învățarea citit-scrisului în clasa I: metoda fonetică analitico-sintetică; etapele învățării literelor; metode și procedee specifice, mijloace de învățământ, forme de organizare;

b) Specificul abordării textelor în învățământul primar: textul narativ (delimitarea în fragmente logice, formularea ideilor principale, planul simplu și planul dezvoltat de idei, povestirea orală și scrisă, intuirea trăsăturilor personajului literar, dialogul, secvențele descriptive); textul liric (abordarea

intuitivă a textului în versuri, valorificarea valențelor emotive și a limbajului artistic la nivel accesibil vârstei); textul nonliterar (informativ); textul funcțional;

c) Strategii de lectură și de înțelegere a textului: predicția/anticiparea, formularea de întrebări, clarificarea, realizarea de inferențe; valorificarea metodelor activ-participative pentru dezvoltarea comprehensiunii textului și a interesului pentru lectură;

d) Organizarea textului scris în funcție de scopul redactării:

e) Tehnica elaborării unui text scris: planul inițial, părțile componente; contexte de realizare pentru clasele II–IV;

f) Scrierea funcțională (bilet, felicitare, afiș, invitație, scrisoare, e-mail);

g) Scrierea imaginativă (pe baza unui șir de întrebări, pe baza unui suport vizual);

h) Scrierea despre textul literar (povestirea, exprimarea opiniei);

i) Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învățământul primar: particularități ale predării normelor limbii literare în clasele CP–II și III–IV (ortografie, ortoepie, punctuație).

3. Educație incluzivă în activitățile de Comunicare în limba română/Limba și literatura română

a) Strategii de diferențiere și accesibilizare a comunicării orale și scrise, în funcție de particularitățile și nevoile de învățare ale elevilor; utilizarea suporturilor vizuale/auditive și a materialelor accesibile;

b) Adaptarea activităților de dezvoltare a conștiinței fonologice, a cititului, a scrisului și a înțelegerii textului pentru elevii care întâmpină dificultăți de învățare, inclusiv pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES) / tulburări specifice de învățare (TSI);

c) Evaluarea incluzivă a comunicării orale și scrise: adaptarea sarcinilor și a modalităților de răspuns, raportarea la progresul individual și formularea feedbackului constructiv.

J. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ/COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

- Barbu, M., 2008, *Metodica predării limbii și literaturii române - învățământ primar*, Craiova, Editura „Gheorghe Alexandru”.
- Catalano, H., Albulescu, I., 2018, *Pedagogia jocului și a activităților ludice*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
- Catalano, H., Albulescu, I., 2019, *Didactica jocurilor*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
- Cerghit, I., Neacşu, I., Negreţ, I., Pânişoară, I.O., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
- Cerghit, I., 2006, *Metode de învăţământ*, Iaşi, Editura Polirom.
- Crăciun, C., 2018, *Metodica predării limbii române în învățământul primar*, Ediția a VI-a, Deva, Editura EMIA.
- Creţu, C., 1998, *Curriculum diferenţiat şi personalizat*, Iaşi, Editura Polirom.
- Cristea, S., 2002, *Dicţionar de pedagogie*, Chişinău, Editura Litera.
- Grecu, M., *Tendințe în didactica limbii și literaturii române în învățământul primar. Curs universitar*, Brașov, Editura Universității Transilvania din Brașov, 2022.
- Hobjilă, A., *Limbă și comunicare: perspective didactice. Aplicații pentru învățământul primar*, ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom, 2024.
- Jinga, I., Petrescu, A., 1996, *Evaluarea performanţei şcolare*, Bucureşti, Editura Adelfin.
- Manolescu, M., 2010, *Teoria şi metodologia evaluării*, Bucureşti, Editura Universitară.
- Molan, V., 2014, *Didactica disciplinelor „Comunicare în limba română” și „Limba și literatura română” din învățământul primar* (Ediție revizuită, actualizată și completată. Studii critice), București, Ed. MINIPED.
- Neacşu, I., Stoica, A., (coord.), 1996, *Ghid general de evaluare şi examinare*, Bucureşti, M.E.N., Editura Aramis.
- Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
- Norel, M., 2010, *Didactica limbii și literaturii române pentru învățământul primar*, București, Editura Art.
- Oprea, C.-L., 2009, *Strategii didactice interactive*, București, Editura Didactică şi Pedagogică.
- Pamfil, A., 2016, *Limba și literatura română în școala primară – perspective complementare*, București, Editura Art.
- Sâmihăian, F., *O didactică a limbii și literaturii române. Provocări actuale pentru profesor și elev*, București, Editura Art, 2014.

- Şerdean, I., 1985, *Metodica predării limbii române la clasele I-IV*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
- Şerdean, I., 2007, *Didactica Limbii şi literaturii române în învăţământul primar*, Bucureşti, Editura Corint.

***, Ministerul Educației, *Proiectul CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți, ghiduri metodologice și resurse educaționale deschise pentru învățământul primar*, disponibile pe platforma digital.educred.ro."

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Comunicare în limba română / Limba şi literatura română, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

K. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ŞI EXPLORAREA MEDIULUI

I. Curriculumul la disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Structura programei școlare; relația dintre competențele generale, competențele specifice, exemplele de activități de învățare și conținuturi;
b) Contribuția disciplinelor la profilul de formare al absolventului de învățământ primar (dezvoltarea competenței-cheie matematice și a competenței în științe, tehnologie și inginerie);
c) Lectura personalizată a programei școlare.

II. Proiectarea didactică a activităților de învățare la disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Etapele proiectării didactice: corelarea competențelor specifice cu obiectivele operaționale și definirea sistemului de referință spațio-temporal; selectarea și structurarea conținuturilor; stabilirea strategiilor didactice optime; stabilirea criteriilor, a probelor și a instrumentelor de evaluare formativă și sumativă;
b) Instrumente ale proiectării la nivel micropedagogic: lectura personalizată a programei școlare, planificarea calendaristică anuală, proiectarea unităților de învățare, proiectarea lecției / activității didactice.

III. Lecția de Matematică și explorarea mediului / Matematică în învățământul primar

a) Lecția – modalitate fundamentală de organizare a activității didactice;
b) Forme de organizare a colectivului de elevi (frontal, pe grupe, în perechi, individual);
c) Strategii de diferențiere, individualizare și incluziune (adaptarea sarcinilor de învățare, a suporturilor vizuale/manipulative și a ritmului de lucru pentru elevii cu cerințe educaționale speciale / tulburări specifice de învățare);
d) Metode și procedee didactice (caracteristici, utilizare în activitățile didactice): lucrul cu manualul, explicația, conversația euristică, demonstrația, exercițiul, învățarea prin descoperire, problematizarea, jocul didactic, experimentul, observarea; metode de învățare prin cooperare; metode de predare-învățare moderne, activizante și interactive, centrate pe elev;
e) Mijloace de învățământ, resurse digitale și suporturi tehnice de instruire: modalități de integrare în activitatea didactică (materiale intuitive/manipulative, manualul tipărit și digital, resurse educaționale deschise – RED, aplicații și platforme educaționale);
f) Evaluarea rezultatelor învățării la Matematică și explorarea mediului / Matematică: tipuri de evaluare; metode tradiționale și complementare; tipuri de itemi utilizați în practica școlară; specificul aprecierii elevilor prin calificative; problematica specifică a descriptorilor de performanță; structura probei de evaluare în raport cu standardele naționale de evaluare; itemii pe niveluri de performanță; analiza erorilor elevilor, feedbackul descriptiv și valorificarea rezultatelor evaluărilor naționale de la finalul claselor a II-a și a IV-a în ameliorarea învățării;

g) Abordarea integrată a curriculumului: corelații intra-, multi-, inter- și transdisciplinare ale disciplinelor Matematică și explorarea mediului / Matematică cu celelalte discipline din planul-cadru.

IV. Aspecte metodologice privind curriculumul pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a) în învățământul primar

1. Metodologia predării-învățării conținuturilor matematice (clasele CP–IV)

a) Elemente pregătitoare pentru formarea conceptului de număr natural; aspectul cardinal și aspectul ordinal al numărului natural;
b) Metodologia formării conceptului de număr natural;
c) Metodologia didactică specifică predării-învățării operațiilor matematice în mulțimea numerelor naturale; algoritmi de calcul cu numere naturale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea exactă și împărțirea cu rest);
d) Metodologia didactică specifică predării-învățării ordinii efectuării operațiilor și a utilizării parantezelor;
e) Metodologia didactică specifică predării-învățării fracțiilor și a operațiilor de adunare și scădere a fracțiilor cu același numitor;
f) Metodologia didactică specifică predării-învățării unităților de măsură pentru lungime, masă, capacitate, timp și valoare;
g) Metodologia didactică specifică predării-învățării elementelor de geometrie;
h) Metodologia de rezolvare și compunere a problemelor de matematică: noțiunea de problemă matematică; etapele rezolvării problemelor de matematică; valențele formative ale activităților de rezolvare și compunere a problemelor matematice; metode speciale de rezolvare a problemelor de matematică (metoda figurativă/grafică, metoda comparației, metoda mersului invers, metoda reducerii la unitate); probleme de estimare, probleme de logică și probleme cu date organizate în tabele și grafice.

2. Metodologia predării-învățării componentei Explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a)

a) Învățarea prin investigație științifică (observarea, formularea de întrebări și predicții, experimentul simplu, înregistrarea și comunicarea rezultatelor);
b) Explorarea directă a mediului apropiat; demersuri didactice de investigare a fenomenelor naturii, a plantelor, a animalelor, a corpului omenesc și a elementelor mediului înconjurător;
c) Abordarea integrată a elementelor de matematică și de științe în contexte cotidiene;
d) Evaluarea competențelor de observare, investigare și comunicare a rezultatelor.

3. Educație incluzivă în activitățile de Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Adaptarea strategiilor de predare-învățare la diversitatea nivelurilor de achiziție, a ritmurilor și a stilurilor de învățare; trecerea gradată între reprezentările concrete, vizuale, grafice și simbolice, cu utilizarea materialelor manipulative, a schemelor, a desenelor, a axei numerelor, a tabelelor și a suporturilor accesibile;
b) Diferențierea sarcinilor și a gradului de sprijin în activitățile de calcul, măsurare, geometrie, rezolvare de probleme și explorare a mediului; fragmentarea cerințelor complexe și oferirea de modele și exemple, în funcție de nevoile elevilor;
c) Evaluarea incluzivă: adaptarea sarcinilor, a modalităților de comunicare și de răspuns, inclusiv pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES) / tulburări specifice de învățare (TSI), în acord cu măsurile de sprijin aplicabile; centrarea evaluării pe raționament și progres individual, nu doar pe viteza de lucru.

V. Caracterul practic-aplicativ al al disciplinelor Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Contexte și demersuri de aplicare practică: explorare, investigare, estimare/aproximare, comparare, măsurare și experimentare;
b) Transferul și valorificarea cunoștințelor matematice în viața cotidiană: rezolvarea unor situații-problemă autentice, luarea deciziilor (elemente de educație financiară) și dezvoltarea gândirii logice și algoritmice.

L. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

- Bolboacă, L., 2001, *Didactica modernă*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
- Burtea, G. (coord.), 1995, *Matematica şi logica pentru şcolari*, Bucuresti, Editura Corint.
- Cerghit, I., Neacşu, I., Negreţ, I., Pânişoară, I.O., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
- Cerghit, I., 2006, *Metode de învăţământ*, Iaşi, Editura Polirom.
- Creţu, C., 1998, Iaşi, *Curriculum diferenţiat şi personalizat*, Editura Polirom.
- Cristea, S., 2002, *Dicționar de pedagogie*, Chișinău, Editura Litera Educațional.
- Dumitru, A. ș.a., 2017, *Metodica predării matematicii pentru învățământul primar. După noua programă. CP-IV*, Pitești, Editura Carminis.
- Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldiri.
- Jinga, I., Petrescu, A., 1996, *Evaluarea performanţei şcolare*, Bucureşti, Editura Adelfin.
- Magdaş, I., 2010, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar şi preşcolar - actualitate şi perspective*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană.
- Magdaș, I., 2018, *Probleme pentru pregătirea didactică matematică în învățământul primar. Ghid pentru studenți*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
- Magdaș, I., 2022, *Didactica matematicii pentru învățământul primar și preșcolar: fundamente teoretice și aplicative*, ediția a III-a revizuită, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
- Manolescu, M., 2010, *Teoria şi metodologia evaluării*, Bucureşti, Editura Universitară.
- Neacșu, I. (coord.), 1988, *Metodica predării matematicii la clasele I-IV*, Bucuresti, Editura Didactică și Pedagogică.
- Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
- Paraschiva, A., Purcaru, M., 2008, *Metodica activităţilor matematice şi a aritmeticii pentru institutori/profesori din învăţământul primar şi preşcolar*, Braşov, Editura Universităţii „Transilvania" Braşov.
- Petrovici, C., 2014, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar*, Iași, Editura Polirom.
- Roşu, M., Roman, M., 2007, *Didactica matematicii în învăţământul primar*, MEC, Proiectul pentru Învăţământul rural.
- Săvulescu, D. (coord.), 2008, *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Craiova, Editura „Gheorghe Alexandru".
- Vișoiu, F., 2013, *Metode activ-participative folosite în predarea matematicii la ciclul primar*, Bacău, Ed. Rovimed.

***, Ministerul Educației, *Proiectul CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți, ghiduri metodologice și resurse educaționale deschise pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului/Matematică*, disponibile pe platforma digital.educred.ro."

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Matematică şi explorarea mediului/ Matematică, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Anexa nr. 72

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA BULGARĂ MATERNĂ, LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII BULGARE MATERNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA BULGARĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ȘI METODICA PREDĂRII MATEMATICII/MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

(ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA BULGARĂ MATERNĂ)

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa se adresează învățătorilor, institutorilor şi profesorilor pentru învățământul primar, care se înscriu pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar.

În elaborarea programei s-au avut în vedere următoarele principii:

- principiul continuității formării inițiale, pentru evoluție în carieră şi dezvoltare profesională;
- principiul coerenței modular-tematice a programei, asigurat prin articularea proiectării ei, prin modul de elaborare a competențelor generale şi specifice, prin modul de selectare a conținuturilor ce vor face obiectul evaluărilor vizate, prin diversitatea formelor şi a strategiilor evaluative sugerate pentru a fi utilizate în contextul acestor examinări;
- principiul adecvării şi armonizării finalităților şi a conținuturilor învățământului primar românesc cu direcțiile şi spiritul schimbărilor din societate;
- principiul optimizării şi inovării activității în învățământul primar, prin asimilarea celor mai noi achiziții din ştiințele educației şi din ştiințele conexe.

Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar a învățătorilor/institutorilor/profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba maternă bulgară vizează competenţe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural-aplicative şi atitudinale şi propune o tematică ce corespunde tendințelor în evoluția disciplinelor.

COMPETENȚE SPECIFICE PENTRU ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/ PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR

Competenţe de comunicare şi relaţionare:

- utilizarea conceptelor şi teoriilor moderne de comunicare: orizontală/ verticală, complexă, diversificată şi specifică;
- manifestarea comportamentului empatic şi a „orientării helping”;
- proiectarea, conducerea şi realizarea procesului instructiv-educativ, ca un act de comunicare;
- facilitarea comunicării învăţător/ institutor-copii-părinţi- alte cadre didactice;
- valorificarea metacomunicării în optimizarea relaţiilor între cadre didactice;
- exprimarea orală cursivă, înţelegerea şi utilizarea corectă a semnificaţiilor structurilor verbale/ orale, a semnificaţiilor mijlocite de limbajul scris;
- utilizarea creativă şi expresivă a limbajului oral;
- accesarea diverselor surse de informare în scopul documentării;
- derularea unor proiecte de parteneriat şcoală-familie-comunitate.

Competenţe metodologice:

- utilizarea adecvată a cunoştinţelor de didactică generală, de didacticile disciplinelor, de psihologie şi pedagogie şcolară/pedagogia învățământului primar în proiectarea şi desfăşurarea activității didactice cu copiii;

- proiectarea conţinuturilor instructiv-educative în acord cu prevederile programei şi cu nivelul grupei/ clasei la care învăţătorul/ institutorul îşi desfăşoară activitatea;
- utilizarea optimă a factorilor spaţio-temporali, în vederea eficientizării procesului instructiv-educativ;
- proiectarea şi utilizarea de strategii didactice eficiente în procesul de predare-învăţare-evaluare;
- aplicarea corectă a pedagogiei învățământului primar în procesul de predare-învăţare-evaluare;
- abordarea praxiologică a teoriilor cognitive moderne, în vederea stimulării, formării şi dezvoltării capacităţilor de cunoaştere ale elevului;
- manifestarea unei conduite metodologice flexibile şi inovative în plan profesional:
- utilizarea corectă a limbii italiene în receptarea şi producerea mesajelor scrise;
- utilizarea registrelor stilistice diferite, în funcție de contextual comunicațional;
- folosirea instrumentelor de interpretare şi analiză stilistică a diferitelor texte literare şi nonliterare;
- aplicarea conceptelor operaționale în activitatea de interpretare a textelor;
- argumentarea în scris a opiniilor personale;
- cunoaşterea şi aplicarea cunoştințelor de fonetică, lexic, morfologie şi sintaxă în construirea propriului

mesaj;
- relevarea valorilor morale şi estetice ale textului;
- actualizarea şi aprofundarea cunoştinţelor de limba şi literatura italiană maternă şi metodica predării acestora;
- utilizarea tehnicilor de activitate intelectuală;
- integrarea în activitatea didactică a tipurilor diferite de lecţii;
- utilizarea creatoare a metodelor de învăţământ în cadrul predării limbii italiene.

Competenţe de evaluare şi autoevaluare a activităţii didactice:

- utilizarea conceptelor cu care operează evaluarea şi a teoriilor moderne în domeniu;
- proiectarea unei evaluări eficiente, organic integrată în activitatea instructiv-educativă;
- utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/ autoevaluare individuală/ de grup, precum şi a strategiilor de interevaluare.

Competenţe psiho-sociale:

- selectarea şi aplicarea unor comportamente prosociale adecvate, de adaptare eficientă şi rapidă la schimbările sociale şi la provocările existente;
- operarea cu metode şi tehnici eficiente de cunoaştere a naturii umane, în vederea unei comunicări eficiente cu toţi partenerii;
- identificarea şi aplicarea unor metode şi mijloace eficiente de lucru cu copiii, pentru stimularea şi facilitarea procesului de socializare a acestora;
- identificarea situaţiilor conflictuale într-o relaţie, analizarea acestora şi rezolvarea optimă a conflictului, prin aplicarea unui management eficient, care să valorifice influenţele educaţionale pozitive ale conflictului;
- asumarea rolului social pentru care a optat, în contextul unei imagini de sine adecvate propriei personalităţi şi propriului status profesional deţinut.

Competenţe tehnice şi tehnologice:

- adoptarea unei conduite psihopedagogice inovatoare în plan profesional;
- selectarea metodelor optime în vederea asigurării formării deprinderilor practic.

1. TEMATICA ŞTIINŢIFICĂ PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE LIMBĂ ŞI LITERATURĂ BULGARĂ MATERNĂ

I. Limba bulgară

- Elemente de fonetică şi fonologie. Sistemul vocalic, consonantic.
- Morfologia. Părţile de vorbire flexibile şi neflexibile. Definiţia, clasificarea, categoriile gramaticale.
- Sintaxa propoziţiei. Părţile de propoziţie.
- Probleme de punctuaţie şi ortografie.

II. Literatura bulgară

1. **Literatura bulgară veche.** Principalele direcţii în dezvoltarea literaturii bulgare vechi: literatura religioasă, istorică şi apocrifă.
   - Apariţia scrisului în limba slava veche. Opera fraţilor Chiril si Metodie. Cele doua alfabete slave. Crearea şi activitatea şcolilor de la Preslav si Ohrid.
   - Principalii scriitori din perioada secolelor IX-XII. (Климент Охридски, Константин Преславски, Иоан Екзарх,Черноризец Храбър).
2. **Literatura bulgară modernă. Epoca renaşterii bulgare**
   - Schimbări fundamentale în conţinutul şi forma literaturii din această epocă. Periodizarea procesului literar. Principalii scriitori şi operele lor: Паисии Хилендарскии, Софронии Врачански, Петър Берон, Добри Чинтулов, П.Р. Славейков, Любен Каравелов, Христо Ботев.
3. **Literatura bulgară de la Eliberare (1878) pâna la Primul război mondial**

- Condiţiile de dezvoltare a literaturii bulgare după eliberarea de sub jugul otoman. Curente şi tendinţe în dezvoltarea literaturii bulgare. Principalii scriitori şi operele lor: Иван Вазов, Алеко Константинов, Антон Страшимиров, П.Р.Славейков, П. Яворов.

4. **Literatura bulgară din perioada interbelică şi de după Al doilea război mondial**
   - Димитър Димов, Димитър Талев, Емилян Станев, Елин Пелин, Иордан Йовков, Ст Костов, Христо Смирненски, Елисавета Багряна, Дора Габе, Леда Милева.

5. **Literatura populară**

Literatură pentru copii

- Creaţia orală.
  - Literatura şi opera literară.
  - Genurile şi speciile literare.
  - Literatura pentru copii şi tineret.
  - Genul liric.
  - Cântece populare.
  - Poezie pentru copii : Иван Вазов, Елин Пелин, Леда Милева, Елисавета Багряна.
  - Genul epic.
  - Basmul popular fantastic : Неволята, Болен здрав носи, Крали Марко
  - Basmul cult - H.C.Andersen – Грозното патенце, Свинарят, Малката кибритопродавачка,Charles Perrault-Червената шапчица, Пепеляшка...
  - Lumea fabulelor: Езоп, Петко Славейков, Константин Величков, Стоян Михайловски, Ла Фонтен.
  - Romanul.
  - A. de Saint Exupéry: Малкият принц, C.Collodi: Пинокио I. Caroll: Алис в страната на чудесата.
  - Genul dramatic.
  - Teatrul de păpuşi.
  - Teatrul pentru copii.
  - Literatura de aventuri: M. Twain: Приключенията на Том Сойер, D. Defoe: Побинзон Крузо, J. Verne: Децата на Капитан Грант.

Bibliografie

1. **Gramatika na săvremennija bălgarski knizoven ezik**, vol. I-III, Sofija, 1982,
2. L. Andreicin, K. Popov, St. Stoianov, **Gramatika na bălgarskija ezik**, Sofija, 1977.
3. K. Mircev, **Istoriceska gramatika na bălgarskia ezik**, Sofija, 1963.
4. St. Stoianov, **Uvod v fonetikata na bălgarskia ezik,** Sofija, 1966.
5. T. Boiadjiev, **Bălgarska leksicologija**, Sofija, 1986.
6. Maria Zavera, **Curs de limba bulgară contemporană. Morfologia**, Bucuresti,
7. Maria Zavera, **Curs de istoria limbii bulgare literare**, Bucuresti, 1972.
8. Olga Stoicovici**, Curs de gramatică istorică a limbii bulgare**, Bucuresti, 1977.
9. Anghelov. D, Berza, **Relatii româno-bulgare de-a lungul veacurilor**, I (sec. XII- XIX), Culegere de studii, Bucuresti 1971.
10. Anghelov B., **Bogomilstvoto v Bălgaria**, Sofia 1969.
11. Bogdan Ioan ,**Scrieri alese**. Cu o prefata de Emil Petrovici. Editie îngrijita, studiu introductiv si note de Gh. Mihaila, Bucuresti, Ed.Academiei RSR 1968.
12. Cartojan N., **Istoria literaturii române vechi**, Bucuresti, vol.I – 1940, vol.II –1942, vol.III – 1945.
13. Dinekov P., **Istoria na starata bălgarska literatura**, Sofia 1961.
14. Mihăilă G., **Contributii la istoria culturii si literaturii române vechi**, Bucuresti 1972.
15. **Bălgarski văzrojdenti**, Sofia 1963.
16. Rusev P., **Grigorii Tamblak v Rumănia i starata rumănska literatura**, Sofia 1966.
17. Dinekov P., Fotiade, Laura–Baz, **Locul lui Iordan Iovkov în relatiile literare româno-bulgare din secolul al XI-lea**, în “Studii de literatura universala”, vol.III, Bucuresti, 1961, p.237-255.

2. TEMATICA PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE SPECIALITATE – METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII BULGARE MATERNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA BULGARĂ MATERNĂ

1. Conceptul de metodică a predării limbii materne. Sistemul unitar, principiile educaţiei integrate a limbii materne.
2. Bazele psihice ale predării/învăţării citirii. Pregătirea citirii, fundamentarea învăţării scrisului.
3. Problemele de bază ale învăţării citirii. Algoritmul învăţării literelor prin metoda fonetică, analitico - sintetică, procedeele învăţării citirii legate.
4. Lectura explicativă a textului, procedeele dezvoltării citirii cu voce tare şi exprimării corecte.
5. Obiectivele, procedeele analizei textului literar (epice, lirice). Metode de învăţare a citirii independente.
6. Învăţarea sistemului de semne ale scrisului: învăţarea scrierii literelor şi legarea literelor.
7. Metodele dezvoltării deprinderilor de scriere. Dezvoltarea simultană a scrisului şi scrierii corecte.
8. Dezvoltarea vorbirii, caracteristicile vorbirii copiilor, tipuri de vorbire. Conştientizarea principiilor comunicării, dezvoltarea vorbirii prin jocuri de rol.
9. Obiectivele şi strategiile dezvoltării vorbirii (exerciţii la nivel morfologic şi sintactic).
10. Tipuri de lecţii.
11. Pregătirea cadrului didactic pentru lecţie.
12. Rolul materialului didactic la lecţii.
13. Modalităţi de realizare a competenţelor cadru şi a celor specifice prevăzute de programa şcolară pentru ciclul primar (metode, activităţi de învăţare, conţinuturi).
14. Proiectarea, realizarea şi evaluarea lecţiilor de limbă bulgară maternă

Bibliografie

1. **Ангелова, Т.** Методика на обучението по български език. Съвременни проблеми.,С., 2004.
2. **Димчев, К.** Обучението по български език като система. С.1998.
3. **Димчев, К.** Методика на обучението по български език. Реалности и тенденции, В. Търново, Знак 94, 2010.
4. **Димчев, К.** Езикознание. Езиково обучение. Методика на езиковото обучение, С. Булвест 2000, 2010.
5. **Кабасанов, С**. Методика на обучението по български език, С. 1979.
6. **Кръстев, Б. и Ст. Стефанова.** Методика на обучението по български език в прогимназиалните и гимназиалните класове на СОУ, В. Търново, 2000.
7. **Методика на обучението по български език.** Сборник със съставители: Ст. Стефанова и Д. Димитрова, В. Търново, 1998.
8. **Васева, М.** Формиране на правописни умения и навици (IV – VIII клас), С. 1982.
9. **Владимирова, Т.** Проблеми на обучението по фонетика. С. 1969.
10. **Владимирова, Т. М. Янакиев** Програмиране на обучението по правопис, С, 1972.
11. **Владимирова, Т**. Как да управляваме усвояването на правописа в I – VIII клас. – В: Съвременни проблеми на обучението по роден език, С., 1979.
12. **Кръстев, Б**. Опит за класификация на правоговорните грешки в речта на учениците. – Български език и литература, 1983, №6.
13. **Георгиев, Никола**. Учител по литература ли? Не съм от тях. С, 2010.

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Comunicare în limba bulgară maternă/Limba și literatura bulgară maternă, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

3. LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. LIMBA ROMÂNĂ

Fonetică și vocabular

- Nivelul fonetic. Pronunțarea corectă a cuvintelor
- Vocale. Semivocale. Consoane. Diftong. Triftong. Hiat
- Despărțirea cuvintelor în silabe. Reguli. Excepții
- Omografe, omofone. Accentul
- Derivarea. Cuvântul de bază. Rădăcină. Sufixele diminutivale și augmentative
- Familia lexicală
- Dinamica vocabularului. Arhaismele. Regionalismele. Neologismele. Împrumuturile (din/în limba română în/din limba maternă; alte împrumuturi)
- Paronimele frecvente. Pleonasmul

Părți de vorbire – părți de propoziție (funcții sintactice)

- Verbul în propoziţie. Exprimarea unei acţiuni, stări şi existenţe. Funcția sintactică de predicat
- Substantivul în propoziţie. Exprimarea obiectului direct, indirect şi a circumstanţelor (prepoziţia, locuțiunea prepozițională). Funcții sintactice
- Adjectivul în propoziție. Exprimarea însuşirilor. Forme ale superlativului. Funcții sintactice.
- Pronumele în propoziție. Funcții sintactice
- Numeralul. Exprimarea cantităţii şi a ordinii. Funcții sintactice
- Adverbul în propoziţie. Funcții sintactice. Adverbe relative
- Interjecţia. Exprimarea emoţiilor şi a sunetelor din natură. Funcții sintactice

Propoziția

- Exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare (conjuncția și prepoziția)
- Propoziţia principală/propoziţia secundară. Propoziția simplă. Propoziția dezvoltată. Propoziția afirmativă. Propoziția negativă

Fraza

- Propoziţia regentă/elementul regent
- Tipuri de propoziții și structura lor specifică
- Expansiunea și contragerea.

II. LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

- Literatură pentru copii. Definiții. Caracteristici.
- Principalele genuri şi specii literare, accesibile școlarilor mici:

1. Creaţia populară

- Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători)
- Colinde, proverbe, zicători, ghicitori
- Basme populare culese și prelucrate de Petre Ispirescu: *Greuceanu, Prâslea cel Voinic și merele de aur*

2. Creaţia cultă

a. Genul liric

- **poeziile copilăriei** (Tudor Arghezi, *Prisaca;* Ana Blandiana, *Întâmplări din grădina mea;* Passionaria Stoicescu, *Jocuri-poezii despre ce poți fi*)
- **poezia despre natură și viețuitoare** (Vasile Alecsandri, *Pasteluri;* Mihai Eminescu, *Somnoroase păsărele;* Elena Farago, *Cățelușul șchiop;* Passionaria Stoicescu, *Cartea pădurii;* Gellu Naum, *Cărțile cu Apollodor*).

b. Genul epic

- **în versuri:**

- **fabula** (Alecu Donici, *Musca la arat;* Grigore Alexandrescu, *Câinele și cățelul*; Jean de La Fontaine, *Greierele și furnica*)
- **balada** (George Topîrceanu, *Balada unui greier mic*)

- **în proză:**
  - **schița** (I.L. Caragiale, *D-l Goe, Vizită, Bubico*)
  - **povestirea** (Emil Gârleanu, *Fricosul;* Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*)
  - **legenda** (Alexandru Mitru, *Legendele Olimpului*)
  - **basmul cult** (Barbu Ștefănescu-Delavrancea, *Palatul de cleștar*; Ioan Slavici, *Zâna zorilor;* Hans Christian Andersen, *Rățușca cea urâtă;* Frații Grimm, *Cenușăreasa*)
  - **romanul pentru copii** (Cezar Petrescu, *Fram, ursul polar*; Jonathan Swift – *Călătoriile lui Gulliver*)

c. Genul dramatic (Victor Eftimiu, *Înșir-te mărgărite…*)

BIBLIOGRAFIE PENTRU LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. Limba română

1. *Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită (2005), Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti
2. Gheorghe, M., (2009), *Limba română. Probleme teoretice şi aplicaţii*, Editura Universităţii *Transilvania* din Braşov
3. Golopenția S., (2017), *Acțiune, interacțiune, identitate, studii de pragmatică lingvistică*, Editura Academiei Române (cap. Româna globală)
4. Pană-Dindelegan, G. (coord.), (2019), *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București
5. https://www.eursc.eu/Syllabuses/2015-01-D-45-ro-2.pdf
6. https://www.observatoireplurilinguisme.eu/ro/

II. Literatura română și universală pentru copii

1. Balazs, L., (2003), *Folclor. Noțiuni generale de folclor și poetică populară*, Editura Scientia, Cluj-Napoca
2. Călinescu, G., (2003), *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Semne, București
3. Ciopraga, Constantin, (1997), *Personalitatea literaturii române*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Institutul European, Iași
4. Norel, M., (2012), *Literatură română și literatură pentru copii*, (https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-transilvania-din-brasov/english-literature/note-de-curs/literatura-romana-pt-copii-m-norel/4986179/)
5. www.enciclopediavirtuala.ro
6. http://ro.literaryframework.eu/
7. www.romanianvoice.com/poezii/
8. www.cartiaudio.eu
9. www.biblior.net

****, Limba Română,* revistă de știință și cultură, Chișinău (www.limbaromana.md)

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Literatura română și universală pentru copii, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

4. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

I. Specificul predării-învățării-evaluării limbii române în învățământul primar cu predare în limba unei minorități

- Specificul curriculumului pentru disciplina Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități
- Influenţa fenomenelor de transfer şi de interferenţă asupra învățării limbii române;
- Proiectarea activităților didactice în manieră integrată;
- Modelul comunicativ-funcțional și abordarea conținuturilor în clasele pregătitoare – a IV-a;
- Abordarea elementelor de construcție a comunicării din perspectivă funcțională, aplicativă, conform programelor școlare în vigoare;
- Specificul organizării lecțiilor de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități în clasele pregătitoare – a IV-a;
- Metode și procedee specifice învățării limbii române, ca limba a doua (nematernă);
- Forme de organizare a activităților de învățare în limba română; strategii de diferenţiere, individualizare; învăţarea prin cooperare;
- Rolul jocului didactic în orele de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de *Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități* în învățământul primar

1. Comunicarea orală (receptarea mesajului oral, exprimarea orală)

- Strategii de formare a comportamentului de receptor/emițător de mesaje orale;
- Strategii de predare-învățare-evaluare la disciplina Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități;
- Activități de învățare care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (clasa pregătitoare – clasa a IV-a);
- Metode și mijloace de învățământ folosite în formarea și dezvoltarea exprimării orale în limba română;
- Formarea și dezvoltarea competențelor de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități: conținuturi și contexte de realizare, criterii și cerințe în exersarea exprimării corecte, respectarea normelor ortoepice.

2. Comunicarea scrisă (receptarea mesajului scris, exprimarea scrisă)

- Strategii de formare a câmpului vizual (propoziție, cuvânt, silabă, literă);
- Strategii de predare-învățare-evaluare a citit-scrisului în limba română la clasa a II-a (metode și procedee specifice, mijloace de învățământ);
- Specificul abordării textelor în învățământul primar:
- Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea/narațiunea, dialogul, descrierea, personajul literar);
- Textul liric (strofa, versul);
- Textul nonliterar;
- Textul funcțional.
- Organizarea textului scris, în funcție de scopul redactării:
- Tehnica elaborării unui text scris: contexte de realizare pentru clasele a III-a – a IV-a;
- Scrierea funcțională (bilet, felicitare, afiș, fluturaș, invitație, email);
- Scrierea imaginativă (pe baza unui șir de întrebări, pe baza unui suport vizual);
- Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).
- Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învățământul primar – particularităţi ale însușirii normelor limbii literare în clasele a II-a – a IV-a (ortografie și punctuație).

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități*

- Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și progresului școlar;
- Metode tradiționale și alternative de evaluare;

- Tipuri de itemi utilizați în practica școlară (clasele pregătitoare – a IV-a).

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

1. Brate, Rodica, (2014), *Limba şi literatura română/universală pentru copii. Metodica predării limbii române. Concursul național pentru ocuparea posturilor didactice de învățători (în limbile minorităţilor)*, Editura Universităţii *Lucian Blaga,* Sibiu
2. Cristea, S., (2002), *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, Chișinău
3. Norel, M. (2010), *Didactica limbii şi literaturii române pentru învăţământul primar*, Editura Art, București
4. Pamfil, A. (2019), *Limba și literatura română în învățământul primar*, Editura Art
5. Rusu, Mina-Maria; Norel, Mariana (coord.), (2019), *Ghidul profesorului de limba și literatura română pentru aplicarea noilor programe școlare,* Editura Nomina
6. Tódor Erika Mária, (2020), Predarea-învăţarea limbii române ca nematernă (O alternativă a lingvisticii aplicate). Scientia, Cluj-Napoca, ISBN 978-606-975-032-2, ediția a II-a (revizuită şi îmbogățită)
7. http://educatiacontinua.edu.ro/repere-metodologice.html
   *** *Curriculumul național* în vigoare şi în uz pentru disciplina școlară Comunicare în limba română/Limba şi literatura română, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

5. MATEMATICĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Elemente de teoria mulțimilor

- Noțiunea de mulțime: element, apartenență, reprezentarea mulțimilor
- Relaţia de incluziune, egalitatea între mulţimi
- Submulțimi; determinarea unor submulțimi
- Operaţii cu mulţimi: Reuniunea. Intersecţia. Diferenţa. Complementara unei mulţimi. Produsul cartezian. Proprietățile operațiilor cu mulțimi
- Relaţia de echipotenţă; cardinalul unei mulţimi

2. Mulțimi de numere

Mulțimea numerelor naturale (N); multimea numerelor întregi (Z); mulțimea numerelor raționale (Q); mulțimea numerelor iraționale (I)

Numere naturale

- Axiomele lui Peano
- Sisteme de numeraţie: sistem poziţional (scrierea în baza 10) și sistem nepoziţional (scrierea cu cifre romane)
- Operații cu numere naturale: adunarea și scăderea – proprietăți; înmulțirea și împărțirea – proprietăți; teorema împărțirii cu rest; ordinea efectuării operațiilor și utilizarea parantezelor; rotunjirea numerelor naturale la diferite ordine; puterea cu exponent natural a unui număr natural; pătratul unui număr natural; reguli de calcul cu puteri.
- Metode aritmetice de rezolvare a problemelor:
  - metoda figurativă (grafică);
  - metoda mersului invers;
  - metoda comparației;
  - metoda reducerii la unitate;
  - probleme care se rezolvă prin combinarea metodelor aritmetice (metode mixte).
- Divizibilitatea numerelor naturale, divizor, multiplu, criterii de divizibilitate cu: 2, 3, 4, 5, 9, 10; numere prime, numere compuse; descompunerea unui număr natural în factori primi, aflarea c.m.m.d.c., c.m.m.m.c. a două sau mai multe numere naturale

Numere întregi

- Compararea numerelor întregi
- Operații cu numere întregi: adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea

Numere raționale:

- Fracţii ordinare: fracţii subunitare, echiunitare, supraunitare; procente; fracţii echivalente
- Compararea fracţiilor. Introducerea şi scoaterea întregilor dintr-o fracţie. Aflarea unei fracții dintr-un număr și a unui număr când se cunoaște o fracție din el
- Fracţii zecimale: compararea fracțiilor zecimale
- Transformarea unei fracţii zecimale în fracţie ordinară
- Transformarea unei fracții ordinare în fracţie zecimală
- Operaţii cu numere rationale: adunarea, scăderea, înmulţirea şi împărţirea fracţiilor ordinare; adunarea şi scăderea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule; înmulţirea și împărțirea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule
- Media aritmetică și media ponderată a două sau mai multe numere raționale

Numere iraționale

- Reguli de calcul cu radicali: produs, cât, scoaterea factorilor de sub radical, introducerea factorilor sub radical
- Operații cu numere iraționale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea numerelor iraționale care conțin radicali de indice 2)
- Rădăcina pătrată a unui număr natural pătrat perfect
- Algoritmul de extragere a rădăcinii pătrate a unui număr natural prin descompunerea numerelor în produs de factori primi

3. Ecuaţii, inecuaţii şi sisteme de ecuaţii

- Ecuaţii de gradul I cu coeficienți în Z; probleme care se rezolvă folosind ecuaţii de acest tip
- Inecuații de gradul I, cu coeficienti numere întregi
- Sisteme de două ecuaţii liniare cu două necunoscute, cu coeficienți numere întregi (metoda substituţiei, metoda reducerii); probleme care se rezolvă cu ajutorul sistemelor de două ecuații cu două necunoscute

4. Elemente de organizare a datelor

- Colectarea, organizarea, reprezentarea și interpretarea datelor: tabele, grafice cu bare, grafice liniare, diagrame; reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale

5. Unităţi de măsură pentru lungime, arie, volum, capacitatea vaselor, masă, timp, valoare

- Unități de măsură standard; multiplii și submultiplii; transformări
- Relația de echivalență dintre volum și capacitate (1 dm^3=1l)

6. Elemente de geometrie

- **Punct, dreaptă, semidreaptă, segment, linia curbă, linia frântă**
- **Unghi**: definiţie, notaţii, elemente; interiorul unui unghi, exteriorul unui unghi; măsura unui unghi; clasificare
- **Poligoane**:

Triunghiul

- Definiţie, elemente; clasificare; perimetru; suma măsurilor unghiurilor unui triunghi
- Linii importante în triunghi: înălțimea, bisectoarea, mediatoarea, mediana (definiție, proprietăți, construcție)
- Ortocentrul, centrul cercului înscris în triunghi, centrul cercului circumscris triunghiului, centrul de greutate
- Criteriile de congruenţă a triunghiurilor
- Proprietăţi ale triunghiului isoscel
- Proprietăți ale triunghiului echilateral
- Triunghiul dreptunghic**:** proiecții ortogonale pe o dreaptă; teorema înălțimii; teorema catetei; teorema medianei; teorema unghiului de 30°; teorema lui Pitagora; reciproca teoremei lui Pitagora
- Perimetrul și aria (formule de calcul)

Patrulaterul

- Patrulaterul convex; suma măsurilor unghiurilor unui patrulater convex

- Paralelogramul, proprietăţi; paralelograme particulare: dreptunghi, romb, pătrat - proprietăţi; trapezul, clasificare, proprietăţi, linia mijlocie în trapez
- Perimetre şi arii: dreptunghi, romb, pătrat, trapez

- **Cercul**: construcţie, elemente
- Corpuri geometrice: paralelipipedul dreptunghic, cubul, piramida, cilindrul, conul, sfera (recunoaştere, elemente componente, desfăşurare, construcţie); aria şi volumul paralelipipedului dreptunghic, cubului şi piramidei regulate (piramida patrulateră regulată, piramida triunghiulară regulată, tetraedrul regulat).

BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DISCIPLINEI DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Aron I., Herescu, Gh., Dumitru, A., 1996, *Aritmetica pentru învăţători*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
2. Magdaş, I., 2019, *Matematică. Ghid pentru pregătirea iniţială şi continuă a profesorilor pentru învăţământul primar*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
3. Roşu, M., 2019, *Elemente de matematică pentru profesorii din învăţământul primar,* Ediţia a 2-a, revizuită, Bucureşti, Editura Aramis.
4. Roşu, M., Roman, M., 1999, *Matematica pentru perfecţionarea învăţătorilor*, Bucureşti, Editura All.
***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Matematică pentru clasele a IV-a – a VIII-a, în vigoare în anul şcolar în care se susţine concursul, cuprinse în Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

6. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ŞI EXPLORAREA MEDIULUI

I. Curriculumul la disciplinele Matematică şi explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a) şi Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Structura programei şcolare; relaţia dintre competenţele generale, competenţele specifice, exemplele de activităţi de învăţare şi conţinuturi;
b) Contribuţia disciplinelor la profilul de formare al absolventului de învăţământ primar (dezvoltarea competenţei-cheie matematice şi a competenţei în ştiinţe, tehnologie şi inginerie);
c) Lectura personalizată a programei şcolare.

II. Proiectarea didactică a activităţilor de învăţare la disciplinele Matematică şi explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) şi Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Etapele proiectării didactice: corelarea competenţelor specifice cu obiectivele operaţionale şi definirea sistemului de referinţă spaţio-temporal; selectarea şi structurarea conţinuturilor; stabilirea strategiilor didactice optime; stabilirea criteriilor, a probelor şi a instrumentelor de evaluare formativă şi sumativă;
b) Instrumente ale proiectării la nivel micropedagogic: lectura personalizată a programei şcolare, planificarea calendaristică anuală, proiectarea unităţilor de învăţare, proiectarea lecţiei / activităţii didactice.

III. Lecţia de Matematică şi explorarea mediului / Matematică în învăţământul primar

a) Lecţia – modalitate fundamentală de organizare a activităţii didactice;
b) Forme de organizare a colectivului de elevi (frontal, pe grupe, în perechi, individual);
c) Strategii de diferenţiere, individualizare şi incluziune (adaptarea sarcinilor de învăţare, a suporturilor vizuale/manipulative şi a ritmului de lucru pentru elevii cu cerinţe educaţionale speciale / tulburări specifice de învăţare);
d) Metode şi procedee didactice (caracteristici, utilizare în activităţile didactice): lucrul cu manualul, explicaţia, conversaţia euristică, demonstraţia, exerciţiul, învăţarea prin descoperire,

problematizarea, jocul didactic, experimentul, observarea; metode de învățare prin cooperare; metode de predare-învățare moderne, activizante și interactive, centrate pe elev;

e) Mijloace de învățământ, resurse digitale și suporturi tehnice de instruire: modalități de integrare în activitatea didactică (materiale intuitive/manipulative, manualul tipărit și digital, resurse educaționale deschise – RED, aplicații și platforme educaționale);

f) Evaluarea rezultatelor învățării la Matematică și explorarea mediului / Matematică: tipuri de evaluare; metode tradiționale și complementare; tipuri de itemi utilizați în practica școlară; specificul aprecierii elevilor prin calificative; problematica specifică a descriptorilor de performanță; structura probei de evaluare în raport cu standardele naționale de evaluare; itemii pe niveluri de performanță; analiza erorilor elevilor, feedbackul descriptiv și valorificarea rezultatelor evaluărilor naționale de la finalul claselor a II-a și a IV-a în ameliorarea învățării;

g) Abordarea integrată a curriculumului: corelații intra-, multi-, inter- și transdisciplinare ale disciplinelor Matematică și explorarea mediului / Matematică cu celelalte discipline din planul-cadru.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a) în învățământul primar

1. Metodologia predării-învățării conținuturilor matematice (clasele CP–IV)

a) Elemente pregătitoare pentru formarea conceptului de număr natural; aspectul cardinal și aspectul ordinal al numărului natural;

b) Metodologia formării conceptului de număr natural;

c) Metodologia didactică specifică predării-învățării operațiilor matematice în mulțimea numerelor naturale; algoritmi de calcul cu numere naturale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea exactă și împărțirea cu rest);

d) Metodologia didactică specifică predării-învățării ordinii efectuării operațiilor și a utilizării parantezelor;

e) Metodologia didactică specifică predării-învățării fracțiilor și a operațiilor de adunare și scădere a fracțiilor cu același numitor;

f) Metodologia didactică specifică predării-învățării unităților de măsură pentru lungime, masă, capacitate, timp și valoare;

g) Metodologia didactică specifică predării-învățării elementelor de geometrie;

h) Metodologia de rezolvare și compunere a problemelor de matematică: noțiunea de problemă matematică; etapele rezolvării problemelor de matematică; valențele formative ale activităților de rezolvare și compunere a problemelor matematice; metode speciale de rezolvare a problemelor de matematică (metoda figurativă/grafică, metoda comparației, metoda mersului invers, metoda reducerii la unitate); probleme de estimare, probleme de logică și probleme cu date organizate în tabele și grafice.

2. Metodologia predării-învățării componentei Explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a)

a) Învățarea prin investigație științifică (observarea, formularea de întrebări și predicții, experimentul simplu, înregistrarea și comunicarea rezultatelor);

b) Explorarea directă a mediului apropiat; demersuri didactice de investigare a fenomenelor naturii, a plantelor, a animalelor, a corpului omenesc și a elementelor mediului înconjurător;

c) Abordarea integrată a elementelor de matematică și de științe în contexte cotidiene;

d) Evaluarea competențelor de observare, investigare și comunicare a rezultatelor.

3. Educație incluzivă în activitățile de Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Adaptarea strategiilor de predare-învățare la diversitatea nivelurilor de achiziție, a ritmurilor și a stilurilor de învățare; trecerea gradată între reprezentările concrete, vizuale, grafice și simbolice, cu utilizarea materialelor manipulative, a schemelor, a desenelor, a axei numerelor, a tabelelor și a suporturilor accesibile;

b) Diferențierea sarcinilor și a gradului de sprijin în activitățile de calcul, măsurare, geometrie, rezolvare de probleme și explorare a mediului; fragmentarea cerințelor complexe și oferirea de modele și exemple, în funcție de nevoile elevilor;

c) Evaluarea incluzivă: adaptarea sarcinilor, a modalităților de comunicare și de răspuns, inclusiv pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES) / tulburări specifice de învățare (TSI), în acord cu măsurile de sprijin aplicabile; centrarea evaluării pe raționament și progres individual, nu doar pe viteza de lucru.

V. Caracterul practic-aplicativ al al disciplinelor Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Contexte și demersuri de aplicare practică: explorare, investigare, estimare/aproximare, comparare, măsurare și experimentare;

b) Transferul și valorificarea cunoștințelor matematice în viața cotidiană: rezolvarea unor situații-problemă autentice, luarea deciziilor (elemente de educație financiară) și dezvoltarea gândirii logice și algoritmice.

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ŞI EXPLORAREA MEDIULUI

- Bolboacă, L., 2001, *Didactica modernă*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
- Burtea, G. (coord.), 1995, *Matematica şi logica pentru şcolari*, Bucuresti, Editura Corint.
- Cerghit, I., Neacşu, I., Negreţ, I., Pânişoară, I.O., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
- Cerghit, I., 2006, *Metode de învăţământ*, Iaşi, Editura Polirom.
- Creţu, C., 1998, Iaşi, *Curriculum diferenţiat şi personalizat*, Editura Polirom.
- Cristea, S., 2002, *Dicționar de pedagogie*, Chișinău, Editura Litera Educațional.
- Dumitru, A. ș.a., 2017, *Metodica predării matematicii pentru învățământul primar. După noua programă. CP-IV*, Pitești, Editura Carminis.
- Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldiri.
- Jinga, I., Petrescu, A., 1996, *Evaluarea performanţei şcolare*, Bucureşti, Editura Adelfin.
- Magdaş, I., 2010, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar şi preşcolar - actualitate şi perspective*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană.
- Magdaș, I., 2018, *Probleme pentru pregătirea didactică matematică în învățământul primar. Ghid pentru studenți*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
- Magdaș, I., 2022, *Didactica matematicii pentru învățământul primar și preșcolar: fundamente teoretice și aplicative*, ediția a III-a revizuită, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
- Manolescu, M., 2010, *Teoria şi metodologia evaluării*, Bucureşti, Editura Universitară.
- Neacșu, I. (coord.), 1988, *Metodica predării matematicii la clasele I-IV*, Bucuresti, Editura Didactică și Pedagogică.
- Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
- Paraschiva, A., Purcaru, M., 2008, *Metodica activităţilor matematice şi a aritmeticii pentru institutori/profesori din învăţământul primar şi preşcolar*, Braşov, Editura Universităţii „Transilvania" Braşov.
- Petrovici, C., 2014, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar*, Iași, Editura Polirom.
- Roșu, M., Roman, M., 2007, *Didactica matematicii în învățământul primar*, MEC, Proiectul pentru Învățământul rural.
- Săvulescu, D. (coord.), 2008, *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Craiova, Editura „Gheorghe Alexandru".
- Vișoiu, F., 2013, *Metode activ-participative folosite în predarea matematicii la ciclul primar*, Bacău, Ed. Rovimed.

***, Ministerul Educației, *Proiectul CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți, ghiduri metodologice și resurse educaționale deschise pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului/Matematică*, disponibile pe platforma digital.educred.ro."

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Matematică şi explorarea mediului/ Matematică, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

7. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ

1. ***Finalităţile educaţiei***

a) Definirea și analiza conceptuală: finalitate educațională, ideal educațional, scopuri educaționale, competențe (competențe-cheie europene, competențe generale, competențe specifice) și obiective educaționale (cadru, de referință, operaționale);

b) Taxonomia finalităților educaționale: criterii și sisteme de referință (macro – micro / finalități de sistem – finalități de proces; grad de generalitate; domeniul / dimensiunea personalității: cognitiv, afectiv-atitudinal, psihomotor; temporalitate; măsurabilitate);

c) Operaționalizarea obiectivelor educaționale: concept, modele și proceduri de operaționalizare, cerințe / condiții de formulare a obiectivelor operaționale, limite ale operaționalizării.

2. ***Probleme teoretice si practice ale curriculumului***

a) Conceptul de curriculum: evoluția conceptului, accepțiuni (în sens larg și în sens restrâns), componentele structurale ale curriculumului și abordarea curriculară centrată pe competențe;

b) Tipurile de curriculum**:**

• din perspectiva dezvoltării și a organizării: curriculum nucleu (trunchi comun), curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ – discipline opționale), curriculum diferențiat, curriculum adaptat (pentru elevii cu cerințe educaționale speciale);

• din perspectiva gradului de formalizare: curriculum formal (oficial), nonformal, informal, ascuns;

• din perspectiva integrării conținuturilor: curriculum disciplinar, interdisciplinar, pluridisciplinar și transdisciplinar.

c) Produsele curriculare:

• principale (reglatoare): planurile-cadru de învățământ, programele școlare (structură și corelația competențe generale – competențe specifice – conținuturi – activități de învățare);

• auxiliare și materiale-suport: manualele școlare, ghidurile metodologice, auxiliarele curriculare, portofoliile, resursele educaționale deschise (RED) și platformele/softurile educaționale.

d) Curriculumul național din România – repere actuale de politică educațională:

• structura Curriculumului național (ariile curriculare și ciclurile curriculare);

• documente de politică curriculară în vigoare (Cadrul de referință al Curriculumului național, Profilul de formare al absolventului de învățământ primar și metodologiile de aplicare a planurilor-cadru).

3. Procesul de învăţământ - sistem şi funcţionalitate

a) Procesul de învățământ ca sistem și proces: concept, structură, funcții, dimensiuni, caracteristici și modele explicativ-interpretative; procesualitatea internă (interacțiunea dinamică dintre predare, învățare și evaluare);

b) Eficiența procesului de învățământ**:** condiții și factori de optimizare; forme de organizare a procesului de învățământ (activitatea la clasă, activități în afara clasei, organizarea în regim simultan și în mediul digital / hibrid).

4. Proiectarea didactică

a) Definirea și analiza conceptului: funcțiile și etapele proiectării didactice;

b) Nivelurile proiectării didactice: proiectarea la nivel macropedagogic și la nivel micropedagogic;

c) Demersul proiectării didactice la nivel micropedagogic: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea unităților de învățare și proiectarea lecției / activității didactice;

d) Instrumente de proiectare didactică: structura și cerințele de elaborare a documentelor de proiectare (planificarea calendaristică, proiectul unității de învățare, proiectul de lecție).

5. Strategiile didactice

a) Delimitări conceptuale și structură: conceptul de strategie didactică, componente (metode, procedee, tehnici, forme de organizare și mijloace de învățământ), criterii de selectare și taxonomii ale strategiilor didactice (cu accent pe strategiile interactive și diferențiate);

b) Metodologia didactică: delimitări conceptuale (metodologie, metodă, procedeu, tehnică); sistemul metodelor de învățământ (metode tradiționale și metode moderne / activ-participative – definiții, clasificări, descrieri, valențe formative și limite);

c) Mijloacele de învățământ și tehnologiile digitale: definiție, clasificare, funcții și condiții de integrare eficientă în activitatea didactică; utilizarea tehnologiilor digitale, a platformelor educaționale și a resurselor educaționale deschise (RED) în sprijinul învățării și al incluziunii.

6. Predarea. Orientări contemporane în teoria şi practica predării

a) Conceptul de predare: accepțiuni, modele explicative și orientări contemporane (predarea interactivă, predarea centrată pe elev și pe dezvoltarea competențelor); predarea ca activitate de organizare, mediere și gestionare a situațiilor de învățare;
b) Stiluri de predare și reglarea demersului didactic: tipologii ale stilurilor de predare; rolul comunicării didactice și al feedbackului constructiv (formativ) în optimizarea predării și a învățării;
c) Practica reflexivă și dezvoltarea profesională: autoevaluarea și evaluarea comportamentului didactic al profesorului pentru învățământ primar (raportarea la standardele profesionale în vigoare).

7. Învăţarea şcolară. Orientări contemporane în teoria şi practica învăţării şcolare

a) Conceptul și formele învățării: delimitări între învățarea în sens larg și învățarea școlară (definire, caracteristici, mecanisme); forme, tipuri și niveluri ale învățării școlare (învățarea activă, colaborativă, experiențială, prin descoperire și învățarea autoreglată / dezvoltarea competenței „a învăța să înveți”);
b) Teorii și orientări contemporane ale învățării: paradigme relevante pentru învățământul primar (constructivismul, cognitivismul, teoria învățării sociale, teoria inteligențelor multiple) și aplicațiile lor în organizarea situațiilor de învățare;
c) Condițiile învățării școlare eficiente: factori interni (cognitivi, metacognitivi, afectiv-motivaționali, stiluri de învățare) și factori externi (organizarea mediului de învățare, climatul socio-emoțional sigur și stimulativ); interdependența acestora și modalități de stimulare a motivației pentru învățare.

8. Instruirea. Teorie, metodologie

a) Delimitări conceptuale: raporturile dintre educație, formare, instruire și învățare;
b) Forme de organizare a activității de instruire: activitatea frontală, activitatea pe grupe (învățarea prin cooperare) și activitatea individuală (specific, funcții, avantaje, limite și alternarea lor în lecție);
c) Organizarea instruirii diferențiate și personalizate: adaptarea sarcinilor de învățare, a timpului și a ritmului de lucru la particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor (în acord cu strategiile didactice selectate).

9. ***Evaluarea în procesul de învăţământ si educaţie***

a) Definirea și analiza conceptului de evaluare didactică**:** funcțiile evaluării; operațiile evaluării (măsurarea – aprecierea – decizia)
b) Forme / tipuri de evaluare didactică**:** evaluarea inițială, evaluarea continuă / formativă, evaluarea finală / sumativă (specific, rol și complementaritate);
c) Standardele naționale de evaluare și evaluarea criterială: rolul standardelor naționale în asigurarea coerenței dintre curriculum, predare și evaluare; relația dintre competențele specifice, rezultatele așteptate ale învățării, criteriile de evaluare și descriptorii de performanță;
d) Metode, instrumente și itemi de evaluare**:** metode de evaluare tradiționale și metode alternative / complementare; instrumente de evaluare; tipologia itemilor (definiție, clasificare, caracteristici, cerințe de proiectare, avantaje și limite în utilizare);
e) Valorificarea rezultatelor evaluării**:** interpretarea rezultatelor în raport cu standardele și descriptorii de performanță; utilizarea feedbackului formativ pentru reglarea procesului de predare-învățare, proiectarea măsurilor de remediere / dezvoltare și stimularea autoevaluării elevilor.

10. ***Repere de pedagogie școlară privind educația incluzivă***

a) Conceptul și principiile educației incluzive (echitate, egalitate de șanse, accesibilitate, participare, nediscriminare);
b) Diferențierea și individualizarea instruirii: adaptarea strategiilor didactice, a sarcinilor de învățare și a evaluării la nevoile educaționale ale elevilor;
c) Sprijinirea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES): adaptări curriculare și colaborarea cu familia și specialiștii;
d) Mediul școlar sigur și incluziv: prevenirea excluziunii, a stigmatizării, a segregării și a bullyingului.

BIBLIOGRAFIE PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

a) Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2019, *Sinteze de pedagogia învățământului primar. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
b) Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2020, *Sinteze de pedagogie generală. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
c) Bocoș, M., 2013, *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Iași, Editura Polirom.
d) Bocoş, M., Jucan, D., 2019, *Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
e) Bocoş, M., Jucan, D., 2018-2019, *Teoria şi metodologia instruirii şi Teoria şi metodologia evaluării. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
f) Catalano, H., 2018, *Procesul de învăţământ: direcţii epistemice, pragmatice şi experienţiale*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
g) Cerghit, I., Neacşu, I., Pânişoară I.O., Potolea D., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
h) Ciolan, L., 2008, *Învăţarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar,* Iaşi, Editura Polirom.
i) Cristea, S., 1998, *Dicţionar de termeni pedagogici*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
j) Cristea, S., 2010, *Fundamentele pedagogiei*, Iaşi, Editura Polirom.
k) Cristea, S., 2017, *Finalitățile educației*, București, Editura Didactica Publishing House.
l) Cristea, S., 2017, *Instruirea / Procesul de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
m) Cristea, S., 2017, *Realizarea instruirii ca activitate de predare-învățare-evaluare*, București, Editura Didactica Publishing House.
n) Cristea, S., 2018, *Obiectivele instruirii /procesului de invatamant*, București, Editura Didactica Publishing House.
o) Cristea, S., 2019, *Metodologia instruirii in cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
p) Cristea, S., 2019, *Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
q) Cerghit, I., 1997, *Metode de învăţământ*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
r) Cucoș, C., 2024, Pedagogie, ediția a IV-a, revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
s) Cucoş, C., 2000, *Pedagogie generală,* Iaşi, Ed. Polirom.
t) Gherguț, A., 2006, Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație, Iași, Editura Polirom.
u) Gherguț, A., Frumos, L., 2019, Educația incluzivă. Ghid metodologic, Iași, Editura Polirom.
v) Ionescu, M., Bocoş, M. (coord.), 2009, *Tratat de didactică modernă*, Piteşti,Ed. Paralela 45.
w) Ionescu, M., 2007, *Instrucție și educație*, Arad, Vasile Goldiș University Press.
x) Iucu, R.B, 1999, *Managementul clasei de elevi*, Bucureşti, Editura „D. Bolintineanu".
y) Iucu, R. B., 2006, Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
z) Iucu R. B, Manolescu M., 2005, *Elemente de pedagogie,* București, Credis, Editura Universităţii din Bucureşti.
aa) Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldin.
bb) Jucan, D., Muste, D., Albulescu, I., 2024, Abordări didactice actuale și de perspectivă în învățământul primar și preșcolar, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
cc) Manolescu, M., 2005, *Evaluarea școlară: metode, tehnici, instrumente*, București, Editura Meteor Press.
dd) Manolescu, M., 2010, *Teoria și metodologia evaluării*, București, Editura Universitară.
ee) Mara, D., 2009, Strategii didactice în educația incluzivă, București, Editura Didactică și Pedagogică.
ff) Neacşu, I., 1990, *Metode şi tehnici moderne de învăţare eficientă*, Bucureşti, Editura Militară.
gg) Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
hh) Neacşu, I., 2015*, Metode si tehnici de invatare eficienta. Fundamente si practici de succes,* Iași, Editura Polirom.
ii) Negreţ, D.I*.,* 2008, *Teoria generală a curriculumului educaţional*, Iaşi, Editura Polirom.
jj) Oprea, C.M., 2008, *Strategii didactice interactive*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
kk) Petrescu, P., Pop, V., 2007, *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situaţiilor de învăţare,*

Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
ll) Petrovici, M.C., 2010, *Niveluri ale înțelegerii*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
mm) Pânișoară, I. O., Manolescu, M., 2019, *Pedagogia învățământului primar și preșcolar,* Iași, Editura Polirom.
nn) Păun, E., Potolea, D., 2002, *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative,* Iași, Editura Polirom.
oo) Stanciu, M., 1999, *Reforma conţinuturilor învăţământului. Cadru metodologic*, Iaşi, Editura Polirom.
pp) Stoica, A. (coord.), 2001, *Evaluarea curentă şi examenele*, Bucureşti, Editura Prognosis.
qq) Stoica, A., 2003, *Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică*, Bucureşti, Editura Humanitas Educational.
rr) Stoica, A., Mihail, R., 2006, *Evaluarea educaţională. Inovaţii şi perspective*, Bucureşti, Editura Humanitas.
***, *Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE),* MEN – CNCEÎP, Bucureşti, 2008.

Anexa nr. 73

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA CEHĂ MATERNĂ, LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII CEHE MATERNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA CEHĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ȘI METODICA PREDĂRII MATEMATICII/MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

(ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA CEHĂ MATERNĂ)

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa se adresează învăţătorilor, institutorilor şi profesorilor pentru învăţământul primar, care se înscriu pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar.

În elaborarea programei s-au avut în vedere următoarele principii:

- principiul continuității formării inițiale, pentru evoluție în carieră și dezvoltare profesională;
- principiul coerenței modular-tematice a programei, asigurat prin articularea proiectării ei, prin modul de elaborare a competențelor generale şi specifice, prin modul de selectare a conținuturilor ce vor face obiectul evaluărilor vizate, prin diversitatea formelor şi a strategiilor evaluative sugerate pentru a fi utilizate în contextul acestor examinări;
- principiul adecvării şi armonizării finalităților şi a conținuturilor învățământului primar românesc cu direcțiile şi spiritul schimbărilor din societate;
- principiul optimizării şi inovării activității în învățământul primar, prin asimilarea celor mai noi achiziții din ştiințele educației şi din ştiințele conexe.

Programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar a învățătorilor/institutorilor/profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba maternă cehă vizează competenţe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural-aplicative și atitudinale și propune o tematică ce corespunde tendințelor în evoluția disciplinelor.

COMPETENȚE SPECIFICE PENTRU ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/ PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR CU PREDARE ÎN LIMBA CEHĂ MATERNĂ

Competenţe de comunicare şi relaţionare:

- utilizarea conceptelor şi teoriilor moderne de comunicare: orizontală/ verticală, complexă, diversificată şi specifică;
- manifestarea comportamentului empatic şi a „orientării helping”;
- proiectarea, conducerea şi realizarea procesului instructiv-educativ, ca un act de comunicare;
- facilitarea comunicării învăţător/ institutor-copii-părinţi- alte cadre didactice;
- valorificarea metacomunicării în optimizarea relaţiilor între cadre didactice;
- exprimarea orală cursivă, înţelegerea şi utilizarea corectă a semnificaţiilor structurilor verbale/ orale, a semnificaţiilor mijlocite de limbajul scris;
- utilizarea creativă şi expresivă a limbajului oral;
- accesarea diverselor surse de informare în scopul documentării;
- derularea unor proiecte de parteneriat şcoală-familie-comunitate.

Competenţe metodologice:

- utilizarea adecvată a cunoştinţelor de didactică generală, de didacticile disciplinelor, de psihologie şi pedagogie şcolară/ pedagogia învăţământului primar în proiectarea şi desfăşurarea activităţii didactice cu copiii;
- proiectarea conţinuturilor instructiv-educative în acord cu prevederile programei şi cu nivelul grupei/ clasei la care învăţătorul/ institutorul îşi desfăşoară activitatea;
- utilizarea optimă a factorilor spaţio-temporali, în vederea eficientizării procesului instructiv-educativ;
- proiectarea şi utilizarea de strategii didactice eficiente în procesul de predare-învăţare-evaluare;
- aplicarea corectă a pedagogiei învăţământului primar în procesul de predare-învăţare-evaluare;
- abordarea praxiologică a teoriilor cognitive moderne, în vederea stimulării, formării şi dezvoltării capacităţilor de cunoaştere ale elevului;
- manifestarea unei conduite metodologice flexibile şi inovative în plan profesional:

- Utilizarea corectă a limbii cehe în receptarea şi producerea mesajelor scrise;
- Utilizarea registrelor stilistice diferite, în funcție de contextual comunicațional;
- Folosirea instrumentelor de interpretare şi analiză stilistică a diferitelor texte literare şi nonliterare;
- Aplicarea conceptelor operaționale în activitatea de interpretare a textelor;
- Argumentarea în scris a opiniilor personale;
- Cunoaşterea şi aplicarea cunoştințelor de fonetică, lexic, morfologie şi sintaxă în construirea propriului mesaj;
- Relevarea valorilor morale şi estetice ale textului;
- Actualizarea şi aprofundarea cunoştințelor de limba şi literatura cehă maternă şi metodica predării acestora;
- Utilizarea tehnicilor de activitate intelectuală;
- Integrarea în activitatea didactică a tipurilor diferite de lecții;
- Utilizarea creatoare a metodelor de învățământ în cadrul predării limbii cehe.

Competenţe de evaluare şi autoevaluare a activităţii didactice:

- utilizarea conceptelor cu care operează evaluarea şi a teoriilor moderne în domeniu;
- proiectarea unei evaluări eficiente, organic integrată în activitatea instructiv-educativă;
- utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/ autoevaluare individuală/ de grup, precum şi a strategiilor de interevaluare.

Competenţe psiho-sociale:

- selectarea şi aplicarea unor comportamente prosociale adecvate, de adaptare eficientă şi rapidă la schimbările sociale şi la provocările existente;
- operarea cu metode şi tehnici eficiente de cunoaştere a naturii umane, în vederea unei comunicări eficiente cu toţi partenerii;
- identificarea şi aplicarea unor metode şi mijloace eficiente de lucru cu copiii, pentru stimularea şi facilitarea procesului de socializare a acestora;
- identificarea situaţiilor conflictuale într-o relaţie, analizarea acestora şi rezolvarea optimă a conflictului, prin aplicarea unui management eficient, care să valorifice influenţele educaţionale pozitive ale conflictului;
- asumarea rolului social pentru care a optat, în contextul unei imagini de sine adecvate propriei personalităţi şi propriului status profesional deţinut.

Competenţe tehnice şi tehnologice:

- adoptarea unei conduite psihopedagogice inovatoare în plan profesional;
- selectarea metodelor optime în vederea asigurării formării deprinderilor practic.

1. TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBĂ ŞI LITERATURĂ CEHĂ MATERNĂ

I. Limba cehă

Fonetică şi fonologie

- Legile fundamentale ale foneticii limbii cehe.
- Consoane cehe speciale: *ř, ch, ď, ť, ň.*
- Asurzirea consoanelor sonore înainte de pauză (*vůz rostit vůs, zub rostit zup, lov rostit lof etc.*) şi înainte de o consoană surdă (*polévka rostit poléfka, vozka rostit voska, obchod rostit opchot etc.*).

- Alternanţe vocalice şi consonantice în tema cuvântului: (*pes - psa, otec - otce, otče! Bůh - Bože! babička - o babičce, sestra - sester, vítr - větru, dílo - děl, nést - nese, houba - hub, český hudebník - čeští hudebníci, vyčistit - vyčištěn, mazat - maže etc.*).

Ortografie şi ortoepie

- Scrierea *y, ý* după consoanele ambigui (*obojetné souhlásky*: b, f, l, m, p, s, v, z – *být, lysý, mýdlo, pyšný, syr, výr, fyzika, jazyk etc.*).
- Regulile despărţirii cuvântului în silabe.
- Utilizarea semnelor de punctuaţie.

Morfologie

- Substantivul: clasificare în nume comune (apelative) şi nume proprii. Categoriile gramaticale ale substantivelor: genul, numărul, cazul; subcategoria *animate – inanimate* la masculine. Declinarea substantivelor. Tipurile de declinare (paradigmele) din cadrul fiecărui gen gramatical. Principalele procedee de formare a substantivelor: derivarea cu sufixe, cu prefixe, compunerea.
- Adjectivul. Adjective cu formă lungă (mladý) şi scurtă (mlád) – utilizarea lor în propoziţie. Adjective posesive: sousedův / tetin byt. Formele de declinare ale adjectivelor.
- Pronumele şi felurile lor; declinarea pronumelor.
- Numeralele – felurile şi formele lor de declinare.
- Verbul. Categoriile gramaticale ale verbului: modurile, timpurile, diatezele (activă, pasivă şi reflexivă), aspectul verbal. Clasele de conjugare ale verbelor: conjugarea I: *nést, péct, brát, mazat, umřít*; a II-a: *tisknout, vinout, začnout*; a III-a: *krýt, kupovat*; a IV-a: *prosit, trpět, sázet*; a V-a: *dělat*.
- Adverbul - clasificarea adverbelor după sens: adverbe de loc, de timp, de mod. Gradele de comparaţie ale adverbelor şi ale adjectivelor.
- Prepoziţii, conjuncţii, intejecţii, particule.

Sintaxă

- Sintaxa propoziţiei. Părţile principale şi secundare de propoziţie.
- Sintaxa frazei. Tipurile de fraze formate prin coordonare sintactică şi felurile propoziţiilor subordonate.

Probleme de stilistică

- Stilurile funcţionale.
- Tipurile de text receptate: narative, descriptive, dialogate, informative, argumentative.
- Stil direct, stil indirect, stil indirect liber.

II. Literatura cehă

- ***Noţiuni de teorie literară: Conceptul de literatură cehă.***
- ***Genuri şi specii literare.***
- ***Literatura cehă pentru copii***
  - **Josef Lada** - *Moje abeceda*, *Svět zvířat*, *Illustrovaná frazeologie a přísloví*, *Ladovy veselé učebnice* (*Ptáci*, *Savci*, *Brouci a hmyz* a *Vodní živočišstvo*), *Josef Lada dětem, Říkadla, Velká kniha českých říkadel*.
  - **Božena Němcová** - *Čertův švagr, Sedmero krkavců, Princ Bajaja, Čert a Káča, O princezně se zlatou hvězdou, Chytrá horákyně, O kohoutkovi a slepičce, O zlatém kolovrátku, O hloupém Honzovi, O mluvicím ptáku, živé vodě a třech zlatých jabloních, O Nesytovi, O zakletém hadovi*.
  - **Karel Jaromír Erben** - *Zlatovláska, Tři zlaté vlasy děda Vševěda, Dlouhý, Široký a Bystrozraký, Dvojčata, Boháč a chudák, Jabloňová panna*, *Rozum a štěstí*, *Obuchu, hýbej se! O třech přadlenách.*
  - **Ondřej Sekora** - *Ferda Mravenec, Trampoty brouka Pytlíka, Kuře Napipi a jeho přátelé, Ferda cvičí mraveniště, Kronika města Kocourkova, Sedm pohádek.*
  - **Jiří Žáček** - *Aprílová škola*, *Kdo si se mnou bude hrát*, *Dobrý den, Praho*, *Abeceda*, *Nemalujte čerta na zeď*, *Hádanky a luštěniny*, *Kdo nevěří, ať tam běží*.
  - **Bohumíl Říha** - *Honzíkova cesta*, *O letadélku Káněti*, *Pět bohů táhne přes more, Jak vodníci udobřili sumce, Dva kluci v palbě, Jak jel Vítek do Prahy.*
  - **Josef Kožíšek** - *Polámal se mraveneček, Náš kocourek, Sněhulák, Rozčítadlo.*

- **Eduard Petiška** - *O jabloňce*, *O dětech a zvířátkách*, *Pohádkový dědeček*, *Jak krtek ke kalhotkám přišel*, *Krtek a autíčko*.
- **Karel Čapek** - *Devatero pohádek, Dášeňka čili život štěněte*, *Měl jsem psa a kočku*.
- **Zděnek Svěrák** - *Tři veteráni*, *Pohádka o princezně Jasněnce, kterou Luftbaba zaklela v želvu, Radovanovy radovánky, Dělání všechny smutky zahání, Není nutno…. , Jaké je to asi v Čudu: pohádky, písničky a povídky pro děti od 8 let*.

Bibliografie

1. Československá akademia věd, Mluvnice češtiny, I – III, Praha, Academia.,1986/87.
2. Kolektiv autorů, Příručni mluvnice češtiny, Praha, NakladatelstvíLidove noviny, 1996.
3. ČSAV, Pravidla českého pravopisu, Praha, Nakl. ČSAV, 1975.
4. Miroslav Grepl, Petr Karlík, Skladba spisovné češtiny, Praha, Nakl.SPN, 1986.
5. Vladimir Smilauer, Novočeské tvorení slov, Praha, SPN, 1971.
6. ČSAV, Dejiny ceske literatury, I-III, Praha, Nakl.ČSAV, 1959-1961.
7. Lubor Machala, Eduard Petrů a kolektiv, Panorama ceske literatury (Literárni dějiny od počátku do současnosti), Olomouc, Nakl, Rubico, 1994.
8. Jan Lehár, Alexander Stich, Jaroslava Janáčkova, Jiři Holý, Česká literatura od počátku k dnešku, Praha, nakl. Lidové noviny, 1998.
9. Tiberiu Pleter, Výbor z moderní české literatury, Bucureşti, EDP, 1992.

2. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII CEHE MATERNE/ COMUNICĂRII ÎN LIMBA MATERNĂ CEHĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

- Conceptul de metodică a predării limbii materne. Sistemul unitar, principiile educaţiei integrate a limbii materne.
- Bazele psihice ale predării/învăţării citirii. Pregătirea citirii, fundamentarea învăţării scrisului.
- Problemele de bază ale învăţării citirii. Algoritmul învăţării literelor prin metoda fonetică, analitico - sintetică, procedeele învăţării citirii legate.
- Lectura explicativă a textului, procedeele dezvoltării citirii cu voce tare şi exprimării corecte.
- Obiectivele, procedeele analizei textului literar (epice, lirice).
- Metode de învăţare a citirii independente.
- Învăţarea sistemului de semne ale scrisului: învăţarea scrierii literelor şi legarea literelor.
- Metodele dezvoltării deprinderilor de scriere. Dezvoltarea simultană a scrisului şi scrierii corecte.
- Dezvoltarea vorbirii, caracteristicile vorbirii copiilor, tipuri de vorbire. Conştientizarea principiilor comunicării, dezvoltarea vorbirii prin jocuri de rol.
- Obiectivele şi strategiile dezvoltării vorbirii (exerciţii la nivel morfologic şi sintactic).
- Tipuri de lecţii.
- Pregătirea cadrului didactic pentru lecţie.
- Rolul materialului didactic la lecţii.
- Modalităţi de realizare a competenţelor cadru şi a celor specifice prevăzute de programa şcolară pentru ciclul primar (metode, activităţi de învăţare, conţinuturi).
- Proiectarea, realizarea şi evaluarea lecţiilor de limbă cehă maternă

Bibliografie

1. Cerghit, I. - Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă, E.D.P., Bucuresti, 1983.
2. Cristea, S. – Dicţionar de pedagogie, Editura Litera, Chişinău, 2002.
3. Jaromíra Šindelářová – Svatava Škodová, *Čeština jako cilový jazyk,* Praha, 2013.
4. Jana Langhamerová, *Aktivizující metody výuky na prvním stupni základní školy,* Brno, 2007.
5. Milan Polák, *Didaktika českého jazyka,* SPN, Praha, 2010.
6. Čechová M. a kol., *Čeština a její vyučování.Metodika českého jazyka,* SPN, Praha, 1998.
7. Kostečka J., *Do světa češtiny jinak,* Jinočany, H+H, 1993.

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Comunicare în limba cehă maternă/Limba și literatura cehă maternă, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

3. LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. LIMBA ROMÂNĂ

Fonetică și vocabular

- Nivelul fonetic. Pronunțarea corectă a cuvintelor
- Vocale. Semivocale. Consoane. Diftong. Triftong. Hiat
- Despărțirea cuvintelor în silabe. Reguli. Excepții
- Omografe, omofone. Accentul
- Derivarea. Cuvântul de bază. Rădăcină. Sufixele diminutivale și augmentative
- Familia lexicală
- Dinamica vocabularului. Arhaismele. Regionalismele. Neologismele. Împrumuturile (din/în limba română în/din limba maternă; alte împrumuturi)
- Paronimele frecvente. Pleonasmul

Părți de vorbire – părți de propoziție (funcții sintactice)

- Verbul în propoziţie. Exprimarea unei acţiuni, stări şi existenţe. Funcția sintactică de predicat
- Substantivul în propoziție. Exprimarea obiectului direct, indirect şi a circumstanţelor (prepoziţia, locuțiunea prepozițională). Funcții sintactice
- Adjectivul în propoziție. Exprimarea însuşirilor. Forme ale superlativului. Funcții sintactice.
- Pronumele în propoziție. Funcții sintactice
- Numeralul. Exprimarea cantităţii şi a ordinii. Funcții sintactice
- Adverbul în propoziţie. Funcții sintactice. Adverbe relative
- Interjecţia. Exprimarea emoţiilor şi a sunetelor din natură. Funcții sintactice

Propoziția

- Exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare (conjuncția și prepoziția)
- Propoziţia principală/propoziţia secundară. Propoziția simplă. Propoziția dezvoltată. Propoziția afirmativă. Propoziția negativă

Fraza

- Propoziţia regentă/elementul regent
- Tipuri de propoziții și structura lor specifică
- Expansiunea și contragerea.

II. LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

- Literatură pentru copii. Definiții. Caracteristici.
- Principalele genuri şi specii literare, accesibile școlarilor mici:

1. Creaţia populară

- Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători)
- Colinde, proverbe, zicători, ghicitori
- Basme populare culese şi prelucrate de Petre Ispirescu: *Greuceanu, Prâslea cel Voinic și merele de aur*

2. Creaţia cultă

a. Genul liric

- **poeziile copilăriei** (Tudor Arghezi, *Prisaca;* Ana Blandiana, *Întâmplări din grădina mea;* Passionaria Stoicescu, *Jocuri-poezii despre ce poți fi*)
- **poezia despre natură și viețuitoare** (Vasile Alecsandri, *Pasteluri;* Mihai Eminescu, *Somnoroase păsărele;* Elena Farago, *Cățelușul șchiop;* Passionaria Stoicescu, *Cartea pădurii;* Gellu Naum, *Cărțile cu Apollodor*).

b. Genul epic

- **în versuri:**
  - **fabula** (Alecu Donici, *Musca la arat;* Grigore Alexandrescu, *Câinele și cățelul*; Jean de La Fontaine, *Greierele și furnica*)
  - **balada** (George Topîrceanu, *Balada unui greier mic*)
- **în proză:**
  - **schița** (I.L. Caragiale, *D-l Goe, Vizită, Bubico*)
  - **povestirea** (Emil Gârleanu, *Fricosul;* Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*)
  - **legenda** (Alexandru Mitru, *Legendele Olimpului*)
  - **basmul cult** (Barbu Ștefănescu-Delavrancea, *Palatul de cleștar*; Ioan Slavici, *Zâna zorilor;* Hans Christian Andersen, *Rățușca cea urâtă;* Frații Grimm, *Cenușăreasa*)
  - **romanul pentru copii** (Cezar Petrescu, *Fram, ursul polar*; Jonathan Swift – *Călătoriile lui Gulliver*)

c. Genul dramatic (Victor Eftimiu, *Înșir-te mărgărite…*)

BIBLIOGRAFIE PENTRU LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. Limba română

1. *Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită (2005), Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti
2. Gheorghe, M., (2009), *Limba română. Probleme teoretice şi aplicaţii*, Editura Universităţii *Transilvania* din Braşov
3. Golopenția S., (2017), *Acțiune, interacțiune, identitate, studii de pragmatică lingvistică*, Editura Academiei Române (cap. Româna globală)
4. Pană-Dindelegan, G. (coord.), (2019), *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București
5. https://www.eursc.eu/Syllabuses/2015-01-D-45-ro-2.pdf
6. https://www.observatoireplurilinguisme.eu/ro/

II. Literatura română și universală pentru copii

1. Balazs, L., (2003), *Folclor. Noțiuni generale de folclor și poetică populară*, Editura Scientia, Cluj-Napoca
2. Călinescu, G., (2003), *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Semne, București
3. Ciopraga, Constantin, (1997), *Personalitatea literaturii române*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Institutul European, Iași
4. Norel, M., (2012), *Literatură română și literatură pentru copii*, (https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-transilvania-din-brasov/english-literature/note-de-curs/literatura-romana-pt-copii-m-norel/4986179/)
   ***, *Limba Română,* revistă de știință și cultură, Chișinău (www.limbaromana.md)
5. www.enciclopediavirtuala.ro
6. http://ro.literaryframework.eu/
7. www.romanianvoice.com/poezii/
8. www.cartiaudio.eu
9. www.biblior.net

***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Literatura română și universală pentru copii, în vigoare în anul școlar în care se susține concursul, cuprinse în Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

4. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

I. Specificul predării-învățării-evaluării limbii române în învățământul primar cu predare în limba unei minorități

- Specificul curriculumului pentru disciplina Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități
- Influența fenomenelor de transfer și de interferență asupra învățării limbii române;
- Proiectarea activităților didactice în manieră integrată;
- Modelul comunicativ-funcțional și abordarea conținuturilor în clasele pregătitoare–a IV-a;
- Abordarea elementelor de construcție a comunicării din perspectivă funcțională, aplicativă, conform programelor școlare în vigoare;
- Specificul organizării lecțiilor de Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități în clasele pregătitoare – a IV-a;
- Metode și procedee specifice învățării limbii române, ca limba a doua (nematernă);
- Forme de organizare a activităților de învățare în limba română; strategii de diferențiere, individualizare; învățarea prin cooperare;
- Rolul jocului didactic în orele de Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de *Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități* în învățământul primar

1. Comunicarea orală (receptarea mesajului oral, exprimarea orală)

- Strategii de formare a comportamentului de receptor/emițător de mesaje orale;
- Strategii de predare-învățare-evaluare la disciplina Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități;
- Activități de învățare care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (clasa pregătitoare–clasa a IV-a);
- Metode și mijloace de învățământ folosite în formarea și dezvoltarea exprimării orale în limba română;
- Formarea și dezvoltarea competențelor de Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități: conținuturi și contexte de realizare, criterii și cerințe în exersarea exprimării corecte, respectarea normelor ortoepice.

2. Comunicarea scrisă (receptarea mesajului scris, exprimarea scrisă)

- Strategii de formare a câmpului vizual (propoziție, cuvânt, silabă, literă);
- Strategii de predare-învățare-evaluare a citit-scrisului în limba română la clasa a II-a (metode și procedee specifice, mijloace de învățământ);
- Specificul abordării textelor în învățământul primar:
  - Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea/narațiunea, dialogul, descrierea, personajul literar);
  - Textul liric (strofa, versul);
  - Textul nonliterar;
  - Textul funcțional.
- Organizarea textului scris, în funcție de scopul redactării:
  - Tehnica elaborării unui text scris: contexte de realizare pentru clasele a III-a–a IV-a;

- Scrierea funcțională (bilet, felicitare, afiș, fluturaș, invitație, email);
- Scrierea imaginativă (pe baza unui șir de întrebări, pe baza unui suport vizual);
- Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).

- Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învățământul primar – particularități ale însușirii normelor limbii literare în clasele a II-a–a IV-a (ortografie și punctuație).

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități*

- Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și progresului școlar;
- Metode tradiționale și alternative de evaluare;
- Tipuri de itemi utilizați în practica școlară (clasele pregătitoare–a IV-a).

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

1. Brate, Rodica, (2014), *Limba şi literatura română/universală pentru copii. Metodica predării limbii române. Concursul național pentru ocuparea posturilor didactice de învățători (în limbile minorităților)*, Editura Universităţii *Lucian Blaga,* Sibiu
2. Cristea, S., (2002), *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, Chișinău
3. Norel, M. (2010), *Didactica limbii şi literaturii române pentru învățământul primar*, Editura Art, Bucureşti
4. Pamfil, A. (2019), *Limba și literatura română în învățământul primar*, Editura Art
5. Rusu, Mina-Maria; Norel, Mariana (coord.), (2019), *Ghidul profesorului de limba și literatura română pentru aplicarea noilor programe școlare,* Editura Nomina
6. Tódor Erika Mária, (2020), Predarea-învăţarea limbii române ca nematernă (O alternativă a lingvisticii aplicate). Scientia, Cluj-Napoca, ISBN 978-606-975-032-2, ediția a II-a (revizuită și îmbogățită)
7. http://educatiacontinua.edu.ro/repere-metodologice.html
***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Comunicare în limba cehă maternă/Limba şi literatura cehă maternă, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

5. MATEMATICĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Elemente de teoria mulțimilor
- Noţiunea de mulţime: element, apartenenţă, reprezentarea mulțimilor
- Relaţia de incluziune, egalitatea între mulţimi
- Submulțimi; determinarea unor submulțimi
- Operaţii cu mulţimi: Reuniunea. Intersecţia. Diferenţa. Complementara unei mulţimi. Produsul cartezian. Proprietățile operațiilor cu mulțimi
- Relaţia de echipotenţă; cardinalul unei mulţimi

2. Mulțimi de numere
Mulțimea numerelor naturale (N); multimea numerelor întregi (Z); mulțimea numerelor raționale (Q); mulțimea numerelor iraționale (I)

Numere naturale
- Axiomele lui Peano
- Sisteme de numeraţie: sistem poziţional (scrierea în baza 10) şi sistem nepoziţional (scrierea cu cifre romane)
- Operații cu numere naturale: adunarea și scăderea – proprietăți; înmulțirea și împărțirea – proprietăți; teorema împărțirii cu rest; ordinea efectuării operațiilor și utilizarea parantezelor; rotunjirea

numerelor naturale la diferite ordine; puterea cu exponent natural a unui număr natural; pătratul unui număr natural; reguli de calcul cu puteri.

- Metode aritmetice de rezolvare a problemelor:
  - metoda figurativă (grafică);
  - metoda mersului invers;
  - metoda comparației;
  - metoda reducerii la unitate;
  - probleme care se rezolvă prin combinarea metodelor aritmetice (metode mixte).
- Divizibilitatea numerelor naturale, divizor, multiplu, criterii de divizibilitate cu: 2, 3, 4, 5, 9, 10; numere prime, numere compuse; descompunerea unui număr natural în factori primi, aflarea c.m.m.d.c., c.m.m.m.c. a două sau mai multe numere naturale

Numere întregi

- Compararea numerelor întregi
- Operații cu numere întregi: adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea

Numere raționale:

- Fracţii ordinare: fracţii subunitare, echiunitare, supraunitare; procente; fracţii echivalente
- Compararea fracţiilor. Introducerea şi scoaterea întregilor dintr-o fracţie. Aflarea unei fracții dintr-un număr și a unui număr când se cunoaște o fracție din el
- Fracţii zecimale: compararea fracțiilor zecimale
- Transformarea unei fracţii zecimale în fracţie ordinară
- Transformarea unei fracții ordinare în fracție zecimală
- Operații cu numere rationale: adunarea, scăderea, înmulţirea şi împărțirea fracţiilor ordinare; adunarea şi scăderea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule; înmulţirea și împărțirea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule
- Media aritmetică și media ponderată a două sau mai multe numere raționale

Numere iraționale

- Reguli de calcul cu radicali: produs, cât, scoaterea factorilor de sub radical, introducerea factorilor sub radical
- Operații cu numere iraționale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea numerelor iraționale care conțin radicali de indice 2)
- Rădăcina pătrată a unui număr natural pătrat perfect
- Algoritmul de extragere a rădăcinii pătrate a unui număr natural prin descompunerea numerelor în produs de factori primi

3. Ecuaţii, inecuații şi sisteme de ecuaţii

- Ecuaţii de gradul I cu coeficienți în Z; probleme care se rezolvă folosind ecuaţii de acest tip
- Inecuații de gradul I, cu coeficienti numere întregi
- Sisteme de două ecuații liniare cu două necunoscute, cu coeficienți numere întregi (metoda substituției, metoda reducerii); probleme care se rezolvă cu ajutorul sistemelor de două ecuații cu două necunoscute

4. Elemente de organizare a datelor

- Colectarea, organizarea, reprezentarea și interpretarea datelor: tabele, grafice cu bare, grafice liniare, diagrame; reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale

5. Unităţi de măsură pentru lungime, arie, volum, capacitatea vaselor, masă, timp, valoare

- Unități de măsură standard; multiplii și submultiplii; transformări
- Relația de echivalență dintre volum și capacitate (1 dm^3=1l)

6. Elemente de geometrie

- **Punct, dreaptă, semidreaptă, segment, linia curbă, linia frântă**
- **Unghi**: definiţie, notaţii, elemente; interiorul unui unghi, exteriorul unui unghi; măsura unui unghi; clasificare
- **Poligoane**:

Triunghiul

- Definiţie, elemente; clasificare; perimetru; suma măsurilor unghiurilor unui triunghi
- Linii importante în triunghi: înălțimea, bisectoarea, mediatoarea, mediana (definiție, proprietăți, construcție)

- Ortocentrul, centrul cercului înscris în triunghi, centrul cercului circumscris triunghiului, centrul de greutate
- Criteriile de congruenţă a triunghiurilor
- Proprietăţi ale triunghiului isoscel
- Proprietăți ale triunghiului echilateral
- Triunghiul dreptunghic**:** proiecții ortogonale pe o dreaptă; teorema înălțimii; teorema catetei; teorema medianei; teorema unghiului de 30°; teorema lui Pitagora; reciproca teoremei lui Pitagora
- Perimetrul și aria (formule de calcul)

Patrulaterul

- Patrulaterul convex; suma măsurilor unghiurilor unui patrulater convex
- Paralelogramul, proprietăţi; paralelograme particulare: dreptunghi, romb, pătrat - proprietăţi; trapezul, clasificare, proprietăţi, linia mijlocie în trapez
- Perimetre și arii: dreptunghi, romb, pătrat, trapez

- **Cercul**: construcție, elemente
- Corpuri geometrice: paralelipipedul dreptunghic, cubul, piramida, cilindrul, conul, sfera (recunoaștere, elemente componente, desfășurare, construcție); aria și volumul paralelipipedului dreptunghic, cubului și piramidei regulate (piramida patrulateră regulată, piramida triunghiulară regulată, tetraedrul regulat).

BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DISCIPLINEI DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Aron I., Herescu, Gh., Dumitru, A., 1996, *Aritmetica pentru învăţători*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
2. Magdaş, I., 2019, *Matematică. Ghid pentru pregătirea inițială și continuă a profesorilor pentru învățământul primar*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
3. Roşu, M., 2019, *Elemente de matematică pentru profesorii din învățământul primar,* Ediția a 2-a, revizuită, București, Editura Aramis.
4. Roşu, M., Roman, M., 1999, *Matematica pentru perfecţionarea învăţătorilor*, Bucureşti, Editura All.

***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Matematică pentru clasele a IV-a–a VIII-a, în vigoare în anul şcolar în care se susţine concursul, cuprinse în Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

6. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

I. Curriculumul la disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Structura programei școlare; relația dintre competențele generale, competențele specifice, exemplele de activități de învățare și conținuturi;
b) Contribuția disciplinelor la profilul de formare al absolventului de învățământ primar (dezvoltarea competenței-cheie matematice și a competenței în științe, tehnologie și inginerie);
c) Lectura personalizată a programei școlare.

II. Proiectarea didactică a activităților de învățare la disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Etapele proiectării didactice: corelarea competențelor specifice cu obiectivele operaționale și definirea sistemului de referință spațio-temporal; selectarea și structurarea conținuturilor; stabilirea strategiilor didactice optime; stabilirea criteriilor, a probelor și a instrumentelor de evaluare formativă și sumativă;

b) Instrumente ale proiectării la nivel micropedagogic: lectura personalizată a programei școlare, planificarea calendaristică anuală, proiectarea unităților de învățare, proiectarea lecției / activității didactice.

III. Lecția de Matematică și explorarea mediului / Matematică în învățământul primar

a) Lecția – modalitate fundamentală de organizare a activității didactice;
b) Forme de organizare a colectivului de elevi (frontal, pe grupe, în perechi, individual);
c) Strategii de diferențiere, individualizare și incluziune (adaptarea sarcinilor de învățare, a suporturilor vizuale/manipulative și a ritmului de lucru pentru elevii cu cerințe educaționale speciale / tulburări specifice de învățare);
d) Metode și procedee didactice (caracteristici, utilizare în activitățile didactice): lucrul cu manualul, explicația, conversația euristică, demonstrația, exercițiul, învățarea prin descoperire, problematizarea, jocul didactic, experimentul, observarea; metode de învățare prin cooperare; metode de predare-învățare moderne, activizante și interactive, centrate pe elev;
e) Mijloace de învățământ, resurse digitale și suporturi tehnice de instruire: modalități de integrare în activitatea didactică (materiale intuitive/manipulative, manualul tipărit și digital, resurse educaționale deschise – RED, aplicații și platforme educaționale);
f) Evaluarea rezultatelor învățării la Matematică și explorarea mediului / Matematică: tipuri de evaluare; metode tradiționale și complementare; tipuri de itemi utilizați în practica școlară; specificul aprecierii elevilor prin calificative; problematica specifică a descriptorilor de performanță; structura probei de evaluare în raport cu standardele naționale de evaluare; itemii pe niveluri de performanță; analiza erorilor elevilor, feedbackul descriptiv și valorificarea rezultatelor evaluărilor naționale de la finalul claselor a II-a și a IV-a în ameliorarea învățării;
g) Abordarea integrată a curriculumului: corelații intra-, multi-, inter- și transdisciplinare ale disciplinelor Matematică și explorarea mediului / Matematică cu celelalte discipline din planul-cadru.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a) în învățământul primar

1. Metodologia predării-învățării conținuturilor matematice (clasele CP–IV)

a) Elemente pregătitoare pentru formarea conceptului de număr natural; aspectul cardinal și aspectul ordinal al numărului natural;
b) Metodologia formării conceptului de număr natural;
c) Metodologia didactică specifică predării-învățării operațiilor matematice în mulțimea numerelor naturale; algoritmi de calcul cu numere naturale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea exactă și împărțirea cu rest);
d) Metodologia didactică specifică predării-învățării ordinii efectuării operațiilor și a utilizării parantezelor;
e) Metodologia didactică specifică predării-învățării fracțiilor și a operațiilor de adunare și scădere a fracțiilor cu același numitor;
f) Metodologia didactică specifică predării-învățării unităților de măsură pentru lungime, masă, capacitate, timp și valoare;
g) Metodologia didactică specifică predării-învățării elementelor de geometrie;
h) Metodologia de rezolvare și compunere a problemelor de matematică: noțiunea de problemă matematică; etapele rezolvării problemelor de matematică; valențele formative ale activităților de rezolvare și compunere a problemelor matematice; metode speciale de rezolvare a problemelor de matematică (metoda figurativă/grafică, metoda comparației, metoda mersului invers, metoda reducerii la unitate); probleme de estimare, probleme de logică și probleme cu date organizate în tabele și grafice.

2. Metodologia predării-învățării componentei Explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a)

a) Învățarea prin investigație științifică (observarea, formularea de întrebări și predicții, experimentul simplu, înregistrarea și comunicarea rezultatelor);

b) Explorarea directă a mediului apropiat; demersuri didactice de investigare a fenomenelor naturii, a plantelor, a animalelor, a corpului omenesc și a elementelor mediului înconjurător;
c) Abordarea integrată a elementelor de matematică și de științe în contexte cotidiene;
d) Evaluarea competențelor de observare, investigare și comunicare a rezultatelor.

3. Educație incluzivă în activitățile de Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Adaptarea strategiilor de predare-învățare la diversitatea nivelurilor de achiziție, a ritmurilor și a stilurilor de învățare; trecerea gradată între reprezentările concrete, vizuale, grafice și simbolice, cu utilizarea materialelor manipulative, a schemelor, a desenelor, a axei numerelor, a tabelelor și a suporturilor accesibile;
b) Diferențierea sarcinilor și a gradului de sprijin în activitățile de calcul, măsurare, geometrie, rezolvare de probleme și explorare a mediului; fragmentarea cerințelor complexe și oferirea de modele și exemple, în funcție de nevoile elevilor;
c) Evaluarea incluzivă: adaptarea sarcinilor, a modalităților de comunicare și de răspuns, inclusiv pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES) / tulburări specifice de învățare (TSI), în acord cu măsurile de sprijin aplicabile; centrarea evaluării pe raționament și progres individual, nu doar pe viteza de lucru.

V. Caracterul practic-aplicativ al al disciplinelor Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Contexte și demersuri de aplicare practică: explorare, investigare, estimare/aproximare, comparare, măsurare și experimentare;
b) Transferul și valorificarea cunoștințelor matematice în viața cotidiană: rezolvarea unor situații-problemă autentice, luarea deciziilor (elemente de educație financiară) și dezvoltarea gândirii logice și algoritmice.

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

1. Bolboacă, L., 2001, *Didactica modernă*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
2. Burtea, G. (coord.), 1995, *Matematica şi logica pentru şcolari*, Bucuresti, Editura Corint.
3. Cerghit, I., Neacşu, I., Negreţ, I., Pânişoară, I.O., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
4. Cerghit, I., 2006, *Metode de învăţământ*, Iaşi, Editura Polirom.
5. Creţu, C., 1998, Iaşi, *Curriculum diferenţiat şi personalizat*, Editura Polirom.
6. Cristea, S., 2002, *Dicționar de pedagogie*, Chișinău, Editura Litera Educațional.
7. Dumitru, A. ș.a., 2017, *Metodica predării matematicii pentru învățământul primar. După noua programă. CP-IV*, Pitești, Editura Carminis.
8. Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldiri.
9. Jinga, I., Petrescu, A., 1996, *Evaluarea performanţei şcolare*, Bucureşti, Editura Adelfin.
10. Magdaş, I., 2010, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar şi preşcolar - actualitate şi perspective*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană.
11. Magdaş, I., 2018, *Probleme pentru pregătirea didactică matematică în învăţământul primar. Ghid pentru studenți*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
12. Magdaş, I., 2022, *Didactica matematicii pentru învățământul primar și preșcolar: fundamente teoretice și aplicative*, ediția a III-a revizuită, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
13. Manolescu, M., 2010, *Teoria şi metodologia evaluării*, Bucureşti, Editura Universitară.
14. Neacşu, I. (coord.), 1988, *Metodica predării matematicii la clasele I-IV*, Bucuresti, Editura Didactică și Pedagogică.
15. Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
16. Paraschiva, A., Purcaru, M., 2008, *Metodica activităţilor matematice şi a aritmeticii pentru institutori/profesori din învăţământul primar şi preşcolar*, Brașov, Editura Universităţii „Transilvania" Braşov.
17. Petrovici, C., 2014, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar*, Iași, Editura Polirom.
18. Roşu, M., Roman, M., 2007, *Didactica matematicii în învăţământul primar*, MEC, Proiectul pentru Învățământul rural.

19. Săvulescu, D. (coord.), 2008, *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Craiova, Editura „Gheorghe Alexandru".
20. Vișoiu, F., 2013, *Metode activ-participative folosite în predarea matematicii la ciclul primar*, Bacău, Ed. Rovimed.
***, Ministerul Educației, *Proiectul CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți, ghiduri metodologice și resurse educaționale deschise pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului/Matematică*, disponibile pe platforma digital.educred.ro."
***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Matematică și explorarea mediului/ Matematică, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

7. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

1. ***Finalitățile educației***

a) Definirea și analiza conceptuală: finalitate educațională, ideal educațional, scopuri educaționale, competențe (competențe-cheie europene, competențe generale, competențe specifice) și obiective educaționale (cadru, de referință, operaționale);

b) Taxonomia finalităților educaționale: criterii și sisteme de referință (macro – micro / finalități de sistem – finalități de proces; grad de generalitate; domeniul / dimensiunea personalității: cognitiv, afectiv-atitudinal, psihomotor; temporalitate; măsurabilitate);

c) Operaționalizarea obiectivelor educaționale: concept, modele și proceduri de operaționalizare, cerințe / condiții de formulare a obiectivelor operaționale, limite ale operaționalizării.

2. ***Probleme teoretice si practice ale curriculumului***

a) Conceptul de curriculum: evoluția conceptului, accepțiuni (în sens larg și în sens restrâns), componentele structurale ale curriculumului și abordarea curriculară centrată pe competențe;

b) Tipurile de curriculum**:**

• din perspectiva dezvoltării și a organizării: curriculum nucleu (trunchi comun), curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ – discipline opționale), curriculum diferențiat, curriculum adaptat (pentru elevii cu cerințe educaționale speciale);

• din perspectiva gradului de formalizare: curriculum formal (oficial), nonformal, informal, ascuns;

• din perspectiva integrării conținuturilor: curriculum disciplinar, interdisciplinar, pluridisciplinar și transdisciplinar.

c) Produsele curriculare:

• principale (reglatoare): planurile-cadru de învățământ, programele școlare (structură și corelația competențe generale – competențe specifice – conținuturi – activități de învățare);

• auxiliare și materiale-suport: manualele școlare, ghidurile metodologice, auxiliarele curriculare, portofoliile, resursele educaționale deschise (RED) și platformele/softurile educaționale.

d) Curriculumul național din România – repere actuale de politică educațională:

• structura Curriculumului național (ariile curriculare și ciclurile curriculare);

• documente de politică curriculară în vigoare (Cadrul de referință al Curriculumului național, Profilul de formare al absolventului de învățământ primar și metodologiile de aplicare a planurilor-cadru).

3.Procesul de învăţământ - sistem şi funcţionalitate

a) Procesul de învățământ ca sistem și proces: concept, structură, funcții, dimensiuni, caracteristici și modele explicativ-interpretative; procesualitatea internă (interacțiunea dinamică dintre predare, învățare și evaluare);

b) Eficiența procesului de învățământ**:** condiții și factori de optimizare; forme de organizare a procesului de învățământ (activitatea la clasă, activități în afara clasei, organizarea în regim simultan și în mediul digital / hibrid).

4. Proiectarea didactică

a) Definirea și analiza conceptului: funcțiile și etapele proiectării didactice;

b) Nivelurile proiectării didactice: proiectarea la nivel macropedagogic și la nivel micropedagogic;

c) Demersul proiectării didactice la nivel micropedagogic: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea unităților de învățare și proiectarea lecției / activității didactice;
d) Instrumente de proiectare didactică: structura și cerințele de elaborare a documentelor de proiectare (planificarea calendaristică, proiectul unității de învățare, proiectul de lecție).

5. Strategiile didactice

a) Delimitări conceptuale și structură: conceptul de strategie didactică, componente (metode, procedee, tehnici, forme de organizare și mijloace de învățământ), criterii de selectare și taxonomii ale strategiilor didactice (cu accent pe strategiile interactive și diferențiate);
b) Metodologia didactică: delimitări conceptuale (metodologie, metodă, procedeu, tehnică); sistemul metodelor de învățământ (metode tradiționale și metode moderne / activ-participative – definiții, clasificări, descrieri, valențe formative și limite);
c) Mijloacele de învățământ și tehnologiile digitale: definiție, clasificare, funcții și condiții de integrare eficientă în activitatea didactică; utilizarea tehnologiilor digitale, a platformelor educaționale și a resurselor educaționale deschise (RED) în sprijinul învățării și al incluziunii.

6. Predarea. Orientări contemporane în teoria şi practica predării

a) Conceptul de predare: accepțiuni, modele explicative și orientări contemporane (predarea interactivă, predarea centrată pe elev și pe dezvoltarea competențelor); predarea ca activitate de organizare, mediere și gestionare a situațiilor de învățare;
b) Stiluri de predare și reglarea demersului didactic: tipologii ale stilurilor de predare; rolul comunicării didactice și al feedbackului constructiv (formativ) în optimizarea predării și a învățării;
c) Practica reflexivă și dezvoltarea profesională: autoevaluarea și evaluarea comportamentului didactic al profesorului pentru învățământ primar (raportarea la standardele profesionale în vigoare).

7. Învăţarea şcolară. Orientări contemporane în teoria şi practica învăţării şcolare

a) Conceptul și formele învățării: delimitări între învățarea în sens larg și învățarea școlară (definire, caracteristici, mecanisme); forme, tipuri și niveluri ale învățării școlare (învățarea activă, colaborativă, experiențială, prin descoperire și învățarea autoreglată / dezvoltarea competenței „a învăța să înveți”);
b) Teorii și orientări contemporane ale învățării: paradigme relevante pentru învățământul primar (constructivismul, cognitivismul, teoria învățării sociale, teoria inteligențelor multiple) și aplicațiile lor în organizarea situațiilor de învățare;
c) Condițiile învățării școlare eficiente: factori interni (cognitivi, metacognitivi, afectiv-motivaționali, stiluri de învățare) și factori externi (organizarea mediului de învățare, climatul socio-emoțional sigur și stimulativ); interdependența acestora și modalități de stimulare a motivației pentru învățare.

8. Instruirea. Teorie, metodologie

a) Delimitări conceptuale: raporturile dintre educație, formare, instruire și învățare;
b) Forme de organizare a activității de instruire: activitatea frontală, activitatea pe grupe (învățarea prin cooperare) și activitatea individuală (specific, funcții, avantaje, limite și alternarea lor în lecție);
c) Organizarea instruirii diferențiate și personalizate: adaptarea sarcinilor de învățare, a timpului și a ritmului de lucru la particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor (în acord cu strategiile didactice selectate).

9. ***Evaluarea în procesul de învăţământ si educaţie***

a) Definirea și analiza conceptului de evaluare didactică**:** funcțiile evaluării; operațiile evaluării (măsurarea – aprecierea – decizia)
b) Forme / tipuri de evaluare didactică**:** evaluarea inițială, evaluarea continuă / formativă, evaluarea finală / sumativă (specific, rol și complementaritate);
c) Standardele naționale de evaluare și evaluarea criterială: rolul standardelor naționale în asigurarea coerenței dintre curriculum, predare și evaluare; relația dintre competențele specifice, rezultatele așteptate ale învățării, criteriile de evaluare și descriptorii de performanță;
d) Metode, instrumente și itemi de evaluare**:** metode de evaluare tradiționale și metode alternative / complementare; instrumente de evaluare; tipologia itemilor (definiție, clasificare, caracteristici, cerințe de proiectare, avantaje și limite în utilizare);
e) Valorificarea rezultatelor evaluării**:** interpretarea rezultatelor în raport cu standardele și descriptorii de performanță; utilizarea feedbackului formativ pentru reglarea procesului de predare-învățare, proiectarea măsurilor de remediere / dezvoltare și stimularea autoevaluării elevilor.

10. ***Repere de pedagogie școlară privind educația incluzivă***

a) Conceptul și principiile educației incluzive (echitate, egalitate de șanse, accesibilitate, participare, nediscriminare);
b) Diferențierea și individualizarea instruirii: adaptarea strategiilor didactice, a sarcinilor de învățare și a evaluării la nevoile educaționale ale elevilor;
c) Sprijinirea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES): adaptări curriculare și colaborarea cu familia și specialiștii;
d) Mediul școlar sigur și incluziv: prevenirea excluziunii, a stigmatizării, a segregării și a bullyingului.

BIBLIOGRAFIE PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

a) Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2019, *Sinteze de pedagogia învățământului primar. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
b) Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2020, *Sinteze de pedagogie generală. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
c) Bocoș, M., 2013, *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Iași, Editura Polirom.
d) Bocoș, M., Jucan, D., 2019, *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Pitești, Editura Paralela 45.
e) Bocoș, M., Jucan, D., 2018-2019, *Teoria și metodologia instruirii și Teoria și metodologia evaluării. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Pitești, Editura Paralela 45.
f) Catalano, H., 2018, *Procesul de învățământ: direcții epistemice, pragmatice și experiențiale*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
g) Cerghit, I., Neacșu, I., Pânișoară I.O., Potolea D., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iași, Editura Polirom.
h) Ciolan, L., 2008, *Învățarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar,* Iași, Editura Polirom.
i) Cristea, S., 1998, *Dicționar de termeni pedagogici*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
j) Cristea, S., 2010, *Fundamentele pedagogiei*, Iași, Editura Polirom.
k) Cristea, S., 2017, *Finalitățile educației*, București, Editura Didactica Publishing House.
l) Cristea, S., 2017, *Instruirea / Procesul de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
m) Cristea, S., 2017, *Realizarea instruirii ca activitate de predare-învățare-evaluare*, București, Editura Didactica Publishing House.
n) Cristea, S., 2018, *Obiectivele instruirii /procesului de invatamant*, București, Editura Didactica Publishing House.
o) Cristea, S., 2019, *Metodologia instruirii in cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
p) Cristea, S., 2019, *Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
q) Cerghit, I., 1997, *Metode de învățământ*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
r) Cucoș, C., 2024, Pedagogie, ediția a IV-a, revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
s) Cucoș, C., 2000, *Pedagogie generală,* Iași, Ed. Polirom.
t) Gherguț, A., 2006, Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație, Iași, Editura Polirom.
u) Gherguț, A., Frumos, L., 2019, Educația incluzivă. Ghid metodologic, Iași, Editura Polirom.
v) Ionescu, M., Bocoș, M. (coord.), 2009, *Tratat de didactică modernă*, Pitești,Ed. Paralela 45.
w) Ionescu, M., 2007, *Instrucție și educație*, Arad, Vasile Goldiș University Press.
x) Iucu, R.B, 1999, *Managementul clasei de elevi*, București, Editura „D. Bolintineanu".
y) Iucu, R. B., 2006, Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
z) Iucu R. B, Manolescu M., 2005, *Elemente de pedagogie,* București, Credis, Editura Universităţii din București.
aa) Jinga, I., Negreț, I., 1999, *Învățarea eficientă*, București, Editura Aldin.
bb) Jucan, D., Muste, D., Albulescu, I., 2024, Abordări didactice actuale și de perspectivă în învățământul primar și preșcolar, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.

cc) Manolescu, M., 2005, *Evaluarea şcolară: metode, tehnici, instrumente*, Bucureşti, Editura Meteor Press.
dd) Manolescu, M., 2010, *Teoria și metodologia evaluării*, Bucureşti, Editura Universitară.
ee) Mara, D., 2009, Strategii didactice în educația incluzivă, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
ff) Neacşu, I., 1990, *Metode şi tehnici moderne de învăţare eficientă*, Bucureşti, Editura Militară.
gg) Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
hh) Neacşu, I., 2015*, Metode si tehnici de invatare eficienta. Fundamente si practici de succes,* Iaşi, Editura Polirom.
ii) Negreţ, D.I*.,* 2008, *Teoria generală a curriculumului educaţional*, Iaşi, Editura Polirom.
jj) Oprea, C.M., 2008, *Strategii didactice interactive*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
kk) Petrescu, P., Pop, V., 2007, *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situaţiilor de învăţare,* Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
ll) Petrovici, M.C., 2010, *Niveluri ale înțelegerii*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
mm) Pânișoară, I. O., Manolescu, M., 2019, *Pedagogia învățământului primar și preșcolar,* Iași, Editura Polirom.
nn) Păun, E., Potolea, D., 2002, *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative,* Iași, Editura Polirom.
oo) Stanciu, M., 1999, *Reforma conținuturilor învățământului. Cadru metodologic*, Iași, Editura Polirom.
pp) Stoica, A. (coord.), 2001, *Evaluarea curentă şi examenele*, Bucureşti, Editura Prognosis.
qq) Stoica, A., 2003, *Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică*, Bucureşti, Editura Humanitas Educational.
rr) Stoica, A., Mihail, R., 2006, *Evaluarea educaţională. Inovaţii şi perspective*, Bucureşti, Editura Humanitas.
ss) Kolláriková, Z. a kol. *Předškolní a primárni pedagigika / Predškolská a elementárna pedagigika,* Praha, Portal, 2010.
tt) Kratochvílová E. a kol. *Úvod do pedagogiky*, Trnava, Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, 2007. Dostupné na: [file:///C:/Users/HP/Downloads/kratochvilova-pedagogika.pdf].
uu) Komenský J. A. *Didaktia magna – Veľká didaktika,* Bratislava, Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1991
***, *Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE),* MEN – CNCEÎP, București, 2008.
www.edu.ro.

Anexa nr. 74

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA CROATĂ MATERNĂ, LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII CROATE MATERNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA CROATĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ȘI METODICA PREDĂRII MATEMATICII/MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

(ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA CROATĂ MATERNĂ)

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa se adresează învățătorilor, institutorilor și profesorilor pentru învățământul primar, care se înscriu pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar.

În elaborarea programei s-au avut în vedere următoarele principii:

- principiul continuității formării inițiale, pentru evoluție în carieră și dezvoltare profesională;
- principiul coerenței modular-tematice a programei, asigurat prin articularea proiectării ei, prin modul de elaborare a competențelor generale și specifice, prin modul de selectare a conținuturilor ce vor face obiectul evaluărilor vizate, prin diversitatea formelor și a strategiilor evaluative sugerate pentru a fi utilizate în contextul acestor examinări;
- principiul adecvării și armonizării finalităților și a conținuturilor învățământului primar românesc cu direcțiile și spiritul schimbărilor din societate;
- principiul optimizării și inovării activității în învățământul primar, prin asimilarea celor mai noi achiziții din științele educației și din științele conexe.

Programa pentru Concursul național pentru ocuparea posturilor/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar a învățătorilor/institutorilor/profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba maternă croată vizează competențe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural-aplicative și atitudinale și propune o tematică ce corespunde tendințelor în evoluția disciplinelor.

COMPETENȚE SPECIFICE PENTRU ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR CU PREDARE ÎN LIMBA CROATĂ MATERNĂ

Competenţe de comunicare şi relaţionare:

- utilizarea conceptelor şi teoriilor moderne de comunicare: orizontală/ verticală, complexă, diversificată şi specifică;
- manifestarea comportamentului empatic şi a „orientării helping”;
- proiectarea, conducerea şi realizarea procesului instructiv-educativ, ca un act de comunicare;
- facilitarea comunicării învăţător/ institutor-copii-părinţi- alte cadre didactice;
- valorificarea metacomunicării în optimizarea relaţiilor între cadre didactice;
- exprimarea orală cursivă, înţelegerea şi utilizarea corectă a semnificaţiilor structurilor verbale/ orale, a semnificaţiilor mijlocite de limbajul scris;
- utilizarea creativă şi expresivă a limbajului oral;
- accesarea diverselor surse de informare în scopul documentării;
- derularea unor proiecte de parteneriat şcoală-familie-comunitate.

Competenţe metodologice:

- utilizarea adecvată a cunoştinţelor de didactică generală, de didacticile disciplinelor, de psihologie şi pedagogie şcolară/ pedagogia învăţământului primar în proiectarea şi desfăşurarea activităţii didactice cu copiii;
- proiectarea conţinuturilor instructiv-educative în acord cu prevederile programei şi cu nivelul grupei/ clasei la care învăţătorul/ institutorul îşi desfăşoară activitatea;
- utilizarea optimă a factorilor spaţio-temporali, în vederea eficientizării procesului instructiv-educativ;
- proiectarea şi utilizarea de strategii didactice eficiente în procesul de predare-învăţare-evaluare;
- aplicarea corectă a pedagogiei învăţământului primar în procesul de predare-învăţare-evaluare;
- abordarea praxiologică a teoriilor cognitive moderne, în vederea stimulării, formării şi dezvoltării capacităţilor de cunoaştere ale elevului;
- manifestarea unei conduite metodologice flexibile şi inovative în plan profesional:
  - Utilizarea corectă a limbii croatee în receptarea și producerea mesajelor scrise;
  - Utilizarea registrelor stilistice diferite, în funcție de contextual comunicațional;
  - Folosirea instrumentelor de interpretare și analiză stilistică a diferitelor texte literare și nonliterare;
  - Aplicarea conceptelor operaționale în activitatea de interpretare a textelor;

- Argumentarea în scris a opiniilor personale;
- Cunoaşterea şi aplicarea cunoştinţelor de fonetică, lexic, morfologie şi sintaxă în construirea propriului mesaj;
- Relevarea valorilor morale şi estetice ale textului;
- Actualizarea şi aprofundarea cunoştinţelor de limba şi literatura croată maternă şi metodica predării acestora;
- Utilizarea tehnicilor de activitate intelectuală;
- Integrarea în activitatea didactică a tipurilor diferite de lecţii;
- Utilizarea creatoare a metodelor de învăţământ în cadrul predării limbii croate.

Competenţe de evaluare şi autoevaluare a activităţii didactice:

- utilizarea conceptelor cu care operează evaluarea şi a teoriilor moderne în domeniu;
- proiectarea unei evaluări eficiente, organic integrată în activitatea instructiv-educativă;
- utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/ autoevaluare individuală/ de grup, precum şi a strategiilor de interevaluare.

Competenţe psiho-sociale:

- selectarea şi aplicarea unor comportamente prosociale adecvate, de adaptare eficientă şi rapidă la schimbările sociale şi la provocările existente;
- operarea cu metode şi tehnici eficiente de cunoaştere a naturii umane, în vederea unei comunicări eficiente cu toţi partenerii;
- identificarea şi aplicarea unor metode şi mijloace eficiente de lucru cu copiii, pentru stimularea şi facilitarea procesului de socializare a acestora;
- identificarea situaţiilor conflictuale într-o relaţie, analizarea acestora şi rezolvarea optimă a conflictului, prin aplicarea unui management eficient, care să valorifice influenţele educaţionale pozitive ale conflictului;
- asumarea rolului social pentru care a optat, în contextul unei imagini de sine adecvate propriei personalităţi şi propriului status profesional deţinut.

Competenţe tehnice şi tehnologice:

- adoptarea unei conduite psihopedagogice inovatoare în plan profesional;
- selectarea metodelor optime în vederea asigurării formării deprinderilor practic.

1. TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBĂ ŞI LITERATURĂ CROATĂ MATERNĂ

I. Limba croată

Fonetică şi fonologie

- Legile fundamentale ale foneticii limbii croate.
- Asimilarea după sonoritate şi locul de formare.
- Vocalizarea vocalelor ultrascurte şi apariţia lui *a* inconstant. Vocale mobile.
- Palatalizarea şi sibilarizarea consoanelor.
- Iotizarea consoanelor.
- Vocalizarea lui *v-* iniţial. Transformarea lui *l* şi *r* vocalic din slava comună în limba croată contemporană.
- Metateza lichidelor.

Morfologie

- Substantivul, categorii lexicale, gramaticale, morfologice. Declinarea substantivelor limbii croate. Formele cazuale şi evoluţiile lor contemporane.

- Adjectivul, categorii lexicale şi gramaticale. Adjective determinate şi nedeterminate. Grade de comparaţie.
- Pronumele şi categoriile de pronume în limba croată.
- Numeralul, flexiunea şi categorii de numerale.
- Verbul. Moduri şi timpuri verbale. Aspectul verbal.
- Adverbe, clasificare şi comparaţie.
- Prepoziţii, interjecţii, conjuncţii şi particule.

Sintaxa

- Sintaxa propoziţiei şi a frazei.
- Coordonare şi subordonare. Categorii de propoziţii coordonate şi subordonate.

II. Literatura croată

- **Genuri și specii literare**
- **Literatura populară**
- **Autori:** *Ivana Brlić-Mažuranić, Mato Lovrak, Zvonimir Balog, Grigor Vitez, Dobriša Cesarić, Ivan Kušan, Gustav Krklec, Davorin Trstenjak, Božidar Prosenjak, August Šenoa, Luko Paljetak, Nada Zidar-Bogadi, Vladimir Nazor, Drago Ivanišević, Zlata Kolarić-Kišur, Dragutin Tadijanović, Vesna Parun.*

Notă: La elaborarea subiectelor pentru partea de literatură se va avea în vedere viața și opera literară a autorului și analiza unei opere literare la alegere.

Bibliografie

1. Eugenia **Barić**, Mijo **Lončarić**, Dragica **Malić**, Slavko **Pavešić**, Mirko **Peti**, Vesna **Zelclević**, Marija **Znika**, *Hrvatska gramatika*, Zagreb, 1997.
2. Stjepan **Babić**, Bozidar **Finka**, Milan **Moguš**, *Hrvatski pravopis*, ed. IV, Skolska knjiga, Zagreb, 1996.
3. **Skupina autora**, *Hrvatski pravopis*, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 2013.
4. Stjepko **Težak** – Stjepan **Babić**, *Gramatika hrvatskog jezika*, ed. VII, Skolska knjiga, Zagreb,1992.
5. Mihovil **Kombol**, *Povijest hrvatske književnosti do preporoda*, ed. II, Matica hrvatska, Zagreb, 1961.
6. Miroslav **Šicel**, *Pregled novije krvatske književnosti*, Matica hrvatska, Zagreb, 1966.
7. *Povijest hrvatske književnosti*, I – IV, Zagreb, 1978.
8. Antun **Barac,** *Hrvatska književna kritika*, Zagreb, 1960.

2. TEMATICA PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE SPECIALITATE – METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII CROATE MATERNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA CROATĂ MATERNĂ

- Conceptul de metodică a predării limbii materne. Sistemul unitar, principiile educaţiei integrate a limbii materne.
- Bazele psihice ale predării/învăţării citirii. Pregătirea citirii, fundamentarea învăţării scrisului.
- Problemele de bază ale învăţării citirii. Algoritmul învăţării literelor prin metoda fonetică, analitico - sintetică, procedeele învăţării citirii legate.
- Lectura explicativă a textului, procedeele dezvoltării citirii cu voce tare şi exprimării corecte.
- Obiectivele, procedeele analizei textului literar (epice, lirice). Metode de învăţare a citirii independente.
- Învăţarea sistemului de semne ale scrisului: învăţarea scrierii literelor şi legarea literelor.
- Metodele dezvoltării deprinderilor de scriere. Dezvoltarea simultană a scrisului şi scrierii corecte.
- Dezvoltarea vorbirii, caracteristicile vorbirii copiilor, tipuri de vorbire. Conştientizarea principiilor comunicării, dezvoltarea vorbirii prin jocuri de rol.
- Obiectivele şi strategiile dezvoltării vorbirii (exerciţii la nivel morfologic şi sintactic).
- Tipuri de lecţii.
- Pregătirea cadrului didactic pentru lecţie.

- Rolul materialului didactic la lecţii.
- Modalităţi de realizare a competenţelor cadru şi a celor specifice prevăzute de programa şcolară pentru ciclul primar (metode, activităţi de învăţare, conţinuturi).
- Proiectarea, realizarea şi evaluarea lecţiilor de limbă croată maternă

Bibliografie

1. **Balboni, P. -***Didattica dell'italiano a stranieri*, Bonacci, Roma, 1994;
2. **Balboni, Paolo E**. - *Italiano lingua maternal. Fondamenti di didattica*, UTET Università, 2006;
3. **Porcelli, Gianfranco** - *Principi di glottodidattica*, Editrice La Scuola, 2013;
4. **De Marco, Anna** (a cura di) - *Manuale di glottodidattica*, Carocci editore, 2012;
5. **Cerghit, I.** - *Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă*, E.D.P., Bucuresti, 1983;
6. **Cristea, S. -** *Dicţionar de pedagogie*, Editura Litera, Chişinău, 2002.
7. **Manja Kovačevič**, *Metodičko – književno motrišta*, Školske novine, Zagreb,1997.
8. **Karol Visinko**, *Dječja priča*, Školska knjiga, Zagreb,2005
9. **Bognar. L**., Štumpfol, B. (1998.), Model osnovne škole. Zagreb: Udruga roditelja Korak po korak.
10. **Hentig, H**. (1997.), Humana škola, Škola mišljena na nov način. Zagreb: Educa.
11. **Gossen, D**., Anderson, J. (1996.), Stvaranje uvjeta za kvalitetne škole. Zagreb: Alineja.
12. **Pivac, J**. (1995.), Škola u svijetu promjena. Zagreb: Institut za pedagogijska istraživanja Filozofskog fakulteta.
13. **Matijević,M**. (2001.), Alternativne škole, Didaktičke i pedagoške koncepcije. Zagreb: Tipex.
14. **Neill, A. S**. (1999.), Škola Samerhill, Novi pogled na djetinjstvo. Zagreb: Sara 93.
15. **Stoll, L., Fink,** D. (2000.), Mijenjajmo naše škole, Kako unaprijediti djelotvornost i kvalitetu škola. Zagreb: Educa.

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Comunicare în limba croată maternă/Limba și literatura croată maternă, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

3. LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. LIMBA ROMÂNĂ

Fonetică și vocabular

- Nivelul fonetic. Pronunțarea corectă a cuvintelor
- Vocale. Semivocale. Consoane. Diftong. Triftong. Hiat
- Despărțirea cuvintelor în silabe. Reguli. Excepții
- Omografe, omofone. Accentul
- Derivarea. Cuvântul de bază. Rădăcină. Sufixele diminutivale și augmentative
- Familia lexicală
- Dinamica vocabularului. Arhaismele. Regionalismele. Neologismele. Împrumuturile (din/în limba română în/din limba maternă; alte împrumuturi)
- Paronimele frecvente. Pleonasmul

Părți de vorbire – părți de propoziție (funcții sintactice)

- Verbul în propoziţie. Exprimarea unei acţiuni, stări şi existenţe. Funcția sintactică de predicat
- Substantivul în propoziție. Exprimarea obiectului direct, indirect şi a circumstanţelor (prepoziţia, locuțiunea prepozițională). Funcții sintactice
- Adjectivul în propoziție. Exprimarea însuşirilor. Forme ale superlativului. Funcții sintactice.
- Pronumele în propoziție. Funcții sintactice
- Numeralul. Exprimarea cantităţii şi a ordinii. Funcții sintactice
- Adverbul în propoziţie. Funcții sintactice. Adverbe relative
- Interjecţia. Exprimarea emoţiilor şi a sunetelor din natură. Funcții sintactice

Propoziția

- Exprimarea raporturilor de coordonare şi subordonare (conjuncția şi prepoziția)
- Propoziţia principală/propoziţia secundară. Propoziția simplă. Propoziția dezvoltată. Propoziția afirmativă. Propoziția negativă

Fraza

- Propoziţia regentă/elementul regent
- Tipuri de propoziții şi structura lor specifică
- Expansiunea și contragerea.

II. LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

- Literatură pentru copii. Definiții. Caracteristici.
- Principalele genuri şi specii literare, accesibile şcolarilor mici:

1. Creaţia populară

- Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători)
- Colinde, proverbe, zicători, ghicitori
- Basme populare culese şi prelucrate de Petre Ispirescu: *Greuceanu, Prâslea cel Voinic şi merele de aur*

2. Creaţia cultă

a. Genul liric

- **poeziile copilăriei** (Tudor Arghezi, *Prisaca;* Ana Blandiana, *Întâmplări din grădina mea;* Passionaria Stoicescu, *Jocuri-poezii despre ce poți fi*)
- **poezia despre natură și viețuitoare** (Vasile Alecsandri, *Pasteluri;* Mihai Eminescu, *Somnoroase păsărele;* Elena Farago, *Cățelușul șchiop;* Passionaria Stoicescu, *Cartea pădurii;* Gellu Naum, *Cărțile cu Apollodor*).

b. Genul epic

- **în versuri:**
  - **fabula** (Alecu Donici, *Musca la arat;* Grigore Alexandrescu, *Câinele şi cățelul*; Jean de La Fontaine, *Greierele și furnica*)
  - **balada** (George Topîrceanu, *Balada unui greier mic*)
- **în proză:**
  - **schița** (I.L. Caragiale, *D-l Goe, Vizită, Bubico*)
  - **povestirea** (Emil Gârleanu, *Fricosul;* Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*)
  - **legenda** (Alexandru Mitru, *Legendele Olimpului*)
  - **basmul cult** (Barbu Ştefănescu-Delavrancea, *Palatul de cleștar*; Ioan Slavici, *Zâna zorilor;* Hans Christian Andersen, *Rățușca cea urâtă;* Frații Grimm, *Cenușăreasa*)
  - **romanul pentru copii** (Cezar Petrescu, *Fram, ursul polar*; Jonathan Swift – *Călătoriile lui Gulliver*)

c. Genul dramatic (Victor Eftimiu, *Înșir-te mărgărite…*)

BIBLIOGRAFIE PENTRU LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. Limba română

1. *Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită (2005), Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti
2. Gheorghe, M., (2009), *Limba română. Probleme teoretice şi aplicaţii*, Editura Universității *Transilvania* din Braşov
3. Golopenția S., (2017), *Acțiune, interacțiune, identitate, studii de pragmatică lingvistică*, Editura Academiei Române (cap. Româna globală)

4. Pană-Dindelegan, G. (coord.), (2019), *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București
https://www.eursc.eu/Syllabuses/2015-01-D-45-ro-2.pdf
https://www.observatoireplurilinguisme.eu/ro/

II. Literatura română și universală pentru copii

1. Balazs, L., (2003), *Folclor. Noțiuni generale de folclor și poetică populară*, Editura Scientia, Cluj-Napoca
2. Călinescu, G., (2003), *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Semne, București
3. Ciopraga, Constantin, (1997), *Personalitatea literaturii române*, ed. a II-a, revăzută şi adăugită, Institutul European, Iași
4. Norel, M., (2012), *Literatură română și literatură pentru copii*, (https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-transilvania-din-brasov/english-literature/note-de-curs/literatura-romana-pt-copii-m-norel/4986179/)
5. www.enciclopediavirtuala.ro
6. http://ro.literaryframework.eu/
7. www.romanianvoice.com/poezii/
8. www.cartiaudio.eu
9. www.biblior.net
***, *Limba Română,* revistă de știință și cultură, Chișinău (www.limbaromana.md)
***, Manualele și programele școlare pentru învățământul primar/Comunicare în limba română/Limba şi literatura română, în vigoare în anul şcolar în care se susține concursul

4. METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

I. Specificul predării-învățării-evaluării limbii române în învățământul primar cu predare în limba unei minorități

- Specificul curriculumului pentru disciplina Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități
- Influenţa fenomenelor de transfer şi de interferenţă asupra învățării limbii române;
- Proiectarea activităților didactice în manieră integrată;
- Modelul comunicativ-funcțional și abordarea conținuturilor în clasele pregătitoare–a IV-a;
- Abordarea elementelor de construcție a comunicării din perspectivă funcțională, aplicativă, conform programelor școlare în vigoare;
- Specificul organizării lecțiilor de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități în clasele pregătitoare – a IV-a;
- Metode și procedee specifice învățării limbii române, ca limba a doua (nematernă);
- Forme de organizare a activităților de învățare în limba română; strategii de diferenţiere, individualizare; învăţarea prin cooperare;
- Rolul jocului didactic în orele de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de *Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități* în învățământul primar

1. Comunicarea orală (receptarea mesajului oral, exprimarea orală)

- Strategii de formare a comportamentului de receptor/emițător de mesaje orale;
- Strategii de predare-învățare-evaluare la disciplina Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități;
- Activități de învățare care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (clasa pregătitoare–clasa a IV-a);
- Metode și mijloace de învățământ folosite în formarea și dezvoltarea exprimării orale în limba română;
- Formarea și dezvoltarea competențelor de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități: conținuturi și contexte de realizare, criterii și cerințe în exersarea exprimării corecte, respectarea normelor ortoepice.

2. Comunicarea scrisă (receptarea mesajului scris, exprimarea scrisă)

- Strategii de formare a câmpului vizual (propoziție, cuvânt, silabă, literă);
- Strategii de predare-învățare-evaluare a citit-scrisului în limba română la clasa a II-a (metode și procedee specifice, mijloace de învățământ);
- Specificul abordării textelor în învățământul primar:
- Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea/narațiunea, dialogul, descrierea, personajul literar);
- Textul liric (strofa, versul);
- Textul nonliterar;
- Textul funcțional.
- Organizarea textului scris, în funcție de scopul redactării:
- Tehnica elaborării unui text scris: contexte de realizare pentru clasele a III-a–a IV-a;
- Scrierea funcțională (bilet, felicitare, afiș, fluturaș, invitație, email);
- Scrierea imaginativă (pe baza unui șir de întrebări, pe baza unui suport vizual);
- Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).
- Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învățământul primar – particularități ale însușirii normelor limbii literare în clasele a II-a–a IV-a (ortografie și punctuație).

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități*

- Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și progresului școlar;
- Metode tradiționale și alternative de evaluare;
- Tipuri de itemi utilizați în practica școlară (clasele pregătitoare–a IV-a).

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

1. Brate, Rodica, (2014), *Limba şi literatura română/universală pentru copii. Metodica predării limbii române. Concursul național pentru ocuparea posturilor didactice de învățători (în limbile minorităților)*, Editura Universităţii *Lucian Blaga,* Sibiu
2. Cristea, S., (2002), *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, Chișinău
3. Norel, M. (2010), *Didactica limbii şi literaturii române pentru învățământul primar*, Editura Art, București
4. Pamfil, A. (2019), *Limba și literatura română în învățământul primar*, Editura Art
5. Rusu, Mina-Maria; Norel, Mariana (coord.), (2019), *Ghidul profesorului de limba și literatura română pentru aplicarea noilor programe școlare,* Editura Nomina
6. Tódor Erika Mária, (2020), Predarea-învățarea limbii române ca nematernă (O alternativă a lingvisticii aplicate). Scientia, Cluj-Napoca, ISBN 978-606-975-032-2, ediția a II-a (revizuită și îmbogățită) http://educatiacontinua.edu.ro/repere-metodologice.html

5. MATEMATICĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Elemente de teoria mulțimilor

- Noţiunea de mulţime: element, apartenenţă, reprezentarea mulțimilor
- Relaţia de incluziune, egalitatea între mulţimi
- Submulțimi; determinarea unor submulțimi
- Operaţii cu mulţimi: Reuniunea. Intersecţia. Diferenţa. Complementara unei mulţimi. Produsul cartezian. Proprietățile operațiilor cu mulțimi
- Relaţia de echipotenţă; cardinalul unei mulţimi

2. Mulțimi de numere

Mulţimea numerelor naturale (N); multimea numerelor întregi (Z); mulțimea numerelor raționale (Q); mulțimea numerelor iraționale (I)

Numere naturale

- Axiomele lui Peano
- Sisteme de numeraţie: sistem poziţional (scrierea în baza 10) şi sistem nepoziţional (scrierea cu cifre romane)
- Operații cu numere naturale: adunarea și scăderea – proprietăți; înmulțirea și împărțirea – proprietăți; teorema împărțirii cu rest; ordinea efectuării operațiilor și utilizarea parantezelor; rotunjirea numerelor naturale la diferite ordine; puterea cu exponent natural a unui număr natural; pătratul unui număr natural; reguli de calcul cu puteri.
- Metode aritmetice de rezolvare a problemelor:
  - metoda figurativă (grafică);
  - metoda mersului invers;
  - metoda comparației;
  - metoda reducerii la unitate;
  - probleme care se rezolvă prin combinarea metodelor aritmetice (metode mixte).
- Divizibilitatea numerelor naturale, divizor, multiplu, criterii de divizibilitate cu: 2, 3, 4, 5, 9, 10; numere prime, numere compuse; descompunerea unui număr natural în factori primi, aflarea c.m.m.d.c., c.m.m.m.c. a două sau mai multe numere naturale

Numere întregi

- Compararea numerelor întregi
- Operații cu numere întregi: adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea

Numere raționale:

- Fracţii ordinare: fracţii subunitare, echiunitare, supraunitare; procente; fracţii echivalente
- Compararea fracţiilor. Introducerea şi scoaterea întregilor dintr-o fracţie. Aflarea unei fracţii dintr-un număr şi a unui număr când se cunoaşte o fracţie din el
- Fracţii zecimale: compararea fracțiilor zecimale
- Transformarea unei fracţii zecimale în fracţie ordinară
- Transformarea unei fracții ordinare în fracție zecimală
- Operaţii cu numere rationale: adunarea, scăderea, înmulţirea şi împărțirea fracţiilor ordinare; adunarea şi scăderea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule; înmulţirea şi împărțirea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule
- Media aritmetică și media ponderată a două sau mai multe numere raționale

Numere iraționale

- Reguli de calcul cu radicali: produs, cât, scoaterea factorilor de sub radical, introducerea factorilor sub radical
- Operații cu numere iraționale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea numerelor iraționale care conțin radicali de indice 2)
- Rădăcina pătrată a unui număr natural pătrat perfect
- Algoritmul de extragere a rădăcinii pătrate a unui număr natural prin descompunerea numerelor în produs de factori primi

3. Ecuaţii, inecuaţii şi sisteme de ecuaţii

- Ecuaţii de gradul I cu coeficienți în Z; probleme care se rezolvă folosind ecuaţii de acest tip

- Inecuații de gradul I, cu coeficienti numere întregi
- Sisteme de două ecuaţii liniare cu două necunoscute, cu coeficienți numere întregi (metoda substituţiei, metoda reducerii); probleme care se rezolvă cu ajutorul sistemelor de două ecuații cu două necunoscute

4. Elemente de organizare a datelor

- Colectarea, organizarea, reprezentarea și interpretarea datelor: tabele, grafice cu bare, grafice liniare, diagrame; reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale

5. Unităţi de măsură pentru lungime, arie, volum, capacitatea vaselor, masă, timp, valoare

- Unități de măsură standard; multiplii și submultiplii; transformări
- Relația de echivalență dintre volum și capacitate (1 dm^3=1l)

6. Elemente de geometrie

- **Punct, dreaptă, semidreaptă, segment, linia curbă, linia frântă**
- **Unghi**: definiţie, notaţii, elemente; interiorul unui unghi, exteriorul unui unghi; măsura unui unghi; clasificare
- **Poligoane**:

Triunghiul

- Definiţie, elemente; clasificare; perimetru; suma măsurilor unghiurilor unui triunghi
- Linii importante în triunghi: înălțimea, bisectoarea, mediatoarea, mediana (definiție, proprietăți, construcție)
- Ortocentrul, centrul cercului înscris în triunghi, centrul cercului circumscris triunghiului, centrul de greutate
- Criteriile de congruenţă a triunghiurilor
- Proprietăţi ale triunghiului isoscel
- Proprietăți ale triunghiului echilateral
- Triunghiul dreptunghic**:** proiecții ortogonale pe o dreaptă; teorema înălțimii; teorema catetei; teorema medianei; teorema unghiului de 30°; teorema lui Pitagora; reciproca teoremei lui Pitagora
- Perimetrul și aria (formule de calcul)

Patrulaterul

- Patrulaterul convex; suma măsurilor unghiurilor unui patrulater convex
- Paralelogramul, proprietăţi; paralelograme particulare: dreptunghi, romb, pătrat - proprietăţi; trapezul, clasificare, proprietăţi, linia mijlocie în trapez
- Perimetre și arii: dreptunghi, romb, pătrat, trapez

- **Cercul**: construcție, elemente
- **Corpuri geometrice**: paralelipipedul dreptunghic, cubul, piramida, cilindrul, conul, sfera (recunoaștere, elemente componente, desfășurare, construcție); aria și volumul paralelipipedului dreptunghic, cubului și piramidei regulate (piramida patrulateră regulată, piramida triunghiulară regulată, tetraedrul regulat).

BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DISCIPLINEI DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Aron I., Herescu, Gh., Dumitru, A., 1996, *Aritmetica pentru învăţători*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
2. Magdaş, I., 2019, *Matematică. Ghid pentru pregătirea inițială și continuă a profesorilor pentru învățământul primar*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
3. Roșu, M., 2019, *Elemente de matematică pentru profesorii din învățământul primar,* Ediția a 2-a, revizuită, București, Editura Aramis.
4. Roșu, M., Roman, M., 1999, *Matematica pentru perfecţionarea învăţătorilor*, București, Editura All.

***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Matematică pentru clasele a IV-a–a VIII-a, în vigoare în anul şcolar în care se susţine concursul, cuprinse în Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

6. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ŞI EXPLORAREA MEDIULUI

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ŞI EXPLORAREA MEDIULUI

I. Curriculumul la disciplinele Matematică şi explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a) şi Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Structura programei şcolare; relaţia dintre competenţele generale, competenţele specifice, exemplele de activităţi de învăţare şi conţinuturi;
b) Contribuţia disciplinelor la profilul de formare al absolventului de învăţământ primar (dezvoltarea competenţei-cheie matematice şi a competenţei în ştiinţe, tehnologie şi inginerie);
c) Lectura personalizată a programei şcolare.

II. Proiectarea didactică a activităţilor de învăţare la disciplinele Matematică şi explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) şi Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Etapele proiectării didactice: corelarea competenţelor specifice cu obiectivele operaţionale şi definirea sistemului de referinţă spaţio-temporal; selectarea şi structurarea conţinuturilor; stabilirea strategiilor didactice optime; stabilirea criteriilor, a probelor şi a instrumentelor de evaluare formativă şi sumativă;
b) Instrumente ale proiectării la nivel micropedagogic: lectura personalizată a programei şcolare, planificarea calendaristică anuală, proiectarea unităţilor de învăţare, proiectarea lecţiei / activităţii didactice.

III. Lecţia de Matematică şi explorarea mediului / Matematică în învăţământul primar

a) Lecţia – modalitate fundamentală de organizare a activităţii didactice;
b) Forme de organizare a colectivului de elevi (frontal, pe grupe, în perechi, individual);
c) Strategii de diferenţiere, individualizare şi incluziune (adaptarea sarcinilor de învăţare, a suporturilor vizuale/manipulative şi a ritmului de lucru pentru elevii cu cerinţe educaţionale speciale / tulburări specifice de învăţare);
d) Metode şi procedee didactice (caracteristici, utilizare în activităţile didactice): lucrul cu manualul, explicaţia, conversaţia euristică, demonstraţia, exerciţiul, învăţarea prin descoperire, problematizarea, jocul didactic, experimentul, observarea; metode de învăţare prin cooperare; metode de predare-învăţare moderne, activizante şi interactive, centrate pe elev;
e) Mijloace de învăţământ, resurse digitale şi suporturi tehnice de instruire: modalităţi de integrare în activitatea didactică (materiale intuitive/manipulative, manualul tipărit şi digital, resurse educaţionale deschise – RED, aplicaţii şi platforme educaţionale);
f) Evaluarea rezultatelor învăţării la Matematică şi explorarea mediului / Matematică: tipuri de evaluare; metode tradiţionale şi complementare; tipuri de itemi utilizaţi în practica şcolară; specificul aprecierii elevilor prin calificative; problematica specifică a descriptorilor de performanţă; structura probei de evaluare în raport cu standardele naţionale de evaluare; itemii pe niveluri de performanţă; analiza erorilor elevilor, feedbackul descriptiv şi valorificarea rezultatelor evaluărilor naţionale de la finalul claselor a II-a şi a IV-a în ameliorarea învăţării;
g) Abordarea integrată a curriculumului: corelaţii intra-, multi-, inter- şi transdisciplinare ale disciplinelor Matematică şi explorarea mediului / Matematică cu celelalte discipline din planul-cadru.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul pentru disciplinele Matematică şi explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) şi Matematică (clasele a III-a – a IV-a) în învăţământul primar

1. Metodologia predării-învăţării conţinuturilor matematice (clasele CP–IV)

a) Elemente pregătitoare pentru formarea conceptului de număr natural; aspectul cardinal şi aspectul ordinal al numărului natural;

b) Metodologia formării conceptului de număr natural;
c) Metodologia didactică specifică predării-învățării operațiilor matematice în mulțimea numerelor naturale; algoritmi de calcul cu numere naturale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea exactă și împărțirea cu rest);
d) Metodologia didactică specifică predării-învățării ordinii efectuării operațiilor și a utilizării parantezelor;
e) Metodologia didactică specifică predării-învățării fracțiilor și a operațiilor de adunare și scădere a fracțiilor cu același numitor;
f) Metodologia didactică specifică predării-învățării unităților de măsură pentru lungime, masă, capacitate, timp și valoare;
g) Metodologia didactică specifică predării-învățării elementelor de geometrie;
h) Metodologia de rezolvare și compunere a problemelor de matematică: noțiunea de problemă matematică; etapele rezolvării problemelor de matematică; valențele formative ale activităților de rezolvare și compunere a problemelor matematice; metode speciale de rezolvare a problemelor de matematică (metoda figurativă/grafică, metoda comparației, metoda mersului invers, metoda reducerii la unitate); probleme de estimare, probleme de logică și probleme cu date organizate în tabele și grafice.

2. Metodologia predării-învățării componentei Explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a)

a) Învățarea prin investigație științifică (observarea, formularea de întrebări și predicții, experimentul simplu, înregistrarea și comunicarea rezultatelor);
b) Explorarea directă a mediului apropiat; demersuri didactice de investigare a fenomenelor naturii, a plantelor, a animalelor, a corpului omenesc și a elementelor mediului înconjurător;
c) Abordarea integrată a elementelor de matematică și de științe în contexte cotidiene;
d) Evaluarea competențelor de observare, investigare și comunicare a rezultatelor.

3. Educație incluzivă în activitățile de Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Adaptarea strategiilor de predare-învățare la diversitatea nivelurilor de achiziție, a ritmurilor și a stilurilor de învățare; trecerea gradată între reprezentările concrete, vizuale, grafice și simbolice, cu utilizarea materialelor manipulative, a schemelor, a desenelor, a axei numerelor, a tabelelor și a suporturilor accesibile;
b) Diferențierea sarcinilor și a gradului de sprijin în activitățile de calcul, măsurare, geometrie, rezolvare de probleme și explorare a mediului; fragmentarea cerințelor complexe și oferirea de modele și exemple, în funcție de nevoile elevilor;
c) Evaluarea incluzivă: adaptarea sarcinilor, a modalităților de comunicare și de răspuns, inclusiv pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES) / tulburări specifice de învățare (TSI), în acord cu măsurile de sprijin aplicabile; centrarea evaluării pe raționament și progres individual, nu doar pe viteza de lucru.

V. Caracterul practic-aplicativ al al disciplinelor Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Contexte și demersuri de aplicare practică: explorare, investigare, estimare/aproximare, comparare, măsurare și experimentare;
b) Transferul și valorificarea cunoștințelor matematice în viața cotidiană: rezolvarea unor situații-problemă autentice, luarea deciziilor (elemente de educație financiară) și dezvoltarea gândirii logice și algoritmice.

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

a) Bolboacă, L., 2001, *Didactica modernă*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
b) Burtea, G. (coord.), 1995, *Matematica şi logica pentru şcolari*, Bucuresti, Editura Corint.
c) Cerghit, I., Neacşu, I., Negreţ, I., Pânişoară, I.O., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
d) Cerghit, I., 2006, *Metode de învăţământ*, Iaşi, Editura Polirom.
e) Creţu, C., 1998, Iaşi, *Curriculum diferenţiat şi personalizat*, Editura Polirom.
f) Cristea, S., 2002, *Dicționar de pedagogie*, Chișinău, Editura Litera Educațional.

g) Dumitru, A. ș.a., 2017, *Metodica predării matematicii pentru învățământul primar. După noua programă. CP-IV*, Piteşti, Editura Carminis.
h) Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldiri.
i) Jinga, I., Petrescu, A., 1996, *Evaluarea performanţei şcolare*, Bucureşti, Editura Adelfin.
j) Magdaş, I., 2010, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar şi preşcolar - actualitate şi perspective*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană.
k) Magdaș, I., 2018, *Probleme pentru pregătirea didactică matematică în învățământul primar. Ghid pentru studenți*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
l) Magdaș, I., 2022, *Didactica matematicii pentru învățământul primar și preșcolar: fundamente teoretice și aplicative*, ediția a III-a revizuită, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
m) Manolescu, M., 2010, *Teoria şi metodologia evaluării*, Bucureşti, Editura Universitară.
n) Neacșu, I. (coord.), 1988, *Metodica predării matematicii la clasele I-IV*, Bucuresti, Editura Didactică și Pedagogică.
o) Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
p) Paraschiva, A., Purcaru, M., 2008, *Metodica activităţilor matematice şi a aritmeticii pentru institutori/profesori din învăţământul primar şi preşcolar*, Brașov, Editura Universităţii „Transilvania" Braşov.
q) Petrovici, C., 2014, *Didactica matematicii pentru învățământul primar*, Iași, Editura Polirom.
r) Roșu, M., Roman, M., 2007, *Didactica matematicii în învățământul primar*, MEC, Proiectul pentru Învățământul rural.
s) Săvulescu, D. (coord.), 2008, *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Craiova, Editura „Gheorghe Alexandru".
t) Vișoiu, F., 2013, *Metode activ-participative folosite în predarea matematicii la ciclul primar*, Bacău, Ed. Rovimed.
***, Ministerul Educației, *Proiectul CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți, ghiduri metodologice și resurse educaționale deschise pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului/Matematică*, disponibile pe platforma digital.educred.ro."
***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Matematică şi explorarea mediului/ Matematică, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

7. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

1. ***Finalităţile educaţiei***

a) Definirea și analiza conceptuală: finalitate educațională, ideal educațional, scopuri educaționale, competențe (competențe-cheie europene, competențe generale, competențe specifice) și obiective educaționale (cadru, de referință, operaționale);
b) Taxonomia finalităților educaționale: criterii și sisteme de referință (macro – micro / finalități de sistem – finalități de proces; grad de generalitate; domeniul / dimensiunea personalității: cognitiv, afectiv-atitudinal, psihomotor; temporalitate; măsurabilitate);
c) Operaționalizarea obiectivelor educaționale: concept, modele și proceduri de operaționalizare, cerințe / condiții de formulare a obiectivelor operaționale, limite ale operaționalizării.

2. ***Probleme teoretice si practice ale curriculumului***

a) Conceptul de curriculum: evoluția conceptului, accepțiuni (în sens larg și în sens restrâns), componentele structurale ale curriculumului și abordarea curriculară centrată pe competențe;
b) Tipurile de curriculum**:**
• din perspectiva dezvoltării și a organizării: curriculum nucleu (trunchi comun), curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ – discipline opționale), curriculum diferențiat, curriculum adaptat (pentru elevii cu cerințe educaționale speciale);
• din perspectiva gradului de formalizare: curriculum formal (oficial), nonformal, informal, ascuns;
• din perspectiva integrării conținuturilor: curriculum disciplinar, interdisciplinar, pluridisciplinar și transdisciplinar.

c) Produsele curriculare:
• principale (reglatoare): planurile-cadru de învățământ, programele școlare (structură și corelația competențe generale – competențe specifice – conținuturi – activități de învățare);
• auxiliare și materiale-suport: manualele școlare, ghidurile metodologice, auxiliarele curriculare, portofoliile, resursele educaționale deschise (RED) și platformele/softurile educaționale.
d) Curriculumul național din România – repere actuale de politică educațională:
• structura Curriculumului național (ariile curriculare și ciclurile curriculare);
• documente de politică curriculară în vigoare (Cadrul de referință al Curriculumului național, Profilul de formare al absolventului de învățământ primar și metodologiile de aplicare a planurilor-cadru).

3.Procesul de învăţământ - sistem şi funcţionalitate

a) Procesul de învățământ ca sistem și proces: concept, structură, funcții, dimensiuni, caracteristici și modele explicativ-interpretative; procesualitatea internă (interacțiunea dinamică dintre predare, învățare și evaluare);
b) Eficiența procesului de învățământ: condiții și factori de optimizare; forme de organizare a procesului de învățământ (activitatea la clasă, activități în afara clasei, organizarea în regim simultan și în mediul digital/hibrid).

4. Proiectarea didactică

a) Definirea și analiza conceptului: funcțiile și etapele proiectării didactice;
b) Nivelurile proiectării didactice: proiectarea la nivel macropedagogic și la nivel micropedagogic;
c) Demersul proiectării didactice la nivel micropedagogic: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea unităților de învățare și proiectarea lecției / activității didactice;
d) Instrumente de proiectare didactică: structura și cerințele de elaborare a documentelor de proiectare (planificarea calendaristică, proiectul unității de învățare, proiectul de lecție).

5. Strategiile didactice

a) Delimitări conceptuale și structură: conceptul de strategie didactică, componente (metode, procedee, tehnici, forme de organizare și mijloace de învățământ), criterii de selectare și taxonomii ale strategiilor didactice (cu accent pe strategiile interactive și diferențiate);
b) Metodologia didactică: delimitări conceptuale (metodologie, metodă, procedeu, tehnică); sistemul metodelor de învățământ (metode tradiționale și metode moderne / activ-participative – definiții, clasificări, descrieri, valențe formative și limite);
c) Mijloacele de învățământ și tehnologiile digitale: definiție, clasificare, funcții și condiții de integrare eficientă în activitatea didactică; utilizarea tehnologiilor digitale, a platformelor educaționale și a resurselor educaționale deschise (RED) în sprijinul învățării și al incluziunii.

6. Predarea. Orientări contemporane în teoria şi practica predării

a) Conceptul de predare: accepțiuni, modele explicative și orientări contemporane (predarea interactivă, predarea centrată pe elev și pe dezvoltarea competențelor); predarea ca activitate de organizare, mediere și gestionare a situațiilor de învățare;
b) Stiluri de predare și reglarea demersului didactic: tipologii ale stilurilor de predare; rolul comunicării didactice și al feedbackului constructiv (formativ) în optimizarea predării și a învățării;
c) Practica reflexivă și dezvoltarea profesională: autoevaluarea și evaluarea comportamentului didactic al profesorului pentru învățământ primar (raportarea la standardele profesionale în vigoare).

7. Învăţarea şcolară. Orientări contemporane în teoria şi practica învăţării şcolare

a) Conceptul și formele învățării: delimitări între învățarea în sens larg și învățarea școlară (definire, caracteristici, mecanisme); forme, tipuri și niveluri ale învățării școlare (învățarea activă, colaborativă, experiențială, prin descoperire și învățarea autoreglată / dezvoltarea competenței „a învăța să înveți”);
b) Teorii și orientări contemporane ale învățării: paradigme relevante pentru învățământul primar (constructivismul, cognitivismul, teoria învățării sociale, teoria inteligențelor multiple) și aplicațiile lor în organizarea situațiilor de învățare;
c) Condițiile învățării școlare eficiente: factori interni (cognitivi, metacognitivi, afectiv-motivaționali, stiluri de învățare) și factori externi (organizarea mediului de învățare, climatul socio-emoțional sigur și stimulativ); interdependența acestora și modalități de stimulare a motivației pentru învățare.

8. Instruirea. Teorie, metodologie

a) Delimitări conceptuale: raporturile dintre educație, formare, instruire și învățare;

b) Forme de organizare a activității de instruire: activitatea frontală, activitatea pe grupe (învățarea prin cooperare) și activitatea individuală (specific, funcții, avantaje, limite și alternarea lor în lecție);
c) Organizarea instruirii diferențiate și personalizate: adaptarea sarcinilor de învățare, a timpului și a ritmului de lucru la particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor (în acord cu strategiile didactice selectate).

9. ***Evaluarea în procesul de învăţământ si educaţie***

a) Definirea și analiza conceptului de evaluare didactică**:** funcțiile evaluării; operațiile evaluării (măsurarea – aprecierea – decizia)
b) Forme / tipuri de evaluare didactică**:** evaluarea inițială, evaluarea continuă / formativă, evaluarea finală / sumativă (specific, rol și complementaritate);
c) Standardele naționale de evaluare și evaluarea criterială: rolul standardelor naționale în asigurarea coerenței dintre curriculum, predare și evaluare; relația dintre competențele specifice, rezultatele așteptate ale învățării, criteriile de evaluare și descriptorii de performanță;
d) Metode, instrumente și itemi de evaluare**:** metode de evaluare tradiționale și metode alternative / complementare; instrumente de evaluare; tipologia itemilor (definiție, clasificare, caracteristici, cerințe de proiectare, avantaje și limite în utilizare);
e) Valorificarea rezultatelor evaluării**:** interpretarea rezultatelor în raport cu standardele și descriptorii de performanță; utilizarea feedbackului formativ pentru reglarea procesului de predare-învățare, proiectarea măsurilor de remediere / dezvoltare și stimularea autoevaluării elevilor.

10. ***Repere de pedagogie școlară privind educația incluzivă***

a) Conceptul și principiile educației incluzive (echitate, egalitate de șanse, accesibilitate, participare, nediscriminare);
b) Diferențierea și individualizarea instruirii: adaptarea strategiilor didactice, a sarcinilor de învățare și a evaluării la nevoile educaționale ale elevilor;
c) Sprijinirea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES): adaptări curriculare și colaborarea cu familia și specialiștii;
d) Mediul școlar sigur și incluziv: prevenirea excluziunii, a stigmatizării, a segregării și a bullyingului.

BIBLIOGRAFIE PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

a) Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2019, *Sinteze de pedagogia învățământului primar. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
b) Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2020, *Sinteze de pedagogie generală. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
c) Bocoș, M., 2013, *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Iași, Editura Polirom.
d) Bocoş, M., Jucan, D., 2019, *Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
e) Bocoş, M., Jucan, D., 2018-2019, *Teoria şi metodologia instruirii şi Teoria şi metodologia evaluării. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
f) Catalano, H., 2018, *Procesul de învăţământ: direcţii epistemice, pragmatice şi experienţiale*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
g) Cerghit, I., Neacşu, I., Pânişoară I.O., Potolea D., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
h) Ciolan, L., 2008, *Învăţarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar,* Iaşi, Editura Polirom.
i) Cristea, S., 1998, *Dicţionar de termeni pedagogici*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
j) Cristea, S., 2010, *Fundamentele pedagogiei*, Iaşi, Editura Polirom.
k) Cristea, S., 2017, *Finalitățile educației*, București, Editura Didactica Publishing House.
l) Cristea, S., 2017, *Instruirea / Procesul de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
m) Cristea, S., 2017, *Realizarea instruirii ca activitate de predare-învățare-evaluare*, București, Editura Didactica Publishing House.
n) Cristea, S., 2018, *Obiectivele instruirii /procesului de invatamant*, București, Editura Didactica Publishing House.
o) Cristea, S., 2019, *Metodologia instruirii in cadrul procesului de învățământ*, București, Editura

Didactica Publishing House.
p) Cristea, S., 2019, *Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ*, Bucureşti, Editura Didactica Publishing House.
q) Cerghit, I., 1997, *Metode de învățământ*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
r) Cucoş, C., 2024, Pedagogie, ediția a IV-a, revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
s) Cucoş, C., 2000, *Pedagogie generală,* Iaşi, Ed. Polirom.
t) Gherguț, A., 2006, Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație, Iași, Editura Polirom.
u) Gherguț, A., Frumos, L., 2019, Educația incluzivă. Ghid metodologic, Iași, Editura Polirom.
v) Ionescu, M., Bocoş, M. (coord.), 2009, *Tratat de didactică modernă*, Piteşti,Ed. Paralela 45.
w) Ionescu, M., 2007, *Instrucție și educație*, Arad, Vasile Goldiș University Press.
x) Iucu, R.B, 1999, *Managementul clasei de elevi*, Bucureşti, Editura „D. Bolintineanu".
y) Iucu, R. B., 2006, Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
z) Iucu R. B, Manolescu M., 2005, *Elemente de pedagogie,* Bucureşti, Credis, Editura Universităţii din Bucureşti.
aa) Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldin.
bb) Jucan, D., Muste, D., Albulescu, I., 2024, Abordări didactice actuale și de perspectivă în învățământul primar și preșcolar, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
cc) Manolescu, M., 2005, *Evaluarea școlară: metode, tehnici, instrumente*, Bucureşti, Editura Meteor Press.
dd) Manolescu, M., 2010, *Teoria și metodologia evaluării*, București, Editura Universitară.
ee) Mara, D., 2009, Strategii didactice în educația incluzivă, București, Editura Didactică și Pedagogică.
ff) Neacşu, I., 1990, *Metode şi tehnici moderne de învăţare eficientă*, Bucureşti, Editura Militară.
gg) Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
hh) Neacşu, I., 2015*, Metode si tehnici de invatare eficienta. Fundamente si practici de succes,* Iaşi, Editura Polirom.
ii) Negreţ, D.I*.,* 2008, *Teoria generală a curriculumului educaţional*, Iaşi, Editura Polirom.
jj) Oprea, C.M., 2008, *Strategii didactice interactive*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
kk) Petrescu, P., Pop, V., 2007, *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situaţiilor de învăţare,* Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
ll) Petrovici, M.C., 2010, *Niveluri ale înțelegerii*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
mm) Pânișoară, I. O., Manolescu, M., 2019, *Pedagogia învățământului primar și preșcolar,* Iași, Editura Polirom.
nn) Păun, E., Potolea, D., 2002, *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative,* Iași, Editura Polirom.
oo) Stanciu, M., 1999, *Reforma conținuturilor învățământului. Cadru metodologic*, Iaşi, Editura Polirom.
pp) Stoica, A. (coord.), 2001, *Evaluarea curentă şi examenele*, Bucureşti, Editura Prognosis.
qq) Stoica, A., 2003, *Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică*, Bucureşti, Editura Humanitas Educational.
rr) Stoica, A., Mihail, R., 2006, *Evaluarea educațională. Inovații și perspective*, Bucureşti, Editura Humanitas.
***, *Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE),* MEN – CNCEÎP, București, 2008.

Anexa nr. 75

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA GERMANĂ MATERNĂ, LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII GERMANE MATERNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA GERMANĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ, METODICA PREDĂRII MATEMATICII/MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR (ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA GERMANĂ MATERNĂ)

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa se adresează învățătorilor, institutorilor şi profesorilor pentru învățământul primar, care se înscriu pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar.

În elaborarea programei s-au avut în vedere următoarele principii:

- principiul continuității formării inițiale, pentru evoluție în carieră şi dezvoltare profesională;
- principiul coerenței modular-tematice a programei, asigurat prin articularea proiectării ei, prin modul de elaborare a competențelor generale şi specifice, prin modul de selectare a conținuturilor ce vor face obiectul evaluărilor vizate, prin diversitatea formelor şi a strategiilor evaluative sugerate pentru a fi utilizate în contextul acestor examinări;
- principiul adecvării şi armonizării finalităților şi a conținuturilor învățământului primar românesc cu direcțiile şi spiritul schimbărilor din societate;
- principiul optimizării şi inovării activității în învățământul primar, prin asimilarea celor mai noi achiziții din ştiințele educației şi din ştiințele conexe.

Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar a învățătorilor/institutorilor/profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba maternă germană vizează competenţe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural - aplicative şi atitudinale şi propune o tematică ce corespunde tendințelor în evoluția disciplinelor.

COMPETENȚE SPECIFICE PENTRU ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR

Candidații vor demonstra următoarele competențe specifice:

- identificarea temei şi a modului de reflectare a acesteia în textele studiate;
- identificarea şi analiza principalelor elemente de structură, de compoziţie şi de limbaj specifice textelor epice, lirice şi dramatice;
- evidențierea caracterului formativ al textelor studiate;
- respectarea normelor ortografice, ortoepice, de punctuaţie, morfosintactice şi folosirea adecvată a unităţilor lexico-semantice, compatibile cu situaţia de comunicare în limba germană;
- valorificarea relaţiilor de sinonimie, antonimie, omonimie, polisemie în organizarea mesajului scris;
- elaborarea unei argumentări scrise pe baza textelor studiate;
- utilizarea unui lexic diversificat, recurgând la categoriile semantice studiate şi la mijloacele de îmbogăţire a vocabularului, pentru exprimarea nuanţată;
- utilizarea categoriilor gramaticale învăţate, în diverse tipuri de propoziţii, prin folosirea unor tehnici eficiente de activitate intelectuală;
- identificarea organizării morfologice şi sintactice a textelor realizând corelații inter-/intradisciplinare;
- utilizarea corectă a limbii germane în toate situaţiile procesului instructiv-educativ;
- proiectarea, conducerea şi realizarea procesului instructiv-educativ, ca un act de comunicare;
- utilizarea adecvată a cunoştinţelor de didactică a disciplinei în proiectarea şi desfăşurarea activităţii didactice cu copiii;
- proiectarea conţinuturilor instructiv-educative în acord cu prevederile programei şi cu nivelul clasei la care învăţătorul/ institutorul îşi desfăşoară activitatea;
- proiectarea şi utilizarea de strategii didactice eficiente în procesul de predare-învățare-evaluare;
- utilizarea conceptelor cu care operează evaluarea şi a teoriilor moderne în domeniu;
- proiectarea unei evaluări eficiente, organic integrată în activitatea instructiv-educativă;
- utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/ autoevaluare individuală/ de grup, precum şi a strategiilor de interevaluare;
- aplicarea unor strategii de adaptare a conținuturilor la predarea în online prin combinarea conținutului multimedia și a materialelor de învățare online cu predarea la clasă.

1. LIMBA ȘI LITERATURĂ GERMANĂ MATERNĂ ȘI LITERATURĂ GERMANĂ PENTRU COPII

TEMATICĂ

I. Literatura germană

Beispiele und didaktische Konzepte für folgende Gattungen der Kinderliteratur:

- Bilderbücher: „Struwwelpeter“ von Heinrich Hoffmann; „Eine Gans aus Buntpapier“ von Josef Guggenmos; „Wimmelbücher“ von Ali Migutsch; „Die Raupe Nimmersatt“ von Eric Carle; „Frederick“ von Leo Lionni; „Knopf Knöpfchen“ von Erika Hübner-Barth; „Das verschnupfte Bilderbuch“ von Hedi Hauser; „Die Geschichte vom Löwen, der nicht schreiben konnte“ von Martin Baltscheit, „Irgendwie Anders“ von Kathryn Cave; „Die Königin der Farben“ von Jutta Bauer, „Der Grüffelo“ von Alex Scheffler und Julia Donaldson.
- Geschichten: - „Sofie macht Geschichten“ von Peter Härtling; „Heut bin ich stark“ von Heinz Janisch; „1-2-3 Minuten-Geschichten“ von Manfred Mai, „Das Traumfresserchen“ von Michael Ende, „Tranquilla Trampeltreu“ von Michael Ende, „Nickel Vogelpfeifer“ von Mirjam Pressler.
- Lyrik: Thematische Vielfalt des Kinderreimes, Kinderverses; Kindergedichtautoren Achim von Arnim und Clemens Brentano, Christian Morgenstern, Joachim Ringelnatz, James Krüss, Josef Guggenmoos, Frederik Vahle, Detlev Jöcker, Rolf Zuckowski; „Was denkt die Maus am Donnerstag“ von Josef Guggenmos; „Es war einmal ein Igel“ von Franz Hohler.
- Märchen: Brüder Grimm, Josef Haltrich, Hans Christian Andersen; Alexander Tietz; „Vom Kätzchen und Mäuschen“; „Die Tür am Buckel“; „Die Bienenkönigin“.
- Sagen: „Der Rattenfänger von Hameln“; „Warum das Meerwasser salzig ist“.
- Legenden: Sankt Martin; Sankt Nikolaus.
- Fabeln: „Der Fuchs und der Storch“ und „Der Löwe und das Mäuschen“ von Aesop, „Der Rabe und der Fuchs“ von G. E. Lessing; „Wie der Fuchs den Raben überlistete“, „Wie die Maus den Löwen rettete“.
- Ganzschriften: „Die Abenteuer der Biene Maja“ von Waldemar Bonsels; „Jim Knopf“ von Michael Ende; „Briefe von Felix“ von Annette Langen, „Neben mir ist noch Platz“ von Paul Maar.
- Theaterstücke: Kasperle – Theaterstücke; „Das rote Haus in einer kleinen Stadt“ von Elisabeth Borchers.
- Sachtexte und Sachbücher: „Unsere Erde“ von Angela Weinhold, Ravensburger Reihe; „Herr Kandinsky war ein Maler“ von Daan Remmerts de Vries.

Die angeführten Werke der Kinderliteratur sind kennzeichnend für die jeweilige Gattung und dienen der Orientierung.

II. Limba germană

1. Wortschatz und Aussprache

- Wortschatzerweiterung: Ableitung; Zusammensetzung; Synonyme; Antonyme; Wortfamilie; Wortfeld.
- Redensarten und Redewendungen.
- Buchstaben und Phoneme im Deutschen.

2. Satzbau/Syntax

- Satzgliedfolge im deutschen Satz: besondere Stellung des Prädikats/der Prädikatsteile.
- Satzglieder und Satzgliedteile: Subjekt; Prädikat; Objekte (Akkusativ-, Dativ-, Präpositionalobjekt); Adverbialbestimmungen (Temporal-, Lokal-, Modal-, Kausalbestimmung); Attribute als Satzgliedteile (adjektivisches Attribut, Genitivattribut, Präpositionalattribut, Apposition).

- Satzverbindungen und Satzgefüge: Hauptsatz und Nebensatz – Bildung; Form der Nebensätze (Konjunktionalsatz, Relativsatz; indirekter Fragesatz; verkappter Nebensatz; Infinitivgruppe); Inhalt der Nebensätze (Subjekt-, Objekt-, Attribut-, Kausalsatz).

3. Wortarten/Morphologie

- Beugbare Wortarten: Verb, Substantiv mit Artikel, Adjektiv, Pronomen;
- Unbeugbare Wortarten: Adverb, Präposition, Konjunktion.

4. Orthographie und Interpunktion

- Korrekte Schreibung der Wörter und richtige Verwendung der Satzzeichen.

BIBLIOGRAFIE

Literatur und Didaktik

1. Conrady, Peter (2004): *Lesespaß für Kinder*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben (https://dgls.de/publikationen/buecher/.band-1-lesen-ist-verstehen-schriften-auf-wegen-zu-kindern/).
2. Köhler, Rosemarie (2004): *Leicht lesbare Texte für kleine Leserinnen und Leser*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben (https://dgls.de/publikationen/buecher/.band-1-lesen-ist-verstehen-schriften-auf-wegen-zu-kindern/).
3. Kretschmer, Christine (2004): *Weltaneignung mit Bilderbüchern*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben (https://dgls.de/publikationen/buecher/.band-1-lesen-ist-verstehen-schriften-auf-wegen-zu-kindern/).
4. Mai, Manfred (2001): *Geschichte der deutschen Literatur erzählt von Manfred Mai*. Weinheim: Beltz Verlag.
5. Marquardt, Manfred (2005): *Einführung in die Kinder- und Jugendliteratur*. Troisdorf: Bildungsverlag EINS.
6. Monschein, Maria (2015): *Die 50 besten Spiele zur Sprachförderung*. Don Bosco MiniSpielothek.
7. Näger, Sylvia (2005): Literacy: *Kinder entdecken Buch-, Erzähl- und Schriftkultur*. Freiburg im Breisgau: Herder Verlag.
8. Sengelhoff, Barbara (2005): *Die Welt der Buchstaben - Ein Thema für alle Kinder*, in: Sasse, Ada/ Valtin, Renate (Hrsg.) (2005): Lesen lehren, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben (https://dgls.de/publikationen/buecher/band-2-lesen-lehren/).
9. Waldmann, Günter (2011): Produktiver Umgang mit Lyrik. Eine systematische Einführung in die Lyrik, ihre produktive Erfahrung und ihr Schreiben. Hohengehren: Schneider Verlag.
10. Vom Wege, Brigitte/ Wessel, Mechthild (2009): *Kinderliteratur für sozialpädagogische Berufe*. Troisdorf: Bildungsverlag EINS.

***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Limba și literatura germană maternă pentru clasele a IX-a – a XII-a, în vigoare în anul școlar în care se susţine concursul, cuprinse în Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

BIBLIOGRAFIE

Sprache und Didaktik

1. Altenburg, Erika (2008): *Sprachliches Lernen zur Entwicklung und Förderung von Lesekompetenz*, in: Hoffmann, Bernhard/ Valtin, Renate (2008): Checkpoint Literacy. Tagungsband 1 zum 15. Europäischen Lesekongress 2007 in Berlin. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben (https://docplayer.org/22880018-Bernhard-hofmann-renate-valtin-hg.html).
2. Bartnitzky, Horst (2012): *Grammatikunterricht in der Grundschule*. Berlin: Cornelsen Verlag.

3. Bleyhl, Werner (2010): *Grammatik im Fremdsprachenunterricht. Ein Irr-Glaube als Keule*, in: 48. BAG 12.-15.5.2010 im Päd. Institut Haus Villigst./Ruhr Plenarvortrag (http://www.bag-englisch.de/wp-content/uploads/2011/03/48_BAG_Bleyhl.pdf).
4. Braun, Daniela/ Krause, Sascha (2019), *Handbuch Kreativitätsförderung: Didaktik und Methodik in der Frühpädagogik*. Freiburg im Breisgau: Herder Verlag.
5. Ellermann, Walter, (2016), *Methodik der Bildungsarbeit in Kindertagesstätten: Kinder in der Praxis anregen, unterstützen und fördern*. Hamburg: HT Verlag.
6. Granzow-Emden, Matthias (2013): *Deutsche Grammatik verstehen und unterrichten*. München: Narr Francke Attempto Verlag.
7. Kirschhock, Eva-Maria (2007): *Diagnose und Förderung von Sprachbewusstheit*, in: Hoffman, Bernhard/ Valtin, Renate (Hrsg.) (2007): Förderdiagnostik beim Schriftspracherwerb, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben (https://www.pedocs.de/volltexte/2016/12412/pdf/Hofmann_Valtin_2007_Foerderdiagnostik_beim_Schriftspracherwerb.pdf).
8. Lepold, Marion/ Ullmann, Monika (2018): *Digitale Medien in der Kita-Alltagsintegrierte Medienbildung in der pädagogischen Praxis*. Freiburg im Breisgau: Herder Verlag.
9. Pahlow, Heike (2010): *Deutsche Grammatik einfach, kompakt und übersichtlich*. Leipzig: Engelsdorfer Verlag.
10. Valtin, Renate, Hrsg. (2000): *Rechtschreiben lernen in den Klassen 1-6*. Frankfurt am Main: Grundschulverband.

2. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII GERMANE MATERNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA GERMANĂ MATERNĂ

TEMATICĂ

- Der Lehrplan für Deutsch als Muttersprache – Struktur (Kompetenzen, Inhalte, Unterrichtsempfehlungen); Planung des Unterrichts ausgehend vom Lehrplan;
- Der Stoffverteilungsplan (Jahres-/Wochenplanung, Tagesablauf);
- Der Lektionsplan; Lernzielbeschreibung;
- Sozialformen: Frontalunterricht, Klassengespräch, Gruppenarbeit, Partnerarbeit, Einzelarbeit;
- Methoden im Deutschunterricht: z.B.: das Gespräch, die Gedächtnisübung, die Beobachtung/Beschreibung, das Erzählen und Vorlesen, das Rollenspiel, das didaktische Spiel, das Experiment, das Portfolio, das Projekt;
- Die Vorbereitungsklasse – Sprachförderung; der kommunikative Ansatz; der integrierte Ansatz; Planung von Unterrichtseinheiten;
- Hören und Sprechen im Deutschunterricht – Übungen und Aufgaben;
- Sprachförderung im Anfangsunterricht und in der Grundschule;
- Lesen lernen im Deutschunterricht;
- Lesemotivation und Leseförderung – Beobachtung, Diagnose, Fördermöglichkeiten, Übungen und Aufgaben;
- Umgang mit Literatur im Anfangsunterricht (Literacy);
- Der Schriftspracherwerb – Vorbereitung des Schreibenlernens; Methodenintegration; Planung von Unterrichtseinheiten;
- Der Schreibunterricht – Entwicklung der individuellen Schrift; Sprachbetrachtung in der Grundschule;
- Handlungs- und produktionsorientierter Deutschunterricht – Übungen und Aufgaben;
- Medien im Deutschunterricht – Möglichkeiten, Vor- und Nachteile;
- Evaluation im Deutschunterricht – Bewertungsformen, Aufgabenformate, Bewertungskriterien.

BIBLIOGRAFIE

Didaktik und Methodik

1. Abraham, Ulf; Knopf, Julia (2013): Deutsch - Didaktik für die Grundschule. Berlin: Cornelsen Scriptor.
2. Böcher, Hartmut Hrsg. (2013): *Erziehen, bilden und begleiten*. Troisdorf: Bildungsverlag EINS.

3. Bredel, Ursula (2013): Sprachbetrachtung und Grammatikunterricht. Stuttgart: UTB.
4. Böttcher, Ingrid/ Becker-Mrotzek, Michael (2003): *Texte bearbeiten, bewerten und benoten*. Berlin: Cornelsen Verlag.
5. Christiani, Reinhold (2004): *Schuleingangsphase neu gestalten*. Berlin: Cornelsen Verlag.
6. Dehn, Mechthild (2012): *Kinder & Sprache(n). Was Erwachsene wissen sollten*. Stuttgart: Kallmeyer Klett.
7. Dräger, Monika (2004): *Lust am Lesen wecken*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
8. Füssenich, Iris/ Löffler, Cordula (2008): *Schriftspracherwerb. Einschulung, erstes und zweites Schuljahr*. München: Ernst Reinhardt Verlag.
9. Jentgens, Stephanie (2016): *Lehrbuch Literaturpädagogik. Eine Einführung in Theorie und Praxis der Literaturvermittlung.* Weinheim: Beltz Verlag.
10. Jeuk, Stefan/ Schäfer, Joachim (2013): *Schriftsprache erwerben – Didaktik für die Grundschule*. Berlin: Cornelsen scriptor.
11. Kohl, Eva Maria/ Ritter, Michael (2010): *Schreibszenarien*. Stuttgart: Kallmeyer Klett.
12. ***, *Lehrplan für Deutsch als Muttersprache.*
13. Leuchter, Miriam (2010): *Didaktik für die ersten Bildungsjahre*. Zug: Klett und Balmer Verlag.
14. Näger, Sylvia (2005): *Literacy - Kinder entdecken Buch-, Erzähl- und Schriftkultur*. Freiburg im Breisgau: Herder Verlag.
15. Ritter, Alexandra/ Ritter, Michael; Hrsg. (2012): *Schreibkompetenz und Schriftkultur*. Frankfurt am Main: Grundschulverband.
16. Rühl, Katja (2005): *Strategieorientiertes Unterrichten*, in: Sasse, Ada, Valtin Renate (Hrsg.) (2005): Lesen lehren, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben (https://dgls.de/publikationen/buecher/band-2-lesen-lehren/).
17. Schmid-Barkow, Ingrid (2004*): Prozesse des Textverstehens und ihre Analyse*, in Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben (https://dgls.de/publikationen/buecher/.band-1-lesen-ist-verstehen-schriften-auf-wegen-zu-kindern/).
18. Sengelhoff, Barbara (2004): *Lesen. Entwurf eines didaktischen Modells*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben (https://dgls.de/publikationen/buecher/.band-1-lesen-ist-verstehen-schriften-auf-wegen-zu-kindern/).
19. Uhlig, Bettina Hrsg.(2010): *Bildung in der Kindheit – das Handbuch zum Lernen in Kindergarten und Grundschule*. Stuttgart: Kallmeyer Klett.
20. Wedel-Wolff, Annegret von/ Crämer, Claudia (2007*): Förderung im Lesen nach dem Erwerb der alphabetischen Phase*, in: Hoffman, Bernhard/ Valtin, Renate (Hrsg.) (2007): Förderdiagnostik beim Schriftspracherwerb, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben, auch unter: https://www.pedocs.de/volltexte/2016/12412/pdf/Hofmann_Valtin_2007_Foerderdiagnostik_beim_Schriftspracherwerb.pdf.

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Comunicare în limba germană maternă/Limba şi literatura germană maternă, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Einige der angeführten Titel sind unter folgendem Link zu finden:
http://www.dgls.de/download/category/11-ganze-baende.html

3. LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

TEMATICĂ

I. Limba română

Fonetică și vocabular

- Nivelul fonetic. Pronunțarea corectă a cuvintelor.
- Vocale. Semivocale. Consoane. Diftong. Triftong. Hiat.

- Despărțirea cuvintelor în silabe. Reguli. Excepții.
- Omografe, omofone. Accentul.
- Derivarea. Cuvântul de bază. Rădăcină. Sufixele diminutivale și augmentative.
- Familia lexicală.
- Dinamica vocabularului. Arhaismele. Regionalismele. Neologismele. Împrumuturile (din/în limba română în/din limba maternă; alte împrumuturi).
- Paronimele frecvente. Pleonasmul.

Părți de vorbire – părți de propoziție (funcții sintactice)

- Verbul în propoziţie. Exprimarea unei acţiuni, stări şi existenţe. Funcția sintactică de predicat.
- Substantivul în propoziţie. Exprimarea obiectului direct, indirect şi a circumstanţelor (prepoziţia, locuțiunea prepozițională). Funcții sintactice.
- Adjectivul în propoziție. Exprimarea însuşirilor. Forme ale superlativului. Funcții sintactice.
- Pronumele în propoziție. Funcții sintactice.
- Numeralul. Exprimarea cantităţii şi a ordinii. Funcții sintactice.
- Adverbul în propoziţie. Funcții sintactice. Adverbe relative.
- Interjecţia. Exprimarea emoţiilor şi a sunetelor din natură. Funcții sintactice.

Propoziția

- Exprimarea raporturilor de coordonare şi subordonare (conjuncția și prepoziția).
- Propoziţia principală/propoziţia secundară. Propoziția simplă. Propoziția dezvoltată. Propoziția afirmativă. Propoziția negative.

Fraza

- Propoziţia regentă/elementul regent.
- Tipuri de propoziții și structura lor specific.
- Expansiunea și contragerea.

II. Literatura română și universală pentru copii

- Literatură pentru copii. Definiții. Caracteristici.
- Principalele genuri şi specii literare, accesibile școlarilor mici.

1. Creaţia populară

- Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători).
- Colinde, proverbe, zicători, ghicitori.
- Basme populare culese și prelucrate de Petre Ispirescu: *Greuceanu, Prâslea cel Voinic și merele de aur*.

2. Creaţia cultă

a. Genul liric

- **poeziile copilăriei** (Tudor Arghezi, *Prisaca;* Ana Blandiana, *Întâmplări din grădina mea;* Passionaria Stoicescu, *Jocuri-poezii despre ce poți fi*).
- **poezia despre natură și viețuitoare** (Vasile Alecsandri, *Pasteluri;* Mihai Eminescu, *Somnoroase păsărele;* Elena Farago, *Cățelușul șchiop;* Passionaria Stoicescu, *Cartea pădurii;* Gellu Naum, *Cărțile cu Apollodor*).

b. Genul epic

- **în versuri:**
  - **fabula** (Alecu Donici, *Musca la arat;* Grigore Alexandrescu, *Câinele și cățelul*; Jean de La Fontaine, *Greierele și furnica*).
  - **balada** (George Topîrceanu, *Balada unui greier mic*).
- **în proză:**
  - **schița** (I.L. Caragiale, *D-l Goe, Vizită, Bubico*).
  - **povestirea** (Emil Gârleanu, *Fricosul;* Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*).
  - **legenda** (Alexandru Mitru, *Legendele Olimpului*).

- **basmul cult** (Barbu Ștefănescu-Delavrancea, *Palatul de cleștar*; Ioan Slavici, *Zâna zorilor;* Hans Christian Andersen, *Rățușca cea urâtă;* Frații Grimm, *Cenușăreasa*).
- **romanul pentru copii** (Cezar Petrescu, *Fram, ursul polar*; Jonathan Swift – *Călătoriile lui Gulliver*).

c. Genul dramatic (Victor Eftimiu, *Înșir-te mărgărite…*).

BIBLIOGRAFIE

I. Limba română

1. *Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită (2005), Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti.
2. Gheorghe, M., (2009), *Limba română. Probleme teoretice şi aplicaţii*, Editura Universităţii *Transilvania* din Braşov.
3. Golopenția S., (2017), *Acțiune, interacțiune, identitate, studii de pragmatică lingvistică*, Editura Academiei Române (cap. Româna globală).
4. Pană-Dindelegan, G. (coord.), (2019), *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București.
5. https://www.eursc.eu/Syllabuses/2015-01-D-45-ro-2.pdf
6. https://www.observatoireplurilinguisme.eu/ro/

II. Literatura română și universală pentru copii

1. Balazs, L., (2003), *Folclor. Noțiuni generale de folclor și poetică populară*, Editura Scientia, Cluj-Napoca.
2. Călinescu, G., (2003), *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Semne, București.
3. Ciopraga, Constantin, (1997), *Personalitatea literaturii române*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Institutul European, Iași.
4. Norel, M., (2012), *Literatură română și literatură pentru copii*, (https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-transilvania-din-brasov/english-literature/note-de-curs/literatura-romana-pt-copii-m-norel/4986179/).
5. www.enciclopediavirtuala.ro
6. http://ro.literaryframework.eu/
7. www.romanianvoice.com/poezii/
8. www.cartiaudio.eu
9. www.biblior.net

***, *Limba Română,* revistă de știință și cultură, Chișinău (www.limbaromana.md)

***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Literatura română și universală pentru copii, în vigoare în anul şcolar în care se susţine concursul, cuprinse în Catalogul manualelor şcolare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

4. METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

I. Specificul predării–învățării-evaluării limbii române în învățământul primar cu predare în limba unei minorități

- Specificul curriculumului pentru disciplina Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități;

- Influenţa fenomenelor de transfer şi de interferenţă asupra învățării limbii române;
- Proiectarea activităților didactice în manieră integrată;
- Modelul comunicativ-funcțional și abordarea conținuturilor în clasele pregătitoare–a IV-a;
- Abordarea elementelor de construcție a comunicării din perspectivă funcțională, aplicativă, conform programelor școlare în vigoare;
- Specificul organizării lecțiilor de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități în clasele pregătitoare – a IV-a;
- Metode şi procedee specifice învățării limbii române, ca limba a doua (nematernă);
- Forme de organizare a activităților de învățare în limba română; strategii de diferenţiere, individualizare; învăţarea prin cooperare;
- Rolul jocului didactic în orele de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de *Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități* în învățământul primar

1. Comunicarea orală (receptarea mesajului oral, exprimarea orală)

- Strategii de formare a comportamentului de receptor/emițător de mesaje orale;
- Strategii de predare-învățare-evaluare la disciplina Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități;
- Activități de învățare care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (clasa pregătitoare – clasa a IV-a);
- Metode și mijloace de învățământ folosite în formarea și dezvoltarea exprimării orale în limba română;
- Formarea și dezvoltarea competențelor de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile și secţiile cu predare în limba unei minorități: conținuturi și contexte de realizare, criterii și cerințe în exersarea exprimării corecte, respectarea normelor ortoepice.

2. Comunicarea scrisă (receptarea mesajului scris, exprimarea scrisă)

- Strategii de formare a câmpului vizual (propoziție, cuvânt, silabă, literă);
- Strategii de predare-învățare-evaluare a citit-scrisului în limba română la clasa a II-a (metode și procedee specifice, mijloace de învățământ);
- Specificul abordării textelor în învățământul primar:
- Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea/narațiunea, dialogul, descrierea, personajul literar);
- Textul liric (strofa, versul);
- Textul nonliterar;
- Textul funcțional.
- Organizarea textului scris, în funcție de scopul redactării:
- Tehnica elaborării unui text scris: contexte de realizare pentru clasele a III-a–a IV-a;
- Scrierea funcțională (bilet, felicitare, afiș, fluturaș, invitație, email);
- Scrierea imaginativă (pe baza unui șir de întrebări, pe baza unui suport vizual);
- Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).
- Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învățământul primar – particularităţi ale însușirii normelor limbii literare în clasele a II-a–a IV-a (ortografie și punctuație).

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități*

- Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și progresului școlar;
- Metode tradiționale și alternative de evaluare;
- Tipuri de itemi utilizați în practica școlară (clasele pregătitoare–a IV-a).

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

1. Brate, Rodica, (2014), *Limba şi literatura română/universală pentru copii. Metodica predării limbii române. Concursul național pentru ocuparea posturilor didactice de învățători (în limbile minorităţilor)*, Editura Universităţii *Lucian Blaga,* Sibiu.
2. Cristea, S., (2002), *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, Chișinău.
3. Norel, M. (2010), *Didactica limbii şi literaturii române pentru învăţământul primar*, Editura Art, Bucureşti.
4. Pamfil, A. (2019), *Limba și literatura română în învățământul primar*, Editura Art.
5. Rusu, Mina-Maria; Norel, Mariana (coord.), (2019), *Ghidul profesorului de limba și literatura română pentru aplicarea noilor programe școlare,* Editura Nomina.
6. Tódor Erika Mária, (2020), Predarea-învăţarea limbii române ca nematernă (O alternativă a lingvisticii aplicate). Scientia, Cluj - Napoca, ISBN 978-606-975-032-2, ediția a II-a (revizuită și îmbogățită).
7. http://educatiacontinua.edu.ro/repere-metodologice.html
   ***, *Curriculumul național* în vigoare şi în uz pentru disciplina şcolară Comunicare în limba germană maternă/ Limba şi literatura germană maternă, în anul şcolar în care se susține concursul (planul-cadru, programele şcolare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

5. MATEMATICĂ

TEMATICĂ

1. Elemente de teoria mulțimilor

- Noţiunea de mulţime: element, apartenenţă, reprezentarea mulțimilor
- Relaţia de incluziune, egalitatea între mulţimi
- Submulțimi; determinarea unor submulțimi
- Operaţii cu mulţimi: Reuniunea. Intersecţia. Diferenţa. Complementara unei mulţimi. Produsul cartezian. Proprietățile operațiilor cu mulțimi
- Relaţia de echipotenţă; cardinalul unei mulţimi

2. Mulțimi de numere

Mulțimea numerelor naturale (N); multimea numerelor întregi (Z); mulțimea numerelor raționale (Q); mulțimea numerelor iraționale (I)

Numere naturale

- Axiomele lui Peano
- Sisteme de numeraţie: sistem poziţional (scrierea în baza 10) şi sistem nepoziţional (scrierea cu cifre romane)
- Operații cu numere naturale: adunarea și scăderea – proprietăți; înmulțirea și împărțirea – proprietăți; teorema împărțirii cu rest; ordinea efectuării operațiilor și utilizarea parantezelor; rotunjirea numerelor naturale la diferite ordine; puterea cu exponent natural a unui număr natural; pătratul unui număr natural; reguli de calcul cu puteri.
- Metode aritmetice de rezolvare a problemelor:
  - metoda figurativă (grafică);
  - metoda mersului invers;
  - metoda comparației;
  - metoda reducerii la unitate;
  - probleme care se rezolvă prin combinarea metodelor aritmetice (metode mixte).
- Divizibilitatea numerelor naturale, divizor, multiplu, criterii de divizibilitate cu: 2, 3, 4, 5, 9, 10; numere prime, numere compuse; descompunerea unui număr natural în factori primi, aflarea c.m.m.d.c., c.m.m.m.c. a două sau mai multe numere naturale

Numere întregi

- Compararea numerelor întregi
- Operații cu numere întregi: adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea

Numere raționale:

- Fracţii ordinare: fracţii subunitare, echiunitare, supraunitare; procente; fracţii echivalente
- Compararea fracţiilor. Introducerea şi scoaterea întregilor dintr-o fracţie. Aflarea unei fracții dintr-un număr și a unui număr când se cunoaşte o fracție din el
- Fracţii zecimale: compararea fracțiilor zecimale
- Transformarea unei fracţii zecimale în fracţie ordinară
- Transformarea unei fracții ordinare în fracție zecimală
- Operații cu numere rationale: adunarea, scăderea, înmulţirea şi împărțirea fracţiilor ordinare; adunarea şi scăderea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule; înmulţirea şi împărțirea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule
- Media aritmetică și media ponderată a două sau mai multe numere raționale

Numere iraționale

- Reguli de calcul cu radicali: produs, cât, scoaterea factorilor de sub radical, introducerea factorilor sub radical
- Operații cu numere iraționale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea numerelor iraționale care conțin radicali de indice 2)
- Rădăcina pătrată a unui număr natural pătrat perfect
- Algoritmul de extragere a rădăcinii pătrate a unui număr natural prin descompunerea numerelor în produs de factori primi

3. Ecuații, inecuații şi sisteme de ecuații

- Ecuaţii de gradul I cu coeficienți în Z; probleme care se rezolvă folosind ecuaţii de acest tip
- Inecuații de gradul I, cu coeficienti numere întregi
- Sisteme de două ecuaţii liniare cu două necunoscute, cu coeficienți numere întregi (metoda substituţiei, metoda reducerii); probleme care se rezolvă cu ajutorul sistemelor de două ecuații cu două necunoscute

4. Elemente de organizare a datelor

- Colectarea, organizarea, reprezentarea și interpretarea datelor: tabele, grafice cu bare, grafice liniare, diagrame; reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale

5. Unități de măsură pentru lungime, arie, volum, capacitatea vaselor, masă, timp, valoare

- Unități de măsură standard; multiplii și submultiplii; transformări
- Relația de echivalență dintre volum și capacitate (1 dm^3=1l)

6. Elemente de geometrie

- **Punct, dreaptă, semidreaptă, segment, linia curbă, linia frântă**
- **Unghi**: definiţie, notaţii, elemente; interiorul unui unghi, exteriorul unui unghi; măsura unui unghi; clasificare
- **Poligoane**:

Triunghiul

- Definiţie, elemente; clasificare; perimetru; suma măsurilor unghiurilor unui triunghi
- Linii importante în triunghi: înălțimea, bisectoarea, mediatoarea, mediana (definiție, proprietăți, construcție)
- Ortocentrul, centrul cercului înscris în triunghi, centrul cercului circumscris triunghiului, centrul de greutate
- Criteriile de congruenţă a triunghiurilor
- Proprietăţi ale triunghiului isoscel
- Proprietăți ale triunghiului echilateral
- Triunghiul dreptunghic**:** proiecții ortogonale pe o dreaptă; teorema înălțimii; teorema catetei; teorema medianei; teorema unghiului de 30°; teorema lui Pitagora; reciproca teoremei lui Pitagora
- Perimetrul și aria (formule de calcul)

Patrulaterul

- Patrulaterul convex; suma măsurilor unghiurilor unui patrulater convex
- Paralelogramul, proprietăţi; paralelograme particulare: dreptunghi, romb, pătrat - proprietăţi; trapezul, clasificare, proprietăţi, linia mijlocie în trapez
- Perimetre și arii: dreptunghi, romb, pătrat, trapez

- **Cercul**: construcție, elemente

- Corpuri geometrice: paralelipipedul dreptunghic, cubul, piramida, cilindrul, conul, sfera (recunoaştere, elemente componente, desfăşurare, construcţie); aria şi volumul paralelipipedului dreptunghic, cubului şi piramidei regulate (piramida patrulateră regulată, piramida triunghiulară regulată, tetraedrul regulat).

BIBLIOGRAFIE

1. Aron I., Herescu, Gh., Dumitru, A., 1996, *Aritmetica pentru învăţători*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
2. Magdaş, I., 2019, *Matematică. Ghid pentru pregătirea iniţială şi continuă a profesorilor pentru învăţământul primar*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
3. Roşu, M., 2019, *Elemente de matematică pentru profesorii din învăţământul primar,* Ediţia a 2-a, revizuită, Bucureşti, Editura Aramis.
4. Roşu, M., Roman, M., 1999, *Matematica pentru perfecţionarea învăţătorilor*, Bucureşti, Editura All.
***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Matematică pentru clasele a IV-a – a VIII-a, în vigoare în anul şcolar în care se susţine concursul, cuprinse în Catalogul manualelor şcolare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

6. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ŞI EXPLORAREA MEDIULUI

TEMATICĂ

I. Curriculumul la disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Structura programei şcolare; relația dintre competențele generale, competențele specifice, exemplele de activități de învățare și conținuturi;
b) Contribuția disciplinelor la profilul de formare al absolventului de învățământ primar (dezvoltarea competenței-cheie matematice și a competenței în științe, tehnologie și inginerie);
c) Lectura personalizată a programei şcolare.

II. Proiectarea didactică a activităților de învățare la disciplinele Matematică şi explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Etapele proiectării didactice: corelarea competențelor specifice cu obiectivele operaționale și definirea sistemului de referință spațio-temporal; selectarea și structurarea conținuturilor; stabilirea strategiilor didactice optime; stabilirea criteriilor, a probelor și a instrumentelor de evaluare formativă și sumativă;
b) Instrumente ale proiectării la nivel micropedagogic: lectura personalizată a programei şcolare, planificarea calendaristică anuală, proiectarea unităților de învățare, proiectarea lecției / activității didactice.

III. Lecția de Matematică și explorarea mediului / Matematică în învățământul primar

a) Lecția – modalitate fundamentală de organizare a activității didactice;
b) Forme de organizare a colectivului de elevi (frontal, pe grupe, în perechi, individual);
c) Strategii de diferențiere, individualizare și incluziune (adaptarea sarcinilor de învățare, a suporturilor vizuale/manipulative și a ritmului de lucru pentru elevii cu cerințe educaționale speciale / tulburări specifice de învățare);
d) Metode și procedee didactice (caracteristici, utilizare în activitățile didactice): lucrul cu manualul, explicația, conversația euristică, demonstrația, exercițiul, învățarea prin descoperire, problematizarea, jocul didactic, experimentul, observarea; metode de învățare prin cooperare; metode de predare-învățare moderne, activizante și interactive, centrate pe elev;
e) Mijloace de învățământ, resurse digitale și suporturi tehnice de instruire: modalități de integrare în activitatea didactică (materiale intuitive/manipulative, manualul tipărit și digital, resurse educaționale deschise – RED, aplicații și platforme educaționale);

f) Evaluarea rezultatelor învățării la Matematică și explorarea mediului / Matematică: tipuri de evaluare; metode tradiționale și complementare; tipuri de itemi utilizați în practica școlară; specificul aprecierii elevilor prin calificative; problematica specifică a descriptorilor de performanță; structura probei de evaluare în raport cu standardele naționale de evaluare; itemii pe niveluri de performanță; analiza erorilor elevilor, feedbackul descriptiv și valorificarea rezultatelor evaluărilor naționale de la finalul claselor a II-a și a IV-a în ameliorarea învățării;
g) Abordarea integrată a curriculumului: corelații intra-, multi-, inter- și transdisciplinare ale disciplinelor Matematică și explorarea mediului / Matematică cu celelalte discipline din planul-cadru.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a) în învățământul primar

1. Metodologia predării-învățării conținuturilor matematice (clasele CP–IV)

a) Elemente pregătitoare pentru formarea conceptului de număr natural; aspectul cardinal și aspectul ordinal al numărului natural;
b) Metodologia formării conceptului de număr natural;
c) Metodologia didactică specifică predării-învățării operațiilor matematice în mulțimea numerelor naturale; algoritmi de calcul cu numere naturale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea exactă și împărțirea cu rest);
d) Metodologia didactică specifică predării-învățării ordinii efectuării operațiilor și a utilizării parantezelor;
e) Metodologia didactică specifică predării-învățării fracțiilor și a operațiilor de adunare și scădere a fracțiilor cu același numitor;
f) Metodologia didactică specifică predării-învățării unităților de măsură pentru lungime, masă, capacitate, timp și valoare;
g) Metodologia didactică specifică predării-învățării elementelor de geometrie;
h) Metodologia de rezolvare și compunere a problemelor de matematică: noțiunea de problemă matematică; etapele rezolvării problemelor de matematică; valențele formative ale activităților de rezolvare și compunere a problemelor matematice; metode speciale de rezolvare a problemelor de matematică (metoda figurativă/grafică, metoda comparației, metoda mersului invers, metoda reducerii la unitate); probleme de estimare, probleme de logică și probleme cu date organizate în tabele și grafice.

2. Metodologia predării-învățării componentei Explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a)

a) Învățarea prin investigație științifică (observarea, formularea de întrebări și predicții, experimentul simplu, înregistrarea și comunicarea rezultatelor);
b) Explorarea directă a mediului apropiat; demersuri didactice de investigare a fenomenelor naturii, a plantelor, a animalelor, a corpului omenesc și a elementelor mediului înconjurător;
c) Abordarea integrată a elementelor de matematică și de științe în contexte cotidiene;
d) Evaluarea competențelor de observare, investigare și comunicare a rezultatelor.

3. Educație incluzivă în activitățile de Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Adaptarea strategiilor de predare-învățare la diversitatea nivelurilor de achiziție, a ritmurilor și a stilurilor de învățare; trecerea gradată între reprezentările concrete, vizuale, grafice și simbolice, cu utilizarea materialelor manipulative, a schemelor, a desenelor, a axei numerelor, a tabelelor și a suporturilor accesibile;
b) Diferențierea sarcinilor și a gradului de sprijin în activitățile de calcul, măsurare, geometrie, rezolvare de probleme și explorare a mediului; fragmentarea cerințelor complexe și oferirea de modele și exemple, în funcție de nevoile elevilor;
c) Evaluarea incluzivă: adaptarea sarcinilor, a modalităților de comunicare și de răspuns, inclusiv pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES) / tulburări specifice de învățare (TSI), în acord cu măsurile de sprijin aplicabile; centrarea evaluării pe raționament și progres individual, nu doar pe viteza de lucru.

V. Caracterul practic-aplicativ al al disciplinelor Matematică și explorarea mediului/Matematică
   a) Contexte și demersuri de aplicare practică: explorare, investigare, estimare/aproximare, comparare, măsurare și experimentare;
   b) Transferul și valorificarea cunoștințelor matematice în viața cotidiană: rezolvarea unor situații-problemă autentice, luarea deciziilor (elemente de educație financiară) și dezvoltarea gândirii logice și algoritmice.

BIBLIOGRAFIE

1. Bolboacă, L., 2001, *Didactica modernă*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
2. Burtea, G. (coord.), 1995, *Matematica şi logica pentru şcolari*, Bucuresti, Editura Corint.
3. Cerghit, I., Neacşu, I., Negreţ, I., Pânişoară, I.O., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
4. Cerghit, I., 2006, *Metode de învăţământ*, Iaşi, Editura Polirom.
5. Creţu, C., 1998, Iaşi, *Curriculum diferenţiat şi personalizat*, Editura Polirom.
6. Cristea, S., 2002, *Dicționar de pedagogie*, Chișinău, Editura Litera Educațional.
7. Dumitru, A. ș.a., 2017, *Metodica predării matematicii pentru învățământul primar. După noua programă. CP-IV*, Pitești, Editura Carminis.
8. Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldiri.
9. Jinga, I., Petrescu, A., 1996, *Evaluarea performanţei şcolare*, Bucureşti, Editura Adelfin.
10. Magdaş, I., 2010, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar şi preşcolar - actualitate şi perspective*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană.
11. Magdaș, I., 2018, *Probleme pentru pregătirea didactică matematică în învățământul primar. Ghid pentru studenți*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
12. Magdaș, I., 2022, *Didactica matematicii pentru învățământul primar și preșcolar: fundamente teoretice și aplicative*, ediția a III-a revizuită, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
13. Manolescu, M., 2010, *Teoria şi metodologia evaluării*, Bucureşti, Editura Universitară.
14. Neacșu, I. (coord.), 1988, *Metodica predării matematicii la clasele I-IV*, Bucuresti, Editura Didactică și Pedagogică.
15. Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
16. Paraschiva, A., Purcaru, M., 2008, *Metodica activităţilor matematice şi a aritmeticii pentru institutori/profesori din învăţământul primar şi preşcolar*, Brașov, Editura Universităţii „Transilvania" Braşov.
17. Petrovici, C., 2014, *Didactica matematicii pentru învățământul primar*, Iași, Editura Polirom.
18. Roșu, M., Roman, M., 2007, *Didactica matematicii în învățământul primar*, MEC, Proiectul pentru Învățământul rural.
19. Săvulescu, D. (coord.), 2008, *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Craiova, Editura „Gheorghe Alexandru".
20. Vișoiu, F., 2013, *Metode activ-participative folosite în predarea matematicii la ciclul primar*, Bacău, Ed. Rovimed.
21. Hauser B., Rathgeb-Schnierer E., Stebler R., Vogt F. - Mehr ist mehr. Mathematische Frühförderung mit Regelspielen, Klett 2015.
22. Krauthausen G., Scherer P. - Einführung in die Mathematikdidaktik, Spektrum 2007.
23. Lauter J. - Fundament der Grundschulmathematik, Auer 1997.
24. Padberg F. - Didaktik der Arithmetik, Spektrum 1996.
25. Rasch R., Sitter K. - Module für den Geometrieunterricht in der Grundschule, Klett 2016
26. Regelein S. - Der gesamte Mathematikunterricht im 1. Schuljahr, Oldenbourg 1989.
27. Spiegel H., Selter C. - Kinder und Mathematik. Was Erwachsene wissen sollten, Friedrich Verlag 2003.
28. Stamp H. O. - Rechnen, aber wie? Didaktik des Rechenunterrichts in der Grundschule, Karpatenrundschau 1985.
29. Winter H. - Mathematik entdecken, Cornelsen 1987.
30. Winter H. - Sachrechnen in der Grundschule, Cornelsen 1985.

***, Ministerul Educației, *Proiectul CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți, ghiduri metodologice și resurse educaționale deschise pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului/Matematică*, disponibile pe platforma digital.educred.ro."

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Matematică și explorarea mediului/ Matematică, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare,

standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

7. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

TEMATICĂ

1. ***Finalităţile educaţiei***

a) Definirea și analiza conceptuală: finalitate educațională, ideal educațional, scopuri educaționale, competențe (competențe-cheie europene, competențe generale, competențe specifice) și obiective educaționale (cadru, de referință, operaționale);

b) Taxonomia finalităților educaționale: criterii și sisteme de referință (macro – micro / finalități de sistem – finalități de proces; grad de generalitate; domeniul / dimensiunea personalității: cognitiv, afectiv-atitudinal, psihomotor; temporalitate; măsurabilitate);

c) Operaționalizarea obiectivelor educaționale: concept, modele și proceduri de operaționalizare, cerințe / condiții de formulare a obiectivelor operaționale, limite ale operaționalizării.

2. ***Probleme teoretice si practice ale curriculumului***

a) Conceptul de curriculum: evoluția conceptului, accepțiuni (în sens larg și în sens restrâns), componentele structurale ale curriculumului și abordarea curriculară centrată pe competențe;

b) Tipurile de curriculum**:**

• din perspectiva dezvoltării și a organizării: curriculum nucleu (trunchi comun), curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ – discipline opționale), curriculum diferențiat, curriculum adaptat (pentru elevii cu cerințe educaționale speciale);

• din perspectiva gradului de formalizare: curriculum formal (oficial), nonformal, informal, ascuns;

• din perspectiva integrării conținuturilor: curriculum disciplinar, interdisciplinar, pluridisciplinar și transdisciplinar.

c) Produsele curriculare:

• principale (reglatoare): planurile-cadru de învățământ, programele școlare (structură și corelația competențe generale – competențe specifice – conținuturi – activități de învățare);

• auxiliare și materiale-suport: manualele școlare, ghidurile metodologice, auxiliarele curriculare, portofoliile, resursele educaționale deschise (RED) și platformele/softurile educaționale.

d) Curriculumul național din România – repere actuale de politică educațională:

• structura Curriculumului național (ariile curriculare și ciclurile curriculare);

• documente de politică curriculară în vigoare (Cadrul de referință al Curriculumului național, Profilul de formare al absolventului de învățământ primar și metodologiile de aplicare a planurilor-cadru).

3.Procesul de învăţământ - sistem şi funcţionalitate

a) Procesul de învățământ ca sistem și proces: concept, structură, funcții, dimensiuni, caracteristici și modele explicativ-interpretative; procesualitatea internă (interacțiunea dinamică dintre predare, învățare și evaluare);

b) Eficiența procesului de învățământ**:** condiții și factori de optimizare; forme de organizare a procesului de învățământ (activitatea la clasă, activități în afara clasei, organizarea în regim simultan și în mediul digital / hibrid).

4. Proiectarea didactică

a) Definirea și analiza conceptului: funcțiile și etapele proiectării didactice;

b) Nivelurile proiectării didactice: proiectarea la nivel macropedagogic și la nivel micropedagogic;

c) Demersul proiectării didactice la nivel micropedagogic: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea unităților de învățare și proiectarea lecției / activității didactice;

d) Instrumente de proiectare didactică: structura și cerințele de elaborare a documentelor de proiectare (planificarea calendaristică, proiectul unității de învățare, proiectul de lecție).

5. Strategiile didactice

a) Delimitări conceptuale și structură: conceptul de strategie didactică, componente (metode, procedee, tehnici, forme de organizare și mijloace de învățământ), criterii de selectare și taxonomii ale strategiilor didactice (cu accent pe strategiile interactive și diferențiate);

b) Metodologia didactică: delimitări conceptuale (metodologie, metodă, procedeu, tehnică); sistemul metodelor de învățământ (metode tradiționale și metode moderne / activ-participative – definiții, clasificări, descrieri, valențe formative și limite);
c) Mijloacele de învățământ și tehnologiile digitale: definiție, clasificare, funcții și condiții de integrare eficientă în activitatea didactică; utilizarea tehnologiilor digitale, a platformelor educaționale și a resurselor educaționale deschise (RED) în sprijinul învățării și al incluziunii.

6. Predarea. Orientări contemporane în teoria şi practica predării

a) Conceptul de predare: accepțiuni, modele explicative și orientări contemporane (predarea interactivă, predarea centrată pe elev și pe dezvoltarea competențelor); predarea ca activitate de organizare, mediere și gestionare a situațiilor de învățare;
b) Stiluri de predare și reglarea demersului didactic: tipologii ale stilurilor de predare; rolul comunicării didactice și al feedbackului constructiv (formativ) în optimizarea predării și a învățării;
c) Practica reflexivă și dezvoltarea profesională: autoevaluarea și evaluarea comportamentului didactic al profesorului pentru învățământ primar (raportarea la standardele profesionale în vigoare).

7. Învăţarea şcolară. Orientări contemporane în teoria şi practica învăţării şcolare

a) Conceptul și formele învățării: delimitări între învățarea în sens larg și învățarea școlară (definire, caracteristici, mecanisme); forme, tipuri și niveluri ale învățării școlare (învățarea activă, colaborativă, experiențială, prin descoperire și învățarea autoreglată / dezvoltarea competenței „a învăța să înveți”);
b) Teorii și orientări contemporane ale învățării: paradigme relevante pentru învățământul primar (constructivismul, cognitivismul, teoria învățării sociale, teoria inteligențelor multiple) și aplicațiile lor în organizarea situațiilor de învățare;
c) Condițiile învățării școlare eficiente: factori interni (cognitivi, metacognitivi, afectiv-motivaționali, stiluri de învățare) și factori externi (organizarea mediului de învățare, climatul socio-emoțional sigur și stimulativ); interdependența acestora și modalități de stimulare a motivației pentru învățare.

8. Instruirea. Teorie, metodologie

a) Delimitări conceptuale: raporturile dintre educație, formare, instruire și învățare;
b) Forme de organizare a activității de instruire: activitatea frontală, activitatea pe grupe (învățarea prin cooperare) și activitatea individuală (specific, funcții, avantaje, limite și alternarea lor în lecție);
c) Organizarea instruirii diferențiate și personalizate: adaptarea sarcinilor de învățare, a timpului și a ritmului de lucru la particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor (în acord cu strategiile didactice selectate).

9. ***Evaluarea în procesul de învăţământ si educaţie***

a) Definirea și analiza conceptului de evaluare didactică**:** funcțiile evaluării; operațiile evaluării (măsurarea – aprecierea – decizia)
b) Forme / tipuri de evaluare didactică**:** evaluarea inițială, evaluarea continuă / formativă, evaluarea finală / sumativă (specific, rol și complementaritate);
c) Standardele naționale de evaluare și evaluarea criterială: rolul standardelor naționale în asigurarea coerenței dintre curriculum, predare și evaluare; relația dintre competențele specifice, rezultatele așteptate ale învățării, criteriile de evaluare și descriptorii de performanță;
d) Metode, instrumente și itemi de evaluare**:** metode de evaluare tradiționale și metode alternative / complementare; instrumente de evaluare; tipologia itemilor (definiție, clasificare, caracteristici, cerințe de proiectare, avantaje și limite în utilizare);
e) Valorificarea rezultatelor evaluării**:** interpretarea rezultatelor în raport cu standardele și descriptorii de performanță; utilizarea feedbackului formativ pentru reglarea procesului de predare-învățare, proiectarea măsurilor de remediere / dezvoltare și stimularea autoevaluării elevilor.

10. ***Repere de pedagogie școlară privind educația incluzivă***

a) Conceptul și principiile educației incluzive (echitate, egalitate de șanse, accesibilitate, participare, nediscriminare);
b) Diferențierea și individualizarea instruirii: adaptarea strategiilor didactice, a sarcinilor de învățare și a evaluării la nevoile educaționale ale elevilor;
c) Sprijinirea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES): adaptări curriculare și colaborarea cu familia și specialiștii;
d) Mediul școlar sigur și incluziv: prevenirea excluziunii, a stigmatizării, a segregării și a bullyingului.

BIBLIOGRAFIE

1. Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2019, *Sinteze de pedagogia învățământului primar. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
2. Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2020, *Sinteze de pedagogie generală. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
3. Bocoș, M., 2013, *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Iași, Editura Polirom.
4. Bocoş, M., Jucan, D., 2019, *Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
5. Bocoş, M., Jucan, D., 2018-2019, *Teoria şi metodologia instruirii şi Teoria şi metodologia evaluării. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
6. Catalano, H., 2018, *Procesul de învățământ: direcții epistemice, pragmatice și experiențiale*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
7. Cerghit, I., Neacşu, I., Pânişoară I.O., Potolea D., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
8. Ciolan, L., 2008, *Învăţarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar,* Iaşi, Editura Polirom.
9. Cristea, S., 1998, *Dicţionar de termeni pedagogici*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
10. Cristea, S., 2010, *Fundamentele pedagogiei*, Iaşi, Editura Polirom.
11. Cristea, S., 2017, *Finalitățile educației*, București, Editura Didactica Publishing House.
12. Cristea, S., 2017, *Instruirea / Procesul de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
13. Cristea, S., 2017, *Realizarea instruirii ca activitate de predare-învățare-evaluare*, București, Editura Didactica Publishing House.
14. Cristea, S., 2018, *Obiectivele instruirii /procesului de invatamant*, București, Editura Didactica Publishing House.
15. Cristea, S., 2019, *Metodologia instruirii in cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
16. Cristea, S., 2019, *Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
17. Cerghit, I., 1997, *Metode de învățământ*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
18. Cucoș, C., 2024, Pedagogie, ediția a IV-a, revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
19. Cucoş, C., 2000, *Pedagogie generală,* Iaşi, Ed. Polirom.
20. Gherguț, A., 2006, Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație, Iași, Editura Polirom.
21. Gherguț, A., Frumos, L., 2019, Educația incluzivă. Ghid metodologic, Iași, Editura Polirom.
22. Ionescu, M., Bocoș, M. (coord.), 2009, *Tratat de didactică modernă*, Piteşti,Ed. Paralela 45.
23. Ionescu, M., 2007, *Instrucție și educație*, Arad, Vasile Goldiș University Press.
24. Iucu, R.B, 1999, *Managementul clasei de elevi*, Bucureşti, Editura „D. Bolintineanu".
25. Iucu, R. B., 2006, Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
26. Iucu R. B, Manolescu M., 2005, *Elemente de pedagogie,* Bucureşti, Credis, Editura Universităţii din Bucureşti.
27. Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldin.
28. Jucan, D., Muste, D., Albulescu, I., 2024, Abordări didactice actuale și de perspectivă în învățământul primar și preșcolar, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
29. Manolescu, M., 2005, *Evaluarea școlară: metode, tehnici, instrumente*, București, Editura Meteor Press.
30. Manolescu, M., 2010, *Teoria și metodologia evaluării*, București, Editura Universitară.
31. Mara, D., 2009, Strategii didactice în educația incluzivă, București, Editura Didactică și Pedagogică.
32. Neacşu, I., 1990, *Metode şi tehnici moderne de învăţare eficientă*, Bucureşti, Editura Militară.
33. Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
34. Neacşu, I., 2015*, Metode si tehnici de invatare eficienta. Fundamente si practici de succes,* Iaşi, Editura Polirom.
35. Negreţ, D.I*.,* 2008, *Teoria generală a curriculumului educaţional*, Iaşi, Editura Polirom.
36. Oprea, C.M., 2008, *Strategii didactice interactive*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
37. Petrescu, P., Pop, V., 2007, *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situaţiilor de învăţare,*

Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
38. Petrovici, M.C., 2010, *Niveluri ale înțelegerii*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
39. Pânișoară, I. O., Manolescu, M., 2019, *Pedagogia învățământului primar și preșcolar,* Iași, Editura Polirom.
40. Păun, E., Potolea, D., 2002, *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*, Iași, Editura Polirom.
41. Stanciu, M., 1999, *Reforma conţinuturilor învăţământului. Cadru metodologic*, Iaşi, Editura Polirom.
42. Stoica, A. (coord.), 2001, *Evaluarea curentă şi examenele*, Bucureşti, Editura Prognosis.
43. Stoica, A., 2003, *Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică*, Bucureşti, Editura Humanitas Educational.
44. Stoica, A., Mihail, R., 2006, *Evaluarea educaţională. Inovaţii şi perspective*, Bucureşti, Editura Humanitas.
45. Brokmann-Nooren, C., Gereke, I. u.a., 2007, Bildung und Lernen der Drei- bis Achtjährigen, Klinkhardt Verlag.
46. Büchin-Wilhelm, I., Jaszus, R., 2008, Sozialpädagogische Lernfelder für ErzieherInnen, Holland+Josenhans Verlag.
47. Einsiedler, W. u.a., 2001, Handbuch Grundschulpädagogik und Grundschuldidaktik, Klinkhardt UTB Verlag.
48. Guldimann, T., Hauser, B., 2005, Bildung 4- bis 8-jähriger Kinder, Waxmann Verlag.
49. Hobmair, H., 2016, Pädagogik, Bildungsverlag EINS.
50. Hobmair, H., 2013, Psychologie, Bildungsverlag EINS.
51. Kaiser, A, Kaiser, R., 2001, Studienbuch Pädagogik. Grund- und Prüfungswissen, Cornelsen Verlag.
52. Kasten, H., 2005, 4-6 Jahre. Entwicklungspsychologische Grundlagen, Beltz Verlag.
53. Keller, G., 2008, Disziplinmanagement in der Schulklasse, Huber Verlag.
54. Köch, P., 2000, Handbuch der Schulpädagogik, Auer Verlag.
55. Kühne, N., Wenzel, P., 2006, Praxisbuch Pädagogik, Bildungsverlag EINS.
56. Metzinger, A., 2011, Entwicklungspsychologie kompakt, Bildungsverlag EINS.
57. Thiesen, P., 2007, Beobachten und Beurteilen im Kindergarten, Hort und Heim, Cornelsen Verlag.
58. Topsch, W., 2004, Einführung in die Grundschulpädagogik, Cornelsen Verlag.

*** *Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE),* MEN – CNCEÎP, București, 2008.
www.edu.ro.

Anexa nr. 76

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA ITALIANĂ MATERNĂ, LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ITALIENE MATERNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ITALIANĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ȘI METODICA PREDĂRII MATEMATICII/MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

(ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA ITALIANĂ MATERNĂ)

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa se adresează învățătorilor, institutorilor şi profesorilor pentru învățământul primar, care se înscriu pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar.

În elaborarea programei s-au avut în vedere următoarele principii:

- principiul continuității formării inițiale, pentru evoluție în carieră și dezvoltare profesională;
- principiul coerenței modular-tematice a programei, asigurat prin articularea proiectării ei, prin modul de elaborare a competențelor generale şi specifice, prin modul de selectare a conținuturilor ce vor face obiectul evaluărilor vizate, prin diversitatea formelor şi a strategiilor evaluative sugerate pentru a fi utilizate în contextul acestor examinări;
- principiul adecvării şi armonizării finalităților şi a conținuturilor învățământului primar românesc cu direcțiile şi spiritul schimbărilor din societate;
- principiul optimizării şi inovării activității în învățământul primar, prin asimilarea celor mai noi achiziții din ştiințele educației şi din ştiințele conexe.

Programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar a învățătorilor/institutorilor/profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba maternă italiană vizează competenţe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural-aplicative și atitudinale și propune o tematică ce corespunde tendințelor în evoluția disciplinelor.

COMPETENȚE SPECIFICE PENTRU ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR CU PREDARE ÎN LIMBA ITALIANĂ MATERNĂ

Competenţe de comunicare şi relaţionare:

- utilizarea conceptelor şi teoriilor moderne de comunicare: orizontală/ verticală, complexă, diversificată şi specifică;
- manifestarea comportamentului empatic şi a „orientării helping”;
- proiectarea, conducerea şi realizarea procesului instructiv-educativ, ca un act de comunicare;
- facilitarea comunicării învăţător/ institutor-copii-părinţi- alte cadre didactice;
- valorificarea metacomunicării în optimizarea relaţiilor între cadre didactice;
- exprimarea orală cursivă, înţelegerea şi utilizarea corectă a semnificaţiilor structurilor verbale/ orale, a semnificaţiilor mijlocite de limbajul scris;
- utilizarea creativă şi expresivă a limbajului oral;
- accesarea diverselor surse de informare în scopul documentării;
- derularea unor proiecte de parteneriat şcoală-familie-comunitate.

Competenţe metodologice:

- utilizarea adecvată a cunoştinţelor de didactică generală, de didacticile disciplinelor, de psihologie şi pedagogie şcolară/ pedagogia învăţământului primar în proiectarea şi desfăşurarea activităţii didactice cu copiii;
- proiectarea conţinuturilor instructiv-educative în acord cu prevederile programei şi cu nivelul grupei/ clasei la care învăţătorul/ institutorul îşi desfăşoară activitatea;
- utilizarea optimă a factorilor spaţio-temporali, în vederea eficientizării procesului instructiv-educativ;
- proiectarea şi utilizarea de strategii didactice eficiente în procesul de predare-învăţare-evaluare;
- aplicarea corectă a pedagogiei învăţământului primar în procesul de predare-învăţare-evaluare;
- abordarea praxiologică a teoriilor cognitive moderne, în vederea stimulării, formării şi dezvoltării capacităţilor de cunoaştere ale elevului;
- manifestarea unei conduite metodologice flexibile şi inovative în plan profesional:
  - Utilizarea corectă a limbii italiene în receptarea și producerea mesajelor scrise;
  - Utilizarea registrelor stilistice diferite, în funcție de contextual comunicațional;
  - Folosirea instrumentelor de interpretare și analiză stilistică a diferitelor texte literare și nonliterare;

- Aplicarea conceptelor operaționale în activitatea de interpretare a textelor;
- Argumentarea în scris a opiniilor personale;
- Cunoașterea și aplicarea cunoștințelor de fonetică, lexic, morfologie și sintaxă în construirea propriului mesaj;
- Relevarea valorilor morale și estetice ale textului;
- Actualizarea și aprofundarea cunoștințelor de limba și literatura italiană maternă și metodica predării acestora;
- Utilizarea tehnicilor de activitate intelectuală;
- Integrarea în activitatea didactică a tipurilor diferite de lecții;
- Utilizarea creatoare a metodelor de învățământ în cadrul predării limbii italiene.

Competenţe de evaluare şi autoevaluare a activităţii didactice:

- utilizarea conceptelor cu care operează evaluarea şi a teoriilor moderne în domeniu;
- proiectarea unei evaluări eficiente, organic integrată în activitatea instructiv-educativă;
- utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/ autoevaluare individuală/ de grup, precum şi a strategiilor de interevaluare.

Competenţe psiho-sociale:

- selectarea şi aplicarea unor comportamente prosociale adecvate, de adaptare eficientă şi rapidă la schimbările sociale şi la provocările existente;
- operarea cu metode şi tehnici eficiente de cunoaştere a naturii umane, în vederea unei comunicări eficiente cu toţi partenerii;
- identificarea şi aplicarea unor metode şi mijloace eficiente de lucru cu copiii, pentru stimularea şi facilitarea procesului de socializare a acestora;
- identificarea situaţiilor conflictuale într-o relaţie, analizarea acestora şi rezolvarea optimă a conflictului, prin aplicarea unui management eficient, care să valorifice influenţele educaţionale pozitive ale conflictului;
- asumarea rolului social pentru care a optat, în contextul unei imagini de sine adecvate propriei personalităţi şi propriului status profesional deţinut.

Competenţe tehnice şi tehnologice:

- adoptarea unei conduite psihopedagogice inovatoare în plan profesional;
- selectarea metodelor optime în vederea asigurării formării deprinderilor practic.

1. TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBĂ ŞI LITERATURĂ ITALIANĂ MATERNĂ

I. Limba italiană

1. **Fonetică şi ortografie.**
   - Regulile de pronunție; grupuri consonantice și vocalice; accentul; despărțirea în silabe; "troncamento"; eliziunea; punctuația.
2. **Elemente de lexicologie**.
   - Formarea cuvintelor, derivarea cu sufixe şi prefixe, compunerea. Relaţii semantice în semantica lexicală: polisemia şi omonimia; sinonimia, antonimia.
3. **Morfologie**.
   - Substantivul: genul, numărul; formarea genului feminin şi a pluralului; substantive cu două forme de plural, substantive defective de singular/plural, pluralul substantivelor compuse.
   - Articolul: hotărât, nehotărât, partitiv. Folosirea şi omiterea articolului. Prepoziţii articulate.
   - Adjectivul calificativ: forme regulate, neregulate, invariabile. Gradele de comparaţie ale adjectivelor:

forme analitice şi sintetice.
- Pronumele personal: forme accentuate, neaccentuate în acuzativ şi dativ, combinate; pronumele reflexiv, de politeţe, posesiv, demonstrativ, relativ, interogativ, nehotărât. Adjectivele pronominale. *Ci, vi, ne* cu valoare pronominală şi adverbială.
- Numeralul: clasificare, folosirea numeralului cardinal şi ordinal
- Verbul: conjugare şi diateză. Modurile şi timpurile. Conjugarea verbelor regulate, neregulate, defective. Folosirea auxiliarelor. Acordul participiului trecut. Folosirea formelor pronominale cu imperativul şi cu modurile impersonale. Folosirea conjunctivului. "Periodo ipotetico". Concordanţa timpurilor la indicativ şi conjunctiv. Vorbirea directă şi indirectă.
- Adverbul: clasificare şi formare; gradele de comparaţie.
- Prepoziţia, conjuncţia, interjecţia.

II. Literatura italiană

- **Noțiuni de teorie literară:**
- Noţiunea de opera literară, limbajul poetic, imaginea poetică, subiectul, compoziţia, personajul.
- Noțiuni de metrică şi prozodie necesare analizei textelor poetice în ciclul primar.
- Genurile literare.
- Principalele specii literare.
- **Opere literare:**
- Carlo Collodi – *Le avventure di Pinocchio*
- Gianni Rodari – *Favole al telefono*
- Gianni Rodari - *Filastrocche*
- Italo Calvino – *Fiabe italiane*
- Edmondo De Amicis – *Cuore*
- Antoine De Saint – Exupery – *Il Piccolo Principe*
- Pamela Lyndon Travers – *Mary Poppins*
- R. Kipling – *Il libro della giungla*
- Frank Baum – *Il mago di Oz*
- James Matthew Barrie – *Peter Pan*
- Lewis Carrol - *Alice nel paese delle meraviglie*
- Charles Dickens – *Un canto di Natale*

Bibliografie

1. **Balboni, Paolo** - *Insegnare la letteratura italiana a stranieri. Risorse per docenti di italiano come lingua straniera*, Guerra Edizioni, 2006;
2. **Ferroni, Giulio** - *Storia della letteratura italiana*, orice ediţie;
3. **Rosa, Asor** - *Letteratura italiana*, orice ediţie;
4. **Santagata, Marco; Carotti, Laura; Casadei, Alberto** - *Il filo rosso. Antologia e storia della letteratura italiana ed europea*, Roma-Bari, Laterza Edizioni Scolastiche, 2006, voll. I-III;
5. **Tellini, Gino** - *Letteratura italiana. Un metodo di studio*, Mondadori Education, 2011;
6. **R. Luperini, P. Cataldi, L. Marchiani, F. Marchese**, *Manuale di letteratura – I saperi di base: autori e opere, temi e immagini*, (voll. 1 - 4), G. B. Palumbo Editore, 2006;
7. **Pîrvu, Elena** - *Gramatica limbii italiene*, orice ediţie;
8. **Serianni, Luca** - *Grammatica italiana*, orice ediţie;
9. **M. Dardano e P.Trifone** - *La lingua italiana*, Bologna, Zanichelli, orice ediţie.

Site:

- www.filastrocche.it
- www.favoledellabuonanotte.it
- www.giannirodari.it
- www.bdp.it/Rodari/
- http://www.weebly.com/

2. TEMATICA PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE SPECIALITATE – METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ITALIENE MATERNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ITALIANĂ MATERNĂ

- Conceptul de metodică a predării limbii materne. Sistemul unitar, principiile educaţiei integrate a limbii materne.
- Bazele psihice ale predării/învăţării citirii. Pregătirea citirii, fundamentarea învăţării scrisului.
- Problemele de bază ale învăţării citirii. Algoritmul învăţării literelor prin metoda fonetică, analitico - sintetică, procedeele învăţării citirii legate.
- Lectura explicativă a textului, procedeele dezvoltării citirii cu voce tare şi exprimării corecte.
- Obiectivele, procedeele analizei textului literar (epice, lirice). Metode de învăţare a citirii independente.
- Învăţarea sistemului de semne ale scrisului: învăţarea scrierii literelor şi legarea literelor.
- Metodele dezvoltării deprinderilor de scriere. Dezvoltarea simultană a scrisului şi scrierii corecte.
- Dezvoltarea vorbirii, caracteristicile vorbirii copiilor, tipuri de vorbire. Conştientizarea principiilor comunicării, dezvoltarea vorbirii prin jocuri de rol.
- Obiectivele şi strategiile dezvoltării vorbirii (exerciţii la nivel morfologic şi sintactic).
- Tipuri de lecţii.
- Pregătirea cadrului didactic pentru lecţie.
- Rolul materialului didactic la lecţii.
- Modalităţi de realizare a competenţelor cadru şi a celor specifice prevăzute de programa şcolară pentru ciclul primar (metode, activităţi de învăţare, conţinuturi).
- Proiectarea, realizarea şi evaluarea lecţiilor de limbă italiană maternă.

Bibliografie

1. **Balboni, P. -***Didattica dell'italiano a stranieri*, Bonacci, Roma, 1994;
2. **Balboni, Paolo E**. - *Italiano lingua maternal. Fondamenti di didattica*, UTET Università, 2006;
3. **Porcelli, Gianfranco** - *Principi di glottodidattica*, Editrice La Scuola, 2013;
4. **De Marco, Anna** (a cura di) - *Manuale di glottodidattica*, Carocci editore, 2012;
5. **Cerghit, I.** - *Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă*, E.D.P., Bucuresti, 1983;
6. **Cristea, S. -** *Dicţionar de pedagogie*, Editura Litera, Chişinău, 2002.

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Comunicare în limba italiană maternă/Limba și literatura italiană maternă, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

3. LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. LIMBA ROMÂNĂ

Fonetică şi vocabular

- Nivelul fonetic. Pronunțarea corectă a cuvintelor
- Vocale. Semivocale. Consoane. Diftong. Triftong. Hiat
- Despărțirea cuvintelor în silabe. Reguli. Excepții
- Omografe, omofone. Accentul
- Derivarea. Cuvântul de bază. Rădăcină. Sufixele diminutivale şi augmentative
- Familia lexicală
- Dinamica vocabularului. Arhaismele. Regionalismele. Neologismele. Împrumuturile (din/în limba română în/din limba maternă; alte împrumuturi)
- Paronimele frecvente. Pleonasmul

Părți de vorbire – părți de propoziție (funcții sintactice)

- Verbul în propoziţie. Exprimarea unei acţiuni, stări şi existenţe. Funcția sintactică de predicat
- Substantivul în propoziţie. Exprimarea obiectului direct, indirect şi a circumstanţelor (prepoziţia, locuțiunea prepozițională). Funcții sintactice
- Adjectivul în propoziție. Exprimarea însuşirilor. Forme ale superlativului. Funcții sintactice.
- Pronumele în propoziție. Funcții sintactice
- Numeralul. Exprimarea cantităţii şi a ordinii. Funcții sintactice
- Adverbul în propoziţie. Funcții sintactice. Adverbe relative
- Interjecţia. Exprimarea emoţiilor şi a sunetelor din natură. Funcții sintactice

Propoziția

- Exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare (conjuncția și prepoziția)
- Propoziţia principală/propoziția secundară. Propoziția simplă. Propoziția dezvoltată. Propoziția afirmativă. Propoziția negativă

Fraza

- Propoziţia regentă/elementul regent
- Tipuri de propoziții și structura lor specifică
- Expansiunea și contragerea.

II. LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

- Literatură pentru copii. Definiții. Caracteristici.
- Principalele genuri şi specii literare, accesibile școlarilor mici:

1. Creaţia populară

- Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători)
- Colinde, proverbe, zicători, ghicitori
- Basme populare culese și prelucrate de Petre Ispirescu: *Greuceanu, Prâslea cel Voinic și merele de aur*

2. Creaţia cultă

a. Genul liric

- **poeziile copilăriei** (Tudor Arghezi, *Prisaca;* Ana Blandiana, *Întâmplări din grădina mea;* Passionaria Stoicescu, *Jocuri-poezii despre ce poți fi*)
- **poezia despre natură și viețuitoare** (Vasile Alecsandri, *Pasteluri;* Mihai Eminescu, *Somnoroase păsărele;* Elena Farago, *Cățelușul șchiop;* Passionaria Stoicescu, *Cartea pădurii;* Gellu Naum, *Cărțile cu Apollodor*).

b. Genul epic

- **în versuri:**
  - **fabula** (Alecu Donici, *Musca la arat;* Grigore Alexandrescu, *Câinele şi cățelul*; Jean de La Fontaine, *Greierele și furnica*)
  - **balada** (George Topîrceanu, *Balada unui greier mic*)
- **în proză:**
  - **schița** (I.L. Caragiale, *D-l Goe, Vizită, Bubico*)
  - **povestirea** (Emil Gârleanu, *Fricosul;* Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*)
  - **legenda** (Alexandru Mitru, *Legendele Olimpului*)
  - **basmul cult** (Barbu Ștefănescu-Delavrancea, *Palatul de cleștar*; Ioan Slavici, *Zâna zorilor;* Hans Christian Andersen, *Rățușca cea urâtă;* Frații Grimm, *Cenușăreasa*)
  - **romanul pentru copii** (Cezar Petrescu, *Fram, ursul polar*; Jonathan Swift – *Călătoriile lui Gulliver*)

c. Genul dramatic (Victor Eftimiu, *Înșir-te mărgărite*...)

BIBLIOGRAFIE PENTRU LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. Limba română

1. *Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită (2005), Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti
2. Gheorghe, M., (2009), *Limba română. Probleme teoretice şi aplicaţii*, Editura Universităţii *Transilvania* din Braşov
3. Golopenția S., (2017), *Acțiune, interacțiune, identitate, studii de pragmatică lingvistică*, Editura Academiei Române (cap. Româna globală)
4. Pană-Dindelegan, G. (coord.), (2019), *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București
5. https://www.eursc.eu/Syllabuses/2015-01-D-45-ro-2.pdf
6. https://www.observatoireplurilinguisme.eu/ro/

II. Literatura română și universală pentru copii

1. Balazs, L., (2003), *Folclor. Noțiuni generale de folclor și poetică populară*, Editura Scientia, Cluj-Napoca
2. Călinescu, G., (2003), *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Semne, București
3. Ciopraga, Constantin, (1997), *Personalitatea literaturii române*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Institutul European, Iași
4. Norel, M., (2012), *Literatură română și literatură pentru copii*, (https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-transilvania-din-brasov/english-literature/note-de-curs/literatura-romana-pt-copii-m-norel/4986179/)
5. www.enciclopediavirtuala.ro
6. http://ro.literaryframework.eu/
7. www.romanianvoice.com/poezii/
8. www.cartiaudio.eu
9. www.biblior.net

***, *Limba Română,* revistă de știință și cultură, Chișinău (www.limbaromana.md)

*** *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Literatura română și universală pentru copii, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

4. METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

I. Specificul predării-învățării-evaluării limbii române în învățământul primar cu predare în limba unei minorități

- Specificul curriculumului pentru disciplina Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități
- Influenţa fenomenelor de transfer şi de interferenţă asupra învățării limbii române;
- Proiectarea activităților didactice în manieră integrată;
- Modelul comunicativ-funcțional şi abordarea conținuturilor în clasele pregătitoare – a IV-a;
- Abordarea elementelor de construcție a comunicării din perspectivă funcțională, aplicativă, conform programelor școlare în vigoare;
- Specificul organizării lecțiilor de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități în clasele pregătitoare – a IV-a;
- Metode şi procedee specifice învățării limbii române, ca limba a doua (nematernă);
- Forme de organizare a activităților de învățare în limba română; strategii de diferenţiere, individualizare; învăţarea prin cooperare;
- Rolul jocului didactic în orele de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de *Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități* în învățământul primar

1. Comunicarea orală (receptarea mesajului oral, exprimarea orală)

- Strategii de formare a comportamentului de receptor/emițător de mesaje orale;
- Strategii de predare-învățare-evaluare la disciplina Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități;
- Activități de învățare care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (clasa pregătitoare – clasa a IV-a);
- Metode şi mijloace de învățământ folosite în formarea şi dezvoltarea exprimării orale în limba română;
- Formarea şi dezvoltarea competențelor de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități: conținuturi şi contexte de realizare, criterii şi cerințe în exersarea exprimării corecte, respectarea normelor ortoepice.

2. Comunicarea scrisă (receptarea mesajului scris, exprimarea scrisă)

- Strategii de formare a câmpului vizual (propoziție, cuvânt, silabă, literă);
- Strategii de predare-învățare-evaluare a citit-scrisului în limba română la clasa a II-a (metode şi procedee specifice, mijloace de învățământ);
- Specificul abordării textelor în învățământul primar:
  - Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea/narațiunea, dialogul, descrierea, personajul literar);
  - Textul liric (strofa, versul);
  - Textul nonliterar;
  - Textul funcțional.
- Organizarea textului scris, în funcție de scopul redactării:
  - Tehnica elaborării unui text scris: contexte de realizare pentru clasele a III-a – a IV-a;
  - Scrierea funcțională (bilet, felicitare, afiş, fluturaş, invitație, email);
  - Scrierea imaginativă (pe baza unui şir de întrebări, pe baza unui suport vizual);

- Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).
- Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învățământul primar – particularități ale însușirii normelor limbii literare în clasele a II-a – a IV-a (ortografie și punctuație).

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități*

- Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și progresului școlar;
- Metode tradiționale și alternative de evaluare;
- Tipuri de itemi utilizați în practica școlară (clasele pregătitoare – a IV-a).

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

1. Brate, Rodica, (2014), *Limba şi literatura română/universală pentru copii. Metodica predării limbii române. Concursul național pentru ocuparea posturilor didactice de învățători (în limbile minorităţilor)*, Editura Universităţii *Lucian Blaga,* Sibiu
2. Cristea, S., (2002), *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, Chișinău
3. Norel, M. (2010), *Didactica limbii şi literaturii române pentru învăţământul primar*, Editura Art, București
4. Pamfil, A. (2019), *Limba și literatura română în învățământul primar*, Editura Art
5. Rusu, Mina-Maria; Norel, Mariana (coord.), (2019), *Ghidul profesorului de limba și literatura română pentru aplicarea noilor programe școlare,* Editura Nomina
6. Tódor Erika Mária, (2020), Predarea-învăţarea limbii române ca nematernă (O alternativă a lingvisticii aplicate). Scientia, Cluj-Napoca, ISBN 978-606-975-032-2, ediția a II-a (revizuită și îmbogățită)
7. http://educatiacontinua.edu.ro/repere-metodologice.html
8. ***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Comunicare în limba română/Limba şi literatura română, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

5. MATEMATICĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Elemente de teoria mulțimilor
- Noţiunea de mulţime: element, apartenenţă, reprezentarea mulțimilor
- Relaţia de incluziune, egalitatea între mulţimi
- Submulțimi; determinarea unor submulțimi
- Operaţii cu mulţimi: Reuniunea. Intersecţia. Diferenţa. Complementara unei mulţimi. Produsul cartezian. Proprietățile operațiilor cu mulțimi
- Relaţia de echipotenţă; cardinalul unei mulţimi

2. Mulțimi de numere
Mulțimea numerelor naturale (N); multimea numerelor întregi (Z); mulțimea numerelor raționale (Q); mulțimea numerelor iraționale (I)

Numere naturale
- Axiomele lui Peano
- Sisteme de numeraţie: sistem poziţional (scrierea în baza 10) şi sistem nepoziţional (scrierea cu cifre romane)
- Operații cu numere naturale: adunarea și scăderea – proprietăți; înmulțirea și împărțirea – proprietăți; teorema împărțirii cu rest; ordinea efectuării operațiilor și utilizarea parantezelor; rotunjirea numerelor naturale la diferite ordine; puterea cu exponent natural a unui număr natural; pătratul unui număr natural; reguli de calcul cu puteri.

- Metode aritmetice de rezolvare a problemelor:
  - metoda figurativă (grafică);
  - metoda mersului invers;
  - metoda comparației;
  - metoda reducerii la unitate;
  - probleme care se rezolvă prin combinarea metodelor aritmetice (metode mixte).
- Divizibilitatea numerelor naturale, divizor, multiplu, criterii de divizibilitate cu: 2, 3, 4, 5, 9, 10; numere prime, numere compuse; descompunerea unui număr natural în factori primi, aflarea c.m.m.d.c., c.m.m.m.c. a două sau mai multe numere naturale

Numere întregi

- Compararea numerelor întregi
- Operații cu numere întregi: adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea

Numere raționale:

- Fracţii ordinare: fracţii subunitare, echiunitare, supraunitare; procente; fracţii echivalente
- Compararea fracţiilor. Introducerea şi scoaterea întregilor dintr-o fracţie. Aflarea unei fracții dintr-un număr și a unui număr când se cunoaște o fracție din el
- Fracții zecimale: compararea fracțiilor zecimale
- Transformarea unei fracţii zecimale în fracţie ordinară
- Transformarea unei fracții ordinare în fracție zecimală
- Operații cu numere rationale: adunarea, scăderea, înmulţirea şi împărțirea fracţiilor ordinare; adunarea şi scăderea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule; înmulţirea şi împărțirea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule
- Media aritmetică și media ponderată a două sau mai multe numere raționale

Numere iraționale

- Reguli de calcul cu radicali: produs, cât, scoaterea factorilor de sub radical, introducerea factorilor sub radical
- Operații cu numere iraționale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea numerelor iraționale care conțin radicali de indice 2)
- Rădăcina pătrată a unui număr natural pătrat perfect
- Algoritmul de extragere a rădăcinii pătrate a unui număr natural prin descompunerea numerelor în produs de factori primi

3. Ecuaţii, inecuaţii şi sisteme de ecuaţii

- Ecuaţii de gradul I cu coeficienți în Z; probleme care se rezolvă folosind ecuaţii de acest tip
- Inecuații de gradul I, cu coeficienti numere întregi
- Sisteme de două ecuaţii liniare cu două necunoscute, cu coeficienți numere întregi (metoda substituţiei, metoda reducerii); probleme care se rezolvă cu ajutorul sistemelor de două ecuații cu două necunoscute

4. Elemente de organizare a datelor

- Colectarea, organizarea, reprezentarea şi interpretarea datelor: tabele, grafice cu bare, grafice liniare, diagrame; reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale

5. Unităţi de măsură pentru lungime, arie, volum, capacitatea vaselor, masă, timp, valoare

- Unități de măsură standard; multiplii și submultiplii; transformări
- Relația de echivalență dintre volum și capacitate (1 dm^3=1l)

6. Elemente de geometrie

- **Punct, dreaptă, semidreaptă, segment, linia curbă, linia frântă**
- **Unghi**: definiţie, notaţii, elemente; interiorul unui unghi, exteriorul unui unghi; măsura unui unghi; clasificare
- **Poligoane**:

Triunghiul

- Definiție, elemente; clasificare; perimetru; suma măsurilor unghiurilor unui triunghi
- Linii importante în triunghi: înălțimea, bisectoarea, mediatoarea, mediana (definiție, proprietăți, construcție)
- Ortocentrul, centrul cercului înscris în triunghi, centrul cercului circumscris triunghiului, centrul de greutate

- Criteriile de congruenţă a triunghiurilor
- Proprietăţi ale triunghiului isoscel
- Proprietăți ale triunghiului echilateral
- Triunghiul dreptunghic**:** proiecții ortogonale pe o dreaptă; teorema înălțimii; teorema catetei; teorema medianei; teorema unghiului de 30°; teorema lui Pitagora; reciproca teoremei lui Pitagora
- Perimetrul și aria (formule de calcul)

Patrulaterul

- Patrulaterul convex; suma măsurilor unghiurilor unui patrulater convex
- Paralelogramul, proprietăţi; paralelograme particulare: dreptunghi, romb, pătrat - proprietăţi; trapezul, clasificare, proprietăți, linia mijlocie în trapez
- Perimetre și arii: dreptunghi, romb, pătrat, trapez

- **Cercul**: construcție, elemente
- **Corpuri geometrice**: paralelipipedul dreptunghic, cubul, piramida, cilindrul, conul, sfera (recunoaștere, elemente componente, desfășurare, construcție); aria și volumul paralelipipedului dreptunghic, cubului și piramidei regulate (piramida patrulateră regulată, piramida triunghiulară regulată, tetraedrul regulat).

BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DISCIPLINEI DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Aron I., Herescu, Gh., Dumitru, A., 1996, *Aritmetica pentru învăţători*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
2. Magdaș, I., 2019, *Matematică. Ghid pentru pregătirea inițială și continuă a profesorilor pentru învățământul primar*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
3. Roșu, M., 2019, *Elemente de matematică pentru profesorii din învățământul primar,* Ediția a 2-a, revizuită, București, Editura Aramis.
4. Roșu, M., Roman, M., 1999, *Matematica pentru perfecţionarea învăţătorilor*, București, Editura All.

*** Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Matematică pentru clasele a IV-a – a VIII-a, în vigoare în anul şcolar în care se susține concursul, cuprinse în Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

6. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ŞI EXPLORAREA MEDIULUI

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

I. Curriculumul la disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Structura programei școlare; relația dintre competențele generale, competențele specifice, exemplele de activități de învățare și conținuturi;
b) Contribuția disciplinelor la profilul de formare al absolventului de învățământ primar (dezvoltarea competenței-cheie matematice și a competenței în științe, tehnologie și inginerie);
c) Lectura personalizată a programei școlare.

II. Proiectarea didactică a activităților de învățare la disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Etapele proiectării didactice: corelarea competențelor specifice cu obiectivele operaționale și definirea sistemului de referință spațio-temporal; selectarea și structurarea conținuturilor; stabilirea strategiilor didactice optime; stabilirea criteriilor, a probelor și a instrumentelor de evaluare formativă și sumativă;

b) Instrumente ale proiectării la nivel micropedagogic: lectura personalizată a programei școlare, planificarea calendaristică anuală, proiectarea unităților de învățare, proiectarea lecției / activității didactice.

III. Lecția de Matematică și explorarea mediului / Matematică în învățământul primar

a) Lecția – modalitate fundamentală de organizare a activității didactice;
b) Forme de organizare a colectivului de elevi (frontal, pe grupe, în perechi, individual);
c) Strategii de diferențiere, individualizare și incluziune (adaptarea sarcinilor de învățare, a suporturilor vizuale/manipulative și a ritmului de lucru pentru elevii cu cerințe educaționale speciale / tulburări specifice de învățare);
d) Metode și procedee didactice (caracteristici, utilizare în activitățile didactice): lucrul cu manualul, explicația, conversația euristică, demonstrația, exercițiul, învățarea prin descoperire, problematizarea, jocul didactic, experimentul, observarea; metode de învățare prin cooperare; metode de predare-învățare moderne, activizante și interactive, centrate pe elev;
e) Mijloace de învățământ, resurse digitale și suporturi tehnice de instruire: modalități de integrare în activitatea didactică (materiale intuitive/manipulative, manualul tipărit și digital, resurse educaționale deschise – RED, aplicații și platforme educaționale);
f) Evaluarea rezultatelor învățării la Matematică și explorarea mediului / Matematică: tipuri de evaluare; metode tradiționale și complementare; tipuri de itemi utilizați în practica școlară; specificul aprecierii elevilor prin calificative; problematica specifică a descriptorilor de performanță; structura probei de evaluare în raport cu standardele naționale de evaluare; itemii pe niveluri de performanță; analiza erorilor elevilor, feedbackul descriptiv și valorificarea rezultatelor evaluărilor naționale de la finalul claselor a II-a și a IV-a în ameliorarea învățării;
g) Abordarea integrată a curriculumului: corelații intra-, multi-, inter- și transdisciplinare ale disciplinelor Matematică și explorarea mediului / Matematică cu celelalte discipline din planul-cadru.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a) în învățământul primar

1. Metodologia predării-învățării conținuturilor matematice (clasele CP–IV)

a) Elemente pregătitoare pentru formarea conceptului de număr natural; aspectul cardinal și aspectul ordinal al numărului natural;
b) Metodologia formării conceptului de număr natural;
c) Metodologia didactică specifică predării-învățării operațiilor matematice în mulțimea numerelor naturale; algoritmi de calcul cu numere naturale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea exactă și împărțirea cu rest);
d) Metodologia didactică specifică predării-învățării ordinii efectuării operațiilor și a utilizării parantezelor;
e) Metodologia didactică specifică predării-învățării fracțiilor și a operațiilor de adunare și scădere a fracțiilor cu același numitor;
f) Metodologia didactică specifică predării-învățării unităților de măsură pentru lungime, masă, capacitate, timp și valoare;
g) Metodologia didactică specifică predării-învățării elementelor de geometrie;
h) Metodologia de rezolvare și compunere a problemelor de matematică: noțiunea de problemă matematică; etapele rezolvării problemelor de matematică; valențele formative ale activităților de rezolvare și compunere a problemelor matematice; metode speciale de rezolvare a problemelor de matematică (metoda figurativă/grafică, metoda comparației, metoda mersului invers, metoda reducerii la unitate); probleme de estimare, probleme de logică și probleme cu date organizate în tabele și grafice.

2. Metodologia predării-învățării componentei Explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a)

a) Învățarea prin investigație științifică (observarea, formularea de întrebări și predicții, experimentul simplu, înregistrarea și comunicarea rezultatelor);

b) Explorarea directă a mediului apropiat; demersuri didactice de investigare a fenomenelor naturii, a plantelor, a animalelor, a corpului omenesc și a elementelor mediului înconjurător;
c) Abordarea integrată a elementelor de matematică și de științe în contexte cotidiene;
d) Evaluarea competențelor de observare, investigare și comunicare a rezultatelor.

3. Educație incluzivă în activitățile de Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Adaptarea strategiilor de predare-învățare la diversitatea nivelurilor de achiziție, a ritmurilor și a stilurilor de învățare; trecerea gradată între reprezentările concrete, vizuale, grafice și simbolice, cu utilizarea materialelor manipulative, a schemelor, a desenelor, a axei numerelor, a tabelelor și a suporturilor accesibile;
b) Diferențierea sarcinilor și a gradului de sprijin în activitățile de calcul, măsurare, geometrie, rezolvare de probleme și explorare a mediului; fragmentarea cerințelor complexe și oferirea de modele și exemple, în funcție de nevoile elevilor;
c) Evaluarea incluzivă: adaptarea sarcinilor, a modalităților de comunicare și de răspuns, inclusiv pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES) / tulburări specifice de învățare (TSI), în acord cu măsurile de sprijin aplicabile; centrarea evaluării pe raționament și progres individual, nu doar pe viteza de lucru.

V. Caracterul practic-aplicativ al al disciplinelor Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Contexte și demersuri de aplicare practică: explorare, investigare, estimare/aproximare, comparare, măsurare și experimentare;
b) Transferul și valorificarea cunoștințelor matematice în viața cotidiană: rezolvarea unor situații-problemă autentice, luarea deciziilor (elemente de educație financiară) și dezvoltarea gândirii logice și algoritmice.

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

1. Bolboacă, L., 2001, *Didactica modernă*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
2. Burtea, G. (coord.), 1995, *Matematica şi logica pentru şcolari*, Bucuresti, Editura Corint.
3. Cerghit, I., Neacşu, I., Negreţ, I., Pânişoară, I.O., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
4. Cerghit, I., 2006, *Metode de învăţământ*, Iaşi, Editura Polirom.
5. Creţu, C., 1998, Iaşi, *Curriculum diferenţiat şi personalizat*, Editura Polirom.
6. Cristea, S., 2002, *Dicționar de pedagogie*, Chișinău, Editura Litera Educațional.
7. Dumitru, A. ș.a., 2017, *Metodica predării matematicii pentru învățământul primar. După noua programă. CP-IV*, Pitești, Editura Carminis.
8. Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldiri.
9. Jinga, I., Petrescu, A., 1996, *Evaluarea performanţei şcolare*, Bucureşti, Editura Adelfin.
10. Magdaş, I., 2010, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar şi preşcolar - actualitate şi perspective*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană.
11. Magdaş, I., 2018, *Probleme pentru pregătirea didactică matematică în învăţământul primar. Ghid pentru studenți*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
12. Magdaş, I., 2022, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar și preșcolar: fundamente teoretice și aplicative*, ediția a III-a revizuită, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
13. Manolescu, M., 2010, *Teoria şi metodologia evaluării*, Bucureşti, Editura Universitară.
14. Neacşu, I. (coord.), 1988, *Metodica predării matematicii la clasele I-IV*, Bucuresti, Editura Didactică și Pedagogică.
15. Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
16. Paraschiva, A., Purcaru, M., 2008, *Metodica activităţilor matematice şi a aritmeticii pentru institutori/profesori din învăţământul primar şi preşcolar*, Brașov, Editura Universităţii „Transilvania” Braşov.
17. Petrovici, C., 2014, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar*, Iași, Editura Polirom.
18. Roșu, M., Roman, M., 2007, *Didactica matematicii în învățământul primar*, MEC, Proiectul pentru Învățământul rural.

19. Săvulescu, D. (coord.), 2008, *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Craiova, Editura „Gheorghe Alexandru".
20. Vișoiu, F., 2013, *Metode activ-participative folosite în predarea matematicii la ciclul primar*, Bacău, Ed. Rovimed.
21. http://www.bp-soroca.md/pdf/matematica%20in%20clasele%20primare.pdf.
22. https://didactika.files.wordpress.com/2008/05/modul-recuperarea-ramanerii-in-urma-la-matematica.pdf.

***, Ministerul Educației, *Proiectul CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți, ghiduri metodologice și resurse educaționale deschise pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului/Matematică*, disponibile pe platforma digital.educred.ro."

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Matematică și explorarea mediului/ Matematică, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

7. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

1. ***Finalitățile educației***

a) Definirea și analiza conceptuală: finalitate educațională, ideal educațional, scopuri educaționale, competențe (competențe-cheie europene, competențe generale, competențe specifice) și obiective educaționale (cadru, de referință, operaționale);

b) Taxonomia finalităților educaționale: criterii și sisteme de referință (macro – micro / finalități de sistem – finalități de proces; grad de generalitate; domeniul / dimensiunea personalității: cognitiv, afectiv-atitudinal, psihomotor; temporalitate; măsurabilitate);

c) Operaționalizarea obiectivelor educaționale: concept, modele și proceduri de operaționalizare, cerințe / condiții de formulare a obiectivelor operaționale, limite ale operaționalizării.

2. ***Probleme teoretice si practice ale curriculumului***

a) Conceptul de curriculum: evoluția conceptului, accepțiuni (în sens larg și în sens restrâns), componentele structurale ale curriculumului și abordarea curriculară centrată pe competențe;

b) Tipurile de curriculum**:**

• din perspectiva dezvoltării și a organizării: curriculum nucleu (trunchi comun), curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ – discipline opționale), curriculum diferențiat, curriculum adaptat (pentru elevii cu cerințe educaționale speciale);

• din perspectiva gradului de formalizare: curriculum formal (oficial), nonformal, informal, ascuns;

• din perspectiva integrării conținuturilor: curriculum disciplinar, interdisciplinar, pluridisciplinar și transdisciplinar.

c) Produsele curriculare:

• principale (reglatoare): planurile-cadru de învățământ, programele școlare (structură și corelația competențe generale – competențe specifice – conținuturi – activități de învățare);

• auxiliare și materiale-suport: manualele școlare, ghidurile metodologice, auxiliarele curriculare, portofoliile, resursele educaționale deschise (RED) și platformele/softurile educaționale.

d) Curriculumul național din România – repere actuale de politică educațională:

• structura Curriculumului național (ariile curriculare și ciclurile curriculare);

• documente de politică curriculară în vigoare (Cadrul de referință al Curriculumului național, Profilul de formare al absolventului de învățământ primar și metodologiile de aplicare a planurilor-cadru).

3.Procesul de învăţământ - sistem şi funcţionalitate

a) Procesul de învățământ ca sistem și proces**:** concept, structură, funcții, dimensiuni, caracteristici și modele explicativ-interpretative; procesualitatea internă (interacțiunea dinamică dintre predare, învățare și evaluare);

b) Eficiența procesului de învățământ: condiții și factori de optimizare; forme de organizare a procesului de învățământ (activitatea la clasă, activități în afara clasei, organizarea în regim simultan și în mediul digital / hibrid).

4. Proiectarea didactică

a) Definirea și analiza conceptului: funcțiile și etapele proiectării didactice;
b) Nivelurile proiectării didactice: proiectarea la nivel macropedagogic și la nivel micropedagogic;
c) Demersul proiectării didactice la nivel micropedagogic: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea unităților de învățare și proiectarea lecției / activității didactice;
d) Instrumente de proiectare didactică: structura și cerințele de elaborare a documentelor de proiectare (planificarea calendaristică, proiectul unității de învățare, proiectul de lecție).

5. Strategiile didactice

a) Delimitări conceptuale și structură: conceptul de strategie didactică, componente (metode, procedee, tehnici, forme de organizare și mijloace de învățământ), criterii de selectare și taxonomii ale strategiilor didactice (cu accent pe strategiile interactive și diferențiate);
b) Metodologia didactică: delimitări conceptuale (metodologie, metodă, procedeu, tehnică); sistemul metodelor de învățământ (metode tradiționale și metode moderne / activ-participative – definiții, clasificări, descrieri, valențe formative și limite);
c) Mijloacele de învățământ și tehnologiile digitale: definiție, clasificare, funcții și condiții de integrare eficientă în activitatea didactică; utilizarea tehnologiilor digitale, a platformelor educaționale și a resurselor educaționale deschise (RED) în sprijinul învățării și al incluziunii.

6. Predarea. Orientări contemporane în teoria şi practica predării

a) Conceptul de predare: accepțiuni, modele explicative și orientări contemporane (predarea interactivă, predarea centrată pe elev și pe dezvoltarea competențelor); predarea ca activitate de organizare, mediere și gestionare a situațiilor de învățare;
b) Stiluri de predare și reglarea demersului didactic: tipologii ale stilurilor de predare; rolul comunicării didactice și al feedbackului constructiv (formativ) în optimizarea predării și a învățării;
c) Practica reflexivă și dezvoltarea profesională: autoevaluarea și evaluarea comportamentului didactic al profesorului pentru învățământ primar (raportarea la standardele profesionale în vigoare).

7. Învăţarea şcolară. Orientări contemporane în teoria şi practica învăţării şcolare

a) Conceptul și formele învățării: delimitări între învățarea în sens larg și învățarea școlară (definire, caracteristici, mecanisme); forme, tipuri și niveluri ale învățării școlare (învățarea activă, colaborativă, experiențială, prin descoperire și învățarea autoreglată / dezvoltarea competenței „a învăța să înveți”);
b) Teorii și orientări contemporane ale învățării: paradigme relevante pentru învățământul primar (constructivismul, cognitivismul, teoria învățării sociale, teoria inteligențelor multiple) și aplicațiile lor în organizarea situațiilor de învățare;
c) Condițiile învățării școlare eficiente: factori interni (cognitivi, metacognitivi, afectiv-motivaționali, stiluri de învățare) și factori externi (organizarea mediului de învățare, climatul socio-emoțional sigur și stimulativ); interdependența acestora și modalități de stimulare a motivației pentru învățare.

8. Instruirea. Teorie, metodologie

a) Delimitări conceptuale: raporturile dintre educație, formare, instruire și învățare;
b) Forme de organizare a activității de instruire: activitatea frontală, activitatea pe grupe (învățarea prin cooperare) și activitatea individuală (specific, funcții, avantaje, limite și alternarea lor în lecție);
c) Organizarea instruirii diferențiate și personalizate: adaptarea sarcinilor de învățare, a timpului și a ritmului de lucru la particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor (în acord cu strategiile didactice selectate).

9. ***Evaluarea în procesul de învăţământ si educaţie***

a) Definirea și analiza conceptului de evaluare didactică**:** funcțiile evaluării; operațiile evaluării (măsurarea – aprecierea – decizia)
b) Forme / tipuri de evaluare didactică**:** evaluarea inițială, evaluarea continuă / formativă, evaluarea finală / sumativă (specific, rol și complementaritate);
c) Standardele naționale de evaluare și evaluarea criterială: rolul standardelor naționale în asigurarea coerenței dintre curriculum, predare și evaluare; relația dintre competențele specifice, rezultatele așteptate ale învățării, criteriile de evaluare și descriptorii de performanță;
d) Metode, instrumente și itemi de evaluare**:** metode de evaluare tradiționale și metode alternative / complementare; instrumente de evaluare; tipologia itemilor (definiție, clasificare, caracteristici, cerințe de proiectare, avantaje și limite în utilizare);

e) Valorificarea rezultatelor evaluării**:** interpretarea rezultatelor în raport cu standardele şi descriptorii de performanță; utilizarea feedbackului formativ pentru reglarea procesului de predare-învățare, proiectarea măsurilor de remediere / dezvoltare și stimularea autoevaluării elevilor.

10. ***Repere de pedagogie școlară privind educația incluzivă***

a) Conceptul și principiile educației incluzive (echitate, egalitate de șanse, accesibilitate, participare, nediscriminare);
b) Diferențierea și individualizarea instruirii: adaptarea strategiilor didactice, a sarcinilor de învățare și a evaluării la nevoile educaționale ale elevilor;
c) Sprijinirea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES): adaptări curriculare și colaborarea cu familia și specialiștii;
d) Mediul școlar sigur și incluziv: prevenirea excluziunii, a stigmatizării, a segregării și a bullyingului.

BIBLIOGRAFIE PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

1. Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2019, *Sinteze de pedagogia învățământului primar. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
2. Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2020, *Sinteze de pedagogie generală. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
3. Bocoş, M., 2013, *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Iași, Editura Polirom.
4. Bocoş, M., Jucan, D., 2019, *Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
5. Bocoş, M., Jucan, D., 2018-2019, *Teoria şi metodologia instruirii şi Teoria şi metodologia evaluării. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
6. Catalano, H., 2018, *Procesul de învățământ: direcţii epistemice, pragmatice şi experienţiale*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
7. Cerghit, I., Neacşu, I., Pânișoară I.O., Potolea D., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iași, Editura Polirom.
8. Ciolan, L., 2008, *Învăţarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar,* Iaşi, Editura Polirom.
9. Cristea, S., 1998, *Dicţionar de termeni pedagogici*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
10. Cristea, S., 2010, *Fundamentele pedagogiei*, Iaşi, Editura Polirom.
11. Cristea, S., 2017, *Finalitățile educației*, București, Editura Didactica Publishing House.
12. Cristea, S., 2017, *Instruirea / Procesul de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
13. Cristea, S., 2017, *Realizarea instruirii ca activitate de predare-învățare-evaluare*, București, Editura Didactica Publishing House.
14. Cristea, S., 2018, *Obiectivele instruirii /procesului de invatamant*, București, Editura Didactica Publishing House.
15. Cristea, S., 2019, *Metodologia instruirii in cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
16. Cristea, S., 2019, *Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
17. Cerghit, I., 1997, *Metode de învățământ*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
18. Cucoş, C., 2024, Pedagogie, ediția a IV-a, revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
19. Cucoş, C., 2000, *Pedagogie generală,* Iaşi, Ed. Polirom.
20. Gherguț, A., 2006, Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație, Iași, Editura Polirom.
21. Gherguț, A., Frumos, L., 2019, Educația incluzivă. Ghid metodologic, Iași, Editura Polirom.
22. Ionescu, M., Bocoş, M. (coord.), 2009, *Tratat de didactică modernă*, Piteşti,Ed. Paralela 45.
23. Ionescu, M., 2007, *Instrucție și educație*, Arad, Vasile Goldiș University Press.
24. Iucu, R.B, 1999, *Managementul clasei de elevi*, Bucureşti, Editura „D. Bolintineanu".
25. Iucu, R. B., 2006, Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
26. Iucu R. B, Manolescu M., 2005, *Elemente de pedagogie,* București, Credis, Editura Universităţii din Bucureşti.
27. Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldin.

28. Jucan, D., Muste, D., Albulescu, I., 2024, Abordări didactice actuale și de perspectivă în învățământul primar și preșcolar, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
29. Manolescu, M., 2005, *Evaluarea şcolară: metode, tehnici, instrumente*, Bucureşti, Editura Meteor Press.
30. Manolescu, M., 2010, *Teoria și metodologia evaluării*, București, Editura Universitară.
31. Mara, D., 2009, Strategii didactice în educația incluzivă, București, Editura Didactică și Pedagogică.
32. Neacşu, I., 1990, *Metode şi tehnici moderne de învăţare eficientă*, Bucureşti, Editura Militară.
33. Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
34. Neacşu, I., 2015*, Metode si tehnici de invatare eficienta. Fundamente si practici de succes,* Iaşi, Editura Polirom.
35. Negreţ, D.I*.,* 2008, *Teoria generală a curriculumului educaţional*, Iaşi, Editura Polirom.
36. Oprea, C.M., 2008, *Strategii didactice interactive*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
37. Petrescu, P., Pop, V., 2007, *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situaţiilor de învăţare,* Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
38. Petrovici, M.C., 2010, *Niveluri ale înțelegerii*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
39. Pânișoară, I. O., Manolescu, M., 2019, *Pedagogia învățământului primar și preșcolar,* Iași, Editura Polirom.
40. Păun, E., Potolea, D., 2002, *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative,* Iași, Editura Polirom.
41. Stanciu, M., 1999, *Reforma conţinuturilor învăţământului. Cadru metodologic*, Iaşi, Editura Polirom.
42. Stoica, A. (coord.), 2001, *Evaluarea curentă şi examenele*, Bucureşti, Editura Prognosis.
43. Stoica, A., 2003, *Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică*, Bucureşti, Editura Humanitas Educational.
44. Stoica, A., Mihail, R., 2006, *Evaluarea educaţională. Inovaţii şi perspective*, Bucureşti, Editura Humanitas.
***, *Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE),* MEN–CNCEÎP, Bucureşti, 2008
www.edu.ro.

Anexa nr. 77

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA MAGHIARĂ MATERNĂ, LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII MAGHIARE MATERNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA MAGHIARĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ȘI METODICA PREDĂRII MATEMATICII/MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR (ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA MAGHIARĂ MATERNĂ)

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa se adresează învăţătorilor, institutorilor şi profesorilor pentru învăţământul primar, care se înscriu pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar.

În elaborarea programei s-au avut în vedere următoarele principii:

- principiul continuităţii formării iniţiale, pentru evoluţie în carieră şi dezvoltare profesională;
- principiul coerenţei modular-tematice a programei, asigurat prin articularea proiectării ei, prin modul de elaborare a competenţelor generale şi specifice, prin modul de selectare a conţinuturilor ce vor face obiectul evaluărilor vizate, prin diversitatea formelor şi a strategiilor evaluative sugerate pentru a fi utilizate în contextul acestor examinări;
- principiul adecvării şi armonizării finalităţilor şi a conţinuturilor învăţământului primar românesc cu direcţiile şi spiritul schimbărilor din societate;
- principiul optimizării şi inovării activităţii în învăţământul primar, prin asimilarea celor mai noi achiziţii din ştiinţele educaţiei şi din ştiinţele conexe.

Programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar a învăţătorilor/ institutorilor/ profesorilor pentru învăţământ primar cu predare în limba maternă maghiară vizează competenţe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural-aplicative şi atitudinale şi propune o tematică ce corespunde tendinţelor în evoluţia disciplinelor.

1. MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM, GYERMEKIRODALOM

SAJÁTOS SZAKMAI KOMPETENCIÁK:

● lírai és epikai gyermekirodalmi alkotások megértése, értelmezése;
● az irodalmi és nem irodalmi szövegek (élménykínáló, magyarázó típusú és funkcionális, ill. dokumentum típusú szövegek) értése;
● a nyelv működésének ismerete, nyelvi problémaészlelés; a tantervben megjelenő nyelvi ismeretek funkcionális szemléletű didaktikai feldolgozása;
● az érvényes tantervek ismerete;
● a szakirodalomban való tájékozottság

TARTALMAK

I. Magyar nyelv

1. Hangtani ismeretek. Magánhangzók, mássalhangzók, magánhangzótörvények, mássalhangzótörvények. A szótag, a szótagolás és az elválasztás.
2. A szójelentés. Hangalak és jelentés viszonya (egyjelentésű, többjelentésű, azonos alakú, rokon értelmű, ellentétes jelentésű szavak).
3. A magyar helyesírás alapelvei.
4. Szóalaktani ismeretek. A szótő és a toldalékok. A toldalékok fajtái és funkciójuk.
5. Szófajtani ismeretek. Alapszófajok, viszonyszók és mondatszók.
6. Mondattani ismeretek. A mondatok szerkezete. Mondattípusok. Az egyszerű mondat. A mondatrészek. Az alárendelő és a mellérendelő összetett mondatok.
7. Szövegtani ismeretek. A szövegkonnexitás és szövegkohézió jellemzői. A szöveg szerkezete. Szövegtípusok.
8. Pragmatika. A beszédaktusok (a mondat cselekvésértéke; a beszédaktusok típusai; a mondattípusok; közvetett beszédaktusok).

II. Magyar irodalom, gyermekirodalom

1. Irodalomelméleti alapfogalmak adekvát alkalmazása

Lírai én, a vers témája, hangneme, vershelyzet és versbeszéd, a vers szerkezete, az irodalmi kódok és formák szerepe a jelentésteremtésben (műfajok, esztétikai minőségek, verstani és stilisztikai eszközök)
Narrációs eljárások: történetalakítás, tér- és időszerkezet, időkezelés, hősteremtés, elbeszélő, elbeszélői és szereplői szólamok.

2. A gyermekirodalom lírai műfajai

A népi gyermeklíra főbb műfajai, formái: mondókák, játékversek.
Természetleíró gyermekversek, svéd típusú szabadversek.

A gyermeklíra képviselői: pl. Arany János, Áprily Lajos, Balázs Imre József, Bertóti Johanna, Fekete Vince, József Attila, Kányádi Sándor, Kovács András Ferenc, Lackfi János, László Noémi, Nemes Nagy Ágnes, Petőfi Sándor, Cseh Katalin, Szabó T. Anna, Szilágyi Domokos, Tamkó Sirató Károly, Tóth Krisztina, Weöres Sándor, Zelk Zoltán gyermekversei

3. A gyermekirodalom epikai műfajai

A népköltészet epikai műfajai: a népmese, a népmonda.

Arany László, Benedek Elek, Illyés Gyula meséi és mesegyűjtései.

A műköltészeti mese: pl. Berg Judit, Döbrentey Ildikó, Hervay Gizella, Kányádi Sándor, Lázár Ervin, Máté Angi, Zágoni Balázs meséi.

Az elbeszélés: pl. Móra Ferenc, Móricz Zsigmond elbeszélései.

A gyermek- és meseregény: pl. Berg Judit: Rumini-sorozat (1–2. kötet: Rumini, Rumini Zúzmaragyarmaton) Lengemesék; Fekete István: Vuk, Fodor Sándor: Csipike, Lázár Ervin: Szegény Dzsoni és Árnika, A négyszögletű kerek erdő, Bosnyák Viktória: Tündérboszorkány.

A verses mese és meseregény: pl. Móricz Zsigmond verses meséi, Fekete Vince: Ahonnan a nagy-nagy kékség, Varró Dániel: Túl a Maszat-hegyen c. verses meseregénye.

SZAKIRODALOM

1. Adamikné Jászó Anna (1991). A magyar nyelv könyve. Trezor Kiadó, Budapest.
2. Bálint Péter-Bódis Zoltán (szerk.) (2006): Változatok a gyermeklírára. Didakt Kiadó, Debrecen.
3. Bognár Tas (2001): A magyar gyermekvers. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
4. Bognár Tas (2004): Gyermekpróza. Világ- és magyar irodalom. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
5. Hegedűs Imre János (2006): Benedek Elek. Monográfia. Pallas-Akadémia, Csíkszereda.
6. Keszler Borbála (szerk.) (2000): Magyar grammatika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
7. Komáromi Gabriella (2001): Gyermekirodalom. Helikon Kiadó, Budapest.
8. Lovász Andrea (2015): Felnőtt gyermekirodalom. Tanulmányok, kritikák és majdnem lexikon. Cerkabella Könyvkiadó, Szentendre.
9. Makkai Kinga (2019): Útlevél Meseországba. Ábel Kiadó, Kolozsvár.
10. Szántó Bíborka (2020): Kánonok a magyar gyermekirodalomban. Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Kolozsvár.
11. Tátrai Szilárd (2017): Pragmatika. In Tolcsvai Gábor (szerk.): Nyelvtan. Osiris Kiadó, Budapest, 1008–1022.
12. Végh Balázs Béla (2007): A gyermekirodalom változatai. Korunk Komp-Press, Marosvásárhely.
13. Végh Balázs Béla (2011): Kalandozások a gyermekirodalomban. Savaria University Press, Szombathely.
14. A Székelyföld folyóirat gyermekirodalmi számai: Székelyföld 2016/5, Székelyföld 2018/6
15. Varga Emőke – Turcsányi Enikő – Pusztai Virág (szerk., 2021): Tabu a gyermekirodalomban. Budapest: Magyar Gyermekirodalmi Intézet. I

2. AZ ANYANYELV TANÍTÁSÁNAK MÓDSZERTANA - MAGYAR ANYANYELVI TANTÁRGYPEDAGÓGIA

SAJÁTOS KOMPETENCIÁK:

● a tantárgypedagógia tartalmainak összehangolása a pedagógia, pszichológia, didaktika újabb eredményeivel;
● a nyelvi, gyermekirodalmi és tantárgypedagógiai tartalmak összehangolása az elemi tagozatos tantervekkel;
● az interdiszciplinaritás, a tantárgyterületek (nyelv és irodalom) integrációjának és az alkalmazhatóság elvének az érvényesítése;
● a szóbeli és írásbeli kommunikációs helyzetekhez igazodó adekvát nyelvhasználat;
● kreatív szövegértelmező képesség, érvelés;
● a nyelvi és irodalmi ismeretek didaktikai kontextusban történő alkalmazása;
● az irodalmi szöveghez és a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodó tanulási helyzetek választása;
● az anyanyelvi szóbeli és írásbeli kommunikációs képességet fejlesztő interaktív módszerek alkalmazása;
● a nyelvi-kommunikációs kompetencia fejlesztésére alkalmas tevékenységek tervezése;
● a rugalmas gondolkodás, döntésképesség, kreativitás és együttműködés elvének érvényesítése;
● az értékelés alkalmazása a nyelvi-kommunikációs képesség fejlesztésében

TARTALMAK

1. A szóbeli kommunikációs kompetenciaterület fejlesztése

Kommunikációs kompetencia fejlesztése. Kommunikációs kompetenciát fejlesztő gyakorlatok, nyelvi játékok, beszédművelési gyakorlatok.

2. Az olvasás és írás alapozása

A beszédhanghallás fejlesztésének szerepe az olvasás és írás képességének megalapozásában. Gyakorlatok a beszédhanghallás fejlesztésére.

A finommotorika fejlesztésének lehetőségei az írás előkészítésében.

A nyelvi tudatosság fejlesztése.

3. Olvasástanítás és az írott szövegértési kompetenciaterület fejlesztése

Hang- és betűtanítás.

Az olvasástechnika fejlesztése. Olvasási gyakorlatok.

Az írott szöveg értése, értelmezése. A szövegértés fokozatainak tanítása (értő, értelmező, kritikai, kreatív olvasás).

A lírai alkotások értelmezésének lehetőségei alsó tagozaton.

Az elbeszélő típusú szövegek értelmezési lehetőségei alsó tagozaton.

Tudományos, ismeretterjesztő szövegek megértése.

A funkcionális, illetve dokumentum típusú szövegek (szórólapok, plakátok, használati utasítások, szabályzatok, menetrendek, sms, e-mail stb.) értése

4. Írástanítás és az írott szövegalkotási kompetenciaterület fejlesztése

Az írott betű tanítása Az írástechnika fejlesztése. Írásgyakorlatok.

A témához, műfajhoz, kommunikációs partnerhez, ill. a kommunikáció céljához igazodó szövegek alkotása (elbeszélő, leíró, funkcionális, dokumentum típusú szövegek).

A kreatív-alkotó írás fejlesztése.

4. Nyelvi tapasztalatszerzés és a helyesírás tanítása

A nyelvi érzékenység fejlesztése.

A nyelvi tapasztalatszerzés útjai.

A helyesírási készségfejlesztés (a nyelvi illem tanítása)

5. A tanulás szervezése

Az oktatási folyamat tervezése.

A képességfejlesztő tanterv egységei és kapcsolatrendszere: alapkompetenciák, sajátos kompetenciák, tartalmak.

Az egyéni tervezés formái: kalendarisztikus terv, tematikus terv (a tanulási egység terve), óravázlat/forgatókönyvek.

Tartalom és módszer összefüggése. A módszerválasztást meghatározó tényezők. Hagyományos és interaktív módszerek. A kooperatív módszerek. A digitális eszközök alkalmazásának lehetőségei az anyanyelvi nevelésben.

Szervezési módok és munkaformák az anyanyelvoktatásban. A frontális munka, az egyéni, páros és csoportmunka.

A tanulók önálló tanulása. Motiválás. Differenciálás és individualizálás.

Az értékelés funkciói és folyamata az anyanyelvoktatásban. Diagnosztikus, formatív és szummatív értékelés. Kritériumorientált értékelés, értékelési standardok, fejlesztő visszajelzés. Értékelési stratégiák, eljárások és módszerek.

KÖNYVÉSZET

1. Adamikné Jászó Anna, Kálmánné Bors Irén, Kernya Rózsa, H. Tóth István (2001): *Az anyanyelvi nevelés módszerei. Általános iskola 1-4. osztály.* Kaposvár.

2. Ambrus Ágnes, Szántó Bíborka (2019): *Tanítói kézikönyv. Tantervek. Tankönyvek. Értékelés.* Kreatív Kiadó, Marosvásárhely.

3. Bárdos Jenő (2004): A nyelvpedagógia fejlődése és tudatosulása. In: *Nyelvpedagógiai kalandozások.* Iskolakultúra. Pécs.

4. Bodoni Ágnes, Kádár Anna (2010): *Az óvodás- és kisiskoláskor játékai elméleti és módszertani megközelítésben.* Ábel Kiadó, Kolozsvár.

5. Csájiné Knézics, A., & Steklács, J. (2026). *Olvasási stratégiák szövegértéshez, tanuláshoz, mindennapi olvasáshoz*. Móra Könyvkiadó.

6. Csépány Nikoletta (2021): *Az olvasási stratégiák a szövegértő olvasás szolgálatában.* Budapest: Akadémiai Kiadó.

7. Demény Piroska (2009): *Anyanyelvi nevelés óvodában és elemi osztályokban*. Glória Kiadó, Kolozsvár. 5
8. Demeter Gáborné (2023): „Kutatási eredményekre épülő pedagógiai módszertan az olvasástanításban." *Anyanyelv-pedagógia*, 16(1), 43–61.
9. Fóris-Ferenczi Rita (2006): *Anyanyelv-pedagógia. Kísérlet az elmélet(ek) és a gyakorlat egybehangolására*. Erdélyi Tankönyvtanács.
10. H. Molnár Emese: *Kooperatív módszerek a gyakorlatban. Szövegértés – szövegalkotás – anyanyelvi tapasztalatszerzés*. http://eta.bibl.u-szeged.hu/1502/1/kooperativ_modszerek.pdf
11. Józsa Krisztián (szerk.) (2006): *Az olvasási képesség fejlődése és fejlesztése*. Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest.
12. Lénárd Sándor, Rapos Nóra (2009): *Fejlesztő értékelés.* Gondolat Kiadó, Budapest.
13. M. Nádasi Mária (2010): *A projektoktatás elmélete és gyakorlata*. Géniusz Könyvek.
14. Podráczky Judit (2013): Különlegesek. Adalékok a differenciálás módszertanához. Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt, Budapest.
https://vallalkozokeve.kormany.hu/download/2/0b/71000/kulonlegesek.pdf
15. Pölcz, Ádám (2021). Hallgatólagos tudás az anyanyelvi nevelésben. A gyermekirodalom szerepe a nyelvi tudatosság kialakításában. Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat, 9(1), 99–114.
16. Steklács János: *Olvasási stratégiák tanítása, tanulása és az olvasásra vonatkozó meggyőződés* http://ofi.hu/sites/default/files/schoolbook/documents/Olvasas_betekintd394.pdf
17. Szántó Bíborka (2026): *Az óvodai és elemi tagozatos anyanyelvi nevelés tantárgy-pedagógiája. M*ásodik, átdolgozott kiadás. Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Kolozsvár.
18.Tóth László (2002): *Az olvasás pszichológiai alapjai.* Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen.
19.Tóth László (2006): *Az írásbeli szövegalkotás pszichológiai alapjai.* Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen.
20. Zsigmond István, Porsche Éva (2009): *Olvasási stratégiák*. Pro-Print Kiadó, Csíkszereda.
***, A 3418/2013.03.19. sz. Miniszteri Rendelettel jóváhagyott Tanterv az anyanyelv kompetencia alapú oktatásához. Magyar anyanyelvi kommunikáció az előkészítő osztálytól a II. osztályig
*** Az 5000/2014.12.02. sz. Miniszteri Rendelettel jóváhagyott Magyar nyelv és irodalom tanterv az anyanyelv oktatásához. III. és IV. osztály.
***, Ministerul Educației și Cercetării (2026): *Ordinul nr. 4.615/2026 privind aprobarea standardelor naționale de evaluare pentru învățământul primar și gimnazial.* Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674/14.08.2026. Anexa nr. 23: *Limba și literatura maternă maghiară.*

3. LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. LIMBA ROMÂNĂ

Fonetică și vocabular

- Nivelul fonetic. Pronunțarea corectă a cuvintelor
- Vocale. Semivocale. Consoane. Diftong. Triftong. Hiat
- Despărțirea cuvintelor în silabe. Reguli. Excepții
- Omografe, omofone. Accentul
- Derivarea. Cuvântul de bază. Rădăcină. Sufixele diminutivale și augmentative
- Familia lexicală
- Dinamica vocabularului. Arhaismele. Regionalismele. Neologismele. Împrumuturile (din/în limba română în/din limba maternă; alte împrumuturi)
- Paronimele frecvente. Pleonasmul

Părți de vorbire – părți de propoziție (funcții sintactice)

- Verbul în propoziție. Exprimarea unei acțiuni, stări și existențe. Funcția sintactică de predicat.
- Substantivul în propoziție. Exprimarea obiectului direct, indirect și a circumstanțelor (prepoziția, locuțiunea prepozițională). Funcții sintactice
- Adjectivul în propoziție. Exprimarea însușirilor. Forme ale superlativului. Funcții sintactice.
- Pronumele în propoziție. Funcții sintactice
- Numeralul. Exprimarea cantității și a ordinii. Funcții sintactice
- Adverbul în propoziție. Funcții sintactice. Adverbe relative
- Interjecția. Exprimarea emoțiilor și a sunetelor din natură. Funcții sintactice

Propoziția

- Exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare (conjuncția și prepoziția)

- Propoziţia principală/propoziţia secundară. Propoziția simplă. Propoziția dezvoltată. Propoziția afirmativă. Propoziția negativă

Fraza

- Propoziţia regentă/elementul regent
- Tipuri de propoziții şi structura lor specifică
- Expansiunea și contragerea.

II. LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

- Literatură pentru copii. Definiții. Caracteristici.
- Principalele genuri şi specii literare, accesibile şcolarilor mici:

1. Creaţia populară

- Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători)
- Colinde, Proverbe, zicători, ghicitori
- Basme populare culese şi prelucrate de Petre Ispirescu: *Greuceanu, Prâslea cel Voinic şi merele de aur*

2. Creaţia cultă

a. Genul liric

- **poeziile copilăriei** (Tudor Arghezi, *Prisaca;* Ana Blandiana, *Întâmplări din grădina mea;* Passionaria Stoicescu, *Jocuri-poezii despre ce poți fi*)
- **poezia despre natură și viețuitoare** (Vasile Alecsandri, *Pasteluri;* Mihai Eminescu, *Somnoroase păsărele;* Elena Farago, *Cățelușul șchiop;* Passionaria Stoicescu, *Cartea pădurii;* Gellu Naum, *Cărțile cu Apollodor*).

b. Genul epic

- **în versuri:**
- **fabula** (Alecu Donici, *Musca la arat;* Grigore Alexandrescu, *Câinele și cățelul*; Jean de La Fontaine, *Greierele și furnica*)
- **balada** (George Topîrceanu, *Balada unui greier mic*)
- **în proză:**
- **schița** (I.L. Caragiale, *D-l Goe, Vizită, Bubico*)
- **povestirea** (Emil Gârleanu, *Fricosul;* Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*)
- **legenda** (Alexandru Mitru, *Legendele Olimpului*)
- **basmul cult** (Barbu Ștefănescu-Delavrancea, *Palatul de cleștar*; Ioan Slavici, *Zâna zorilor;* Hans Christian Andersen, *Rățușca cea urâtă;* Frații Grimm, *Cenușăreasa*)
- **romanul pentru copii** (Cezar Petrescu, *Fram, ursul polar*; Jonathan Swift – *Călătoriile lui Gulliver*)

c. Genul dramatic (Victor Eftimiu, *Înșir-te mărgărite…*)

BIBLIOGRAFIE PENTRU LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. Limba română

1. *Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită (2005), Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti
2. Gheorghe, M., (2009), *Limba română. Probleme teoretice şi aplicaţii*, Editura Universităţii *Transilvania* din Braşov
3. Golopenția S., (2017), *Acțiune, interacțiune, identitate, studii de pragmatică lingvistică*, Editura Academiei Române (cap. Româna globală)
4. Pană-Dindelegan, G. (coord.), (2019), *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București
5. https://www.eursc.eu/Syllabuses/2015-01-D-45-ro-2.pdf
6. https://www.observatoireplurilinguisme.eu/ro/

II. Literatura română și universală pentru copii

1. Balazs, L., (2003), *Folclor. Noțiuni generale de folclor și poetică populară*, Editura Scientia, Cluj-Napoca
2. Călinescu, G., (2003), *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Semne, București
3. Ciopraga, Constantin, (1997), *Personalitatea literaturii române*, ed. a II-a, revăzută şi adăugită, Institutul European, Iași
4. Norel, M., (2012), *Literatură română și literatură pentru copii*, (https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-transilvania-din-brasov/english-literature/note-de-curs/literatura-romana-pt-copii-m-norel/4986179/)

5. www.enciclopediavirtuala.ro
6. http://ro.literaryframework.eu/
7. www.romanianvoice.com/poezii/
8. www.cartiaudio.eu
9. www.biblior.net

***, *Limba Română,* revistă de știință și cultură, Chișinău (www.limbaromana.md)

***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Literatura română și universală pentru copii, în vigoare în anul școlar în care se susține concursul, cuprinse în Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

4. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

I. Specificul predării-învățării-evaluării limbii române în învățământul primar cu predare în limba unei minorități

- Specificul curriculumului pentru disciplina Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități
- Influența fenomenelor de transfer și de interferență asupra învățării limbii române;
- Proiectarea activităților didactice în manieră integrată;
- Modelul comunicativ-funcțional și abordarea conținuturilor în clasele pregătitoare–a IV-a;
- Abordarea elementelor de construcție a comunicării din perspectivă funcțională, aplicativă, conform programelor școlare în vigoare;
- Specificul organizării lecțiilor de Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități în clasele pregătitoare–a IV-a;
- Metode și procedee specifice învățării limbii române, ca limba a doua (nematernă);
- Forme de organizare a activităților de învățare în limba română; strategii de diferențiere, individualizare; învățarea prin cooperare;
- Rolul jocului didactic în orele de Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de *Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități* în învățământul primar

1. Comunicarea orală (receptarea mesajului oral, exprimarea orală)

- Strategii de formare a comportamentului de receptor/emițător de mesaje orale;
- Strategii de predare-învățare-evaluare la disciplina Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități;
- Activități de învățare care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (clasa pregătitoare–clasa a IV-a);
- Metode și mijloace de învățământ folosite în formarea și dezvoltarea exprimării orale în limba română;
- Formarea și dezvoltarea competențelor de Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități: conținuturi și contexte de realizare, criterii și cerințe în exersarea exprimării corecte, respectarea normelor ortoepice.

2. Comunicarea scrisă (receptarea mesajului scris, exprimarea scrisă)

- Strategii de formare a câmpului vizual (propoziție, cuvânt, silabă, literă);
- Strategii de predare-învățare-evaluare a citit-scrisului în limba română la clasa a II-a (metode și procedee specifice, mijloace de învățământ);
- Specificul abordării textelor în învățământul primar:

- Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea/narațiunea, dialogul, descrierea, personajul literar);
- Textul liric (strofa, versul);
- Textul nonliterar;
- Textul funcțional.

- Organizarea textului scris, în funcție de scopul redactării:

- Tehnica elaborării unui text scris: contexte de realizare pentru clasele a III-a – a IV-a;
- Scrierea funcțională (bilet, felicitare, afiș, fluturaș, invitație, email);
- Scrierea imaginativă (pe baza unui șir de întrebări, pe baza unui suport vizual);
- Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).

● Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învățământul primar – particularităţi ale însuşirii normelor limbii literare în clasele a II-a – a IV-a (ortografie și punctuație).

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități*

- Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și progresului școlar;
- Metode tradiționale și alternative de evaluare;
- Tipuri de itemi utilizați în practica școlară (clasele pregătitoare – a IV-a).

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

1. Brate, Rodica, (2014), *Limba şi literatura română/universală pentru copii. Metodica predării limbii române. Concursul național pentru ocuparea posturilor didactice de învățători (în limbile minorităţilor)*, Editura Universităţii *Lucian Blaga,* Sibiu.
2. Cristea, S., (2002), *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, Chișinău
3. Norel, M. (2010), *Didactica limbii şi literaturii române pentru învățământul primar*, Editura Art, București.
4. Pamfil, A. (2019), *Limba și literatura română în învățământul primar*, Editura Art
5. Rusu, Mina-Maria; Norel, Mariana (coord.), (2019), *Ghidul profesorului de limba și literatura română pentru aplicarea noilor programe școlare,* Editura Nomina
6. Tódor Erika Mária, (2020), Predarea-învăţarea limbii române ca nematernă (O alternativă a lingvisticii aplicate). Scientia, Cluj-Napoca, ISBN 978-606-975-032-2, ediția a II-a (revizuită şi îmbogățită)
7. http://educatiacontinua.edu.ro/repere-metodologice.html

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Comunicare în limba română / Limba şi literatura română, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

5. MATEMATICĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Elemente de teoria mulțimilor

- Noţiunea de mulţime: element, apartenenţă, reprezentarea mulțimilor
- Relaţia de incluziune, egalitatea între mulţimi
- Submulțimi; determinarea unor submulțimi
- Operaţii cu mulţimi: Reuniunea. Intersecţia. Diferenţa. Complementara unei mulţimi. Produsul cartezian. Proprietățile operațiilor cu mulțimi
- Relaţia de echipotenţă; cardinalul unei mulţimi

2. Mulțimi de numere

Mulțimea numerelor naturale (N); multimea numerelor întregi (Z); mulțimea numerelor raționale (Q); mulțimea numerelor iraționale (I)

Numere naturale

- Axiomele lui Peano
- Sisteme de numeraţie: sistem poziţional (scrierea în baza 10) și sistem nepoziţional (scrierea cu cifre romane)
- Operații cu numere naturale: adunarea și scăderea – proprietăți; înmulțirea și împărțirea – proprietăți; teorema împărțirii cu rest; ordinea efectuării operațiilor și utilizarea parantezelor; rotunjirea numerelor naturale la diferite ordine; puterea cu exponent natural a unui număr natural; pătratul unui număr natural; reguli de calcul cu puteri.
- Metode aritmetice de rezolvare a problemelor:

- metoda figurativă (grafică);
- metoda mersului invers;
- metoda comparației;
- metoda reducerii la unitate;
- probleme care se rezolvă prin combinarea metodelor aritmetice (metode mixte).

- Divizibilitatea numerelor naturale, divizor, multiplu, criterii de divizibilitate cu: 2, 3, 4, 5, 9, 10; numere prime, numere compuse; descompunerea unui număr natural în factori primi, aflarea c.m.m.d.c., c.m.m.m.c. a două sau mai multe numere naturale

Numere întregi

- Compararea numerelor întregi
- Operații cu numere întregi: adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea

Numere raționale:

- Fracţii ordinare: fracţii subunitare, echiunitare, supraunitare; procente; fracţii echivalente
- Compararea fracţiilor. Introducerea şi scoaterea întregilor dintr-o fracţie. Aflarea unei fracții dintr-un număr și a unui număr când se cunoaște o fracție din el
- Fracţii zecimale: compararea fracțiilor zecimale
- Transformarea unei fracţii zecimale în fracţie ordinară
- Transformarea unei fracții ordinare în fracție zecimală
- Operații cu numere rationale: adunarea, scăderea, înmulţirea şi împărțirea fracţiilor ordinare; adunarea şi scăderea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule; înmulţirea şi împărțirea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule
- Media aritmetică și media ponderată a două sau mai multe numere raționale

Numere iraționale

- Reguli de calcul cu radicali: produs, cât, scoaterea factorilor de sub radical, introducerea factorilor sub radical
- Operații cu numere iraționale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea numerelor iraționale care conțin radicali de indice 2)
- Rădăcina pătrată a unui număr natural pătrat perfect
- Algoritmul de extragere a rădăcinii pătrate a unui număr natural prin descompunerea numerelor în produs de factori primi

3. Ecuaţii, inecuaţii şi sisteme de ecuaţii

- Ecuaţii de gradul I cu coeficienți în Z; probleme care se rezolvă folosind ecuaţii de acest tip
- Inecuații de gradul I, cu coeficienti numere întregi
- Sisteme de două ecuaţii liniare cu două necunoscute, cu coeficienți numere întregi (metoda substituţiei, metoda reducerii); probleme care se rezolvă cu ajutorul sistemelor de două ecuații cu două necunoscute

4. Elemente de organizare a datelor

- Colectarea, organizarea, reprezentarea şi interpretarea datelor: tabele, grafice cu bare, grafice liniare, diagrame; reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale

5. Unităţi de măsură pentru lungime, arie, volum, capacitatea vaselor, masă, timp, valoare

- Unități de măsură standard; multiplii şi submultiplii; transformări
- Relația de echivalență dintre volum şi capacitate (1 dm^3=1l)

6. Elemente de geometrie

- **Punct, dreaptă, semidreaptă, segment, linia curbă, linia frântă**
- **Unghi**: definiție, notații, elemente; interiorul unui unghi, exteriorul unui unghi; măsura unui unghi; clasificare
- **Poligoane**:

Triunghiul

- Definiţie, elemente; clasificare; perimetru; suma măsurilor unghiurilor unui triunghi
- Linii importante în triunghi: înălțimea, bisectoarea, mediatoarea, mediana (definiție, proprietăți, construcție)
- Ortocentrul, centrul cercului înscris în triunghi, centrul cercului circumscris triunghiului, centrul de greutate
- Criteriile de congruenţă a triunghiurilor

- Proprietăţi ale triunghiului isoscel
- Proprietăți ale triunghiului echilateral
- Triunghiul dreptunghic**:** proiecții ortogonale pe o dreaptă; teorema înălțimii; teorema catetei; teorema medianei; teorema unghiului de 30°; teorema lui Pitagora; reciproca teoremei lui Pitagora
- Perimetrul și aria (formule de calcul)

Patrulaterul

- Patrulaterul convex; suma măsurilor unghiurilor unui patrulater convex
- Paralelogramul, proprietăţi; paralelograme particulare: dreptunghi, romb, pătrat - proprietăţi; trapezul, clasificare, proprietăţi, linia mijlocie în trapez
- Perimetre și arii: dreptunghi, romb, pătrat, trapez

- **Cercul**: construcție, elemente
- Corpuri geometrice: paralelipipedul dreptunghic, cubul, piramida, cilindrul, conul, sfera (recunoaştere, elemente componente, desfășurare, construcție); aria și volumul paralelipipedului dreptunghic, cubului și piramidei regulate (piramida patrulateră regulată, piramida triunghiulară regulată, tetraedrul regulat).

BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DISCIPLINEI DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Aron I., Herescu, Gh., Dumitru, A., 1996, *Aritmetica pentru învăţători*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
2. Magdaș, I., 2019, *Matematică. Ghid pentru pregătirea inițială și continuă a profesorilor pentru învățământul primar*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
3. Roșu, M., 2019, *Elemente de matematică pentru profesorii din învățământul primar,* Ediția a 2-a, revizuită, București, Editura Aramis.
4. Roșu, M., Roman, M., 1999, *Matematica pentru perfecţionarea învăţătorilor*, Bucureşti, Editura All.
***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Matematică pentru clasele a IV-a – a VIII-a, în vigoare în anul școlar în care se susține concursul, cuprinse în Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare

6. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

I. Curriculumul la disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Structura programei școlare; relația dintre competențele generale, competențele specifice, exemplele de activități de învățare și conținuturi;
b) Contribuția disciplinelor la profilul de formare al absolventului de învățământ primar (dezvoltarea competenței-cheie matematice și a competenței în științe, tehnologie și inginerie);
c) Lectura personalizată a programei școlare.

II. Proiectarea didactică a activităților de învățare la disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Etapele proiectării didactice: corelarea competențelor specifice cu obiectivele operaționale și definirea sistemului de referință spațio-temporal; selectarea și structurarea conținuturilor; stabilirea strategiilor didactice optime; stabilirea criteriilor, a probelor și a instrumentelor de evaluare formativă și sumativă;
b) Instrumente ale proiectării la nivel micropedagogic: lectura personalizată a programei școlare, planificarea calendaristică anuală, proiectarea unităților de învățare, proiectarea lecției / activității didactice.

III. Lecția de Matematică și explorarea mediului / Matematică în învățământul primar

a) Lecția – modalitate fundamentală de organizare a activității didactice;
b) Forme de organizare a colectivului de elevi (frontal, pe grupe, în perechi, individual);
c) Strategii de diferențiere, individualizare și incluziune (adaptarea sarcinilor de învățare, a suporturilor vizuale/manipulative și a ritmului de lucru pentru elevii cu cerințe educaționale speciale / tulburări specifice de învățare);
d) Metode și procedee didactice (caracteristici, utilizare în activitățile didactice): lucrul cu manualul, explicația, conversația euristică, demonstrația, exercițiul, învățarea prin descoperire, problematizarea, jocul didactic, experimentul, observarea; metode de învățare prin cooperare; metode de predare-învățare moderne, activizante și interactive, centrate pe elev;
e) Mijloace de învățământ, resurse digitale și suporturi tehnice de instruire: modalități de integrare în activitatea didactică (materiale intuitive/manipulative, manualul tipărit și digital, resurse educaționale deschise – RED, aplicații și platforme educaționale);
f) Evaluarea rezultatelor învățării la Matematică și explorarea mediului / Matematică: tipuri de evaluare; metode tradiționale și complementare; tipuri de itemi utilizați în practica școlară; specificul aprecierii elevilor prin calificative; problematica specifică a descriptorilor de performanță; structura probei de evaluare în raport cu standardele naționale de evaluare; itemii pe niveluri de performanță; analiza erorilor elevilor, feedbackul descriptiv și valorificarea rezultatelor evaluărilor naționale de la finalul claselor a II-a și a IV-a în ameliorarea învățării;
g) Abordarea integrată a curriculumului: corelații intra-, multi-, inter- și transdisciplinare ale disciplinelor Matematică și explorarea mediului / Matematică cu celelalte discipline din planul-cadru.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a) în învățământul primar

1. Metodologia predării-învățării conținuturilor matematice (clasele CP–IV)

a) Elemente pregătitoare pentru formarea conceptului de număr natural; aspectul cardinal și aspectul ordinal al numărului natural;
b) Metodologia formării conceptului de număr natural;
c) Metodologia didactică specifică predării-învățării operațiilor matematice în mulțimea numerelor naturale; algoritmi de calcul cu numere naturale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea exactă și împărțirea cu rest);
d) Metodologia didactică specifică predării-învățării ordinii efectuării operațiilor și a utilizării parantezelor;
e) Metodologia didactică specifică predării-învățării fracțiilor și a operațiilor de adunare și scădere a fracțiilor cu același numitor;
f) Metodologia didactică specifică predării-învățării unităților de măsură pentru lungime, masă, capacitate, timp și valoare;
g) Metodologia didactică specifică predării-învățării elementelor de geometrie;
h) Metodologia de rezolvare și compunere a problemelor de matematică: noțiunea de problemă matematică; etapele rezolvării problemelor de matematică; valențele formative ale activităților de rezolvare și compunere a problemelor matematice; metode speciale de rezolvare a problemelor de matematică (metoda figurativă/grafică, metoda comparației, metoda mersului invers, metoda reducerii la unitate); probleme de estimare, probleme de logică și probleme cu date organizate în tabele și grafice.

2. Metodologia predării-învățării componentei Explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a)

a) Învățarea prin investigație științifică (observarea, formularea de întrebări și predicții, experimentul simplu, înregistrarea și comunicarea rezultatelor);
b) Explorarea directă a mediului apropiat; demersuri didactice de investigare a fenomenelor naturii, a plantelor, a animalelor, a corpului omenesc și a elementelor mediului înconjurător;
c) Abordarea integrată a elementelor de matematică și de științe în contexte cotidiene;
d) Evaluarea competențelor de observare, investigare și comunicare a rezultatelor.

3. Educație incluzivă în activitățile de Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Adaptarea strategiilor de predare-învățare la diversitatea nivelurilor de achiziție, a ritmurilor și a stilurilor de învățare; trecerea gradată între reprezentările concrete, vizuale, grafice și simbolice, cu utilizarea materialelor manipulative, a schemelor, a desenelor, a axei numerelor, a tabelelor și a suporturilor accesibile;

b) Diferențierea sarcinilor și a gradului de sprijin în activitățile de calcul, măsurare, geometrie, rezolvare de probleme și explorare a mediului; fragmentarea cerințelor complexe și oferirea de modele și exemple, în funcție de nevoile elevilor;

c) Evaluarea incluzivă: adaptarea sarcinilor, a modalităților de comunicare și de răspuns, inclusiv pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES) / tulburări specifice de învățare (TSI), în acord cu măsurile de sprijin aplicabile; centrarea evaluării pe raționament și progres individual, nu doar pe viteza de lucru.

V. Caracterul practic-aplicativ al al disciplinelor Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Contexte și demersuri de aplicare practică: explorare, investigare, estimare/aproximare, comparare, măsurare și experimentare;

b) Transferul și valorificarea cunoștințelor matematice în viața cotidiană: rezolvarea unor situații-problemă autentice, luarea deciziilor (elemente de educație financiară) și dezvoltarea gândirii logice și algoritmice.

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

1. Bolboacă, L., 2001, *Didactica modernă*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
2. Burtea, G. (coord.), 1995, *Matematica şi logica pentru şcolari*, Bucuresti, Editura Corint.
3. Cerghit, I., Neacşu, I., Negreţ, I., Pânişoară, I.O., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
4. Cerghit, I., 2006, *Metode de învăţământ*, Iaşi, Editura Polirom.
5. Creţu, C., 1998, Iaşi, *Curriculum diferenţiat şi personalizat*, Editura Polirom.
6. Cristea, S., 2002, *Dicționar de pedagogie*, Chișinău, Editura Litera Educațional.
7. Dumitru, A. ș.a., 2017, *Metodica predării matematicii pentru învățământul primar. După noua programă. CP-IV*, Pitești, Editura Carminis.
8. Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldiri.
9. Jinga, I., Petrescu, A., 1996, *Evaluarea performanţei şcolare*, Bucureşti, Editura Adelfin.
10. Magdaş, I., 2010, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar şi preşcolar - actualitate şi perspective*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană.
11. Magdaş, I., 2018, *Probleme pentru pregătirea didactică matematică în învăţământul primar. Ghid pentru studenți*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
12. Magdaş, I., 2022, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar şi preşcolar: fundamente teoretice şi aplicative*, ediția a III-a revizuită, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
13. Manolescu, M., 2010, *Teoria şi metodologia evaluării*, Bucureşti, Editura Universitară.
14. Neacșu, I. (coord.), 1988, *Metodica predării matematicii la clasele I-IV*, Bucuresti, Editura Didactică și Pedagogică.
15. Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
16. Paraschiva, A., Purcaru, M., 2008, *Metodica activităţilor matematice şi a aritmeticii pentru institutori/profesori din învăţământul primar şi preşcolar*, Brașov, Editura Universităţii „Transilvania" Braşov.
17. Petrovici, C., 2014, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar*, Iași, Editura Polirom.
18. Roşu, M., Roman, M., 2007, *Didactica matematicii în învăţământul primar*, MEC, Proiectul pentru Învățământul rural.
19. Săvulescu, D. (coord.), 2008, *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Craiova, Editura „Gheorghe Alexandru".
20. Vișoiu, F., 2013, *Metode activ-participative folosite în predarea matematicii la ciclul primar*, Bacău, Ed. Rovimed.
21. Csíkos Csaba (2018): *Tanítói kézikönyv. Eszterházy Károly Egyetem - Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet*. Eger. Elérhető: https://www.tankonyvkatalogus.hu/pdf/FI-503010301_1__kezikonyv.pdf
22. Karika Tímea és Csíkos Csaba (2018): A törtfogalom fejlődésének segítése az alsó és felső tagozat határán. *Gyermeknevelés*, 6, 86–98. Elérhető: http://ojs.elte.hu/gyermekneveles/article/view/580

23. Csíkos Csaba és Lieven Verschaffel (2012): A matematikai műveltség és a matematikatudás alkalmazása. In Csapó, Benő, Szendrei, Mária (szerk.): *Tartalmi keretek a matematika diagnosztikus értékeléséhez*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, pp. 59-97. Elérhető: https://www.academia.edu/27099341/A_matematikai_gondolkod%C3%A1s_diagnosztikus_%C3%A9rt%C3%A9kel%C3%A9se

24. Tuzson Zoltán (2014): *Hogyan oldjunk meg aritmetikai feladatokat?* Ábel Kiadó, Kolozsvár.

***, Ministerul Educației, *Proiectul CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți, ghiduri metodologice și resurse educaționale deschise pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului/Matematică*, disponibile pe platforma digital.educred.ro."

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Matematică și explorarea mediului/ Matematică, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

7. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

1. ***Finalităţile educaţiei***

a) Definirea și analiza conceptuală: finalitate educațională, ideal educațional, scopuri educaționale, competențe (competențe-cheie europene, competențe generale, competențe specifice) și obiective educaționale (cadru, de referință, operaționale);

b) Taxonomia finalităților educaționale: criterii și sisteme de referință (macro – micro / finalități de sistem – finalități de proces; grad de generalitate; domeniul / dimensiunea personalității: cognitiv, afectiv-atitudinal, psihomotor; temporalitate; măsurabilitate);

c) Operaționalizarea obiectivelor educaționale: concept, modele și proceduri de operaționalizare, cerințe / condiții de formulare a obiectivelor operaționale, limite ale operaționalizării.

2. ***Probleme teoretice si practice ale curriculumului***

a) Conceptul de curriculum: evoluția conceptului, accepțiuni (în sens larg și în sens restrâns), componentele structurale ale curriculumului și abordarea curriculară centrată pe competențe;

b) Tipurile de curriculum**:**

• din perspectiva dezvoltării și a organizării: curriculum nucleu (trunchi comun), curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ – discipline opționale), curriculum diferențiat, curriculum adaptat (pentru elevii cu cerințe educaționale speciale);

• din perspectiva gradului de formalizare: curriculum formal (oficial), nonformal, informal, ascuns;

• din perspectiva integrării conținuturilor: curriculum disciplinar, interdisciplinar, pluridisciplinar și transdisciplinar.

c) Produsele curriculare:

• principale (reglatoare): planurile-cadru de învățământ, programele școlare (structură și corelația competențe generale – competențe specifice – conținuturi – activități de învățare);

• auxiliare și materiale-suport: manualele școlare, ghidurile metodologice, auxiliarele curriculare, portofoliile, resursele educaționale deschise (RED) și platformele/softurile educaționale.

d) Curriculumul național din România – repere actuale de politică educațională:

• structura Curriculumului național (ariile curriculare și ciclurile curriculare);

• documente de politică curriculară în vigoare (Cadrul de referință al Curriculumului național, Profilul de formare al absolventului de învățământ primar și metodologiile de aplicare a planurilor-cadru).

3.Procesul de învăţământ - sistem şi funcţionalitate

a) Procesul de învățământ ca sistem și proces**:** concept, structură, funcții, dimensiuni, caracteristici și modele explicativ-interpretative; procesualitatea internă (interacțiunea dinamică dintre predare, învățare și evaluare);

b) Eficiența procesului de învățământ: condiții și factori de optimizare; forme de organizare a procesului de învățământ (activitatea la clasă, activități în afara clasei, organizarea în regim simultan și în mediul digital / hibrid).

4. ***Proiectarea didactică***

a) Definirea și analiza conceptului: funcțiile și etapele proiectării didactice;

b) Nivelurile proiectării didactice: proiectarea la nivel macropedagogic și la nivel micropedagogic;
c) Demersul proiectării didactice la nivel micropedagogic: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea unităților de învățare și proiectarea lecției / activității didactice;
d) Instrumente de proiectare didactică: structura și cerințele de elaborare a documentelor de proiectare (planificarea calendaristică, proiectul unității de învățare, proiectul de lecție).

5. ***Strategiile didactice***

a) Delimitări conceptuale și structură: conceptul de strategie didactică, componente (metode, procedee, tehnici, forme de organizare și mijloace de învățământ), criterii de selectare și taxonomii ale strategiilor didactice (cu accent pe strategiile interactive și diferențiate);
b) Metodologia didactică: delimitări conceptuale (metodologie, metodă, procedeu, tehnică); sistemul metodelor de învățământ (metode tradiționale și metode moderne / activ-participative – definiții, clasificări, descrieri, valențe formative și limite);
c) Mijloacele de învățământ și tehnologiile digitale: definiție, clasificare, funcții și condiții de integrare eficientă în activitatea didactică; utilizarea tehnologiilor digitale, a platformelor educaționale și a resurselor educaționale deschise (RED) în sprijinul învățării și al incluziunii.

6. ***Predarea. Orientări contemporane în teoria şi practica predării***

a) Conceptul de predare: accepțiuni, modele explicative și orientări contemporane (predarea interactivă, predarea centrată pe elev și pe dezvoltarea competențelor); predarea ca activitate de organizare, mediere și gestionare a situațiilor de învățare;
b) Stiluri de predare și reglarea demersului didactic: tipologii ale stilurilor de predare; rolul comunicării didactice și al feedbackului constructiv (formativ) în optimizarea predării și a învățării;
c) Practica reflexivă și dezvoltarea profesională: autoevaluarea și evaluarea comportamentului didactic al profesorului pentru învățământ primar (raportarea la standardele profesionale în vigoare).

7. ***Învăţarea şcolară. Orientări contemporane în teoria şi practica învăţării şcolare***

a) Conceptul și formele învățării: delimitări între învățarea în sens larg și învățarea școlară (definire, caracteristici, mecanisme); forme, tipuri și niveluri ale învățării școlare (învățarea activă, colaborativă, experiențială, prin descoperire și învățarea autoreglată / dezvoltarea competenței „a învăța să înveți”);
b) Teorii și orientări contemporane ale învățării: paradigme relevante pentru învățământul primar (constructivismul, cognitivismul, teoria învățării sociale, teoria inteligențelor multiple) și aplicațiile lor în organizarea situațiilor de învățare;
c) Condițiile învățării școlare eficiente: factori interni (cognitivi, metacognitivi, afectiv-motivaționali, stiluri de învățare) și factori externi (organizarea mediului de învățare, climatul socio-emoțional sigur și stimulativ); interdependența acestora și modalități de stimulare a motivației pentru învățare.

8. ***Instruirea. Teorie, metodologie***

a) Delimitări conceptuale: raporturile dintre educație, formare, instruire și învățare;
b) Forme de organizare a activității de instruire: activitatea frontală, activitatea pe grupe (învățarea prin cooperare) și activitatea individuală (specific, funcții, avantaje, limite și alternarea lor în lecție);
c) Organizarea instruirii diferențiate și personalizate: adaptarea sarcinilor de învățare, a timpului și a ritmului de lucru la particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor (în acord cu strategiile didactice selectate).

9. ***Evaluarea în procesul de învăţământ si educaţie***

a) Definirea și analiza conceptului de evaluare didactică**:** funcțiile evaluării; operațiile evaluării (măsurarea – aprecierea – decizia)
b) Forme / tipuri de evaluare didactică**:** evaluarea inițială, evaluarea continuă / formativă, evaluarea finală / sumativă (specific, rol și complementaritate);
c) Standardele naționale de evaluare și evaluarea criterială: rolul standardelor naționale în asigurarea coerenței dintre curriculum, predare și evaluare; relația dintre competențele specifice, rezultatele așteptate ale învățării, criteriile de evaluare și descriptorii de performanță;
d) Metode, instrumente și itemi de evaluare**:** metode de evaluare tradiționale și metode alternative / complementare; instrumente de evaluare; tipologia itemilor (definiție, clasificare, caracteristici, cerințe de proiectare, avantaje și limite în utilizare);

e) Valorificarea rezultatelor evaluării**:** interpretarea rezultatelor în raport cu standardele şi descriptorii de performanță; utilizarea feedbackului formativ pentru reglarea procesului de predare-învățare, proiectarea măsurilor de remediere / dezvoltare și stimularea autoevaluării elevilor.

10. ***Repere de pedagogie școlară privind educația incluzivă***

a) Conceptul și principiile educației incluzive (echitate, egalitate de șanse, accesibilitate, participare, nediscriminare);
b) Diferențierea și individualizarea instruirii: adaptarea strategiilor didactice, a sarcinilor de învățare și a evaluării la nevoile educaționale ale elevilor;
c) Sprijinirea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES): adaptări curriculare și colaborarea cu familia și specialiștii;
d) Mediul școlar sigur și incluziv: prevenirea excluziunii, a stigmatizării, a segregării și a bullyingului.

BIBLIOGRAFIE PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

1. Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2019, *Sinteze de pedagogia învățământului primar. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
2. Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2020, *Sinteze de pedagogie generală. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
3. Bocoş, M., 2013, *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Iași, Editura Polirom.
4. Bocoş, M., Jucan, D., 2019, *Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
5. Bocoş, M., Jucan, D., 2018-2019, *Teoria şi metodologia instruirii şi Teoria şi metodologia evaluării. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
6. Catalano, H., 2018, *Procesul de învăţământ: direcţii epistemice, pragmatice şi experienţiale*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
7. Cerghit, I., Neacşu, I., Pânişoară I.O., Potolea D., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
8. Ciolan, L., 2008, *Învăţarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar,* Iaşi, Editura Polirom.
9. Cristea, S., 1998, *Dicţionar de termeni pedagogici*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
10. Cristea, S., 2010, *Fundamentele pedagogiei*, Iaşi, Editura Polirom.
11. Cristea, S., 2017, *Finalitățile educației*, București, Editura Didactica Publishing House.
12. Cristea, S., 2017, *Instruirea / Procesul de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
13. Cristea, S., 2017, *Realizarea instruirii ca activitate de predare-învățare-evaluare*, București, Editura Didactica Publishing House.
14. Cristea, S., 2018, *Obiectivele instruirii /procesului de invatamant*, București, Editura Didactica Publishing House.
15. Cristea, S., 2019, *Metodologia instruirii in cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
16. Cristea, S., 2019, *Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
17. Cerghit, I., 1997, *Metode de învățământ*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
18. Cucoş, C., 2024, Pedagogie, ediția a IV-a, revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
19. Cucoş, C., 2000, *Pedagogie generală,* Iași, Ed. Polirom.
20. Gherguț, A., 2006, Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație, Iași, Editura Polirom.
21. Gherguț, A., Frumos, L., 2019, Educația incluzivă. Ghid metodologic, Iași, Editura Polirom.
22. Ionescu, M., Bocoş, M. (coord.), 2009, *Tratat de didactică modernă*, Piteşti,Ed. Paralela 45.
23. Ionescu, M., 2007, *Instrucție și educație*, Arad, Vasile Goldiș University Press.
24. Iucu, R.B, 1999, *Managementul clasei de elevi*, Bucureşti, Editura „D. Bolintineanu".
25. Iucu, R. B., 2006, Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
26. Iucu R. B, Manolescu M., 2005, *Elemente de pedagogie,* Bucureşti, Credis, Editura Universităţii din Bucureşti.
27. Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldin.

28. Jucan, D., Muste, D., Albulescu, I., 2024, Abordări didactice actuale și de perspectivă în învățământul primar și preșcolar, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
29. Manolescu, M., 2005, *Evaluarea şcolară: metode, tehnici, instrumente*, Bucureşti, Editura Meteor Press.
30. Manolescu, M., 2010, *Teoria şi metodologia evaluării*, Bucureşti, Editura Universitară.
31. Mara, D., 2009, Strategii didactice în educația incluzivă, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
32. Neacşu, I., 1990, *Metode şi tehnici moderne de învăţare eficientă*, Bucureşti, Editura Militară.
33. Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
34. Neacşu, I., 2015*, Metode si tehnici de invatare eficienta. Fundamente si practici de succes,* Iaşi, Editura Polirom.
35. Negreţ, D.I*.,* 2008, *Teoria generală a curriculumului educaţional*, Iaşi, Editura Polirom.
36. Oprea, C.M., 2008, *Strategii didactice interactive*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
37. Petrescu, P., Pop, V., 2007, *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situaţiilor de învăţare,* Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
38. Petrovici, M.C., 2010, *Niveluri ale înțelegerii*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
39. Pânișoară, I. O., Manolescu, M., 2019, *Pedagogia învățământului primar și preșcolar,* Iași, Editura Polirom.
40. Păun, E., Potolea, D., 2002, *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative,* Iași, Editura Polirom.
41. Stanciu, M., 1999, *Reforma conţinuturilor învăţământului. Cadru metodologic*, Iaşi, Editura Polirom.
42. Stoica, A. (coord.), 2001, *Evaluarea curentă şi examenele*, Bucureşti, Editura Prognosis.
43. Stoica, A., 2003, *Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică*, Bucureşti, Editura Humanitas Educational.
44. Stoica, A., Mihail, R., 2006, *Evaluarea educaţională. Inovaţii şi perspective*, Bucureşti, Editura Humanitas.
45. Mihail, R. (2006): *Evaluarea educaţională. Inovaţii şi perspective*. Editura Humanitas, Bucureşti.
46. Ambrus Ágnes, Péter Lilla, Stark Gabriella (eds.): *Gyakorlatközelben. Te mit választanál? Választható tantárgyak az elemi osztályokban.* Editura Ábel, Cluj Napoca.
47. Ambrus Ágnes, Szántó Bíborka (2019): *Tanítói kézikönyv*. Editura Kreatív, Tg. Mures.
48. Atkinson, R., Hilgard, E. (2006): *Pszichológia*. Editura Osiris, Budapesta.
49. Barabási Tünde (2016): *Tanítástanulási és tanulástanítási alapismeretek*. Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca.
50. Birta -Székely Noémi (2010): *A pedagógia alapjaitól az oktatás elméletéig.* Editura Ábel, Cluj Napoca.
51. Bodoni Ágnes (2012): Reformpedagógia. Pedagógusi kompetenciák fejlesztése reform- és alternatív pedagógiai módszerek segítségével, Ábel Kiadó, 23–28., 46–49., 70–80.
52. Falus Iván (ed.) (2007): *Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanulásához*. Editura Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapesta.
53. Fóris-Ferenczi Rita, Birta – Székely Noémi (eds.) (2007): *Pedagógiai kézikönyv. Az oktatás pedagógiaelméleti alapjai*. Editura Ábel, Cluj Napoca.
54. Fóris-Ferenczi Rita (2019): *Tervezés és értékelés*. Editura Ábel, Cluj Napoca.
55. N. Kollár Katalin, Szabó Éva (2006): *Pszichológia pedagógusoknak*. Editura Osiris, Budapesta.
56. Péter Lilla (2016): *Bevezetés a pedagógiába.* Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca.
57. Péter Lilla (2019): Örömteli tanulás. Az élményközpontú tanulás tanórai lehetőségeiről. *Magiszter*, XVII/2, 15-29.
58. Stark Gabriella (2018): *Tantervelméleti alapismeretek. Az óvodai és elemi oktatás tantervéről*
59. *pedagógus(jelölt)eknek*. Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca.
60. 56. Szabó-Thalmeiner Noémi (2012): *Gyakorlatközelben: Az iskola-előkészítés fortélyai*. Editura Ábel, Cluj Napoca.
61. 57. Tóth László (2007): *Pszichológia a tanításban*. Editura Pedellus Tankönyvkiadó, Debrețin.
***, *Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE),* MEN–CNCEÎP, Bucureşti, 2008.
www.edu.ro.

Anexa nr. 78

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA POLONĂ MATERNĂ, LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII POLONE MATERNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA POLONĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ȘI METODICA PREDĂRII MATEMATICII/MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

(ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA POLONĂ MATERNĂ)

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa se adresează învățătorilor, institutorilor şi profesorilor pentru învățământul primar, care s-au înscris pentru Concursul național de ocupare a posturilor/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar.

În elaborarea programei s-au avut în vedere următoarele principii:

- principiul continuității formării inițiale, pentru evoluție în carieră şi dezvoltare profesională;
- principiul coerenței modular-tematice a programei, asigurat prin articularea proiectării ei, prin modul de elaborare a competențelor generale şi specifice, prin modul de selectare a conținuturilor ce vor face obiectul evaluărilor vizate, prin diversitatea formelor şi a strategiilor evaluative sugerate pentru a fi utilizate în contextul acestor examinări;
- principiul adecvării şi armonizării finalităților şi a conținuturilor învățământului primar românesc cu direcțiile şi spiritul schimbărilor din societate;
- principiul optimizării şi inovării activității în învățământul primar, prin asimilarea celor mai noi achiziții din ştiințele educației şi din ştiințele conexe.

Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar a învățătorilor/institutorilor/profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba maternă polonă vizează competenţe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural-aplicative şi atitudinale şi propune o tematică ce corespunde tendințelor în evoluția disciplinelor.

COMPETENȚE SPECIFICE PENTRU ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR CU PREDARE ÎN LIMBA POLONĂ MATERNĂ

Competenţe de comunicare şi relaţionare:

- utilizarea conceptelor şi teoriilor moderne de comunicare: orizontală/ verticală, complexă, diversificată şi specifică;
- manifestarea comportamentului empatic şi a „orientării helping”;
- proiectarea, conducerea şi realizarea procesului instructiv-educativ, ca un act de comunicare;
- facilitarea comunicării învăţător/ institutor-copii-părinţi- alte cadre didactice;
- valorificarea metacomunicării în optimizarea relaţiilor între cadre didactice;
- exprimarea orală cursivă, înţelegerea şi utilizarea corectă a semnificaţiilor structurilor verbale/ orale, a semnificaţiilor mijlocite de limbajul scris;
- utilizarea creativă şi expresivă a limbajului oral;
- accesarea diverselor surse de informare în scopul documentării;
- derularea unor proiecte de parteneriat şcoală-familie-comunitate.

Competenţe metodologice:

- utilizarea adecvată a cunoştinţelor de didactică generală, de didacticile disciplinelor, de psihologie şi pedagogie şcolară/ pedagogia învăţământului primar în proiectarea şi desfăşurarea activităţii didactice cu copiii;
- proiectarea conţinuturilor instructiv-educative în acord cu prevederile programei şi cu nivelul grupei/ clasei la care învăţătorul/ institutorul îşi desfăşoară activitatea;
- utilizarea optimă a factorilor spaţio-temporali, în vederea eficientizării procesului instructiv-educativ;
- proiectarea şi utilizarea de strategii didactice eficiente în procesul de predare-învăţare-evaluare;
- aplicarea corectă a pedagogiei învăţământului primar în procesul de predare-învăţare-evaluare;
- abordarea praxiologică a teoriilor cognitive moderne, în vederea stimulării, formării şi dezvoltării capacităţilor de cunoaştere ale elevului;
- manifestarea unei conduite metodologice flexibile şi inovative în plan profesional:
- utilizarea corectă a limbii polone în receptarea şi producerea mesajelor scrise;

- Utilizarea registrelor stilistice diferite, în funcție de contextual comunicațional;
- Folosirea instrumentelor de interpretare și analiză stilistică a diferitelor texte literare și nonliterare;
- Aplicarea conceptelor operaționale în activitatea de interpretare a textelor;
- Argumentarea în scris a opiniilor personale;
- Cunoașterea și aplicarea cunoștințelor de fonetică, lexic, morfologie și sintaxă în construirea propriului mesaj;
- Relevarea valorilor morale și estetice ale textului;
- Actualizarea și aprofundarea cunoștințelor de limba și literatura polonă maternă și metodica predării acestora;
- Utilizarea tehnicilor de activitate intelectuală;
- Integrarea în activitatea didactică a tipurilor diferite de lecții;
- Utilizarea creatoare a metodelor de învățământ în cadrul predării limbii polone.

Competenţe de evaluare şi autoevaluare a activităţii didactice:

- utilizarea conceptelor cu care operează evaluarea şi a teoriilor moderne în domeniu;
- proiectarea unei evaluări eficiente, organic integrată în activitatea instructiv-educativă;
- utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/ autoevaluare individuală/ de grup, precum şi a strategiilor de interevaluare.

Competenţe psiho-sociale:

- selectarea şi aplicarea unor comportamente prosociale adecvate, de adaptare eficientă şi rapidă la schimbările sociale şi la provocările existente;
- operarea cu metode şi tehnici eficiente de cunoaştere a naturii umane, în vederea unei comunicări eficiente cu toţi partenerii;
- identificarea şi aplicarea unor metode şi mijloace eficiente de lucru cu copiii, pentru stimularea şi facilitarea procesului de socializare a acestora;
- identificarea situaţiilor conflictuale într-o relaţie, analizarea acestora şi rezolvarea optimă a conflictului, prin aplicarea unui management eficient, care să valorifice influenţele educaţionale pozitive ale conflictului;
- asumarea rolului social pentru care a optat, în contextul unei imagini de sine adecvate propriei personalităţi şi propriului status profesional deţinut.

Competenţe tehnice şi tehnologice:

- adoptarea unei conduite psihopedagogice inovatoare în plan profesional;
- selectarea metodelor optime în vederea asigurării formării deprinderilor practic.

1. TEMATICA ȘTIINȚIFICĂ PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ POLONĂ MATERNĂ

I. Limba polonă

a) Nivelul fonetic: normele actuale de ortografie și ortoepie în limba polonă; aspecte funcționale referitoare la: sunetele limbii polone, regulile pentru despărțirea cuvintelor în silabe; diftongi, triftongi, hiat; accent; abateri de la normă și corectarea lor.

b) Nivelul lexico-semantic: cuvântul, structură; categorii semantice: sinonime, antonime, omonime, paronime, cuvinte monosemantice/ polisemantice; neologisme, regionalisme, arhaisme; unități frazeologice (expresii/ locuțiuni); sensul cuvintelor în context/ sens denotativ și sens conotativ; vocabularul limbii polone; mijloace de îmbogățire a vocabularului: interne (derivarea, compunerea, conversiunea), externe (împrumuturile și neologisme).

c) Nivelul morfosintactic:

- părțile de vorbire flexibile: substantivul (fel, număr, gen, cazuri, funcții sintactice, locuțiuni substantivale); articolul (clasificare); adjectivul (flexiune, grade de comparație, funcții sintactice, ortografiere); pronumele (tipuri, adjective pronominale, funcții sintactice, ortografierea formelor pronominale); numeralul (clasificare, cazuri, funcții sintactice, ortografierea numeralelor); verbul

(verbele predicative, auxiliare, copulative, locuțiuni verbale, diateze, moduri, timpuri, funcții sintactice);
- părțile de vorbire neflexibile: adverbul (clasificare, grade de comparație, funcții sintactice, ortografierea adverbelor); conjuncția (clasificare); prepoziția (regimul cazual al prepozițiilor); interjecția (clasificare, funcții sintactice, valori expresive, punctuația interjecției);
- sintaxa propoziției (părți de propoziție: principale, secundare; acordul gramatical între predicat și subiect; acordul logic, acordul prin atracție; acordul atributului cu partea de vorbire determinată);
- sintaxa frazei (propoziția – criterii de clasificare, felul propozițiilor; fraza; raporturi sintactice la nivelul propoziției și al frazei).

d) Nivelul ortografic și de punctuație: aspecte privind aplicarea normelor de ortografie și de punctuație în receptarea/ construirea mesajului scris.

e) Nivelul stilistic: stilurile funcționale; tipurile de text receptate: narative, descriptive, dialogate, informative, argumentative; stil direct, stil indirect, stil indirect liber.

II. Literatura polonă

1. **Proza** – Specii narative: basmul cult, povestirea, nuvela, romanul.

- *Conţinuturi*: instanțele comunicării narative (autor, narator, personaj, cititor); perspectivă narativă (narator obiectiv/subiectiv, narațiune scrisă la persoana I/ la persoana a III-a); construcția discursului narativ (particularitățile speciilor literare: basmul cult, povestirea, nuvela, romanul; acțiune, temă, momentele subiectului, conflict, incipit, final, moduri de expunere, stil direct, stil indirect, stil indirect liber, repere spațio-temporale); personaje (tipologie, modalități de caracterizare); limbajul naratorului.
- *Notă*: Conceptele operaționale se vor aplica pe un text narativ aparținând unuia dintre următorii autori: Adam Mickiewicz, Henryk Sienkiewicz, Bolesław Prus, Sławomir Mrożek.

2. **Poezia** – Poezia romantică. Poezia modernă.

- *Conţinuturi*: structura discursului poetic (titlu, motiv literar, idee poetică, instanțele comunicării poetice, mărci lexico-gramaticale ale eului poetic; elemente de prozodie); figuri de stil (aliterația, asonanța, antiteza, comparația, epitetul, enumerația, hiperbola, metafora, personificarea, repetiția).
- *Notă:* Conceptele operaționale se vor aplica pe texte poetice aparținând următorilor autori: Adam Mickiewicz (două texte poetice); Juliusz Słowacki, Cyprian Kamil Norwid, Zygmunt Krasiski (câte un text poetic).

3. **Dramaturgia** – Specii ale genului dramatic: comedia, drama.

- *Conţinuturi*: structura discursului dramatic (act, scenă, tablou, didascalii, conflict dramatic, intrigă, relații spațio-temporale, dialog, monolog, categorii estetice: comicul); personajele operei dramatice (tipologii, tehnici de caracterizare).
- *Notă*: Conceptele operaționale se vor aplica pe un text dramatic aparținând următorilor autori: Aleksander Fredro, Sławomir Mrożek.

Bibliografie

I. Limba polonă

1. Dłuska M., *Fonetyka polska*, Warszawa-Kraków 1981.
2. *Encyklopedia języka polskiego*, pod red. S. Urbańczyka i M. Kucały, wyd. 3, Wrocław 1999.
3. *Gramatyka współczesnego języka polskiego*, red. Grzegorczykowa R., Laskowski R., Wróbel H., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998.
4. Grzegorczykowa R., *Wykłady z polskiej składni*, Warszawa 1996.
5. ***, *Nowy słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji*, pod red. Edwarda Polańskiego, Warszawa 2000.
6. ***, *Praktyczny słownik poprawnej polszczyzny*, pod red. Andrzeja Markowskiego, Warszawa 1996.
7. Saloni Z., Świdziński M., *Składnia współczesnego języka polskiego*, PWN, Warszawa 1985.
8. Wiśniewski M., *Zarys fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego*, Toruń 2001.
9. ***, *Słownik poprawnej polszczyzny*. Warszawa 1995.

II. Literatură

1. *Historia literatury polskiej*, Czesław Miłosz, wyd. 2 Kraków 2016.
2. *Historia literatury polskiej w zarysie*, red. M. Stępień i A. Wilkoń, wyd. 5 Warszawa 1988.
3. Krzyżanowski J., *Historia literatury polskiej. Alegoryzm — preromantyzm*, wyd. 6 Warszawa 1986.
4. Libera Z., Pietrusiewiczowa J., Rytel J., *Od średniowiecza do oświecenia*, wyd. 2 Warszawa 1989.
   ***, *Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny*, t. 1–2 Warszawa 1984–85.
5. *Literatura polska 1918–1975*, red. A. Brodzka, H. Zaworska, S. Żółkiewski, t. 1, wyd. 2 Warszawa 1991, t. 2, Warszawa 1993, dokumentacja do t. 1 i 2, wyd. 2 Warszawa 1991.
   ***, *Słownik literatury polskiej XIX wieku*, Wrocław 1991.
   ***, *Słownik literatury polskiej XX wieku*, Wrocław 1992.

2. TEMATICA PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE SPECIALITATE –METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII POLONE MATERNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA POLONĂ MATERNĂ

1. Conceptul de metodică a predării limbii materne. Sistemul unitar, principiile educaţiei integrate a limbii materne.
2. Bazele psihice ale predării/învăţării citirii. Pregătirea citirii, fundamentarea învăţării scrisului.
3. Problemele de bază ale învăţării citirii. Algoritmul învăţării literelor prin metoda fonetică, analitico - sintetică, procedeele învăţării citirii legate.
4. Lectura explicativă a textului, procedeele dezvoltării citirii cu voce tare şi exprimării corecte.
5. Obiectivele, procedeele analizei textului literar (epice, lirice). Metode de învăţare a citirii independente.
6. Învăţarea sistemului de semne ale scrisului: învăţarea scrierii literelor şi legarea literelor.
7. Metodele dezvoltării deprinderilor de scriere. Dezvoltarea simultană a scrisului şi scrierii corecte.
8. Dezvoltarea vorbirii, caracteristicile vorbirii copiilor, tipuri de vorbire. Conştientizarea principiilor comunicării, dezvoltarea vorbirii prin jocuri de rol.
9. Obiectivele şi strategiile dezvoltării vorbirii (exerciţii la nivel morfologic şi sintactic).
10. Tipuri de lecţii.
11. Pregătirea cadrului didactic pentru lecţie.
12. Rolul materialului didactic la lecţii.
13. Modalităţi de realizare a competenţelor cadru şi a celor specifice prevăzute de programa şcolară pentru ciclul primar (metode, activităţi de învăţare, conţinuturi).
14. Proiectarea, realizarea şi evaluarea lecţiilor de limbă polonă maternă.

Bibliografie

1. Bortnowski S., *Kłopoty z klasyfikacją metod nauczania, w: Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela poloniste,* red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004
2. Hamer H., *Klucz do efektywnego nauczania. Poradnik dla nauczycieli*, Warszawa 1994.
3. Jeziorka J., *Szkolne pytania, czyli dylematy nauczania* (co sprzyja efektywnemu nauczaniu i uczeniu się), Warszawa 2001.
4. Kruszewski K., *Najpotrzebniejsze zasady dydaktyczne*, [w:] *Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela*, Warszawa 1994;
5. Kubiczek B., *Metody aktywizujące. Jak nauczyć uczniów uczenia się,* Opole 2005.
6. Polański E., *Dydaktyka ortografii i interpunkcji,* rozdz. *Formy ćwiczeń ort.; Błędy ortograficzne;* Warszawa 1995.
7. Rusek M., *Lekcje polskiego – typy i struktura,* w: *Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela poloniste*, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.
8. Trzaska L., Wojciechowski M., *Metody aktywne w pracy z grupą. Problemy realizacji,* Warszawa 1997.
   ***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Comunicare în limba polonă maternă/Limba și literatura polonă maternă, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

3. LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. LIMBA ROMÂNĂ

Fonetică şi vocabular

- Nivelul fonetic. Pronunțarea corectă a cuvintelor
- Vocale. Semivocale. Consoane. Diftong. Triftong. Hiat
- Despărțirea cuvintelor în silabe. Reguli. Excepții
- Omografe, omofone. Accentul
- Derivarea. Cuvântul de bază. Rădăcină. Sufixele diminutivale şi augmentative
- Familia lexicală
- Dinamica vocabularului. Arhaismele. Regionalismele. Neologismele. Împrumuturile (din/în limba română în/din limba maternă; alte împrumuturi)
- Paronimele frecvente. Pleonasmul

Părți de vorbire – părți de propoziție (funcții sintactice)

- Verbul în propoziţie. Exprimarea unei acţiuni, stări şi existenţe. Funcția sintactică de predicat
- Substantivul în propoziţie. Exprimarea obiectului direct, indirect şi a circumstanţelor (prepoziţia, locuțiunea prepozițională). Funcții sintactice
- Adjectivul în propoziție. Exprimarea însuşirilor. Forme ale superlativului. Funcții sintactice.
- Pronumele în propoziție. Funcții sintactice
- Numeralul. Exprimarea cantităţii şi a ordinii. Funcții sintactice
- Adverbul în propoziţie. Funcții sintactice. Adverbe relative
- Interjecţia. Exprimarea emoţiilor şi a sunetelor din natură. Funcții sintactice

Propoziția

- Exprimarea raporturilor de coordonare şi subordonare (conjuncția şi prepoziția)
- Propoziţia principală/propoziţia secundară. Propoziția simplă. Propoziția dezvoltată. Propoziția afirmativă. Propoziția negativă

Fraza

- Propoziţia regentă/elementul regent
- Tipuri de propoziții şi structura lor specifică
- Expansiunea şi contragerea.

II. LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

- Literatură pentru copii. Definiții. Caracteristici.
- Principalele genuri şi specii literare, accesibile şcolarilor mici:

1. Creaţia populară

- Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători)
- Colinde, proverbe, zicători, ghicitori
- Basme populare culese şi prelucrate de Petre Ispirescu: *Greuceanu, Prâslea cel Voinic şi merele de aur*

2. Creaţia cultă

a. Genul liric

- **poeziile copilăriei** (Tudor Arghezi, *Prisaca;* Ana Blandiana, *Întâmplări din grădina mea;* Passionaria Stoicescu, *Jocuri-poezii despre ce poți fi*)
- **poezia despre natură şi viețuitoare** (Vasile Alecsandri, *Pasteluri;* Mihai Eminescu, *Somnoroase păsărele;* Elena Farago, *Cățelușul șchiop;* Passionaria Stoicescu, *Cartea pădurii;* Gellu Naum, *Cărțile cu Apollodor*).

b. Genul epic

- **în versuri:**
  - **fabula** (Alecu Donici, *Musca la arat;* Grigore Alexandrescu, *Câinele şi cățelul*; Jean de La Fontaine, *Greierele și furnica*)
  - **balada** (George Topîrceanu, *Balada unui greier mic*)
- **în proză:**
  - **schița** (I.L. Caragiale, *D-l Goe, Vizită, Bubico*)
  - **povestirea** (Emil Gârleanu, *Fricosul;* Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*)
  - **legenda** (Alexandru Mitru, *Legendele Olimpului*)
  - **basmul cult** (Barbu Ştefănescu-Delavrancea, *Palatul de cleştar*; Ioan Slavici, *Zâna zorilor;* Hans Christian Andersen, *Rățușca cea urâtă;* Frații Grimm, *Cenușăreasa*)
  - **romanul pentru copii** (Cezar Petrescu, *Fram, ursul polar*; Jonathan Swift – *Călătoriile lui Gulliver*)

c. Genul dramatic (Victor Eftimiu, *Înșir-te mărgărite…*)

BIBLIOGRAFIE PENTRU LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. Limba română

1. *Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită (2005), Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti
2. Gheorghe, M., (2009), *Limba română. Probleme teoretice şi aplicaţii*, Editura Universităţii *Transilvania* din Braşov
3. Golopenția S., (2017), *Acțiune, interacțiune, identitate, studii de pragmatică lingvistică*, Editura Academiei Române (cap. Româna globală)
4. Pană-Dindelegan, G. (coord.), (2019), *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București
   https://www.eursc.eu/Syllabuses/2015-01-D-45-ro-2.pdf
   https://www.observatoireplurilinguisme.eu/ro/

II. Literatura română și universală pentru copii

1. Balazs, L., (2003), *Folclor. Noțiuni generale de folclor și poetică populară*, Editura Scientia, Cluj-Napoca
2. Călinescu, G., (2003), *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Semne, București
3. Ciopraga, Constantin, (1997), *Personalitatea literaturii române*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Institutul European, Iași
4. Norel, M., (2012), *Literatură română și literatură pentru copii*, (https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-transilvania-din-brasov/english-literature/note-de-curs/literatura-romana-pt-copii-m-norel/4986179/)
5. www.enciclopediavirtuala.ro
6. http://ro.literaryframework.eu/
7. www.romanianvoice.com/poezii/
8. www.cartiaudio.eu
9. www.biblior.net

   ***, *Limba Română,* revistă de știință și cultură, Chișinău (www.limbaromana.md)

   ***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Literatura română și universală pentru copii, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

4. METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

I. Specificul predării-învățării-evaluării limbii române în învățământul primar cu predare în limba unei minorități

- Specificul curriculumului pentru disciplina Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități
- Influenţa fenomenelor de transfer şi de interferenţă asupra învățării limbii române;
- Proiectarea activităților didactice în manieră integrată;
- Modelul comunicativ-funcțional şi abordarea conținuturilor în clasele pregătitoare – a IV-a;
- Abordarea elementelor de construcție a comunicării din perspectivă funcțională, aplicativă, conform programelor școlare în vigoare;
- Specificul organizării lecțiilor de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități în clasele pregătitoare – a IV-a;
- Metode și procedee specifice învățării limbii române, ca limba a doua (nematernă);
- Forme de organizare a activităților de învățare în limba română; strategii de diferenţiere, individualizare; învăţarea prin cooperare;
- Rolul jocului didactic în orele de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de *Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități* în învățământul primar

1. Comunicarea orală (receptarea mesajului oral, exprimarea orală)

- Strategii de formare a comportamentului de receptor/emițător de mesaje orale;
- Strategii de predare-învățare-evaluare la disciplina Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități;
- Activități de învățare care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (clasa pregătitoare – clasa a IV-a);
- Metode și mijloace de învățământ folosite în formarea şi dezvoltarea exprimării orale în limba română;
- Formarea și dezvoltarea competențelor de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități: conținuturi şi contexte de realizare, criterii și cerințe în exersarea exprimării corecte, respectarea normelor ortoepice.

2. Comunicarea scrisă (receptarea mesajului scris, exprimarea scrisă)

- Strategii de formare a câmpului vizual (propoziție, cuvânt, silabă, literă);
- Strategii de predare-învățare-evaluare a citit-scrisului în limba română la clasa a II-a (metode şi procedee specifice, mijloace de învățământ);
- Specificul abordării textelor în învățământul primar:
  - Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea/narațiunea, dialogul, descrierea, personajul literar);
  - Textul liric (strofa, versul);
  - Textul nonliterar;
  - Textul funcțional.
- Organizarea textului scris, în funcție de scopul redactării:
  - Tehnica elaborării unui text scris: contexte de realizare pentru clasele a III-a – a IV-a;

- Scrierea funcțională (bilet, felicitare, afiș, fluturaș, invitație, email);
- Scrierea imaginativă (pe baza unui șir de întrebări, pe baza unui suport vizual);
- Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).

● Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învățământul primar – particularități ale însușirii normelor limbii literare în clasele a II-a–a IV-a (ortografie și punctuație).

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități*

● Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și progresului școlar;
● Metode tradiționale și alternative de evaluare;
● Tipuri de itemi utilizați în practica școlară (clasele pregătitoare–a IV-a).

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

1. Brate, Rodica, (2014), *Limba şi literatura română/universală pentru copii. Metodica predării limbii române. Concursul național pentru ocuparea posturilor didactice de învățători (în limbile minorităţilor)*, Editura Universităţii *Lucian Blaga,* Sibiu
2. Cristea, S., (2002), *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, Chișinău
3. Norel, M. (2010), *Didactica limbii şi literaturii române pentru învăţământul primar*, Editura Art, București
4. Pamfil, A. (2019), *Limba și literatura română în învățământul primar*, Editura Art
5. Rusu, Mina-Maria; Norel, Mariana (coord.), (2019), *Ghidul profesorului de limba și literatura română pentru aplicarea noilor programe școlare,* Editura Nomina
6. Tódor Erika Mária, (2020), Predarea-învăţarea limbii române ca nematernă (O alternativă a lingvisticii aplicate). Scientia, Cluj-Napoca, ISBN 978-606-975-032-2, ediția a II-a (revizuită și îmbogățită)
7. http://educatiacontinua.edu.ro/repere-metodologice.html
***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Comunicare în limba română/ Limba şi literatura română, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

5. MATEMATICĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Elemente de teoria mulțimilor
- Noţiunea de mulţime: element, apartenenţă, reprezentarea mulțimilor
- Relaţia de incluziune, egalitatea între mulţimi
- Submulțimi; determinarea unor submulțimi
- Operaţii cu mulţimi: Reuniunea. Intersecţia. Diferenţa. Complementara unei mulţimi. Produsul cartezian. Proprietățile operațiilor cu mulțimi
- Relaţia de echipotenţă; cardinalul unei mulţimi

2. Mulțimi de numere
Mulțimea numerelor naturale (N); multimea numerelor întregi (Z); mulțimea numerelor raționale (Q); mulțimea numerelor iraționale (I)

Numere naturale
- Axiomele lui Peano
- Sisteme de numeraţie: sistem poziţional (scrierea în baza 10) şi sistem nepoziţional (scrierea cu cifre romane)
- Operații cu numere naturale: adunarea și scăderea – proprietăți; înmulțirea și împărțirea – proprietăți; teorema împărțirii cu rest; ordinea efectuării operațiilor și utilizarea parantezelor; rotunjirea

numerelor naturale la diferite ordine; puterea cu exponent natural a unui număr natural; pătratul unui număr natural; reguli de calcul cu puteri.

- Metode aritmetice de rezolvare a problemelor:
  - metoda figurativă (grafică);
  - metoda mersului invers;
  - metoda comparației;
  - metoda reducerii la unitate;
  - probleme care se rezolvă prin combinarea metodelor aritmetice (metode mixte).
- Divizibilitatea numerelor naturale, divizor, multiplu, criterii de divizibilitate cu: 2, 3, 4, 5, 9, 10; numere prime, numere compuse; descompunerea unui număr natural în factori primi, aflarea c.m.m.d.c., c.m.m.m.c. a două sau mai multe numere naturale

Numere întregi

- Compararea numerelor întregi
- Operații cu numere întregi: adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea

Numere raționale:

- Fracţii ordinare: fracţii subunitare, echiunitare, supraunitare; procente; fracţii echivalente
- Compararea fracţiilor. Introducerea şi scoaterea întregilor dintr-o fracţie. Aflarea unei fracții dintr-un număr și a unui număr când se cunoaște o fracție din el
- Fracţii zecimale: compararea fracțiilor zecimale
- Transformarea unei fracţii zecimale în fracţie ordinară
- Transformarea unei fracții ordinare în fracție zecimală
- Operații cu numere rationale: adunarea, scăderea, înmulţirea şi împărțirea fracţiilor ordinare; adunarea şi scăderea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule; înmulţirea și împărțirea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule
- Media aritmetică și media ponderată a două sau mai multe numere raționale

Numere iraționale

- Reguli de calcul cu radicali: produs, cât, scoaterea factorilor de sub radical, introducerea factorilor sub radical
- Operații cu numere iraționale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea numerelor iraționale care conțin radicali de indice 2)
- Rădăcina pătrată a unui număr natural pătrat perfect
- Algoritmul de extragere a rădăcinii pătrate a unui număr natural prin descompunerea numerelor în produs de factori primi

3. Ecuaţii, inecuații şi sisteme de ecuaţii

- Ecuaţii de gradul I cu coeficienți în Z; probleme care se rezolvă folosind ecuaţii de acest tip
- Inecuații de gradul I, cu coeficienti numere întregi
- Sisteme de două ecuaţii liniare cu două necunoscute, cu coeficienți numere întregi (metoda substituţiei, metoda reducerii); probleme care se rezolvă cu ajutorul sistemelor de două ecuații cu două necunoscute

4. Elemente de organizare a datelor

- Colectarea, organizarea, reprezentarea și interpretarea datelor: tabele, grafice cu bare, grafice liniare, diagrame; reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale

5. Unităţi de măsură pentru lungime, arie, volum, capacitatea vaselor, masă, timp, valoare

- Unități de măsură standard; multiplii și submultiplii; transformări
- Relația de echivalență dintre volum și capacitate (1 dm^3=1l)

6. Elemente de geometrie

- **Punct, dreaptă, semidreaptă, segment, linia curbă, linia frântă**
- **Unghi**: definiţie, notaţii, elemente; interiorul unui unghi, exteriorul unui unghi; măsura unui unghi; clasificare
- **Poligoane**:

Triunghiul

- Definiţie, elemente; clasificare; perimetru; suma măsurilor unghiurilor unui triunghi
- Linii importante în triunghi: înălțimea, bisectoarea, mediatoarea, mediana (definiție, proprietăți, construcție)

- Ortocentrul, centrul cercului înscris în triunghi, centrul cercului circumscris triunghiului, centrul de greutate
- Criteriile de congruenţă a triunghiurilor
- Proprietăţi ale triunghiului isoscel
- Proprietăți ale triunghiului echilateral
- Triunghiul dreptunghic**:** proiecții ortogonale pe o dreaptă; teorema înălțimii; teorema catetei; teorema medianei; teorema unghiului de 30°; teorema lui Pitagora; reciproca teoremei lui Pitagora
- Perimetrul și aria (formule de calcul)

Patrulaterul

- Patrulaterul convex; suma măsurilor unghiurilor unui patrulater convex
- Paralelogramul, proprietăţi; paralelograme particulare: dreptunghi, romb, pătrat - proprietăţi; trapezul, clasificare, proprietăți, linia mijlocie în trapez
- Perimetre și arii: dreptunghi, romb, pătrat, trapez

- **Cercul**: construcție, elemente
- Corpuri geometrice: paralelipipedul dreptunghic, cubul, piramida, cilindrul, conul, sfera (recunoaștere, elemente componente, desfășurare, construcție); aria și volumul paralelipipedului dreptunghic, cubului și piramidei regulate (piramida patrulateră regulată, piramida triunghiulară regulată, tetraedrul regulat).

BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DISCIPLINEI DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Aron I., Herescu, Gh., Dumitru, A., 1996, *Aritmetica pentru învăţători*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
2. Magdaș, I., 2019, *Matematică. Ghid pentru pregătirea inițială și continuă a profesorilor pentru învățământul primar*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
3. Roșu, M., 2019, *Elemente de matematică pentru profesorii din învățământul primar,* Ediția a 2-a, revizuită, București, Editura Aramis.
4. Roșu, M., Roman, M., 1999, *Matematica pentru perfecționarea învățătorilor*, București, Editura All.
***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Matematică pentru clasele a IV-a–a VIII-a, în vigoare în anul școlar în care se susține concursul, cuprinse în Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

6. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

I. Curriculumul la disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Structura programei școlare; relația dintre competențele generale, competențele specifice, exemplele de activități de învățare și conținuturi;
b) Contribuția disciplinelor la profilul de formare al absolventului de învățământ primar (dezvoltarea competenței-cheie matematice și a competenței în științe, tehnologie și inginerie);
c) Lectura personalizată a programei școlare.

II. Proiectarea didactică a activităților de învățare la disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Etapele proiectării didactice: corelarea competențelor specifice cu obiectivele operaționale și definirea sistemului de referință spațio-temporal; selectarea și structurarea conținuturilor; stabilirea strategiilor didactice optime; stabilirea criteriilor, a probelor și a instrumentelor de evaluare formativă și sumativă;

b) Instrumente ale proiectării la nivel micropedagogic: lectura personalizată a programei școlare, planificarea calendaristică anuală, proiectarea unităților de învățare, proiectarea lecției / activității didactice.

III. Lecția de Matematică și explorarea mediului / Matematică în învățământul primar

a) Lecția – modalitate fundamentală de organizare a activității didactice;
b) Forme de organizare a colectivului de elevi (frontal, pe grupe, în perechi, individual);
c) Strategii de diferențiere, individualizare și incluziune (adaptarea sarcinilor de învățare, a suporturilor vizuale/manipulative și a ritmului de lucru pentru elevii cu cerințe educaționale speciale / tulburări specifice de învățare);
d) Metode și procedee didactice (caracteristici, utilizare în activitățile didactice): lucrul cu manualul, explicația, conversația euristică, demonstrația, exercițiul, învățarea prin descoperire, problematizarea, jocul didactic, experimentul, observarea; metode de învățare prin cooperare; metode de predare-învățare moderne, activizante și interactive, centrate pe elev;
e) Mijloace de învățământ, resurse digitale și suporturi tehnice de instruire: modalități de integrare în activitatea didactică (materiale intuitive/manipulative, manualul tipărit și digital, resurse educaționale deschise – RED, aplicații și platforme educaționale);
f) Evaluarea rezultatelor învățării la Matematică și explorarea mediului / Matematică: tipuri de evaluare; metode tradiționale și complementare; tipuri de itemi utilizați în practica școlară; specificul aprecierii elevilor prin calificative; problematica specifică a descriptorilor de performanță; structura probei de evaluare în raport cu standardele naționale de evaluare; itemii pe niveluri de performanță; analiza erorilor elevilor, feedbackul descriptiv și valorificarea rezultatelor evaluărilor naționale de la finalul claselor a II-a și a IV-a în ameliorarea învățării;
g) Abordarea integrată a curriculumului: corelații intra-, multi-, inter- și transdisciplinare ale disciplinelor Matematică și explorarea mediului / Matematică cu celelalte discipline din planul-cadru.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a) în învățământul primar

1. Metodologia predării-învățării conținuturilor matematice (clasele CP–IV)

a) Elemente pregătitoare pentru formarea conceptului de număr natural; aspectul cardinal și aspectul ordinal al numărului natural;
b) Metodologia formării conceptului de număr natural;
c) Metodologia didactică specifică predării-învățării operațiilor matematice în mulțimea numerelor naturale; algoritmi de calcul cu numere naturale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea exactă și împărțirea cu rest);
d) Metodologia didactică specifică predării-învățării ordinii efectuării operațiilor și a utilizării parantezelor;
e) Metodologia didactică specifică predării-învățării fracțiilor și a operațiilor de adunare și scădere a fracțiilor cu același numitor;
f) Metodologia didactică specifică predării-învățării unităților de măsură pentru lungime, masă, capacitate, timp și valoare;
g) Metodologia didactică specifică predării-învățării elementelor de geometrie;
h) Metodologia de rezolvare și compunere a problemelor de matematică: noțiunea de problemă matematică; etapele rezolvării problemelor de matematică; valențele formative ale activităților de rezolvare și compunere a problemelor matematice; metode speciale de rezolvare a problemelor de matematică (metoda figurativă/grafică, metoda comparației, metoda mersului invers, metoda reducerii la unitate); probleme de estimare, probleme de logică și probleme cu date organizate în tabele și grafice.

2. Metodologia predării-învățării componentei Explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a)

a) Învățarea prin investigație științifică (observarea, formularea de întrebări și predicții, experimentul simplu, înregistrarea și comunicarea rezultatelor);

b) Explorarea directă a mediului apropiat; demersuri didactice de investigare a fenomenelor naturii, a plantelor, a animalelor, a corpului omenesc și a elementelor mediului înconjurător;
c) Abordarea integrată a elementelor de matematică și de științe în contexte cotidiene;
d) Evaluarea competențelor de observare, investigare și comunicare a rezultatelor.

3. Educație incluzivă în activitățile de Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Adaptarea strategiilor de predare-învățare la diversitatea nivelurilor de achiziție, a ritmurilor și a stilurilor de învățare; trecerea gradată între reprezentările concrete, vizuale, grafice și simbolice, cu utilizarea materialelor manipulative, a schemelor, a desenelor, a axei numerelor, a tabelelor și a suporturilor accesibile;
b) Diferențierea sarcinilor și a gradului de sprijin în activitățile de calcul, măsurare, geometrie, rezolvare de probleme și explorare a mediului; fragmentarea cerințelor complexe și oferirea de modele și exemple, în funcție de nevoile elevilor;
c) Evaluarea incluzivă: adaptarea sarcinilor, a modalităților de comunicare și de răspuns, inclusiv pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES) / tulburări specifice de învățare (TSI), în acord cu măsurile de sprijin aplicabile; centrarea evaluării pe raționament și progres individual, nu doar pe viteza de lucru.

V. Caracterul practic-aplicativ al al disciplinelor Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Contexte și demersuri de aplicare practică: explorare, investigare, estimare/aproximare, comparare, măsurare și experimentare;
b) Transferul și valorificarea cunoștințelor matematice în viața cotidiană: rezolvarea unor situații-problemă autentice, luarea deciziilor (elemente de educație financiară) și dezvoltarea gândirii logice și algoritmice.

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

1. Bolboacă, L., 2001, *Didactica modernă*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
2. Burtea, G. (coord.), 1995, *Matematica şi logica pentru şcolari*, Bucuresti, Editura Corint.
3. Cerghit, I., Neacşu, I., Negreţ, I., Pânişoară, I.O., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
4. Cerghit, I., 2006, *Metode de învăţământ*, Iaşi, Editura Polirom.
5. Creţu, C., 1998, Iaşi, *Curriculum diferenţiat şi personalizat*, Editura Polirom.
6. Cristea, S., 2002, *Dicționar de pedagogie*, Chișinău, Editura Litera Educațional.
7. Dumitru, A. ș.a., 2017, *Metodica predării matematicii pentru învățământul primar. După noua programă. CP-IV*, Pitești, Editura Carminis.
8. Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldiri.
9. Jinga, I., Petrescu, A., 1996, *Evaluarea performanţei şcolare*, Bucureşti, Editura Adelfin.
10. Magdaş, I., 2010, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar şi preşcolar - actualitate şi perspective*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană.
11. Magdaș, I., 2018, *Probleme pentru pregătirea didactică matematică în învățământul primar. Ghid pentru studenți*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
12. Magdaș, I., 2022, *Didactica matematicii pentru învățământul primar și preșcolar: fundamente teoretice și aplicative*, ediția a III-a revizuită, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
13. Manolescu, M., 2010, *Teoria şi metodologia evaluării*, Bucureşti, Editura Universitară.
14. Neacșu, I. (coord.), 1988, *Metodica predării matematicii la clasele I-IV*, Bucuresti, Editura Didactică și Pedagogică.
15. Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
16. Paraschiva, A., Purcaru, M., 2008, *Metodica activităţilor matematice şi a aritmeticii pentru institutori/profesori din învăţământul primar şi preşcolar*, Brașov, Editura Universităţii „Transilvania” Braşov.
17. Petrovici, C., 2014, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar*, Iași, Editura Polirom.
18. Roșu, M., Roman, M., 2007, *Didactica matematicii în învățământul primar*, MEC, Proiectul pentru Învățământul rural.
19. Săvulescu, D. (coord.), 2008, *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Craiova, Editura „Gheorghe Alexandru”.

20. Vișoiu, F., 2013, *Metode activ-participative folosite în predarea matematicii la ciclul primar*, Bacău, Ed. Rovimed.
***, Ministerul Educației, *Proiectul CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți, ghiduri metodologice și resurse educaționale deschise pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului/Matematică*, disponibile pe platforma digital.educred.ro."
***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Matematică și explorarea mediului/ Matematică, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

7. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

1. ***Finalităţile educaţiei***

a) Definirea și analiza conceptuală: finalitate educațională, ideal educațional, scopuri educaționale, competențe (competențe-cheie europene, competențe generale, competențe specifice) și obiective educaționale (cadru, de referință, operaționale);
b) Taxonomia finalităților educaționale: criterii și sisteme de referință (macro – micro / finalități de sistem – finalități de proces; grad de generalitate; domeniul / dimensiunea personalității: cognitiv, afectiv-atitudinal, psihomotor; temporalitate; măsurabilitate);
c) Operaționalizarea obiectivelor educaționale: concept, modele și proceduri de operaționalizare, cerințe / condiții de formulare a obiectivelor operaționale, limite ale operaționalizării.

2. ***Probleme teoretice si practice ale curriculumului***

a) Conceptul de curriculum: evoluția conceptului, accepțiuni (în sens larg și în sens restrâns), componentele structurale ale curriculumului și abordarea curriculară centrată pe competențe;
b) Tipurile de curriculum**:**
• din perspectiva dezvoltării și a organizării: curriculum nucleu (trunchi comun), curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ – discipline opționale), curriculum diferențiat, curriculum adaptat (pentru elevii cu cerințe educaționale speciale);
• din perspectiva gradului de formalizare: curriculum formal (oficial), nonformal, informal, ascuns;
• din perspectiva integrării conținuturilor: curriculum disciplinar, interdisciplinar, pluridisciplinar și transdisciplinar.
c) Produsele curriculare:
• principale (reglatoare): planurile-cadru de învățământ, programele școlare (structură și corelația competențe generale – competențe specifice – conținuturi – activități de învățare);
• auxiliare și materiale-suport: manualele școlare, ghidurile metodologice, auxiliarele curriculare, portofoliile, resursele educaționale deschise (RED) și platformele/softurile educaționale.
d) Curriculumul național din România – repere actuale de politică educațională:
• structura Curriculumului național (ariile curriculare și ciclurile curriculare);
• documente de politică curriculară în vigoare (Cadrul de referință al Curriculumului național, Profilul de formare al absolventului de învățământ primar și metodologiile de aplicare a planurilor-cadru).

3.Procesul de învăţământ - sistem şi funcţionalitate

a) Procesul de învățământ ca sistem și proces: concept, structură, funcții, dimensiuni, caracteristici și modele explicativ-interpretative; procesualitatea internă (interacțiunea dinamică dintre predare, învățare și evaluare);
b) Eficiența procesului de învățământ**:** condiții și factori de optimizare; forme de organizare a procesului de învățământ (activitatea la clasă, activități în afara clasei, organizarea în regim simultan și în mediul digital / hibrid).

4. Proiectarea didactică

a) Definirea și analiza conceptului: funcțiile și etapele proiectării didactice;
b) Nivelurile proiectării didactice: proiectarea la nivel macropedagogic și la nivel micropedagogic;
c) Demersul proiectării didactice la nivel micropedagogic: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea unităților de învățare și proiectarea lecției / activității didactice;

d) Instrumente de proiectare didactică: structura și cerințele de elaborare a documentelor de proiectare (planificarea calendaristică, proiectul unității de învățare, proiectul de lecție).

5. Strategiile didactice

a) Delimitări conceptuale și structură: conceptul de strategie didactică, componente (metode, procedee, tehnici, forme de organizare și mijloace de învățământ), criterii de selectare și taxonomii ale strategiilor didactice (cu accent pe strategiile interactive și diferențiate);
b) Metodologia didactică: delimitări conceptuale (metodologie, metodă, procedeu, tehnică); sistemul metodelor de învățământ (metode tradiționale și metode moderne / activ-participative – definiții, clasificări, descrieri, valențe formative și limite);
c) Mijloacele de învățământ și tehnologiile digitale: definiție, clasificare, funcții și condiții de integrare eficientă în activitatea didactică; utilizarea tehnologiilor digitale, a platformelor educaționale și a resurselor educaționale deschise (RED) în sprijinul învățării și al incluziunii.

6. Predarea. Orientări contemporane în teoria şi practica predării

a) Conceptul de predare: accepțiuni, modele explicative și orientări contemporane (predarea interactivă, predarea centrată pe elev și pe dezvoltarea competențelor); predarea ca activitate de organizare, mediere și gestionare a situațiilor de învățare;
b) Stiluri de predare și reglarea demersului didactic: tipologii ale stilurilor de predare; rolul comunicării didactice și al feedbackului constructiv (formativ) în optimizarea predării și a învățării;
c) Practica reflexivă și dezvoltarea profesională: autoevaluarea și evaluarea comportamentului didactic al profesorului pentru învățământ primar (raportarea la standardele profesionale în vigoare).

7. Învăţarea şcolară. Orientări contemporane în teoria şi practica învăţării şcolare

a) Conceptul și formele învățării: delimitări între învățarea în sens larg și învățarea școlară (definire, caracteristici, mecanisme); forme, tipuri și niveluri ale învățării școlare (învățarea activă, colaborativă, experiențială, prin descoperire și învățarea autoreglată / dezvoltarea competenței „a învăța să înveți”);
b) Teorii și orientări contemporane ale învățării: paradigme relevante pentru învățământul primar (constructivismul, cognitivismul, teoria învățării sociale, teoria inteligențelor multiple) și aplicațiile lor în organizarea situațiilor de învățare;
c) Condițiile învățării școlare eficiente: factori interni (cognitivi, metacognitivi, afectiv-motivaționali, stiluri de învățare) și factori externi (organizarea mediului de învățare, climatul socio-emoțional sigur și stimulativ); interdependența acestora și modalități de stimulare a motivației pentru învățare.

8. Instruirea. Teorie, metodologie

a) Delimitări conceptuale: raporturile dintre educație, formare, instruire și învățare;
b) Forme de organizare a activității de instruire: activitatea frontală, activitatea pe grupe (învățarea prin cooperare) și activitatea individuală (specific, funcții, avantaje, limite și alternarea lor în lecție);
c) Organizarea instruirii diferențiate și personalizate: adaptarea sarcinilor de învățare, a timpului și a ritmului de lucru la particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor (în acord cu strategiile didactice selectate).

9. *Evaluarea în procesul de învăţământ si educaţie*

a) Definirea și analiza conceptului de evaluare didactică**:** funcțiile evaluării; operațiile evaluării (măsurarea – aprecierea – decizia)
b) Forme / tipuri de evaluare didactică**:** evaluarea inițială, evaluarea continuă / formativă, evaluarea finală / sumativă (specific, rol și complementaritate);
c) Standardele naționale de evaluare și evaluarea criterială: rolul standardelor naționale în asigurarea coerenței dintre curriculum, predare și evaluare; relația dintre competențele specifice, rezultatele așteptate ale învățării, criteriile de evaluare și descriptorii de performanță;
d) Metode, instrumente și itemi de evaluare**:** metode de evaluare tradiționale și metode alternative / complementare; instrumente de evaluare; tipologia itemilor (definiție, clasificare, caracteristici, cerințe de proiectare, avantaje și limite în utilizare);
e) Valorificarea rezultatelor evaluării**:** interpretarea rezultatelor în raport cu standardele și descriptorii de performanță; utilizarea feedbackului formativ pentru reglarea procesului de predare-învățare, proiectarea măsurilor de remediere / dezvoltare și stimularea autoevaluării elevilor.

10. ***Repere de pedagogie școlară privind educația incluzivă***

a) Conceptul și principiile educației incluzive (echitate, egalitate de șanse, accesibilitate, participare, nediscriminare);
b) Diferențierea și individualizarea instruirii: adaptarea strategiilor didactice, a sarcinilor de învățare și a evaluării la nevoile educaționale ale elevilor;
c) Sprijinirea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES): adaptări curriculare și colaborarea cu familia și specialiștii;
d) Mediul școlar sigur și incluziv: prevenirea excluziunii, a stigmatizării, a segregării și a bullyingului.

BIBLIOGRAFIE PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

1. Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2019, *Sinteze de pedagogia învățământului primar. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* Bucureşti, Editura Didactica Publishing House.
2. Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2020, *Sinteze de pedagogie generală. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
3. Bocoş, M., 2013, *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Iaşi, Editura Polirom.
4. Bocoş, M., Jucan, D., 2019, *Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
5. Bocoş, M., Jucan, D., 2018-2019, *Teoria şi metodologia instruirii şi Teoria şi metodologia evaluării. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Pitești, Editura Paralela 45.
6. Catalano, H., 2018, *Procesul de învățământ: direcţii epistemice, pragmatice şi experienţiale*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
7. Cerghit, I., Neacşu, I., Pânişoară I.O., Potolea D., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
8. Ciolan, L., 2008, *Învăţarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar,* Iaşi, Editura Polirom.
9. Cristea, S., 1998, *Dicţionar de termeni pedagogici*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
10. Cristea, S., 2010, *Fundamentele pedagogiei*, Iaşi, Editura Polirom.
11. Cristea, S., 2017, *Finalitățile educației*, București, Editura Didactica Publishing House.
12. Cristea, S., 2017, *Instruirea / Procesul de învățământ*, Bucureşti, Editura Didactica Publishing House.
13. Cristea, S., 2017, *Realizarea instruirii ca activitate de predare-învățare-evaluare*, Bucureşti, Editura Didactica Publishing House.
14. Cristea, S., 2018, *Obiectivele instruirii /procesului de invatamant*, Bucureşti, Editura Didactica Publishing House.
15. Cristea, S., 2019, *Metodologia instruirii in cadrul procesului de învățământ*, Bucureşti, Editura Didactica Publishing House.
16. Cristea, S., 2019, *Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ*, Bucureşti, Editura Didactica Publishing House.
17. Cerghit, I., 1997, *Metode de învățământ*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
18. Cucoş, C., 2024, Pedagogie, ediția a IV-a, revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
19. Cucoş, C., 2000, *Pedagogie generală,* Iaşi, Ed. Polirom.
20. Gherguț, A., 2006, Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație, Iași, Editura Polirom.
21. Gherguț, A., Frumos, L., 2019, Educația incluzivă. Ghid metodologic, Iași, Editura Polirom.
22. Ionescu, M., Bocoş, M. (coord.), 2009, *Tratat de didactică modernă*, Piteşti,Ed. Paralela 45.
23. Ionescu, M., 2007, *Instrucție și educație*, Arad, Vasile Goldiș University Press.
24. Iucu, R.B, 1999, *Managementul clasei de elevi*, Bucureşti, Editura „D. Bolintineanu".
25. Iucu, R. B., 2006, Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
26. Iucu R. B, Manolescu M., 2005, *Elemente de pedagogie,* Bucureşti, Credis, Editura Universităţii din Bucureşti.
27. Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldin.
28. Jucan, D., Muste, D., Albulescu, I., 2024, Abordări didactice actuale și de perspectivă în învățământul primar și preșcolar, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.

29. Manolescu, M., 2005, *Evaluarea şcolară: metode, tehnici, instrumente*, Bucureşti, Editura Meteor Press.
30. Manolescu, M., 2010, *Teoria și metodologia evaluării*, Bucureşti, Editura Universitară.
31. Mara, D., 2009, Strategii didactice în educația incluzivă, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
32. Neacşu, I., 1990, *Metode şi tehnici moderne de învăţare eficientă*, Bucureşti, Editura Militară.
33. Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
34. Neacşu, I., 2015*, Metode si tehnici de invatare eficienta. Fundamente si practici de succes,* Iaşi, Editura Polirom.
35. Negreţ, D.I*.,* 2008, *Teoria generală a curriculumului educaţional*, Iaşi, Editura Polirom.
36. Oprea, C.M., 2008, *Strategii didactice interactive*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
37. Petrescu, P., Pop, V., 2007, *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situaţiilor de învăţare,* Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
38. Petrovici, M.C., 2010, *Niveluri ale înțelegerii*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
39. Pânișoară, I. O., Manolescu, M., 2019, *Pedagogia învățământului primar și preșcolar,* Iași, Editura Polirom.
40. Păun, E., Potolea, D., 2002, *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative,* Iași, Editura Polirom.
41. Stanciu, M., 1999, *Reforma conținuturilor învățământului. Cadru metodologic*, Iaşi, Editura Polirom.
42. Stoica, A. (coord.), 2001, *Evaluarea curentă şi examenele*, Bucureşti, Editura Prognosis.
43. Stoica, A., 2003, *Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică*, Bucureşti, Editura Humanitas Educational.
44. Stoica, A., Mihail, R., 2006, *Evaluarea educaţională. Inovaţii şi perspective*, Bucureşti, Editura Humanitas.
45. Dziewiecki M., Osoba i wychowanie. Pedagogika personalistyczna w praktyce, Kraków 2003.
46. Dziewiecki M., Psychologia porozumiewania się, Kielce wyd. Jedność 2000
47. Grelowska W., Karbowniczek J. (red.), Nauczyciel i uczeń we wspólnej przestrzeni edukacyjnej, Częstochowa 2005
48. Janowski A., Pedagogika praktyczna, Impuls,2002
49. Kujawiński J. (red.) , Wybrane zagadnienia teorii i praktyki nauczania początkowego, Poznań 1980.
50. Lelonek M., Wróbel T. (red.), Praca nauczyciela i ucznia w klasach 1-3, Warszawa 1990.
51. Leżańska W. (red.), Nauczyciel wczesnej edukacji w kontekście zmian edukacyjnych, Łódź 2009.
52. Misiorna E., Ziętkiewicz E. (red.), Zintegrowana edukacja w klasach 1-3, Poznań 1999.
53. Moroz H. (red.), Podmiotowość ucznia w edukacji wczesnoszkolnej, Katowice 1995.
54. Moroz H. (red.), Sytuacje dydaktyczne w klasach I-III, Katowice 1989.
55. Okon W., Nowy słownik pedagogiczny, PWN, 2001.
56. Palka S. (red.), Teoretyczne odniesienia i praktyczne rozwiązania w pedagogice wczesnoszkolnej, Katowice 1994.
57. Skowrońska A., Langier C. (red.), Kierunki przeobrażeń współczesnej edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, Częstochowa 2007.
58. Szempruch J. (red.), Edukacja wobec wyzwań i zadań współczesności i przyszłości. Teoria i praktyka pedagogiczna, Rzeszów 2006.
59. Szlufik Wł., Piwowarska E. (red.), Kreatywność w edukacji elementarnej, Częstochowa 2005.
60. Śliwerski B., Pedagogika t.1, r. 5,6 Gdańsk 2006
61. Zubrzycka-Maciąg T., Wosik-Kawala D., Wychowanie w szkole, Lublin 2012.
***, *Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE),* MEN – CNCEÎP, Bucureşti, 2008
www.edu.ro.

Anexa nr. 79

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA RROMANI MATERNĂ, LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII RROMANI MATERNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA RROMANI MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ȘI METODICA PREDĂRII MATEMATICII/MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

(ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA RROMANI MATERNĂ)

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa se adresează învățătorilor, institutorilor şi profesorilor pentru învățământul primar, care se înscriu şi susțin pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar.

În elaborarea programei s-au avut în vedere următoarele principii:

- principiul continuității formării inițiale, pentru evoluție în carieră şi dezvoltare profesională;
- principiul coerenței modular-tematice a programei, asigurat prin articularea proiectării ei, prin modul de elaborare a competențelor generale şi specifice, prin modul de selectare a conținuturilor ce vor face obiectul evaluărilor vizate, prin diversitatea formelor şi a strategiilor evaluative sugerate pentru a fi utilizate în contextul acestor examinări;
- principiul adecvării şi armonizării finalităților şi a conținuturilor învățământului primar românesc cu direcțiile şi spiritul schimbărilor din societate;
- principiul optimizării şi inovării activității în învățământul primar, prin asimilarea celor mai noi achiziții din ştiințele educației şi din ştiințele conexe.

Programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar a învățătorilor/institutorilor/profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba maternă rromani vizează competenţe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural-aplicative şi atitudinale şi propune o tematică ce corespunde tendințelor în evoluția disciplinelor.

COMPETENŢELE SPECIFICE ÎNVĂŢĂTORULUI/INSTITUTORULUI/PROFESORULUI PENTRU ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR, CARE PREDĂ LA CLASE CU PREDARE ÎN LIMBA RROMANI

Competențele de bază ale cadrului didactic cerute la Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar derivă din obiectivele şi conținutul învățământului, precum şi din rolurile/funcţiile cadrului didactic. Acestea sunt:

- Actualizare, prelucrare, esențializare, ilustrare, reprezentare şi dezvoltare a conținutului;
- Valorizarea valenţele formative şi educative ale conținutului;
- Asimilarea tehnicilor de activitate intelectuală, demonstrând capacitatea de comunicare corectă, fluentă şi expresivă;
- Dezvoltarea conținuturile şi strategiile de asimilare, promovând învățarea participativă şi creatoare;
- Valorificarea conținutului disciplinei de concurs, formând comportamente raportate la valori;
- Însuşirea teoriei şi a metodologiei studierii personalităţii copilului;
- Utilizarea obiectivelor învăţământului contemporan.

1. TEMATICĂ ŞTIINŢIFICĂ PENTRU DISCIPLINA LIMBA ŞI LITERATURA RROMANI

1. LIMBA RROMANI

a) Limba rromani comună şi teoria straturilor dialectale de evoluţie istorică

- Limba rromani comună. Teoria celor trei straturi dialectale rrome de evoluţie istorică. Dialectele rrome din spaţiul geografic rromânesc şi relaţia lor cu cele trei straturi dialectale rrome de evoluţie istorică: *Stratul I* (dialectul rromilor „ursari”, „spoitori” şi „carpatici”), *Stratul II–III* (dialectul rromilor „căldărari”).

b) Fonetică şi fonologie

- Sistemul vocalic şi consonantic al limbii rromani;
- Trecerea lui *v* în semiconsoana *w* şi efectele sale;

- Trecerea grupurilor *-vn-* şi *-pn-* în *-m-* şi efectele sale;
- Trecerea, în dialectul rromilor căldărari, a vocalei *-i-* în varianta fonetică *-ï-*, respectiv, trecerea lui *-e-* în *-ë-*;
- Opoziţiile *ćh/ś* şi *ʒ/ź*;
- Valorile semantice ale vocalelor *a* şi *o* în dihotomia „apropiere/depărtare”;
- Alfabetul oficial al limbii rromani;
- Valorile literelor postpoziţionale *-q-*, *-θ-* şi *-ç-*;
- Diftongii.

c) Vocabular

- *Vocabularul* fundamental şi masa vocabularului. Sensul propriu şi sensul figurat. Relaţii semantice între cuvinte (sinonime, antonime, omonime);
- *Structura lexicală a limbii rromani comune*. Lexicul rrom: *indian, prebalcanic* (elemente afgane, persane, armeneşti, osete, gruzine, kurde), *balcanic* (elemente turceşti, greceşti, sud-slave/ bulgăreşti şi sârbeşti, româneşti), *neologic*. Elemente rrome cu origine necunoscută în limba rromani comună;
- *Modalităţi de îmbogăţire a lexicului limbii rromani comune* (1. mijloacele interne de îmbogăţire (derivarea – cu sufixe şi prefixe – şi compunerea); 2. mijloacele externe de îmbogăţire: împrumuturile şi calcul lingvistic). Rolul sufixelor –pen/ -mos, -ar/-ăr-, -lin, -no, -utno, -(v)alo, -utro, -isar-/-izel ş.a. Perspectiva creaţiilor independente în limba rromani. Principiile moderne de lexicalizare a limbii rromani în viziunea şcolii Grupului de Cercetări şi Acţiuni în Lingvistica Romani al Uniunii Rromani (IRU) şi al Centrului de Studii Rrome din cadrul Universităţii Sorbona din Paris;
- *Lexicografie.* Tehnica de redactare lexicografică utilizată în elaborarea glosarelor, lexicoanelor, vocabularelor şi a dicţionarelor rrome.

d) Morfologie

- Părţile de vorbire *flexibile*: *articolul* (hotărât şi nehotărât), *substantivul*: tipuri de substantive; *adjectivul*: tipuri de adjective; *pronumele*: tipuri de pronume; *numeral*: tipuri de numerale; *verbul*: conjugarea verbului rrom (moduri, timpuri, persoane, număr), conjugarea verbelor împrumutate, ce conţin suf. - isar-;
- Părţi de vorbire *parţial flexibile*: *adverbul*;
- Părţi de vorbire *neflexibile: postpoziţia, prepoziţia, conjuncţia, interjecţia*.

e) Sintaxă

- Părţile de propoziţie: subiectul, predicatul, atributul, complementul, elementul predicativ suplimentar. Sintagma;
- Propoziţia: tipologia propoziţiilor neîncadrate; tipologia propoziţiilor încadrate în frază: subordonate necircumstanţiale; subordonate circumstanţiale;
- Fraza: tipuri de fraze.

Bibliografie pentru disciplina limba rromani

1. Sarău, Gh., *Curs de limba rromani,* Editura Sigma, Bucureşti, 2008
2. Sarău, Gh., *Lexicologie rromă,* Editura CREDIS, Universitatea Bucureşti, 2003, vezi şi www.edu.ro
3. Sarău, Gh., *Limba rromani (Morfologie şi sintaxă),* Editura CREDIS, Universitatea Bucureşti, 2002, vezi şi www.edu.ro
4. Sarău, Gh., *Stilistica limbii rromani în texte (Antologie de traduceri şi redactări). I stilìstika e rromane ćhibăqi teksturenθe (Amboldimatenqi aj redakcienqi antològia)*, Editura CREDIS, Universitatea Bucureşti, 2002, curs bilingv destinat studenţilor rromi de la secţia de învăţământ deschis la distanţă „institutori – profesori de limba rromani“; vezi şi www.edu.ro

2. LITERATURA RROMANI

a) Cultură şi civilizaţie veche indiană:

- Cadrul istorico-geografic de formare a civilizaţiei vechi indiene şi date generale despre India. Realităţile culturale şi lingvistice din vechea Indie - locul de obârşie a proto-rromilor;
- Rromii şi limba rromani în context indian;

- Originea poporului rrom – realitate şi legendă (Kanauj).

Bibliografie pentru disciplina cultură şi civilizaţie veche indiană

1. Itu, M., Moleanu, J., *Cultură şi civilizaţie indiană,* Editura CREDIS, Universitatea Bucureşti, 2001, vezi şi www.edu.ro
2. Sarău, Gh., *Rromii, India şi limba rromani*, Colecţia "Biblioteca rromă", nr. 4, Editura Kriterion, Bucureşti, 1998, vezi şi www.edu.ro

b) Folclor şi antropologie rromă:

- *Nomadismul – Model cultural şi strategie de supravieţuire:* Fond psihologic şi practică socială. Perspective istorice asupra migraţiei. Nomadism şi sedentarism. Semnificaţii de fond cutumiar. Migraţia rromilor – fenomen contemporan;
- *Cultura materială a rromilor - Meşteşug şi reprezentare:* Coordonate istorice şi premise metodologice ale heteroidentificării. Prelucrarea metalelor. Prelucrarea lemnului. Meserii pierdute. Intre emblematic şi stigmatizant;
- *Identitate spirituală*: Tipologii şi structuri conceptuale ale dinamicii înrudirii. Limbaje rituale premaritale şi nupţiale. Rromanipen-ul şi mistica purităţii. Naşterea, copilul şi treptele iniţiatice. Modele educaţionale de referinţă. Imagini ale morţii şi cutume funerare. Formele de control şi sancţiune socială / divină. Familia – Model de auto-identificare;
- *Obiceiurile din ciclul familial sau riturile de trecere* (generalităţi, structuri magico-ritualice, cântecele): naşterea, nunta, moartea (bocetele); elemente de magie şi astrologie; descântecele; complexe ritualice din ciclul calendaristic: a) proprii romilor (legarea ploilor, Herdelezi), b) la care actanţii sunt rromi (Vasilca, Paparudele). Zestrea paremiologică (proverbe - zicători); ghicitori; Modele de gândire; asimilare şi delimitare faţă de valorile religioase; credinţe şi mituri; complexe şi practici magico-ritualice şi relaţia cu supranaturalul; conturarea unui posibil sistem axiologic (forme, valori, factori determinanţi); elemente de port tradiţional (diferenţieri pe subgrupuri); elemente de artă populară; tipuri de relaţii intra- şi extra-comunitare; pattern-uri care formează imaginile autoreferenţiale; modele de viaţă comunitară în zone compacte şi mixte în mediul rural şi urban; conservare şi evoluţie; mutaţii şi factori determinanţi.

Bibliografie pentru disciplina folclor şi antropologie rromă

1. Grigore, D., *Curs de antropologie şi folclor. Introducere în studiul elementelor de cultură tradiţională ale identităţii rrome contemporane*, Editura CREDIS, Universitatea Bucureşti, 2001, vezi şi www.edu.ro
2. Petcuţ, P., Grigore, D., Sandu, M., *Istoria şi tradiţiile minorităţii rromani: manual pentru clasele a VI-a – a VII-a,* Editura Sigma, Bucureşti, 2005
3. Sandu I., *Istoria şi tradiţiile minorităţii rromane: manual pentru clasele a VI-a,* Editura EDP, Bucureşti, 2018

c) Literatura rromani pentru copii

- **Poezia**: *Te avelas man grastorro parno* - Romka Demeter, *O kermuso* - Rostas Gyorgy, *Dade, kin maqe grastorres!* - Leksa Manuś, *Murre dadesqe* - Romka Demeter, *O gonorro duje lovença* -Elena Nuică, Octavian Bonculescu*, Phen tu manqe, ćhavorro*! - Leksa Manuś, *E ćhona* - Eslam Drudak, *O Kräćùno, o phuro* - Băţălan Costică, *Dade!a* – Mihai Năstase Miţan, *So kerel o lav?* - Rajko Djurić, *I ćhib rromani* - Nicoleta Ciuraru, *O kurko* – lini anƟar i rivìsta “Rromane ćerxenŏrră”, *Kolìnda* – Costică Băţălan, *Mirri daj* – Ionel Cordovan, *E rroma* – Jupter Borcoi, *Duj źàmbe* – Margareta Jimba, Gabriela Moise, *Suno fală man* – Nicolae Pandelică, *Paśmilaj* – Mihaela Zătreanu.
- **Proza**: *I buzni thaj le trin buznorre* - amboldipen Gheorghe Sarău, *I Katitzi* - Katarina Taikon, *I zor thaj i godĭ* - Jupter Borcoi, *O khandino ćhavo* - Jupter Borcoi, *O 3uvalo, o Pišomalo thaj o Xer* - Andre Barthelemy, *O manuś thaj pesqe duj ćhaja* - Gheorghe Sarău, *O baś*avno – Borcoi Jupter, *I maj gudli*

pherr – Jupter Borcoi, *I ćenuśotka* – Nadia Gazsi, *Le meripnaça anϴ-e jakha* – Valerică Stănescu, *Le muleça p-o grast* - Costică Băţălan, *O cem o xasardo* – Luminiţa Cioabă, *O rrom, o phuro thaj le duj piră* – purani paramići *anϴar* o Balkani, *O xanʒvalipen,* Mariana Cozma, Gabriela Moise, *O godăver ćhavorro* – Nicolae Pandelică.

Bibliografie pentru disciplina literatura rromani pentru copii

1. Borcoi, J., Pandelică, N., Sarău, Gh., *I rromani ćhib thaj i literatùra vaś o oxtoto siklŏvipnasqo berś,* Editura VANEMONDE, Bucureşti, 2009
2. Cordovan, I., Cordovan, N., Sarău, Ghe., *I rromani ćhib thaj i literatùra vaś o śovto siklŏvipnasqo berś,* Editura EDP, Bucureşti, 2018
3. Sarău, Gh., *Culegere de texte în limba rromani,* Editura Didactică şi Pedagogică - R. A., Bucureşti, ediţiile 1995, 1999, 2000
4. Cordovan, I., Cordovan, N., Sarău, Ghe., *I rromani ćhib thaj i literatùra vaś i trinto klàsa,* Editura Sigma, Bucureşti, 2020
5. Sarău, Gh.,Cordovan, I., *I rromani ćhib thaj i literatùra vaś i śtarto klàsa,* Editura EDP, Bucureşti, 2018
6. Sarău, Gh., Cordovan, I, *I rromani ćhib thaj i literatùra vaś o panʒto siklŏvipnasqo berś,* Editura EDP, Bucureşti, 2018
7. Sarău, Gh., Moise, G., Căldăraru, M., *I rromani ćhib thaj i literatùra vaś o eftato siklŏvipnasqo berś,* Editura VANEMONDE, Bucureşti, 2008

2. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII RROMANI/COMUNICĂRII ÎN LIMBA RROMANI MATERNĂ

1. Reforma curriculară în învăţământul primar

- Conceptul de curriculum;
- Finalităţile învăţământului primar;
- Obiectivele ciclurilor curriculare ale învăţământului primar.

2. Curriculum în limba şi literatura rromani în învăţământul primar:

- Specificul curriculumului de limba rromani în învăţământul primar;
- Receptarea mesajului oral:
  - strategii de formare a comportamentului;
  - strategii de formare a câmpului auditiv (propoziţie, cuvânt, silabă, sunet);
  - forme de activităţi care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat;
  - modalităţi de operare a relaţiilor semantice în receptarea mesajelor orale (sinonimie, antonimie, omonimie).
- Exprimarea orală:
  - strategii de formare a comportamentului de emiţător;
  - comportamentele comunicării dialogate; adaptarea la particularităţile interlocutorului: comunicare prin imagini;
  - metode şi mijloace de învăţământ folosite în dezvoltarea exprimării orale.
- Receptarea mesajului scris:
  - strategiile învăţării citirii şi scrierii la clasa I;
  - metode de învăţare a citirii şi scrierii la clasa I;
  - specificul utilizării mijloacelor de învăţământ în lecţiile de limba rromani la clasa I;
  - modalităţi de tratare diferenţiată a elevilor în procesul de învăţare a citirii şi scrierii;
  - tipuri de activităţi de învăţare care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale mesajului scris şi la dezvoltarea exprimării scrise.
- textul narativ:
  - structura operei literare/ rezumatul/ povestirea;
  - personajul literar/ portretul literar;
  - dialogul/ monologul;

- descrierea;
- demonstraţia şi argumentaţia.

- textul liric:
  - specificul abordării textului liric în învăţământul primar/ gimnazial/ liceal.
- textul nonliterar:
  - specificul abordării textului nonliterar în învăţământul primar/ gimnazial/ liceal.

- Organizarea textului scris în funcţie de scopul redactării:
  - planul iniţial al compunerii, părţile unei compuneri etc.;
  - contexte de realizare;
  - scrierea funcţională;
  - scrierea imaginativă;
  - scrierea despre textul literar;
  - biletul, scrisoarea, eseul;
  - tipurile de compuneri;
  - povestirea, rezumatul.
- Particularităţile însuşirii normelor limbii literare;
- Modalităţi de integrare a elementelor de construcţie a comunicării în cadrul lecţiilor de limba rromani.

3. Evaluarea - activitate de măsurare, de interpretare a datelor şi de adoptare a deciziilor educaţionale:

- rolul standardelor curriculare de performanţă. Realizarea evaluării nivelului de pregătire a elevilor în funcţie de standardele curriculare de performanţă.

Bibliografie pentru didactica şi metodica predării limbii rromani

1. Creţu, T., *Psihologia vârstelor,* Editura CREDIS, Universitatea Bucureşti, 2001, vezi şi www.credis.ro
2. Cucoş, C. (coord.), *Psihopedagogie pentru examenul de definitivare şi grade didactice,* Editura Polirom, Iaşi, 1998
3. Iucu, R. B., *Instruirea şcolară,* Editura Polirom, Iaşi, 2001
4. Iucu, R. B., Manolescu, M., *Pedagogie,* Editura Fundaţiei "Dimitrie Bolintineanu", Bucureşti, 2001
5. Manolescu, M., *Evaluarea şcolară - un contract pedagogic*, Editura Fundaţiei "Dimitrie Bolintineanu", Bucureşti, 2002
6. Neacşu, I., *Instruire şi învăţare*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1999
7. Tomşa, Gh., *Consilierea şi orientarea în şcoală,* Editura CREDIS, Universitatea Bucureşti, 2001, vezi şi www.credis.ro

3. LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. LIMBA ROMÂNĂ

Fonetică și vocabular

- Nivelul fonetic. Pronunțarea corectă a cuvintelor
- Vocale. Semivocale. Consoane. Diftong. Triftong. Hiat
- Despărțirea cuvintelor în silabe. Reguli. Excepții
- Omografe, omofone. Accentul
- Derivarea. Cuvântul de bază. Rădăcină. Sufixele diminutivale și augmentative
- Familia lexicală
- Dinamica vocabularului. Arhaismele. Regionalismele. Neologismele. Împrumuturile (din/în limba română în/din limba maternă; alte împrumuturi)
- Paronimele frecvente. Pleonasmul

Părți de vorbire – părți de propoziție (funcții sintactice)

- Verbul în propoziţie. Exprimarea unei acţiuni, stări şi existenţe. Funcția sintactică de predicat
- Substantivul în propoziţie. Exprimarea obiectului direct, indirect şi a circumstanţelor (prepoziţia, locuțiunea prepozițională). Funcții sintactice
- Adjectivul în propoziţie. Exprimarea însuşirilor. Forme ale superlativului. Funcții sintactice.
- Pronumele în propoziţie. Funcții sintactice
- Numeralul. Exprimarea cantităţii şi a ordinii. Funcții sintactice
- Adverbul în propoziţie. Funcții sintactice. Adverbe relative
- Interjecţia. Exprimarea emoţiilor şi a sunetelor din natură. Funcții sintactice

Propoziția

- Exprimarea raporturilor de coordonare şi subordonare (conjuncția şi prepoziția)
- Propoziţia principală/propoziţia secundară. Propoziția simplă. Propoziția dezvoltată. Propoziția afirmativă. Propoziția negativă

Fraza

- Propoziţia regentă/elementul regent
- Tipuri de propoziții şi structura lor specifică
- Expansiunea și contragerea.

II. LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

- Literatură pentru copii. Definiții. Caracteristici.
- Principalele genuri şi specii literare, accesibile școlarilor mici:

1. Creaţia populară

- Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători)
- Colinde, proverbe, zicători, ghicitori
- Basme populare culese și prelucrate de Petre Ispirescu: *Greuceanu, Prâslea cel Voinic și merele de aur*

2. Creaţia cultă

a. Genul liric

- **poeziile copilăriei** (Tudor Arghezi, *Prisaca;* Ana Blandiana, *Întâmplări din grădina mea;* Passionaria Stoicescu, *Jocuri-poezii despre ce poți fi*)
- **poezia despre natură și viețuitoare** (Vasile Alecsandri, *Pasteluri;* Mihai Eminescu, *Somnoroase păsărele;* Elena Farago, *Cățelușul șchiop;* Passionaria Stoicescu, *Cartea pădurii;* Gellu Naum, *Cărțile cu Apollodor*).

b. Genul epic

- **în versuri:**
  - **fabula** (Alecu Donici, *Musca la arat;* Grigore Alexandrescu, *Câinele și cățelul*; Jean de La Fontaine, *Greierele și furnica*)
  - **balada** (George Topîrceanu, *Balada unui greier mic*)
- **în proză:**
  - **schița** (I.L. Caragiale, *D-l Goe, Vizită, Bubico*)
  - **povestirea** (Emil Gârleanu, *Fricosul;* Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*)
  - **legenda** (Alexandru Mitru, *Legendele Olimpului*)
  - **basmul cult** (Barbu Ștefănescu-Delavrancea, *Palatul de cleștar*; Ioan Slavici, *Zâna zorilor;* Hans Christian Andersen, *Rățușca cea urâtă;* Frații Grimm, *Cenușăreasa*)
  - **romanul pentru copii** (Cezar Petrescu, *Fram, ursul polar*; Jonathan Swift – *Călătoriile lui Gulliver*)

c. Genul dramatic (Victor Eftimiu, *Înșir-te mărgărite…*)

BIBLIOGRAFIE PENTRU LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. Limba română

1. *Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită (2005), Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti
2. Gheorghe, M., (2009), *Limba română. Probleme teoretice şi aplicaţii*, Editura Universităţii *Transilvania* din Braşov
3. Golopenția S., (2017), *Acțiune, interacțiune, identitate, studii de pragmatică lingvistică*, Editura Academiei Române (cap. Româna globală)
4. Pană-Dindelegan, G. (coord.), (2019), *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, Editura Univers Enciclopedic Gold, Bucureşti
5. https://www.eursc.eu/Syllabuses/2015-01-D-45-ro-2.pdf
6. https://www.observatoireplurilinguisme.eu/ro/

II. Literatura română și universală pentru copii

1. Balazs, L., (2003), *Folclor. Noțiuni generale de folclor și poetică populară*, Editura Scientia, Cluj-Napoca
2. Călinescu, G., (2003), *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Semne, București
3. Ciopraga, Constantin, (1997), *Personalitatea literaturii române*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Institutul European, Iași
4. Norel, M., (2012), *Literatură română și literatură pentru copii*, (https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-transilvania-din-brasov/english-literature/note-de-curs/literatura-romana-pt-copii-m-norel/4986179/)
   ***, *Limba Română,* revistă de știință și cultură, Chișinău (www.limbaromana.md)
5. www.enciclopediavirtuala.ro
6. http://ro.literaryframework.eu/
7. www.romanianvoice.com/poezii/
8. www.cartiaudio.eu
9. www.biblior.net
   ***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Literaura română și universală pentru copii, în vigoare în anul şcolar în care se susţine concursul, cuprinse în Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

4. METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

I. Specificul predării-învățării-evaluării limbii române în învățământul primar cu predare în limba unei minorități

- Specificul curriculumului pentru disciplina Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități
- Influenţa fenomenelor de transfer și de interferenţă asupra învățării limbii române;
- Proiectarea activităților didactice în manieră integrată;
- Modelul comunicativ-funcțional și abordarea conținuturilor în clasele pregătitoare–a IV-a;
- Abordarea elementelor de construcție a comunicării din perspectivă funcțională, aplicativă, conform programelor școlare în vigoare;
- Specificul organizării lecțiilor de Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru şcolile şi secțiile cu predare în limba unei minorități în clasele pregătitoare–a IV-a;
- Metode și procedee specifice învățării limbii române, ca limba a doua (nematernă);

- Forme de organizare a activităților de învățare în limba română; strategii de diferenţiere, individualizare; învăţarea prin cooperare;
- Rolul jocului didactic în orele de Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de *Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități* în învățământul primar

1. Comunicarea orală (receptarea mesajului oral, exprimarea orală)

- Strategii de formare a comportamentului de receptor/emițător de mesaje orale;
- Strategii de predare-învățare-evaluare la disciplina Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități;
- Activități de învățare care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (clasa pregătitoare – clasa a IV-a);
- Metode și mijloace de învățământ folosite în formarea și dezvoltarea exprimării orale în limba română;
- Formarea și dezvoltarea competențelor de Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități: conținuturi și contexte de realizare, criterii și cerințe în exersarea exprimării corecte, respectarea normelor ortoepice.

2. Comunicarea scrisă (receptarea mesajului scris, exprimarea scrisă)

- Strategii de formare a câmpului vizual (propoziție, cuvânt, silabă, literă);
- Strategii de predare-învățare-evaluare a citit-scrisului în limba română la clasa a II-a (metode și procedee specifice, mijloace de învățământ);
- Specificul abordării textelor în învățământul primar:
- Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea/narațiunea, dialogul, descrierea, personajul literar);
- Textul liric (strofa, versul);
- Textul nonliterar;
- Textul funcțional.
- Organizarea textului scris, în funcție de scopul redactării:
- Tehnica elaborării unui text scris: contexte de realizare pentru clasele a III-a – a IV-a;
- Scrierea funcțională (bilet, felicitare, afiș, fluturaș, invitație, email);
- Scrierea imaginativă (pe baza unui șir de întrebări, pe baza unui suport vizual);
- Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).
- Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învățământul primar – particularități ale însușirii normelor limbii literare în clasele a II-a – a IV-a (ortografie și punctuație).

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități*

- Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și progresului școlar;
- Metode tradiționale și alternative de evaluare;
- Tipuri de itemi utilizați în practica școlară (clasele pregătitoare – a IV-a).

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

1. Brate, Rodica, (2014), *Limba şi literatura română/universală pentru copii. Metodica predării limbii române. Concursul național pentru ocuparea posturilor didactice de învățători (în limbile minorităţilor)*, Editura Universităţii *Lucian Blaga,* Sibiu
2. Cristea, S., (2002), *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, Chișinău

3. Norel, M. (2010), *Didactica limbii şi literaturii române pentru învăţământul primar*, Editura Art, București
4. Pamfil, A. (2019), *Limba și literatura română în învățământul primar*, Editura Art
5. Rusu, Mina-Maria; Norel, Mariana (coord.), (2019), *Ghidul profesorului de limba și literatura română pentru aplicarea noilor programe școlare,* Editura Nomina
6. Tódor Erika Mária, (2020), Predarea-învăţarea limbii române ca nematernă (O alternativă a lingvisticii aplicate). Scientia, Cluj-Napoca, ISBN 978-606-975-032-2, ediția a II-a (revizuită și îmbogățită)
7. http://educatiacontinua.edu.ro/repere-metodologice.html
***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Comunicare în limba română/Limba şi literatura română, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

5. MATEMATICĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Elemente de teoria mulțimilor

- Noţiunea de mulţime: element, apartenenţă, reprezentarea mulțimilor
- Relaţia de incluziune, egalitatea între mulţimi
- Submulțimi; determinarea unor submulțimi
- Operaţii cu mulţimi: Reuniunea. Intersecţia. Diferenţa. Complementara unei mulţimi. Produsul cartezian. Proprietăţile operațiilor cu mulțimi
- Relaţia de echipotenţă; cardinalul unei mulţimi

2. Mulțimi de numere

Mulţimea numerelor naturale (N); multimea numerelor întregi (Z); mulțimea numerelor raționale (Q); mulțimea numerelor iraționale (I)

Numere naturale

- Axiomele lui Peano
- Sisteme de numeraţie: sistem poziţional (scrierea în baza 10) şi sistem nepoziţional (scrierea cu cifre romane)
- Operații cu numere naturale: adunarea și scăderea – proprietăți; înmulțirea și împărțirea – proprietăți; teorema împărțirii cu rest; ordinea efectuării operațiilor şi utilizarea parantezelor; rotunjirea numerelor naturale la diferite ordine; puterea cu exponent natural a unui număr natural; pătratul unui număr natural; reguli de calcul cu puteri.
- Metode aritmetice de rezolvare a problemelor:
  - metoda figurativă (grafică);
  - metoda mersului invers;
  - metoda comparației;
  - metoda reducerii la unitate;
  - probleme care se rezolvă prin combinarea metodelor aritmetice (metode mixte).
- Divizibilitatea numerelor naturale, divizor, multiplu, criterii de divizibilitate cu: 2, 3, 4, 5, 9, 10; numere prime, numere compuse; descompunerea unui număr natural în factori primi, aflarea c.m.m.d.c., c.m.m.m.c. a două sau mai multe numere naturale

Numere întregi

- Compararea numerelor întregi
- Operații cu numere întregi: adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea

Numere raționale:

- Fracţii ordinare: fracţii subunitare, echiunitare, supraunitare; procente; fracţii echivalente
- Compararea fracţiilor. Introducerea şi scoaterea întregilor dintr-o fracţie. Aflarea unei fracții dintr-un număr și a unui număr când se cunoaște o fracție din el
- Fracţii zecimale: compararea fracțiilor zecimale
- Transformarea unei fracţii zecimale în fracţie ordinară

- Transformarea unei fracții ordinare în fracție zecimală
- Operații cu numere rationale: adunarea, scăderea, înmulţirea şi împărţirea fracţiilor ordinare; adunarea şi scăderea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule; înmulţirea și împărțirea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule
- Media aritmetică și media ponderată a două sau mai multe numere raționale

Numere iraționale

- Reguli de calcul cu radicali: produs, cât, scoaterea factorilor de sub radical, introducerea factorilor sub radical
- Operații cu numere iraționale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea numerelor iraționale care conțin radicali de indice 2)
- Rădăcina pătrată a unui număr natural pătrat perfect
- Algoritmul de extragere a rădăcinii pătrate a unui număr natural prin descompunerea numerelor în produs de factori primi

3. Ecuaţii, inecuaţii şi sisteme de ecuaţii

- Ecuaţii de gradul I cu coeficienți în Z; probleme care se rezolvă folosind ecuaţii de acest tip
- Inecuații de gradul I, cu coeficienti numere întregi
- Sisteme de două ecuaţii liniare cu două necunoscute, cu coeficienți numere întregi (metoda substituţiei, metoda reducerii); probleme care se rezolvă cu ajutorul sistemelor de două ecuații cu două necunoscute

4. Elemente de organizare a datelor

- Colectarea, organizarea, reprezentarea și interpretarea datelor: tabele, grafice cu bare, grafice liniare, diagrame; reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale

5. Unităţi de măsură pentru lungime, arie, volum, capacitatea vaselor, masă, timp, valoare

- Unități de măsură standard; multiplii și submultiplii; transformări
- Relația de echivalență dintre volum și capacitate (1 dm^3=1l)

6. Elemente de geometrie

- **Punct, dreaptă, semidreaptă, segment, linia curbă, linia frântă**
- **Unghi**: definiție, notații, elemente; interiorul unui unghi, exteriorul unui unghi; măsura unui unghi; clasificare
- **Poligoane**:

Triunghiul

- Definiție, elemente; clasificare; perimetru; suma măsurilor unghiurilor unui triunghi
- Linii importante în triunghi: înălțimea, bisectoarea, mediatoarea, mediana (definiție, proprietăți, construcție)
- Ortocentrul, centrul cercului înscris în triunghi, centrul cercului circumscris triunghiului, centrul de greutate
- Criteriile de congruență a triunghiurilor
- Proprietăţi ale triunghiului isoscel
- Proprietăți ale triunghiului echilateral
- Triunghiul dreptunghic**:** proiecții ortogonale pe o dreaptă; teorema înălțimii; teorema catetei; teorema medianei; teorema unghiului de 30°; teorema lui Pitagora; reciproca teoremei lui Pitagora
- Perimetrul și aria (formule de calcul)

Patrulaterul

- Patrulaterul convex; suma măsurilor unghiurilor unui patrulater convex
- Paralelogramul, proprietăţi; paralelograme particulare: dreptunghi, romb, pătrat - proprietăţi; trapezul, clasificare, proprietăţi, linia mijlocie în trapez
- Perimetre și arii: dreptunghi, romb, pătrat, trapez

- **Cercul**: construcție, elemente
- **Corpuri geometrice**: paralelipipedul dreptunghic, cubul, piramida, cilindrul, conul, sfera (recunoaștere, elemente componente, desfășurare, construcție); aria și volumul paralelipipedului dreptunghic, cubului și piramidei regulate (piramida patrulateră regulată, piramida triunghiulară regulată, tetraedrul regulat).

BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DISCIPLINEI DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Aron I., Herescu, Gh., Dumitru, A., 1996, *Aritmetica pentru învăţători*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
2. Magdaş, I., 2019, *Matematică. Ghid pentru pregătirea iniţială şi continuă a profesorilor pentru învăţământul primar*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
3. Roşu, M., 2019, *Elemente de matematică pentru profesorii din învăţământul primar,* Ediţia a 2-a, revizuită, Bucureşti, Editura Aramis.
4. Roşu, M., Roman, M., 1999, *Matematica pentru perfecţionarea învăţătorilor*, Bucureşti, Editura All.
***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Matematică pentru clasele a IV-a – a VIII-a, în vigoare în anul şcolar în care se susţine concursul, cuprinse în Catalogul manualelor şcolare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

6. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ŞI EXPLORAREA MEDIULUI

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ŞI EXPLORAREA MEDIULUI

I. Curriculumul la disciplinele Matematică şi explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a) şi Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Structura programei şcolare; relaţia dintre competenţele generale, competenţele specifice, exemplele de activităţi de învăţare şi conţinuturi;
b) Contribuţia disciplinelor la profilul de formare al absolventului de învăţământ primar (dezvoltarea competenţei-cheie matematice şi a competenţei în ştiinţe, tehnologie şi inginerie);
c) Lectura personalizată a programei şcolare.

II. Proiectarea didactică a activităţilor de învăţare la disciplinele Matematică şi explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) şi Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Etapele proiectării didactice: corelarea competenţelor specifice cu obiectivele operaţionale şi definirea sistemului de referinţă spaţio-temporal; selectarea şi structurarea conţinuturilor; stabilirea strategiilor didactice optime; stabilirea criteriilor, a probelor şi a instrumentelor de evaluare formativă şi sumativă;
b) Instrumente ale proiectării la nivel micropedagogic: lectura personalizată a programei şcolare, planificarea calendaristică anuală, proiectarea unităţilor de învăţare, proiectarea lecţiei / activităţii didactice.

III. Lecţia de Matematică şi explorarea mediului / Matematică în învăţământul primar

a) Lecţia – modalitate fundamentală de organizare a activităţii didactice;
b) Forme de organizare a colectivului de elevi (frontal, pe grupe, în perechi, individual);
c) Strategii de diferenţiere, individualizare şi incluziune (adaptarea sarcinilor de învăţare, a suporturilor vizuale/manipulative şi a ritmului de lucru pentru elevii cu cerinţe educaţionale speciale / tulburări specifice de învăţare);
d) Metode şi procedee didactice (caracteristici, utilizare în activităţile didactice): lucrul cu manualul, explicaţia, conversaţia euristică, demonstraţia, exerciţiul, învăţarea prin descoperire, problematizarea, jocul didactic, experimentul, observarea; metode de învăţare prin cooperare; metode de predare-învăţare moderne, activizante şi interactive, centrate pe elev;
e) Mijloace de învăţământ, resurse digitale şi suporturi tehnice de instruire: modalităţi de integrare în activitatea didactică (materiale intuitive/manipulative, manualul tipărit şi digital, resurse educaţionale deschise – RED, aplicaţii şi platforme educaţionale);

f) Evaluarea rezultatelor învățării la Matematică și explorarea mediului / Matematică: tipuri de evaluare; metode tradiționale și complementare; tipuri de itemi utilizați în practica școlară; specificul aprecierii elevilor prin calificative; problematica specifică a descriptorilor de performanță; structura probei de evaluare în raport cu standardele naționale de evaluare; itemii pe niveluri de performanță; analiza erorilor elevilor, feedbackul descriptiv și valorificarea rezultatelor evaluărilor naționale de la finalul claselor a II-a și a IV-a în ameliorarea învățării;
g) Abordarea integrată a curriculumului: corelații intra-, multi-, inter- și transdisciplinare ale disciplinelor Matematică și explorarea mediului / Matematică cu celelalte discipline din planul-cadru.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a) în învățământul primar

1. Metodologia predării-învățării conținuturilor matematice (clasele CP–IV)

a) Elemente pregătitoare pentru formarea conceptului de număr natural; aspectul cardinal și aspectul ordinal al numărului natural;
b) Metodologia formării conceptului de număr natural;
c) Metodologia didactică specifică predării-învățării operațiilor matematice în mulțimea numerelor naturale; algoritmi de calcul cu numere naturale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea exactă și împărțirea cu rest);
d) Metodologia didactică specifică predării-învățării ordinii efectuării operațiilor și a utilizării parantezelor;
e) Metodologia didactică specifică predării-învățării fracțiilor și a operațiilor de adunare și scădere a fracțiilor cu același numitor;
f) Metodologia didactică specifică predării-învățării unităților de măsură pentru lungime, masă, capacitate, timp și valoare;
g) Metodologia didactică specifică predării-învățării elementelor de geometrie;
h) Metodologia de rezolvare și compunere a problemelor de matematică: noțiunea de problemă matematică; etapele rezolvării problemelor de matematică; valențele formative ale activităților de rezolvare și compunere a problemelor matematice; metode speciale de rezolvare a problemelor de matematică (metoda figurativă/grafică, metoda comparației, metoda mersului invers, metoda reducerii la unitate); probleme de estimare, probleme de logică și probleme cu date organizate în tabele și grafice.

2. Metodologia predării-învățării componentei Explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a)

a) Învățarea prin investigație științifică (observarea, formularea de întrebări și predicții, experimentul simplu, înregistrarea și comunicarea rezultatelor);
b) Explorarea directă a mediului apropiat; demersuri didactice de investigare a fenomenelor naturii, a plantelor, a animalelor, a corpului omenesc și a elementelor mediului înconjurător;
c) Abordarea integrată a elementelor de matematică și de științe în contexte cotidiene;
d) Evaluarea competențelor de observare, investigare și comunicare a rezultatelor.

3. Educație incluzivă în activitățile de Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Adaptarea strategiilor de predare-învățare la diversitatea nivelurilor de achiziție, a ritmurilor și a stilurilor de învățare; trecerea gradată între reprezentările concrete, vizuale, grafice și simbolice, cu utilizarea materialelor manipulative, a schemelor, a desenelor, a axei numerelor, a tabelelor și a suporturilor accesibile;
b) Diferențierea sarcinilor și a gradului de sprijin în activitățile de calcul, măsurare, geometrie, rezolvare de probleme și explorare a mediului; fragmentarea cerințelor complexe și oferirea de modele și exemple, în funcție de nevoile elevilor;
c) Evaluarea incluzivă: adaptarea sarcinilor, a modalităților de comunicare și de răspuns, inclusiv pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES) / tulburări specifice de învățare (TSI), în acord cu măsurile de sprijin aplicabile; centrarea evaluării pe raționament și progres individual, nu doar pe viteza de lucru.

V. Caracterul practic-aplicativ al al disciplinelor Matematică și explorarea mediului/Matematică
   a) Contexte și demersuri de aplicare practică: explorare, investigare, estimare/aproximare, comparare, măsurare și experimentare;
   b) Transferul și valorificarea cunoștințelor matematice în viața cotidiană: rezolvarea unor situații-problemă autentice, luarea deciziilor (elemente de educație financiară) și dezvoltarea gândirii logice și algoritmice.

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ŞI EXPLORAREA MEDIULUI

1. Bolboacă, L., 2001, *Didactica modernă*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
2. Burtea, G. (coord.), 1995, *Matematica şi logica pentru şcolari*, Bucuresti, Editura Corint.
3. Cerghit, I., Neacşu, I., Negreţ, I., Pânişoară, I.O., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
4. Cerghit, I., 2006, *Metode de învăţământ*, Iaşi, Editura Polirom.
5. Creţu, C., 1998, Iaşi, *Curriculum diferenţiat şi personalizat*, Editura Polirom.
6. Cristea, S., 2002, *Dicţionar de pedagogie*, Chişinău, Editura Litera Educațional.
7. Dumitru, A. ș.a., 2017, *Metodica predării matematicii pentru învățământul primar. După noua programă. CP-IV*, Piteşti, Editura Carminis.
8. Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldiri.
9. Jinga, I., Petrescu, A., 1996, *Evaluarea performanţei şcolare*, Bucureşti, Editura Adelfin.
10. Magdaş, I., 2010, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar şi preşcolar - actualitate şi perspective*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană.
11. Magdaș, I., 2018, *Probleme pentru pregătirea didactică matematică în învățământul primar. Ghid pentru studenți*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
12. Magdaş, I., 2022, *Didactica matematicii pentru învățământul primar și preșcolar: fundamente teoretice și aplicative*, ediția a III-a revizuită, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
13. Manolescu, M., 2010, *Teoria şi metodologia evaluării*, Bucureşti, Editura Universitară.
14. Neacşu, I. (coord.), 1988, *Metodica predării matematicii la clasele I-IV*, Bucuresti, Editura Didactică și Pedagogică.
15. Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
16. Paraschiva, A., Purcaru, M., 2008, *Metodica activităţilor matematice şi a aritmeticii pentru institutori/profesori din învăţământul primar şi preşcolar*, Braşov, Editura Universităţii „Transilvania" Braşov.
17. Petrovici, C., 2014, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar*, Iaşi, Editura Polirom.
18. Roşu, M., Roman, M., 2007, *Didactica matematicii în învăţământul primar*, MEC, Proiectul pentru Învățământul rural.
19. Săvulescu, D. (coord.), 2008, *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Craiova, Editura „Gheorghe Alexandru".
20. Vișoiu, F., 2013, *Metode activ-participative folosite în predarea matematicii la ciclul primar*, Bacău, Ed. Rovimed.

***, Ministerul Educației, *Proiectul CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți, ghiduri metodologice și resurse educaționale deschise pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului/Matematică*, disponibile pe platforma digital.educred.ro."

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Matematică și explorarea mediului/ Matematică, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

7. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ

1. ***Finalităţile educaţiei***

a) Definirea și analiza conceptuală: finalitate educațională, ideal educațional, scopuri educaționale, competențe (competențe-cheie europene, competențe generale, competențe specifice) și obiective educaționale (cadru, de referință, operaționale);
b) Taxonomia finalităților educaționale: criterii și sisteme de referință (macro – micro / finalități de sistem – finalități de proces; grad de generalitate; domeniul / dimensiunea personalității: cognitiv, afectiv-atitudinal, psihomotor; temporalitate; măsurabilitate);
c) Operaționalizarea obiectivelor educaționale: concept, modele și proceduri de operaționalizare, cerințe / condiții de formulare a obiectivelor operaționale, limite ale operaționalizării.

2. ***Probleme teoretice si practice ale curriculumului***

a) Conceptul de curriculum: evoluția conceptului, accepțiuni (în sens larg și în sens restrâns), componentele structurale ale curriculumului și abordarea curriculară centrată pe competențe;
b) Tipurile de curriculum**:**
• din perspectiva dezvoltării și a organizării: curriculum nucleu (trunchi comun), curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ – discipline opționale), curriculum diferențiat, curriculum adaptat (pentru elevii cu cerințe educaționale speciale);
• din perspectiva gradului de formalizare: curriculum formal (oficial), nonformal, informal, ascuns;
• din perspectiva integrării conținuturilor: curriculum disciplinar, interdisciplinar, pluridisciplinar și transdisciplinar.
c) Produsele curriculare:
• principale (reglatoare): planurile-cadru de învățământ, programele școlare (structură și corelația competențe generale – competențe specifice – conținuturi – activități de învățare);
• auxiliare și materiale-suport: manualele școlare, ghidurile metodologice, auxiliarele curriculare, portofoliile, resursele educaționale deschise (RED) și platformele/softurile educaționale.
d) Curriculumul național din România – repere actuale de politică educațională:
• structura Curriculumului național (ariile curriculare și ciclurile curriculare);
• documente de politică curriculară în vigoare (Cadrul de referință al Curriculumului național, Profilul de formare al absolventului de învățământ primar și metodologiile de aplicare a planurilor-cadru).

3.Procesul de învăţământ - sistem şi funcţionalitate

a) Procesul de învățământ ca sistem și proces: concept, structură, funcții, dimensiuni, caracteristici și modele explicativ-interpretative; procesualitatea internă (interacțiunea dinamică dintre predare, învățare și evaluare);
b) Eficiența procesului de învățământ**:** condiții și factori de optimizare; forme de organizare a procesului de învățământ (activitatea la clasă, activități în afara clasei, organizarea în regim simultan și în mediul digital / hibrid).

4. Proiectarea didactică

a) Definirea și analiza conceptului: funcțiile și etapele proiectării didactice;
b) Nivelurile proiectării didactice: proiectarea la nivel macropedagogic și la nivel micropedagogic;
c) Demersul proiectării didactice la nivel micropedagogic: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea unităților de învățare și proiectarea lecției / activității didactice;
d) Instrumente de proiectare didactică: structura și cerințele de elaborare a documentelor de proiectare (planificarea calendaristică, proiectul unității de învățare, proiectul de lecție).

5. Strategiile didactice

a) Delimitări conceptuale și structură: conceptul de strategie didactică, componente (metode, procedee, tehnici, forme de organizare și mijloace de învățământ), criterii de selectare și taxonomii ale strategiilor didactice (cu accent pe strategiile interactive și diferențiate);
b) Metodologia didactică: delimitări conceptuale (metodologie, metodă, procedeu, tehnică); sistemul metodelor de învățământ (metode tradiționale și metode moderne / activ-participative – definiții, clasificări, descrieri, valențe formative și limite);
c) Mijloacele de învățământ și tehnologiile digitale: definiție, clasificare, funcții și condiții de integrare eficientă în activitatea didactică; utilizarea tehnologiilor digitale, a platformelor educaționale și a resurselor educaționale deschise (RED) în sprijinul învățării și al incluziunii.

6. Predarea. Orientări contemporane în teoria şi practica predării

a) Conceptul de predare: accepțiuni, modele explicative și orientări contemporane (predarea interactivă, predarea centrată pe elev și pe dezvoltarea competențelor); predarea ca activitate de organizare, mediere și gestionare a situațiilor de învățare;

b) Stiluri de predare şi reglarea demersului didactic: tipologii ale stilurilor de predare; rolul comunicării didactice şi al feedbackului constructiv (formativ) în optimizarea predării şi a învățării;
c) Practica reflexivă şi dezvoltarea profesională: autoevaluarea şi evaluarea comportamentului didactic al profesorului pentru învățământ primar (raportarea la standardele profesionale în vigoare).

7. Învăţarea şcolară. Orientări contemporane în teoria şi practica învăţării şcolare

a) Conceptul şi formele învățării: delimitări între învățarea în sens larg şi învățarea şcolară (definire, caracteristici, mecanisme); forme, tipuri şi niveluri ale învățării şcolare (învățarea activă, colaborativă, experiențială, prin descoperire şi învățarea autoreglată / dezvoltarea competenței „a învăța să înveți”);
b) Teorii şi orientări contemporane ale învățării: paradigme relevante pentru învățământul primar (constructivismul, cognitivismul, teoria învățării sociale, teoria inteligențelor multiple) şi aplicațiile lor în organizarea situațiilor de învățare;
c) Condițiile învățării şcolare eficiente: factori interni (cognitivi, metacognitivi, afectiv-motivaționali, stiluri de învățare) şi factori externi (organizarea mediului de învățare, climatul socio-emoțional sigur şi stimulativ); interdependența acestora şi modalități de stimulare a motivației pentru învățare.

8. Instruirea. Teorie, metodologie

a) Delimitări conceptuale: raporturile dintre educație, formare, instruire şi învățare;
b) Forme de organizare a activității de instruire: activitatea frontală, activitatea pe grupe (învățarea prin cooperare) şi activitatea individuală (specific, funcții, avantaje, limite şi alternarea lor în lecție);
c) Organizarea instruirii diferențiate şi personalizate: adaptarea sarcinilor de învățare, a timpului şi a ritmului de lucru la particularitățile de vârstă şi individuale ale elevilor (în acord cu strategiile didactice selectate).

9. ***Evaluarea în procesul de învăţământ si educaţie***

a) Definirea şi analiza conceptului de evaluare didactică**:** funcțiile evaluării; operațiile evaluării (măsurarea – aprecierea – decizia)
b) Forme / tipuri de evaluare didactică**:** evaluarea inițială, evaluarea continuă / formativă, evaluarea finală / sumativă (specific, rol şi complementaritate);
c) Standardele naționale de evaluare şi evaluarea criterială: rolul standardelor naționale în asigurarea coerenței dintre curriculum, predare şi evaluare; relația dintre competențele specifice, rezultatele aşteptate ale învățării, criteriile de evaluare şi descriptorii de performanță;
d) Metode, instrumente şi itemi de evaluare**:** metode de evaluare tradiționale şi metode alternative / complementare; instrumente de evaluare; tipologia itemilor (definiție, clasificare, caracteristici, cerințe de proiectare, avantaje şi limite în utilizare);
e) Valorificarea rezultatelor evaluării**:** interpretarea rezultatelor în raport cu standardele şi descriptorii de performanță; utilizarea feedbackului formativ pentru reglarea procesului de predare-învățare, proiectarea măsurilor de remediere / dezvoltare şi stimularea autoevaluării elevilor.

10. ***Repere de pedagogie şcolară privind educația incluzivă***

a) Conceptul şi principiile educației incluzive (echitate, egalitate de şanse, accesibilitate, participare, nediscriminare);
b) Diferențierea şi individualizarea instruirii: adaptarea strategiilor didactice, a sarcinilor de învățare şi a evaluării la nevoile educaționale ale elevilor;
c) Sprijinirea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES): adaptări curriculare şi colaborarea cu familia şi specialiştii;
d) Mediul şcolar sigur şi incluziv: prevenirea excluziunii, a stigmatizării, a segregării şi a bullyingului

BIBLIOGRAFIE PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ

1. Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2019, *Sinteze de pedagogia învățământului primar. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat şi gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
2. Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2020, *Sinteze de pedagogie generală. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat şi gradul didactic II,* București, Editura Didactica

Publishing House.
3. Bocoş, M., 2013, *Instruirea interactivă. Repere axiologice şi metodologice*, Iaşi, Editura Polirom.
4. Bocoş, M., Jucan, D., 2019, *Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
5. Bocoş, M., Jucan, D., 2018-2019, *Teoria şi metodologia instruirii şi Teoria şi metodologia evaluării. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
6. Catalano, H., 2018, *Procesul de învăţământ: direcţii epistemice, pragmatice şi experienţiale*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
7. Cerghit, I., Neacşu, I., Pânişoară I.O., Potolea D., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
8. Ciolan, L., 2008, *Învăţarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar,* Iaşi, Editura Polirom.
9. Cristea, S., 1998, *Dicţionar de termeni pedagogici*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
10. Cristea, S., 2010, *Fundamentele pedagogiei*, Iaşi, Editura Polirom.
11. Cristea, S., 2017, *Finalitățile educației*, București, Editura Didactica Publishing House.
12. Cristea, S., 2017, *Instruirea / Procesul de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
13. Cristea, S., 2017, *Realizarea instruirii ca activitate de predare-învățare-evaluare*, București, Editura Didactica Publishing House.
14. Cristea, S., 2018, *Obiectivele instruirii /procesului de invatamant*, București, Editura Didactica Publishing House.
15. Cristea, S., 2019, *Metodologia instruirii in cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
16. Cristea, S., 2019, *Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
17. Cerghit, I., 1997, *Metode de învăţământ*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
18. Cucoş, C., 2024, Pedagogie, ediția a IV-a, revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
19. Cucoş, C., 2000, *Pedagogie generală,* Iaşi, Ed. Polirom.
20. Gherguț, A., 2006, Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație, Iași, Editura Polirom.
21. Gherguț, A., Frumos, L., 2019, Educația incluzivă. Ghid metodologic, Iași, Editura Polirom.
22. Ionescu, M., Bocoş, M. (coord.), 2009, *Tratat de didactică modernă*, Piteşti,Ed. Paralela 45.
23. Ionescu, M., 2007, *Instrucție și educație*, Arad, Vasile Goldiș University Press.
24. Iucu, R.B, 1999, *Managementul clasei de elevi*, Bucureşti, Editura „D. Bolintineanu".
25. Iucu, R. B., 2006, Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
26. Iucu R. B, Manolescu M., 2005, *Elemente de pedagogie,* Bucureşti, Credis, Editura Universităţii din Bucureşti.
27. Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldin.
28. Jucan, D., Muste, D., Albulescu, I., 2024, Abordări didactice actuale și de perspectivă în învățământul primar și preșcolar, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
29. Manolescu, M., 2005, *Evaluarea şcolară: metode, tehnici, instrumente*, Bucureşti, Editura Meteor Press.
30. Manolescu, M., 2010, *Teoria și metodologia evaluării*, București, Editura Universitară.
31. Mara, D., 2009, Strategii didactice în educația incluzivă, București, Editura Didactică și Pedagogică.
32. Neacşu, I., 1990, *Metode şi tehnici moderne de învăţare eficientă*, Bucureşti, Editura Militară.
33. Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
34. Neacşu, I., 2015*, Metode si tehnici de invatare eficienta. Fundamente si practici de succes,* Iaşi, Editura Polirom.
35. Negreţ, D.I*.,* 2008, *Teoria generală a curriculumului educaţional*, Iaşi, Editura Polirom.
36. Oprea, C.M., 2008, *Strategii didactice interactive*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
37. Petrescu, P., Pop, V., 2007, *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situaţiilor de învăţare,* Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
38. Petrovici, M.C., 2010, *Niveluri ale înțelegerii*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
39. Pânișoară, I. O., Manolescu, M., 2019, *Pedagogia învățământului primar și preșcolar,* Iași, Editura Polirom.
40. Păun, E., Potolea, D., 2002, *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative,* Iași, Editura Polirom.
41. Stanciu, M., 1999, *Reforma conţinuturilor învăţământului. Cadru metodologic*, Iaşi, Editura Polirom.

42. Stoica, A. (coord.), 2001, *Evaluarea curentă şi examenele*, Bucureşti, Editura Prognosis.
43. Stoica, A., 2003, *Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică*, Bucureşti, Editura Humanitas Educational.
44. Stoica, A., Mihail, R., 2006, *Evaluarea educaţională. Inovaţii şi perspective*, Bucureşti, Editura Humanitas.
***, *Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE),* MEN – CNCEÎP, București, 2008.

Anexa nr. 80

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA SÂRBĂ MATERNĂ, LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII SÂRBE MATERNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA SÂRBĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ȘI METODICA PREDĂRII MATEMATICII/MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

(ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA SÂRBĂ MATERNĂ)

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa se adresează învăţătorilor, institutorilor şi profesorilor pentru învăţământul primar, care se înscriu și susțin pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar.

În elaborarea programei s-au avut în vedere următoarele principii:

- principiul continuității formării inițiale, pentru evoluție în carieră și dezvoltare profesională;
- principiul coerenței modular-tematice a programei, asigurat prin articularea proiectării ei, prin modul de elaborare a competențelor generale și specifice, prin modul de selectare a conținuturilor ce vor face obiectul evaluărilor vizate, prin diversitatea formelor şi a strategiilor evaluative sugerate pentru a fi utilizate în contextul acestor examinări;
- principiul adecvării şi armonizării finalităților şi a conținuturilor învățământului primar românesc cu direcțiile şi spiritul schimbărilor din societate;
- principiul optimizării şi inovării activității în învățământul primar, prin asimilarea celor mai noi achiziții din ştiințele educației şi din ştiințele conexe.

Programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar a învățătorilor/institutorilor/profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba maternă sârbă vizează competenţe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural-aplicative și atitudinale și propune o tematică ce corespunde tendințelor în evoluția disciplinelor.

1. COMPETENȚE SPECIFICE PENTRU ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR CU PREDARE ÎN LIMBA SÂRBĂ MATERNĂ

Competenţe de comunicare şi relaţionare:

- utilizarea conceptelor şi teoriilor moderne de comunicare: orizontală/verticală, complexă, diversificată şi specifică;
- manifestarea comportamentului empatic şi a „orientării helping”;
- proiectarea, conducerea şi realizarea procesului instructiv-educativ, ca un act de comunicare;
- facilitarea comunicării învăţător/institutor-copii-părinţi-alte cadre didactice;
- valorificarea metacomunicării în optimizarea relaţiilor între cadre didactice;
- exprimarea orală cursivă, înţelegerea şi utilizarea corectă a semnificaţiilor structurilor verbale/orale, a semnificaţiilor mijlocite de limbajul scris;
- utilizarea creativă şi expresivă a limbajului oral;
- accesarea diverselor surse de informare în scopul documentării;
- derularea unor proiecte de parteneriat şcoală-familie-comunitate.

Competenţe metodologice:

- utilizarea adecvată a cunoştinţelor de didactică generală, de didacticile disciplinelor, de psihologie şi pedagogie şcolară/ pedagogia învăţământului primar în proiectarea şi desfăşurarea activităţii didactice cu copiii;
- proiectarea conţinuturilor instructiv-educative în acord cu prevederile programei şi cu nivelul grupei/clasei la care învăţătorul/institutorul îşi desfăşoară activitatea;
- utilizarea optimă a factorilor spaţio-temporali, în vederea eficientizării procesului instructiv-educativ;
- proiectarea şi utilizarea de strategii didactice eficiente în procesul de predare-învăţare-evaluare;
- aplicarea corectă a pedagogiei învăţământului primar în procesul de predare-învăţare-evaluare;
- abordarea praxiologică a teoriilor cognitive moderne, în vederea stimulării, formării şi dezvoltării capacităţilor de cunoaştere ale elevului;
- manifestarea unei conduite metodologice flexibile şi inovative în plan profesional:
  - Utilizarea corectă a limbii sârbe în receptarea şi producerea mesajelor scrise;
  - Utilizarea registrelor stilistice diferite, în funcție de contextual comunicațional;
  - Folosirea instrumentelor de interpretare şi analiză stilistică a diferitelor texte literare şi nonliterare;

- Aplicarea conceptelor operaționale în activitatea de interpretare a textelor;
- Argumentarea în scris a opiniilor personale;
- Cunoașterea și aplicarea cunoștințelor de fonetică, lexic, morfologie și sintaxă în construirea propriului mesaj;
- Relevarea valorilor morale și estetice ale textului;
- Actualizarea și aprofundarea cunoștințelor de limba și literatura sârbă maternă și metodica predării acestora;
- Utilizarea tehnicilor de activitate intelectuală;
- Integrarea în activitatea didactică a tipurilor diferite de lecții;
- Utilizarea creatoare a metodelor de învățământ în cadrul predării limbii sârbe.

Competenţe de evaluare şi autoevaluare a activităţii didactice:

- utilizarea conceptelor cu care operează evaluarea şi a teoriilor moderne în domeniu;
- proiectarea unei evaluări eficiente, organic integrată în activitatea instructiv-educativă;
- utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/ autoevaluare individuală/ de grup, precum şi a strategiilor de interevaluare.

Competenţe psiho-sociale:

- selectarea şi aplicarea unor comportamente prosociale adecvate, de adaptare eficientă şi rapidă la schimbările sociale şi la provocările existente;
- operarea cu metode şi tehnici eficiente de cunoaştere a naturii umane, în vederea unei comunicări eficiente cu toţi partenerii;
- identificarea şi aplicarea unor metode şi mijloace eficiente de lucru cu copiii, pentru stimularea şi facilitarea procesului de socializare a acestora;
- identificarea situaţiilor conflictuale într-o relaţie, analizarea acestora şi rezolvarea optimă a conflictului, prin aplicarea unui management eficient, care să valorifice influenţele educaţionale pozitive ale conflictului;
- asumarea rolului social pentru care a optat, în contextul unei imagini de sine adecvate propriei personalităţi şi propriului status profesional deţinut.

Competenţe tehnice şi tehnologice:

- adoptarea unei conduite psihopedagogice inovatoare în plan profesional;
- selectarea metodelor optime în vederea asigurării formării deprinderilor practic.

1. TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE LIMBA ŞI LITERATURA SÂRBĂ MATERNĂ

I. Limba sârbă

Limbă şi stil

- Noţiuni generale (Limba ca sistem de semne. Procesul comunicării prin limbaj. Funcţiunile limbii. Stilul. Particularităţile stilului).
- Scurtă privire istorică asupra limbii sârbe. Originea şi dezvoltarea limbii sârbe. Dialecte şi graiuri de pe teritoriul României.
- Planurile vorbirii. Vorbirea directă şi vorbirea indirectă.

Ortografie şi punctuaţie

- Principiile ce stau la baza ortografiei.
- Semne de punctuaţie şi ortografie. Funcţionalitatea semnelor de punctuaţie şi a semnelor ortografice.

Vocabularul

- Noţiuni generale: vocabularul ca totalitate a cuvintelor limbii sârbe; vocabular fundamental şi masa vocabularului.

- Sensul cuvintelor. Sens propriu şi sens figurat. Relaţii semantice între cuvinte (sinonimie, omonimie, antonimie).
- Îmbogăţirea vocabularului (mijloace interne: derivare, compunere; mijloace externe: împrumut, calc lingvistic).

Fonetică şi fonologie

- Fonetica. Fonemul. Reprezentarea grafică a sunetelor.
- Silaba. Despărţirea cuvintelor în silabe.
- Accentul. Particularităţile fonetice ale limbii sârbe.
- Asimilarea după sonoritate şi locul de formare.
- Vocalizarea vocalelor ultrascurte şi apariţia lui a inconstant. Vocale mobile.
- Palatalizarea şi sibilarizarea consoanelor. Iodizarea consoanelor. Trecerea lui l în o .
- Norme de ortografie şi ortoepie.

Morfologia

- Substantivul, categorii lexicale, gramaticale, morfologice. Declinarea substantivelor. Formele cazuale.
- Adjectivul, categorii lexicale şi gramaticale. Adjective determinate şi nedeterminate. Grade de comparaţie.
- Pronumele şi categoriile de pronume în limba sârbă.
- Numeralul, flexiunea şi categorii de numerale.
- Verbul. Moduri şi timpuri verbale. Verbe neregulate. Aspectul verbal.
- Adverbe, clasificare şi comparaţie.
- Prepoziţii, interjecţii, conjuncţii şi particule.

Sintaxa

- Sintaxa propoziţiei şi a frazei.
- Coordonare şi subordonare. Categorii de propoziţii coordonate şi subordonate.

Bibliografie

1. Pravopis srpskoga knjizevnog jezika, Matica srpska, Novi Sad, izradili M. Pesikan, M. Pizurica, J. Jerkov, 1994.
2. Savremeni srpskohrvatski jezik, I, II, Mihailo Stefanovic Beograd, 1994.
3. Gramatika srpskog jezika za srednje skole, Z. Stanojcic, Lj. Popovic, Beograd, 1996.
4. Leksikon stranih reci i izraza, Milan VujaOklija Beograd, 1972.
5. Recnik knjizevnih termina, Nolit, Beograd, 1985.

II. Literatura sârbă

Noţiuni de teorie literară

- Noţiunea de opera literară, limbajul poetic, imaginea poetică, subiectul, compoziţia, personajul.
- Noţiuni de metrică şi prozodie necesare analizei textelor poetice în ciclul primar.
- Genurile literare. Principalele specii literare.

Literatura populară

- Lirske pesme. Podela (poslenicke, mitoloske, obredne, prigodne, ljubavne, saljive). Lirsko-epske pesme (Hasanaginica).
- Epske pesme. Pretkosovski ciklus (Zidanje Skadra). Kosovski ciklus (Kosovka devojka, Smrt Majke Jugovica, Car Lazar i carica Milica). Pokosovski ciklus (Bolani Dojcin). Ciklus Kraljevica Marka (Kraljevic Marko pije uz ramazan vino).
- Narodne pripovetke- opsti prikaz (Ero i Turcin, U cara Trojana kozje usi).
- Krace narodne umotvorine (zagonetke, poslovice, pitalice).

Literatura medievală

- Sveti Sava - zivot i prosvetiteljsko delo (Zivot Svetog Simeona). Teodosije (Zivot Svetog Save).

Iluminismul

- Dositej Obradovic - zivot i prosvetiteljsko delo (Zivot i prikljucenija, Basne)

Clasicismul si preromantismul

- Jovan Sterija Popovic - zivot i knjizevni rad (Pokondirena tikva).

Romantismul

- Vuk Stefanovic Karadjic - zivot i knjizevni rad. Borba za reformu jezika i pravopisa. Rad na sakupljanju narodnih umotvorina. Petar Petrovic Njegos - zivot i knjizevni rad (Gorski vijenac). Branko Radicevic - zivot i pesnicko delo (Djacki rastanak, Kad mlidijah umreti). Djura Jaksic - zivot i knjizevni rad (Na Liparu). Jovan Jovanovic Zmaj - zivot i knjizevni rad (Djulici, Djulici uveoci). Decije pesme. Laza Kostic (Santa Maria della Salute).

Realismul

- Laza Lazarevic (Sve ce to narod pozlatiti). Stevan Sremac (Pop Cira i pop Spira). Borisav Stankovic (Necista krv). Branislav Nusic (Gospodja ministarka).

Parnasianismul și simbolismul

- Jovan Ducic (Morska vrba, Himna pobednika).

Literatura secolului al XX-lea

- Milos Crnjanski - zivot i knjizevni rad (Seobe). Ivo Andric - zivot i knjizevni rad (Most na Zepi, Na Drini cuprija). Desanka Maksimovic - zivot i pesnicko delo (Strepnja, Pokosena livada, Krvava bajka)

Bibliografie

1. Istorija srpske knjizevnosti, Jovan Deretic, Beograd, 1983.
2. Srpska knjizevnost u srednjem veku, Milan Kasanin , Beograd, 1975.
3. Istorija srpske knjizevnosti klasicizma i predromantizma, Milorad Pavic, Beograd, 1979.
4. Istorija moderne srpske knjizevnosti, P. Palavestra, Beograd, 1986.
5. Posleratna srpska knjizevnost (1945-1970), P. Palavestra, Beograd, 1972.
6. Savremena jugoslovenska literatura, Sveta Lukic Beograd, 1968.
7. Istorija srpske knjizevnosti. Romantizam. I-III, M. Popovic,Beograd, 1968-1972
   ***, Udzbenici za srednje skole, za IX, X, XI ,XII razred, Bukurest, 1997.

2. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII SÂRBE MATERNE/ COMUNICĂRII ÎN LIMBA MATERNĂ SÂRBĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

- Conceptul de metodică a predării limbii materne. Sistemul unitar, principiile educaţiei integrate a limbii materne.
- Bazele psihice ale predării/învăţării citirii. Pregătirea citirii, fundamentarea învăţării scrisului.
- Problemele de bază ale învăţării citirii. Algoritmul învăţării literelor prin metoda fonetică, analitico - sintetică, procedeele învăţării citirii legate.
- Lectura explicativă a textului, procedeele dezvoltării citirii cu voce tare şi exprimării corecte.
- Obiectivele, procedeele analizei textului literar (epice, lirice). Metode de învăţare a citirii independente.
- Învăţarea sistemului de semne ale scrisului: învăţarea scrierii literelor şi legarea literelor.
- Metodele dezvoltării deprinderilor de scriere. Dezvoltarea simultană a scrisului şi scrierii corecte.
- Dezvoltarea vorbirii, caracteristicile vorbirii copiilor, tipuri de vorbire. Conştientizarea principiilor comunicării, dezvoltarea vorbirii prin jocuri de rol.
- Obiectivele şi strategiile dezvoltării vorbirii (exerciţii la nivel morfologic şi sintactic).
- Tipuri de lecţii.

- Pregătirea cadrului didactic pentru lecţie.
- Rolul materialului didactic la lecţii.
- Modalităţi de realizare a competenţelor cadru şi a celor specifice prevăzute de programa şcolară pentru ciclul primar (metode, activităţi de învăţare, conţinuturi).
- Proiectarea, realizarea şi evaluarea lecţiilor de limbă sârbă maternă.

Bibliografie

1. Ilic, P., Srpski jezik I knjizevnost u nastavnoj teoriji I praksi, Novi Sad, 1997.
2. Lekic, Dj., Metodika razredne nastave, Beograd, 1991.
3. Marinkovic, S., Metodika kreativne nastave srpskog jezika I knjizevnosti, Beograd, 1994.
4. Nikolic, M., Metodika nastave srpskog jezika i knjizevnosti, Beograd, 1992.
5. Vuckovic, M., Metodika nastave srpskohrvatskog jezika, Beograd, 1984.
6. http://documents.tips/documents/metodika-nastave-pocetnog-citanja-i-pisanja.html
***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Comunicare în limba sârbă maternă/Limba şi literatura sârbă maternă, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

3. LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. LIMBA ROMÂNĂ

Fonetică și vocabular

- Nivelul fonetic. Pronunțarea corectă a cuvintelor
- Vocale. Semivocale. Consoane. Diftong. Triftong. Hiat
- Despărțirea cuvintelor în silabe. Reguli. Excepții
- Omografe, omofone. Accentul
- Derivarea. Cuvântul de bază. Rădăcină. Sufixele diminutivale și augmentative
- Familia lexicală
- Dinamica vocabularului. Arhaismele. Regionalismele. Neologismele. Împrumuturile (din/în limba română în/din limba maternă; alte împrumuturi)
- Paronimele frecvente. Pleonasmul

Părți de vorbire – părți de propoziție (funcții sintactice)

- Verbul în propoziție. Exprimarea unei acțiuni, stări și existențe. Funcția sintactică de predicat
- Substantivul în propoziţie. Exprimarea obiectului direct, indirect şi a circumstanţelor (prepoziţia, locuțiunea prepozițională). Funcții sintactice
- Adjectivul în propoziție. Exprimarea însuşirilor. Forme ale superlativului. Funcții sintactice.
- Pronumele în propoziție. Funcții sintactice
- Numeralul. Exprimarea cantităţii şi a ordinii. Funcții sintactice
- Adverbul în propoziție. Funcții sintactice. Adverbe relative
- Interjecţia. Exprimarea emoţiilor şi a sunetelor din natură. Funcții sintactice

Propoziția

- Exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare (conjuncția și prepoziția)
- Propoziţia principală/propoziţia secundară. Propoziția simplă. Propoziția dezvoltată. Propoziția afirmativă. Propoziția negativă

Fraza

- Propoziţia regentă/elementul regent
- Tipuri de propoziții și structura lor specifică
- Expansiunea și contragerea.

II. LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

- Literatură pentru copii. Definiții. Caracteristici.
- Principalele genuri şi specii literare, accesibile școlarilor mici:

1. Creaţia populară

- Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători)
- Colinde, proverbe, zicători, ghicitori
- Basme populare culese și prelucrate de Petre Ispirescu: *Greuceanu, Prâslea cel Voinic și merele de aur*

2. Creaţia cultă

a. Genul liric

- **poeziile copilăriei** (Tudor Arghezi, *Prisaca;* Ana Blandiana, *Întâmplări din grădina mea;* Passionaria Stoicescu, *Jocuri-poezii despre ce poți fi*)
- **poezia despre natură și viețuitoare** (Vasile Alecsandri, *Pasteluri;* Mihai Eminescu, *Somnoroase păsărele;* Elena Farago, *Cățelușul șchiop;* Passionaria Stoicescu, *Cartea pădurii;* Gellu Naum, *Cărțile cu Apollodor*).

b. Genul epic

- **în versuri:**
  - **fabula** (Alecu Donici, *Musca la arat;* Grigore Alexandrescu, *Câinele și cățelul*; Jean de La Fontaine, *Greierele și furnica*)
  - **balada** (George Topîrceanu, *Balada unui greier mic*)
- **în proză:**
  - **schița** (I.L. Caragiale, *D-l Goe, Vizită, Bubico*)
  - **povestirea** (Emil Gârleanu, *Fricosul;* Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*)
  - **legenda** (Alexandru Mitru, *Legendele Olimpului*)
  - **basmul cult** (Barbu Ștefănescu-Delavrancea, *Palatul de cleștar*; Ioan Slavici, *Zâna zorilor;* Hans Christian Andersen, *Rățușca cea urâtă;* Frații Grimm, *Cenușăreasa*)
  - **romanul pentru copii** (Cezar Petrescu, *Fram, ursul polar*; Jonathan Swift, *Călătoriile lui Gulliver*)

c. Genul dramatic (Victor Eftimiu, *Înșir-te mărgărite…*)

BIBLIOGRAFIE PENTRU LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. Limba română

1. *Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită (2005), Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti
2. Gheorghe, M., (2009), *Limba română. Probleme teoretice şi aplicaţii*, Editura Universităţii *Transilvania* din Braşov
3. Golopenția S., (2017), *Acțiune, interacțiune, identitate, studii de pragmatică lingvistică*, Editura Academiei Române (cap. Româna globală)
4. Pană-Dindelegan, G. (coord.), (2019), *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, Editura Univers Enciclopedic Gold, Bucureşti
5. https://www.eursc.eu/Syllabuses/2015-01-D-45-ro-2.pdf
6. https://www.observatoireplurilinguisme.eu/ro/

II. Literatura română și universală pentru copii

1. Balazs, L., (2003), *Folclor. Noțiuni generale de folclor și poetică populară*, Editura Scientia, Cluj-Napoca
2. Călinescu, G., (2003), *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Semne, București
3. Ciopraga, Constantin, (1997), *Personalitatea literaturii române*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Institutul European, Iași
4. Norel, M., (2012), *Literatură română și literatură pentru copii*, (https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-transilvania-din-brasov/english-literature/note-de-curs/literatura-romana-pt-copii-m-norel/4986179/)
5. www.enciclopediavirtuala.ro
6. http://ro.literaryframework.eu/
7. www.romanianvoice.com/poezii/
8. www.cartiaudio.eu
9. www.biblior.net

***, *Limba Română,* revistă de știință și cultură, Chișinău (www.limbaromana.md)

***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Literatura română și universală pentru copii, în vigoare în anul şcolar în care se susține concursul, cuprinse în Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

4. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

I. Specificul predării-învățării-evaluării limbii române în învățământul primar cu predare în limba unei minorități

- Specificul curriculumului pentru disciplina Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități
- Influenţa fenomenelor de transfer şi de interferenţă asupra învățării limbii române;
- Proiectarea activităților didactice în manieră integrată;
- Modelul comunicativ-funcțional și abordarea conținuturilor în clasele pregătitoare–a IV-a;
- Abordarea elementelor de construcție a comunicării din perspectivă funcțională, aplicativă, conform programelor școlare în vigoare;
- Specificul organizării lecțiilor de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități în clasele pregătitoare–a IV-a;
- Metode şi procedee specifice învățării limbii române, ca limba a doua (nematernă);
- Forme de organizare a activităților de învățare în limba română; strategii de diferenţiere, individualizare; învăţarea prin cooperare;
- Rolul jocului didactic în orele de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de *Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități* în învățământul primar

1. Comunicarea orală (receptarea mesajului oral, exprimarea orală)

- Strategii de formare a comportamentului de receptor/emițător de mesaje orale;
- Strategii de predare-învățare-evaluare la disciplina Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități;
- Activități de învățare care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (clasa pregătitoare–clasa a IV-a);
- Metode și mijloace de învățământ folosite în formarea și dezvoltarea exprimării orale în limba română;

- Formarea şi dezvoltarea competenţelor de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorităţi: conţinuturi şi contexte de realizare, criterii şi cerinţe în exersarea exprimării corecte, respectarea normelor ortoepice.

2. Comunicarea scrisă (receptarea mesajului scris, exprimarea scrisă)

- Strategii de formare a câmpului vizual (propoziție, cuvânt, silabă, literă);
- Strategii de predare-învățare-evaluare a citit-scrisului în limba română la clasa a II-a (metode și procedee specifice, mijloace de învățământ);
- Specificul abordării textelor în învățământul primar:
  - Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea/narațiunea, dialogul, descrierea, personajul literar);
  - Textul liric (strofa, versul);
  - Textul nonliterar;
  - Textul funcțional.
- Organizarea textului scris, în funcție de scopul redactării:
  - Tehnica elaborării unui text scris: contexte de realizare pentru clasele a III-a – a IV-a;
  - Scrierea funcțională (bilet, felicitare, afiș, fluturaș, invitație, email);
  - Scrierea imaginativă (pe baza unui șir de întrebări, pe baza unui suport vizual);
  - Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).
- Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învățământul primar – particularităţi ale însuşirii normelor limbii literare în clasele a II-a – a IV-a (ortografie şi punctuație).

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități*

- Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor şi progresului şcolar;
- Metode tradiționale și alternative de evaluare;
- Tipuri de itemi utilizați în practica școlară (clasele pregătitoare – a IV-a).

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

1. Brate, Rodica, (2014), *Limba şi literatura română/universală pentru copii. Metodica predării limbii române. Concursul național pentru ocuparea posturilor didactice de învățători (în limbile minorităților)*, Editura Universităţii *Lucian Blaga,* Sibiu
2. Cristea, S., (2002), *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, Chișinău
3. Norel, M. (2010), *Didactica limbii şi literaturii române pentru învățământul primar*, Editura Art, București
4. Pamfil, A. (2019), *Limba și literatura română în învățământul primar*, Editura Art
5. Rusu, Mina-Maria; Norel, Mariana (coord.), (2019), *Ghidul profesorului de limba și literatura română pentru aplicarea noilor programe școlare,* Editura Nomina
6. Tódor Erika Mária, (2020), Predarea-învăţarea limbii române ca nematernă (O alternativă a lingvisticii aplicate). Scientia, Cluj-Napoca, ISBN 978-606-975-032-2, ediția a II-a (revizuită și îmbogățită)
7. http://educatiacontinua.edu.ro/repere-metodologice.html
   ***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Limba şi literatura sârbă maternă, în vigoare în anul şcolar în care se susține concursul, cuprinse în Catalogul manualelor şcolare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

5. MATEMATICĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Elemente de teoria mulțimilor

- Noţiunea de mulţime: element, apartenenţă, reprezentarea mulţimilor
- Relaţia de incluziune, egalitatea între mulţimi

- Submulțimi; determinarea unor submulțimi
- Operaţii cu mulţimi: Reuniunea. Intersecţia. Diferenţa. Complementara unei mulţimi. Produsul cartezian. Proprietățile operațiilor cu mulțimi
- Relaţia de echipotenţă; cardinalul unei mulţimi

2. Mulțimi de numere

Mulțimea numerelor naturale (N); multimea numerelor întregi (Z); mulțimea numerelor raționale (Q); mulțimea numerelor iraționale (I)

Numere naturale

- Axiomele lui Peano
- Sisteme de numeraţie: sistem poziţional (scrierea în baza 10) şi sistem nepoziţional (scrierea cu cifre romane)
- Operații cu numere naturale: adunarea și scăderea – proprietăți; înmulțirea și împărțirea – proprietăți; teorema împărțirii cu rest; ordinea efectuării operațiilor și utilizarea parantezelor; rotunjirea numerelor naturale la diferite ordine; puterea cu exponent natural a unui număr natural; pătratul unui număr natural; reguli de calcul cu puteri.
- Metode aritmetice de rezolvare a problemelor:
  - metoda figurativă (grafică);
  - metoda mersului invers;
  - metoda comparației;
  - metoda reducerii la unitate;
  - probleme care se rezolvă prin combinarea metodelor aritmetice (metode mixte).
- Divizibilitatea numerelor naturale, divizor, multiplu, criterii de divizibilitate cu: 2, 3, 4, 5, 9, 10; numere prime, numere compuse; descompunerea unui număr natural în factori primi, aflarea c.m.m.d.c., c.m.m.m.c. a două sau mai multe numere naturale

Numere întregi

- Compararea numerelor întregi
- Operații cu numere întregi: adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea

Numere raționale:

- Fracţii ordinare: fracţii subunitare, echiunitare, supraunitare; procente; fracţii echivalente
- Compararea fracţiilor. Introducerea şi scoaterea întregilor dintr-o fracţie. Aflarea unei fracții dintr-un număr și a unui număr când se cunoaște o fracție din el
- Fracţii zecimale: compararea fracțiilor zecimale
- Transformarea unei fracţii zecimale în fracţie ordinară
- Transformarea unei fracții ordinare în fracție zecimală
- Operații cu numere rationale: adunarea, scăderea, înmulţirea şi împărțirea fracţiilor ordinare; adunarea şi scăderea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule; înmulţirea şi împărțirea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule
- Media aritmetică și media ponderată a două sau mai multe numere raționale

Numere iraționale

- Reguli de calcul cu radicali: produs, cât, scoaterea factorilor de sub radical, introducerea factorilor sub radical
- Operații cu numere iraționale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea numerelor iraționale care conțin radicali de indice 2)
- Rădăcina pătrată a unui număr natural pătrat perfect
- Algoritmul de extragere a rădăcinii pătrate a unui număr natural prin descompunerea numerelor în produs de factori primi

3. Ecuaţii, inecuaţii şi sisteme de ecuaţii

- Ecuaţii de gradul I cu coeficienți în Z; probleme care se rezolvă folosind ecuaţii de acest tip
- Inecuații de gradul I, cu coeficienti numere întregi
- Sisteme de două ecuaţii liniare cu două necunoscute, cu coeficienți numere întregi (metoda substituţiei, metoda reducerii); probleme care se rezolvă cu ajutorul sistemelor de două ecuații cu două necunoscute

4. Elemente de organizare a datelor

- Colectarea, organizarea, reprezentarea şi interpretarea datelor: tabele, grafice cu bare, grafice liniare, diagrame; reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale

5. **Unităţi de măsură pentru lungime, arie, volum, capacitatea vaselor, masă, timp, valoare**
   - Unități de măsură standard; multiplii și submultiplii; transformări
   - Relația de echivalență dintre volum și capacitate (1 dm^3=1l)
6. **Elemente de geometrie**
   - **Punct, dreaptă, semidreaptă, segment, linia curbă, linia frântă**
   - **Unghi**: definiţie, notaţii, elemente; interiorul unui unghi, exteriorul unui unghi; măsura unui unghi; clasificare
   - **Poligoane**:

     Triunghiul
     - Definiţie, elemente; clasificare; perimetru; suma măsurilor unghiurilor unui triunghi
     - Linii importante în triunghi: înălțimea, bisectoarea, mediatoarea, mediana (definiție, proprietăți, construcție)
     - Ortocentrul, centrul cercului înscris în triunghi, centrul cercului circumscris triunghiului, centrul de greutate
     - Criteriile de congruenţă a triunghiurilor
     - Proprietăţi ale triunghiului isoscel
     - Proprietăți ale triunghiului echilateral
     - Triunghiul dreptunghic**:** proiecții ortogonale pe o dreaptă; teorema înălțimii; teorema catetei; teorema medianei; teorema unghiului de 30°; teorema lui Pitagora; reciproca teoremei lui Pitagora
     - Perimetrul și aria (formule de calcul)

     Patrulaterul
     - Patrulaterul convex; suma măsurilor unghiurilor unui patrulater convex
     - Paralelogramul, proprietăţi; paralelograme particulare: dreptunghi, romb, pătrat - proprietăţi; trapezul, clasificare, proprietăţi, linia mijlocie în trapez
     - Perimetre și arii: dreptunghi, romb, pătrat, trapez
   - **Cercul**: construcție, elemente
   - Corpuri geometrice: paralelipipedul dreptunghic, cubul, piramida, cilindrul, conul, sfera (recunoaştere, elemente componente, desfășurare, construcție); aria și volumul paralelipipedului dreptunghic, cubului și piramidei regulate (piramida patrulateră regulată, piramida triunghiulară regulată, tetraedrul regulat).

BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DISCIPLINEI DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Aron I., Herescu, Gh., Dumitru, A., 1996, *Aritmetica pentru învăţători*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
2. Magdaș, I., 2019, *Matematică. Ghid pentru pregătirea inițială și continuă a profesorilor pentru învățământul primar*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
3. Roșu, M., 2019, *Elemente de matematică pentru profesorii din învățământul primar,* Ediția a 2-a, revizuită, București, Editura Aramis.
4. Roșu, M., Roman, M., 1999, *Matematica pentru perfecţionarea învăţătorilor*, București, Editura All.

***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Matematică pentru clasele a IV-a–a VIII-a, în vigoare în anul şcolar în care se susţine concursul, cuprinse în Catalogul manualelor şcolare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

6. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ / MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ / MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

I. Curriculumul la disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Structura programei școlare; relația dintre competențele generale, competențele specifice, exemplele de activități de învățare și conținuturi;
b) Contribuția disciplinelor la profilul de formare al absolventului de învățământ primar (dezvoltarea competenței-cheie matematice și a competenței în științe, tehnologie și inginerie);
c) Lectura personalizată a programei școlare.

II. Proiectarea didactică a activităților de învățare la disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Etapele proiectării didactice: corelarea competențelor specifice cu obiectivele operaționale și definirea sistemului de referință spațio-temporal; selectarea și structurarea conținuturilor; stabilirea strategiilor didactice optime; stabilirea criteriilor, a probelor și a instrumentelor de evaluare formativă și sumativă;
b) Instrumente ale proiectării la nivel micropedagogic: lectura personalizată a programei școlare, planificarea calendaristică anuală, proiectarea unităților de învățare, proiectarea lecției / activității didactice.

III. Lecția de Matematică și explorarea mediului / Matematică în învățământul primar

a) Lecția – modalitate fundamentală de organizare a activității didactice;
b) Forme de organizare a colectivului de elevi (frontal, pe grupe, în perechi, individual);
c) Strategii de diferențiere, individualizare și incluziune (adaptarea sarcinilor de învățare, a suporturilor vizuale/manipulative și a ritmului de lucru pentru elevii cu cerințe educaționale speciale / tulburări specifice de învățare);
d) Metode și procedee didactice (caracteristici, utilizare în activitățile didactice): lucrul cu manualul, explicația, conversația euristică, demonstrația, exercițiul, învățarea prin descoperire, problematizarea, jocul didactic, experimentul, observarea; metode de învățare prin cooperare; metode de predare-învățare moderne, activizante și interactive, centrate pe elev;
e) Mijloace de învățământ, resurse digitale și suporturi tehnice de instruire: modalități de integrare în activitatea didactică (materiale intuitive/manipulative, manualul tipărit și digital, resurse educaționale deschise – RED, aplicații și platforme educaționale);
f) Evaluarea rezultatelor învățării la Matematică și explorarea mediului / Matematică: tipuri de evaluare; metode tradiționale și complementare; tipuri de itemi utilizați în practica școlară; specificul aprecierii elevilor prin calificative; problematica specifică a descriptorilor de performanță; structura probei de evaluare în raport cu standardele naționale de evaluare; itemii pe niveluri de performanță; analiza erorilor elevilor, feedbackul descriptiv și valorificarea rezultatelor evaluărilor naționale de la finalul claselor a II-a și a IV-a în ameliorarea învățării;
g) Abordarea integrată a curriculumului: corelații intra-, multi-, inter- și transdisciplinare ale disciplinelor Matematică și explorarea mediului / Matematică cu celelalte discipline din planul-cadru.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a) în învățământul primar

1. Metodologia predării-învățării conținuturilor matematice (clasele CP–IV)

a) Elemente pregătitoare pentru formarea conceptului de număr natural; aspectul cardinal și aspectul ordinal al numărului natural;
b) Metodologia formării conceptului de număr natural;
c) Metodologia didactică specifică predării-învățării operațiilor matematice în mulțimea numerelor naturale; algoritmi de calcul cu numere naturale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea exactă și împărțirea cu rest);
d) Metodologia didactică specifică predării-învățării ordinii efectuării operațiilor și a utilizării parantezelor;
e) Metodologia didactică specifică predării-învățării fracțiilor și a operațiilor de adunare și scădere a fracțiilor cu același numitor;
f) Metodologia didactică specifică predării-învățării unităților de măsură pentru lungime, masă, capacitate, timp și valoare;

g) Metodologia didactică specifică predării-învățării elementelor de geometrie;
h) Metodologia de rezolvare și compunere a problemelor de matematică: noțiunea de problemă matematică; etapele rezolvării problemelor de matematică; valențele formative ale activităților de rezolvare și compunere a problemelor matematice; metode speciale de rezolvare a problemelor de matematică (metoda figurativă/grafică, metoda comparației, metoda mersului invers, metoda reducerii la unitate); probleme de estimare, probleme de logică și probleme cu date organizate în tabele și grafice.

2. Metodologia predării-învățării componentei Explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a)

a) Învățarea prin investigație științifică (observarea, formularea de întrebări și predicții, experimentul simplu, înregistrarea și comunicarea rezultatelor);
b) Explorarea directă a mediului apropiat; demersuri didactice de investigare a fenomenelor naturii, a plantelor, a animalelor, a corpului omenesc și a elementelor mediului înconjurător;
c) Abordarea integrată a elementelor de matematică și de științe în contexte cotidiene;
d) Evaluarea competențelor de observare, investigare și comunicare a rezultatelor.

3. Educație incluzivă în activitățile de Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Adaptarea strategiilor de predare-învățare la diversitatea nivelurilor de achiziție, a ritmurilor și a stilurilor de învățare; trecerea gradată între reprezentările concrete, vizuale, grafice și simbolice, cu utilizarea materialelor manipulative, a schemelor, a desenelor, a axei numerelor, a tabelelor și a suporturilor accesibile;
b) Diferențierea sarcinilor și a gradului de sprijin în activitățile de calcul, măsurare, geometrie, rezolvare de probleme și explorare a mediului; fragmentarea cerințelor complexe și oferirea de modele și exemple, în funcție de nevoile elevilor;
c) Evaluarea incluzivă: adaptarea sarcinilor, a modalităților de comunicare și de răspuns, inclusiv pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES) / tulburări specifice de învățare (TSI), în acord cu măsurile de sprijin aplicabile; centrarea evaluării pe raționament și progres individual, nu doar pe viteza de lucru.

V. Caracterul practic-aplicativ al al disciplinelor Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Contexte și demersuri de aplicare practică: explorare, investigare, estimare/aproximare, comparare, măsurare și experimentare;
b) Transferul și valorificarea cunoștințelor matematice în viața cotidiană: rezolvarea unor situații-problemă autentice, luarea deciziilor (elemente de educație financiară) și dezvoltarea gândirii logice și algoritmice.

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ / MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

1. Bolboacă, L., 2001, *Didactica modernă*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
2. Burtea, G. (coord.), 1995, *Matematica şi logica pentru şcolari*, Bucuresti, Editura Corint.
3. Cerghit, I., Neacşu, I., Negreţ, I., Pânişoară, I.O., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
4. Cerghit, I., 2006, *Metode de învăţământ*, Iaşi, Editura Polirom.
5. Creţu, C., 1998, Iaşi, *Curriculum diferenţiat şi personalizat*, Editura Polirom.
6. Cristea, S., 2002, *Dicționar de pedagogie*, Chișinău, Editura Litera Educațional.
7. Dumitru, A. ș.a., 2017, *Metodica predării matematicii pentru învățământul primar. După noua programă. CP-IV*, Pitești, Editura Carminis.
8. Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldiri.
9. Jinga, I., Petrescu, A., 1996, *Evaluarea performanţei şcolare*, Bucureşti, Editura Adelfin.
10. Magdaş, I., 2010, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar şi preşcolar - actualitate şi perspective*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană.
11. Magdaş, I., 2018, *Probleme pentru pregătirea didactică matematică în învățământul primar. Ghid pentru studenți*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.

12. Magdaș, I., 2022, *Didactica matematicii pentru învățământul primar și preșcolar: fundamente teoretice și aplicative*, ediția a III-a revizuită, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
13. Manolescu, M., 2010, *Teoria şi metodologia evaluării*, Bucureşti, Editura Universitară.
14. Neacșu, I. (coord.), 1988, *Metodica predării matematicii la clasele I-IV*, Bucuresti, Editura Didactică și Pedagogică.
15. Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
16. Paraschiva, A., Purcaru, M., 2008, *Metodica activităţilor matematice şi a aritmeticii pentru institutori/profesori din învăţământul primar şi preşcolar*, Brașov, Editura Universităţii „Transilvania" Braşov.
17. Petrovici, C., 2014, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar*, Iași, Editura Polirom.
18. Roșu, M., Roman, M., 2007, *Didactica matematicii în învățământul primar*, MEC, Proiectul pentru Învățământul rural.
19. Săvulescu, D. (coord.), 2008, *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Craiova, Editura „Gheorghe Alexandru".
20. Vișoiu, F., 2013, *Metode activ-participative folosite în predarea matematicii la ciclul primar*, Bacău, Ed. Rovimed.

***, Ministerul Educației, *Proiectul CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți, ghiduri metodologice și resurse educaționale deschise pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului/Matematică*, disponibile pe platforma digital.educred.ro."

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Matematică şi explorarea mediului/ Matematică, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

7. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

1. ***Finalităţile educaţiei***

a) Definirea și analiza conceptuală: finalitate educațională, ideal educațional, scopuri educaționale, competențe (competențe-cheie europene, competențe generale, competențe specifice) și obiective educaționale (cadru, de referință, operaționale);

b) Taxonomia finalităților educaționale: criterii și sisteme de referință (macro – micro / finalități de sistem – finalități de proces; grad de generalitate; domeniul / dimensiunea personalității: cognitiv, afectiv-atitudinal, psihomotor; temporalitate; măsurabilitate);

c) Operaționalizarea obiectivelor educaționale: concept, modele și proceduri de operaționalizare, cerințe / condiții de formulare a obiectivelor operaționale, limite ale operaționalizării.

2. ***Probleme teoretice si practice ale curriculumului***

a) Conceptul de curriculum: evoluția conceptului, accepțiuni (în sens larg și în sens restrâns), componentele structurale ale curriculumului și abordarea curriculară centrată pe competențe;

b) Tipurile de curriculum**:**

• din perspectiva dezvoltării și a organizării: curriculum nucleu (trunchi comun), curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ – discipline opționale), curriculum diferențiat, curriculum adaptat (pentru elevii cu cerințe educaționale speciale);

• din perspectiva gradului de formalizare: curriculum formal (oficial), nonformal, informal, ascuns;

• din perspectiva integrării conținuturilor: curriculum disciplinar, interdisciplinar, pluridisciplinar și transdisciplinar.

c) Produsele curriculare:

• principale (reglatoare): planurile-cadru de învățământ, programele școlare (structură și corelația competențe generale – competențe specifice – conținuturi – activități de învățare);

• auxiliare și materiale-suport: manualele școlare, ghidurile metodologice, auxiliarele curriculare, portofoliile, resursele educaționale deschise (RED) și platformele/softurile educaționale.

d) Curriculumul național din România – repere actuale de politică educațională:

• structura Curriculumului național (ariile curriculare și ciclurile curriculare);

• documente de politică curriculară în vigoare (Cadrul de referință al Curriculumului național, Profilul de formare al absolventului de învățământ primar și metodologiile de aplicare a planurilor-cadru).

3.Procesul de învăţământ - sistem şi funcţionalitate

a) Procesul de învățământ ca sistem și proces: concept, structură, funcții, dimensiuni, caracteristici și modele explicativ-interpretative; procesualitatea internă (interacțiunea dinamică dintre predare, învățare și evaluare);
b) Eficiența procesului de învățământ**:** condiții și factori de optimizare; forme de organizare a procesului de învățământ (activitatea la clasă, activități în afara clasei, organizarea în regim simultan și în mediul digital / hibrid).

4. Proiectarea didactică

a) Definirea și analiza conceptului: funcțiile și etapele proiectării didactice;
b) Nivelurile proiectării didactice: proiectarea la nivel macropedagogic și la nivel micropedagogic;
c) Demersul proiectării didactice la nivel micropedagogic: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea unităților de învățare și proiectarea lecției / activității didactice;
d) Instrumente de proiectare didactică: structura și cerințele de elaborare a documentelor de proiectare (planificarea calendaristică, proiectul unității de învățare, proiectul de lecție).

5. Strategiile didactice

a) Delimitări conceptuale și structură: conceptul de strategie didactică, componente (metode, procedee, tehnici, forme de organizare și mijloace de învățământ), criterii de selectare și taxonomii ale strategiilor didactice (cu accent pe strategiile interactive și diferențiate);
b) Metodologia didactică: delimitări conceptuale (metodologie, metodă, procedeu, tehnică); sistemul metodelor de învățământ (metode tradiționale și metode moderne / activ-participative – definiții, clasificări, descrieri, valențe formative și limite);
c) Mijloacele de învățământ și tehnologiile digitale: definiție, clasificare, funcții și condiții de integrare eficientă în activitatea didactică; utilizarea tehnologiilor digitale, a platformelor educaționale și a resurselor educaționale deschise (RED) în sprijinul învățării și al incluziunii.

6. Predarea. Orientări contemporane în teoria şi practica predării

a) Conceptul de predare: accepțiuni, modele explicative și orientări contemporane (predarea interactivă, predarea centrată pe elev și pe dezvoltarea competențelor); predarea ca activitate de organizare, mediere și gestionare a situațiilor de învățare;
b) Stiluri de predare și reglarea demersului didactic: tipologii ale stilurilor de predare; rolul comunicării didactice și al feedbackului constructiv (formativ) în optimizarea predării și a învățării;
c) Practica reflexivă și dezvoltarea profesională: autoevaluarea și evaluarea comportamentului didactic al profesorului pentru învățământ primar (raportarea la standardele profesionale în vigoare).

7. Învăţarea şcolară. Orientări contemporane în teoria şi practica învăţării şcolare

a) Conceptul și formele învățării: delimitări între învățarea în sens larg și învățarea școlară (definire, caracteristici, mecanisme); forme, tipuri și niveluri ale învățării școlare (învățarea activă, colaborativă, experiențială, prin descoperire și învățarea autoreglată / dezvoltarea competenței „a învăța să înveți”);
b) Teorii și orientări contemporane ale învățării: paradigme relevante pentru învățământul primar (constructivismul, cognitivismul, teoria învățării sociale, teoria inteligențelor multiple) și aplicațiile lor în organizarea situațiilor de învățare;
c) Condițiile învățării școlare eficiente: factori interni (cognitivi, metacognitivi, afectiv-motivaționali, stiluri de învățare) și factori externi (organizarea mediului de învățare, climatul socio-emoțional sigur și stimulativ); interdependența acestora și modalități de stimulare a motivației pentru învățare.

8. Instruirea. Teorie, metodologie

a) Delimitări conceptuale: raporturile dintre educație, formare, instruire și învățare;
b) Forme de organizare a activității de instruire: activitatea frontală, activitatea pe grupe (învățarea prin cooperare) și activitatea individuală (specific, funcții, avantaje, limite și alternarea lor în lecție);
c) Organizarea instruirii diferențiate și personalizate: adaptarea sarcinilor de învățare, a timpului și a ritmului de lucru la particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor (în acord cu strategiile didactice selectate).

9. ***Evaluarea în procesul de învățământ si educaţie***

a) Definirea și analiza conceptului de evaluare didactică**:** funcțiile evaluării; operațiile evaluării (măsurarea – aprecierea – decizia)
b) Forme / tipuri de evaluare didactică**:** evaluarea inițială, evaluarea continuă / formativă, evaluarea finală / sumativă (specific, rol și complementaritate);

c) Standardele naționale de evaluare și evaluarea criterială: rolul standardelor naționale în asigurarea coerenței dintre curriculum, predare și evaluare; relația dintre competențele specifice, rezultatele așteptate ale învățării, criteriile de evaluare și descriptorii de performanță;
d) Metode, instrumente și itemi de evaluare**:** metode de evaluare tradiționale și metode alternative / complementare; instrumente de evaluare; tipologia itemilor (definiție, clasificare, caracteristici, cerințe de proiectare, avantaje și limite în utilizare);
e) Valorificarea rezultatelor evaluării**:** interpretarea rezultatelor în raport cu standardele și descriptorii de performanță; utilizarea feedbackului formativ pentru reglarea procesului de predare-învățare, proiectarea măsurilor de remediere / dezvoltare și stimularea autoevaluării elevilor.

10. ***Repere de pedagogie școlară privind educația incluzivă***

a) Conceptul și principiile educației incluzive (echitate, egalitate de șanse, accesibilitate, participare, nediscriminare);
b) Diferențierea și individualizarea instruirii: adaptarea strategiilor didactice, a sarcinilor de învățare și a evaluării la nevoile educaționale ale elevilor;
c) Sprijinirea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES): adaptări curriculare și colaborarea cu familia și specialiștii;
d) Mediul școlar sigur și incluziv: prevenirea excluziunii, a stigmatizării, a segregării și a bullyingului.

BIBLIOGRAFIE PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

1. Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2019, *Sinteze de pedagogia învățământului primar. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
2. Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2020, *Sinteze de pedagogie generală. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
3. Bocoș, M., 2013, *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Iași, Editura Polirom.
4. Bocoş, M., Jucan, D., 2019, *Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
5. Bocoş, M., Jucan, D., 2018-2019, *Teoria şi metodologia instruirii şi Teoria şi metodologia evaluării. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Pitești, Editura Paralela 45.
6. Catalano, H., 2018, *Procesul de învățământ: direcții epistemice, pragmatice și experiențiale*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
7. Cerghit, I., Neacşu, I., Pânişoară I.O., Potolea D., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
8. Ciolan, L., 2008, *Învăţarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar,* Iaşi, Editura Polirom.
9. Cristea, S., 1998, *Dicţionar de termeni pedagogici*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
10. Cristea, S., 2010, *Fundamentele pedagogiei*, Iaşi, Editura Polirom.
11. Cristea, S., 2017, *Finalitățile educației*, București, Editura Didactica Publishing House.
12. Cristea, S., 2017, *Instruirea / Procesul de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
13. Cristea, S., 2017, *Realizarea instruirii ca activitate de predare-învățare-evaluare*, București, Editura Didactica Publishing House.
14. Cristea, S., 2018, *Obiectivele instruirii /procesului de invatamant*, București, Editura Didactica Publishing House.
15. Cristea, S., 2019, *Metodologia instruirii in cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
16. Cristea, S., 2019, *Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
17. Cerghit, I., 1997, *Metode de învățământ*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
18. Cucoș, C., 2024, Pedagogie, ediția a IV-a, revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
19. Cucoş, C., 2000, *Pedagogie generală,* Iaşi, Ed. Polirom.
20. Gherguț, A., 2006, Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație, Iași, Editura Polirom.
21. Gherguț, A., Frumos, L., 2019, Educația incluzivă. Ghid metodologic, Iași, Editura Polirom.
22. Ionescu, M., Bocoș, M. (coord.), 2009, *Tratat de didactică modernă*, Pitești,Ed. Paralela 45.
23. Ionescu, M., 2007, *Instrucție și educație*, Arad, Vasile Goldiș University Press.

24. Iucu, R.B, 1999, *Managementul clasei de elevi*, Bucureşti, Editura „D. Bolintineanu”.
25. Iucu, R. B., 2006, Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
26. Iucu R. B, Manolescu M., 2005, *Elemente de pedagogie,* Bucureşti, Credis, Editura Universităţii din Bucureşti.
27. Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldin.
28. Jucan, D., Muste, D., Albulescu, I., 2024, Abordări didactice actuale și de perspectivă în învățământul primar și preșcolar, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
29. Manolescu, M., 2005, *Evaluarea școlară: metode, tehnici, instrumente*, București, Editura Meteor Press.
30. Manolescu, M., 2010, *Teoria și metodologia evaluării*, București, Editura Universitară.
31. Mara, D., 2009, Strategii didactice în educația incluzivă, București, Editura Didactică și Pedagogică.
32. Neacşu, I., 1990, *Metode şi tehnici moderne de învăţare eficientă*, Bucureşti, Editura Militară.
33. Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
34. Neacşu, I., 2015*, Metode si tehnici de invatare eficienta. Fundamente si practici de succes,* Iași, Editura Polirom.
35. Negreţ, D.I*.,* 2008, *Teoria generală a curriculumului educaţional*, Iaşi, Editura Polirom.
36. Oprea, C.M., 2008, *Strategii didactice interactive*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
37. Petrescu, P., Pop, V., 2007, *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situaţiilor de învăţare,* Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
38. Petrovici, M.C., 2010, *Niveluri ale înțelegerii*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
39. Pânișoară, I. O., Manolescu, M., 2019, *Pedagogia învățământului primar și preșcolar,* Iași, Editura Polirom.
40. Păun, E., Potolea, D., 2002, *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative,* Iași, Editura Polirom.
41. Stanciu, M., 1999, *Reforma conținuturilor învățământului. Cadru metodologic*, Iași, Editura Polirom.
42. Stoica, A. (coord.), 2001, *Evaluarea curentă şi examenele*, Bucureşti, Editura Prognosis.
43. Stoica, A., 2003, *Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică*, Bucureşti, Editura Humanitas Educational.
44. Stoica, A., Mihail, R., 2006, *Evaluarea educaţională. Inovaţii şi perspective*, Bucureşti, Editura Humanitas.
45. ***, *Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE),* MEN – CNCEÎP, București, 2008.
46. Slunjski E. *Procesa ucenja dece i odraslih kao alat razvoja kurikuluma*, Beograd, Element, 2020.
***, www.edu.ro.

Anexa nr. 81

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA SLOVACĂ MATERNĂ, LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII SLOVACE MATERNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA SLOVACĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ȘI METODICA PREDĂRII MATEMATICII/MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

(ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA SLOVACĂ MATERNĂ)

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa se adresează învățătorilor, institutorilor şi profesorilor pentru învățământul primar care se înscriu şi susțin Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar.

În elaborarea programei s-au avut în vedere următoarele principii:

- principiul continuității formării inițiale, pentru evoluție în carieră şi dezvoltare profesională;
- principiul coerenței modular-tematice a programei, asigurat prin articularea proiectării ei, prin modul de elaborare a competențelor generale şi specifice, prin modul de selectare a conținuturilor ce vor face obiectul evaluărilor vizate, prin diversitatea formelor şi a strategiilor evaluative sugerate pentru a fi utilizate în contextul acestor examinări;
- principiul adecvării şi armonizării finalităților şi a conținuturilor învățământului primar românesc cu direcțiile şi spiritul schimbărilor din societate;
- principiul optimizării şi inovării activității în învățământul primar, prin asimilarea celor mai noi achiziții din ştiințele educației şi din ştiințele conexe.

Programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar a învățătorilor/institutorilor/profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba maternă slovacă vizează competenţe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural-aplicative şi atitudinale şi propune o tematică ce corespunde tendințelor în evoluția disciplinelor.

1. COMPETENȚE SPECIFICE PENTRU ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR CU PREDARE ÎN LIMBA SLOVACĂ MATERNĂ

Competenţe de comunicare şi relaţionare:

- utilizarea conceptelor şi teoriilor moderne de comunicare: orizontală/ verticală, complexă, diversificată şi specifică;
- manifestarea comportamentului empatic şi a „orientării helping”;
- proiectarea, conducerea şi realizarea procesului instructiv-educativ, ca un act de comunicare;
- facilitarea comunicării învăţător/ institutor-copii-părinţi- alte cadre didactice;
- valorificarea metacomunicării în optimizarea relaţiilor între cadre didactice;
- exprimarea orală cursivă, înţelegerea şi utilizarea corectă a semnificaţiilor structurilor verbale/ orale, a semnificaţiilor mijlocite de limbajul scris;
- utilizarea creativă şi expresivă a limbajului oral;
- accesarea diverselor surse de informare în scopul documentării;
- derularea unor proiecte de parteneriat şcoală-familie-comunitate.

Competenţe metodologice:

- utilizarea adecvată a cunoştinţelor de didactică generală, de didacticile disciplinelor, de psihologie şi pedagogie şcolară/ pedagogia învăţământului primar în proiectarea şi desfăşurarea activităţii didactice cu copiii;
- proiectarea conţinuturilor instructiv-educative în acord cu prevederile programei şi cu nivelul grupei/clasei la care învăţătorul/institutorul îşi desfăşoară activitatea;
- utilizarea optimă a factorilor spaţio-temporali, în vederea eficientizării procesului instructiv-educativ;
- proiectarea şi utilizarea de strategii didactice eficiente în procesul de predare-învăţare-evaluare;
- aplicarea corectă a pedagogiei învăţământului primar în procesul de predare-învăţare-evaluare;
- abordarea praxiologică a teoriilor cognitive moderne, în vederea stimulării, formării şi dezvoltării capacităţilor de cunoaştere ale elevului;
- manifestarea unei conduite metodologice flexibile şi inovative în plan profesional:
  - Utilizarea corectă a limbii slovace în receptarea şi producerea mesajelor scrise;
  - Utilizarea registrelor stilistice diferite, în funcție de contextual comunicațional;
  - Folosirea instrumentelor de interpretare şi analiză stilistică a diferitelor texte literare şi nonliterare;

- Aplicarea conceptelor operaționale în activitatea de interpretare a textelor;
- Argumentarea în scris a opiniilor personale;
- Cunoașterea și aplicarea cunoștințelor de fonetică, lexic, morfologie și sintaxă în construirea propriului mesaj;
- Relevarea valorilor morale și estetice ale textului;
- Actualizarea și aprofundarea cunoștințelor de limba și literatura slovacă maternă și metodica predării acestora;
- Utilizarea tehnicilor de activitate intelectuală;
- Integrarea în activitatea didactică a tipurilor diferite de lecții;
- Utilizarea creatoare a metodelor de învățământ în cadrul predării limbii slovace.

Competenţe de evaluare şi autoevaluare a activităţii didactice:

- utilizarea conceptelor cu care operează evaluarea şi a teoriilor moderne în domeniu;
- proiectarea unei evaluări eficiente, organic integrată în activitatea instructiv-educativă;
- utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/ autoevaluare individuală/de grup, precum şi a strategiilor de interevaluare.

Competenţe psiho-sociale:

- selectarea şi aplicarea unor comportamente prosociale adecvate, de adaptare eficientă şi rapidă la schimbările sociale şi la provocările existente;
- operarea cu metode şi tehnici eficiente de cunoaştere a naturii umane, în vederea unei comunicări eficiente cu toţi partenerii;
- identificarea şi aplicarea unor metode şi mijloace eficiente de lucru cu copiii, pentru stimularea şi facilitarea procesului de socializare a acestora;
- identificarea situaţiilor conflictuale într-o relaţie, analizarea acestora şi rezolvarea optimă a conflictului, prin aplicarea unui management eficient, care să valorifice influenţele educaţionale pozitive ale conflictului;
- asumarea rolului social pentru care a optat, în contextul unei imagini de sine adecvate propriei personalităţi şi propriului status profesional deţinut.

Competenţe tehnice şi tehnologice:

- adoptarea unei conduite psihopedagogice inovatoare în plan profesional;
- selectarea metodelor optime în vederea asigurării formării deprinderilor practice.

1. TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBĂ ŞI LITERATURĂ SLOVACĂ MATERNĂ

I. Limba slovacă

Fonetika, ortografia a ortoepia

- Abeceda, klasifikácia hlások: samohlásky, dvojhlásky, spoluhlásky.
- Ortografická a ortoepická klasifikácia spoluhlások.
- Vybrané slová.

Lexikológia

- Slovo, základná jednotka slovnej zásoby.
- Tvorba slov odvodzovaním, skladaním.
- Sémantické kategórie: synonymá, antonymá, homonymá.
- Rozdeľovanie slov na slabiky

Morfológia

- Podstatné mená

- Druh podstatných mien: všeobecné – vlastné, konkrétne – abstraktné, životné – neživotné, hromadné – pomnožné.
- Gramatické kategórie: rod, číslo, pád.
- Skloňovacie vzory podstatných mien: chlap, hrdina, dub, stroj, žena, ulica, dlaň, kosť, mesto, vysvedčenie, srdce, dievča.
- Pravopis vlastných podstatných mien.

- Prídavné mená
  - Druh prídavných mien.
  - Gramatické kategórie: rod, číslo, pád.
  - Skloňovacie vzory prídavných mien: pekný, cudzí, otcov/matkin, páví.
  - Pravidelné a nepravidelné stupňovanie prídavných mien.
  - Pravopis prídavných mien.
- Slovesá
  - Gramatické kategórie: osoba, číslo, čas, spôsob.
  - Časovanie slovies vo všetkých časoch a spôsoboch.
  - Pomocné sloveso byť.
- Zámená
  - Druh zámen: osobné, privlastňovacie, ukazovacie, opytovacie.
  - Gramatické kategórie: rod, číslo, pád.
- Číslovky
  - Druh čísloviek: základné, radové.
  - Gramatické kategórie: rod, číslo.
  - Pravopis čísloviek.
- Príslovky
  - Príslovky miesta, času, spôsobu a príčiny.
  - Stupňovanie a pravopis prísloviek.

Veta – vetná syntax

- Veta. Interpunkčné znamienka.
  - Jednoduchá veta a rozvitá veta.
  - Klasifikácia viet podľa obsahu, zloženia a členitosti
- Vetné členy.
  - Podmet, prísudok, prívlastok, predmet, príslovkové určenie: miesta, času, spôsobu a príčiny

II. Literatura slovacă

- **Literárne druhy a žánre**
- **Ľudová slovesnosť**
- **Periodizácia slovenskej literatúry pre deti a mládež**
- **Autori:**
  Groch, E. J. *(Tuláčik a Klára)*, Janovic, T. *(O bohatom palci)*, Gašparová, E. *(Ako čerešne oklamali chlapca)*, Hronský, J.C. *(Smelý zajko v Afrike)*, Zelinová, H. *(Mňau, mňau, mňau, Rozprávka o maľovanom vajíčku)*, Uličiansky, J. *(Snehuliacke ostrovy)*, Dobšinský P. *(Slovenské rozprávky)*, Feldek, Ľ. *(Hra pre tvoje modré oči)*, Trilecová, B. *(Ga - ga - ga - gaštany)*, Rúfus, M. *(Medveď a komár, Modlitbičky)*. Uličiansky, J. *(Kocúr na kolieskových korčuliach)*, Lucká, T. *(Môj veľký brat výmyselník)*, Čepčeková, E. *(Zrkadielka)*, Bendová, K. *(Kde bolo, tam nebolo, bolo to tak, že na svete neboli učitelia)*, Feldek, Ľ. *(Telefón, Rým)*, Šurinová, M. *(September)*. Bujtár, P. *(Vtačí kráľ, Lesní muzikanti)*, Anoca, D.M. *(Knižka pre prvákov)*, Štefánko, O. *(Desať strelených rozprávok)*.

Bibliografie

1. Anoca, Dagmar Mária, *Literatúra XX storočia. Literatura secolului XX*, Editura Universităţii din Bucureşti, 2012.
2. Anoca, Dagmar Maria, *Slovacica miscellanea*, Nadlak, 2012.
3. Barborică, Corneliu, *Istoria literaturii slovace,* Bucureşti, 1999.
4. Čúzy, Ladislav şi col., *Panoráma slovenskej literatúry I,* Bratislava, 2004.
5. Čúzy, Ladislav şi col., *Panoráma slovenskej literatúry II,* Bratislava, 2005.
6. Čúzy, Ladislav şi col., *Panoráma slovenskej literatúry III,* Bratislava, 2006.
7. Harpáň, Michal, *Teória literatúry*, Bratislava,1994.
8. Sliacky, Ondrej, *Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež do roku 1960,* LIC, Bratislava, 2007.
9. Stanislavová, Zuzana a kol. *Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež po roku 1960,* LIC, Bratislava, 2010.
10. Dolník, Juraj, *Morfologické aspekty súčasnej slovenčiny,* Bratislava, 2011
11. Luţă (Ţiprigan), Marilena Felicia, *Aspectul verbal. Retrospective şi perspective*, Bucureşti 2013.
12. Kolektív autorov*, Morfológia slovenského jazyka.*Slovenská akadémia vied, 1966.
13. Oravec, Ján, Bajzíková, Eugénia, *Slovenský súčasný spisovný jazyk*. Syntax, Bratislava,1986.
14. Oravec, J., Bajzíková, E., *Slovenský súčasný spisovný jazyk*. Morfológia, Bratislava, 1988.
15. Pauliny, Eugen, *Slovenská gramatika,* Bratislava, 1981.
    Pravidlá slovenského pravopisu, Bratislava, 2001.

2. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII SLOVACE MATERNE/ COMUNICĂRII ÎN LIMBA MATERNĂ SLOVACĂ ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR

- Conceptul de metodică a predării limbii materne. Sistemul unitar, principiile educaţiei integrate a limbii materne.
- Bazele psihice ale predării/învăţării citirii. Pregătirea citirii, fundamentarea învăţării scrisului.
- Problemele de bază ale învăţării citirii. Algoritmul învăţării literelor prin metoda fonetică, analitico - sintetică, procedeele învăţării citirii legate.
- Lectura explicativă a textului, procedeele dezvoltării citirii cu voce tare şi exprimării corecte.
- Obiectivele, procedeele analizei textului literar (epice, lirice). Metode de învăţare a citirii independente.
- Învăţarea sistemului de semne ale scrisului: învăţarea scrierii literelor şi legarea literelor.
- Metodele dezvoltării deprinderilor de scriere. Dezvoltarea simultană a scrisului şi scrierii corecte.
- Dezvoltarea vorbirii, caracteristicile vorbirii copiilor, tipuri de vorbire. Conştientizarea principiilor comunicării, dezvoltarea vorbirii prin jocuri de rol.
- Obiectivele şi strategiile dezvoltării vorbirii (exerciţii la nivel morfologic şi sintactic).
- Tipuri de lecţii.
- Pregătirea cadrului didactic pentru lecţie.
- Rolul materialului didactic la lecţii.
- Modalităţi de realizare a competenţelor cadru şi a celor specifice prevăzute de programa şcolară pentru ciclul primar (metode, activităţi de învăţare, conţinuturi).
- Proiectarea, realizarea şi evaluarea lecţiilor de limbă slovacă maternă

Bibliografie

1. Šebová, K., Maruzsová , Teória vyučovania slovenskej literatúry, Budapešť, 1988
2. Petlák, E., Všeobecná didaktika , Bratislava, 2004

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Comunicare în limba slovacă maternă/Limba şi literatura slovacă maternă, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

3. LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. LIMBA ROMÂNĂ

Fonetică și vocabular

- Nivelul fonetic. Pronunțarea corectă a cuvintelor
- Vocale. Semivocale. Consoane. Diftong. Triftong. Hiat
- Despărțirea cuvintelor în silabe. Reguli. Excepții
- Omografe, omofone. Accentul
- Derivarea. Cuvântul de bază. Rădăcină. Sufixele diminutivale și augmentative
- Familia lexicală
- Dinamica vocabularului. Arhaismele. Regionalismele. Neologismele. Împrumuturile (din/în limba română în/din limba maternă; alte împrumuturi)
- Paronimele frecvente. Pleonasmul

Părți de vorbire – părți de propoziție (funcții sintactice)

- Verbul în propoziţie. Exprimarea unei acţiuni, stări şi existenţe. Funcția sintactică de predicat
- Substantivul în propoziție. Exprimarea obiectului direct, indirect şi a circumstanţelor (prepoziţia, locuțiunea prepozițională). Funcții sintactice
- Adjectivul în propoziție. Exprimarea însuşirilor. Forme ale superlativului. Funcții sintactice.
- Pronumele în propoziție. Funcții sintactice
- Numeralul. Exprimarea cantităţii şi a ordinii. Funcții sintactice
- Adverbul în propoziţie. Funcții sintactice. Adverbe relative
- Interjecţia. Exprimarea emoţiilor şi a sunetelor din natură. Funcții sintactice

Propoziția

- Exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare (conjuncția și prepoziția)
- Propoziţia principală/propoziţia secundară. Propoziția simplă. Propoziția dezvoltată. Propoziția afirmativă. Propoziția negativă

Fraza

- Propoziţia regentă/elementul regent
- Tipuri de propoziții și structura lor specifică
- Expansiunea și contragerea

II. LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

- Literatură pentru copii. Definiții. Caracteristici.
- Principalele genuri şi specii literare, accesibile școlarilor mici:

1. Creaţia populară

- Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători)
- Colinde, proverbe, zicători, ghicitori
- Basme populare culese şi prelucrate de Petre Ispirescu: *Greuceanu, Prâslea cel Voinic și merele de aur*

2. Creaţia cultă

a. Genul liric

- **poeziile copilăriei** (Tudor Arghezi, *Prisaca;* Ana Blandiana, *Întâmplări din grădina mea;* Passionaria Stoicescu, *Jocuri-poezii despre ce poți fi*)
- **poezia despre natură și viețuitoare** (Vasile Alecsandri, *Pasteluri;* Mihai Eminescu, *Somnoroase păsărele;* Elena Farago, *Cățelușul șchiop;* Passionaria Stoicescu, *Cartea pădurii;* Gellu Naum, *Cărțile cu Apollodor*).

b. Genul epic

- **în versuri:**
  - **fabula** (Alecu Donici, *Musca la arat;* Grigore Alexandrescu, *Câinele și cățelul*; Jean de La Fontaine, *Greierele și furnica*)

- **balada** (George Topîrceanu, *Balada unui greier mic*)

- **în proză:**
  - **schița** (I.L. Caragiale, *D-l Goe, Vizită, Bubico*)
  - **povestirea** (Emil Gârleanu, *Fricosul;* Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*)
  - **legenda** (Alexandru Mitru, *Legendele Olimpului*)
  - **basmul cult** (Barbu Ștefănescu-Delavrancea, *Palatul de cleștar*; Ioan Slavici, *Zâna zorilor;* Hans Christian Andersen, *Rățușca cea urâtă;* Frații Grimm, *Cenușăreasa*)
  - **romanul pentru copii** (Cezar Petrescu, *Fram, ursul polar*; Jonathan Swift, *Călătoriile lui Gulliver*)

c. Genul dramatic (Victor Eftimiu, *Înșir-te mărgărite…*)

BIBLIOGRAFIE PENTRU LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. Limba română

1. *Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită (2005), Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti
2. Gheorghe, M., (2009), *Limba română. Probleme teoretice şi aplicaţii*, Editura Universităţii *Transilvania* din Braşov
3. Golopenția S., (2017), *Acțiune, interacțiune, identitate, studii de pragmatică lingvistică*, Editura Academiei Române (cap. Româna globală)
4. Pană-Dindelegan, G. (coord.), (2019), *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, Editura Univers Enciclopedic Gold, Bucureşti
5. https://www.eursc.eu/Syllabuses/2015-01-D-45-ro-2.pdf
6. https://www.observatoireplurilinguisme.eu/ro/

II. Literatura română și universală pentru copii

1. Balazs, L., (2003), *Folclor. Noțiuni generale de folclor și poetică populară*, Editura Scientia, Cluj-Napoca
2. Călinescu, G., (2003), *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Semne, Bucureşti
3. Ciopraga, Constantin, (1997), *Personalitatea literaturii române*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Institutul European, Iași
4. Norel, M., (2012), *Literatură română și literatură pentru copii*, (https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-transilvania-din-brasov/english-literature/note-de-curs/literatura-romana-pt-copii-m-norel/4986179/)
5. www.enciclopediavirtuala.ro
6. http://ro.literaryframework.eu/
7. www.romanianvoice.com/poezii/
8. www.cartiaudio.eu
9. www.biblior.net

***, *Limba Română,* revistă de știință și cultură, Chișinău (www.limbaromana.md)

***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Literatura română și universală pentru copii, în vigoare în anul şcolar în care se susţine concursul, cuprinse în Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

4. METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

I. Specificul predării-învățării-evaluării limbii române în învățământul primar cu predare în limba unei minorități

- Specificul curriculumului pentru disciplina Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități
- Influenţa fenomenelor de transfer şi de interferenţă asupra învățării limbii române;
- Proiectarea activităților didactice în manieră integrată;
- Modelul comunicativ-funcțional și abordarea conținuturilor în clasele pregătitoare–a IV-a;
- Abordarea elementelor de construcție a comunicării din perspectivă funcțională, aplicativă, conform programelor școlare în vigoare;
- Specificul organizării lecțiilor de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități în clasele pregătitoare–a IV-a;
- Metode şi procedee specifice învățării limbii române, ca limba a doua (nematernă);
- Forme de organizare a activităților de învățare în limba română; strategii de diferenţiere, individualizare; învăţarea prin cooperare;
- Rolul jocului didactic în orele de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de *Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități* în învățământul primar

1. Comunicarea orală (receptarea mesajului oral, exprimarea orală)

- Strategii de formare a comportamentului de receptor/emițător de mesaje orale;
- Strategii de predare-învățare-evaluare la disciplina Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități;
- Activități de învățare care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (clasa pregătitoare–clasa a IV-a);
- Metode și mijloace de învățământ folosite în formarea și dezvoltarea exprimării orale în limba română;
- Formarea și dezvoltarea competențelor de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități: conținuturi și contexte de realizare, criterii și cerințe în exersarea exprimării corecte, respectarea normelor ortoepice.

2. Comunicarea scrisă (receptarea mesajului scris, exprimarea scrisă)

- Strategii de formare a câmpului vizual (propoziție, cuvânt, silabă, literă);
- Strategii de predare-învățare-evaluare a citit-scrisului în limba română la clasa a II-a (metode și procedee specifice, mijloace de învățământ);
- Specificul abordării textelor în învățământul primar:
  - Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea/narațiunea, dialogul, descrierea, personajul literar);
  - Textul liric (strofa, versul);
  - Textul nonliterar;
  - Textul funcțional.
- Organizarea textului scris, în funcție de scopul redactării:
  - Tehnica elaborării unui text scris: contexte de realizare pentru clasele a III-a–a IV-a;
  - Scrierea funcțională (bilet, felicitare, afiș, fluturaș, invitație, email);
  - Scrierea imaginativă (pe baza unui șir de întrebări, pe baza unui suport vizual);
  - Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).
- Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învățământul primar – particularități ale însușirii normelor limbii literare în clasele a II-a–a IV-a (ortografie și punctuație).

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități*

- Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și progresului școlar;
- Metode tradiționale și alternative de evaluare;
- Tipuri de itemi utilizați în practica școlară (clasele pregătitoare–a IV-a).

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

1. Brate, Rodica, (2014), *Limba şi literatura română/universală pentru copii. Metodica predării limbii române. Concursul național pentru ocuparea posturilor didactice de învățători (în limbile minorităților)*, Editura Universităţii *Lucian Blaga,* Sibiu
2. Cristea, S., (2002), *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, Chișinău
3. Norel, M. (2010), *Didactica limbii şi literaturii române pentru învățământul primar*, Editura Art, București
4. Pamfil, A. (2019), *Limba și literatura română în învățământul primar*, Editura Art
5. Rusu, Mina-Maria; Norel, Mariana (coord.), (2019), *Ghidul profesorului de limba și literatura română pentru aplicarea noilor programe școlare,* Editura Nomina
6. Tódor Erika Mária, (2020), Predarea-învăţarea limbii române ca nematernă (O alternativă a lingvisticii aplicate). Scientia, Cluj-Napoca, ISBN 978-606-975-032-2, ediția a II-a (revizuită și îmbogățită)
7. http://educatiacontinua.edu.ro/repere-metodologice.html
   ***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Limba și literatura română pentru clasele a IX-a–a XII-a, în vigoare în anul şcolar în care se susține concursul, cuprinse în Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

5. MATEMATICĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Elemente de teoria mulțimilor

- Noţiunea de mulţime: element, apartenenţă, reprezentarea mulțimilor
- Relaţia de incluziune, egalitatea între mulţimi
- Submulțimi; determinarea unor submulțimi
- Operaţii cu mulţimi: Reuniunea. Intersecţia. Diferenţa. Complementara unei mulţimi. Produsul cartezian. Proprietățile operațiilor cu mulțimi
- Relaţia de echipotenţă; cardinalul unei mulţimi

2. Mulțimi de numere

Mulţimea numerelor naturale (N); multimea numerelor întregi (Z); mulțimea numerelor raționale (Q); mulțimea numerelor iraționale (I)

Numere naturale

- Axiomele lui Peano
- Sisteme de numeraţie: sistem poziţional (scrierea în baza 10) şi sistem nepoziţional (scrierea cu cifre romane)
- Operații cu numere naturale: adunarea și scăderea – proprietăți; înmulțirea și împărțirea – proprietăți; teorema împărțirii cu rest; ordinea efectuării operațiilor și utilizarea parantezelor; rotunjirea numerelor naturale la diferite ordine; puterea cu exponent natural a unui număr natural; pătratul unui număr natural; reguli de calcul cu puteri.
- Metode aritmetice de rezolvare a problemelor:
  - metoda figurativă (grafică);
  - metoda mersului invers;
  - metoda comparației;
  - metoda reducerii la unitate;
  - probleme care se rezolvă prin combinarea metodelor aritmetice (metode mixte).
- Divizibilitatea numerelor naturale, divizor, multiplu, criterii de divizibilitate cu: 2, 3, 4, 5, 9, 10; numere prime, numere compuse; descompunerea unui număr natural în factori primi, aflarea c.m.m.d.c., c.m.m.m.c. a două sau mai multe numere naturale

Numere întregi

- Compararea numerelor întregi
- Operații cu numere întregi: adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea

Numere raționale:

- Fracţii ordinare: fracţii subunitare, echiunitare, supraunitare; procente; fracţii echivalente
- Compararea fracţiilor. Introducerea şi scoaterea întregilor dintr-o fracţie. Aflarea unei fracții dintr-un număr și a unui număr când se cunoaşte o fracție din el
- Fracţii zecimale: compararea fracțiilor zecimale
- Transformarea unei fracţii zecimale în fracţie ordinară
- Transformarea unei fracții ordinare în fracție zecimală
- Operații cu numere rationale: adunarea, scăderea, înmulţirea şi împărțirea fracţiilor ordinare; adunarea şi scăderea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule; înmulţirea şi împărțirea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule
- Media aritmetică și media ponderată a două sau mai multe numere raționale

Numere iraționale

- Reguli de calcul cu radicali: produs, cât, scoaterea factorilor de sub radical, introducerea factorilor sub radical
- Operații cu numere iraționale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea numerelor iraționale care conțin radicali de indice 2)
- Rădăcina pătrată a unui număr natural pătrat perfect
- Algoritmul de extragere a rădăcinii pătrate a unui număr natural prin descompunerea numerelor în produs de factori primi

3. Ecuații, inecuații şi sisteme de ecuații

- Ecuaţii de gradul I cu coeficienți în Z; probleme care se rezolvă folosind ecuaţii de acest tip
- Inecuații de gradul I, cu coeficienti numere întregi
- Sisteme de două ecuaţii liniare cu două necunoscute, cu coeficienți numere întregi (metoda substituţiei, metoda reducerii); probleme care se rezolvă cu ajutorul sistemelor de două ecuații cu două necunoscute

4. Elemente de organizare a datelor

- Colectarea, organizarea, reprezentarea și interpretarea datelor: tabele, grafice cu bare, grafice liniare, diagrame; reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale

5. Unități de măsură pentru lungime, arie, volum, capacitatea vaselor, masă, timp, valoare

- Unități de măsură standard; multiplii și submultiplii; transformări
- Relația de echivalență dintre volum și capacitate (1 dm^3=1l)

6. Elemente de geometrie

- **Punct, dreaptă, semidreaptă, segment, linia curbă, linia frântă**
- **Unghi**: definiţie, notații, elemente; interiorul unui unghi, exteriorul unui unghi; măsura unui unghi; clasificare
- **Poligoane**:

Triunghiul

- Definiţie, elemente; clasificare; perimetru; suma măsurilor unghiurilor unui triunghi
- Linii importante în triunghi: înălțimea, bisectoarea, mediatoarea, mediana (definiție, proprietăți, construcție)
- Ortocentrul, centrul cercului înscris în triunghi, centrul cercului circumscris triunghiului, centrul de greutate
- Criteriile de congruenţă a triunghiurilor
- Proprietăţi ale triunghiului isoscel
- Proprietăți ale triunghiului echilateral
- Triunghiul dreptunghic**:** proiecții ortogonale pe o dreaptă; teorema înălțimii; teorema catetei; teorema medianei; teorema unghiului de 30°; teorema lui Pitagora; reciproca teoremei lui Pitagora
- Perimetrul și aria (formule de calcul)

Patrulaterul

- Patrulaterul convex; suma măsurilor unghiurilor unui patrulater convex
- Paralelogramul, proprietăţi; paralelograme particulare: dreptunghi, romb, pătrat - proprietăţi; trapezul, clasificare, proprietăţi, linia mijlocie în trapez
- Perimetre și arii: dreptunghi, romb, pătrat, trapez

- **Cercul**: construcție, elemente

- Corpuri geometrice: paralelipipedul dreptunghic, cubul, piramida, cilindrul, conul, sfera (recunoaştere, elemente componente, desfăşurare, construcţie); aria şi volumul paralelipipedului dreptunghic, cubului şi piramidei regulate (piramida patrulateră regulată, piramida triunghiulară regulată, tetraedrul regulat).

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DISCIPLINEI DE CONCURS MATEMATICĂ

- Aron I., Herescu, Gh., Dumitru, A., 1996, *Aritmetica pentru învăţători*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
- Magdaş, I., 2019, *Matematică. Ghid pentru pregătirea iniţială şi continuă a profesorilor pentru învăţământul primar*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
- Roşu, M., 2019, *Elemente de matematică pentru profesorii din învăţământul primar,* Ediţia a 2-a, revizuită, Bucureşti, Editura Aramis.
- Roşu, M., Roman, M., 1999, *Matematica pentru perfecţionarea învăţătorilor*, Bucureşti, Editura All.
- ***, Conţinuturile manualelor şcolare pentru disciplina şcolară Matematică pentru clasele a IV-a – a VIII-a, în vigoare în anul şcolar în care se susţine concursul, cuprinse în Catalogul manualelor şcolare valabile în învăţământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

6. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ŞI EXPLORAREA MEDIULUI

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ŞI EXPLORAREA MEDIULUI

I. Curriculumul la disciplinele Matematică şi explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a) şi Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Structura programei şcolare; relaţia dintre competenţele generale, competenţele specifice, exemplele de activităţi de învăţare şi conţinuturi;
b) Contribuţia disciplinelor la profilul de formare al absolventului de învăţământ primar (dezvoltarea competenţei-cheie matematice şi a competenţei în ştiinţe, tehnologie şi inginerie);
c) Lectura personalizată a programei şcolare.

II. Proiectarea didactică a activităţilor de învăţare la disciplinele Matematică şi explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) şi Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Etapele proiectării didactice: corelarea competenţelor specifice cu obiectivele operaţionale şi definirea sistemului de referinţă spaţio-temporal; selectarea şi structurarea conţinuturilor; stabilirea strategiilor didactice optime; stabilirea criteriilor, a probelor şi a instrumentelor de evaluare formativă şi sumativă;
b) Instrumente ale proiectării la nivel micropedagogic: lectura personalizată a programei şcolare, planificarea calendaristică anuală, proiectarea unităţilor de învăţare, proiectarea lecţiei / activităţii didactice.

III. Lecţia de Matematică şi explorarea mediului / Matematică în învăţământul primar

a) Lecţia – modalitate fundamentală de organizare a activităţii didactice;
b) Forme de organizare a colectivului de elevi (frontal, pe grupe, în perechi, individual);
c) Strategii de diferenţiere, individualizare şi incluziune (adaptarea sarcinilor de învăţare, a suporturilor vizuale/manipulative şi a ritmului de lucru pentru elevii cu cerinţe educaţionale speciale / tulburări specifice de învăţare);
d) Metode şi procedee didactice (caracteristici, utilizare în activităţile didactice): lucrul cu manualul, explicaţia, conversaţia euristică, demonstraţia, exerciţiul, învăţarea prin descoperire, problematizarea, jocul didactic, experimentul, observarea; metode de învăţare prin cooperare; metode de predare-învăţare moderne, activizante şi interactive, centrate pe elev;

e) Mijloace de învățământ, resurse digitale și suporturi tehnice de instruire: modalități de integrare în activitatea didactică (materiale intuitive/manipulative, manualul tipărit și digital, resurse educaționale deschise – RED, aplicații și platforme educaționale);
f) Evaluarea rezultatelor învățării la Matematică și explorarea mediului / Matematică: tipuri de evaluare; metode tradiționale și complementare; tipuri de itemi utilizați în practica școlară; specificul aprecierii elevilor prin calificative; problematica specifică a descriptorilor de performanță; structura probei de evaluare în raport cu standardele naționale de evaluare; itemii pe niveluri de performanță; analiza erorilor elevilor, feedbackul descriptiv și valorificarea rezultatelor evaluărilor naționale de la finalul claselor a II-a și a IV-a în ameliorarea învățării;
g) Abordarea integrată a curriculumului: corelații intra-, multi-, inter- și transdisciplinare ale disciplinelor Matematică și explorarea mediului / Matematică cu celelalte discipline din planul-cadru.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a) în învățământul primar

1. Metodologia predării-învățării conținuturilor matematice (clasele CP–IV)

a) Elemente pregătitoare pentru formarea conceptului de număr natural; aspectul cardinal și aspectul ordinal al numărului natural;
b) Metodologia formării conceptului de număr natural;
c) Metodologia didactică specifică predării-învățării operațiilor matematice în mulțimea numerelor naturale; algoritmi de calcul cu numere naturale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea exactă și împărțirea cu rest);
d) Metodologia didactică specifică predării-învățării ordinii efectuării operațiilor și a utilizării parantezelor;
e) Metodologia didactică specifică predării-învățării fracțiilor și a operațiilor de adunare și scădere a fracțiilor cu același numitor;
f) Metodologia didactică specifică predării-învățării unităților de măsură pentru lungime, masă, capacitate, timp și valoare;
g) Metodologia didactică specifică predării-învățării elementelor de geometrie;
h) Metodologia de rezolvare și compunere a problemelor de matematică: noțiunea de problemă matematică; etapele rezolvării problemelor de matematică; valențele formative ale activităților de rezolvare și compunere a problemelor matematice; metode speciale de rezolvare a problemelor de matematică (metoda figurativă/grafică, metoda comparației, metoda mersului invers, metoda reducerii la unitate); probleme de estimare, probleme de logică și probleme cu date organizate în tabele și grafice.

2. Metodologia predării-învățării componentei Explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a)

a) Învățarea prin investigație științifică (observarea, formularea de întrebări și predicții, experimentul simplu, înregistrarea și comunicarea rezultatelor);
b) Explorarea directă a mediului apropiat; demersuri didactice de investigare a fenomenelor naturii, a plantelor, a animalelor, a corpului omenesc și a elementelor mediului înconjurător;
c) Abordarea integrată a elementelor de matematică și de științe în contexte cotidiene;
d) Evaluarea competențelor de observare, investigare și comunicare a rezultatelor.

3. Educație incluzivă în activitățile de Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Adaptarea strategiilor de predare-învățare la diversitatea nivelurilor de achiziție, a ritmurilor și a stilurilor de învățare; trecerea gradată între reprezentările concrete, vizuale, grafice și simbolice, cu utilizarea materialelor manipulative, a schemelor, a desenelor, a axei numerelor, a tabelelor și a suporturilor accesibile;
b) Diferențierea sarcinilor și a gradului de sprijin în activitățile de calcul, măsurare, geometrie, rezolvare de probleme și explorare a mediului; fragmentarea cerințelor complexe și oferirea de modele și exemple, în funcție de nevoile elevilor;
c) Evaluarea incluzivă: adaptarea sarcinilor, a modalităților de comunicare și de răspuns, inclusiv pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES) / tulburări specifice de învățare (TSI), în acord cu

măsurile de sprijin aplicabile; centrarea evaluării pe raționament și progres individual, nu doar pe viteza de lucru.

V. Caracterul practic-aplicativ al al disciplinelor Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Contexte și demersuri de aplicare practică: explorare, investigare, estimare/aproximare, comparare, măsurare și experimentare;

b) Transferul și valorificarea cunoștințelor matematice în viața cotidiană: rezolvarea unor situații-problemă autentice, luarea deciziilor (elemente de educație financiară) și dezvoltarea gândirii logice și algoritmice.

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

1. Bolboacă, L., 2001, *Didactica modernă*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
2. Burtea, G. (coord.), 1995, *Matematica şi logica pentru şcolari*, Bucuresti, Editura Corint.
3. Cerghit, I., Neacşu, I., Negreţ, I., Pânişoară, I.O., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
4. Cerghit, I., 2006, *Metode de învăţământ*, Iaşi, Editura Polirom.
5. Creţu, C., 1998, Iaşi, *Curriculum diferenţiat şi personalizat*, Editura Polirom.
6. Cristea, S., 2002, *Dicționar de pedagogie*, Chișinău, Editura Litera Educațional.
7. Dumitru, A. ș.a., 2017, *Metodica predării matematicii pentru învățământul primar. După noua programă. CP-IV*, Pitești, Editura Carminis.
8. Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldiri.
9. Jinga, I., Petrescu, A., 1996, *Evaluarea performanţei şcolare*, Bucureşti, Editura Adelfin.
10. Magdaş, I., 2010, *Didactica matematicii pentru învățământul primar şi preşcolar - actualitate şi perspective*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană.
11. Magdaş, I., 2018, *Probleme pentru pregătirea didactică matematică în învățământul primar. Ghid pentru studenți*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
12. Magdaş, I., 2022, *Didactica matematicii pentru învățământul primar și preșcolar: fundamente teoretice și aplicative*, ediția a III-a revizuită, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
13. Manolescu, M., 2010, *Teoria şi metodologia evaluării*, Bucureşti, Editura Universitară.
14. Neacșu, I. (coord.), 1988, *Metodica predării matematicii la clasele I-IV*, Bucuresti, Editura Didactică și Pedagogică.
15. Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
16. Paraschiva, A., Purcaru, M., 2008, *Metodica activităţilor matematice şi a aritmeticii pentru institutori/profesori din învățământul primar şi preşcolar*, Braşov, Editura Universităţii „Transilvania" Braşov.
17. Petrovici, C., 2014, *Didactica matematicii pentru învățământul primar*, Iaşi, Editura Polirom.
18. Roşu, M., Roman, M., 2007, *Didactica matematicii în învățământul primar*, MEC, Proiectul pentru Învățământul rural.
19. Săvulescu, D. (coord.), 2008, *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Craiova, Editura „Gheorghe Alexandru".
20. Vișoiu, F., 2013, *Metode activ-participative folosite în predarea matematicii la ciclul primar*, Bacău, Ed. Rovimed.

***, Ministerul Educației, *Proiectul CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți, ghiduri metodologice și resurse educaționale deschise pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului/Matematică*, disponibile pe platforma digital.educred.ro."

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Matematică și explorarea mediului/ Matematică, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

7. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ

1. ***Finalităţile educaţiei***

a) Definirea şi analiza conceptuală: finalitate educaţională, ideal educaţional, scopuri educaţionale, competenţe (competenţe-cheie europene, competenţe generale, competenţe specifice) şi obiective educaţionale (cadru, de referinţă, operaţionale);

b) Taxonomia finalităţilor educaţionale: criterii şi sisteme de referinţă (macro – micro / finalităţi de sistem – finalităţi de proces; grad de generalitate; domeniul / dimensiunea personalităţii: cognitiv, afectiv-atitudinal, psihomotor; temporalitate; măsurabilitate);

c) Operaţionalizarea obiectivelor educaţionale: concept, modele şi proceduri de operaţionalizare, cerinţe / condiţii de formulare a obiectivelor operaţionale, limite ale operaţionalizării.

2. ***Probleme teoretice si practice ale curriculumului***

a) Conceptul de curriculum: evoluţia conceptului, accepţiuni (în sens larg şi în sens restrâns), componentele structurale ale curriculumului şi abordarea curriculară centrată pe competenţe;

b) Tipurile de curriculum**:**

• din perspectiva dezvoltării şi a organizării: curriculum nucleu (trunchi comun), curriculum la decizia elevului din oferta şcolii (CDEOŞ – discipline opţionale), curriculum diferenţiat, curriculum adaptat (pentru elevii cu cerinţe educaţionale speciale);

• din perspectiva gradului de formalizare: curriculum formal (oficial), nonformal, informal, ascuns;

• din perspectiva integrării conţinuturilor: curriculum disciplinar, interdisciplinar, pluridisciplinar şi transdisciplinar.

c) Produsele curriculare:

• principale (reglatoare): planurile-cadru de învăţământ, programele şcolare (structură şi corelaţia competenţe generale – competenţe specifice – conţinuturi – activităţi de învăţare);

• auxiliare şi materiale-suport: manualele şcolare, ghidurile metodologice, auxiliarele curriculare, portofoliile, resursele educaţionale deschise (RED) şi platformele/softurile educaţionale.

d) Curriculumul naţional din România – repere actuale de politică educaţională:

• structura Curriculumului naţional (ariile curriculare şi ciclurile curriculare);

• documente de politică curriculară în vigoare (Cadrul de referinţă al Curriculumului naţional, Profilul de formare al absolventului de învăţământ primar şi metodologiile de aplicare a planurilor-cadru).

3.Procesul de învăţământ - sistem şi funcţionalitate

a) Procesul de învăţământ ca sistem şi proces: concept, structură, funcţii, dimensiuni, caracteristici şi modele explicativ-interpretative; procesualitatea internă (interacţiunea dinamică dintre predare, învăţare şi evaluare);

b) Eficienţa procesului de învăţământ**:** condiţii şi factori de optimizare; forme de organizare a procesului de învăţământ (activitatea la clasă, activităţi în afara clasei, organizarea în regim simultan şi în mediul digital / hibrid).

4. ***Proiectarea didactică***

a) Definirea şi analiza conceptului: funcţiile şi etapele proiectării didactice;

b) Nivelurile proiectării didactice: proiectarea la nivel macropedagogic şi la nivel micropedagogic;

c) Demersul proiectării didactice la nivel micropedagogic: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea unităţilor de învăţare şi proiectarea lecţiei / activităţii didactice;

d) Instrumente de proiectare didactică: structura şi cerinţele de elaborare a documentelor de proiectare (planificarea calendaristică, proiectul unităţii de învăţare, proiectul de lecţie).

5. ***Strategiile didactice***

a) Delimitări conceptuale şi structură: conceptul de strategie didactică, componente (metode, procedee, tehnici, forme de organizare şi mijloace de învăţământ), criterii de selectare şi taxonomii ale strategiilor didactice (cu accent pe strategiile interactive şi diferenţiate);

b) Metodologia didactică: delimitări conceptuale (metodologie, metodă, procedeu, tehnică); sistemul metodelor de învăţământ (metode tradiţionale şi metode moderne / activ-participative – definiţii, clasificări, descrieri, valenţe formative şi limite);

c) Mijloacele de învăţământ şi tehnologiile digitale: definiţie, clasificare, funcţii şi condiţii de integrare eficientă în activitatea didactică; utilizarea tehnologiilor digitale, a platformelor educaţionale şi a resurselor educaţionale deschise (RED) în sprijinul învăţării şi al incluziunii.

6. ***Predarea. Orientări contemporane în teoria şi practica predării***

a) Conceptul de predare: accepțiuni, modele explicative și orientări contemporane (predarea interactivă, predarea centrată pe elev și pe dezvoltarea competențelor); predarea ca activitate de organizare, mediere și gestionare a situațiilor de învățare;
b) Stiluri de predare și reglarea demersului didactic: tipologii ale stilurilor de predare; rolul comunicării didactice și al feedbackului constructiv (formativ) în optimizarea predării și a învățării;
c) Practica reflexivă și dezvoltarea profesională: autoevaluarea și evaluarea comportamentului didactic al profesorului pentru învățământ primar (raportarea la standardele profesionale în vigoare).

7. ***Învăţarea şcolară. Orientări contemporane în teoria şi practica învăţării şcolare***

a) Conceptul și formele învățării: delimitări între învățarea în sens larg și învățarea școlară (definire, caracteristici, mecanisme); forme, tipuri și niveluri ale învățării școlare (învățarea activă, colaborativă, experiențială, prin descoperire și învățarea autoreglată / dezvoltarea competenței „a învăța să înveți”);
b) Teorii și orientări contemporane ale învățării: paradigme relevante pentru învățământul primar (constructivismul, cognitivismul, teoria învățării sociale, teoria inteligențelor multiple) și aplicațiile lor în organizarea situațiilor de învățare;
c) Condițiile învățării școlare eficiente: factori interni (cognitivi, metacognitivi, afectiv-motivaționali, stiluri de învățare) și factori externi (organizarea mediului de învățare, climatul socio-emoțional sigur și stimulativ); interdependența acestora și modalități de stimulare a motivației pentru învățare.

8. ***Instruirea. Teorie, metodologie***

a) Delimitări conceptuale: raporturile dintre educație, formare, instruire și învățare;
b) Forme de organizare a activității de instruire: activitatea frontală, activitatea pe grupe (învățarea prin cooperare) și activitatea individuală (specific, funcții, avantaje, limite și alternarea lor în lecție);
c) Organizarea instruirii diferențiate și personalizate: adaptarea sarcinilor de învățare, a timpului și a ritmului de lucru la particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor (în acord cu strategiile didactice selectate).

9. ***Evaluarea în procesul de învăţământ si educaţie***

a) Definirea și analiza conceptului de evaluare didactică**:** funcțiile evaluării; operațiile evaluării (măsurarea – aprecierea – decizia)
b) Forme / tipuri de evaluare didactică**:** evaluarea inițială, evaluarea continuă / formativă, evaluarea finală / sumativă (specific, rol și complementaritate);
c) Standardele naționale de evaluare și evaluarea criterială: rolul standardelor naționale în asigurarea coerenței dintre curriculum, predare și evaluare; relația dintre competențele specifice, rezultatele așteptate ale învățării, criteriile de evaluare și descriptorii de performanță;
d) Metode, instrumente și itemi de evaluare**:** metode de evaluare tradiționale și metode alternative / complementare; instrumente de evaluare; tipologia itemilor (definiție, clasificare, caracteristici, cerințe de proiectare, avantaje și limite în utilizare);
e) Valorificarea rezultatelor evaluării**:** interpretarea rezultatelor în raport cu standardele și descriptorii de performanță; utilizarea feedbackului formativ pentru reglarea procesului de predare-învățare, proiectarea măsurilor de remediere / dezvoltare și stimularea autoevaluării elevilor.

10. ***Repere de pedagogie școlară privind educația incluzivă***

a) Conceptul și principiile educației incluzive (echitate, egalitate de șanse, accesibilitate, participare, nediscriminare);
b) Diferențierea și individualizarea instruirii: adaptarea strategiilor didactice, a sarcinilor de învățare și a evaluării la nevoile educaționale ale elevilor;
c) Sprijinirea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES): adaptări curriculare și colaborarea cu familia și specialiștii;
d) Mediul școlar sigur și incluziv: prevenirea excluziunii, a stigmatizării, a segregării și a bullyingului.

BIBLIOGRAFIE PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

1. Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2019, *Sinteze de pedagogia învățământului primar. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura

Didactica Publishing House.
2. Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2020, *Sinteze de pedagogie generală. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
3. Bocoş, M., 2013, *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Iași, Editura Polirom.
4. Bocoş, M., Jucan, D., 2019, *Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
5. Bocoş, M., Jucan, D., 2018-2019, *Teoria şi metodologia instruirii şi Teoria şi metodologia evaluării. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
6. Catalano, H., 2018, *Procesul de învăţământ: direcţii epistemice, pragmatice şi experienţiale*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
7. Cerghit, I., Neacşu, I., Pânişoară I.O., Potolea D., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
8. Ciolan, L., 2008, *Învăţarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar,* Iaşi, Editura Polirom.
9. Cristea, S., 1998, *Dicţionar de termeni pedagogici*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
10. Cristea, S., 2010, *Fundamentele pedagogiei*, Iaşi, Editura Polirom.
11. Cristea, S., 2017, *Finalitățile educației*, București, Editura Didactica Publishing House.
12. Cristea, S., 2017, *Instruirea / Procesul de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
13. Cristea, S., 2017, *Realizarea instruirii ca activitate de predare-învățare-evaluare*, București, Editura Didactica Publishing House.
14. Cristea, S., 2018, *Obiectivele instruirii /procesului de invatamant*, București, Editura Didactica Publishing House.
15. Cristea, S., 2019, *Metodologia instruirii in cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
16. Cristea, S., 2019, *Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
17. Cerghit, I., 1997, *Metode de învățământ*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
18. Cucoş, C., 2024, Pedagogie, ediția a IV-a, revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
19. Cucoş, C., 2000, *Pedagogie generală,* Iaşi, Ed. Polirom.
20. Gherguț, A., 2006, Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație, Iași, Editura Polirom.
21. Gherguț, A., Frumos, L., 2019, Educația incluzivă. Ghid metodologic, Iași, Editura Polirom.
22. Ionescu, M., Bocoş, M. (coord.), 2009, *Tratat de didactică modernă*, Piteşti,Ed. Paralela 45.
23. Ionescu, M., 2007, *Instrucție și educație*, Arad, Vasile Goldiș University Press.
24. Iucu, R.B, 1999, *Managementul clasei de elevi*, Bucureşti, Editura „D. Bolintineanu".
25. Iucu, R. B., 2006, Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
26. Iucu R. B, Manolescu M., 2005, *Elemente de pedagogie,* București, Credis, Editura Universităţii din Bucureşti.
27. Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldin.
28. Jucan, D., Muste, D., Albulescu, I., 2024, Abordări didactice actuale și de perspectivă în învățământul primar și preșcolar, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
29. Manolescu, M., 2005, *Evaluarea școlară: metode, tehnici, instrumente*, București, Editura Meteor Press.
30. Manolescu, M., 2010, *Teoria și metodologia evaluării*, București, Editura Universitară.
31. Mara, D., 2009, Strategii didactice în educația incluzivă, București, Editura Didactică și Pedagogică.
32. Neacşu, I., 1990, *Metode şi tehnici moderne de învăţare eficientă*, Bucureşti, Editura Militară.
33. Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
34. Neacşu, I., 2015*, Metode si tehnici de invatare eficienta. Fundamente si practici de succes,* Iaşi, Editura Polirom.
35. Negreţ, D.I*.,* 2008, *Teoria generală a curriculumului educaţional*, Iaşi, Editura Polirom.
36. Oprea, C.M., 2008, *Strategii didactice interactive*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
37. Petrescu, P., Pop, V., 2007, *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situaţiilor de învăţare,* Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
38. Petrovici, M.C., 2010, *Niveluri ale înțelegerii*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
39. Pânișoară, I. O., Manolescu, M., 2019, *Pedagogia învățământului primar și preșcolar,* Iași, Editura Polirom.

40. Păun, E., Potolea, D., 2002, *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative,* Iași, Editura Polirom.
41. Stanciu, M., 1999, *Reforma conţinuturilor învăţământului. Cadru metodologic*, Iaşi, Editura Polirom.
42. Stoica, A. (coord.), 2001, *Evaluarea curentă şi examenele*, Bucureşti, Editura Prognosis.
43. Stoica, A., 2003, *Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică*, Bucureşti, Editura Humanitas Educational.
44. Stoica, A., Mihail, R., 2006, *Evaluarea educaţională. Inovaţii şi perspective*, Bucureşti, Editura Humanitas.
45. Hlásna, S. a kol. *Úvod do pedagogiky*, Nitra, Enigma, 2006.
46. Kolláriková, Z. a kol. *Předškolní a primárni pedagigika / Predškolská a elementárna pedagigika,* Praha, Portal, 2010.
47. Kováčiková, D. – Kováčová, V. – Turanská E. – Novotná, M. *Všeobecná pedagogika – Vysokoškolské učebné texty 1. časť.* Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, Pedagogická fakulta, Občianske združenie Pedagóg, 2011.
48. Kováčiková, D. – Kováčová, V. – Turanská E. – Novotná, M. *Všeobecná pedagogika – Vysokoškolské učebné texty 2. časť.* Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, Pedagogická fakulta, Občianske združenie Pedagóg, 2011.
49. Kratochvílová E. a kol. *Úvod do pedagogiky*, Trnava, Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, 2007. Dostupné na: [file:///C:/Users/HP/Downloads/kratochvilova-pedagogika.pdf].
50. Turek, I. *Didaktika*. Bratislava, Wolters Kluver, 2014.
51. Komenský J. A. *Didaktia magna – Veľká didaktika,* Bratislava, Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1991.

***, *Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE),* MEN – CNCEÎP, București, 2008.

***, www.edu.ro.

Anexa nr. 82

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

LIMBA ȘI LITERATURA TURCĂ MATERNĂ, LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII TURCE MATERNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA TURCĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ȘI METODICA PREDĂRII MATEMATICII/MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

(ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA TURCĂ MATERNĂ)

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa se adresează învățătorilor, institutorilor şi profesorilor pentru învățământul primar, care se înscriu şi susțin Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar.

În elaborarea programei s-au avut în vedere următoarele principii:

- principiul continuității formării inițiale, pentru evoluție în carieră şi dezvoltare profesională;
- principiul coerenței modular-tematice a programei, asigurat prin articularea proiectării ei, prin modul de elaborare a competențelor generale şi specifice, prin modul de selectare a conținuturilor ce vor face obiectul evaluărilor vizate, prin diversitatea formelor şi a strategiilor evaluative sugerate pentru a fi utilizate în contextul acestor examinări;
- principiul adecvării şi armonizării finalităților şi a conținuturilor învățământului primar românesc cu direcțiile şi spiritul schimbărilor din societate;
- principiul optimizării şi inovării activității în învățământul primar, prin asimilarea celor mai noi achiziții din ştiințele educației şi din ştiințele conexe.

Programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar a învățătorilor/institutorilor/profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba maternă turcă vizează competenţe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural-aplicative şi atitudinale şi propune o tematică ce corespunde tendințelor în evoluția disciplinelor.

COMPETENȚE SPECIFICE PENTRU ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR CU PREDARE ÎN LIMBA TURCĂ MATERNĂ

Competenţe de comunicare şi relaţionare:

- utilizarea conceptelor şi teoriilor moderne de comunicare: orizontală/verticală, complexă, diversificată şi specifică;
- manifestarea comportamentului empatic şi a „orientării helping”;
- proiectarea, conducerea şi realizarea procesului instructiv-educativ, ca un act de comunicare;
- facilitarea comunicării învăţător/ institutor-copii-părinţi-alte cadre didactice;
- valorificarea metacomunicării în optimizarea relaţiilor între cadre didactice;
- exprimarea orală cursivă, înţelegerea şi utilizarea corectă a semnificaţiilor structurilor verbale/ orale, a semnificaţiilor mijlocite de limbajul scris;
- utilizarea creativă şi expresivă a limbajului oral;
- accesarea diverselor surse de informare în scopul documentării;
- derularea unor proiecte de parteneriat şcoală-familie-comunitate.

Competenţe metodologice:

- utilizarea adecvată a cunoştinţelor de didactică generală, de didacticile disciplinelor, de psihologie şi pedagogie şcolară/ pedagogia învăţământului primar în proiectarea şi desfăşurarea activităţii didactice cu copiii;
- proiectarea conţinuturilor instructiv-educative în acord cu prevederile programei şi cu nivelul grupei/clasei la care învăţătorul/institutorul/profesorul pentru învăţământ primar îşi desfăşoară activitatea;
- utilizarea optimă a factorilor spaţio-temporali, în vederea eficientizării procesului instructiv-educativ;
- proiectarea şi utilizarea de strategii didactice eficiente în procesul de predare-învăţare-evaluare;
- aplicarea corectă a pedagogiei învăţământului primar în procesul de predare-învăţare-evaluare;
- abordarea praxiologică a teoriilor cognitive moderne, în vederea stimulării, formării şi dezvoltării capacităţilor de cunoaştere ale elevului;
- manifestarea unei conduite metodologice flexibile şi inovative în plan profesional:
- Utilizarea corectă a limbii în receptarea şi producerea mesajelor scrise;
- Utilizarea registrelor stilistice diferite, în funcție de contextual comunicațional;
- Folosirea instrumentelor de interpretare şi analiză stilistică a diferitelor texte literare şi nonliterare;

- Aplicarea conceptelor operaționale în activitatea de interpretare a textelor;
- Argumentarea în scris a opiniilor personale;
- Cunoașterea și aplicarea cunoștințelor de fonetică, lexic, morfologie și sintaxă în construirea propriului mesaj;
- Relevarea valorilor morale și estetice ale textului;
- Actualizarea și aprofundarea cunoștințelor de limba și literatura turcă maternă și metodica predării acestora;
- Utilizarea tehnicilor de activitate intelectuală;
- Integrarea în activitatea didactică a tipurilor diferite de lecții;
- Utilizarea creatoare a metodelor de învățământ în cadrul predării limbii turce.

Competenţe de evaluare şi autoevaluare a activităţii didactice:

- utilizarea conceptelor cu care operează evaluarea şi a teoriilor moderne în domeniu;
- proiectarea unei evaluări eficiente, organic integrată în activitatea instructiv-educativă;
- utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/ autoevaluare individuală/ de grup, precum şi a strategiilor de interevaluare.

Competenţe psiho-sociale:

- selectarea şi aplicarea unor comportamente prosociale adecvate, de adaptare eficientă şi rapidă la schimbările sociale şi la provocările existente;
- operarea cu metode şi tehnici eficiente de cunoaştere a naturii umane, în vederea unei comunicări eficiente cu toţi partenerii;
- identificarea şi aplicarea unor metode şi mijloace eficiente de lucru cu copiii, pentru stimularea şi facilitarea procesului de socializare a acestora;
- identificarea situaţiilor conflictuale într-o relaţie, anal*izarea* acestora şi rezolvarea optimă a conflictului, prin aplicarea unui management eficient, care să valorifice influenţele educaţionale pozitive ale conflictului;
- asumarea rolului social pentru care a optat, în contextul unei imagini de sine adecvate propriei personalităţi şi propriului status profesional deţinut.

Competenţe tehnice şi tehnologice:

- adoptarea unei conduite psihopedagogice inovatoare în plan profesional;
- selectarea metodelor optime în vederea asigurării formării deprinderilor practice.

1. DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBA ȘI LITERATURA TURCĂ MATERNĂ

COMPETENȚE SPECIFICE:

1.1. identificarea temei şi a modului de reflectare a acesteia în textele studiate;
1.2. identificarea şi analiza principalelor elemente de structură, de compoziţie şi de limbaj specifice epice, lirice și dramatice;
1.3. evidențierea caracterului formativ al textelor studiate;
2.1. respectarea normelor ortografice, ortoepice, de punctuaţie, morfosintactice şi folosirea adecvată a unităţilor lexico-semantice, compatibile cu situaţia de comunicare;
2.2. valorificarea relaţiilor de sinonimie, antonimie, omonimie, polisemie în organizarea mesajului scris;
3.1. elaborarea unei argumentări scrise pe baza textelor studiate;
3.2. utilizarea unui lexic diversificat, recurgând la categoriile semantice studiate şi la mijloacele de îmbogăţire a vocabularului, pentru exprimarea nuanţată;
4.1. utilizarea categoriilor gramaticale învăţate, în diverse tipuri de propoziţii, prin folosirea unor tehnici eficiente de activitate intelectuală;
4.2. identificarea organizării morfologice şi sintactice a textelor realizând corelații inter-/intradisciplinare.

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBĂ ŞI LITERATURĂ TURCĂ MATERNĂ

I. Limba turcă

Fonetică şi fonologie:

- Fonemele vocalice şi consonantice ale limbii turce.
- Clasificarea şi descrierea lor.
- Armonia vocalică şi armonia consonantică.
- Accidente fonetice generale.
- Schimbări fonetice combinatorii ale vocalelor şi consoanelor.
- Structura silabei. Accentul şi intonaţia.

Morfologie:

Părţile de vorbire

- ***Substantivul,*** categoriile fundamentale ale substantivului
- (numărul, apartenenţa, cazul, declinarea, determinarea).
- ***Adjectivul:*** categoriile de adjective (calificative, pronominal-determinative, numeraldeterminative);
- adjectivele de întărire; gradele de comparaţie; adjectivizarea.
- ***Numeralul*** (cardinal, ordinal, distributiv, fracţionar, nedeterminat).
- ***Pronumele*** (personal, demonstrativ, reflexiv, interogativ, interogativ-relativ, negativ, nedefinit, generalizator); declinarea pronumelor; pronominalizarea.
- ***Verbul:*** formele verbale personale predicative;verbe tranzitive şi intranzitive; formele verbului (afirmativă, negativă,posibilitativă, imposibilitativă); diateza (activă, pasivă, reflexivă, reciprocă, factitivă); aspectul verbului; formele perifrastice ale verbului; modurile şi timpurile verbale; conjugarea; verbele compuse; formele verbale nepersonale (participiile); numele verbale; adjectivele verbale; gerunziile.
- ***Adverbul:*** clasificarea semantică a adverbelor
- (de calitate, de cantitate, cantitativ-circumstanţiale, circumstanţiale, atributive, predicative); gradele de comparaţie ale adverbelor; adverbializarea.
- ***Postpoziţiile şi numele postpoziţionale. Cuvinte şi particule modale*** (interogative, negative,
- exclamative, deictice, limitative, intensive, supozitive, comparative,posibilitative, necesitative).
- ***Conjuncţia:*** coordonatoare (copulativă, disjunctivă,adversativă, concluzivă), subordonatoare; cuvinte şi locuţiuni conjuncţionale subordonatoare.
- ***Interjecţia şi onomatopeea. Formarea cuvintelor,*** compunerea (tipurile de compunere); derivarea; sufixele derivative denominale şi deverbale; sufixelenominale (substantivale, adjectivale, adveriale); sufixele verbale.

Sintaxa:

Mijloacele de exprimare a relaţiilor sintactice în limba turcă

- ***Sintaxa propoziţiei:*** clasificarea propoziţiilor; părţile propoziţiei; ordinea cuvintelor în propoziţie.
- ***Sintaxa frazei:*** propoziţii principale, propoziţii regente, propoziţii subordonate. *Coordonarea* şi tipurile de propoziţii coordonate. *Subordonarea* şi procedeele de subordonare a propoziţiilor; subordonarea paratactică şi hipotactică.
- ***Vorbirea directă şi indirectă.***

Bibliografie orientativă

1. Banguoğlu, Tahsin, *Türkçenin Grameri,* Istanbul, 1974.
2. Baubec, Agiemin, *Limba turcă,* Bucureşti, 1972 (19752).
3. Baubec, Agiemin, Baubec Geafer, Deniz, *Limba turcă fără profesor,* Bucureşti, 1995.
4. Dizdaroglu, Hikmet, *Tiimcebilgisi,* Ankara, 1976.
5. Ediskun, Haydar, *Yeni Tiirk Dilbilgisi,* Istanbul, 1963.
6. Hengirmen, Mehmet, *Yabancılar için Tiirkçe Dilbilgisi,* Ankara, 1999.
7. Ergin, Muharrem, *Türk Dil Bilgisi,* Istanbul, 1972.
8. Gencan, T. N., *Dilbilgisi,* Ankara, 19712.
9. Lewis, G. L., *Turkish Grammar,* Oxford, 1975.

II. Literatura turcă

- Literatura turcă preislamică; particularităţi formale şi de conţinut, genuri predilecte.
- Structuri arhaice în epopeea oguză *Dede Korkut Kitabı.*
- Personalitatea literară a lui Mahmut Kaşgarî; importanţa operei *Divânii Lugât-it-Tiirk, Kutadgu Bilig* de Yusuf Hâs Hâcip şi cartea sa de învăţătură, în context islamic.
- Direcţii de evoluţie şi particularităţi ale literaturii devoţionale de orientare sufită. Ahmed Yesevî şi poemele sale misionare.
- Yunus Emre, fondatorul literaturii anatoliene de expresie turcă. Kaygusuz Abdâl.
- *Mevlid-ul* lui Suleymân Celebî şi semnificaţia sa pentru literatura de factură religioasă din Turcia.
- Hatâyî şi Pîr Sultan Abdâl - exponenţi ai curentului *Bektâşî-Alevî.* Fuzulî - exponent emblematic al culturii otomane din secolul al XVI-lea.
- Bâkî şi viziunea sa artistică, în contextul literaturii clasice otomane.
- Personalitatea literară a lui Nâbî; trăsăturile distinctive ale poeziei sale.
- Nedîm, reprezentant emblematic al „epocii lalelei".
- *Tanzimat-ul* şi semnificaţia sa în istoria social-politică şi literară a Turciei.
- Semnificaţia literară şi extraliterară a activităţii lui Namik Kemal.
- Orientarea literară *Millî Edebiyat* şi exponenţii săi.
- Reşat Nuri Giintekin în conştiinţa literară a Turciei moderne; ponderea romanului de tip popular în ansamblul operei sale.
- Halide Edip Adivar - personalitate exemplară, reformatoare a mentalităţii sociale în anii cruciali ai Republicii.
- Drama înstrăinării şi a inadaptabilităţii în opera turceacă a lui Yakup Kadri Karaosmanoglu.
- Opera lui Sabahattin Ali. Sait Faik - maestru al prozei scurte.
- Orhan Pamuk şi romanul turc contemporan - direcţii şi perspective.

Bibliografie

1. Ahmed-i Yesevi, *Dîvân-i Hikmet'ten Seçmeler,* Ankara, 199,1.
2. Aktaş, Şerif, *Yakup Kadri Karaosmanoglu,* Ankara, 1987.
3. Arzık, Nimet, *Anthologie de la poèsie turque, Xle-XXe siècles,* Paris, 1968.
4. Baubec, Agiemin, Geafer Baubec, Deniz-Kanier, *Tiirk Dili Metinleri Antolojisi,* Bucureşti, 1993.
5. Demirel, Hamide, *The Poet Fuzûlî,* Ankara, 1991.
6. Dinescu-Szèkely, Viorica, *Antologie de texte literare turceşti (secolul al XX-lea),* Bucureşti, 1974.
7. Dinescu-Szèkely, Viorica, *Romanul turc (perioada modernă),* Bucureşti, 1978.
8. Dino, Guzine, *La genèse du roman turc au XIX siècle,* Paris, 1973.
9. Emil, Birol, *Reşat Nuri Giintekin,* Ankara, 1989.
10. Encinün, Inci, *Halide Edip Adıvar,* Ankara, 1986.
11. Gőkpınarlı, Abdülbâki (ed.), *Tiirk Tasavvuf Şiiri Antolojisi,* Istanbul, 1972.
12. Inalcık, Halil, *Imperiul Otoman: epoca clasică, 1300-1600,* Bucureşti, 1993.
13. Kabaklı, Ahmet, *TiirkEdebiyatı,* I-III, Istanbul, 1973 (ed. a III-a).
14. Kocatürk, Vasfi Mahir, *Türk Edebiyatı Tarihi,* Ankara, 1964.
15. Kőprülü, Mehmed Fuad, *Türk Edebiyatı Tarihi,* Istanbul, 1981.
16. Munteanu, Luminiţa, *Literatura turcă de inspiraţie sufită,* Bucureşti, 2001.

17. Munteanu, Luminiţa, Grigore, George, *Călăuza dervişului. Din mistica islamică.* Bucureşti, 2001.
18. Yunus Emre, *Güldeste -poemele iubirii,* Bucureşti, 1991.
19. [Yunus Emre] *Yunus Emre Divânı,* Ankara, 1989.
***, *Dede Korkut Kitabı (ed.:* Suat Hisarcı), Istanbul, 1962.
***, *Dede Korkut.* Povestiri (traducere, adaptare, prefaţă, notă asupra ediţiei şi glosar; în colaborare cu Nermin Yusuf), Bucureşti: Paideia, 2002.
***, *Philologiae Turcicae Fundamenta,* II, Wiesbaden, 1960.

2. TEMATICA PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE SPECIALITATE – METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII TURCE MATERNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA TURCĂ MATERNĂ

- Conceptul de metodică a predării limbii materne. Sistemul unitar, principiile educaţiei integrate a limbii materne.
- Bazele psihice ale predării/învăţării citirii. Pregătirea citirii, fundamentarea învăţării scrisului.
- Problemele de bază ale învăţării citirii. Algoritmul învăţării literelor prin metoda fonetică, analitico - sintetică, procedeele învăţării citirii legate.
- Lectura explicativă a textului, procedeele dezvoltării citirii cu voce tare şi exprimării corecte.
- Procedeele analizei textului literar (epice, lirice). Metode de învăţare a citirii independente.
- Învăţarea sistemului de semne ale scrisului: învăţarea scrierii literelor şi legarea literelor.
- Metodele dezvoltării deprinderilor de scriere. Dezvoltarea simultană a scrisului şi scrierii corecte.
- Dezvoltarea vorbirii, caracteristicile vorbirii copiilor, tipuri de vorbire. Conştientizarea principiilor comunicării, dezvoltarea vorbirii prin jocuri de rol.
- Strategiile dezvoltării vorbirii (exerciţii la nivel morfologic şi sintactic).
- Tipuri de lecţii.
- Pregătirea cadrului didactic pentru lecţie.
- Rolul materialului didactic la lecţii.
- Modalităţi de realizare a competenţelor cadru şi a celor specifice prevăzute de programa şcolară pentru ciclul primar (metode, activităţi de învăţare, conţinuturi).
- Proiectarea, realizarea şi evaluarea lecţiilor de limbă turcă maternă

Bibliografie

1. Cristea, Sorin (1998). *Dicționar de termeni pedagogici*, EDP, București;
2. Bernat, S.E. (2003*). Tehnica învățării eficiente*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;
3. Sion, Grațiela (2003). *Psihologia vârstelor,* Ed. Fundației România de Mâine, București;
4. Stelle, J., Meredith, K. și Temple, C. (1998*). Învățarea prin cooperare*, Ghidul nr. V, Proiectul *„ Lectura și scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice”,* Universitatea București;
5. Șchiopu, Ursula, (1997). *Dicționar de psihologie*, Ed. Babel, București;
6. Şchiopu, Ursula ; Verza, Emil. (1998). *Psihologia vârstelor – ciclurile vieţii*. EDP, Bucureşti ;
7. http://artico.md/index.php/suport-informational/pentru-cadre-didactice/521-personalitatea-cadrului-didactic - articolul „Personalitatea cadrului didactic - esenţa măiestriei pedagogice”;
8. Türkçe Öğretimi Yazıları, Murat Özbay, Öncü Kitap, Ankara, 2010.
9. Türkçe Öğretimi Kaynakçası, Murat Özbay, Öncü Kitap, Ankara, 2008
10. Türkçe Öğretiminde Yazılı Anlatım Becerisinin Geliştirilmesi, Murat Özbay, Ankara, 2005.
11. Bir Dil Becerisi Olarak Dinleme Eğitimi, Murat Özbay,Akçağ Yayınları, Ankara, 2005
12. Kâzım Nami Duru, Türkçeyi Nasıl Öğretmeli ?, (Hazl. Doç. Dr. Murat ÖZBAY), Kül Sanat Yayıncılık, Ankara, 2004
13. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Programı, MEB, Murat Özbay, Ankara, 2012
14. Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri I, Murat Özbay, Öncü Kitap, Ankara, 2007.
15. Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri II, Murat Özbay, Öncü Kitap, Ankara, 2006.
16. Anlama Teknikleri II: Dinleme Eğitimi, Murat Özbay, Öncü Kitap, Ankara, 2009
17. Yazma Eğitimi, Pegem Akademi, Murat Özbay, Ankara, 2011.
***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Limba și literatura turcă maternă, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

3. LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. LIMBA ROMÂNĂ

Fonetică şi vocabular

- Nivelul fonetic. Pronunțarea corectă a cuvintelor
- Vocale. Semivocale. Consoane. Diftong. Triftong. Hiat
- Despărțirea cuvintelor în silabe. Reguli. Excepții
- Omografe, omofone. Accentul
- Derivarea. Cuvântul de bază. Rădăcină. Sufixele diminutivale şi augmentative
- Familia lexicală
- Dinamica vocabularului. Arhaismele. Regionalismele. Neologismele. Împrumuturile (din/în limba română în/din limba maternă; alte împrumuturi)
- Paronimele frecvente. Pleonasmul

Părți de vorbire – părți de propoziție (funcții sintactice)

- Verbul în propoziţie. Exprimarea unei acţiuni, stări şi existenţe. Funcția sintactică de predicat
- Substantivul în propoziţie. Exprimarea obiectului direct, indirect şi a circumstanţelor (prepoziția, locuțiunea prepozițională). Funcții sintactice
- Adjectivul în propoziţie. Exprimarea însuşirilor. Forme ale superlativului. Funcții sintactice.
- Pronumele în propoziţie. Funcții sintactice
- Numeralul. Exprimarea cantităţii şi a ordinii. Funcții sintactice
- Adverbul în propoziţie. Funcții sintactice. Adverbe relative
- Interjecţia. Exprimarea emoţiilor şi a sunetelor din natură. Funcții sintactice

Propoziția

- Exprimarea raporturilor de coordonare şi subordonare (conjuncția şi prepoziția)
- Propoziţia principală/propoziţia secundară. Propoziția simplă. Propoziția dezvoltată. Propoziția afirmativă. Propoziția negativă

Fraza

- Propoziţia regentă/elementul regent
- Tipuri de propoziții şi structura lor specifică
- Expansiunea şi contragerea.

II. LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

- Literatură pentru copii. Definiții. Caracteristici.
- Principalele genuri şi specii literare, accesibile şcolarilor mici:

1. Creaţia populară

- Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători)
- Colinde, proverbe, zicători, ghicitori
- Basme populare culese şi prelucrate de Petre Ispirescu: *Greuceanu, Prâslea cel Voinic şi merele de aur*

2. Creaţia cultă

a. Genul liric

- **poeziile copilăriei** (Tudor Arghezi, *Prisaca;* Ana Blandiana, *Întâmplări din grădina mea;* Passionaria Stoicescu, *Jocuri-poezii despre ce poți fi*)
- **poezia despre natură şi viețuitoare** (Vasile Alecsandri, *Pasteluri;* Mihai Eminescu, *Somnoroase păsărele;* Elena Farago, *Cățelușul șchiop;* Passionaria Stoicescu, *Cartea pădurii;* Gellu Naum, *Cărțile cu Apollodor*).

b. Genul epic

- **în versuri:**
  - **fabula** (Alecu Donici, *Musca la arat;* Grigore Alexandrescu, *Câinele şi cățelul*; Jean de La Fontaine, *Greierele și furnica*)
  - **balada** (George Topîrceanu, *Balada unui greier mic*)
- **în proză:**
  - **schița** (I.L. Caragiale, *D-l Goe, Vizită, Bubico*)
  - **povestirea** (Emil Gârleanu, *Fricosul;* Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*)
  - **legenda** (Alexandru Mitru, *Legendele Olimpului*)
  - **basmul cult** (Barbu Ştefănescu-Delavrancea, *Palatul de cleştar*; Ioan Slavici, *Zâna zorilor;* Hans Christian Andersen, *Rățușca cea urâtă;* Frații Grimm, *Cenușăreasa*)
  - **romanul pentru copii** (Cezar Petrescu, *Fram, ursul polar*; Jonathan Swift – *Călătoriile lui Gulliver*)

c. Genul dramatic (Victor Eftimiu, *Înșir-te mărgărite…*)

BIBLIOGRAFIE PENTRU LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. Limba română

1. *Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită (2005), Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti
2. Gheorghe, M., (2009), *Limba română. Probleme teoretice şi aplicaţii*, Editura Universităţii *Transilvania* din Braşov
3. Golopenția S., (2017), *Acțiune, interacțiune, identitate, studii de pragmatică lingvistică*, Editura Academiei Române (cap. Româna globală)
4. Pană-Dindelegan, G. (coord.), (2019), *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, Editura Univers Enciclopedic Gold, Bucureşti
5. https://www.eursc.eu/Syllabuses/2015-01-D-45-ro-2.pdf
6. https://www.observatoireplurilinguisme.eu/ro/

II. Literatura română și universală pentru copii

1. Balazs, L., (2003), *Folclor. Noțiuni generale de folclor și poetică populară*, Editura Scientia, Cluj-Napoca
2. Călinescu, G., (2003), *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Semne, București
3. Ciopraga, Constantin, (1997), *Personalitatea literaturii române*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Institutul European, Iași
4. Norel, M., (2012), *Literatură română și literatură pentru copii*, (https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-transilvania-din-brasov/english-literature/note-de-curs/literatura-romana-pt-copii-m-norel/4986179/)
5. www.enciclopediavirtuala.ro
6. http://ro.literaryframework.eu/
7. www.romanianvoice.com/poezii/
8. www.cartiaudio.eu
9. www.biblior.net

***, *Limba Română,* revistă de știință și cultură, Chișinău (www.limbaromana.md)

***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Literatura română și universală pentru copii, în vigoare în anul şcolar în care se susţine concursul, cuprinse în Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

4. METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

I. Specificul predării-învățării-evaluării limbii române în învățământul primar cu predare în limba unei minorități

- Specificul curriculumului pentru disciplina Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități
- Influenţa fenomenelor de transfer şi de interferenţă asupra învățării limbii române;
- Proiectarea activităților didactice în manieră integrată;
- Modelul comunicativ-funcțional şi abordarea conținuturilor în clasele pregătitoare–a IV-a;
- Abordarea elementelor de construcție a comunicării din perspectivă funcțională, aplicativă, conform programelor școlare în vigoare;
- Specificul organizării lecțiilor de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități în clasele pregătitoare – a IV-a;
- Metode şi procedee specifice învățării limbii române, ca limba a doua (nematernă);
- Forme de organizare a activităților de învățare în limba română; strategii de diferenţiere, individualizare; învăţarea prin cooperare;
- Rolul jocului didactic în orele de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de *Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități* în învățământul primar

1. Comunicarea orală (receptarea mesajului oral, exprimarea orală)

- Strategii de formare a comportamentului de receptor/emițător de mesaje orale;
- Strategii de predare-învățare-evaluare la disciplina Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități;
- Activități de învățare care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (clasa pregătitoare–clasa a IV-a);
- Metode şi mijloace de învățământ folosite în formarea şi dezvoltarea exprimării orale în limba română;
- Formarea şi dezvoltarea competențelor de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități: conținuturi şi contexte de realizare, criterii și cerințe în exersarea exprimării corecte, respectarea normelor ortoepice.

2. Comunicarea scrisă (receptarea mesajului scris, exprimarea scrisă)

- Strategii de formare a câmpului vizual (propoziție, cuvânt, silabă, literă);
- Strategii de predare-învățare-evaluare a citit-scrisului în limba română la clasa a II-a (metode şi procedee specifice, mijloace de învățământ);
- Specificul abordării textelor în învățământul primar:
  - Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea/narațiunea, dialogul, descrierea, personajul literar);
  - Textul liric (strofa, versul);
  - Textul nonliterar;
  - Textul funcțional.
- Organizarea textului scris, în funcție de scopul redactării:
  - Tehnica elaborării unui text scris: contexte de realizare pentru clasele a III-a–a IV-a;
  - Scrierea funcțională (bilet, felicitare, afiş, fluturaş, invitație, email);
  - Scrierea imaginativă (pe baza unui şir de întrebări, pe baza unui suport vizual);
  - Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).

- Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învățământul primar – particularităţi ale însuşirii normelor limbii literare în clasele a II-a–a IV-a (ortografie şi punctuație).

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități*

- Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor şi progresului şcolar;
- Metode tradiționale și alternative de evaluare;
- Tipuri de itemi utilizați în practica școlară (clasele pregătitoare–a IV-a).

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

1. Brate, Rodica, (2014), *Limba şi literatura română/universală pentru copii. Metodica predării limbii române. Concursul național pentru ocuparea posturilor didactice de învățători (în limbile minorităţilor)*, Editura Universităţii *Lucian Blaga,* Sibiu
2. Cristea, S., (2002), *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, Chișinău
3. Norel, M. (2010), *Didactica limbii şi literaturii române pentru învăţământul primar*, Editura Art, Bucureşti
4. Pamfil, A. (2019), *Limba și literatura română în învățământul primar*, Editura Art
5. Rusu, Mina-Maria; Norel, Mariana (coord.), (2019), *Ghidul profesorului de limba și literatura română pentru aplicarea noilor programe școlare,* Editura Nomina
6. Tódor Erika Mária, (2020), Predarea-învăţarea limbii române ca nematernă (O alternativă a lingvisticii aplicate). Scientia, Cluj-Napoca, ISBN 978-606-975-032-2, ediția a II-a (revizuită și îmbogățită)
7. http://educatiacontinua.edu.ro/repere-metodologice.html

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Comunicare în limba română/Limba şi literatura română, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

5. MATEMATICĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Elemente de teoria mulțimilor

- Noţiunea de mulţime: element, apartenenţă, reprezentarea mulțimilor
- Relaţia de incluziune, egalitatea între mulţimi
- Submulțimi; determinarea unor submulțimi
- Operaţii cu mulţimi: Reuniunea. Intersecţia. Diferenţa. Complementara unei mulţimi. Produsul cartezian. Proprietăţile operațiilor cu mulțimi
- Relaţia de echipotenţă; cardinalul unei mulţimi

2. Mulțimi de numere

Mulțimea numerelor naturale (N); multimea numerelor întregi (Z); mulțimea numerelor raționale (Q); mulțimea numerelor iraționale (I)

Numere naturale

- Axiomele lui Peano
- Sisteme de numeraţie: sistem poziţional (scrierea în baza 10) şi sistem nepoziţional (scrierea cu cifre romane)
- Operații cu numere naturale: adunarea și scăderea – proprietăți; înmulțirea și împărțirea – proprietăți; teorema împărțirii cu rest; ordinea efectuării operațiilor și utilizarea parantezelor; rotunjirea numerelor naturale la diferite ordine; puterea cu exponent natural a unui număr natural; pătratul unui număr natural; reguli de calcul cu puteri.
- Metode aritmetice de rezolvare a problemelor:
  - metoda figurativă (grafică);
  - metoda mersului invers;
  - metoda comparației;

- metoda reducerii la unitate;
- probleme care se rezolvă prin combinarea metodelor aritmetice (metode mixte).

- Divizibilitatea numerelor naturale, divizor, multiplu, criterii de divizibilitate cu: 2, 3, 4, 5, 9, 10; numere prime, numere compuse; descompunerea unui număr natural în factori primi, aflarea c.m.m.d.c., c.m.m.m.c. a două sau mai multe numere naturale

Numere întregi

- Compararea numerelor întregi
- Operații cu numere întregi: adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea

Numere raționale:

- Fracţii ordinare: fracţii subunitare, echiunitare, supraunitare; procente; fracţii echivalente
- Compararea fracţiilor. Introducerea şi scoaterea întregilor dintr-o fracţie. Aflarea unei fracții dintr-un număr și a unui număr când se cunoaște o fracție din el
- Fracţii zecimale: compararea fracțiilor zecimale
- Transformarea unei fracţii zecimale în fracţie ordinară
- Transformarea unei fracții ordinare în fracție zecimală
- Operaţii cu numere rationale: adunarea, scăderea, înmulţirea şi împărţirea fracţiilor ordinare; adunarea şi scăderea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule; înmulţirea și împărțirea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule
- Media aritmetică și media ponderată a două sau mai multe numere raționale

Numere iraționale

- Reguli de calcul cu radicali: produs, cât, scoaterea factorilor de sub radical, introducerea factorilor sub radical
- Operații cu numere iraționale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea numerelor iraționale care conțin radicali de indice 2)
- Rădăcina pătrată a unui număr natural pătrat perfect
- Algoritmul de extragere a rădăcinii pătrate a unui număr natural prin descompunerea numerelor în produs de factori primi

3. Ecuaţii, inecuații şi sisteme de ecuaţii

- Ecuaţii de gradul I cu coeficienți în Z; probleme care se rezolvă folosind ecuaţii de acest tip
- Inecuații de gradul I, cu coeficienti numere întregi
- Sisteme de două ecuaţii liniare cu două necunoscute, cu coeficienți numere întregi (metoda substituţiei, metoda reducerii); probleme care se rezolvă cu ajutorul sistemelor de două ecuații cu două necunoscute

4. Elemente de organizare a datelor

- Colectarea, organizarea, reprezentarea și interpretarea datelor: tabele, grafice cu bare, grafice liniare, diagrame; reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale

5. Unităţi de măsură pentru lungime, arie, volum, capacitatea vaselor, masă, timp, valoare

- Unități de măsură standard; multiplii și submultiplii; transformări
- Relația de echivalență dintre volum și capacitate (1 dm^3=1l)

6. Elemente de geometrie

- **Punct, dreaptă, semidreaptă, segment, linia curbă, linia frântă**
- **Unghi**: definiție, notații, elemente; interiorul unui unghi, exteriorul unui unghi; măsura unui unghi; clasificare
- **Poligoane**:

Triunghiul

- Definiţie, elemente; clasificare; perimetru; suma măsurilor unghiurilor unui triunghi
- Linii importante în triunghi: înălțimea, bisectoarea, mediatoarea, mediana (definiție, proprietăți, construcție)
- Ortocentrul, centrul cercului înscris în triunghi, centrul cercului circumscris triunghiului, centrul de greutate
- Criteriile de congruenţă a triunghiurilor
- Proprietăţi ale triunghiului isoscel
- Proprietăți ale triunghiului echilateral

- Triunghiul dreptunghic**:** proiecții ortogonale pe o dreaptă; teorema înălțimii; teorema catetei; teorema medianei; teorema unghiului de 30°; teorema lui Pitagora; reciproca teoremei lui Pitagora
- Perimetrul și aria (formule de calcul)

Patrulaterul

- Patrulaterul convex; suma măsurilor unghiurilor unui patrulater convex
- Paralelogramul, proprietăţi; paralelograme particulare: dreptunghi, romb, pătrat - proprietăţi; trapezul, clasificare, proprietăţi, linia mijlocie în trapez
- Perimetre și arii: dreptunghi, romb, pătrat, trapez

- **Cercul**: construcție, elemente
- Corpuri geometrice: paralelipipedul dreptunghic, cubul, piramida, cilindrul, conul, sfera (recunoaştere, elemente componente, desfăşurare, construcție); aria și volumul paralelipipedului dreptunghic, cubului și piramidei regulate (piramida patrulateră regulată, piramida triunghiulară regulată, tetraedrul regulat).

BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DISCIPLINEI DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Aron I., Herescu, Gh., Dumitru, A., 1996, *Aritmetica pentru învăţători*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
2. Magdaș, I., 2019, *Matematică. Ghid pentru pregătirea inițială și continuă a profesorilor pentru învățământul primar*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
3. Roșu, M., 2019, *Elemente de matematică pentru profesorii din învățământul primar,* Ediția a 2-a, revizuită, București, Editura Aramis.
4. Roşu, M., Roman, M., 1999, *Matematica pentru perfecţionarea învăţătorilor*, Bucureşti, Editura All.

***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Matematică pentru clasele a IV-a–a VIII-a, în vigoare în anul şcolar în care se susţine concursul, cuprinse în Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

6. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

I. Curriculumul la disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Structura programei școlare; relația dintre competențele generale, competențele specifice, exemplele de activități de învățare și conținuturi;
b) Contribuția disciplinelor la profilul de formare al absolventului de învățământ primar (dezvoltarea competenței-cheie matematice și a competenței în științe, tehnologie și inginerie);
c) Lectura personalizată a programei școlare.

II. Proiectarea didactică a activităților de învățare la disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Etapele proiectării didactice: corelarea competențelor specifice cu obiectivele operaționale și definirea sistemului de referință spațio-temporal; selectarea și structurarea conținuturilor; stabilirea strategiilor didactice optime; stabilirea criteriilor, a probelor și a instrumentelor de evaluare formativă și sumativă;
b) Instrumente ale proiectării la nivel micropedagogic: lectura personalizată a programei școlare, planificarea calendaristică anuală, proiectarea unităților de învățare, proiectarea lecției / activității didactice.

III. Lecția de Matematică și explorarea mediului / Matematică în învățământul primar

a) Lecția – modalitate fundamentală de organizare a activității didactice;
b) Forme de organizare a colectivului de elevi (frontal, pe grupe, în perechi, individual);
c) Strategii de diferențiere, individualizare și incluziune (adaptarea sarcinilor de învățare, a suporturilor vizuale/manipulative și a ritmului de lucru pentru elevii cu cerințe educaționale speciale / tulburări specifice de învățare);
d) Metode și procedee didactice (caracteristici, utilizare în activitățile didactice): lucrul cu manualul, explicația, conversația euristică, demonstrația, exercițiul, învățarea prin descoperire, problematizarea, jocul didactic, experimentul, observarea; metode de învățare prin cooperare; metode de predare-învățare moderne, activizante și interactive, centrate pe elev;
e) Mijloace de învățământ, resurse digitale și suporturi tehnice de instruire: modalități de integrare în activitatea didactică (materiale intuitive/manipulative, manualul tipărit și digital, resurse educaționale deschise – RED, aplicații și platforme educaționale);
f) Evaluarea rezultatelor învățării la Matematică și explorarea mediului / Matematică: tipuri de evaluare; metode tradiționale și complementare; tipuri de itemi utilizați în practica școlară; specificul aprecierii elevilor prin calificative; problematica specifică a descriptorilor de performanță; structura probei de evaluare în raport cu standardele naționale de evaluare; itemii pe niveluri de performanță; analiza erorilor elevilor, feedbackul descriptiv și valorificarea rezultatelor evaluărilor naționale de la finalul claselor a II-a și a IV-a în ameliorarea învățării;
g) Abordarea integrată a curriculumului: corelații intra-, multi-, inter- și transdisciplinare ale disciplinelor Matematică și explorarea mediului / Matematică cu celelalte discipline din planul-cadru.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a) în învățământul primar

1. Metodologia predării-învățării conținuturilor matematice (clasele CP–IV)

a) Elemente pregătitoare pentru formarea conceptului de număr natural; aspectul cardinal și aspectul ordinal al numărului natural;
b) Metodologia formării conceptului de număr natural;
c) Metodologia didactică specifică predării-învățării operațiilor matematice în mulțimea numerelor naturale; algoritmi de calcul cu numere naturale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea exactă și împărțirea cu rest);
d) Metodologia didactică specifică predării-învățării ordinii efectuării operațiilor și a utilizării parantezelor;
e) Metodologia didactică specifică predării-învățării fracțiilor și a operațiilor de adunare și scădere a fracțiilor cu același numitor;
f) Metodologia didactică specifică predării-învățării unităților de măsură pentru lungime, masă, capacitate, timp și valoare;
g) Metodologia didactică specifică predării-învățării elementelor de geometrie;
h) Metodologia de rezolvare și compunere a problemelor de matematică: noțiunea de problemă matematică; etapele rezolvării problemelor de matematică; valențele formative ale activităților de rezolvare și compunere a problemelor matematice; metode speciale de rezolvare a problemelor de matematică (metoda figurativă/grafică, metoda comparației, metoda mersului invers, metoda reducerii la unitate); probleme de estimare, probleme de logică și probleme cu date organizate în tabele și grafice.

2. Metodologia predării-învățării componentei Explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a)

a) Învățarea prin investigație științifică (observarea, formularea de întrebări și predicții, experimentul simplu, înregistrarea și comunicarea rezultatelor);
b) Explorarea directă a mediului apropiat; demersuri didactice de investigare a fenomenelor naturii, a plantelor, a animalelor, a corpului omenesc și a elementelor mediului înconjurător;
c) Abordarea integrată a elementelor de matematică și de științe în contexte cotidiene;
d) Evaluarea competențelor de observare, investigare și comunicare a rezultatelor.

3. Educație incluzivă în activitățile de Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Adaptarea strategiilor de predare-învățare la diversitatea nivelurilor de achiziție, a ritmurilor și a stilurilor de învățare; trecerea gradată între reprezentările concrete, vizuale, grafice și simbolice, cu utilizarea materialelor manipulative, a schemelor, a desenelor, a axei numerelor, a tabelelor și a suporturilor accesibile;
b) Diferențierea sarcinilor și a gradului de sprijin în activitățile de calcul, măsurare, geometrie, rezolvare de probleme și explorare a mediului; fragmentarea cerințelor complexe și oferirea de modele și exemple, în funcție de nevoile elevilor;
c) Evaluarea incluzivă: adaptarea sarcinilor, a modalităților de comunicare și de răspuns, inclusiv pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES) / tulburări specifice de învățare (TSI), în acord cu măsurile de sprijin aplicabile; centrarea evaluării pe raționament și progres individual, nu doar pe viteza de lucru.

V. Caracterul practic-aplicativ al al disciplinelor Matematică și explorarea mediului/Matematică
a) Contexte și demersuri de aplicare practică: explorare, investigare, estimare/aproximare, comparare, măsurare și experimentare;
b) Transferul și valorificarea cunoștințelor matematice în viața cotidiană: rezolvarea unor situații-problemă autentice, luarea deciziilor (elemente de educație financiară) și dezvoltarea gândirii logice și algoritmice.

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

1. Bolboacă, L., 2001, *Didactica modernă*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
2. Burtea, G. (coord.), 1995, *Matematica şi logica pentru şcolari*, Bucuresti, Editura Corint.
3. Cerghit, I., Neacşu, I., Negreţ, I., Pânişoară, I.O., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
4. Cerghit, I., 2006, *Metode de învăţământ*, Iaşi, Editura Polirom.
5. Creţu, C., 1998, Iaşi, *Curriculum diferenţiat şi personalizat*, Editura Polirom.
6. Cristea, S., 2002, *Dicționar de pedagogie*, Chișinău, Editura Litera Educațional.
7. Dumitru, A. ș.a., 2017, *Metodica predării matematicii pentru învățământul primar. După noua programă. CP-IV*, Pitești, Editura Carminis.
8. Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldiri.
9. Jinga, I., Petrescu, A., 1996, *Evaluarea performanţei şcolare*, Bucureşti, Editura Adelfin.
10. Magdaş, I., 2010, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar şi preşcolar - actualitate şi perspective*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană.
11. Magdaș, I., 2018, *Probleme pentru pregătirea didactică matematică în învățământul primar. Ghid pentru studenți*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
12. Magdaș, I., 2022, *Didactica matematicii pentru învățământul primar și preșcolar: fundamente teoretice și aplicative*, ediția a III-a revizuită, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
13. Manolescu, M., 2010, *Teoria şi metodologia evaluării*, Bucureşti, Editura Universitară.
14. Neacşu, I. (coord.), 1988, *Metodica predării matematicii la clasele I-IV*, Bucuresti, Editura Didactică şi Pedagogică.
15. Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
16. Paraschiva, A., Purcaru, M., 2008, *Metodica activităţilor matematice şi a aritmeticii pentru institutori/profesori din învăţământul primar şi preşcolar*, Braşov, Editura Universităţii „Transilvania" Braşov.
17. Petrovici, C., 2014, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar*, Iaşi, Editura Polirom.
18. Roşu, M., Roman, M., 2007, *Didactica matematicii în învăţământul primar*, MEC, Proiectul pentru Învățământul rural.
19. Săvulescu, D. (coord.), 2008, *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Craiova, Editura „Gheorghe Alexandru".
20. Vișoiu, F., 2013, *Metode activ-participative folosite în predarea matematicii la ciclul primar*, Bacău, Ed. Rovimed.

***, Ministerul Educației, *Proiectul CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți, ghiduri metodologice și resurse educaționale deschise pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului/Matematică*, disponibile pe platforma digital.educred.ro."

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Matematică şi explorarea mediului/ Matematică, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

7. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ŞCOLARĂ

1. ***Finalităţile educaţiei***

a) Definirea și analiza conceptuală: finalitate educațională, ideal educațional, scopuri educaționale, competențe (competențe-cheie europene, competențe generale, competențe specifice) și obiective educaționale (cadru, de referință, operaționale);

b) Taxonomia finalităților educaționale: criterii și sisteme de referință (macro – micro / finalități de sistem – finalități de proces; grad de generalitate; domeniul / dimensiunea personalității: cognitiv, afectiv-atitudinal, psihomotor; temporalitate; măsurabilitate);

c) Operaționalizarea obiectivelor educaționale: concept, modele și proceduri de operaționalizare, cerințe / condiții de formulare a obiectivelor operaționale, limite ale operaționalizării.

2. ***Probleme teoretice si practice ale curriculumului***

a) Conceptul de curriculum: evoluția conceptului, accepțiuni (în sens larg și în sens restrâns), componentele structurale ale curriculumului și abordarea curriculară centrată pe competențe;

b) Tipurile de curriculum**:**

• din perspectiva dezvoltării și a organizării: curriculum nucleu (trunchi comun), curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ – discipline opționale), curriculum diferențiat, curriculum adaptat (pentru elevii cu cerințe educaționale speciale);

• din perspectiva gradului de formalizare: curriculum formal (oficial), nonformal, informal, ascuns;

• din perspectiva integrării conținuturilor: curriculum disciplinar, interdisciplinar, pluridisciplinar și transdisciplinar.

c) Produsele curriculare:

• principale (reglatoare): planurile-cadru de învățământ, programele școlare (structură și corelația competențe generale – competențe specifice – conținuturi – activități de învățare);

• auxiliare și materiale-suport: manualele școlare, ghidurile metodologice, auxiliarele curriculare, portofoliile, resursele educaționale deschise (RED) și platformele/softurile educaționale.

d) Curriculumul național din România – repere actuale de politică educațională:

• structura Curriculumului național (ariile curriculare și ciclurile curriculare);

• documente de politică curriculară în vigoare (Cadrul de referință al Curriculumului național, Profilul de formare al absolventului de învățământ primar și metodologiile de aplicare a planurilor-cadru).

3.Procesul de învăţământ - sistem şi funcţionalitate

a) Procesul de învățământ ca sistem și proces: concept, structură, funcții, dimensiuni, caracteristici și modele explicativ-interpretative; procesualitatea internă (interacțiunea dinamică dintre predare, învățare și evaluare);

b) Eficiența procesului de învățământ**:** condiții și factori de optimizare; forme de organizare a procesului de învățământ (activitatea la clasă, activități în afara clasei, organizarea în regim simultan și în mediul digital / hibrid).

4. ***Proiectarea didactică***

a) Definirea și analiza conceptului: funcțiile și etapele proiectării didactice;

b) Nivelurile proiectării didactice: proiectarea la nivel macropedagogic și la nivel micropedagogic;

c) Demersul proiectării didactice la nivel micropedagogic: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea unităților de învățare și proiectarea lecției / activității didactice;

d) Instrumente de proiectare didactică: structura și cerințele de elaborare a documentelor de proiectare (planificarea calendaristică, proiectul unității de învățare, proiectul de lecție).

5. ***Strategiile didactice***

a) Delimitări conceptuale și structură: conceptul de strategie didactică, componente (metode, procedee, tehnici, forme de organizare și mijloace de învățământ), criterii de selectare și taxonomii ale strategiilor didactice (cu accent pe strategiile interactive și diferențiate);

b) Metodologia didactică: delimitări conceptuale (metodologie, metodă, procedeu, tehnică); sistemul metodelor de învățământ (metode tradiționale și metode moderne / activ-participative – definiții, clasificări, descrieri, valențe formative și limite);

c) Mijloacele de învățământ și tehnologiile digitale: definiție, clasificare, funcții și condiții de integrare eficientă în activitatea didactică; utilizarea tehnologiilor digitale, a platformelor educaționale și a resurselor educaționale deschise (RED) în sprijinul învățării și al incluziunii.

6. ***Predarea. Orientări contemporane în teoria şi practica predării***

a) Conceptul de predare: accepțiuni, modele explicative și orientări contemporane (predarea interactivă, predarea centrată pe elev și pe dezvoltarea competențelor); predarea ca activitate de organizare, mediere și gestionare a situațiilor de învățare;

b) Stiluri de predare și reglarea demersului didactic: tipologii ale stilurilor de predare; rolul comunicării didactice și al feedbackului constructiv (formativ) în optimizarea predării și a învățării;

c) Practica reflexivă și dezvoltarea profesională: autoevaluarea și evaluarea comportamentului didactic al profesorului pentru învățământ primar (raportarea la standardele profesionale în vigoare).

7. ***Învăţarea şcolară. Orientări contemporane în teoria şi practica învăţării şcolare***

a) Conceptul și formele învățării: delimitări între învățarea în sens larg și învățarea școlară (definire, caracteristici, mecanisme); forme, tipuri și niveluri ale învățării școlare (învățarea activă, colaborativă, experiențială, prin descoperire și învățarea autoreglată / dezvoltarea competenței „a învăța să înveți”);

b) Teorii și orientări contemporane ale învățării: paradigme relevante pentru învățământul primar (constructivismul, cognitivismul, teoria învățării sociale, teoria inteligențelor multiple) și aplicațiile lor în organizarea situațiilor de învățare;

c) Condițiile învățării școlare eficiente: factori interni (cognitivi, metacognitivi, afectiv-motivaționali, stiluri de învățare) și factori externi (organizarea mediului de învățare, climatul socio-emoțional sigur și stimulativ); interdependența acestora și modalități de stimulare a motivației pentru învățare.

8. ***Instruirea. Teorie, metodologie***

a) Delimitări conceptuale: raporturile dintre educație, formare, instruire și învățare;

b) Forme de organizare a activității de instruire: activitatea frontală, activitatea pe grupe (învățarea prin cooperare) și activitatea individuală (specific, funcții, avantaje, limite și alternarea lor în lecție);

c) Organizarea instruirii diferențiate și personalizate: adaptarea sarcinilor de învățare, a timpului și a ritmului de lucru la particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor (în acord cu strategiile didactice selectate).

9. ***Evaluarea în procesul de învățământ si educaţie***

a) Definirea și analiza conceptului de evaluare didactică**:** funcțiile evaluării; operațiile evaluării (măsurarea – aprecierea – decizia)

b) Forme / tipuri de evaluare didactică**:** evaluarea inițială, evaluarea continuă / formativă, evaluarea finală / sumativă (specific, rol și complementaritate);

c) Standardele naționale de evaluare și evaluarea criterială: rolul standardelor naționale în asigurarea coerenței dintre curriculum, predare și evaluare; relația dintre competențele specifice, rezultatele așteptate ale învățării, criteriile de evaluare și descriptorii de performanță;

d) Metode, instrumente și itemi de evaluare**:** metode de evaluare tradiționale și metode alternative / complementare; instrumente de evaluare; tipologia itemilor (definiție, clasificare, caracteristici, cerințe de proiectare, avantaje și limite în utilizare);

e) Valorificarea rezultatelor evaluării**:** interpretarea rezultatelor în raport cu standardele și descriptorii de performanță; utilizarea feedbackului formativ pentru reglarea procesului de predare-învățare, proiectarea măsurilor de remediere / dezvoltare și stimularea autoevaluării elevilor.

10. ***Repere de pedagogie școlară privind educația incluzivă***

a) Conceptul și principiile educației incluzive (echitate, egalitate de șanse, accesibilitate, participare, nediscriminare);

b) Diferențierea și individualizarea instruirii: adaptarea strategiilor didactice, a sarcinilor de învățare și a evaluării la nevoile educaționale ale elevilor;

c) Sprijinirea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES): adaptări curriculare și colaborarea cu familia și specialiștii;

d) Mediul școlar sigur și incluziv: prevenirea excluziunii, a stigmatizării, a segregării și a bullyingului.

BIBLIOGRAFIE PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

1. Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2019, *Sinteze de pedagogia învățământului primar. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
2. Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2020, *Sinteze de pedagogie generală. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
3. Bocoș, M., 2013, *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Iași, Editura Polirom.
4. Bocoş, M., Jucan, D., 2019, *Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
5. Bocoş, M., Jucan, D., 2018-2019, *Teoria şi metodologia instruirii şi Teoria şi metodologia evaluării. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
6. Catalano, H., 2018, *Procesul de învăţământ: direcţii epistemice, pragmatice şi experienţiale*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
7. Cerghit, I., Neacşu, I., Pânişoară I.O., Potolea D., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
8. Ciolan, L., 2008, *Învăţarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar,* Iaşi, Editura Polirom.
9. Cristea, S., 1998, *Dicţionar de termeni pedagogici*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
10. Cristea, S., 2010, *Fundamentele pedagogiei*, Iaşi, Editura Polirom.
11. Cristea, S., 2017, *Finalitățile educației*, București, Editura Didactica Publishing House.
12. Cristea, S., 2017, *Instruirea / Procesul de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
13. Cristea, S., 2017, *Realizarea instruirii ca activitate de predare-învățare-evaluare*, București, Editura Didactica Publishing House.
14. Cristea, S., 2018, *Obiectivele instruirii /procesului de invatamant*, București, Editura Didactica Publishing House.
15. Cristea, S., 2019, *Metodologia instruirii in cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
16. Cristea, S., 2019, *Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
17. Cerghit, I., 1997, *Metode de învățământ*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
18. Cucoș, C., 2024, Pedagogie, ediția a IV-a, revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
19. Cucoş, C., 2000, *Pedagogie generală,* Iaşi, Ed. Polirom.
20. Gherguț, A., 2006, Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație, Iași, Editura Polirom.
21. Gherguț, A., Frumos, L., 2019, Educația incluzivă. Ghid metodologic, Iași, Editura Polirom.
22. Ionescu, M., Bocoș, M. (coord.), 2009, *Tratat de didactică modernă*, Piteşti,Ed. Paralela 45.
23. Ionescu, M., 2007, *Instrucție și educație*, Arad, Vasile Goldiș University Press.
24. Iucu, R.B, 1999, *Managementul clasei de elevi*, Bucureşti, Editura „D. Bolintineanu".
25. Iucu, R. B., 2006, Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
26. Iucu R. B, Manolescu M., 2005, *Elemente de pedagogie,* București, Credis, Editura Universităţii din Bucureşti.
27. Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldin.
28. Jucan, D., Muste, D., Albulescu, I., 2024, Abordări didactice actuale și de perspectivă în învățământul primar și preșcolar, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
29. Manolescu, M., 2005, *Evaluarea școlară: metode, tehnici, instrumente*, București, Editura Meteor Press.
30. Manolescu, M., 2010, *Teoria și metodologia evaluării*, București, Editura Universitară.
31. Mara, D., 2009, Strategii didactice în educația incluzivă, București, Editura Didactică și Pedagogică.
32. Neacşu, I., 1990, *Metode şi tehnici moderne de învăţare eficientă*, Bucureşti, Editura Militară.
33. Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
34. Neacşu, I., 2015*, Metode si tehnici de invatare eficienta. Fundamente si practici de succes,* Iaşi, Editura Polirom.
35. Negreţ, D.I*.,* 2008, *Teoria generală a curriculumului educaţional*, Iaşi, Editura Polirom.
36. Oprea, C.M., 2008, *Strategii didactice interactive*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
37. Petrescu, P., Pop, V., 2007, *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situaţiilor de învăţare,*

Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
38. Petrovici, M.C., 2010, *Niveluri ale înțelegerii*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
39. Pânișoară, I. O., Manolescu, M., 2019, *Pedagogia învățământului primar și preșcolar,* Iași, Editura Polirom.
40. Păun, E., Potolea, D., 2002, *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative,* Iași, Editura Polirom.
41. Stanciu, M., 1999, *Reforma conținuturilor învățământului. Cadru metodologic*, Iaşi, Editura Polirom.
42. Stoica, A. (coord.), 2001, *Evaluarea curentă şi examenele*, Bucureşti, Editura Prognosis.
43. Stoica, A., 2003, *Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică*, Bucureşti, Editura Humanitas Educational.
44. Stoica, A., Mihail, R., 2006, *Evaluarea educaţională. Inovaţii şi perspective*, Bucureşti, Editura Humanitas.
***, *Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE),* MEN – CNCEÎP, Bucureşti, 2008
***, www.edu.ro.

Anexa nr. 83

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU
LIMBA ȘI LITERATURA UCRAINEANĂ MATERNĂ, LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII UCRAINENE MATERNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA UCRAINEANĂ MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ ȘI METODICA PREDĂRII MATEMATICII/MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

(ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA UCRAINEANĂ MATERNĂ)

2026

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa se adresează învățătorilor, institutorilor şi profesorilor pentru învățământul primar, care se înscriu pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar.

În elaborarea programei s-au avut în vedere următoarele principii:

- principiul continuității formării inițiale, pentru evoluție în carieră şi dezvoltare profesională;
- principiul coerenței modular-tematice a programei, asigurat prin articularea proiectării ei, prin modul de elaborare a competențelor generale şi specifice, prin modul de selectare a conținuturilor ce vor face obiectul evaluărilor vizate, prin diversitatea formelor şi a strategiilor evaluative sugerate pentru a fi utilizate în contextul acestor examinări;
- principiul adecvării şi armonizării finalităților şi a conținuturilor învățământului primar românesc cu direcțiile şi spiritul schimbărilor din societate;
- principiul optimizării şi inovării activității în învățământul primar, prin asimilarea celor mai noi achiziții din ştiințele educației şi din ştiințele conexe.

Programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar a învățătorilor/institutorilor/profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba maternă ucraineană vizează competenţe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural-aplicative şi atitudinale şi propune o tematică ce corespunde tendințelor în evoluția disciplinelor.

COMPETENȚE SPECIFICE PENTRU ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR

Competenţe de comunicare şi relaţionare:

- utilizarea conceptelor şi teoriilor moderne de comunicare: orizontală/ verticală, complexă, diversificată şi specifică;
- manifestarea comportamentului empatic şi a orientării spre sprijinirea elevilor;
- proiectarea, conducerea şi realizarea procesului instructiv-educativ, ca un act de comunicare;
- facilitarea comunicării învățător/ institutor-copii-părinţi- alte cadre didactice;
- valorificarea metacomunicării în optimizarea relaţiilor între cadre didactice;
- exprimarea orală cursivă, înţelegerea şi utilizarea corectă a semnificaţiilor structurilor verbale/ orale, a semnificaţiilor mijlocite de limbajul scris;
- utilizarea creativă şi expresivă a limbajului oral;
- accesarea diverselor surse de informare în scopul documentării;
- derularea unor proiecte de parteneriat şcoală-familie-comunitate.

Competenţe metodologice:

- utilizarea adecvată a cunoştinţelor de didactică generală, didactica disciplinelor, psihologie şcolară şi pedagogia învățământului primar în proiectarea şi desfăşurarea activităților didactice cu elevii;
- proiectarea activităților de predare-învățare-evaluare în concordanță cu prevederile programelor şcolare şi cu particularitățile de vârstă şi individuale ale elevilor;
- organizarea şi valorificarea eficientă a resurselor materiale, temporale şi educaționale în desfăşurarea procesului instructiv-educativ;
- proiectarea şi aplicarea unor strategii didactice eficiente, adaptate competențelor vizate şi particularităților învățării în ciclul primar;
- aplicarea principiilor pedagogiei învățământului primar în organizarea şi desfăşurarea procesului de predare-învățare-evaluare;
- valorificarea teoriilor contemporane ale învățării în vederea dezvoltării competențelor cognitive, comunicative şi socioemoționale ale elevilor;

- manifestarea unei conduite metodologice flexibile, reflexive şi inovatoare în activitatea profesională;
- utilizarea corectă şi adecvată a limbii ucrainene materne în receptarea şi producerea mesajelor orale şi scrise;
- adaptarea registrelor stilistice la situaţiile şi contextele de comunicare;
- utilizarea instrumentelor de analiză şi interpretare a textelor literare şi nonliterare, în concordanţă cu particularităţile acestora;
- aplicarea conceptelor de teorie literară în interpretarea textelor;
- formularea şi argumentarea opiniilor personale, oral şi în scris;
- aplicarea cunoştinţelor de fonetică, lexicologie, morfologie şi sintaxă în construirea unor mesaje corecte şi coerente în limba ucraineană maternă;
- identificarea şi valorificarea dimensiunilor estetice, etice şi culturale ale textelor literare;
- actualizarea şi aprofundarea cunoştinţelor de limba şi literatura ucraineană maternă şi de didactica disciplinei;
- utilizarea tehnicilor de documentare, analiză şi prelucrare a informaţiilor în activitatea didactică;
- proiectarea şi organizarea diferitelor tipuri de lecţii, în funcţie de competenţele urmărite şi de particularităţile elevilor;
- utilizarea creativă a metodelor şi strategiilor didactice în predarea limbii şi literaturii ucrainene materne.

Competenţe de evaluare şi autoevaluare a activităţii didactice:

- utilizarea conceptelor cu care operează evaluarea şi a teoriilor moderne în domeniu;
- proiectarea unei evaluări eficiente, organic integrată în activitatea instructiv-educativă;
- utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/ autoevaluare individuală/ de grup, precum şi a strategiilor de interevaluare.

Competenţe psiho-sociale:

- selectarea şi aplicarea unor comportamente prosociale adecvate, de adaptare eficientă şi rapidă la schimbările sociale şi la provocările existente;
- operarea cu metode şi tehnici eficiente de cunoaşterea particularităţilor individuale şi psihosociale ale elevilor, în vederea unei comunicări eficiente cu toţi partenerii;
- identificarea şi aplicarea unor metode şi mijloace eficiente de lucru cu copiii, pentru stimularea şi facilitarea procesului de socializare a acestora;
- identificarea situaţiilor conflictuale într-o relaţie, analizarea acestora şi rezolvarea optimă a conflictului, prin aplicarea unui management eficient, care să valorifice influenţele educaţionale pozitive ale conflictului;
- asumarea rolului social pentru care a optat, în contextul unei imagini de sine adecvate propriei personalităţi şi propriului status profesional deţinut.

Competenţe tehnice şi tehnologice:

- adoptarea unei conduite psihopedagogice inovatoare în plan profesional;
- selectarea metodelor optime în vederea asigurării formării deprinderilor practice.

1. TEMATICA ŞTIINŢIFICĂ PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE LIMBĂ ŞI LITERATURĂ UCRAINEANĂ MATERNĂ

I. Limba ucraineană

a) Nivelul fonetic: normele actuale de ortoepie în limba ucraineană; sunetele limbii ucrainene; vocalele şi consoanele; silaba şi regulile de despărţire a cuvintelor în silabe; accentul şi principalele caracteristici ale accentuării în limba ucraineană.

b) Nivelul lexico-semantic: cuvântul şi structura sa; categorii semantice: sinonime, antonime, omonime, cuvinte monosemantice şi polisemantice; neologisme, regionalisme, arhaisme; unităţi frazeologice

(expresii şi locuţiuni); sensul cuvintelor în context; sensul denotativ şi sensul conotativ; vocabularul limbii ucrainene; mijloace interne de îmbogăţire a vocabularului (derivarea, compunerea) şi mijloace externe (împrumuturile lexicale).

c) *Nivelul morfosintactic*:
- părţile de vorbire flexibile: substantivul (gen, număr, caz, declinare, funcţii sintactice); adjectivul (flexiune, grade de comparaţie, funcţii sintactice, ortografie); pronumele (clasificare, flexiune, funcţii sintactice, ortografia formelor pronominale); numeralul (clasificare, flexiune, funcţii sintactice, ortografie); verbul (aspect verbal – perfectiv şi imperfectiv, mod, timp, persoană, număr, gen – după caz, diateză, conjugare, funcţii sintactice).
- părţile de vorbire neflexibile: adverbul (clasificare, grade de comparaţie, funcţii sintactice, ortografierea adverbelor); conjuncţia (clasificare); prepoziţia; interjecţia (clasificare, funcţii sintactice, valori expresive, punctuaţia interjecţiei);
- sintaxa propoziţiei (părţi de propoziţie: principale, secundare; acordul gramatical între predicat şi subiect; acordul atributului cu partea de vorbire determinată);
- sintaxa frazei (propoziţia – criterii de clasificare, felul propoziţiilor).

d) *Nivelul ortografic şi de punctuaţie*: normele actuale de ortografie şi de punctuaţie ale limbii ucrainene; utilizarea apostrofului (апостроф) şi a semnului moale (м'який знак); aplicarea normelor ortografice şi de punctuaţie în receptarea şi construirea mesajelor scrise.

e) *Nivelul stilistic*: stilurile funcţionale; tipurile de text receptate: narative, descriptive, dialogate, informative, argumentative; stil direct, stil indirect.

II. Literatura ucraineană

1. **Proza** – Specii narative: basmul cult, fabula, povestirea, nuvela, romanul.
- *Conţinuturi*: elementele comunicării narative (autor, narator, personaj, cititor); perspectivă narativă (narator obiectiv/subiectiv, naraţiune scrisă la persoana I/ la persoana a III-a); construcţia discursului narativ (particularităţile speciilor literare: povestirea, nuvela, romanul; acţiune, temă, momentele subiectului, conflict, incipit, final, moduri de expunere, stil direct, stil indirect, stil indirect liber, repere spaţio-temporale); personaje (tipologie, modalităţi de caracterizare); limbajul naratorului.
- *Notă*: Conceptele operaționale se vor aplica pe un text narativ aparținând unuia dintre următorii autori: Марко Вовчок, Іван Франко, Михайло Коцюбинський, Василь Сухомлинський, Леонід Глібов(câte un text poetic).

2. **Poezia** – Poezia romantică. Poezia modernă.
- *Conţinuturi*: structura discursului poetic (titlu, motiv literar, idee poetică, instanţele comunicării poetice, mărci lexico-gramaticale ale eului poetic; elemente de prozodie); figuri de stil (antiteza, comparaţia, epitetul, enumeraţia, hiperbola, metafora, personificarea, repetiţia).
- *Notă:* Conceptele operaționale se vor aplica pe texte poetice aparținând următorilor autori: Тарас Шевченко (două texte poetice); Леонід Глібов, Іван Франко, Леся Українка, Олександр Олесь, Марія Чубіка (câte un text poetic).

3. **Dramaturgia** – Specii ale genului dramatic: comedia, drama.
- *Conţinuturi*: structura discursului dramatic (act, scenă, tablou, conflict dramatic, intrigă, relaţii spaţio-temporale, dialog, monolog, categorii estetice: comicul); personajele operei dramatice (tipologii, tehnici de caracterizare).
- *Notă*: Conceptele operaționale se vor aplica pe un text dramatic aparținând unuia dintre următorii autori: Леся Українка.

BIBLIOGRAFIE PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE LIMBĂ ŞI LITERATURĂ UCRAINEANĂ MATERNĂ

1. *Грушевський Михайло* **Історія української літератури**. - ТТ. 1-6. Сканування та обробка http://litopys.kiev.ua/ (http://litopys.org.ua/) 10.III.2003.
2. Д. Чередниченко, Г. Кирпа, К. Смолоскип (1997). *Український садочок: Читанка*, Видавництво Смолоскип, Київ.
3. Reboşapcă I. (1997), *Antologie de literatură ucraineană*. Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti

4. Корсюк М. (1982), *Казки мого дитинства.* Видавництво Критеріон, Бухарест.
5. Ciubica M. (2002), *На крилах дитинства*. Editura Mustang, Bucureşti.
6. Kideşciuk I. *Limba ucraineană*. Manual pentru clasa a IX_a, Editura RCR Editorial, Bucureşti, 2013

2. TEMATICA PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE SPECIALITATE – METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII UCRAINENE MATERNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA UCRAINEANĂ MATERNĂ

I. Curriculum în învăţământul primar

- Specificul curriculumului pentru disciplina *Comunicare în limba ucraineană/Limba şi literatura ucraineană* (ciclul primar)

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de limba şi literatura ucraineană în învăţământul primar

1. Comunicarea orală

- Strategii de formare a comportamentului de ascultător/emiţător;
- Strategii de formare a câmpului auditiv (propoziţie, cuvânt, silabă, sunet);
- Forme de activităţi care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (CP - I-II şi III-IV);
- Metode şi mijloace de învăţământ folosite în dezvoltarea exprimării orale;
- Formarea competenţelor de comunicare: conţinuturi şi contexte de realizare, criterii şi cerinţe în exersarea exprimării corecte.

2. Receptarea mesajului scris. Exprimarea scrisă.

- Procesul didactic la disciplina *Comunicare în limba ucraineană în clasa pregătitoare;*
- Strategii de predare - învăţare - evaluare a citit-scrisului la clasa I (metode şi procedee specifice, mijloace de învăţământ);
- Specificul abordării textelor în învăţământul primar:
  - Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea, personajul literar, dialogul, descrierea);
  - Textul liric;
  - Textul nonliterar.

3. Organizarea textului scris în funcţie de scopul redactării.

- Tehnica elaborării unui text scris: planul iniţial, părţile componente. Contexte de realizare pentru clasele II-IV;
- Scrierea funcţională (bilet, felicitare, afiş, flyer, invitaţie, scrisoare, email);
- Scrierea imaginativă (pe baza unui şir de întrebări, pe baza unui suport vizual);
- Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).

4. Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învăţământul primar - particularităţi ale însuşirii normelor limbii literare în clasele CP- I-II şi III-IV (ortografie, ortoepie, punctuaţie).

5. Modalităţi de integrare a elementelor de construcţie a comunicării în cadrul lecţiilor de *Comunicare în limba ucraineană /Limba şi literatura ucraineană (*fonetică, vocabular, clase morfologice, sintaxă**).**

6. Învăţarea integrată a disciplinelor *Comunicare în limba română/ Limba şi literatura ucraineană.*

- Pluridisciplinaritate, multidisciplinaritate, interdisciplinaritate şi transdisciplinaritate;
- Abordarea specifică integrării la disciplinele *Comunicare în limba ucraineană/ Limba şi literatura ucraineană.*

7. Modalităţi de activizare a elevilor în lecţia de *Comunicare în limba ucraineană/Limba şi literatura ucraineană*

- Forme de organizare; strategii de diferenţiere, individualizare; învăţarea prin cooperare;

8. Jocul didactic în orele de *Comunicare în limba ucraineană/Limba şi literatura ucraineană*

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba ucraineană/ Limba şi literatura ucraineană.*

- Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor şi progresului şcolar;
- Metode tradiţionale şi alternative de evaluare;
- Tipuri de itemi utilizaţi în practica şcolară (CP şi I-IV).

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII UCRAINENE MATERNE/COMUNICĂRII ÎN LIMBA UCRAINEANĂ MATERNĂ

1. Cerghit, I. - Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă, E.D.P., Bucuresti, 1983;
2. Cristea, S. - Dicționar de pedagogie, Editura Litera, Chișinău, 2002.
3. Варзацька Л.О. Навчання мови та мовлення на основі тексту. – К.: Рад.шк., 1986.
4. Варзацька Л.О., Шевченко Л.М. Методика розвитку зв'язного мовлення школярів: Методичні рекомендації, - К.: Рад.шк.,1992
5. Вашуленко М.С. Методика викладання української мови в початковій школі. – К., 2008 р.,
6. Гордуз Н. Нестандартні форми навчання молодших школярів на уроках рідної мови // Початкова школа. – 2003. - №4.
7. Методика навчання української мови в початковій школі: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / за наук. ред. М. С. Вашуленка. — Київ: Літера ЛТД, 2011. — 364 с.
8. Митник О., Шпак В. Народження нестандартного уроку // Початкова школа. – 1997. - № 12. – С. 11-23.
9. Нестандартні уроки в початковій школі // Упоряд. О. Кондратюк. – К.: Ред.загальнопед.газ., 2005.
10. Нестандартні уроки в школі // Шкільна бібліотека. – 2005. - № 8.
11. Новак Л.І. Система нестандартних уроків української мови (в початковій школі) // Б-чка вчителя поч. школи. – 2003. - №17.
12. Пензар Л. П. Нестандартні уроки: (Передовий досвід)// Б-чка вчителя поч. школи. – 2001. - № 6.
13. Резніченко Н.І. Нестандартні уроки української мови в 2 класі // Початкове навчання та виховання. – 2006. - № 6.

***, Curriculumul național în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Comunicare în limba ucraineană maternă / Limba și literatura ucraineană maternă, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

3. LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. LIMBA ROMÂNĂ

Fonetică și vocabular

- Nivelul fonetic. Pronunțarea corectă a cuvintelor
- Vocale. Semivocale. Consoane. Diftong. Triftong. Hiat
- Despărțirea cuvintelor în silabe. Reguli. Excepții
- Omografe, omofone. Accentul
- Derivarea. Cuvântul de bază. Rădăcină. Sufixele diminutivale și augmentative
- Familia lexicală
- Dinamica vocabularului. Arhaismele. Regionalismele. Neologismele. Împrumuturile (din/în limba română în/din limba maternă; alte împrumuturi)
- Paronimele frecvente. Pleonasmul

Părți de vorbire – părți de propoziție (funcții sintactice)

- Verbul în propoziţie. Exprimarea unei acţiuni, stări şi existenţe. Funcția sintactică de predicat

- Substantivul în propoziţie. Exprimarea obiectului direct, indirect şi a circumstanţelor (prepoziţia, locuțiunea prepozițională). Funcţii sintactice
- Adjectivul în propoziţie. Exprimarea însuşirilor. Forme ale superlativului. Funcţii sintactice.
- Pronumele în propoziţie. Funcţii sintactice
- Numeralul. Exprimarea cantităţii şi a ordinii. Funcţii sintactice
- Adverbul în propoziţie. Funcţii sintactice. Adverbe relative
- Interjecţia. Exprimarea emoţiilor şi a sunetelor din natură. Funcţii sintactice

Propoziția

- Exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare (conjuncția și prepoziția)
- Propoziţia principală/propoziţia secundară. Propoziția simplă. Propoziția dezvoltată. Propoziția afirmativă. Propoziția negativă

Fraza

- Propoziţia regentă/elementul regent
- Tipuri de propoziții și structura lor specifică
- Expansiunea și contragerea.

II. LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

- Literatură pentru copii. Definiții. Caracteristici.
- Principalele genuri şi specii literare, accesibile școlarilor mici:

1. Creaţia populară

- Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători)
- Colinde, proverbe, zicători, ghicitori
- Basme populare culese și prelucrate de Petre Ispirescu: *Greuceanu, Prâslea cel Voinic și merele de aur*

2. Creaţia cultă

a. Genul liric

- **poeziile copilăriei** (Tudor Arghezi, *Prisaca;* Ana Blandiana, *Întâmplări din grădina mea;* Passionaria Stoicescu, *Jocuri-poezii despre ce poți fi*)
- **poezia despre natură și viețuitoare** (Vasile Alecsandri, *Pasteluri;* Mihai Eminescu, *Somnoroase păsărele;* Elena Farago, *Cățelușul șchiop;* Passionaria Stoicescu, *Cartea pădurii;* Gellu Naum, *Cărțile cu Apollodor*).

b. Genul epic

- **în versuri:**
  - **fabula** (Alecu Donici, *Musca la arat;* Grigore Alexandrescu, *Câinele și cățelul*; Jean de La Fontaine, *Greierele și furnica*)
  - **balada** (George Topîrceanu, *Balada unui greier mic*)
- **în proză:**
  - **schița** (I.L. Caragiale, *D-l Goe, Vizită, Bubico*)
  - **povestirea** (Emil Gârleanu, *Fricosul;* Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*)
  - **legenda** (Alexandru Mitru, *Legendele Olimpului*)
  - **basmul cult** (Barbu Ștefănescu-Delavrancea, *Palatul de cleștar*; Ioan Slavici, *Zâna zorilor;* Hans Christian Andersen, *Rățușca cea urâtă;* Frații Grimm, *Cenușăreasa*)
  - **romanul pentru copii** (Cezar Petrescu, *Fram, ursul polar*; Jonathan Swift – *Călătoriile lui Gulliver*)

c. Genul dramatic (Victor Eftimiu, *Înșir-te mărgărite…*)

BIBLIOGRAFIE PENTRU LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ŞI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. Limba română

1. Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti”. (2021). *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române (DOOM³)*. Ediția a III-a, revăzută și adăugită. București: Editura Univers Enciclopedic Gold.
2. Gheorghe, M. (2009). *Limba română. Probleme teoretice și aplicații*. Brașov: Editura Universității „Transilvania” din Brașov.
3. Golopenția, S. (2017). *Acțiune, interacțiune, identitate. Studii de pragmatică lingvistică*. București: Editura Academiei Române. Capitolul „Româna globală”.
4. Observatorul European al Plurilingvismului. *Portal de resurse privind plurilingvismul*. Disponibil la: https://www.observatoireplurilinguisme.eu/ro/
5. Pană Dindelegan, G. (coord.). (2019). *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*. București: Editura Univers Enciclopedic Gold.
6. Școlile Europene. *Document curricular (2015-01-D-45-ro-2)*. Disponibil la: https://www.eursc.eu/Syllabuses/2015-01-D-45-ro-2.pdf

II. Literatura română și universală pentru copii

1. Balazs, L. (2003). *Folclor. Noțiuni generale de folclor și poetică populară*. Cluj-Napoca: Editura Scientia.
2. *Biblioteca online Biblio*. Disponibil la: http://www.biblior.net/
3. Călinescu, G. (2003). *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*. București: Editura Semne.
4. *Cărți Audio*. Disponibil la: http://www.cartiaudio.eu/
5. Ciopraga, C. (1997). *Personalitatea literaturii române*. Ediția a II-a, revăzută și adăugită. Iași: Institutul European.
6. *Enciclopedia Virtuală*. Disponibil la: http://www.enciclopediavirtuala.ro/
7. *Limba Română*. Revistă de știință și cultură. Chișinău. Disponibil la: https://www.limbaromana.md/
8. *Literary Framework*. Disponibil la: http://ro.literaryframework.eu/
9. Norel, M. (2012). *Literatură română și literatură pentru copii*. Note de curs. Disponibil la: https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-transilvania-din-brasov/english-literature/note-de-curs/literatura-romana-pt-copii-m-norel/4986179/
10. *Romanian Voice – Poezii*. Disponibil la: http://www.romanianvoice.com/poezii/

*****,** Conținuturile manualelor școlare relevante pentru disciplina Literatura română și universală pentru copii, aflate în vigoare în anul școlar în care se susține concursul, cuprinse în *Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar*, publicat pe site-ul Ministerului Educației și Cercetării.
Disponibil la: https://www.edu.ro/ și https://www.edu.ro/manuale-scolare.

4. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE/ COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

I. Specificul predării-învățării-evaluării limbii române în învățământul primar cu predare în limba unei minorități

- Specificul curriculumului pentru disciplina Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități
- Influenţa fenomenelor de transfer şi de interferenţă asupra învățării limbii române;
- Proiectarea activităților didactice în manieră integrată;
- Modelul comunicativ-funcțional și abordarea conținuturilor în clasele pregătitoare – a IV-a;
- Abordarea elementelor de construcție a comunicării din perspectivă funcțională, aplicativă, conform programelor școlare în vigoare;
- Specificul organizării lecțiilor de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorități în clasele pregătitoare – a IV-a;

- Metode şi procedee specifice învăţării limbii române, ca limba a doua (nematernă);
- Forme de organizare a activităţilor de învăţare în limba română; strategii de diferenţiere, individualizare; învăţarea prin cooperare;
- Rolul jocului didactic în orele de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorităţi.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de *Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorităţi* în învăţământul primar

1. Comunicarea orală (receptarea mesajului oral, exprimarea orală)

- Strategii de formare a comportamentului de receptor/emiţător de mesaje orale;
- Strategii de predare-învăţare-evaluare la disciplina Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorităţi;
- Activităţi de învăţare care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (clasa pregătitoare – clasa a IV-a);
- Metode şi mijloace de învăţământ folosite în formarea şi dezvoltarea exprimării orale în limba română;
- Formarea şi dezvoltarea competenţelor de Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorităţi: conţinuturi şi contexte de realizare, criterii şi cerinţe în exersarea exprimării corecte, respectarea normelor ortoepice.

2. Comunicarea scrisă (receptarea mesajului scris, exprimarea scrisă)

- Strategii de formare a câmpului vizual (propoziţie, cuvânt, silabă, literă);
- Strategii de predare-învăţare-evaluare a citit-scrisului în limba română la clasa a II-a (metode şi procedee specifice, mijloace de învăţământ);
- Specificul abordării textelor în învăţământul primar:
- Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea/narațiunea, dialogul, descrierea, personajul literar);
- Textul liric (strofa, versul);
- Textul nonliterar;
- Textul funcţional.
- Organizarea textului scris, în funcţie de scopul redactării:
- Tehnica elaborării unui text scris: contexte de realizare pentru clasele a III-a – a IV-a;
- Scrierea funcţională (bilet, felicitare, afiş, fluturaş, invitaţie, email);
- Scrierea imaginativă (pe baza unui şir de întrebări, pe baza unui suport vizual);
- Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).
- Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învăţământul primar – particularităţi ale însuşirii normelor limbii literare în clasele a II-a – a IV-a (ortografie şi punctuaţie).

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba română/Limba şi literatura română pentru şcolile şi secţiile cu predare în limba unei minorităţi*

- Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor şi progresului şcolar;
- Metode tradiţionale şi alternative de evaluare;
- Tipuri de itemi utilizaţi în practica şcolară (clasele pregătitoare – a IV-a).

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂŢILOR

1. Brate, R. (2014). *Limba și literatura română/universală pentru copii. Metodica predării limbii române. Concursul național pentru ocuparea posturilor didactice de învățători (în limbile minorităților)*. Sibiu: Editura Universității „Lucian Blaga”.
2. Cristea, S. (2002). *Dicționar de pedagogie*. Chișinău: Editura Litera.

3. Ministerul Educației. Repere metodologice. Disponibil la: http://educatiacontinua.edu.ro/repere-metodologice.html
4. Norel, M. (2010). *Didactica limbii și literaturii române pentru învățământul primar*. București: Editura Art.
5. Pamfil, A. (2019). *Limba și literatura română în învățământul primar*. Editura Art.
6. Rusu, M.-M., Norel, M. (coord.). (2019). *Ghidul profesorului de limba și literatura română pentru aplicarea noilor programe școlare*. Editura Nomina.
7. Tódor, E. M. (2020). *Predarea-învățarea limbii române ca nematernă (O alternativă a lingvisticii aplicate)*. Ediția a II-a, revizuită și îmbogățită. Cluj-Napoca: Editura Scientia. ISBN 978-606-975-032
***, *Curriculumul național în vigoare și aplicabil disciplinelor Comunicare în limba română/Limba și literatura română în anul școlar în care se susține concursul: planurile-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare și, după caz, notele de prezentare din documentele oficiale prin care acestea au fost aprobate.*

5. MATEMATICĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Elemente de teoria mulțimilor

- Noţiunea de mulţime: element, apartenenţă, reprezentarea mulțimilor
- Relaţia de incluziune, egalitatea între mulţimi
- Submulțimi; determinarea unor submulțimi
- Operaţii cu mulţimi: Reuniunea. Intersecţia. Diferenţa. Complementara unei mulţimi. Produsul cartezian. Proprietățile operațiilor cu mulțimi
- Relaţia de echipotenţă; cardinalul unei mulţimi

2. Mulțimi de numere

Mulţimea numerelor naturale (N); multimea numerelor întregi (Z); mulțimea numerelor raționale (Q); mulțimea numerelor iraționale (I)

Numere naturale

- Axiomele lui Peano
- Sisteme de numeraţie: sistem poziţional (scrierea în baza 10) și sistem nepoziţional (scrierea cu cifre romane)
- Operații cu numere naturale: adunarea și scăderea – proprietăți; înmulțirea și împărțirea – proprietăți; teorema împărțirii cu rest; ordinea efectuării operațiilor și utilizarea parantezelor; rotunjirea numerelor naturale la diferite ordine; puterea cu exponent natural a unui număr natural; pătratul unui număr natural; reguli de calcul cu puteri.
- Metode aritmetice de rezolvare a problemelor:
  - metoda figurativă (grafică);
  - metoda mersului invers;
  - metoda comparației;
  - metoda reducerii la unitate;
  - probleme care se rezolvă prin combinarea metodelor aritmetice (metode mixte).
- Divizibilitatea numerelor naturale, divizor, multiplu, criterii de divizibilitate cu: 2, 3, 4, 5, 9, 10; numere prime, numere compuse; descompunerea unui număr natural în factori primi, aflarea c.m.m.d.c., c.m.m.m.c. a două sau mai multe numere naturale

Numere întregi

- Compararea numerelor întregi
- Operații cu numere întregi: adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea

Numere raționale:

- Fracţii ordinare: fracţii subunitare, echiunitare, supraunitare; procente; fracţii echivalente
- Compararea fracţiilor. Introducerea şi scoaterea întregilor dintr-o fracţie. Aflarea unei fracții dintr-un număr și a unui număr când se cunoaște o fracție din el
- Fracţii zecimale: compararea fracțiilor zecimale
- Transformarea unei fracţii zecimale în fracţie ordinară

- Transformarea unei fracții ordinare în fracție zecimală
- Operații cu numere rationale: adunarea, scăderea, înmulţirea şi împărţirea fracţiilor ordinare; adunarea şi scăderea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule; înmulţirea şi împărţirea fracţiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule
- Media aritmetică şi media ponderată a două sau mai multe numere raționale

Numere iraționale

- Reguli de calcul cu radicali: produs, cât, scoaterea factorilor de sub radical, introducerea factorilor sub radical
- Operații cu numere iraționale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea numerelor iraționale care conțin radicali de indice 2)
- Rădăcina pătrată a unui număr natural pătrat perfect
- Algoritmul de extragere a rădăcinii pătrate a unui număr natural prin descompunerea numerelor în produs de factori primi

3. Ecuaţii, inecuaţii şi sisteme de ecuaţii

- Ecuaţii de gradul I cu coeficienți în Z; probleme care se rezolvă folosind ecuaţii de acest tip
- Inecuaţii de gradul I, cu coeficienti numere întregi
- Sisteme de două ecuaţii liniare cu două necunoscute, cu coeficienți numere întregi (metoda substituţiei, metoda reducerii); probleme care se rezolvă cu ajutorul sistemelor de două ecuații cu două necunoscute

4. Elemente de organizare a datelor

- Colectarea, organizarea, reprezentarea şi interpretarea datelor: tabele, grafice cu bare, grafice liniare, diagrame; reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale

5. Unităţi de măsură pentru lungime, arie, volum, capacitatea vaselor, masă, timp, valoare

- Unități de măsură standard; multiplii și submultiplii; transformări
- Relația de echivalență dintre volum și capacitate (1 dm^3=1l)

6. Elemente de geometrie

- **Punct, dreaptă, semidreaptă, segment, linia curbă, linia frântă**
- **Unghi**: definiţie, notaţii, elemente; interiorul unui unghi, exteriorul unui unghi; măsura unui unghi; clasificare
- **Poligoane**:

Triunghiul

- Definiţie, elemente; clasificare; perimetru; suma măsurilor unghiurilor unui triunghi
- Linii importante în triunghi: înălțimea, bisectoarea, mediatoarea, mediana (definiție, proprietăți, construcție)
- Ortocentrul, centrul cercului înscris în triunghi, centrul cercului circumscris triunghiului, centrul de greutate
- Criteriile de congruenţă a triunghiurilor
- Proprietăți ale triunghiului isoscel
- Proprietăți ale triunghiului echilateral
- Triunghiul dreptunghic**:** proiecții ortogonale pe o dreaptă; teorema înălțimii; teorema catetei; teorema medianei; teorema unghiului de 30°; teorema lui Pitagora; reciproca teoremei lui Pitagora
- Perimetrul și aria (formule de calcul)

Patrulaterul

- Patrulaterul convex; suma măsurilor unghiurilor unui patrulater convex
- Paralelogramul, proprietăți; paralelograme particulare: dreptunghi, romb, pătrat - proprietăţi; trapezul, clasificare, proprietăţi, linia mijlocie în trapez
- Perimetre și arii: dreptunghi, romb, pătrat, trapez

- **Cercul**: construcție, elemente
- Corpuri geometrice: paralelipipedul dreptunghic, cubul, piramida, cilindrul, conul, sfera (recunoaștere, elemente componente, desfășurare, construcție); aria și volumul paralelipipedului dreptunghic, cubului și piramidei regulate (piramida patrulateră regulată, piramida triunghiulară regulată, tetraedrul regulat).

BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DISCIPLINEI DE CONCURS MATEMATICĂ

1. Aron, I., Herescu, Gh., Dumitru, A. (1996). Aritmetica pentru învățători. București: Editura Didactică și Pedagogică.
2. Magdaș, I. (2019). Matematică. Ghid pentru pregătirea inițială și continuă a profesorilor pentru învățământul primar. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
3. Roșu, M. (2019). Elemente de matematică pentru profesorii din învățământul primar. Ediția a II-a, revizuită. București: Editura Aramis.
4. Roșu, M., Roman, M. (1999). Matematica pentru perfecționarea învățătorilor. București: Editura ALL.
***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplina școlară Matematică pentru clasele a IV-a – a VIII-a, în vigoare în anul școlar în care se susține concursul, cuprinse în Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

6. METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

I. Curriculumul la disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Structura programei școlare; relația dintre competențele generale, competențele specifice, exemplele de activități de învățare și conținuturi;
b) Contribuția disciplinelor la profilul de formare al absolventului de învățământ primar (dezvoltarea competenței-cheie matematice și a competenței în științe, tehnologie și inginerie);
c) Lectura personalizată a programei școlare.

II. Proiectarea didactică a activităților de învățare la disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a)

a) Etapele proiectării didactice: corelarea competențelor specifice cu obiectivele operaționale și definirea sistemului de referință spațio-temporal; selectarea și structurarea conținuturilor; stabilirea strategiilor didactice optime; stabilirea criteriilor, a probelor și a instrumentelor de evaluare formativă și sumativă;
b) Instrumente ale proiectării la nivel micropedagogic: lectura personalizată a programei școlare, planificarea calendaristică anuală, proiectarea unităților de învățare, proiectarea lecției / activității didactice.

III. Lecția de Matematică și explorarea mediului / Matematică în învățământul primar

a) Lecția – modalitate fundamentală de organizare a activității didactice;
b) Forme de organizare a colectivului de elevi (frontal, pe grupe, în perechi, individual);
c) Strategii de diferențiere, individualizare și incluziune (adaptarea sarcinilor de învățare, a suporturilor vizuale/manipulative și a ritmului de lucru pentru elevii cu cerințe educaționale speciale / tulburări specifice de învățare);
d) Metode și procedee didactice (caracteristici, utilizare în activitățile didactice): lucrul cu manualul, explicația, conversația euristică, demonstrația, exercițiul, învățarea prin descoperire, problematizarea, jocul didactic, experimentul, observarea; metode de învățare prin cooperare; metode de predare-învățare moderne, activizante și interactive, centrate pe elev;
e) Mijloace de învățământ, resurse digitale și suporturi tehnice de instruire: modalități de integrare în activitatea didactică (materiale intuitive/manipulative, manualul tipărit și digital, resurse educaționale deschise – RED, aplicații și platforme educaționale);
f) Evaluarea rezultatelor învățării la Matematică și explorarea mediului / Matematică: tipuri de evaluare; metode tradiționale și complementare; tipuri de itemi utilizați în practica școlară; specificul aprecierii elevilor prin calificative; problematica specifică a descriptorilor de performanță; structura probei de evaluare în raport cu standardele naționale de evaluare; itemii pe niveluri de performanță; analiza erorilor elevilor, feedbackul descriptiv și valorificarea rezultatelor evaluărilor naționale de la finalul claselor a II-a și a IV-a în ameliorarea învățării;

g) Abordarea integrată a curriculumului: corelații intra-, multi-, inter- și transdisciplinare ale disciplinelor Matematică și explorarea mediului / Matematică cu celelalte discipline din planul-cadru.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului (clasa pregătitoare – clasa a II-a) și Matematică (clasele a III-a – a IV-a) în învățământul primar

1. Metodologia predării-învățării conținuturilor matematice (clasele CP–IV)

a) Elemente pregătitoare pentru formarea conceptului de număr natural; aspectul cardinal și aspectul ordinal al numărului natural;
b) Metodologia formării conceptului de număr natural;
c) Metodologia didactică specifică predării-învățării operațiilor matematice în mulțimea numerelor naturale; algoritmi de calcul cu numere naturale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea exactă și împărțirea cu rest);
d) Metodologia didactică specifică predării-învățării ordinii efectuării operațiilor și a utilizării parantezelor;
e) Metodologia didactică specifică predării-învățării fracțiilor și a operațiilor de adunare și scădere a fracțiilor cu același numitor;
f) Metodologia didactică specifică predării-învățării unităților de măsură pentru lungime, masă, capacitate, timp și valoare;
g) Metodologia didactică specifică predării-învățării elementelor de geometrie;
h) Metodologia de rezolvare și compunere a problemelor de matematică: noțiunea de problemă matematică; etapele rezolvării problemelor de matematică; valențele formative ale activităților de rezolvare și compunere a problemelor matematice; metode speciale de rezolvare a problemelor de matematică (metoda figurativă/grafică, metoda comparației, metoda mersului invers, metoda reducerii la unitate); probleme de estimare, probleme de logică și probleme cu date organizate în tabele și grafice.

2. Metodologia predării-învățării componentei Explorarea mediului (clasa pregătitoare–clasa a II-a)

a) Învățarea prin investigație științifică (observarea, formularea de întrebări și predicții, experimentul simplu, înregistrarea și comunicarea rezultatelor);
b) Explorarea directă a mediului apropiat; demersuri didactice de investigare a fenomenelor naturii, a plantelor, a animalelor, a corpului omenesc și a elementelor mediului înconjurător;
c) Abordarea integrată a elementelor de matematică și de științe în contexte cotidiene;
d) Evaluarea competențelor de observare, investigare și comunicare a rezultatelor.

3. Educație incluzivă în activitățile de Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Adaptarea strategiilor de predare-învățare la diversitatea nivelurilor de achiziție, a ritmurilor și a stilurilor de învățare; trecerea gradată între reprezentările concrete, vizuale, grafice și simbolice, cu utilizarea materialelor manipulative, a schemelor, a desenelor, a axei numerelor, a tabelelor și a suporturilor accesibile;
b) Diferențierea sarcinilor și a gradului de sprijin în activitățile de calcul, măsurare, geometrie, rezolvare de probleme și explorare a mediului; fragmentarea cerințelor complexe și oferirea de modele și exemple, în funcție de nevoile elevilor;
c) Evaluarea incluzivă: adaptarea sarcinilor, a modalităților de comunicare și de răspuns, inclusiv pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES) / tulburări specifice de învățare (TSI), în acord cu măsurile de sprijin aplicabile; centrarea evaluării pe raționament și progres individual, nu doar pe viteza de lucru.

V. Caracterul practic-aplicativ al al disciplinelor Matematică și explorarea mediului/Matematică

a) Contexte și demersuri de aplicare practică: explorare, investigare, estimare/aproximare, comparare, măsurare și experimentare;
b) Transferul și valorificarea cunoștințelor matematice în viața cotidiană: rezolvarea unor situații-problemă autentice, luarea deciziilor (elemente de educație financiară) și dezvoltarea gândirii logice și algoritmice.

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ/MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

1. Bolboacă, L., 2001, *Didactica modernă*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
2. Burtea, G. (coord.), 1995, *Matematica şi logica pentru şcolari*, Bucuresti, Editura Corint.
3. Cerghit, I., Neacşu, I., Negreţ, I., Pânişoară, I.O., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
4. Cerghit, I., 2006, *Metode de învăţământ*, Iaşi, Editura Polirom.

5. Creţu, C., 1998, Iaşi, *Curriculum diferenţiat şi personalizat*, Editura Polirom.
6. Cristea, S., 2002, *Dicţionar de pedagogie*, Chișinău, Editura Litera Educațional.
7. Dumitru, A. ș.a., 2017, *Metodica predării matematicii pentru învățământul primar. După noua programă. CP-IV*, Piteşti, Editura Carminis.
8. Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldiri.
9. Jinga, I., Petrescu, A., 1996, *Evaluarea performanţei şcolare*, Bucureşti, Editura Adelfin.
10. Magdaş, I., 2010, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar şi preşcolar - actualitate şi perspective*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană.
11. Magdaș, I., 2018, *Probleme pentru pregătirea didactică matematică în învățământul primar. Ghid pentru studenți*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
12. Magdaș, I., 2022, *Didactica matematicii pentru învățământul primar și preșcolar: fundamente teoretice și aplicative*, ediția a III-a revizuită, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
13. Manolescu, M., 2010, *Teoria şi metodologia evaluării*, Bucureşti, Editura Universitară.
14. Neacșu, I. (coord.), 1988, *Metodica predării matematicii la clasele I-IV*, Bucuresti, Editura Didactică și Pedagogică.
15. Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
16. Paraschiva, A., Purcaru, M., 2008, *Metodica activităţilor matematice şi a aritmeticii pentru institutori/profesori din învăţământul primar şi preşcolar*, Braşov, Editura Universităţii „Transilvania" Braşov.
17. Petrovici, C., 2014, *Didactica matematicii pentru învăţământul primar*, Iași, Editura Polirom.
18. Roșu, M., Roman, M., 2007, *Didactica matematicii în învățământul primar*, MEC, Proiectul pentru Învățământul rural.
19. Săvulescu, D. (coord.), 2008, *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Craiova, Editura „Gheorghe Alexandru".
20. Vișoiu, F., 2013, *Metode activ-participative folosite în predarea matematicii la ciclul primar*, Bacău, Ed. Rovimed.

***, Ministerul Educației, *Proiectul CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți, ghiduri metodologice și resurse educaționale deschise pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului/Matematică*, disponibile pe platforma digital.educred.ro."

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Matematică şi explorarea mediului/ Matematică, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

7. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

1. *Finalităţile educaţiei*

a) Definirea și analiza conceptuală: finalitate educațională, ideal educațional, scopuri educaționale, competențe (competențe-cheie europene, competențe generale, competențe specifice) și obiective educaționale (cadru, de referință, operaționale);

b) Taxonomia finalităților educaționale: criterii și sisteme de referință (macro – micro / finalități de sistem – finalități de proces; grad de generalitate; domeniul / dimensiunea personalității: cognitiv, afectiv-atitudinal, psihomotor; temporalitate; măsurabilitate);

c) Operaționalizarea obiectivelor educaționale: concept, modele și proceduri de operaționalizare, cerințe / condiții de formulare a obiectivelor operaționale, limite ale operaționalizării.

2. *Probleme teoretice si practice ale curriculumului*

a) Conceptul de curriculum: evoluția conceptului, accepțiuni (în sens larg și în sens restrâns), componentele structurale ale curriculumului și abordarea curriculară centrată pe competențe;

b) Tipurile de curriculum**:**

• din perspectiva dezvoltării și a organizării: curriculum nucleu (trunchi comun), curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ – discipline opționale), curriculum diferențiat, curriculum adaptat (pentru elevii cu cerințe educaționale speciale);

• din perspectiva gradului de formalizare: curriculum formal (oficial), nonformal, informal, ascuns;

• din perspectiva integrării conținuturilor: curriculum disciplinar, interdisciplinar, pluridisciplinar și

transdisciplinar.

c) Produsele curriculare:

• principale (reglatoare): planurile-cadru de învățământ, programele școlare (structură și corelația competențe generale – competențe specifice – conținuturi – activități de învățare);

• auxiliare și materiale-suport: manualele școlare, ghidurile metodologice, auxiliarele curriculare, portofoliile, resursele educaționale deschise (RED) și platformele/softurile educaționale.

d) Curriculumul național din România – repere actuale de politică educațională:

• structura Curriculumului național (ariile curriculare și ciclurile curriculare);

• documente de politică curriculară în vigoare (Cadrul de referință al Curriculumului național, Profilul de formare al absolventului de învățământ primar și metodologiile de aplicare a planurilor-cadru).

3.Procesul de învăţământ - sistem şi funcţionalitate

a) Procesul de învățământ ca sistem și proces: concept, structură, funcții, dimensiuni, caracteristici și modele explicativ-interpretative; procesualitatea internă (interacțiunea dinamică dintre predare, învățare și evaluare);

b) Eficiența procesului de învățământ: condiții și factori de optimizare; forme de organizare a procesului de învățământ (activitatea la clasă, activități în afara clasei, organizarea în regim simultan și în mediul digital / hibrid).

4. ***Proiectarea didactică***

a) Definirea și analiza conceptului: funcțiile și etapele proiectării didactice;

b) Nivelurile proiectării didactice: proiectarea la nivel macropedagogic și la nivel micropedagogic;

c) Demersul proiectării didactice la nivel micropedagogic: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea unităților de învățare și proiectarea lecției / activității didactice;

d) Instrumente de proiectare didactică: structura și cerințele de elaborare a documentelor de proiectare (planificarea calendaristică, proiectul unității de învățare, proiectul de lecție).

5. ***Strategiile didactice***

a) Delimitări conceptuale și structură: conceptul de strategie didactică, componente (metode, procedee, tehnici, forme de organizare și mijloace de învățământ), criterii de selectare și taxonomii ale strategiilor didactice (cu accent pe strategiile interactive și diferențiate);

b) Metodologia didactică: delimitări conceptuale (metodologie, metodă, procedeu, tehnică); sistemul metodelor de învățământ (metode tradiționale și metode moderne / activ-participative – definiții, clasificări, descrieri, valențe formative și limite);

c) Mijloacele de învățământ și tehnologiile digitale: definiție, clasificare, funcții și condiții de integrare eficientă în activitatea didactică; utilizarea tehnologiilor digitale, a platformelor educaționale și a resurselor educaționale deschise (RED) în sprijinul învățării și al incluziunii.

6. ***Predarea. Orientări contemporane în teoria şi practica predării***

a) Conceptul de predare: accepțiuni, modele explicative și orientări contemporane (predarea interactivă, predarea centrată pe elev și pe dezvoltarea competențelor); predarea ca activitate de organizare, mediere și gestionare a situațiilor de învățare;

b) Stiluri de predare și reglarea demersului didactic: tipologii ale stilurilor de predare; rolul comunicării didactice și al feedbackului constructiv (formativ) în optimizarea predării și a învățării;

c) Practica reflexivă și dezvoltarea profesională: autoevaluarea și evaluarea comportamentului didactic al profesorului pentru învățământ primar (raportarea la standardele profesionale în vigoare).

7. ***Învăţarea şcolară. Orientări contemporane în teoria şi practica învăţării şcolare***

a) Conceptul și formele învățării: delimitări între învățarea în sens larg și învățarea școlară (definire, caracteristici, mecanisme); forme, tipuri și niveluri ale învățării școlare (învățarea activă, colaborativă, experiențială, prin descoperire și învățarea autoreglată / dezvoltarea competenței „a învăța să înveți”);

b) Teorii și orientări contemporane ale învățării: paradigme relevante pentru învățământul primar (constructivismul, cognitivismul, teoria învățării sociale, teoria inteligențelor multiple) și aplicațiile lor în organizarea situațiilor de învățare;

c) Condițiile învățării școlare eficiente: factori interni (cognitivi, metacognitivi, afectiv-motivaționali, stiluri de învățare) și factori externi (organizarea mediului de învățare, climatul socio-emoțional sigur și stimulativ); interdependența acestora și modalități de stimulare a motivației pentru învățare.

8. ***Instruirea. Teorie, metodologie***

a) Delimitări conceptuale: raporturile dintre educație, formare, instruire și învățare;
b) Forme de organizare a activității de instruire: activitatea frontală, activitatea pe grupe (învățarea prin cooperare) și activitatea individuală (specific, funcții, avantaje, limite și alternarea lor în lecție);
c) Organizarea instruirii diferențiate și personalizate: adaptarea sarcinilor de învățare, a timpului și a ritmului de lucru la particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor (în acord cu strategiile didactice selectate).

9. ***Evaluarea în procesul de învăţământ si educaţie***

a) Definirea și analiza conceptului de evaluare didactică**:** funcțiile evaluării; operațiile evaluării (măsurarea – aprecierea – decizia)
b) Forme / tipuri de evaluare didactică**:** evaluarea inițială, evaluarea continuă / formativă, evaluarea finală / sumativă (specific, rol și complementaritate);
c) Standardele naționale de evaluare și evaluarea criterială: rolul standardelor naționale în asigurarea coerenței dintre curriculum, predare și evaluare; relația dintre competențele specifice, rezultatele așteptate ale învățării, criteriile de evaluare și descriptorii de performanță;
d) Metode, instrumente și itemi de evaluare**:** metode de evaluare tradiționale și metode alternative / complementare; instrumente de evaluare; tipologia itemilor (definiție, clasificare, caracteristici, cerințe de proiectare, avantaje și limite în utilizare);
e) Valorificarea rezultatelor evaluării**:** interpretarea rezultatelor în raport cu standardele și descriptorii de performanță; utilizarea feedbackului formativ pentru reglarea procesului de predare-învățare, proiectarea măsurilor de remediere / dezvoltare și stimularea autoevaluării elevilor.

10. ***Repere de pedagogie școlară privind educația incluzivă***

a) Conceptul și principiile educației incluzive (echitate, egalitate de șanse, accesibilitate, participare, nediscriminare);
b) Diferențierea și individualizarea instruirii: adaptarea strategiilor didactice, a sarcinilor de învățare și a evaluării la nevoile educaționale ale elevilor;
c) Sprijinirea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES): adaptări curriculare și colaborarea cu familia și specialiștii;
d) Mediul școlar sigur și incluziv: prevenirea excluziunii, a stigmatizării, a segregării și a bullyingului.

BIBLIOGRAFIE PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

1. Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2019, *Sinteze de pedagogia învățământului primar. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
2. Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2020, *Sinteze de pedagogie generală. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II,* București, Editura Didactica Publishing House.
3. Bocoș, M., 2013, *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Iași, Editura Polirom.
4. Bocoş, M., Jucan, D., 2019, *Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
5. Bocoş, M., Jucan, D., 2018-2019, *Teoria şi metodologia instruirii şi Teoria şi metodologia evaluării. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti, Editura Paralela 45.
6. Catalano, H., 2018, *Procesul de învăţământ: direcţii epistemice, pragmatice şi experienţiale*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
7. Cerghit, I., Neacşu, I., Pânişoară I.O., Potolea D., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iaşi, Editura Polirom.
8. Ciolan, L., 2008, *Învățarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar,* Iaşi, Editura Polirom.
9. Cristea, S., 1998, *Dicţionar de termeni pedagogici*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
10. Cristea, S., 2010, *Fundamentele pedagogiei*, Iaşi, Editura Polirom.
11. Cristea, S., 2017, *Finalitățile educației*, București, Editura Didactica Publishing House.
12. Cristea, S., 2017, *Instruirea / Procesul de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
13. Cristea, S., 2017, *Realizarea instruirii ca activitate de predare-învățare-evaluare*, București, Editura Didactica Publishing House.
14. Cristea, S., 2018, *Obiectivele instruirii /procesului de invatamant*, București, Editura Didactica Publishing House.

15. Cristea, S., 2019, *Metodologia instruirii in cadrul procesului de învățământ*, Bucureşti, Editura Didactica Publishing House.
16. Cristea, S., 2019, *Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ*, Bucureşti, Editura Didactica Publishing House.
17. Cerghit, I., 1997, *Metode de învățământ*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
18. Cucoş, C., 2024, Pedagogie, ediția a IV-a, revăzută şi adăugită, Iaşi, Editura Polirom.
19. Cucoş, C., 2000, *Pedagogie generală,* Iaşi, Ed. Polirom.
20. Gherguț, A., 2006, Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate şi incluzive în educație, Iași, Editura Polirom.
21. Gherguț, A., Frumos, L., 2019, Educația incluzivă. Ghid metodologic, Iaşi, Editura Polirom.
22. Ionescu, M., Bocoş, M. (coord.), 2009, *Tratat de didactică modernă*, Piteşti,Ed. Paralela 45.
23. Ionescu, M., 2007, *Instrucție şi educație*, Arad, Vasile Goldiş University Press.
24. Iucu, R.B, 1999, *Managementul clasei de elevi*, Bucureşti, Editura „D. Bolintineanu".
25. Iucu, R. B., 2006, Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, ediția a II-a revăzută şi adăugită, Iași, Editura Polirom.
26. Iucu R. B, Manolescu M., 2005, *Elemente de pedagogie,* Bucureşti, Credis, Editura Universităţii din Bucureşti.
27. Jinga, I., Negreț, I., 1999, *Învățarea eficientă*, Bucureşti, Editura Aldin.
28. Jucan, D., Muste, D., Albulescu, I., 2024, Abordări didactice actuale şi de perspectivă în învățământul primar şi preşcolar, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
29. Manolescu, M., 2005, *Evaluarea şcolară: metode, tehnici, instrumente*, Bucureşti, Editura Meteor Press.
30. Manolescu, M., 2010, *Teoria şi metodologia evaluării*, Bucureşti, Editura Universitară.
31. Mara, D., 2009, Strategii didactice în educația incluzivă, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
32. Neacşu, I., 1990, *Metode şi tehnici moderne de învățare eficientă*, Bucureşti, Editura Militară.
33. Neacşu, I., 1999, *Instruire şi învățare*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
34. Neacşu, I., 2015*, Metode si tehnici de invatare eficienta. Fundamente si practici de succes,* Iaşi, Editura Polirom.
35. Negreț, D.I*.,* 2008, *Teoria generală a curriculumului educaţional*, Iaşi, Editura Polirom.
36. Oprea, C.M., 2008, *Strategii didactice interactive*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
37. Petrescu, P., Pop, V., 2007, *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situaţiilor de învăţare,* Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
38. Petrovici, M.C., 2010, *Niveluri ale înțelegerii*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
39. Pânişoară, I. O., Manolescu, M., 2019, *Pedagogia învățământului primar şi preşcolar,* Iaşi, Editura Polirom.
40. Păun, E., Potolea, D., 2002, *Pedagogie. Fundamentări teoretice şi demersuri aplicative*, Iaşi, Editura Polirom.
41. Stanciu, M., 1999, *Reforma conţinuturilor învăţământului. Cadru metodologic*, Iaşi, Editura Polirom.
42. Stoica, A. (coord.), 2001, *Evaluarea curentă şi examenele*, Bucureşti, Editura Prognosis.
43. Stoica, A., 2003, *Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică*, Bucureşti, Editura Humanitas Educational.
44. Stoica, A., Mihail, R., 2006, *Evaluarea educaţională. Inovaţii şi perspective*, Bucureşti, Editura Humanitas.
45. Волкова Н. П. – http://dl.franko.lviv.ua/Pedagogika/library/volkova.pdf
46. Волкова, Н. П. (2012). Педагогіка: навчальний посібник. Вид. 4-те, стер. Київ: Академвидав, 615 с.
47. Грушевський, М. (2003, versiune electronică). Історія української літератури. Т. 1–6. Disponibil la: http://litopys.org.ua/.
48. Дубяга С. М. – http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/1466/
49. Дубяга, С. М. (2015). Педагогічні технології в початковій школі: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів напряму підготовки «Початкова освіта». Мелітополь: Вид-во «Мелітополь».
50. Корицька, Г. Р. (2012). Соціокультурна компетенція школярів: до проблеми використання засобів її реалізації на уроках української мови. Педагогічний дискурс, вип. 13, с. 157–160.
51. Максимюк С. П. – https://4vpupo.org.ua/download/metod_probl/pedagogika.pdf
52. Максимюк, С. П. (2005). Педагогіка: навчальний посібник. Київ: Кондор, 667 с.
53. Міненко, Л. М., Підлужна, Г. В. (2004). Методика викладання української мови в початкових

класах. Частина 1. Навчання грамоти. Житомир: Вид-во ЖДУ, 52 с.
54. Підласий І. П. – http://ibib.ltd.ua/neravnomernost-razvitiya-26112.html
55. Підласий, І. П. (2010). Педагогіка початкової школи: підручник.
56. Поніманська, Т. І. (2006). Дошкільна педагогіка: навчальний посібник. Київ: Академвидав, 456 с.
57. Савченко О. Я. – http://194.44.152.155/elib/local/sk644883.pdf
58. Савченко, О. Я. (2002). Дидактика початкової школи: підручник для студентів педагогічних факультетів. Київ: Генеза, 368 с.
59. Фіцула М. М. – http://odnorobivka.edu.kh.ua/Files/downloads/Fitsula_M_M_-_Pedagogika_Alma-mater_-_2002.pdf
60. Фіцула, М. М. (2008). Педагогіка: навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. Вид. 3-тє, переробл. і доповн. Тернопіль: Навчальна книга–Богдан.
***, *Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE),* MEN – CNCEÎP, București, 2008.

Anexa nr. 84

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

MATEMATICĂ

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Prezentul document conține programa de *Matematică* pentru *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar* şi se adresează absolvenţilor învăţământului superior de specialitate, care se prezintă la acest concurs.

Ca disciplină şcolară, *Matematica* face parte din aria curriculară *Matematică şi ştiinţe ale naturii.* Programa pentru concurs este elaborată luând în considerare şi programele şcolare în vigoare pentru învăţământul preuniversitar*,* respectiv programele pentru evaluările şi examenele naţionale la disciplina *Matematică*.

Programa este în concordanţă cu profilul absolventului de învăţământ superior care urmează să fie titularizat în învăţământul preuniversitar, competenţele şi conţinuturile din programă fiind proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică a activităţilor didactice. Din această perspectivă aspectele fundamentale vizate prin această programă sunt:

- utilizarea conținuturilor științifice de specialitate fundamentale și a conexiunilor pe care *Matematica* le are cu alte discipline studiate în gimnaziu și în liceu;
- aplicarea conceptelor de bază și a principiilor didacticii generale și ale metodicii predării matematicii în gimnaziu și în liceu în contexte educaționale specifice.

Această programă are în vedere **competențe** asociate atât conținuturilor științifice de specialitate, cât și conținuturilor metodicii predării matematicii, competențe pe care profesorul de matematică trebuie să și le formeze, să le dezvolte și să le probeze pe parcursul desfășurării activității didactice și care sunt evaluate în cadrul *Concursului național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar*.

Competențele de evaluat asociate conținuturilor științifice de specialitate fundamentale și a conexiunilor pe care *Matematica* le are cu alte discipline studiate în învățământul preuniversitar

1. Identificarea unor date, concepte, relaţii specifice matematicii şi corelarea lor în funcţie de contextul în care au fost definite
2. Prelucrarea datelor de tip cantitativ, calitativ, structural, contextual specifice matematicii cuprinse în diverse surse informaționale
3. Utilizarea conceptelor, algoritmilor şi a procedurilor specifice matematicii pentru a caracteriza local sau global o situaţie concretă
4. Exprimarea în limbajul specific matematicii a caracteristicilor cantitative sau calitative ale unei situaţii concrete şi a algoritmilor de prelucrare a acestora
5. Analizarea și interpretarea caracteristicilor unor relații sau procese specifice matematicii pornind de la situații reale sau ipotetice
6. Modelarea matematică a unor contexte problematice variate, prin integrarea cunoştinţelor din diferite domenii

Competențele de evaluat asociate conceptelor de bază și principiilor didacticii generale și ale metodicii predării matematicii în gimnaziu și în liceu

1. Identificarea strategiilor didactice adaptate particularităţilor de vârstă şi individuale ale elevilor în vederea utilizării acestora în procesul de predare-învățare-evaluare la *Matematică*
2. Proiectarea activității didactice, la disciplina *Matematică*, pentru o unitate de învățare, un CDEOȘ etc.
3. Asigurarea concordanței între metodele de evaluare, competențele specifice, standardele naționale de evaluare, conținuturile și instrumentele de evaluare, în cadrul unei activități didactice la disciplina *Matematică*
4. Exprimarea în limbaj specific a caracteristicilor strategiilor didactice alese la disciplina *Matematică* pentru realizarea unei activități didactice interactive, stimulative, participative
5. Analizarea activității didactice proiectate la disciplina *Matematică*, în vederea corelării acesteia cu particularităţile de vârstă şi individuale ale elevilor
6. Adecvarea metodelor și a instrumentelor de evaluare la competențele specifice vizate, la standardele naționale de evaluare asociate și la conținuturile implicate pentru realizarea unor activități didactice interactive, stimulative, participative la disciplina *Matematică*

B. TEMATICA ŞTIINŢIFICĂ PENTRU DISCIPLINA *MATEMATICĂ*

Algebră (cu elemente de logică matematică, teoria mulţimilor, aritmetică, teoria probabilităţilor şi statistică)

Propoziţii. Operatori logici. Predicate. Cuantificator universal şi cuantificator existenţial.

Mulţimi. Operaţii cu mulţimi. Mulţimi de numere ($\mathbb{N}, \mathbb{Z}, \mathbb{Q}, \mathbb{R}$). Metoda inducţiei matematice. Relaţii binare. Relaţii de ordine. Relaţii de echivalenţă, clase de echivalenţă. Numere cardinale. Mulţimi finite şi mulţimi infinite. Mulţimi numărabile şi mulţimi de puterea continuului.

Funcţii. Funcţii injective, surjective, bijective. Compunerea funcţiilor. Funcţii inversabile, inversa unei funcţii. Funcţii reale de variabilă reală; operaţii; reprezentare grafică, axe de simetrie, centre de simetrie. Funcţii monotone, mărginite, periodice, pare, impare, convexe, concave.

Şiruri de numere reale. Şiruri recurente. Progresii aritmetice şi progresii geometrice.

Numere naturale şi numere întregi. Teorema împărţirii cu rest. Divizibilitate. Criterii de divizibilitate. Numere prime. Teorema fundamentală a aritmeticii. *C.m.m.d.c.*, *c.m.m.m.c.* a două sau mai multor numere întregi. Algoritmul lui Euclid pentru determinarea *c.m.m.d.c.* a două numere întregi. Ecuaţii diofantice: $ax + by = c$; $x^2 + y^2 = z^2$.

Probleme de numărare. Principiul includerii şi excluderii. Principiul produsului cartezian. Permutări, aranjamente, combinări. Binomul lui Newton.

Evenimente aleatoare, operaţii cu evenimente. Probabilitatea unui eveniment. Probabilităţi condiţionate. Evenimente independente. Scheme clasice de probabilitate (hipergeometrică, Bernoulli, Poisson). Variabile aleatoare discrete. Date statistice: colectare și organizare; reprezentări grafice și mărimi caracteristice ale seturilor de date statistice. Eșantionare.

Radicalul de ordinul *n* dintr-un număr real. Puteri cu exponent raţional şi puteri cu exponent real. Funcţia exponenţială şi funcţia logaritmică.

Numere complexe. Forma algebrică, modulul şi conjugatul unui număr complex. Forma trigonometrică a unui număr complex. Operaţii cu numere complexe. Formula lui Moivre. Rădăcinile de ordinul *n* ale unui număr complex. Ecuaţii binome. Interpretări geometrice ale operaţiilor cu numere complexe. Aplicaţii în geometrie ale numerelor complexe.

Legi de compoziţie. Asociativitate, comutativitate, element neutru, elemente simetrizabile. Monoid, grup, subgrup. Morfisme şi izomorfisme de grupuri. Teorema lui Lagrange. Grup ciclic. Ordinul unui element într-un grup. Teorema lui Cauchy. Grupul permutărilor de grad *n*. Signatura unei permutări. Cicli. Descompunerea unei permutări în produs de cicli disjuncţi.

Inel unitar, subinel, divizori ai lui zero. Inel integru. Grupul unităţilor unui inel. Caracteristica unui inel. Inelul claselor de resturi modulo *n*. Indicatorul lui Euler. Mica teoremă a lui Fermat, teorema lui Euler, teorema lui Wilson. Corp, subcorp. Morfisme şi izomorfisme de inele şi corpuri. Lema chinezească a resturilor.

Inelul polinoamelor de o nedeterminată, cu coeficienţi într-un inel comutativ. Gradul unui polinom. Funcţie polinomială. Teorema împărţirii cu rest pentru polinoame cu coeficienţi într-un corp comutativ. Divizibilitate, asociere în divizibilitate, *c.m.m.d.c.* şi *c.m.m.m.c.* a două sau mai multor polinoame, algoritmul lui Euclid pentru determinarea *c.m.m.d.c.* a două polinoame. Rădăcinile unui polinom cu coeficienţi într-un inel integru. Teorema lui Bézout. Polinoame cu coeficienţi complecşi. Teorema fundamentală a algebrei. Rădăcini multiple. Derivata formală a unui polinom. Formula lui Taylor pentru polinoame cu coeficienţi într-un corp de caracteristică zero. Teorema de caracterizare a rădăcinilor multiple pentru un polinom cu coeficienţi într-un corp de caracteristică zero. Relaţiile lui Viète. Polinoame cu coeficienţi reali, raţionali, întregi; ecuaţii bipătrate, ecuaţii reciproce. Polinoame ireductibile.

Spaţiu vectorial, subspaţiu. Dependenţă liniară, independenţă liniară, sistem de generatori. Bază a unui spaţiu vectorial. Aplicaţie liniară. Matrice cu elemente într-un inel comutativ. Operaţii cu matrice. Transpusa unei matrice. Determinantul de ordinul *n*. Proprietăţi ale determinanţilor. Determinantul produsului a două matrice. Matrice inversabilă, inversa unei matrice. Matricea asociată unei aplicaţii liniare.

Sisteme de ecuaţii liniare. Teorema lui Cramer. Rangul unei matrice cu elemente într-un corp comutativ. Teorema Kronecker-Capelli. Sisteme omogene. Metoda lui Gauss de rezolvare a sistemelor de ecuaţii liniare.

Graf, graf arbore. Distanţă, drumuri, lungimea unui drum.

Geometrie şi trigonometrie

Punct, dreaptă, plan; axiome de incidență.

Segment, triunghi, semidreaptă, semiplan, unghi, poligon, poligon convex.

Distanţa dintre două puncte. Lungimea unui segment, măsura unui unghi. Congruenţa segmentelor, a unghiurilor şi a triunghiurilor. Inegalităţi între laturile şi unghiurile unui triunghi.

Drepte paralele în plan, axioma de paralelism, perechi de unghiuri congruente formate de o secantă cu două drepte paralele. Suma măsurilor unghiurilor într-un triunghi. Patrulatere: paralelogram, dreptunghi, romb, pătrat, trapez. Linii importante într-un triunghi. Concurenţa medianelor, înălţimilor, mediatoarelor, respectiv bisectoarelor într-un triunghi.

Teorema lui Thales. Asemănarea triunghiurilor. Relaţii metrice într-un triunghi; relația lui Stewart. Teorema bisectoarei. Teorema lui Menelaus şi teorema lui Ceva.

Cercul. Cercul înscris şi cercul circumscris unui triunghi. Coarde, arce şi unghiuri în cerc. Puterea unui punct faţă de un cerc, axă radicală a două cercuri. Poligoane înscrise sau circumscrise unui cerc, patrulatere inscriptibile, poligoane regulate. Lungimea cercului şi lungimea arcului de cerc.

Aria suprafeţelor poligonale plane. Aria discului şi aria sectorului de cerc.

Drepte paralele în spaţiu, dreaptă paralelă cu un plan, plane paralele. Unghiul a două drepte, drepte perpendiculare. Dreaptă perpendiculară pe un plan, teorema celor trei perpendiculare, plane perpendiculare. Proiecţii. Unghiul unei drepte cu un plan, unghiul a două plane. Distanţa de la un punct la un plan. Perpendiculara comună a două drepte necoplanare, distanţa dintre două drepte.

Corpuri poliedrale: prisma, piramida, trunchiul de piramidă. Corpuri de rotaţie: sfera, cilindrul circular drept, conul circular drept, trunchiul de con circular drept. Secţiuni cu un plan. Arii şi volume.

Vectori în plan şi în spaţiu. Operaţii cu vectori: adunarea, înmulţirea cu numere reale, produsul scalar, produsul vectorial. Vectori de poziţie. Repere carteziene pe dreaptă, în plan şi în spaţiu. Ecuaţiile dreptelor în plan şi în spaţiu. Ecuaţiile planului.

Condiţii de coliniaritate, paralelism şi perpendicularitate în plan şi în spaţiu, condiţii de coplanaritate. Determinarea unghiului a două drepte, a două plane, dintre dreaptă şi plan. Distanţa de la un punct la o dreaptă în plan şi în spaţiu. Distanţa de la un punct la un plan. Aria unui triunghi. Volumul unui tetraedru.

Ecuaţiile cercului. Ecuaţia carteziană redusă a elipsei, a hiperbolei, a parabolei. Tangente la cerc, elipsă, hiperbolă, parabolă.

Funcţii trigonometrice, formule fundamentale, funcţii trigonometrice inverse. Ecuaţii trigonometrice. Aplicaţii ale trigonometriei în geometrie.

Locuri geometrice.

Analiză matematică

Mulţimea numerelor reale: structura algebrică, structura de ordine. Mulţimi mărginite. Axioma lui Cantor-Dedekind. Vecinătăţi. Puncte interioare, aderente, de acumulare. Mulţimi deschise, închise, compacte. Dreapta reală încheiată.

Şiruri de numere reale. Subşir. Limita unui şir. Convergenţa şirurilor monotone şi mărginite. Criterii de majorare, criteriul cleştelui, trecerea la limită în inegalităţi. Operaţii cu şiruri care au limită, cazuri de nedeterminare. Criteriul raportului, lemele Stolz-Cesarò, criteriul rădăcinii. Şiruri cu limita e, șirul sumelor parțiale ale seriei armonice generalizate.

Funcţii reale de o variabilă reală; limite de funcţii, definiţii echivalente. Operaţii cu limite de funcţii, cazuri de nedeterminare. Asimptote.

Continuitate. Puncte de discontinuitate. Operaţii cu funcţii continue. Funcţii continue pe intervale, teorema lui Weierstrass, proprietatea lui Darboux. Discontinuităţi ale funcţiilor monotone şi discontinuităţi ale funcţiilor cu proprietatea lui Darboux. Continuitate uniformă.

Derivabilitate. Operaţii cu funcţii derivabile. Proprietăţi ale funcţiilor derivabile, derivata funcţiei inverse. Derivate de ordin superior. Tangenta la graficul unei funcţii într-un punct, puncte de întoarcere, puncte unghiulare. Puncte de extrem local. Teorema lui Fermat. Teorema lui Rolle. Teorema lui Lagrange. Teorema lui Cauchy. Teorema lui Darboux. Studiul monotoniei şi al convexităţii cu ajutorul derivatelor. Puncte de inflexiune. Reprezentarea grafică a unei funcţii reale de o variabilă reală. Teoremele lui l'Hospital.

Integrabilitate Riemann, criteriul lui Darboux. Integrabilitatea funcţiilor monotone şi a funcţiilor continue. Teorema de medie. Primitive, teorema de existenţă a primitivelor funcţiilor continue. Formula Leibniz-Newton. Metode de calcul al integralelor. Aplicaţii ale calculului integral în geometrie.

Ecuații diferențiale: ecuații cu variabile separabile; ecuații diferențiale de grad 1 sau 2, cu coeficienți constanți.

C. BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ PENTRU TEMATICA ŞTIINŢIFICĂ - DISCIPLINA *MATEMATICĂ*

***Programe școlare pentru disciplina matematică, gimnaziu și liceu, în vigoare pentru anul școlar în care se susține proba*

1. Becheanu, M. ș.a.: *Algebră pentru perfecționarea profesorilor,* EDP, București, 1983
2. Brânzei, D., Onofraș, E., Anița, S.: *Bazele raționamentului geometric,* Editura Academiei, București, 1983
3. Miron, R., Papuc, D. (coord.): *Geometrie pentru perfecționarea profesorilor,* EDP, București, 1983
4. Câmpu, M. ș.a.: *Analiza matematică, pentru perfecționarea profesorilor, vol. I, II, III,* EDP, București, 1980, 1983, 1986
5. Panaitopol, L., Șerbănescu, D.: *Probleme de teoria numerelor și combinatorică,* Editura Gil, Zalău, 2002
6. Singer, M. ș.a.: *Statistică și probabilităţi – curs introductiv pentru elevi, studenţi și profesori,* Editura Sigma, București, 2003

D. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII MATEMATICII

I. Procesul educațional - abordare sistemică

1. Predarea, învățarea și evaluarea - componente fundamentale ale procesului educațional.
2. Variabile ale procesului de învățământ şi relaţia dintre ele (cunoştinţe, abilităţi, deprinderi, competenţe, aptitudini).

II. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice

1. Componentele curriculumului naţional: planuri-cadru de învățământ (trunchi comun, curriculum de specialitate, curriculum la decizia elevului din oferta școlii), programele școlare și standardele naționale de evaluare. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline etc.
2. Profilul de formare al absolventului (pentru învățământul gimnazial și liceal).
3. Sistemul de competenţe din structura curriculumului național: competențe transversale, competențe-cheie și atribute prioritare, competenţe generale, competenţe specifice.
4. Standardele naționale de evaluare: standarde de învățare, descriptori ai nivelului de performanță (*De bază, Consolidat, Avansat*).
5. Planificarea și proiectarea didactică: planificarea calendaristică, proiectarea unității de învățare, proiectarea activității de învățare.
6. Proiectarea curriculumului la decizia elevului din oferta școlii - CDEOȘ (opțional de aprofundare, opțional ca disciplină nouă, opțional integrat): structură, condiționări, modalități de adecvare la grupuri țintă diferite.

III. Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învăţare-evaluare la *Matematică*

1. Metode didactice specifice matematicii (învățarea prin descoperire, problematizarea, investigația dirijată, rolul exercițiilor și al problemelor în învățarea matematicii, rolul exemplelor și al contraexemplelor în procesul de predare-învățare-evaluare, învățarea prin cooperare, „clasa inversată”, studiul de caz etc.); metode de învățare centrate pe elev, strategii de predare-învățare-evaluare care să permită adaptarea demersului didactic la nevoile elevilor, cu accent pe elevii în risc de excluziune.
2. Forme de organizare a activităţii didactice (frontal, pe grupe, individual): clasificare, caracterizare, avantaje și limite.
3. Mijloace de învățământ, inclusiv resurse educaționale digitale (tipuri, caracterizare, funcții didactice); integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare.

IV. Elemente de evaluare educațională

1. Relaţia dintre curriculum şi evaluare - efecte educaționale. Scopul evaluării educaţionale. Etapele

procesului de evaluare. Funcţiile generale şi specifice ale evaluării performanţelor elevilor. Strategii/moduri şi tipuri de evaluare.
2. Metode de evaluare a rezultatelor şcolare: metode „tradiţionale” şi metode „alternative”. Relaţia dintre metoda şi instrumentul de evaluare.
3. Testul docimologic – instrument de evaluare (concept, tipologie, proiectare, administrare, diseminarea rezultatelor).
4. Tipologia itemilor (definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, corelarea competenţelor specifice cu descriptorii nivelurilor de performanță, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi limite în proiectare şi în utilizare).
5. Calităţile instrumentelor de evaluare. Matricea de specificaţii şi rolul acesteia în proiectarea instrumentelor de evaluare.
6. Elemente de deontologie în procesul de evaluare. Factori care pot genera distorsiuni în procesul evaluării educaţionale. Erori în evaluare şi în notare. Calităţile evaluatorului.

V. Integrarea tehnologiilor digitale în procesul de predare-învățare-evaluare la *Matematică*

1. Utilizarea tehnologiei informației și comunicării și a resurselor educaționale digitale în construirea unor medii active de instruire: caracteristici, funcții didactice și modalități de utilizare în activitatea didactică.
2. Integrarea în procesul de predare-învățare-evaluare a unor strategii inovative, centrate pe educația online și pe utilizarea instrumentelor digitale, a unui asistent IA, a resurselor educaționale deschise (RED), a platformelor educaționale, cu rol de facilitare a învățării.

E. BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ PENTRU METODICA PREDĂRII *MATEMATICII*

***_Curriculumul național_ în vigoare și în uz pentru disciplina _matematică,_ în anul școlar în care se susține concursul (planuri-cadru, programele școlare, standardele naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat)

***_Profilul de formare al absolventului_ (OME nr. 6731/2023)

***_Cadrul de Referință al Curriculumului Național din România (CRCNR) pentru învățământul preuniversitar_ (OMEC nr. 4137/2026)

https://rocnee.eu
https://www.educred.ro/

1. Bocoş M., Jucan D., *Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor, Editura Paralela 45, Piteşti, 2019*
2. Brânzei, D., Brânzei, R.: *Metodica predării matematicii*, Editura Paralela 45, Pitești, 2000
3. Ciolan L., *Învăţarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iaşi, 2008
4. Cîrjan, F.: *Didactica matematicii*, Editura Corint, București, 2007
5. Cristea, S.: *Fundamentele pedagogiei*, Editura Polirom, Iași, 2010
6. Cucoș, C.: *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași, 2009
7. Cucoș, C.: *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Polirom, 2008
8. Noveanu, G. N. (coord.) Culegere de itemi matematică, EDP, București, 2013, http://www.ise.ro/resurse-timss-si-pirls
9. Oprea, C. L.: *Strategii didactice interactive*, EDP, București, 2009
10. Polya, G.: *Descoperirea în matematică*, EDP, București, 1971
11. Savu, I. ș.a.: *Modele de teste și probleme propuse pentru Concursul pentru ocuparea posturilor didactice 2006*, Editura Grup Editorial Art, 2006
12. Stoica, A.: *Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică,* Editura Humanitas Educațional, București, 2003
13. Voica C. (coord.): *Greșeli tipice în învățarea matematicii*, EDP, București 2013, http://www.ise.ro/resurse-timss-si-pirls
14. Voica C. (coord.): *Învățarea matematicii. Ghid metodologic pentru un demers didactic eficient*, EDP, București 2013, http://www.ise.ro/resurse-timss-si-pirls

Anexa nr. 85

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

MECANICĂ

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele tehnologice se adresează absolvenților facultăților de profil și profesorilor care se prezintă la Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate pe baza standardului ocupațional „Profesor pentru învățământul gimnazial și pentru învățământul liceal", în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Structura arborescentă și sistemul modular de organizare curriculară pentru învățământul tehnologic, solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele școlare/curriculumul în vigoare din învățământul preuniversitar pentru respectiva disciplină și cu programele pentru evaluările și examenele naționale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, urmărind:

- cunoașterea de către profesor a conținuturilor științifice și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor de pregătire profesională și a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, și multidisciplinar, în concordanță cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Fiind date particularitățile disciplinelor *tehnologice* și rolul pe care acestea îl au asupra formării și maturizării *profesionale* a elevului, precum și asupra întregului climat educațional al școlii, profesorul trebuie să demonstreze că:

- înțelege conceptele centrale și metodele de investigație specifice disciplinelor pe care le predă;
- are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;
- înțelege cum învață și cum se dezvoltă elevul și poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea profesională a acestuia;
- înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al felului în care învață și poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele individuale de învățare;
- înțelege procesele de integrare curriculară și folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor și performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege și utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația și comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul școlar al acestuia;
- dezvoltă cunoașterea și utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea și interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- planifică activitatea de predare-învățare pe baza competențelor curriculare, a cunoașterii proceselor predării-învățării, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor și a diferențelor dintre elevi; modelează activitatea la clasă conform obiectivelor evaluării;
- înțelege și folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia și modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală și socială a elevului;
- evaluează efectele opțiunilor și acțiunilor sale asupra elevilor, părinților, altor colegi (profesori) și modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, familiile elevilor și altor organizații existente în comunitatea în care trăiește, în așa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților școlii;
- înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră și de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;
- înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv, drepturile legale ale elevului și părinților, precum și propriile sale drepturi și responsabilități;
- înțelege criteriile de evaluare a activității sale și are capacitatea de a le integra în conceperea și realizarea activității didactice.

B. COMPETENȚE SPECIFICE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice profesorului de discipline tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice de specialitate și metodice pentru disciplinele tehnologice.
2. Aplicarea adecvată a principiilor și metodelor specifice didacticii disciplinelor tehnologice.
3. Realizarea corelațiilor intra-, inter- și pluridisciplinare a conținuturilor.
4. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională și curriculumul în vigoare.
5. Proiectarea demersurilor didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi.
6. Selectarea și aplicarea unor metode și instrumente de evaluare adecvate obiectivelor evaluării și/sau competențelor/rezultate ale învățării vizate.
7. Aplicarea diferitelor forme de organizare a instruirii în conformitate cu demersul didactic proiectat.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. Materiale metalice

1.1 Proprietățile fizice, mecanice și tehnologice ale materialelor metalice.
1.2 Fonte și oțeluri: clasificare, proprietăți, simbolizare, utilizări.
1.3 Materiale metalice neferoase: clasificare, proprietăți, simbolizare, utilizări.
1.4 Tratamente termice și termochimice aplicate aliajelor feroase.
1.5 Materiale obținute prin metalurgia pulberilor și materiale compozite

2. Desen tehnic

2.1 Sisteme de proiecție: tripla proiecție ortogonală a punctului, dreptei, figurilor și corpurilor geometrice.
2.2 Reprezentarea corpurilor în vedere și secțiune.
2.3 Cotarea desenelor tehnice.
2.4 Întocmirea desenelor tehnice: executarea schiței și a desenului la scară.
2.5 Înscrierea pe desen a stării suprafețelor, abaterilor dimensionale, de formă și de poziție.
2.6 Reprezentarea organelor de mașini, asamblărilor nedemontabile și demontabile.
2.7 Desenul de ansamblu

3. Rezistența materialelor

Solicitări simple: întinderea/compresiunea, forfecarea, încovoierea și răsucirea
- calcule de dimensionare și verificare (relații de bază);
- aplicații ale solicitărilor simple.

4. Organe de mașini și mecanisme

4.1 Asamblări nedemontabile (nituite, sudate, lipite) și asamblări demontabile (filetate, cu știfturi, elastice și caneluri) – construcție, funcționare, utilizare.
4.2 Osii, arbori și lagăre - construcție, funcționare, utilizare.
4.3 Transmisii cu curele și roți dințate - construcție, funcționare, raport de transmitere a mișcării, utilizare.

5. Noțiuni generale de prelucrări mecanice

5.1 Tehnologii de realizare a operațiilor de lăcătușerie (îndreptarea, trasarea, îndoirea, debitarea, pilirea, prelucrarea manuală a alezajelor, filetarea manuală, finisarea suprafețelor): scule, dispozitive, utilaje, tehnologii de prelucrare, controlul operațiilor, norme specifice de securitate și sănătate în muncă, PSI și protecția mediului.
5.2 Tehnologii de prelucrare prin așchiere (găurirea, strunjirea, frezarea, filetarea, rabotarea, mortezarea, broșarea, rectificarea, prelucrări de finisare): metode și procedee de prelucrare, mașini – unelte, scule, dispozitive, controlul operațiilor, norme specifice de securitate și sănătate în muncă, PSI și protecția mediului.

6. Măsurări tehnice

6.1 Sistemul Internațional: mărimi fundamentale, asociate și derivate.

6.2 Procesul de măsurare: metode, mijloace și erori de măsurare.

6.3 Mijloace de măsurare pentru mărimi geometrice: lungime, suprafață (arie), volum, unghi.

6.4 Mijloace de măsurare pentru mărimi mecanice: presiune și forță.

Bibliografie:

1	Botez Emil	Maşini, unelte, vol. I	Editura Tehnică, Bucureşti, 1977
2	Buzdugan Gheorghe	Rezistența materialelor	Editura Academiei, Bucureşti, 1986
3	Dale C. și colaboratorii	Desen tehnic industrial pentru construcția de maşini	Editura Tehnică, Bucureşti, 1990
4	Dragu D. și colaboratorii	Toleranțe și măsurări tehnice	Editura Didactică și Pedagogică, Bucureşti, 1983
5	Mănescu N. și colaboratorii	Desen tehnic industrial	Editura Economică, Bucureşti, 1995
6	Nanu A.	Tehnologia materialelor	Editura Didactică și Pedagogică, Bucureşti, 1982
7	Oprean A. și colaboratorii	Bazele aşchierii și generării suprafețelor	Editura Didactică și Pedagogică, Bucureşti, 1981
8	Mihaela-Gabriela Ionescu, Maria Manole, Gabriela-Alice Enache, Forina Antoşică, Ana-Olivia Cofaru	ASAMBLĂRI MECANICE - Manual pentru clasa a XI-a, ruta directă și pentru clasa a XII-a, ruta progresivă	Editura Akademos Art, 2007
9	Aurel Ciocîrlea-Vasilescu, Mariana Constantin	ASAMBLĂRI MECANICE - Manual pentru clasa a XI-a, ruta directă clasa a XII-a, ruta progresivă	Editura CD PRESS, 2007
10	Aurel Ciocîrlea-Vasilescu, Mariana Constantin	SISTEME DE TRANSMITERE A MIŞCĂRII - Manual pentru clasa a XI-a, ruta directă clasa a XII-a, ruta progresivă	Editura CD PRESS, 2007
11	Aurel Ciocîrlea-Vasilescu, Ion Neagu, Mariana Constantin	TEHNICI DE MĂSURARE ÎN DOMENIU - Manual pentru clasa a XI-a, ruta directă clasa a XII-a, ruta progresivă	Editura CD PRESS, 2007
12	Ion Moraru, Daniela Burduşel, Elena Popa	TEHNOLOGIA ELABORĂRII ŞI PRELUCRĂRII SEMIFABRICATELOR - Manual pentru clasa a XI-a	Editura SIGMA, 2002
13	Ion Moraru, Carmen Aculai, Elena Olărică, Tania Oghină, Elena Bălăceanu	TEHNOLOGIA ELABORĂRII ŞI PRELUCRĂRII SEMIFABRICATELOR - Manual pentru clasa a XII-a	Editura SIGMA, 2002
14	Aurel Ciocîrlea-Vasilescu, Mariana Constantin	ORGANE DE MAŞINI ŞI MECANISME - Manual pentru clasa a XI-a	Editura ALL EDUCAȚIONAL, 2002
15	Aureliu Țonea, Mircea Baltac, Constantin Rădulescu, Ioana Arieş, Anca Savina Dorobanțu	MATERII PRIME ŞI MATERIALE - Manual pentru clasa a IX-a	Editura Aramis, 2004

16	Manuela Ianina Buşe, Aurel Ciocîrlea-Vasilescu, Ion Neagu, Olguța Laura Spornic	MAŞINI UNELTE PENTRU PRELUCRĂRI LA RECE - Manual pentru clasa a X-a	Editura CD PRESS, 2010
17	Olguța Laura Spornic, Aurel Ciocîrlea-Vasilescu, Mariana Constantin, Ioana Ciocîrlea-Vasilescu	TEHNOLOGII GENERALE MECANICE - Manual pentru clasa a IX-a	Editura CD PRESS, 2010
18	Daniela Burdușel, Mariana Tănăsescu, Mihaela Ionescu	DESEN TEHNIC - Manual pentru clasa a X-a	Editura SIGMA, 2004
19	Ion Ionescu, Carmen Leonte, ș.a.	CULTURĂ DE SPECIALITATE DOMENIUL MECANIC, Manual pentru clasa a IX-a Școala de Arte și Meserii	Editura LVS CREPUSCUL, 2004
20	Mariana Tănăsescu, Tatiana Gheorghiu, Camelia Ghețu, Cornelia Cepișcă	MĂSURĂRI TEHNICE, Manual pentru clasa a X-a	Editura Aramis Print, 2005
21	Mariana Constantin, Aurel Ciocîrlea-Vasilescu	ORGANE DE MAŞINI, Manual pentru clasa a X-a	Editura CD PRESS, 2010
22	*****Colecție de standarde și ISO**		

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activității didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecțiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii și modalități de integrare în lecție a activităților cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare. Funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învățământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ. Funcțiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode și instrumente de evaluare. Metode și instrumente tradiționale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.

4. Calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate.

5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2009
6.	Iuhos, C.I.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura U.T.PRESS, Cluj-Napoca, 2024
7.	Marin, T., Marin, L.-M.	Pedagogie. Compendiu	Editura Pro Universitaria, București, 2024
8.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
9.	Pânișoară, I.-O., Cristea, S.	Manual de pedagogie pentru profesori	Editura Polirom, Iași, 2024
10.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
11.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
12.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, București, 2001
13.	Stoica A.	Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică.	Humanitas Educațional, București, 2003
14.		„Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008
15.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	

Anexa nr. 86

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

MECANICĂ

MAIȘTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele tehnologice se adresează candidaților care îndeplinesc condițiile de studii și de pregătire prevăzute de legislația în vigoare și de Centralizatorul privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările, precum și probele de concurs pentru încadrarea personalului didactic din învățământul preuniversitar, inclusiv absolvenților școlilor de maiștri care îndeplinesc condițiile legale pentru ocuparea funcției didactice de maistru-instructor. Programa este destinată Concursului național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar.

Conținutul și structura acesteia sunt elaborate în concordanță cu standardele de pregătire profesională, documentele curriculare în vigoare și specificul disciplinelor tehnologice, urmărind dezvoltarea competențelor științifice, tehnice și didactice necesare desfășurării procesului de predare–învățare–evaluare.

Structura arborescentă și sistemul modular de organizare curriculară pentru învățământul tehnologic solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele școlare/curriculumul în vigoare din învățământul preuniversitar pentru respectiva disciplină și cu programele pentru evaluările și examenele naționale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul maistrului instructor, urmărind:

- cunoașterea de către maistru instructor a conținuturilor științifice și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor de pregătire profesională și a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, și multidisciplinar, în concordanță cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Au fost urmărite formarea și structurarea competențelor pentru maiștri instructori, cu aplicare la specificul activităților de instruire practică. Pe lângă competențele specifice, în specialitate, sunt vizate competențele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum și competențele metodice.

Conținuturile programei urmăresc sporirea flexibilității, mobilității ocupaționale și creșterea gradului de adaptabilitate a maiștrilor instructori la evoluția tehnică, tehnologică și economică în domeniu.

B. COMPETENȚE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice maistrului instructor pentru discipline tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice.

1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice și metodice de specialitate;
2. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională și curriculumul în vigoare;
3. Realizarea corelațiilor intra-, inter- și pluridisciplinare ale conținuturilor;
4. Proiectarea activităților de pregătire/instruire practică.
5. Selectarea și aplicarea metodelor și instrumentelor de evaluare adecvate activității de pregătire/instruire practică;
6. Exploatarea utilajelor, instalațiilor și echipamentelor în condițiile respectării normelor de sănătate și securitate în muncă, prevenirea și stingerea incendiilor și de protecția mediului înconjurător;
7. Respectarea normelor de calitate pentru desfășurarea proceselor, obținerea produselor și oferirea serviciilor.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. Desen tehnic

1.1. Standarde fundamentale utilizate în desenul tehnic (linii, formate);

1.2. Noțiuni de desen proiectiv - proiecția ortogonală (dispunerea proiecțiilor, desfășurarea corpurilor geometrice, reprezentarea vederilor și secțiunilor);

1.3. Cotarea (elementele cotării, reguli de cotare, cotări speciale: arce, unghiuri, teșituri, înclinări, conicități, clasificarea cotelor, metode de cotare);

1.4. Înscrierea pe desene a preciziei de prelucrare (toleranțe, rugozitate);

1.5. Schița (faze premergătoare executării schiței, etapele de executare a schiței);

1.6. Desenul la scară (scări numerice, fazele alcătuirii desenului la scară);

1.7. Reprezentarea organelor de mașini (șuruburi, piulițe, bucșe, arbori, asamblări nituite, asamblări sudate, asamblări lipite);

1.8. Desenul de operații pentru prelucrări mecanice;

1.9. Citirea desenului de ansamblu.

2. Studiul materialelor

2.1. Proprietățile fizice, mecanice și tehnologice ale materialelor metalice;

2.2. Oțelul și fonte nealiate (clasificare, simbolizare și utilizare);

2.3. Tratamente termice și termochimice aplicate aliajelor feroase;

2.4. Metale și aliaje neferoase (proprietăți, utilizări, simbolizare);

2.4.1. Cuprul și aliajele sale;

2.4.2. Aluminiul și aliajele sale;

2.4.3. Plumbul și aliajele sale;

2.5. Coroziunea metalelor și aliajelor. Protecția împotriva coroziunii;

2.6. Materiale nemetalice (tipuri, utilizare);

2.6.1. Materiale semiconductoare și electroizolante;

2.6.2. Lubrifianți;

2.6.3. Lichide de răcire;

2.6.4. Degresanți și decapanți;

2.6.5. Materiale abrazive.

3. Măsurări tehnice

3.1. Unități de măsură (fundamentale, derivate, asociate, multipli și submultipli);

3.2. Procesul de măsurare (tipuri de procese, componentele procesului de măsurare, erori de măsurare, criterii de selectare a mijloacelor și metodelor de măsurare);

3.3. Mijloace de măsurare și control al mărimilor geometrice (lungimi, suprafețe, volume, unghiuri);

3.4. Măsurarea mărimilor mecanice (masă, forță, presiune);

3.5. Întreținerea instrumentelor de măsură și control;

3.6. Precizia prelucrării (dimensiuni, abateri, toleranțe, câmp de toleranță, ajustaje);

3.7. Calitatea suprafețelor (definire, metode de măsurare).

4. Tehnologia meseriei

4.1. Organizarea locului de muncă (microclimatul industrial, principii ergonomice de organizare a locului de muncă, utilaje folosite, mod de amplasare);

4.2. Operații de lăcătușerie (definire, clasificare, SDV-uri, utilaje, tehnologie, control);

4.2.1. Operații de pregătire (curățire, îndreptare);

4.2.2. Operații de prelucrare (trasare, debitare, îndoire, pilire, polizare, găurire și filetare);

4.2.3. Operații de finisare (răzuire, lustruire, rodare, lepuire);

4.3. Prelucrarea prin așchiere;

4.3.1. Mișcări necesare în procesul de așchiere;

4.3.2. Scule așchietoare (clasificare, materiale, elementele geometrice și constructive ale cuțitelor de strung);

4.3.3. Semifabricate utilizate la prelucrarea prin așchiere;

4.3.4. Elementele regimului de așchiere;

4.4. Prelucrări mecanice;

4.4.1. Strunjire (definire, SDV-uri, utilaje – mișcări, părți componente);

4.4.2. Frezare (definire, SDV-uri, utilaje – mișcări, părți componente);
4.4.3. Rectificare (definire, SDV-uri, utilaje – mișcări, părți componente);
4.5. Asamblări nedemontabile;
4.5.1. Nituirea (domeniul de utilizare, tipuri de nituri și de asamblări nituite, scule-dispozitive-utilaje, tehnologia nituirii, controlul calității operației);
4.5.2. Lipirea (domeniul de utilizare, avantaje-dezavantaje, procedee, materiale utilizate, tehnologia lipirii, controlul calității operației);
4.5.3. Sudarea cu arc electric (domeniul de utilizare, avantaje-dezavantaje, clasificarea îmbinărilor sudate, materiale utilizate, scule-dispozitive-utilaje, tehnologia sudării, controlul calității operației);
4.6. Asamblări demontabile;
4.6.1. Asamblarea prin pene (domeniul de utilizare, tipuri de pene, tehnologia asamblării, controlul asamblării);
4.6.2. Asamblarea prin filet (domenii de utilizare, tipuri de șuruburi, piulițe, șaibe, asigurarea asamblării contra autodesfacerii, scule și dispozitive, tehnologia asamblării);
4.6.3. Asamblarea prin bolțuri și știfturi (domenii de utilizare, tipuri de bolțuri și știfturi, tehnologia asamblării);
4.6.4. Asamblări elastice (domenii de utilizare, tipuri de arcuri, tehnologia asamblării, controlul asamblării);
4.7. Organe de mașini: arbori și osii, cuplaje, lagăre cu alunecare, lagăre cu rostogolire (definiții, rol, clasificare, domenii de utilizare, avantaje și dezavantaje, elemente constructive, materiale, SDV-uri necesare montării și demontării organelor de mașini).

5. Norme de sănătate și securitate în muncă specifice domeniului, norme PSI și protecția mediului.

Bibliografie:

1.	A. Ciocîrlea-Vasilescu, M. Constantin	Asamblarea, întreținerea și repararea mașinilor și instalațiilor, clasa a XII-a	Editura All Educațional, București, 2002
2.	A. Popescu, ș.a.	Tehnologia elaborării și prelucrării semifabricatelor, clasa a XI-a	Editura Didactică și Pedagogică, București, 2002
3.	A. Țurcanu, ș.a.	Desen tehnic, clasa a X-a Filiera tehnologică, Profil: Tehnic	Editura Economică Preuniversitaria, București, 2000
4.	Burdușel, A. ș.a.	Desen tehnic, clasa a X-a	Editura Sigma, București, 2000
5.	G. Lichiardopol, ș.a.	Desen tehnic, clasa a X-a	Editura All Educațional, București, 2000
6.	G.S. Georgescu	Îndrumător pentru atelierele mecanice	Ed. Economică, București, 1978
7.	I. Ezeanu, ș.a.	Pregătire de bază în domeniul mecanic (manual și laborator), anul I, școală profesională	Editura LVS Crepuscul, Ploiești, 2000
8.	I. Ionescu ș.a.	Solicitări și măsurări tehnice, Filiera tehnologică, Profil Tehnic, clasa a X-a	Editura Economică Preuniversitaria, București, 2000
9.	M. Constantin, A. Ciocîrlea-Vasilescu	Solicitări și măsurări tehnice, clasa a X-a	Editura All Educational, București, 2001
10.	M. Ionescu, ș.a.	Mecanică, Cultură de specialitate, anul I, școală profesională	Editura Sigma, București, 2000
11.	Mihaela-Gabriela Ionescu, Maria Manole, Gabriela-Alice Enache, Forina Antoșică, Ana-Olivia Cofaru	ASAMBLĂRI MECANICE - Manual pentru clasa a XI-a, ruta directă și pentru clasa a XII-a, ruta progresivă	Editura Akademos Art, 2007

12.	Aurel Ciocîrlea-Vasilescu, Mariana Constantin	ASAMBLĂRI MECANICE - Manual pentru clasa a XI-a, ruta directă clasa a XII-a, ruta progresivă	Editura CD PRESS, 2007
13.	Aurel Ciocîrlea-Vasilescu, Mariana Constantin	SISTEME DE TRANSMITERE A MIŞCĂRII - Manual pentru clasa a XI-a, ruta directă clasa a XII-a, ruta progresivă	Editura CD PRESS, 2007
14.	Aurel Ciocîrlea-Vasilescu, Ion Neagu, Mariana Constantin	TEHNICI DE MĂSURARE ÎN DOMENIU - Manual pentru clasa a XI-a, ruta directă clasa a XII-a, ruta progresivă	Editura CD PRESS, 2007
15.	Ion Moraru, Daniela Burdușel, Elena Popa	TEHNOLOGIA ELABORĂRII ŞI PRELUCRĂRII SEMIFABRICATELOR - Manual pentru clasa a XI-a	Editura SIGMA, 2002
16.	Ion Moraru, Carmen Aculai, Elena Olărică, Tania Oghină, Elena Bălăceanu	TEHNOLOGIA ELABORĂRII ŞI PRELUCRĂRII SEMIFABRICATELOR - Manual pentru clasa a XII-a	Editura SIGMA, 2002
17.	Aurel Ciocîrlea-Vasilescu, Mariana Constantin	ORGANE DE MAŞINI ŞI MECANISME - Manual pentru clasa a XI-a	Editura ALL EDUCAȚIONAL, 2002
18.	Aureliu Țonea, Mircea Baltac, Constantin Rădulescu, Ioana Arieș, Anca Savina Dorobanțu	MATERII PRIME ŞI MATERIALE - Manual pentru clasa a IX-a	Editura Aramis, 2004
19.	Manuela Ianina Buşe, Aurel Ciocîrlea-Vasilescu, Ion Neagu, Olguța Laura Spornic	MAŞINI UNELTE PENTRU PRELUCRĂRI LA RECE - Manual pentru clasa a X-a	Editura CD PRESS, 2010
20.	Olguța Laura Spornic, Aurel Ciocîrlea-Vasilescu, Mariana Constantin, Ioana Ciocîrlea-Vasilescu	TEHNOLOGII GENERALE MECANICE - Manual pentru clasa a IX-a	Editura CD PRESS, 2010
21.	Daniela Burdușel, Mariana Tănăsescu, Mihaela Ionescu	DESEN TEHNIC - Manual pentru clasa a X-a	Editura SIGMA, 2004
22.	Ion Ionescu, Carmen Leonte, ș.a.	CULTURĂ DE SPECIALITATE DOMENIUL MECANIC, Manual pentru clasa a IX-a Școala de Arte și Meserii	Editura LVS CREPUSCUL, 2004
23.	Mariana Tănăsescu, Tatiana Gheorghiu, Camelia Ghețu, Cornelia Cepișcă	MĂSURĂRI TEHNICE, Manual pentru clasa a X-a	Editura Aramis Print, 2005
24.	Mariana Constantin, Aurel Ciocîrlea-Vasilescu	ORGANE DE MAŞINI, Manual pentru clasa a X-a	Editura CD PRESS, 2010
25.	***Colecție de standarde și ISO		

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ŞI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta şcolii. Produse şi documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învăţământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiţii, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învăţământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învăţământ în cadrul lecţiei. Metode şi tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor şi tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecţii.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activităţii didactice. Lecţia, unitate didactică fundamentală: definiţie, evenimentele lecţiei, tipuri şi variante de lecţii.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerinţe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor şcolare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilităţii aprecierii şi notării. Erori în evaluarea şcolară/Efecte perturbatoare în apreciere şi notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat şi gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoş, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoş, M., Jucan, D.	Teoria şi metodologia instruirii. Teoria şi metodologia evaluării: repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Piteşti, 2019
4.	Cucoş, C.	Pedagogie, ediţia a III-a revăzută şi adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoş, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediţia a III-a revăzută şi adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2009
6.	Iuhos, C.I.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura U.T.PRESS, Cluj-Napoca, 2024
7.	Marin, T., Marin, L.-M.	Pedagogie. Compendiu	Editura Pro Universitaria, Bucureşti, 2024
8.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iaşi, 2006
9.	Pânişoară, I.-O., Cristea, S.	Manual de pedagogie pentru profesori	Editura Polirom, Iaşi, 2024

10.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
11.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
12.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, București, 2001
13.	Stoica A.	Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică.	Humanitas Educațional, București, 2003
14.		„Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008
15.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	

Anexa nr. 87

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

MEDICINĂ GENERALĂ

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplina Medicină se adresează candidaților care îndeplinesc condițiile de studii prevăzute de Centralizatorul în vigoare privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările, precum și probele de concurs pentru încadrarea personalului didactic din învățământul preuniversitar. Programa este concepută pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar și vizează disciplinele și modulele de specialitate aferente calificărilor profesionale pentru care candidații au dreptul de încadrare, potrivit prevederilor legale.

Conținutul și structura programei sunt elaborate în concordanță cu standardele de pregătire profesională, documentele curriculare în vigoare și competențele specifice domeniului medical, urmărind asigurarea unei pregătiri științifice și didactice adecvate cerințelor învățământului postliceal. Structura arborescentă și sistemul modular de organizare curriculară pentru învățământul tehnologic, solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ.

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, urmărind:

— cunoașterea de către profesor a conținuturilor științifice și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor de pregătire profesională și a metodicii predării acestora;
— utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
— capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
— capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, și multidisciplinar, în concordanță cu standardele de pregătire profesională;
— capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
— demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Date fiind particularitățile disciplinelor tehnologice și rolul pe care acestea îl au asupra formării și maturizării profesionale a elevului, precum și asupra întregului climat educațional al școlii, profesorul trebuie să demonstreze că:

— înțelege conceptele centrale și metodele de investigație specifice modulelor pe care le predă;
— are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elevi;
— înțelege cum învață și cum se dezvoltă elevul și poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea profesională a acestuia;
— înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al felului în care învață și poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele individuale de învățare;
— înțelege procesele de integrare curriculară și folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor și performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii;
— are capacitatea de a alege și utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația și comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul școlar al acestuia;
— dezvoltă cunoașterea și utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea și interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
— planifică activitatea de predare-învățare pe baza competențelor curriculare, a cunoașterii proceselor predării-învățării, a conținutului modulelor de specialitate, a abilităților elevilor și a diferențelor dintre elevi;
— modelează activitatea la clasă conform obiectivelor evaluării;
— înțelege și folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia și modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală și socială a elevului;
— evaluează efectele opțiunilor și acțiunilor sale asupra elevilor, părinților, altor colegi (profesori) și modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
— caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
— contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, familiile elevilor și altor organizații existente în comunitatea în care trăiește, în așa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților școlii;
— înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră și de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;

— înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv, drepturile legale ale elevului și părinților, precum și propriile sale drepturi și responsabilități;
— înțelege criteriile de evaluare a activității sale și are capacitatea de a le integra în conceperea și realizarea activității didactice.

B. COMPETENȚE SPECIFICE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică, competențele specifice profesorului de discipline tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice de specialitate și metodice.
2. Aplicarea adecvată a principiilor și metodelor specifice didacticii disciplinei de concurs.
3. Realizarea corelațiilor intra-, inter- și pluridisciplinare a conținuturilor.
4. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei, în conformitate cu Standardele de Pregătire Profesională și Curriculumul în vigoare.
5. Proiectarea demersurilor didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi.
6. Selectarea și aplicarea unor metode și instrumente de evaluare adecvate obiectivelor evaluării și/sau competențelor/rezultatelor învățării vizate.
7. Aplicarea diferitelor forme de organizare a instruirii în conformitate cu demersul didactic proiectat.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. AFECȚIUNILE APARATULUI RESPIRATOR

– Bronșita cronică (definiție, etiologie, simptomatologie, investigații, principii de tratament);
– Astmul bronșic (definiție, forme clinice, etiologie, simptomatologie, investigații, principii de tratament);
– Cancerul bronhopulmonar (definiție, etiologie, simptomatologie, investigații, principii de tratament);
– Pneumonia pneumococică (definiție, etiologie, simptomatologie, investigații, principii de tratament);
– Tuberculoza pulmonară; tuberculoza primară și secundară (definiție, contaminare, mecanisme imunologice, etiopatogenie, simptomatologie, investigații, evoluție, complicații, principii de tratament);
– Insuficiența respiratorie cronică (definiție, etiologie, simptomatologie, investigații, evoluție, complicații, principii de tratament).

2. AFECȚIUNILE APARATULUI CARDIOVASCULAR

– Endocardita bacteriană (definiție, forme clinice, etiopatogenie, simptomatologie, investigații, principii de tratament);
– Endocardita reumatismală (definiție, etiopatogenie, forme clinice, simptomatologie, investigații, principii de tratament);
– Stenoza (definiție, etiopatogenie, simptomatologie, investigații, principii de tratament);
– Insuficiența aortică (definiție, etiopatogenie, simptomatologie, investigații, principii de tratament);
– Pericardita acută (definiție, etiopatogenie, forme clinice, simptomatologie, investigații, principii de tratament);
– Tulburări de ritm – flutterul și fibrilația atrială (generalități);
– Bolile coronariene – cardiopatia ischemică și infarctul miocardic (definiție, forme clinice, etiopatogenie, manifestări, simptome, diagnostic, evoluție, tratament, complicații);
– Insuficiența cardiacă (definiție, clasificări, etiopatogenie, simptomatologie, investigații, principii de tratament);
– Hipertensiunea arterială (definiție, clasificări, etiopatogenie, simptome, investigații, evoluție, complicații, principii de tratament).

3. AFECȚIUNILE SÂNGELUI ȘI ORGANELOR HEMATOPOIETICE

– Sindroamele anemice (definiție, clasificări, etiopatogenie, simptome, investigații, principii de tratament);
– Trombocitopeniile – purpura trombocitopenică idiopatică (definiție, etiopatogenie, simptome, investigații, principii de tratament);
– Hemofilia (definiție, etiopatogenie, simptome, investigații, principii de tratament);
– Sindroamele hemoragipare – purpura reumatismală Henoch-Schonlein (definiție, patogenie, forme clinice, simptomatologie);
– Leucemia limfocitară cronică (generalități).

4. AFECȚIUNILE APARATULUI DIGESTIV

– Gastrita acută (definiție, etiopatogenie, simptomatologie, investigații, evoluție, complicații, principii de tratament);
– Hepatita cronică (definiție, etiopatogenie, factori de cronicizare, forme clinice, simptomatologie, diagnostic, tratament);
– Ciroza hepatică (definiție, etiopatogenie, simptomatologie, investigații, evoluție, complicații, principii de tratament).

5. BOLILE SISTEMULUI ENDOCRIN

– Diabetul insipid (definiție, etiopatogenie, diagnostic);
– Diabetul zaharat (definiție, etiopatogenie, clasificări, evoluția stadială, simptomatologie, diagnostic, complicații acute și cronice, principii de tratament);
– Boala Basedow-Graves (definiție, etiopatogenie, semne caracteristice);
– Boala Cushing (definiție, simptomatologie, diagnostic).

6. BOLILE SISTEMULUI RENO-URINAR

– Glomerulonefrita acută difuză (definiție, patogenie, tablou clinic, examene de laborator, complicații, evoluție, diagnostic, tratament);
– Sindromul nefrotic (definiție, patogenie, simptomatologie, complicații, forme clinice, diagnostic);
– Litiaza renală (definiție, etiopatogenie, simptomatologie, principii de tratament);
– Insuficiența renală acută și cronică (definiție, cauze, patogenie, tablou clinic, investigații, evoluție, consecințe, principii de tratament).

7. ELEMENTE DE PATOLOGIE CHIRURGICALĂ

– Ulcerul gastro-duodenal (definiție, cauze, simptomatologie, examen obiectiv, examene complementare, diagnostic diferențial, complicații, principii de tratament);
– Rectocolita ulcero-hemoragică (definiție, factori declanșatori, forme clinice, complicații, diagnostic, principii de tratament);
– Apendicita acută (definiție, etiopatogenie, simptomatologie, forme clinice, diagnostic, principii de tratament);
– Ocluzia intestinală (definiție, tipuri, etiopatogenie, simptomatologie, investigații, principii de tratament);
– Colecistita acută (definiție, simptomatologie, examene paraclinice, evoluție și complicații, principii de tratament);
– Pancreatita acută (definiție, etiopatogenie, simptomatologie, investigații, evoluție, tratament);
– Hernii, eventrații și eviscerații (definiții, examen clinic, complicații);
– Abdomenul acut chirurgical – contuziile abdomenului, plăgile abdomenului, abdomenul acut chirurgical netraumatic (definiții, etiopatogenie, simptomatologie, examen obiectiv, evoluție, complicații, principii de tratament);
– Traumatismele toracelui – contuzia toracelui, sindromul de compresiune, complicațiile traumatismelor (hemotoraxul, pneumotoraxul) (generalități);
– Chistul hidatic pulmonar (etiopatogenie, faze evolutive, tratament);
– Abcesul pulmonar (definiție, tablou clinic, complicații, tratament).

8. NOȚIUNI DE ORTOPEDIE ȘI TRAUMATOLOGIE

– Leziuni traumatice ale oaselor – fracturi, luxații și entorse (definiții, etiologie, clasificări, simptomatologie, examene radiologice, evoluție, complicații, tratament);

– Traumatismele cranio-cerebrale închise și deschise (definiții, clasificări, simptomatologie, examen clinic, examene complementare, principii de tratament);

– Traumatismele vertebro-medulare (definiții, simptomatologie, complicații, direcții de tratament).

BIBLIOGRAFIE:

Autor(i)	Titlu	Descriere
Corneliu Borundel	Medicină internă pentru cadre medii	Editura ALL, București, Edițiile 2009 – 2019.
Silvian Dașchievici, Mihai Mihăilescu	Chirurgie – manual pentru cadre medii și școli sanitare postliceale	Editura Medicală, București, 2010
Leonida Gherasim, Ioan Alexandru Oproiu	Actualități în Medicina Internă	Editura Medicală, București, 2019
Niculae Iordache, Mircea Lițescu, Florin Turcu	Elemente de Semiologie chirurgicală	Editura Medicală, București, 2015
Ion Bruckner	Semiologie medicală și Diagnostic diferențial	Editura Medicală, București, 2016
Dan Longo	Harrison: Manual de medicină, ediția a 18-a	Editura ALL, București, 2014
Radu Prejbeanu, Sorinel Voicu	Noțiuni de politraumatologie	Editura Universității de Vest, Timișoara, 2006

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activității didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecțiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii și modalități de integrare în lecție a activităților cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare. Funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învățământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ. Funcțiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode și instrumente de evaluare. Metode și instrumente tradiționale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.
4. Calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate.
5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2009
6.	Iuhos, C.I.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura U.T.PRESS, Cluj-Napoca, 2024
7.	Marin, T., Marin, L.-M.	Pedagogie. Compendiu	Editura Pro Universitaria, București, 2024
8.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
9.	Pânișoară, I.-O., Cristea, S.	Manual de pedagogie pentru profesori	Editura Polirom, Iași, 2024
10.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
11.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
12.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, București, 2001
13.	Stoica A.	Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică.	Humanitas Educațional, București, 2003
14.		„Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008
15.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	

Anexa nr. 88

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

PEDAGOGIE

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar la disciplina școlară *Pedagogie* este elaborată astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Absolvenţii facultăţilor de profil şi profesorii care susţin concursul la disciplina intitulată generic *Pedagogie* pot preda în învăţământul preuniversitar această disciplină şcolară, în conformitate cu prevederile legislative în vigoare.

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior care poate preda disciplina pedagogie, urmărind:

- cunoaşterea conţinuturilor fundamentale şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinelor pedagogice, precum şi a metodicii predării acestor discipline;
- demonstrarea competențelor necesare în proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor didactice;
- evaluarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

B. COMPETENŢELE PROFESORULUI CARE PREDĂ DISCIPLINA PEDAGOGIE

Noua programă este structurată astfel încât să asigure o abordare modernă, interdisciplinară, a disciplinelor pedagogice, candidaților fiindu-le testate trei *tipuri de competențe*:

1. *competențe psihopedagogice*, definite de abilitățile candidaților de a proiecta, conduce și evalua procesul de instruire;
2. *competențe sociale*, reflectate în capacitățile de proiectare a strategiilor de control și monitorizare a interacțiunilor sociale cu elevii și cu grupurile școlare;
3. *competențe manageriale*, obiectivate în stăpânirea proceselor de planificare, de organizare și de conducere a clasei de elevi.

Aceste competențe sunt completate cu un registru de *valori, atitudini și conduite specifice*:

1. cultivarea unui mediu școlar centrat pe valori și relații democratice;
2. promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice, în concordanță cu idealul educațional;
3. crearea unui climat socio-afectiv securizant în clasa de elevi;
4. optimizarea întregii activități didactice prin abordări transdisciplinare;
5. implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor în învățământ;
6. angajarea în relații de parteneriat socio-educațional cu familia elevului și cu alte instituții cu responsabilități educaționale;
7. participarea la propria dezvoltare profesională, dezvoltarea abilităților reflexive și definirea unui stil propriu de instruire.

C. TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS PEDAGOGIE

I. EDUCAȚIA, ÎNVĂȚĂMÂNTUL ȘI SOCIETATEA CUNOAȘTERII

- Conceptul de *educație* – structură și funcții. Educația și societatea cunoașterii
- Domeniile educației: educația intelectuală, morală, estetică și artistică, religioasă, fizică și sportivă, tehnologică/profesională
- Formele și tipurile educației: formală, nonformală, informală, autoeducația, educaţia permanentă sau educația de-a lungul întregii vieți. Interdependența formelor și tipurilor de educație
- Noile educaţii: cetățenia democratică și digitală, educația civică, educația pentru mediu sau ecologică, educația pentru sănătate, educația interculturală, educația nutrițională, educația pentru viața de familie, educația pentru pace și cooperare, educația pentru comunicare și mass-media, educația pentru schimbare și dezvoltare, educația pentru democrație și drepturile omului, educația globală, dezvoltarea durabilă
- Educabilitatea. Factorii dezvoltării psihoindividuale (ereditatea, mediul socio-cultural, educaţia, sinele). Rolul educației în dezvoltarea personalității individului
- Documentele și strategiile UE și CE (Lisabona, Sorbona, Bologna, Copenhaga, Berlin)
- Inovație și reformă în învățământul românesc din punctul de vedere al legislației, al competențelor-cheie, al abordării temelor referitoare la cetățenia democratică, drepturile copilului, dezvoltarea durabilă, sistemul creditelor europene transferabile și recunoașterea diplomelor

II. MEDIILE EDUCAȚIONALE

- Școala – componentă a sistemului social. Cultura organizațională, climatul psihosocial, dezvoltarea instituțională
- Familia: structură, funcții și reconstrucția relațiilor educaționale școală-familie-copil
- Alte medii educaționale: mass-media, organizațiile nonguvernamentale, biserica

III. STATUTUL ȘI IDENTITATEA PROFESIONALĂ A PROFESORULUI

- Competențe și standarde profesionale
- Autonomia și responsabilitatea deciziei pedagogice Formarea continuă a profesorului
- Reflecția asupra practicii didactice.
- Dezvoltarea profesională continuă

IV. TEORIA ȘI METODOLOGIA CURRICULUMULUI

- Conceptul de *curriculum*
- Clarificări etimologice
- Tipurile sau formele de curriculum
- Structura curriculumului național din România. Documente de politică a curriculumului
- Perspectivele de interpretare a curriculumului: perspectiva procesuală, perspectiva structurală și perspectiva produselor sau a documentelor curriculare
- Elementele structurale ale curriculumului școlar
  - Finalitățile educației (ideal, scop, obiective) și relațiile dintre acestea
    - sisteme de clasificare a obiectivelor educaționale
    - metodologia de definire a obiectivelor educaționale; operaționalizarea obiectivelor; analiza de sarcină; definirea calitativă (competențe); relevanță practică; aplicații pe arii curriculare
  - Conținuturile educației
    - noțiunea de *conținut* și tipologia conținuturilor
    - criterii de selecție a conținuturilor
    - modalități de organizare pedagogică a conținuturilor
- Metodologia proiectării curriculum-ului
- Produsele curriculare: planurile-cadru, programele școlare, manualele, auxiliarele curriculare și materialele-suport (ghiduri metodologice, portofolii, culegeri, manualul profesorului, suporturi multimedia, soft-uri educaționale etc.)
  - Semnificații, criterii de construcție, evaluare
- Reforma curriculum-ului
  - Inovații reprezentative: interdisciplinaritate, modularitate, programe personalizate (pentru elevi supradotați sau pentru elevi cu cerințe educaționale speciale)
  - Reforma curriculumului în România

V. PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

- Conceptul, funcțiile, structura, dimensiunile generale (funcțională, structurală, operațională)
- Abordarea sistemică a procesului de învățământ
- Modele de instruire (modelul behaviorist, modelul cognitivist, modelul constructivist, modelul umanist)
- Predarea
  - Conceptul de *predare*
  - Predarea, ca transmitere de cunoștințe, priceperi, abilități, deprinderi, modele comportamentale
  - Predarea, ca formă de dirijare a învățării
  - Predarea, ca management al învățării
    - Predarea, ca instanță de decizie
    - Predarea, ca act de comunicare educațională eficientă
    - Strategii și stiluri de predare
  - Predarea ca proces de mediere pedagogică a învățării (explicarea și modelarea conținuturilor, organizarea progresivă a sarcinilor și acordarea sprijinului didactic în funcție de dificultățile de înțelegere identificate)
- Învățarea
  - Conceptul de *învățare*
  - Învățarea școlară – structură și procesualitate
  - Tipuri, forme și niveluri de învățare

- Managementul învățării eficiente
- Rolul metacogniției și al autoreglării în dezvoltarea autonomiei elevilor

- Evaluarea
  - Conceptul de *evaluare*
  - Problematica evaluării - componentă a procesului de învățământ
  - Funcțiile evaluării în procesul didactic
  - Strategiile de evaluare a rezultatelor școlare
    - Evaluarea inițială
    - Evaluarea sumativă
    - Evaluarea formativă
    - Evaluare internă
    - Evaluare externă
    - Evaluare criterială
    - Evaluare normativă
  - Tipurile de evaluare (orală, scrisă, practică)
  - Metodele tradiționale de evaluare
  - Metodele alternative de evaluare
  - Formele de evaluare (examinările sau testările curente, examenele sau evaluările naționale)
  - Metodologia elaborării instrumentelor de evaluare
    - Calitatea instrumentelor de evaluare – etape și norme de elaborare
    - Tipuri de itemi
  - Aprecierea rezultatelor școlare
    - Criterii de apreciere
    - Sisteme de apreciere
    - Distorsiuni în aprecierea rezultatelor
    - Autoevaluarea
- Sistemul principiilor didactice
  - Principiul însușirii conștiente și active a cunoștințelor
  - Principiul accesibilității
  - Principiul intuiției
  - Principiul legării teoriei de practică
  - Principiul conexiunii inverse (retroacțiunii)
  - Principiul sistematizării și continuității
  - Principiul însușirii temeinice a cunoștințelor și deprinderilor
- Relația predare–învățare–evaluare

VI. PROIECTAREA PEDAGOGICĂ

- Conceptul de *proiectare pedagogică*
- Funcțiile și structura de bază a proiectării pedagogice
- Demersurile profesorului în proiectarea curriculară
  - Lectura personalizată a programei școlare și a manualelor școlare
  - Elaborarea planificării calendaristice (orientative)
  - Realizarea proiectării secvențiale, pe termen scurt (proiectarea pe unități de învățare și proiectarea lecțiilor sau activităților didactice)

VII. COMUNICAREA ȘI RELAȚIILE DE COMUNICARE PEDAGOGICĂ

- Conceptul de *comunicare*
- Formele și stilurile de comunicare (intrapersonală, interpersonală, de grup, publică, de masă, verbală, paraverbală, nonverbală)
- Stilurile de comunicare
  - Stilul literar
    - Stilul științific
    - Stilul administrativ
    - Stilul publicistic
- Comunicarea didactică. Dialogul educativ. Consilierea

- Comunicarea dialogată, ascultarea activă, feedbackul și gestionarea interacțiunilor educaționale
- Barierele și eficacitatea în comunicarea didactică

VIII. MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVI

- Dimensiunile managementului clasei de elevi: ergonomică, psihologică, socială, normativă, operațională, inovatoare
- Tipurile de climat psihosocial
- Relațiile educaționale în managementul clasei. Caracteristicile grupului școlar
- Decizia educațională în clasă
- Organizarea regulilor și rutinelor
- Dezvoltarea relațiilor educaționale pozitive, participarea elevilor și construirea unui climat de siguranță și încredere.
- Situațiile de criză educațională (criterii, durată, etiologie, consecințe etc.)
- Modalitățile de prevenire a situațiilor de criză
- Tehnicile de intervenție în cazul situațiilor de criză în clasă

IX. ABORDĂRI DIDACTICE CONTEMPORANE ȘI INOVARE PEDAGOGICĂ

- Monodisciplinaritatea, pluridisciplinaritatea, interdisciplinaritatea, transdisciplinaritatea – delimitări conceptuale
- Abordările integrate ale predării-învățării, promovate de diferite alternative educaţionale (Waldorf, Montessori, Freinet, Step by Step, Planul Jena).
- Proiectarea unor lecții sau activităţi didactice integrate
- Diferențierea didactică și adaptarea metodologică
- Analiza critică a practicilor inovatoare în raport cu finalitățile educaționale și rezultatele învățării

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DISCIPLINEI DE CONCURS PEDAGOGIE

- Albulescu, I., 2014, Pedagogii alternative, București, Editura ALL.
- Albulescu, I., 2024, Învățarea flexibilă. Didactica Publishing House.
- Albulescu, I., & Catalano, H. (Coord.), 2020, Sinteze de pedagogie generală: Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II. Didactica Publishing House.
- Albulescu, I., & Catalano, H. (Coord.), 2021, e-Didactica: Procesul de instruire în mediul online. Didactica Publishing House.
- Albulescu, I., & Catalano, H. (Coord.), 2022, Învățarea prin activități de grup. Didactica Publishing House.
- Albulescu, I., & Catalano, H. (Coord.), 2025, Managementul clasei de elevi. Didactica Publishing House.
- Bârlogeanu, L. (coord.), 2005, Identitate şi globalizare, Bucureşti, Editura Humanitas Educaţional.
- Bîrzea, C. (coord), 2001, Învățarea permanentă - prioritate a politicii educaţionale din România, Bucureşti, Institutul de Ştiințe ale Educației.
- Bîrzea, C., 1995, Arta şi ştiinţa educaţiei, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
- Bocoş, M.-D., Chiş, V., 2013, Management curricular, Vol. I, Repere teoretice şi aplicative, Piteşti, Editura Paralela 45.
- Bocoş, M.-D., 2005, Teoria şi practica cercetării pedagogice, Ediția a III-a, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă.
- Bocos, M.-D., 2017, Didactica disciplinelor pedagogice. Un cadru constructivist, Pitești, Paralela 45.
- Bocoș, M.-D., 2013, Instruirea interactivă, Iași, Editura Polirom.
- Bocoș, M.-D., 2017, Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor, Pitești, Paralela 45.
- Catalano, H., 2018, Procesul de învățământ: Direcții epistemice, pragmatice și experiențiale. Editura Didactică și Pedagogică.
- Catalano, H., & Albulescu, I. (Coord.), 2026, Dezvoltarea profesională continuă și managementul carierei didactice. Didactica Publishing House.
- Cazan, M.C., Petrescu, C., 2017, Alternative educaționale, București, Editura Pro Universitaria.
- Căprioară, D., Neacșu, I., 2016, Repere în metodologia cercetării educaționale, Craiova, Editura Sitech.

- Cerghit, I., 2007, Metode de învăţământ, Ediția a IV-a, Iaşi, Editura Polirom.
- Cerghit, I., 2002, Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi strategii, Bucureşti, Editura Aramis.
- Cerghit, I., Neacşu, I., Negreţ, I., Pânişoară, I.-O., 2001, Prelegeri pedagogice, Iaşi, Editura Polirom.
- Chiş, V., 2005, Pedagogia contemporană - Pedagogia pentru competenţe, Cluj-Napoca, Editura Cărţii de Ştiinţă.
- Chiş, V., 2014, Fundamentele pedagogiei. Repere tematice pentru studenți și profesori, Cluj-Napoca, Editura Eikon.
- Cozma, T., 2002, Introducere în pedagogie, Iaşi, Editura Universității „Al.I. Cuza” Iași.
- Creţu. C., 1998, Curriculum diferenţiat şi personalizat, Iaşi, Editura Polirom.
- Creţu, C., 2000, Teoria curriculumului și conţinuturile educației, Iaşi, Editura Universității „Al.I. Cuza” Iaşi.
- Cristea, S. (coord), 2006, Curriculum pedagogic, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
- Cristea, S., 1998, Dicţionar de termeni pedagogici, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
- Cristea, S., 2016, Pedagogia. Științele pedagogice. Științele educației, București, Editura DPH.
- Cristea, S., 2017, Conținuturile și formele generale ale educației, București, Editura DPH.
- Cristea, S., 2017, Instruirea / Procesul de învățământ, București, Editura DPH.
- Cucoş, C., 2014, Pedagogie, Ediția a III-a, revizuită și adăugită, Iași, Editura Polirom.
- Cucoş, C., 2013, Educația. Experiențe, reflecții, soluții, Iaşi, Editura Polirom.
- Cucoş, C., 2017, Educația. Reîntemeieri, dinamici, prefigurări, Iaşi, Editura Polirom.
- Dragu, A., 1996, Structura personalității profesorului, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
- Enăchescu, E., 2008, Comunicarea în mediul educațional, Bucureşti, Editura Aramis.
- Ionescu, M., Radu, I. (coord), 2004, Didactica modernă, Editia a II-a, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
- Ionescu, M., 2007, Instrucţie şi educaţie, Ediția a III-a, Arad, Vasile Goldiş University Press.
- Ionescu, M. (coord.), 2006, Schimbări paradigmatice în instrucție și educație, Cluj-Napoca, Editura Eikon.
- Ionel, V., 2004, Fundamentele pedagogiei, Craiova, Editura Universitaria.
- Iucu, R.B., 2001, Instruirea şcolară. Perspective teoretice şi aplicative, Iaşi, Editura Polirom.
- Iucu, R.B., 2000, Managementul şi gestiunea clasei de elevi. Fundamente teoretico- metodologice, Iaşi, Editura Polirom.
- Iucu, R.B., 2008, Instruirea şcolară. Perspective teoretice şi aplicative, Iaşi, Editura Polirom.
- Iucu, R.B., 2004, Formarea cadrelor didactice. Sisteme, politici, strategii, Bucureşti, Editura Humanitas Educational.
- Iucu, R.B., Manolescu, M., 2006, Elemente de pedagogie, București, Editura CREDIS.
- Joiţa, E., 2005, Strategii constructiviste în formarea iniţială a profesorului, Vol I., Craiova, Editura Universitaria.
- Joiţa, E., Ilie, V., Frăsineanu, E., 2003, Pedagogie - Educaţie şi curriculum, Craiova, Editura Universitaria.
- Jinga, I., Negreţ, I., 2004, Inspecţia şcolară şi designul instrucţional, Bucureşti, Editura Aramis.
- Maciuc, I., 2000, Dimensiuni sociale şi aspecte instituţionale ale educaţiei, Craiova, Editura SITECH.
- Manolescu, M., 2006, Evaluarea şcolară. Metode, tehnici, instrumente, Bucureşti, Editura Meteor.
- Neacşu, I., 1999, Instruire şi învăţare, Ediţia a II-a, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.
- Neacşu, I., 2015, Metode şi tehnici de învăţare eficientă, Iaşi, Editura Polirom.
- Neacşu, I., Felea, Gh. (coord.), 2004, Asigurarea calităţii în educaţie. Valori europene şi proiecte româneşti în domeniul asigurării calităţii în învăţământul preuniversitar, Galaţi, Şcoala Gălăţeană.
- Negreţ, I., Pânişoară, I.-O., 2005, Ştiinţa învăţării, Iaşi, Editura Polirom.
- Negreţ, I., 2004, Didactica nova, Bucureşti, Editura Aramis.
- Niculescu, R.M. (coord.), 2001, Pregătirea iniţială, psihologică, pedagogică şi metodică a profesorilor, Braşov, Editura Universităţii „Transilvania” Braşov.
- Oprea, C.L., 2003, Pedagogie. Alternative metodologice interactive, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti.
- Panţuru, S., 2002, Elemente de teoria şi metodologia instruirii, Braşov, Editura Universităţii „Transilvania” Braşov.
- Păun, E., 1998, Şcoala - abordare sociopedagogică, Iaşi, Editura Polirom.
- Păun, E., Potolea, D. (coord.), 2002, Pedagogie. Fundamentări teoretice şi demersuri aplicative, Iaşi, Editura Polirom.
- Păun, E., 2017, Pedagogie. Provocări și dileme privind școala și profesia didactică, Iași, Editura Polirom.

- Pânişoară, I.-O., 2015, Comunicarea eficientă, Ediția a IV-a, Iaşi, Editura Polirom.
- Potolea, D., Manolescu, M., 1995, Teoria şi practica evaluării educaţiei, MEdC., Bucureşti, PIR.
- Potolea, D., Manolescu, M., 1996, Teoria şi metodologia curriculumului, MEdC, Bucureşti, PIR.
- Stoica, A., Mihail, R., 2006, Evaluarea educaţională. Inovaţii şi perspective, Bucureşti, Editura Humanitas Educaţional.
- Şoitu, L., 1997, Pedagogia comunicării, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică.
- Stan, E., 2006, Managementul clasei, Bucureşti, Editura Aramis.
- Ungureanu, D., 1999, Teoria curriculumului, Timişoara, Editura Mirton.
- Văideanu, G., 1988, Educaţia la frontiera dintre milenii, Bucureşti, Editura Politică.
- Vlăsceanu, L., Potolea, D. (coord.) ș.a., 2002, Şcoala la răscruce. Schimbare şi continuitate în curriculumul învăţământului preuniversitar. Studiu de impact, Vol.I-II, Iaşi, Editura Polirom.
- Voiculescu, F., 2005, Manual de pedagogie contemporană, Partea I, Cluj-Napoca, Editura Risoprint.

***, Conținuturile manualelor școlare pentru disciplinele pedagogice, în vigoare în anul școlar în care se susține concursul, cuprinse în Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar www.edu.ro sau edu.ro/manuale-scolare.

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE CONCURS PEDAGOGIE

I. PROCESUL EDUCAȚIONAL - ABORDARE SISTEMICĂ

1. Predarea, învăţarea şi evaluarea - componente fundamentale ale procesului educațional.
2. Variabilele procesului de învăţământ (cunoştinţe, abilităţi, deprinderi, aptitudini, competenţe) şi relaţia dintre ele.

II. ELEMENTE DE CURRICULUM

1. Conceptul de *curriculum*. Taxonomiile tipurilor de curriculum. Componentele curriculumului naţional.
2. Competenţele predării-învăţării-evaluării la disciplina de concurs pedagogie. Competenţe generale, competenţe specifice.
3. Proiectarea activităţii didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unităţii de învăţare.

III. DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE LA DISCIPLINA PEDAGOGIE

1. Metodele didactice specifice disciplinei de concurs pedagogie: relevanţă, funcţii, complementaritate, taxonomie, caracterizarea metodelor de învăţământ tradiționale, moderne/centrate pe elev, exemplificarea utilizării la disciplina de concurs pedagogie.
2. Demersurile creative în metodologia didactică: abordarea euristică, învăţarea prin descoperire, învăţarea prin problematizare, învăţarea prin cercetare, învăţarea prin cooperare.
3. Formele de organizare a activităţii didactice: clasificare, descriere, avantaje/dezavantaje şi limite.
4. Mijloacele de învăţământ: concept, modalităţi de integrare în procesul de predare-învăţare-evaluare, funcţii, tipuri de mijloace de învăţământ şi caracteristicile lor, mijloace tehnice de instruire.
5. Transpunerea didactică a unui concept pedagogic într-o secvență de instruire.
6. Proiectarea unei activități de învățare pornind de la o competență specifică prevăzută în programa școlară.
7. Elaborarea unei sarcini sau a unui instrument de evaluare adecvat competenței urmărite.

IV. ELEMENTE DE EVALUARE EDUCAȚIONALĂ

1. Relaţia dintre curriculum şi evaluare - efecte educaționale. Scopul evaluării educaţionale. Etapele procesului de evaluare. Funcţiile generale şi specifice ale evaluării performanţelor elevilor. Strategii/moduri şi tipuri de evaluare.
2. Metodele de evaluare a rezultatelor şcolare: metode „tradiţionale” şi metode „complementare”. Relaţia dintre metoda şi instrumentul de evaluare.
3. Testul docimologic – instrument de evaluare: concept, tipologie, proiectare, administrare, diseminarea rezultatelor.
4. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi în utilizare.
5. Calităţile instrumentelor de evaluare. Matricea de specificaţii şi rolul acesteia în proiectarea instrumentelor de evaluare.

6. Elementele de deontologie în procesul de evaluare. Factori generativi ai distorsiunilor în procesul evaluării educaţionale. Erori în evaluare şi notare. Calităţile evaluatorului.

V. INFORMATIZAREA ŞI ÎNVĂŢAREA MULTIMEDIA

1. Tehnicile informaţionale computerizate, instruirea asistată de calculator şi învăţarea multimedia.
2. Eficientizarea utilizării tehnologiei informaţiei şi comunicării și a inteligenței artificiale în construirea unor medii active de instruire.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE CONCURS PEDAGOGIE

- Bocos, M.-D., 2017, Didactica disciplinelor pedagogice. Un cadru constructivist, Pitești, Editura Paralela 45.
- Bocoş, M.-D., 2013, Instruirea interactivă. Repere axiologice şi metodologice, Iaşi, Editura Polirom.
- Bocoş, M.-D., Jucan, D., 2019, Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor, Pitești, Editura Paralela 45.
- Cerghit, I., Neacşu, I., Pânişoară, I.-O., Potolea, D., 2001, Prelegeri pedagogice, Iași, Editura Polirom.
- Ciolan, L., 2008, Învăţarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar, Iași, Editura Polirom.
- Cristea, S., 2010, Fundamentele pedagogiei, Iași, Editura Polirom.
- Oprea, C.M., 2008, Strategii didactice interactive, București, Editura Didactică şi Pedagogică.
- Stoica, A., 2003, Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică, București, Editura Humanitas Educațional.
- Stoica, A., Mihail, R., 2006, Evaluarea educaţională. Inovaţii şi perspective, Editura Humanitas.

***, *Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)*, MEN–CNCEÎP, București, 2008.

***, *Cadrul de Referință al Curriculumului Național din România (CRCNR) pentru învățământul preuniversitar, OMEC nr. 4.137/2026.*

***, *Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina școlară Pedagogie, în anul școlar în care se susține concursul (planul-cadru, programele școlare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Anexa nr. 89

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

PISCICULTURĂ

MAIȘTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele tehnologice se adresează candidaților care îndeplinesc condițiile de studii și de pregătire prevăzute de legislația în vigoare și de Centralizatorul privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările, precum și probele de concurs pentru încadrarea personalului didactic din învățământul preuniversitar, inclusiv absolvenților școlilor de maiștri care îndeplinesc condițiile legale pentru ocuparea funcției didactice de maistru-instructor. Programa este destinată Concursului național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar.

Conținutul și structura acesteia sunt elaborate în concordanță cu standardele de pregătire profesională, documentele curriculare în vigoare și specificul disciplinelor tehnologice, urmărind dezvoltarea competențelor științifice, tehnice și didactice necesare desfășurării procesului de predare–învățare–evaluare.

Structura arborescentă și sistemul modular de organizare curriculară pentru învățământul tehnologic solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele școlare/curriculumul în vigoare din învățământul preuniversitar pentru respectiva disciplină și cu programele pentru evaluările și examenele naționale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul maistrului instructor, urmărind:

- cunoașterea de către maistru instructor a conținuturilor științifice și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor de pregătire profesională și a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, și multidisciplinar, în concordanță cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Au fost urmărite formarea și structurarea competențelor pentru maiștri instructori, cu aplicare la specificul activităților de instruire practică. Pe lângă competențele specifice, în specialitate, sunt vizate competențele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum și competențele metodice.

Conținuturile programei urmăresc sporirea flexibilității, mobilității ocupaționale și creșterea gradului de adaptabilitate a maiștrilor instructori la evoluția tehnică, tehnologică și economică în domeniu.

B. COMPETENȚE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice maistrului instructor pentru discipline tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice.

1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice și metodice de specialitate;
2. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională și curriculumul în vigoare;
3. Realizarea corelațiilor intra-, inter- și pluridisciplinare ale conținuturilor;
4. Proiectarea activităților de pregătire/instruire practică.
5. Selectarea și aplicarea metodelor și instrumentelor de evaluare adecvate activității de pregătire/instruire practică;
6. Exploatarea utilajelor, instalațiilor și echipamentelor în condițiile respectării normelor de sănătate și securitate în muncă, prevenirea și stingerea incendiilor și de protecția mediului înconjurător;
7. Respectarea normelor de calitate pentru desfășurarea proceselor, obținerea produselor și oferirea serviciilor.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. Caracteristicile ecosistemelor acvatice

a. Biotopul acvatic

b. Biocenozele acvatice
c. Producția și productivitatea ecosistemelor acvatice

2. Amenajări și construcții hidrotehnice
a. Condiții specifice pentru înființarea amenajărilor semisistematice
b. Amenajări, construcții hidrotehnice și instalații folosite în amenajările semisistematice
c. Condiții specifice pentru înființarea amenajărilor sistematice
d. Amenajări, construcții hidrotehnice și instalații folosite în amenajările sistematice

3. Biologia speciilor de cultură
a. Ciprinide asiatice
b. Crap românesc
c. Caras
d. Păstrăv
e. Șalău, știucă, biban, somn, somn african, sturioni, raci și midii

4. Particularități biologice și tehnologice în reproducerea peștilor

5. Elemente biologice și tehnologice ale creșterii puietului în vara I

6. Elemente biologice și tehnologice ale creșterii peștelui de consum

7. Sisteme de creștere a ciprinidelor
a. Creșterea crapului în monocultură
b. Creșterea crapului în policultură cu ciprinidele asiatice
c. Creșterea crapului în policultură cu alte specii (somn, șalău, știucă, caras, lin, văduviță, plătică)

8. Sisteme de creștere a salmonidelor
a. Înființarea și organizarea păstrăvăriilor
b. Principalele instalații ale unei păstrăvării

9. Sisteme de creștere a sturionilor

BIBLIOGRAFIE

1. Bud, I., Diaconescu, Șt., Mudure, M., *Creșterea crapului și a altor specii de pești*, Editura Ceres, București, 2004.
2. Chiriac, E., Udrescu, M., *Ghidul naturalistului în lumea apelor dulci*, Editura Științifică, București, 1965.
3. Costăchescu, E., Fotea, L., Leonte, D., *Ghid practic de ciprinicultură*, Editura Ion Ionescu de la Brad, Iași, 2011.
4. Leonte, C., Leonte, D., *Construcții și amenajări piscicole*, Editura Alfa, Iași, 2005.
5. Manea, Gh. I., *Aclimatizarea de noi pești și alte organisme acvatice*, Editura Ceres, București, 1985.
6. Nicolae, C. G., *Noțiuni generale de ihtiologie*, Editura Printech, București, 2007.
7. Păsărin, B., *Salmonicultură practică*, Editura Alfa, Iași, 2007.
8. Diaconescu, Șt., *Piscicultură*, Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București, București, 2013.
9. Trella, A., *Acvacultura*, suport de curs, Universitatea de Vest „Vasile Goldiș”, Arad, 2014.

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice
1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire

profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module.
2. Proiectarea activității didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecțiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii și modalități de integrare în lecție a activităților cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.
2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.
3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.
4. Mijloace de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare. Funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învățământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ. Funcțiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.
2. Metode și instrumente de evaluare. Metode și instrumente tradiționale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.
3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.
4. Calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate.
5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2009
6.	Iuhos, C.I.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura U.T.PRESS, Cluj-Napoca, 2024
7.	Marin, T., Marin, L.-M.	Pedagogie. Compendiu	Editura Pro Universitaria, București, 2024
8.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
9.	Pânișoară, I.-O., Cristea, S.	Manual de pedagogie pentru profesori	Editura Polirom, Iași, 2024
10.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
11.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
12.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, București, 2001

13.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educațional, Bucureşti, 2003
14.		„Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, Bucureşti, 2008
15.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele şcolare) şi standardele de pregătire profesională în vigoare şi în uz în anul şcolar în care se susține concursul.	

Anexa nr. 90

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

POŞTĂ

(MAIȘTRI INSTRUCTORI)

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi maiştrilor instructori care se prezintă la Concursul naţional pentru ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Structura arborescentă şi sistemul modular de organizare curriculară pentru învăţământul tehnologic solicită abordarea structurală a desfăşurării procesului de învăţământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare/curriculumul în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină şi cu programele pentru evaluările şi examenele naţionale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul maistrului instructor, urmărind:

- cunoaşterea de către profesor a conţinuturilor ştiinţifice şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinelor de pregătire profesională şi a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor şcolare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi;
- capacitatea de proiectare şi realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, şi multidisciplinar, în concordanţă cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competenţelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

Au fost urmărite formarea şi structurarea competenţelor pentru maiştri instructori, cu aplicare la specificul activităţilor de instruire practică. Pe lângă competenţele specifice, în specialitate, sunt vizate competenţele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum şi competenţele metodice.

Conţinuturile programei urmăresc sporirea flexibilităţii, mobilităţii ocupaţionale şi creşterea gradului de adaptabilitate a maiştrilor instructori la evoluţia tehnică, tehnologică şi economică în domeniu.

B. COMPETENŢE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a disciplinelor, anumite competenţe specifice maistrului instructor pentru discipline Tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice.

1 Cunoaşterea şi aprofundarea de către candidaţi a conţinuturilor ştiinţifice şi metodice de specialitate;
2 Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învăţământ, calificării şi specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională şi curriculumul în vigoare;
3 Realizarea corelaţiilor intra-, inter- şi pluridisciplinare ale conţinuturilor;
4 Proiectarea activităţilor de pregătire/instruire practică.
5 Selectarea şi aplicarea metodelor şi instrumentelor de evaluare adecvate activităţii de pregătire/instruire practică;
6 Exploatarea utilajelor, instalaţiilor şi echipamentelor în condiţiile respectării normelor de sănătate şi securitate în muncă, prevenirea şi stingerea incendiilor şi de protecţia mediului înconjurător;
7 Respectarea normelor de calitate pentru desfăşurarea proceselor, obţinerea produselor şi oferirea serviciilor.

C. TEME DE SPECIALITATE

1.1. Prezentarea atelierului, a dotării specifice şi măsuri de protecţia muncii şi P.S.I.
1.2. Prezentarea oficiului poştal

- Structura reţelei de subunităţi poştale operative, respectiv: tipuri de subunităţi operative (agenţii poştale, CPR, GER, GEU, OPU, OPR, OPD, OZP, OPE);
- Organizarea şi funcţionarea unui oficiu poştal: amplasare, program lucru cu publicul, program salariaţi, organizare activitate de prezentare, organizare activitate distribuire, etc;
- Desfăşurarea activităţii poştale de baza şi pe bază de contracte/convenţii;

- Utilajele poştale specifice unui oficiu poştal complex respectiv: maşina de francat, ştampile de zi, sigilii, maşini de legat pachete cu scrisori, cutia postală de scrisori, firma subunităţii poştale, etc;
- Dotarea cu hardware şi software a oficiului poştal, modulele oficiantului şi dirigintelui de oficiu poştal.

1.3. Prezentarea bucată cu bucată/serii a obiectelor de corespondenţa simplă şi recomandată:
- Redactarea adresei destinatarului şi expeditorului pe trimiterile de corespondenţă;
- Indicaţii speciale generale şi specifice;
- Tipuri de trimiteri de corespondenţă;
- Limite de greutate;
- Condiţionare.
- Documentaţia utilizată;
- Tarifarea obiectelor de corespondenţă.

1.4. Prezentarea bucată cu bucată/serii a mandatelor.
- Redactarea adresei destinatarului şi expeditorului pe mandate;
- Indicaţii speciale generale şi specifice;
- Tipuri de mandate;
- Subunităţi de prezentare;
- Modalităţi de plata;
- Documentaţia utilizată;
- Tarifarea mandatelor.

1.5. Transferuri electronice de bani (interne şi internaţionale).
- Tipuri de transferuri;
- Condiţii de prezentare şi achitare a transferurilor de bani;
- Moneda de plată prin transfer;
- Documentaţia utilizată;
- Tarifarea transferurilor.

1.6. Prezentarea bucată cu bucată/serie a obiectelor de mesagerie:
- Redactarea adresei destinatarului şi expeditorului pe obiectele de mesagerii şi documentele însoţitoare;
- Condiţionarea obiectelor de mesagerii: legarea, ambalarea, sigilarea.
- Trepte de greutate admise;
- Obiecte admise/interzise la expediere;
- Indicaţii speciale generale şi specifice;
- Tipuri de obiecte de mesagerii;
- Documentaţia utilizată;
- Tarifarea obiectelor de mesagerii.

1.7. Distribuirea obiectelor de corespondenţă la domiciliul destinatarilor sau la sediul unităţii poştale
- distribuirea trimiterilor de corespondenţă standard, prioritară/neprioritară;
- distribuirea trimiterilor de corespondenţă înregistrată: prioripost, recomandate, recomandate cu AR etc;
- îndeplinirea actelor de procedură (prin predare, afişare sau depunere la cutia de scrisori);
- trimiteri ce nu pot fi distribuite (avizate, reavizate, reexpediate, înapoiate, trimise la păstrare).

1.8. Achitarea mandatelor la domiciliul destinatarilor sau la sediul oficiului poştal:
- achitarea mandatelor;
- achitarea mandatelor pe bază de PROCES VERBAL f_{31};
- achitarea mandatelor prin bancă;
- achitare mandate pensii;
- mandate ce nu pot fi achitate (avizate, reavizate, reexpediate, înapoiate, trimise la păstrare).
- Încheierea conturilor de mandate.

1.9. Primirea, prelucrarea si predarea obiectelor de mesagerii la ghişeul oficiului poştal sau la domiciliul destinatarilor:
- Formalităţi efectuate de către salariatul poştal primitor al expediţiei poştale la nivelul subunităţii poştale de destinaţie;
- Operaţiuni efectuate cu ocazia prelucrării în vederea distribuirii şi avizării;
- Operaţiuni efectuate la eliberarea trimiterilor din categoria obiectelor de mesagerii: distribuirea, avizarea, reavizarea, motivarea, înapoierea, reexpedierea, trimiterea la locul de păstrare;
- Încheierea operaţiunilor de distribuire.

1.10. Formulare cu regim special/etichete cod bar
- Folosirea, evidența și justificarea registrelor, formularelor cu regim special si etichetelor cod bar;
- Registre chitanțiere, formulare cu regim special și etichete cod bar folosite la nivelul subunităților poștale;
- Aprovizionarea subunităţilor poştale cu registre chitanțiere cu regim special si etichete cod bar;
- Consumarea, justificarea şi controlul registrelor chitanțiere cu regim special şi a etichetelor cod bar;
- Decontarea încasărilor.

1.11. Derularea activității poștale la nivelul subunităților poștale din mediul rural.
- Structura rețelei de subunități din mediul rural;
- Organizarea, funcționarea și dotarea subunităților poștale din mediul rural;
- Atribuții și delegări de competență în activitatea poștală desfășurată în mediul rural;
- Documentația utilizată în activitatea poștală desfășurată în mediul rural;

1.12. Servicii de curierat rapid – condiții de executare
- Prioripost;
- Express plus;
- Luxury post express;
- Ultrapost;
- Skypack;
- E M S.

1.13. Servicii on line accesate pe site-ul www. posta-romana.ro-condiții de executare
- My letter;
- My mark;
- My poștal card;
- My AWB.

1.14 Servicii de publicitate și marketing –condiții de executare
- Acces direct;
- Postafiș;
- Post mesager – drop mailing;
- Infadres – direct mailing;
- CR – corespondenta răspuns intern;
- CCRI – corespondența răspuns internațional;

1.15 Soluții e-commerce:
- Post collect;

1.16 Alte servicii
- E post;
- Post fax;
- Post scan;
- Votul prin corespondență;
- Program Tezaur;
- Roviniete;
- Vânzare bilete concert;
- Comisionare vamală persoane fizice;
- Asigurări.

BIBLIOGRAFIE

1.	Constantin Gh, Constantin Gherghina, Trifu A, Seefeld R, Capota V. (coord.)	Exploatarea serviciilor poştale – Manual pentru clasa a XI-a	Editura Akademos, 2007
2.	Constantin Gheorghe Stanica Giovanna	Ghid TVET Servicii poştale tradiționale interne HTML	TVET 2004
3.	Constantin Gheorghe Constantin Gherghina	Managementul serviciilor postale	TVET 2009
4.	CNPR	www.posta-romana.ro;	CNPR 2018

5.	CNPR	- Instrucțiuni privind tratarea problemelor comune ale serviciilor poștale interne cu modificările și completările ulterioare; - Instrucțiuni privind executarea serviciului de mesagerii interne cu modificările si completările ulterioare; - Instrucțiuni privind executarea serviciului de mandate cu modificările și completările ulterioare; - Instrucțiuni privind executarea serviciului de corespondență poștală internă cu modificările și completările ulterioare; - Instrucțiuni și Norme de lucru specifice fiecărui serviciu în parte.	CNPR
6.	Corlade Ionuţ	Auxiliar curricular pentru Promovarea serviciilor poştale	TVET 2009
7.	Cucea, G. R.	Auxiliar curricular pentru contabilitatea evenimentelor şi tranzacţiilor domeniul: servicii	TVET 2008
8.	Colectiv ASE	Contabilitate - manual pentru clasele IX - XII licee economice şi şcoli postliceale cu profil economic,	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1993;
9.	Dinescu, M.	Etică şi comportament profesional	TVET 2009
10.	Gheorghiu, F.	Auxiliar curricular pentru Exploatarea serviciilor poştale	TVET 2008
11.	Grigore, N.	Tehnologia Exploatării T.T.	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1998;
12.	Iosifescu, Ş.	Introducere în managementul educaţional	ISE, 1996;
13.	Isac, E.	Marketing - manual pentru clasele X - XII licee industriale	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1995;
14.	Loloiu, N.	Noţiuni de etica servirii publicului în sectorul de poştă şi telecomunicaţii	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1987;
15.	Novac, C.	Exploatare Poştală - manual pentru cursurile de calificare şi licee de specialitate vol 1 şi 2	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1970;
16.	Şchiopârlan, V.	Managementul unităţilor poştale	Editura Economică, Bucureşti, 2003;
17.	Şchiopârlan, V.	Tehnologia Exploatării poştale	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981;
18.	Tufescu, V.	Geografia României – manual cls. a XII-a	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti

19.	***	- ORDONANŢA DE URGENŢĂ nr. 79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicaţiilor, aprobată cu modificări şi completări, prin Legea nr. 591/2002, cu modificările şi completările ulterioare; - Legea nr. 239 din 15/07/2005 privind modificarea şi completarea unor acte normative în domeniul comunicaţiilor; - ORDONANŢA DE URGENŢĂ A GUVERNULUI nr. 70/2006 privind modificarea şi completarea unor acte normative din domeniul comunicaţiilor electronice şi al serviciilor poştale; - LEGEA nr. 133/2007 privind aprobarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 70/2006 privind modificarea şi completarea unor acte normative din domeniul comunicaţiilor electronice şi al serviciilor poştale; - OUG nr. 13/2013 privind serviciile poştale cu modificările şi completările ulterioare; - OG 27/2016 pentru modificarea şi completarea OUG 13/2013 privind serviciile poştale; - Condiții generale privind furnizarea serviciilor poștale incluse în sfera serviciului universal; - Decizia Președintelui ANCOM nr. 1158/2013 privind desemnarea C.N. ”Poșta Română” S.A. ca furnizor de serviciu universal în domeniul comunicațiilor poștale, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv Decizia Președintelui ANCOM nr. 452/2015;

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ŞI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală (CDL)/curriculum la decizia elevului din oferta şcolii (CDEOŞ), conform planurilor-cadru în vigoare. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoş, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoş, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoş, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	
12.		„Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008

Anexa nr. 91

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

PRELUCRAREA LEMNULUI

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la Concursul naţional pentru ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate pe baza standardului ocupaţional „Profesor pentru învăţământul gimnazial şi pentru învăţământul liceal", în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Structura arborescentă şi sistemul modular de organizare curriculară pentru învăţământul tehnologic, solicită abordarea structurală a desfăşurării procesului de învăţământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare/curriculumul în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină şi cu programele pentru evaluările şi examenele naţionale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, urmărind:

- cunoaşterea de către profesor a conţinuturilor ştiinţifice şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinelor de pregătire profesională şi a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor şcolare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi;
- capacitatea de proiectare şi realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, şi multidisciplinar, în concordanţă cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competenţelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării *profesionale* a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, profesorul trebuie să demonstreze că:

- înţelege conceptele centrale şi metodele de investigaţie specifice disciplinelor pe care le predă;
- are capacitatea de a crea experienţe de învăţare semnificative pentru elev;
- înţelege cum învaţă şi cum se dezvoltă elevul şi poate să ofere oportunităţi de învăţare care sprijină dezvoltarea profesională a acestuia;
- înţelege că elevii sunt diferiţi din punctul de vedere al felului în care învaţă şi poate să ofere oportunităţi instructiv-educative adaptate la diferenţele individuale de învăţare;
- înţelege procesele de integrare curriculară şi foloseşte o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor şi performanţele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege şi utiliza cele mai bune metode ce vizează motivaţia şi comportamentul pentru a crea un mediu educaţional care încurajează interacţiunea socială pozitivă, motivaţia intrinsecă şi angajarea elevului în actul învăţării, sprijinind astfel succesul şcolar al acestuia;
- dezvoltă cunoaşterea şi utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea şi interacţiunea elevilor în activitatea de învăţare;
- planifică activitatea de predare-învăţare pe baza competenţelor curriculare, a cunoaşterii proceselor predării-învăţării, a conţinutului disciplinei, a abilităţilor elevilor şi a diferenţelor dintre elevi; modelează activitatea la clasă conform obiectivelor evaluării;
- înţelege şi foloseşte o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia şi modifica activităţile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală şi socială a elevului;
- evaluează efectele opţiunilor şi acţiunilor sale asupra elevilor, părinţilor, altor colegi (profesori) şi modifică aceste acţiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunităţi pentru perfecţionarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relaţii pozitive cu colegii, familiile elevilor şi altor organizaţii existente în comunitatea în care trăieşte, în aşa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităţilor şcolii;
- înţelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră şi de a integra educaţia pentru carieră în activitatea didactică;
- înţelege aspectele de ordin legislativ ale activităţii sale, respectiv, drepturile legale ale elevului şi părinţilor, precum şi propriile sale drepturi şi responsabilităţi;
- înţelege criteriile de evaluare a activităţii sale şi are capacitatea de a le integra în conceperea şi realizarea activităţii didactice.

B. COMPETENŢE SPECIFICE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a disciplinelor, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

1. Cunoaşterea şi aprofundarea de către candidaţi a conţinuturilor ştiinţifice de specialitate şi metodice pentru disciplinele tehnologice.
2. Aplicarea adecvată a principiilor şi metodelor specifice didacticii disciplinelor tehnologice.
3. Realizarea corelaţiilor intra-, inter- şi pluridisciplinare a conţinuturilor.
4. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învăţământ, calificării şi specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională şi curriculumul în vigoare.
5. Proiectarea demersurilor didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi.
6. Selectarea şi aplicarea unor metode şi instrumente de evaluare adecvate obiectivelor evaluării şi/sau competenţelor/rezultate ale învăţării vizate.
7. Aplicarea diferitelor forme de organizare a instruirii în conformitate cu demersul didactic proiectat.

C. TEME DE SPECIALITATE

I. Materii prime şi materiale

1. Compoziţia chimică şi structura macroscopică a lemnului.

- Compoziţia chimică elementară a lemnului;
- Compuşi chimici macromoleculari (principali şi secundari) ai lemnului;
- Caracterele structurii macroscopice a lemnului;
- Caracteristicile fizice ale lemnului.

2. Defectele lemnului şi influenţa lor asupra prelucrabilităţii lemnului.

- Defecte de formă ale trunchiului;
- Defecte de structură ale lemnului;
- Noduri;
- Crăpături;
- Găuri şi galerii de insecte;
- Alteraţii şi coloraţii anormale ale lemnului.
- Influenţa fiecărei categorii de defecte asupra prelucrabilităţii lemnului.

3. Proprietăţile lemnului.

- Proprietăţi fizice ale lemnului (densitate, umiditate, umflare şi contragere);
- Proprietăţi mecanice ale lemnului (rezistenţa lemnului la următoarele solicitări: tracţiune, compresiune, încovoiere statică, forfecare);
- Proprietăţi tehnologice ale lemnului (uzura, durabilitatea, rezistenţa la smulgerea cuielor şi şuruburilor).

4. Materiale de încleiere utilizate în industria lemnului.

- Adezivi utilizaţi la asamblarea reperelor prin încleiere, asamblarea ramelor, bordurarea canturilor panourilor, furniruirea panourilor;

5. Materiale abrazive utilizate în industria lemnului

- Generalităţi (definiţie, structură, simbolizare, granulaţie, domenii de utilizare);
- Alegerea materialelor abrazive pentru şlefuirea lemnului.

6. Materiale de finisare utilizate în industria lemnului.

- Materiale pentru pregătirea suprafeţelor în vederea finisării (definiţie, clasificare);
- Materiale pentru finisarea transparentă şi opacă a mobilei (clasificare, proprietăţi şi domenii de utilizare);
- Materiale pentru prelucrarea peliculelor (definiţie, clasificare).

II. Tehnologia cherestelei

7. Cherestea: definiţie, terminologie, clasificare, utilizare;

8. Tehnologia de prelucrare în cherestea a buştenilor de foioase.

- Sisteme de debitare;

- Modele de tăiere;
- Utilaje pentru debitarea buştenilor în cherestea (descriere, funcţionare, norme de securitate, sănătate în muncă şi protecţia mediului).

9. Tehnologia de prelucrare în cherestea a buştenilor de răşinoase.

- Sisteme de debitare;
- Modele de tăiere;
- Gaterul vertical (descriere, funcţionare, norme de securitate, sănătate în muncă şi protecţia mediului).

10. Depozitarea cherestelei

- Aburirea cherestelei de fag (scopul operaţiei, construcţia camerelor de aburit, aparatura de control, regim de aburire);
- Stivuirea cherestelei de foioase;
- Stivuirea cherestelei de răşinoase.

11. Uscarea cherestelei.

- Uscarea naturală a cherestelei (factorii care influenţează uscarea naturală, defecte de uscare, norme de securitate, sănătate în muncă şi protecţia mediului);
- Uscarea artificială a cherestelei (tipuri de instalaţii, pregătirea materialului şi a instalaţiilor, conducerea procesului de uscare, defecte de uscare, norme de securitate, sănătate în muncă şi protecţia mediului).

III. <u>Tehnologia semifabricatelor superioare din lemn</u>

12. Tehnologia de obţinere a furnirelor.

- Instalaţii de tratare termică a buştenilor şi prismelor (descriere, parametri regimului de tratare, norme de securitate, sănătate în muncă şi protecţia mediului);
- Derularea buştenilor (descrierea derulorului şi a modului de funcţionare, norme de securitate, sănătate în muncă şi protecţia mediului);
- Debitarea prin tăiere plană a furnirelor estetice (descrierea maşinii de tăiat plan şi a modului de funcţionare, norme de securitate, sănătate în muncă şi protecţia mediului);
- Instalaţii de uscare a furnirelor (clasificarea instalaţiilor şi regimuri de uscare).

13. Tehnologia de fabricare a placajului.

- Definiţie, clasificare, proprietăţi, domenii de utilizare;
- Descrierea tehnologiei de fabricare a placajului (operaţii şi instalaţii folosite).

14. Tehnologia de fabricare a panelului.

- Definiţie, clasificare, proprietăţi, domenii de utilizare;
- Descrierea tehnologiei de fabricare a panelului (operaţii şi instalaţii folosite).

15. Panouri din aşchii (PAL) şi fibre de lemn (PFL) : definiţie, clasificare, proprietăţi, domenii de utilizare.

IV. <u>Tehnologia mobilei</u>

16. Structuri pentru mobilă

- Clasificarea mobilierului;
- Componentele de structură: reper simplu, reper complex şi subansamblu (definiţie, exemple, soluţii constructive);
- Soluţii constructive de asamblare pentru reperele din lemn masiv şi panouri: îmbinări, înnădiri şi încheieturi.

17. Debitarea reperelor pentru mobilă.

- Debitarea lemnului masiv:
  - Operaţii de debitare;
  - Adaosul de prelucrare la debitare;
  - Indicatori economici la debitare;
- Debitarea panourilor
  - Adaosul de prelucrare la debitare;
  - Indicatori economici la debitare;
- Maşini-unelte, utilaje şi agregate pentru debitare: ferăstrăul circular pendulă cu acţionare hidraulică, ferăstrăul circular de spintecat cu avans mecanic, ferăstrăul panglică, agregatul pentru

debitat panouri (descriere, funcţionare, reglare, norme de securitate, sănătate în muncă şi protecţia mediului);
- Scule pentru debitarea lemnului (pânze circulare şi pânze panglică).

18. Prelucrarea mecanică a reperelor din lemn masiv:
- Operații (definiție, schemă tehnologică):
  - Îndreptare – rindeluire;
  - Retezare la lungime;
  - Cepuire, burghiere, scobire;
  - Frezare;
  - Strunjire ;
- Utilaje şi agregate pentru prelucrare: maşina de îndreptat, maşina de rindeluit la grosime, maşina de burghiat şi scobit orizontală, maşina de frezat cu ax vertical, maşina de frezat cu comandă numerică, strungul longitudinal (descriere, funcţionare, reglare, norme de securitate, sănătate în muncă şi protecţia mediului);
- Scule pentru prelucrarea mecanică (cuţite, freze);
- Defecte de prelucrare mecanică, norme de securitate şi sănătate în muncă;

19. Asamblarea elementelor prin încleiere
- Dispozitive de asamblare a ramelor (tipuri, construcţie, funcţionare, regim de presare, norme de securitate, sănătate în muncă şi protecţia mediului);
- Furniruirea panourilor (definiție, clasificare, operații);
- Utilaje și instalații folosite la furniruire: maşina de aplicat adeziv, instalaţii de presare (tipuri, construcţie, funcţionare, regim de presare, norme de securitate, sănătate în muncă şi protecţia mediului);
- Defecte de furniruire.

20. Prelucrarea mecanică a panourilor
- Operații de prelucrare mecanică
- Agregate pentru prelucrare: agregatul de prelucrat panouri CPC 25 (descriere, funcţionare, norme de securitate, sănătate în muncă şi protecţia mediului);

21. Şlefuire:
- etape;
- utilaje şi agregate pentru şlefuire: agregatul de furniruit panouri pe canturi, maşina de şlefuit cu bandă orizontală îngustă (descriere, funcţionare, norme de securitate, sănătate în muncă şi protecţia mediului);

22. Finisarea
- Procedee de finisare
- Pregătirea suportului lemnos pentru finisare: desprăfuire, decolorare şi albire, colorare, umplerea porilor;
- Utilaje şi instalaţii pentru aplicarea materialelor peliculogene prin pulverizare, turnare şi imersie (tipuri, construcţie, funcţionare, norme de securitate, sănătate în muncă şi protecţia mediului);
- Instalaţii de uscare a peliculelor de lacuri şi vopsele (tipuri, construcţie, funcţionare, norme de securitate, sănătate în muncă şi protecţia mediului**).**

23. Montarea produselor de mobilier.
- Sisteme de montare;
- Accesorii utilizate la montare (clasificare);
- Succesiunea operaţiilor de montare;
- Scule, unelte, dispozitive de asamblare şi montare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Budău, G.,	Cinematica maşinilor unelte pentru prelucrarea lemnului	Editura Lux Libris, Braşov, 1994
2.	Cismaru, I., Cismaru. M.	Proiectarea tehnologică în industria lemnului. Proiectare la formă şi dimensiuni	Editura Universităţii Transilvania, Braşov, 2005

3.	Dogaru, V.,	Aşchierea lemnului şi scule aşchietoare	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1991
4.	Ene, N.,	Tehnologia cherestelei	Reprografia Universităţii Braşov, 1993
5.	Ene, N., Bularca, M.,	Fabricarea cherestelei – Tehnologii moderne, proiectare, utilaje, exploatare	Editura Tehnică, Bucureşti, 1994
6.	Ispas, M.,	Maşini şi utilaje pentru prelucrarea lemnului	Editura Universităţii Transilvania, Braşov, 2004
7.	Marinescu, I.,	Uscarea şi tratarea termică a lemnului	Editura Tehnică, Bucureşti, 1980
8.	Mihai, D.,	Materiale tehnologice pentru industria lemnului	Editura Tehnică, Bucureşti, 1993
9.	Mitişor, Al., Istrate, V.	Tehnologia fabricării furnirelor, placajelor şi a plăcilor din fibre de lemn	Editura Tehnică, Bucureşti, 1982
10.	Pescăruş, P.,	Studiul lemnului, curs vol. I	Universitatea Braşov, 1982
11.	Rîmbu, I.,	Tehnologia prelucrării lemnului, vol. I şi II	Editura Tehnică, Bucureşti, 1983
12.	Manuale şcolare de specialitate în vigoare aprobate de M.E.N.		

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ŞI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală (CDL)/curriculum la decizia elevului din oferta şcolii (CDEOŞ), conform planurilor-cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode şi tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor şi tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri şi variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerinţe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor şcolare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii şi notării. Erori în evaluarea şcolară/Efecte perturbatoare în apreciere şi notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat şi gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoş, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoş, M., Jucan, D.	Teoria şi metodologia instruirii. Teoria şi metodologia evaluării: repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Piteşti, 2019
4.	Cucoş, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoş, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	
12.		„Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, Bucureşti, 2008

Anexa nr. 92

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

PRELUCRAREA LEMNULUI

MAIŞTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi maiştrilor instructori care se prezintă Concursul naţional pentru ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Structura arborescentă şi sistemul modular de organizare curriculară pentru învăţământul tehnologic solicită abordarea structurală a desfăşurării procesului de învăţământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare/curriculumul în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină şi cu programele pentru evaluările şi examenele naţionale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul maistrului instructor, urmărind:

- cunoaşterea de către profesor a conţinuturilor ştiinţifice şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinelor de pregătire profesională şi a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor şcolare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi;
- capacitatea de proiectare şi realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, şi multidisciplinar, în concordanţă cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competenţelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

Au fost urmărite formarea şi structurarea competenţelor pentru maiştri instructori, cu aplicare la specificul activităţilor de instruire practică. Pe lângă competenţele specifice, în specialitate, sunt vizate competenţele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum şi competenţele metodice.

Conţinuturile programei urmăresc sporirea flexibilităţii, mobilităţii ocupaţionale şi creşterea gradului de adaptabilitate a maiştrilor instructori la evoluţia tehnică, tehnologică şi economică în domeniu.

B. COMPETENŢE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a disciplinelor, anumite competenţe specifice maistrului instructor pentru discipline Tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice.

1 Cunoaşterea şi aprofundarea de către candidaţi a conţinuturilor ştiinţifice şi metodice de specialitate;
2 Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învăţământ, calificării şi specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională şi curriculumul în vigoare;
3 Realizarea corelaţiilor intra-, inter- şi pluridisciplinare ale conţinuturilor;
4 Proiectarea activităţilor de pregătire/instruire practică.
5 Selectarea şi aplicarea metodelor şi instrumentelor de evaluare adecvate activităţii de pregătire/instruire practică;
6 Exploatarea utilajelor, instalaţiilor şi echipamentelor în condiţiile respectării normelor de sănătate şi securitate în muncă, prevenirea şi stingerea incendiilor şi de protecţia mediului înconjurător;
7 Respectarea normelor de calitate pentru desfăşurarea proceselor, obţinerea produselor şi oferirea serviciilor.

C. TEME DE SPECIALITATE

I. Materii prime și materiale tehnologice

1. Structura macroscopică a lemnului

- Secțiuni principale prin trunchi;
- Caracterele structurii macroscopice a lemnului;
- Caracteristicile fizice ale lemnului.

2. Defectele lemnului şi influenţa lor asupra prelucrabilităţii lemnului

- Defecte de formă ale trunchiului;
- Defecte de structură ale lemnului;

- Noduri;
- Crăpături;
- Găuri şi galerii de insecte;
- Alteraţii şi coloraţii anormale ale lemnului;
- Influența fiecărei categorii de defecte asupra prelucrabilității lemnului.

3. Proprietăţile lemnului

- Proprietăţi fizice ale lemnului (densitate, umiditate, umflare şi contragere);
- Proprietăţi mecanice ale lemnului (rezistenţa lemnului la solicitări de: tracţiune, compresiune, forfecare, despicare);
- Proprietăţi tehnologice ale lemnului (uzura, durabilitatea, rezistenţa la smulgerea cuielor şi şuruburilor).

4. Materiale tehnologice folosite în industria lemnului

- Adezivi: clasificarea adezivilor, proprietăţile şi caracteristicile tehnice ale adezivilor, recunoaşterea şi modul de aplicare a celor mai utilizaţi adezivi în industria lemnului (adezivi polivinilici, adezivi ureo-formaldehidici, adezivi solizi);
- Materiale abrazive: duritatea granulelor abrazive, granulaţia materialelor abrazive, simbolizare materiale abrazive;
- Materiale peliculogene: definiții, clasificare, caracteristici principale.

5. Materii prime folosite la fabricarea produselor din lemn

- Cherestea: definiţie, terminologie, clasificare, grosimi, utilaje pentru debitarea buştenilor în cherestea (gaterul vertical şi ferăstrăul panglică de debitat buşteni), metode de debitare a buştenilor în cherestea, modele de tăiere, cubarea lemnului rotund, cubarea cherestelei (fişe);
- Furnire estetice şi tehnice: definiţie, clasificare, grosimi, domenii de utilizare, utilaje pentru derularea buştenilor (descrierea derulorului şi a modului de funcţionare, norme de sănătate, securitate în muncă şi protecţia mediului), debitarea prin tăiere plană a furnirelor estetice (descrierea maşinii de tăiat plan şi a modului de funcţionare, norme de sănătate, securitate în muncă şi protecţia mediului);
- Placaj: definiţie, clasificare, grosimi, proprietăți, domenii de utilizare;
- Panel: definiţie, clasificare, grosimi, reprezentare, domenii de utilizare;
- Panouri din aşchii de lemn (PAL) şi din fibre de lemn (PFL): definiţie, clasificare, grosimi, proprietăţi, domenii de utilizare.

II. Tehnologia cherestelei

6. Depozitarea şi uscarea cherestelei

- Uscarea naturală a cherestelei: factorii care influenţează uscarea naturală:
  - organizarea depozitului de cherestea;
  - stivuirea cherestelei de foioase şi răşinoase;
  - durata de uscare naturală a lemnului.
- Uscarea artificială a cherestelei:
  - definiţie, avantaje;
  - procedee de uscare;
  - regimuri de uscare;
  - tehnologia uscării: pregătirea instalaţiilor de uscare, pregătirea materialului, conducerea, controlul şi evidenţa uscării;
  - tipuri de instalaţii de uscare a cherestelei: camere de uscare, tuneluri de uscare, instalaţii de conducere computerizată a uscării cherestelei;
- Defecte de uscare, cauze, mod de preîntâmpinare;
- Norme de securitate, sănătate în muncă şi protecţia mediului la uscarea lemnului.

III. Prelucrarea manuală a lemnului

7. Dotarea atelierului pentru prelucrarea manuală a lemnului

- Dispozitive de lucru manuale: tejgheaua, cutii pentru tăiat şi îndreptat în unghi (construcție, mod de lucru);
- Instrumente de măsurat: metrul pliant, ruleta, șublerul, micrometrul, ceasul micrometric (construcție, mod de lucru);
- Instrumente de trasat și verificat: compasul, dreptarul, nivela, echere, zgârieciul (destinație, construcție, mod de lucru);

- Unelte pentru prelucrarea manuală a lemnului: ferăstraie manuale (destinație, clasificare, construcție, mod de mânuire, pânze pentru ferăstraie manuale); rindele (destinație, clasificare, construcție, mod de lucru, cuțite pentru rindele), dălți (destinație, clasificare, construcție, mod de lucru, ascuțire), burghie (destinație, construcție, clasificare, dispozitive de acționare manuală a burghielor, mod de lucru, ascuțire), raşpele şi pile (destinație, clasificare, construcție, mod de lucru);
- Norme de securitate, sănătate în muncă şi protecţia mediului la prelucrarea manuală a lemnului.

IV. Tehnologia fabricării mobilei

8. Debitarea materiei prime

- Debitarea lemnului masiv, debitarea centralizată;
- Operaţii de debitare, supradimensiuni de prelucrare la debitarea lemnului masiv;
- Indicatori economici la debitarea lemnului masiv;
- Tehnologii şi utilaje de debitare a lemnului masiv: ferăstrăul circular pendulă cu acţionare hidraulică, ferăstrăul circular de spintecat cu avans mecanic, ferăstrăul panglică (principiul funcţional şi cinematic, construcţie şi caracteristici tehnice, reglare, organizarea locurilor de muncă);
- Scule, dispozitive şi verificatoare folosite la debitare;
- Norme de securitate, sănătate în muncă şi protecţia mediului la operaţiile de debitare.

9. Prelucrarea mecanică a reperelor din lemn masiv

- Scop, operaţii de prelucrare mecanică a reperelor din lemn masiv (îndreptarea, rindeluirea la grosime, rindeluirea pe 2, 3, 4 feţe, retezarea la lungime finală, frezarea, burghierea, strunjirea);
- Schema tehnologică a operaţiilor de prelucrare mecanică a reperelor din lemn masiv;
- Utilaje şi agregate folosite la prelucrarea mecanică a reperelor din lemn masiv: maşina de îndreptat, maşina de rindeluit la grosime, agregatul IP-4, maşina de frezat cu ax vertical, ferăstrăul circular dublu, ferăstrăul circular universal de tâmplărie CUM-3, maşina de burghiat şi scobit orizontală, strungul longitudinal (principiul funcţional şi cinematic, construcţie şi caracteristici tehnice, reglare, organizarea locurilor de muncă);
- Scule, dispozitive şi verificatoare specifice utilajelor menţionate anterior;
- Defecte de prelucrare mecanică, cauze, remedieri;
- Norme de securitate, sănătate în muncă şi protecţia mediului la operațiile de prelucrare mecanică.

10. Șlefuirea lemnului

- Etape;
- Utilaje pentru șlefuire: maşina de șlefuit cu bandă orizontală îngustă (descriere, funcționare);
- Norme de securitate, sănătate în muncă şi protecţia mediului la șlefuirea lemnului.

11. Finisarea lemnului

- Pregătirea suportului lemnos pentru finisare (operații);
- Procedee de aplicare a materialelor de finisare;
- Pulverizarea: aparatul de pulverizat, cabina de pulverizat (construcție, funcționare, norme de securitate, sănătate în muncă şi protecţia mediului).

12. Asamblarea reperelor din lemn masiv

- Asamblarea ramelor cu dispozitive acţionate pneumatic;
- Asamblarea ramelor cu dispozitive acționate hidraulic.

BIBLIOGRAFIE

1.	Budău, G.,	Cinematica maşinilor unelte pentru prelucrarea lemnului	Editura Lux Libris, Braşov, 1994
2.	Dogaru, V.,	Aşchierea lemnului şi scule aşchietoare	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1991
3.	Ene, N.,	Tehnologia cherestelei	Reprografia Universităţii Braşov, 1993
4.	Ene, N., Bularca, M.,	Fabricarea cherestelei - Tehnologii moderne, proiectare, utilaje, exploatare	Editura Tehnică, Bucureşti, 1994
5.	Ispas, M.,	Maşini şi utilaje pentru prelucrarea lemnului	Editura Universității Transilvania Braşov, 2004
6.	Marinescu, I.,	Uscarea şi tratarea termică a lemnului	Editura Tehnică, Bucureşti, 1980

7.	Mihai, D.,	Materiale tehnologice pentru industria lemnului	Editura Tehnică, Bucureşti, 1993
8.	Mitişor, Al., Istrate, V.,	Tehnologia fabricării furnirelor, placajelor şi a plăcilor din fibre de lemn	Editura Tehnică, Bucureşti, 1982
9.	Pescăruş, P.,	Studiul lemnului, curs vol. I	Universitatea Braşov, 1982
10.	Rîmbu, I.,	Tehnologia prelucrării lemnului, vol. I şi II	Editura Tehnică, Bucureşti, 1983
11.	Manuale şcolare de specialitate în vigoare aprobate de M.E.N.		

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ŞI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală (CDL)/curriculum la decizia elevului din oferta şcolii (CDEOŞ), conform planurilor-cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode şi tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor şi tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri şi variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor şcolare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii şi notării. Erori în evaluarea şcolară/Efecte perturbatoare în apreciere şi notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat şi gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoş, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoş, M., Jucan, D.	Teoria şi metodologia instruirii. Teoria şi metodologia evaluării: repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Piteşti, 2019
4.	Cucoş, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută şi adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014

5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică şi Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	
12.		„Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008

Anexa nr. 93

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/ CATEDRELOR VACANTE/ REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

PROFESORI DOCUMENTARIȘTI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Prezenta programă se adresează candidaţilor care intenţionează să participe la concursul de ocupare a posturilor vacante de profesor documentarist din învăţământul preuniversitar, în condiţiile prevăzute de reglementările legale în vigoare.

Concursul este centrat pe evaluarea cunoştinţelor generale în domeniul ştiinţelor informării şi documentării, metodelor de căutare şi exploatare a informaţiei, precum şi concepţiei didactice şi a modalităţilor concrete prin care profesorul documentarist pune elevii în situaţii de învăţare eficiente, apte de a conduce la formarea capacităţilor şi competenţelor în domeniul infodocumentar. Această orientare este cu atât mai necesară cu cât se solicită din partea profesorului documentarist efortul de a concepe demersuri şi parcursuri didactice flexibile, adaptate nivelului de vârstă şi pregătire al elevilor.

Conţinuturile şi structura programei sunt organizate în aşa fel încât să răspundă cerinţelor europene legate de integrarea ştiinţelor informării în procesul cunoaşterii şi educaţiei. De asemenea, se are în vedere: valorizarea schimbărilor aduse de modernizarea structurilor infodocumentare din sistemul de învăţământ preuniversitar, de necesitatea existenţei în unităţile de învăţământ a profesorului documentarist, favorizarea accesului întregii comunităţi educative la informaţie şi documentare prin intermediul Centrelor de Documentare şi Informare (CDI). În acest sens se are în vedere apropierea domeniilor informării şi documentării de programele didactice din şcoli, prin facilitarea accesului la resursele internet şi la alte forme de integrare a noilor tehnologii informaţionale, cu scopul de a contribui la formarea elevilor conform standardelor europene.

Activitatea profesorului documentarist se focalizează preponderent pe integrarea activităţii desfăşurate de către elevi în structura infodocumentară şi familiarizarea lor cu tehnicile de cercetare documentară, transformând biblioteca şcolară într-o structură infodocumentară (CDI), autonomă, astfel, prin prelucrarea şi valorificarea superioară a conţinutului publicaţiilor, biblioteca devenind din auxiliar al învăţământului, parte integrantă a acestuia, cu consecinţe pozitive în întregul proces de formare a elevilor.

B. COMPETENȚE ALE PROFESORULUI DOCUMENTARIST

Competențe:

(1) **profesionale**

– cunoașterea resurselor documentare clasice și moderne, specifice unei structuri infodocumentare pentru utilizatori adulți și non-adulți;

– capacitatea de a distinge adresabilitatea unui produs cultural în funcție de nevoile adresantului;

– capacitatea de a face o selecție de documente în funcție de un obiectiv propus;

– capacitatea de a aplica principiile de organizare și funcționare a unei structuri infodocumentare la o structură specifică (CDI);

– cunoașterea și înțelegerea conceptului CDI, ca structură adaptată procesului de învățământ; cunoașterea principalelor repere legate de organizarea și funcționarea unui CDI în învățământul preuniversitar; cunoașterea legislației specifice;

– cunoașterea diferitelor activități desfășurate în CDI, în funcție de nevoile utilizatorilor săi;

– capacitatea de a identifica și a analiza nevoile utilizatorilor unui CDI în funcție de finalitățile procesului educativ, caracteristicile generice și particulare ale utilizatorilor;

– cunoașterea și înțelegerea modalităților de adaptare a politicii de dezvoltare și funcționare a unui CDI în funcție de finalitățile procesului educativ;

– înţelegerea funcțiilor CDI în societatea cunoașterii, în raport cu direcțiile educaționale stabilite de UE și la nivel național, în scopul creșterii calității în învățământul preuniversitar românesc; capacitatea de a analiza diverse modalități de organizare a unui CDI (organizarea spațiului, organizarea colecțiilor etc.);

– capacitatea de a analiza critic un plan de înființare și/sau organizare a unui CDI;

– capacitatea de a realiza și a analiza diverse proiecte pedagogice și culturale în funcție de adecvarea lor la particularitățile de vârstă ale beneficiarilor, de obiective, de dezvoltare ale utilizatorilor și ale instituției de învățământ;

– capacitatea de a analiza critic o bibliografie didactică;

(2) **pedagogice**

– capacitatea de a proiecta, organiza, coordona și evalua procesul de instruire, serviciile și activitatea CDI, în raport cu procesele de cunoaștere, asistare și intervenție specializată în formarea elevului;

– abilitatea de a propune, organiza, coordona și evalua activități inovatoare, care să urmărească exploatarea fondului documentar și resurselor CDI în activități, susținerea și promovarea abordării trans- și pluridisciplinare a conținuturilor;
– abilitatea de integrare a TIC și a resurselor multimedia în activități în vederea formării și dezvoltării competențelor infodocumentare ale elevilor, în special a celor de căutare, tratare și comunicare a informației;
(3) **psiho-pedagogice**
– cunoașterea și îndrumarea elevilor în dezvoltarea autonomiei lor în raport cu informația, luarea în considerare a diferențelor în învățare, abordarea diferențiată a acestora;
(4) **psiho-sociale**
– capacitatea de proiectare a strategiilor de stimulare a interacțiunilor sociale cu elevii și cu grupurile școlare, cu utilizatorii CDI, de stimulare a relațiilor interpersonale pozitive, într-un context școlar;
(5) **manageriale**
– abilitate în organizarea, gestionarea resurselor, serviciilor și activităților CDI, respectiv de punere a resurselor CDI la dispoziția utilizatorilor și de implementare la nivel local a politicii documentare prin prisma finalităților educaționale și obiectivelor naționale;
– demonstrarea de inițiativă și profesionalism în conceperea dezvoltării și adaptării serviciilor și resurselor CDI în raport cu nevoile de formare și informare ale utilizatorilor și în raport cu noile tendințe în evoluția domeniului infodocumentar;
– conceperea și aplicarea proceselor de planificare, de organizare a activităților CDI și de conducere a clasei de elevi/grupurilor de copii, elevi, tineri și adulți-utilizatori CDI;
(6) **instituționale**
– participarea la definirea unei politici documentare locale reflectată în proiectele de dezvoltare instituțională, la conceperea unor planuri de implementare a politicii documentare locale, la inițierea și promovarea inovațiilor pedagogice;
– capacitatea de construire a unor relații de parteneriat social și educațional cu familia, cu alte instituții și organizații care au responsabilități educaționale și culturale, conform cu politica școlii și politica documentară locală;
(7) **managementul carierei**
– participarea la propria dezvoltare profesională, la promovarea abilităților reflective, la afirmarea unui stil propriu de instruire și de viață profesională;
– demonstrarea unui registru larg de valori, atitudini și conduite specifice profesiei didactice, completării acestei competențe, care fac obiectul evaluării.

Competenţele profesorului documentarist vizează:

- amenajarea, organizarea şi gestionarea unui CDI în vederea punerii informaţiei, resurselor şi documentelor la dispoziţia utilizatorilor;
- proiectarea şi organizarea în CDI de activităţi pedagogice disciplinare şi inter-, trans-, pluridisciplinare;
- construirea unor demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi;
- adecvarea demersurilor didactice la particularităţile de vârstă ale elevilor;
- evaluarea cunoştinţelor şi competenţelor dobândite de elevi în domeniul infodocumentar;
- organizarea în CDI de activităţi de formare şi dezvoltare a gustului pentru lectură, de receptare a unei informaţii culturale, de iniţiere în cercetare documentară precum şi animaţii culturale;
- construirea unui climat educativ stimulativ şi eficient de lucru în CDI;
- utilizarea responsabilă a inteligenței artificiale.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

I. Centrul de Documentare și Informare

1. Organizarea, structura, funcțiile și finalitățile CDI, standarde și legislație specifică
2. Proiectul de amenajare/reamenajare a unui CDI
3. Legislație românească de bibliotecă și CDI
4. Proprietatea intelectuală și dreptul de autor

II. Amenajarea, dotarea şi gestionarea unui CDI în funcţie de rolul său pedagogic şi cultural

1. Gestionarea spaţiului, a serviciilor, a materialelor şi echipamentelor specifice unui CDI: spaţii specifice, suprafeţe recomandate, amplasare, dotare cu materiale şi echipamente informatice şi audiovizuale
2. Gestionarea fondului documentar şi activităţii CDI (organizarea în acces direct; managementul timpului: orar, proiectul de activitate, accesul planificat şi accesul liber)

III. Tipologia publicațiilor din CDI

1. Tipuri de documente în CDI: monografii, publicații seriale, documente electronice, documente audio-vizuale, baze de date etc.
2. Principii de adecvare a fondului documentar din CDI la procesul formativ-educativ
3. Organizarea fondului documentar

IV. Gestionarea și comunicarea fondului documentar

1. Dezvoltarea colecțiilor și politici de achiziție, criterii și modalități de completare a fondului documentar
2. Achiziția, selecția și deselecția documentelor din CDI
3. Prelucrarea documentelor din CDI: evidență (evidența primară a documentelor, RMF şi RI) catalogare (descriere bibliografică, zonele descrierii bibliografice, descriere bibliografică - monografii), clasificare şi indexare (sistemul CZU, clasele şi subclasele principale, margareta documentarelor), documentare (bibliografie, tehnică bibliografică, întocmirea unei bibliografii de semnalare), informatizarea fondului documentar (cunoașterea de programe informatice pentru bibliotecă/CDI de mici dimensiuni, catalogul on-line)

V. Organizarea cataloagelor de bibliotecă tradiționale și informatizate

1. Tipuri de cataloage de bibliotecă/CDI
2. Reguli de ordonare a fișelor cu descrierile principale ale publicațiilor în cataloage

VI. Comunicarea în CDI

1. Comunicarea în CDI. Tipuri şi mijloace de comunicare. Funcţii ale comunicării. Comunicarea cu utilizatorii/beneficiarii şi partenerii CDI.
2. Promovarea și valorizarea resurselor și serviciilor CDI
3. Forme și mijloace de comunicare cu utilizatorii. Activități de comunicare a colecțiilor și serviciilor

VII. Proiectarea, planificarea, organizarea, desfășurarea și evaluarea activității în CDI.

1. Planul managerial al CDI. Proiectul pedagogic și cultural al CDI
2. Organizarea accesului în CDI: utilizarea programată și neprogramată a CDI
3. Evaluarea activității CDI

VIII. Managementul și marketingul în structurile infodocumentare

1. Regulamentul de ordine interioară. Proceduri operaționale. Rapoarte de activitate. Statistici de bibliotecă. Politica documentară de dezvoltare a CDI
2. Studiul și analiza nevoilor de informare şi formare a utilizatorilor
3. Instrumente și tehnici de marketing al serviciilor oferite de către CDI
4. Promovarea CDI, resurselor şi serviciilor oferite pentru o mai bună integrare în viaţa şcolii

IX. Utilizatorii CDI

1. Publicul/utilizatorii/beneficiarii CDI. Instrumente și forme de informare a utilizatorilor
2. Monitorizarea și evaluarea competențelor utilizatorilor

X. Activități specifice unui CDI

1. Tipuri de activități şi rolul lor în formarea şi dezvoltarea competenţelor infodocumentare ale elevilor (pedagogice, culturale, de comunicare şi de gestionare)
2. Educația: funcții, finalități, tipuri, procesualitate, stadii, rol. Formele generale ale educației: formală, nonformală, informală
3. Activități de iniţiere şi formare a utilizatorilor privind tehnicile de cercetare documentară (modalități de organizare și implementare, tipuri de activități: secvențe pedagogice, CDEOȘ, proiecte, etapele cercetării documentare, lecții)
4. Activităţi de formare şi dezvoltare a gustului pentru lectură
5. Activități de formare şi dezvoltare a capacităţii de receptare a informaţiei culturale

XI. Animația culturală în CDI

1. Funcțiile animației culturale din perspectiva participării la formarea/dezvoltarea competențelor cheie ale elevilor
2. Forme de animație culturală în CDI: animații de lectură, animații audio-video, expoziții, vizite și întâlniri tematice, animații prilejuite de diverse evenimente
3. Parteneriate și schimburi culturale
4. Activități de valorizare a patrimoniului și potențialului cultural

XII. Rolul şi modalităţile de implicare a profesorului documentarist în activitatea şcolară şi extraşcolară

1. Integrarea noilor tehnologii ale informării şi comunicării în activitatea de informare şi documentare. Asigurarea accesului la resursele educaționale deschise și la resursele internet. Predarea online. Utilizarea responsabilă a inteligenței artificiale.
2. Implicarea profesorului documentarist în activităţi de orientare şcolară şi profesională.
3. Proiectarea şi organizarea activităţilor instructiv-educative în colaborare cu comunitatea.
4. Modalităţi de implicare a CDI şi a profesorului documentarist în prevenirea şi recuperarea elevilor aflați în situaţie de eșec școlar.
5. Construirea demersurilor didactice interactive în care se utilizează resursele CDI şi se exploatează instrumentele de acces la informaţie

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1. ANTONESCU, Simona Maria. *Introducere în știința informării. Partea I.* București: Ars Docendi, 2007.
2. ANTONESCU, Simona Maria. *Bucuria lecturii: Istoria unui proiect*. București: AGER-Economistul, 2006.
3. ANTONESCU, Simona Maria; FORTIN, Simona. *Ghidul centrelor de documentare şi informare, al bibliotecilor şcolare şi al bibliotecilor publice pentru copii.* București: Semn de Carte, 2009.
4. BĂDĂU, Georgeta. *Iniţiere în cercetarea documentară.* Alba Iulia: [s.n.], 2004.
5. BĂDĂU, Georgeta; PANAIT, Antonina. *Amenajarea şi gestionarea unui CDI: Ghid pentru personalul de conducere şi personalul din centrele de documentare şi informare.* Alba Iulia: [s.n.], 2006.
6. CIUBĂNCAN, Lucia. *Bibliotecarul şcolar. Ghid practic.* Cluj-Napoca: Eurodidact, 2002.
7. CRISTEA, Sorin. *Fundamentele pedagogiei.* Iași: Polirom, 2010.
8. ENACHE, Ionel. *Managementul în structurile infodocumentare.* Bucureşti: Editura Universităţii din Bucureşti, 2008.
9. ENACHE, Ionel. *Marketingul în structurile infodocumentare.* București: Editura Universităţii din București, 2008.
10. ENACHE, Ionel; MAFTEI, Mihaela. *Marketingul în bibliotecă*. București: Editura Universităţii din București, 2003.
11. HORVAT, Săluc. *Introducere in biblioteconomie.* București: Grafoart, 1996.
12. PÂNIȘOARĂ, Ioan-Ovidiu. *Comunicarea eficientă. Metode de interacţiune eficientă*. Iași: Polirom, 2003.
13. REGNEALĂ, Mircea. *Noi studii de biblioteconomie.* București: Editura A.B.R., 2009.
14. TÎRZIMAN, Elena; ERICH, Agnes. *Informare și Documentare în context tradițional și electronic – metode specifice de muncă intelectuală.* București: Editura Universității din București, 2009.
15. ZAHARIA, Anamaria-Florina. *Ghidul profesorului documentarist pentru examenul de titularizare, definitivat și gradul didactic II.* Iași: Editura Spiru Haret, 2017.
16. *Centrul de Documentare şi Informare*. Alba Iulia: [s.n.], 2002.
17. *Documente audiovizuale și multimedia în biblioteci: ghid IFLA.* București: Editura A.B.R., 2008.
18. *Ghidul bibliotecarului şcolar.* București: Editura Bibliotecii Pedagogice Naţionale „I.C.Petrescu”, 2008.

NOTĂ: Bibliografia pentru tematica de specialitate include *şi* actele normative (valabile în anul şcolar în care se susţine concursul) care vizează:

– aspectele legate de activitatea CDI și a profesorului documentarist din legea educației;

– înființarea şi susţinerea CDI, precum şi formarea continuă a personalului didactic, de conducere, îndrumare şi control şi a personalului din CDI;

– regulamentul de organizare şi funcţionare a bibliotecilor şcolare şi a CDI;

– statutul profesorului documentarist;

– legea bibliotecilor;
– dreptul de autor şi drepturile conexe.
Bibliografia pentru tematica de specialitate include, de asemenea, *şi* manualele şcolare de *biblioteconomie* valabile în anul şcolar în care se susţine concursul.

E. TEMATICA PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE CONCURS

I. Procesul educațional – abordare sistemică

1. Predarea, învăţarea şi evaluarea – componente fundamentale ale procesului educațional.
2. Variabile ale procesului de învăţământ şi relaţia dintre ele (cunoştinţe, abilităţi, deprinderi, aptitudini, competenţe).
3. Caracterul formativ-educativ al procesului de învăţământ. Rolul activităţilor CDI în formarea competenţelor-cheie ale elevilor, respectiv în formarea/dezvoltarea competenţelor în domeniul infodocumentar ale beneficiarilor CDI.

II. Elemente de curriculum

1. Conceptul de „curriculum”. Taxonomii ale tipurilor de curriculum. Componentele curriculumului naţional: planuri-cadru (trunchi comun, curriculum diferenţiat, curriculum la decizia şcolii), programe şcolare. Manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module, standarde curriculare.
2. Competenţe generale, competenţe specifice. (planul-cadru: TC, CS, CDEOŞ; competențe-cheie şi atribute prioritare; standarde naționale de evaluare; Profilul de formare; proiectarea CDEOŞ).
3. Proiectarea activităţii didactice: planificare calendaristică, proiectarea unităţii de învăţare.

III. Desfășurarea activității didactice la disciplina de concurs

1. Metode didactice (relevanţă, funcţii, complementaritate, taxonomie, caracterizarea metodelor de învăţământ tradiționale, moderne/centrate pe elev). Metode/tehnici de învăţământ utilizate în activităţile din CDI. Interacţiunea obiective-conţinuturi-strategii în instruirea şcolară, în formarea competenţelor de căutare, tratare şi comunicare a informaţiilor. Exemplificarea utilizării de către profesorul documentarist a metodelor/tehnicilor de învăţământ şi a tehnicilor de cercetare documentară.
2. Demersuri creative în metodologia didactică: abordarea euristică, învăţarea prin descoperire, învăţarea prin problematizare, învăţarea prin cercetare, învăţarea prin cooperare.
3. Forme de organizare a activităţii didactice: clasificare, caracterizare, avantaje/dezavantaje şi limite. Organizarea şi realizarea activităţilor individuale şi de grup, disciplinare şi pluridisciplinare, şcolare şi extraşcolare, programate şi libere în/prin CDI.
4. Mijloacele de învăţământ (concept, modalităţi de integrare în procesul de predare-învăţare-evaluare, funcţii, tipuri de mijloace de învăţământ şi caracteristicile lor, mijloace tehnice de instruire). Fondul documentar şi mijloacele didactice din CDI: utilizare, integrare, exploatare în activităţile CDI.

IV. Elemente de management al clasei de elevi

1. Rolul profesorului documentarist în facilitarea experienţelor care conduc la formarea autonomiei elevilor în învăţare (organizator, participant, membru al unei echipe, persoană resursă, facilitator, intermediar, evaluator etc.).
2. Organizarea mediului CDI/clasei în vederea derulării activităților specifice: crearea unui climat educațional adecvat, eficientizarea utilizării resurselor CDI, activizarea elevilor, managementul timpului, capacitarea persoanelor resursă din interiorul şi din afara unității de învăţământ în activităţile din CDI.
3. Managementul conflictelor.

V. Elemente de evaluare educațională

1. Relaţia dintre curriculum şi evaluare – efecte educaționale. Scopul evaluării educaţionale. Etapele procesului de evaluare. Funcţiile generale şi specifice ale evaluării performanţelor elevilor. Strategii/moduri şi tipuri de evaluare.
2. Metode de evaluare a rezultatelor şcolare: metode „tradiţionale” şi metode „complementare”. Relaţia dintre metoda şi instrumentul de evaluare. Monitorizarea şi evaluarea activităţii elevilor în CDI şi a competenţelor infodocumentare ale elevilor.

3. Testul docimologic – instrument de evaluare (concept, tipologie, proiectare, administrare, diseminarea rezultatelor).
4. Tipologia itemilor (definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi în utilizare).
5. Calităţile instrumentelor de evaluare. Matricea de specificaţii şi rolul acesteia în proiectarea instrumentelor de evaluare.
6. Elemente de deontologie în procesul de evaluare. Factori generativi ai distorsiunilor în procesul evaluării educaţionale. Erori în evaluare şi notare. Calităţile evaluatorului.

VI. Informatizarea şi învăţarea multimedia.

1. Tehnicile informaţionale computerizate, instruirea asistată de calculator şi învăţarea multimedia.
2. Competenţele infodocumentare și de cercetare documentară în CDI ale elevilor. Rolul profesorului documentarist în formarea şi dezvoltarea competențelor beneficiarilor CDI.
3. Eficientizarea utilizării tehnologiei informaţiei şi comunicării în construirea unor medii active de instruire.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE CONCURS

Curriculumul național în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul (planuri-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Profilul de formare al absolventului (OME 6731/2023).
Cadrul de Referință al Curriculumului Național din România (CRCNR, OMEC nr. 4137/2026).

*

1. BOCOȘ, Mușata. *Instruirea interactivă. Repere axiologice şi metodologice*, Iaşi: Polirom, 2013.
2. BOCOȘ, Mușata., JUCAN Dana. *Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Piteşti: Paralela 45, 2019.
3. CERGHIT, Ioan., NEACȘU, Ioan., PÂNIȘOARĂ, Ion-Ovidiu., POTOLEA, Dan. *Prelegeri pedagogice*, Iaşi: Polirom, 2001.
4. CIOLAN, Lucian. *Învăţarea integrată – fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Iaşi: Polirom, 2008.
5. CRISTEA, Sorin. *Dicţionar de termeni pedagogici*, Bucureşti: E.D.P., 1998.
6. CRISTEA, Sorin. *Fundamentele pedagogiei*, Iaşi: Polirom, 2010.
7. ILIE, Emanuela. *Didactica literaturii române: Fundamente teoretico-aplicative*. Iași: Polirom, 2008.
8. IONESCU, Miron. *Instrucție și educație*, Arad: Editura Vasile Goldiș University Press, 2007.
9. IUCU, Romiță Bumbu. *Managementul clasei de elevi: aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională.* Iași: Polirom, 2006.
10. OPREA, Crenguța-Lăcrămioara. *Strategii didactice interactive.* București: E.D.P., 2009.
11. OȚET, Florina., LIȚOIU, Nicoleta., SPINEANU-DOBROTĂ, Sorin. *Ghid de evaluare pentru ştiinţele socio-umane*, Bucureşti: ProGnosis, 2000.
12. PETROVICI, Merima-Carmen. *Niveluri ale înțelegerii*, București: E.D.P., 2010.
13. STOICA, Adrian. (coord.). *Evaluarea curentă şi examenele: Ghid pentru profesori*, Bucureşti: Prognosis, 2001.
14. STOICA, Adrian. *Evaluarea progresului şcolar: de la teorie la practică.* București: Humanitas Educațional, 2003.
15. STOICA, Adrian., MIHAIL Roxana. *Evaluarea educaţională. Inovaţii şi perspective*, Bucureşti: Humanitas, 2006.
16. STOICA, Eugen. (coord.), AVRAM, Marius., SPINEANU-DOBROTĂ, Sorin., TEŞILEANU, Angela. *Ghid de evaluare la disciplinele socio-umane*, Bucureşti: ERC Press, 2011.
17. *Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)*. MEN – CNCEÎP, București: [s.n.], 2008.
18. *IFLA School Library Guidelines* (2015);
19. *Manifestul IFLA–UNESCO pentru biblioteca școlară* (2021);
20. UNESCO, curriculumul MIL (2021).

Anexa nr. 94

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

PROTECȚIA MEDIULUI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenților facultăților de profil și profesorilor care se prezintă la Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate pe baza standardului ocupațional „Profesor pentru învățământul gimnazial și pentru învățământul liceal", astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Structura arborescentă și sistemul modular de organizare curriculară pentru învățământul tehnologic, solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele școlare/curriculumul în vigoare din învățământul preuniversitar pentru respectiva disciplină și cu programele pentru evaluările și examenele naționale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, urmărind:

- cunoașterea de către profesor a conținuturilor științifice și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor de pregătire profesională și a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic intra-, inter-, trans- și multidisciplinar, în concordanță cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare desfășurării actului educațional.

Fiind date particularitățile disciplinelor *tehnologice* și rolul pe care acestea îl au în formarea și maturizarea profesională a elevului, precum și în configurarea întregului climat educațional al școlii, profesorul trebuie să demonstreze că:

- înțelege conceptele centrale și metodele de investigație specifice disciplinelor pe care le predă;
- are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;
- înțelege cum învață și cum se dezvoltă elevul și poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea profesională a acestuia;
- înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al felului în care învață și poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele individuale de învățare;
- înțelege procesele de integrare curriculară și folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor și performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege și utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația și comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul școlar al acestuia;
- dezvoltă cunoașterea și utilizarea unor strategii variate de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea și interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- planifică activitatea de predare-învățare pe baza competențelor curriculare, a cunoașterii proceselor predării-învățării, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor și a diferențelor dintre elevi; modelează activitatea la clasă conform obiectivelor evaluării;
- înțelege și folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia și modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală și socială a elevului;
- evaluează efectele opțiunilor și acțiunilor sale asupra elevilor, părinților, altor colegi (profesori) și modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, familiile elevilor și alte organizații existente în comunitatea în care trăiește, astfel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților școlii;
- înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră și de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;
- înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv, drepturile legale ale elevului și părinților, precum și propriile sale drepturi și responsabilități;
- înțelege criteriile de evaluare a activității sale și are capacitatea de a le integra în conceperea și realizarea activității didactice.

B. COMPETENȚE SPECIFICE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice profesorului de discipline tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice de specialitate și metodice pentru disciplinele tehnologice.
2. Aplicarea adecvată a principiilor și metodelor specifice didacticii disciplinelor tehnologice.
3. Realizarea corelațiilor intra-, inter- și pluridisciplinare ale conținuturilor.
4. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională și curriculumul în vigoare.
5. Proiectarea demersurilor didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi.
6. Selectarea și aplicarea unor metode și instrumente de evaluare adecvate obiectivelor evaluării și/sau competențelor/rezultatelor învățării vizate.
7. Aplicarea diferitelor forme de organizare a instruirii în conformitate cu demersul didactic proiectat.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. Ecologie generală și metode practice de investigare a ecosistemelor

- **Bazele teoretice ale ecologiei**
  - Teoria organizării sistemice a materiei: noțiunea de sistem, clasificarea sistemelor, relații între categorii de componente (de subordonare, de coordonare, spațiale, forice, fabrice și trofice)
  - Structura, funcționalitatea și dezvoltarea sistemelor
  - Însușirile generale ale sistemelor: integralitatea, echilibrul dinamic, autoreglarea, caracterul istoric, caracterul informațional, programul
  - Ierarhia sistemelor biologice și ecologice
- **Ecosistemul**
  - Organizarea ecosistemelor - structura spațială a ecosistemului (structura verticală și orizontală)
  - Biotopul ca sistem de factori ecologici
    - Limite de toleranță; factori limitanți
    - Structura și caracteristicile factorilor abiotici:
  - natura substratului (terestru, acvatic)
  - tipul de sol, textura și componentele minerale ale solului
  - tipul de apă (stătătoare, curgătoare, dulce, sărată)
  - factorii geografici (poziția geografică pe glob, altitudinea, expoziția versanților)
  - factorii mecanici (vântul, mișcarea apei, curenții oceanici, valurile, fluxul și refluxul, cutremurele, erupțiile vulcanice)
  - factorii fizici (temperatura, umiditatea, lumina, focul)
  - factorii chimici (azotul, oxigenul, dioxidul de carbon, pH-ul, salinitatea, substanțele minerale din sol)
  - Biocenoza – structură și analiză (structură trofică, indici structurali – formule, calcule matematice)
    - Nișa ecologică
    - Relații intra- și interspecifice
    - Structura trofică a biocenozei
  - Ecologia populației ca element structural și funcțional al biocenozei
  - Funcțiile ecosistemului
  - Dinamica ecosistemului
  - Succesiunea ecologică
- **Tipuri de ecosisteme din România**
  - Ecosisteme terestre: pajiștile de stepă, pădurea de stejar, pădurea de fag, pajiști alpine
  - Ecosisteme acvatice: lotice – râuri și fluvii (inclusiv Delta Dunării); lentice – lacuri și bălți, Marea Neagră
  - Ecosisteme subterane
  - Ecosisteme antropice (urban, rural, agroecosisteme – ferme piscicole, zootehnice, culturi agricole)
- **Ecosfera**

- Organizarea ecosferei (hidrosfera, litosfera, pedosfera, biosfera, atmosfera)
- Cicluri bio-geo-chimice globale (circuitele: carbonului, azotului, fosforului, sulfului)
- Degradarea ecosferei, cauze

2. Poluarea și protecția mediului

- **Deteriorarea ecosistemelor prin poluare**
  - Poluarea apei
    - Surse de poluare, poluanți
    - Impactul asupra mediului (litosferă, pedosferă, biosferă, atmosferă)
    - Măsuri de ameliorare a mediului
  - Poluarea aerului
    - Surse de poluare, poluanți
    - Impactul asupra mediului (hidrosferă, litosferă, pedosferă, biosferă)
    - Măsuri de ameliorare a mediului
  - Poluarea fonică: surse de poluare și factori poluanți
  - Poluarea solului
    - Surse de poluare, poluanți
    - Impactul asupra mediului (hidrosferă, litosferă, biosferă, atmosferă)
    - Măsuri de ameliorare a mediului
  - Efecte majore ale poluării mediului
    - Efectul de seră și fenomenul de încălzire globală
    - Ploile acide
    - Deprecierea stratului de ozon
    - Eutrofizarea
- **Deteriorarea prin construcții hidrotehnice și hidroameliorative**
- **Deteriorarea prin introducerea de specii noi în ecosisteme**
- **Deteriorarea prin supraexploatarea resurselor**
- **Impactul activităților antropice asupra mediului înconjurător: urbanizarea, transporturile, depozitarea deșeurilor**
- **Protecția calității mediului**
  - Protecția calității apelor
  - Protecția calității aerului
  - Protecția calității solului
  - Protecția biodiversității
  - Combaterea vibrațiilor și a zgomotelor
  - Conceptul de dezvoltare durabilă

3. Analize de mediu

- **Analiza fizico-chimică a apei**
  - Prelevarea probelor de apă pentru analiză
  - Analiza proprietăților organoleptice (miros și gust)
  - Determinarea turbidității apei
  - Determinarea suspensiilor totale din apă. Aplicații numerice
  - Determinarea pH-ului apei
  - Determinarea acidității și alcalinității apei. Aplicații numerice
  - Determinarea reziduului fix și reziduului la 180 ^{o}C al apei
  - Determinarea clorurilor din apă. Aplicații numerice
  - Determinarea calciului din apă. Aplicații numerice
  - Determinarea magneziului din apă. Aplicații numerice
  - Determinarea durității apei. Grade de duritate. Aplicații numerice
  - Determinarea azotului total din apă
  - Determinarea regimului de oxigen – oxigenul dizolvat în apă, CBO_5, CCOMn. Aplicații numerice
  - Determinarea nitriților din apă
  - Determinarea fosfaților din apă
  - Analiza bacteriologică – determinarea bacteriilor mezofile și a coliformilor totali
- **Analiza biologică și microbiologică**
  - Corelarea indicatorilor biologici cu compoziția chimică a apelor naturale
  - Factori care influențează cultivarea microorganismelor

- Căi de răspândire a microorganismelor în natură

- **Analiza fizico-chimică a aerului**
  - Recoltarea probelor de aer pentru analiză
  - Determinarea pulberilor totale din aer (pulberi sedimentabile, pulberi în suspensie)
  - Determinarea CO_2, SO_X, NO_X
- **Analiza solului**
  - Formarea părții minerale a solului
  - Formarea părții organice a solului
  - Recoltarea probelor de sol pentru analiză
  - Determinarea compoziției granulometrice a solului
  - Determinarea permeabilității solului
  - Determinarea capilarității solului
  - Determinarea temperaturii solului
  - Determinarea umidității solului. Aplicații numerice
  - Determinarea pH-ului solului
- **Gestionarea și neutralizarea deșeurilor**
  - Categorii de deșeuri
  - Colectarea, depozitarea și transportul deșeurilor din sectorul gospodăresc și public
  - Colectarea, depozitarea și transportul deșeurilor din sectorul agro-industrial
  - Colectarea, depozitarea și transportul deșeurilor periculoase
  - Valorificarea deșeurilor

4. Noțiuni de hidrologie și hidrometrie

- Factorii climatici care influențează circulația apei în natură
- Elementele râurilor, torenții, profilul transversal și longitudinal al râurilor
- Tipuri de văi, curenții din apa râurilor
- Bazinul hidrografic (elementele morfometrice ale bazinului, densitatea rețelei hidrografice)
- Măsurarea și prelucrarea nivelurilor și a adâncimilor râurilor
  - Nivelurile apei, adâncimea râurilor
- Măsurarea vitezei apei curgătoare
- Determinarea debitului unei ape curgătoare
- Aparate de măsurare și înregistrare
- Inundațiile și viiturile
- Eroziunea solului și alunecările de teren

5. Noțiuni de meteorologie și climatologie

- **Structura verticală a atmosferei**
- **Presiunea atmosferică**
  - Noțiuni generale, tipuri de atmosfere
  - Variații periodice și neperiodice ale presiunii atmosferice
  - Instrumente pentru măsurarea presiunii atmosferice
  - Aparate înregistratoare ale variațiilor presiunii atmosferice
  - Prelucrarea datelor privind presiunea atmosferică
- **Temperatura aerului**
  - Măsurarea temperaturii aerului
  - Instrumente pentru măsurarea temperaturii aerului
  - Prelucrarea datelor privind temperatura aerului
- **Vântul**
  - Viteza, direcția și intensitatea vântului
  - Aparate și instrumente pentru măsurarea și înregistrarea caracteristicilor vântului
  - Prelucrarea datelor eoliene
- **Circulația generală a atmosferei**
  - Noțiuni generale, cauzele circulației generale a atmosferei, ciclonii și anticiclonii
- **Fenomene climatice de risc din semestrul rece al anului (valurile de frig, îngheț și brumă, strat de zăpadă, avalanșe, viscol, depuneri de gheață)**
- **Fenomene climatice de risc din semestrul cald al anului (valurile de căldură, furtunile cu grindină, ploile torențiale)**
- **Fenomene hidro-meteo extreme**

- Tornadele, vijeliile, orajele
- Inversiuni de temperatură
- Impactul schimbărilor climatice asupra resurselor de apă, biosferei și pedosferei

6. Managementul și legislația mediului

- Tipuri de legislație UE – generalități (regulamentele, directivele, deciziile)
- Acte emise de autoritățile competente pentru protecția mediului (acordul de mediu, autorizația de mediu, avizul de mediu pentru planuri și programe, avizul de mediu pentru privatizare)
- Măsuri necesare pentru implementarea legislației în domeniul calității apei
- Măsuri necesare pentru implementarea legislației în domeniul calității aerului
- Principiile care stau la baza activităților de gestionare a deșeurilor
- Măsuri de protecție a biodiversității la nivel național
- Rezervații și arii protejate naționale și internaționale
- Accidente ecologice (cauze, efecte, măsuri de restabilire a biodiversității)

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1.	Ardelean, F., Iordache, V.	Ecologie și protecția mediului	Editura Matrixrom, București, 2007
2.	Buchman, A., Ardelan, C., Șandru, M.	Analiza apei	Editura Eurotip, Baia Mare, 2011
3.	Buchman, A., Ardelan, C.	Analiza solului	Editura Eurotip, Baia Mare, 2011
4.	Bularda, Gh., și colaboratorii	Reziduuri menajere, stradale și industriale	Editura Tehnică, București, 1992
5.	Bogdan, O., Niculescu, E.,	Riscurile climatice din România	Academia Română, 1999
6.	Bold, O.V, Maracineanu, G.A.	Managementul deșeurilor solide urbane și industriale	Editura Matrixrom, București, 2003
7.	Bold, O.V, Maracineanu, G.A.	Depozitarea, tratarea și reciclarea deșeurilor și materialelor	Editura Matrixrom, București, 2004
8.	Căpățână, C., Racoceanu, C.	Deșeuri	Editura Matrixrom, București, 2003
9.	Căpățână, C., Simonescu, C. M.	Depozitarea, tratarea și reciclarea deșeurilor și materialelor recuperabile	Editura Matrixrom, București, 2006
10.	Cojocaru, I.	Surse, procese și produse de poluare	Editura Junimea, Iași, 2005
11.	Ciulache, S.	Meteorologie și climatologie	Editura Universitară, București, 2004
12.	Ciulache, S., Ionac, N.	Esențial în meteorologie și climatologie	Editura Universitară, București, 2007
13.	Ciarnău, R., Buchman, A., Bud, M., Giurgiuman, M., Marinescu, M., Stan, F.	Ecologie și protecția mediului, manual pentru clasa a X-a	Editura Economică Preuniversitaria, București, 2000
14.	Croitoru, V., Constantinescu, D.A.	Aplicații și probleme de chimie analitică	Editura Tehnică, București, 1979
15.	Diaconu, C., Lazarescu, D.	Hidraulică și hidrologie	Editura Didactică Pedagogică, București, 1980
16.	Diaconu, C.D., Jude, O.	Prognoze hidrologice	Editura Matrixrom, București, 2009
17.	Fărcaș, I.,	Clima urbană	Casa Cărții de Știință, Cluj, 1999
18.	Ielenicz, M.,	Geomorfologie	Editura Universitară București, 2004
19.	Gaceu, O.	Elemente de climatologie practică	Editura Universității din Oradea, Oradea, 2002

20.	Găldean, N., Staicu, G.	Ecologie şi protecţia mediului, manual pentru clasa a XI-a	Editura Economică Preuniversitaria, Bucureşti, 2001
21.	Găldean, N., Staicu, G., Rusti, D.	Ecologie şi protecţia mediului, manual pentru clasa a XII-a	Editura Economică Preuniversitaria, Bucureşti, 2002
22.	Grecu, F.	Hazarde şi riscuri naturale	Editura Universitară, Bucureşti, 2009
23.	Lupaşcu, Gh., Jigău, Gh., Vârlan, M.,	Pedologie generală	Editura Junimea, 1998
24.	Mănescu, S., Cucu, M.	Chimia sanitară a mediului	Editura Medicală, Bucureşti, 1992
25.	Mohan, G., Ardelean, A.	Ecologie şi protecţia mediului	Editura Scaiul, Bucureşti, 1993
26.	Negulescu, M., Vaicum, L., Pătru, C., Ianculescu, S., Bonciu, G., Pătru, O.	Protecţia mediului înconjurător	Editura Tehnică Bucureşti, 1995
27.	Pârvu, C.	Ecologie generală	Editura Tehnică, Bucureşti, 2001
28.	Pascu, D., şi colaboratorii	Protejarea aerului atmosferic	Editura Tehnică, Bucureşti,1979
29.	Pişota, I., Zaharie, L., Diaconu, D.	Hidrologie, ediţia a II-a revizuită şi adăugită	Editura Universitară, Bucureşti, 2010
30.	Pişota, I. Buta I.,	Hidrologie, ediţia a IV-a revizuită	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1983
31.	Posea P., şi colaboratorii	Analiza factorilor de mediu	Editura Conphys, Râmnicu Vâlcea, 2004
32.	Rojanschi, V., Bran, F., Diaconu, Gh.	Protecţia şi ingineria mediului	Editura Economică, Bucureşti, 2002
33.	Roşu, A., Ungureanu, I.	Geografia mediului înconjurător	Editura Didactică şi Pedagogică-Bucureşti
34.	Stângaciu E., Simonescu C.M.	Supravegherea şi controlul calităţii apelor naturale	Editura MatrixRom, Bucureşti, 2009
35.	Teodorescu, I., Rîşnoveanu, G., Neguţ, C.M.	Ecologie şi protecţia mediului, manuale pentru clasele X-XII	Editura Constelaţii, Bucureşti, 2002
36.	Teodosiu, C, Balasanian, I. Cojocaru, I., Axinta, S.	Ecologie şi protecţia mediului	Editura Ecozone, Iaşi, 2003
37.	Tiscovschi, A.M., Diaconu, D. C.	Meteorologie şi hidrologie. Lucrări practice	Editura Universitară, Bucureşti, 2004
38.	Ungureanu, C., Oprişa – Stănescu, P.D., Ionel, I., Gruescu, V.	Gestionarea integrată a deşeurilor municipale	Editura Politehnica, Timişoara, 2006
39.	Ungureanu, I.	Geografia mediului	Editura Universităţii Alexandru Ioan Cuza, Iaşi, 2005
40.	Vărduca, A., Moldoveanu, A.M., Moldoveanu, G.A.	Poluarea. Prevenire şi control	Editura MatrixRom, Bucureşti, 2002
41.	***	Legea apelor	
42.	***	Legea protecţiei mediului	
43.	***	Curriculum naţional. Programe şcolare pentru disciplinele tehnologice	
44.	***	Planurile-cadru, Standarde de pregătire profesională	

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ŞI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/curriculum la decizia elevului din oferta şcolii. Produse şi documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învăţământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic-aplicativ

1. Strategii didactice. Definiţii. Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învăţământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învăţământ în cadrul lecţiei. Metode şi tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor şi tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecţii.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activităţii didactice. Lecţia, unitate didactică fundamentală: definiţie, evenimentele lecţiei, tipuri şi variante de lecţii.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerinţe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor şcolare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilităţii aprecierii şi notării. Erori în evaluarea şcolară/efecte perturbatoare în apreciere şi notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat şi gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoş, M. D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoş, M., Jucan, D.	Teoria şi metodologia instruirii. Teoria şi metodologia evaluării: repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Piteşti, 2019
4.	Cucoş, C.	Pedagogie, ediţia a III-a revăzută şi adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoş, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediţia a III-a revăzută şi adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2009
6.	Iuhos, C.I.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura U.T.PRESS, Cluj-Napoca, 2024
7.	Marin, T., Marin, L.-M.	Pedagogie. Compendiu	Editura Pro Universitaria, Bucureşti, 2024
8.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iaşi, 2006
9.	Pânişoară, I.-O., Cristea, S.	Manual de pedagogie pentru profesori	Editura Polirom, Iaşi, 2024

10.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I. O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
11.	Radu, I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
12.	Stoica, A. (coord.)	Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, București, 2001
13.	Stoica, A.	Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică	Humanitas Educațional, București, 2003
14.		„Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008
15.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul	

Anexa nr.95

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

PSIHOLOGIE

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplina *Psihologie* se adresează absolvenților facultăților de profil şi profesorilor care se prezintă la concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul şi structura programei sunt elaborate în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Absolvenții facultăților de profil şi profesorii care susțin concursul la disciplina *Psihologie* pot preda în învățământul preuniversitar discipline socio-umane, în conformitate cu prevederile în vigoare.

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, urmărind:

- cunoaşterea conținuturilor fundamentale şi a principalelor tendințe în evoluția disciplinei *Psihologie*, precum şi a metodicii disciplinei;
- probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea şi evaluarea activităților didactice;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educațional.

Fiind date particularitățile disciplinelor socio-umane şi influenta modelatoare puternică pe care acestea o exercită asupra formării şi dezvoltării personalității elevului, precum şi asupra întregului climat educațional al şcolii, profesorul de discipline socio-umane trebuie să demonstreze că:

- înțelege conceptele centrale şi metodele de investigație specifice disciplinelor pe care le predă;
- are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;
- înțelege cum învață şi cum se dezvoltă elevul şi poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea intelectuală şi socială a acestuia;
- înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al modului în care învață şi poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele individuale de învățare;
- înțelege procesele de integrare curriculară şi foloseşte o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor şi performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege şi utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația şi comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă şi angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul şcolar al acestuia;
- are capacitatea de a dezvolta activități didactice în cadrul Curriculumului la Decizia Şcolii, activități curriculare şi extracurriculare inter-, pluri- şi transdisciplinare;
- dezvoltă cunoaşterea şi utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea şi interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- planifică activitatea de predare-învățare-evaluare pe baza competențelor curriculare, a cunoaşterii proceselor predării-învățării-evaluării, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor şi a diferențelor dintre elevi;
- înțelege şi foloseşte o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia şi modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală şi socială a elevului;
- evaluează efectele opțiunilor şi acțiunilor sale asupra elevilor, părinților, altor profesori şi modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, familiile elevilor şi cu organizații existente în comunitatea în care trăieşte, în aşa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților şcolii;
- înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră şi de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;
- înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv, drepturile legale ale elevului şi părinților, precum şi propriile sale drepturi şi responsabilități;
- înțelege criteriile de evaluare a activității sale şi are capacitatea de a le integra în conceperea şi realizarea activității didactice.

B. COMPETENȚE SPECIFICE PROFESORULUI DE DISCIPLINE SOCIO-UMANE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice şi cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice profesorului de discipline socio-umane, competente pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfășurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

- cunoașterea conținuturilor științifice ale disciplinelor, cunoștințe de metodica disciplinelor;
- cunoașterea şi utilizarea principalelor documente școlare reglatoare: planuri-cadru, programe școlare, programe pentru examene naționale;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare şi realizare a dezvoltărilor curriculare intra- şi interdisciplinare;
- capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- capacitatea de a adecva demersurile didactice la particularitățile de vârstă ale colectivului de elevi;
- abilitatea de a proiecta parcursuri flexibile, adaptate diferențelor individuale de învățare şi asigurarea unor servicii de sprijin pentru elevii aflați în situații de risc, garantând accesul egal la oportunitățile educaționale;
- construirea în mediul școlar a unui climat educativ stimulativ şi eficient.

C. TEMATICA LA DISCIPLINA DE SPECIALITATE PSIHOLOGIE

DOMENII DE CONȚINUT	CONȚINUTURI
1. Psihologia. Fundamente şi metode de cercetare	- Psihologia ca știință: obiect de studiu, statut interdisciplinar. Abordarea bio-psiho-socială (multinivelară) a comportamentului uman - Perspective majore în psihologia contemporană (psihanaliză, behaviorism, umanism, cognitivism, neuroștiințe). - Metode cantitative şi calitative. Delimitarea psihologiei de pseudoștiințe
2. Procese cognitive	**Inputuri** - Senzații şi percepții - definire, rol, procesări top-down şi bottom-up) şi iluzii perceptive - Atenția şi conştiința. Atenția - definire, rol, calități şi tipuri. Conştiința - niveluri, stări naturale de conştiință şi stări alterate **Prelucrări primare** - Reprezentări mentale: definire, rol, cod imagistic, cod verbal, reprezentări complexe - scheme cognitive - Memoria: definire, rol, procese mnezice, tipuri - senzorială, pe termen scurt, de lungă durată, memoria de lucru. Limite ale memoriei şi strategii de îmbunătățire mnezică **Prelucrări de nivel superior** - Gândirea ca proces psihic central: definire, rol, operațiile gândirii, raționamentul. Rezolvarea de probleme şi luarea deciziilor
3. **Învățarea**	- Condiționarea clasică - învățarea prin asociere: definire, concepte de bază, etape ale învățării - Condiționarea operantă - învățarea prin consecințe: definire, concepte de bază, planuri de întărire - Învățarea prin observație: definire, concepte de bază, etapele modelării, tipuri de modele - Strategii de învățare eficientă bazate pe principii cognitive

4. Procese afectiv-motivaționale	- Emoțiile: definire, rol, componente (fiziologic, cognitiv, comportamental, subiectiv), emoțiile de bază, emoții complexe - Tipuri de trăiri emoționale (dispoziții afective, emoții, sentimente) și reglarea emoțională (modelul procesual) - Motivația: definire, rol, trebuințe și teoria autodeterminării - Mentalitatea și motivația (mindset, locus of control). Autodisciplină și strategii motivaționale
5. Personalitate și inteligență	- Cum ne diferențiem? Definirea personalității. Rolul predispozițiilor înnăscute, al socializării și al experiențelor de viață în conturarea personalității. Trăsături de personalitate - Modele contemporane: Big Five, HEXACO, modelul celor trei niveluri ale personalității - Cum ne percepem? Sinele: definire, rol. Componentele sinelui: imaginea de sine, stima de sine, idealul de sine, surse ale formării sinelui - Aptitudini: definire, rol, tipuri. Inteligența generală și inteligențele multiple - Inteligența emoțională și socială: definire, rol. Dezvoltarea inteligenței emoționale
6. Psihologia dezvoltării	- Etapele dezvoltării: copilărie, adolescență, maturitate, senectute; crizele psihosociale - Atașament și relații timpurii; tipuri de atașament; impactul atașamentului în viața de adult
7. Elemente de psihopatologie	- Sănătatea psihică. Normalitate și anormalitate psihică - Probleme emoționale sau comportamentale frecvente: anxietate, depresie, fobii, adicții. Prevenția tulburărilor psihice și reziliență. Când cerem ajutor?
8. Fundamentele bio-psiho-sociale ale psihicului uman	**Baza biologică a comportamentului** - Rolul sistemului nervos central - Rolul geneticii și eredității în comportament - Legătura creier-emoții-comportament. Circuitul emoțiilor și rolul neurotransmițătorilor - Neuroplasticitatea în învățare și recuperare
9. Psihologie socială	- Influența socială: conformism și obedință - Leadership și dinamica grupurilor - Identitatea socială și apartenența la grupuri (teoria identității sociale, in-group / out-group și efectele lor; apartenență și excludere) - Atitudini, prejudecăți, stereotipuri, discriminare - Fake news și manipulare în spațiul public (de ce suntem vulnerabili la știri false; erori de judecată și bias-uri cognitive; rolul emoției; cum ne apărăm de manipulare)
10. Comunicarea. Strategii de comunicare eficientă	- Comunicarea verbală și non-verbală - Strategii de comunicare: asertivă, empatică, feedback constructiv, ascultarea activă
11. Psihologia în lumea contemporană digitală	- Impactul tehnologiei asupra proceselor psihice (cognitive, afectiv-motivaționale): multi-tasking, supraîncărcare informațională, liking și scrolling, jocuri video, timp de ecran, deconectare digitală - Impactul rețelelor sociale asupra personalității și a sinelui: compararea socială, identitate digitală, influenceri, filtre, sănătate mentală, relațiile umane în era online - Inteligența artificială și psihologia (psihologia și dezvoltarea IA; cum influențează IA procesele psihice)

D. BIBLIOGRAFIE LA DISCIPLINA DE SPECIALITATE PSIHOLOGIE

1. Allport, Gordon W., *Structura și dezvoltarea personalității*, E.D.P., București, 1981.
2. Ausubel, David P.; Robinson, Floyd G., *Învățarea în școală*, E.D.P., București, 1981.
3. Boncu, Ștefan, *Psihologia influenței sociale*, Polirom, Iași, 2002.
4. Bowlby, John, *O bază de siguranță. Aplicații clinice ale teoriei atașamentului*, Editura Trei, București, 2011.
5. Carr, Nicholas, *Superficialii. Efectele internetului asupra creierului uman*, Editura Publica, București, 2011.
6. Chelcea, Septimiu, *Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative*, Editura Economică, București, 2007.
7. Chelcea, Septimiu, *Psihosociologie. Teorii, cercetări, aplicații*, Editura Polirom, Iași, 2008.
8. Cosmovici, Andrei; Iacob, Luminița (coord.), *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iași, 1998.
9. Crețu, Tinca, *Psihologia vârstelor*, Editura Polirom, Iași, 2009.
10. DSM-5, *Manual de diagnostic și clasificare statistică a tulburărilor mintale*, Editura Medicală Callisto, București, 2016.
11. Damasio, Antonio, *Eroarea lui Descartes*, Editura Humanitas, București, 2004.
12. Doidge, Norman, *Creierul se transformă. Experiențele neuroplasticității*, Editura Paralela 45, Pitești, 2017.
13. Doron, Roland; Parot, Françoise, *Dicționar de psihologie*, Editura Humanitas, București, 2006.
14. Dweck, Carol S., *Mindset. O nouă psihologie a succesului*, Editura Curtea Veche, București, 2017.
15. Ficeac, Bogdan, *Tehnici de manipulare*, Editura Nemira, București, 1996.
16. Gardner, Howard, *Inteligențe multiple. Noi orizonturi*, Editura Sigma, București, 2006.
17. Goleman, Daniel, *Inteligența emoțională*, Editura Curtea Veche, București, 2001.
18. Haidt, Jonathan, *O generație în pericol*, Editura BookZone, București, 2024.
19. Hilgard, Ernest R.; Bower, Gordon H., *Teorii ale învățării*, E.D.P., București, 1974.
20. Iluț, Petru, *Psihologie socială și sociopsihologie*, Editura Polirom, Iași, 2009.
21. Kahneman, Daniel, *Gândire rapidă, gândire lentă*, Editura Publica, București, 2012.
22. Malim, Tony; Birch, Ann; Wadeley, Alison, *Perspective în psihologie*, Editura Tehnică, București, 1999.
23. Miclea, Mircea, *Psihologie cognitivă. Modele teoretico-experimentale*, Editura Polirom, Iași, 1999.
24. Moscovici, Serge (coord.), *Psihologia socială a relațiilor cu celălalt*, Editura Polirom, Iași, 1998.
25. Neculau, Adrian, *Manual de psihologie socială*, Editura Polirom, Iași, 2005.
26. Opre, Adrian (coord.), *Introducere în teoriile personalității*, Editura ASCR, Cluj-Napoca, 2006.
27. Papalia, Diane E.; Olds, Sally Wendkos; Feldman, Ruth Duskin, *Dezvoltarea umană*, Editura Trei, București, 2010.
28. Pink, Daniel, *Drive. Adevărul surprinzător despre ceea ce ne motivează*, Editura Publica, București, 2011.
29. Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Comunicarea eficientă*, Editura Polirom, Iași, 2015.
30. Rosenberg, Marshall, *Comunicarea nonviolentă*, Editura Elena Francisc Publishing, București, 2005.
31. Seligman, Martin, *Optimismul se învață*, Editura Humanitas, București, 2004.
32. Sillamy, Norbert, *Dicționar de psihologie (Larousse)*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2009.
33. Smith, Edward E.; Nolen-Hoeksema, Susan; Fredrickson, Barbara L.; Loftus, Geoffrey R., *Atkinson & Hilgard. Introducere în psihologie*, Editura Tehnică, București, 2005.
34. Șchiopu, Ursula; Verza, Emil, *Psihologia vârstelor. Ciclurile vieții*, E.D.P., București, 1997.
35. Zimbardo, Philip, *Efectul Lucifer*, Editura Nemira, București, 2008.
36. Zlate, Mielu, *Eul și personalitatea*, Editura Trei, București, 2002.
37. Zlate, Mielu, *Fundamentele psihologiei*, Editura Polirom, Iași, 2009.
38. Zlate, Mielu, *Introducere în psihologie*, Editura Polirom, Iași, 2000.
39. Zlate, Mielu, *Psihologia mecanismelor cognitive*, Editura Polirom, Iași, 1999.

NOTĂ: Bibliografia pentru disciplina de specialitate include și manualele de *Psihologie* valabile în învățământul preuniversitar, în anul școlar în care se susține concursul.

E. TEMATICA PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE CONCURS

I. Procesul educațional - abordare sistemică

1. Predarea, învăţarea şi evaluarea - componente fundamentale ale procesului educațional.
2. Variabile ale procesului de învăţământ şi relaţia dintre ele (cunoştinţe, abilităţi, deprinderi, aptitudini, competenţe).

II. Elemente de curriculum

1. Conceptul de „curriculum”. Taxonomii ale tipurilor de curriculum. Componentele curriculumului naţional: planuri-cadru (trunchi comun, curriculum de specialitate fix şi flexibil, curriculum la decizia elevului din oferta şcolii), programe şcolare. Manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module, standarde naționale de evaluare.
2. Competenţele predării-învăţării-evaluării la disciplina de concurs. Competenţe generale, competenţe specifice.
3. Proiectarea activităţii didactice: planificare calendaristică, proiectarea unităţii de învăţare.

III. Desfășurarea activității didactice la disciplina de concurs

1. Metode didactice specifice disciplinei de concurs (relevanţă, funcţii, complementaritate, taxonomie, caracterizarea metodelor de învăţământ tradiționale, moderne/centrate pe elev, exemplificarea utilizării la disciplina de concurs).
2. Demersuri creative în metodologia didactică: abordarea euristică, învăţarea prin descoperire, învăţarea prin problematizare, învăţarea prin cercetare, învăţarea prin cooperare.
3. Forme de organizare a activităţii didactice: clasificare, caracterizare, avantaje/dezavantaje şi limite.
4. Mijloacele de învăţământ (concept, modalități de integrare în procesul de predare-învăţare-evaluare, funcţii, tipuri de mijloace de învăţământ şi caracteristicile lor, mijloace tehnice de instruire).

IV. Elemente de evaluare educațională

1. Relaţia dintre curriculum şi evaluare - efecte educaționale. Scopul evaluării educaţionale. Etapele procesului de evaluare. Funcţiile generale şi specifice ale evaluării performanţelor elevilor. Strategii/moduri şi tipuri de evaluare.
2. Metode de evaluare a rezultatelor şcolare: metode „tradiţionale” şi metode „complementare”. Relaţia dintre metoda şi instrumentul de evaluare.
3. Testul docimologic – instrument de evaluare (concept, tipologie, proiectare, administrare, diseminarea rezultatelor).
4. Tipologia itemilor (definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi în utilizare).
5. Calităţile instrumentelor de evaluare. Matricea de specificaţii şi rolul acesteia în proiectarea instrumentelor de evaluare.
6. Elemente de deontologie în procesul de evaluare. Factori generativi ai distorsiunilor în procesul evaluării educaţionale. Erori în evaluare şi notare. Calităţile evaluatorului.

V. Informatizarea şi învăţarea multimedia.

1. Tehnologiile informaționale și de comunicație (TIC), instruirea asistată de calculator și mediile multimedia de învățare.
2. Eficientizarea utilizării TIC în construirea de medii active de instruire și asigurarea protecției datelor personale.
3. Integrarea Inteligenței Artificiale (IA) în procesul educațional:
   - adaptarea strategiilor de predare-evaluare și proiectarea unor sarcini bazate pe reflecție, argumentare și dialog;
   - utilizarea IA pentru diferențierea învățării, accesibilizare și feedback, sub rezerva validării pedagogice stricte din partea profesorului.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE CONCURS

1. Albulescu, Ion, Albulescu, Mirela, *Didactica disciplinelor socio-umane*, Ed. Napoca Star, Cluj-Napoca, 1999.
2. Bocoş M., *Instruirea interactivă. Repere axiologice şi metodologice*, Ed. Polirom, Iaşi, 2013.
3. Bocoş M., Jucan D., *Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Ed. Paralela 45, Piteşti, 2019.
4. Ceobanu, Ciprian; Cucoș, Constantin; Istrate, Olimpius; Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Educația digitală*, Ed. Polirom, Iași, 2022.
5. Cerghit I., Neacşu I., Pânişoară I. O., Potolea D., *Prelegeri pedagogice*, Ed. Polirom, Iaşi, 2001.
6. Ciolan L., *Învățarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Ed. Polirom, Iaşi, 2008.
7. Cristea S., *Dicționar de termeni pedagogici*, E.D.P., București, 1998.
8. Cristea S., *Fundamentele pedagogiei*, Ed. Polirom, Iaşi, 2010.
9. Cucoș C., *Pedagogie generală*, Ed. Polirom, Iaşi, 2000.
10. Cucoș, Constantin, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Ed. Polirom, Iași, 2005.
11. Glava, Cătălin (coord.), *Ghid de utilizare a Inteligenței Artificiale în școli*, Presa Universitară Clujeană / Asociația Edu Apps, Cluj-Napoca / București, 2026.
12. Hattie, J., *Învățarea vizibilă. Ghid pentru profesori*, Ed. Trei, București, 2014.
13. Ionescu M., *Instrucție și educație*, Ed. Vasile Goldiș University Press, Arad, 2007.
14. Oprea C.M., *Strategii didactice interactive*, E.D.P., București, 2008.
15. Oțet F., Liţoiu N., Spineanu-Dobrotă S., *Ghid de evaluare pentru științele socio-umane*, Ed. ProGnosis, București, 2000.
16. Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Enciclopedia metodelor de învățământ*, Ed. Polirom, Iași, 2024.
17. Petrescu P., Pop V., *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situațiilor de învățare*, Ed. Didactică şi Pedagogică, București, 2007.
18. Petrovici M.C., *Niveluri ale înțelegerii*, E.D.P., București, 2010.
19. Stoica A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ghid pentru profesori, Ed. Prognosis, București, 2001.
20. Stoica A., *Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică*, Ed. Humanitas Educational, București, 2003.
21. Stoica A., Mihail R., *Evaluarea educațională. Inovații şi perspective*, Ed. Humanitas, București, 2006.
22. Stoica E. (coord.), Avram M., Spineanu-Dobrotă S., Teșileanu A., *Ghid de evaluare la disciplinele socio-umane*, Ed. ERC Press, București, 2011.

NOTĂ: Bibliografia pentru metodica disciplinei de concurs include *și* curriculumul național în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul (planuri-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Anexa nr. 96

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

PSIHOPEDAGOGIE SPECIALĂ

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Prezenta programă se adresează candidaților care intenționează să participe la concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar, la disciplina *psihopedagogie specială*, având ca scop pregătirea şi evaluarea capacităților şi competențelor acestora.

Candidații care participă la concursul pentru ocuparea posturilor/catedrelor vacante din învățământul preuniversitar la disciplina *psihopedagogie specială* pot ocupa următoarele posturi/catedre: profesor de psihopedagogie specială pentru o catedră de educație specială; profesor psihopedagog; profesor logoped; profesor itinerant/de sprijin; profesor-educator.

Psihopedagogia specială este o știință interdisciplinară la confluența dintre psihologie, pedagogie, medicină şi sociologie, care se ocupă de cunoașterea complexă a persoanelor cu cerințe educative speciale, în vederea proiectării şi implementării de acțiuni cu caracter formativ şi corectiv-terapeutic pentru o inserție/reinserție psihosocială eficientă.

Prezenta programă de concurs este elaborată în acord cu legislația în vigoare şi cu programele şcolare care se aplică în învățământul special.

Aspecte fundamentale vizate de programă:

- Cunoaşterea conținuturilor ştiințifice fundamentale şi a tendințelor în psihopedagogia specială.
- Cunoaşterea specificului învățării, educării, compensării/recuperării, integrării copiilor cu cerințe educative speciale (CES).
- Evaluarea şi monitorizarea dezvoltării psihointelectuale şi socioafective a elevilor cu CES, ca o consecință a procesului de învățământ desfăşurat în şcoala specială sau în şcoala de masa pe tot parcursul şcolar.
- Creşterea calității actului educațional prin selectarea resursei umane care să posede informații, priceperi şi deprinderi specifice domeniului educației speciale.
- Proiectarea şi implementarea activităților specifice, diferențiate, în funcție de particularitățile biopsihosociale ale copiilor/tinerilor cu CES care să vizeze integrarea şcolară şi socială în şcoala publică sau în comunitate.

B. COMPETENŢE GENERALE

- Cunoaşterea, înțelegerea şi utilizarea operațională adecvată a conceptelor psihopedagogice;
- Cunoaşterea conținuturilor ştiințifice fundamentale în psihopedagogia specială;
- Cunoaşterea specificului învățării, compensării/recuperării şi integrării copiilor/tinerilor cu cerințe educaționale speciale (CES).
- Evaluarea şi monitorizarea dezvoltării psihointelectuale, socio-afective şi comportamentale a copiilor/tinerilor cu CES.
- Proiectarea şi realizarea demersului didactic trans-, inter- şi multidisciplinar, în funcție de particularitățile biopsihosociale ale copiilor/elevilor cu CES.
- Dezvoltarea competențelor metodice şi metodologice ale cadrelor didactice din învățământul special şi special integrat.
- Aplicarea principiilor didacticii generale şi specifice, a designului universal de învățare şi a tehnologiilor asistive şi de acces.
- Cunoaşterea documentelor şcolare specifice şi a legislației în vigoare.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

I. Obiectul şi problematica psihopedagogiei speciale

1. Psihopedagogia specială - statutul interdisciplinar şi relaţiile acesteia cu psihologia, pedagogia, sociologia şi medicina. Cadrul conceptual şi terminologia specifică psihopedagogiei speciale
2. Structura şi finalităţile psihopedagogiei speciale
3. Actualităţi şi perspective – experienţa naţională şi internaţională cu privire la practicile utilizate în intervenţia recuperatorie şi educaţia copiilor/tinerilor cu CES
4. Terapia educaţională. Caracterul complex şi integrator al terapiei educaţionale
5. Valenţele educaţionale ale terapiilor
6. Munca în echipa multidisciplinară – element cheie în intervenţiile psihopedagogice
7. Tipuri/module de activităţi educaţional-terapeutice. Competenţe specifice fiecărui tip de activitate

II. Etiologia specifică şi clasificarea diferitelor tipuri de dizabilităţi

1. Principalele categorii etiologice responsabile de apariţia dizabilităţilor. Etiologie exogenă şi endogenă.
2. Clasificarea dizabilităţilor
3. Frecvenţa diferitelor tipuri de dizabilităţi
4. Simptomatologia diferitelor sindroame în cazul dizabilităţilor.

III. Factorii şi etapele dezvoltării copiilor/tinerilor cu dizabilităţi

1. Factorii care condiţionează dezvoltarea copilului/tânărului. Relaţia dintre factorii ereditari, factorii de mediu şi factorii educaţionali. Raportul specific dintre factorii ereditari, factorii de mediu şi factorii educaţionali în cazul copiilor/tinerilor cu dizabilităţi
2. Etapele dezvoltării ontogenetice şi relevanţa lor în cazul copiilor cu dizabilităţi
3. Particularităţi cognitive, socioemoţionale şi comportamentale ale dezvoltării copiilor cu dizabilităţi. Dezvoltarea compensatorie
4. Structura şi formele de manifestare a personalităţii copilului/tânărului cu dizabilităţi. Particularităţi ale dezvoltării personalităţii copilului/tânărului cu dizabilităţi

IV. Evaluarea psihopedagogică complexă şi diagnosticarea copiilor/tinerilor cu cerinţe educative speciale

1. Evaluarea copiilor/tinerilor cu CES - proces continuu şi complex (domeniile evaluării, scopul si metodologia evaluării)
2. Evaluarea psihopedagogică pe domenii de dezvoltare (cognitiv, psihomotric, limbaj, socio-emoţional, comportament adaptativ) – reper fundamental în intervenţiile psihopedagogice pentru copiii cu CES
3. Evaluarea copiilor/tinerilor cu CES în contextul intervenţiei educaţional-recuperatorii/ intervenţiilor psihopedagogice
4. Necesitatea psihodiagnozei formative în psihopedagogia specială
5. Metode şi mijloace de evaluare psihopedagogică a copiilor/tinerilor cu CES. Metodologia de evaluare psihopedagogică (teste, probe de evaluare, sarcini de evaluare, metode şi tehnici psihopedagogice)
6. Raport de evaluare psihopedagogică
7. Fişa psihopedagogică - instrument de evaluare continuă şi intervenţie recuperatorie
8. Problematica depistării precoce şi a diagnosticului în psihopedagogia specială. Screeningul şi diagnosticul în contextul tulburărilor de dezvoltare (intelectuale, senzoriale, ale limbajului şi comunicării, neuromotorii)

V. Particularităţile dezvoltării psihofizice şi sociale ale copiilor/tinerilor cu dizabilităţi

1. Trăsături de specificitate ale evoluţiei psihofizice a copiilor/tinerilor cu dizabilităţi. Particularităţi cognitive, socioemoţionale şi adaptative
2. Particularităţi ale funcţiilor şi proceselor psihice la copiii/tinerii cu diferite tipuri de dizabilităţi:
   a) particularităţile senzaţiilor, percepţiilor, reprezentărilor/ale dezvoltării senzorial-perceptive;

b) particularitățile gândirii, limbajului, memoriei, imaginației, atenției; particularități ale dezvoltării cognitive (procesarea informației, funcții executive, memorie de lucru, raționament perceptiv, înțelegere verbală, viteză de procesare);
c) particularitățile motivației, afectivității, voinței; particularități ale dezvoltării abilităților socio-emoționale;
d) particularități ale dezvoltării comportamentului adaptativ (conceptual, social, practic)
3. Specificul învățării de tip școlar și a procesului terapeutic-recuperatoriu la elevii cu dizabilități
4. Individualizarea comunicării pe tipuri de deficiențe
5. Structura și formele de manifestare a personalității copiilor/tinerilor cu dizabilități
6. Specificul vieții sociale a copiilor/tinerilor cu diferite tipuri de dizabilități
7. Consecințe ale manifestării deficienței în procesul de dezvoltare, adaptare, integrare socială a copiilor/tinerilor

VI. Tulburările de limbaj. Tulburările de învățare

1. Limbajul – abordări multidimensionale. Caracteristicile tulburărilor de limbaj la copiii/tinerii cu CES
2. Tipuri de tulburări de limbaj: de pronunție/de articulație, de ritm și fluență a vorbirii, de limbaj oral și scris
3. Întârzierea în dezvoltarea limbajului. Prevenție, diagnostic și intervenție.
4. Terapia tulburărilor de limbaj și comunicare (demutizarea, audiologia educațională și tehnologică) și terapii specifice dizabilității vizuale și formării autonomiei (educația vizual-perceptivă, orientarea spațială și mobilitatea). Rolul intervenției comportamentale - formarea comportamentelor adaptative și autoreglarea.
5. Tulburările specifice de învățare. Dificultăți de învățare în context școlar

VII. Specificul activităților educațional-terapeutice în psihopedagogia specială și a intervențiilor psihopedagogice

1. Stimularea cognitivă
   a) Rolul activităților cognitive în educația specială a copiilor/tinerilor cu CES
   b) Conținutul activităților cognitive:
      - activități de organizare, consolidare, sistematizare, completare a faptelor informațiilor, abilităților și deprinderilor;
      - cunoașterea senzorială (cutanată, vizuală, gustativă, olfactivă, auditivă);
      - cunoașterea perceptivă (coordonare vizuo-motorie, percepția formă-fond, constanța percepției, poziția în spațiu, relațiile spațiale);
      - formarea și dezvoltarea conceptelor fundamentale de natură logico-matematică: sortarea, gruparea, asocierea, corespondența unu la unu, ordinea numerică, ș.a.;
      - formarea și dezvoltarea proceselor și activităților psihice prin exerciții senzorio-motorii și perceptive
   c) Activitățile educațional-terapeutice și rolul acestora în organizarea cunoașterii. Elementele diferențiale față de activitatea de predare
   d) Formarea abilităților senzorial-perceptive
   e) Formarea, dezvoltarea, restructurarea proceselor-activităților psihice prin exerciții senzorio-motorii și perceptive și importanța acestora în învățare. Structura generală a exercițiilor și activităților cognitive
2. Ludoterapia
   a) Ludoterapia în cadrul acțiunii de terapie complexă recuperatorie integrată
   b) Jocul ca proces de învățare și de recuperare în cadrul acțiunii de terapie educațională recuperatorie integrată
   c) Modalități de realizare a jocului. Valențe educative ale jocului
   d) Jocuri didactice și activități de loisir realizate cu copiii/tinerii cu CES în activitatea de învățare și în terapia educațională integrată
3. Terapia ocupațională
   a) Terapia ocupațională. Rolul și funcțiile terapiei ocupaționale

b) Desfășurarea procesului de terapie ocupațională. Tipuri şi forme de organizare a terapiei ocupaționale
c) Conținutul şi valențele educațional-terapeutice ale activităților de terapie ocupațională

4. Terapia psihomotricităţii şi abilitarea manuală
   a) Motricitate şi psihomotricitate
   b) Dezvoltare motorie şi psihomotorie
   c) Structura psihomotricităţii. Obiective educațional-terapeutice ale psihomotricităţii şi instrumente de evaluare
   d) Conținut, obiective şi modalități de evaluare a activităților de abilitare manuală
5. Formarea autonomiei personale şi sociale
   a) Autonomia personală şi socială şi integrarea în comunitate. Integrarea socială
   b) Obiective şi structuri de activități educațional-terapeutice
   c) Structura programului general de autonomie personală şi socială. Metodologia pentru formarea şi dezvoltarea comportamentelor de autonomie personală şi socială:
      - formarea comportamentelor de autoservire, igienă personală, securitate, deplasare;
      - formarea comportamentului social: competențe sociale, deplasare, mobilitate în comunitate, utilizarea resurselor comunității
   d) Educația vizual-perceptivă, orientarea spațială şi mobilitatea la copiii/tinerii cu dizabilități vizuale
6. Intervenția comportamentală: principii, obiective şi aplicații în educația specială

VIII. Psihopedagogia integrării/incluziunii elevilor cu CES în şcoala de masă

1. Obiectul de studiu al psihopedagogiei integrării. Delimitări conceptuale din literatura de specialitate (integrare, normalizare, incluziune, diferențiere, şcoală incluzivă, adaptări curriculare, curriculum diferențiat, curriculum adaptat etc.)
2. Cadrul normativ şi legislativ care reglementează integrarea elevilor cu CES în şcoala de masă
3. Modele şi forme de integrare şcolară a elevilor cu CES.
4. Principiile educației integrate
5. Modalități de favorizare a integrării elevilor cu CES în învățământul de masă prin: depistare precoce, intervenție timpurie, educație preşcolară, debut şcolar în şcoala de masă, trasee educaționale compatibile cu tipul şi gradul de deficiență etc. Optimizarea procesului educațional prin intermediul profesorului itinerant şi de sprijin
6. Şcoala incluzivă – caracteristici şi obiective. Managementul şcolii incluzive
7. Soluții privind integrarea şcolară a elevilor cu dizabilități
8. Avantaje şi limite ale integrării şcolare

IX. Formarea şi dezvoltarea abilităților, deprinderilor şi capacităților în vederea integrării socio-profesionale a copiilor/tinerilor cu CES

1. Caracteristicile şi rolul abilității manuale în achiziționarea principalelor abilități şi deprinderi necesare preprofesionalizării şi profesionalizării
2. Activități de formare a competențelor necesare pregătirii pentru viață
3. Consilierea şi orientarea şcolară şi profesională a elevilor cu CES
4. Integrarea socioprofesională a elevilor cu CES

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Bodea Hațegan C., *Logopedia - Terapia tulburărilor de limbaj. Structuri deschise*, Editura Trei, București, 2016.
2. Chassey D. J., Brignone S., *Terapie comportamentală şi cognitivă a tulburărilor de ritm şi fluenţă*, Editura Polirom, Iaşi, 2000.
3. Cozma A., *Psihopedagogia comunicării la copii cu dizabilități mintale*, Editura RAR, București, 2008.
4. David C., Roşan A., *Repere diagnostice bazate pe dovezi științifice în tulburările specifice de învățare*, Editura Argonaut & Limes, Cluj-Napoca, 2017.

5. Gherguț A., Frumos L., Raus G., *Educația specială. Ghid metodologic*, Editura Polirom, Iași, 2016.
6. Gherguț A., *Psihopedagogie specială. Fundamente teoretice și perspective practice,* Ediția a IV-a, revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2023.
7. Gherguț A., *Educația incluzivă și pedagogia diversității*, Editura Polirom, Iași, 2016.
8. Gherguț A., Frumos L., *Educația incluzivă. Ghid metodologic*, Editura Polirom, Iași, 2019.
9. Green C., Chee K., *Să înțelegem ADHD*, Editura Aramis, București, 2009.
10. McInnes J.M, Treffry J.A., *Copilul cu surdocecitate. Ghid de dezvoltare*, Editura Semne, București, 1999.
11. Muşu I. şi Taflan A. (coord.), *Terapia educațională integrată*, Editura Pro Humanitate, București, 1997.
12. Peeters T., *Autismul. Teorie şi intervenție educațională*, Editura Științele Educației, 2009.
13. Popovici D.V., *Dezvoltarea comunicării la copiii cu deficiențe mintale*, Editura Pro Humanitate, București, 2000.
14. Popovici D.V., *Orientări teoretice şi practice în educația integrată*, Editura Universității Aurel Vlaicu, Arad, 2007.
15. Preda V. (coord.), *Elemente de psihopedagogie aplicată. Cercetări fundamentale şi aplicate*, Editura Eikon, Cluj Napoca, 2007.
16. Preda V., *Psihopedagogia intervenției timpurii la deficienții vizuali*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2002.
17. Roşan A., *Psihopedagogie specială. Modele de evaluare şi intervenție*, Editura Polirom, Iași, 2015.
18. Stănică I., Muşu I., Popa M., Popovici D.V., Rozorea A., *Psihopedagogia specială - Deficiența senzorială*, Editura Pro Humanitate, București, 1997.
19. Verza E., *Disgrafia şi terapia ei*, E.D.P., București, 1983.
20. Verza E., *Dislalia şi terapia ei*, E.D.P., 1977.
21. Verza E., Verza E.F., *Tratat de Psihopedagogie specială*, Editura Universității din București, 2011.
22. Vlad E., *Evaluarea în actul educativ terapeutic*, Editura Pro Humanitate, București, 1999.
23. Vlad M., Ghilaş I., Cozma A., Vasiliu C.M., *Dicționar enciclopedic de Psihopedagogie specială*, Editura Fundației Culturale Marin Speteanu, București, 2009.
24. Vrăsmaş, T., Vrăsmaş, E., Stanciu, M., *Incluziunea şcolară a copiilor cu cerințe educaționale speciale: aspirații şi realități*, Editura Vanemonde, București, 2010.
25. Vrăsmaş, E., *Dificultățile de învățare în școală: domeniu nou de studiu și aplicație*, Editura V&I Integral, București, 2012.
26. Vrăsmaş, E., *Educația timpurie*, Editura Arlequin, București, 2014.
27. Vrăsmaş, E., Vrăsmaş, T., *Educația incluzivă în grădiniță: dimensiuni, provocări şi soluții / UNICEF România*, Editura Alpha MDN, Buzău, 2012.
28. Vrăsmaş, T., Fartuşnic, C., *Educația pentru toți și pentru fiecare*, Editura Alpha MDN, Buzău, 2016.

NOTĂ: Bibliografia pentru tematica de specialitate include *şi* actele normative (valabile în anul şcolar în care se susține concursul) care vizează:
- metodologia pentru evaluarea şi intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării şcolare şi profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, precum şi în vederea abilitării şi reabilitării copiilor cu dizabilități şi/sau cerințe educaționale speciale;
- normele/măsurile de îmbunătățire a activității de învățare, instruire, compensare, recuperare şi protecție specială a copiilor/elevilor/tinerilor cu cerințe educative speciale din cadrul sistemului de învățământ special şi special integrat;
- regulamentul privind organizarea şi funcționarea centrelor județene/al municipiului București de resurse şi asistență educațională;
- regulamentul de organizare şi funcționare a învățământului special şi special integrat;
- regulamentul de organizare şi funcționare a centrelor şcolare pentru educație incluzivă.

E. TEMATICA PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE CONCURS

I. Specificul metodicii psihopedagogiei speciale

1. Obiectul de studiu şi scopul metodicii psihopedagogiei speciale

2. Structura învățământului special, scopul şi obiectivele procesului de învățământ pentru elevii cu dizabilități.
3. Specificul procesului de învățământ pentru elevii cu dizabilități ca relație între predare-învățare-evaluare-compensare. Caracterul formativ-educativ-recuperator al programelor de psihopedagogie specială şi al programului de sprijin pentru elevii cu dizabilități integrați în învățământul de masă.
4. Specificul aplicării sistemului de principii didactice generale. Importanța aplicării principiilor specifice învățământului pentru elevii cu dizabilități.
5. Variabile ale procesului de învățământ şi relaţia dintre ele (cunoştinţe, abilităţi, deprinderi, aptitudini, competenţe).

II. Elemente de curriculum

1. Conceptul de „curriculum". Taxonomii ale tipurilor de curriculum. Componentele curriculumului naţional: planuri-cadru (trunchi comun, curriculum de specialitate fix şi flexibil, curriculum la decizia elevului din oferta şcolii), programe şcolare. Manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module, standarde naționale de evaluare.
2. Specificul curriculumului pentru învățământul special şi special integrat pentru diferite tipuri şi grade de dizabilitate: diferențiere/individualizare curriculară, centrare pe formarea de competențe/cunoștințe operative/deprinderi de viață, orientare terapeutic-compensatorie.
3. Operaționalizarea obiectivelor educaționale; strategii de operaționalizare. Stabilirea de obiective diferențiate şi individualizate în contextul activităților de învățare pentru elevii cu dizabilități; negocierea şi stabilirea de comun acord a obiectivelor intervenției de către echipa multidisciplinară în parteneriat cu familia.

III. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice în învățământul pentru elevii cu dizabilități

1. Specificul proiectării activității didactice pentru elevii cu dizabilități, bazate pe diferențiere şi individualizare: planificare calendaristică, proiectarea unității de învățare, proiecte de activități didactice (pentru diferite tipuri de lecții şi activități educațional-terapeutice), proiectarea de activități de învățare intra-, inter- şi transdisciplinare pe teme, adaptări curriculare pentru elevii cu dizabilități integrați în învățământul de masă, planuri de intervenție personalizate. Rolul şi funcționarea echipei multidisciplinare.
2. Forme de organizare a activității didactice în învățământul special şi special integrat. Forme de activitate diferențiată şi individualizată: învățare pe grupe de nivel (multi-level learning), învățare individualizată, lucrul în echipă al cadrelor didactice (team-teaching), parteneriat în predare-învățare etc.
3. Mijloacele de învățământ şi integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare orientat terapeutic-compensator, pentru elevii cu dizabilități.
   - Tipuri de mijloace de învățământ şi caracteristicile lor.
   - Particularități ale utilizării mijloacelor de învățământ în educația specială: importanța mijloacelor concret-intuitive la elevii cu dizabilități mintale; utilizarea mijloacelor moderne audio-vizuale şi informatice; utilizarea de softuri educaționale; rolul mijloacelor surdo-tehnice (individuale, colective, portabile, fixe, mecanice, electrice, electronice) şi descrierea lor în funcție de analizator (auditive, vizuale, vibrotactile, electrostimulatoare, combinate); mijloace tehnice de instruire pentru elevii slab-văzători şi nevăzători; rolul tehnologiilor de acces în procesul de învățare şi comunicare.
4. Specificul relației elev-profesor în contextul activităților de grup şi individuale. Tipuri de relații specifice educației speciale.

IV. Strategii didactice specifice psihopedagogiei speciale

1. Specificul utilizării metodelor didactice tradiționale în cazul diferitelor categorii de elevi cu dizabilități: clasificare, definire, evidențierea avantajelor şi limitelor în funcție de specificul dizabilității.

2. Aplicarea metodelor didactice moderne, activ-participative, în activitățile școlare desfășurate cu elevii cu diferite tipuri de dizabilități: caracteristici, avantaje și limite. Învățarea prin cooperare.
3. Metode, procedee și tehnici specifice psihopedagogiei speciale:
   - în activitatea educativ-terapeutică cu elevii cu dizabilități mintale: metoda imitației, modelării, fragmentării operațiilor în secvențe mici și înlănțuirea lor, metode specifice de structurare și organizare spațio-temporală;
   - în activitatea educativ-terapeutică cu elevii cu TSA: metode de terapie comportamentală, Applied Behavior Analysis [ABA], Give me 5, Picture Exchange Communication System [PECS], Early Start Denver Model [ESDM], Parent-mediated Communication-focused Treatment [PACT], Learning Experiences – an Alternative Program for Preschoolers and Parents [LEAP], Treatment and Education of Autistic and Communication Handicapped Children [TEACCH], Responsive Education and Prelinguistic Milieu Training [RPMT]), Scenariile sociale (C. Gray);
   - în activitatea educativ-terapeutică cu elevii cu dizabilități auditive: metodologia specifică demutizării (metoda orală, metoda gestuală, sistemul dactil, metoda grafică, comunicarea totală), metode specific ortofonice, metodologia labiolecturii etc.;
   - în activitatea educativ-terapeutică cu elevii cu dizabilități vizuale: metode, procedee şi tehnici de stimulare şi educație vizuală a resturilor de vedere, metode de educare a tactil-kinesteziei, orientării spațiale și a deplasării la nevăzători etc.;
   - metodele şi procedeele specific logopedice: demonstrația articulatorie, modelarea, exercițiul articulatoriu, fonatoriu, comparația ortofonică, sonoră și grafică, metoda „mecanică”, derivarea sunetelor, comunicarea augmentativă şi alternativă etc.;
   - metode de antrenament a conștiinței fonologice, a funcțiilor executive, a memoriei de lucru, a raționamentului perceptiv, înțelegerii verbale, a vitezei de procesare;
   - modele de programe terapeutice complexe pentru diferite tipuri de dizabilități.
4. Metodica predării-învățării citit-scrisului şi calculului aritmetic.
   - Formarea şi consolidarea deprinderilor de citit-scris la diferite categorii de elevi cu dizabilități. Formarea structurilor perceptiv-motrice de bază (schemă corporală, coordonare oculo-manuală, structuri perceptiv-motrice de formă, mărime, culoare, spațiale și temporale), pregrafia şi prelexia – faze premergătoare ale însușirii citit-scrisului.
   - Etapele însușirii citit-scrisului: perioada preabecedară, abecedară şi postabecedară la copilul cu dizabilități. Metoda fonetico-analitico-sintetică. Metode adaptate de antrenament a acurateții, vitezei şi comprehensiunii citirii.
   - Metodologia predării-învățării cunoștințelor elementare de limba română la elevii cu diferite tipuri de dizabilități:
     - Metodologia învățării citit-scrisului în Braille.
     - Particularități ale învățării citit-scrisului în cazul copiilor cu surditate.
     - Specificul învățării citit-scrisului la elevii cu dizabilități multiple (de exemplu, surdocecitate), precum și la elevii cu TSA sau cu paralizie cerebrală, inclusiv în situațiile în care acestea sunt asociate cu alte dizabilități
   - Specificul formării competenței de calcul aritmetic la copilul cu dizabilități. Abilități de pre-calcul. Formarea conceptului de număr natural. Numerația. Operații cu numere naturale. Utilizarea practică a unităților de măsură.
   - Metodica rezolvării problemelor în cazul elevilor cu diferite tipuri de dizabilități.

V. Elemente de evaluare educațională

1. Strategii de evaluare a rezultatelor procesului educativ-terapeutic și a progresului școlar al elevilor cu dizabilități.
2. Funcțiile și formele (tipurile) evaluării şi integrarea acestora în procesul educativ-terapeutic desfășurat cu elevii cu dizabilități. Importanța evaluării continue (formative) în activitățile de învățare şi terapie cu elevii cu dizabilități. Formarea capacității de autoevaluare la elevi.
3. Metode de evaluare: tradiționale și moderne. Specificul utilizării lor la diferite categorii de elevi cu dizabilități (caiete de observații, fișe de evaluare, scale de progres, rapoarte de evaluare descriptive).
4. Modalități de elaborare a probelor de evaluare şi a itemilor.

5. Tipologia itemilor (definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi în utilizare).
6. Aprecierea rezultatelor şcolare. Tehnici de notare şi oportunitatea utilizării lor în cazul diferitelor categorii de elevi cu dizabilități (prin raportare la curriculum/descriptori de performanță, la standardele unui grup de referință, la individ).
7. Sisteme de notare (cifrică şi cu calificative), bazate pe descriptori de performanță, utilizate în învățământul special. Factori perturbatori în apreciere şi notare.
8. Elemente de deontologie în procesul de evaluare. Calităţile evaluatorului.
9. Factori generativi ai distorsiunilor în procesul evaluării educaţionale. Erori în evaluare şi notare.

VI. Informatizarea şi învăţarea multimedia.

1. Tehnicile informaţionale computerizate, instruirea asistată de calculator şi învăţarea multimedia.
2. Eficientizarea utilizării tehnologiei informaţiei şi comunicării în desfăşurarea activităţii didactice în învățământul pentru elevii cu dizabilități.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE CONCURS

1. Bocoş M., *Instruirea interactivă. Repere axiologice şi metodologice*, Editura Polirom, Iaşi, 2013.
2. Ceobanu, Ciprian; Cucoş, Constantin; Istrate, Olimpius; Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Educația digitală*, Ediția a II-a revăzută şi adăugită, Editura Polirom, Iaşi, 2022.
3. Ciolan L., *Învățarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iaşi, 2008.
4. Cristea S., *Dicționar de termeni pedagogici*, E.D.P., București, 1998.
5. Cristea S., *Fundamentele pedagogiei*, Editura Polirom, Iaşi, 2010.
6. Cucoş C., *Pedagogie generală*, Editura Polirom, Iaşi, 2000.
7. Cucoş, Constantin, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași, 2005.
8. David C., Roşan A., *Intervenții psihopedagogice în tulburările specifice de învățare. Învățăm fonologic – program structurat de antrenament al conștiinței fonologice bazat pe dovezi științifice*, Editura Polirom, Iaşi, 2019.
9. Foloştină, R., Simion, E., *Învățarea digitală la copiii cu nevoi educaționale speciale de suport*, Editura Universitară, București, 2020.
10. Glava, Cătălin (coord.), *Ghid de utilizare a Inteligenței Artificiale în școli*, Presa Universitară Clujeană/Asociația Edu Apps, Cluj-Napoca/București, 2026.
11. Ionescu M., Radu I., *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2004.
12. Mara D., *Strategii didactice în educația incluzivă*, E.D.P., București, 2009.
13. Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Enciclopedia metodelor de învățământ*, Ediția a II-a, Ed. Polirom, Iaşi, 2024.
14. Petrescu P., Pop V., *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situațiilor de învățare*, Editura Didactică şi Pedagogică, București, 2007.
15. Petrovici M.C., *Niveluri ale înțelegerii*, E.D.P., București, 2010.
16. Vrăsmaş E., *Învățarea scrisului - o perspectivă comprehensivă şi integrativă*, Editura Pro Humanitate, București, 1999.

NOTĂ: Bibliografia pentru metodica disciplinei de concurs include şi curriculumul național în vigoare şi în uz în anul şcolar în care se susține concursul (planuri-cadru, programe şcolare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat), precum şi actele normative (valabile în anul şcolar în care se susține concursul) care vizează:

- normele/măsurile de îmbunătățire a activității de învățare, instruire, compensare, recuperare şi protecție specială a copiilor/elevilor/tinerilor cu cerințe educative speciale din cadrul sistemului de învățământ special şi special integrat;
- procedura cu privire la asigurarea condițiilor de egalizare a şanselor pentru elevii cu deficiențe de vedere/deficiențe de auz/tulburare de spectru autist/tulburări specifice de învățare care susțin examenele naționale.

Anexa nr. 97

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

RELIGIE ADVENTISTĂ

2026

A. Notă de prezentare

Prezenta programă se adresează cadrelor didactice care se *prezintă Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar*, disciplina *Religie Adventistă.*

Absolvenţii facultăţilor de profil şi profesorii care susţin examenul la disciplina *Religie Adventistă* pot preda în învăţământul preuniversitar disciplina *Religie Adventistă* și *Discipline Teologice de Specialitate*, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru disciplina religie. Competenţele şi conţinuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităţilor didactice, specifice disciplinei.

În realizarea Programei pentru *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar* s-a avut în vedere necesitatea ca profesorii de religie să aibă cunoştinţe temeinice despre conţinuturile tematice ale Programei şcolare în vigoare, folosite în procesul de predare-învăţare a disciplinei Religie.

Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar a fost structurată astfel încât să abordeze conţinuturi din următoarele domenii teologice: *Studiul Bibliei, Dogmatică, Istoria Creştinismului/Bisericii Creştine – Istoria Bisericii Adventiste*, precum şi din domeniul *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei.*

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, filiera teologică, urmărind:

- cunoaşterea conţinuturilor fundamentale şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinei *Religie Adventistă*, precum şi a *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei*;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor didactice;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

B. Competenţe specifice profesorului de religie

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de *didactică a disciplinei și a metodicii predării religiei*, anumite competente specifice profesorului de *Religie Adventistă*, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

- cunoaşterea de către profesor a adevărurilor fundamentale de credinţă şi a elementelor de didactică și de metodică a predării religiei, într-o varietate de contexte educaționale;
- capacitatea de a înţelege, practica şi transmite valorile morale şi spirituale specifice acestei discipline;
- cunoaşterea şi utilizarea competentă a principalelor documente şcolare reglatoare: planuri-cadru, programe şcolare, programe pentru examene naţionale;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la activităţile de învăţare şi conţinuturi, precum şi capacitatea de a construi şi menţine un climat educativ stimulativ şi eficient;
- capacitatea de a adecva conţinuturile şi demersurile didactice la particularităţile de vârstă şi la specificul dezvoltării cognitiv-afective/intelectuale a elevilor;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea, evaluarea activităţilor didactice şi a competţentelor dobândite de elevi; elaborarea de teste iniţiale, formative şi sumative, în funcţie de obiectivele sau competenţele vizate;
- valorificarea în demersul didactic a relațiilor inter-, intra- și multidisciplinare;
- folosirea şi contextualizarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor şi metodelor interacţiunii educaţionale şi ale unor elemente de *retorică didactică*;
- evaluarea capacităţilor cognitive, comprehensive şi de aplicare a achiziţiilor, în scopul reglării competenţelor, a stilului didactic precum şi a abordării *strategiilor didactice moderne*.
- comunicarea didactică empatică şi eficientă, în contextul activităţilor specifice *disciplinei religie*.

C. Tematica pentru domeniile teologice:

1. Studiul Bibliei

2. Dogmatică

3. Istoria Creştinismului/Bisericii Creştine – Istoria Bisericii Adventiste

D. Tematica pentru didactica disciplinei și metodica predării Religiei

C. 1. Studiul Bibliei

a) Cunoştinţe generale despre Biblie: scriere, păstrare, traducere în general şi în limba română, răspândire etc.

b) Creaţiunea – lucrarea minunată despre Dumnezeu: creaţiune, omul coroana creaţiunii, căderea în păcat, schimbări şi consecinţe; starea omului în moarte.

c) Planul de mântuire și punerea lui în aplicare: făgăduinţe și profeţii mesianice, întruparea, viaţa, moartea și învierea lui Isus Hristos; harul, neprihănirea prin credință și sfințirea, relația lege-har, siguranța în Hristos, lucrarea Duhului Sfânt, glorificare și viaţa veşnică.

d) Marea Lupta – istoria luptei dintre Dumnezeu și Satana, bine și rău, concept și consecințe în experiența umana, profeția biblică, descoperirea lui Dumnezeu cu privire la viitor, Sanctuarl ceresc, judecata de cercetare, întreita solie îngerească evenimente finale, Noul Pământ.

e) Biserica, o adunare a poporului lui Dumnezeu: biserica din Eden, chemarea lui Avraam, exodul și slujbele de la sanctuar, evreii în Canaan, teocrație și regalitate, naşterea și dezvoltarea bisericii creştine primare, definirea împărăţiei harului în „Predica de pe Muntele Fericirilor”, Biserica templul lui Dumnezeu, darurile Duhului Sfânt, caracteristicile rămăşiţei și definirea Babilonului spiritual.

f) Creştinul fiinţa sociabilă: familie, filosofie și stil de viață, civism, relaţia credincios –semeni și autorități.

Bibliografie

1. Biblia, Cornilescu, Societatea Biblica Internaţionala
2. E.G.White, Patriarhi și profeți, Viață și sănătate, București, 1999.
3. E.G. White, Profeţi și regi, Viață și sănătate, București, 1998.
4. E.G. White, Hristos Lumina Lumii, Viață și sănătate, București, 2002.
5. E.G. White, Istoria Faptelor Apostolilor, Viață și sănătate, București, 1999.
6. E.G. White, Tragedia Veacurilor, Viață și sănătate, București, 2000.
7. E.G. White, Parabolele Domnului Hristos, Viață și sănătate, București, 1995.
8. E.G. White, Cugetări de pe Muntele Fericirilor, Viață și sănătate, București, 1996.
9. Claude Verechia, Biblia, manual de utilizare, Viață și sănătate, București, 1999.
10. P. Popovici, Și totuși, Biblia are dreptate.
11. Florin Laiu, Hermeneutica și exegeza biblica, Institutul Teologic Adventist, 2000.
12. Curriculum adventist de religie – Suplimentul pentru profesor, Review and Herald. Hagerstown, 1970-1980.

C. 2. Dogmatică

a) Doctrina despre Dumnezeu; Cuvântul lui Dumnezeu, Dumnezeirea, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt;

b) Doctrina despre om: Creațiunea și Natura omului;

c) Doctrina despre mântuire: Apariția păcatului, consecițe, rezolvarea problemei păcatului, Marea Lupta, viaţa, moartea și învierea Domnului Hristos; experiența mântuirii, sfințirea vieții;

d) Doctrina despre biserică: Biserica, Rămășita și misiunea ei, Unitatea trupului lui Hristos, Botezul, Cina Domnului, Darurile și slujbele spirituale, Darul profeției;

e) Doctrina despre viaţa creştina: Legea lui Dumnezeu, Sabatul, Administrarea creştina a vieţii, Comportamentul creştin, Lucrarea Domnului Hristos în Sanctuarul ceresc, A doua venire a Domnului Hristos, Moartea și învierea, Mileniul și sfârșitul păcatului, Noul Pământ.

Bibliografie

1. W. Moldovan, Manualul de doctrine biblice, Curierul Adventist, București, 1980.
2. Adventişti de Ziua a Şaptea Cred. O expunere biblica a celor 28 puncte fundamentale de doctrina, Viață și sănătate, București, 2009.
3. Calcând pe urmele Lui, Viață și sănătate, București, 1996.

C. 3. Istoria Creştinismului/Bisericii Creştine – Istoria Bisericii Adventiste

a) Creştinismul primar, persecuție și erezii;

b) Schimbarea statutului Bisericii creştine în timpul lui Constantin și consecințele sale;

c) Sinoadele ecumenice din primele secole;

d) Cruciadele;

e) Mișcări religioase după timpul lui Constantin

f) Pre-reformatorii şi reforma în Italia, Germania, Cehia, Elveţia şi Franţa; consecințe sociale și economice;
g) De la biserica primara la bisericile naționale; cazul Marei Britanii;
h) Contrareforma, consecințele sale și dezvoltarea creștinismului în America de Nord;
i) Influenta religioasa a Americii asupra Vechiului Continent;
j) Marile mișcării evanghelice post-reformă;
k) Mișcarea milerită;
l) Apariția și etapele dezvoltării adventismului în lume și în România;
m) Confesiuni religioase din România;

Bibliografie

1. Carle C. Cairns, Creştinismul de-a lungul secolelor, SMR, 1992.
2. E.G. White, Tragedia Veacurilor, Viață și sănătate, București 2002.
3. R.W. Schwartz, Light Bearers to the Remnant, Pacific Press, Nampa, Idaho, 1979.
4. V.D. Cojea, Cărări vechi și noi, CARD, București,1999.
5. G. Gehann, Predicând Evanghelia, CARD, București, 2002.
6. D. Popa, Biografii ale pionierilor Bisericii Adventiste, Cuvântul Evangheliei, București.
7. D. Popa, Pagini de istorie adventista, Cuvântul Evangheliei, București.
8. B.N. Roşca, Adventismul în România, scurt istoric, CARD, București, 2002.
9. Istoria Bisericii Adventiste din România, curs Institutul Teologic Adventist, București, 2000.

NOTĂ: *Bibliografia pentru* ***disciplinele de specialitate*** *include* ***manualele de Religie Adventistă*** *cuprinse în* ***Catalogul manualelor şcolare*** *valabile în învățământul preuniversitar, în anul şcolar în care se susţine concursul.*

D. TEMATICA PENTRU DIDACTICA DISCIPLINEI ŞI METODICA PREDĂRII RELIGIEI

I. **Religia ca disciplină de învăţământ**
   1. Educaţia religioasă şi finalităţile acesteia;
   2. Baza legislativă a predării Religiei în şcoală.

II. **Dimensiunea educativ-formativă a predării Religiei în scoală**

III. **Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice**
   1. Componentele curriculumului național: planuri-cadru, programe şcolare, standarde naționale de evaluare; alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module, manuale şcolare, auxiliare curriculare.
   2. Programa şcolară pentru disciplina Religie: structura programei şcolare, semnificația componentelor programei şcolare. Corelarea componentelor programei şcolare: competenţe generale – competenţe specifice – conţinuturi – activităţi de învăţare. Modalități de utilizare a programei în proiectarea şi realizarea activităţilor didactice şi în valorificarea manualelor şcolare. Posibilități de valorificare interdisciplinară a programei şcolare de Religie;
   3. Proiectarea curriculumului la decizia elevului din oferta şcolii/curriculumului la decizia şcolii/; modalități de analiză a nevoilor de cunoaştere ale elevilor, modalități de selectare a CDEOȘ/CDȘ modalități de dezvoltare a unei programe de CDEOȘ/CDȘ, exemple posibile pentru domeniul educației religioase;
   4. Proiectarea activității didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unității de învățare, proiectarea de activități de învățare intra-, inter- şi transdisciplinare;
   5. Forme de organizare a activității didactice: caracterizare, clasificare. Lecţia; tipuri de lecţie;
   6. Forme de activitate extraşcolară specifice disciplinei Religie şi proiectarea acestora: cateheza, serbarea religioasă, vizitele şi pelerinajele, expoziţiile, cercurile pe disciplină, participarea la slujbele religioase, organizarea unor activități filantropice.

IV. **Principiile didactice generale. Principii didactice specifice predării Religiei**: principiul hristologic şi principiul eclesiologic.

V. **Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învăţare-evaluare**
   1. Metode didactice: clasificare, caracterizare, metode de comunicare și asimilare a cunoștințelor/ metode de cunoaștere a realității religIoase / metode fundamentate pe acțiune / metode moderne de predare - învățare / utilizarea metodelor centrate pe elev/tehnicilor de învăţare prin cooperare;

2. Mijloace şi materiale didactice utilizate în activitatea didactică: caracterizare, funcţii, clasificare. Mijloace de învățământ specifice disciplinei Religie: textul biblic, literatura religioasă, icoana, portretul, harta, mijloacele audio-vizuale, calculatorul etc;
3. Utilizarea tehnologiei informaţiei şi comunicării, a platformelor educaționale şi a softurilor în construirea unor medii active de instruire. Exemplificări pentru ora de Religie.

VI. **Evaluarea procesului instructiv-educativ**
1. Evaluarea de proces: obiective, caracterizare, funcţii, tipologie. Specificul evaluării la ora de Religie;
2. Metode de evaluare: caracterizare, tipologie;
3. Instrumente de evaluare: caracterizare, calităţi (validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate);
4. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare;
5. Elaborarea probelor scrise: proiectarea testului docimologic, matricea de specificaţii;
6. Metode şi instrumente complementare de evaluare (referatul, proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigația, observarea sistematică a activității și comportamentului elevului).

VII. **Consilierea şi îndrumarea spirituală în cadrul educației religioase.** Rolul modelelor în educaţie. Dinamica relaţiei profesor-elev în cadrul educaţiei religioase.

Notă: *Bibliografia pentru* ***didactica disciplinei și metodica predării religiei*** *include: Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina *Religie Adventistă*, în anul școlar în care se susține examenul/concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Bibliografie

1. BOLOCAN, C.-M., *Catehetica şi Didactica Religiei. Interferenţe şi deosebiri*, Performantica, Iaşi, 2005;
2. CIOLAN, L., *Învăţarea integrată-fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Polirom, Iaşi, 2008;
3. CUCOŞ, C., *Pedagogie*, Polirom, Iaşi, 2000;
4. CUCOŞ, C., *Educaţia religioasă. Repere teoretice şi metodice*, Polirom, Iaşi, 1999;
5. PANOSCHI, M., LIŢOIU, N., Pr. IORDĂCHESCU, N., *Ghid de evaluare, Religie*, Aramis, Bucureşti, 2001;
6. ŞEBU, S., OPRIŞ, M., OPRIŞ, D., *Metodica predării religiei*, Ed. a II-a, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2017;
7. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, P.U.C., Cluj-Napoca, 2004;
8. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;
9. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004;
10. CERGHIT, Ioan, *Metode de învăţământ*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1980;
11. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;
12. Programul naţional de dezvoltare a competenţelor de evaluare ale cadrelor didactice (DeCeE), CNCEIP, Editura Euro Standard, București, 2008.
13. HABENICHT, D., *Cum să predăm religia copiilor noştri*, Editura Viaţă şi Sănătate, Bucureşti, 1999
14. WHITE, E.G., *Educaţie*, Editura Viaţă şi Sănătate, Bucureşti, 2001
15. Idem, *Principiile fundamentale ale educaţiei creştine*, Editura Viaţă şi Sănătate, Bucureşti, 1997

Anexa nr. 98

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

RELIGIE BAPTISTĂ

2026

A. Notă de prezentare

Prezenta programă se adresează cadrelor didactice care se prezintă la *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar*, disciplina *Religie Baptistă.*

Absolvenţii facultăţilor de profil şi profesorii care susţin examenul la disciplina *Religie Baptistă* pot preda în învăţământul preuniversitar disciplina *Religie Baptistă* şi *Discipline Teologice de Specialitate*, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru disciplina religie. Competenţele şi conţinuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităţilor didactice, specifice disciplinei.

În realizarea Programei pentru *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar* s-a avut în vedere necesitatea ca profesorii de religie să aibă cunoştinţe temeinice despre conţinuturile tematice ale Programei şcolare în vigoare, folosite în procesul de predare-învăţare a disciplinei Religie.

Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar a fost structurată astfel încât să abordeze conţinuturi din următoarele domenii teologice: *Teologia biblică, Teologia sistematică, Istoria Bisericii*, precum şi din domeniul *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei.*

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, filiera teologică, urmărind:

- cunoaşterea conţinuturilor fundamentale şi a principalelor tendinţe în evoluţia predării disciplinei *Religie Baptistă* precum şi a *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei*;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor didactice;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

B. Competenţe specifice profesorului de religie

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de *didactică a disciplinei și a metodicii predării religiei*, anumite competente specifice profesorului de *Religie Baptistă*, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

- cunoaşterea de către profesor a adevărurilor fundamentale de credinţă şi a elementelor de didactică și de metodică a predării religiei, într-o varietate de contexte educaționale;
- capacitatea de a înţelege, practica şi transmite valorile morale şi spirituale specifice acestei discipline;
- cunoaşterea şi utilizarea competentă a principalelor documente şcolare reglatoare: planuri-cadru, programe şcolare, programe pentru examene naţionale;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la activităţile de învăţare şi conţinuturi, precum şi capacitatea de a construi şi menţine un climat educativ stimulativ şi eficient;
- capacitatea de a adecva conţinuturile şi demersurile didactice la particularităţile de vârstă şi la specificul dezvoltării cognitiv-afective/intelectuale a elevilor;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea, evaluarea activităţilor didactice şi a competţentelor dobândite de elevi; elaborarea de teste iniţiale, formative şi sumative, în funcţie de obiectivele sau competenţele vizate;
- valorificarea în demersul didactic a relațiilor inter-, intra- și multidisciplinare;
- folosirea şi contextualizarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor şi metodelor interacţiunii educaţionale şi ale unor elemente de *retorică didactică*;
- evaluarea capacităţilor cognitive, comprehensive şi de aplicare a achiziţiilor, în scopul reglării competenţelor, a stilului didactic precum şi a abordării *strategiilor didactice moderne*.
- comunicarea didactică empatică şi eficientă, în contextul activităţilor specifice ***disciplinei religie***.

C. Tematica pentru domeniile teologice:

1. Teologia biblică

2. Teologia sistematică

3. Istoria Bisericii

D. Tematica pentru didactica disciplinei și metodica predării Religiei

C. 1. Teologia biblică

1. Cartea Genesei. Creaţia biblică. Căderea omului. Potopul. Turnul Babel. Strămoşii poporului evreu: Avraam, Isaac, Iacov, Iosif. Formarea poporului evreu în Egipt.
2. Legământul dintre Dumnezeu şi poporul evreu. Contextul evenimentului (eliberarea din robia egipteană, călătoria prin pustie, darea Legii). Cortul întâlnirii: semnificaţie şi elemente componente majore. Calea spre Dumnezeu – sistemul jertfelor mozaice. Umblarea cu Dumnezeu – închinăciunea şi sărbătorile evreilor.
3. Poporul Israel în perioada monarhiei. Contextul apariţiei monarhiei. Saul - primul împărat (ascensiune şi decădere). David – întemeietorul celei mai lungi dinastii (alegerea lui David, împărat la Hebron şi Ierusalim, consolidarea statului naţional evreu, păcatul lui David şi consecinţe). Solomon şi construcţia Templului. Dezbinarea împărăţiei. Robia asiriană și babiloniană. Reîntoarcerea din robie: restaurarea cetății Ierusalim și restaurarea spirituală.
4. Evangheliile ca lucrări literare – prezentare generală. Problema sinoptică. Asemănări şi deosebiri între evanghelia după Ioan şi evangheliile sinoptice. Viața și lucrarea Domnului Isus în cele patru evanghelii.
5. Călătoriile misionare ale apostolului Pavel. Cele trei călătorii misionare – traseu, evenimente deosebite, epistole scrise în această perioadă. Problematica dezbătută la Conciliul de la Ierusalim.
6. Stiluri literare în Scriptură. Evangheliile şi epistolele – probleme hermeneutice.

Bibliografie

1. Schultz, Samuel, *Călătorie prin Vechiul Testament*, Ed. Logos, Cluj Napoca, 1998
2. Talpoş, Vasile, Dr., *Studiu Introductiv în Legea, Istoria şi Poezia Vechiului Testament*, Ed. Didactică şi Pedagogică, 1999
3. Tenney, Merrill, *Studiul Noului Testament*, Ed. Logos, Cluj Napoca, 1998
4. Fee, Gordon D., Stuart, Douglas, *Biblia ca literatură*, Ed. Logos, Cluj Napoca, 1998
5. Carson, D.A., Moo, Douglas J., *Introducere în Noul Testament*, Ed. Făclia, Oradea, 2008.

C. 2. Teologia sistematică

1. Revelaţia lui Dumnezeu. Necesitatea revelaţiei. Revelaţia generală (în creaţie, în conştiinţă, în istorie). Revelaţia specială (în Scripturi, prin Isus Christos, în minuni, în profeţie, în experienţa personală).
2. Inspitaţia Scripturii. Doctrina biblică a inspiraţiei. Ineranţa şi autoritatea Scripturii.
3. Doctrina despre Dumnezeu. Baza biblică a doctrinei Trinităţii. Natura și atributele lui Dumnezeu.
4. Doctrina despre om. Originea omului. Imago Dei. Baza biblică. Natura constitutivă a omului (trihotomism, dihotomism, monism).
5. Doctrina despre păcat. Definirea şi consecinţele păcatului.
6. Persoana lui Isus Christos. Umanitatea şi divinitatea lui Isus Christos. Baza biblică (întrupare, afirmaţiile lui Isus despre Sine, afirmaţiile apostolilor despre Isus, dovezile învierii).
7. Lucrarea de ispăşire a lui Isus Christos. Necesitatea lucrarii de ispăşire (natura lui Dumnezeu, starea omului, legea Vechiului Testament, misiunea lui Christos). Semnificaţia de bază a ispăşirii (jertfa, împăcarea, substituirea, reconcilierea).
8. Doctrina despre Duhul Sfânt. Divinitatea şi personalitatea Duhului Sfânt. Baza biblică. Darurile Duhului şi roada Duhului.
9. Doctrina despre mântuire. Rolul pocăinţei şi al credinţei în convertire. Relaţia dintre credinţă şi fapte. Păstrarea sfinţilor în har.
10. Actele de cult ale Bisericii. Botezul nou-testamentar: Semnificaţie. Cina Domnului: Semnificaţie şi participare.

Bibliografie

1. Thiessen, Henry, *Prelegeri de teologie sistematică*, SMR, 1986
2. Grudem, Wayne, *Teologie sistematică*, Ed. Universității ”Emanuel” Oradea, 2004
3. Erickson, Milard J., *Teologie crestină*, Ed. Cartea Creştină, Oradea, 2004

C. 3. Istoria Bisericii

1. Apariţia şi expansiunea creştinismului. Contextul politic, filozofic şi religios al sec. I. Răspândirea evangheliei în Imperiul roman. Persecuţiile religioase din primele secole.
2. Conciliile Bisericeşti. Niceea (325), Constantinopol (381), Efes (431), Calcedon (451). Problemele mari dezbătute şi evoluţia crezului.
3. Schisma din 1054. Cauze si implicaţii. Încercări de unire a Bisericilor din Răsărit şi Apus.

4. Reforma lui Luther. Cauze. Viaţa lui Luther până în 1517. Cele 95 de teze. Sola fide, sola graţia, sola Scriptura.
5. Dezvoltarea mişcării baptiste în Anglia, Germania şi America.
6. Dezvoltarea mişcării baptiste în România între 1856 şi 1989.

Bibliografie

1. Cairns, Earl E., *Creştinismul de-a lungul secolelor*, Ed. Cartea Creştină, Oradea, 1997
2. Bunaciu, Ioan, *Istoria răspândirii credinţei baptiste*, Ed. Universităţii Bucureşti, 1995
3. Bunaciu, Otniel I., *Istoria creştinismului*, Ed. Universităţii Bucureşti, 1995
4. Rămureanu, Ioan, *Istoria Bisericească Universală*, Ed. I.B.M. al B.O.R., 1992
5. Popovici, Alexa, *Istoria baptiştilor din România 1856-1989*, Ed. Făclia, Oradea, 2007.

Notă: *Bibliografia pentru* ***disciplinele de specialitate*** *include* ***manualele de Religie Baptistă*** *cuprinse în* ***Catalogul manualelor şcolare*** *valabile în învăţământul preuniversitar, în anul şcolar în care se susţine concursul.*

D. TEMATICA PENTRU DIDACTICA DISCIPLINEI ŞI METODICA PREDĂRII RELIGIEI

I. **Religia ca disciplină de învăţământ**
   1. Educaţia religioasă şi finalităţile acesteia;
   2. Baza legislativă a predării Religiei în şcoală.

II. **Dimensiunea educativ-formativă a predării Religiei în scoală**

III. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice**
   1. Componentele curriculumului național: planuri-cadru, programe şcolare, standarde naționale de evaluare; alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module, manuale şcolare, auxiliare curriculare.
   2. Programa şcolară pentru disciplina Religie: structura programei şcolare, semnificaţia componentelor programei şcolare. Corelarea componentelor programei şcolare: competenţe generale – competenţe specifice – conţinuturi – activităţi de învăţare. Modalităţi de utilizare a programei în proiectarea şi realizarea activităţilor didactice şi în valorificarea manualelor şcolare. Posibilităţi de valorificare interdisciplinară a programei şcolare de Religie;
   3. Proiectarea curriculumului la decizia elevului din oferta şcolii/curriculumului la decizia şcolii/; modalităţi de analiză a nevoilor de cunoaştere ale elevilor, modalităţi de selectare a CDEOŞ/CDŞ modalităţi de dezvoltare a unei programe de CDEOŞ/CDŞ, exemple posibile pentru domeniul educaţiei religioase;
   4. Proiectarea activităţii didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unităţii de învăţare, proiectarea de activităţi de învăţare intra-, inter- şi transdisciplinare;
   5. Forme de organizare a activităţii didactice: caracterizare, clasificare. Lecţia; tipuri de lecţie;
   6. Forme de activitate extraşcolară specifice disciplinei Religie şi proiectarea acestora: cateheza, serbarea religioasă, vizitele şi pelerinajele, expoziţiile, cercurile pe disciplină, participarea la slujbele religioase, organizarea unor activităţi filantropice.

IV. **Principiile didactice generale. Principii didactice specifice predării Religiei**: principiul hristologic şi principiul eclesiologic.

V. **Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învăţare-evaluare**
   1. Metode didactice: clasificare, caracterizare, metode de comunicare şi asimilare a cunoştinţelor/ metode de cunoaștere a realității religIoase / metode fundamentate pe acțiune / metode moderne de predare - învățare / utilizarea metodelor centrate pe elev/tehnicilor de învăţare prin cooperare;
   2. Mijloace şi materiale didactice utilizate în activitatea didactică: caracterizare, funcţii, clasificare. Mijloace de învățământ specifice disciplinei Religie: textul biblic, literatura religioasă, icoana, portretul, harta, mijloacele audio-vizuale, calculatorul etc;
   3. Utilizarea tehnologiei informaţiei şi comunicării, a platformelor educaționale și a softurilor în construirea unor medii active de instruire. Exemplificări pentru ora de Religie.

VI. **Evaluarea procesului instructiv-educativ**
   1. Evaluarea de proces: obiective, caracterizare, funcţii, tipologie. Specificul evaluării la ora de Religie;
   2. Metode de evaluare: caracterizare, tipologie;
   3. Instrumente de evaluare: caracterizare, calităţi (validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate);

4. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare;
5. Elaborarea probelor scrise: proiectarea testului docimologic, matricea de specificaţii;
6. Metode şi instrumente complementare de evaluare (referatul, proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigația, observarea sistematică a activității și comportamentului elevului).

VII. **Consilierea şi îndrumarea spirituală în cadrul educaţiei religioase.** Rolul modelelor în educaţie. Dinamica relaţiei profesor-elev în cadrul educaţiei religioase.

Notă: *Bibliografia pentru* ***didactica disciplinei și metodica predării religiei*** *include: Curriculumul național* în vigoare şi în uz pentru disciplina *Religie Baptistă*, în anul școlar în care se susține examenul/concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Bibliografie

1. BOLOCAN, C.-M., *Catehetica şi Didactica Religiei. Interferenţe şi deosebiri*, Performantica, Iaşi, 2005;
2. CIOLAN, L., *Învăţarea integrată-fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Polirom, Iaşi, 2008;
3. CUCOŞ, C., *Pedagogie*, Polirom, Iaşi, 2000;
4. CUCOŞ, C., *Educaţia religioasă. Repere teoretice şi metodice*, Polirom, Iaşi, 1999;
5. PANOSCHI, M., LIŢOIU, N., Pr. IORDĂCHESCU, N., *Ghid de evaluare, Religie*, Aramis, Bucureşti, 2001;
6. ŞEBU, S., OPRIŞ, M., OPRIŞ, D., *Metodica predării religiei*, Ed. a II-a, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2017;
7. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, P.U.C., Cluj-Napoca, 2004;
8. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;
9. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004;
10. CERGHIT, Ioan, *Metode de învăţământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980;
11. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;
12. Programul naţional de dezvoltare a competenţelor de evaluare ale cadrelor didactice (DeCeE), CNCEIP, Editura Euro Standard, Bucureşti, 2008.
13. Keneth, Gangel, *Educaţia creştină – istoria şi filozofia ei*, Editura Cartea Creştină, Oradea,1994
14. Guy, Leavitt, *Predarea cu succes*, SMR, Oradea, 1985
15. Ion şi Mirela Albulescu, *Predarea şi învăţarea disciplinelor socio-umane,* Editura Polirom, 2000

Anexa nr. 99

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

RELIGIE CREŞTINĂ DUPĂ EVANGHELIE

2026

A. Notă de prezentare

Prezenta programă se adresează cadrelor didactice care se prezintă la *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar*, disciplina *Religie Creştină după Evanghelie*.

Absolvenţii facultăţilor de profil şi profesorii care susţin examenul la disciplina *Religie Creştină după Evanghelie* pot preda în învăţământul preuniversitar disciplina *Religie Creştină după Evanghelie* şi *Discipline Teologice de Specialitate*, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru disciplina religie. Competenţele şi conţinuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităţilor didactice, specifice disciplinei.

În realizarea Programei pentru *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar* s-a avut în vedere necesitatea ca profesorii de religie să aibă cunoştinţe temeinice despre conţinuturile tematice ale Programei şcolare în vigoare, folosite în procesul de predare-învăţare a disciplinei Religie.

Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar a fost structurată astfel încât să abordeze conţinuturi din următoarele domenii teologice: *Bibliologie: doctrina despre Biblie, Teologie: doctrina despre Dumnezeu, Teologie: doctrina despre Dumnezeu, Pneumatologie: doctrina despre Duhul Sfânt, Angelologie: doctrina despre Ingeri, Antropologie: doctrina despre om, Eclesiologie: doctrina cu privire la Conducerea Bisericii şi Masa Domnului, Escatologie: doctrina cu privire la mileniu şi la revenirea Domnului Isus Hristos, Origini istorice şi teologice: mişcarea fraţilor şi Bisericile Creştine După Evanghelie, Soteriologie: teologia bisericilor creştine după evanghelie cu privire la doctrinele dezbătute de calvinism şi arminiamism*, precum şi din domeniul *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei.*

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, filiera teologică, urmărind:

- cunoaşterea conţinuturilor fundamentale şi a principalelor tendinţe în evoluţia predării disciplinei *Religie Creştină după Evanghelie*, precum şi a *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei*;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor didactice;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

B. Competenţe specifice profesorului de religie

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de *didactică a disciplinei și a metodicii predării religiei*, anumite competente specifice profesorului de *Religie Creştină după Evanghelie*, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

- cunoaşterea de către profesor a adevărurilor fundamentale de credinţă şi a elementelor de didactică și de metodică a predării religiei, într-o varietate de contexte educaționale;
- capacitatea de a înţelege, practica şi transmite valorile morale şi spirituale specifice acestei discipline;
- cunoaşterea şi utilizarea competentă a principalelor documente şcolare reglatoare: planuri-cadru, programe şcolare, programe pentru examene naţionale;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la activităţile de învăţare şi conţinuturi, precum şi capacitatea de a construi şi menţine un climat educativ stimulativ şi eficient;
- capacitatea de a adecva conţinuturile şi demersurile didactice la particularităţile de vârstă şi la specificul dezvoltării cognitiv-afective/intelectuale a elevilor;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea, evaluarea activităţilor didactice şi a competențelor dobândite de elevi; elaborarea de teste iniţiale, formative şi sumative, în funcţie de obiectivele sau competenţele vizate;
- valorificarea în demersul didactic a relațiilor inter-, intra- și multidisciplinare;
- folosirea şi contextualizarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor şi metodelor interacţiunii educaţionale şi ale unor elemente de *retorică didactică*;
- evaluarea capacităţilor cognitive, comprehensive şi de aplicare a achiziţiilor, în scopul reglării competenţelor, a stilului didactic precum şi a abordării *strategiilor didactice moderne*.

- comunicarea didactică empatică şi eficientă, în contextul activităţilor specifice *disciplinei religie*.

C. Tematica pentru domeniile teologice:

1. Bibliologie: doctrina despre Biblie
2. Teologie: doctrina despre Dumnezeu
3. Teologie: doctrina despre Dumnezeu
4. Pneumatologie: doctrina despre Duhul Sfânt
5. Angelologie: doctrina despre Ingeri
6. Antropologie: doctrina despre om
7. Eclesiologie: doctrina cu privire la Conducerea Bisericii şi Masa Domnului
8. Escatologie: doctrina cu privire la mileniu şi la revenirea Domnului Isus Hristos
9. Origini istorice şi teologice: mişcarea fraţilor şi Bisericile Creştine După Evanghelie
10. Soteriologie: teologia bisericilor creştine după evanghelie cu privire la doctrinele dezbătute de calvinism şi arminiamism

D. Tematica pentru didactica disciplinei și metodica predării Religiei

C. 1. Tematica pentru domeniile teologice:

I. BIBLIOLOGIE: DOCTRINA DESPRE BIBLIE

1. Revelaţia
2. Inspiraţia
3. Canonul
4. Iluminarea Duhului Sfânt

II. TEOLOGIE: DOCTRINA DESPRE DUMNEZEU

1. Natura lui Dumnezeu
2. Trinitatea lui Dumnezeu
3. Perfecţiunile lui Dumnezeu
4. Lucrările lui Dumnezeu

III. TEOLOGIE: DOCTRINA DESPRE DUMNEZEU

1. Divinitatea Domnului Isus Hristos
2. Umanitatea Domnului Isus Hristos
3. Unitatea Persoanei Domnului Isus Hristos
4. Impecabilitatea Domnului Isus Hristos
5. Lucrarea Domnului Isus Hristos

IV. PNEUMATOLOGIE: DOCTRINA DESPRE DUHUL SFÂNT

1. Persoana Duhului Sfânt
2. Lucrarea Duhului Sfânt

V. ANGELOLOGIE: DOCTRINA DESPRE ÎNGERI

1. Doctrina despre îngerii sfinţi
2. Doctrina despre demoni

VI. ANTROPOLOGIE: DOCTRINA DESPRE OM

1. Originea omului
2. Chipul lui Dumnezeu în om
3. Natura omului

VII. ECLESIOLOGIE: DOCTRINA CU PRIVIRE LA CONDUCEREA BISERICII ŞI MASA DOMNULUI

1. Doctrina despre preoţia universală a creştinilor
2. Doctrina despre conducerea prin presbiteri şi diaconi
3. Doctrina despre conducerea Bisericilor Creştine după Evanghelie şi influenţa statului communist
4. Actele de cult: Masa Domnului şi Botezul
5. Practicile de cult: Căsătoria; Binecuvântarea copiilor; Educarea copiilor; Înmormântarea

VIII. ESCATOLOGIE: DOCTRINA CU PRIVIRE LA MILENIU ŞI LA REVENIREA DOMNULUI ISUS HRISTOS

1. Doctrina despre mileniu

2. Doctrina despre revenirea Domnului Isus Hristos

IX. ORIGINI ISTORICE ŞI TEOLOGICE: MIŞCAREA FRAŢILOR ŞI BISERICILE CREŞTINE DUPĂ EVANGHELIE

1. Începuturile Mişcării Fraţilor
2. Dezvoltarea Mişcării Fraţilor în Marea Britanie, Elveţia şi Germania
3. Mişcarea Fraţilor din România

X. SOTERIOLOGIE: TEOLOGIA BISERICILOR CREŞTINE DUPĂ EVANGHELIE CU PRIVIRE LA DOCTRINELE DEZBĂTUTE DE CALVINISM ŞI ARMINIAMISM

1. Cadrul istoric al dezbaterii calvinism- arminianism
2. Doctrina predestinării şi a liberului arbitru
3. Doctrina decăderii omului
4. Doctrina ispăşirii prin jertfa Domnului Isus Hristos
5. Doctrina harului lui Dumnezeu
6. Doctrina perseverării credinciosilor

Bibliografie:

1. *** *BIBLIA,* Traducerea Dumitru Cornilescu, Ediţia a III-a revizuită şi adăugită, 2004.
2. *** *Calea Credinţei,* Revista Bisericii Creştine după Evanghelie din România.
3. *** *Creştinul,* Revista Creştinilor după Evanghelie, Bucureşti.
4. *** *Mărturisirea de credinţă a Bisericii Creştine după Evanghelie din România,* Bucureşti, 2011.
5. AUGUSTIN, Saint, *Homilies on The Gospel of St. John,* Cap. XIV, in *A select Library of the Nicene and Post-NiceneFathers of The Cristian Church,* Philip SCHAFF (ed.), Vol. 14, Charles Scribner´s Sons, New York, NY, 1889.
6. BUNACIU, Ion & Otniel BUNACIU, *Explicarea doctrinelor biblice,* Editura Cartea Universitară, Bucureşti, 2014.
7. CALVIN, Jean, *Commentaires Bibliques: Epître aux Romains,* vol. 4, Ediţions Farel, Fontenay-Sous-Bois, 1979.
8. *** *Despre Duhul Sfânt,* Cultul Creştin după Evanghelie din Republica Socialistă România, Bucureşti, 1976.(autor nespecificat).
9. DRAGOMAN, Gheorghe, *Prerogativele mesianice ale Mântuitorului: Reflectarea doctrine munus triplex în teologia şi practica Bisericilor creştine,* Editura Risoprint, Cluj- Napoca, 2012.
10. ERICKSON, Millard J., *Teologie creştină,* Editura Cartea Creştină, Oradea, 2004.
11. GIUREA, Ion, *Învăţătura despre botezul Duhului,. Darurile Duhului*, *Calea Credinţei,* Octombrie-Decembrie 1979.
12. KUEN, Alfred, *Daruri pentru slujire,* Editions Emmaus, Geneve, 1992.
13. *Lecţiuni biblice,* Cultul Creştin După Evanghelie din Republica Socialistă România, Bucureşti, 1977.(autor nespecificat).
14. P[ERRET], "Rânduiala în adunările Domnului", *Creştinul,* nr. 3, An 1931, Bucureşti.
15. RUSU, Elisei, *Conducerea Bisericii (Eclesiologie): Note de curs,* Litografiat, Institutul Teologic Timotheus, Bucureşti, 1997.
16. RUSU, Ieremia, *Bazele biblice ale dogmaticii Creştine după Evanghelie,* Editura Universitară, Bucureşti, 2015.
17. RUSU, Ieremia, *Cine sunt creştinii după Evanghelie?,* Editura Didactică şi Pedagogică R.A., Bucureşti, 2011**.**
18. RYRIE, Charles C., *Teologie elementară,* BEE International, Dallas, TX, 1993.
19. SPROUL, R.C., *Adevăruri esenţiale ale credinţei creştine,* Editura Alfa Omega, Bucureşti, 2002.
20. TALPOŞ, Vasile, *Studiu introductive în legea, istoria şi poezia Vechiului Testament,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1999.
21. THIESSEN, Henry Clarence, *Prelegeri de teologie sistematică,* Societatea Misionară.
22. TOMA d´AQUINO, *Summa Theologiae: Despre Dumnezeu,* Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1977.

Notă: *Bibliografia pentru* ***disciplinele de specialitate*** *include* ***manualele de Religie Creştină după Evanghelie*** *cuprinse în* ***Catalogul manualelor şcolare*** *valabile în învăţământul preuniversitar, în anul şcolar în care se susţine concursul.*

D. TEMATICA PENTRU DIDACTICA DISCIPLINEI ŞI METODICA PREDĂRII RELIGIEI

I. **Religia ca disciplină de învăţământ**
1. Educaţia religioasă şi finalităţile acesteia;
2. Baza legislativă a predării Religiei în şcoală.

II. **Dimensiunea educativ-formativă a predării Religiei în scoală**

III. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice**
1. Componentele curriculumului național: planuri-cadru, programe şcolare, standarde naționale de evaluare; alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module, manuale şcolare, auxiliare curriculare.
2. Programa școlară pentru disciplina Religie: structura programei şcolare, semnificația componentelor programei şcolare. Corelarea componentelor programei şcolare: competenţe generale – competenţe specifice – conţinuturi – activităţi de învăţare. Modalităţi de utilizare a programei în proiectarea şi realizarea activităţilor didactice şi în valorificarea manualelor şcolare. Posibilităţi de valorificare interdisciplinară a programei şcolare de Religie;
3. Proiectarea curriculumului la decizia elevului din oferta şcolii/curriculumului la decizia şcolii/; modalităţi de analiză a nevoilor de cunoaştere ale elevilor, modalităţi de selectare a CDEOŞ/CDŞ modalităţi de dezvoltare a unei programe de CDEOŞ/CDŞ, exemple posibile pentru domeniul educației religioase;
4. Proiectarea activităţii didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unităţii de învăţare, proiectarea de activităţi de învăţare intra-, inter- şi transdisciplinare;
5. Forme de organizare a activităţii didactice: caracterizare, clasificare. Lecţia; tipuri de lecţie;
6. Forme de activitate extraşcolară specifice disciplinei Religie şi proiectarea acestora: cateheza, serbarea religioasă, vizitele şi pelerinajele, expoziţiile, cercurile pe disciplină, participarea la slujbele religioase, organizarea unor activităţi filantropice.

IV. **Principiile didactice generale. Principii didactice specifice predării Religiei**: principiul hristologic şi principiul eclesiologic.

V. **Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învăţare-evaluare**
1. Metode didactice: clasificare, caracterizare, metode de comunicare și asimilare a cunoștințelor/ metode de cunoaștere a realității religIoase / metode fundamentate pe acțiune / metode moderne de predare - învățare / utilizarea metodelor centrate pe elev/tehnicilor de învăţare prin cooperare;
2. Mijloace şi materiale didactice utilizate în activitatea didactică: caracterizare, funcţii, clasificare. Mijloace de învățământ specifice disciplinei Religie: textul biblic, literatura religioasă, icoana, portretul, harta, mijloacele audio-vizuale, calculatorul etc;
3. Utilizarea tehnologiei informaţiei şi comunicării, a platformelor educaționale și a softurilor în construirea unor medii active de instruire. Exemplificări pentru ora de Religie.

VI. **Evaluarea procesului instructiv-educativ**
1. Evaluarea de proces: obiective, caracterizare, funcţii, tipologie. Specificul evaluării la ora de Religie;
2. Metode de evaluare: caracterizare, tipologie;
3. Instrumente de evaluare: caracterizare, calităţi (validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate);
4. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare;
5. Elaborarea probelor scrise: proiectarea testului docimologic, matricea de specificaţii;
6. Metode şi instrumente complementare de evaluare (referatul, proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigația, observarea sistematică a activității și comportamentului elevului).

VII. **Consilierea şi îndrumarea spirituală în cadrul educaţiei religioase.** Rolul modelelor în educaţie. Dinamica relaţiei profesor-elev în cadrul educaţiei religioase.

Notă: *Bibliografia pentru* ***didactica disciplinei și metodica predării religiei*** *include: Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina *Religie Creştină după Evanghelie,* în anul școlar în care se susține examenul/concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Bibliografie

1. BOLOCAN, C.-M., *Catehetica şi Didactica Religiei. Interferenţe şi deosebiri*, Performantica, Iaşi, 2005;
2. CIOLAN, L., *Învăţarea integrată-fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Polirom, Iaşi, 2008;
3. CUCOŞ, C., *Pedagogie*, Polirom, Iaşi, 2000;
4. CUCOŞ, C., *Educaţia religioasă. Repere teoretice şi metodice*, Polirom, Iaşi, 1999;
5. PANOSCHI, M., LIŢOIU, N., Pr. IORDĂCHESCU, N., *Ghid de evaluare, Religie*, Aramis, Bucureşti, 2001;
6. ŞEBU, S., OPRIŞ, M., OPRIŞ, D., *Metodica predării religiei*, Ed. a II-a, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2017;
7. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, P.U.C., Cluj-Napoca, 2004;
8. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;
9. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004;
10. CERGHIT, Ioan, *Metode de învăţământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980;
11. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;
12. Programul naţional de dezvoltare a competenţelor de evaluare ale cadrelor didactice (DeCeE), CNCEIP, Editura Euro Standard, București, 2008.

Anexa nr. 100

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

RELIGIE EVANGHELICĂ - CONFESIUNEA AUGUSTANĂ
(RELIGIE EVANGHELICĂ C.A.)

2026

A. Notă de prezentare

Prezenta programă se adresează cadrelor didactice care se prezintă la *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar*, disciplina *Religie Evanghelică C.A.*

Absolvenţii facultăţilor de profil şi profesorii care susţin examenul la disciplina *Religie Evanghelică C.A.* pot preda în învăţământul preuniversitar disciplina *Religie Evanghelică C.A.* şi *Discipline Teologice de Specialitate*, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru disciplina religie. Competenţele şi conţinuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităţilor didactice, specifice disciplinei.

În realizarea *Programei pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar* s-a avut în vedere necesitatea ca profesorii de religie să aibă cunoştinţe temeinice despre conţinuturile tematice ale Programei şcolare în vigoare, folosite în procesul de predare-învăţare a disciplinei Religie.

Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar a fost structurată astfel încât să abordeze conţinuturi din următoarele domenii teologice: *Teologia biblică, Teologia sistematică, Istoria Bisericii*, precum şi din domeniul *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei.*

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, filiera teologică, urmărind:

- cunoaşterea conţinuturilor fundamentale şi a principalelor tendinţe în evoluţia predării disciplinei *Religie Evanghelică C.A.*, precum şi a *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei*;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor didactice;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

B. Competenţe specifice profesorului de religie

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de *didactică a disciplinei și a metodicii predării religiei*, anumite competente specifice profesorului de *Religie Evanghelică C.A.*, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

- cunoaşterea de către profesor a adevărurilor fundamentale de credinţă şi a elementelor de didactică și de metodică a predării religiei, într-o varietate de contexte educaționale;
- capacitatea de a înţelege, practica şi transmite valorile morale şi spirituale specifice acestei discipline;
- cunoaşterea şi utilizarea competentă a principalelor documente şcolare reglatoare: planuri-cadru, programe şcolare, programe pentru examene naţionale;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la activităţile de învăţare şi conţinuturi, precum şi capacitatea de a construi şi menţine un climat educativ stimulativ şi eficient;
- capacitatea de a adecva conţinuturile şi demersurile didactice la particularităţile de vârstă şi la specificul dezvoltării cognitiv-afective/intelectuale a elevilor;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea, evaluarea activităţilor didactice şi a competţentelor dobândite de elevi; elaborarea de teste iniţiale, formative şi sumative, în funcţie de obiectivele sau competenţele vizate;
- valorificarea în demersul didactic a relațiilor inter-, intra- și multidisciplinare;
- folosirea şi contextualizarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor şi metodelor interacţiunii educaţionale şi ale unor elemente de ***retorică didactică***;
- evaluarea capacităţilor cognitive, comprehensive şi de aplicare a achiziţiilor, în scopul reglării competenţelor, a stilului didactic precum şi a abordării *strategiilor didactice moderne*.
- comunicarea didactică empatică şi eficientă, în contextul activităţilor specifice *disciplinei religie*.

C. Tematica pentru domeniile teologice:

C.1. Teologia biblică

C.2. Teologia sistematică

C.3. Istoria Bisericii

D. Tematica pentru didactica disciplinei și metodica predării Religiei

C. 1. Teologia biblică
1. Creatia dupa Vechiul Testament
2. Exodul din perspectiva istorica si receptia tematicii exodului în Vechiul Testament
3. Înfatisarea și numele lui Dumnezeu în Vechiul Testament
4. Critica sociala si a cultului în profetia preexilica
5. Plângere si lauda în curtea psalmilor
6. Pătimirea celui drept și întrebarea despre sensul vieții
7. Teologia primilor creștini (Die Verkündigung der ersten Christenheit)
8. Teologia lui Ioan
9. Botezul și Sfânta Împartașanie în Noul Testament
10. Eclesiologia dupa apostolul Pavel
11. Soteriologia dupa apostolul Pavel

BIBLIOGRAFIE
1. JEREMIAS, Jörg, *Theologie des Alten Testaments* [*Teologia Vechiului Testament]*, Vandenhoeck&Ruprecht, Göttingen 2015.
2. LOHSE, Eduard, *Grundriss der neutestamentlichen Theologie* [*Schiță a Teologiei noutestamentale]*, Ed. a IV-a, Kohlhammer, Stuttgart, 1989.

C. 2. Teologia sistematică
1. Izvoarele dogmaticii (Scriptura si Traditia; Revelatia)
2. Confessio Augustana (istorie si continut)
3. Iisus Hristos (esențe hristologice)
4. Păcat și îndreptățire
6. Învățătură despre Dumnezeu și Sf. Treime
7. Eclesiologie și sacramente
9. Etica greacă classică (în mod particular Aristotel)
10. Etica lui Luther
11. Etica lui Kant

BIBLIOGRAFIE
1. GRANE, Leif, *Confessio Augustana*, Ed. a V-a, Vandenhoeck&Ruprecht, Göttingen, 1996.
3. LEONHARDT, Rochus, *Grundinformation Dogmatik [Concepte generale ale dogmaticii]*, Vandenhoeck&Ruprecht, Göttingen 2001.
3. ANDERSEN, Svend, *Einführung in die Ethik* [*Introducere în etică]*, Walter de Gruyter, Berlin 2000.

C. 3. Istoria Bisericii
1. Biserica primară și raspândirea cuvântului lui Dumnezeu în Imperiul Roman.
2. Epoca patristică.
3. Constantin cel Mare
4. Dezvoltarea conceptelor creștine despre Hristos și Sf. Treime
5. Teme principale ale istoriei Bisericii în Evul Mediu
6. Teme principale ale istoriei Reformei (Luther, Zwingli, Calvin; anabaptiștii).
7. Confessio Augustana.
8. Pietismul și iluminismul
9. Teme principale ale istoriei Bisericii în sec. XIX și XX

BIBLIOGRAFIE
1. HEUSSI, Karl, *Kompendium der Kirchengeschichte [Compendiu al istoriei Bisericii]*, Ed. a 16-a, Mohr Siebeck, Tübingen, 1981.
2. JUNG, Martin H., *Kirchengeschichte* [*Istoria Bisericii]*, UTB, Tübingen 2014.
3. ROTH, Harald, *Kleine Geschichte Siebenbürgens* [*O mică istorie a Transilvaniei]*, Böhlau, Köln /Weimar / Wien, 1996.

Notă: *Bibliografia pentru* ***disciplinele de specialitate*** *include* ***manualele de Religie Evanghelică C.A.*** *cuprinse în* ***Catalogul manualelor şcolare*** *valabile în învăţământul preuniversitar, în anul şcolar în care se susţine concursul.*

D. TEMATICA PENTRU DIDACTICA DISCIPLINEI ȘI METODICA PREDĂRII RELIGIEI

I. **Religia ca disciplină de învăţământ**
   1. Educaţia religioasă şi finalităţile acesteia;
   2. Baza legislativă a predării Religiei în şcoală.

II. **Dimensiunea educativ-formativă a predării Religiei în scoală**

III. **Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice**
   1. Componentele curriculumului național: planuri-cadru, programe şcolare, standarde naționale de evaluare; alți termeni de referință ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module, manuale școlare, auxiliare curriculare.
   2. Programa școlară pentru disciplina Religie: structura programei şcolare, semnificația componentelor programei școlare. Corelarea componentelor programei şcolare: competenţe generale – competenţe specifice – conţinuturi – activităţi de învăţare. Modalități de utilizare a programei în proiectarea şi realizarea activităţilor didactice și în valorificarea manualelor școlare. Posibilități de valorificare interdisciplinară a programei școlare de Religie;
   3. Proiectarea curriculumului la decizia elevului din oferta școlii/curriculumului la decizia şcolii/; modalități de analiză a nevoilor de cunoaștere ale elevilor, modalități de selectare a CDEOȘ/CDȘ modalități de dezvoltare a unei programe de CDEOȘ/CDȘ, exemple posibile pentru domeniul educației religioase;
   4. Proiectarea activităţii didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unității de învățare, proiectarea de activități de învățare intra-, inter- şi transdisciplinare;
   5. Forme de organizare a activităţii didactice: caracterizare, clasificare. Lecţia; tipuri de lecţie;
   6. Forme de activitate extraşcolară specifice disciplinei Religie şi proiectarea acestora: cateheza, serbarea religioasă, vizitele şi pelerinajele, expoziţiile, cercurile pe disciplină, participarea la slujbele religioase, organizarea unor activități filantropice.

IV. **Principiile didactice generale. Principii didactice specifice predării Religiei**: principiul hristologic şi principiul eclesiologic.

V. **Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învăţare-evaluare**
   1. Metode didactice: clasificare, caracterizare, metode de comunicare şi asimilare a cunoştinţelor/ metode de cunoaștere a realității religIoase / metode fundamentate pe acțiune / metode moderne de predare - învățare / utilizarea metodelor centrate pe elev/tehnicilor de învăţare prin cooperare;
   2. Mijloace şi materiale didactice utilizate în activitatea didactică: caracterizare, funcţii, clasificare. Mijloace de învățământ specifice disciplinei Religie: textul biblic, literatura religioasă, icoana, portretul, harta, mijloacele audio-vizuale, calculatorul etc;
   3. Utilizarea tehnologiei informaţiei şi comunicării, a platformelor educaționale și a softurilor în construirea unor medii active de instruire. Exemplificări pentru ora de Religie.

VI. **Evaluarea procesului instructiv-educativ**
   1. Evaluarea de proces: obiective, caracterizare, funcţii, tipologie. Specificul evaluării la ora de Religie;
   2. Metode de evaluare: caracterizare, tipologie;
   3. Instrumente de evaluare: caracterizare, calităţi (validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate);
   4. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare;
   5. Elaborarea probelor scrise: proiectarea testului docimologic, matricea de specificaţii;
   6. Metode şi instrumente complementare de evaluare (referatul, proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigația, observarea sistematică a activității și comportamentului elevului).

VII. **Consilierea şi îndrumarea spirituală în cadrul educaţiei religioase.** Rolul modelelor în educaţie. Dinamica relaţiei profesor-elev în cadrul educaţiei religioase.

Notă: *Bibliografia pentru* ***didactica disciplinei și metodica predării religiei*** *include: Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina *Religie Evanghelică C.A.,* în anul școlar în care se susține examenul/concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Bibliografie

1. BOLOCAN, C.-M., *Catehetica şi Didactica Religiei. Interferenţe şi deosebiri*, Performantica, Iaşi, 2005;
2. CIOLAN, L., *Învăţarea integrată-fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Polirom, Iaşi, 2008;
3. CUCOŞ, C., *Pedagogie*, Polirom, Iaşi, 2000;
4. CUCOŞ, C., *Educaţia religioasă. Repere teoretice şi metodice*, Polirom, Iaşi, 1999;
5. PANOSCHI, M., LIŢOIU, N., Pr. IORDĂCHESCU, N., *Ghid de evaluare, Religie*, Aramis, Bucureşti, 2001;
6. ŞEBU, S., OPRIŞ, M., OPRIŞ, D., *Metodica predării religiei*, Ed. a II-a, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2017;
7. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, P.U.C., Cluj-Napoca, 2004;
8. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;
9. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004;
10. CERGHIT, Ioan, *Metode de învăţământ*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1980;
11. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;
12. Programul naţional de dezvoltare a competenţelor de evaluare ale cadrelor didactice (DeCeE), CNCEIP, Editura Euro Standard, Bucureşti, 2008.
13. GUDJONS, Herbert / TRAUB, Silke, *Pädagogisches Grundwissen [Cunoștiințe pedagogice de bază]*, Ed. a XII-a, Ed. UTB, Bad Heilbrunn 2016.
14. KUNSTMANN, Joachim, *Religionspädagogik* [*Pedagogia religiei]*, Ed. a II-a, Ed. UTB, Tübingen, 2010.
15. NIEHL, Franz W. / THÖMMES, Arthur, *212 Methoden für den Religionsunterricht* [*212 Metode pentru orele de religie]*, Ed. Kösel, München, 2014.
16. ROTHGANGEL, Martin/ ADAM, Gottfried/ LACHMANN, Rainer (Hg.), *Religionspädagogisches Kompendium* [*Compendiu al pedagogiei religiei]*, Ed. Vandenhoeck&Ruprecht, Göttingen, 2013.

Anexa nr. 101

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

RELIGIE GRECO-CATOLICĂ

2026

A. Notă de prezentare

Prezenta programă se adresează cadrelor didactice care se prezintă la *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar*, disciplina *Religie Greco-Catolică*.

Absolvenţii facultăţilor de profil şi profesorii care susţin examenul la disciplina *Religie Greco-Catolică* pot preda în învăţământul preuniversitar disciplina *Religie Greco-Catolică* şi *Discipline Teologice de Specialitate,* în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru disciplina religie. Competenţele şi conţinuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităţilor didactice, specifice disciplinei.

În realizarea Programei pentru *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar* s-a avut în vedere necesitatea ca profesorii de religie să aibă cunoştinţe temeinice despre conţinuturile tematice ale Programei şcolare în vigoare, folosite în procesul de predare-învăţare a disciplinei Religie.

Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar a fost structurată astfel încât să abordeze conţinuturi din următoarele domenii teologice: *Studiul Biblic*, *Teologie dogmatică* precum şi din domeniul *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei.*

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, filiera teologică, urmărind:

- cunoaşterea conţinuturilor fundamentale şi a principalelor tendinţe în evoluţia predării disciplinei *Religie Greco-Catolică*, precum şi a *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei*;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor didactice;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

B. Competenţe specifice profesorului de religie

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de *didactică a disciplinei și a metodicii predării religiei*, anumite competente specifice profesorului de *Religie Greco-Catolică*, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

- cunoaşterea de către profesor a adevărurilor fundamentale de credinţă şi a elementelor de didactică și de metodică a predării religiei, într-o varietate de contexte educaționale;
- capacitatea de a înţelege, practica şi transmite valorile morale şi spirituale specifice acestei discipline;
- cunoaşterea şi utilizarea competentă a principalelor documente şcolare reglatoare: planuri-cadru, programe şcolare, programe pentru examene naţionale;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la activităţile de învăţare şi conţinuturi, precum şi capacitatea de a construi şi menţine un climat educativ stimulativ şi eficient;
- capacitatea de a adecva conţinuturile şi demersurile didactice la particularităţile de vârstă şi la specificul dezvoltării cognitiv-afective/intelectuale a elevilor;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea, evaluarea activităţilor didactice şi a competţentelor dobândite de elevi; elaborarea de teste iniţiale, formative şi sumative, în funcţie de obiectivele sau competenţele vizate;
- valorificarea în demersul didactic a relațiilor inter-, intra- și multidisciplinare;
- folosirea şi contextualizarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor şi metodelor interacţiunii educaţionale şi ale unor elemente de *retorică didactică*;
- evaluarea capacităţilor cognitive, comprehensive şi de aplicare a achiziţiilor, în scopul reglării competenţelor, a stilului didactic precum şi a abordării *strategiilor didactice moderne*.
- comunicarea didactică empatică şi eficientă, în contextul activităţilor specifice *disciplinei religie*.

C. Tematica pentru domeniile teologice:

1. Studiul Biblic

2. Teologie dogmatică

D. Tematica pentru didactica disciplinei și metodica predării Religiei

C. 1. STUDIUL BIBLIC

1. **Principalele momente ale istoriei poporului lui Izrael.** Prezentarea evenimentelor în contextul cultural al timpului. Principalele evenimente din istoria poporului lui Izrael ca prefigurări ale Noului Testament: perioada patriarhilor, perioada Exodului, monarhia și profetii (Isaia, Ieremia).
2. **Pentateuhul.** Structura şi conţinutul Pentateuhului. Teme teologice fundamentale.
3. **Evangheliile sinoptice şi cea a Sfântului Ioan**. Evanghelia după Marcu: Autor. Data. Destinatari. Gen literar. Structura. Teologia evangheliei. Evanghelia după Matei: Autor. Data. Destinatari. Gen literar. Structura. Teologia evangheliei. Evanghelia după Luca: Autor. Data. Destinatari. Gen literar. Structura. Teologia evangheliei. Evanghelia sfîntului Ioan: Autor. Data. Destinatari. Gen literar. Structura. Teologia evangheliei.
4. **Faptele Apostolilor - începuturile Bisericii**. Specificul cărţii în cadrul Noului Testament. Raportul cu evanghelia după Luca. Viaţa şi organizarea comunităţii primare. Istoricitatea cărţii.

Bibliografie

1. Charpentier E., *Să citim Vechiul Testament*, Bucureşti, 1999
2. Charpentier E., *Să citim Noul Testament*, Bucureşti, 1999
3. Ciudin N., *Studiul Vechiului Testament*, Bucureşti, 1993
4. Constantinescu I., *Studiul Noului Testament*, Bucureşti, 1992
5. Sescu P., *Introducere în Sfânta Scriptură*, Iaşi, 2000.
6. VOCABULAR DE TEOLOGIE BIBLICĂ, Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice Bucureşti, 2001.

C. 2. TEOLOGIE DOGMATICĂ

1. **Dumnezeu - Unic în fiinţă şi întreit în persoane.** Se urmăreşte argumentarea pe baza cunoştinţelor de specialitate a unicităţii în fiinţă şi a diversităţii celor trei Persoane ale lui Dumnezeu
2. **Isus Hristos, Dumnezeu adevărat şi om adevărat.** Scurtă incursiune în hristologie prin prezentarea definiţiilor conciliare şi a reflecţiei sistematice din cadrul teologiei actuale.
3. **Biserica - sacrament universal de mântuire.** Definiţia Bisericii, scurtă incursiune în problematica eclesiologiei.
4. **Sfintele taine ale credinţei şi ale Bisericii.** Definirea sacramentelor, a subiectului şi ministrului, materia şi forma, efectele.
5. **Sfânta Fecioară Maria în misterul credinţei.** Prezentarea principalelor problematici mariologice.

Bibliografie

1. Catehismul Bisericii Catolice, Editura ARC, Bucureşti, 1993.
2. Conciliul Ecumenic Vatican II, Constituţii şi Declaraţii
3. Ferenţ E., *Dumnezeu cel viu, unic în fiinţă şi întreit în persoane*, Institutul Teologic Romano-Catolic, Iaşi, 1997.
4. Ferenţ E., *Isus Hristos, Cuvîntul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului*, Institutul Teologic Romano-Catolic, Iaşi, 1997.
5. *Catehismul Bisericii Catolice*, Compendiu, Editura Presa Bună, Iaşi, 2006.
6. YOUCAT: română. *Catehismul Bisericii Catolice pentru tineri*, Sapientia, Iaşi 2012.
7. DOCAT: română. *Ce trebuie făcut? Doctrina socială a Bisericii Catolice*, Sapientia, Iaşi 2017.

Notă: *Bibliografia pentru* ***disciplinele de specialitate*** *include* ***manualele de Religie Greco-Catolică*** *cuprinse în* ***Catalogul manualelor şcolare*** *valabile în învăţământul preuniversitar, în anul şcolar în care se susţine concursul.*

D. TEMATICA PENTRU DIDACTICA DISCIPLINEI ŞI METODICA PREDĂRII RELIGIEI

I. **Religia ca disciplină de învăţământ**
   1. Educaţia religioasă şi finalităţile acesteia;
   2. Baza legislativă a predării Religiei în şcoală.

II. **Dimensiunea educativ-formativă a predării Religiei în scoală**

III. **Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice**
   1. Componentele curriculumului național: planuri-cadru, programe şcolare, standarde naționale de

evaluare; alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module, manuale şcolare, auxiliare curriculare.

2. Programa şcolară pentru disciplina Religie: structura programei şcolare, semnificaţia componentelor programei şcolare. Corelarea componentelor programei şcolare: competenţe generale – competenţe specifice – conţinuturi – activităţi de învăţare. Modalităţi de utilizare a programei în proiectarea şi realizarea activităţilor didactice şi în valorificarea manualelor şcolare. Posibilităţi de valorificare interdisciplinară a programei şcolare de Religie;
3. Proiectarea curriculumului la decizia elevului din oferta şcolii/curriculumului la decizia şcolii/; modalităţi de analiză a nevoilor de cunoaştere ale elevilor, modalităţi de selectare a CDEOŞ/CDŞ modalităţi de dezvoltare a unei programe de CDEOŞ/CDŞ, exemple posibile pentru domeniul educaţiei religioase;
4. Proiectarea activităţii didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unităţii de învăţare, proiectarea de activităţi de învăţare intra-, inter- şi transdisciplinare;
5. Forme de organizare a activităţii didactice: caracterizare, clasificare. Lecţia; tipuri de lecţie;
6. Forme de activitate extraşcolară specifice disciplinei Religie şi proiectarea acestora: cateheza, serbarea religioasă, vizitele şi pelerinajele, expoziţiile, cercurile pe disciplină, participarea la slujbele religioase, organizarea unor activităţi filantropice.

IV. **Principiile didactice generale. Principii didactice specifice predării Religiei**: principiul hristologic şi principiul eclesiologic.

V. **Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învăţare-evaluare**

1. Metode didactice: clasificare, caracterizare, metode de comunicare şi asimilare a cunoştinţelor/ metode de cunoaştere a realităţii religIoase / metode fundamentate pe acţiune / metode moderne de predare - învăţare / utilizarea metodelor centrate pe elev/tehnicilor de învăţare prin cooperare;
2. Mijloace şi materiale didactice utilizate în activitatea didactică: caracterizare, funcţii, clasificare. Mijloace de învăţământ specifice disciplinei Religie: textul biblic, literatura religioasă, icoana, portretul, harta, mijloacele audio-vizuale, calculatorul etc;
3. Utilizarea tehnologiei informaţiei şi comunicării, a platformelor educaţionale şi a softurilor în construirea unor medii active de instruire. Exemplificări pentru ora de Religie.

VI. **Evaluarea procesului instructiv-educativ**

1. Evaluarea de proces: obiective, caracterizare, funcţii, tipologie. Specificul evaluării la ora de Religie;
2. Metode de evaluare: caracterizare, tipologie;
3. Instrumente de evaluare: caracterizare, calităţi (validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate);
4. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare;
5. Elaborarea probelor scrise: proiectarea testului docimologic, matricea de specificaţii;
6. Metode şi instrumente complementare de evaluare (referatul, proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigaţia, observarea sistematică a activităţii şi comportamentului elevului).

VII. **Consilierea şi îndrumarea spirituală în cadrul educaţiei religioase.** Rolul modelelor în educaţie. Dinamica relaţiei profesor-elev în cadrul educaţiei religioase.

Notă: *Bibliografia pentru* ***didactica disciplinei și metodica predării religiei*** *include: Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina *Religie Greco-Catolică,* în anul școlar în care se susține examenul/concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Bibliografie

1. BOLOCAN, C.-M., *Catehetica şi Didactica Religiei. Interferenţe şi deosebiri*, Performantica, Iaşi, 2005;
2. CIOLAN, L., *Învăţarea integrată-fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Polirom, Iaşi, 2008;
3. CUCOŞ, C., *Pedagogie*, Polirom, Iaşi, 2000;
4. CUCOŞ, C., *Educaţia religioasă. Repere teoretice şi metodice*, Polirom, Iaşi, 1999;
5. PANOSCHI, M., LIŢOIU, N., Pr. IORDĂCHESCU, N., *Ghid de evaluare, Religie*, Aramis, Bucureşti, 2001;
6. ŞEBU, S., OPRIŞ, M., OPRIŞ, D., *Metodica predării religiei*, Ed. a II-a, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2017;
7. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, P.U.C., Cluj-Napoca, 2004;

8. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;
9. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004;
10. CERGHIT, Ioan, *Metode de învăţământ*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1980;
11. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;
12. Programul naţional de dezvoltare a competenţelor de evaluare ale cadrelor didactice (DeCeE), CNCEIP, Editura Euro Standard, Bucureşti, 2008.

Anexa nr. 102

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

RELIGIE ORTODOXĂ

2026

A. Notă de prezentare

Prezenta programă se adresează cadrelor didactice care se prezintă la *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar*, *disciplina Religie Ortodoxă*.

Absolvenţii facultăţilor de profil şi profesorii care susţin examenul la disciplina *Religie Ortodoxă* pot preda în învăţământul preuniversitar disciplina *Religie Ortodoxă şi Discipline Teologice de Specialitate*, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru disciplina Religie. Competenţele şi conţinuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităţilor didactice, specifice disciplinei.

În realizarea *Programei pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar* s-a avut în vedere necesitatea ca profesorii de Religie să aibă cunoştinţe temeinice despre conţinuturile tematice ale Programei şcolare în vigoare, folosite în procesul de predare-învăţare a disciplinei Religie.

Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar a fost structurată astfel încât să abordeze conţinuturi din următoarele domenii teologice: *Dogmatică, Teologie Biblică, Morală şi Spiritualitate Creştină, Istoria Bisericească Universală, Istoria Bisericii Ortodoxe Române, Liturgică, Misiune Creştină, Catehetică și Apologetică Ortodoxă*, precum şi din domeniul *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei.*

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ secundar superior, filiera teologică, urmărind:

- cunoaşterea conţinuturilor fundamentale şi a principalelor tendinţe în evoluţia predării disciplinei *Religie Ortodoxă*, precum şi a *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei*;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor didactice;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

B. Competenţe specifice profesorului de Religie

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de *didactică a disciplinei* şi a *metodicii predării Religiei*, anumite competente specifice profesorului de *Religie Ortodoxă*, competenţe pe care acesta trebuie să le dezvolte şi să le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

- cunoaşterea de către profesor a adevărurilor fundamentale de credinţă şi a elementelor de didactică şi de metodică a predării Religiei, într-o varietate de contexte educaționale;
- capacitatea de a înţelege, practica şi transmite valorile morale şi spirituale specifice acestei discipline;
- cunoaşterea şi utilizarea competentă a principalelor documente şcolare reglatoare: planuri-cadru, programe şcolare, programe pentru examene naţionale;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la activităţile de învăţare şi conţinuturi, precum şi capacitatea de a construi şi menţine un climat educativ stimulativ şi eficient;
- capacitatea de a adecva conţinuturile şi demersurile didactice la particularităţile de vârstă şi la specificul dezvoltării cognitiv-afective/intelectuale a elevilor;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea, evaluarea activităţilor didactice şi a competţentelor dobândite de elevi; elaborarea de teste iniţiale, formative şi sumative, în funcţie de obiectivele sau competenţele vizate;
- valorificarea în demersul didactic a relațiilor inter-, intra- şi multidisciplinare;
- folosirea şi contextualizarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor şi metodelor interacţiunii educaţionale şi ale unor elemente de *retorică didactică*;
- evaluarea capacităţilor cognitive, comprehensive şi de aplicare a achiziţiilor, în scopul reglării competenţelor, a stilului didactic precum şi a abordării *strategiilor didactice moderne*.
- comunicarea didactică empatică şi eficientă, în contextul activităţilor specifice *disciplinei Religie*.

C. Tematica pentru domeniile teologice:

1. Dogmatică
2. Teologie Biblică
3. Morală şi Spiritualitate Creştină
4. Istoria Bisericească Universală
5. Istoria Bisericii Ortodoxe Române
6. Liturgică
7. Misiune Creştină, Catehetică și Apologetică Ortodoxă

D. Tematica pentru didactica disciplinei și metodica predării Religiei

C. 1. DOGMATICĂ

I. Revelaţia dumnezeiască:
1. Revelaţia naturală şi supranaturală (definiție, tipuri, posibilitatea Revelației);
2. Căile de transmitere a Revelaţiei **fără deosebiri interconfesionale*:
a) Sfânta Scriptură (definiție, structură, inspirația Sfintei Scripturi, lectura și tâlcuirea acesteia);
b) Sfânta Tradiţie (raportul dintre Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție, aspectul statornic și dinamic, monumente sau documente ale Sfintei Tradiții, criteriile Sfintei Tradiții, raportul Sfânta Scriptură - Sfânta Tradiție - Sfânta Biserică).

II. Dumnezeu Creatorul:
1. Crearea lumii nevăzute (îngerii - origine, natura şi lucrarea lor; cinstirea îngerilor);
2. Crearea lumii văzute (referatul biblic despre crearea lumii văzute; crearea omului - antropologie creștină; omul, chip şi asemănare a lui Dumnezeu - natura omului, sufletul omenesc, starea originară a omului, căderea omului în păcat, ființa și urmările păcatului strămoșesc) **fără deosebiri interconfesionale*;
3. Păcatul strămoșesc: ființa, transmiterea, urmările.

III. Dumnezeu Proniatorul: definirea şi aspectele providenţei divine, realitatea providenței divine.

IV. Dogma Sfintei Treimi:
1. Dumnezeu Unul în ființă și întreit în Persoane;
2. Persoanele Sfintei Treimi: însuşiri specifice şi distincţii;
3. Raportul dintre persoanele Sfintei Treimi (perihoreza si aproprierea).

V. Dumnezeu Mântuitorul:
1. Pregătirea omenirii pentru venirea Mântuitorului;
2. Dumnezeirea şi umanitatea Mântuitorului Iisus Hristos;
3. Întreita slujire a Mântuitorului Iisus Hristos;
4. Răscumpărarea şi aspectele ei;
5. Unirea ipostatică și consecințele ei.

VI. Dumnezeu Sfinţitorul:
1. Persoana şi lucrarea Duhului Sfânt. Harul divin și însușirile lui, darurile Duhului Sfânt;
2. Preacinstirea Maicii Domnului;
3. Cinstirea Sfinţilor; cinstirea sfintelor moaște; cinstirea sfintelor icoane; cinstirea Sfintei Cruci.

VII. Sfânta Biserică:
1. Întemeierea Bisericii;
2. Însuşirile Bisericii.

Notă: Pentru fiecare temă tratată este necesară argumentarea scripturistică şi patristică.

Bibliografie

1. *BIBLIA* sau *SFÂNTA SCRIPTURĂ,* tipărită cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu aprobarea Sfântului Sinod, EIBMO, Bucureşti, 2018;
2. BUCHIU, ŞT. (coord.), *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. I, Basilica, 2017;
3. STĂNILOAE, D., *Teologia Dogmatică Ortodoxă,* vol. I-III*,* EIBMBOR, Bucureşti, 1978 şi ediţiile ulterioare;
4. CHIŢESCU, N., TODORAN, I., PETREUŢĂ, I., *Teologia Dogmatică şi Simbolică*, vol. I-II, Renaşterea,

Cluj Napoca, 2005;
5. POPESCU, D., *Iisus Hristos Pantocrator,* EIBMBOR, Bucureşti, 2005.

C. 2. TEOLOGIE BIBLICĂ

I. Vechiul Testament:
1. Pentateuhul - structură şi prezentare generală;
2. Persoana Mântuitorului Iisus Hristos după profeţiile mesianice.

II. Noul Testament:
1. Evangheliile copilăriei lui Iisus Hristos şi exegeza lor (Matei 1-2 şi Luca 1-2);
2. Pătimirile și Învierea Mântuitorului;
3. Pildele Mântuitorului Iisus Hristos şi exegeza lor: pilda semănătorului, pilda fiului risipitor, pilda samarineanului milostiv, pilda celor zece fecioare, pilda neghinei, pilda comorii din țarină, pilda mărgăritarului de mare preț, pilda bobului de muștar, pilda viței și a mlădiței, pilda talanților, pilda datornicului nemilostiv, pilda celor doi fii, pilda nunții fiului de împărat, pilda vameșului și a fariseului.

Bibliografie

1. *BIBLIA* sau *SFÂNTA SCRIPTURĂ,* tipărită cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu aprobarea Sfântului Sinod, EIBMO, București, 2018;
2. *BIBLIA* sau *SFÂNTA SCRIPTURĂ*, ediție jubiliară a Sfântului Sinod, tipărită cu binecuvântarea și prefața Preafericitului Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, versiune diortosită după Septuaginta, redactată și adnotată de Bartolomeu Valeriu Anania, Arhiepiscopul Clujului, sprijinit pe numeroase alte osteneli, EIBMBOR, București, 2001;
3. PRELIPCEAN, V., NEAGA, N., BARNA, Gh., CHIALDA, M., *Studiul Vechiului Testament – Manual pentru Facultățile Teologice*, Renașterea, Cluj-Napoca, 2006;
4. SEMEN, P., *Arheologia biblică în actualitate*, Doxologia, Iași, 2009;
5. MIHOC, V., MIHOC, D., *Introducere în studiul Noului Testament,* Teofania, Sibiu, 2001;
6. TOFANĂ Stelian, *Evanghelia lui Iisus. Misiunea Cuvântului*, Editura Mega, Cluj Napoca, 2015;
7. TOFANĂ Stelian, *Introducere în Studiul Noului Testament*, Vol. II. *Sf. Evanghelii după Matei şi Marcu. Documentul Quelle*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002; Vol. III. *Sf. Evanghelii după Luca şi Ioan. Problema sinoptică*. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002;
8. PREDA, C., *Învierea Mântuitorului în memoria narativă a Evangheliilor*, Basilica, 2010;
9. MANOILESCU-DINU, Natalia, *Iisus Hristos Mântuitorul în lumina Sfintelor Evanghelii,* Editura Bizantină, București, 2004.

C. 3. MORALĂ ŞI SPIRITUALITATE CREŞTINĂ

I. Legea morală a Vechiului Testament:
1. Decalogul - structură şi interpretare;

II. Legea morală a Noului Testament:
1. Predica de pe Munte şi tâlcuirea ei: Fericirile, raportul între Legea Veche şi Noua Lege, despre milostenie, despre rugăciune, despre post, despre judecata semenilor, despre iubirea aproapelui;

III. Virtuţile teologice - credinţa, nădejdea, dragostea;

IV. Conștiința morală;

V. Familia creştină şi provocările societăţii contemporane.

Bibliografie

1. † DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Comori ale Ortodoxiei,* Trinitas, Iaşi, 2007;
2. BRECK, J., *Darul sacru al vietii. Tratat de bioetica,* Patmos, Cluj-Napoca, 2001;
3. MLADIN, N., BUCEVSCHI, O., *Teologie morală ortodoxă,* vol. I - II., Reîntregirea, Alba Iulia, 2003;
4. ANDREICUȚ, IPS Andrei, *Mai putem trăi frumos? Pledoarie pentru o viață morală curată*, Renașterea, Cluj Napoca, 2012;
5. MOLDOVAN, I., *Iubirea, taina căsătoriei*, Vol. I-II, Reîntregirea, Alba Iulia, 2015;
6. MANTZARIDIS, G., *Morala creştină. Omul şi Dumnezeu. Omul şi semenul. Poziţionări şi perspective existenţiale şi bioetice,* Editura Bizantină, Bucureşti, 2006;
7. GAVRILĂ, V., *Cununia - viață întru Împărăție*, Fundația „Tradiția Românească”, București, 2004.

C. 4. ISTORIA BISERICEASCĂ UNIVERSALĂ

I. Întemeierea Bisericii şi răspândirea creştinismului prin predica Sfinţilor Apostoli;
II. Creştinismul în timpul Sfântului Împărat Constantin cel Mare;
III. Sinoadele ecumenice.

Bibliografie
1. RĂMUREANU, I, BODOGAE, T., ŞESAN, M., *Istoria bisericească universală,* vol. I, Ed. III, EIBMBOR, Bucureşti, 1987, vol. II, EIBMBOR, Bucureşti, 1993;
2. CHIFĂR, N., *Istoria Creştinismului,* vol. I-IV, Trinitas, Iaşi, 2001-2004;
3. GABOR, A., *Biserica şi Statul în primele patru secole*, Sofia, Bucureşti, 2003.

C. 5. ISTORIA BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

I. 1. Începuturile vieţii creştine pe teritoriul ţării noastre: dovezi arheologice şi lingvistice;
2. Primele forme de organizare bisericească pe teritoriul ţării noastre: Episcopia Tomisului;
II. Întemeierea şi recunoaşterea mitropoliilor din Ţara Românească şi Moldova. Organizarea vieții bisericești în Transilvania în secolele XV-XVI. Personalități ale vieții monahale în spațiul românesc: Sfântul Ioan Casian, Sfântul Dionisie Exiguul, Sfântul Nicodim de la Tismana, Sfântul Ghelasie de la Râmeț, Sfântul Vasile de la Poiana Mărului, Sfântul Paisie etc.;
III. Contribuţia Bisericii Ortodoxe Române la dezvoltarea culturii şi apărarea identităţii naţionale. Chipuri de mari ierarhi: Varlaam, Dosoftei, Simeon Ștefan, Antim Ivireanul, Grigorie Dascălul, Andrei Șaguna;
IV. Viața bisericească în Transilvania la sfârșitul secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea;
V. Biserica Ortodoxă Română în perioada modernă și contemporană: Autocefalie și Patriarhie;
VI. Biserica Ortodoxă Română între anii 1945-1989. Martiri şi mărturisitori din țara noastră și din Europa, martirii închisorilor comuniste;
VII. Biserica Ortodoxă Română azi: Religia în școală; activitățile filantropice.

Bibliografie
1. PĂCURARIU, M., *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, EIBMBOR, vol. I-III, Bucureşti, 1991, 1994, 1997 şi ediţia revizuită, vol. I-III, Trinitas, Iaşi, 2004, 2006, 2008;
2. MORARU, A., *Biserica Ortodoxă Română între anii 1885-2000. Biserică. Naţiune. Cultură,* vol. III, tom. 1, EIBMBOR, Bucureşti, 2006;
3. *** *Autocefalia: libertate și demnitate*, Basilica, Bucureşti, 2010;
4. *** *Martiri pentru Hristos din România, în perioada regimului comunist*, vol. tipărit cu binecuvântarea PF Teoctist, a ÎPS Ioan Robu şi a ES dr. Cristoph Klein, EIBMBOR, Bucureşti, 2007;
5. *** *Mărturisitori după gratii. Slujitori ai Bisericii în temniţele comuniste*, Editura Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului şi Clujului, Cluj-Napoca, 1996.

C. 6. LITURGICĂ

I. Sfânta Liturghie: prezentare istorică şi rânduială;
II. Sfintele Taine: instituirea şi importanţa lor în viaţa creştină;
III. Ierurgiile în viaţa credincioşilor:
1. Ierurgii legate de viaţă;
2. Ierurgii legate de moarte.
IV. Teologia icoanei reflectată în tradiția patristică:
1. Icoana - cale de mărturisire a credinței Bisericii în Fiul lui Dumnezeu întrupat;
2. Sfintele icoane - valoarea simbolică, sacramentală, educativă, catehetică și estetică.

Bibliografie
1. BRANIŞTE, E., *Liturgica specială,* EIBMBOR, Bucureşti, 1980;

2. NECULA, N., *Tradiţie şi înnoire în slujirea liturgică,* vol. I, Editura Episcopiei Dunării de Jos Galaţi, 1996;
3. GEORGIOS Kordis, *Hierotypos. Teologia icoanei după Sfinții Părinți*, Editura Bizantină, București, 2011;
4. USPENSKY Leonid, *Teologia icoanei*, Renașterea/Patmos, Cluj Napoca, 2012;
5. BIZĂU Ioan, *Experiența liturgică a prezenței lui Dumnezeu în viața lumii*, Eikon, Cluj-Napoca, 2012;
6. MUNTEAN, Marcel Gh., *Tipologia artei bizantine*, Renașterea, Cluj Napoca, 2012;
7. *** *Învățătura despre Sfintele Icoane în Teologia Ortodoxă Românească*, vol. I - II, Basilica, București, 2015.

C. 7. MISIUNE CREŞTINĂ, CATEHETICĂ ŞI APOLOGETICĂ ORTODOXĂ

I. Familia, Biserica şi Școala - factori esenţiali în educaţia religioasă a copiilor şi a tinerilor;
II. Însuşirea şi trăirea deprinderilor religioase în cadrul activităţilor catehetico-didactice;
III. Implicaţii pastoral-misionare şi educativ-formative ale colaborării şcoală-biserică-comunitate locală;
IV. Educaţia religioasă - cale de aprofundare a tainelor credinţei;
V. Educaţia catehetică şi religioasă în Europa zilelor noastre;
VI. Valenţe educative, religioase şi cognitiv-comportamentale ale educaţiei şi experienţei religioase;
VII. Rolul educaţiei religioase în modelarea caracterului şi formarea personalităţii;
VIII. Implicațiile mediului televizual și virtual în contextul sistemului tehnologic actual;
IX. Evoluționismul și implicațiile sale în contextul actual.

Bibliografie

1. Ghidul practic *Centrul parohial pentru copii şi tineri*, Editura Institutului Biblic şi de Misiune Ortodoxă, Bucureşti, 2008;
2. HORGA I., *Educaţia religioasă în şcoală - abordări şi tendinţe europene*, în vol. *Învăţământul religios şi teologic în România,* ediţie îngrijită de lect. dr. Adrian Lemeni şi Bogdan Dedu, Techno Media, Sibiu, 2006;
3. TIMIŞ V., *Educaţia şi discursul religios în Europa secolului XXI*, în vol. *Educaţia religioasă a tinerilor*, Basilica, Bucureşti, 2017;
4. PESTROIU, D., *Ortodoxia românească în postmodernitate: prelegeri de misiologie contextuală*, Editura Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 2017;
5. BEL, Valer, *Misiunea Bisericii în lumea contemporană*, Renaşterea, Cluj-Napoca, 2010;
6. LEMENI, A. (coordonator), *Apologetică Ortodoxă*, vol. II, Basilica, 2014.

Notă: *Bibliografia pentru* ***disciplinele de specialitate*** *include* ***manualele de Religie Ortodoxă*** *cuprinse în* ***Catalogul manualelor şcolare*** *valabile în învăţământul preuniversitar, în anul şcolar în care se susţine concursul.*

D. TEMATICA PENTRU DIDACTICA DISCIPLINEI ŞI METODICA PREDĂRII RELIGIEI

I. **Religia ca disciplină de învăţământ**
   1. Educaţia religioasă şi finalităţile acesteia;
   2. Baza legislativă a predării Religiei în şcoală.

II. **Dimensiunea educativ-formativă a predării Religiei în scoală**

III. **Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice**
   1. Componentele curriculumului național: planuri-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare; alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module, manuale școlare, auxiliare curriculare.
   2. Programa școlară pentru disciplina Religie: structura programei școlare, semnificația componentelor programei școlare. Corelarea componentelor programei școlare: competențe generale – competențe specifice – conținuturi – activități de învățare. Modalități de utilizare a programei în proiectarea și realizarea activităților didactice și în valorificarea manualelor școlare. Posibilități de valorificare interdisciplinară a programei școlare de Religie;
   3. Proiectarea curriculumului la decizia elevului din oferta școlii/curriculumului la decizia școlii/; modalități de analiză a nevoilor de cunoaștere ale elevilor, modalități de selectare a CDEOȘ/CDȘ modalități de dezvoltare a unei programe de CDEOȘ/CDȘ, exemple posibile

pentru domeniul educației religioase;

4. Proiectarea activităţii didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unităţii de învăţare, proiectarea de activităţi de învăţare intra-, inter- şi transdisciplinare;
5. Forme de organizare a activităţii didactice: caracterizare, clasificare. Lecţia; tipuri de lecţie;
6. Forme de activitate extraşcolară specifice disciplinei Religie şi proiectarea acestora: cateheza, serbarea religioasă, vizitele şi pelerinajele, expoziţiile, cercurile pe disciplină, participarea la slujbele religioase, organizarea unor activităţi filantropice.

IV. **Principiile didactice generale. Principii didactice specifice predării Religiei**: principiul hristologic şi principiul eclesiologic.

V. **Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învăţare-evaluare**

1. Metode didactice: clasificare, caracterizare, metode de comunicare şi asimilare a cunoştinţelor/ metode de cunoaștere a realității religIoase / metode fundamentate pe acțiune / metode moderne de predare - învățare / utilizarea metodelor centrate pe elev/tehnicilor de învăţare prin cooperare;
2. Mijloace şi materiale didactice utilizate în activitatea didactică: caracterizare, funcţii, clasificare. Mijloace de învățământ specifice disciplinei Religie: textul biblic, literatura religioasă, icoana, portretul, harta, mijloacele audio-vizuale, calculatorul etc;
3. Utilizarea tehnologiei informaţiei şi comunicării, a platformelor educaționale și a softurilor în construirea unor medii active de instruire. Exemplificări pentru ora de Religie.

VI. **Evaluarea procesului instructiv-educativ**

1. Evaluarea de proces: obiective, caracterizare, funcţii, tipologie. Specificul evaluării la ora de Religie;
2. Metode de evaluare: caracterizare, tipologie;
3. Instrumente de evaluare: caracterizare, calităţi (validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate);
4. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare;
5. Elaborarea probelor scrise: proiectarea testului docimologic, matricea de specificaţii;
6. Metode şi instrumente complementare de evaluare (referatul, proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigația, observarea sistematică a activității și comportamentului elevului).

VII. **Consilierea şi îndrumarea spirituală în cadrul educaţiei religioase.** Rolul modelelor în educaţie. Dinamica relaţiei profesor-elev în cadrul educaţiei religioase.

Notă: *Bibliografia pentru* ***didactica disciplinei și metodica predării religiei*** *include: Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina *Religie Ortodoxă,* în anul școlar în care se susține examenul/concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Bibliografie

1. BOLOCAN, C.-M., *Catehetica şi Didactica Religiei. Interferenţe şi deosebiri*, Performantica, Iaşi, 2005;
2. CIOLAN, L., *Învăţarea integrată-fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Polirom, Iaşi, 2008;
3. CUCOŞ, C., *Pedagogie*, Polirom, Iaşi, 2000;
4. CUCOŞ, C., *Educaţia religioasă. Repere teoretice şi metodice*, Polirom, Iaşi, 1999;
5. PANOSCHI, M., LIŢOIU, N., Pr. IORDĂCHESCU, N., *Ghid de evaluare, Religie*, Aramis, Bucureşti, 2001;
6. ŞEBU, S., OPRIŞ, M., OPRIŞ, D., *Metodica predării religiei*, Ed. a II-a, Reîntregirea, Alba Iulia, 2017;
7. TIMIŞ, V., *Evaluarea - factor de reglare şi optimizare a educaţiei religioase*, Renaşterea, Cluj-Napoca, 2003
8. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, ProGnosis, Bucureşti, 2001;
9. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004;
10. PAŞCA, M. & TIA T., *Psihologie Pastorală I. Reperele psihologice ale consilierii pastorale* Reîntregirea, Alba Iulia, 2007;
11. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, ProGnosis, Bucureşti, 2001;
12. *Programul naţional de dezvoltare a competenţelor de evaluare ale cadrelor didactice (DeCeE),* CNCEIP, Euro Standard, București, 2008.

Anexa nr. 103

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

RELIGIE ORTODOXĂ DE RIT VECHI (RUŞI LIPOVENI)

2026

A. Notă de prezentare

Prezenta programă se adresează cadrelor didactice care se prezintă la *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar*, disciplina *Religie Ortodoxă de Rit Vechi (Ruşi Lipoveni)*.

Absolvenţii facultăţilor de profil şi profesorii care susţin examenul la disciplina *Religie Ortodoxă de Rit Vechi (Ruşi Lipoveni)* pot preda în învăţământul preuniversitar disciplina *Religie Ortodoxă de Rit Vechi (Ruşi Lipoveni)* şi *Discipline Teologice de Specialitate*, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru disciplina religie. Competenţele şi conţinuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităţilor didactice, specifice disciplinei.

În realizarea Programei pentru *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar* s-a avut în vedere necesitatea ca profesorii de religie să aibă cunoştinţe temeinice despre conţinuturile tematice ale Programei şcolare în vigoare, folosite în procesul de predare-învăţare a disciplinei Religie.

Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar a fost structurată astfel încât să abordeze conţinuturi din următoarele domenii teologice: *Sfânta Scriptură – cartea de căpătâi a unui creştin; Istoria Bisericii Ortodoxe de Rit Vechi; Noţiuni generale cu privire la credința creștină ortodoxă de rit vechi (Simbolul credinţei),* precum şi din domeniul *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei.*

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, filiera teologică, urmărind:

- cunoaşterea conţinuturilor fundamentale şi a principalelor tendinţe în evoluţia predării disciplinei *Religie Ortodoxă de Rit Vechi (Ruşi Lipoveni)*, precum şi a *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei*;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor didactice;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

B. Competenţe specifice profesorului de religie

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de *didactică a disciplinei și a metodicii predării religiei*, anumite competente specifice profesorului de *Religie Ortodoxă de Rit Vechi (Ruşi Lipoveni)*, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

- cunoaşterea de către profesor a adevărurilor fundamentale de credinţă şi a elementelor de didactică și de metodică a predării religiei, într-o varietate de contexte educaționale;
- capacitatea de a înţelege, practica şi transmite valorile morale şi spirituale specifice acestei discipline;
- cunoaşterea şi utilizarea competentă a principalelor documente şcolare reglatoare: planuri-cadru, programe şcolare, programe pentru examene naţionale;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la activităţile de învăţare şi conţinuturi, precum şi capacitatea de a construi şi menţine un climat educativ stimulativ şi eficient;
- capacitatea de a adecva conţinuturile şi demersurile didactice la particularităţile de vârstă şi la specificul dezvoltării cognitiv-afective/intelectuale a elevilor;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea, evaluarea activităţilor didactice şi a competţentelor dobândite de elevi; elaborarea de teste iniţiale, formative şi sumative, în funcţie de obiectivele sau competenţele vizate;
- valorificarea în demersul didactic a relațiilor inter-, intra- și multidisciplinare;
- folosirea şi contextualizarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor şi metodelor interacţiunii educaţionale şi ale unor elemente de *retorică didactică*;
- evaluarea capacităţilor cognitive, comprehensive şi de aplicare a achiziţiilor, în scopul reglării competenţelor, a stilului didactic precum şi a abordării *strategiilor didactice moderne*;
- comunicarea didactică empatică şi eficientă, în contextul activităţilor specifice *disciplinei religie*.

C. Tematica pentru domeniile teologice:

1. Sfânta Scriptură – cartea de căpătâi a unui creştin

2. Istoria Bisericii Ortodoxe Ruse de Rit Vechi

3. Noţiuni generale cu privire la credinţa creştină ortodoxă de rit vechi (Simbolul credinţei)

D. Tematica pentru didactica disciplinei și metodica predării Religiei

С. 1. *СВЯЩЕННОЕ ПИСАНИЕ* – НАСТОЛЬНАЯ КНИГА ХРИСТИАНИНА

- *Священное писание. Библия* – настольная книга христианина
- Ветхозаветные книги: пророческие, учительные (Богодуховенные), законодательные, исторические
- *Евангелие* – первые четыре книги *Нового Завета*, в которых изображается земная жизнь Господа нашего Исуса Христа

С. 2. ИСТОРИЯ ДРЕВЛЕПРАВОСЛАВНОЙ ЦЕРКВИ

- Торжество Христианства (Константин Великий)
- Первые христиане. Деяния Апостолов. Святые Мученики и Великомученики Христианства
- Вселенские Соборы
- Святые Отцы и Учители Церкви Христовой
- Отпадение Западной Христианской Церкви (1054). Появление Католицизма
- Происхождение Реформации (Лютеранство, Кальвинизм)
- Современные непротестантские вероисповедованя (баптисты, адвентисты и др.)
- Падение Византии
- Вера русских славян (восточные славяне – язычники)
- Св. Кирилл и Мефодий – просветители славян
- Христианская вера на Руси (принятие Христианства и его распространение на Руси)
- Преподобные Антоний и Феодосий – основатели Киево-Печерской обители
- Москва –Третий Рим
- Преподобный Сергий Радонежский – основатель Троице-Сергиевского монастыря
- Преподобные Савватий и Зосима Соловецкие
- Стоглавый собор
- Патриарх Никон и церковная реформа
- Раскол в Русской Церкви
- Епископ Павел Коломенский
- Протопоп Аввакум и его сподвижники
- Боярыня Морозова
- Разорение Соловецкого монастыря и Соловецкой обители
- Старообрядчество на Руси
- Древлеправославные христиане-старообрядцы
- Старообрядческие толки (вероисповедания):
  - Поповское согласие: Белокриницкое согласие; Две старообрядческой митрополии Белокриницкого согласия
  - Беглпоповское (древлеправославное) согласие
  - Беспоповское согласие: Часовенные
  - Единоверцы
- Центры и памятники старообрядческой культуры в Румынии.

С. 3. АЗБУКА ДРЕВЛЕПРАВОСЛАВНОЙ ВЕРЫ

Древлеправославные христиане-старообрядцы (русские-липовани)

- Краткое катехизическое учение Русской Старообрядческой Церкви
- Символ веры
- Церковь – Храм Божий
- О крестном знамении
- О поклонах
- О молитве. Молитва в Великий пост
- Христианский великопостный обряд
- Церковный календарь. Церковный старообрядческий календарь. Пасахалия

Понятие о церковном богослужении:

- Церковные службы (утреня, часы, вечерня, полунощница, овсенощня, литкргия (обедня); Икона. О иконопечатании
- О свечах, лампадах и ладане
- Обряд хождения по солнцу (посолонь)

- Молебны; лица, совершающие богослужение; богослужебные книги; церковные колокола; колокольные звоны
- Важнейшие древлеправославные праздники: (рождественские праздники у русских-липован; Воскресение Христово – Пасха (Паска)
- Крещение, венчание, погребение умерших и дни поминания их

TRADUCEREA CONŢINUTURILOR ÎN LIMBA ROMÂNĂ

C. 1. *Sfânta Scriptură* – cartea de căpătâi a unui creştin

- *Sfânta Scriptură. Biblia* – cartea de căpătâi a creştinului
- Cărţile *Vechiului Testament*: cărţi de prorocire (profeţie), de povăţuire, de legislaţie, istorice
- *Evanghelia* – primele patru cărţi ale *Noului Testament*, în care este zugrăvită viaţa pământeană a Domnului nostru Isus Hristos

C. 2. Istoria Bisericii Ortodoxe de Rit Vechi

- Triumful Creştinismului. Constantin cel Mare
- Cei dintâi creştini. Faptele Apostolilor. Sfinţii Mucenici şi Sfinţii Mari Mucenici ai Creştinismului
- Sinoadele ecumenice
- Sfinţii Părinţi şi Profeţi ai Bisericii creştine
- Marea schismă (1054). Apariţia Catolicismului
- Reforma. Biserica Luterană. Calvinismul
- Culte neoprotestante contemporane: baptiştii, adventiştii ş.a.
- Căderea Bizanţului (a Constantinopolului)
- Credinţa slavilor de răsărit (păgânismul la slavii de răsărit)
- Sfinţii Kiril şi Metodiu – iluminiştii slavilor
- Apariţia şi răspândirea Creştinismului în Rusia
- Sfinţii Antonie şi Feodosie – întemeietorii mănăstirii Kievo-Pecersk
- Moscova – cea de a Treia Romă
- Sfântul Serghie de Radonej – întemeietorul Mănăstirii Sfintei Treimi
- Sfinţii Savvatij şi Zosima de la Mănăstirea Soloveţk
- Soborul „Stoglav”/al Celor o sută de capitole (1554)
- Patriarhul Nikon şi reforma bisericii
- Schisma/rascolul din Biserica Rusă
- Episcopul Pavel de Kolomna
- Protopopul Avvakum şi adepţii acestuia
- Boieroaica Morozova
- Lichidarea comunităţii şi a Mănăstirii Soloveţk
- Apariţia în Rusia a creştinilor ortodocşi ruşi de rit vechi – staroobreadţî
- Creştinii ortodocşi ruşi de rit vechi – staroobreadţî
- Confesiuni ortodoxe de rit vechi:
  - *orientarea „cu preot”* (поповское согласие): Centrul spiritual de la Fântână Albă (Белокриницкое согласие); Două mitropolii ortodoxe de rit vechi ale orientării „cu preot”;
  - *orientarea ortodocşilor de rit vechi „cu preoţi fugari”* (беглоповоское согласие)
  - *orientarea „fără preot”* (беспоповское согласие);
  - *orientarea celor de aceeaşi credinţă (единоверцы)* - creştini ortodocşi ruşi de rit vechi care s-au unit cu biserica ortodoxă oficială (cunoscuţi şi ca *omopişti*);
- Centre şi monumente de cultură spirituală ale creştinilor ortodocşi de rit vechi din România.

C. 3. Noţiuni generale cu privire la credinţa creştină ortodoxă de rit vechi (Simbolul credinţei)

Creştini ortodocşi de rit vechi (ruşii lipoveni)

- Scurtă prezentare a Bisericii Ortodoxe de Rit Vechi
- Simbolul credinţei
- Biserica – Lăcaşul Domnului
- Semnul Sfintei Cruci
- Despre închinăciune: închinăciunea până la brâu, închinăciunea până la pământ
- Despre rugăciune. Rugăciunea în timpul Postului
- Ritualul de postul creştin
- Calendarul bisericesc. Calendarul creştin ortodox de rit vechi. Pascalia

Noţiuni despre slujbă bisericească: slujbele bisericeşti (utrenie, ceasuri, vecernie, meazonoptică, slujbă de noapte, liturghie); Icoana. Cultul icoanelor; slujitorii bisericii; cărţile bisericeşti; clopotele bisericii, bătăile clopotelor.Despre lumânări, candelă şi tămâie; ritualul mersul (înconjurul bisericii) după soare; Tedeum-ul – molebenul, sfeştania.
Principalele sărbători după calendarul creştin ortodox de rit vechi: (sărbătorile Crăciunului la ruşii lipoveni; Învierea Domnului - Paştele).
Botezul, cununia religioasă, înmormântarea, pomenirea morţilor.

Bibliografie:
1. Andrei Ivanov, *Dicționar religios rus-român*, Editura Bizantina, București, 2003
2. *БИБЛИЯ. Книги Саященного писания Ветхого и Нового завета* (русский перевод): http://chat/ru/-heakengate; htt:www.serve.com/irr-/Rossian/Bible.
3. Victor Vascenco, *Lipovenii. Studii lingvistice*, Editura Academiei, București, 2003.
4. F.E. Melnikov, *Scurtă istorie a Bisericii Ortodoxe de Rit Vechi/ Краткая история Древлеправославной (Старообрядческой) Церкви*, Editura „CRLR", București, 2019
5. Site-ul Bisericii Ortodoxe de Rit Vechi: www.rpsc.ru
6. *Viața protopopului Avvakum de el însuși scrisă/ Житие протопопа Аввакума им самим написанное*, Editura "CRLR", București, 2019.
7. *Святой Сергий Радонежский/Sfântul Serghie de Radonej*, Editura „CRLR", București, 2014.
8. Silvestr Nestor, *Cronica lui Nestor*, Editura Doxologia, Iași, 2014.
9. Paul Evdokimov, *Arta icoanei – o teologie a frumuseții.* Editura Meridiane, București, 1992.
10. Сергей Зеньковский, *Русское старообрядчество. Духовные движения семнадцатого века/Serghei Zenkovski, Ortodoxia de Rit Vechi din Rusia/Circulația ideilor teologice în veacul al XVII-lea,* Москва, 1995.
https://www.booksite.ru/fulltext/zenkovskii/text.pdf
11. Феодор КИРИЛЭ, *Сказания о культуре и традициях русских-липован (Cultura şi tradiţiile ruşilor lipoveni. Evocări)*, Изд. «CRLR", Бухарест, 2006.
12. Feodor Chirilă, *Limba şi cultura rusă (Русский язык и русская культура)*, manual pentru clasele IX-XII, Editura Didactică şi Pedagogică, București, 2002.
13. *Ruşii lipoveni în studii şi documente (I-II)*, Editura „CRLR", București, 2015-2019.
14. Colecția revistelor „Kitej-grad" și „Zorile".

Notă: *Bibliografia pentru* ***disciplinele de specialitate*** *include* ***manualele de Religie Ortodoxă de Rit Vechi (Ruşi Lipoveni),*** *cuprinse în* ***Catalogul manualelor şcolare*** *valabile în învăţământul preuniversitar, în anul şcolar în care se susţine concursul.*

D. TEMATICA PENTRU DIDACTICA DISCIPLINEI ȘI METODICA PREDĂRII RELIGIEI

I. **Religia ca disciplină de învăţământ**
   1. Educaţia religioasă şi finalităţile acesteia;
   2. Baza legislativă a predării Religiei în şcoală.

II. **Dimensiunea educativ-formativă a predării Religiei în scoală**

III. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice**
   1. Componentele curriculumului național: planuri-cadru, programe şcolare, standarde naționale de evaluare; alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module, manuale şcolare, auxiliare curriculare.
   2. Programa şcolară pentru disciplina Religie: structura programei şcolare, semnificația componentelor programei şcolare. Corelarea componentelor programei şcolare: competenţe generale – competenţe specifice – conţinuturi – activităţi de învăţare. Modalităţi de utilizare a programei în proiectarea şi realizarea activităţilor didactice şi în valorificarea manualelor şcolare. Posibilităţi de valorificare interdisciplinară a programei şcolare de Religie;
   3. Proiectarea curriculumului la decizia elevului din oferta şcolii/curriculumului la decizia şcolii/; modalităţi de analiză a nevoilor de cunoaştere ale elevilor, modalităţi de selectare a CDEOȘ/CDȘ modalităţi de dezvoltare a unei programe de CDEOȘ/CDȘ, exemple posibile pentru domeniul educației religioase;
   4. Proiectarea activităţii didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unităţii de învăţare, proiectarea de activităţi de învăţare intra-, inter- şi transdisciplinare;

5. Forme de organizare a activităţii didactice: caracterizare, clasificare. Lecţia; tipuri de lecţie;
6. Forme de activitate extraşcolară specifice disciplinei Religie şi proiectarea acestora: cateheza, serbarea religioasă, vizitele şi pelerinajele, expoziţiile, cercurile pe disciplină, participarea la slujbele religioase, organizarea unor activităţi filantropice.

IV. **Principiile didactice generale. Principii didactice specifice predării Religiei**: principiul hristologic şi principiul eclesiologic.

V. **Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învăţare-evaluare**
1. Metode didactice: clasificare, caracterizare, metode de comunicare și asimilare a cunoștințelor/ metode de cunoaștere a realității religIoase / metode fundamentate pe acțiune / metode moderne de predare - învățare / utilizarea metodelor centrate pe elev/tehnicilor de învăţare prin cooperare;
2. Mijloace şi materiale didactice utilizate în activitatea didactică: caracterizare, funcţii, clasificare. Mijloace de învățământ specifice disciplinei Religie: textul biblic, literatura religioasă, icoana, portretul, harta, mijloacele audio-vizuale, calculatorul etc;
3. Utilizarea tehnologiei informaţiei şi comunicării, a platformelor educaționale și a softurilor în construirea unor medii active de instruire. Exemplificări pentru ora de Religie.

VI. **Evaluarea procesului instructiv-educativ**
1. Evaluarea de proces: obiective, caracterizare, funcţii, tipologie. Specificul evaluării la ora de Religie;
2. Metode de evaluare: caracterizare, tipologie;
3. Instrumente de evaluare: caracterizare, calităţi (validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate);
4. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare;
5. Elaborarea probelor scrise: proiectarea testului docimologic, matricea de specificaţii;
6. Metode şi instrumente complementare de evaluare (referatul, proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigația, observarea sistematică a activității și comportamentului elevului).

VII. **Consilierea şi îndrumarea spirituală în cadrul educaţiei religioase.** Rolul modelelor în educaţie. Dinamica relaţiei profesor-elev în cadrul educaţiei religioase.

Notă: *Bibliografia pentru* ***didactica disciplinei și metodica predării religiei*** *include: Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina *Religie Ortodoxă de Rit Vechi (Ruși Lipoveni),* în anul școlar în care se susține examenul/concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Bibliografie

1. BOLOCAN, C.-M., *Catehetica şi Didactica Religiei. Interferenţe şi deosebiri*, Performantica, Iaşi, 2005;
2. CIOLAN, L., *Învăţarea integrată-fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Polirom, Iaşi, 2008;
3. CUCOŞ, C., *Pedagogie*, Polirom, Iaşi, 2000;
4. CUCOŞ, C., *Educaţia religioasă. Repere teoretice şi metodice*, Polirom, Iaşi, 1999;
5. PANOSCHI, M., LIŢOIU, N., Pr. IORDĂCHESCU, N., *Ghid de evaluare, Religie*, Aramis, Bucureşti, 2001;
6. ŞEBU, S., OPRIŞ, M., OPRIŞ, D., *Metodica predării religiei*, Ed. a II-a, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2017;
7. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, P.U.C., Cluj-Napoca, 2004;
8. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;
9. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004;
10. CERGHIT, Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980;
11. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;
12. Programul naţional de dezvoltare a competenţelor de evaluare ale cadrelor didactice (DeCeE), CNCEIP, Editura Euro Standard, Bucureşti, 2008.
13. F.E. Melnikov, *Scurtă istorie a Bisericii Ortodoxe de Rit Vechi/ Кратκая история Древлеправославной (Старообрядческой) Церкви*, Editura „CRLR”, București, 2019.
14. Mihai Marinescu, Feodor Chirilă, *Metodica predării limbii ruse*, Bucureşti, 1993

Anexa nr. 104

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

RELIGIE PENTICOSTALĂ

2026

A. Notă de prezentare

Prezenta programă se adresează cadrelor didactice care se prezintă la *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar*, disciplina *Religie Penticostală*.

Absolvenţii facultăţilor de profil şi profesorii care susţin examenul la disciplina *Religie Penticostală* pot preda în învăţământul preuniversitar disciplina *Religie Penticostală* şi *Discipline Teologice de Specialitate,* în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru disciplina religie. Competenţele şi conţinuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităţilor didactice, specifice disciplinei.

În realizarea Programei pentru *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar* s-a avut în vedere necesitatea ca profesorii de religie să aibă cunoştinţe temeinice despre conţinuturile tematice ale Programei şcolare în vigoare, folosite în procesul de predare-învăţare a disciplinei Religie.

Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar a fost structurată astfel încât să abordeze conținuturi din următoarele domenii teologice: *Studiul Bibliei*, *Doctrine Biblice, Pneumatologie*, *Istoria Creştinismului,* precum şi din domeniul *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei.*

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, filiera teologică, urmărind:

- cunoaşterea conţinuturilor fundamentale şi a principalelor tendinţe în evoluţia predării disciplinei *Religie Penticostală*, precum şi a *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei*;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor didactice;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

B. Competenţe specifice profesorului de religie

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de *didactică a disciplinei și a metodicii predării religiei*, anumite competente specifice profesorului de *Religie Penticostală*, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

- cunoaşterea de către profesor a adevărurilor fundamentale de credinţă şi a elementelor de didactică și de metodică a predării religiei, într-o varietate de contexte educaționale;
- capacitatea de a înţelege, practica şi transmite valorile morale şi spirituale specifice acestei discipline;
- cunoaşterea şi utilizarea competentă a principalelor documente şcolare reglatoare: planuri-cadru, programe şcolare, programe pentru examene naţionale;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la activităţile de învăţare şi conţinuturi, precum şi capacitatea de a construi şi menţine un climat educativ stimulativ şi eficient;
- capacitatea de a adecva conţinuturile şi demersurile didactice la particularităţile de vârstă şi la specificul dezvoltării cognitiv-afective/intelectuale a elevilor;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea, evaluarea activităţilor didactice şi a competţentelor dobândite de elevi; elaborarea de teste iniţiale, formative şi sumative, în funcţie de obiectivele sau competenţele vizate;
- valorificarea în demersul didactic a relațiilor inter-, intra- și multidisciplinare;
- folosirea şi contextualizarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor şi metodelor interacţiunii educaţionale şi ale unor elemente de *retorică didactică*;
- evaluarea capacităţilor cognitive, comprehensive şi de aplicare a achiziţiilor, în scopul reglării competenţelor, a stilului didactic precum şi a abordării *strategiilor didactice moderne*.
- comunicarea didactică empatică şi eficientă, în contextul activităţilor specifice *disciplinei religie*.

C. Tematica pentru domeniile teologice:

1. Studiul Bibliei
2. Doctrine Biblice
3. Pneumatologie
4. Istoria Creştinismului

D. Tematica pentru didactica disciplinei și metodica predării Religiei

C. 1. STUDIUL BIBLIEI

Legea Vechiului Testament

- Genesa: Creaţia biblică. Căderea omului. Potopul. Turnul Babel.
- Strămoşii poporului evreu: Avraam, Isaac, Iacov, Iosif.
- Formarea poporului evreu..
- Legământul dintre Dumnezeu şi poporul evreu. Contextul evenimentului (eliberarea din robia egipteană, călătoria prin pustie, darea Legii).
- Cortul întâlnirii: semnificaţie şi elemente componente majore.
- Calea spre Dumnezeu – sistemul jertfelor mozaice.
- Umblarea cu Dumnezeu – închinarea şi sărbătorile evreilor.

Istoria Vechiului Testament

- Poporul Israel în perioada monarhiei.
- Contextul apariţiei monarhiei. Saul - primul împărat (ascensiune şi decădere).
- David – întemeietorul celei mai lungi dinastii (alegerea lui David, împărat la Hebron şi Ierusalim, consolidarea statului naţional evreu, păcatul lui David şi consecinţe.
- Solomon şi construcţia Templului.
- Dezbinarea împărăţiei.
- Robia asiriană si babiloniană.
- Reîntoarcerea din robie: restaurarea cetății Ierusalim și restaurarea spirituală.

Lumea Noului Testament

- Aspecte politice, sociale şi economice ale lumii Noului Testament. Iudaismul Creştinismul
- Evangheliile - prezentare generală.
- Problema sinoptică. Asemănări și deosebiri între evanghelia după Ioan și evangheliile sinoptice. Viața și lucrarea Domnului Isus în cele patru evanghelii.
- Călătoriile misionare ale apostolului Pavel. Cele trei călătorii misionare – traseu, evenimente deosebite, epistole scrise în această perioadă
- Conciliul de la Ierusalim, probleme dezbătute

Bibliografie

1. Tenney Merrill C., Privire de ansamblu asupra Noului Testament, Editura Societatea Misionară Română, Oradea, 1991
2. Tenney, Merrill C. Studiu al Noului Testament, Editura Societatea Misionară Română, Oradea, 1991
3. Schultz, Samuel, *Călătorie prin Vechiul Testament*, Ed. Logos, Cluj Napoca, 1998

C. 2. DOCTRINE BIBLICE

Inspiraţia Sfintelor Scripturi

- Inspiraţie, Revelaţie, Iluminare
- Inspiraţia Vechiului Testament
- Inspiraţia Noului Testament

Doctrina despre Dumnezeu – teologie fundamentală

- Cunoașterea lui Dumnezeu
- Revelația lui Dumnezeu
- Dovezile existenței lui Dumnezeu
- Însușiri ale lui Dumnezeu

Doctrina despre Domnul Isus Hristos - soteriologie

- Divinitatea lui Hristos
- Umanitatea lui Hristos
- Unitatea naturilor lui Hristos

Doctrina despre păcat - hamartologie

- Originea păcatului
- Urmările imediate ale păcatului
- Urmările îndepărtate ale păcatului

Doctrina despre Biserică - eclesiologie

- Întemeierea şi misiunea Bisericii
- Slujbele în Biserică
- Actele de cult în Biserică: botezul în apă, cina Domnului

Bibliografie

1. Sandru, Trandafir Doctrine biblice ale Bisericii, Editura Cultului Penticostal, Bucuresti,1991
2. Sandru Trandafir, Dogmatica Bisericii lui Dumnezeu Apostolice Penticostale, Editura Institutului Teologic Penticostal, Bucuresti, 1993
3. Stanley, M. Horton, Doctrinele Bisericii, o viziune penticostală, Editura Life, Oradea, 1999
4. Erickson, Milard J., *Teologie crestină*, Ed. Cartea Creştină, Oradea, 2004

C. 3. PNEUMATOLOGIE

Persoana Duhului Sfânt

- Atributele persoanei Duhului Sfânt
- Raportul dintre Duhul Sfânt şi celelalte persoane ale Trinităţii

Simbolurile Duhului Sfânt

- Descriere, clasificare, argumentare biblică

Roada Duhului Sfânt

- Descriere, clasificare, argumentare biblică

Botezul cu Duhul Sfânt

- Relaţia dintre botezul cu Duhul Sfânt şi botezul în apă
- Scopul şi importanţa primirii botezului cu Duhul Sfânt
- Manifestări exterioare ale botezului cu Duhul Sfânt.
- Plinătatea Duhului Sfânt

Darurile Duhului Sfânt

- Descriere, clasificare, argumentare biblică
- Relaţia de interdependenţă dintre daruri
- Reglementarea folosirii darurilor Duhului Sfânt în Biserică

Lucrări de bază ale Duhului Sfânt

- Pocăinţa - descriere, argumentare biblică
- Naşterea din nou - descriere, argumentare biblică
- Botezul cu Duhul Sfânt - descriere, argumentare biblică
- Sfinţirea - descriere, argumentare biblică

Bibliografie

1. Sandru, Trandafir Pneumatologie – sau Persoana Duhului Sfânt, Editura Institutului Teologic Penticostal, Bucuresti, 1991
2. Bevere John, Duhul Sfânt – o introducere, Editura Succeed Publishing, Medgidia, 2014
3. Pache Rene, Persoana şi lucrarea Duhului Sfânt, Editura CLV, Geneva, 1993

C. 4. ISTORIA CREŞTINISMULUI

Biserica primară – perioada apostolică

- Cinzecimea şi întemeierea bisericii
- Biserica din Ierusalim
- Biserica din Antiohia
- Pavel şi lucrarea misionară în Imperiul Roman

Reforma Protestantă

- Cauzele reformei protestante
- Reforma lui Martin Luther
- Urmările reformei

Rădăcinile penticostalismului în Biserica Primară

- Noul Testament despre botezul cu Duhul Sfânt
- Mărturiile unor *părinţi ai Bisericii*: Irineu, Origene, Kyril din Alexandria, Augustin

Marea trezire spirituală penticostală de la începutul secolului al XX-lea

- Charles Parham în căutarea puterii apostolice

- Benjamin Hardin Irwin despre a treia experienţă a harului: botezul cu Duhul Sfânt
- Trezirea spirituala de la Topeka

Dezvoltarea mişcării penticostale în România între anii

- Deschiderea primei biserici penticostale din Romania
- Dezvoltarea mișcării penticostale și aria de răspândire
- Bisericile penticostale după cel de-al II-lea război mondial

Bibliografie

1. Sandru, Trandafir, Biserica creștină, evoluție și spiritualitate, Editura Institutului Teologic Penticostal, București, 1995
2. Sandru, Trandafir, Biserica penticostală în istoria creștinismului, Editura Institutului Teologic Penticostal, București, 1992
3. George Timothy, Teologia reformatorilor, Edutura Casa Cărții, Oradea, 2017
4. Andreiescu, Valeriu, Istoria penticostalismului românesc, vol. 1,2 Editura Casa Cărții, Oradea, 2012
5. Cairns, E. Earle, Creștinismul de-a lungul secolelor, Editura Societatea Misionară Română, Oradea, 1992

Notă: *Bibliografia pentru* ***disciplinele de specialitate*** *include* ***manualele de Religie Penticostală*** *cuprinse în* ***Catalogul manualelor şcolare*** *valabile în învățământul preuniversitar, în anul şcolar în care se susține concursul.*

D. TEMATICA PENTRU DIDACTICA DISCIPLINEI ŞI METODICA PREDĂRII RELIGIEI

I. **Religia ca disciplină de învăţământ**
   1. Educaţia religioasă şi finalităţile acesteia;
   2. Baza legislativă a predării Religiei în şcoală.

II. **Dimensiunea educativ-formativă a predării Religiei în scoală**

III. **Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice**
   1. Componentele curriculumului național: planuri-cadru, programe şcolare, standarde naționale de evaluare; alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module, manuale şcolare, auxiliare curriculare.
   2. Programa şcolară pentru disciplina Religie: structura programei şcolare, semnificația componentelor programei școlare. Corelarea componentelor programei şcolare: competenţe generale – competenţe specifice – conţinuturi – activităţi de învăţare. Modalităţi de utilizare a programei în proiectarea şi realizarea activităţilor didactice şi în valorificarea manualelor şcolare. Posibilităţi de valorificare interdisciplinară a programei şcolare de Religie;
   3. Proiectarea curriculumului la decizia elevului din oferta școlii/curriculumului la decizia şcolii/; modalităţi de analiză a nevoilor de cunoaştere ale elevilor, modalităţi de selectare a CDEOȘ/CDȘ modalităţi de dezvoltare a unei programe de CDEOȘ/CDȘ, exemple posibile pentru domeniul educației religioase;
   4. Proiectarea activităţii didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unităţii de învăţare, proiectarea de activităţi de învăţare intra-, inter- şi transdisciplinare;
   5. Forme de organizare a activităţii didactice: caracterizare, clasificare. Lecţia; tipuri de lecţie;
   6. Forme de activitate extraşcolară specifice disciplinei Religie şi proiectarea acestora: cateheza, serbarea religioasă, vizitele şi pelerinajele, expoziţiile, cercurile pe disciplină, participarea la slujbele religioase, organizarea unor activităţi filantropice.

IV. **Principiile didactice generale. Principii didactice specifice predării Religiei**: principiul hristologic şi principiul eclesiologic.

V. **Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învăţare-evaluare**
   1. Metode didactice: clasificare, caracterizare, metode de comunicare și asimilare a cunoștințelor/ metode de cunoaștere a realității religIoase / metode fundamentate pe acțiune / metode moderne de predare - învățare / utilizarea metodelor centrate pe elev/tehnicilor de învăţare prin cooperare;
   2. Mijloace şi materiale didactice utilizate în activitatea didactică: caracterizare, funcţii, clasificare. Mijloace de învățământ specifice disciplinei Religie: textul biblic, literatura religioasă, icoana, portretul, harta, mijloacele audio-vizuale, calculatorul etc;
   3. Utilizarea tehnologiei informaţiei şi comunicării, a platformelor educaționale și a softurilor în construirea unor medii active de instruire. Exemplificări pentru ora de Religie.

VI. **Evaluarea procesului instructiv-educativ**
1. Evaluarea de proces: obiective, caracterizare, funcţii, tipologie. Specificul evaluării la ora de Religie;
2. Metode de evaluare: caracterizare, tipologie;
3. Instrumente de evaluare: caracterizare, calităţi (validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate);
4. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare;
5. Elaborarea probelor scrise: proiectarea testului docimologic, matricea de specificaţii;
6. Metode şi instrumente complementare de evaluare (referatul, proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigaţia, observarea sistematică a activităţii şi comportamentului elevului).

VII. **Consilierea şi îndrumarea spirituală în cadrul educaţiei religioase.** Rolul modelelor în educaţie. Dinamica relaţiei profesor-elev în cadrul educaţiei religioase.

Notă: *Bibliografia pentru* ***didactica disciplinei și metodica predării religiei*** *include: Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina *Religie Penticostală,* în anul școlar în care se susține examenul/concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Bibliografie

1. BĂDELIȚĂ, Ioan, *Principii și metode pedagogice în viața și activitatea Învățătorului Divin*, Ed. *Little Lamb*, Suceava, 2004
2. BOLOCAN, C.-M., *Catehetica şi Didactica Religiei. Interferenţe şi deosebiri*, Performantica, Iaşi, 2005;
3. CIOLAN, L., *Învăţarea integrată-fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Polirom, Iaşi, 2008;
4. CUCOŞ, C., *Pedagogie*, Polirom, Iaşi, 2000;
5. CUCOŞ, C., *Educaţia religioasă. Repere teoretice şi metodice*, Polirom, Iaşi, 1999;
6. PANOSCHI, M., LIŢOIU, N., Pr. IORDĂCHESCU, N., *Ghid de evaluare, Religie*, Aramis, Bucureşti, 2001;
7. ŞEBU, S., OPRIŞ, M., OPRIŞ, D., *Metodica predării religiei*, Ed. a II-a, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2017;
8. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, P.U.C., Cluj-Napoca, 2004;
9. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;
10. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004;
11. CERGHIT, Ioan, *Metode de învăţământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980;
12. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;
13. Programul naţional de dezvoltare a competenţelor de evaluare ale cadrelor didactice (DeCeE), CNCEIP, Editura Euro Standard, București, 2008.

Anexa nr. 105

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

RELIGIE REFORMATĂ

2026

A. Notă de prezentare

Prezenta programă se adresează cadrelor didactice care se prezintă la *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar*, disciplina *Religie Reformată*.

Absolvenţii facultăţilor de profil şi profesorii care susţin examenul la disciplina *Religie Reformată* pot preda în învăţământul preuniversitar disciplina *Religie Reformată* şi *Discipline Teologice de Specialitate*, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru disciplina religie. Competenţele şi conţinuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităţilor didactice, specifice disciplinei.

În realizarea Programei pentru *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar* s-a avut în vedere necesitatea ca profesorii de religie să aibă cunoştinţe temeinice despre conţinuturile tematice ale Programei şcolare în vigoare, folosite în procesul de predare-învăţare a disciplinei Religie.

Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar a fost structurată astfel încât să abordeze conţinuturi din următoarele domenii teologice: *Teologia biblică a Vechiului Testament şi Teologia biblică a Noului Testament*, precum şi din domeniul *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei.*

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, filiera teologică, urmărind:

- cunoaşterea conţinuturilor fundamentale şi a principalelor tendinţe în evoluţia predării disciplinei *Religie Reformată*, precum şi a *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei*;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor didactice;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

B. Competenţe specifice profesorului de religie

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de *didactică a disciplinei și a metodicii predării religiei*, anumite competente specifice profesorului de *Religie Reformată*, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

- cunoaşterea de către profesor a adevărurilor fundamentale de credinţă şi a elementelor de didactică și de metodică a predării religiei, într-o varietate de contexte educaționale;
- capacitatea de a înţelege, practica şi transmite valorile morale şi spirituale specifice acestei discipline;
- cunoaşterea şi utilizarea competentă a principalelor documente şcolare reglatoare: planuri-cadru, programe şcolare, programe pentru examene naţionale;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la activităţile de învăţare şi conţinuturi, precum şi capacitatea de a construi şi menţine un climat educativ stimulativ şi eficient;
- capacitatea de a adecva conţinuturile şi demersurile didactice la particularităţile de vârstă şi la specificul dezvoltării cognitiv-afective/intelectuale a elevilor;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea, evaluarea activităţilor didactice şi a competţentelor dobândite de elevi; elaborarea de teste iniţiale, formative şi sumative, în funcţie de obiectivele sau competenţele vizate;
- valorificarea în demersul didactic a relațiilor inter-, intra- și multidisciplinare;
- folosirea şi contextualizarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor şi metodelor interacţiunii educaţionale şi ale unor elemente de *retorică didactică*;
- evaluarea capacităţilor cognitive, comprehensive şi de aplicare a achiziţiilor, în scopul reglării competenţelor, a stilului didactic precum şi a abordării *strategiilor didactice moderne*.
- comunicarea didactică empatică şi eficientă, în contextul activităţilor specifice *disciplinei religie*.

C. Tematica pentru domeniile teologice:

1. Teologia biblică a Vechiului Testament

2. Teologia biblică a Noului Testament

D. Tematica pentru didactica disciplinei și metodica predării Religiei

C. 1. TEOLOGIA BIBLICĂ A VECHIULUI TESTAMENT

1. Patriarhii
2. Persoana şi epoca lui Moise
3. Captivitatea din Egipt şi exodul
4. Organizarea socială şi cultică a evreilor în noua ţară
5. Istoria literară a cărţilor istorice
6. Epoca judecătorilor şi alianţa tribal
7. Instaurarea monarhiei
8. Literatura profetică: profeţii mari
9. Cartea lui Daniel
10. Funcţia profetică
11. Mesajul moral, social şi politic al profeţilor

C. 1. TEOLOGIA BIBLICĂ A NOULUI TESTAMENT

1. Pildele lui Isus
2. Istoria şi importanţa cultică a comunităţii primare din Ierusalim
3. Paştele şi mesajul Paştelui
4. Minunile lui Isus, ca semne ale reînnoirii escatologice
5. Cele şapte epistole (Apocalipsa)
6. Împărăţia cerurilor în învăţătura lui Isus
7. Isus şi legea ca normă de comportament
8. Isus - fiul lui Dumnezeu
9. Isus - fiul lui David
10. Isus – Mesia

Bibliografie

1. von Rad, Gerhard: Az Ószövetség teológiája (Teologia Vechiului Testament) I-II, Budapest, 2000
2. Rózsa Huba: A Genesis könyve (Cartea Genezei) I., Budapest, 2002
3. Molnár János Ószövetségi kortörténet (Izagogia Vechiului Testament), Kolozsvár/Cluj, 1993
4. Bright, John: Izrael története (Istoria Israelului), Budapest, 1977.
5. Westermann, Cl.: A Biblia titkai, bevezetés a Bibliába (Secretele Bibliei – introducere în Biblie), Budapest, 1997.
6. Phillips, Graham: A mózesi örökség (Moştenirea mozaică), Gold Book, 2002.
7. Douma, J.: A Tizparancsolat (Cele zece porunci), Budapest, 1994.
8. Knapp, C.H.: Júda és Izrael királyai (Regii Iudei şi Israelului), Budapest, 1990
9. Czanik Péter: Ámosz és Abdiás könyvének magyarázata (Comentar la cartea lui Amos şi Obadia), Budapest, 1999
10. Czanik Péter: Hóseás könyvének magyarázata (Comentar la cartea lui Osea), Budapest, 1996
11. Webb, Barry: Ézsaiás könyve (Cartea lui Isaia), Budapest, 2001
12. Molnár János: Zakariás próféta könyvének magyarázata (Comentariu la cartea lui Zaharia), Kolozsvár/Cluj 1998
13. Kozma Zsolt: Jézus Krisztus példázatai Pildele lui Isus Hristos), Gödöllő, 2002.
14. Farkas Ignác: Jézus példázatai és hasonlatai (Pildele şi comparaţiile lui Isus), Budapest, 1979.
15. Lenkeyné dr. Semsey Klára: János evangéliuma I–III (Evanghelia după Ioan I–III), Debrecen, 1999–2001.
16. Budai Gergely, Herczeg Pál: Az Újszövetség története (Istoria Noului Testament), Budapest, 1985.
17. Aebi, Ernst: Rövid bevezetés a Bibliába (Scurtă introducere în Biblie), Budapest, 1985.
18. Keller B: Mennyei Jelenések könyve (Apocalipsa), Budapest, 1937.
19. Karner Károly: Hellenizmus, Róma, Zsidóság, (Elenismul, Roma, Iudaismul), Budapest, 1968.

Notă: *Bibliografia pentru* ***disciplinele de specialitate*** *include* ***manualele de Religie Reformată*** *cuprinse în* ***Catalogul manualelor şcolare*** *valabile în învăţământul preuniversitar, în anul şcolar în care se susţine concursul.*

D. TEMATICA PENTRU DIDACTICA DISCIPLINEI ŞI METODICA PREDĂRII RELIGIEI

I. **Religia ca disciplină de învăţământ**
1. Educaţia religioasă şi finalităţile acesteia;
2. Baza legislativă a predării Religiei în şcoală.

II. **Dimensiunea educativ-formativă a predării Religiei în scoală**

III. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice**
1. Componentele curriculumului naţional: planuri-cadru, programe şcolare, standarde naţionale de evaluare; alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module, manuale şcolare, auxiliare curriculare.
2. Programa şcolară pentru disciplina Religie: structura programei şcolare, semnificaţia componentelor programei şcolare. Corelarea componentelor programei şcolare: competenţe generale – competenţe specifice – conţinuturi – activităţi de învăţare. Modalităţi de utilizare a programei în proiectarea şi realizarea activităţilor didactice şi în valorificarea manualelor şcolare. Posibilităţi de valorificare interdisciplinară a programei şcolare de Religie;
3. Proiectarea curriculumului la decizia elevului din oferta şcolii/curriculumului la decizia şcolii/; modalităţi de analiză a nevoilor de cunoaştere ale elevilor, modalităţi de selectare a CDEOŞ/CDŞ modalităţi de dezvoltare a unei programe de CDEOŞ/CDŞ, exemple posibile pentru domeniul educaţiei religioase;
4. Proiectarea activităţii didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unităţii de învăţare, proiectarea de activităţi de învăţare intra-, inter- şi transdisciplinare;
5. Forme de organizare a activităţii didactice: caracterizare, clasificare. Lecţia; tipuri de lecţie;
6. Forme de activitate extraşcolară specifice disciplinei Religie şi proiectarea acestora: cateheza, serbarea religioasă, vizitele şi pelerinajele, expoziţiile, cercurile pe disciplină, participarea la slujbele religioase, organizarea unor activităţi filantropice.

IV. **Principiile didactice generale. Principii didactice specifice predării Religiei**: principiul hristologic şi principiul eclesiologic.

V. **Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învăţare-evaluare**
1. Metode didactice: clasificare, caracterizare, metode de comunicare şi asimilare a cunoştinţelor/ metode de cunoaştere a realităţii religIoase / metode fundamentate pe acţiune / metode moderne de predare - învăţare / utilizarea metodelor centrate pe elev/tehnicilor de învăţare prin cooperare;
2. Mijloace şi materiale didactice utilizate în activitatea didactică: caracterizare, funcţii, clasificare. Mijloace de învăţământ specifice disciplinei Religie: textul biblic, literatura religioasă, icoana, portretul, harta, mijloacele audio-vizuale, calculatorul etc;
3. Utilizarea tehnologiei informaţiei şi comunicării, a platformelor educaţionale şi a softurilor în construirea unor medii active de instruire. Exemplificări pentru ora de Religie.

VI. **Evaluarea procesului instructiv-educativ**
1. Evaluarea de proces: obiective, caracterizare, funcţii, tipologie. Specificul evaluării la ora de Religie;
2. Metode de evaluare: caracterizare, tipologie;
3. Instrumente de evaluare: caracterizare, calităţi (validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate);
4. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare;
5. Elaborarea probelor scrise: proiectarea testului docimologic, matricea de specificaţii;
6. Metode şi instrumente complementare de evaluare (referatul, proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigaţia, observarea sistematică a activităţii şi comportamentului elevului).

VII. **Consilierea şi îndrumarea spirituală în cadrul educaţiei religioase.** Rolul modelelor în educaţie. Dinamica relaţiei profesor-elev în cadrul educaţiei religioase.

Notă: *Bibliografia pentru* ***didactica disciplinei şi metodica predării religiei*** *include: Curriculumul naţional* în vigoare şi în uz pentru disciplina *Religie Reformată,* în anul şcolar în care se susţine examenul/concursul (planul-cadru, programe şcolare, standarde naţionale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Bibliografie

1. BOLOCAN, C.-M., *Catehetica şi Didactica Religiei. Interferenţe şi deosebiri*, Performantica, Iaşi, 2005;
2. CIOLAN, L., *Învăţarea integrată-fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Polirom, Iaşi,

2008;
3. CUCOŞ, C., *Pedagogie*, Polirom, Iaşi, 2000;
4. CUCOŞ, C., *Educaţia religioasă. Repere teoretice şi metodice*, Polirom, Iaşi, 1999;
5. PANOSCHI, M., LIŢOIU, N., Pr. IORDĂCHESCU, N., *Ghid de evaluare, Religie*, Aramis, Bucureşti, 2001;
6. ŞEBU, S., OPRIŞ, M., OPRIŞ, D., *Metodica predării religiei*, Ed. a II-a, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2017;
7. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, P.U.C., Cluj-Napoca, 2004;
8. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;
9. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004;
10. CERGHIT, Ioan, *Metode de învăţământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980;
11. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;
12. Programul naţional de dezvoltare a competenţelor de evaluare ale cadrelor didactice (DeCeE), CNCEIP, Editura Euro Standard, București, 2008.

Anexa nr. 106

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

RELIGIE ROMANO-CATOLICĂ (DE LIMBA ROMÂNĂ)

2026

A. Notă de prezentare

Prezenta programă se adresează cadrelor didactice care se prezintă la *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar*, disciplina *Religie Romano-Catolică (de limba română)*.

Absolvenţii facultăţilor de profil şi profesorii care susţin examenul la disciplina *Religie Romano-Catolică (de limba română)* pot preda în învăţământul preuniversitar disciplina *Religie Romano-Catolică (de limba română)* şi *Discipline Teologice de Specialitate*, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru disciplina religie. Competenţele şi conţinuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităţilor didactice, specifice disciplinei.

În realizarea Programei pentru *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar* s-a avut în vedere necesitatea ca profesorii de religie să aibă cunoştinţe temeinice despre conţinuturile tematice ale Programei şcolare în vigoare, folosite în procesul de predare-învăţare a disciplinei Religie.

Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar a fost structurată astfel încât să abordeze conţinuturi din următoarele domenii teologice: *Teologie biblică, Teologie dogmatică, Teologie morală*, domeniul *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei.*

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, filiera teologică, urmărind:

- cunoaşterea conţinuturilor fundamentale şi a principalelor tendinţe în evoluţia predării disciplinei *Romano-Catolică (de limba română)*, precum şi a *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei*;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor didactice;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

B. Competenţe specifice profesorului de religie

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de *didactică a disciplinei și a metodicii predării religiei*, anumite competente specifice profesorului de *Religie Romano-Catolică (de limba română)*, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

- cunoaşterea de către profesor a adevărurilor fundamentale de credinţă şi a elementelor de didactică și de metodică a predării religiei, într-o varietate de contexte educaționale;
- capacitatea de a înţelege, practica şi transmite valorile morale şi spirituale specifice acestei discipline;
- cunoaşterea şi utilizarea competentă a principalelor documente şcolare reglatoare: planuri-cadru, programe şcolare, programe pentru examene naţionale;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la activităţile de învăţare şi conţinuturi, precum şi capacitatea de a construi şi menţine un climat educativ stimulativ şi eficient;
- capacitatea de a adecva conţinuturile şi demersurile didactice la particularităţile de vârstă şi la specificul dezvoltării cognitiv-afective/intelectuale a elevilor;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea, evaluarea activităţilor didactice şi a competţentelor dobândite de elevi; elaborarea de teste iniţiale, formative şi sumative, în funcţie de obiectivele sau competenţele vizate;
- valorificarea în demersul didactic a relațiilor inter-, intra- și multidisciplinare;
- folosirea şi contextualizarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor şi metodelor interacţiunii educaţionale şi ale unor elemente de *retorică didactică*;
- evaluarea capacităţilor cognitive, comprehensive şi de aplicare a achiziţiilor, în scopul reglării competenţelor, a stilului didactic precum şi a abordării *strategiilor didactice moderne*.
- comunicarea didactică empatică şi eficientă, în contextul activităţilor specifice *disciplinei religie*.

C. Tematica pentru domeniile teologice:

1. Teologie biblică

2. Teologie dogmatică

3. Teologie morală

D. Tematica pentru didactica disciplinei și metodica predării Religiei

C. 1. TEOLOGIE BIBLICĂ

1. Omul în căutarea lui Dumnezeu

Năzuinţa spre Dumnezeu
Căile pentru a ajunge la cunoaşterea lui Dumnezeu
Cunoaşterea lui Dumnezeu în concepţia Bisericii
Limbajul folosit pentru a vorbi despre Dumnezeu

2. Dumnezeu în întâmpinarea omului

Revelaţia lui Dumnezeu
Dumnezeu revelează planul bunăvoinţei sale
Etapele Revelaţiei
Cristos Isus este Mijlocitorul şi Plinătatea întregii Revelaţii

3. Transmiterea Revelaţiei divine

Tradiţia apostolică
Raportul între Tradiţie şi Sfânta Scriptură
Interpretarea tezaurului credinţei

4. Sfânta Scriptură

Cristos – Cuvântul unic al Sfintei Scripturi
Inspiraţia şi adevărul Sfintei Scripturi
Duhul Sfânt, interpret al Scripturii
Canonul Scripturilor
Sfânta Scriptură în viaţa Bisericii

C. 2. TEOLOGIE DOGMATICĂ

1. Răspunsul omului dat lui Dumnezeu

Ascultarea credinţei
Adeziunea omului faţă de Dumnezeu
Caracteristicile credinţei
Credinţa Bisericii
Limbajul credinţei
O singură credinţă

2. Credința în Dumnezeu Tatăl

Credința în Dumnezeu
Dumnezeu este Tatăl
Dumnezeu este Atotputernicul
Dumnezeu este Creatorul

3. Credința în Isus Cristos

Isus Cristos este Fiul său unic, Domnul nostru
Isus Cristos s-a zămislit de la Duhul Sfânt şi s-a născut din Maria Fecioara
Misterele vieţii lui Cristos
Isus Cristos a pătimit sub Ponţiu Pilat, s-a răstignit, a murit şi s-a îngropat
Isus Cristos s-a coborât în iad, a treia zi a înviat din morţi
Isus s-a suit la cer, şade de-a dreapta lui Dumnezeu, Tatăl atotputernicul
Isus va veni să judece pe cei vii şi pe cei morţi

4. Credința în Duhul Sfânt

Misiunea conjugată a Fiului şi Duhului
Numele, denumirile şi simbolurile Duhului Sfânt
Duhul şi Cuvântul lui Dumnezeu în timpul făgăduinţelor
Duhul lui Cristos la plinirea timpului
Duhul şi Biserica în vremurile din urmă

5. Biserica

Biserica în planul lui Dumnezeu
Biserica este Poporul lui Dumnezeu, Trupul lui Cristos, Templul Duhului Sfânt
Biserica este una, sfântă, catolică şi apostolică
Credincioşii: ierarhie, laici, viaţă consacrată
Împărtăşirea sfinţilor
Maria este Maica lui Cristos şi Maica Bisericii
Iertarea păcatelor

Învierea morţilor
Viaţa veşnică

C. 3. TEOLOGIE MORALĂ

1. Demnitatea persoanei umane

Omul – chip al lui Dumnezeu
Chemarea omului la fericire: Fericirile, dorinţa de fericire, fericirea creştină
Libertatea omului: Libertate şi responsabilitate, Libertatea umană în economia mântuirii
Moralitatea actelor umane: Izvoarele moralităţii, Actele bune şi actele rele
Moralitatea pasiunilor: Pasiunile, Pasiunile şi viaţa morală
Conştiinţa morală: Judecata de conştiinţă, Formarea conştiinţei, A alege după conştiinţă, Judecata eronată
Virtuţile: Virtuţile umane, Virtuţile teologale, Darurile şi roadele Duhului Sfânt
Păcatul: Milostivirea şi păcatul, Definiţia păcatului, Diversitatea păcatelor, Gravitatea păcatului: păcat de moarte şi lesne-iertător, Proliferarea păcatului

2. Comunitatea umană

Persoana şi societatea: Caracterul comunitar al vocaţiei umane, Convertirea şi societatea
Participarea la viaţa socială: Autoritatea, Binele comun, Responsabilitate şi participare
Dreptatea socială: Respectul faţă de persoana umană, Egalitatea şi deosebirile dintre oameni, Solidaritatea umană

3. Mântuirea lui Dumnezeu: legea şi harul

Legea morală: Legea morală naturală, Legea veche, Legea cea nouă sau Legea evanghelică
Har şi îndreptăţire: Îndreptăţirea, Harul, Meritul, Sfinţenia creştină
Biserica, mamă şi învăţătoare: Viaţa morală şi Magisteriul Bisericii, Poruncile Bisericii, Viaţa morală şi mărturia misionară
Cele zece porunci

4. Porunca întâi

„Să-l adori pe Domnul Dumnezeul tău şi să-i slujeşti”
„Numai lui să i te închini”
„Să nu ai alţi dumnezei în afară de mine”
„Să nu-ţi faci chip cioplit…”

5. Porunca a doua

Numele Domnului este sfânt
Numele Domnului rostit în jurământ strâmb
Numele creştin

6. Porunca a treia

Ziua sabatului
Ziua Domnului

7. Porunca a patra

Familia în planul lui Dumnezeu
Familia şi societatea
Îndatoririle membrilor familiei
Familia şi Împărăţia
Autorităţile în societatea civilă

8. Porunca a cincea

Respectul pentru viaţa umană
Respectul pentru demnitatea persoanelor
Ocrotirea păcii

9. Porunca a şasea

Bărbat şi femeie
Chemarea la curăţie
Iubirea dintre soţi
Vătămările la adresa demnităţii căsătoriei

10. Porunca a şaptea

Destinaţia universală a bunurilor şi proprietatea privată asupra lor
Respectul faţă de persoane şi faţă de bunurile lor
Doctrina socială a Bisericii

Activitatea economică şi dreptatea socială
Dreptate şi solidaritate între naţiuni
Iubirea faţă de săraci

11. Porunca a opta

A trăi în adevăr
A da mărturie adevărului
Vătămările aduse adevărului
Respectul faţă de adevăr
Folosirea mijloacelor de comunicare socială
Adevărul, frumosul şi arta sacră

12. Porunca a noua

Purificarea inimii
Lupta pentru puritate

13. Porunca a zecea

Dezordinea poftelor
Dorinţele Duhului
A fi sărac cu inima

Bibliografia disciplinei de specialitate (domeniile teologice):

1. *Biblia,* traducere, introducere şi note de pr. Alois Bulai şi pr. Eduard Patraşcu, Sapientia, Iaşi 2013.
2. *Catehismul Bisericii Catolice*, Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice București, 1993.
3. *Catehismul Bisericii Catolice, Compendiu*, Editura Presa Bună, Iași, 2006.
4. *Y – Biblia. Biblia Bisericii Catolice pentru tineri*, Sapientia, Iaşi 2016.
5. *YOUCAT: română. Catehismul Bisericii Catolice pentru tineri*, Sapientia, Iaşi 2012.
6. *DOCAT: română. Ce trebuie făcut?* Doctrina socială a Bisericii Catolice, Sapientia, Iaşi 2017.
7. *Conciliul Ecumenic Vatican II*, Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice București, 1999.

Notă: *Bibliografia pentru* ***disciplinele de specialitate*** *include* ***manualele de Religie Romano-Catolică (de limba română)*** *cuprinse în* ***Catalogul manualelor şcolare*** *valabile în învăţământul preuniversitar, în anul şcolar în care se susţine concursul.*

D. TEMATICA PENTRU DIDACTICA DISCIPLINEI ŞI METODICA PREDĂRII RELIGIEI

I. **Religia ca disciplină de învăţământ**
   1. Educaţia religioasă şi finalităţile acesteia;
   2. Baza legislativă a predării Religiei în şcoală.

II. **Dimensiunea educativ-formativă a predării Religiei în scoală**

III. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice**

1. Componentele curriculumului național: planuri-cadru, programe şcolare, standarde naționale de evaluare; alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module, manuale şcolare, auxiliare curriculare.

2. Programa școlară pentru disciplina Religie: structura programei şcolare, semnificația componentelor programei şcolare. Corelarea componentelor programei şcolare: competenţe generale – competenţe specifice – conţinuturi – activităţi de învăţare. Modalități de utilizare a programei în proiectarea şi realizarea activităţilor didactice şi în valorificarea manualelor școlare. Posibilități de valorificare interdisciplinară a programei școlare de Religie;

3. Proiectarea curriculumului la decizia elevului din oferta şcolii/curriculumului la decizia şcolii/; modalități de analiză a nevoilor de cunoaștere ale elevilor, modalități de selectare a CDEOȘ/CDȘ modalități de dezvoltare a unei programe de CDEOȘ/CDȘ, exemple posibile pentru domeniul educației religioase;

4. Proiectarea activităţii didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unităţii de învăţare, proiectarea de activităţi de învăţare intra-, inter- şi transdisciplinare;

5. Forme de organizare a activităţii didactice: caracterizare, clasificare. Lecţia; tipuri de lecţie;

6. Forme de activitate extraşcolară specifice disciplinei Religie şi proiectarea acestora: cateheza, serbarea religioasă, vizitele şi pelerinajele, expoziţiile, cercurile pe disciplină, participarea la slujbele religioase, organizarea unor activităţi filantropice.

IV. **Principiile didactice generale. Principii didactice specifice predării Religiei**: principiul hristologic şi principiul eclesiologic.

V. **Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învăţare-evaluare**
1. Metode didactice: clasificare, caracterizare, metode de comunicare și asimilare a cunoștințelor/ metode de cunoaștere a realității religIoase / metode fundamentate pe acțiune / metode moderne de predare - învățare / utilizarea metodelor centrate pe elev/tehnicilor de învăţare prin cooperare;
2. Mijloace şi materiale didactice utilizate în activitatea didactică: caracterizare, funcţii, clasificare. Mijloace de învățământ specifice disciplinei Religie: textul biblic, literatura religioasă, icoana, portretul, harta, mijloacele audio-vizuale, calculatorul etc;
3. Utilizarea tehnologiei informaţiei şi comunicării, a platformelor educaționale și a softurilor în construirea unor medii active de instruire. Exemplificări pentru ora de Religie.

VI. **Evaluarea procesului instructiv-educativ**
1. Evaluarea de proces: obiective, caracterizare, funcţii, tipologie. Specificul evaluării la ora de Religie;
2. Metode de evaluare: caracterizare, tipologie;
3. Instrumente de evaluare: caracterizare, calităţi (validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate);
4. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare;
5. Elaborarea probelor scrise: proiectarea testului docimologic, matricea de specificaţii;
6. Metode şi instrumente complementare de evaluare (referatul, proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigația, observarea sistematică a activității și comportamentului elevului).

VII. **Consilierea şi îndrumarea spirituală în cadrul educaţiei religioase.** Rolul modelelor în educaţie. Dinamica relaţiei profesor-elev în cadrul educaţiei religioase.

Notă: *Bibliografia pentru* ***didactica disciplinei și metodica predării religiei*** *include: Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina *Religie Romano-Catolică (de limba română),* în anul școlar în care se susține examenul/concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Bibliografie

1. BOLOCAN, C.-M., *Catehetica şi Didactica Religiei. Interferenţe şi deosebiri*, Performantica, Iaşi, 2005;
2. CIOLAN, L., *Învăţarea integrată-fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Polirom, Iaşi, 2008;
3. CUCOŞ, C., *Pedagogie*, Polirom, Iaşi, 2000;
4. CUCOŞ, C., *Educaţia religioasă. Repere teoretice şi metodice*, Polirom, Iaşi, 1999;
5. PANOSCHI, M., LIŢOIU, N., Pr. IORDĂCHESCU, N., *Ghid de evaluare, Religie*, Aramis, Bucureşti, 2001;
6. ŞEBU, S., OPRIŞ, M., OPRIŞ, D., *Metodica predării religiei*, Ed. a II-a, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2017;
7. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, P.U.C., Cluj-Napoca,2004
8. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001.
9. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004.
10. CERGHIT, Ioan, *Metode de învăţământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980.
11. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001.
12. Programul naţional de dezvoltare a competenţelor de evaluare ale cadrelor didactice (DeCeE), CNCEIP, Editura Euro Standard, București, 2008.

Anexa nr. 107

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

RELIGIE ROMANO-CATOLICĂ (DE LIMBA MAGHIARA)

2026

A. Notă de prezentare

Prezenta programă se adresează cadrelor didactice care se prezintă la *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar*, disciplina *Religie Romano-Catolică (de limba maghiară)*.

Absolvenţii facultăţilor de profil şi profesorii care susţin examenul la disciplina *Religie Romano-Catolică (de limba maghiară)* pot preda în învăţământul preuniversitar disciplina *Religie Romano-Catolică (de limba maghiară)* şi *Discipline Teologice de Specialitate*, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru disciplina religie. Competenţele şi conţinuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităţilor didactice, specifice disciplinei.

În realizarea Programei pentru *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar* s-a avut în vedere necesitatea ca profesorii de religie să aibă cunoştinţe temeinice despre conţinuturile tematice ale Programei şcolare în vigoare, folosite în procesul de predare-învăţare a disciplinei Religie.

Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar a fost structurată astfel încât să abordeze conţinuturi din următoarele domenii teologice: *Studiul Biblic*, *Teologie Dogmatică,* precum şi din domeniul *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei.*

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, filiera teologică, urmărind:

- cunoaşterea conţinuturilor fundamentale şi a principalelor tendinţe în evoluţia predării disciplinei *Religie Romano-Catolică (de limba maghiară)*, precum şi a *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei*;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor didactice;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

B. Competenţe specifice profesorului de religie

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de *didactică a disciplinei și a metodicii predării religiei*, anumite competente specifice profesorului de *Religie Romano-Catolică (de limba maghiară)*, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

- cunoaşterea de către profesor a adevărurilor fundamentale de credinţă şi a elementelor de didactică și de metodică a predării religiei, într-o varietate de contexte educaționale;
- capacitatea de a înţelege, practica şi transmite valorile morale şi spirituale specifice acestei discipline;
- cunoaşterea şi utilizarea competentă a principalelor documente şcolare reglatoare: planuri-cadru, programe şcolare, programe pentru examene naţionale;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la activităţile de învăţare şi conţinuturi, precum şi capacitatea de a construi şi menţine un climat educativ stimulativ şi eficient;
- capacitatea de a adecva conţinuturile şi demersurile didactice la particularităţile de vârstă şi la specificul dezvoltării cognitiv-afective/intelectuale a elevilor;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea, evaluarea activităţilor didactice şi a competeţentelor dobândite de elevi; elaborarea de teste iniţiale, formative şi sumative, în funcţie de obiectivele sau competenţele vizate;
- valorificarea în demersul didactic a relațiilor inter-, intra- și multidisciplinare;
- folosirea şi contextualizarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor şi metodelor interacţiunii educaţionale şi ale unor elemente de *retorică didactică*;
- evaluarea capacităţilor cognitive, comprehensive şi de aplicare a achiziţiilor, în scopul reglării competenţelor, a stilului didactic precum şi a abordării *strategiilor didactice moderne*.
- comunicarea didactică empatică şi eficientă, în contextul activităţilor specifice *disciplinei religie*.

C. Tematica pentru domeniile teologice:

1. Studiul Biblic

2. Teologie Dogmatică

D. Tematica pentru didactica disciplinei și metodica predării Religiei

C.1. STUDIUL BIBLIC

1. Biblia – prezentare generală: definiţie, părţi, numărul şi denumirea cărţilor. Canonul şi structura sa. Sensul şi modelele inspiraţiei – **A Szentírás** – általános bemutatás: meghatározás, részek, könyvek száma és neve. A kánon és felosztása. A sugalmazás jelentése és modelljei.

2. **Pentateuhul – cărţi şi teme fundamentale:** creaţia, promisiunile date patriarhilor, exodul, legământul, legea, iubirea faţă de Dumnezeu şi de aproape. – **A Pentateuchus könyvei és alapvető témái**: a teremtés, a pátriárkáknak tett ígéretek, a kivonulás, a szövetségkötés, a Törvény, Isten és az embertárs szeretete.

3. **Principalele momente ale istoriei lui Israel:** constituirea poporului lui Israel şi modelele intrării în Canaan, perioada judecătorilor, epoca regalităţii, perioada captivităţii babiloniene, perioada postexilică, perioada elenistică şi revolta Macabeilor, dominaţia romană, Irod cel Mare şi urmaşii săi, războaiele iudeo-romane. – **Izrael történetének fontosabb korszakai**: Izrael népének kialakulása és a honfoglalás-modellek, a bírák kora, a királyság kora, a babiloni fogság, a perzsa kor, a hellenisztikus kor és a Makkabeus szabadságharc, a római uralom, Nagy Heródes és utódai, a két zsidó háború.

4. **Mesianismul în literatura profetică şi în Psalmi – A messianizmus a prófétai irodalomban és a zsoltárokban**

5. **Psalmii.** Prezentare generală: definiţie, Cartea Psalmilor – structură, perioada redactării, Sitz im Leben, problema autorilor, preambul, numerotare. Genuri literare şi caracteristicile lor. Teologia psalmilor de lamentaţie. – **A Zsoltárok.** Általános tudnivalók: a zsoltár meghatározása, a Zsoltárok könyve – felépítés, keletkezés ideje, Sitz im Leben, a szerzőség kérdése, zsoltárfeliratok, számozás. Irodalmi műfajok és azok sajátosságai. A panaszzsoltár teológiája.

6. **Cele patru evanghelii.** Prezentare generală a evangheliilor: autor, comunitatea adresată, perioada şi locul scrierii. Problema sinoptică. Teme teologice principale în cele patru evanghelii. – **A négy evangélium.** Általános tudnivalók az evangéliumokról: szerzőség, címzett közösség, megírás ideje és helye. A szinoptikus kérdés (hármas- és kettős hagyomány, két forrás elmélet, Q). Az egyes evangéliumok sajátos teológiai témái.

7. **Faptele apostolilor**: comunitatea primară, răspândirea evangheliei, drumurile misionare ale apostolului Paul şi constituirea comunităţilor. – **Az Apostolok cselekedetei**: az ősegyház, az evangélium terjedése, Pál apostol hithirdető útjai és a közösségek létrejötte.

8. **Corpusul epistolelor pauline şi principalele teme teologice.** Epistolele (nedisputate şi disputate), data şi locul scrierii. Teme teologice în epistolele pauline autentice: mântuirea – sens şi modele; păcatul, legea şi îndreptăţirea; modele eclesiologice şi sensul acestora, învierea şi parusia. Modele ale bisericii în epistolele deuteropauline (Col, Ef) şi pastorale. – **A páli korpusz és fontosabb teológiai témá**i. A páli levélgyűjtemény felosztása (hiteles és vitatott levelek), a levelek keletkezésének ideje és helye. A nem vitatott levelek fontosabb teológiai témái: a megváltás értelmezése és modelljei; bűn, törvény és megigazulás; Isten maradandó hűsége és Izrael megmentése; az egyház modelljei és azok mondanivalója; a feltámadás és a parúzia. Egyházkép a deuteropáli levelekben (Kol, Ef) és a pasztorális levelekben.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Biblia* (Editura „Szent Jeromos Társulat”, „Szent István Társulat”. Bp.).
2. Dei Verbum dogmatikus konstitúció az isteni kinyilatkoztatásról, in *A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai* (szerk. Diós I.) – Constituţia dogmatică despre revelaţia divină „Dei Verbum”, in *Documentele Conciliului Vatican II* (Redactor Diós I.). Ed. Szent István Társulat, Budapest, 2000.
3. Brown, R. E., Fitzmyer, J. A., Murphy, R. E. (szerk.), *Jeromos Bibliakommentár* 1-3 – *Comentariu biblic Sf. Ieronim* 1-3, Bp. 2002-2003.
4. Jakubinyi György, *Bevezetés az Újszövetségbe – Introducere în Noul Testament,* Alba Iulia, 1990.
5. Kocsis Imre, *Bevezetés az Újszövetség kortörténetébe és irodalmába* I-II – *Introducere în istoriografia şi literatura Noului Testament* I-II, Bp., ^{3}2015, ^{2}2014.
6. Rózsa Huba, *Bevezetés az Ószövetség könyveibe – Introducere în cărţile Vechiului Testament*, Budapest, 2016.
7. Rózsa Huba (Nagy József), *Ószövetségi bevezető – Introducere în Vechiul Testament*, Gyulafehérvár, 1996.
8. Zamfir Korinna, *Ószövetségi exegézis – Exegeza Vechiului Testament*, Cluj, 2008.
9. Zamfir Korinna, *Újszövetségi exegézis – Exegeza Noului Testament,* Cluj, 2014.

C. 2. TEOLOGIE DOGMATICĂ

1. **Revelaţia şi Tradiţia**: Revelaţia continuă, Cristos – ca revelaţia absolută, Interpretarea tradiţiei Bisericii. – **Kinyilatkoztatás és Szenthagyomány**: A kinyilatkoztatás folytonossága, Krisztus – az abszolút kinyilatkoztatás, Az Egyház hagyományának értelmezése.

2. **Dumnezeu, unic în fiinţă şi întreit în persoane**: Monoteismul, Dumnezeu în istoria mântuirii, Modele explicative referitor la Sf. Treime. – **A háromszemélyű egy Isten**: Monoteizmus, Isten az üdvtörténetben, Szentháromságos modellek.

3. **Crearea omului. Păcatul originar şi urmările lui**: Elemente mitologice şi mesajul teologic, Esenţa păcatului, Păcatul ereditar. – **Az ember teremtése. A ősbűn és következményei**: Mitikus elemek és teológiai üzenet, A bűn lényege, Az áteredő bűn.

4. **Isus Cristos, Dumnezeu adevărat şi om adevărat**: Învăţăturile conciliilor de la Niceea şi Calcedon. – **Jézus Krisztus valóságos Isten és valóságos ember**: A zsinatok tanítása – Nikaia és Khalkédon.

5. **Spiritul Sfânt, Sfinţitorul. Sacramentele** – **A Szentlélek, a megszentelő. A szentségek**

6. **Biserica, sacrament universal de mântuire**: Eclesiologia Conciliului Vatican II. – Constituţia dogmatică *Lumen Gentium.* – **Az Egyház, egyetemes üdvözítő szentség**: A II. Vatikáni Zsinat egyháztana – *Lumen Gentium* dogmatikus konstitúció.

7. **Împlinirea finală**: Eshatologia personală şi universală. – **A végső beteljesedés**: Egyéni és egyetemes eszkatológia.

8. **Maria în misterul lui Cristos şi al Bisericii**: Dogme despre Maria şi Maria în constituţia dogmatică *Lumen Gentium.* – **Mária az Egyház misztériumában**: Mária-dogmák és Mária a *Lumen Gentium* dogmatikus konstitúcióban.

BIBLIOGRAFIE:

1. Diós István (szerk.-red.), *A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai – Documentele Conciliului Vatican II* (Redactor Diós I.). Ed. Szent István Társulat, Budapest, 2000, 2007.
2. *A Katolikus Egyház Katekizmusa – Catehismul Bisericii Catolice,* Ed. Szent István Társulat, Budapest, 2009.
3. Schneider, Theodor (szerk.- red.)*, A dogmatika kézikönyve I-II – Dogmatică I-II,* Budapest, 1996.
4. Leo Scheffczyk – Anton Ziegenaus, *Mária az üdvtörténetben – Maria în istoria Mântuirii*, Ed. Szent István Társulat, Budapest, 2004.
5. Wolfhart Pannenberg, *Rendszeres Teológia I-II – Teologie sistematică I-II.* Budapest 2006.
6. Puskás Attila, *A teremtés teológiája – Teologia Facerii,* Ed. Szent István Társulat, Budapesta 2006.

Notă: *Bibliografia pentru* ***disciplinele de specialitate*** *include* ***manualele de Religie Romano-Catolică (de limba maghiară)*** *cuprinse în* ***Catalogul manualelor şcolare*** *valabile în învăţământul preuniversitar, în anul şcolar în care se susţine concursul.*

D. TEMATICA PENTRU DIDACTICA DISCIPLINEI ŞI METODICA PREDĂRII RELIGIEI

I. **Religia ca disciplină de învăţământ**
   1. Educaţia religioasă şi finalităţile acesteia;
   2. Baza legislativă a predării Religiei în şcoală.

II. **Dimensiunea educativ-formativă a predării Religiei în scoală**

III. **Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice**
   1. Componentele curriculumului național: planuri-cadru, programe şcolare, standarde naționale de evaluare; alți termeni de referință ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module, manuale școlare, auxiliare curriculare.
   2. Programa şcolară pentru disciplina Religie: structura programei şcolare, semnificația componentelor programei şcolare. Corelarea componentelor programei şcolare: competenţe generale – competenţe specifice – conţinuturi – activităţi de învăţare. Modalităţi de utilizare a programei în proiectarea şi realizarea activităţilor didactice şi în valorificarea manualelor

școlare. Posibilități de valorificare interdisciplinară a programei școlare de Religie;
3. Proiectarea curriculumului la decizia elevului din oferta școlii/curriculumului la decizia școlii/; modalități de analiză a nevoilor de cunoaștere ale elevilor, modalități de selectare a CDEOȘ/CDȘ modalități de dezvoltare a unei programe de CDEOȘ/CDȘ, exemple posibile pentru domeniul educației religioase;
4. Proiectarea activităţii didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unității de învățare, proiectarea de activități de învățare intra-, inter- şi transdisciplinare;
5. Forme de organizare a activităţii didactice: caracterizare, clasificare. Lecţia; tipuri de lecţie;
6. Forme de activitate extraşcolară specifice disciplinei Religie şi proiectarea acestora: cateheza, serbarea religioasă, vizitele şi pelerinajele, expoziţiile, cercurile pe disciplină, participarea la slujbele religioase, organizarea unor activități filantropice.

IV. **Principiile didactice generale. Principii didactice specifice predării Religiei**: principiul hristologic şi principiul eclesiologic.

V. **Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învăţare-evaluare**
1. Metode didactice: clasificare, caracterizare, metode de comunicare și asimilare a cunoștințelor/ metode de cunoaștere a realității religIoase / metode fundamentate pe acțiune / metode moderne de predare - învățare / utilizarea metodelor centrate pe elev/tehnicilor de învăţare prin cooperare;
2. Mijloace şi materiale didactice utilizate în activitatea didactică: caracterizare, funcţii, clasificare. Mijloace de învățământ specifice disciplinei Religie: textul biblic, literatura religioasă, icoana, portretul, harta, mijloacele audio-vizuale, calculatorul etc;
3. Utilizarea tehnologiei informaţiei şi comunicării, a platformelor educaționale și a softurilor în construirea unor medii active de instruire. Exemplificări pentru ora de Religie.

VI. **Evaluarea procesului instructiv-educativ**
1. Evaluarea de proces: obiective, caracterizare, funcţii, tipologie. Specificul evaluării la ora de Religie;
2. Metode de evaluare: caracterizare, tipologie;
3. Instrumente de evaluare: caracterizare, calităţi (validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate);
4. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare;
5. Elaborarea probelor scrise: proiectarea testului docimologic, matricea de specificaţii;
6. Metode şi instrumente complementare de evaluare (referatul, proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigația, observarea sistematică a activității și comportamentului elevului).

VII. **Consilierea şi îndrumarea spirituală în cadrul educaţiei religioase.** Rolul modelelor în educaţie. Dinamica relaţiei profesor-elev în cadrul educaţiei religioase.

Notă: *Bibliografia pentru* ***didactica disciplinei și metodica predării religiei*** *include: Curriculumul național* în vigoare și în uz pentru disciplina *Religie Romano-Catolică (de limba maghiară),* în anul școlar în care se susține examenul/concursul (planul-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Bibliografie

1. BOLOCAN, C.-M., *Catehetica şi Didactica Religiei. Interferenţe şi deosebiri*, Performantica, Iaşi, 2005;
2. CIOLAN, L., *Învăţarea integrată-fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Polirom, Iaşi, 2008;
3. CUCOŞ, C., *Pedagogie*, Polirom, Iaşi, 2000;
4. CUCOŞ, C., *Educaţia religioasă. Repere teoretice şi metodice*, Polirom, Iaşi, 1999;
5. PANOSCHI, M., LIŢOIU, N., Pr. IORDĂCHESCU, N., *Ghid de evaluare, Religie*, Aramis, Bucureşti, 2001;
6. ŞEBU, S., OPRIŞ, M., OPRIŞ, D., *Metodica predării religiei*, Ed. a II-a, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2017;
7. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, P.U.C., Cluj-Napoca, 2004;
8. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;
9. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004;
10. CERGHIT, Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980;
11. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;

12. Programul naţional de dezvoltare a competenţelor de evaluare ale cadrelor didactice (DeCeE), CNCEIP, Editura Euro Standard, Bucureşti, 2008.
13. Báthory Zoltán: *Tanulók, iskolák – különbségek / Elevi, şcoli – diferenţe*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1992.
14. Falus Iván: *Didaktika – Didactica.* Javított és bővített kiadás (Ediţie revizuită), Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003.
15. Birta-Székely Noémi: *Tanárok pedagógiai műveltsége – Cultura pedagogică a profesorilor*, Ábel Kiadó, Kolozsvár – Cluj-Napoca, 2008.
16. Birta-Székely – Fóris-Ferenczi (szerk): *Pedagógiai Kézikönyv – Manualul pedagogiei*, Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2008.
17. Fóris-Ferenczi Rita: *A tervezéstől az értékelésig – De la proiectare la evaluare.* Ábel Kiadó, Kolozsvár – Cluj-Napoca, 2008.
18. Barabási Tünde: *Tanítástanulási és tanulástanítási alapismeretek – Bazele metodologice ale învăţării*, Presa Universitară Clujeană, 2008.

Anexa nr. 108

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

RELIGIE UNITARIANĂ

2026

A. Notă de prezentare

Prezenta programă se adresează cadrelor didactice care se prezintă la *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar* disciplina *Religie Unitariană.*

Absolvenţii facultăţilor de profil şi profesorii care susţin examenul la disciplina *Religie Unitariană* pot preda în învăţământul preuniversitar disciplina *Religie Unitariană* și *Discipline Teologice de Specialitate*, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru disciplina religie. Competenţele şi conţinuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităţilor didactice, specifice disciplinei.

În realizarea Programei pentru *Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar* s-a avut în vedere necesitatea ca profesorii de religie să aibă cunoştinţe temeinice despre conţinuturile tematice ale Programei şcolare în vigoare, folosite în procesul de predare-învăţare a disciplinei Religie.

Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar a fost structurată astfel încât să abordeze conținuturi din următoarele domenii teologice: *Teologia biblică a Vechiului Testament și a Noului Testament*, *Istoria Bisericii Unitariene, Etica,* precum și din domeniul *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei.*

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, filiera teologică, urmărind:

- cunoaşterea conţinuturilor fundamentale şi a principalelor tendinţe în evoluţia predării disciplinei *Religie Unitariană*, precum şi a *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei*;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor didactice;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

B. Competenţe specifice profesorului de religie

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de *didactică a disciplinei și a metodicii predării religiei*, anumite competente specifice profesorului de *Religie Unitariană*, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

- cunoaşterea de către profesor a adevărurilor fundamentale de credinţă şi a elementelor de didactică și de metodică a predării religiei, într-o varietate de contexte educaționale;
- capacitatea de a înţelege, practica şi transmite valorile morale şi spirituale specifice acestei discipline;
- cunoaşterea şi utilizarea competentă a principalelor documente şcolare reglatoare: planuri-cadru, programe şcolare, programe pentru examene naţionale;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la activităţile de învăţare şi conţinuturi, precum şi capacitatea de a construi şi menţine un climat educativ stimulativ şi eficient;
- capacitatea de a adecva conţinuturile şi demersurile didactice la particularităţile de vârstă şi la specificul dezvoltării cognitiv-afective/intelectuale a elevilor;
- probarea capacităţilor necesare pentru proiectarea, realizarea, evaluarea activităţilor didactice şi a competţentelor dobândite de elevi; elaborarea de teste iniţiale, formative şi sumative, în funcţie de obiectivele sau competenţele vizate;
- valorificarea în demersul didactic a relațiilor inter-, intra- și multidisciplinare;
- folosirea şi contextualizarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor şi metodelor interacţiunii educaţionale şi ale unor elemente de *retorică didactică*;
- evaluarea capacităţilor cognitive, comprehensive şi de aplicare a achiziţiilor, în scopul reglării competenţelor, a stilului didactic precum şi a abordării *strategiilor didactice moderne*.
- comunicarea didactică empatică şi eficientă, în contextul activităţilor specifice *disciplinei religie*.

C. Tematica pentru domeniile teologice:

1. Teologia biblică a Vechiului Testament și a Noului Testament

2. Istoria Bisericii Unitariene

3. Etica

D. Tematica pentru didactica disciplinei și metodica predării Religiei

C. 1. Teologia biblică a Vechiului Testament şi a Noului Testament
1. Geneza în Biblie şi în mitologie – unitatea lui Dumnezeu
2. Omul şi formarea lui în oglinda primelor întâmplări biblice
3. Introducere în istoria poporului Israel
4. Cronologia biblică
5. Profeţii mari şi mici - caracterizare generală
6. Literatura filosofică (psalmii)
7. Sursele şi caracteristicile evangheliilor
8. Sursele referitoare la viaţa lui Iisus
9. Viaţa şi activitatea lui Iisus
10. Predica de pe munte
11. Pildele lui Iisus
12. Formarea primelor comunităţi creştine.

Bibliografie:
1. Everett Ferguson: *A kereszténység bölcsője (Leagănul creştinismului),* Osiris, Budapest, 1999
2. Vermes Géza: *Jézus változó arcai (Chipurile schimbătoare ale lui Iisus),* Osiris, Budapest, 2001
3. John Bright: *Izrael története (Istoria Israelului),* Kálvin Kiadó, Budapest, 2001
4. *Bibliai enciklopédia (Enciclopedia biblică),* The Lion Kiadó, Budapest, 2000
5. *Bibliai atlasz (Atlasul biblic),* Kálvin Kiadó, Budapest, 1994
6. Czire Szabolcs: *A történeti Jézus. A kutatás múltja és jelene. (Iisus, istoricul. Trecutul şi prezentul cercetării)*, Presa Universitară Clujeană, 2009
7. *Újszövetségi bevezetés interdiszciplináris megközelítésben (Introducere în Noul Testament din perspectiva interdisciplinară).* Presa Universitară Clujeană, 2010
8. Gerd Theissen: *Az őskereszténység élményvilága és magatartásformái. (Experienţa şi comportamentul primilor creştini)* Kálvin Kiadó, 2008
9. Gromon András: *Jézus evangéliuma Márk tolmácsolásában. (Evanghelia lui Iisus în interpretarea lui Marcu)* Elpídia Kiadó, Budapest, 2003.
10. Gromon András: *Jézus evangéliuma Lukács tolmácsolásában. (Evanghelia lui Iisus în interpretarea lui Luca)* Elpídia Kiadó, Budapest, 2007.
11. Gromon András: *Jézus evangéliuma Máté tolmácsolásában. (Evanghelia lui Iisus în interpretarea lui Matei)* Elpídia Kiadó, Budapest, 2013.

C. 2. Istoria Bisericii Unitariene
1. Începuturile reformei antitrinitariene. Viaşa şi activitatea lui Miguel Serveto.
2. Viaţa şi activitatea reformatorului Dávid Ferenc
3. Edictul de la Turda din anul 1568 şi efectele legii libertăţii religioase.
4. Biserica Unitariană la sfârşitul secolului al XVI-lea. Viaţa şi activitatea episcopului Enyedi György (1555-1597)
5. Biserica Unitariană în vremea principilor reformaţi. Complanaţia Desiană şi consecinţele acestuia. Viaţa şi activitatea episcopului Koncz Boldizsár.
6. Biserica Unitariană în vremea dominaţiei Habsburgice. Viaţa şi activitatea episcopilor Almási Gergely Mihály, Szentábrahámi Lombárd Mihály, Agh István, Lázár István.
7. Benefactorii Bisericii Unitariene din secolele XVIII-XIX: Suki László, Augusztinovich Pál, Berde Mózes, Orbán Balázs.
8. Viaţa şi activitatea episcopului Kriza János.
9. Viaţa şi activitatea episcopului Ferencz József
10. Rolul Bisericii Unitariene în societatea maghiară din România în secolul al XX-lea.

Bibliografie:

1. Balázs Mihály: *Dávid Ferenc életútja (Viaţa lui Dávid Ferenc)*. In: Reneszánsz Kolozsvár, Kolozsvár, 2008
2. Benda Kálmán: *Az 1568. évi tordai országgyűlés és az erdélyi vallásszabadság (Dieta de la Turda din 1568 şi libertatea religioasă din Transilvania)*. In: Erdélyi Múzeum, 1994, nr: 3-4
3. Szilárd Szilágyi – Sándor Kovács – Mária Pap: *Libertatea conştiinţei şi conştiinţa libertăţii: despre unitarianism*, Editura Universităţii din Bucureşti, 2018.

4. Gaal György: *A két világháború közti erdélyi magyar iskolák identitás-védelme Gál Kelemen munkásságának tükrében (Apărarea identității din perioada interbelică ale școlilor maghiare din Ardeal din prisma activității lui Gál Kelemen*). In: Isten és ember szolgálatában, Kolozsvár, 2007
5. Enyedi György válogatott művei *(Operele selectate ale lui Enyedi György)*, Kriterion, 1997
6. Gaal György: *Fejezetek a Kolozsvári Unitárius Kollégium történetéből (Capitole din istoria Colegiuui Unitarian din Cluj),* Kolozsvár, 2007
7. Kedei Mózes: *Az Erdélyi Unitárius Egyház rövid története (Scurt istoric al Bisericii Unitariene din Transilvania),* Unitárius Egyház kiadványai, Kolozsvár, 2001
8. Kénosi Tőzsér János – *Uzoni Fosztó István: Az erdélyi unitárius egyház története I. (Istoria Bisericii Unitariene din Transilvania I.),* Kolozsvár, 2005.
9. Kénosi Tőzsér János – *Uzoni Fosztó István: Az erdélyi unitárius egyház története II. (Istoria Bisericii Unitariene din Transilvania II.),* Kolozsvár, 2009
11. Kovács Sándor: *Unitárius egyháztörténet (Istoria eclesiastică unitaariană),* Kolozsvár, 2009
12. Sándor János: *A székelykeresztúri Unitárius Gymnasium története (Istoria Gimnaziului Unitarian din Cristuru-Secuiesc),* 1896
13. Fekete János (szerk.): *A székelykeresztúri – volt unitárius – Gimnázium története, (Istoria – fostului - Gimnaziu Unitarian din Cristuru-Secuiesc),* 1993

C. 3. Etica

1. Conceptele de bază ale eticii
2. Învățăturile etice ale lui Iisus
3. Învățăturile etice ale Apostolului Pavel
4. Învățăturile etice ale lui Pelagius
5. Învățăturile etice ale lui Augustinus
6. Caracteristicile etice ale creștinilor din Evul Mediu.
7. Ocrotirea vieții în contextul poruncii VI – suicidul, eutanasia, avortul, alcoolism, consumul de droguri – Abordarea istorică, sociologică şi biblico-teologică
8. Bioetica: Transplantanţia, Biotehnologie
9. Ocrotirea creației – Baze teologice, aspecte ecologice actuale
10. Familia, relaţiile omului – însuşirile familiei creştine

Bibliografie:

1. Ferenczi Andrea: *Genetika – Génetika (Genetica – Etica genelor),* Budapest, 1999.
2. Kovács József: *A modern orvosi etika alapjai (Bazele etice ale medicinii moderne)*, Budapest, 1997
3. Hans Küng: *A világvallások etikája (Etica religiilor),* Budapest, 1994
4. Hankiss Elemér: *A tízparancsolat ma (Decalogul în prezent),* Budapest, 2002
5. Péter László: *TP 5.0. Elmélet és empíria öt globális társadalmi probléma vizsgálatában, Kolozsvár (TP 5.0. Teorie și empirie din perspectiva a cinci probleme sociale globale),* 2009
6. Rezi Elek: *Felelősségünk a ránk bízott életért (Responsabilitatea față de viața dăruită)*, Kolozsvár, 2005
7. Rezi Elek: *Unitárius erkölcstan (Etica unitariană),* Kolozsvár, 2008
8. Reuss András – *Orosz Gábor Viktor: Szabadulni az erőszaktól. Keresztény megközelítések. (Eliberarea de violență. Abordări creștine),* Budapest, 2005
9. Edwin H. Friedman: *Nemzedékről nemzedékre (De la o generație la alta).* Exit kiadó, Kolozsvár, 2008
10. Holló László: *Az Európai Unió – értékközösség (Uniunea Europeană – Comunitate bazată pe valori).* Az európai integráció társadalometikai vonatkozásai, Erkölcsteológiai Füzetek 6, Róma 2006, ISBN 963 361 765 0, 292 pg.
11. Holló László: *Általános erkölcsteológia (Teologia etică generală),* Stúdium, Cluj-Napoca 2002, ISBN 973-643-008-1, 232 pg.

Notă: *Bibliografia pentru* ***disciplinele de specialitate*** *include* ***manualele de Religie Unitariană*** *cuprinse în* ***Catalogul manualelor şcolare*** *valabile în învățământul preuniversitar, în anul şcolar în care se susţine concursul.*

D. TEMATICA PENTRU DIDACTICA DISCIPLINEI ŞI METODICA PREDĂRII RELIGIEI

I. **Religia ca disciplină de învăţământ**
1. Educaţia religioasă şi finalităţile acesteia;
2. Baza legislativă a predării Religiei în şcoală.

II. **Dimensiunea educativ-formativă a predării Religiei în scoală**

III. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice**
1. Componentele curriculumului naţional: planuri-cadru, programe şcolare, standarde naţionale de evaluare; alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module, manuale şcolare, auxiliare curriculare.
2. Programa şcolară pentru disciplina Religie: structura programei şcolare, semnificaţia componentelor programei şcolare. Corelarea componentelor programei şcolare: competenţe generale – competenţe specifice – conţinuturi – activităţi de învăţare. Modalităţi de utilizare a programei în proiectarea şi realizarea activităţilor didactice şi în valorificarea manualelor şcolare. Posibilităţi de valorificare interdisciplinară a programei şcolare de Religie;
3. Proiectarea curriculumului la decizia elevului din oferta şcolii/curriculumului la decizia şcolii/; modalităţi de analiză a nevoilor de cunoaştere ale elevilor, modalităţi de selectare a CDEOŞ/CDŞ modalităţi de dezvoltare a unei programe de CDEOŞ/CDŞ, exemple posibile pentru domeniul educaţiei religioase;
4. Proiectarea activităţii didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unităţii de învăţare, proiectarea de activităţi de învăţare intra-, inter- şi transdisciplinare;
5. Forme de organizare a activităţii didactice: caracterizare, clasificare. Lecţia; tipuri de lecţie;
6. Forme de activitate extraşcolară specifice disciplinei Religie şi proiectarea acestora: cateheza, serbarea religioasă, vizitele şi pelerinajele, expoziţiile, cercurile pe disciplină, participarea la slujbele religioase, organizarea unor activităţi filantropice.

IV. **Principiile didactice generale. Principii didactice specifice predării Religiei**: principiul hristologic şi principiul eclesiologic.

V. **Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învăţare-evaluare**
1. Metode didactice: clasificare, caracterizare, metode de comunicare şi asimilare a cunoştinţelor/ metode de cunoaştere a realităţii religIoase / metode fundamentate pe acţiune / metode moderne de predare - învăţare / utilizarea metodelor centrate pe elev/tehnicilor de învăţare prin cooperare;
2. Mijloace şi materiale didactice utilizate în activitatea didactică: caracterizare, funcţii, clasificare. Mijloace de învăţământ specifice disciplinei Religie: textul biblic, literatura religioasă, icoana, portretul, harta, mijloacele audio-vizuale, calculatorul etc;
3. Utilizarea tehnologiei informaţiei şi comunicării, a platformelor educaţionale şi a softurilor în construirea unor medii active de instruire. Exemplificări pentru ora de Religie.

VI. **Evaluarea procesului instructiv-educativ**
1. Evaluarea de proces: obiective, caracterizare, funcţii, tipologie. Specificul evaluării la ora de Religie;
2. Metode de evaluare: caracterizare, tipologie;
3. Instrumente de evaluare: caracterizare, calităţi (validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate);
4. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare;
5. Elaborarea probelor scrise: proiectarea testului docimologic, matricea de specificaţii;
6. Metode şi instrumente complementare de evaluare (referatul, proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigaţia, observarea sistematică a activităţii şi comportamentului elevului).

VII. **Consilierea şi îndrumarea spirituală în cadrul educaţiei religioase.** Rolul modelelor în educaţie. Dinamica relaţiei profesor-elev în cadrul educaţiei religioase.

Notă: *Bibliografia pentru* ***didactica disciplinei şi metodica predării religiei*** *include: Curriculumul naţional* în vigoare şi în uz pentru disciplina *Religie Unitariană*, în anul şcolar în care se susţine examenul/concursul (planul-cadru, programe şcolare, standarde naţionale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Bibliografie

1. BOLOCAN, C.-M., *Catehetica şi Didactica Religiei. Interferenţe şi deosebiri*, Performantica, Iaşi, 2005;
2. CIOLAN, L., *Învăţarea integrată-fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Polirom, Iaşi,

2008;
3. CUCOŞ, C., *Pedagogie*, Polirom, Iaşi, 2000;
4. CUCOŞ, C., *Educaţia religioasă. Repere teoretice şi metodice*, Polirom, Iaşi, 1999;
5. PANOSCHI, M., LIŢOIU, N., Pr. IORDĂCHESCU, N., *Ghid de evaluare, Religie*, Aramis, Bucureşti, 2001;
6. ŞEBU, S., OPRIŞ, M., OPRIŞ, D., *Metodica predării religiei*, Ed. a II-a, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2017;
7. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, P.U.C., Cluj-Napoca, 2004;
8. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;
9. TIMIŞ, V., *Religia în şcoală. Valenţe eclesiale, educaţionale şi sociale*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004;
10. CERGHIT, Ioan, *Metode de învăţământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980;
11. STOICA, A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ed. ProGnosis, Bucureşti, 2001;
12. Programul naţional de dezvoltare a competenţelor de evaluare ale cadrelor didactice (DeCeE), CNCEIP, Editura Euro Standard, Bucureşti, 2008.
13. Báthory Zoltán: *Tanulók, iskolák-különbségek (Elevi, școli, diferențe)*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1992.
14. Falus Iván: *Didaktika. Javított és bővített kiadás (Didactică, Ediție corectată*), Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003
15. Gabnai—Takács—Boros: *A Biblia tanítása a harmadik és ötödik osztályban (Predarea Bibliei în casele III-V)137—147)*. In. Sipos Lajos (szerk.) Irodalomtanítás I-II. Pauz Kiadó. 1994.
16. Steele—Meredith—Temple: *Az írás és olvasás a kritikai gondolkodás fejlesztése érdekében (Scrisul și cititul din perspectiva dezvoltării gândirii critice)*. I-VIII. Budapest, 1999.
17. Birta-Székely Noémi: *Tanárok pedagógiai műveltsége (Educația pedagogică al profesorilor),* Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2008
18. Birta-Székely – Fóris-Ferenczi (szerk): *Pedagógiai Kézikönyv (Manualul pedagogic*), Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2008
19. Szabó László Tamás: *A rejtett tanterv (Curriculumul ascuns)*. Budapest, 1984.
20. Owe Wikström: *A kifürkészhetetlen ember (Omul indescifrabil)*. Anima Kiadó, Budapest, 2000.
21. Fóris-Ferenczi Rita: *A tervezéstől az értékelésig (De la planificare până la evaluare)*. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2008.
22. Barabási Tünde: *Tanítástanulási és tanulástanítási alapismeretek (Bazele predării),* Presa Universitară Clujeană, 2008.

Anexa nr. 109

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

SILVICULTURĂ

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele tehnologice se adresează absolvenților facultăților de profil și profesorilor care se prezintă la Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate pe baza standardului ocupațional „Profesor pentru învățământul gimnazial și pentru învățământul liceal", în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Structura arborescentă și sistemul modular de organizare curriculară pentru învățământul tehnologic, solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele școlare/curriculumul în vigoare din învățământul preuniversitar pentru respectiva disciplină și cu programele pentru evaluările și examenele naționale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, urmărind:

- cunoașterea de către profesor a conținuturilor științifice și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor de pregătire profesională și a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, și multidisciplinar, în concordanță cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Fiind date particularitățile disciplinelor *tehnologice* și rolul pe care acestea îl au asupra formării și maturizării *profesionale* a elevului, precum și asupra întregului climat educațional al școlii, profesorul trebuie să demonstreze că:

- înțelege conceptele centrale și metodele de investigație specifice disciplinelor pe care le predă;
- are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;
- înțelege cum învață și cum se dezvoltă elevul și poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea profesională a acestuia;
- înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al felului în care învață și poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele individuale de învățare;
- înțelege procesele de integrare curriculară și folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor și performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege și utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația și comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul școlar al acestuia;
- dezvoltă cunoașterea și utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea și interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- planifică activitatea de predare-învățare pe baza competențelor curriculare, a cunoașterii proceselor predării-învățării, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor și a diferențelor dintre elevi; modelează activitatea la clasă conform obiectivelor evaluării;
- înțelege și folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia și modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală și socială a elevului;
- evaluează efectele opțiunilor și acțiunilor sale asupra elevilor, părinților, altor colegi (profesori) și modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, familiile elevilor și altor organizații existente în comunitatea în care trăiește, în așa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților școlii;
- înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră și de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;
- înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv, drepturile legale ale elevului și părinților, precum și propriile sale drepturi și responsabilități;
- înțelege criteriile de evaluare a activității sale și are capacitatea de a le integra în conceperea și realizarea activității didactice.

B. COMPETENȚE SPECIFICE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice profesorului de discipline tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice de specialitate și metodice pentru disciplinele tehnologice.
2. Aplicarea adecvată a principiilor și metodelor specifice didacticii disciplinelor tehnologice.
3. Realizarea corelațiilor intra-, inter- și pluridisciplinare a conținuturilor.
4. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională și curriculumul în vigoare.
5. Proiectarea demersurilor didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi.
6. Selectarea și aplicarea unor metode și instrumente de evaluare adecvate obiectivelor evaluării și/sau competențelor/rezultate ale învățării vizate.
7. Aplicarea diferitelor forme de organizare a instruirii în conformitate cu demersul didactic proiectat.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. SILVICULTURĂ

1.1. Îngrijirea și conducerea arboretelor

- scopul și necesitatea lucrărilor
- etapele de dezvoltare ale arborilor și arboretelor
- stadiile de dezvoltare ale arboretelor
- importanța lucrărilor de îngrijire
- degajările și depresajul
- curățirile
- răriturile
- lucrări de îngrijire cu caracter special

1.2. Regimuri și tratamente silvice

- regenerarea și ajutorarea regenerării
- noțiuni de regim, tratament, tăieri
- tratamentul codrului grădinărit
- tratamentul tăierilor progresive
- tratamentul tăierilor succesive
- tratamentul tăierilor rase
- tratamente în regim de crâng
- conversiunea și transformarea

2. SEMINȚE FORESTIERE/PEPINIERE FORESTIERE/ÎMPĂDURIRI

2.1 Producerea semințelor forestiere

- fructificația și prognoza fructificației
- maturația semințelor și coacerea fructelor
- arborete surse de semințe, rezervații, plantaje

2.2. Calitatea semințelor forestiere

2.3. Organizarea pepinierelor

- alegerea terenului
- determinarea suprafeței pepinierei
- organizarea terenului pepinierei
- tehnologia culturilor în pepiniere: metode și scheme de semănat, adâncimea și epoca de semănat,
- repicatul puieților
- butășirea
- lucrări de îngrijire a culturilor în pepinieră
- scosul, sortarea, păstrarea, ambalarea și transportul puieților

2.4. Alegerea speciilor pentru împăduriri

- criterii economice și silviculturale
- asocierea speciilor forestiere

2.5. Pregătirea terenului și a solului pentru împăduriri
2.6. Metode de împădurire
- metoda semănăturilor directe
- metoda plantațiilor
- metoda butășirii directe

2.7. Îngrijirea culturilor forestiere
- întreținerea culturilor
- îndepărtarea vegetației copleșitoare
- revizuire și completarea culturilor forestiere
- rărirea culturilor
- receparea culturilor
- fertilizarea și mulcirea culturilor

2.8. Organizarea, recepția și controlul lucrărilor de împădurire
2.9. Refacerea, ameliorarea și substituirea arboretelor necorespunzătoare funcțional și ecologic

3. EXPLOATAREA LEMNULUI
3.1 Procesul de producție al exploatării lemnului
- structura procesului de producție
- factorii care influențează procesul de producție
- metode de exploatare a lemnului

3.2 Pregătirea lucrărilor de exploatare a lemnului
- lucrări pregătitoare executate de sectorul silvic
- lucrări pregătitoare executate de sectorul de exploatare
- organizarea unui șantier de exploatare a lemnului

3.3 Recoltarea lemnului
- structura procesului de recoltare a lemnului
- doborârea arborilor
- fasonarea arborilor
- unelte și utilaje folosite la recoltarea arborilor
- norme de securitate și sănătate în muncă la recoltarea lemnului

3.4 Colectarea lemnului
- structura procesului de colectare a lemnului
- mijloace de colectare a lemnului
- linii de colectare a lemnului
- reguli silvice ce trebuie respectate la colectarea lemnului
- norme de securitate și sănătate în muncă la colectarea lemnului

3.5 Lucrări în platforma primară
- organizarea platformelor primare
- operații executate în platformele primare
- norme de securitate și sănătatea muncii în platforme primare

3.6 Încheierea procesului de producție al exploatării lemnului
- protejarea semințișului și a arborilor nemarcați
- curățirea parchetelor de resturi de exploatare
- reprimirea parchetelor

4. DENDROMETRIE
4.1 Procedee și instrumente de măsurare a dimensiunilor arborilor
- măsurarea lungimilor
- măsurarea grosimilor și a diametrelor
- măsurarea înălțimilor

4.2 Cubarea arborelui doborât și a arborelui pe picior
- cubarea lemnului rotund

- cubarea lemnului aşezat în figuri
- cubarea lemnului prelucrat
- coeficienţi de formă
- descreşterea diametrului fusului
- tabele de cubaj pentru fusuri şi arbori întregi

4.3 Arboretul şi principalele lui caracteristici: determinarea principalelor caracteristici ale arboretelor
4.4 Procedee de inventariere, cubare şi sortare a arboretelor
- inventarierea arboretelor
- procedee de cubare şi sortare a arboretelor
- determinarea volumului pe sortimente

4.5 Evaluări forestiere şi determinarea creşterilor
- clasificarea creşterilor
- determinarea creşterilor la arbori şi arborete
- actul de punere în valoare
- evaluarea calitativă, cantitativă şi valorică a masei lemnoase

5. ECOLOGIE FORESTIERĂ

5.1. Ecosistemul forestier
- Biotopul forestier
- Biocenoza forestieră

5.2. Procese biologice specifice pădurii ca sistem biologic deschis
- Starea de masiv
- Elagajul natural
- Etajarea vegetaţiei
- Diferenţierea arboretelor
- Eliminarea naturală

5.3. Zone de vegetaţie
- Suprafaţa ocupată cu vegetaţie forestieră, repartizarea pe specii forestiere
- Zone geografice cu specii forestiere

5.4. Grupe funcţionale:
- Grupa I de protecţie
- Grupa II de producţie şi protecţie

5.5. Subgrupe funcţionale:
- Păduri cu rol de protecţie a apelor
- Păduri cu rol de protecţie a solului contra eroziunii
- Păduri cu rol de protecţie împotriva factorilor climatici dăunători
- Păduri de interes social
- Păduri monumente ale naturii şi rezervaţii

6. PEDOLOGIE ŞI STAŢIUNI FORESTIERE

6.1. Orizonturi de sol. Tipuri de sol din clasele:
- Molisoluri
- Argiluvisoluri
- Cambisoluri
- Spodosoluri
- Umbrisoluri
- Soluri hidromorfe şi halomorfe
- Soluri neevoluate, trunchiate şi desfundate
- Soluri organice

6.2. Recunoaşterea tipurilor de sol după caracteristici morfologice
6.3. Fertilitatea solurilor
- Flora indicatoare
- Proprietăţi fizice şi chimice ale solului

6.4. Bonitatea ecotopului forestier

- Corelarea claselor de producție cu ecotopul forestier
- Tipul de litieră
- Descompunerea orizontului organic

6.5. Tipuri de stațiune

- Stațiuni din etajul subalpin
- Stațiuni forestiere montane
- Stațiuni forestiere de dealuri și podișuri
- Stațiuni de câmpie forestieră
- Stațiuni de silvostepă

Bibliografie:

1.	Achimescu, R, ș.a.	Cartea pădurarului, cap. 121	EDP, București, 1999
2.	Achimescu, C.	Exploatarea lemnului și valorificarea produselor accesorii ale pădurii	EDP, București, 1995
3.	Broșteanu D, Constantin N, Gheorghe D.	Dendrometrie	EDP, București, 1997
4.	Ciubotaru, A.	Exploatarea pădurilor	Ed. Lux Libris, Brașov, 1998
5.	Decei, I, ș.a.	Amenajarea și exploatare pădurilor	EDP, București, 1985
6.	Demeter, T.	Pedologie generală	Ed. Univ. București, 2009
7.	Doboș, V, Vlad V., Vlad M., Anatolie Marian	Silvicultură	Ed. Mirton, Timișoara, 2002
8.	Doboș, V, Vlad V., Vlad M., Anatolie Marian	Silvicultură și tehnica culturilor silvice, manual pentru liceele de profil	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1993
9.	Florescu Gh., Abrudan, I.V.	Împăduriri. Semințe și pepiniere	Ed. Univ. Transilvania, Brașov, 2003
10.	Damian, I.	Împăduriri	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978
11.	Florescu I., Nicolescu N.	Silvotehnică, vol. II	Ed. Univ. Transilvania, Brașov, 1997
12.	Florescu I., Nicolescu N.	Studiul pădurii, vol. I	Ed. Lux Libris, 1996
13.	Giurgiu, V.	Dendrometrie și sortarea lemnului	EDP, București, 1984
14.	Oprea, I.	Organizarea șantierelor de exploatarea lemnului	EDP, București, 1995
15.	Roșu C, Lucău Dănilă C.	Stațiuni forestiere	Ed. Univ. Suceava, 1997
16.	*** Norme pentru evaluarea masei lemnoase destinată exploatării, 2000		
17.	*** Norme pentru alegerea și aplicarea tratamentelor, 2000		
18.	*** Îndrumări tehnice pentru compoziții, scheme și tehnologii de regenerare a pădurilor, 2000		
19.	*** Norme tehnice pentru îngrijirea și conducerea arboretelor, 2000		
20.	Manuale școlare de specialitate aprobate de MEC.		

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activității didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecțiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii și modalități de integrare în lecție a activităților cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.
2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.
3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.
4. Mijloace de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare. Funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învățământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ. Funcțiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.
2. Metode și instrumente de evaluare. Metode și instrumente tradiționale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.
3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.
4. Calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate.
5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2009
6.	Iuhos, C.I.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura U.T.PRESS, Cluj-Napoca, 2024
7.	Marin, T., Marin, L.-M.	Pedagogie. Compendiu	Editura Pro Universitaria, București, 2024
8.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
9.	Pânișoară, I.-O., Cristea, S.	Manual de pedagogie pentru profesori	Editura Polirom, Iași, 2024
10.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
11.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
12.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, București, 2001
13.	Stoica A.	Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică.	Humanitas Educațional, București, 2003

14.		„Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, Bucureşti, 2008
15.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele şcolare) și standardele de pregătire profesională în vigoare şi în uz în anul şcolar în care se susține concursul.	

Anexa nr. 110

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

SILVICULTURĂ

MAIȘTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele tehnologice se adresează candidaților care îndeplinesc condițiile de studii și de pregătire prevăzute de legislația în vigoare și de Centralizatorul privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările, precum și probele de concurs pentru încadrarea personalului didactic din învățământul preuniversitar, inclusiv absolvenților școlilor de maiștri care îndeplinesc condițiile legale pentru ocuparea funcției didactice de maistru-instructor. Programa este destinată Concursului național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar.

Conținutul și structura acesteia sunt elaborate în concordanță cu standardele de pregătire profesională, documentele curriculare în vigoare și specificul disciplinelor tehnologice, urmărind dezvoltarea competențelor științifice, tehnice și didactice necesare desfășurării procesului de predare–învățare–evaluare.

Structura arborescentă și sistemul modular de organizare curriculară pentru învățământul tehnologic solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele școlare/curriculumul în vigoare din învățământul preuniversitar pentru respectiva disciplină și cu programele pentru evaluările și examenele naționale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul maistrului instructor, urmărind:

- cunoașterea de către maistru instructor a conținuturilor științifice și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor de pregătire profesională și a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, și multidisciplinar, în concordanță cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Au fost urmărite formarea și structurarea competențelor pentru maiștri instructori, cu aplicare la specificul activităților de instruire practică. Pe lângă competențele specifice, în specialitate, sunt vizate competențele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum și competențele metodice.

Conținuturile programei urmăresc sporirea flexibilității, mobilității ocupaționale și creșterea gradului de adaptabilitate a maiștrilor instructori la evoluția tehnică, tehnologică și economică în domeniu.

B. COMPETENȚE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice maistrului instructor pentru discipline tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice.

1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice și metodice de specialitate;
2. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională și curriculumul în vigoare;
3. Realizarea corelațiilor intra-, inter- și pluridisciplinare ale conținuturilor;
4. Proiectarea activităților de pregătire/instruire practică.
5. Selectarea și aplicarea metodelor și instrumentelor de evaluare adecvate activității de pregătire/instruire practică;
6. Exploatarea utilajelor, instalațiilor și echipamentelor în condițiile respectării normelor de sănătate și securitate în muncă, prevenirea și stingerea incendiilor și de protecția mediului înconjurător;
7. Respectarea normelor de calitate pentru desfășurarea proceselor, obținerea produselor și oferirea serviciilor.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. SILVICULTURĂ

1.1 Îngrijirea și conducerea arboretelor

- etapele și stadiile de dezvoltare ale arboretelor
- sistemul, intensitatea și periodicitatea lucrărilor de îngrijire și conducere a arboretelor

- degajările și depresajul
- curățirile
- răriturile
- lucrări de îngrijire cu caracter special
- norme de sănătate și securitate a muncii la lucrările de îngrijire și conducere.

1.2 Regime și tratamente silvice
- noțiuni de regim, tratament, tăieri
- tratamentul codrului grădinărit
- tratamentul tăierilor progresive
- tratamentul tăierilor succesive
- tratamentul tăierilor rase
- tratamente în regim de crâng

1.3 Producerea semințelor forestiere
- fructificația arborilor forestieri
- maturația semințelor și coacerea fructelor

1.4 Recoltarea semințelor forestiere
- epoca recoltării semințelor forestiere
- evaluarea recoltei de semințe
- metode și tehnici de recoltare
- organizarea lucrărilor de recoltare
- norme de securitate și sănătate în muncă la recoltarea semințelor forestiere

1.5 Prelucrarea, păstrarea, ambalarea, transportul și pregătirea semințelor forestiere pentru semănat

1.6 Organizarea pepinierelor
- alegerea terenului
- organizarea terenului

1.7 Pregătirea terenului și lucrări de ameliorare a solului pentru culturi în pepinieră

1.8 Tehnologia culturilor în pepiniere
- metode și scheme de semănat
- adâncimea și epoca de semănat
- repicatul puieților
- butășirea

1.9 Îngrijirea culturilor din pepinierele forestiere
- necesitatea îngrijirii culturilor în pepiniere
- tipuri de lucrări

1.10 Scosul, sortarea, păstrarea, ambalarea și transportul puieților

1.11 Organizarea lucrărilor în pepiniere forestiere

1.12 Norme de sănătate și securitate a muncii în pepinierele forestiere

1.13 Alegerea speciilor pentru împăduriri
- identificarea speciilor principale după lujeri, muguri, frunze, conuri/fructe/semințe (molid, brad, pin silvestru, pin negru, larice, fag, stejar pedunculat, gorun, cerul, gârnița, paltin de munte, paltin de câmp, tei pucios, tei argintiu, frasinul
- criterii economice și silviculturale de alegere a speciilor forestiere pentru împăduriri
- asocierea speciilor forestiere

1.14 Pregătirea terenului și a solului pentru împăduriri

1.15 Metode de împădurire
- metoda semănăturilor directe
- metoda plantațiilor
- metoda butășirii directe

1.16 Îngrijirea culturilor forestiere
- întreținerea culturilor
- îndepărtarea vegetației copleșitoare
- revizuire și completarea culturilor forestiere
- rărirea culturilor
- receparea culturilor

- fertilizarea și mulcirea culturilor
- norme de sănătate și securitate în muncă la lucrările de împădurire

1.17 Organizarea, recepția și controlul lucrărilor de împădurire

2. EXPLOATAREA PĂDURILOR

2.1 Produsele pădurii
- produse lemnoase
- produse accesorii

2.2 Metode de exploatare a lemnului
- metoda de exploatare a lemnului în sortimente definitive la cioată
- metoda de exploatare a lemnului în trunchiuri și catarge
- metoda de exploatare a arborilor cu coroană
- metoda mixtă de exploatare a lemnului

2.3 Pregătirea lucrărilor de exploatare a lemnului
- lucrări pregătitoare executate de sectorul silvic
- lucrări pregătitoare executate de sectorul de exploatare
- organizarea unui șantier de exploatare a lemnului

2.4 Recoltarea lemnului
- structura procesului de recoltare a lemnului
- doborârea arborilor
- fasonarea arborilor
- unelte și utilaje folosite la recoltarea arborilor
- norme de securitate și sănătate în muncă la recoltarea lemnului

2.5 Colectarea lemnului
- structura procesului de colectare a lemnului
- mijloace de colectare a lemnului
- linii de colectare a lemnului
- reguli silvice ce trebuie respectate la colectarea lemnului
- norme de securitate și sănătate în muncă la colectarea lemnului

2.6 Lucrări în platforma primară
- organizarea platformelor primare
- operații executate în platformele primare
- norme de sănătate și securitatea muncii în platforme primare

2.7 Încheierea procesului de producție al exploatării lemnului
- protejarea semințișului și a arborilor nemarcați
- curățirea parchetelor de resturi de exploatare
- reprimirea parchetelor

3. DENDROMETRIE

3.1 Procedee și instrumente de măsurare a dimensiunilor arborilor
- măsurarea lungimilor
- măsurarea grosimilor și a diametrelor
- măsurarea înălțimilor

3.2 Cubarea arborelui doborât și a arborelui pe picior
- cubarea lemnului rotund
- cubarea lemnului așezat în figuri
- cubarea lemnului prelucrat
- cubarea lemnului pe picior cu ajutorul tabelelor de cubaj

3.3 Arboretul și principalele lui caracteristici: determinarea principalelor caracteristici ale arboretelor

3.4 Procedee de inventariere, cubare și sortare a arboretelor
- inventarierea arboretelor
- procedee de cubare și sortare a arboretelor
- determinarea volumului pe sortimente

3.5 Evaluări forestiere
- actul de punere în valoare

4. VÂNĂTOARE ŞI SALMONICULTURĂ
4.1 Paza fondului de vânătoare
4.2 Hrana vânatului
- hrana suplimentară
- hrana complementară

4.3 Amenajări, instalaţii şi construcţii vânătoreşti
4.4 Activităţi de evaluare a vânatului
- metode de evaluare
- observaţii pe teren

4.5 Metode de recoltare a vânatului
- vânătoarea individuală
- vânătoarea colectivă

4.6 Evaluarea trofeelor de vânat: măsurători, cântăriri, aprecieri
4.7 Hrana salmonidelor în păstrăvării
- tipuri de hrană
- măsuri de corelare a raţiei de hrană cu vârsta la salmonide

4.8 Reproducerea artificială a salmonidelor
- lucrări de recoltare şi fecundare a icrelor de salmonide
- materiale pentru recoltarea icrelor

4.9 Bolile şi dăunătorii păstrăvului
- boli şi dăunători
- metode de prevenire
- metode de combatere: fizico-mecanică, chimică

BIBLIOGRAFIE

1.	Achimescu, R, ş.a.	Cartea pădurarului - cap. 121	EDP, 1999
2.	Gherghel M.	Cartea pădurarului – Ghid practic al silvicultorului	Editura Petru Maior Reghin, 2016
3.	Milescu I.	Cartea silvicultorului	Editura Universităţii Suceava, Editura Petru Maior Reghin, 2006
4.	Postolache V., Iancu I., Preoteasa I.	Dendrologie – Manual pentru liceele silvice şi şcolile profesionale	Tipografia Semne 94, Bucureşti
5.	Achimescu, C.	Exploatarea lemnului şi valorificarea produselor accesorii ale pădurii	EDP,1995
6.	Broşteanu D, Constantin N, Gheorghe D.	Dendrometrie	EDP, Bucureşti, 1997
7.	Ciubotaru, A.	Exploatarea pădurilor	Ed. Lux Libris, Braşov, 1998
8.	Decei I, ş.a.,	Amenajarea şi exploatare pădurilor	EDP, 1985
9.	Doboş, V, Vlad V., Vlad M., Anatolie Marian,	Silvicultură şi tehnica culturilor silvice	Ed. Mirton, Timişoara, 2000
10.	Doboş V, Vlad V., Vlad M.	Silvicultură - manual pentru liceele cu profil Resurse naturale şi Protecţia mediului, specializările: Silvicultură şi prelucrarea lemnului	Ed. Mirton, Timişoara, 2002

11.	Anatolie M., C. Traci, Broşteanu D, Kocsis D., Furnică H., Simionescu A., Dițu I., Benea V.	Silvicultură - manual pentru liceele cu profil Silvicultură şi exploatări forestiere	EDP, Bucureşti, 1988
12.	Doboş V., Vlad V., Vlad M., Anatolie M.	Silvicultură. Tehnica culturii silvice - manual pentru liceele cu profil Silvicultură şi şcoli profesionale	EDP, Bucureşti, 1993
13.	Florescu I.	Silvicultură	EDP, Bucureşti, 1981
14.	Florescu Gh., Abrudan, I.V.	Împăduriri. Semințe și pepiniere	Ed. Univ. Transilvania, Braşov, 2003
15.	Damian, I.	Împăduriri	EDP, Bucureşti, 1978
16.	Florescu I., Nicolescu N.	Silvotehnică, vol. II	Ed. Univ. Transilvania, Braşov, 1997
17.	Florescu I., Nicolescu N.	Studiul pădurii, vol. I	Ed. Lux Libris, 1996
18.	Giurgiu V.	Dendrometrie şi sortarea lemnului	EDP, 1984
19.	Oprea I.	Organizarea şantierelor de exploatarea lemnului	EDP, Bucureşti, 1995
20.	Negruțiu, A.	Vânătoare şi salmonicultură	EDP, Bucureşti, 1983
21.	Almăşan H., Decei P., Popescu C.	Economia vânatului şi salmonicultură – manual pentru liceele cu profil Silvicultură şi şcoli profesionale	EDP, Bucureşti, 1993
22.	***Ordinul ministrului mediului, apelor şi pădurilor nr. 1.323/2015 privind aprobarea metodelor dendrometrice pentru evaluarea volumului de lemn destinat valorificării şi valorile necesare calculului volumului de lemn destinat valorificării.		
23.	***Normele tehnice pentru evaluarea volumului de lemn destinat comercializării, aprobate prin Ordinul ministrului apelor, pădurilor şi protecției mediului nr. 1.651/2000, în privința dispozițiilor rămase aplicabile.		
24.	***Ordinul ministrului mediului, apelor şi pădurilor nr. 2.535/2022 pentru aprobarea Normelor tehnice privind alegerea şi aplicarea tratamentelor şi a Ghidului de bune practici privind alegerea şi aplicarea tratamentelor.		
25.	***Ordinul ministrului mediului, apelor şi pădurilor nr. 2.533/2022 pentru aprobarea Normelor tehnice privind compoziții, scheme şi tehnologii de regenerare a pădurilor şi de împădurire a terenurilor degradate şi a Ghidului de bune practici privind compoziții, scheme şi tehnologii de regenerare a pădurilor şi de împădurire a terenurilor degradate.		
26.	***Ordinul ministrului mediului, apelor şi pădurilor nr. 2.534/2022 pentru aprobarea Normelor tehnice privind îngrijirea şi conducerea arboretelor şi a Ghidului de bune practici privind îngrijirea şi conducerea arboretelor.		
27.	***Legea nr. 331/2024 privind Codul silvic		
28.	Manuale şcolare de specialitate aprobate MEC.		

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ŞI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activității didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta şcolii. Produse şi documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activității didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecțiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii și modalități de integrare în lecție a activităților cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.
2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.
3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.
4. Mijloace de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare. Funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învățământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ. Funcțiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.
2. Metode și instrumente de evaluare. Metode și instrumente tradiționale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.
3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.
4. Calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate.
5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2009
6.	Iuhos, C.I.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura U.T.PRESS, Cluj-Napoca, 2024
7.	Marin, T., Marin, L.-M.	Pedagogie. Compendiu	Editura Pro Universitaria, București, 2024
8.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
9.	Pânișoară, I.-O., Cristea, S.	Manual de pedagogie pentru profesori	Editura Polirom, Iași, 2024
10.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
11.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
12.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, București, 2001
13.	Stoica A.	Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică.	Humanitas Educațional, București, 2003

14.		„Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, Bucureşti, 2008
15.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele şcolare) și standardele de pregătire profesională în vigoare şi în uz în anul şcolar în care se susține concursul.	

Anexa nr.111

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

SOCIOLOGIE

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplina *sociologie* se adresează absolvenților facultăților de profil şi profesorilor care intenționează să participe la concursul de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar. Conținutul şi structura programei sunt elaborate în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Absolvenții facultăților de profil şi profesorii care susțin concursul la disciplina *sociologie* pot preda în învățământul preuniversitar discipline socio-umane, în conformitate cu prevederile legale în vigoare. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, urmărind:

- cunoaşterea conținuturilor fundamentale şi a principalelor tendințe în evoluția disciplinei/a metodicii disciplinei;
- probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea şi evaluarea activităților didactice;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educațional.

Fiind date particularitățile disciplinelor socio-umane şi influența modelatoare puternică pe care acestea o exercită asupra formării şi dezvoltării personalității elevului, precum şi asupra întregului climat educațional al şcolii, profesorul de discipline socio-umane trebuie să demonstreze că:

- înțelege conceptele centrale şi metodele de investigație specifice disciplinelor pe care le predă;
- are capacitatea de a crea experiențe de învățare semnificative pentru elev;
- înțelege cum învață şi cum se dezvoltă elevul şi poate să ofere oportunități de învățare care sprijină dezvoltarea intelectuală şi socială a acestuia;
- înțelege că elevii sunt diferiți din punctul de vedere al modului în care învață şi poate să ofere oportunități instructiv-educative adaptate la diferențele individuale de învățare;
- înțelege procesele de integrare curriculară şi folosește o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor şi performanțele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege şi utiliza cele mai bune metode ce vizează motivația şi comportamentul pentru a crea un mediu educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă şi angajarea elevului în actul învățării, sprijinind astfel succesul şcolar al acestuia;
- are capacitatea de a dezvolta activități didactice în cadrul Curriculumului la Decizia Şcolii, activități curriculare şi extracurriculare inter-, pluri- şi transdisciplinare;
- dezvoltă cunoaşterea şi utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea şi interacțiunea elevilor în activitatea de învățare;
- planifică activitatea de predare-învățare-evaluare pe baza competențelor curriculare, a cunoaşterii proceselor predării-învățării-evaluării, a conținutului disciplinei, a abilităților elevilor şi a diferențelor dintre elevi;
- înțelege şi folosește o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia şi modifica activitățile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală şi socială a elevului;
- evaluează efectele opțiunilor şi acțiunilor sale asupra elevilor, părinților, altor profesori şi modifică aceste acțiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunități pentru perfecționarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relații pozitive cu colegii, familiile elevilor şi cu organizații existente în comunitatea în care trăieşte, în așa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităților şcolii;
- înțelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră şi de a integra educația pentru carieră în activitatea didactică;
- înțelege aspectele de ordin legislativ ale activității sale, respectiv, drepturile legale ale elevului şi părinților, precum şi propriile sale drepturi şi responsabilități;
- înțelege criteriile de evaluare a activității sale şi are capacitatea de a le integra în conceperea şi realizarea activității didactice.

B. COMPETENȚE SPECIFICE PROFESORULUI (DISCIPLINE SOCIO-UMANE):

- cunoașterea conținuturilor științifice ale disciplinelor, cunoștințe de metodica disciplinei;
- cunoașterea și utilizarea principalelor documente școlare reglatoare: planuri-cadru, programe școlare, programe pentru evaluări/examene/concursuri naționale;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- capacitatea de a adecva demersurile didactice la particularitățile de vârstă ale colectivului de elevi;
- abilitatea de a proiecta parcursuri flexibile, adaptate diferențelor individuale de învățare și asigurarea unor servicii de sprijin pentru elevii aflați în situații de risc, garantând accesul egal la oportunitățile educaționale;
- construirea în mediul școlar a unui climat educativ stimulativ și eficient.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Sociologia ca știință	**Perspectiva sociologică asupra societății** - Nevoia de sociologie și beneficiile acesteia pentru viața cotidiană - Originea și obiectul de studiu al sociologiei ca știință - Specificul cunoașterii sociologice (cunoașterea comună/cunoașterea științifică, sociologia în contextul celorlalte științe sociale) - Funcțiile sociologiei
2. Cunoașterea științifică a faptelor, evenimentelor și proceselor sociale	**Metodologia cercetării sociologice** - Metodologii, metode, tehnici și procedee de cercetare sociologică. - Etapele cercetării sociologice - Metode de cercetare: observația, experimentul, ancheta sociologică, netnografia, biografia, monografia, analiza documentelor sociale - Elemente de etică a cercetării în sociologie: confidențialitate, anonimitate, consimțământ informat, protecția minorilor, plagiat
3. Structuri și cadre sociale	**Cultură. Comunități. Instituții. Organizații.** - Cultura, element fundamental al structurii sociale - Educația și cultura, cadre de transmitere și organizare a valorilor și normelor sociale - Grupuri sociale. Comunități sociale - Instituții și organizații sociale (familia, școala etc.) - Viața socială și organizarea socială a muncii - Stratificare socială. Clase sociale și inegalități sociale
4. Probleme sociale contemporane	**Provocări contemporane și impactul asupra societății și a individului** • **Populație, demografie și calitatea vieții** - Corp social și normativitate-norme și practici sociale - Populație și demografie în contexte sociale: indicatori demografici, migrația - Munca, sărăcia, bunăstarea. - Sănătatea ca fenomen social - Stigmatizări, inegalități și forme de discriminare socială - Probleme sociale**:** discriminarea, devianța, corupția, sărăcia - Globalizarea: tehnologizare, mediu, sănătate, demografie - Ordine și control social - Schimbarea socială

Domenii de conținut	Conținuturi
	• **Devianța și viața cotidiană** - Tipuri de comportament deviant: forme de violență (fizică, simbolică, emoțională, structurală, directă/indirectă, împotriva femeilor și domestică, bullying, violența online-cyberbullying etc.), consumul de droguri - Teorii privind cauzele devianței - Rolul instituțiilor sociale (familia, școala, justiția, media etc.) în prevenirea și combaterea formelor de devianță socială • **Comunicare în contextul tehnologiilor digitale** - Comunicarea în societatea contemporană - Comunicarea digitală și rețelele sociale - construcții identitare și sociale - Digitalizare, globalizare și inegalități sociale - Control social, dezinformare și manipulare în mass-media
5. Dinamica vieții sociale	**Interacțiuni. Socializare. Comunicare.** - Relațiile și interacțiunile sociale. Rețele sociale - Socializarea: tipuri, forme și agenți de socializare - Comunicarea ca bază a relațiilor sociale: tipuri, rol, funcții, comunicarea în epoca digitală - Stereotipuri și prejudecăți: origine, tipuri, efecte - Procese sociale: incluziune, integrare, excludere, marginalizare, asimilare
6. Sociologie aplicată	**Introducere în metodologia cercetării sociologice** - Instrumente de lucru: chestionar, fișă de observație, ghid de interviu

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Atkinson, S. (ed.), *Sociologie. Idei fundamentale*, Ed. Litera, București, 2018.
2. Boudon R. (coord.), *Tratat de sociologie*, Ed. Humanitas, București, 1997.
3. Bourdieu P., *Dominația masculină*, Ed. Art, București, 2017.
4. Castells, M., *Comunicare și putere*, Ed. Comunicare.ro, București, 2015.
5. Costaforu X. (ed. îngrijită de Maria Voinea), *Cercetarea monografică a familiei*, Ed. Tritonic, București, 2005.
6. Chelcea S., Mărginean I., Cauc I., *Cercetarea sociologică. Metode şi tehnici*, Ed. Destin, Deva, 1998.
7. Durkheim E., *Regulile metodei sociologice*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1974.
8. Giddens A., *Sociologie*, Ed. All - Central European University Press, București, 2000.
9. Gusti, D., *Îndrumări pentru monografiile sociologice*, Ed. Institutul de Științe Sociale al României, București, 1940.
10. Hâncean M.G., *Rețele sociale în era Facebook. O analiză sociologică*, Ed. Polirom, Iași, 2018.
11. Iluț P., *Abordarea calitativă a socioumanului*, Ed. Polirom, Iaşi, 1997.
12. Iluț P., *Sociopsihologia și antropologia familiei*, Ed. Polirom, Iaşi, 2005.
13. Jderu, G., *Introducere în sociologia emoțiilor*, Ed. Polirom, Iași, 2012.
14. Mihăilescu I., *Sociologie generală. Concepte fundamentale şi studii de caz*, Ed. Polirom, Iaşi, 2005.
15. Mills W., *Imaginația sociologică*, București, Ed. Politică, 1975.
16. Moscovici S., Buschini F., *Metodologia științelor socioumane*, Ed. Polirom, Iași, 2007.
17. Popescu R., *Introducere în sociologia familiei. Familia Românească în societatea contemporană*, Ed. Polirom, Iași, 2009.
18. Rotariu T., *Demografie şi sociologia populației. Fenomene demografice*, Ed. Polirom, Iaşi, 2005.
19. Rotariu T. şi Iluț P. (coord.), *Sociologie*, Ed. Mesagerul, Cluj-Napoca, 1996.
20. Roudinesco, É., *Familia în dezordine*, Ed. Trei, București, 2006.
21. Sandu, D., *Lumile sociale ale migrației românești în străinătate*, Ed. Polirom, Iași, 2010.
22. Stănciulescu E., *Teorii sociologice ale educației*, Ed. Polirom, Iaşi, 1996.
23. Vlăsceanu L. (coord.), *Sociologie*, Ed. Polirom, Iași, 2010.

24. Voinea M., *Familia contemporană. Mică enciclopedie*, Ed. Focus, Petroşani, 2005.
25. Weber M., *Etica protestantă şi spiritul capitalismului*, Ed. Humanitas, Bucureşti, 1995.
26. Zamfir C. şi Vlăsceanu L. (coord.), *Dicţionar de sociologie*, Ed. Babel, Bucureşti, 1993.
NOTĂ: Bibliografia pentru tematica de specialitate include *şi* manualele şcolare de *sociologie* valabile în anul şcolar în care se susține concursul.

E. TEMATICA PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE CONCURS

I. Procesul educațional - abordare sistemică

1. Predarea, învăţarea şi evaluarea - componente fundamentale ale procesului educațional.
2. Variabile ale procesului de învăţământ şi relaţia dintre ele (cunoştinţe, abilităţi, deprinderi, aptitudini, competenţe).

II. Elemente de curriculum

1. Conceptul de „curriculum”. Taxonomii ale tipurilor de curriculum. Componentele curriculumului naţional: planuri-cadru (trunchi comun, curriculum de specialitate fix şi flexibil, curriculum la decizia elevului din oferta şcolii), programe şcolare. Manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module, standarde naționale de evaluare.
2. Competenţele predării-învăţării-evaluării la disciplina de concurs. Competenţe generale, competenţe specifice.
3. Proiectarea activităţii didactice: planificare calendaristică, proiectarea unităţii de învăţare.

III. Desfășurarea activității didactice la disciplina de concurs

1. Metode didactice specifice disciplinei de concurs (relevanţă, funcţii, complementaritate, taxonomie, caracterizarea metodelor de învăţământ tradiționale, moderne/centrate pe elev, exemplificarea utilizării la disciplina de concurs).
2. Demersuri creative în metodologia didactică: abordarea euristică, învăţarea prin descoperire, învăţarea prin problematizare, învăţarea prin cercetare, învăţarea prin cooperare.
3. Forme de organizare a activităţii didactice: clasificare, caracterizare, avantaje/dezavantaje şi limite.
4. Mijloacele de învăţământ (concept, modalități de integrare în procesul de predare-învăţare-evaluare, funcţii, tipuri de mijloace de învăţământ şi caracteristicile lor, mijloace tehnice de instruire).

IV. Elemente de evaluare educațională

1. Relaţia dintre curriculum şi evaluare - efecte educaționale. Scopul evaluării educaţionale. Etapele procesului de evaluare. Funcţiile generale şi specifice ale evaluării performanţelor elevilor. Strategii/moduri şi tipuri de evaluare.
2. Metode de evaluare a rezultatelor şcolare: metode „tradiţionale” şi metode „complementare”. Relaţia dintre metoda şi instrumentul de evaluare.
3. Testul docimologic – instrument de evaluare (concept, tipologie, proiectare, administrare, diseminarea rezultatelor).
4. Tipologia itemilor (definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi în utilizare).
5. Calităţile instrumentelor de evaluare. Matricea de specificaţii şi rolul acesteia în proiectarea instrumentelor de evaluare.
6. Elemente de deontologie în procesul de evaluare. Factori generativi ai distorsiunilor în procesul evaluării educaţionale. Erori în evaluare şi notare. Calităţile evaluatorului.

V. Informatizarea şi învăţarea multimedia.

1. Tehnologiile informaționale și de comunicație (TIC), instruirea asistată de calculator și mediile multimedia de învățare.
2. Eficientizarea utilizării TIC în construirea de medii active de instruire și asigurarea protecției datelor personale.
3. Integrarea Inteligenței Artificiale (IA) în procesul educațional:

- adaptarea strategiilor de predare-evaluare și proiectarea unor sarcini bazate pe reflecție, argumentare și dialog;
- utilizarea IA pentru diferențierea învățării, accesibilizare și feedback, sub rezerva validării pedagogice stricte din partea profesorului.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE CONCURS

1. Albulescu, Ion, Albulescu, Mirela, *Didactica disciplinelor socio-umane*, Ed. Napoca Star, Cluj-Napoca, 1999.
2. Bocoş M., *Instruirea interactivă. Repere axiologice şi metodologice*, Ed. Polirom, Iaşi, 2013.
3. Bocoş M., Jucan D., *Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Repere şi instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Ed. Paralela 45, Piteşti, 2019.
4. Ceobanu, Ciprian; Cucoș, Constantin; Istrate, Olimpius; Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Educația digitală*, Ed. Polirom, Iași, 2022.
5. Cerghit I., Neacşu I., Pânişoară I. O., Potolea D., *Prelegeri pedagogice*, Ed. Polirom, Iaşi, 2001.
6. Ciolan L., *Învățarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Ed. Polirom, Iaşi, 2008.
7. Cristea S., *Dicționar de termeni pedagogici*, E.D.P., București, 1998.
8. Cristea S., *Fundamentele pedagogiei*, Ed. Polirom, Iaşi, 2010.
9. Cucoș C., *Pedagogie generală*, Ed. Polirom, Iaşi, 2000.
10. Cucoș, Constantin, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Ed. Polirom, Iași, 2005.
11. Glava, Cătălin (coord.), *Ghid de utilizare a Inteligenței Artificiale în școli*, Presa Universitară Clujeană/Asociația Edu Apps, Cluj-Napoca/București, 2026.
12. Hattie, J., *Învățarea vizibilă. Ghid pentru profesori*, Ed. Trei, București, 2014.
13. Ionescu M., *Instrucție și educație*, Ed. Vasile Goldiș University Press, Arad, 2007.
14. Oprea C.M., *Strategii didactice interactive*, E.D.P., București, 2008.
15. Oțet F., Liţoiu N., Spineanu-Dobrotă S., *Ghid de evaluare pentru științele socio-umane*, Ed. ProGnosis, București, 2000.
16. Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Enciclopedia metodelor de învățământ*, Ed. Polirom, Iași, 2024.
17. Petrescu P., Pop V., *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situațiilor de învățare*, Ed. Didactică şi Pedagogică, București, 2007.
18. Petrovici M.C., *Niveluri ale înțelegerii*, E.D.P., București, 2010.
19. Stoica A. (coord.), *Evaluarea curentă şi examenele*, Ghid pentru profesori, Ed. Prognosis, București, 2001.
20. Stoica A., *Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică*, Ed. Humanitas Educational, București, 2003.
21. Stoica A., Mihail R., *Evaluarea educațională. Inovații și perspective*, Ed. Humanitas, București, 2006.
22. Stoica E. (coord.), Avram M., Spineanu-Dobrotă S., Teşileanu A., *Ghid de evaluare la disciplinele socio-umane*, Ed. ERC Press, București, 2011.

NOTĂ: Bibliografia pentru metodica disciplinei de concurs include *și* curriculumul național în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul (planuri-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat).

Anexa nr. 112

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

TEHNICI CINEMATOGRAFICE ŞI DE TELEVIZIUNE

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/ catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Profesorul de discipline tehnologice trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate în învăţământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competenţele profesorului de discipline tehnologice sunt:

- aplicarea conceptelor și principiilor ştiinţifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative şi cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viața cotidiană, utilizând principii și legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- construirea unor demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor la conţinuturi și la particularităţile de vârstă ale elevilor;
- proiectarea şi realizarea demersului didactic intra-, inter-, multi- şi transdisciplinar;
- proiectarea şi realizarea evaluării competenţelor dobândite de elevi în condiţiile asigurării calităţii actului educaţional;
- conceperea unor modalităţi de instruire operaţionale în care să predomine climatul interactiv, de cooperare, stimulativ, cu scopul creşterii eficienţei rezultatelor activităţilor didactice;
- proiectarea şi realizarea procesului de predare-învăţare-evaluare având la bază centrarea activităţii pe elev şi formarea competenţelor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Repere ale dezvoltării tehnologiei audiovizuale

1.2. Coexistenta imaginii fotografice argentice şi magnetice în fotografie, cinematografie şi televiziune.
1.3. Folosirea tehnicilor video-electronice în producţia de filme cinematografice.
1.4. Transpunerea imaginii de film pe suport magnetic pentru efecte speciale.

2. Înregistrarea şi redarea electronică a imaginilor cinematografice

2.1. Bazele psihofiziologice ale percepţiei mişcării cinematografice.
2.2. Procesul fotografic - baza realizării imaginii cinematografice.
2.3. Etapele tehnologice şi perioadele de realizare a filmelor.
2.4. Tehnica filmării şi aparatura.
2.5. Formate şi sisteme de cinema.
2.6. Compatibilitatea cadrelor cinematografice şi de televiziune.

3. Pelicula cinematografică şi prelucrarea ei

3.1. Structura şi clasificarea peliculelor cinematografice.
3.2. Proprietăţile peliculelor cinematografice.

4. Înregistrarea şi redarea imaginilor de televiziune.

4.1. Avantajele şi dezavantajele sistemului de înregistrare şi redare a imaginii digitale.
4.2. Principiile înregistrării imaginii digitale.
4.3. Echipamente de înregistrare şi redare a imaginii digitale.
4.4. Procese de postprocesare a imaginilor TV.
4.5. Particularităţile şi avantajele televiziunii digitale.
4.6. Tehnici de emisie – recepţie în sisteme digitale.

5. Înregistrarea şi redarea sunetului în cinematografie şi televiziune

5.1. Sisteme de captare, înregistrare şi redare a sunetului în cinematografie şi televiziune.
5.3. Principiile înregistrării şi redării digitale a sunetului.
5.4. Echipamente de înregistrare, post-procesare şi redare a sunetului digital.
5.5. Medii de stocare a sunetului în cine – Tv.
5.6. Stereofonia digitală, sunetul Dolby.

6. Aspecte ale artei cinematografice şi de televiziune

6.1. Limbajul foto - cinematografic şi de televiziune.
6.2. Caracterul dual al cinematografiei şi televiziunii de artă şi tehnică.
6.3. Limbajul cinematografic. Mişcări de aparat.Mijloace specifice de exprimare în film (montajul).

7. Redarea filmelor

7.1. Proiecția cinematografică 2D, 3D, 4D;
7.2. Tehnici moderne de proiecție - multiproiecția.
7.3. Videoproiecția.

8. Formarea şi obţinerea imaginii fotografice

8.1. Noţiuni generale despre lumina, culoare, compoziție, unghiulație și mișcări de aparat.
8.2. Legile şi principiile fundamentale ale opticii fotografice.
8.3. Etapele obţinerii imaginii fotografice.
8.4. Materiale fotosensibile folosite în fotografie.
8.5. Aparatul de fotografiat. Părţile componente şi rolul lor funcţional.
8.7. Fotografia digitală.

9. Tehnica fotografierii

9.1. Alegerea aparatului şi a materialului fotosensibil.
9.2. Reguli de stabilire a punctului de staţie.
9.3. Tehnica iluminării cadrului. Stiluri de iluminare. Surse și echipamente de iluminare.
9.4. Tehnica fotografierii cu blitzul în studiourile foto.
9.5. Obiective fotografice utilizate la aparatele digitale.
9.6. Stabilirea planului de claritate şi a profunzimii planului de claritate.
9.7. Folosirea filtrelor în fotografie și interpretarea realității.
9.8. Particularităţile fotografierii diverselor tipuri şi genuri de fotografie.
9.9. Tehnici speciale de fotografiere. Macro şi microfotografia. Fotografierea în zonele invizibile ale spectrului.

10. Obţinerea imaginii fotografice color

10.1. Principiile realizării fotografiei în culori.
10.2. Materiale fotografice color. Structură şi proprietăți.

10.3. Fotografia color analogică versus fotografia color digitală.
10.4. Sisteme de obţinere a imaginilor fotografice color.
10.5. Temperatura de culoare şi influenţa ei asupra reproducerii culorilor în fotografie.
10.6. Probleme ale expunerii materialelor fotografice color.

11. Estetica imaginii fotografice

11.1. Conceptul de estetică a imaginii.
11.2. Limbajul de exprimare specific in fotografie si film. Sisteme de punctuație în limbajul cinematografic
11.3. Mijloace plastice expresive în fotografie.
11.4. Perspectiva imaginii foto - cinematografice

12. Fotografia digitală

12.1. Principiile înregistrării imaginii digitale.
12.2. Camera digitală. Principalele părţi componente. Tipuri de camere digitale. Performanţe.
12.3. Imaginea digitală. Rezoluţia şi claritatea ei.
12.4. Avantajele şi limitele folosirii imaginii digitale.
12.5 Procesarea imaginii digitale. Echipamente de imprimare.
12.6. Transferul şi stocarea imaginilor digitale.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Alexandrescu, P., Petculescu, Al., *Tehnica filmării și aparatura,* Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977.
2. Burlacu, V., Marin, A., ș.a., *Tehnologia cinematografică*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974
3. Bistrițeanu, D., *Filtre fotografice*, Editura Tehnică, București, 1989
4. Creangă, I., *Televiziunea de inalta definitie*, Editura Teora, București, 1996
5. Druga, O., Murgu, H., *Elemente de gramatică a limbajului audiovizual*, Editura Fundației PRO, 2002
6. Freeman, M., *Școala de fotografie. Expunerea*, Editura Litera, București, 2015
7. Freeman, M., *Școala de fotografie. Compoziția*, Editura Litera, București, 2015
8. Freeman, M., *Școala de fotografie. Editarea Digitală*, Editura Litera, București, 2015
9. Freeman, M., *Manual de Fotografie Digitală*, Editura Litera, București, 2011
10. Greenberg, Steven, *Fotografia Digitală*, Editura ALL, București, 2007
11. Marin A., Burlacu, V., *Tehnica înregistrării sunetului și aparatura*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977
12. Marin, A., Morozan, D., Statescu, V., *Tehnica filmului*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977
13. Mitrofan, Ghe., *Televiziune, de la videocamera la monitor*, Editura Teora, București, 1996
14. Mociorniţa D., *Tehnica Fotografică*, Agenţia de informaţii CAMI, 2000
15. Munteanu, V., *Tehnologia prelucrării peliculei*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977
16. Nicolescu, N., ș.a., *Tehnica proiecției cinematografice*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977
17. Oteşteanu M., Alexa, F., Ianăşi, C., *Sisteme de înregistrare audio-video*, Editura de Vest Timişoara, 1997
18. Pricop, L., *Management in cinematografie*, Editura Tritonic, București, 2004
19. Petrovici, V., *Lumina și culoare în spectacol*, Editura Albatros, București, 1974
20. Răduleț, T., *Optica foto-cinematografică*, Editura Tehnică, București, 1978
21. Răduleț, O., *Percepţia imaginii cinematografice şi de televiziune*, Editura Printech, 2002
22. Sadoul, G., *Istoria cinematografului mondial de la origini până în zilele noastre*, Editura Științifică, București, 1961
23. Stanciu, N., s.a., *Tehnica imaginii în televiziune și cinematografe*, Editura Tehnică, București, 1971
24. Stanciu, N., Varlam, P., *Managementul Televiziunii*, Editura Libra Vox, 2001
25. Scheerer, Gareis, *Fotografia în culori*, Editura Tehnică, București, 1976

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.**

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.
2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităților didactice.

a. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.
2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode şi tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor şi tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.
3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri şi variante de lecții.
4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

b. Evaluarea rezultatelor şcolare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.
2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.
3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.
4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.
5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii şi notării. Erori în evaluarea şcolară/Efecte perturbatoare în apreciere şi notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria şi metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iaşi, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP Bucureşti, 2008

Anexa nr. 113

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

TEHNICI CINEMATOGRAFICE ŞI DE TELEVIZIUNE

MAIȘTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează maiştrilor instructori şi absolvenţilor facultăţilor de profil care se prezintă la concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Maistrul instructor trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate din învăţământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE MAISTRULUI INSTRUCTOR

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice maistrului instructor, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competențele maistrului instructor sunt:

- aplicarea conceptelor și principiilor științifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative și cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viața cotidiană, utilizând principii și legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- proiectarea şi realizarea activităţilor de instruire/pregătire practică în concordanţă cu cerinţele curriculumului şi ale tehnologiei didactice moderne;
- organizarea şi coordonarea activităţii de instruire/pregătire practică în atelierul tehnologic şcolar sau la agenţii economici, în scopul formării şi dezvoltării competenţelor specifice elevilor;
- selectarea şi aplicarea metodelor de evaluare adecvate activităţii de instruire/pregătire practică;
- exploatarea utilajelor, instalaţiilor şi echipamentelor în condiţiile respectării normelor de igienă, de securitate şi sănătate în muncă, prevenirea situaţiilor de urgenţă şi protecţia mediului înconjurător.
- respectarea normelor de calitate pentru desfăşurarea proceselor, obţinerea produselor şi oferirea serviciilor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

I. Noțiuni introductive.
1. Încadraturi (planuri) cinematografice.
2. Mișcări de aparat.
3. Sisteme de înregistrare și redare audiovizuale.

II. Bazele psihofiziologice ale percepției imaginii cinematografice și de televiziune.
1. Noţiunea de imagine cinematografică.
2. Percepția mișcării.
3. Percepția reliefului.
4. Percepția culorilor.

III. Înregistrarea și redarea imaginilor cinematografice.
1. Procesul fotografic – baza dezvoltării imaginii cinematografice.
2. Etapele și perioadele realizării filmelor.
3. Tehnologia realizării filmelor.
4. Tehnica filmării și aparatura.
5. Formate și sisteme de cinema.

IV. Pelicula cinematografică și prelucrarea ei.
1. Structura și clasificarea peliculelor cinematografice.
2. Proprietățile peliculelor cinematografice.

V. Înregistrarea și redarea imaginilor de televiziune.
1. Principiile înregistrării electronice a imaginii TV.
2. Echipamente de înregistrare și redare a imaginii electronice a imaginii TV.
3. Purtători ai imaginii electronice.
4. Tehnica video-captării.
5. Procese de postprocesare a imaginilor TV.
6. Televiziunea digitală. Particularități și avantaje.

VI. Înregistrarea și redarea sunetului în cinematografie și televiziune.
1. Sisteme de captare, înregistrare și redare a sunetului în cinematografie și televiziune.
2. Echipamente de înregistrare, postprocesare și redare a sunetului digital.
3. Tehnici digitale de înregistrare și redare a sunetului.

VII. Redarea filmelor
1. Proiecția cinematografică 2D, 3D, 4D.
2. Tehnici moderne de proiecție - multiproiecția.

VIII. Noțiuni de artă și tehnica fotografică.
1. Formarea și obținerea imaginii fotografice.
2. Aparatul de fotografiat. Părțile componente și rolul lor funcțional.
3. Materiale fotosensibile folosite în fotografie și prelucrarea lor.
4. Elementele componente ale imaginii: lumina, culoare, compoziție, unghiulație, mișcări de aparat.
5. Folosirea filtrelor în fotografie.
6. Tipuri și genuri de fotografie.

IX. Fotografia digitală.
1. Principiile înregistrării imaginii digitale.
2. Camera digitală. Principalele părți componente. Tipuri de camere digitale. Performanțe.
3. Imaginea digitală. Rezoluția și claritatea ei.
4. Avantajele și limitele folosirii imaginii digitale.
5. Procesarea imaginii digitale. Echipamente de imprimare.
6. Transferul și stocarea imaginilor digitale.
7. Senzori de imagine, tipuri.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Alexandrescu, P., Petculescu, Al., Tehnica filmării și aparatura, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977.
2. Burlacu, V., Marin, A., ș.a., Tehnologia cinematografică, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974
3. Bistrițeanu, D., Filtre fotografice, Editura Tehnică, București, 1989
4. Creangă, I., Televiziunea de inalta definitie, Editura Teora, București, 1996
5. Druga, O., Murgu, H., Elemente de gramatică a limbajului audiovizual, Editura Fundației PRO, 2002
6. Freeman, M., Școala de fotografie. Expunerea, Editura Litera, București, 2015

7. Freeman, M., Școala de fotografie. Compoziția, Editura Litera, București, 2015
8. Freeman, M., Școala de fotografie. Editarea Digitală, Editura Litera, București, 2015
9. Freeman, M., Manual de Fotografie Digitală, Editura Litera, București, 2011
10. Greenberg, Steven, Fotografia Digitală, Editura ALL, București, 2007
11. Marin A., Burlacu, V., Tehnica înregistrării sunetului și aparatura, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977
12. Marin, A., Morozan, D., Statescu, V., Tehnica filmului, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977
13. Mitrofan, Ghe., Televiziune, de la videocamera la monitor, Editura Teora, București, 1996
14. Munteanu, V., Tehnologia prelucrării peliculei, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977
15. Nicolescu, N., ș.a., Tehnica proiecției cinematografice, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977
16. Oteșteanu M., Alexa, F., Ianăși, C., Sisteme de înregistrare audio-video, Editura de Vest Timișoara, 1997
17. Pricop, L., Management in cinematografie, Editura Tritonic, București, 2004
18. Petrovici, V., Lumina și culoare în spectacol, Editura Albatros, București, 1974
19. Sadoul, G., Istoria cinematografului mondial de la origini până în zilele noastre, Editura Științifică, București, 1961
20. Stanciu, N., s.a., Tehnica imaginii în televiziune și cinematografe, Editura Tehnică, București, 1971
21. Stanciu, N., Varlam, P., Managementul Televiziunii, Editura Libra Vox, 2001
22. Scheerer, Gareis, Fotografia în culori, Editura Tehnică, București, 1976

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.**

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse și documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităților didactice.

a. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

b. Evaluarea rezultatelor școlare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020

2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP București, 2008

Anexa nr. 114

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

TEHNICI POLIGRAFICE

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/ catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Profesorul de discipline tehnologice trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate în învăţământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competenţele profesorului de discipline tehnologice sunt:

- aplicarea conceptelor şi principiilor ştiinţifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative şi cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viaţa cotidiană, utilizând principii şi legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- construirea unor demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor la conţinuturi şi la particularităţile de vârstă ale elevilor;
- proiectarea şi realizarea demersului didactic intra-, inter-, multi- şi transdisciplinar;
- proiectarea şi realizarea evaluării competenţelor dobândite de elevi în condiţiile asigurării calităţii actului educaţional;
- conceperea unor modalităţi de instruire operaţionale în care să predomine climatul interactiv, de cooperare, stimulativ, cu scopul creşterii eficienţei rezultatelor activităţilor didactice;
- proiectarea şi realizarea procesului de predare-învăţare-evaluare având la bază centrarea activităţii pe elev şi formarea competenţelor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. **Noţiuni de bază despre tehnica poligrafică**

1.1. Definirea noţiunilor de: poligrafie, forme de tipar, elemente tipăritoare şi netipăritoare, tipăritură.

1.2. Genuri de tipar, caracteristicile lor tehnico-economice şi sfera lor de întrebuinţare.

1.3. Procesele tehnologice din industria poligrafică, de pregătire a formei, de imprimare şi de finisare.

2. **Managementul culorii**

2.1. Noţiuni generale de teoria culorilor:

- Compoziţia cromatică a luminii albe.
- Perceperea culorilor.
- Culoarea corpurilor. Caracteristicile culorilor
- Sinteza culorilor.
- Reprezentarea culorilor.
- Măsurarea culorii : standarde pentru măsurarea culorilor/sisteme de culoare de referinţă, parametrii de culoare, unităţi de măsură pentru culoare, instrumente de măsură a culorii (densitometre, colorimetre, spectrofotometre).

2.2. Reproducerea culorilor prin tiparul policrom:

- Reproducerea tricromă.
- Tiparul negru.
- Reproductibilitatea originalelor policrome.
- Defectele selecţiilor de culoare.

2.3. Selecţia şi corecţia digitală a culorilor:

- Sisteme digitale de culoare : profile de culoare, conversii între profile.
- Controlul software al culorii (limite de culoare, toleranţe).

3. **Operaţia de montaj**

3.1. Materiale și echipamente manuale și automatizate specifice montajului.

3.2. Formate tipografice.

3.3. Tipuri de filme tipografice și aplicațiile specifice de montaj.

4. **Forme de tipar**

4.1. **Forme de tipar offset**:

- Echipamente pentru prelucrarea plăcilor offset.
- Rastere.
- Scale de control.
- Procese tehnologice de realizare şi prelucrare a plăcilor offset negative şi pozitive.
- Defecțiuni ale formelor de tipar offset. Metode de remediere a defecțiunilor.

4.2. **Forme de tipar flexografice**:

- Procedeul de imprimare flexografic.
- Tehnologia realizării clişeelor flexografice.
- Defecțiuni ale formelor de imprimare flexografice. Metode de remediere a defecțiunilor.

4.3. **Forme de tipar serigrafice**:

- Sitele serigrafice (ecranele).
- Defecțiuni ale formelor de imprimare pentru serigrafie. Metode de remediere a defecțiunilor.

4.4. **Forme de tipar tampografice**:

- Clişee utilizate în tampografie.
- Defecțiuni ale formelor de imprimare tampografice. Metode de remediere a defecțiunilor.

5. **Procedee de tipar**

5.1. Imprimarea offset.

5.2. Flexografie.

5.3. Serigrafie.

5.4. Tiparul adânc/tampografia.

5.5. Imprimare digitală / Computer to press.

6. **Echipamente şi procese tehnologice de imprimare**

6.1. Descrierea maşinilor de imprimat:

- Maşini pentru imprimarea hârtiei de coli.
- Maşini pentru imprimarea hârtiei în bobină.

6.2. Principalele mecanisme şi aparate ale maşinilor pentru tiparul plan:

- Sistemul de alimentare şi de eliminare a colilor de hârtie.
- Aparate de imprimare.

- Aparate de cerneală.
- Aparate de umezire.
- Aparate de uscare.
- Mecanisme şi instalaţii auxiliare.
- Alegerea si pregătirea cernelurilor offset pentru imprimare.
- Folosirea aditivilor pentru cerneluri.

6.3. Imprimarea tirajului pe maşinile de tipar plan:

- Procesul de imprimare a tirajului.
- Condiţiile optime ale procesului de imprimare la tiparul plan.
- Supravegherea tirajului.
- Eliminarea şi stivuirea imprimatelor. Curăţirea maşinii. Scoaterea formei din maşină.
- Organizarea procesului de imprimare.
- Defecţiuni ale procesului de imprimare la tiparul plan şi măsuri de remediere.

6.4. Elemente constructive ale rotativelor offset cu hârtie în bobină.
6.5. Aparate de fălţuit cu pâlnie (cu con) ale rotativelor offset cu hârtie în bobina
6.6. Dispozitive de uscare la maşinile rotative
6.7. Debitoare de banda si derulatoare de bobine
6.8. Echipamente auxiliare ale rotativelor offset:

- Instalaţii de răcire a benzii de hârtie
- Aparate de aplicat soluţie cu silicon
- Sisteme automate de suprapunere a culorilor
- Tehnologia „sleeve-offset”
- Particularităţile rotativelor cu hârtia în coli comparativ cu cele cu hârtia în bobină

7**. Finisarea produselor poligrafice**

7.1. Procese manuale și automatizate folosite pentru finisarea tipăriturilor.
7.2. Executarea cărţilor broşate
7.3. Executarea cărţilor legate
7.4. Legătoria de artă:

- Legăturile cu ornamente de metal
- Decorarea scoarţelor şi cotorului cărţilor
- Realizarea şnitului
- Legătura în piele

7.5. **Plastifierea la cald si la rece.** Tipuri de folii. Tipuri de dispozitive folosite pentru aplicarea foliilor. Alegerea tipului adecvat de plastifiere. Pregatirea corectă a colilor tipărite pentru plastifiere. Probleme frecvente apărute în plastifiere și remedierea lor. Influența plastifierii aplicate pe lucrare în procesul de legătorie sau finisare.

7.6. **Lăcuirea.** Tipuri de lacuri și proprietățile lor. Dispozitive de aplicare a lacurilor inline si offline. Procese de pregătire și aplicare a lacurilor total sau selectiv. Lacuri UV. Probleme frecvente care apar in procesul lăcuirii. Influența lăcuirii în legătorie sau alte operații de finisare.

7.7**. Ștantarea.** Tipuri de procese de ștanțare (plană, rotativă etc.). Mașini manuale, semiautomate și automate folosite pentru ștanțare. Elemente constructive folosite pentru realizarea formei de ștanțare (cuțite, biguri, perforuri, cauciucuri presoare si aruncătoare etc). Realizarea formei de ștanțare. Realizarea ștanțării. Verificarea defectelor lucrării apărute la ștanțare și remedierea lor.

7.8. **Decuparea sau ștanțarea cu ajutorul plotterelor**

7.81. Tipurile de procese automatizate de decupare (plotere pentru autocolant și alte substraturi flexibile, plottere pentru carton și substraturi rigide. Rutere. Dispozitive de decupare cu laser etc.

7.9. **Executarea ambalajelor din carton**

7.9.1. Tipurile de ambalaje specifice. Caracteristici.

7.9.2. Materiale folosite pentru ambalaje (hârtie, carton duplex, carton grafic, carton ondulat, cartoane speciale folosite pentru ambalaje alimentare etc.). Procese de finisare a ambalajelor (lăcuire, plastifiere, ștanțare etc.)

7.10**.** Asamblarea manuală a lucrărilor complexe.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1.	Helmuth Kipphan	Handbook of Print Media	Editura Springer, 2001
2.	Biriş V.	Tehnoredactare	Editura AXY IMPEX, Bucureşti, 2003
3.	Mereţ S.M, Mereţ E., Foiaş P., Bărbulescu P.	Maşini şi utilaje din industria poligrafică	Editura Didactică şi Pedagogică, 1980
4.	Nestor M. N., Radu C.	Manualul legătorului	Editura Didactică şi Pedagogică, 1970
5.	Niţă – Schleien E., Vasilache N.	Tehnologie Poligrafică	Editura Didactică şi Pedagogică, 1978
6.	Pavel E., Albaiu S.	Utilajul şi tehnologia poligrafică	Editura Didactică şi Pedagogică, 1978
7.	Staş M., Ciobanu A.	Tehnoredactare computerizată	Editura Militară, Bucureşti, 1995
8.	***	Colecţia revistei Tehnica în tipografie	Centrul de Producţie şi Cercetări Poligrafice SERTI, Bucureşti 1990-1999
9.	***	Colecţia revistei Lumea tiparului	Centrul de Producţie şi Cercetări Poligrafice SERTI, Bucureşti 1990-1999
10.	***	Colecţia Revista tipografilor	Editura CIVIO - Reviste specializate, Bucureşti, 2002 - 2003
11.	***	Colecţia revistei Print&Publishing	Editura Print&Publishing, Bucureşti, 1998-2002
12.	***	Computer to plate	Editura Zoomsoft, Bucureşti, 1999
13.		Colecţia Print Magazin	Editura Print Magazin, Bucureşti, 2009-2010
14.	***	Electronic Publishing	Editura Libipress, Bucureşti, 1998
15.	***	Computer to press	Heidelberg,1999
16.	***	Standarde, norme tehnice, reguli de culegere	Institutul Român de Standardizare şi Regia Autonomă Monitorul Oficial, Bucureşti, 1996
17.	***	Colecţia STAS – informare-documentare, editură şi poligrafie	Editura Tehnică, Bucureşti, 1974

18. Afaceri poligrafice, buletin informativ, www.afaceri-poligrafice.ro
19. V. Adir, N.E. Pascu, G. Adir – Comunicare vizuala prin grafica, Ed. PRINTECH, 2014
20. Helmut Kipphan, Handbook of Print Media: Technologies and Production Methods, Ed. Springer – Verlag, Berlin Heidelberg, 2001
21. ISO/TC 130 "Graphic Technology, http://isotc.iso.org/livelink/livelink?func=llworkspace
22. http://www.teammedia.ro/p7196

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.**

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta şcolii (CDEOŞ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităților didactice.

a. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.
3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.
4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

b. Evaluarea rezultatelor școlare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.
2. Metode și instrumente de evaluare. Metode și instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.
3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.
4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.
5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iaşi, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iaşi, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP Bucureşti, 2008

Anexa nr. 115

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

TEHNICI POLIGRAFICE

MAIȘTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează maiştrilor instructori şi absolvenţilor facultăţilor de profil care se prezintă la concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Maistrul instructor trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate din învăţământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE MAISTRULUI INSTRUCTOR

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice maistrului instructor, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competenţele maistrului instructor sunt:

- aplicarea conceptelor și principiilor științifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative şi cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viața cotidiană, utilizând principii și legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- proiectarea şi realizarea activităţilor de instruire/pregătire practică în concordanţă cu cerinţele curriculumului şi ale tehnologiei didactice moderne;
- organizarea şi coordonarea activităţii de instruire/pregătire practică în atelierul tehnologic şcolar sau la agenţii economici, în scopul formării şi dezvoltării competenţelor specifice elevilor;
- selectarea şi aplicarea metodelor de evaluare adecvate activităţii de instruire/pregătire practică;
- exploatarea utilajelor, instalaţiilor şi echipamentelor în condiţiile respectării normelor de igienă, de securitate şi sănătate în muncă, prevenirea situaţiilor de urgenţă şi protecţia mediului înconjurător.
- respectarea normelor de calitate pentru desfăşurarea proceselor, obţinerea produselor şi oferirea serviciilor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Noţiuni de bază despre tehnica poligrafică

1.1. Definirea noţiunilor de: poligrafie, forme de tipar, elemente tipăritoare şi netipăritoare, tipăritură.
1.2. Genuri de tipar, caracteristicile lor tehnico-economice şi sfera lor de întrebuinţare.
1.3. Procesele tehnologice din industria poligrafică, de pregătire a formei, de imprimare şi de finisare.

2. Bazele reproducerii poligrafice a culorilor

2.1. Noţiuni generale de teoria culorilor.
2.1.1. Compoziţia cromatică a luminii albe.
2.1.2. Perceperea culorilor.
2.2. Culoarea corpurilor. Caracteristicile culorilor
2.2.1. Sinteza culorilor.
2.2.2. Reprezentarea culorilor.
2.3. Reproducerea culorilor prin tiparul policrom
2.3.1. Reproducerea tricromă.
2.3.2. Tiparul negru.
2.3.3. Reproductibilitatea originalelor policrome.
2.4. Defectele selecţiilor de culoare.
2.4.1. Sisteme de color management și instrumente de măsură a calității culorii
2.4.2. Noţiuni generale de color management, profile de culoare etc.
2.4.3. Instrumente de măsurare a culorii (colorimetre, spectrofotometre etc.). Folosirea acestor dispozitive pentru masurarea culorii tipărite. Sisteme automatizate de măsurare a culorii dispuse pe mașinile de tipar.
2.4.4. Proceduri de verificare si corecție a culorii in funcție de datele măsurate electronic.

3. Operaţia de montaj

3.1. Materiale și echipamente manuale și automatizate specifice montajului.
3.2. Formate tipografice.
3.3. Executarea schiţei de montaj.
3.4. Executarea montajului.

4. Forme de tipar

4.1. Forme de tipar offset
4.1.1. Echipamente pentru prelucrarea plăcilor offset.
4.1.2. Rastere.
4.1.3. Scale de control.
4.1.4. Procese tehnologice de realizare şi prelucrare a plăcilor offset negative şi pozitive.
4.1.5. Defecțiuni ale formelor de tipar offset. Metode de remediere a defecțiunilor.
4.2. Forme de tipar flexografice:
4.2.1. Procedeul de imprimare flexografic.
4.2.2. Tehnologia realizării clişeelor flexografice.
4.2.3. Defecțiuni ale formelor de imprimare flexografice. Metode de remediere a defecțiunilor.
4.3. Forme de tipar serigrafice:
4.3.1. Sitele serigrafice (ecranele)
4.3.2. Defecțiuni ale formelor de imprimare pentru serigrafie. Metode de remediere a defecțiunilor.
4.4. Forme de tipar tampografice:
4.4.1. Clişee utilizate în tampografie
4.4.2. Defecțiuni ale formelor de imprimare tampografice. Metode de remediere ale defecțiunilor.

5. Procese automatizate folosite pentru realizarea directă a formei de tipar - platesettere. Tehnologia CtP (computer-to-plate). Tipuri de dispozitive CtP folosite in prezent.
5.1. Verificarea si măsurarea calității plăcilor realizate prin sisteme CtP. Instrumente de măsură. Proceduri specifice de corecție a defectelor.

6. Echipamente şi procese tehnologice de imprimare

6.1. Imprimarea offset
6.1.1. Maşini pentru imprimarea hârtiei de coli.
6.1.2. Maşini pentru imprimarea hârtiei în bobină.
6.2. Principalele mecanisme şi aparate ale maşinilor pentru tiparul plan

6.2.1. Sistemul de alimentare şi de eliminare a colilor de hârtie.
6.2.2. Aparate de imprimare.
6.2.3. Aparate de cerneală.
6.2.4. Aparate de umezire.
6.2.5. Aparate de uscare.
6.2.6. Mecansime si instalatii auxiliare.
6.3. Imprimarea tirajului pe maşinile de tipar plan
- Procesul de imprimare a tirajului
- Condiţiile optime ale procesului de imprimare la tiparul plan
- Particularităţile imprimării pe maşini de tipar plan
- Particularităţile imprimării pe maşini plan cu hârtie în bobină
- Imprimarea pe maşini de tipar plan de format redus
- Defecţiuni ale procesului de imprimare la tiparul plan şi măsuri de remediere

6.4. Imprimarea flexografică
- Particularitățile rotativelor flexografice cu suportul de imprimare în rolă
- Sisteme de alimentare cu cerneală
- Cilindri anilox, tipuri, caracteristici. Modalități de obținere a rasterului cilindrilor anilox. Alegerea cilindrilor anilox.

6.5. Imprimarea serigrafică:
- Principiul imprimării serigrafice. Parametrii imprimării.
- Tehnica de imprimare pentru textile
- Imprimarea pe obiecte neregulate şi pe rotund
- Imprimarea rotativă
- Echipamente serigrafice.

7. Finisarea produselor poligrafice
7.1. Procese manuale si automatizate folosite pentru finisare tipăriturilor.
7.2. Executarea cărţilor broşate.
7.2.1. Pregătirea colilor tipărite.
7.2.2. Fălţuirea colilor.
7.2.3. Aplicarea suplimentelor şi adunatul.
7.2.4. Fixarea blocului.
7.2.5. Broşarea.
7.3. Executarea cărţilor legate.
7.3.1. Confecţionarea scoarţelor.
7.3.2. Pregătirea blocului de carte.
7.3.3. Introducerea blocurilor în scoarţe.
7.3.4. Finisarea cărţilor legate.
7.4. Realizarea lucrărilor de papetărie.
7.4.1. Confecţionarea caietelor, carnetelor, bloc-notes-urilor, blocurilor de desen, dosarelor şi registrelor.
7.4.2. Confecţionarea hărţilor caşerate pe pânză.
7.4.3. Confecţionarea tablourilor, mapelor şi a suporturilor pentru calendar.
7.4.4. Confecţionarea albumelor şi a clasoarelor de timbre.
7.4.5. Legarea revistelor şi a ziarelor.
7.5. Legătoria de artă.
7.5.1. Legăturile cu ornamente de metal.
7.5.2. Decorarea scoarţelor şi cotorului cărţilor.
7.5.3. Realizarea şnitului.
7.5.4. Legătura în piele.
7.6. **Plastifierea la cald si la rece.** Tipuri de folii. Tipuri de dispozitive folosite pentru aplicarea foliilor. Alegerea tipului adecvat de plastifiere. Pregătirea corectă a colilor tipărite pentru plastiere. Probleme frecvente apărute în plastifiere și remedierea lor. Influența plastierii aplicate pe lucrare în procesul de legătorie sau finisare.
7.7. **Lăcuirea.** Tipuri de lacuri și proprietățile lor. Dispozitive de aplicare a lacurilor inline și offline. Procese de pregătire și aplicare a lacurilor total sau selectiv. Lacuri UV. Probleme frecvente care apar în procesul lăcuirii. Influența lăcuire în legătorie sau alte operații de finisare.
7.8. **Ștantarea.** Tipuri de procese de ștanțare (plană, rotativă etc.). Maşini manuale, semiautomate și automate folosite pentru ștanțare. Elemente constructive folosite pentru realizarea formei de ștanțare

(cuțite, biguri, perforuri, cauciucuri presoare și aruncătoare etc). Relizarea formei de ștanțare. Realizarea ștanțării. Verificarea defectelor lucrării apărute la ștanțare si remedierea lor.

7.9. Decuparea sau ștanțarea cu ajutorul plotterelor

7.9.1. Tipurile de procese automatizate de decupare (plotere pentru autocolant si alte substraturi flexibile, plottere pentru carton si substraturi rigide. Rutere. Dispozitive de decupare cu laser etc.

7.10. Executarea ambalajelor din carton

7.10.1. Tipurile de ambalaje specifice. Caracteristici.

7.10.2. Materiale folosite pentru ambalaje (hârtie, carton duplex, carton grafic, carton ondulat, cartoane speciale folosite pentru ambalaje alimentare etc.). Procese de finisare a ambalajelor (lăcuire, plastifiere, ștanțare etc.)

7.11. Asamblarea manuală a lucrărilor complexe.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1.	Helmuth Kipphan	Handbook of Print Media	Editura Springer, 2001
2.	Biriş V.	Tehnoredactare	Editura AXY IMPEX, Bucureşti, 2003
3.	Mereţ S.M, Mereţ E., Foiaş P., Bărbulescu P.	Maşini şi utilaje din industria poligrafică	Editura Didactică şi Pedagogică, 1980
4.	Nestor M. N., Radu C.	Manualul legătorului	Editura Didactică şi Pedagogică, 1970
5.	Niţă – Schleien E., Vasilache N.	Tehnologie Poligrafică	Editura Didactică şi Pedagogică, 1978
6.	Pavel E., Albaiu S.	Utilajul şi tehnologia poligrafică	Editura Didactică şi Pedagogică, 1978
7.	Staş M., Ciobanu A.	Tehnoredactare computerizată	Editura Militară, Bucureşti, 1995
8.	***	Colecţia revistei Tehnica în tipografie	Centrul de Producţie şi Cercetări Poligrafice SERTI, Bucureşti 1990-1999
9.	***	Colecţia revistei Lumea tiparului	Centrul de Producţie şi Cercetări Poligrafice SERTI, Bucureşti 1990-1999
10.	***	Colecţia Revista tipografilor	Editura CIVIO - Reviste specializate, Bucureşti, 2002 - 2003
11.	***	Colecţia revistei Print&Publishing	Editura Print&Publishing, Bucureşti, 1998-2002
12.	***	Computer to plate	Editura Zoomsoft, Bucureşti, 1999
13.		Colecţia Print Magazin	Editura Print Magazin, Bucureşti, 2009-2010
14.	***	Electronic Publishing	Editura Libipress, Bucureşti, 1998
15.	***	Computer to press	Heidelberg,1999
16.	***	Standarde, norme tehnice, reguli de culegere	Institutul Român de Standardizare şi Regia Autonomă Monitorul Oficial, Bucureşti, 1996
17.	***	Colecţia STAS – informare-documentare, editură şi poligrafie	Editura Tehnică, Bucureşti, 1974

18. Afaceri poligrafice, buletin informativ, www.afaceri-poligrafice.ro
19. V. Adir, N.E. Pascu, G. Adir – Comunicare vizuala prin grafica, Ed. PRINTECH, 2014
20. Helmut Kipphan, Handbook of Print Media: Technologies and Production Methods, Ed. Springer – Verlag, Berlin Heidelberg, 2001
21. ISO/TC 130 “Graphic Technology, http://isotc.iso.org/livelink/livelink?func=llworkspace
22. http://www.teammedia.ro/p7196

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.**

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta şcolii (CDEOŞ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

a. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

b. Evaluarea rezultatelor școlare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoş, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoş, M., Jucan, D.	Teoria şi metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoş, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoş, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001

10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP București, 2008

Anexa nr. 116

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

TELECOMUNICAȚII

MAIȘTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează maiştrilor instructori şi absolvenţilor facultăţilor de profil care se prezintă la concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Maistrul instructor trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate din învăţământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE MAISTRULUI INSTRUCTOR

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice maistrului instructor, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competențele maistrului instructor sunt:

- aplicarea conceptelor și principiilor științifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative și cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viața cotidiană, utilizând principii și legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- proiectarea şi realizarea activităţilor de instruire/pregătire practică în concordanţă cu cerinţele curriculumului şi ale tehnologiei didactice moderne;
- organizarea şi coordonarea activităţii de instruire/pregătire practică în atelierul tehnologic şcolar sau la agenţii economici, în scopul formării şi dezvoltării competenţelor specifice elevilor;
- selectarea şi aplicarea metodelor de evaluare adecvate activităţii de instruire/pregătire practică;
- exploatarea utilajelor, instalaţiilor şi echipamentelor în condiţiile respectării normelor de igienă, de securitate şi sănătate în muncă, prevenirea situaţiilor de urgenţă şi protecţia mediului înconjurător.
- respectarea normelor de calitate pentru desfăşurarea proceselor, obţinerea produselor şi oferirea serviciilor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Materiale electrotehnice şi electronice

1.1**.** Materiale conductoare: cuprul, aluminiul, fierul, metale nobile, metale uşor fuzibile, metale greu fuzibile, metale de înaltă rezistivitate: caracteristici, clasificare, utilizare.

1.2. Materiale electroizolante: caracteristici , clasificare, utilizare.

1.3. Materiale semiconductoare: caracteristici , utilizare.

2. Bazele electrotehnicii

2.1**. Circuite de curent continuu**

- Legi de bază în electrotehnica (Legea lui Ohm, Legile lui Kirchhoff).
- Rezistoare electrice şi gruparea lor.
- Puterea şi energia electrică în curent continuu.

2.2. **Circuite de curent alternativ**

- Componente reactive (inductoare, condensatoare) şi gruparea lor.
- Curenţi şi tensiuni în circuite de curent alternativ.
- Puterea şi energia electrică în curent alternativ.

2.3**. Efectele curentului electric**

- Efectele termice.
- Iluminatul electric.
- Efectele chimice.
- Efectele magnetice.

2.4**. Inducţia electromagnetică şi aplicaţiile sale**

- Transformatorul ideal.
- Transformatorul real.

2.5. **Aparate de protecţie şi de conectare:** clasificare, aspect fizic, simbol, construcţie, rol funcţional, parametri

3. Măsurări electrice şi electronice

3.1. Procesul de măsurare: mărimi fizice şi unităţi de măsură, Sistemul internaţional de unităţi de măsură, metode de măsurare, mijloace de măsurare.

3.2**.** Metode şi mijloace de măsurare a mărimilor electrice în curent continuu şi curent alternativ (monofazat): ampermetrul, voltmetrul, wattmetrul, ohmmetre, osciloscopul (analogice şi digitale).

3.3. Scheme de măsurare a curenţilor, tensiunilor, puterilor şi energiei în curent continuu şi alternativ, extinderea domeniului de măsurare în curent continuu şi alternativ.

3.4. Măsurări cu osciloscopul (tensiuni, intervale de timp, frecvenţă)

4. Electronica analogică

4.1. Elemente active de circuit

4.1.1. Diode semiconductoare (dioda redresoare, dioda stabilizatoare, dioda varicap, diode de comutaţie) – principiul de funcţionare, simbol, caracteristica statică, parametri, utilizări.

4.1.2 Tranzistoare bipolare – principiul de funcţionare, simboluri, conexiuni, caracteristici statice, regimuri de funcţionare, parametrii, circuite de polarizare, punct static de funcţionare, utilizări.

4.1.3 Tranzistoare unipolare (TEC-J, TEC MOS) – principiul de funcţionare, simboluri, conexiuni, caracteristici statice, regimuri de funcţionare, parametri, circuite de polarizare, punct static de funcţionare, utilizări.

4.1.4 Dispozitive optoelectronice (fotorezistorul, fotodioda, fototranzistor, diodă electroluminiscentă, optocuplor) – principiul de funcţionare, simboluri, parametri, circuite de polarizare, utilizări.

4.2. Circuite electronice

4.2.1 Redresoare (necomandate, comandate, mono alternaţă şi dublă alternanţă): scheme bloc, scheme electronice, funcţionare, parametri, filtre de netezire, defecte – identificare şi remediere.

4.2.2 Stabilizatoare (liniare, în comutaţie, parametrice, stabilizatoare electronice cu reacţie, cu amplificator de eroare, integrate): tehnici de reglare, scheme bloc, scheme electronice, funcţionare, parametri, defecte – identificare şi remediere.

4.2.3 Amplificatoare electronice: definiţie, parametri, tipuri de amplificatoare (de audiofrecvenţă, videofrecvenţă, de bandă largă, operaţionale): scheme bloc, scheme electronice, funcţionare, parametri, defecte – identificare şi remediere.

4.2.4 Oscilatoare (LC, RC, cu cristale de cuarţ): scheme bloc, scheme electronice, funcţionare, parametri, defecte – identificare şi remediere.

4.2.5 Circuite de formare a impulsurilor (circuite de limitare, integrare, derivare circuite basculante: astabile, monostabile, bistabile): scheme bloc, scheme electronice, funcţionare, parametri, defecte – identificare şi remediere.

5. Electronică digitală

5.1. Porţi logice: tipuri (ŞI, SAU, NAND, NOR): tabel de adevăr, simbol, utilizări, verificarea parametrilor.
5.2. Implementarea funcţiilor logice cu porţi logice.
5.3. Circuite logice combinaţionale: codificatoare, decodificatoare, multiplexoare, demultiplexoare; definiţie, identificarea circuitelor, parametri, utilizări.
5.4. Circuite basculante logice RS, D, JK, T – definiţie, identificarea circuitelor, parametri, utilizări.
5.5. Numărătoare: clasificare, identificarea circuitelor, utilizări.

6. Cabluri de telecomunicaţii

6.1. Cabluri cu perechi de conductoare: tipuri constructive de cabluri, categorii de cabluri cu perechi torsadate, parametrii cablurilor cu perechi metalice, metode de măsurare a parametrilor, joncţionare.
6.2. Cabluri cu fibră optică: parametrii fibrelor optice, tipuri de fibră optică, elementele componente ale unui cablu optic, joncţionarea cablurilor optice.

7. Reţele de telecomunicaţii

7.1.Tipuri de reţele de telecomunicaţii şi servicii oferite (telefonie, televiziune, internet).
7.2. Elemente componente ale reţelelor de telecomunicaţii.
7.3. Parametri specifici reţelelor de telecomunicaţii.
7.4. Terminalele reţelei de telecomunicaţii: aparate telefonice, telefaxuri.
7.5. Tipuri de deranjamente în reţelele de telecomunicaţii.
7.6. Localizarea defectelor de izolament.
7.7. Localizarea defectelor de continuitate şi omogenitate.
7.8. Norme uzuale pentru linii şi cabluri.

8. Protecţia muncii şi a mediului, problema umană şi ecologică prioritară

8.1. Componentele procesului de muncă şi efectele lor asupra organismului uman şi asupra mediului.
8.2. Electrosecuritatea în întreţinerea şi depanarea echipamentelor electronice.
8.3. Accidente şi boli profesionale în industria electronică (cauze, măsuri de prevenire).
8.4. Noţiuni de prim ajutor în caz de accident la locul de muncă.
8.5. Noţiuni de legislaţie şi tehnici de securitate a muncii.
8.6. Norme de protecţie a muncii în laboratoare şi ateliere în care au loc procese tehnologice de fabricare şi service a produselor electronice.
8.7. Norme de prevenirea şi stingerea incendiilor specifice atelierelor şi laboratoarelor electronice.
8.8. Deşeuri electronice; norme de depozitare a deşeurilor electronice.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1.	***	Manuale şcolare clasele IX- XII/ XIII şi auxiliare curriculare pentru disciplinele/modulele din aria curriculară Tehnologii, în vigoare. Normative şi norme în vigoare privind tehnica securităţii muncii şi stingerea şi prevenirea incendiilor şi protecţia mediului.	
2.	Andrei, Ilie.	Tehnica transmisiei informaţiei	Bucureşti: Editura Printech, 2006
3.	Gheață Carmen, Cosma Dragoș, Chivu Aurelian, Mușat Carmen	Bazele electronice analogice, Manual clasa a X-a	Ed. CDPRESS, Bucureşti, 2011
4.	Chivu, A., Mușat, C., Cosma, D., Gheață, C.,	Bazele electronice digitale. Manual clasa a X-a	Editura „CD PRESS”, Bucureşti , 2011
5.	Bosie, Ion şi Wardalla, Mircea.	Măsurări speciale în telecomunicaţii, vol I	Bucureşti Romtelecom, 1997
6.	Bosie, Ion şi Wardalla, Mircea.	Măsurări speciale în telecomunicaţii, vol II	Bucureşti: Editura Agir;
7.	Georgescu, Otilia şi Andrei Ilie	Auxiliar curricular „Exploatarea şi întreţinerea reţelelor de telecomunicaţii	www.eprofu.ro

8.	Dănilă, T. Ionescu–Vaida, M.	Componente şi circuite electronice - manual pentru clasa a X – a, licee industriale	Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1996
9.	Dănilă, T. Ionescu–Vaida, M.	Componente şi circuite electronice - manual pentru clasa a XI – a, licee industriale	Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1996
10.	Ghiţă, Teodor	Cabluri de telecomunicaţii	Bucureşti: Editura Tehnică, 1990
11.	Trifu A., Seefeld R., Wardalla M., Lie M., Călin M.	Electronică, automatică, informatică tehnologică industrială. Manual pentru pregătirea de bază, anul I Şcoli profesionale	Editura Tehnică, Bucureşti, 2000
12.	Colectiv – coordonator Robe, M.	Manual pentru pregătirea de specialitate, domeniul electronică-automatizări	Editura „Economică – Preuniversitaria”, Bucureşti, 2005
13.	***	Instrucţiuni pentru executarea lucrărilor în reţele telefonice	Romtelecom, 1999
14.		http://www.tvet.ro/index.php/ro/pentru-elevi/153.html	
15.	Trifu Adriana	Electronică digitală. Manual pentru şcoala de arte şi meserii	Editura Economică, 2000
16.	Cosma, Dragoş; Mareş, Florin; (2013)	Măsurari electrice. Manual pentru clasa a IX-a	Editura CD PRESS 2013
17.	Isac, E.	Măsurări electrice şi electronice.	Editura didactică şi pedagogică 1993
18.	Tatiana Rădulescu	Reţele de telecomunicaţii,	Editura Thalia 2002
19.	Lie Mirela, Otilia Georgescu	Auxiliar curricular – Medii de transmisie	MECI–CNDIPT / UIP 2009
20.	Fetiţa I., Fetiţa Al.	Materiale electrotehnice şi electronice	Editura Didactică şi Pedagogică 1994
21.	Goldeanu Nicolae ş. a.	Ecologia şi protecţia mediului	Editura Economică 2002

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.**

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităților didactice.

a. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode şi tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

b. Evaluarea rezultatelor şcolare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode și instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.
4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.
5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii şi notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP Bucureşti, 2008

Anexa nr. 117

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

TERAPIA EDUCAŢIONALĂ COMPLEXĂ ŞI INTEGRATĂ (EDUCATOARE, ÎNVĂȚĂTORI, ÎNVĂȚĂTORI-EDUCATORI)

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa la disciplina *terapia educaţională complexă şi integrată* are ca scop pregătirea şi evaluarea capacităților şi competențelor candidaților care îndeplinesc condițiile legale în vigoare pentru ocuparea unui post/catedră în învățământul special şi special integrat şi care intenționează să participe la concursul pentru ocuparea posturilor/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar.

Terapia Educaţională Complexă şi Integrată este o ramură a psihopedagogiei speciale care abordează complex şi integrativ programele educațional terapeutice pentru valorificarea resurselor de învățare prin: stimulare cognitivă, ludoterapie, terapie educaţională, activități de socializare şi formarea autonomiei personale a copilului/elevului oferind o largă deschidere spre normalizarea condițiilor de viață.

Candidații care participă la concursul pentru ocuparea posturilor/catedrelor vacante din învățământul preuniversitar la disciplina *terapia educaţională complexă şi integrată* pot ocupa următoarele posturi/catedre în învățământul special şi special integrat: educatoare/educator; institutor pentru învățământul special preşcolar; profesor pentru învățământul special preşcolar; educatoare/educator itinerant şi de sprijin; institutor itinerant şi de sprijin pentru învățământul special preşcolar; profesor itinerant şi de sprijin pentru învățământul special preşcolar; învățător-educator; institutor-educator; profesor-educator; învățător itinerant şi de sprijin; institutor itinerant şi de sprijin.

Prezenta programă de concurs este elaborată în acord cu legislația în vigoare şi cu programele şcolare care se aplică în învățământul special.

Aspecte fundamentale vizate de programă

- Cunoaşterea conținuturilor ştiințifice fundamentale şi a tendințelor în psihopedagogia specială.
- Cunoaşterea specificului învățării, educării, compensării/recuperării, integrării copiilor/elevilor cu cerințe educative speciale (CES).
- Evaluarea şi monitorizarea dezvoltării psihointelectuale şi socioafective a elevilor cu CES, ca o consecință a procesului de învățământ desfăşurat în şcoala specială sau în şcoala de masa pe tot parcursul şcolar.
- Creşterea calității actului educațional prin selectarea resursei umane care să posede informații, priceperi şi deprinderi specifice domeniului educației speciale.
- Proiectarea şi implementarea activităților specifice, diferențiate, în funcție de particularitățile biopsihosociale ale copiilor/elevilor cu CES care să vizeze integrarea şcolară şi socială în şcoala publică sau în comunitate.

B. COMPETENȚE GENERALE

- Cunoaşterea, înțelegerea şi utilizarea operațională adecvată a conceptelor psihopedagogice;
- Cunoaşterea conținuturilor ştiințifice fundamentale în psihopedagogia specială;
- Cunoaşterea specificului învățării, compensării/recuperării şi integrării copiilor/elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES).
- Monitorizarea dezvoltării psihointelectuale, socio-afective şi comportamentale a copiilor/elevilor cu CES.
- Proiectarea şi realizarea activităților de terapie educaţională complexă şi integrată în funcție de particularitățile biopsihosociale ale copiilor/elevilor cu CES.
- Dezvoltarea competențelor metodice şi metodologice ale cadrelor didactice din învățământul special şi special integrat.
- Aplicarea principiilor didacticii generale şi specifice.
- Cunoaşterea documentelor şcolare specifice şi a legislației în vigoare.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

I. Terapia educaţională complexă şi integrată – ramură a psihopedagogiei speciale

1. Psihopedagogia specială – statutul interdisciplinar şi relațiile acesteia cu psihologia, pedagogia, sociologia și medicina
2. Cadrul conceptual şi terminologia specifică psihopedagogiei speciale
3. Terapia educaţională. Caracterul complex şi integrator al terapiei educaționale
4. Valențele educaționale ale terapiilor
5. Tipuri/module de activități educațional-terapeutice. Competente specifice fiecărui tip de activitate

II. Etiologia specifică şi clasificarea diferitelor tipuri de dizabilități

1. Cauzele diferitelor tipuri de dizabilități. Factori de risc și cauze ale dizabilităților în contextul dezvoltării
2. Clasificarea dizabilităților
3. Frecvența diferitelor tipuri de dizabilități

III. Factorii şi etapele dezvoltării copiilor/elevilor cu dizabilități

1. Factorii care condiționează dezvoltarea copilului/tânărului.
2. Relația dintre factorii ereditari, factorii de mediu şi factorii educaționali. Raportul specific dintre factorii ereditari, factorii de mediu și factorii educaționali în cazul copiilor/elevilor cu dizabilități.
3. Etapele dezvoltării ontogenetice și relevanța lor în cazul copiilor cu dizabilități
4. Particularități cogntive, sociemoționale și comportamentale ale dezvoltării copiilor cu dizabilități. Dezvoltarea compensatorie

IV. Evaluarea complexă a copiilor/elevilor cu cerințe educative speciale

1. Evaluarea psihopedagogică a copiilor/elevilor cu CES – proces continuu şi complex (domeniile evaluării, scopul si metodologia evaluării)
2. Evaluarea psihopedagogică pe domenii ale dezvoltării (cognitiv, psihomotric, socio-emoțional, comportament adaptativ)
3. Evaluarea copiilor/elevilor cu CES în contextul intervenției educațional-recuperatorii și/sau a intervenției psihopedagogice
4. Fișa psihopedagogică - instrument de evaluare continuă şi intervenție recuperatorie

V. Particularitățile dezvoltării psihofizice şi sociale ale copiilor/elevilor cu dizabilități

1. Particularități cognitive, socioemoționale și adaptative. Trăsături de specificitate ale evoluției psihofizice a copiilor/elevilor cu dizabilități
2. Individualizarea comunicării pe tipuri de deficiențe. Sisteme de comunicare alternative și augmentative în contextul dizabilității
3. Structura şi formele de manifestare a personalității copiilor/elevilor cu dizabilități. Particularități ale dezvoltării personalității copiilor/elevilor cu dizabilități
4. Consecințe ale manifestării deficienței în procesul de dezvoltare, adaptare, integrare socială a copiilor/elevilor

VI. Specificul activităților educațional-terapeutice în psihopedagogia specială

1. Stimularea cognitivă
   a) Rolul activităților de stimulare și dezvoltare cognitivă în intervențiile psihopedagogice în educația specială a copiilor/elevilor cu CES
   b) Conținutul activităților cognitive:
      - activități de organizare, consolidare, sistematizare, completare a faptelor informațiilor, abilităților şi deprinderilor;
      - cunoașterea senzorială (cutanată, vizuală, gustativă, olfactivă, auditivă);
      - cunoașterea perceptivă (coordonare vizuo-motorie, percepția formă-fond, constanța percepției, poziția în spațiu, relațiile spațiale);

- formarea şi dezvoltarea conceptelor fundamentale de natură logico-matematică: sortarea, gruparea, asocierea, corespondența unu la unu, ordinea numerică ș.a.;
- formarea şi dezvoltarea proceselor şi activităților psihice prin exerciții senzorio-motorii şi perceptive

c) Importanta activităților cognitive în procesul de terapie educaţională complexă şi integrată. Elementele diferențiatoare fată de activitatea de predare

2. Ludoterapia
   a) Ludoterapia în cadrul acțiunii de terapie complexă recuperatorie integrată
   b) Jocul ca proces de învățare şi de recuperare în cadrul acțiunii de terapie educaţională recuperatorie integrată
   c) Modalități de realizare a jocului. Valențe educative ale jocului
   d) Jocuri didactice şi activități de loisir realizate cu copiii/elevii cu CES în activitatea de învățare şi în terapia educaţională integrată
3. Terapia ocupațională
   a) Terapia ocupațională. Rolul şi funcțiile terapiei ocupaționale
   b) Desfăşurarea procesului de terapie ocupațională. Tipuri şi forme de organizare a terapiei ocupaționale
   c) Conținutul şi valențele educațional-terapeutice ale activităților de terapie ocupațională
4. Terapia psihomotricităţii şi abilitarea manuală
   a) Structura psihomotricităţii. Obiective educațional-terapeutice ale psihomotricităţii şi instrumente de evaluare
   b) Conținut, obiective şi modalități de evaluare a activităților de abilitare manuală
   c) Metodologia terapiei educaționale a psihomotricităţii
   d) Corelarea conținuturilor din sfera abilitării manuale cu formarea şi consolidarea componentelor de profesionalizare
5. Formarea autonomiei personale şi sociale
   a) Autonomia personală şi socială şi integrarea în comunitate. Integrarea socială
   b) Obiective şi structuri de activități educațional-terapeutice
   c) Structura programului general de autonomie personală şi socială. Metodologia pentru formarea şi dezvoltarea comportamentelor de autonomie personală şi socială:
      - formarea comportamentelor de autoservire, igienă personală, securitate, deplasare;
      - formarea comportamentului social: competente sociale, deplasare, mobilitate în comunitate, utilizarea resurselor comunității

VII. Psihopedagogia integrării/incluziunii elevilor cu CES în școala de masă

1. Obiectul de studiu al psihopedagogiei integrării.
2. Delimitări conceptuale din literatura de specialitate (integrare, normalizare, incluziune, diferențiere, școală incluzivă, adaptări curriculare, curriculum diferențiat, curriculum adaptat etc.)
3. Modele şi forme de integrare şcolară a elevilor cu CES
4. Școala incluzivă – caracteristici şi obiective
5. Avantaje şi limite ale integrării şcolare
6. Principiile educației integrate şi educației incluzive
7. Modalități de suport psihopedagogic a integrării copiilor/elevilor cu CES în învățământul de masă prin: depistare precoce, intervenție timpurie, educație preşcolară, debut şcolar în şcoala de masă, trasee educaționale compatibile cu tipul şi gradul de deficiență etc. Optimizarea procesului educațional prin intermediul profesorului itinerant şi de sprijin

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Cozma A., *Psihopedagogia comunicării la copii cu dizabilități mintale*, Editura RAR, București, 2008.
2. David C., Roşan A., *Repere diagnostice bazate pe dovezi ştiințifice în tulburările specifice de învățare*, Editura Argonaut & Limes, Cluj-Napoca, 2017.
3. Gherguţ A., Frumos L., Raus G., *Educația specială. Ghid metodologic*, Editura Polirom, Iaşi, 2016.

4. Gherguţ A., *Psihopedagogie specială. Fundamente teoretice și perspective practice,* Ediția a IV-a, revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2023.
5. Gherguț A., *Educația incluzivă și pedagogia diversității*, Editura Polirom, Iași, 2016.
6. Gherguț A., Frumos L., *Educația incluzivă. Ghid metodologic*, Editura Polirom, Iași, 2019.
7. Muşu I. și Taflan A. (coord.), *Terapia educaţională integrată*, Editura Pro Humanitate, Bucureşti, 1997.
8. Popovici D.V., *Dezvoltarea comunicării la copiii cu deficiențe mintale*, Editura Pro Humanitate, București, 2000.
9. Popovici D.V., *Orientări teoretice şi practice în educația integrată*, Editura Universității Aurel Vlaicu, Arad, 2007.
10. Preda V., *Psihopedagogia intervenției timpurii la deficienții vizuali*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2002.
11. Roșan A., *Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție*, Editura Polirom, Iași, 2015.
12. Stănică I., Muşu I., Popa M., Popovici D.V., Rozorea A., *Psihopedagogia specială - Deficiența senzorială*, Editura Pro Humanitate, București, 1997.
13. Verza E., Verza E.F., *Tratat de Psihopedagogie specială*, Editura Universității din București, 2011.
14. Vlad M., Ghilaş I., Cozma A., Vasiliu C.M., *Dicționar enciclopedic de Psihopedagogie specială*, Editura Fundației Culturale Marin Speteanu, București, 2009.
15. Vrăsmaș, T., Vrăsmaș, E., Stanciu, M., *Incluziunea școlară a copiilor cu cerințe educaționale speciale: aspirații și realități*, Editura Vanemonde, București, 2010.
16. Vrăsmaș, E., *Dificultățile de învățare în școală: domeniu nou de studiu și aplicație*, Editura V&I Integral, București, 2012.
17. Vrăsmaș, E., *Educația timpurie*, Editura Arlequin, București, 2014.
18. Vrăsmaș, E., Vrăsmaș, T., *Educația incluzivă în grădiniță: dimensiuni, provocări și soluții/ UNICEF România*, Editura Alpha MDN, Buzău, 2012.
19. Vrăsmaș, T., Fartușnic, C., *Educația pentru toți și pentru fiecare*, Editura Alpha MDN, Buzău, 2016.

NOTĂ: Bibliografia pentru tematica de specialitate include *și* actele normative valabile în anul școlar în care se susține concursul care vizează

- metodologia pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale;
- normele/măsurile de îmbunătățire a activității de învățare, instruire, compensare, recuperare şi protecție specială a copiilor/elevilor cu cerințe educative speciale din cadrul sistemului de învățământ special şi special integrat;
- regulamentul privind organizarea şi funcționarea centrelor județene/al municipiului București de resurse şi asistenta educaţională;
- regulamentul de organizare și funcționare a învățământului special și special integrat;
- regulamentul de organizare și funcționare a centrelor școlare pentru educație incluzivă.

E. TEMATICA PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE CONCURS

I. Specificul metodicii psihopedagogiei speciale

1. Obiectul de studiu şi scopul metodicii psihopedagogiei speciale
2. Structura învățământului special, scopul și obiectivele procesului de învățământ pentru elevii cu dizabilități.
3. Caracterul terapeutic-compensator și recuperator al programelor de terapie educațională complexă și integrată.
4. Valențele formative ale activităților de terapie cognitivă, ludoterapie, terapie psihomotrică, terapie ocupațională și autonomie personală.
5. Specificul aplicării sistemului de principii didactice generale. Importanța aplicării principiilor specifice învățământului pentru elevii cu dizabilități.
6. Variabile ale procesului de învăţământ şi relaţia dintre ele (cunoştinţe, abilităţi, deprinderi, aptitudini, competenţe).

II. Elemente de curriculum

1. Conceptul de „curriculum”. Practici noi în organizarea curriculumului: interdisciplinaritate, modularitate, curriculum diferențiat și adaptat.
2. Conceptul de „curriculum”. Taxonomii ale tipurilor de curriculum. Componentele curriculumului naţional: planuri-cadru (trunchi comun, curriculum de specialitate fix şi flexibil, curriculum la decizia elevului din oferta școlii), programe şcolare. Manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module, standarde naționale de evaluare.
3. Specificul curriculumului pentru învățământul special şi special integrat pentru diferite tipuri şi grade de dizabilitate: diferențiere/individualizare curriculară, centrare pe formarea de competențe/cunoștințe operative/deprinderi de viață, orientare terapeutic-compensatorie.
4. Operaționalizarea obiectivelor terapiei cognitive, terapiei ocupaționale, ludoterapiei, terapiei psihomotrice și formării autonomiei personale și sociale. Stabilirea de obiective diferențiate și individualizate în contextul activităților de terapie pentru elevii cu dizabilități. Negocierea și stabilirea de comun acord a obiectivelor intervenției de către echipa multidisciplinară în parteneriat cu familia.

III. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice în învățământul pentru elevii cu dizabilități

1. Specificul proiectării activității didactice pentru elevii cu dizabilități, bazate pe diferențiere și individualizare: planificare calendaristică, proiectarea unității de învățare, proiecte de activități didactice (pentru activitățile de terapie educațională), proiectarea de activități transdisciplinare pe teme, programe de terapie, planuri de intervenție personalizate. Rolul și funcționarea echipei multidisciplinare.
2. Structuri de activitate și strategii educațional-terapeutice utilizate în terapia cognitivă, ludoterapie, terapie ocupațională, terapia psihomotrică, formarea autonomiei personale și sociale.
3. Specificul formării: deprinderilor practice la elevii cu dizabilități, a deprinderilor de autonomie personală și socială; formarea și dezvoltarea structurilor psihomotrice, a proceselor și funcțiilor psihice prin activități senzorio-motorii, perceptive, jocuri si activități practic aplicative; tehnici de formare a comportamentelor adecvate in diferite contexte sociale, a unor deprinderi de relaționare in grupul de copii/elevi; formarea deprinderilor de muncă și viață la copiii/elevii cu CES etc.
4. Forme de organizare a activității didactice în învățământul special și special integrat. Forme de activitate diferențiată și individualizată: învățare pe grupe de nivel (multi-level learning), învățare individualizată, lucrul în echipă al cadrelor didactice (team-teaching), parteneriat în predare-învățare etc.
5. Mijloacele de învățământ şi integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare orientat terapeutic-compensator, pentru elevii cu dizabilități.
   - Tipuri de mijloace de învățământ şi caracteristicile lor.
   - Particularități ale utilizării mijloacelor de învățământ în educația specială: importanța mijloacelor concret-intuitive la elevii cu dizabilități mintale; utilizarea mijloacelor moderne audio-vizuale şi informatice; utilizarea de softuri educaționale; rolul mijloacelor surdo-tehnice (individuale, colective, portabile, fixe, mecanice, electrice, electronice) şi descrierea lor în funcție de analizator (auditive, vizuale, vibrotactile, electrostimulatoare, combinate); mijloace tehnice de instruire pentru elevii slab-văzători şi nevăzători; rolul tehnologiilor de acces în procesul de învățare şi comunicare.
6. Specificul relației copil/elev-cadru didactic în contextul activităților de grup şi individuale. Tipuri de relații specifice educației speciale.

IV. Strategii didactice specifice psihopedagogiei speciale

1. Specificul utilizării metodelor didactice tradiționale și moderne în activitățile de terapie educațională complexă și integrată: clasificare, definire, evidențierea avantajelor și limitelor în funcție de specificul dizabilității și al activității. Caracterul practic-aplicativ și terapeutic-recuperator al activităților de terapie educațională.
2. Aplicarea metodelor didactice moderne, activ-participative, în activitățile școlare desfășurate cu elevii cu diferite tipuri de dizabilități: caracteristici, avantaje și limite. Învățarea prin cooperare.
3. Metode, procedee și tehnici specifice psihopedagogiei speciale:

- în activitatea educativ-terapeutică cu elevii cu dizabilități mintale: metoda imitației, modelării, fragmentării operațiilor în secvențe mici și înlănțuirea lor, metode specifice de structurare și organizare spațio-temporală;
- în activitatea educativ-terapeutică cu elevii cu TSA: metode de terapie comportamentală, Applied Behavior Analysis [ABA], Give me 5, Picture Exchange Communication System [PECS], Early Start Denver Model [ESDM], Parent-mediated Communication-focused Treatment [PACT], Learning Experiences – an Alternative Program for Preschoolers and Parents [LEAP], Treatment and Education of Autistic and Communication Handicapped Children [TEACCH], Responsive Education and Prelinguistic Milieu Training [RPMT]), Scenariile sociale (C. Gray);
- în activitatea educativ-terapeutică cu elevii cu dizabilități auditive: metodologia specifică demutizării (metoda orală, metoda gestuală, sistemul dactil, metoda grafică, comunicarea totală), metode specifice ortofonice, metodologia labiolecturii etc.;
- în activitatea educativ-terapeutică cu elevii cu dizabilități vizuale: metode, procedee și tehnici de stimulare și educație vizuală a resturilor de vedere, metode de educare a tactil-kinesteziei, orientării spațiale și a deplasării la nevăzători etc.;
- metodele și procedeele specific logopedice: demonstrația articulatorie, modelarea, exercițiul articulatoriu, fonatoriu, comparația ortofonică, sonoră și grafică, metoda „mecanică", derivarea sunetelor, comunicarea augmentativă și alternativă etc.;
- modele de programe terapeutice complexe pentru diferite tipuri de dizabilități.

4. Metodica predării-învățării citit-scrisului și calculului aritmetic.
   - Formarea și consolidarea deprinderilor de citit-scris la diferite categorii de elevi cu dizabilități. Formarea structurilor perceptiv-motrice de bază (schemă corporală, coordonare oculo-manuală, structuri perceptiv-motrice de formă, mărime, culoare, spațiale și temporale), pregrafia și prelexia – faze premergătoare ale însușirii citit-scrisului.
   - Etapele însușirii citit-scrisului: perioada preabecedară, abecedară și postabecedară la copilul cu dizabilități. Utilizarea metodei fonetico-analitico-sintetice, a metodei globale, în activitatea de învățare a citit-scrisului.
   - Metodologia predării-învățării cunoștințelor elementare de limba română la elevii cu diferite tipuri de dizabilități.
     - Metodologia învățării citit-scrisului în Braille.
     - Particularități ale învățării citit-scrisului în cazul elevilor cu dizabilitate auditivă.
     - Specificul învățării citit-scrisului la elevii cu dizabilități multiple (surdocecitate, paralizii cerebrale sau tulburări din spectru autist asociate cu alte deficiențe etc).
   - Specificul formării competenței de calcul aritmetic la copilul cu dizabilități. Abilități de pre-calcul. Formarea conceptului de număr natural. Numerația. Operații cu numere naturale. Utilizarea practică a unităților de măsură. Metodica rezolvării problemelor în cazul elevilor cu diferite tipuri de dizabilități.

V. Elemente de evaluare educațională

1. Strategii de evaluare a rezultatelor procesului educativ-terapeutic și a progresului școlar al elevilor cu dizabilități.
2. Funcțiile și formele (tipurile) evaluării și integrarea acestora în procesul educativ-terapeutic desfășurat cu elevii cu dizabilități. Importanța evaluării continue (formative) în activitățile de învățare și terapie cu elevii cu dizabilități. Formarea capacității de autoevaluare la elevi.
3. Metode de evaluare: tradiționale și moderne. Specificul utilizării lor la diferite categorii de elevi cu dizabilități (caiete de observații, fișe de evaluare, scale de progres, scale de evaluare a comportamentelor, rapoarte de evaluare descriptive, portofoliul personal). Modalități de elaborare a probelor de evaluare și a itemilor.
4. Tipologia itemilor (definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și în utilizare).
5. Aprecierea rezultatelor școlare. Tehnici de notare și oportunitatea utilizării lor în cazul diferitelor categorii de elevi cu dizabilități (prin raportare la curriculum/descriptori de performanță, la standardele unui grup de referință, la individ) în funcție de nivelul de învățământ (preșcolar, primar, gimnazial) .

6. Sisteme de notare (cifrică şi cu calificative), bazate pe descriptori de performanţă, utilizate în învăţământul special. Factori perturbatori în apreciere şi notare în funcţie de nivelul de învăţământ (preşcolar, primar, gimnazial) .
7. Elemente de deontologie în procesul de evaluare. Calităţile evaluatorului.

VI. Informatizarea şi învăţarea multimedia.

1. Tehnicile informaţionale computerizate, instruirea asistată de calculator şi învăţarea multimedia.
2. Eficientizarea utilizării tehnologiei informaţiei şi comunicării în desfăşurarea activităţii didactice în învățământul pentru elevii cu dizabilități.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE CONCURS

1. Bocoş M., *Instruirea interactivă. Repere axiologice şi metodologice*, Editura Polirom, Iaşi, 2013.
2. Ceobanu, Ciprian; Cucoș, Constantin; Istrate, Olimpius; Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Educația digitală*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2022.
3. Ciolan L., *Învățarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iași, 2008.
4. Cristea S., *Dicționar de termeni pedagogici*, E.D.P., București, 1998.
5. Cristea S., *Fundamentele pedagogiei*, Editura Polirom, Iași, 2010.
6. Cucoș C., *Pedagogie generală*, Editura Polirom, Iași, 2000.
7. Cucoș, Constantin, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași, 2005.
8. David C., Roșan A., *Intervenții psihopedagogice în tulburările specifice de învățare. Învățăm fonologic – program structurat de antrenament al conștiinței fonologice bazat pe dovezi științifice*, Editura Polirom, Iași, 2019.
9. Foloștină, R., Simion, E., *Învățarea digitală la copiii cu nevoi educaționale speciale de suport*, Editura Universitară, București, 2020.
10. Gherguț A., Frumos L., Raus G., *Educația specială. Ghid metodologic*, Editura Polirom, Iași, 2016.
11. Gherguț A., Frumos L., *Educația incluzivă. Ghid metodologic*, Editura Polirom, Iași, 2019.
12. Glava, Cătălin (coord.), *Ghid de utilizare a Inteligenței Artificiale în școli*, Presa Universitară Clujeană/Asociația Edu Apps, Cluj-Napoca/București, 2026.
13. Ionescu M., Radu I., *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2004.
14. Mara D., *Strategii didactice în educația incluzivă*, E.D.P., București, 2009.
15. Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Enciclopedia metodelor de învățământ*, Ediția a II-a, Ed. Polirom, Iași, 2024.
16. Petrescu P., Pop V., *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situațiilor de învățare*, Editura Didactică şi Pedagogică, București, 2007.
17. Petrovici M.C., *Niveluri ale înțelegerii*, E.D.P., Bucureşti, 2010.
18. Vrăsmaş E., *Învățarea scrisului - o perspectivă comprehensivă şi integrativă*, Editura Pro Humanitate, București, 1999.

NOTĂ: Bibliografia pentru metodica disciplinei de concurs include *și* curriculumul național în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul (planuri-cadru, programe școlare, standarde naționale de evaluare, inclusiv notele de prezentare – după caz – din documentele oficiale care le-au reglementat), precum și actele normative (valabile în anul școlar în care se susține concursul) care vizează normele/măsurile de îmbunătățire a activității de învățare, instruire, compensare, recuperare şi protecție specială a copiilor/elevilor cu cerințe educative speciale din cadrul sistemului de învățământ special şi special integrat.

Anexa nr. 118

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

TRANSPORTURI AERONAUTICE

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/ catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Profesorul de discipline tehnologice trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate în învăţământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competenţele profesorului de discipline tehnologice sunt:

- aplicarea conceptelor și principiilor ştiinţifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative şi cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viața cotidiană, utilizând principii și legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- construirea unor demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor la conţinuturi și la particularităţile de vârstă ale elevilor;
- proiectarea şi realizarea demersului didactic intra-, inter-, multi- şi transdisciplinar;
- proiectarea şi realizarea evaluării competenţelor dobândite de elevi în condiţiile asigurării calităţii actului educaţional;
- conceperea unor modalităţi de instruire operaţionale în care să predomine climatul interactiv, de cooperare, stimulativ, cu scopul creşterii eficienţei rezultatelor activităţilor didactice;
- proiectarea şi realizarea procesului de predare-învăţare-evaluare având la bază centrarea activităţii pe elev şi formarea competenţelor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Fizica atmosferei terestre
2. Mecanica fluidelor şi elemente de aerodinamică.
3. Mecanica zborului.
4. Instalaţii de forţă pentru aeronave.
5. Proprietățile materialelor utilizate în construcţia maşinilor aeriene.
6. Stabilitatea statică şi comanda avionului.
7. Construcţia aripii, fuzelajului şi ampenajelor avionului.
8. Particularităţi funcţionale şi constructive ale elicopterului.
9. Funcţionarea şi construcţia motoarelor cu piston pentru aviaţie.
10. Funcţionarea şi construcţia motoarelor cu turbine.
11. Caracteristicile motoarelor pentru aeronave.
12. Acţionări electrice la bord.
13. Sisteme de navigaţie inerţială.
14. Aparate de bord pentru aeronave.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1.	I. Aron	Instalaţii electrice de bord	EDP 1980 Bucureşti
2.	C. Berbente, R.Perju, I. Predescu, C.Ghiban	Construcţia aeronavelor	EDP 1980 Bucureşti
3.	C. Berbente, R.Perju	Aeronautica	EDP 1980 Bucureşti
4.	R. Berea, A.Lungu	Instalaţii electrice şi aparate de bord ale aeronavelor (cls. a XI-a)	EDP 1980 Bucureşti
5.	R. Berea, E. Cosma	Instalaţii electrice şi aparate de bord ale aeronavelor (cls. a XI-a)	EDP 1980 Bucureşti
6.	Gh. Coman, Al. Nica, P. Iliescu, M.Fenici,I. Pascut, C.Ghiban	Motoare şi instalaţii ale aeronavelor (cls a XII-a)	EDP 1980 Bucureşti
7.	Gh. Coman, Al. Nica,I.Ionesti,I.Pascut	Motoare şi instalaţii ale aeronavelor (cls. a XI-a)	EDP 1980 Bucureşti
8.	S.Găletuşe, P.Mitu, Gh.Stoian	Construcţia aeronavelor (cls. aXII-a)	EDP 1980 Bucureşti
9.	R.Perju, N. Constantin	Construcţii metalice aeronave	EDP 1978 Bucureşti
10.	V. Pimsner	Motoare aeroreactoare	EDP 1983 Bucureşti

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.**

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta şcolii (CDEOŞ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităților didactice.

a. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode şi tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor şi tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri şi variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

b. Evaluarea rezultatelor şcolare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.
3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.
4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.
5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP Bucureşti, 2008

Anexa nr. 119

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

TRANSPORTURI FEROVIARE

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la Concursul național de ocupare a posturilor didactice/ catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Profesorul de discipline tehnologice trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate în învăţământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competențele profesorului de discipline tehnologice sunt:

- aplicarea conceptelor și principiilor ştiințifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative și cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viața cotidiană, utilizând principii și legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- construirea unor demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor la conţinuturi şi la particularităţile de vârstă ale elevilor;
- proiectarea şi realizarea demersului didactic intra-, inter-, multi- şi transdisciplinar;
- proiectarea şi realizarea evaluării competenţelor dobândite de elevi în condiţiile asigurării calităţii actului educaţional;
- conceperea unor modalităţi de instruire operaţionale în care să predomine climatul interactiv, de cooperare, stimulativ, cu scopul creşterii eficienţei rezultatelor activităţilor didactice;
- proiectarea şi realizarea procesului de predare-învăţare-evaluare având la bază centrarea activităţii pe elev şi formarea competenţelor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Locomotive şi vagoane

1.1. Dinamica vehiculelor de cale ferată

1.1.1. Aspecte geometrice ale suprafeţei de rulare şi ale buzei de ghidare a roții

1.1.2. Suprafaţa de contact roată-şină, coeficienţi de frecare dintre roți și șine.

1.1.3. Forțe transmise osiei și limitarea acestora.

1.1.4. Limita de deraiere.

1.1.5. Calitatea mersului la vehiculele de cale ferată.

1.2. Structuri portante ale vehiculelor de cale ferată

1.2.1. Determinarea dimensiunilor de gabarit ale vehiculelor de cale ferată.

1.2.2. Construcţia aparatului de rulare : dimensiuni şi tolerante convenţionale la osiile montate.

1.2.3. Construcţia principalelor tipuri de boghiuri; precizarea forţelor care acţionează asupra acestora.

1.2.4. Şasiuri si cutii ale vehiculelor - principii constructive.

1.2.5. Suspensii pentru vehiculele de cale ferată - elemente elastice si de amortizare.

1.2.6. Aparate de ciocnire, de tracţiune şi de legare - tipuri constructive.

1.3. Tracţiune Diesel şi electrică

1.3.1. Tracţiune Diesel

1.3.1.1. Caracteristicile si tipurile motoarelor diesel pentru locomotive.

1.3.1.2. Părţile fixe ale motorului diesel şi mecanismul motor.

1.3.1.3. Transmisii folosite la locomotive.

1.3.1.4. Caracteristicile de tracţiune ale locomotivelor diesel cu transmisie electrică ale celor cu transmisie hidraulică

1.3.1.5. Funcţionarea in comun a grupului motor diesel – generator.

1.3.1.6. Exploatarea si întreţinerea motorului termic si a instalaţiilor anexe. Aplicarea normelor de sănătatea şi securitatea muncii.

1.3.2. Tracţiune electrica

1.3.2.1. Sisteme de tracţiune electrică feroviară.

1.3.2.2. Echipamente ale circuitului de forţă de pe locomotivele electrice de curent alternativ monofazat : transformatorul principal (construcţie, reglaj), puntea redresoare (tipuri, construcţie, reglaj), selful de aplatisare, motorul electric de tracţiune (tipuri, caracteristici, reglaj).

1.3.2.3. Echipamente ale circuitului de forţă de pe vehiculele motoare electrice de tracţiune urbană.

1.3.2.4. Sistemul de realizare a serviciilor auxiliare pe vehicule de tracţiune electrica: principii de realizare, aparataj.

1.3.2.5. Funcţionarea în regim de frânare electrica a vehiculelor motoare electrice (condiţii, scheme, caracteristica).

1.3.2.6. Întreţinerea si repararea circuitelor electrice principale, auxiliare si de comandă. Norme de sănătate şi securitate a muncii şi PSI aplicate.

1.4. Frâne folosite pe vehicule feroviare

1.4.1. Sisteme de frânare folosite pe vehiculele clasice si moderne.

1.4.2. Realizarea forţei de frânare, a caracteristicilor de frânare şi determinarea drumului de frânare.

1.4.3.Tipuri, roluri şi principii de funcţionare ale robinetului mecanicului de locomotivă şi ale distribuitoarelor.

1.4.4. Exploatarea, întreţinerea şi repararea frânelor. Aplicarea normelor de sănătatea şi securitatea muncii.

2. Tehnologia transportului pe calea ferată

2.1. Sisteme de transport

2.1.1. Cererea de transport.

2.1.2. Fluxuri de transport, fluxuri de trafic.

2.1.3. Elemente constructive ale infrastructurii feroviare.

2.1.4. Mijloace de transport.

2.2. Staţii de cale ferata

2.2.1. Puncte de secţionare şi distante de circulaţie. Incinta staţiilor.

2.2.2. Clasificări ale punctelor de secţionare: semnale B.L.A., halte de mişcare şi comerciale, staţii de cale ferata.

2.2.3. Linii si grupe de linii.
2.2.4. Mijloace de trecere a materialului rulant de pe o linie pe alta.
2.2.5. Gabarite utilizate in calea ferată.
2.2.6. Complexe de cale ferata. Noduri de transport.

2.3. Tehnologia activităţilor staţiilor de cale ferată.

2.3.1. Modele matematice ale coordonării activităţii. Procese tehnologice.
2.3.2. Tehnologia activităţii in staţii intermediare, tehnice, de triaj, de marfa, de calatori.
2.3.3. Capacităţile elementelor constitutive ale staţiilor.
2.3.4. Planul grafic de lucru.
2.3.5. Planul tehnic de exploatare.
2.3.6. Indicatorii de baza ai activităţii de tranzit şi manevra in staţii.
2.3.7. Folosirea IT pentru rezolvarea problemelor de exploatare in staţii.

2.4. Tehnica circulaţiei trenurilor

2.4.1. Problematica deplasării trenurilor intre doua puncte de secţionare.
2.4.2. Conceptul de capacitate: a infrastructurii, de tranzit, de circulaţie, de transport.
2.4.3. Modele matematice ale circulaţiei trenurilor.
2.4.4. Modele de creştere a capacităţii: constructive, organizatorice.
2.4.5. Tehnica trasării graficului de circulaţie.
2.4.6. Indicatori ai activităţii pe secţie.
2.4.7. Viteza de secţie: factori de influenţă şi repercursiuni pentru exploatare.
2.4.8. Utilizarea IT in rezolvarea problemelor de circulaţie pe secţii.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1.	Bivolaru I., s.a	Reingineria in transporturi.	Editura Printech, Bucuresti 2000
2.	Cataramă I.	Transport industrial. Teoria generala a maşinilor si instalaţiilor pentru manipulare de mărfuri.	UPB, Bucureşti 1993
3.	Cruceanu Cătălin	Frâne pentru vehicule feroviare	Editura MatrixRom, Bucureşti, 2007
4.	N. Condacse	Locomotive şi trenuri electrice	Editura Didactică şi Pedagogica,1980
5.	Ghionea F	Tehnologia transporturilor	Editura Matrix, Bucuresti 2000
6.	M. Marcu	Scheme electrice	Editura Didactică şi Pedagogica,1998
7.	Al.Popa	Locomotive şi automotoare cu motoare termice	Editura Didactică şi Pedagogica,1982
8.	Gabriel Popa, Bogdan Ţăruş	Structuri portante pentru vehicule feroviare	Editura MatrixRom , 2005
9.	Gabriel Popa, Bogdan Ţăruş	Exploatarea vehiculelor de cale ferată	Editura MatrixRom, Bucureşti, 2005
10.	Gabriel Popa	Tracţiunea feroviară cu motoare asincrone trifazate	Editura MatrixRom, Bucureşti, 2005
11.	Raicu S.,s.a.	Transport feroviar, funcţionare, dezvoltare, eficienţă	Editura Ştiinţifică şi Enciclopedica Bucureşti,1981
12.	I. Simuţ	Locomotiva electrica 060– EA, scheme electrice	Editura Didactică şi Pedagogică, 1999
13.	I. Sebesan, D.Hanganu	Proiectarea suspensiilor pentru vehicule pe sine	Ed. Tehnică, 1993
14.	Ioan Sebeşan	Dinamica vehiculelor de cale ferată	Editura Tehnică, 1995
15.	Tănăsuică I	Tehnologia activităţii staţiilor de cale ferată – Vol.I şi II	Editura Feroviară, Bucureşti 2003
16.	Tănăsiucă I.	Managementul logisticii transporturilor.	CPRU, Bucuresti 1998

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.**

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta şcolii (CDEOŞ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

a. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

b. Evaluarea rezultatelor școlare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoş, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoş, M., Jucan, D.	Teoria şi metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoş, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoş, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001

10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP București, 2008

Anexa nr. 120

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

TRANSPORTURI NAVALE

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/ catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Profesorul de discipline tehnologice trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate în învăţământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competențele profesorului de discipline tehnologice sunt:

- aplicarea conceptelor şi principiilor ştiinţifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative și cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viața cotidiană, utilizând principii și legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- construirea unor demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor la conţinuturi şi la particularităţile de vârstă ale elevilor;
- proiectarea şi realizarea demersului didactic intra-, inter-, multi- şi transdisciplinar;
- proiectarea şi realizarea evaluării competenţelor dobândite de elevi în condiţiile asigurării calităţii actului educaţional;
- conceperea unor modalităţi de instruire operaţionale în care să predomine climatul interactiv, de cooperare, stimulativ, cu scopul creşterii eficienţei rezultatelor activităţilor didactice;
- proiectarea şi realizarea procesului de predare-învăţare-evaluare având la bază centrarea activităţii pe elev şi formarea competenţelor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Elemente caracteristice principale ale navei.
2. Forţe ce acţionează asupra navei.
3. Rezistenţa la înaintare.
4. Sisteme de osatură (structuri pentru planşee : de fund, dublu fund, punte, bordaj).
5. Particularităţi constructive şi de exploatare a navelor comerciale.
6. Instalaţii de bord şi punte.
7. Motoare navale(clasificare, construcţie, funcţionare).
8. Sisteme auxiliare ale motoarelor navale.
9. Legislaţie navală. Regulile INCOTERMS.
10. Nave. Clasificare. Spaţii de depozitare a mărfurilor. Calculul staliilor.
11. Mărfuri. Clasificare. Paletizarea şi containerizarea mărfurilor – avantaje şi dezavantaje. Indice de stivuire a mărfurilor.
12. Terminalul de containere – sistem complex. Echipamente de manipulare şi transfer a containerelor în terminal.
13. Tehnologii de operare a mărfurilor : generale, vrac solide şi vrac lichide.
14. Documente redactate în cazul încărcării mărfurilor.
15. Utilaje portuare : autostivuitoare, autoîncărcătoare.
16. Instalaţii portuare : macarale de cheu, macarale plutitoare, poduri transbordoare, instalaţii de transport continuu a mărfurilor.

Notă: la fiecare utilaj sau instalaţie portuară se vizează următoarele aspecte: clasificare, caracteristici constructive, scheme cinematice, mecanisme de acţionare

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1.	Alămoreanu M.	Maşini de ridicat“, vol.I,II	Editura Tehnică, Bucureşti,1996
2.	Beziris A., Bamboi Gh.	Transportul maritim Vol.I,II	Editura Tehnică, Bucureşti, 1988
3.	Ceangă V., Lungu A., Paraschivescu C., Ploieşteanu C.	Instalaţii navale de punte	Editura Academica, Galaţi, 2000
4.	Ioniţă C.	Instalaţii de bord şi acţionări hidraulice	Universitatea Galaţi, 1980
5.	Maier V.	Mecanica şi construcţia navei (vol.I,II,III),	Editura Tehnică, Bucureşti, 1985/1987/1989
6.	Simionov M.	Maşini şi instalaţii navale de propulsie	Editura Evrika, Brăila, 2001

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.**

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta şcolii (CDEOŞ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri cadru, planuri de învăţământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.
2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

a. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiţii, Caracterizare. Tipologie.
2. Metode de învăţământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învăţământ în cadrul lecţiei. Metode şi tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor şi tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecţii.
3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activităţii didactice. Lecţia, unitate didactică fundamentală: definiţie, evenimentele lecţiei, tipuri şi variante de lecţii.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerinţe în organizarea mediului de instruire.

b. Evaluarea rezultatelor școlare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode și instrumente de evaluare. Metode și instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria şi metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iaşi, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP București, 2008

Anexa nr. 121

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

TRANSPORTURI

MAIȘTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează maiştrilor instructori şi absolvenţilor facultăţilor de profil care se prezintă la concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Maistrul instructor trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate din învăţământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE MAISTRULUI INSTRUCTOR

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice maistrului instructor, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competențele maistrului instructor sunt:

- aplicarea conceptelor și principiilor științifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative şi cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viața cotidiană, utilizând principii și legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- proiectarea şi realizarea activităţilor de instruire/pregătire practică în concordanţă cu cerinţele curriculumului şi ale tehnologiei didactice moderne;
- organizarea şi coordonarea activităţii de instruire/pregătire practică în atelierul tehnologic şcolar sau la agenţii economici, în scopul formării şi dezvoltării competenţelor specifice elevilor;
- selectarea şi aplicarea metodelor de evaluare adecvate activităţii de instruire/pregătire practică;
- exploatarea utilajelor, instalaţiilor şi echipamentelor în condiţiile respectării normelor de igienă, de securitate şi sănătate în muncă, prevenirea situaţiilor de urgenţă şi protecţia mediului înconjurător.
- respectarea normelor de calitate pentru desfăşurarea proceselor, obţinerea produselor şi oferirea serviciilor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Desen tehnic

1.1. Standarde fundamentale utilizate în desenul tehnic (linii, formate).
1.2. Cotarea (elementele cotării, reguli de cotare, metode de cotare).
1.3. Schiţa (faze premergătoare executării schiţei, etapele de executare a schiţei).
1.4. Citirea desenului de ansamblu.

2. Studiul materialelor

2.1. Proprietăţile fizice, mecanice şi tehnologice ale materialelor metalice.
2.2. Oţelul şi fonte nealiate (clasificare, simbolizare si utilizare).
2.3. Coroziunea metalelor şi aliajelor. Protecţia împotriva coroziunii.
2.4. Materiale nemetalice (tipuri, utilizare)
- materiale semiconductoare şi electroizolante
- lubrifianţi
- lichide de răcire
- degresanţi şi decapanţi
- materiale abrazive

3. Măsurări tehnice

3.1. Unităţi de măsură (fundamentale, derivate, asociate, multipli şi submultipli).
3.2. Mijloace de măsurare si control ale mărimilor mecanice şi electrice.

4.Tehnologia meseriei

4.1. Organizarea locului de munca (microclimatul industrial, principii ergonomice de organizare a locului de munca, utilaje folosite, mod de amplasare, utilizare).
4.2. Operaţii de lăcătuşerie (SDV-uri, utilaje, tehnologie, control).
4.2.1. Operaţii de pregătire (curăţire, îndreptare).
4.2.2. Operaţii de prelucrare (trasare, debitare, îndoire, pilire, polizare, găurire si filetare manuală).
4.3. Asamblări nedemontabile
4.3.1. Nituirea (domeniul de utilizare, tipuri de nituri şi de asamblări nituite, scule-dispozitive-utilaje, tehnologia nituirii).
4.3.2. Lipirea (domeniul de utilizare, avantaje, dezavantaje, procedee, materiale utilizate, tehnologia lipirii).
4.3.3. Sudarea (domenii de utilizare, avantaje, dezavantaje).
4.4. Asamblări demontabile
4.4.1. Asamblări prin pene (domeniul de utilizare, tipuri de pene).
4.4.2. Asamblări prin filet (domenii de utilizare, tipuri de şuruburi, piuliţe, şaibe, asigurarea asamblării contra autodesfacerii asamblării).
4.4.3. Asamblări prin bolţuri şi ştifturi (domenii de utilizare, tipuri de bolţuri şi ştifturi).

5. Motoare termice

5.1. Parametrii constructivi şi mărimi caracteristice ale motoarelor.
5.2. Clasificarea motoarelor termice.
5.3. Principii de funcţionare (funcţionarea MAS în patru timpi; funcţionarea MAC în patru timpi; funcţionarea MAS în doi timpi cu baleiaj prin carter)
5.4. Tipuri de ardere în MAS, factorii care influenţează arderea în MAS.
5.5. Arderea în MAC, factorii care influenţează arderea în MAC.
5.6. Supraalimentarea motoarelor.
5.7. Mecanismul motor: destinaţie, părţi componente(chiulasă, bloc motor, cilindrii, colectorul de admisie şi colectorul de evacuare, piston, bolţ, segmenţi, biela, arbore cotit, volant).
5.8. Mecanismul de distribuţie cu supape (destinaţie, soluţii constructive, părţi componente)
5.9. Instalaţia de alimentare prin injecţie (părţi componente, principiile de funcţionare ale injecţiei de benzină şi diesel).
5.10. Instalaţia de ungere (metode de ungere, părţi componente, circuitul uleiului de ungere, uleiuri pentru motoare cu ardere internă)
5.11. Instalaţia de răcire (soluţii constructive; părţi componente)
5.12. Pornirea, montarea şi rodajul motoarelor.

6.Transmisia automobilului

6.1. Ambreiajul.
6.2. Cutia de viteze şi reductorul distribuitor.
6.3. Transmisia longitudinală (cardanică).

6.4. Transmisia principală.
6.5. Diferenţialul.
6.6. Arborii planetari.
6.7. Transmisii finale.
6.8. Puntea din spate motoare.
7. Puntea din faţă.
8. Sistemul de direcţie.
9. Sistemul de frânare.
10. Roţile automobilului.
11. Suspensia automobilului.
12. Cadrul şi caroseria.
13. Echipamentul electric.
14. Cuplaje intermitente. Construcţie.
14.1. Cuplaje intermitente rigide.
14.2. Cuplaje intermitente cu fricţiune.
14.3. Ambreiaje hidrodinamice.
15. Transmisii prin roţi dinţate. Angrenaje.
15.1. Caracterizare, clasificare, notaţii.
15.2. Construcţia reductoarelor cu roţi dinţate: clasificarea reductoarelor; tipuri de reductoare; elementele constructive ale reductoarelor; ungerea reductoarelor cu roţi dinţate.
16.Transmisii prin curele
16.1. Caracterizare, clasificare, standardizare şi notare.
16.2. Construcţia transmisiilor prin curele trapezoidale şi prin curele dinţate.
17. Norme de sănătatea şi securitatea muncii specifice domeniului.
NOTĂ: La conţinuturile menţionate se adaugă diagnosticarea, întreţinerea, defectele şi repararea dispozitivelor/sistemelor/ instalaţiilor din temă.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1.	A. Ţurcanu, ş.a.	Desen tehnic clasa a X-a Filiera tehnologică, Profil: Tehnic	Editura Economică Preuniversitaria, Bucureşti, 2000
2.	A. Popescu, ş.a.	Tehnologia elaborării şi prelucrării semifabricatelor clasa a XI-a	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2002
3.	A. Ţonea, ş.a.	Materii prime şi materiale, clasa a IX a liceu	Editura Aramis, Bucureşti, 2004
4.	A. Ţurcanu, ş.a.	Desen tehnic clasa a XI-a Filiera tehnologică, Profil: Tehnic	Editura Economică Preuniversitaria, Bucureşti, 2002
5.	D. Burduşel, ş.a.	Desen tehnic clasa a X-a	Editura Sigma, Bucureşti, 2000
6.	E. Isac	Măsurări electrice şi electronice. Manual pentru clasa a X-a, a XI-a şi a XII-a, licee cu profil electrotehnică şi electronică	E.D.P., Bucureşti, 1993
7.	I Moraru, ş.a.	Tehnologia elaborării şi prelucrării semifabricatelor clasa a XI-a	Editura Sigma, Bucureşti, 2016
8.	I. Ionescu ş.a.	Solicitări şi măsurări tehnice, Filiera tehnologică, Profil:Tehnic clasa a X-a	Editura Economică Preuniversitaria, Bucureşti, 2000
9.	M. Constantin, A. Ciocârlea Vasilescu	Solicitări şi măsurări tehnice clasa a X-a	Editura All Educational, Bucureşti, 2001
10.	Gh. Frăţilă şc	Automobile, cunoaştere, întreţinere, reparare	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucuresti 2013
11.	Pavelescu, M., ş.a.	Manual pentru Şcoala de Arte şi Meserii (Modul I, Modul II, Modul III)	Editura Didactică şi Pedagogică R.A. 2006.
12.	A. Ciocîrlea- Vasilescu ş.a.	Asamblări mecanice, clasa a XI a ruta directă/ clasa a XII a ruta progresivă	Editura CD Press, 2006
13.		http://tvet.ro/Anexe/auxiliare curriculare	

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.**

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta şcolii (CDEOŞ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

a. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

b. Evaluarea rezultatelor şcolare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoş, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoş, M., Jucan, D.	Teoria şi metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoş, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoş, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001

10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP București, 2008

Anexa nr. 122

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA
PENTRU

TRANSPORTURI RUTIERE

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/ catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Profesorul de discipline tehnologice trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate în învăţământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competenţele profesorului de discipline tehnologice sunt:

- aplicarea conceptelor și principiilor ştiinţifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative şi cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viața cotidiană, utilizând principii și legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- construirea unor demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor la conţinuturi și la particularităţile de vârstă ale elevilor;
- proiectarea şi realizarea demersului didactic intra-, inter-, multi- şi transdisciplinar;
- proiectarea şi realizarea evaluării competenţelor dobândite de elevi în condiţiile asigurării calităţii actului educaţional;
- conceperea unor modalităţi de instruire operaţionale în care să predomine climatul interactiv, de cooperare, stimulativ, cu scopul creşterii eficienţei rezultatelor activităţilor didactice;
- proiectarea şi realizarea procesului de predare-învăţare-evaluare având la bază centrarea activităţii pe elev şi formarea competenţelor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Procesul autopropulsării autovehiculului (raportul de transmitere al transmisiei, momentul motor la roţi, forţa la roată, forţa de tracţiune).
2. Cinematica şi dinamica roţilor (cinematica roţii, dinamica roţii conduse, dinamica roţii motoare, dinamica roţii frânate).
3. Rezistenţele la înaintarea autovehiculelor (rezistenţa la rularea roţilor, rezistenţa la rampă, rezistenţa aerului, rezistenţa la demarare, caracteristica de tracţiune, caracteristica de putere, caracteristica dinamică).
4. Reacţiunile căii de rulare asupra roţilor (reacţiunile normale la automobilul cu două punţi, reacţiunile normale la automobilul cu trei punţi, reacţiunea tangenţială, reacţiunea laterală);
5. Bilanţul de tracţiune şi de putere (caracteristica de tractiune, bilanţul de tracţiune, bilanţul de putere, caracteristica dinamică).
6. Ciclurile de funcţionare ale motoarelor cu ardere intenă (ciclul teoretic de funcţionare al motorului cu aprindere prin scânteie în patru timpi; ciclul teoretic de funcţionare al motorului cu aprindere prin comprimare în patru timpi; ciclul real de funcţionare al motorului cu aprindere prin scânteie în patru timpi; ciclul real de funcţionare al motorului cu aprindere prin comprimare în patru timpi; ciclul teoretic şi ciclul real de funcţionare al motorului în doi timpi cu baleiaj prin carter; procesul de admisiune la motoarele cu ardere intenă – influenţa diverşilor factori, diagrama fazelor de distribuţie; procesul de comprimare la motoarele cu ardere intenă – influienţa diverşilor factori; aspecte calitative ale formării amestecului aer-combustibil: dozajul amestecului, dozajul combustibilului, dozajul aerului, amestec teoretic, amestec sărac, amestec bogat; combustibili pentru motoarele cu ardere internă: caracteristici, proprietăţi; arderea în motoarele cu aprindere prin scânteie: caracteristici, aspecte anormale; arderea în motoarele cu aprindere prin comprimare: caracteristici, aspecte anormale; procesul de destindere în motoarele cu ardere internă – influienţa diverşilor factori; procesul de evacuare în motoarele cu ardere internă – influienţa diverşilor factori; supraalimentarea motoarelor – procedee, modificarea parametrilor proceselor termice).
7. Parametrii funcţionali şi comparativi ai motoarelor cu ardere internă (diagrama indicată; parametrii indicaţi; parametrii efectivi; parametrii comparativi; modificarea parametrilor funcţionali prin supraalimentare).
8. Caracteristicile motoarelor cu ardere internă (caracteristicile de reglaj; caracteristicile de moment motor - exterioară şi la sarcini parţiale, la MAS şi la MAC; caracteristicile de putere - exterioară şi la sarcini parţiale la MAS şi la MAC; caracteristicile de consum – exterioară şi la sarcini parţiale la MAS şi la MAC; bilanţul termic al motorului).
9. Mecanismul motor (cinematica şi dinamica mecanismului motor, steaua manivelelor, ordinea de aprindere, soluţii modeme, construcţia partilor componente, diagnosticarea, întreţinerea şi repararea mecanismului motor).
10. Mecanismul de distribuţie a gazelor (construcţia mecanismului de distribuţie; funcţionarea mecanismului de distribuţie, soluţii moderne, reglarea mecanismului de distribuţie; diagnosticarea întreţinerea şi repararea sistemului de distribuţie a gazelor.
11. Instalaţia de alimentare prin injecţie (principiile de funcţionare ale sistemelor de injecţie de benzină şi diesel, diagnosticarea instalaţiei cu injecţie de benzină şi diesel, pompe de injecţie ale motoarele cu injecţie de benzină şi diesel, pompe de alimentare, construcţia injectoarelor, filtre de combustibil; filtre de aer; diagnosticarea, reglarea, întreţinerea şi repararea instalaţiei de alimentare a motorului diesel).
12. Instalaţia de ungere a motoarelor cu ardere internă (procedee de ungere, proprietăţi ale uleiurilor de ungere, circuitul uleiului de ungere, tipuri constructive de pompe de ulei; soluţii moderne, diagnosticarea, întreţinerea şi repararea sistemului de ungere).
13. Instalaţia de răcire a motoarelor cu ardere internă (procedee de răcire, lichide de răcire, construcţia sistemului de răcire cu aer, construcţia sistemului de răcire cu lichid; soluţii moderne, diagnosticarea, întreţinerea şi repararea sistemului de răcire).
14. Instalaţia de aprindere a motoarelor cu ardere internă (scânteia electrică, tipuri de instalaţii de aprindere, construcţia instalaţiei clasice de aprindere; soluţii moderne, diagnosticarea, întreţinerea şi repararea instalaţiei de aprindere).
15. Instalaţia de pornire a motoarelor cu ardere internă (influenţa diverşilor factori asupra pornirii motoarelor, construcţia şi funcţionarea instalaţiei de pornire, metode pentru uşurarea pornirii motoarelor; soluţii moderne, diagnosticarea, întreţinerea şi repararea instalaţiei de pornire).
16. Ambreiajul (soluţii constructive, construcţia componentelor, amortizorul oscilaţiilor torsionale, elementul elastic pentru limitarea încărcărilor transmisiei; soluţii moderne, diagnosticarea, reglarea, întreţinerea şi repararea ambreiajului).

17. Cutia de viteze si reductorul distribuitor (condiţii impuse, clasificare, soluţii constructive de cutii de viteze mecanice şi hidrodinamice şi de reductoare-distribuitoare; soluţii moderne, diagnosticarea, întreţinerea şi repararea schimbătorului de viteze şi a reductorului-distribuitor).
18. Transmisia longitudinală (cinematica cuplajului cardanic şi a transmisiei longitudinale bicardanice, soluţii constructive de transmisii longitudinale, construcţia cuplajului cardanic şi a arborelui longitudinal; diagnosticarea, întreţinerea şi repararea transmisiei longitudinale).
19. Transmisia principală (soluţii constructive; diagnosticarea, reglarea, întreţinerea şi repararea transmisiei principale).
20. Diferenţialul (tipuri constructive de diferentiale, cinematica diferenţialului, dinamica difentialului; soluţii moderne, diagnosticarea, întreţinerea şi repararea diferenţialului).
21. Arborii planetari (tipuri şi soluţii constructive).
22. Transmisii finale (tipuri şi soluţii constructive; diagnosticarea, întreţinerea şi repararea transmisiilor finale).
23. Sistemul de direcţie (unghiurile direcţiei, virajul automobilelor cu roţi rigide transversal, virajul automobilelor cu roţi elastice transversal, soluţii constructive de mecanisme de directie, soluţii moderne, diagnosticarea, întreţinerea şi repararea sistemului de directie).
24. Sistemul de frânare (condiţii impuse, forţa de frânare la roată, frânele cu tambur şi saboţi interiori, frânele cu disc, acţionarea frânelor: mecanică, hidraulică, pneumatică, soluţii moderne, diagnosticarea, întreţinerea şi repararea sistemului de frânare).
25. Cadrul şi caroseria (soluţii constructive pentru cadru, caroserii pentru autovehicule destinate transportului de persoane, caroserii pentru autovehicule destinate transportului de mărfuri);
26. Organele de rulare (soluţii constructive de jante; tipuri de pneuri, construcţia anvelopelor, standardizarea şi notarea pneurilor; echilibrarea roţilor; diagnosticarea, întreţinerea şi repararea roţilor).
27. Suspensia (soluţii constructive de elemente elastice, soluţii constructive de amortizoare, barele stabilizatoare, suspensii cu roţi independente, suspensii cu roţi dependente; diagnosticarea, reglarea, soluţii moderne, întreţinerea şi repararea suspensiei).
28. Echipamentul electric (sursele de energie electrică auto, instalaţia de iluminare exterioară, instalaţia pentru semnalizarea schimbării direcţiei de mers, instalaţia de avertizare sonoră: claxonul; instalaţia de climatizare; soluţii moderne, dignosticarea, reglarea, întreţinerea şi repararea instalaţiilor şi dispozitivelor menţionate).
29. Dispozitive pentru siguranţa circulaţiei (Programul Electronic de Stabilitate – ESP; dispozitive antiblocare - sistemul ABS; airbag; tracţiune controlată – TCS).
30. Întreţinerea preventivă şi controlul stării tehnice a autovehiculelor.

Notă: Conţinuturile includ clasificarea, funcţionarea, destinaţia, aplicarea normelor de sănătate şi securitate în muncă aferente fiecărei instalaţii, fiecărui dispozitiv, sistem menţionat la fiecare temă.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1.	Andreescu, C.	Dinamica autovehiculelor pe roti, vol. I	Politehnica Press, 2010
2.	Andreescu, C. ş. c.	Diagnosticarea automobilelor – lucrări practice	Editura Printech, Bucureşti, 2002.
3.	Frăţilă, Gh.	Calculul şi construcţia automobilelor	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1977
4.	Frăţilă, Gh. ş. c.	Automobile – cunoaştere, întreţinere şi reparare	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2008
5.	Frăţilă. Gh., Mărculescu, Gh.	Sistemele de frânare ale autovehiculelor	Editura Tehnică, 1986
6.	Grunwald, B.	Teoria, calculul şi construcţia motoarelor pentru autovehicule rutiere	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti,1980.
7.	Oprean, I.-M.	Transmisii automate pentru automobile	Editura Printech, Bucureşti, 1999
8.	Oprean, I.-M.	Automobilul modern	Editura Academiei Române, 2003
9.	Stoicescu, A.	Proiectarea performanţelor de tracţiune şi de consum ale autovehiculelor	Editura Tehnică 2007
10.	Stratulat, M., Andreescu, C.	Diagnosticarea automobilului	Editura Ştiinţă & Tehnică, Bucureşti, 1997

11.	Untaru, M. ş. c.	Calculul şi construcţia automobilelor	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1982
12.	Untaru, M. ş. c.	Dinamica autovehiculelor cu roţi	Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981
13.		Manuale şcolare clasele IX- XII/ XIII şi auxiliare curriculare pentru disciplinele / modulele din aria curriculară Tehnologii, în vigoare	

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.**

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse și documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activității didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecțiilor/activităților didactice.

a. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

b. Evaluarea rezultatelor şcolare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iași, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006

7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP București, 2008

Anexa nr. 123

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

TURISM

(MAIȘTRI INSTRUCTORI)

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi maiştrilor instructori care se prezintă la Concursul naţional pentru ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Structura arborescentă şi sistemul modular de organizare curriculară pentru învăţământul tehnologic solicită abordarea structurală a desfăşurării procesului de învăţământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare/curriculumul în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină şi cu programele pentru evaluările şi examenele naţionale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul maistrului instructor, urmărind:

- cunoaşterea de către profesor a conţinuturilor ştiinţifice şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinelor de pregătire profesională şi a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor şcolare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi;
- capacitatea de proiectare şi realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, şi multidisciplinar, în concordanţă cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competenţelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

Au fost urmărite formarea şi structurarea competenţelor pentru maiştri instructori, cu aplicare la specificul activităţilor de instruire practică. Pe lângă competenţele specifice, în specialitate, sunt vizate competenţele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum şi competenţele metodice.

Conţinuturile programei urmăresc sporirea flexibilităţii, mobilităţii ocupaţionale şi creşterea gradului de adaptabilitate a maiştrilor instructori la evoluţia tehnică, tehnologică şi economică în domeniu.

B. COMPETENŢE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a disciplinelor, anumite competenţe specifice maistrului instructor pentru discipline Tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice.

1 Cunoaşterea şi aprofundarea de către candidaţi a conţinuturilor ştiinţifice şi metodice de specialitate;
2 Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învăţământ, calificării şi specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională şi curriculumul în vigoare;
3 Realizarea corelaţiilor intra-, inter- şi pluridisciplinare ale conţinuturilor;
4 Proiectarea activităţilor de pregătire/instruire practică.
5 Selectarea şi aplicarea metodelor şi instrumentelor de evaluare adecvate activităţii de pregătire/instruire practică;
6 Exploatarea utilajelor, instalaţiilor şi echipamentelor în condiţiile respectării normelor de sănătate şi securitate în muncă, prevenirea şi stingerea incendiilor şi de protecţia mediului înconjurător;
7 Respectarea normelor de calitate pentru desfăşurarea proceselor, obţinerea produselor şi oferirea serviciilor.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. TEHNICA SERVICIILOR HOTELIERE

1.1. Produsul hotelier

- conţinut şi tipologie
- etapele conceperii produsului hotelier

1.2. Tipurile de structuri de primire cu funcţiuni de cazare turistică din România

- clasificarea pe categorii de încadrare
- caracterizarea structurilor de primire cu funcţiuni de cazare turistică din România
- normele de clasificare a structurilor de primire în România

1.3. Organizarea şi exploatarea departamentelor operaţionale
- structura organizatorică a hotelului
- structuri şi organigrame pentru hoteluri funcţie de clasificarea lor pe stele.

1.4. Spaţiile hoteliere şi dotarea acestora
- spaţiile hoteliere: clasificare, caracterizare, dotare
- echipamentele hoteliere

1.5. Serviciul front-office

1.5.1. Funcţia rezervări
- modalităţi de rezervare a spaţiilor de cazare
- procedura de rezervare a spaţiilor de cazare
- înregistrarea şi gestiunea rezervărilor

1.5.2. Funcţia recepţie
- pregătirea primirii clienţilor
- primirea propriu-zisă

1.5.3. Funcţia concierge
- activităţi specifice

1.5.4. Funcţia casierie-facturare
- activităţi specifice
- păstrarea obiectelor de valoare

1.6. Serviciul de etaj
- organizarea activității serviciului de etaj

1.7. Norme de sănătate şi securitate în muncă şi P.S.I. în structurile de primire

2. TEHNICA OPERAŢIUNILOR DE TURISM

2.1. Formele de turism
- clasificare, caracterizare
- noi forme de turism: rural, agroturism, ecoturism

2.2. Produsul turistic:
- conţinut, caracteristici
- etapele conceperii unui produs turistic
- categorii de produse turistice oferite de o agenţie de turism şi caracteristicile lor

2.3. Serviciile turistice
- Tipologie şi caracteristici
- Calitatea serviciilor
- Tehnologia serviciilor pentru turism:
  - subactivitatea de excursii interne şi externe
  - subactivitatea de odihnă-tratament
  - turismul organizat, turismul semiorganizat şi neorganizat.

2.4. Instrumente şi modalităţi de plată în turism
- voucher-ul
- cărţile de credit
- cec-ul
- alte instrumente şi modalităţi de plată

2.5. Organizarea activităţii agentului de turism
- categorii de agenţi de turism
- cerinţe pentru desfăşurarea activităţii agenţilor de turism (licenţa şi brevetul de turism)
- personalul agenţiilor de voiaj

2.6. Potenţialul turistic al României
- potenţialul turistic natural
- potenţialul turistic antropic

BIBLIOGRAFIE

1.	Dincă, Cristian şi colab.	Tehnician în turism. Manual pentru clasa a XI-a	E.D.P. R.A., Bucureşti, 2007
2.	Draica, C.,	Ghid practic de turism internaţional şi intern,	Editura ALL, Bucureşti, 1997

3.	Lupu, N.,	Hotelul-economie şi management,	Editura All, Bucureşti, 1998
4.	Mihai, Ş. și colectiv	Organizarea agenției de turism, manual pentru clasa a XI-a, filiera tehnologică, profil Servicii, calificarea Tehnician în turism,	Editura CD Press, București, 2007
5.	Mihai, Ş. (coordonator)	Tehnologie hotelieră, manual pentru clasa a XII-a	Editura Niculescu ABC, Bucureşti, 2003
6.	Mihai, Ş. (coordonator)	Turism, manual pentru clasa a XI-a,	Editura CD Press, București, 2012
7.	Mihai, Ş. și colectiv	Turism și alimentație, manual pentru clasa a IX-a,	Editura CD Press, București, 2010
8.	Minciu, R.	Economia turismului	Editura Uranus, Bucureşti, 2000
9.	Snak, O., P. Baron, N. Neacşu	Economia turismului,	Editura Expert, Bucureşti, 2001
10.	Stănciulescu, G.,	Tehnica operaţiunilor de turism,	Editura ALL, Bucureşti, 2000
11.	Stănciulescu, G., (coordonator)	Tehnologia turismului pentru clasele a X-XII-a	Editura Niculescu ABC, Bucureşti, 2002
12.	Stănciulescu, G., (coordonator)	Economia întreprinderii, profil servicii– manual pentru clasa a-X-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2001
13.	Stănciulescu, G., (coordonator)	Economia întreprinderii, profil turism – manual pentru clasa a XI-a	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2001
14.	Stănciulescu, G.,	Managementul agenţiei de turism	Editura ASE, Bucureşti, 2001
15.	Vișinescu, S.	Patrimoniul turistic, clasa a X-a,	Editura CD Press, București, 2018

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ŞI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală (CDL)/curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), conform planurilor-cadru în vigoare. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe
școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode și instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	
12.		„Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, Bucureşti, 2008

Anexa nr. 124

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

TURISM ŞI SERVICII

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la Concursul naţional pentru ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate pe baza standardului ocupaţional „Profesor pentru învăţământul gimnazial şi pentru învăţământul liceal", în aşa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Structura arborescentă şi sistemul modular de organizare curriculară pentru învăţământul tehnologic, solicită abordarea structurală a desfăşurării procesului de învăţământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele şcolare/curriculumul în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină şi cu programele pentru evaluările şi examenele naţionale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaţionalizează profilul absolventului de învăţământ superior, urmărind:

- cunoaşterea de către profesor a conţinuturilor ştiinţifice şi a principalelor tendinţe în evoluţia disciplinelor de pregătire profesională şi a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor şcolare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi;
- capacitatea de proiectare şi realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, şi multidisciplinar, în concordanţă cu standardele de pregătire profesională;
- capacitatea de proiectare şi realizare a evaluării competenţelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităţilor de comunicare, empatice şi de cooperare necesare realizării actului educaţional.

Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării *profesionale* a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, profesorul trebuie să demonstreze că:

- înţelege conceptele centrale şi metodele de investigaţie specifice disciplinelor pe care le predă;
- are capacitatea de a crea experienţe de învăţare semnificative pentru elev;
- înţelege cum învaţă şi cum se dezvoltă elevul şi poate să ofere oportunităţi de învăţare care sprijină dezvoltarea profesională a acestuia;
- înţelege că elevii sunt diferiţi din punctul de vedere al felului în care învaţă şi poate să ofere oportunităţi instructiv-educative adaptate la diferenţele individuale de învăţare;
- înţelege procesele de integrare curriculară şi foloseşte o varietate de strategii didactice care încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevului, capacitatea de rezolvare a problemelor şi performanţele lui în utilizarea noilor tehnologii;
- are capacitatea de a alege şi utiliza cele mai bune metode ce vizează motivaţia şi comportamentul pentru a crea un mediu educaţional care încurajează interacţiunea socială pozitivă, motivaţia intrinsecă şi angajarea elevului în actul învăţării, sprijinind astfel succesul şcolar al acestuia;
- dezvoltă cunoaşterea şi utilizarea unor variate strategii de comunicare eficientă pentru a sprijini curiozitatea, colaborarea şi interacţiunea elevilor în activitatea de învăţare;
- planifică activitatea de predare-învăţare pe baza competenţelor curriculare, a cunoaşterii proceselor predării-învăţării, a conţinutului disciplinei, a abilităţilor elevilor şi a diferenţelor dintre elevi; modelează activitatea la clasă conform obiectivelor evaluării;
- înţelege şi foloseşte o diversitate de strategii de evaluare pentru a aprecia şi modifica activităţile didactice, asigurând continua dezvoltare intelectuală şi socială a elevului;
- evaluează efectele opţiunilor şi acţiunilor sale asupra elevilor, părinţilor, altor colegi (profesori) şi modifică aceste acţiuni atunci când este necesar;
- caută în mod activ oportunităţi pentru perfecţionarea sa profesională continuă;
- contribuie la stabilirea unor relaţii pozitive cu colegii, familiile elevilor şi altor organizaţii existente în comunitatea în care trăieşte, în aşa fel încât să stimuleze angajarea acestora în sprijinirea activităţilor şcolii;
- înţelege necesitatea de a asista elevii în orientarea lor către carieră şi de a integra educaţia pentru carieră în activitatea didactică;
- înţelege aspectele de ordin legislativ ale activităţii sale, respectiv, drepturile legale ale elevului şi părinţilor, precum şi propriile sale drepturi şi responsabilităţi;
- înţelege criteriile de evaluare a activităţii sale şi are capacitatea de a le integra în conceperea şi realizarea activităţii didactice.

B. COMPETENŢE SPECIFICE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a disciplinelor, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competenţe sunt:

1. Cunoaşterea şi aprofundarea de către candidaţi a conţinuturilor ştiinţifice de specialitate şi metodice pentru disciplinele tehnologice.
2. Aplicarea adecvată a principiilor şi metodelor specifice didacticii disciplinelor tehnologice.
3. Realizarea corelaţiilor intra-, inter- şi pluridisciplinare a conţinuturilor.
4. Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învăţământ, calificării şi specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională şi curriculumul în vigoare.
5. Proiectarea demersurilor didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conţinuturi.
6. Selectarea şi aplicarea unor metode şi instrumente de evaluare adecvate obiectivelor evaluării şi/sau competenţelor/rezultate ale învăţării vizate.
7. Aplicarea diferitelor forme de organizare a instruirii în conformitate cu demersul didactic proiectat.

C. TEME DE SPECIALITATE

1. Întreprinderea hotelieră

- Forme de exploataţie;
- Organizarea structurală şi procesuală;
- Organizarea şi exploatarea departamentelor operaţionale:
    - Structura organizatorică a hotelului;
    - Serviciul front-office (recepţie);
        - Funcţia rezervări: modalităţi de rezervare; procedura de rezervare; gestiunea rezervărilor; situaţii speciale de rezervare;
        - Funcţia recepţie: pregătirea primirii; primirea propriu-zisă;
        - Funcţia concierge: activitatea lucrătorului concierge;
        - Funcţia facturare-casierie: activităţi specifice funcţiei facturare - casierie; gestiunea seif-urilor (păstrarea obiectelor de valoare).
- Serviciul de etaj
    - Structura organizatorică a serviciului de etaj;
    - Organizarea activităţii serviciului de etaj.
- Funcţiile şi ierarhiile profesionale într-o unitate hotelieră

2. Agenţia de turism

- Tipuri de agenţii de turism;
- Organizarea internă a unei agenţii de turism;
- Licenţierea şi brevetarea în turism.

3. Serviciile turistice

- Definire, clasificare, caracteristici; Calitatea serviciilor;
- Serviciile de transport turistic;
- Serviciile de cazare;
- Serviciile de alimentaţie sau restauraţie;
- Serviciile de tratament și cură balneară;
- Serviciile suplimentare.

4. Modalităţi şi mijloace de plată în turism

- Voucher-ul;
- Cărţile de credit;
- Cecurile de călătorie;
- Alte modalităţi de plată pentru serviciile turistice.

5. Mediul extern al întreprinderii turistice

- Caracteristicile şi componentele mediului extern;

- Contracte civile şi comerciale utilizate de întreprinderile turistice: contractul de muncă; contractul de comision; contractul de prestări servicii turistice.

6. Marketing turistic

6.1. Politica de produs
- Conţinutul politicii de produs;
- Strategii de produs.

6.2. Politica de preţ
- Conţinutul politicii de preţ;
- Strategii de preţ.

6.3. Politica de distribuţie
- Conţinutul şi rolul politicii de distribuţie;
- Canale de distribuţie;
- Strategii de distribuţie.

6.4. Politica de promovare
- Concepte şi obiective ale publicităţii;
- Structura publicităţii;
- Promovarea vânzărilor.

7. Potenţialul turistic al României
- potenţialul turistic natural
- potenţialul turistic antropic

BIBLIOGRAFIE

1.	Dincă, C. şi colab.	Tehnician în turism. Manual pentru clasa a XI-a,	E.D.P. R.A., Bucureşti, 2007
2.	Gherasim, D., Gherasim, T.,	Marketing turistic,	Editura Economică, Bucureşti, 1999
3.	Lupu, N.	Hotelul-economie şi management,	Editura All Beck, Bucureşti, 2003, 2005
4.	Merce, E., şi colectiv	Marketing, Turism şi alimentaţie publică - manual pentru clasa a XI-a,	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2002
5.	Merce, E., şi colectiv	Marketing turistic, Turism şi alimentaţie publică – auxiliar curricular pentru clasa a XII-a,	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2003
6.	Mihai, Ş. şi colectiv	Organizarea agenției de turism, manual pentru clasa a XI-a, filiera tehnologică, profil Servicii, calificarea Tehnician în turism,	Editura CD Press, București, 2007
7.	Mihai, Ş. (coordonator)	Tehnologie hotelieră – manual pentru clasa a-XII-a,	Editura Niculescu ABC, Bucureşti, 2003
8.	Mihai, Ş. (coordonator)	Turism, manual pentru clasa a XI-a,	Editura CD Press, București, 2012
9.	Mihai, Ş. şi colectiv	Turism și alimentație, manual pentru clasa a IX-a,	Editura CD Press, București, 2010
10.	Minciu, R.	Economia turismului,	Editura Uranus, Bucureşti, 2000, 2004
11.	Patriche, D. şi colectiv,	Elemente de marketing turistic,	Editura Global Media Image, Deva, 2000
12.	Stănciulescu, G.,	Managementul agenţiei de turism,	Editura ASE, Bucureşti, 2001
13.	Stănciulescu, G., (coordonator)	Tehnologia turismului – pentru clasele XI-XII,	Editura Niculescu ABC, Bucureşti, 2002
14.	Stănciulescu, G., (coordonator)	Economia întreprinderii, profil Servicii - manual pentru clasa a X-a,	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2001

15.	Stănciulescu, G., (coordonator)	Economia întreprinderii, profil Turism - manual pentru clasa a XI-a,	Editura Oscar Print, Bucureşti, 2001
16.	Stănciulescu, G., Nicolae,	Tehnica operaţiunilor de turism,	Editura Beck All, Bucureşti, 1999
17.	Stănciulescu, G., Tigu, G.,	Tehnica operaţiunilor de turism - Studii de caz,	Editura Beck All, Bucureşti, 1999
18.	Vișinescu, S.	Patrimoniul turistic, clasa a X-a,	Editura CD Press, București, 2018

D. TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICA PREDĂRII

a. Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală (CDL)/curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), conform planurilor-cadru în vigoare. Produse și documente curriculare: planuri-cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităților cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode și instrumente de evaluare. Metode și instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014

5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iaşi, 2006
7.	Pânișoară, I.- O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iaşi, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.	***	Curriculumul național (planurile-cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz în anul școlar în care se susține concursul.	
12.		„Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)”	MEN – CNCEÎP, București, 2008

Anexa nr. 125

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

VETERINAR

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/ catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Profesorul de discipline tehnologice trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate în învăţământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competenţele profesorului de discipline tehnologice sunt:

- aplicarea conceptelor şi principiilor ştiinţifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative şi cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viaţa cotidiană, utilizând principii şi legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- construirea unor demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor la conţinuturi şi la particularităţile de vârstă ale elevilor;
- proiectarea şi realizarea demersului didactic intra-, inter-, multi- şi transdisciplinar;
- proiectarea şi realizarea evaluării competenţelor dobândite de elevi în condiţiile asigurării calităţii actului educaţional;
- conceperea unor modalităţi de instruire operaţionale în care să predomine climatul interactiv, de cooperare, stimulativ, cu scopul creşterii eficienţei rezultatelor activităţilor didactice;
- proiectarea şi realizarea procesului de predare-învăţare-evaluare având la bază centrarea activităţii pe elev şi formarea competenţelor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Etiopatogeneza, simptomatologia, tabloul anatomopatologic, diagnosticul, profilaxia şi combaterea bolilor infecţioase comune mai multor specii.
2. Etiopatogeneza, simptomatologia, tabloul anatomopatologic, diagnosticul, profilaxia şi combaterea bolilor infecţioase ale taurinelor.
3. Etiopatogeneza, simptomatologia, tabloul anatomopatologic, diagnosticul, profilaxia şi combaterea bolilor infecţioase ale cabalinelor.
4. Etiopatogeneza, simptomatologia, tabloul anatomopatologic, diagnosticul, profilaxia şi combaterea bolilor infecţioase ale suinelor.
5. Etiopatogeneza, simptomatologia, tabloul anatomopatologic, diagnosticul, profilaxia şi combaterea bolilor infecţioase ale păsărilor.
6. Etiologia, ciclul biologic, tablou clinic, diagnostic, profilaxia şi combaterea nematodozelor la animale.
7. Etiologia, ciclul biologic, tablou clinic, diagnostic, profilaxia şi combaterea cestodozelor la animale.
8. Etiologia, ciclul biologic, tablou clinic, diagnostic, profilaxia şi combaterea trematodozelor la rumegătoare.
9. Examenul sanitar-veterinar al animalelor înainte de tăiere.
10. Examenul sanitar-veterinar al cărnii şi organelor în bolile parazitare ale animalelor.
11. Examenul sanitar-veterinar al cărnii şi organelor în bolile infecţioase ale animalelor.
12. Controlul sanitar veterinar al cărnii şi produselor din carne.
13. Controlul sanitar veterinar al laptelui şi produselor din lapte.
14. Controlul sanitar veterinar al ouălelor.
15. Controlul sanitar veterinar al peştelui.
16. Anatomia aparatului digestiv.
17. Anatomia aparatului excretor.
18. Anatomia aparatului respirator.
19. Anatomia aparatului genital femel şi mascul.
20. Patologia şi terapia gestaţiei.
21. Patologia şi terapia parturiţiei.
22. Patologia şi terapia perioadei de puerperium.
23. Tehnici chirurgicale de bază.
24. Infecţiile chirurgicale.
25. Semiologia aparatului digestiv.
26. Semiologia aparatului respirator.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

Bercea I. şi colab.,	Boli infecţioase ale animalelor	,,EDP", Bucureşti, 1981
Paştea E. şi colab.,	Anatomia comparată animalelor domestice	,,EDP", Bucureşti, 1985
Moisiu M. şi colab.,	Îndrumar de lucrări practice pentru meseria veterinar	Editura ,,Ceres", Bucureşti, 1993
Popa G., Stănescu V.,	Controlul sanitar veterinar al produselor de origine animală	,,EDP", Bucureşti, 1981
Mitrea, I., L.	Boli parazitare la animale	Editura ,,Ceres, Bucureşti, 2002
Mitrea, I., L.	Parazitologie şi boli parazitare	Editura ,,Ceres, Bucureşti, 2011
Bolte S. şi Igna C.,	Chirurgie veterinară vol.I	Editura BRUMAR, Timişoara, 1997
Ion Alin Bîrţoiu şi Florian Seiciu	Tratat de reproducţie la animale	Editura ,,ALL" Bucureşti 2004 Editura ,, Ceres "1997
Savu C . şi colab.,	Controlul sanitar veterinar al alimentelor	Editura Didactică şi
Predoi G .,	Anatomia animalelor domestice	Pedagogică, Bucureşti, 2002 Editura ,,ALL" Bucureşti 1998
Popa V V.,	Semiologie medicală veterinară	

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.**

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta şcolii (CDEOŞ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităţilor didactice.

a. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

b. Evaluarea rezultatelor şcolare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje şi dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea şcolară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoş, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iaşi, 2013
3.	Bocoş, M., Jucan, D.	Teoria şi metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoş, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iaşi, 2014
5.	Cucoş, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001

10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP București, 2008

Anexa nr. 126

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

ZOOTEHNIE

PROFESORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează absolvenţilor facultăţilor de profil şi profesorilor care se prezintă la Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/ catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Profesorul de discipline tehnologice trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învăţământul preuniversitar se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate în învăţământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice profesorului de discipline tehnologice, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competențele profesorului de discipline tehnologice sunt:

- aplicarea conceptelor şi principiilor ştiinţifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative şi cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viaţa cotidiană, utilizând principii şi legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- construirea unor demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor la conţinuturi şi la particularităţile de vârstă ale elevilor;
- proiectarea şi realizarea demersului didactic intra-, inter-, multi- şi transdisciplinar;
- proiectarea şi realizarea evaluării competenţelor dobândite de elevi în condiţiile asigurării calităţii actului educaţional;
- conceperea unor modalităţi de instruire operaţionale în care să predomine climatul interactiv, de cooperare, stimulativ, cu scopul creşterii eficienţei rezultatelor activităţilor didactice;
- proiectarea şi realizarea procesului de predare-învăţare-evaluare având la bază centrarea activităţii pe elev şi formarea competenţelor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Anatomia şi fiziologia animalelor domestice

1.1. Scheletul animalelor domestice.
1.2. Aparatul digestiv la monogastrice şi poligastrice.
1.3. Aparatul respirator.

2. Noţiuni de zootehnie generală

2.1. Tehnica abordării şi contenţiei animalelor domestice.
2.2. Studiul regiunilor corporale la animale.
2.3. Culorile animalelor domestice.
2.4. Studiul aplomburilor la animalele domestice.
2.5. Individualizarea animalelor domestice.
2.6. Determinarea vârstei la animalele domestice.

3 . Tehnologia creşterii şi exploatării taurinelor

3.1. Recunoaşterea raselor de taurine crescute în ţara noastră (Bălţata Românească, Bruna de Maramureş, Friza).
3.2. Metode de depistare a vacilor şi viţelelor în călduri.
3.3. Fătarea şi asistenţa la fătare.
3.4. Lucrări de hrănire, îngrijire şi întreţinere a taurinelor.
3.5. Tehnica păşunatului raţional la taurine
3.6. Mulsul şi mecanic la vacile de lapte.
3.7. Metode de apreciere a stării de îngrăşare a taurinelor.

4. Tehnologia creşterii şi exploatării suinelor

4.1 Recunoaşterea raselor de suine crescute în ţara noastră (Marele Alb, Landrace, Duroc).
4.2. Organizarea reproducţiei la suine.
4.3. Fătarea şi asistenţa la fătare.
4.4. Lucrări de hrănire şi îngrijire a suinelor pe categorii.
4.5. Tehnica înţărcării şi lotizării purceilor.
4.6. Metode de îngrăşare a porcilor pentru carne.
4.7. Tehnica sacrificării suinelor.
4.8 Determinarea randamentului la sacrificare.

5. Tehnologia creşterii şi exploatării ovinelor şi caprinelor

5.1. Recunoaşterea raselor de ovine şi caprine crescute în ţara noastră (Merinos de Palas, Ţigaie, Ţurcană, Karakul, Albă de Banat, Carpatină).
5.2. Organizarea reproducţiei la ovine şi caprine.
5.3. Fătarea şi asistenţa la fătare.
5.4. Lucrări de hrănire şi îngrijire a ovinelor şi caprinelor pe categorii.
5.5.Tehnica înţărcării meilor şi iezilor şi lotizarea lor.
5.6. Modalităţi de amenajare a stânii şi a strungii de muls.
5.7. Tehnica mulsului la ovine şi caprine.
5.8. Tehnica tunsului, sortarea şi ambalarea lânii.

6. Tehnologia creşterii şi exploatării păsărilor

6.1. Recunoaşterea principalele rase de păsări domestice (găini, curci, gâşte,raţe).
6.2. Lucrări de hrănire, îngrijire şi întreţinere la păsări.
6.3. Metode şi tehnici de incubaţie.
6.4. Tipuri de incubatoare.
6.5. Tehnica sortării ouălor pentru incubaţie.

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

Ciubotaru L., D Lozincă,	Igienă şi alimentaţie Manual clasa a IX-a	Editura Tehnică Agricolă, Bucureşti, 1999
Constantinescu Gh.,	Anatomia si fiziologia animalelor domestice clasa a XI-a	Editura Ceres, Bucureşti, 1987
Coţofan V.,	Anatomia si fiziologia animalelor domestice clasa a XI-a	Editura Ceres, Bucureşti, 1989
Emil Vele, Sonia Teodorescu,	Bazele zootehniei Manual clasa a IX-a	Editura Ceres Bucureşti, 1989

Florina Dan, Elena Miriac,	Tehnologia creşterii păsărilor Manual clasa a X-a	Editura Tehnică Agricolă, Bucureşti, 1992
Gh. Georgescu,	Alimentaţia raţională a animalelor de lapte	Editura Ceres, Bucureşti, 1998
Gh. Georgescu şi colab.,	Tehnologia creşterii animalelor domestice Manual clasa a XII-a	Editura Ceres, Bucureşti, 1988
Gh. Popescu, I Lungu,	Tehnologia creşterii păsărilor Manual clasa a X-a	Editura Tehnică Agricolă, Bucureşti, 1992
I. Popescu, Gh. Chiriac,	Zootehnie - Manual clasa a X-a	Editura Tehnică Agricolă, Bucureşti, 1992
Moisiu M., Marcu E., Pivodă C.,	Îndrumător pentru lucrări practice - meseria veterinar -	Editura Ceres, Bucureşti, 1987, 1993.

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.**

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităților didactice.

a. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea şi caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

b. Evaluarea rezultatelor şcolare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.

4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.

5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, București, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iași, 2009

6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP București, 2008

Anexa nr. 127

CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROGRAMA PENTRU

ZOOTEHNIST - VETERINAR

MAIȘTRI INSTRUCTORI

2026

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *tehnologice* se adresează maiştrilor instructori şi absolvenţilor facultăţilor de profil care se prezintă la Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. Conţinutul şi structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educaţional.

Programa de concurs este elaborată în acord cu curriculumul şcolar în vigoare din învăţământul preuniversitar pentru respectiva disciplină. Maistrul instructor trebuie să demonstreze o serie de competenţe pe plan profesional (al specialităţii), pe plan didactic şi social. Evaluarea competenţelor unui candidat necesită urmărirea interdependenţei acestor competenţe. Prin Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învăţământul preuniversitar. se vizează selectarea acelor candidaţi care, pe lângă o foarte bună pregătire teoretică de specialitate, demonstrează şi abilităţi de construire a unui demers didactic creativ, diferenţiat, adaptat specificului diferitelor forme de învăţământ, profiluri şi specializări. Programa pentru Concursul naţional de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/ rezervate din învăţământul preuniversitar permite, prin structura sa, evaluarea competenţelor candidaţilor din perspectiva cunoaşterii, aplicării creative a conţinuturilor ştiinţifice şi a utilizării adecvate a noţiunilor de didactică a disciplinei.

B. COMPETENŢELE MAISTRULUI INSTRUCTOR

Programa vizează, pe lângă conţinuturile ştiinţifice şi cele de metodică a predării disciplinelor tehnologice, anumite competenţe specifice maistrului instructor, competenţe pe care acesta trebuie să şi le dezvolte şi le probeze pe parcursul desfăşurării activităţii didactice. Fiind date particularităţile disciplinelor *tehnologice* şi rolul pe care acestea îl au asupra formării şi maturizării profesionale a elevului, precum şi asupra întregului climat educaţional al şcolii, competenţele maistrului instructor sunt:

- aplicarea conceptelor și principiilor științifice necesare asigurării unui demers didactic adecvat, specific predării disciplinelor tehnologice;
- rezolvarea de probleme calitative şi cantitative, cu diferite grade de dificultate;
- explicarea unor aspecte din viața cotidiană, utilizând principii și legi specifice disciplinelor tehnologice;
- utilizarea documentelor şcolare reglatoare în activitatea didactică;
- proiectarea şi realizarea activităţilor de instruire/pregătire practică în concordanţă cu cerinţele curriculumului şi ale tehnologiei didactice moderne;
- organizarea şi coordonarea activităţii de instruire/pregătire practică în atelierul tehnologic şcolar sau la agenţii economici, în scopul formării şi dezvoltării competenţelor specifice elevilor;
- selectarea şi aplicarea metodelor de evaluare adecvate activităţii de instruire/pregătire practică;
- exploatarea utilajelor, instalaţiilor şi echipamentelor în condiţiile respectării normelor de igienă, de securitate şi sănătate în muncă, prevenirea situaţiilor de urgenţă şi protecţia mediului înconjurător.
- respectarea normelor de calitate pentru desfăşurarea proceselor, obţinerea produselor şi oferirea serviciilor.

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. ECOLOGIE ŞI PROTECŢIA MEDIULUI

- **Ecosistemul**
  - Biotop. Structuri şi caracteristici.
  - Biocenoza. Structuri şi caracteristici.
  - Relaţii intra şi interspecifice în cadrul biocenozei.
  - Structura şi caracteristicile ecosistemului
- **Tipuri de ecosisteme naturale şi seminaturale:**
  - ecosisteme terestre (alpine, păduri, pajişti etc.)
  - ecosisteme acvatice (ape stătătoare, curgătoare, marine etc.)
- **Ecosisteme urbane.**
- **Ecosisteme rurale.**
- **Agroecosisteme.**

2. CREŞTEREA ANIMALELOR

- **Specii şi rase de animale domestice (însuşiri morfologice şi productive):**
  - Taurine: Bălţata Românească, Bruna de Maramureş, Friză, Charolaise;
  - Ovine: Ţigaie, Ţurcana, Merinos de Palas, Karakul
  - Porcine: Landrace, Marele alb;Duroc
  - Păsări: Găini – Cornish, Leghorn, Playmouth Rock;
    Raţe – Pekin, Leşească
    Curci - Albă de Olanda;
    Gâşte – Toulouse; Emden
- **Reproducţia animalelor domestice** (taurine, porcine, ovine, cabaline, păsări).
  - Sisteme şi metode de montă naturală.
  - Însămânţări artificiale.
  - Fecundaţia.
  - Gestaţia.
  - Fătarea şi asistenţa la fătare.
  - Incubaţia ouălor de găină.
  - Factorii care influenţează incubaţia.
  - Biotehnologii de reproducţie a animalelor domestice (taurine, ovine).
- **Selecţia şi ameliorarea animalelor domestice** (taurine, porcine, ovine, cabaline, păsări).
  - Bazele biologice ale selecţiei.
  - Criteriile şi metodele de selecţie ale animalelor domestice.
  - Metode de creştere folosite in ameliorarea animalelor domestice.
- **Hrănirea animalelor domestice** (taurine, porcine, ovine, păsări).
  - Clasificarea nutreţurilor.
  - Compoziţia chimică a nutreţurilor.
  - Valoarea nutritivă a nutreţurilor.
  - Tehnologii de hrănire pe specii şi categorii de animale domestice.
  - Organizarea şi tehnica păşunatului (taurine, ovine);
  - Necesarul de substanţe nutritive pentru funcţii vitale, reproducţie şi producţie (carne, lapte).
  - Tehnica alcătuirii raţiilor furajere.
- **Producţiile animalelor domestice**
  - **a) Producţia de lapte:** (taurine).
  - Factorii care influenţează producţia de lapte (individuală, totală, marfa).
  - Mulsul mecanic al vacilor.
  - **b) Producţia de carne:** (taurine, porcine, ovine, păsări)
  - Factorii care influenţează producţia de carne.
  - Tehnica sacrificării taurinelor, porcinelor, ovinelor şi păsărilor.
  - **c) Producţia de ouă:** (păsări).
  - Factorii care influenţează producţia de ouă.
  - Factorii care influenţează calitatea oului de incubaţie.

3. ANATOMIA ŞI FIZIOLOGIA ANIMALELOR DOMESTICE

- **Scheletul animalelor domestice**
- **Aparatul digestiv**

- Morfologie, fiziologie şi particularităţi pe specii (monogastrice, poligastrice, păsări);
- **Aparatul reproducător**

- Aparatul genital mascul (morfologie, fiziologie, particularităţi pe specii).
- Aparatul genital femel (morfologie, fiziologie, particularităţi pe specii).

- **Aparatul respirator** (morfologie, fiziologie, particularităţi pe specii).
- **Aparatul excretor** (morfologie, fiziologie, particularităţi pe specii).

D. BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA DE SPECIALITATE

1	Buchman A, Bud M	Ecologie şi protecţia mediului, manual clasa a X-a	Editura ,,Economică", Bucureşti, 2000
2	Chiriac E, Dan F	Tehnologia creşterii păsărilor, manual clasa a X-a	Editura ,,Tehn.Agr", Bucureşti, 1993
3	Coţofan V, Gligor E	Anatomia, fiziologia şi bolile animalelor domestice manual clasa a XI-a şi a XII-a;	Editura ,,Ceres", Bucureşti, 1983
4	Dinu I. şi colab.	Tehnologia creşterii suinelor	Editura ,,Didactică şi.Pedagogică" Bucureşti, 1990
5	Dumitrescu I. şi colab.	Reproducţia animalelor	Editura ,,Didactică şi Pedagogică "Bucureşti, 1990
6	Georgescu Gh. şi colab.	Tehnologia creşterii bovinelor	Editura Didactică şi Pedagogică Bucureşti, 1990
7	Georgescu Gh. şi colab.	Tehnologia creşterii cabalinelor	Editura Didactică şi Pedagogică 1983
8	Georgescu Gh. şi colab.	Tehnologia creşterii animalelor domestice; manual clasa a XII-a	Editura ,, Ceres" Bucureşti 1989
9	Lozincă D, Ciubotaru L	- Igiena şi alimentaţia animalelor domestice; manual clasa a X-a	Editura ,,T.Agr." Bucureşti, 1992
10	Vancea I. şi colab.	- Tehnologia creşterii păsărilor, animalelor mici, peştilor, albinelor şi viermilor de mătase; manual clasa a XI-a şi a XII-a	Editura,,Ceres " Bucureşti 1988

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

a. **Proiectarea, organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice.**

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală/Curriculum la decizia elevului din oferta şcolii (CDEOŞ), conform planurilor – cadru în vigoare. Produse şi documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe şcolare/curriculum, manuale şcolare, auxiliare didactice. Alţi termeni de referinţă ai curriculumului naţional: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activităţii didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecţiilor/activităților didactice.

a. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii şi modalităţi de integrare în lecţie a activităţilor cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare. Funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învăţământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

b. Evaluarea rezultatelor şcolare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ. Funcţiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode şi instrumente de evaluare. Metode şi instrumente tradiţionale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalităţi de evaluare şi de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare şi utilizare.
4. Calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate.
5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

F. BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI

1.	Albulescu, I., Catalano, H. (coord.)	Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările	Didactica Publishing House, Bucureşti, 2020
2.	Bocoș, M.-D.	Instruirea interactivă	Editura Polirom, Iași, 2013
3.	Bocoș, M., Jucan, D.	Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor	Editura Paralela 45, Pitești, 2019
4.	Cucoș, C.	Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom, Iași, 2014
5.	Cucoș, C. (coord.)	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită	Editura Polirom Iaşi, 2009
6.	Nițucă C., Stanciu T.	Didactica disciplinelor tehnice	Editura Performantica, Iași, 2006
7.	Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.)	Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II	Editura Polirom, Iași, 2008
8.	Radu I.T.	Evaluarea în procesul didactic	Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9.	Stoica A. (coord.)	Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori	Editura Prognosis, Bucureşti, 2001
10.	Stoica A.	Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică.	Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003
11.		Curriculumul național (planurile – cadru, programele școlare) și standardele de pregătire profesională în vigoare și în uz, în anul școlar în care se susține concursul	
12.	***	"Programul Naţional de Dezvoltare a Competenţelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)"	MEN, CNCEIP Bucureşti, 2008

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

MONITORUL OFICIAL

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: https://www.monitoruloficial.ro, secțiunea Publicări.

5 948493 651604

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 972 bis/23.XI.2026 conține 966 de pagini. Prețul: 1.449 lei **ISSN** 1453—4495

Acest număr al Monitorului Oficial al României a fost tipărit în afara abonamentului.